

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HOMERI

OPERUM

TOMUS ALTER.

ODYSSEA,

Adjectis etiam

BATRACHOMYOMACHIA,
HYMNIS,
ET CÆTERIS OPUSCULIS.

PARISIIS,

Apud Viduam BROCAS, viâ Jacobæâ,
sub Signo Capitis Sancti Joannis.

M. DCC. XLVII.
CUM PRIVILEGIO REGIS.

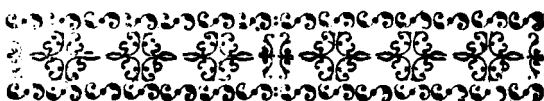
RECEIVED

OFFICE

SECRETARY

HOMERI ODYSSEA.

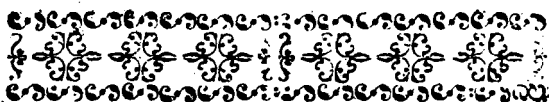
Τ' Π Ο' Θ Ε Σ Ι Σ

ΤΗ'Σ ΟΔΤΣΣΕΓ'ΑΣ Α. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΥΓ'ΑΔΙΑΣ.

Ο Εὖν ἀγορεύει γίνεταί περὶ τῷ ἑ' Ὀδυσσείᾳ εἰς Ἰθάκην
 πεμφθέντα δὸτ' τῆς Καλυψίδος νῆσος· μετ' ἣν ἡ Ἀθηνᾶ εἰς
 Ἰθάκην παραινέσεται πρὸς Τηλέμαχον, ὁμοιωθεῖσα Μέντη
 βασιλεῖ Ταρτίων. γενεῖδ' ἢ ὁμιλίας, παραινέσασα ἡ Ἀθηνᾶ
 Τηλέμαχον παραινέσασα διὰ τὴν τῷ πατρὶος ζήτησιν, εἰς Πύλον
 μὲν, πρὸς Νέστορα, εἰς Στάρτην ἢ πρὸς Μενέλαον ἀπαίρει,
 ἔμμεσιν δὲ τὰ ὡς θεὸς εἶπ. καὶ τῷ μνηστέρῳ γίνεταί εὐαχία.

Ἄλφα, θεῶν ἀγορή, Ὀδυσσέϊδι Παλλὰδι θάρσῃ.

- Α' ΝΑΡΑ μοι ἔννεπε μέγα πολύτρεπ' ὅς μάλα
 πολλὰ
 Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπειρε·
 Πελλὰν δ' ἄνδρ' ὅππῃ ἴδεν ἄστα, καὶ νόον ἔγνω.
 Πολλὰ δ' ὅγ' ἐν φόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
 ὧς Ἀργύμηνον ἢ τε ψυχὴν καὶ νόον ἑταίρων·
 Ἄλλ' ὅσ' ὡς ἑτάρας ἐρρύσατο ἱμῶν περ.
 Αὐτὰρ γὰρ σφετέρῃσιν ατασθαλίῃσιν ὄλοντο,
 Νήπιον, οἱ κατὰ βῆς ὑπερίοντο ἡλίοιο
 ἠΐδ' ἑὸν· αὐτὰρ ὃ τοῖσιν ἀρείλιτο νόστιμον ἦμαρ.
 10 Τῶν ἀμόθεν γε θεὰ Δυῖχ' αὖτε Διὸς εἰπέ καὶ ἡμῖν.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ὅσοι βύζον αἰπὺν ὄλεθρον,
 Οἴκῳ ἔσαν, πόλεμόν τε περὶ νεώτερος ἠδὲ θάλασσαν·
 Τὸν δ' οἶον νόσφι κεχρημένον ἠδὲ γυναικὸς,
 Νύμφῃ πτόντι ἔρυκε Καλυψὶ θία θεῶν.
 15 Εἰ σπείσῃ γλαυροφῶτι, λιλαιομένη πόσιν ἦ;
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἔτ' ἦλθε περιπλομένη ἑαυτῶν,
 Τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι
 εἰς Ἰθάκην, ὅσ' ἐνθα περὶ γυμνῶν ἦεν αἶθλων,
 Καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι. θεοὶ δ' ἐλείπεον ἅπαντες,
 20 Νόστιμον Ποσειδάων· ὃ δ' ἀσπερχές μῦθ' αἶνεν
 Αὐτιδίῳ Ὀδυσσεῖ, πάρος ἦν γαίαν ἰκέσθαι.
 Ἄλλ' ὁ μὲν Αἰδίδας μετεκίαθε τηλόθ' ὄντας
 (Αἰδίδας τοὶ διχθὰ διδάσκαται ἔχαστοι ἀνδρῶν,
 οἱ μὲν δυστομῶς ὑπερίοντο, οἱ δ' ἀνιόντο.)

ARGUMENTUM

LIBRĪ PRIMĪ ODYSSEÆ HOMERĪ.

DEorum concilium fit de Ulyſſe in Ithacam mittendo à Calypſus Inſula: poſt quod Pallas in Ithacam proficiſcitur ad Telemachum, ſimilis facta Mentæ Regi Taphiorum. Facto autem colloquio, Pallas adhortata Telemachum ut proficiſceretur ad patris inquisitionem, in Pylum quidem ad Neſtorem, in Spartam vero ad Menelaum diſcedit, indicans de ſe quod Dea eſſet, & procorum fit convivium.

A, Deorum concio, ab Ulyſſea Pallade confidentia.

VIRUM dic mihi Muſa verſutum, qui admodum mukum

Jactatus eſt, poſtquam Trojæ ſacram urbem evertit: Multorumque hominum vidit urbes, & mores cognovit. Plurimosque idem in mari paſſus eſt dolores ſuo in animo, Juxta æſtimans ſuamque vitam & reditum ſociorum: 5

Sed neque ſic ſervavit ſocios tamen cupiens.

Sua enim ipſorum inſipientia perierunt,

Stulti, qui boves ſublimis ſolis

Comederunt: ille vero eis abſtulit reditus diem.

Hæc aliqua ex parte Dea filia Jovis dic & nobis. 10

Jam alii quidem omnes quotquot effugerant ſævam mortem,

Domi erant, belloque elapſi atque mari:

Hunc ſolum reditu carentem atque uxore,

Nympha veneranda detinebat Calypſo diva Dearum:

In ſpecubus cavis, cupiens maritum eſſe: 15

Sed quando tempus venit volventibus annis,

Quo ei deſtinaverunt Dii domum redire

In Ithacam, neque tum immunis erat à laboribus,

Etiam inter ſuos amicos. Dii vero miſerebantur omnes,

Præter Neptunum: qui indefinenter iracebatur 20

Divino Ulyſſi, antequam ſuam in terram veniſſet.

Sed ille quidem Æthiopus acceſſerat longe ſemotos:

Æthiopus qui biſariam diviſi ſunt, ultimi hominum,

Alii quidem occidentalis ſolis, alii vero orientalis,)

A ij,

- 25 Ἀντίων ταύρων τε καὶ ἀργύων ἱκατόμβης.
 Ἐνθ' ὅγε τέρπετο δαιτὶ παρήμῳ· οἱ δ' ἤ αἶμος
 Ζηὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίον ἀδελφοὶ ἦσαν.
 Τοῖσι δ' μύσαν ἦρχα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμῳ Αἰγίδαο,
 30 Τὸν δ' Ἀγαμέμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέσκι·
 Ἰδ' ὅγ' ἐπιμηχιδῆς, ἔπε' ἀθανάτοισι μετνήδα,
 ὦ πάποι, εἶον δὴ νῦν θεὸς βροτοὶ αἰτιώωνται.
 Ἐξ ἡμῶν γάρ φασι καὶ ἔμμεναι· οἱ δ' κ' αὐτοὶ
 Σφῆσιν ἀταδάλισιν ὑπὲρ μέρον ἄλγ' ἔχουσιν.
 35 Ὡς κ' νῦν Αἰγιδ' ὑπὲρ μέρον, ἀτρείδαο
 Γῆμ' ἀλαχον μνηστῆν, ἣ δ' ἔκτανε νοσήσαντα,
 Εἰδὼς αἰπὺν ὀλεθρὸν· ἔπει ποθ' οἱ εἴπομεν ἡμεῖς,
 Ἑρμείαν πῶμψαντες εὐσχοπον ἀργειφόντην,
 Μῆτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνάσασθαι ἄκοιτιν.
 40 Ἐκ γὰρ Ὀρέσας τίσις ἔσεται Ἀτρείδαο,
 Ὀππύτ' ἀν' ἡγήσῃ τε κ' ἥς ἡμίρεται αἶψ.
 Ὡς ἔραθ' Ἑρμείας· ἀλλ' εὖ φρίνας Αἰγίδαοιο
 Πείθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἀθρόα πᾶντ' ἀπέτισε.
 Τὸν δ' ἡμείζετ' ἔπειτα διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 45 ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κριόντων,
 Καὶ λίην κτεῖνός γε τοικῶτι κῆρτα ὀλέθρου·
 Ὡς ὑπόλοιτο κ' ἄλλ' ὅτις τοιαῦτά γε ῥέξει.
 Ἀλλὰ μοι ἄμφ' Ὀδυσσῆι δαΐφρονι δαίνεσθαι ἦτορ
 Δυσμέρω, ὅς δη δῖα φίλων ἀπο πώματα πάχ'·
 50 Νῆσσω ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλὸς ἐστὶ θαλάσσης,
 Νῆσθ' ἀνδρόμετα· διὰ δ' ἐν δάμασι ναίῃ
 Ἀτλαντὶ θυγάτηρ ὀλόφρονα, ἔσε θαλάσσης
 Πάσης βίνδια οἶδεν, ἔχ' δέ τε κίονας αὐτὸς
 Μακράς, αἱ γαῖαν τε κ' ἕρποντ' ἀμφὶς ἔχουσι·
 55 Τῇ θυγάτηρ δύσηνον ὀδυρόμενον κατέρυκ'·
 Λαῖν δ' μαλακοῖσι κ' αἰμυλίοισι λόγοισι
 Θείῃ, ὥπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἱμῶ κ' καπνὸν ὀποδρόσκοντα νῆσται
 Ἦς γαῖης, θανέων ἡμίρεται. εἴδ' νῦν σοὶ περ
 60 Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ Ὀλύμπιε. ἐνύτ' Ὀδυσσεύς
 Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἰεὲρ ῥέζων
 Τροίῃ ἐν ἑμῇ; τί νῦν οἱ πόσον αὔσσαο Ζεῦ.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε τελεμηγερέτα Ζεὺς,
 Τέκνον ἱμόν, πῶς σε ἔπ' φύγεν ἥρ' ὀδύσσαν;
 65 Πᾶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσσῆ' ἐγὼ θεῖοιο λαδοίμην;
 Ὃς πῶτε μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, πῶτε δ' ἰεὲρ θεῶν;
 Ἀθανάτοισιν ἔδωκε τοὶ ἕρποντ' ἐνυὺν ἔχουσιν·
 Ἀλλὰ Ποσειδάων γαῖόχ' ἀσκελὲς αἶψ·
 Κύκλωπ' ἐκχέλωται, ὃν ὀφθαλμῷ ἀλάσων,
 70 Ἀντίδιον Πελοψέμει, εὖ κερτ' ἐστὶ μέγιστον

Adfuturus taurorumque & agnorum sacrificio. 25
 Hic ille delectabatur convivio assidens: at alii jam
 Jovis in regia Olympii congregati erant.
 His autem sermones corripit pater hominumque Deorumque:
 Recordabatur enim in animo eximii Ægistī,
 Quem Agamemnonides inclytus occiderat Orestes: 30
 Hujus ille recordatus inter immortales orationem habuit:

Papæ, ut scilicet Deos mortales culpant.
 Ex nobis enim aiunt mala esse: qui tamen ipsi
 Sua insipientia præter fatum calamitates habent.
 Quemadmodum & nunc Ægistus præter fatum, Attriðæ 35
 Duxit uxorem sponsam, ipsumque occidit reversum,
 Gnarus gravis exiti, quoniam illi prædiximus nos,
 Mercurium mittentes spectatorem Argicidam,
 Neque ipsum occide, nec duc ejus uxorem.
 Ex Oreste enim erit ultio Attriðæ, 40
 Postquam pubuerit & suam desiderabit ditionem.
 Sic ait Mercurius: sed non mentem Ægisthi
 Persuasit bona meditans: nunc cumulata omnia luit.

Huic respondit postea Dea cæssa Pallas:
 O pater noster Saturnie, summe Regum, 45
 Et admodum ille quidem decenſi jacet morte:
 O si pereat & alius quicumque talia fecerit.
 Verum mihi pro Ulyſſe bellicoso cruciatur cor
 Infelice, qui jam diu procul ab amicis calamitates patitur
 Insula in circumſua, ubi umbilicus est maris, 50
 Insula ſylvosa: Dea vero intra domum habitat
 Atlantidis filia multiſcii, qui maris
 Omnis profunditates novit, ſuſtinet autem columnas ipſe
 Longas, quæ terramque & cælum diſterminant:
 Ejus filia infortunatum lugentem detinet: 55
 Semper enim mollibus & dulcibus ſermonibus
 Demulcet, ut Ithacæ obliſcatur: verum Ulyſſes
 Cupiens vel ſumum exilientem videre
 Sux terræ, mori cupit: neque tibi tandem
 Commoveſtur tuum cor Olympie. Nonne Ulyſſes 60
 Argivorum apud naves gratificabatur ſacrificando
 Troja in lata? quid illi tantum irasceris ô Jupiter?

Huic reſpondens alloquutus eſt nubium congregantium Jupiter:
 Mea filia, qualis tibi ſermo excidit ſepto dentium?
 Quomodo unquam ego Ulyſſis divini obliſceter? 65
 Qui & mente ſupra mortales eſt, & ſupra cæteros ſacra Diis
 Immortalibus dedit qui cælum latum habitant?
 Sed Neptunus terram continens graviffime ſemper
 Ob Cyclopem irasçitur, quem oculo excæcavit,
 Patrem Deo Polyphemum, cujus robur eſt maximum 70

- Πᾶσι Κοκλῶσσι· θίωσα ἥ μιν τίμει νύμφη·
 Φόρμυλ' Ὀδυσσεὺς αἶψα ἀτρυγέτιο μίδοντ',
 Ἐν σπῆσσι γλαυροῖσι Ποσειδάωνι μιγίῃσα.
 Ἐκ τῆ δὲ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνείχευεν
 75 Οὔτι κατακτινί, πλάζῃ δ' ὄπ' πατρίδ' αἶψα
 Ἄλλ' ἄγεθ' ἡμῖς οἶδε πειρεραζόμεθα πάντες
 Νόστον, ὅπως ἔλθῃσι, Ποσειδάων ἥ μεδήσῃ
 Ὅν χόλον· ἔ μιν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
 Ἀθανάτων, αἰκνυτοῖσι θεῶν ἐρδαινέμεν οἱ.
 80 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κριόντων,
 Εἰ μὲν δὲ νῦν γέ το εἶλον μακάρεσσι θεοῖσι,
 Νόστοναι Ὀδυσῆα δαίφρονα ὄνδε δόμονδε,
 Ἐρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργυρόντην
 85 Νῆστον ἐς Ὀγυζίνην ὀτρύνοντα, ὄρεα τάχιστα
 Νύμφη ἐνπλοκάμῃ εἴπῃ νημερτία βελὴν,
 Νόστον Ὀδυσσεὺς ταλασίφρον', ὥς κε γήνηται·
 Αὐτὰρ ἰγὰν Ἰθάκην δ' ἐσιλεύσομαι, ὄρεά οἱ υἱὸν
 Μάλλον ἑτοτύνω, καὶ οἱ μὲν ἐν εἰσὶν εἶσω,
 90 Εἰς ἀγορὴν καλέσαντα καρκομόδωντας Ἀχαιῆς,
 Πᾶσι μνηστῆραςιν ἀστυπέμεν, οἳ τέ οἱ αἰεὶ
 Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ ἐλπίποδας ἔλκας βῆς.
 Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαδιόοντα,
 Νόστον πειστήμενον πατρὸς φίλου, ἢν περ ἀκούσῃ,
 95 Ἥδ' ἢ ἢα μιν κλέῃ ἰδὼλὸν ἐν ἀνδρῶποισιν ἔχουσιν.
 Ὡς εἰπὼς, ἔσδ' ὡσανὺν ἰδύσατο παλὰ πύδῃλα,
 Ἀμφερόσια, χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡρῶν ἐρ' ὕμνῃ,
 Ἥδ' ἰὼ ἀπείρονα γαῖαν ἅμα ποταμοὺς ἀνέμοιο·
 Εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχ', ἀκαχρῆδ' ὅξυ χαλκῶν,
 100 Φειδύ, μέγα, σίβαρον, τῷ δάμνησι σίχας ἀνδρῶν
 Ἥρωαν τοῖσιν τε κοτίσσεται ὀβριμοπάτρη·
 Βῆ ἥ κατ' ἐλύμποιο καρήνων αἶψα·
 Στῆ δ' Ἰθάκῃς ἐνὶ δόμῳ, ἐπὶ προθύρῃσι Ὀδυσσεὺς,
 Οὐδ' ὅσ' αὐλαῖς· παλάμῃ δ' ἔχε χάλκῃον ἔγχ',
 105 Εἰδομένη ξύνω Ταρίαν ἠγήτορι Μίντῃ.
 Εὖρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγένορας· οἱ μὲν ἔπειτα
 Πιστοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔκρυπον,
 Ἥρωι ἐν ρινοῖσι βοῶν ἔς ἔκτανον αὐτοί.
 Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρυνεὶ δαεσπόντες,
 110 Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρι καὶ ὕδαρ,
 Οἱ δ' αὖτε σπώλγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
 Νίζον, καὶ περιστάντες, ἰδὲ κτεά περὶ δατυῖντα
 Τὴν ἥ πολὺ προῖτ' ἰδεῖ Τηλέμαχ' εὐνοδῆς·
 Ἦτο γὰρ ἐν μνηστῆρσι φίλον τέτιν' ἔκτορ,
 115 Ὀσείδῃ πατέρ' ἰδὼλὸν ἐνὶ εἰσὶν, εἰποδὴν ἔλθον
 Μνηστῆρον γὰρ μὲν σκίδασι κατὰ δάματα θύει,

Inter omnes Cyclopas : Theosa autem eum peperit Nympha,
Phorcynis filia maris infructuosi Regis,
In specubus cavis Neptuno mixta.

Ex eo tempore Ulysses Neptunus terræ quassator
Neutiquam occidit, sed errabundum arcet à patria terra. 75
Sed agite, nos ipsi dispiciamus omnes
Reditum, ut redeat, Neptunus autem omittat
suam iram : neque enim quicquam poterit contra omnes
Immortales, invitis Diis contendere solus.

Huic respondit deinde Dea cælia Minerva : 80
O pater noster Saturnie, supreme regnantium,
Si quidem nunc hoc gratum beatis Diis,
Redire Ulysses prudentem ad suam domum,
Mercurium quidem jam internuncium Argicidam
Insulam in Ogygiam jubemus ire ut celerrime 85
Nymphæ cirtatæ edicat certum consilium,
Reditum Ulyssis fortis, uti redeat :

Ast ego in Ithacam profisciscar, ut ei filium
Magis excitem, & illi robur in præcordiis ponam,
Ut in concionem vocatis comatis Achivis, 90
Omnibus procis interdicar, qui ei semper
Pecora plurima maquant, & flexipedes nigras boves.
Mittam autem in Spartam & in Pylum arenosam,
Reditum sciscitaturum patris chari, sicubi audierit,
Atque ut eum gloria insignis inter homines habeat. 95

Sic fâta, pedibus subligavit pulchra talarina,
Immortalia, aurea, quæ ipsam ferebant tam super mare
Quam super ingentem terram simul cum flatibus ventis :
Sumpsit autem fortem hastam, acuminatam acuto ære,
Gravem, magnam, validam, quæ domat acies virorum 100
Heroum quibus utique irascitur forti patre nata ;
Descendit autem ab Olympi verticibus ruens :
Stetitque Ithacæ in populo, ad vestibulum Ulyssis,
In limine aulæ : manu autem tenebat æream hastam,
Similis hospiti Taphiorum duci Mentæ. 105

Invenit autem procos superbos : qui quidem tum
Calculis ante januam animum oblectabant,
Sedentes in pellibus boum quos occiderant ipsi.
Præcones autem ipsis & prompti famuli, 110
Alii quidem vinum miscebant in crateribus & aquam,
Alii rursum spongiis multiforis mensas
Abstergebant, & proponebant, atque carnes multas dividebant.
Hanc vero longe primus vidit Telemachus Deo similis :
Sedebat enim inter procos suo cruciatus corde,
Cernens patrem eximium in mente, si alicunde veniens 115
Procorum quidem dispersionem per domos faceret,

- Τμήν δ' αὐτὸς ἔχοι, καὶ κτήμασιν εἶσιν ἀνάσσει·
 Τὰ ἔρσηναι, μνηστῆσι μεθήμεν, εἰσιδ' Ἀθήνην·
 Βῆ δ' ἰδυὺς περὶ δούρειο, νηριασίδη δ' ἐνὶ θυμῷ
 120 ἔειπεν δηδὰ δύρησιν ἱερὰ μῦθον· ἐγγυδί ᾗ σὰς
 Χεῖρ' ἔλε δεξιτερην, καὶ ἰδέξατο χάλκιον ἐγχλ^ω,
 Καὶ μιν ρωνήσας ἔπεια πωτιρόντα περσπύδα,
 Χαῖρε ξύνε· παρ' ἄμμι φιλήσαιο, αὐτὰρ ἔπειτα
 Δείπνε πλοσάμεν μυθήσαιο ὅτιός σε χρεῖ.
 125 "Ὡς εἰπὼν ἠγείθ', ἠδ' ἔσπετο Παλλὰς Ἀθήνη·
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐντοσύν ἔσαν δόμῃ ὑψηλοῖο,
 "Ἐγγλ^ω μὲν ῥ' ἔστησε εἶρην πρὸς κίονα μακρὴν,
 Δακρυόεης ἐντοσύν εὐξέε, ἔνθα περ ἄλλα
 "Ἐγγλ' Ὀδυσσεύ^ω ταλασίεργον ἔσπετο ποικίλ^ω.
 130 Αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἶσεν ἄγων, ὑπὸ λῆτα πετάσας
 Καλὸν, δαιδάλειον, ὑπὸ ᾗ θρήνους ποσσὶν ἦεν.
 Πάρ δ' αὐτὸς κλισμὸν δέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων·
 Μνηστῆρον, μὴ ξεῖν^ω ἀνιπθίς ὀρμαρδῶν,
 Δείπνε αἰήσων, ὑπερβιάλοισι μετελθὼν,
 135 "Ὡς ἴνα μιν περὶ πατερός δότοισιν ἔροτο.
 Χέρ^ω βα δ' ἀμφοτέροισι περὶ χεῖρας ἐπέχευε πέριστα
 Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λίσσητο,
 Νίφαδας· παρὰ ᾗ ξεῖν^ω ἐπάνυσσε τρέπτεζαν.
 Σίτον δ' αἰδύην ταμὴν παρέθηκε πέριστα,
 140 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθῆσα, χειροδὴν παρόντων.
 Δαιτὸς ᾗ κρείων πίνοντας παρέθηκεν αἰέρας
 Παντοίων, παρὰ δὲ σφί τιθῆ χρύσεια κύπελλα.
 Κῆρυξ δ' αὐτοῖσι θάμ' ἐπώχετο οἶνοχευῶν.
 "Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγῆνορες· οἱ μὲν ἔπειτα
 145 ἔξεϊν^ω ἔζοντο κατὰ κλισμῶς τε θρόνους τε·
 Τοιοῖσι ᾗ κῆρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
 Σίτον ᾗ δμῶα παρηνήγεον ἐν κατέοισιν,
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα περικείμενα χεῖρας ἱάλλον·
 Κῆρυξ ᾗ κρυτῆρας ἐπέσφοντο ποτοῖο.
 150 Αὐτὰρ ἔπεια πόσει^ω καὶ ἐδντύ^ω ἐξ ἔρον ἔντο
 Μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλε,
 Μολπή τ' ὀρχιστός τε· (τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός)
 Κῆρυξ δ' ἐν χερσὶ κίθαριν περικαλλέα θῆκε
 Φημίω, ὃς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη·
 155 "Ἦτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεδῶν.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος περὶ σφί γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
 "Ἀρχὴ σχανὲν κίθαριν, ἵνα μὴ πεισθεῖαθ' οἱ ἄλλοι,
 "ἔειπε φίλ', εἰ καὶ μοι νημεσίηται ὁ, τίτι κεν εἴπω;
 Τάτοισι μὲν ταῦτα μέλε, κίθαρις καὶ αἰοδῶ,
 160 Ραῦ· ἐπεὶ ἀλλότριον βίοντι νῆποιον ἔδασιν
 "Ἀνέ^ω δ' ὁ δὴ πῶς λευκ' ὄσέα πύθεται ὄμβρο,
 Κεῖμεν ἐπ' ἠπείρ^ω, ἢ εἰν ἀλὶ κύμα κυλίνδ^ω.

Honorem autem ipse haberet, & bonis suis imperaret.
 Hæc cogitans, procis adsidens, vidit Palladem:
 Ivitque recta seras, indignatus est autem animo
 Hospitem diu ad januam stare: prope autem adstans 120
 Manum prehendit dextram, & accepit æream hastam:
 Et ipsam compellans verbis velocibus allocutus est:
 Salve hospes, apud nos amice accipieris, at deinde
 Cœna pastus loquere quid tibi opus sit.
 Sic fatus præibat, ipsaque sequebatur Pallas Minerva: 125
 Illi vero cum jam intra domum essent excelsam,
 Hastam quidem statuit ferens ad columnam longam,
 Intra armarium bene politum, ubi utique aliæ
 Hastæ Ulyssis fortis stabant multæ:
 Ipsam vero in thorum collocavit ducens, stragulum substernens: 130
 Pulchrum, ingeniose factum, sub autem pedibus scabellum erat.
 Ipseque sellam apposuit variegatam, scorsum ab aliis
 Procis, ne hospes offensus tumultu,
 Convivium fastidiret, cum superbis conversans,
 Atque ut ipsum de patre absente interrogaret. 135
 Aquam vero ancilla ex gutto infundebat ferens
 Pulchro, aureo, super argenteum lebetem,
 Ad lavandum: juxta autem politam stravit mensam.
 Panem vero vrecunda proma apposuit ferens,
 Fercula multa addens, largiens de præsentibus. 140
 Coquus autem carniū lances apposuit tollens
 Omnigenū, ipsis etiam apponebat aurea pocula.
 Præco etiam eos sedulo obibat vinum fundens.
 Ingressi autem sunt proci superbi: qui continuo quidem
 Ordine sedebant per sedilia thorosque: 145
 His vero præcones quidem aquam in manus fundebant,
 Panem autem ancillæ acervabant in canistris,
 Illi autem ad edulia apposita parata manus porrexerunt.
 Pueri vero crateres ad summum impleverunt potu.
 Sed postquam potus & escæ amorem dimiserunt 150
 Proci, ipsis quidem alia in mente curæ erant,
 Cantus saltatioque: (hæc enim sunt ornamenta convivii)
 Præco autem in manus cytharam perpulchram posuit
 Pheimo, qui sane canebat inter procos necessitate:
 Ille tamen fides pulsans præludebat ut scite psalleret. 155
 At Telemachus alloquutus est glaucis oculis insignem Pallade
 Prope admovens caput, ut ne audirent alii:
 Hospes chare, num etiam mihi irasceris ob id quod dixero?
 His quidem hæc curæ sunt, cithara & cantus,
 Facile: quoniam alienum cibum impune absumunt 160
 Viri cujus jam alicubi alba ossa putrescunt imbre,
 Jacentia in continente, aut in mari fluctus volvit:

- Εἰ κύνον γ' Ἰθάκην ᾗ ἰδοίκατο νοστήσαντα ;
 Πάντες κ' ἀρηταίαι· ἐλαφρότεροι πόδας ἔη)
 165 Ἦ ἀρνηϊότεροι χρυσοῦ τε ἰωδῆτός τε.
 Νῦν δ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλαλε κακὸν μόρον, εἰς τις ἡμῖν
 θαλπωρὴ, ἐπὲρ τις ἐπιχθονίαν ἀνδρόφον
 Φησὶν ἐλεύσεσθαι· τῷ δ' ὤλετο νόστιμον ἡμάρ.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ κ' ἀτρεκέως κατάλεξον,
 170 τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν ; πόδι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς ;
 Ὀπποῖός δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο ; πῶς δὲ σε ναῦται
 ἤγαγον εἰς Ἰθάκην ; τίνες ἐμῆραι εὐχετόωνται ;
 Οὐ μὲν γάρ τι σε πείζον οἰμαῖ ἐνθάδ' ἰκέσθαι·
 Καὶ μοι πᾶς ἀγορεύσων ἐτήτυμος, ἔρ' εὖ εἰδῶ
 175 Ἦ νῆον μαδέπεις, ἥ κ' πατερός ἑοσι
 Ξυνῶ· ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
 Ἀλλε, ἐπεὶ κείνῳ ἐπίσσορ' ἦν ἀνδρόφων.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη ;
 Τοι γὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω ;
 180 Μέντης Ἀρχιῶλειο δαίρθητο· εὐχόμενος ἔη)
 Τίς, ἀτὰρ Ταρίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.
 Νῦν δ' ὦδε ξύν νηὶ καταλυθὼν ἠδ' ἐτέρησι,
 Πλέων οἶνοπα πόντον ἔω· ἀμολέσθης ἀνδρόφης,
 Ἐς Τιμίσσῃ μετὰ χαλκόν· ἄγε δ' αἰθῶνα σιδήρῳ
 185 Νηὺς δέ μοι ἦδ' ἔσκεν ἔω· ἀγρὲ νόστῳ πόλιν·
 Ἐν λιμνῇ Ρεΐθρῳ, ὑπὸ Νηϊῶ ὕληντι.
 Ξυνεὶ δ' ἀλλήλων πατεροῖσι εὐχόμεν' ἔη)
 Ἐξ' ἀρχῆς, ἐπὲρ τε γέροντ' εἰρηαὶ ἐτελθῶν
 Λαίρτην ἦρα· ἥ ἐκίτι ρασὶ πόλινδε
 190 Ἐρχιδ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἔω· ἀγρὲ πῆματα πάχυν
 Γρηὶ σὺν ἀμφοπόλῳ, ἥ οἱ βροσὶν τε πόσιν τε
 Περτιβῆ, εὐτ' ἀν. μιν κάματ' ἀπὸ γυῖα λάβῃσι ;
 Ἐρπύζοντ' ἀνὰ γενὸν ἀλωῆς εἰνοπέδοιο.
 Νῦν δ' ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔραντ' ἐπιδήμιον ἔη)
 195 Σὸν πατέρ'· ἀλλὰ νῦν γὰρ θεοὶ βλάπτουσι κλειύθῃ
 Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἀλλ' ἐτι πῶς ζωὸς κατερύκεται εὐρεὶ πόντος,
 Νῆσῳ ἐν ἀμεινύτῃ· χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν
 Ἀγριοί, οἳ πῶς κείνον ἐρκανόωσ' αἰκοντα.
 200 Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι ὡς ἐνὶ θυμῷ
 Ἀθανάτοιο βάλλεσι, κ' ὡς τελέεσθαι οἶω,
 Οὐτέ τι μάντις ἔων, ἔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδῶς·
 Οὐτὶ ἐτι διεὸν γὰρ εἰλῆς ἄπο πατερίδ' αἴης
 Ἔσσεται, εἰδ' ἐπὲρ τε σιδήρεα δίσματ' ἔχῃσι·
 205 Φεράσονται ὡς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ κ' ἀτρεκέως κατάλεξοι,
 Εἰ δ' ἦ ἐξ αὐτοῦ τόσῳ πάσις εἰς Ὀδυσσῆα.
 Αἰῶς γὰρ κεφαλὴν τε κ' ὄμματα καλὰ ἱοίκασι

Si illum utique in Ithacam viderent reversum ,
 Omnes optarent celeriores pedibus esse ,
 Quam ditiores auroque vesteque. 165
 Nunc vero ille sic periit malo fato , neque ulla nobis
 Spes est , etiam si quis terrestrium hominum
 Dicat rediturum esse : ejus enim periit reditionis dies.
 Sed age mihi hoc dic & indubitate enarra ,
 Quis , unde es hominum ? ubi tibi urbs atque parentes ? 170
 Quali autem in navi advenisti ? quo pacto te nautæ
 Duxerunt in Ithacam ? quinam esse se profitentur ?
 Neque enim ullo pacto te peditem existimo huc venisse ;
 Et mihi hoc dic vere , ut bene cognoscam
 An recens venisti , an tu etiam paternus es 175
 Hospes : quoniam multi adibant viri nostram domum
 Alii , nam & is in se convertibat studia hominum.
 Hunc rursus alloquuta est Dea cæcia Minerva :
 Enimvero ego tibi hæc perquam indubitate narrabo ,
 Mentis Anchiali bellicosi gloriæ esse 180
 Filius , cæterum Taphiis navigandi studiosis impero.
 Nunc vero huc cum navi veni atque fociis ,
 Navigans nigrum pontum ad alienæ linguæ homines ,
 In Temesen ad æs : veho autem splendidum fertum.
 Navis autem ipsa mihi stat ad agrum ante urbem , 185
 In portu Rethro , sub Neio sylvo.
 Hospites autem invicem paternos profiteamur esse
 Ab initio , si modo senem interrogas conveniens
 Laërtem heroem : quem non amplius aiunt in urbem
 Venire , sed seorsim in agro dolores pati 190
 Vetula cum ancilla , quæ illi cibumque potumque
 Apponit , quandocumque ei languor membra invadit ,
 Reptantem per fertilissima soli viniferi.
 Nunc autem veni : nam ipsum aiebant jam apud suos esse
 Tuum patrem : sed eum Dii impediunt in itinere. 195
 Non enim adhuc mortuus est super terram divinus Ulysses ,
 Sed adhuc alicubi vivus detinetur in lato ponto ,
 Insula in circumflua : sævi autem ipsum viri detinent
 Agrestes , qui alicubi illum arceant invitum.
 Porro nunc tibi ego vaticinabor quemadmodum in animo 200
 Immortales suggerunt , & quemadmodum perfectum iri puto ,
 Neutiquam vates cum sim , neque auguriorum clare peritus :
 Non jam diu chara à patria terra
 Erit , neque si etiam ferrea vincula detinerent :
 Videbit ut redeat , quoniam solers est. 205
 Sed age mihi hoc dic & indubitate enarrato ,
 Num ex ipso tantus filius sis Ulyssæ ,
 Vehementer enim & capite & oculis pulchris similis es

- Κίονα· ἴσσι θαμὰ τοῖον ἱμοσχίμῃ ἀλλήλοισι
 210 Πείν γε ἔς Τροίην ἀναδήμῃ, ἐνθά περ ἄλλοι
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κύλης ἐνὶ νηυσίν·
 Ἐκ τῷδ' ἔτ' Ὀδυσῆα ἔγων ἴδον, ἔτ' ἐμὲ κεινῷ.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπηνυμῷ ἀντίον νῦδα,
 Τοὶ γδ' ἐγὼ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
 215 Μήτηρ μὲν τ' ἐμὲ φησι τῷ ἐμῆναι· αὐτὰρ ἔγωγε
 Οὐκ οἶδ'· ἔ γάρ ποα τις ἰὼν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
 Ὡς δὲ ἔγωγ' ὄρελον μάκαρ' οὐ τοῦ ἐμῆναι υἱὸς
 Ἀνέρ', ὃν κτεάτεσιν εἰς ἐπὶ γῆρας ἔτετμε.
 Νῦν δ' ὅς σ' ἀποτμότατ' ἐγένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
 220 Τὸ μ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπεὶ σὺ με τῷτ' ἐρείνης.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Οὐ μὲν τοι γένεῖν γε θεοὶ νότυμον ὀπίσσω
 Θῆκαν· ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγίνετο Πηνελόπεια.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξων,
 225 Τίς δαίς, τίς ἢ ὅμιλ' ὅδ' ἐπλετο, τίπτε δέ σε χρεώ;
 Εἰλαπίν', ἢ γάρ μιν; ἐπεὶ ἐκ ἔρκε' τάδε γ' εἰσὶν·
 Ὡςέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσιν
 Δαίνυσθαι κατὰ δῶμα. νημεσιπῶσαιτό κεν ἀνὴρ
 Λίγησιν πολλὰ ὄρεων, ὅστις πινυτός γε μετέλθοι.
 230 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπηνυμῷ ἀντίον νῦδα.
 Εἴν', ἐπεὶ ἄρ' δὴ ταῦτά μ' ἀντίρρην ἡδὲ μεταλλάς,
 Μέλλει μὲν ποτε εἶν' ὅδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
 Ἐμῆναι, ὅρ' ἐτι κεινῷ ἀνὴρ ἐπιδήμι' ἦεν.
 Νῦν δ' ἐτίρωρ ἐβάλοντο θεοὶ, κακὰ μητιόωντες,
 235 Οἱ κινον μὲν αἶσον ἐποίησαν πᾶσι πάνταν
 Ἀνθρώπων· ἐπεὶ ἔ κε θαρόντι περ ὅδ' ἀναχοίμην,
 Εἰ μετὰ οἷς ἱτάροισι δάμνη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
 Ἥε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον πολύπτυον.
 Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 240 Ἥδ' ἔ κε καὶ ὁ παῖδ' ἰμέγα κλέ' ἔρετ' ὀπίσσω.
 Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἀρπυιαὶ ἀντρεΐσαντο.
 Οἷχετ' αἶσ', ἄπυσ', ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
 Κέλλειπεν. ὅδ' ἐτι κεινὸν ὀδυρόμεν' ἐναχίζω
 Οἶον, ἐπεὶ γύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κλέ' ἐτεύξαν.
 245 Ὅσσοι γδ' ἦντοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δελιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὕληντι Ζακύνθῳ,
 Ἥδ' ὅσοι κραταὶν Ἰθάκην κατακοιρανέουσι,
 Τῶσσι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι καὶ οἶκον.
 Ἥ δ' ἔτ' ἀρνείται συγχερὸν γάμον, ἔτε τελευταίην
 250 Προῖται δύναται· τοὶ δ' ὀδυρόμενοι ἔδοντες
 Οὐκ ἐμὸν· τάχα δὴ με διαρραΐσκει καὶ αὐτόν.
 Τὴν δ' ἐπαλαστήτατα προσνύδα Παλλὰς Ἀθήνη,
 Ὡς πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποιοχόμην Ὀδυσῆ'·
 Ἄνεξ', ὃ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἱεῖην.

Illi : nam frequenter , sicuti nunc , nos invisebamus invicem ,
Antequam ille in Trojam conscenderet , quo utique alii 218
Græcorum optimates ierunt cavis in navibus :
Ex hoc tempore neque Ulysssem ego vidi , neque me ille.

Hanc rursus Telemachus prudens alloquebatur :
Enimvero ego tibi , ô hospes , perquam indubitate enarrabo .
Equidem mater ait me ejus esse : ast ego 219
Nescio , non ne ullo pacto quisquam suum parentem ipse cognovit .
O si & ego debuisssem beati alicujus esse filius
Viri , quem in suis bonis senectus invenisset :
Nunc vero qui infelicissimus est mortalium hominum ,
Ex hoc me dicunt natum esse , quoniam tu me hoc interrogas. 219

Hunc autem rursus alloquuta est Dea cæcia Minerva .
Non sane tibi etiam ortum Dii ignobilem in posterum
Fecerunt , postquam te talem peperit Penelope .
Sed age mihi hoc dic & indubitate enarrato , (220
Quodnam epulum , quæve hæc turba ? aut quid *istis* tibi opus est :
Convivium , an nuptiæ ? quoniam haud symbolum hæc sunt :
Ita mihi supra modum contumeliose videntur
Convivari per domum , indigne ferat vir
Turpia multa videns , quicumque cordatus utique intervenerit.

Hanc vero rursus Telemachus prudens contra allocutus est , 220
O hospes , quandoquidem me hæc interrogas atque percontaris ,
Videbatur quidem quondam domus hæc dives & integra
Esse , quandiu adhuc ille vir apud nos erat :
Nunc vero aliter statuerunt Dii , mala meditantes
Qui illum quidem ignobilem fecerunt supra omnes 225
Homines , siquidem non ob mortuum utique sic lugerem ,
Si inter suos socios occisus fuisset Trojanorum in populo ,
Aut amicorum in manibus postquâ bellum egregie administrasset :
Quare ei tumulum fecissent omnes Græci ,
Atque suo filio ingentem gloriam reportasset in posterum : 229
Nunc vero ipsum sine gloria Harpyæ abripuerunt :
Periit nulli inveniendus , nulli auditus , mihi autem dolores luctum .
Reliquit : neque amplius illum lugens desleo (que
Solum , quoniam mihi alia Dii tristitia mala struxerunt :
Quotquot enim insulis dominantur optimates , 231
Dulichioque Samoque & sylvestra Zacyntho ,
Atque quotquot asperæ Ithacæ dominantur ,
Tot matrem meam ambiunt , atterunt autem domum .
Illa vero neque abnuat odiosas nuptias , neque finem
Facere potest : hi vero dilapidant epulantes 232
Domum meam : cito jam & me male perdent ipsum .

Hunc vicem ejus dolens alloquebatur Pallas Minerva :
Papæ , næ tu multum absentis Ulyssis
Indiges , qui procis impudentibus manus injiciat .

- 255 Εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν, δόμῳ ἐν περὶφύτοις Δύστη
 Σταίῃ, ἔχων πύληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δρεῖ,
 Τοῦτο ἰὼν εἶναι μιν ἰγὰ τὰ περὶφύτῳ ἰόντα
 Οἶκον ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε περὶφύτον τε,
 Ἐξ Ἑρμῆος ἀνιόντα παρ' Ἴλκῃ Μερμερίδαο,
 260 (Ὀχέτο γὰρ κακίῃσι θεοῖς ἐπὶ νηὶς Ὀδυσσεύς,
 Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενός, ὅρκα οἱ εἶναι
 Ἰδὲ χρεῖσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' ὁ μὲν ἔσσι
 Δῶκεν, ἐπεὶ ῥα θεὸς νημισίζετο αἶαν ἰόντας·
 Ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἑμὸς· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς.)
 265 Τοῦτο ἰὼν μνηστῆρων οὐκίλησεν Ὀδυσσεύς,
 Πάντες καὶ οὐκίμενοι τε γενναῖοι περὶφύτοι τε,
 Ἄλλοι ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γένεσι κίεται,
 Ἦκεν νηστήσας ἀποτίσται, καὶ καὶ ἐκί,
 Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὶ δὲ φερέσθαι ἀνῶγα
 270 Ὅπως κεν μνηστῆρας ἀπώσται ἐκ μεγάροιο.
 Εἰ δ' ἄγε νῦν ξυγίῃ, καὶ ἐμὴν ἐμτάξω μύθων,
 Αὔρεον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἕσρας Ἀχαιοῖς,
 Μῦθον περὶφύτοι παῖσι, θεοὶ δ' ἐπιμαρτυροῖ ἔσων·
 Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφίτερά σκιδναδαὶ ἀναχθί·
 275 Μνῆτερά δ' εἰ οἱ θυμὸς ἐφορμάται γαμέσθαι,
 Ἄφ' ἴπῳ ἐς μέγαρον πατέρῳ μέγα δυναμῆοιο.
 Οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔσθια
 Πολλὰ μάλ', ὅσα εἶκοι εἰλῆς ἐπὶ παίδος ἐπεισθαι,
 Σοὶ δ' αὐτὰ σκυινῶς ὑποθήσομαι, αἶκε πείθω,
 280 Νῆ' ἀρσας ἐρέτησιν ἐκκοσιν ἥτις ἀρίστη,
 Ἐρχομαι περὶφύτοι πατέρῳ δὴν εἰλεμῆοιο,
 Ἦν τις τοῖς ἐπίτοισι βροτῶν, ἢ ὅσων ἀνέστης
 Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιστα εἰρή κλέος ἀνδράποισι.
 Περὶφύτοι μὲν ἐς Πύλον ἐλθεῖ, καὶ εἰς Νησέσας δ' ἔναι.
 285 Κηῖον δ' ἐς Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον·
 Ὃς γὰρ δυνάτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
 Εἰ μὲν κεν πατέρῳ βίοντες καὶ νόσον ἀκέρως,
 Ἦν τ' ἂν περὶφύτοι παρ' ἐπὶ τλαίης ἐνιαυτὸν·
 Εἰ δὲ καὶ περὶφύτοι ἀκέρως, μηδὲ τ' ἐνίτοισι,
 290 Νηστήσας δ' ἥντιτα φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Σῆμα τέ οἱ χεῖσθαι, καὶ ἐπὶ κτήρια κτερεῖσθαι
 Πολλὰ μάλ', ὅσα εἶκοι· καὶ ἀνέρι μνῆτερά δ' ἔναι.
 Αὐτὰρ ἐπὶν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔξῃς,
 Φερέσθαι δ' ἥντιτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 295 Ὅπως κεν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τιώσῃ
 Κτείνης, ἢ δόλω, ἢ ἀμφοτέρω. ἔδῃ τι σε χεῖρ
 Νηστήσας ὀχέειν, ἐπεὶ ἐκ ἐπὶ τηλικῶτος ἔστι.
 Ἦν ἐκ αἵας οἷον κλέος ἔλλαβε δ' ἔναι Ὀρίσῃς
 Πάντας ἐπ' ἀνδράποδας, ἐπεὶ ἐκταὶν πατρεσσονῆκα
 300 Λιγυῖν δολομένην, ὅς οἱ πατρίδα κλυτὸν ἔκτα;

Si enim nunc veniens, domus in primis foribus
 Staret, habens galeam & scutum & duo hastilia,
 Talem se ferens qualem ipsum ego primum cognovi
 Domo in nostra bibentemque seque oblectantem,
 Ex Ephyra reversum ab illo Mermerida,
 (Profectus enim erat illic celeri in navi Ulysses,
 Venenum mortiferum inquirens, ut posset
 Sagittas unguere æratas: sed ille quidem non illi
 Dedit, quoniam Deos verebatur sempiternos:
 Sed pater illi dedit meus: amabat enim vehementer)
 Talem se ferens inter procos si versaretur Ulysses,
 Omnes & brevis fati fierent & amaris nuptiis.
 Verum enimvero hæc Deorum in potestate posita sunt,
 Utrum reversus ulciscetur, an non,
 Suis in ædibus: te autem considerare jubeo
 Quo modo procos expellas ex ædibus.
 Eia age nunc intellige, & meam cura orationem,
 Cras in concionem ubi vocaveris Heroes Achivos,
 Orationem edissere omnibus, Dii vero testes sunt:
 Procos quidem ad sua *quemque* discedere jube:
 Matrem autem si eam animus incescit nubere,
 Rursus eat in domum patris præpotentis:
 Illi vero nuptias facient, & parabunt dotem
 Amplam admodum, quantam par est charam filiam comitari.
 Tibi autem ipsi prudenter consulam, si quidem parueris,
 Navem instruens remigibus viginti quæ optima est,
 Proficiscere sciscitaturus de patre diu absente
 Si quis tibi dicat mortalium, aut oraculum audiveris
 Ex Jove, quod potissimum gloriam adfert hominibus.
 Primum quidem in Pylum abi, & interroga Nestorem eximium:
 Illinc in Spartam ad flavum Menelaum:
 Hic enim novissimus venit Achivorum ære loricatorum.
 Si quidem patris vitam & reditum audiveris,
 Etsi defessus tamen adhuc sustinebis annum:
 Si vero mortuum audieris, neque amplius viventem,
 Reversus continuo charam in patriam terram,
 Monumentum illi erige, & inferias infer
 Eximias admodum quales decet: & viro matrem dato,
 Ast ubi jam hæc finieris & perfeceris,
 Considera deinde in mente & in animo,
 Quo pacto procos in ædibus tuis
 Interficias, sive dolo, sive palam: neque te convenit
 Puerilia tractare, siquidem non amplius tantillus es.
 An non audis, qualem gloriam cepit nobilis Orestes
 Omnes apud homines, postquam interfecit patricidam
 Agisthurn dolosum, qui illi patrem inclytum interemerat?

- Καὶ σὺ φίλος, (μάλα γάρ σ' ἔρῳ καλὸν τε μέγα τε)
 Ἄλκιμ' ἴσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀφινόντων εὖ εἴπῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν καταλεύσομαι ἥδε,
 Ἥδ' ἱτάρης, οἳ περ με μάλ' ἀχάλοισι μένοντες.
 305 Σὺ δ' αὖτ' αὐτὰρ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάξω μύθων.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα,
 Ζεὺς ἦτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
 Ὡς πατὴρ δ' παῖδι, καὶ ἔποτε λήσεται αὐτῶν.
 Ἄλλ' ἄγε νῦν ἐπόμενον, ἐπιγρόμῳ περ ὁδοῖο,
 310 Ὅτ' ἐλπίσας ἄμῳς τε, τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
 Δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίης, χαιέρον ἐνὶ θυμῷ,
 Τυμνὴν, μάλα καλὸν, ὃ τοι κειμήλιον ἔσται.
 Ἐξ ἐμῷ· εἴα φίλοι ξείνοισι διδῶσι.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 315 Μὴ μ' ἐτι νῦν κατέρυκε, ληϊομόρῳ περ ὁδοῖο.
 Δῶρον δ' ὃ, πῦρ κέ μοι δῆναι φίλον ἦτορ ἀνῶγῃ,
 Αὐτῷσι ἀνερχομένῳ δόρυμα οἶκόνδε φέρεσθαι,
 Καὶ μάλα καλὸν ἐλάν· σοὶ δ' αἴτιον ἔσται ἀμοιβῆς.
 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰπὼς ἀπὶ τῇ γλαυκῶπι· Ἀθήνη,
 320 Ὅρισ δ' ὥς ἀνέκαια διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ,
 Θέκε μῶν καὶ δάρο, ἐσθμηνσέν τε ἰ πατρὸς
 Μᾶλλον ἔτ' ἢ τὸ πάροςιν· ὃ δ' ἔ, φρίσθῃ ἦσι νόησας,
 Θῶμῃσιν κατὰ θυμὸν· ὅσσοι γὰρ διδόν' ἦ.
 Αὐτίκα δ' ἡ μνηστῆρας ἐπ' ἄχετο ἰσθδῖος φῶς.
 325 Τῷσι δ' αἰδοῖς αἰδοῖ περικλυτὸς, οἳ δ' οἴωπῃ
 Εἴατ' ἀκούοντες· ὃ δ' Ἀχαιῶν νόστον αἰεὶ
 Λυγρὸν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπιτείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
 Τῷ δ' ἀπερρώθην φρεσὶ σύνδιδτο Δίῳππῃ αἰοῖδ'·
 Κέρη Ἰκαρίοιο περὶ φρεσὶ Πηνελόπεια.
 330 Κλέμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἶο δῆμοιο,
 Οὐκ εἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμείψοιτο δὴ ἔποντο.
 Ἥδ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀρίκετο διὰ γυναικῶν,
 Στῆν βα παρὰ σταθμὸν τέγεος, πύκα ποικιλοῖο,
 Ἄντα παρειάων χορὸν λυπαρὰ κρήδεμνα.
 335 Ἀμείπολ' δ' ἄρα οἱ κεινὴ ἐκάτερθε παρῆσθ.
 Δακρύσασα δ' ἔπειτα προσνύδα θυὸν αἰοῖδον,
 Φήμε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θαλετήρια οἶδας.
 Ἐργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τάτε κλείουσιν αἰοῖδοί,
 Τῶν ἐν γὰρ σφιν αἰεὶ παρήμῳ· οἳ δ' οἴωπῃ
 340 Οἶνον πινόντων, ταύτης δ' ἄποπαυε αἰοῖδης
 Λυγρῆς, ἥ τέ μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
 Τείρε· ἐπεὶ με μάλιστα καδίκητο πῶνθ' ἄλαστον.
 Τεινὴ γὰρ κεραλὴν ποδῶν, μεμνημένη αἰεὶ
 Ἀνδρῶς τῷ κλέος· εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργεῶν.
 345 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα,
 Μῆτερ ἔμῃ, τί τ' ἄρ' αὖ φρονέεις ἱεῖμερσι αἰοῖδον

Et tu amice, (admodum enim te video eximiumque magnumque strenuus esto, ut aliquis de te etiam posterorum bona dicat.

At ego ad navem celerem descendam jam, (latur.

Atque socios, qui fortassis admodum ægre ferunt, quod me præsto-
Tibi autem ipsi curæ sit, & meos observa sermones. 305

Hanc rursus Telemachus prudens contra alloquutus est:

O hospes profecto hoc amico animo dicis,
Perinde atque pater suo filio, & nunquam obliviscar illorum:

Sed age nunc mane, accelerans licet iter,

Ut & lotus, & oblectatus tuum cor, 310

Donum habens ad navem eas, gaudens in animo,

Pretiosum, per quam eximium, quod tibi *instar* reconditi muneris

Ex me: qualia amici hospites hospitibus dant. (erit

Huic respondebat deinde Dea cælia Minerva:

Ne me amplius detine, cupidum utpote itineris: 315

Donum autem quodcumque mihi dare tuum cor jubet,

Rursus redeunti dato donum ferre,

Et sane eximium excipiens: tibi autem dignum erit retributione.

Illam quidem sic loquuta abiit cælia Minerva,

Avis autem ut Anopea axolavit: huicque in animo 320

Indidit robur & audaciam, memoremque fecit patris

Magis adhuc quam antea: hic autem mente sua confidetans,

Obstupuit in animo: putavit enim Deum esse.

Continuo autem procos adibat Deo æquandus vir:

Illis autem cantor canebat inclytus, lique tacite 325

Sedebant audientes: ille vero reditum Achivorum canebat

Difficilem, quem ex Troja indixisset Pallas Minerva.

Hujus è supernis ædium advertit animum divinæ cantilenæ

Filia Icarii prudens Penelope:

Gradibus autem altis descendit suæ domus, 330

Non sola, una cum hac ancillæ duæ sequebantur.

Illa vero quando jam ad procos pervenit præstantissima mulierum,

Stetit sane juxta postem domus affabre structæ,

Cenis prætendens tenuia capitis redimicula:

Ancilla vero ei fida utrinque adstabat. 335

Lacrymans vero tum alloquebatur divinum cantorem:

O Phemie, multa enim alia mortalium oblectamenta novisti,

Gesta hominumque Deorumque, quæ celebrant Poëtæ,

Horum unum ipsis cane assidens: illi autem silentio

Vinum bibant, ab hac vero quiesce cantilena 340

Molesta, quæ mihi perpetuo in pectoribus meum cor

Rodit: nam me imprimis invaluit dolor gravissimus.

Tale enim caput desidero, memor semper

Viri cujus lata est gloria per Græciam & medium Argos.

Hanc rursus Telemachus prudens contra alloquutus est: 345

Mater meæ, quid jam invidiam concitas jucundo cantori

Æ lii,

- Τέρπειν ὅσῳσι οἱ γυῖοι ὄρνυται; ἔ γυ τ' αἰδοῖτο
 Αἴτιος, ἀλλὰ ποδὶ Ζεὺς αἰτίοι, ὅς τε δίδωσιν·
 Ἀνδράσιν ἀλφειῇσιν ὅπως ἐδέλυσιν ἐκάστω.
 350 Τέτῳ δ' ἔ νίμεις Δαναῶν κακὸν οἶτον αἰδοῖται·
 Τὴν γὰρ αἰοῖν μᾶλλον ἐπικλείοι· αἰνέσθωσι
 ἢ τις ἀκύντεσσι νεοτάτῃ ἀμειπύλλω.
 Σοὶ δ' ἰσπιτολμάτῃ κραδίη κ' θυμὸς ἀκύνει.
 Οὐ γὰρ Ὀδυσσεύς οἱ ἀπάλλετο νόστιμον ἥμαρ
 355 Ἐν Τροίῃ, πολλοὶ γὰρ κ' ἄλλοι ρῶτες ὄλοντο.
 Ἄλλ' εἰς οἶκον ἴσασι τὰ σαυτῆς ἔργα κέρμεν,
 Ἴσον τ' ἡλακάτην τε, κ' ἀμειπύλλωσι κίλυν·
 Ἔργον ἰποίχεσθαι· μῦθ' οἱ δ' ἀνδρασι μελήσῃ
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἱμοί· τὰ γὰρ κράτ' ἐς ἐνὶ οἴκῳ.
 360 Ἡ μὲν θαρβύστον πάλιν οἰκίῳδε βιβάνη·
 Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπιτυμῶν ἐνθετο θυμῷ.
 Ἐς δ' ὑπερῷ ἀναβῆσα σὺν ἀμειπύλλωσι γυναιξί,
 Κλαίειν ἔπειτ' Ὀδυσῆα εἶλον πόσιν, ἔρξα' οἱ ὕπνον·
 Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάρωσι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 365 Μνηστῆρες δ' ὁμάδθησαν ἀνὰ μέγαρα σκυδόντα,
 Πάντες δ' ἤρσαντο παρὰ λεχέσσι κχιδῆναι·
 Τοῖσι γὰρ Τηλέμαχ' οἰπιτυμῶν ἤρχετο μῦθον,
 Μνηστῆς ἱμῆς μνηστῆρας ὑπερβίον ὕβρι' ἔχοντες,
 Νῦν μὲν δαινύμεναι τερπόμεθα, μηδὲ βοῶντες
 370 Ἔσω· (ἰπὼι τόγα καλὸν ἀκέρμεν ἐστὶν αἰδοῖν)
 Τοῖσ' οἱ δ' ὅσ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκι' αὐδῆν)
 Ἡδὺν δ' ἀγορήν δὲ καθιζόμεντα κύντες·
 Πάντες, ἢ ὑμῖν μῦθον ἀπηνειώας ὑποπύσω,
 Ἐξίναί μετάρων· ἄλλας δ' ἀλογύνετε δαΐτας.
 375 Ὑμᾶ κτήματ' ἰδόντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἶκας.
 Εἰ δ' ὕμιν δοκέῃ τόδε λοῖπτόν κ' ἀμεινον
 Ἑμμέλει, ἀνδρῶς ἐνδὲς βίβωτον ἥπιον ὀλέσας,
 Κείρετ', ἐγὼ γὰρ θεὸς ἐπιβώσομαι αἶν' ἰόντας,
 Αἰεὶ ποδὶ Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γαίῳδαι,
 380 Νήπιοιό κεν ἔπειτα δόμων ἐνταδὲν ὀλοῖσθε.
 Ὡς ἔρατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χιλίσσι ρύντες,
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλίως ἀγόρευε·
 Τὸν δ' αὖ Ἀντίνο' ἑρσίοφ' Εὐπίθεος υἱὸς,
 Τηλέμαχ', ἢ μᾶλα δὴ σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοῖ·
 385 Ὑφαγόρην τ' ἔμμεναι, κ' θαρσαλίως ἀγορεύειν,
 Μὴ σέ γ' ἐν ἀμειπύλλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κερσίαν
 Ποιήσωμεν· ὃ τοι γένε' οὐαυτοῦδ' ἐστίν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' οἰπιτυμῶν ἀντίον κῆδα,
 Ἀντίνο', εἰπὼ μοι κ' ἀγᾶσσαι ὃ, πτὶ κεν ἔπω;
 390 Καὶ κεν τέτ' ἐδέχομαι Διὸς γὰρ δίδωτο ἀμείδι.
 Ἡ φῆς τέτο κακίστον ἐν ἀνδράσιν οἱ τεύχεσθαι;
 Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευμένῳ· αἰεὶ γὰρ ἐν δῶ

Ne obsecret utcumque illi mens impellitur? non sane Poëta
In causa sunt, sed interdum Jupiter in causa est, qui suggerit
Viris ingeniosis ita ut vult unicuique.

Huic autem haud reprehensioni erit quod Græcorum aduersa canit.
Eam enim cantilenam magis celebrant homines (350)

Quæcumque auditoribus recentissima existat.

Tibi vero sustineat cor & animus audire.

Non enim Ulysses solus perdidit reditus diem

In Troja, sed multi & alii viri perierunt. (355)

Tu vero in domum profecta tua opera administra,

Telamque columque, & aucillis impera.

Operi incumbere: sermones vero viris curæ erunt

Omnibus, potissimum vero tibi: cujus imperium est in domo.

Illa quidem admirabunda rursus in domum ivit: (360)

Filii enim dictum prudens ponebat in animo.

Ad superioraque ædium conscendens cum servientibus mulieribus,

Flebat tum Ulysses dilectum maritum, donec illi somnum

Dulcem palpebris immisit cæsa Minerva.

Proci autem tumultuabatur per domum obscuram, (365)

Omnes autem optabant lectulis propter dormire:

Illis autem Telemachus prudens incipit sermonem:

Matris meæ proci intolerabili contumelia instructi,

Nunc quidem convivantes delectemur, neque clamor

Adsit: (nam hoc honestum audire cantorem

Talem qualis hic est, Diis assimilis voce) (370)

Mane vero in concionem sedeamus venientes

Omnes, ut vobis sermonem audenter renunciemus,

Exire ex ædibus: aliasque sequimini dapes,

Vestra bona edentes, invitantes invicem suam quisque in domum.

Si vero vobis videtur hoc satius & melius (375)

Isse, viri unius victum impune perdere,

Absumite, ego vero Deos invocabo sempiternos,

Sicubi Jupiter det repensa facta hæc ut fiant,

Inulti tum intra ædes pereatis. (380)

Sic ait. Illi vero omnes mordicus labia prehementes,

Telemachum admirabantur, quod audacter loquutus esset:

Hunc autem rursus Antinous alloquutus est Eupitheï filius:

O Telemache, revera nimis te docuerunt Dii ipsi.

Sublimiloquum esse, & audenter concionari, (385)

Ne te utique in circumflua Ithaca Regem Jupiter

Constituatur: quod tibi genere paternum est.

Hunc rursus Telemachus prudens contra alloquutus est:

Antinoë, num etiam mihi irascaris ob id quod dixerō?

Et hoc vellem Jove quidem dante accipere. (390)

An putas hoc pessimum inter homines esse

Non enim quicquam mali est regnare: statimque ei domus.

Ἀργυρὸν πείλεται, καὶ τιμῆσει· αὐτὸς.

Ἀλλ' ἥτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι

395 Πολλοὶ ἐν ἀμριάλῳ Ἰθάκῃ, νῆοι καὶ πᾶσαι οἰαί·

Τῶν κεν τις τόδ' ἔχουσιν, ἐπεὶ θάνη δὲ Ὀδυσσεύς·

Αὐτὰρ ἑῶν οἰκοῖο ἀναξ' ἔτομ' ἡμετέρῳ,

Καὶ δμῶων ἕς μοι ληίστατο δὲ Ὀδυσσεύς.

Τὸν δ' αὖ Εὐρύμαχ' Πολύβη παῖς ἀντίον ἦδα,

400 Τηλέμαχ', ἥτοι ταῦτα θεῶν ἐν γένασι κεῖται,

Ὅσες ἐν ἀμριάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύουσ' Ἀχαιῶν·

Κτήνηα δ' αὐτὸς ἔχουσ, καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσει·

Μη γὰρ οὐκ εἶδοι ἀνὴρ ἐς αἰκόντα κῆρυ

Κτήματ' ἀπορραϊθεῖ, Ἰθάκης ἐτι ναυεταώσης.

405 Ἀλλ' εἶδ' ὅπως σε φέρει πατὴρ ξείνῳ ἐριδῶν,

Ὅτ' ὅθεν ἔτ' ἀνὴρ, ποῖός δ' ἐξεύχεται ἦν

Γαίης· πᾶς γὰρ νῦν οἱ γενεὴ καὶ πατεὶς ἄρεα·

Ἡέ τοι ἀγγελίην πατέρος ἐρεῖ ἐρχομένοιο,

Ἥ ἰὼν αὐτῷ χρεῖ ἐλθέμεν τόδ' ἰκάνει.

410 Οἷον ἀνείξαι ἄφαρ οἴχεται, ἐδ' ἱκέμεναι

Γράμματα· ἢ μὲν γάρ τι κακὸν εἰς ὅπα ἴωκε.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπενυμνέει ἀντίον ἦδα,

Εὐρύμαχ', ἥτοι νῆς ἀπάλετο πατέρος ἐμοῖο,

Οὐτ' ἐν ἀγγελίῃς ἐτι πείδομαι, εἰ ποδὲν ἔλθοι,

415 Οὐκ εἰς θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἢν τινα μήτηρ

Ἐς μῆζ' ἄρ' ἀνέστατο θεοπρότεον ἐξερέτω.

Ζεῦ δ' ἔτ' ἐμὸς πατέρων ἐκ Τάρου ἐστὶ,

Μέντης Ἀρχιῆλαιο δαίτρεσσιν εὐχεται ἦν

Τῖος, ἀτὰρ Ταφείοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.

420 Ὡς εἶπ'· Τηλέμαχ' ὅρσοι δ' ἀθανάτῃσι θεῶν ἔγνω·

Οἱ δ' εἰς ὄρχησόν τε καὶ ἱμερῖαν ἀοιδὴν

Τριφάμῳ τέπνοντο· μένον δ' ἐπὶ ἱοπτερον ἔλθ'.

Ταῖσι δ' ἐπεμύνοισι μέλας ἐπὶ ἱοπιεῖ ἦλθε.

Δὲ τότε κακκίοντες ἔβαν οἶκόν δ' ἑκάς.

425 Τηλέμαχ' δ' ἦθι οἱ θάλαμ' περιεκαλλίει αὐλῆς

Ἐφελὸς δίδυκτο, περιεσκέττα ἐνὶ χώρῳ,

Ἐνθ' ἔβαν εἰς εὐνὴν, πολλὰ ἔρσοι μερμηρίζων.

Τῷ δ' ἄρ' ἄμ' αἰδομένοας δαΐδας φέρι κέδ' εἰδυῖα

Εὐρύκλει, ὦπ' ἀνὰ θυγάτηρ Πήσσηρείδαο.

430 Τὴν ποτὶ Λαίρτης πρῶταο κτεάτεσσιν οἷσιν

Προδίδειν ἔτ' εἴσαν, ἐκκοτάδωια δ' ἔδωκεν.

Ἰσα δὲ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μετάρεσσιν·

Εὐνῇ δ' ἔποτ' ἐμικτο, χόλον δ' ἀλείνει γυναικός·

Ἡ' οἱ ἄμ' αἰδομένοας δαΐδας φέρι, καὶ ἑ μάλιστα·

435 Δμκῶων φιλέσκει, καὶ ἔτρεφε τυττῶν ἔοντα.

Ὡξεν δ' ὀδύρας θαλάμῳ πύκα ποιοιτοῖο·

Ἄρ' ἐπὶ δ' ἐν λίκτρῳ, μαλακὸν δ' ἐκδυε χιτῶνα·

Καὶ τὴν μὲν γαίης περικμήδε' ἐμβάλει χερσίν.

Dives sit, & honoratior ipse.

Sed certe Reges Achivorum sunt etiam alii

Multi in circumflua Ithaca, juvenes & veteres, 393

Horum aliquis hoc habere possit, postquam mortuus est nobilis

At ego domus Rex ero nostræ, (Ulysses.

Et servorum quos mihi mancipavit nobilis Ulysses.

Hunc rursus Eurymachus polybi filius contra allocutus est:

O Telemache, certe hæc Deorum in potestate posita sunt, 400

Quisnam circumflue Ithacæ dominabitur Græcorum:

Bona vero ipse habeas, & domui tuæ imperes.

Non enim ille veniat vir qui invitum vi

Bonis deprædaturus sit, dum Ithaca habitatur.

Sed volo te optime de hospite interrogare, 405

Unde ille vir, quali autem gloriatur esse

E terra, ubinam ei genus & patria rura:

An tibi nuntium patris adfert venientis,

An suum ipsius debitum expetens huc venit.

Ut prospiciens se statim abiit, neque sustinuit 410

Ut cognosceretur, nam haud quicquam in faciem malo similis erat.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquutus est:

Eurymache, certe reditus perit patris mei,

Certe nec nunciis amplius credo, sic unde veniat,

Neque vaticinium curo, si quem mater 415

In regiam vocans divinatorem sciscitetur.

Hospes vero hic meus paternus è Tapho est,

Mentes Anchiali cordati gloriatur esse

Filius cæterum Taphiis navigandi studiosis imperat.

Sic ait Telemachus: mente vero immortalem Deum intellige-

Hi vero ad saltationem & suavem cantum (bat. 420

Conversi oblectabantur, manebantque dum vesper adventaret.

His autem se oblectantibus niger vesperus supervenit.

Tunc ergo dormituri ibant domum quisque.

Telemachus autem ubi ipsi thalamus perpulchræ aulae 425

Sublimis ædificatus erat, perspicuo in loco,

Illic ivit in lectum, multa mente reputans.

Simulque cum eo ardentes faces ferebat pudicitiam doctæ

Euryclea, Opis filia Pisenoridæ:

Quam olim Laërtes emerat facultatibus suis 430

Primum jam pubescentem, preciumque viginti boum dederat.

Æque autem ipsam ac pudicam uxorem honorabat in ædibus:

Sed lecto nunquam mixtus ea est, iram scilicet vitabat uxoris:

Hæc illi simul ardentes faces ferebat, & ipsum maxime

Sola ancillarum amabat, & enutrierat parvulum. 435

Aperuit autem januas thalami scite facti,

Sedebatque in lecto, & mollem exuebat tunicam:

Et eam quidem aniculæ sedulæ dedit in manus.

Η' μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα·
 40 Πρασάλα ἀγκρημάσασα παρὰ πρηντοῖσι λίχιασι,
 Εἴη ῥ' ἴδμεν ἐκ θαλάμοιο· θύρην δ' ἐπίρυσσε κορώη
 ῥρρυρή· ἐπὶ δ' κληιδὴ ἱπάνυσεν ἱμάντι.
 Ἔνθ' ὄγε παννύχιον, κεκαλυμμένον υἱὸς αἰώτω,
 Βάλενε φρεσὶν ἥσιν ἰδοῦ, τὴν πύρεσσι' Ἀθήνη.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Β. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Σ Τραγαῶν ἐκκλησίαν Τηλέμαχος, παραγγέλλει τοῖς μη-
 σήροισιν ἐξίναν τῆς οἰκίας τῷ Ὀδυσσεύ. λαβὼν δ' παρὰ μὲν
 Εὐρυκλείας τὰ πρὸς τὴν λατοδημίαν ἐπιτήδεια, παρὰ δ' τῆς
 Ἀθητῆς ἑταίρους καὶ ταῦν, εἰς πλεῖν ἀνάγεται ἡλικὸν δύναμιν.

Βῆτ' ἀγορὴν ἔχθ', ἥια γῆρος, πλεῖν μετ' Ἀθάνας.

Η' μὲν δ' ἡγεγμένα εἴη ῥοδοδάκτυλος Ἥως·
 ὦρυστο' ἄρ' ἐξ εὐνῆσιν Ὀδυσσεύς· εἰλ' υἱὸς,
 ἱμάτια ἱσάμενος· περὶ δ' ἔριον ὀξὺ θίτ' ὤμων.
 Πρῶσι δ' ὑπὸ λιπαρῶσιν ἐδήσατο καλὰ σάβηλα.
 5 Βῆ δ' ἴδμεν ἐκ θαλάμοιο θύρῃ ἐναλίμην' αὐτῇ.
 Λίφα δ' κηρύκεσσι λιγυρῶσιν αἰέευσεν
 Κηρύσσων ἀγερῆνδε καί κεκομώσοντας Ἀχαιούς.
 Οἱ μὲν ἐκέρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὄκλει.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἠγέρθη, κμηγρέας τ' ἐγίνοντο,
 10 Βῆ ῥ' ἴδμεν εἰς ἀγορὴν, παλαμῇ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχ'·
 οὐκ εἶδ', ἅμα τῷ γε δύο κύνας ἀγροὶ ἵπποτο.
 Θισπειρίην δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχουσιν Ἀθήνη.
 Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θνηῶντο.
 Ἔξ' ἔτο δ' ἐν πατρὸς δώκῳ, εἴξαν δ' ἡγερόντας.
 15 Τούτῳ δ' ἔπειθ' ἦρως Αἰγύπτῳ ἔρχ' ἀγορεύειν,
 Ὃς δὴ γῆρας κυρὸς ἦν, καὶ μερῖα ἦδη.
 Καὶ γὰρ τὰ εἰλ' υἱὸς αἶμ' ἀντιθέα Ὀδυσσῆ
 ἴδιον εἰς εὐπύλον εἶη κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶ,
 Ἀντιφ' αἰχμητής· ἃ δ' ἀγροὶ ἐκτατο Κύκλωψ.
 20 Ἐν στήνῃ γλαφυρῇ, σῶματόν δ' ὠπλίστατο δόρπον.
 Τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν, καὶ ὁ μὲν μνηστῆροισιν ὁμίλῃ.
 Εὐρύνομος, δύο δ' αἶν' ἔχον πατερός ἔργα·
 Ἀλλ' εἰδ' ὅς τ' ἐλθέει Ὀδυσσεύς καὶ ἀχέουσιν.
 Τοῖς ὄγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
 25 Κέκλευτε δὴ νῦν μεν Ἰθακήσιοι ὅ, πτὶ κεν εἶπω,
 οὐδέ ποθ' ἡμετέρῃ ἀγορῇ γένετ' ἔδε δόσσεσσι,
 Ἐξ ἧ' Ὀδυσσεύς εἰδ' ἐκ κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶ
 Νῦν δ' τίς εἰδ' ἤγειρε; τίνα χρεὼν τῶσιν ἔχθ',
 Ἥε τίαν ἀνδρῶν, ἢ οἱ προγενέστεροι εἴσιν;

Mla quidem plicans & aptans tunicam,
 Paxillo suspendens juxta lectum,
 Festinavit ire ex thalamo: januam autem attraxit annulo
 Argenteo: pessulumque obtendit loro.
 Hic ille pernox, tectus ovis florida lana,
 Consultabat mente sua viam quam dixerat Minerva.

440

ARGUMENTUM LIBRI II. ODYSSEÆ
 HOMER I.

Congregato concilio Telemachus denunciât procis ut exeant
 è domo Ulyssis. Acceptis autem ab Euryclea quæ ad peregrinationem necessaria erant, à Pallade sociis & navi ad navigationem, solvit post solis occasum.

β, Concionem habet, viatica anus, navigationem cum Pallade.

Quando vero mane genita apparuit rosea digitos aurora,
 Surrexit ex lectulo Ulyssis dilectus filius,
 Vestes induens: gladiumque acutum suspendit ab humeris.
 Pedibus vero sub splendidis ligavit pulchra sandalia,
 Festinavitque exire è cubiculo Deo similis plane.
 Continuo autem præconibus vocalibus imperavit
 Convocare ad concionem comantes Græcos.
 Illi quidem convocarunt; hi autem congregabantur celerrime.
 At postquam congregati sunt, & in unum convenerunt,
 Perrexit ire in concionem, manu autem tenebat ferream hastam.
 Non solus, una illum duo canes albi sequebantur:
 Divinam certe huic gratiam circumfudit Pallas.

5

Hunc sane omnes populi advenientem admirabantur.
 Sedebat autem in patris sella, cesseruntque ei senes.

His deinde heros Ægyptius cœpit concionari,
 Qui jam senio incurvus erat, & plurima sciebat.

15

Etenim hujus dilectus filius cum divino Ulyssæ
 Ad Ilion equis felicem ierat cavis in navibus,

Antiphus bellator: quem sævus interfecit Cyclops

In speluncâ cava, ultimamque paravit cœnam.

20

Tres autem illi alii erant, & unus inter procos versabatur
 Eurynomus, duo autem perpetuo habebant paterna opera:

Sed neque sic illius oblitus erat lugens & dolens.

His ille lacrymans concionatus est, & dixit:

Audite nunc jam me Ithacenses quodcumque dixerò,
 Nunquam nostrum concilium factum est neque confessus,

25

Ex quo Ulysses divinus abiit cavis in navibus:

Nunc autem quis huc congregavit? quem necessitas tantum urget,
 Sive ex junioribus viris, sive qui seniores sunt?

- 30 Ἡέ τιν' ἀγγελίην σρατῇ ἔκλυεν ἐρχομένοιο,
 Ἦν χ' ἡμῖν σάφα εἶποι ὅτε πρῶτιός γε πύθοιτο;
 Ἡέ τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκεται ἧδ' ἀγορεύει;
 Ἐδλός μοι δοκεῖ ἔη, ὀνήμην· εἶθ' οἱ αὐτῷ
 Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν ὃ, τι φρεσὶν εἴσι μνηονῶ.
- 35 Ὡς φάτο. χαιρε δ' ἐμην Ὀδυσσεύ, οἶλ' υἱός,
 Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἦσο, μνηοῖναιεν δ' ἀγορεύειν.
 Σπῆ δ' μέσῃ ἀγορῇ· σκηπτρον δέ οἱ ἐμβαλε χερσὶ
 Κῆρυξ Πεισήνωρ πεπνυμένα μῦθεα εἰδώς.
 Πρῶτον ἐπειτα γέροντα κατὰ πτόλιν προσέειπε,
 40 ὦ γέρον, ἐχ' ἱκὰς ἔτ' ἀνὴρ, (τάχα δ' εἴσῃα αὐτός)
 Ὅς λαὸν ἤγειρε· μάλιστα δέ μ' ἀλγ' ἱκάνη.
 Οὐτέ τιν' ἀγγελίην σρατῇ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
 Ἦν χ' ὑμῖν σάφα εἶπω, ὅτε πρῶτιός γε πυθοίμην,
 Οὐτέ τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκομαι ἧδ' ἀγορεύω.
- 45 Ἀλλ' ἐμὸν αὐτῷ χρεῖ, ὃ μοι κακὸν ἐμπέσεν οἶκῳ,
 Δοῖά· τὸ μὲν πατέρ' ἐδλὸν ἀπώλεσα, ὃς ποτ' ἐν ὑμῖν
 Τοῖσδεσιν βασιλεὺς, πατὴρ δ' ὡς ἤπι' ἦεν.
 Νῦν δ' αὖ κ' πολὺ μείζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
 Πάγχυ διαφραίσῃ, βίοντι δ' ὑπὸ πᾶμπαν ὀλέσῃ.
- 50 Μήτιρ μοι μνηστῆρες ἐπέχεον ἐκ ἐδύλοσθ,
 Τῶν ἀνδρῶν εἰλοι υἱὲς οἱ ἐνθάδ' γ' εἰσὶν ἄριστοι.
 Οἱ πατέρες μὲν ἐς οἶκον ἀπερίτγασιν νύκτα,
 Ἰκαρεῖα, ὡς κ' αὐτὸς ἐδνώσταιτο θυγάτηρ,
 Δοῖν δ' ὧς κ' ἐδύλοι καὶ οἱ κεχειρομῆν' ἔλθοι.
- 55 Οἱ δ' εἰς ὑμέτερον πωλεύμενοι ἡμᾶτα πάντα,
 Βῆς κερύοντες κ' ὅς κ' πόνονας αἴγας,
 Εἰλαπινάξουσι, πίνεσι τε αἶθοπα οἶνον
 Μαφιδίως· τὰ δ' ἅπαντα κατάνεται. ἐ γὰρ ἔω' ἀνὴρ
 Οἶ' Ὀδυσσεύς ἐσκεν, ἀρὴν ὑπὸ οἴκῳ ἀμύναι.
- 60 Ἡμεῖς δ' ἐ νῦν τι τοιοῖ ἀμυνέμεν· ἢ κ' ἐπειτα
 Λευγαλέϊ τ' ἐσόμεσθαι, κ' ἐ διδάκκοις ἀλκίῃ.
 Ἦ τ' ἂν ἀμυταίμην, εἰ μοι δύναμις γε παρίη.
 Οὐ γὰρ ἔτ' ἀνὰ ἔργα τετεύχεται, ἧδ' ἔτι καλῶς
 Οἶκ' ἐμὸς διόλωλε. νημεσῆσθε κ' αὐτοῖ.
- 65 Ἀλλὰς τ' αἰδιδόητε περιεκτίνας ἀνδρῶπας
 Οἱ περιναίεσθαι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
 Μῆτι μετασρέψουσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα.
 Λίσσομαι ἡμῶν Ζηνὸς Ὀλυμπίης ἠδὲ Θέμιδος,
 Ἦτ' ἀνδρῶν ἀγορᾶς ἢ μὲν λυφ' ἠδὲ καθίζῃ,
- 70 Σχέδιον εἰλοι, καὶ μ' οἶον εἴσατε πένθει λυγρῷ
 Τυρεῖα, εἰ μή τις πατὴρ ἐμὸς ἐδλὸς Ὀδυσσεύς
 Δυσπυλίων κακ' ἔρεξεν εὐκνήμιδα; Ἀχαιῆς.
 Τῶν μ' ὑποτιγύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσπυλόντες,
 Τάτας ὀτρύνοντες· ἐμοὶ δὲ κε κέρδιον εἴη
- 75 Τριάς ἐδύμεναι κειμήλια τε πρῶτασιν τε.

An aliquem nuncium exercitus audivêr venientis , 30
 Quem nobis edisserere queat quoniam prior audiverit ?
 An quippiam publicum aliud dicturus est aut loquetur ?
 Probus mihi videtur esse , dignus cui bene cedat : utinam ipsi
 Jupiter bene vertat quæcûmq; mente sua cogitat.

Sic ait. Lætus autem omine Ulyssis charus filius , 35
 Non amplius diu sedit , cupiebat enim concionari :
 Stetit autem in media concione : scoptrumque ei dedit in manum
 Præco Pisenor prudentia consilia edoctus.

Primum deinde ad senem dirigens orationem loquutus est :
 O senex , non procul abest ille vir (statim autem ipse cognosces)
 Qui populum congregavi , potissimum enim me dolor urget : (40
 Neque ullum nuncium exercitus audiui venientis ,
 Quem vobis edisseram , quod prior audiverim ,
 Neque quicquam publici aliud enarro neque dico :

Sed meum ipsius negotium , quod mihi malum incidit domui , 45
 Imo duo : alterum quod patrem eximium perdidit , qui quondam
 ipsos imperabat , erat autem velut pater mîs. (inter vos

Nunc autem longe majus , quod mox cito domum universam
 Omnino evertet , visûmq; omnem perdet :

Matri meæ proci ingruerunt nolenti , 50
 Eorum virorum chari filii qui hic utique sunt optimi :

Qui patris quidem in domum horrent ire
 Icarî , ut ipse dotet filiam ,

Detque cui voluerit & qui ipsi gratus venerit :
 Illi vero in nostram ventitantes quotidie , 55

Boves sacrificantes & oves & pingues capras ,
 Splendide convivantur , bibuntque atrum vinum

Impune multaque illa absumuntur : non enim adest vir
 Qualis Ulysses erat , qui malum à domo arceat :

Nos vero neutiquam tales qui arceant , certe etiâ deinceps *hoc pacto*
 Calamitôsi erimus & indocti *artium* fortitudinis. (60

Equidem arcerem , si mihi vis adesset.

Non enim jam tolerabilia facinora patrantur , neque honeste
 Domus mea perit : indignamini & ipsi ,

Aliosque reveremini vicinos homines 65
 Qui circum habitant : Deorum vero timeite iram ,
 Ne quid rependant indigne ferentes mala facinora.

Oro sive per Jovem Olympium sive per Themidem ,
 Quæ hominum conciones & dimittit & cogit ?

Succurrite amici , & *tum demum* me solum finite dolore molesto 70
 Affligi , si unquam pater meus probus Ulysses

Insenfus malis affecti fortès Græcos :
 Quæ mihi rependentes malis afficite insensi ,

Istos instigantes : mihi vero satius esset
 Vos absumere immobilia & mobilia bona :

- Εἶχ' ὑμεῖς γὰρ φάγοιτε, τάχ' ἂν ποτὶ κ' τίσις ἦν.
 Τίτρεα γὰρ ἂν κατὰ ἄστυ ποτιπτυοῖμι μεῖδα μῦθον,
 Χρήματ' ἀπαυτίζοντες, ἕως κ' δὴ πᾶντα δοῦναι.
 Νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ἰδύντας ἱμβάλλετε θυμῷ.
- 80 "Ὡς εἶπτο χαροῖντο, ποτὶ δ' σκῆπτρον βάλε γαῖαν,
 Δάκρυ' ἀναπνέσας. οἶκτο δ' ἔτι λαὸν ἅπαντα.
 "Εὐθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν· ἔτι τις ἔτλη
 Τηλέμαχον μῦθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·
 "Αντίνο' δέ μιν οἶτο ἀμειβόμενον περσέειπεν·
- 85 Τηλέμαχ' ὑφαζομένη, μή τοι ἄχαιε, ποῖον ἔμπης,
 "Ημῖναι αἰχύνων; ἰδέσθης δέ κε μῶμον ἀνάψαι.
 Σοὶ δ' ἔτι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αὐτοῖσι εἰσιν,
 "Αλλὰ οἴλη μήτηρ, ἥ τοι πῶτε κέρδεα οἶδεν,
 "Ηδὴ γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἴσοι τέταρτον,
- 90 Ἐξ δ' ἀτέμειξ θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν Ἀχαιῶν·
 Πάντας μὲν ῥ' ἔλπε, καὶ ἐπείχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ,
 "Αἰγέλειας περσέεισα, νοῖο δέ οἱ ἄλλα μνηστῆρα.
 Ἡ δ' ἔδδον τὸν δ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μεμνηρεῖε·
 Στήθεσσι μὲν μέγαν ἰσὺν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
- 95 Λιπτόν καὶ περιέμετρον· ἄζαρ δ' ἡμῖν μετίπην,
 Κῆρυι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θανε δῖος Ὀδυσσεύς,
 Μίμνεντ' ἐπιγυμνοὶ τ' ἐμὸν γάμον, εἰσέκε εἶρετο
 "Εκτελέσω, (μὴ μοι μεταμώλια τῆματ' ὀληται.)
 Λαέρτη ἥρωϊ παρῆεν, εἰς ὅτε κέν μιν
- 100 Μοῖρ' ὅλον κατέλθοι ταυηλεγίῳ θανάτῳ·
 Μήτις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶν ἐπιμόνη,
 Αἶκον ἄτερ σπείρε κῆρυγ', πολλὰ κτεάτιστας.
 "Ὡς ἔραβ'. ἡμῖν δ' αὖτε πεπνυμένος θυμὸς ἀγνώωρ.
 "Εὐδα καὶ ἡματιή μὲν ὑφαίνεσκε μέγαν ἰσὺν,
- 105 Νύκτας δ' ἀλλύσκεν, ἐπὴν δαΐδας παρεδύτο.
 "Ὡς τέλειτες μὲν ἔλθε δόλον, καὶ ἐπειδὴν Ἀχαιεῖς
 "Αἶψ' ὅτε τέτρετον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπὶ πύθον ἔσσετο,
 Καὶ τότε δὴ τις εἶπε γυναικῶν ἡ σάρα ἦδ' ἡ,
 Καὶ τὴν γ' ἀλλύσαν ἐρεύρομιν ἀγλαὴν ἰσύν.
- 110 "Ὡς τὸ μὲν ἐξέτελεισε καὶ ἐκ ἰδέσκειτο ἀνάγκης,
 Σοὶ δ' ὦδ' μνηστῆρες ὑπακρίνονταί, ἦ' εἰδῆς
 Αὐτὸς σὺ θυμῷ, εἰδῶσι δ' ὅτι πάντες Ἀχαιοί·
 Μήτις σε δὴ δόπτεμνον, ἀνωχθὶ δέ μιν γαμίζουσαι
 Τῷ ὅτι σε πατὴρ κέλεται, καὶ ἀνδρὶ αὐτῇ.
- 115 Εἰ δ' ἔτ' ἀνῆσσι γὰρ πολὺν χρόνον ὕψας Ἀχαιῶν,
 Τὰ ρεονέωσ' ἀνὰ θυμὸν, ἃ οἱ πῶτε δάκνει Ἀθήνη,
 "Εργατ' ἐπίσχεσαι περικαλλέα, καὶ ἔρνας ἰθάλας,
 Κερδισθ' οἱ ἔπω τὴν ἀγκόμην ἐφ' ὀπλοαῖων,
 Τῶν αἰ παρ' ἔσαν εὐπλοκαμίδες Ἀχαιῶν,
- 120 Τυροῖ τ', Ἀλκμήνῃ τε, εὐπλόκαμός τε Μυκῆνη·
 Τῶν ὅτις ὁμοῖα νόματα Πηνελόπειᾳ

Quod si vos comederetis, fortassis aliquando etiam solutio fieret.
Tandiu enim per urbem commutaremus verba,
Bona repetentes, donec omnia redderentur.
Nunc vero mihi insanabiles dolores injicitis animo.

Sic ait iratus, sceptrumque jecit in terram, 80
Lacrymas profundens, commiseratio autem cepit populum omnem
Tunc alii quidem omnes in silentio erant, neque quisquam ausus est
Telemacho verbis respondere aspersis:

Antinous autem ipsi soli respondens alloquutus est: 85
Telemache altiloque, viribus impotens, quid loquutus es
Nos infamans? vis autem maculam inurete.

Tibi vero neutiquam proci Græcorum culpandi sunt,
Sed chara mater, quæ sane versutias percaller,
Jam enim tertius est annus, statim autem ibit quartus,
Ex quo contristat animum intra præcordia Achivorum: 90
Omnes quidem sperare jubet, & promittit viris singulis,
Nuncios mittens, mens autem illi alia cogitat.

Sed illa dolum hunc alium in mente deliberavit:
Exorsa magnam telam in ædibus texuit,
Subtilem & immensam, continuoque nos allocuta est: 95

Juvenes mei proci, postquam mortuus est nobilis Ulysses,
Manete urgentes meas nuptias, donec textum
Perfecero, (ne mihi vana fila pereant)

Laërte Heroi sepulchrale, quando tandem ipsum
Fatum triste tollet somno longo consopientis mortis: 100

Ne aliqua me in populo mulierum Achivarum culper,
Si absque tegumento jacuerit, qui multa possederat.

Sic ait: nobis vero statim persuasus est animus generosus.
Atque ibi tum die quidem texebat magnam telam,
Sed nocte solvebat, postquam faces adhibuerat. 105

Sic triennio quidem latuit dolo, & persuasit Achivis:
Sed cum quartus venit annus, & advenerunt horæ,
Et tunc certe aliqua indicavit mulierum quæ bene sciebat,
Et ipsam solventem invenimus pulchram telam.

Sic illa quidem perfecit etiam nolens præ necessitate. 110
Tibi vero sic proci respondent, ut scias

Ipse tuo animo, sciant & omnes Achivi:
Matrem tuam dimitte, jube autem ipsam nubere
Illi cuicumque pater jusserit, & placuerit ipsi:

Si vero adhuc vexabit multo tempore filios Achivorum, 115
Hæc agitans in animo quæ ei abunde dedit Pallas,

Operaque scire insignia, & mentem bonam,
Et versutias quales nunquam ulla audivimus neque veterum,
Earum quæ olim fuerunt cirrata Achivæ,

Tyroque, Alcmenaque, & cirrata Mycena: 120
Harum nulla similia commenta Penelopæ

- "Ἦδη, ἀτὰρ μὲν τὐτό γ' ἐναΐσιμον ἐπ' ἐνόησι.
 Τόρρα γδ' ἐν βίωτέν τε τιόν κ' κτήματ' ἔδονταρ,
 "Ορεά κε κίην τῶτον ἔχῃ νόον ὄντιά οἱ νῦν
 125 Ἐν στήθεσι τιθίσι θεοί· μέγα μὲν κλέεσθαι αὐτῇ.
 Πωπῆτ', αὐτὰρ σοί γε ποδῶν πολλὰ βίωτοιο.
 "Ἡμεῖς δ' ἔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴαμεν, ἔτι περ ἄλλα.
 Πρὶν γ' αὐτὴν γῆμασθαι Ἀχαιῶν ὃν ἂ' ἐδέλῃσιν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπυρμένον ἀντίον κῆρα
 130 Ἀντίον, ἔπος ἐς δόμον· αἰέεσσαν ἀπαύσαι.
 Ἦ μ' ἔτεχ' ἢ μ' ἔθρεψε πατήρ δ' ἑμὸς ἄλλοθι γαίης
 Ζῶν, ὃν ἢ τέθνηκε. κακὸν δέ με πολλὰ δοποτίνων
 Ἰκαρίω, αἶκ' αὐτὸς ἰκὼν ὑπὸ μύτιρα πέμψω.
 Ἐκ γδ' τῷ πατρός κακὰ παίσσομαι, ἄλλα δ' δαίμων
 135 Δῶσθ'· ἐπεὶ μήτηρ συγχεῖς ἀρήσεται Ἑρηνύς.
 Οἶκ' ἀπερχομένη, νέμεσις δέ μοι ἔξ ἀνδράσπων
 Ἔσονται, ὥς εἰ τῶτον ἐγὼ ποτε μῦθον ἐνίψω.
 Τμήτερος δ' εἰ μὴν θυμὸς νημισίεται αὐτῶν,
 Ἐξίτι μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγυύετε δαῖτας,
 140 Τυὰ κτήματ' ἔδοντες, αἰματόμοιοι κατὰ οἴκας.
 Εἰ δ' ὑμῖν δοκέῃ τῶδε λωπίτερον κ' ἄμεινον.
 Ἐμῶμαι, ἀνδρὲς ἐνὸς βίωτον νήπιον ὀλέσσαι,
 Κύριτ' ἐγὼ δ' εὖ τις ἐπιβόσσομαι αἶψιν ἰόντας,
 Αἰεὶ ποτε Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γινέσθαι.
 145 Νήπιονοί κεν ἔπειτα δόμον ἐντοδὴν ὀλοῖσθαι.
 "Ὡς φάτο Τηλέμαχος, τῷ δ' αἰσθὰ εὐρύσπεα Ζεὺς
 Τρόδον ἐκ κερυφῆς ὀρεῖσθαι πέριπτα.
 Τῷ δ' ἔως μὲν ῥ' ἐπέτοnton μετὰ πτοῖης ἀνέμοιο,
 Πλησίω ἀλλήλοισι τιτανορῶμα σπτερύγασιν.
 150 Ἀλλ' ἔτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύρρημον ἰκίδαν,
 "Ενδ' ἐπιδιγνῶντες τιναζάδων σπτερὰ πολλὰ,
 Ἐς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλὰς, ἔσωντο δ' ὀλέθρον.
 Δρυφάρῳ δ' ὀνύχεσι παριαὲς ἀμφὶ τε διερχέσθαι,
 Δεξιῷ ἥϊζαν διὰ τ' οἰκίαν κ' πόλιν αὐτῶν.
 155 Θάμβησαν δ' ὄρνιθας ἐπεὶ ἶδον ὀφθαλμοῖσιν,
 "Ὀρμηναν δ' ἀνὰ θυμὸν ἄπερ τελέσθαι ἔμελλαν.
 Τοῖσι δ' κ' μετέπειθε γέρον ἦρος Ἀλιδίρης,
 Μαστορίδης· ὃ γδ' οἶον ὀμηλικὴν ἐκέκαστο,
 "Ὀρμηνας γινῶναι, κ' ἐναΐσιμα μυθήσασθαι,
 160 "Ὅσριν εὐ προΐων ἀγορήσατο κ' μετέπειθε,
 Κέκλυτε δὴ νῦν μὲν Ἰθακήσιοι ὃ, τίτι κεν εἴπω
 Μνηστῆρσιν δ' μάλιτα παφαισκόμην τὰδε εἶρω,
 Τοῖσιν γδ' μέγα σῆμα κυλίνδεται· εἰ γδ' Ὀδυσσεύς,
 Δὴν ἀπάνευθε εἰλῶν ὦν ἔσεται, ἀλλὰ περ ἦδη
 165 Ἐγγυὲς ἰὼν, τοῖδεσσι φόνον κ' κῆρα ρυσεύει
 Πάνταςιν· πολλοῖσιν δ' κ' ἄλλοισιν κακὸν ἔσαι,
 Οἱ νημόμεθα Ἰθάκῃ ἐνδύελλον· ἀλλὰ πολλὰ φρενὶ

Sciebat, sed hoc quidem non conducibile excogitavit.
 Tamdiu enim victum tuum & bona edent,
 Quandiu illa hunc habebit animum quem illi nunc
 In pectoribus ponunt Dii: magnam quidem gloriam sibi 125
 Conciliat, sed tibi desiderium multi victus.

Nos autem nec ad negotia nostra ante ibimus, neque aliquo alio,
 Priusquam ipsa nubat Græcorum cuicumque voluerit.

Hunc rursus Telemachus prudens allocutus est:
 Antinoë, nullo modo fas è domo invitam expellere 130
 Quæ me peperit, quæ me nutrit: pater autē meus alicubi terrarū
 Sive vivit sive mortuus est, durum tamen me multa luere
 Icario, si ipse ego matrem dimisero.

Ex patre enim mala patiar, alia autem Deus
 Dabit: postquam maior odiosas, imprecata fuerit furias 135
 A domo discedens, invidia etiam mihi ex hominibus
 Erit, sic itaque hunc ego sermonem nunquam dicam.
 Vester vero siquidem animus indignatur his,
 Exite mihi domo, aliasque curate dapes,
 Vestra bona comedentes, invicem per domos: 140
 Si vero vobis videtur satius & melius
 Esse, viri unius victum impune perdere,
 Vastate: ego vero Deos invocabo sempiternos,
 Si unquam Jupiter dederit repensa facta hæc fieri:
 Inulti deinde intra domum periretis. 145

Sic ait Telemachus. Huic aquilas late videns Jupiter
 Ex alto à vertice montis misit volare.
 Hæ usque quidem volabant cum flatu venti,
 Propinquæ invicem extendentes alas:
 Sed cum jam ad mediam concionem celebrem pervenissent, 150
 Hic in gyrum flexæ excutiebant multas pennas,
 Adspiciebantque omnium capita, & portendebant mortem:
 Laniantes vero unguibus maxillas circumque colla,
 Ad dextram volarunt & per ædes & per urbem ipsorum.
 Admirati sunt autem aves postquam viderunt oculis, 155
 Agitabantque in animo quæ perficienda erant.

His vero etiam interfatus est senex heros Halitherses,
 Mastorides: hic enim solus corævos vincebat,
 In avibus dijudicandis, & fatalia proloquendo,
 Qui ipsis bene cupiens concionatus est, & dixit: 160

Audite nunc me Ithacenses quodcumque dixerō:
 Prociis autem potissimum prælagiens ista dico,
 Illis enim ingens periculum advolvitur: non enim Ulysses
 Diu seorsum à suis amicis aberit, sed alicubi jam
 Prope cum sit, ipsis eadem & fatum molitur 165
 Omnibus: pluribus etiam aliis male erit,
 Qui habitamus Ithacæ claram: sed longe antea

- Φραζόμεσθ' ὥς κεν καταπαύσομεν, ἰδέ κ' αὐτοὺς
 Πανίδων· καὶ γάρ σφιν ἄρα τόδ' αἰὶνόν ἐστιν.
 170 Οὐ γὰρ ἀπείρητο μαρτυροῦμαι, ἀλλ' εὖ εἰδώς·
 Καὶ γὰρ ἐκείνο φημι τελευτηδῆσαι ἅπαντα,
 ὥς οἱ ἐμυθεύον ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαιον
 Ἀργεῖοι, μετὰ δέ σφιν ἔην πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 Φῆν' ἡκαῖά περ ἀπαθόντ', ὀλέσαντ' ὅσπ' πάντας ἑταῖρους,
 175 Ἀγχιῶσιν πάνταςιν ἐπικροῖ' ἐνιαυτῷ
 Οἰκαδ' ἐλευσιῶσαι· τάδε δὲ νῦν πάντα τελεῖται.
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχ' Πολύβη παῖς ἀντίον ηὔδα,
 ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαρτυροῦσσι τίμεισιν,
 Οἰκαδ' ἰὼν, μὴ σφ' τι κακὸν πάχασσιν ὅππῃσιν·
 180 Ταῦτα δ' ἴω σὺ πολλὸν ἀμείνων μαρτυροῦσαι.
 Ὅρῳδός δέ τε πολλοὶ ἔσ' αὐγὰς πύλοιο
 Φωτῶσ', ἰδέ τε πάντες ἐναΐσαιο· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ὀλοτο τῆλ'. ὥς κ' σὺ καταβίβῃσιν σὺν ἑκίῃσιν
 Ὀφελεις· ἐκ ἂν τίσῃσι θεοπεσίων ἀγέροις,
 185 Οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον εἴδ' ἀνιῖς.
 Σφ' οἴκα· δῶρον ποτιδύμεν' αἴκε πόρῃσιν.
 Ἀλλ' ἔκ τοι ἱέω, τόδ' κ' τετελεσμένον ἔσται,
 Αἴκε νωτίτερον ἄνδρα, σπαραχὰ τε πολλὰ τε εἰδώς,
 Παρθάμεν' ἐπέσθιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
 190 Αὐτῷ μὲν οἱ πρότερον ἀνηρίστειν ἔσται,
 Πρῆξαι δ' ἔμπης ἔτι θυήσασθαι εἴτεκα πῶνδ·
 Σοὶ ᾗ γέρον θοὴν ἐπιθήσομεν ἢ κ' ἐνὶ θυμῷ
 Τίσιον ἀχάλλῃς· χαλεπὸν δέ τοι ἵσταται ἀλγ'·
 Τηλέμαχος δ' ἐπὶ σπῆσιν ἰγῶν ὑποδησάμεναι αὐτὸς,
 195 Μπῆρεα ἦν ἐς πατὲρ ἀναγίγας δαυμάσθαι,
 Οἱ ᾗ γάμοι τεύχεοι, κ' ἀρτυρίσιν ἔδνα.
 Πολλὰ μάλ', ὅσα δοικα φίλης ἐπὶ πατρὸς ἔπεισαι.
 Οὐ γὰρ σφειν παύσεσθαι οἶομαι νῆας Ἀχαιῶν
 Μπῆρ' ἀργαλέης· ἐπεὶ ἔτινα δειδύμεν ἔμπης,
 100 Οὐτ' ἐν Τηλέμαχον μάλα περ πολέμοιο ἰόντα·
 Οὔτε θεοπεσίων ἐμπαζόμεν' ἦν σφ' ἡρώεσσιν
 Μῦθαι ἀκρόαοντο, ἀπὸ χθονὸς δ' ἔτι μάλλον.
 Χρήματα δ' αὐτὲ κακῶς βεβρωμένοι, ἰδέ σφ' ἴσα
 ἔασιτα, ἔρεα κεν ἢ γὰρ διατρέχουσιν Ἀχαιεῖς
 205 Ὅν γαμον· ἡμῖς δ' αὖ ποτιδύμενοι ἡμάτα πάντα,
 Εἴτεκα τῆς ἀρετῆς ἐρεδαιόμεν, ἰδέ μὲν ἄλλας
 Ἐρχόμεν' ἀς ἐπιεικὲς ὀπυῖον ἐσὶν ἐκάσθαι.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος σπινυμέν' ἀντίον ηὔδα,
 Εὐρύμαχ', ἰδέ κ' ἄδλοι ὅσοι μπῆρ' ἀγαυοὶ,
 210 Ταῦτα μὲν ἔχ' ὑμῖας ἔτι λίσσασθαι, ἰδέ ἀγορεύει·
 Ἦδ' οὐ γὰρ τὰ γ' ἴσασι θεοὶ κ' πάντες Ἀχαιοί.
 Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν κ' εἴκοσ' ἑταῖρους,
 Οἳ κ' μοι ἔνθα κ' ἐνθα διασπράσσωσι κέλευθα.

Consideremus qui illos compescamus, aut etiam ipsi
 Quiescant : etenim ipsis statim hoc utilius est.
 Non enim inexpertus vaticinor, sed bene doctus : 170
 Etenim illi aio perfecta esse omnia,
 Quemadmodum illi prädixeram quando ad Ilium conscenderunt
 Græci, cumque ipsis conscendit versutus Ulysses.
 Dixit mala multa passum, amisitque omnibus sociis,
 Ignoratum omnibus vicesimo demum anno 175
 Domum venturum, hæc scilicet nunc omnia perficiuntur.
 Hunc rursus Eurymachus Polybi filius allocutus est :
 O senex, cia age nunc vaticinare tuis liberis,
 Domum profectus, ne forte quid mali patiantur in posterum :
 In his autem ego te longe melior sum ad vaticinandum. 180
 Aves sane multæ sub radiis solis
 Volitant, neque omnes fatales : cæterum Ulysses
 Perit procul : o si & tu periisse cum illo
 Debuisses, non tanta vaticinans diceres,
 Neque Telemachum iratum sic incitares, 185
 Tua in domo donum expectans si quod præbeat :
 Sed tibi edico, quod etiam perfectum erit,
 Si juvenem virum, veteraque multaque doctus,
 Decipiens verbis incitaveris ad irascendum,
 Illi quidem ipsi primum perniciosius erit, 190
 Efficere tamen nihil poteris propter hos.
 Tibi vero, o senex, poenam instigamus, quam in animo
 Luens moleste feras, gravisque tibi erit dolor.
 Telemacho autem in primis ego suadebo ipse,
 Matrem suam ad patrem jubeat redire, 195
 Illi vero nuptias facient, & parabunt dotem
 Amplam, quantam convenit charam filiam comitari.
 Non enim antea quietos puto filios Achivorum
 A procatione molesta : quoniam neminem timemus omnino,
 Neque sane Telemachum tametsi multiloquus sit : 200
 Neque vaticinium curamus quod tu senex.
 Loqueris irritum, odiosus autem es magis.
 Bona vero rursus male devorabuntur neque unquam æque multa
 Erunt, sed pauciora semper, donec hæc detinebit Achivos
 Suis nuptiis : nos vero rursus expectantes diebus omnibus, 205
 Propter ejus virtutem contendimus, neque ad alias
 Imus quas conveniebat inire quemque.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens allocutus est :
 Eurymache, nec non alii quotquot proci generosi,
 Ista quidem non vos amplius oro, neque dico : 210
 Jam enim hæc sciunt Dii & omnes Achivi.
 Sed age mihi date navem celerem & viginti socios,
 Qui mihi hinc atque hinc pertranscant viam.

- Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαυρόντα·
 215 Νόστον πευστοῦμ' πατέρος δὴν οἰχομένοιο,
 Ἦν τις μοι εἴπῃσι βροτῶν, ἥ ὄσων ἀκῆτω.
 Ἐκ Διός, ἥτε μάλιστα εἶρε κλέ' ἀνδρῶποισι.
 Εἰ μὲν κεν πατέρος βίοτον κ' νόστον ἀκῆτω,
 Ἦτ' ἂν τρυχόμενος περ ἔτι τλαίην ἑμαυτόν.
 220 Εἰ δέ κε τένειώτ' ἀκῆσω μηδ' ἔτ' εὐνέω,
 Νόσῃσας δ' ἥπειτα φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν,
 Σῆμα τέ σ' χεύσω, κ' ἐπὶ κτέρεα κτερίξω.
 Πολλὰ μάλ' ὅσα ἴοικε κ' ἀνίει μετῆρα δώτω.
 Ἦτοι οὖν ὥς, εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο· τοῖσι δ' ἀνέσθη
 225 Μέντωρ, ὃς ῥ' Ὀδυσῆ' ἀμύμον' ἦεν ἱταίρ',
 Καὶ οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
 Πειθιδάμ' τε γέροντι, κ' ἔμπεδα πάντα φυλάσσιν.
 Ὅσῃν εὐφροσύνῃ ἀγορήσατο κ' μετίεπε,
 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι ὃ, ττι κεν εἴπω.
 230 Μῆτις ἔτι περὶ φρον, ἀγανὸς κ' ἥτις ἔσω
 Σκηπτέχ' βασιλεὺς, μηδ' ἐρεστὶν αἶσιμα εἰδώς,
 Ἄλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη, κ' αἶσυλα ῥίζοι.
 Ὡς ἔτις μέμνηται Ὀδυσῆ' Διότιο
 Λαῶν ἔσιν ἀνασσι, πατὴρ δ' ὥς ἥτις ἦεν.
 235 Ἄλ' ἦτοι μνηστῆρας ἀγήνορας ἔτι μετάρω
 Ἐρδὴν ἔργα βίαια, κακορραφίῃσι νόοιο.
 Σφὰς γὰρ παρθένους κεφαλὰς, κατέδουσι βιαιῶς
 Οἶκον Ὀδυσῆ', τ' δ' ἐκ ἔτι φασὶ νηάδαι.
 Νῦν δ' ἄλλω δήμῳ νεμισίζομαι· οἶον ἅπαντες
 240 Ἦδ' αἶψα, ἀτὰρ ἔτι καθαπτόμενοι ἱπείασι,
 Παύρας μνηστῆρας κατερύκετε πολλοὶ ὄντες.
 Τὸν δ' Εὐνικρίδης Λυάκρετ' ἀντίον κῆδα,
 Μέντορ ἀταρτηρὲς, φρένας ἥλει, ποῖον εἴπεις,
 Ἠμέας ὀτρύνων καταπαυέμεν; ἀργαλέον ἦ
 245 Ἀνδράσι κ' πλείνεσι μαχίσσασθαι περὶ δαίτι.
 Εἴπερ γὰρ κ' Ὀδυσσεὺς Ἰθακήσιοι αὐτὸς ἐπελθεὶν
 Δαιτυμῆρας κατὰ δῶμα ἰὼν μνηστῆρας ἀγανὸς
 Ἐξέλασαι μετάρωιο μνησινὴν ἐνὶ θυμῷ,
 Οὐκ ἐν οἱ κεχάροτο γυνή, μάλα περ χαλίστα,
 250 Ἐλθόντ', ἀλλὰ κεν αὐτὲς αἰκία πότμον ἐπίσποι,
 Γ' ὧς λόνισσι μάχοιτο. σὺ δ' εἰ κατὰ μοῖραν εἴπεις.
 Ἄλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδναδ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστ',
 Γέτω δ' ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἠδ' Ἀλκιμένης,
 Οἳ τέ σ' εἰς ἀρχῆς πατρώοι εἰσὶν ἱταῖροι.
 255 Ἄλ' (οἷον) κ' διδῶν κατὰ θυμῷ, ἀλκιμῶν
 Πεύσονται ἐν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν ἔποτε ταύτων.
 Ὡς ἄρ' ἐρώνησεν· λύσεν δ' ἀγορὴν αἰφνέην.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἰὰ πρὸς δῶμα' ἕκαστ',
 Μνηστῆρας δ' ἀγὰ δῶματ' ἴσαν θεῖα Ὀδυσῆ'.

Proficiscar enim in Spartam & Pylum arenosam,
 Reditum percontaturus patris diu absentis, 215
 Si quis mihi dicat mortalium, aut oraculum audiam
 Ex Jove, quod maxime fert gloriam hominibus.
 Si quidem patris vitam & reditum audivero;
 Sane quantumvis adductus adhuc sustinebo annum:
 Si vero mortuum audivero neque amplius supersitum, 220
 Reversus continuo meam in patriam terram
 Tumulum illi faciam, & inferias inferam
 Multas admodum quantas convenit, & viro matrem dabo.

Ille quidem sic loquutus consedit: his autem surrexit
 Mentor, qui Ulyssis inculpati erat socius, 225
 Et illi cum proficisceretur commisit totam familiam,
 Utque obedirent seni, & firma omnia custodirent.
 Qui illis bene cupiens concionatus est, & dixit:

Audite certe me nunc Ithacenses quodcumque dixerò:
 Nullus amplius benignus, mansuetus & mitis sit 230
 Sceptryger Rex, neque in mente prospera callens,
 Sed semper gravis sit, & nefaria patret.
 Quandoquidem nullus recordatur Ulyssis divini
 Populorum quibus præsult, & velut pater mansuetus erat.
 Verum enimvero procos superbos haud invidéo 235
 Committere facinora violenta, malis consiliis mentis:
 Sua enim obiectantes capita, comedunt violenter
 Domum Ulyssis, quem non amplius autumant rediturum esse:
 Sed nunc cætero populo succenseo, ut omnes
 Sedetis muti, ac non redarguentes verbis, 240
 Pauciores procos compescitis cum sitis plures.

Hunc vero Euenorides Leocritus contra alloquebatur:
 Mentor conviciator, ingenio stolide, ut loquutus est,
 Nos adhortans desistere: difficile autem erit
 Cum viris pluribus pugnare de convivio. 245
 Etiam si enim Ulysses Ithacensis ipse adveniens
 Convivantes per domum suam procos eximios
 Expellere è domo cogitaret in animo,
 Non illius lætaretur uxor, quantumvis valde desiderans
 Ut veniat, sed is hic sævam mortem inveniret, 250
 Si pluribus pugnaret: tu vero non ex officio es loquutus.
 Sed age, populi quidem dispergantur ad opera quivis,
 Huic autem disponat Mentor viam & Halitherses,
 Qui illi à principio paterni sunt amici.
 Sed (puto) & diu sedens, nuncios 255
 Percontabitur in Ithaca, perficietque viam nunquam hanc.

Sic ille loquutus: dimisit concionem celerem.
 Hi quidem dispergebantur ad domum quisque suam:
 Proci autem in domum ibant dixini Ulyssis.

- 260 Τηλέμαχ' ὁ δ' ἀπάνευθεν ἰὼν ἐπὶ θῖν' ἀκαρόσσης
 Χεῖρας νιφάμεν' πολίης ἀλός εὐχετ' Ἀθήνη,
 Κλυθὶ μοι ὅς χθιζὸς θεὸς ἥλυθες ἡμέτερον δῶ,
 Καί μ' ἐν νηὶ κέλευσας ἰσ' περσιδία πόντον
 Νόσον πευστόμενον πατρὸς δὴν οἰχεμένοιο.
- 265 Ἐρχομαι· τὰ δ' πάντα διατρέβουσιν Ἀχαιοί,
 Μνηστῆρες δ' μάλιστ', κακῶς ὑπομνηρόντες.
 "Ὡς ἔρατ' εὐχόμεν'. χροῖσθ' ὅτ' οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορ· εἰδομένη ἡμῶν δέμας ἠδὲ κ' αὐδὴν,
 Καί μιν φωνήσας ἔπια σπτερόντα προσηύδα·
- 270 Τηλέμαχ', εἰδ' ὅπθιν κακὸς ἔσται, εἰδ' ἀνοήμον·
 Εἰ δὴ τοι σὺ πατρὸς ἐνστάκται μὲν' ἤν',
 Οἷόν' ἐκείν' ἔην τελέσσει ἔργον τε ἔπ' ὅτ' τε,
 Οὐ τοι ἔπιθ' ἄλλῃ ὁδὸς ἔσται, εἰδ' ἀτέλει'·
 Εἰ δ' ἐκείν' γ' ἰσὶ γόν' κ' Πηλεοπέιης,
- 275 Οὐ σ' ἔτ' ἔπιτα ἔσπ'α τελευτήσῃ αἰ μνηστῆς.
 Παῦροι γάρ τινι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλοντα·
 Οἱ πλείους κακίης· παῦροι δέ τινι πατρὸς ἀρίης·
 Ἀλλ' ἔπει εἰδ' ὅπθιν κακὸς ἔσται, εἰδ' ἀνήμεν,
 Οὐδέ σε πάλῃ γε μήτις Ὀδυσσεύ' ἀφελόπεν·
- 280 Ἐλπίω τοι ἔπιτα τελευτήσῃ ταῦτά τ' ἔργα.
 Τῷ νῦν μνηστῆρον μὲν ἔα βελὴν τε νόον τε
 Ἀρεαδίων, ἔπει ὅτι νόημον, εἰδ' δίκαιον·
 Οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον, κ' κῆρα μέλαιναν,
 "Ὅς δὴ σφιν χροῖσθ' ἐστὶν ἰσ' ἡματι πάντας ὀκιάσαι.
- 285 Σοὶ δ' ὁδὸς ἐκίτι θερὸν ἀπίασται ἢν σὺ μνηστῆς·
 Τοῖ' γάρ τινι ἑταῖρος ἔγ' ἀπατροῖός εἰμι,
 "Ὅς τοι νῆα θοὴν σέλω, κ' αἶμα ἔφομαι αὐτός.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δόματ' ἰὼν μνηστῆρον ὁμίλῃ,
 "Ὅπλισθόν τ' ἦα, κ' ἀλγίστιν ἄρστον ἅπαντα,
- 290 Οἶνον ἐν ἀμφιφορέῃσι, κ' ἄλφριτα μυελὸν ἀνδρῶν,
 Δέρμασιν ἐν πυκινῶσιν· ἐγὼ δ' ἀτὰρ δῆμον ἑταῖρος
 Αἰψ' ἐδελοντῆρας συλλέξομαι· εἰσὶ δ' ἦ νῆες
 Πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ νῆαι ἠδὲ παλαιαί·
 Τάων μὲν τοι ἐγὼν ἐπιόφομαι ἥτις ἀείρη·
- 295 Ὡκα δ' ἐροπλίσαντες ἐντομέην εὐρεῖ πόντον.
 "Ὡς φασ' Ἀθηναίη κῆρ' Διός. εἰδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχ' ἀπέμιμνεν, ἔπει θεῷ ἔκλυεν αὐδὴν.
 Βῆ δ' ἰμῶμα πρὸς δῶμα, εἰλον τετιμημέν' ἦτορ·
 Εὖρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν
- 300 Αἴγας ἀνιμῶν, οἰάλας δ' εὐόντας ἐν αὐλῇ.
 Ἀντίον δ' ἰδυὺς γέλασας κίε Τηλεμάχῃο,
 Ἐν τ' ἄρα οἱ εὐ χερσὶ, ἔτ' τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
 Τηλέμαχ' ὑφάμεν, μὲν' ἄχστε, μήτι τοι ἄλλο
 Ἐν σῆθεσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπ' ὅτ' τε,
 305 Ἀλλὰ καλ' ἐοδίαμ κ' πινόμεν, ὥς τοπάρους περ·

Telemachus autem seorsim profectus est ad litus maris , 260
Manibus lotis è cano mari precabatur Palladem :

Audi me qui heri Deus venisti domum nostram ,
Et me in navi iussisti per obscurum pontum
Reditum interrogatum patris diu absentis ,
Ire : nam hæc omnia impediunt Græci , 265
Proci autem potissimum , male superbientes.

Sic ait precatus. Prope autem illum venit Pallas ,
Mentori similis facta tum corpore tum etiam voce ,
Et ipsum compellans verbis volatilibus allocuta est :

Telemache, neque in posterum ignavus eris, neque stolidus : 270
Si quidem tibi tui patris instillatus est animus fortis ,
Qualis ille erat ad perficiendum opusque dictumque ,
Non tibi vanum iter erit , neque irritum :
Si vero non illius esses filius & Penelopes ,
Non sane deinde sperarem te perfecturum esse quæ cogitas. 275
Pauci enim filii similes patri sunt :

Plerique pejores , pauci vero etiam parentibus meliores :
Sed quoniam neque in posterum ignavus eris , neque stolidus ,
Neque te ponitis sapientia Ulyssis reliquit.
Spes deinde tibi est te perfecturum esse hæc opera. 280

Ideo nunc procorum sine consiliumque mentemque
Insipientium , quoniam nequitiam prudentes , neque iussi :
Neque ullo pacto sciunt mortem , & fatum nigrum ,
Quæ illis jam imminet die uno ut omnes pereant.
Tibi vero via non amplius aberit quam tu cogitas : 285

Talis enim tibi socius ego paternus sum ,
Qui tibi navem celerem parabo , & simul sequar ipse.
Sed tu quidem ad domum vadens procos conveni ,
Apparaque viatica , & vasis conde singula ,
Vinum in amphotis , & farinam medullam hominum , 290
Utribus in densis : ego autem per populum socios
Statim voluntarios colligam. Sânt autem naves
Multæ in circumflua Ithaca novæ atque veteres :
Harum quidem ego despiciam quæcumque optima est :
Statimque instructam immitteremus lato mari. 295

Sic ait Pallas filia Jovis. Neque amplius diu
Telemachus moratus , postquam Deæ auditit vocem ,
Festinabat ire ad domum , suo cruciatus corde :
Invenit autem procos superbos in ædibus
Capras excoriantes , porcosque saginatos affantes in atrio , 300
Antinous autem ridens obviam ibat Telemacho ,
Inque manu illius hæsit , verbumque dixit , & compellavit :

Telemache altiloque , impotens animi , ne quidquam tibi aliud
In pectore malum sit curæ vel opus vel verbum ,
Sed strenue comede & bibe , ut antea ; 305

- Ταῦτα δὲ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσι Ἀχαιοί,
 Νῆα καὶ ἑξαιτίας ἑρέτας, ἵνα θάσων ἰκῆαι
 Ἐς Πύλον ἠγαθήν μετ' ἀγαυῶ πατρὸς ἀκούην.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος παπυνυμφὸς ἀντίον κῆδα,
 319 Ἀντίνο', ἔπος ἰσὺν ὑπερφιάλοισι μετ' ὑμῖν
 Δαίνυσθαι τ' αἰκόντα, καὶ εὐφραίνεισθαι ἔκκλον.
 Ἦ ἔχ' αἷς ὥς τοπάρουθεν ἐκίριτε πολλὰ καὶ ἰοδῶ
 Κτήματ' ἡμᾶ μνηστῆρες, ἰγὰ δ' ἐπὶ γάπιον ἦα,
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμι, καὶ ἄλλων μύθων ἀκούων
 325 Πυνδατομαι, καὶ δὴ μοι αἰέσεται ἔνδον θυμὸς,
 Πειρήσω ὥς κ' ὑμῖν κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰάλλω,
 Ἦε Πύλον δ' ἔλθων, ἢ αὐτὰ τὰ δ' ἐνὶ δήμερ.
 Εἰμι μὲν, ἔσθ' ἀλὴν ὁδὸς ἔσεται ἦν ἀγορεύω
 Ἐμπορῶ. εἰ γὰρ νῆος ἐπὶ ἔσθ' ἑρέτων
 330 Γίνομαι, ὥς νῦν περ ὑμῖν εἰσατο κέρδιον ἔη.
 Ἦ ῥα, καὶ ἐκ χεῖρος χεῖρα σπᾶσεν Ἀντινοοίη
 Ῥεῖα. μνηστῆρες δ' ὁμον κατὰ δαῖτα πίνοντο,
 Οἱ δ' ἐπελάβεον καὶ ἐκέρτομεν ἐπίεσιν.
 Ὡδὲ δὲ τις εἶπεσκε νέων ὑπερμνησρόντων,
 325 Ἦ μάλα Τηλέμαχος πόγον ἡμῖν μερμηροῖσι.
 Ἦτινας ἐκ Πύλου ἀστὶ ἀμύντορας ἡμαδούγῃ,
 Ἦ ὅγε καὶ ἔπαρτηθεν ἐπὶ νῦν περ ἵεται αἰνῶς.
 Ἦε καὶ εἰς Ἐρύν ἔδελξ' ὀπίσθεν ἀφραχ.
 Ἐλθὼν, ὅρ' ἔνθεν θυμορτόρα φάρμακ' ἐνείκη,
 330 Ἐν δ' ἑάλει κρητῆρ, καὶ ἡμέας πάντας ὁ ἴων.
 Ἄμ' δ' αὐτ' εἶπεσκε νέων ὑπερμνησρόντων,
 Τίς δ' οἷδ' εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κύλλης ἐπὶ νῆος,
 Τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμεν' ὅσπερ Ὀδυσσεύς;
 Οὕτω κεν καὶ μάλλον ὀφείλειεν πόγον ἄμμι.
 335 Κτήματα γὰρ κεν πάντα διαταίμεθα, οἰκία δ' αὐτὰ
 Τά τε κρητῆρ δώμων ἔχειν, καὶ ὅς τις ἐπιυίοι.
 Ὡς ῥατ' ὁ δ' ὑφόρρον θάλαμιν κατεβήσατο πατρὸς
 Εὐρύν, ὅθι νηὶς χυμὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο,
 Ἐδῶς τ' ἐν χυλῶσιν, αἷς τ' εὐῶδες ἔλαιον.
 340 Ἐν δ' ᾧ βίβει οἶνω παλαίῃ ἠδυπότοιο
 Ἐσσαν, ἀκρητον θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
 Ἐξείης ποτὶ ποῖχον ἀφρέτες, εἶποτ' Ὀδυσσεύς
 Οἰκαδὲ νοστήσει, καὶ ἀλγεα πολλὰ μογήσας.
 Κληισὰ δ' ἔπταν σάνιδες πυκινῶς ἀραρυῖα,
 345 Δικλίδες· ἐν δ' ἑ γυνὴ ταμὴν νύκτας τε καὶ ἡμᾶρ
 Ἰσκειν ἢ παῖτ' ἐρύλασε νόεσσι πολυδρείπτειν,
 Εὐρύκλει', ὦπ' οὐδ' οὐδ' ἀπὸ Πισσηρείδαο.
 Τὴν ποτὲ Τηλέμαχος προσέειπε θάλαμιν δε καλίστας,
 Μᾶϊ, ἀγὰρ δὴ μοι οἶνον ἐν ἀμειροεῦσιν ἄρυσαν
 350 Ἦδ' οὐν, ὅτις μετὰ τ' λαρότατ' ἐν σὺ φυλάσσει,
 Κεῖνον οἰομένη τὸν κάμμορον, εὐφροδὲν ἔλδ' οἶ

Ista enim naviter omnia perficient tibi Græci,
Navem & electos remiges, ut ocyus eas
In Pylum divinam ad Indyti parentis famam.

Huic autem rursus Telemachus prudens respondit:

Antinoë, nullo modo decet cum vobis superbis
Convivari iavium, & lartari quietum. 310

An non satis quod antea dilapidastis multas & eximias
Possessiones meas proci? ego autem adhuc infans eram?

Sed nunc ubi grandior sum, & aliorum orationem audio
Suscitans, jamque mihi augescit intus ira, 315

Tentabo ut vobis malam mortem inferam,
Sive ad Pylum profectus, sive hic in hoc populo.

Ibo quidem, neque vana via erit quam dico (remiges,
Navem alienam conscendens: neque enim navem possideo neque
Quod quidem, uti vobis videtur, melius est. 320

Dixit, & ex manu manum traxit Antinoi
Facile. Proci autem per domum convivium apparabant,
Qui cavillabantur & incessabant verbis,
Tum vero aliquis dicebat juvenum superbientium:

Næ sane Telemachus cædem nobis meditatur: 325

Aut aliquos ex Pylo ducet ultores arenosa,

Aut ille ex Sparta etiam: nam cupit vehementer.

Aut & in Ephyræm vult fertilis terram
Proficisci, ut inde mortifera venena afferat,
Injiciatque in craterem, & nos omnes perdat. 330

Alius rursus dicebat juvenum insolentium:
Quis scit an etiam ipse profectus cava in nave,
Longe ab amicis pereat, errabundus ut Ulysses?
Sic & magis augere posset nobis laborem.

Bona enim omnia divideremus, domum vero 335
Illius matri dæmæmus ut habeat, aut ille cui nubit.

Sic dicebant. Ille vero excelsam thalamum intrabat parentis:

Amplum, ubi cumulatam aurum & æs jacebat,
Vestisque in cistis, abundeque odoriferum oleum.
Intus etiam dolia vini veteris dulcis bibenti 340

Stabant, merum divinum potum continentia,
Ordine ad murum aptata, si quando Ulysses
In patriam reverteretur, & quidem dolores multos passus.

Claustriisque munitæ iacerant januæ & ingeniose aptatæ,
Bifores: intus autem mulier custos noctesque diesque 345

Erant, quæ omnia asservabat mentis solertia,

Eurycea, Opis filia Pisenoridæ:

Hanc tunc Telemachus allocutus est in thalamum vocatam:

Nutrix, age mihi vinum in amphoris hauri
Suave, quod dulcissimum sit omnium quæ tu affer vas, 35
Illum expectans infelicissimum, si quando veniat

Odyssæa.

D

- Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ κῆρας αἰλύει·
 Δωδῆκα δ' ἱμπλησεν, καὶ πόμασιν ἄρσον ἀπαυτὰς·
 Ἐν δέ μοι ἄλκιρα χεῖρ' ἐνὶ ὑρραρίεσσιν ἔδραστον·
- 355 Εἴκοσι δ' ἔσω μέγα μνηστράτε ἀλκίτε ἀκτῆς.
 Αὐτὴ δ' οἷν ἰδοῦ· τὰ δ' ἀθέρα πάντα τετύχθω.
 Ἐσπέρει· γὰρ ἐγὼν αἰρήσεμαι, ὅπποτε κεν δὴ
 Μήτηρ εἰς ὑπερὶ ἀναβῆ, κοίτῃ τε μέδεται.
 Εἰμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ Πύλον ἠμαυθόντα,
- 360 Νόσον πεισομένη· πατέρος φίλη ἦν περ ἀέσω.
 Ὡς εἶπε, κόκυσον ἧ φίλῃ τερπὸς Εὐρύκλυα.
 Καὶ ῥ' ὀλοοσυρμῇ ἔπια σπτερόντα σπρηνύδα,
 Τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τῷτο νόημα
 Ἐπλετο; σῆ δ' ἰδέσθης ἰνάς πολλην ἐπὶ γαῖαν,
- 365 Μῦν· ἰὼν ἀγαπητός; ὁ δ' ὤλετο τηλόδ' ἀνάτρης
 Διογενὴς Ὀδυσσεύς, ἀλλοτριώτῃ ἐνὶ δήμῳ·
 Οἱ δέ τιν' αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράζοντα ὅπιασιν,
 Ὡς καὶ δόλῳ φθίης, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσαντα·
 Ἀλλὰ μὲν αὐτὸ ἐπὶ σοῖσι καθήμην· ἑδὲ τι σε χρεῖ
- 370 Πόντον ἐκ' ἀτρυγέτοιν κακὰ πάχυν, ἐσθ' ἀλαλκῆσαι.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος σππινυμένη· ἀντίον κῦδα,
 Θάρσέ μοι· ἐπεὶ ἔτι ἀνὴρ θεῶν ἦδ' ἦδ' γε βελή·
 Ἀλλ' ὁμοσαν μὴ μιντεὶ φίλῃ τάδε μινθῆσασθαι,
 Πρὶν γ' ὅτ' αὖ ἐνδεκάτῃ τε δυωδεκάτῃ τε γένηται,
- 375 Ἡ αὐτὴν ποδίσσας, καὶ ἀφρομηδέντ' ἀκούσαι·
 Ὡς αὖ μὴ κλαίεσθαι κατὰ χεῖρα κἀλὸν ἰάπτῃ.
 Ὡς ἄρ' ἔρη, γρη῏ς ἧ θεῶν μέγα ἔρκον ἀπώμυ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσὶν τε τελευτήσιν τε τ' ὅρκον,
 Αὐτίκ' ἐπειτὰ οἱ οἶνον ἐν ἀμφοροῖσιν ἄρυσαν,
- 380 Ἐν δέ οἱ ἄλκιρα χεῖρ' ἐνὶ ὑρραρίεσσιν ἔδραστον.
 Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν μινστῆρσιν ὁμίλῃ.
 Ἐνθ' αὖ ἄλλ' ἐνόησε θεῖα γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Τηλεμάχῳ δ' εἰκῦα κατὰ σπτόλιν ὥχοντο πάντα,
 Καὶ ῥα ἑκάστῳ φασὶ παρειαμένη εἶπε μῦθον,
- 385 Ἐσπερίεσσιν δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέριθαι ἀνάγῃ.
 Ἦδ' αὖτε Φερρῖοιο νῆμονα φαίδιμον υἱὸν
 Ἦτις νῆα θοὴν· ὁ δέ οἱ παρέρρεον ὑπὸ δέκτο.
 Δύσετό τ' ἠέλιος, σκυῖαντό τε πάσαι ἀγυιαί·
 Καὶ τότε νῆα θοὴν ἄλασθ' εἴρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
- 390 Ὅπλ' ἐτίθει τά τε νῆες εὐστυλμοὶ φορέουσιν.
 Στήθε δ' ἔσω ἑκατῆς λιμῆ· σπρὲ δ' ἰδῶλοι ἱταῖοι
 Ἀδρόοι κηρέδοντο· θεὰ δ' ὤτρυνεν ἑκαστον.
 Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεῖα γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Βῆ δ' ἱμῶν σπρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος· θεῖοιο·
- 395 Ἐνθα μινστῆρσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχουσιν,
 Πλάξῃ ἧ σπινοντας· χμερὼν δ' ἐκβαλλε κῦππλλα.
 Οἱ δ' εὐδον ὤρνυττο κατὰ σπτόλιν· ἐσθ' ἄρ' ἐπὶ δῖα

Generosus Ulysses, mortem & satum elapsus.
 Duodecim autem imple, & operculis obduc omnes.
 Infunde sis etiam farinam mihi bene consutis utribus:
 Viginti autem mensuras impleant laboratæ Cereris dona. 355
 Ipsa vero sola scias: hæcque congregata omnia sint.
 Sub noctem enim ego accipiam, quando jam
 Mater ad superiora domus conscenderit, lætique curam habebit.
 Ibo enim in Spartam & Pylum arenosam,
 Reditum percontaturus patris chari sicubi audiero. 360

Sic dixit. At exclamavit nutrix dilecta Euryclea,
 Et cum magno ejulatæ verbis volatilibus allocuta est:
 Cur vero tibi, chare fili, in mente hæc sententia
 Est? quoniam vis ire multam per terram,
 Solus cum sis & unicus? periit autem longe à patria terrâ 365
 Generosus Ulysses, ignoto in populo:
 Illique tibi statim præfecto mala machinabuntur posthac,
 Ut dolo pereas, hæc vero ipsi omnia dividant:
 Sed mane hic apud tuios sedens: neque te oportet
 Per pontum indomikum mala pati, neque errare. 370

Huic Telemachus prudens respondit:
 Confide nutrix, quoniam neuiquam absque Deo hoc consilium:
 Sed jura matri charæ hæc non dicturam,
 Priusquam undecimaque duodecimaque dies aderit,
 Aut priusquam ipsa me desiderabit, & discessisse audiet 375
 Ne flens pulehrum corpus deformet.

Sic dixit. At anus Deorum magnum iurjurandum dedit,
 Cæterum postquam iuravit perfecitque iurjurandum,
 Statim postea illi vinum in amphoras hausit,
 Farinamque illi infudit bene consutis in utribus. 380
 Telemachus autem domum ingressus procos conveniebat.
 Tum rursus alia excogitavit Dea cæsia Minerva,
 Telemachum simulans per urbem obibat ubique,
 Et singulis viris adstans dicebat sermonem,
 Vesperique ad navem celerem congregari jubebat. 385
 Ipsa rursus Phronii prudentem fortem filium
 Poscebat navem celerem, qui ei benevolus promisit.
 Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viæ.
 Et tunc navem celerem in mare protraxit, omniaque in ipsa
 Arma posuit quæ naves bene tabulatæ ferunt. 390
 Statuitque in extremum portum: circum autem eximii socii
 Frequentes congregabantur: Dea enim hortabatur quemque.
 Tunc rursus alia cogitavit Dea cæsia Minerva,
 Festinavit ire domum Ulyssis divini:
 Hic prociis dulcem somnum infudit, 395
 Decepitque bibentes: è manibusque excussit pocula.
 Hi vero dormitum festinabant per urbem: neque amplius diu
 D ij.

- Εἶατ', ἐπὶ σείσειν ὕπνῳ ἐπὶ βλεφάρων ἐνιπύων·
 Αὐτὰρ Τηλέμαχον προσηύδα γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 400 Ἐπεσκαλισσάμεν μεγάρον εὐναιστατόντων,
 Μίντορε εἰδομένη ἡμῶ δέμας ἡδὲ καὶ αὐδήν·
 Τηλέμαχ', ἦδ' αὖ μιν τοὶ ἐνὶ κλισίῃσιν ἱταίεσσιν
 Εἶατ' ἐπὶ κλισίῃσιν, τὴν σπὴν περὶ δὲ γυμνοὶ ὀρμήν,
 Ἄλλ' ἱαίμεν, μὴ δὴ δαΐ διατρέξωμεν ὁδοῖο.
 405 Ὡς ἄρα φωνήσας ἤγαστο παλλὰς Ἀθήνη
 Καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἵχθια βαίnte θεοῖο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυδον ἡδὲ θάλασσαν,
 Εὖρον ἔπυτ' ἐπὶ θινὶ καρκαρόωντας ἱταίρους·
 Τοῖσι δ' καὶ μετέφ' ἦν ἱς Τηλεμάχοιο,
 410 Δεῦτε φίλοι, ἦα φερόμεθα· πάντα γὰρ ἦδη
 Ἀδρό' ἐνὶ μεγάρῳ, μήτηρ δ' ἡμῶν ἔτι πύπυσα,
 Οὐδ' ἄλλα δμοῦ· μία δ' οἴη μῦθον ἄκουσιν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἤγαστο· τοὶ δ' ἄμ' ἔπειτα
 Οἱ δ' ἅμα πάντα φέροντες, εὐσσίλμω ἐπὶ νηὶ
 415 Κάρθισαν ὡς ἐκέλευσιν· Ὀδυσῆ' ἔλκε' υἱός.
 Ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχ' ἦνός καίη, ἔρχε δ' Ἀθήνη.
 Νηὶ δ' ἐνὶ πρυμνῇ κατ' ἄρ' ἔκειτο· ἄλκι δ' ἄρ' αὐτῆς
 ἔκειτο Τηλέμαχος· τοὶ δ' ἐπρυμνήσιν ἔλυσαν.
 Ἄν δ' καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κλισίῃσιν κάθίζον·
 420 Τοῖσιν δ' ἱκιδμεν ἔρον καὶ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ἀκροῇ Ζήφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἶνοπα πόντον.
 Τηλέμαχος δ' ἱταίεσσιν ἐποτρύνας ἐκέλευσιν
 Ὅπλων ἄπτεσθαι· τοὶ δ' ἐπρυμνόντ' ἄκουσαν,
 Ἴσον δ' ἐλάττωσιν κείλως ἐντιθεὶ μεσούμεν
 425 Στήσαν αἰέμεντες· κατὰ δ' ἐπρότοντοισιν ἴδσαν,
 Ἐλκον δ' ἰστία λευκὰ εὐστέπτοισι βοεῦσιν.
 Ἐπρυσιν δ' αἰετῶν μέσον ἰσίοι· ἀμείβ' ἡ κύμα
 Στήρη πορφυρεὴν μεγάλ' ἴαχε γνός ἰσῆς·
 Ἦσ' ἴδεν κατὰ κύμα διαπρίσσαντα κίλευδον.
 430 Δημοδόμοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
 Στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφίας οἰνοῖο.
 Ἄνδρον δ' ἀθανάτοισι θεῶς αἰνεγένησιν·
 Ἐν πάντων δ' ἡ μέγιστα θεὸς γλαυκῶπις κέρη,
 Παννυχίῃ μὲν ῥ' ἢ γὰρ καὶ ἡῶ πῶτε κέλευδον.

ΤΗΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Γ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Τηλέμαχον ἰδόντα σὺν Ἀθηναῖ ξενίζει Νέστωρ, καὶ διηγεῖται αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Ἕλλησι, καὶ τὸν ἐκ Τροίας ἀπώπτεον· περὶ δὲ τὰ πρὸς τὴν μνηστῆρας, καὶ γαστρίαν τὴν Ἀθηναίων ἀπείσαν, θυσίαν αὐτῷ ἐπιτελεῖ.

Sedebant, postquam ipsis somnus palpebris incidit.
Ceterum Telemachum allocuta est cælia Minerva,
Evocans ex ædibus bene habitatis,

400

Mentori similis facta tum corpore tum voce :

Telemachè, jam tibi quidem sortes socii
Sedent remiges, tuum expectantes adventum,
Sed eamus, ne diutius differamus iter.

Sic locuta præcessit Pallas Minerva

405

Subito: ille autem continuo ad vestigia ivit Deæ:

Ceterum postquam ad navem pervenerunt atque mare,
Invenerunt continuo in littore comantes socios :

His vero interfusus est potens Telemachus :

Adeste amici, viatica iteramus: omnia enim jam
Congregata sunt in ædibus, mater vero neutiquam scit,
Neque aliæ ancillæ: unica sola orationem audivit.

410

Sic vero locurus præcessit, illique simul sequebantur,
Ipsi vero simul omnia ferentes, pulchre tabulata in navi
Deposuerunt ut præcepit Ulysses charus filius.

415

Telemachus vero navem conscendit, prævit autem Minervæ

Navisque in puppe confedit: prope autem eam
Sedebat Telemachus, ipsi vero rudentes solverunt.

Eriam ipsi ascendentes, per transæra sederunt :

His vero secundum ventum misit cælia Minerva,

420

Oportunissimum Zephyrum, æstuosum & nigrum per mare.

Telemachus autem socios hortatus jussit

Prehendere arma nautica, qui hortantem audiverunt,

Malum autem abiegenum cavam intra basem

Statuerunt attollentes: rudentibusque colligarunt,

425

Traxeruntque vela alba tortilibus loris.

Inflavit autem ventus medium velum: circumque fluctus

Carinam purpureus fremebat nave eunte:

Quæ currebat per fluctus conficiens iter.

Ligantes autem arma celerem per navem nigram,

430

Statuerunt crateras plenos vini.

Libabantque Diis immortalibus sempiternis;

Ex omnibus autem potissimum Jovis glaucæ oculos filiæ,

Per totam noctem quidem illa & auroram fecit iter.

ARGUMENTUM LIBRI III. ODYSSEÆ

HOMERI.

Telemachum venientem cum Pallade hospitio excipit Ne-
stor, & enarrat illi quæ acciderint Græcis, & ex Troja
navigationem: utque audivit illa de procis, & cognovit Pal-
ladem discedentem, sacrificium illi facit. Sed Telemachus
D. ij,

accepto currum cum Pisistrato Nestoris F. Spartam discedit.
Nocte superveniente divertuntur apud Dioclem Pheris.

I. Nestor hospitem excepit, abiitque iste cum ejus filio,
& Dea volavit.

SOL autem ortus est linquens pulchrum lacum,
In cælo firmo, ut immortalibus luceret,
Et mortalibus hominibus super aliam terram:
Atque illi in Pylum, Nelei bene ædificatum oppidum,
Pervenierunt: ipsi vero in littore maris sacra faciebant,
Tauros nigerrimos Neptuno cæruleo cæsariem.
Novem autem confessus erant, quingentique in quolibet
Sedebant, & præbebant cuique novem boves.
Hic illi visi era sumebant, Deo autem femora incendebant,
Ipsi vero recta appellebant, atque vela navis æquabilis
Contrahebant toilentes, eamque in portum ducebant: & ipsi egre-
Egrediebatur & Telemachus, sed præibat Minerva. (dicebantur,
Illum prior allocuta est Dea cælia Minerva:

Telemache, non opus tibi jam pudore ne paululum quidem:
Ejus enim gratia & pontum pernavigasti ut audires
De patre, ubi eum occultet terra, & quoniam satq̃ obierit.
Sed age nunc recta vade ad Nestorem equorum domitorem:
Videamus an aliquod consilium in præcordiis absconditum habeat.
Ora autem ipsum ut vera dicat.

Sed falsum non dicet, perquam enim prudens est.

Huic Telemachus prudens respondit:
Mentor, quo pacto accedam, quo pacto salutabo ipsum?
Neque adhuc sermonibus exercitus sum prudentibus:
Pudor etiam juvenem virum seniore interrogare.

Hunc autem rursus allocuta est Dea cælia Minerva:
Telemache, quædam ipse in mente tua dispicies,
Quædam vero & Deus suggeret: non enim puto
Te Diis invitis natum esse nutritumve.

Sic loquuta præivit Pallas Minerva
Celeriter, ille vero continuo vestigia secutus est Deæ.

Veneruntque in Pyliorum virorum congregationem & confessum.
Hic Nestor sedebat cum filiis: circumque socii
Convivium apparantes, carnes assabant, aliasque transfigebant.
Qui ut igitur hospites viderunt, conglobati venerunt omnes,
Manibusque amplectebantur, & confidere jubebant.

Primus Nestorides Pisistratus prope accedens
Virorumqueprehendit manum, & collocavit ad epulas
Pellibus in mollibus, in arenis marinis,
Juxtaque fratrem Thrasymedem & patrem suum.
Præbuit autem viscerum partes, infundebatque vinum.

- Χρυσέω ἐν δέπαι· διδισκόμεν⁹ ὃ προσκύδω
 Παλλάδι Ἀθηναίην κύρην Διὸς αἰγιόχοιο,
 Εὐχεο νῦν ὧ ξείνε Ποσειδάωνι ἀνακτι·
 Τῷ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσασθε δούρο μολόντες.
 45 Αὐτὰρ ἔπει σπείσῃς τε καὶ εὐξέσῃ ἢ θέμις ἐστὶ,
 Δὸς καὶ τέτω ἔπειτα δέπας μελινδίο⁹ οἶνον
 Σπείσας· ἔπει καὶ τέτονιομαι ἀθανάτοισιν
 Εὐχεσθαι· πάντες ὃ δειὼν χατίρσ' ἀνδρῶποιοι.
 Ἀλλὰ νιώτερός ἐστι, ὀμπλικὴ δὲ ἔμοι αὐτῷ.
 50 Τῷ γὰρ τοι προτέρω δώσω χρύσειον αἷυσον.
 Ὡς ἱππῶν, ἐν χερσὶ τίθῃ δέπας ἡδίο⁹ οἶνον,
 Χαίρει δὲ Ἀθηναίη πειτυμῶκα ἀνδρὶ δικαίῳ,
 Οὐνικά οἱ προτέρη δώσει χρύσειον αἷυσον·
 Αὐτίκα δὲ εὐχίτο πολλὰ Ποσειδάωνι ἀνακτι,
 55 Κλυθὶ Ποσειδᾶον γαίεσσι, μηδὲ μεγάρῃ·
 Ἡμῖν εὐχομῶνισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
 Νέσσοι μὲν πρότερος καὶ υἱάσι κῦδ⁹ ὄπαζε,
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἀλλοιοὶ δίδε χαρίεσσαν ἀμοιβήν,
 Σὺμπας Πυλίοισιν, ἀγακλυτῆς ἐκατόμβης.
 60 Δὸς δὲ ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ φηξάντα νῆσθαι
 Οὐνικά δούρ' ἐκίμεσθαι δοῖν σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 Ὡς ἄρ' ἔπειτ' ἤθετο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα·
 Δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμρικυπέλλον.
 Ὡς δὲ αὐτῶς ἤθετο Ὀδυσσῆ⁹ εἰλ⁹ υἱός.
 65 Οἱ δὲ ἔπει ὤπτησαν κρὶ ὑπέρτερος καὶ ἐρύσαντο,
 Μοῖρας δαυδάμενοι, δαίνυντ' ἱερὰ κούδια δαῖτα.
 Αὐτὰρ ἔπει πόσι⁹ καὶ ἰδνύ⁹ ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε γερῆτι⁹ ἱππότα Νέσσορ,
 Νῦν δὴ κάλλιόν ἐστι μεταλλῆσαι καὶ ἱεσθαι
 70 Ζεῦ πάτερ οἵτινές ἐσιν, ἔπει τάρπησαν ἰδωδῆς.
 Ὡς ξυνοί, τίνες ἐσὶ; πόθεν πολλὸν ὕψος κέλευθα;
 Ἥ τι κατὰ φηξίν, ἢ μαφιδίως ἀλάλκας
 Οἶά τε ληϊστῆρες ὑπώρ, ἀλλὰ; τί γ' ἀλόνονται.
 Ψυχὰς παρθένων, κακὸν ἀλλεδαποῖσι φέροντες.
 75 Τὸν δὲ αὖ Τηλέμαχος⁹ πειτυμῶ⁹ ἀντίον ἦυδα,
 Θαρσύνσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ δάρο⁹ Ἀθήνη
 Θῆχ', ἵνα μιν πειρὶ πατρὸς δοποιχομῶνιο ἔροισι,
 Ἥ δὲ ἵνα μιν κλέ⁹ ἰδὼλὸν ἐν ἀνδρῶποισιν ἔχουσιν.
 Ὡς Νέσσορ Νηληιάδῃ, μέγα κῦδ⁹ Ἀχαιῶν,
 80 Εἴρεται ὁππότεν εἰμὲν· ἐγὼ δὲ κε τοι καταλέξω.
 Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπὸ νηὶς ἐκλήμεσθαι,
 Πρῆξις δὲ ἡδὲ ἰδίῃ, ἔθ' ἡμῖ⁹, ἦν ἀγορεύσω.
 Πατέρες ἐμὲ κλέ⁹ ἐνὶ μετέρχομαι ἥνπερ ἀκῆσω,
 Δίε Ὀδυσσῆ⁹ ταλασίφρον⁹· ὃν ποτέ φασιν
 85 Σὺν σοὶ μαρναμένον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι.
 Ἀλλ' ἄγε μὲν γὰρ πάντας ἴσοι Τροσὶν πολέμιζον·

Aureo ista poculo : reverenter autem alloquutus est
Palladem Minervam filiam Jovis à capra nutriti :

Precare nunc , ô hospes , Neptunum Regem :
Ejus enim in epulas incidistis huc profecti.
Cæterum postquam libaveris & precatus fueris ut fas est ,

Da & huic statim poculum dulcis vini
Ut libet : quoniam etiam hunc puto immortales
Invocare , omnes enim Diis indigent homines.

Sed junior est , ætas eadem ei mecum :
Propterea tibi priori dabo aureum poculum.

Sic locutus , in manibus ponit poculum dulcis vini ,
Delectata est autem Minerva prudenti viro & iusto ,
Eo quod ipsi priori præbuisset aureum poculum :
Statimque precata est multa Neptunum Regem ,

Audi Neptune terram continens , neve dedigneris
Nobis precantibus perficere hæc opera.

Nestori quidem primo & filiis gloriam præbe ,
Deinde aliis da dignam gratiam ,
Omnibus Pyliis , ob inchoatam Hecatombam.
Da insuper Telemachum & me re confecta redire
Cujus gratia huc venimus celeri cum nave nigra.

Sic deinde precabatur , & ipsamet omnia perficiebat ,
Dedit vero Telemacho pulchrum poculum rotundum.
Idemque supplicavit Ulyssis charus filius.

Hi postquam assarunt carnes superiores & detraxerunt ,
In partes dividentes , celebrabant splendidum convivium ,
At postquam potus & cibi amorem emiserunt ,
His sermones occcepit senex eques Nestor ,
Nunc certe satius est inquirere & interrogare
Hospites quoniam sunt , postquam saturati sunt cibo.

O hospites , quoniam estis ? unde navigatis humidas vias ?
An ob aliquod negotium , aut temere erratis
Tanquam prædones per mare ? qui errant
Animas exponentes , malum alienis ferentes.

Huic Telemachus prudens respondit
Confidens. Ipsa non intra præcordia confidentiam Minerva
Posuir , ut ipsum de patre absente interrogaret :
Atque ut illum decus egregium apud homines maneat.

O Nestor Nelide , ingens gloria Achivorum ,
Interrogas unde simus : ego vero tibi narrabo :
Nos ex Ithaca sylvestra venimus ,
Negotium autem hoc privatum est , non publicum , quod dicam.
Patris mei gloriam magnam inquiri scibi audiero ,
Nobilis Ulyssis ,cujus mens invicta ferendis malis ,quem pridè aiunt
Una tecum pugnantem Trojanorum urbem evertisse.
Alios quidem omnes quotquot cum Trojanis pugnarunt ,

- Προδόμεθ' ἔχ' ἱκασθεσάμενοι λυγρὰ δαΐδρα·
 Κείνη δ' αὖ καὶ ἐλευθερὸν ἀπυθία θῆκε Κρητίων.
 Οὐ γὰρ τις δύναται σάρα ἐπὶ κλέμν' ἐκπύειν ὅλῳ,
 90 Εἴθ' ὅγ' ἴσ' ἠπείρου δάμνη ἀνδράσι δυσμύρτασιν,
 ἔπειτα καὶ ἐν στελαγῇ μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
 Τάνακα νῦν τὰ σά γέναθ' ἱκάνομαι, αἶκε δέληα.
 Κείνη λογρὸν δαΐδρα ἐπισπείν, εἴτε ὠπαπαί
 Ὀφθαλμοῖσι τοῖσιν, ἢ ἄλλῃ μῦθον ἀκούσας
 95 Πλαζομένη. πότε γάρ μιν οἴζυρον τέκε μήτηρ.
 Μῦθε τι μ' αἰδομένη μιλιάσας; μηδ' ἐλαιοῖον,
 Ἄλλ' εὖ μοι κατάλεξον ὅπως ἦν τῆσας ὠπαπῆς.
 Λίσσασθαι, ἐπὶ δέ τοι τι πατὴρ ἑμὸς ἰδὺλός Ὀδυσσεύς
 ἦ' ἔπ' ἢ τίς ἐργὸν ὠπασσας ἐξέτελεσσε
 100 Δῆμον ἐνὶ Τροίῃ, ὅθι πάχυντο σῆματ' Ἀχαιοί,
 Τῶν νῦν μοι μῦθον, καὶ μοι νημερτὲς ἐπισπεί.
 Τὸν δ' ἠμύβοτ' ἐπιπτα γρήνην ἱππύτα Νέστωρ·
 ὦ φίλ', ἐπεὶ μ' ἐμνήσας οἴζυν' ἦν ἐν κείνῃ
 Δῆμον ἀνέτλην μὲν ἄχαιοι Διὸς Ἀχαιῶν,
 105 ἦ μὲν ὅσα ζῶν κλυτὴν ἴσ' ἠεὶ κλέμν' ὠπασσας
 Πλαζόμενοι κατὰ λήϊ' ὅπῃ ἀρξέμεν Ἀχιλλεύς,
 Ἥδ' ὅσα καὶ πότε ἄστυ μίγα Πελαγονοῖο ἀνακτοῦ
 Μαριάμ' ἔνθα δ' ἐπὶ πατὴρ κατίσταθ' ὅσῃ ἀρεῇ
 ἔνθα μὲν Αἴας κείται Ἀρήν', ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,
 110 ἔνθα δ' ἡ Πάτροκλ' ἰσορὶν μῆτορ ἀτάλαντ',
 ἔνθα δ' ἑμὸς φίλος υἱὸς ἄμα κρείττερος καὶ ἀμείων,
 Ἀντίλοχ', πότε μὲν θείειν ταχὺς, ἠδὲ μαχητής.
 Ἀλλὰ τίς πώλ' ἐπὶ τοῖς παθεσὶν κακὰ τίς κεν ἐκῆτα
 Πάντα γε μυθήσασθαι κατὰ θνητῶν ἀνδρῶπων;
 115 Οὐδ' εἰ σπινθάτις γε καὶ ἐξάντης παρορμιμῶν
 Ἐξερῆϊς ὅσα κύνδι παθεῖν κακὰ δῖον Ἀχαιῶν·
 ἦεν κεν ἀντιθεὶς σὴν πατρίδα γαίαν ἱκίαι.
 Εἰνάτις γάρ σφιν κακὰ ράπτουμ' ἀμφίποτον
 Παντοίοισι δόλοισι· μέγας δ' ἐτέλεσσε Κρητίων.
 120 ἔνθ' ὅστις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήσεται ἄνθρωπον
 ἠδὲ καὶ, ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνέκα δῖον Ὀδυσσεύς
 Παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τῶς· εἰ ἐτιόν γε
 Κείνη ἐκγονὸς ἴσσι· σέβας μ' ἔχ' ἰσοδρόντα.
 ἦτοι γὰρ μῦθοι γε ἰοικότες, καὶ καὶ φαίης
 125 Ἄνδρα νειότερον ἄδ' ἐοικότες μυθήσασθαι.
 ἔνθ' ἦτορ εἴως μὲν ἐγὼ καὶ δῖον Ὀδυσσεύς
 Οὐτέ ποτ' εἴν' ἀγορῇ δῖχ' ἐβάρομ' ἔτ' ἐνὶ βελῇ,
 Ἄμ' ἵνα θυμὸν ἔχοντες, νόσος καὶ ἐπίθετον βελῇ
 Φεραζόμεθ' Ἀργείοισιν ὅπως ἔχ' ἀρεῖα γέννηται.
 130 Αὐτὰρ ἐπεὶ Πελαγονοῖο πόλιν διεπέρσασθαι αἰπὺν,
 Βῆρυμ' δ' ἐν νήσῳ· θεὸς δ' ἐκίδασκεν Ἀχαιῶν·
 Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λογρὸν ἐνὶ φρεσὶ μῦθον νόστον

Audivimus quo in loco unusquisque perierit sæva morte:
 Illius vero mortem incognitam fecit Jupiter.
 Neque quisquam potest clare dicere ubinam perierit,
 An ille in continente domitus sit à viris inimicis, 90
 An in pelago inter fluctus maris.
 Ejus gratia nunc ad tua genua venio, si velis
 Illius tristem mortem edisserere, sicubi videtis
 Oculis tuis, aut alterius orationem audieris
 Errantis: perquam enim ipsum ærumnosum peperit mater. 95
 Neque ullo pacto me veritus blandire, neque misertus,
 Sed plane mihi narrato utcumque contigit videre:
 Oro, si unquam tibi pater meus eximius Ulysses
 Sive dictum sive factum pollicitus perfecit
 Populo in Trojanorum, ubi passi estis clades Achivi, 100
 Horum nunc mihi memor sis, & mihi verum dicas.
 Huic respondit deinde senex eques Nestor:
 O amice, quoniam me admones calamitatis quam in illo
 Populo passi sumus robore indomiti filii Achivorum,
 Sive quæcumque cum navibus per obscurum pontum 105
 Errantes ad prædam qua duceret Achilles,
 Sive quæcumque circa urbem magnam Priami Regis
 Pugnavimus, ubi deinde occisi sunt quotquot optimi:
 Illic quidem Ajax jacet Martius, illic Achilles,
 Illic & Patroclus Diis artifex æquiparandus, 110
 Illic meus dilectus filius simul fortis & inculpatus,
 Antilochus, admodum currendo velox, atque pugnator.
 Aliaque multa præterea passi sumus mala, quis illa
 Omnia utique enarraret inter mortales homines?
 Neque si vel quinquennio & sexennio hic permanens 115
 Interrogares quæ illic passi sunt mala nobiles Achivi:
 Prius tædip affectus tuam ad patriam terram ires.
 Novennio enim ipsi mala machinati sumus circumvenientes
 Omnimodis dolis: vix tandem finem dedit Saturnius. 120
 Ibi nullus unquam prudentia æquari plane
 Potuit, nam admodum multum vincebat nobilis Ulysses
 Omnimodis dolis, pater tuus: si vere quidem
 Illius filius es, admiratio me tenet aspicientem:
 Profecto enim sermones quidem similes, neque tu diceres
 Virum junioem usque adeo similia loqui. 125
 Ibi sane hæcenus ego & nobilis Ulysses
 Nunquam in concione diversum dicebamus, neque in consilio,
 Sed eundem animum habentes, mente & prudenti consilio
 Consultabamus Achivis ut quam optime fieret.
 At postquam Priami urbem depopulati sumus excelsam, 130
 Abivimusque in navibus, Deusque dispersit Achivos:
 Et tunc sane Jupiter tristem in mente machinabatur reditum

- Ἀργείοις· ἰσχυρὸν ἔτι νοήμονας ἐδὲ δίκαιοι
 Πάντες ἴσαν· τῷ σφίον σφίλις κανὸν οἶτον ἐπέσπον,
 135 Μῆνι· ἐξ ὁλοῦς γλαυκῶπιδ' ὀβριμοπάτρης,
 Ἦτ' ἔβεν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέρωσιν ἔδρακον.
 Τὸ δ' ἡ καλοσαμῶν ἀγορὴν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς
 Μάψ, ἀτὰρ ἔκαστ' ἀπὸ κόσμον, ἐς ἡλίον καταδύντα,
 (Οἱ δ' ἦλλον οἶον βεβαρηότες δις Ἀχαιῶν)
 140 Μῦθον μυθεῖσθαι τῷ ἔπειτα λαὸν ἀγχιεραν.
 Ἐνθ' ἦτοί Μετίλα· ἀνὴρ πάντας Ἀχαιοὺς
 Νόσσε μινησκέσθαι ἰσχυρὰ νοῦτα θαλάσσης.
 Θυδ' Ἀγαμέμνωνι πάμπαν ἰνδαν· ἐλέτο γάρ ῥα
 Λαὸν ἐρυκαλίην, ῥέζιν δ' ἔπειθε ἱκατόμβας,
 145 Ὡς δ' Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιο.
 Νῆπι, ἐδὲ τὸ ἦδ' ὅς ἐπ' αἰστιάσθαι ἔμελλεν.
 Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόον αἶψα ἰνταπ.
 Ὡς τὸ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένη ἐπέεσσιν
 Ἔσασαν· οἱ δ' ἀνόρουσαν εὐκνήμιδες Ἀχαιοί
 150 Ἠχ' ἡθιόσιν· δίχα δ' εἰσὶν ἦδ' αὖτε βελή,
 Νύκτα μὲν αἶσαρ χαλεπὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντες
 Ἀλλήλοισ· (ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἦρτο πῆμα κακοῖο)
 Ἠδ' ἔβεν δ' οἱ μὲν νέας εἰλκομένης εἰς αἶα θίαν,
 ~ Κτήματα τ' ἐντιθίμεθα, βαθυζώνους τε γυναῖκας·
 155 Ἡμίσις δ' ἄρα λαοὶ ἐρπύλλοντο μένοντες
 Λυδί· παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνωνι ποικίλῃ λαῶν·
 Ἡμίσις δ' ἀναβάντες ἐλαύνοντο· αἱ δ' ἡ μάλ' ὄκα
 Ἐπλεον· ὅσους δ' εἰς θεὸς μεγακῆτα πόντον.
 Ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες, ἐπ' ἑσπέρῃ ἔβαν θεοῖσιν,
 160 Οἴκαδε ἱέμενοι· Ζεὺς δ' ἔπειτα μῆδετο νέεσιν,
 Σχέτιλ', ὅς ῥ' ἔβεν ἄρσεν κακὴν ἐπιδύπτουσαν αὐτοῖς.
 Οἱ μὲν ὑποσφύσαντες ἔβαν νέας ἀμειβίλλας,
 Ἀμφ' Ὀδυσῆα ἀνακτα δαίεσθαι παυκίλεμνῃν,
 Λύττις ἰσχυρὰ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνωνι ἔπειθε νέεσιν.
 165 Λύτταρ ἔβαν σὺν θυσιῇ ἀολλίσιν αἱ μοι ἐπέντο,
 Φεύγον, ἐπεὶ γίνωσκον ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων.
 Φεύγει δ' Τυδείδῃ υἱὸς Ἀρή, ὅρσεν δ' ἰταίρας.
 Ὅψι δ' ἡ μετὰ νῶϊ κίε ξανθὸς Μετίλα,
 Ἐν Λίοβῃ δ' ἐκίχεν δολιχὸν πλόον ὀρμαίνοντας,
 170 Ἦ καδύπερθε Χίοιο νηῖμα θαλασσοπορίας,
 Νήσσε ἐπὶ Ψυρίης, αἶψαν ἰσχυρὰ ἔχοντες,
 Ἦ καδύπερθε Χίοιο παρ' ἠμύνοντα Μήνικαντα.
 Ἠτ' ἔβαν δ' εἰς θεὸν φῆμα τίρας· αὐτὰρ ὅγ' ἡμῖν
 Δίεξ, ἡνὶ γὰρ πάλαι· μέσον εἰς Εὐβοίαν
 175 Τέμνεν, ὅρσεν τάχιστα ἐπικακότητα οὐρανῷ.
 Ὡς δ' ἐπὶ λιγυρὸν ἔβαν ἀνδράσιν· αἱ δ' ἡ μάλ' ὄκα
 Ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον, ἡ δ' ἡ Γερεξιστὸν
 Ἐντύχῃ κατάρχοντο· Περσίδασι δ' ἡ παύεον

Achivis : nam neque prudentes neque iusti
 Omnes erant. Ideoque ipsorum plures in alium fatum consecuti sunt,
 Ira ex pernicioſa Cæxæ oculos forti patre nata , 135
 Quæ contentiōem Attidæ inter ambos fecit.
 Hi vocatis ad concionem omnibus Achivis
 Fruſtra , ac non rite , ad ſolem occidentem ,
 (Illi vero venerunt vino gravati filii Achivorum)
 Sermones explicabant cujus gratia populum congregarunt. 140
 Ibi tum Menelaus jubebat omnes Græcos
 Reditus memores eſſe ſuper lata dorſa maris.
 Neque Agamemnoni penitus placebat : volebat enim
 Populum detinere , facereque ſacras hecatombas ,
 Ut Palladis vehementem iram placaret , 145
 Sultus , neque illud noverit quod non perſuafurus erat.
 Non enim ſtatim Deorum venit mens ſempiternorum.
 Sic hi contumelioſis viciliſim contendentes verbis
 ſtabant. Ipi vero ſurrexerunt ocreati Achivi
 Clamore diro : biſariam autem iſtis placebat conſilium , 150
 Per noctem quidem dormivimus triſtia mente cogitantes
 Invicem : (Inſuper Jupiter parabat dampnum mali)
 Mane autem nos quidem naves traximus in mare vaſtum ,
 Reſque impoſuimus , alticiuſque mulieres :
 Pars autem populi retenti ſunt manentes 155
 Ibi apud Attidem Agamemnonem paſtorem populorum :
 Sed pars conſcendentes remigravimus : ipſæque naves perquam ve-
 Navigabant , ſtravit enim Deus vaſtum pontum. (lociter
 In Tenedum autem venientes , fecimus ſacra Diis ,
 Domum adſpirantes. Jupiter autem nondum curabat reditum , 160
 Infeſtus , qui contentiōem concitavit malam ſecundo iterum.
 Hi quidem digreſſi aſcenderunt naves remis utrinque actas ,
 Qui circa Ulyſſem erant Regem cordatum varii conſilii ,
 Rurſus Attidæ Agamemnoni gratificantes.
 Sed ego cum navibus congregatis quæ me ſequebantur , 165
 Fugi , quoniam cognoſcebam quod jam mala meditabatur Deus.
 Fugit & Tydei filius bellicoſus , excitavitque ſocios.
 Sero autem jam ad nos veniebat flavus Menelaus ,
 In Leſbo autem invenit nos longam navigationem animo agitantes ,
 An ſupra Chium iremus aſperam , 170
 Ad inſulam Phyriam , ipſam à ſiniſtris habentes ,
 An ſub Chio , ad ventoſum Miſmantem.
 Rogabam autem Deum , oſtenderet ſignum : ſed ille nobis
 Oſtendit , & juſſit pelagus medium in Eubœam
 Sulcare , ut quam celerrime infortunium effugeremus. 175
 Cœpit autem ſtridulus ventus ſpirare , ipſæ autem naves admodum
 Piſcoſas vias percurrerunt , & ad Gerelſtum (velociter
 Nocturnæ deductæ ſunt. Neptune autem taurorum

- Πάμ' ἐπὶ μῆρ' ἐβέβη, πάλαι μὲν μετρήσαντες
 180 Τέτρατον ἡμᾶρ ἐν ὅτ' ἐν Ἑργεῖ νῆας εἰσας
 Τυδείδην ἔταρον Διομήδεα ἱπποδάμοιο
 ἔστασαν· αὐτὰρ ἔγωγε Πύλον δ' ἔχον· ἐδὲ ποτ' ἔσθην
 Οὐρ· ἰσχυρὰ πρῶτα θεῶς· πρῶτον μιν αἶψα
 ὧς ἦλθον φίλα τέκνον ἀπευθὺς· ἐδὲ τι εἶδα
 185 Κείνων οἳ τ' ἐσάαδεν Ἀχαιῶν εἴ τ' ἀπώλοντο.
 Ὅσων δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμεν· ἡμετέροισι
 Πεύθομαι, ἢ δέμεις ἐστὶ δαΐσαι, ἐδὲ σε κεύσω.
 Εὖ μιν Μυρμιδόνες φάσ' ἐλθόμεν ἑχιστόμαρες,
 Οὐς ἄν' Ἀχιλλῆα μεγαθύμῳ φαίδιμῳ υἱόν·
 190 Εὖ δ' Φιλοκτήτην Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν·
 Πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰσάγαγ' ἑταίρους,
 Οἳ εὖρον ἐκ πολέμου, πόντῳ δὲ οἳ ἔτιν ἀπύρρα·
 Ἀτρείδην δ' καὶ αὐτοὶ ἀκέειτε νόστον ἔντες,
 ὧς τ' ἦλθ', ὧς τ' Αἰγιάδ' ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
 195 Ἀλλ' ἦτοι κῆν· μὲν ἱππομυγεῶς ἀπέτινεν,
 ὧς ἀγασθὸν καὶ παῖδα καταδιδυμῷσι λιπιδάμῃ
 Ἀνδρῶν· ἐπεὶ καὶ κῆν· ἐτίσατο πατρεροῖα,
 Αἰγιάδων δολομήτην, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα·
 Καὶ σὺ φίλῳ (μάλα γὰρ σ' ὄρω καλὸν τε μέγα τι)
 200 Ἀλκιμῷ ἔσθ', ἵνα τίς σε καὶ ἄφρονων εὖ εἴπῃ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον κῆδα,
 ὦ Νέστορ Νηληϊάδῃ, μέγα κῆδ' Ἀχαιῶν,
 Καὶ λῆν' κῆν· μὲν ἱτίσατο, καὶ εἰ Ἀχαιοὶ
 Οἴσσεσι κλέῳ εὐρῷ, καὶ ἰσχυροῖσιν αἰοῖν.
 205 Αἰ γὰρ ἐμοὶ τοσσηνδε θεοὶ δύναμιν παρὰδίδειν
 Τισσάδῃ μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλκιμῆς,
 Οἳ τέ μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάωνται.
 Ἀλλ' ἔμει τοῖστον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλεον
 Πατρί τ' ἐμῇ καὶ ἐμῇ· νῦν δ' ἤδη τετράμυρ' ἔμπης
 210 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἐπιπτά γέρων· ἱππῶτα Νέστωρ,
 ὦ φίλ', ἐπειδὴ ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ εἶπες,
 Φασι μνηστῆρας σὺς μητί· ἐνέκα πολλὰς
 Ἐν μεγάροισι αἰκνύσι σίδην κακὰ μηχανάωνται·
 Εἰπέ μοι πῶς ἐκὼν ὑπὸ δαίμονα, ἢ σέ γε λαοὶ
 215 Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἱπποπόμῳσι θεῶς ὁμῆ.
 Τίς δ' οἶδ' εἰ κε ποτέ σοι βίης δοποτίσεται ἑλθὼν
 ἢ ὅγε μῆν' ἐὼν, ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοὶ;
 Εἰ γὰρ σ' ὧς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ὧς τότε Ὀδυσῆα πειρηκίδεο κυδαλίμοιο
 220 Δῆμον ἐν Τρώεσσι, ὅθι πάροικον ἄλγε' Ἀχαιῶν.
 Οὐ γὰρ πῶς ἴδον ὅδε θεὸς ἀναφανδὸν φιλεῖντας,
 ὧς κῆν ἀναφανδὸν παρείσατο παλλὰς Ἀθήνη.
 Εἰ σ' ἔταος γ' ἐθέλοι φιλέειν, κῆδοιτό τε θυμῷ,
 Τὰ κέν τις κείνων γὰρ καὶ ἐκλεάδετο γάμοιο.

Multa femora posuimus, pelagus magnum mensi.
Quartus dies erat quando in Argis naves æquales 180
Tydidæ socii Diomedis bellicosi

Stiterè, sed ego in Pylum tendebam: nec unquam extinctus est
Ventus postquam primum Deus misit flare.

Sic veni dilecte fili ut qui nihil audiui: nec scio
Qui illorum servati sint Achivorum quique perierint. 185

Quæcumque autem in domibus sedens nostris
Audio, quatenus fas est doceberis neque te celabo.

Bene quidem Myrmidonas dicunt ivisse lanceatos,
Quos duxit Achillis magnanimi præclarus filius:

Bene etiam Philoctetem Pæantis illustrem filium: 190
Omnesque Idomeneus in Cretam duxit socios

Qui suggerunt ex bello, potius quoque ei nullum abstulit:
Attridem autem & ipsi auditis procul qui estis,

Utque venit, utque Ægisthus molitus est tuisse exitium.
Sed ille quidem graviter luit, 195

Quam bonum sit & filium interempti relictum esse
Viri: quoniam & ille ultus est partitidam,

Ægisthum dolum, qui ejus patrem inclytum interfecerat.
Et tu amice (perquam enim te video bonumque magnumque) 200

Fortis sis, ut aliquis tibi & posterorum bene dicat.

Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
O Nestor. Nelide, magna gloria Achivorum,

Et jure ille quidem ultus est, & ei Achivi
Ferent gloriam amplam, & posteris præconium. 205

Utinam enim mihi tantam Dii vim dedissent
Ad ulciscendos procos ob injuriam molestam,

Qui me contumelia afficientes perniciose machinantur.
Sed neququam mihi hujusmodi destinarunt Dii felicitatem

Patrique meo & mihi: nunc autem opus est pati tamen.
Hunc autem excepit senex eques Nestor: 210

O amice, quandoquidem de his me admones & locutus es,
Ferunt procos tuam matrem propter multos

Demi te invito mala machinari:
Dic mihi an lubens vinceris, an te cives

Odio habent publice, sequentes Dei vaticinium. 215
Quis scit an aliquando eorum violentiam ulciscatur veniens

Sive ille solus existens, sive universi Achivi?
Si enim te sic vellet amare cæssa Minerva

Quemadmodum Ulysses quondam supra modum curabar glorio-
Populo in Trojanorum, ubi passi sumus mala Achivi. 220

Non enim unquam vidi usque adeo Deos manifeste amantes,
Quemadmodum illi manifeste astitit Pallas Minerva.

Si te adeo vellet amare, curareque ex animo,
Tum quilibet illorum utique oblivisceretur nuptiarum.

- 225 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπεννυμέν' ἀντίον ἦδα,
 ὦ γέρον, ἔπαυτό τοι ἐπὶ τελευτάῃ οἶον.
 Αἶψα γὰρ μέγα εἶπες· ἀγὼ μ' ἔχῃ· ἔκ' ἂν ἔμοιγε
 Ἐλπομένην τὰ γένοιτο, εἴ εἰ θεοὶ ὥς ἰδέσκειν.
 Τὸν δ' αὖτε παροτρύνει θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
- 230 Τηλέμαχε, φῦλον σε ἐπὶ εὖγεν' ἔρκ' ὀδόνταν·
 ῥῖα θεὸς γ' ἰδέλων κ' τηλόθεν ἄνδρα σώσσει.
 Βυλοῖμην δ' ἂν ἐγώ γε κ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
 Οἰκαδὶ τ' ἐλθέμεναι κ' νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
 ἢ ἰδῶν Διοκλῆδαι ἱέσι, ὥς Ἀγαμέμνων
- 235 Ὀλίβ' ἦτο· Αἰγιάδοιο δούλω κ' ἦς ἀλόχοιο.
 Ἀλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοῖον εἰδὲ θεοὶ περ
 καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκίμῳ, ἐππότε κεν δῖα
 Μοῖρ' ὅλῃσιν κατέλθοι πανηγυρέ' θανάτοιο.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπεννυμέν' ἀντίον ἦδα,
- 240 Μῆτορ, μήκετι ταῦτα λεγόμεθα, κηδύμενός περ.
 Κεῖνός δ' ἔκ' ἐπὶ νόσ' ἐτήτυμ', ἀλλὰ οἱ ἦδη
 Φεσάωντ' ἀθάνατοι θάνατον κ' κῆρα μέλαιναν.
 Νῦν δ' ἰδέλω ἐπὶ ἄλλο μεταλλῆσαι κ' ἐρεῖσθαι
 Νέστωρ, ἔπει πειρίειδε δίκας ἠδὲ βροτῶν ἄλλων.
- 245 Τρεῖς γὰρ δὴ μιν εἰσὶν ἀνάξιαί γε γένε' ἀνδρῶν·
 ὧς τέ μοι ἀθάνατοι ἰνδάλλεται εἰσερχάμεναι.
 ὦ Νέστωρ Νηληϊάδῃ, σὺ δ' ἀλκίδες ἔησπε,
 Πῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης ἑυρυκρείων Ἀγαμέμνων;
 Ἰὲ Μενέλα' ἦν, τίνα δ' αὐτῷ μήσατο ὀλίβη;
- 250 Αἰγιάδ' ὀδυρόμεντι; ἔπει κτάνε πολλὸν ἀρείω.
 ἢ ἔκ' Ἀργεῖ' ἦεν Ἀχαιῶες, ἀλλὰ πῃ ἄλλῃ
 Πλάζεν' ἰὼ ἀνδρώπεις, ὃ ῥ', ὀφειδύσας κατέπεσσε;
- Τὸν δ' ἠνέειρε πέπτα γηῆν' ἱππῶτα Νέστωρ,
 Τούγχερ ἐγὼ τοι τέκνον ἀληθεία πάντ' ἀγορεύσω.
- 255 Ἦτοι μὲν τόδε κ' αὐτὸς οἶεαι ὥς κεν ἱπύχῃ·
 Εἰ ζῶοντ' Αἰγιάδου ἐνὶ μεγάροισιν ἱετήρῃ
 Ἀτρεΐδης Τερσίνδην ἰὼν ξανθὸς Μενέλαος,
 Τὰ κέ οἱ εἰδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαίαν ἔχευαι,
 Ἀλλ' ἄρα τὸν γε κύνας τε κ' κύωνόι κατέδαψαν
- 260 Κεῖνόν περ ἐν πεδίῳ ἱκάς Ἀργεῖ· εἰδὲ κέ τις μιν
 Κλαῦσεν Ἀχαιῶδων, μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον·
 Ἡμεῖς μὲν γὰρ κείῳ πολέας τελέοντες ἀέθλους
 Ἡμεῖς δ' ὃ δ' εὐκλειέ' μυχῷ Ἀργεῖ ἱπποβοτοῖα
 Πολλ' Ἀγαμέμνονέν περ ἄλχον δέλγασκ' ἐπέεσσιν,
- 265 ἢ δ' ἦτοι τοπρεῖν μὲν ἀναίετο ἔργον αἰεὶς
 Δῖα Κλυταιμνήστῃ (φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσι·
 Πάρ γ' ὃν ἐν κ' αἰοῖδ'· ἀνὴρ δ' ὅσ' ὅλλ' ἐπέτελλεν
 Ἀτρεΐδης Τερσίνδῃ κίων, εἰρυδαὶ ἀκοῖτιν)
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν μοῖρα δῖα ἐπέδησε δαμνῆναι,
- 270 Δὴ τότε δ' μὲν αἰοῖδεν ἄγαν ἐς νῆσόν ἐρμην,

Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est :

225

O senex , nunquam hunc sermonem perfectum iri existimo.
Nimis enim magna dixisti , stupor me tenet : neque mihi
Speranti ea contingerent , neque si Dii sic vellent.

Hunc rursus allocuta est Dea casta Minerva :

Telemache , quale tibi dictum effugit septum dentium ?

230

Facile Deus si quidem velit vel ex longinquo virum servarit.

Mallem vero ego etiam mala multa passus ,

Domum redire & reditus diem videre ,

Quam reversus perfre incola , veluti Agamemnon

Periit Ægisthi dolo & suæ uxoris.

235

Verum enimvero mortem omnibus molestam neque Dii ipsi

Etiam ab amato viro possunt arcere , quandocumque tandem

Fatum perniciosum corripuerit asperæ mortis.

Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est :

Mentor , ne amplius hæc dicamus , solliciti quamvis.

240

Illi vero non amplius reditus verus ; sed ei jam

Destinarunt immortales mortem & fatum nigrum.

Nunc vero volo dictum aliud quætere & interrogare

Nestorem : quoniam plus jura novit & prudentiam aliis.

Ter enim ipsum dicunt regnasse sæcula virorum :

245

Itaque mihi immortalibus æquiparatur aspectu.

O Nestor Nelide , tu vero verum dic ,

Quomodo mortuus est Atreides late imperans Agamemnon ?

Ubi Menelaus erat ? quam vero illi machinatus est mortem

Ægisthus dolosus ? quandoquidem occidit se multo fortiozem.

250

An non in Argo erat Achaïco , an alicubi alibi

Errabat apud homines , illeque sumpto animo interfecit ?

Huic respondit deinde senex eques Nestor :

Profecto ego tibi fili vera omnia dicam.

Equidem hoc ipse quoque suspicaris quemadmodum accidit :

255

Si viventem Ægisthum in ædibus invenisset

Atreides à Troja profectus flavus Menelaus ,

Sane ei neque mortuò fusilem terram insudissent.

Sed certe canesque & aves comedissent

Jacentem in campo procul ab Argis : neque ulla ipsum

260

Deplorasset Achivarum , admodum enim magnum admisit facinus :

Nos etenim illic multa obeuntes certamina

Sedebamus : ille vero desidiosus in secessu Argi equos pascens

Crebro Agamemnoniam uxorem demulcebat verbis ,

Et illa quidem primo abnucebat facinus indignum

265

Nobilis Clytemnestra (mente enim utebatur bona :

Nam aderat Musicus vir cui plurimum mandarat

Atreides ad Trojam proficiscens , servaret uxorem)

Sed cum jam ipsum fatum Deorum irretivit ut periret ,

Tum vero ipsum Musicum ductum ad insulam deferam.

270

Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ὅλαρ καὶ κύρμα γνῖσθαι·
Τὴν δ' ἐβέλου ἐδέλωσαν ἀνιγάζει ὄνδ' ὁμοῖοις.
Πολλὰ δ' μιν ἐκείνῳ θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βαμοῖς.
Πολλὰ δ' ἀγῶνματ' αἰήθην, ὑπᾶσματα τε, χρυσὸν τε·

279 Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ ἔπατε ἔλπιτο θυμῷ.

Ἡμεῖς μὲν γὰρ αἶμα πολέμοιο τρήσαντες ἴοντες
 Ἀτρείδης καὶ ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν·
 Ἀλλ' ὅτε Σόγιον ἱερὸν ἀρκόμοιβ' ἄκρον Ἀθηνῶν,
 Ἐνθα κυβερνήτην Μενελάω Φαίβοιο Ἀπόλλων

280 Οἷς ἀγαθὸν βίβαν, ἐπιχρῆμα κατέπερι,
Πηδάλιον μετὰ χερσὶ θρασυῖ ἐχόντα,
Φερόντιν Ὀνυκτερίων, ἐς ἑκαίνυτα βύλ' ἀνδρόφων
Νῆα κυβερνήσας, ἀπὸ τότε σπέρχουσιν αἰελλαι.

Ὡς δὲ μὲν ἐνθά κατέχευτ', ἐπιγόμενός, περ ὁδοῖο α.

28; Ὅρρ' ἵταρον θάπτει, καὶ ἐπὶ κτέρια κτερίσσειν.

Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖν' ἰὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, Μαλαίαν ὄρ' αἶψα·

* Ἰξε δῖον, τότε δὲ συγχεῖν ἔδον ἱερόσπα Ζεὺς
Ἐρεάσατο, λήθειαν δὲ αἵματι, ἰσ' αὐτὴν ἄ χυτῖ.

290 Κύματα τε θορόντα., ἀπλώει, ἴσα ὄρεσιγ.

Ἐνθα διατμήσας, τὰς μὲν Κρήτη ἐπέλασεν,

Ηχ: Κύδωνες ἴναυος, Ἰαφθάνη ἀμφὶ πέδιλα.

Ἔστι δὲ τις λίσση αἰπεία, τε εἰς ἄλλα πύ

Εἰς τὴν Γόρτυν, ἐν κεραιῶν ἀντικρὺ,

Ενταυτ. νοητ. μνηα κυμα πατι σκαλιν φινον ωτε
 'Ενταυτ. νοητ. μνηα κυμα πατι σκαλιν φινον ωτε

Ες Φαιστόν· μικροί γ' αὖτις μέγα κύμα δοσιτέρη·
Αἱ μὲν δ' ἄνθ' ἑλθόν· σπικρὺ δὲ ἔλκεσσι ἑλκίζον·

Αὐτὸς ὁ ἀποστόλος πάλιν ἐν τῇ ἐπιστολῇ πρὸς τὸν ῥωμαιοὺς λέγει·

Κύματ' ἄταρ τὰς πῦντε νέας χρυσόπρωτοίης

300 Ἀγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἀνέμους τε καὶ ὕδωρ.

Ὡς ὁ μὲν ἔνθα πολλὴν βίον καὶ χρυσὸν ἀγείρον,

Ἠλᾱτό ξὺν νηυσὶν ἐπὶ ἄλλοθ' ἔρχεσθαι ἀνθρώπους.

Τότε δὲ ταύτ' Ἀχιλλεύῳ ἐμήσατο οἶκός·

Καίνας Ατρείδην· δίδμντο, λαὸς ἔα· αὐτὰς.

Ἐπτάστες δὲ ἠγάσθη πολυχρύσοιο Μυμνήης.

[illegible]

Αἰνῶμεν τὸν ἐκλεκτὸν καὶ ἁγίον πατέρα, ὃς οἱ ἀγαπῶσα κλητὸν ἔκτισεν.

*Ητοι ὁ ἄ κτείνας δαίτυ τάρον Ἀργείοισιν

Μητρός τῆς συζυγῆς καὶ ἀνάλκιδος Ἀθηνίδου.

Αὐτήμαρ δὲ οἱ ἦλθε βροντὴ ἀγαθὸς Μετέλα,

Πολλὰ κτήματ' ἔχον, ἅτ' αἱ οἱ νέες ἀχρὸς αἶματι.

Dereliquit. avibus lacerandam & rapiendum ,
 Ipsamque volens volentem duxit domum suam.
 Multos autem armos adolebat Deorum super sacra altaria.
 Multa simulachra suspendit , & textilia & aurum , (175
 Quod perfecisset magnum opus , quod nunquam sperasset animo.
 Nos quidem simul navigabamus à Troja profecti
 Attrides & ego , amice affecti invicem :
 Sed cum ad Sunium sacrum pervenimus promontorium Athenarum.
 Illic gubernatorem Mepelai Phœbus Apollo
 Suis mitibus telis superveniens occidit , 180
 Clavum in manibus currentis navis habentem ,
 Phrontin Onetoriden , qui vincebat genera hominum
 In gubernando navem quoties ingruerant procellæ.
 Sic ille quidem illic detentus , festinans licet itinere ,
 Ut socium sepeliret , & inferias inferret. 185
 Sed & ille ubi profectus in obscurum pontum
 In navibus cavis , ad Malearum montem excelsum
 Pervenit currens , tum certe invisum iter late tonans Jupiter
 Destinavit , stridulorumque ventorum flatum immisit ,
 Fluctusque tumidos , ingentes , æquales montibus. 190
 Illic separatus , partem quidem Cretæ admovit ,
 Ubi Cydones habitant , Jardani circa fluentia.
 Est autem quædam plana excelsaque in mari petra
 In sinibus Gortynis , in obscuro ponto , (195
 Huc Atster ingentem fluctum ad sinistrum promontorium pellebat
 In Phækum : parvulus autem scopulus ingentem fluctum dividit.
 Hæ quidem huc venerunt , vix autem effugerunt mortem
 Viri , at naves sane ad saxa fregerunt
 Fluctus : at quinque naves cæruleis proris
 Ægypto admovit ferens ventusque & aqua. 200
 Sic ille quidem illic plurimum victum & aurum congregans ,
 Errabat cum navibus apud alterius linguæ homines.
 Interea vero ista Ægisthus molitus est domi tristitia ,
 Occiso Attrida : domitus quoque est populus sub illo.
 Septennio vero imperavit divitibus Mycenis , 205
 Sed ei ipsi octavo in perniciem venit nobilis Orestes
 Rursus ab Athenis , occiditque parricidam
 Ægisthum dolosum , qui illi patrem inclytum interfecerat.
 Atque illo occiso dedit cœnam sepulchralem Argivis
 Matrisque invisæ & imbellis Ægisthi. 210
 Eodem vero die supervenit voce bonus Menelaus ,
 Plurima bona ducens , quanta illi naves pondere sustinebant.
 Et tu amice ne diutius à domo longe erres ,
 Bona relinquens , virosque in tuis ædibus
 Tam insolentes , ne tibi omnia comedant 215
 Bona dividentes , tu vero vanum iter feceris.

- 'Αλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἀναγα
 ἔλθεῖν. κύνῃ γδ νέον ἄλλοθεν εἰληλάσθην
 ἔκ τῃ ἀνδρόποον, ὅθεν ἐκ ἱλποῖτό γε θυμὸς
 320 Ἑλθιδῆν, ὃν τινα πορρὸν ὑποστρήλασθιν ἄελλα
 ἔς πύλας μίγα τείον, ὅθεν τέ περ ἐδὴ οἰωνοὶ
 αὐτάετις οἰχνεύουσιν, ἵππῃ μίγα τε δεινὸν τι.
 Ἀλλ' ἴθι νῦν σὺν τῇ τε σῇ κ' σοῖς ἐτάροισιν.
 Εἰ δ' ἐθέλεις πεζός, πάρα τοι δίεργον τε κ' ἵπποι.
 325 Πάρ δέ τοι υἱὲς ἔμοι, οἳ τοι πομπήες ἔσονται
 ἔς Λακεδαιμόνα δῖον, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος.
 Λίσσεται δέ μιν αὐτὸν ἵνα νημερτές ἐνίσπῃ.
 Ψεύδῃ δ' ἐκ ἐρίῃ μάλα γδ πεπυμένῃ ἐστίν.
 Ὡς ἔρατ' ἡλίκῃ δ' ἄρ' ἴδου κ' ἐπὶ κνέρας ἦλθε.
 330 Τούτῃ δ' κ' μετέειπε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὡ γέρον, ἥτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας.
 Ἀλλ' ἀγε τάμνεται μὲν γλώσσας, κερσάσθαι δ' οἶνον.
 Ὅρα Ποσειδάων κ' ἄλλοις ἀθανάτοισι
 Σπῆσαντες, κοῖτοιο μεδώμεθα· τοῖο γδ ἄρη.
 335 Ἦδη γδ εἰς οἰχὴν ὑπὸ ζόρον ἐδὴ εἴκει
 Διὸς θείων ἐν δαυτὶ θαλαμῷ, ἀλλὰ νείδεται.
 Ἦ γὰρ Διὸς θυγάτηρ, τοῖ δ' ἔκλυεν αὐδηνάσσης.
 Τοῖσι δ' κήρυκες μὲν ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχουσιν,
 Κέρει δ' κρητῆρας ἐπισέφαντο ποτοῖο.
 340 Νέουσιν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεκάεσσι,
 Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνισάμενοι δ' ἐπὶ λέκτρον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τ' ἐπὶόν θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 Δὴ τότε Ἀθηναίη κ' Τηλέμαχος θεοειδής
 Ἀμφοτέρω κοῖλῃ ἐπὶ γῆα νείδεται.
 345 Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθ' ἀπτόμενον ἐπίεσσι,
 Ζεὺς τὸν ἀλεξήσῃ κ' ἀθανάτοι θεοὶ ἄλλοι,
 Ὡς ὅμεις παρ' ἐμείοις δέσιν ἐπὶ γῆα κίοιτε,
 Ὡς περ ἢ παρὰ πάντων ἀνέμων ἢ περὶ πνεύμας.
 Ὡς ἔτε χλαῖνῃ κ' ῥήγῃ πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
 350 Οὐτ' αὐτῷ μαλακῶς ἔτε ξείνοισιν ἐνέδδεν.
 Αὐτὰρ ἔμοι πάρα μὲν χλαῖνῃ κ' ῥήγῃ καλὰ,
 Οὐ δὴν δὴ τῷδ' ἀνδρὶ Ὀδυσσῆϊ φίλῃ υἱὲς
 Νηὸς ἰὼ ἱκεῖν καπαλίσσεται, ὅρ' ἂν ἐγὼ γε
 Ζῶω, ἵππῃ δ' παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίκονταί.
 355 Ξείνους ξυνίζην, ὅσους κ' οὐκ ἴδμεν ἵκηται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔρηδα γέρον εἰλε· σοὶ δ' εἴκει
 Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἵππῃ πολὺ κάλλιον ἔτω.
 Ἀλλ' ἔτῃ μὲν νῦν σὺ αἶψ' ἔφεται, ὅρα κεν εὖδῃ
 360 Σείον ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ γῆα μέλαιναν
 Εἴμ', ἵνα θάρυντο δ' ἐτάροι· εἶπο τε ἱάσα.
 Οὐ γδ μετὰ τοῖσι χερσίνεσσι ἔχομαι ἔνθ'.

Sed ad Menelaum quidem ego adhortor & jubeo te
 Proficisci, ille enim nuper aliunde venit
 Ex eis hominibus, unde non speraret in animo
 Redire, quemcumque primum abegerint procellæ 320
 In pelagus tam magnum, unde utique nec aves
 Intra annum venire possunt, quoniam ingens horrendumque.
 Sed ito nunc cum nave tua & tuis sociis.
 Si vero velis terrestri itinere, aderit tibi currusque & equi,
 Aderunt tibi etiam filii mei, qui tibi comites erunt 325
 Ad Lacedæmonem divinam, ubi flavus Menelaus.
 Precare autem eum ipsum ut vera dicat.
 Mendacium autem non dicet, valde enim prudens est.
 Sic ait. Sol autem occubuit & tenebræ advenerunt:
 Cum his vero locuta est & Dea cælia Minerva: 330
 O senex, profecto hæc ex officio dixisti:
 Sed agite secate & linguas, & miscete vinum,
 Ut Neptuno & aliis immortalibus
 Ubi libaverimus, lectum curemus: ejus enim hora adest.
 Jam enim lumen ivit sub tenebras, neque decet 335
 Diu Deorum in epulis sedere, sed abire.
 Dixit sane Jovis filia, illique audiverunt admonentem.
 Iphis autem præcones aquam manibus insuderunt,
 Juyenesque crateres coronarunt potu:
 Et diviserunt omnibus libantes poculis. 340
 Linguas autem in ignem conjecerunt, surgentesque iterum libarunt.
 At postquam libarunt hiberuntque quantum desiderabat animus,
 Tum Minerva & Telemachus Deo similis
 Ambo cupiebant cavam ad navem redire.
 Nestor autem adhuc detinuit incessens verbis: 345
 Jupiter hoc prohibeat & immortales Dii alii,
 Ut vos à me celerem ad navem catis,
 Tanquam ab aliquo vel prorsus pannoso vel pauperculo,
 Cui neque lænæ neque pallia tincta plurima in domo,
 Quibus nec ipse molliter nec hospites possint indormire. 350
 At mihi adsunt lænæ & pallia picta multa,
 Nunquam certe hujus viri Ulyssus charus filius
 Navis in tabulatis cubaverit, donec ego
 Vixero, donec liberi in regia linquentur,
 Qui hospites suscipiant, quicumque donum meam venerit. 355
 Hunc rursus alloquuta est Dea cælia Minerva:
 Bene sane hæc dixisti senex amice: te vero decet
 Telemacho persuadere, quoniam longe melius sic:
 Sed hic quidem nunc te sequatur, ut dormiat
 Domi tuæ: ego autem ad navem nigram 360
 Vado, ut confirmem socios, præcipiamque singula.
 Solus enim inter illos seniorem me proficeat esse,

- Οἱ δ' ἄλλοι φιλότῃ νειότεροι ἄνδρες ἵππους
 Πάντες ὀμπλικὴν μεγαθύμῃ Τηλεμάχου·
- 365 Ἐνθά κε λειψαμένη κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ
 Νῦν, ἀτὰρ ἠῶθεν μετὰ Καύκωνος μεγαθύμου
 Εἴμ', ἔνθα χρεῖός μοι ὀφείλεται, ἔτι νέον γὰρ
 Οὐδ' ὀλίγον, σὺ δ' ἄγετον (ἔπει τὸν ἵκετο δῶμα.)
 Πέμψον σὺν δῖφρῳ τε καὶ ὑῆϊ· δὸς δέ οἱ ἵππους
- 370 Οἱ τοι ἐλαφρότατοι θείειν, καὶ κάρτε' ἀείροι.
 Ὡς ἄρα εἰρήσας ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Φῆνι ἰδομένη. θάμβεσθ' ὅτ' ἔλε' πάντα ἰδόντας·
 θαύμαζεν δ' ὁ γίγχιος ὅπως ἴδεν ὀρθαλμοῖσιν.
 Τηλεμάχῃ δ' ἔλε' χεῖρα, ἔπος τ' ἔρατ', ἐκ τ' οὐνομαζεν,
- 375 Ὡ φίλ', ἔσ' σε ἰούπα κακὸν καὶ ἀναλιν ἔσοσθαι,
 Εἰ δὴ τοι νῦν ὦδε θεοὶ πομπῆες ἵππους.
 Οὐ μὲν γάρ τις ὅδ' ἄλλ' ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων.
 Ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ ἀγγελίῃ Τρηνόγηνια,
 Ἡ' τοι καὶ πατέρ' ἰδὼν ἐν Ἀργείοισιν ἵππεα.
- 380 Ἀλλὰ ἄνασ' ἱκθῆθι, δίδωθι δέ μοι κλισίῃ ἰδὼν;
 Αὐτὰ καὶ παῖδων καὶ αἰδοῖν παρὰ κούρῃ,
 Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βῆν' ἦνιν, εὐρυμέταπον,
 Ἀδμήτην, ἣν ἔγωγε παρὰ ζυγὸν ἤγαγον ἀνὴρ.
 Τὴν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέραια περὶ χεῖρας.
- 385 Ὡς ἔρατ' ἐυχόμενος. τῷ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
 Τοῖσιν δ' ἠγεμόνι γερῆνι ἵπποτα Νίσωρ,
 Τίασι καὶ γαμβροῖσιν ἐκ πατρὸς δώματα καλά.
 Ἀλλ' ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ἀνακτοῦ,
 Ἐξέκλιν' ἔκοντο κατὰ κλισίῃς τε θρόνους τε.
- 390 Τοῖς δ' ὁ γίγχι' ἐλθόντων ἀνὰ κρητῆρα κέραιων
 Οἶνε πῶτοςτοιο, καὶ ἐνδράτω ἐπαυτοῖ
 Ὡς ταμῖν, καὶ ἀπὸ κρηδεῖνον ἔλυσε.
 Τῷ δ' ἠέρον κρητῆρα κερύσασατο· πολλὰ δ' Ἀθήνη
 Εὐχεται ἀποσπένδων, κέκη Διὸς αἰγιόχοιο.
- 395 Αὐτὰρ ἔπει σπείσας τ' ἐπὶ ὄνθ' ἔστον ἦτολε θυμὸς,
 Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἑκάς,
 Τὸν δ' αὐτὴ κοίμῃσι γερῆνι ἵπποτα Νίσωρ
 Τηλεμάχον φίλον υἱὸν Ὀδυσῆ' ἑταῖον,
 Τρηνόει' ἐν λεχέεσσιν, ὥς αἰδέσθην ἱερδέκων·
- 400 Πάρ δ' ἄρ' εὐμμελίην Πεισίστρατον ὄρχαμον ἀνδρῶν.
 Ὅς οἱ ἔτ' ἠίδεσθαι παῖδων ἦν ἐν μεγάροισιν.
 Αὐτὸς δ' αὖτε καθύπευδ' ἄμφω δόμος ὑψηλοῦ,
 Τῷ δ' ἀλοχὸν δέσποινα λήχ' ὀφείρουσε καὶ εὐνήν.
 Ἡμῶ δ' ἠεζέμεντα εἴην ῥοδοδάκτυλ' Ἥως,
- 405 Ὀρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆρι γερῆνι ἵπποτα Νίσωρ.
 Ἐκ δ' ἐλθὼν, κατ' ἄρ' ἔζετο ἐπὶ ξισυῖτι λίδωσιν.
 Οἱ οἱ ἔσαν περὶ ἄσπερθε θυρώων ὑψηλῶν,
 Δωκοὶ, ἀσπερίλοισι ἀλείφατ' οἷς ἐπὶ μὲν περὶ

Alii vero ob amicitiam juniores viri sequuntur
 Omnes pari ætate cum magnanimo Telemacho :
 Illic cubaverim cava in navi nigra 365
 Nunc : sed mane ad Cauconas magnanimos
 Ibo, ubi debitum mihi restat, neque novum
 Neque exiguum, tu vero hunc (postquam tuam venit in domum)
 Mitte cum curru & filio : daque illi equos
 Quit tibi levissimi currendo, & robore fortissimi. 370
 Sic certe loquuta abiit cæssa oculos Minerva,
 Aquilæ similis : stupor autem cepit omnes videntes,
 Admiratus etiam est senex ut vidit oculis.
 Telemachiqueprehendit manum, verbumque dixit, & compellavit
 O amice, haud te spero ignavum & imbellem fore, 375
 Siquidem te juvenem sic Dii comites sequuntur.
 Non enim quisquam hic est alius cœlestes domos habitantium,
 Sed Jovis filia prædatrix Pallas,
 Quæ tibi & patrem bonum inter Argivos honorabat.
 Quare regina propitia sis : daque mihi gloriam eximiam, 380
 Mihi ipsi & filiis & venerandæ uxori,
 Tibi autem sacrificabo bovem anniculum, lata fronte,
 Indomitam, quam nullus sub jugum duxit vir.
 Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso.
 Sic ait vovens. Hunc autem audivit Pallas Minerva. 385
 Illis autem præibat senex eques Nestor,
 Filiis & generis suam ad domum pulchram.
 Sed postquam ad domum venerunt inclytam Regis,
 Ordine sedebant per sediliaque thronosque.
 His vero senex venientibus craterem miscuit 390
 Vini dulcis, quod undecimo anno
 Aperuit proma, & operculum relevit.
 Hujus senex craterem miscuit : plurima vero Palladi
 Vota fecit libans, filia Jovis ægidem habentis.
 At postquam libarunt biberantque quantum voluit animus, 395
 Hi quidem dormituri abierunt domum quisque,
 Illic vero dormire sivit senex eques Nestor
 Telemachum charum filium Ulyssis divini,
 Perforatis in lectis, sub porticu sonora :
 Juxta eum vero bellicosum Pisistratum ducem virorum, 400
 Qui ei adhuc adolescens inter filios erat in regia :
 Ipse vero rursus dormivit in secessu domus excelsæ,
 Huic vero conjux hera lectum præparavit & cubile.
 Quando autem aëre genita apparuit rosea digitos aurora,
 Surrexit sane ex lecto senex eques Nestor. 405
 Egressusque, sedit super politos lapides,
 Qui illi erant ante fores excelsas,
 Albi, resplendentes unguento : quibus quidem antea

- Νηλεὺς Ἴριον, θύειν μίσσας ἀτάλας·
 410 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμνὶς αἰδὸς δε βεβήκει,
 Νέστωρ αὖ τὸτ' ἔριξε γερῆνι, ἔριξε Ἀχαιῶν,
 Σκηπτρον ἔχων. ποιεῖ δ' οὖτος αἰλλίης ἠγροῖοντο,
 Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέερον τε, Στρατίος τε,
 Περσεύς τε, Ἀρπτός τε, καὶ ἀντίθεος Θερασυμίδης·
 415 Τῆσι δ' ἴσμεν ἐκ Πηϊσίστρατος ἤλυθεν ἄρως·
 Πάρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοεικέλον ἦσαν ἄγοντες.
 Τῆσι δ' μύθων ἔρχε γερῆνι ἱππῶτα Νέστωρ,
 Καρπαλίμως μοι τέκτα φίλα κρήνην ἔλδωρ.
 Ὅρ' ἦτοι πρὸς τισι θεῶν ἰλάσομαι Ἀθήνῃ,
 420 Ἡ μοι ἱερῆς ἦλθε θεῆς ἐς δαίτα δάλλειαν.
 Ἀλλὰ γ' ὁ μὲν σιδιόνει ἐπὶ βῶν ἴτω, ὄρεα τάχιστα
 ἔλθουσιν, ἐλῶσθ δ' ῥοῶν ἐπιβυκόλῃ ἀνὴρ.
 Ἴης δ' ἐπὶ Τηλέμαχος μεθ' οὐμὸν νῆα μέλαιναν
 Πάντας ἰὼν ἐτάρας ἀγέτω, λιπύτω δ' οὐ οἴσῃ.
 425 Εἰς δ' αὖ χρυσοχόον Λαίρκεια δεῦρο κελίδω
 ἔλθειν, ὄρεα βόος χρυσὸν κίεσσι περιχιῦν.
 Οἱ δ' ἄλλοι μίνιτ' αὐτῇ αἰολλίης, ἵππατε δ' ἴσμεν
 Δραστήν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαίτα πίνεσθαι,
 Ἐδρας τε ξύλα τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὴν οἰστρον ὕδαρ.
 430 Ὡς ἔρατ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἱποῖπνον· ἦλθε μὲν ἄρ' ἔπειτα
 Ἐκ ποδῶν, ἔλθων δ' ἑστῆς παρὰ νῆος ἴσμεν
 Τηλέμαχος ἔταροι μεγάλητες· ἔλθε δ' ἠαυτοῦς,
 Ὅτλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκίῃα, ποιεῖσθαι τέχνης,
 Ἀκμονά τε, σέυρατ' τε, εὐποικτόν τε πνεύσσειν,
 435 Οἷσιν τε χρυσὸν ἐργάζετο. ἔλθε δ' Ἀθήνῃ
 Ἰερὸν ἀντιπῶσα. γέρον δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
 Χρυσὸν ἰδὼν· ὁ δ' ἵππατα βόος κίεσσι περιχιῦν
 Ἀσκήτας, ἢ ἀγαλμὰ θεῶν κεχάροτο ἰδῶσα.
 Βῶν δ' ἀγέτην κίεσθων Στρατίος καὶ δὲ Ἐχέερον·
 440 Χέρνιβα δὲ σφ' Ἀρητὸν ἐν ἀνδριμόντι λήβητι
 Ἦλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρον· ἑτέρη δ' ἔχει ὕλας
 Ἐν κατῷ. Πέλεκυν δ' ῥιπτόλεμος Θερασυμίδης
 Ὄξυν ἔχων ἐν χερσὶ παρῆσθετο, βῶν ἐπικύβων.
 Περσεύς δ' ἄμμιον εἶχε· γέρον δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
 445 Χέρνιβα τ' ὕλοχύτας τε κατήρχετο· πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
 Εὐχέτ' ἀπαρχομένη, κεφαλῆς τεύχεα ἐν ποιεὶ βάλλον.
 Αὐτὰρ ἑταῖρ' εὐχάτο, καὶ ὕλοχύτας περβάλλοντο,
 Αὐτίκα Νέστωρ οὖτος ὑπερδυμὸς Θερασυμίδης
 Ἦλασεν ἄγχι σῆς· Πέλεκυν δ' ἀπέκοψε τέοντας
 450 Ἀσκήτας, λῦσεν δ' ὀξὺς μὲν. αἱ δ' ὀλοχύταν
 Θυατῆρες τε νυκὶ τε, καὶ αἰδῶν παρῆκαυτες
 Νέστωρ Εὐρυδίην, πρὸς βα Κλυμῆνοιο θυγατρῶν.
 Οἱ μὲν ἵππῃτ' ἀνελόντες δὴν χθονὸς ὑπερδυμῆς
 ἔχον· ἀτὰρ σφάξην Πηϊσίστρατος ὄρχαμ' ἀνδρῶν.

Neleus solebat, Diis artifex æquiparandus :
 At ille quidem jam fato domitus ad inferos descenderat, 410
 Nestor postea tum insidebat senex, custos Achivorum,
 Sceptrum habens : circumque filii frequentes congregabantur,
 E thalamis egressi, Echephronque, Stratiusque,
 Perseusque, Aretusque, & Deo par Thrasymedes :
 His vero continuo sextus Pisistratus accessit heros : 415
 Juxta autem Telemachum Deo similem collocarunt ducentes.
 Illis vero loqui cœpit senex eques Nestor :

E vestigio mihi filii chari perficite voluntatem,
 Ut quam primum inter Deos placem Minervam,
 Quæ mihi manifesta venit Dei ad convivium celebre. 420
 Sed alius quidem rus ad bovem eat, ut celerrime
 Veniat, adducat autem boum hubulcus vir :
 Unus autem ad Telemachi magnanimi navem nigram
 Omnes profectus socios adducat, & relinquat duos solos,
 Unus rursus aurificem Laërceum huc jubeat 425
 Venire, ut bovis aurum cornibus circumfundat.
 Vos vero alii manete hic simul omnes, diciteque intus
 Ancillis per domum celebre convivium apparent,
 Sediliaque lignaque undique & limpidam ferant aquam.

Sic ait. Illi autem omnes administrabant : venit & bos 430
 Ex agro, venerunt etiam celeri à nave æquata
 Telemachi socii magnanimi : venitque faber,
 Arma in manibus tenens fabrilis, summam artis,
 Incudemque, malleumque, benefactamque forcipem,
 Quibus scilicet aurum faciebat : venit quoque Minerva 435
 Sacris adfutura, senex autem eques Nestor
 Aurum dedit : ille vero deinde bovis cornibus circumfudit
 Aptans, ut ornatum Dea gauderet videns :
 Bovem autem ducebant cornibus Stratius & nobilis Echephron :
 Sed aquam ipsis Aretus in florido lebate 440

Venit ex thalamo ferens : altera vero gestabat molas
 In canistro, securim autem bellicosus Thrasymedes
 Acutam tenens in manu astabat, bovem cælurus.
 Perseus autem sanguinis vas tenebat : senex autem eques Nestor
 Aquamque molasque præcepit : multaque Minervæ 445
 Vovebat incipiens, capitis pilos in ignem injiciens.
 Cæterum postquam precati sunt, & molas porrexerunt,
 Statim Nestoris filius magnanimus Thrasymedes
 Impulit prope stans : securis autem abscidit nervos
 Cervicales, solvitque bovis robur, clamore autem ingenti preca-
 Filiaque nurusque, & pudica uxor (bantur 450
 Nestoris Eurydice, maxima natu Clymeni filiarum.
 Hi quidem dein attollentes à terra spaciola
 Tenebant, ac inastavit Pisistratus princeps virorum
 Odyssea.

- 455 Τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα ῥύη, λίπε δ' ὅστ' αὖ θυμός·
 Αἰψ' ἄρα μιν διέχευαν· ἄραρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
 Πάντα κατὰ μοῖραν, κατὰ τε κλισίῃ ἐκάλυψαν,
 Δίπτυχα ποιοῦσάντες, ἵα' αὐτῶν δ' ὀμοθέτησαν,
 Καίε δ' ἐπὶ χίχης ὁ γέρον, ἐπὶ δ' αἰδοπα οἶνον
- 460 Λυῖε· νεοὶ ᾗ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπάβολα χερσίν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάν, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
 Μίσυμλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελόισιν ἔπυσαν,
 Ὀπταν δ' ἀκροπόρος ὀβελὸς ἐν χερσὶν ἔχοντας.
 Τίρρεα ᾗ Τηλέμαχον λῶσεν καλὴ Πολυκάστῃ,
- 465 Νέστορ· ἰσχυροτάτῃ θυγάτηρ Νηλεΐδαο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ λῶσέν τε, καὶ ἔχουσιν λίω' ἐλαίῳ,
 Ἄμφι δέ μιν παρ' ἑκάστον βάλλον ἦδ' ἐχιτῶνα,
 Ἐκ ῥ' ἀσπαμίνδε βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖοι·
 Πᾶρ δ' ἄρα Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἔειπε ποικίλῃ
 λαῶν.
- 470 Οἱ δ' ἐπὶ ὤπτησαν κρέ' ὑψέστερα, καὶ ἐρύσαντο,
 Δαίνυνθ' ἐξ ὀρύμνῃ· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἰσχυροὶ ὄρυστο
 Οἶνον ἐνοικοχοοῦντες ἐνὶ χερσέσσι διπάσαντι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι' καὶ ἰδοῦσι· ἐξ ἔρου ἔντο,
 Τοῖσι ᾗ μῦθον ἤρχε γερῆνι· ἵπποτα Νέστορ,
- 475 Παιῖδες ἔμοι, ἄγε Τηλεμάχῳ καλλιτέχνῃ ἵππερ
 Ζεύξασθ' ὑφ' ἄρματ' ἀγόντες, ἵνα παρήσῃσιν ὁδοῖο.
 Ὡς ἔραβ'· οἱ δ' ἄρα τὴν μάλα μὲν κλύον ἦδ'
 ἐπὶβοντο·
- Καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑφ' ἄρμασιν ὠκίᾳ ἵππερ.
 Ἐν ᾗ γυνὴ ταμὴν σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
- 480 Ὅφρα τε οἷα ἔδοσι διοτρεφέες βασιλῆες.
 Ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχ' περικαλλέα βῆσατο δίερον·
 Πᾶρ δ' ἄρα Νεστωρίδης Πεισίστρατ' ὄρχαμ' ἀνδρῶν
 Ἐς δίερον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἠΐα λάζετο χερσὶ·
 Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τῷ δ' ἐκ ἄκοντε πετιέσθην
- 485 Ἐς πεδίον, λιπέτην ᾗ Πύλον αἰπὺ ποπολιέσθην.
 Οἱ ᾗ, πανημέριαι σῖτον ζυγὸν ἀμρὶς ἔχοντες·
 Δύσετό τ' ἠέλι', σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 Ἐς Φηρέας δ' ἵκοντο, Διοκλῆ' ὅτι δῶμα
 Υἱὸν Ὀρτυλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
- 490 Ἐνθα ᾗ νύκτ' ἄεσαν· ὁ ᾗ τοῖς παρ' ξείνια θῆκεν.
 Ἡμ' δ' ἠεργένεια φάτη βοδὸδάκτυλ' ἦως,
 Ἰσώφους τ' ἐξυγνύντ', ἀνὰ δ' ἄρματα ποικίλ'
 ἔβαινον·
- Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰδέσσης ἐριδέεπ'·
 Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τῷ δ' ἐκ ἄκοντε πετιέσθην.
- 495 Ἰξον δ' ἐς πεδίον πυρρῶρον· ἔνθα δ' ἵππειτα
 Ἦγον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπεκρέον ὠκίᾳ ἵπποι.
 Δύσετό τ' ἠέλι', σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.

Ex illa postquam niger sanguis fluxit, reliquitque ossa animus, 455
 Celeriter ipsam diviserunt: statimque ossa exciderunt
 Omnia de mote, & pinguedine cooperuerunt,
 Duplicia facientes: super ea vero cruda posuerunt,
 Torrebat autem super ligna senex, insuperque nigrum vinum
 Libabat, juvenes vero juxta eum tenebant verua quinque fida
 manibus. 460

Sed postquam armi combusti sunt, & viscera comederunt,
 Minutatim dissecuerunt cætera, & veribus transfixerunt,
 Assaruntque, acuta verua in manibus tenentes.
 Interea vero Telemachum lavit pulchra Polycaste,
 Nestoris minima natu filia Nelidæ. 465

At postquam lavit, & unxit pingui oleo,
 Ipsumque indusio pulchro amixit atque tunica,
 E lavacro exiti corpore immortalibus similis:
 Ad Nestorem autem profectus assedit pastori populorum.
 Hi vero postquam assarunt carnes exteriores, & detraxe-
 runt, 470

Epulabantur sedentes: deinde viri præstantes surgebant
 Vinum infundentes in aureis poculis.
 At ubi potus & cibi amorem emiserunt,
 Inter illos sermonem cepit senex eques Nestor:
 Filii mei, agite, Telemacho pulchros crines habentes equos 475
 Jungite sub currum ducentes, ut conficiat iter.

Sic ait, Hi vero illum statim audierunt atque paruerunt:
 Celeriterque junxerunt sub currum veloces equos.
 Mulier vero proma panem & vinum imposuit,
 Obsoniaque qualia edunt Jovis alumni Reges. 480

Telemachus autem perpulchrum conscendit currum:
 Juxta eum vero Nestorides Pisistratus princeps juventutis
 In currumque conscendit, & habenas cepit manu:
 Verberavitque ut impellerentur: illi non inviti volabant
 In campum, reliqueruntque Pyli arduam urbem. 485
 Illi vero tota die quatiebant jugum utrinque tenentes:
 Occiditque sol, obumbratæque sunt omnes viæ:
 Ad Pheras autem venerunt, Dioclis ad domum
 Filii Otilochi, quem Alpheus genuit filium.
 Ibi per noctem quieverunt: ille vero illis hospitalia appo-
 suit. 490

Quando vero aëre nara apparuit rosea digitos aurora,
 Equosque junxerunt, currusque variegatos conscenderunt:
 Extra limen agitarunt & porticum sonoram:
 Flagellavit autem ut irent, illi vero non inviti volabant.
 Venerunt autem in campum frugiferum, hicque deinde 495
 Perficiebant iter: usque adeo extulerant veloces equi.
 Occiditque sol, inumbratæque sunt omnes viæ.

Τ'ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Δ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΠἈεὶ Μενελάω ξηνάεις σὺν Πηλοϊστέτῳ Τηλέμαχῳ,
ἀπαγγέλλε' τὰ κατὰ τὴν Ἰθάκην ὑπὸ γῆ' μνηστῆρων
παραττόμενα. ἔπειτα ἐξηγεῖται αὐτῷ ὁ Μενέλαος περὶ
τῶ νόστου γῆ' Ἑλλήνων, καὶ τῆς Προτίως μαρτυρίας, δι' ἧς
ἔγνω ὁ Ἀγαμέμνων θάνατον, καὶ ὡς Ὀδυσσεὺς παρὰ Κα-
λυφῶ εἶπεν. βελὴ δ' ἔγινεται γῆ' μνηστῆρων περὶ τῆς Τηλέμα-
χον ἀνελευθέρου. παραμυθῆναι δ' ἡ Ἀθηνᾶ δι' ὀνείρου τὴν Πηνελό-
πην, ἐπὶ τῇ τῷ παιδὸς ὑποδυμία, δυσχερίσκουσαν, διὰ εὐδωλῶν,
ὁμοιωθεῖσα Ἰρδίμῃ τῇ τῆς Πηνελόπης ἀδελφῇ.

Δέλτα, μάθ' ἀμφὶ πατέρους παρ' Ἀτρίδα λοχάρμῳ υἱός.

- Ο**ἱ δ' ἔχον κοίλῃν Λακεδαιμόνα κητώσαντα.
Περὶ δ' αἶσα δώματ' ἔλων Μενελάω κυδαλίμοιο.
Τὸν δ' εὖρον δαιδόντα γάμοι πολλοῖσιν ἔτησι,
Τίει δὲ θυγατρὸς ἀμύμονος, ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
5 Τὴν μὲν Ἀχιλλεὺς ῥηξέντορ υἱεὶ πέμπει.
(Ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέλατο καὶ κατίνυσεν
Δωσίφωμῳ· τοῖσιν δ' εἰσὶ γάμοι ἐξέτελειον.
Τὴν ἄρ' οὖν ἐνὶ ἵπποισι καὶ ἄρμασι πέμπει νηῒδ' αἶψα
Μυρμιδόνων περὶ ἄστυ περιεκλυτὸν, εἰσὶν ἀνασσειν.)
10 Τίει δ' Σπάρτηθεν Ἀλκίτορ ἦτο κέρη,
Ὅς οἱ πηλὺν γένετο κεχρωρὸς Μεγαπύθῳ
Ἐκ δάλης· Ἐλένη δ' εἰσὶ γόνον ἐκ τ' ἱερῶν,
Ἐπειδὴ τοσούτων ἐγίνετο παῖδ' ἑκατὺρῶν
Ἑρμῖοντι, ἡ εἰδὼς ἔχε χρυσοῖς Ἀρεοδίτης.
15 Ὅς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑφηρετὸς μέγα δῶμα
Γείτονας δὲ ἴτας Μενελάω κυδαλίμοιο,
Τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπειτο Δίῳ ἀσπὶς,
Φορμίσων· δοῖα δ' ἐκυβιστῆρα κατ' αὐτὰς.
Μελίης ἐξάρχοντες εἰδύνουν κατὰ μέσον.
20 Τῷ δ' αὖτ' ἐν περὶύροισι δέμων αὐτῷ τε καὶ ἵππῳ,
Τηλέμαχῳ δ' ἥρος καὶ Νέστορος ἀγαθὸς υἱός
Στῆσαν· ὁ δ' ἀερομολῶν ἰδέτο κρείων Ἑταιρεὺς,
Ὅτρηρος Φερεσίων Μενελάω κυδαλίμοιο.
Βῆ δ' ἰδὼν ἀλγελῶν διὰ δώματα ποικίλῃ λαόν·
25 Ἀλλ' οὐδ' ἰσάμεν ἔπειτα πτερύγεσσιν ἀεροπόδα,
Εἴπω δὴ τίνα τῷδε, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄσπερ δύνω, γενεῇ δ' Διὸς μεγάλῳ ἔκγον·
Ἄλλ' εἴπω εἰ σφῶν καταλυσομένη οἰκίᾳ ἵππῳ,
Ἡ ἄλλον ἀνέμῳ ἱκανέμῳ ὅς κε φιλήσῃ.
30 Τὸν δ' ἐμὴν ὀχθήσας περὶ τῇ ξανθῇ Λατύνῃ,

ARGUMENTUM LIBRI IV. ODYSSEÆ
HOMER. I.

A Pud Menelaum hospitio exceptus cum Pisistrato Telemachus, nunciat ea quæ in Ithaca à prociis fiebant. Deinde narrat ipsi Menelaus de reditu Græcorum, & Protei vaticinio, per quod cognovit Agamemnonis mortem, quodque Ulysses apud Calypso esset. Sed proci consultant de Telemacho occidendo. Consolatur autem Pallas per somnium Penelopen, filii profectioem graviter ferentem, per simulachrum, similes facta Iphthimæ Penelopes sorori.

A. Discit de patre ab Atreida insidiis circumdatus filius.

AT illi venerunt in cavam Spartam amplam :
Ad domum autem diverterunt Menelai gloriosi.
Hunc invenerunt celebrantem nuptias multis civibus,
Filii atque filiz inculpatae, sua in domo.
Hanc quidem Achillis agminum perruptoris filio mittebat :
(In Troja enim primum sponderat atque annuerat.
Daturum : illis vero Dii nuptias efficiebant.
Eam ipse illuc cum equis & curribus mittebat ire.
Myrmidonum ad urbem inclytam, quibus imperabat.)
Filio autem ex Sparta Alectoris dedit filiam, 10
Qui ei in senectute natus erat fortis Megapenthes
E serva : Helenæ enim Dii prolem non amplius ostendebant,
Ex quo semel genuerat filiam amabilem
Hermionem, quæ speciem habebat auxæ Veneris.
Sic hi quidem epulabantur per sublimem magnam domum 15
Vicini & cives Menelai gloriosi
Oblectantes se : inter eos autem cantabat divinus Musi-

cus,
Citharam pulsans : duoque saltatores inter eos
Cantum auspicantes saltabant in medio.

Cæterum in vestibulo ædium ipsique & equi, 20
Telemachus heros & Nestoris inclytus filius
Stabant : ipse vero procurrens vidit potens Eteoneus,
Strenuus armiger Menelai gloriosi,
Ivique annuncians per domos pastori populorum :
Prope autem stans verba velocia dixit : 25

Hospites quidam isti Jovis alumne Menelæ,
Viri duo, proli vero Jovis magni similes sunt :
Sed dic an ipsis solvere debeamus veloces equos,
Aut ad alium mittamus ire qui eos amice excipiat. (laus : 30
Sed hunc admodum indignabundus allocutus est flavus Mene-
E. iij.

- Οὐ μὲν νῆσιⓈ ἥλα Βονδοῖδ' Ἐπειοῦ
 Τοπρεῖν, ἀτὰρ μὲν τῶν γε παῖς ὡς νῆπια βάζεα
 Ἦ μὲν δὲ νῶϊ ξυνῆια πολλὰ παρόντα
 Ἄλλαι ἀνθρώπων διῦρ' ἐκόμεθ', αἰεὶ ποδὶ Ζεὺς
 35 Ἐξοπίσω περ παύσῃ οἰζυῖⓈ. ἀλλὰ λυ' ἔππες
 Σύνων, ἐς δ' αὐτὲς πορτίσθω ἀγὶ Δοιναθῆνα.
 Ὡς φάτο· οὐδ' ἐκ μεγάροιο δίδαντο, κίχλιτο δ' ἄλλος
 Ὅτρεις δειράποντας ἀμ' ἐσπιάσαι ἰοῖ αὐτὰ.
 Οἱ δ' ἔππες μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγῷ ἰδρόνοντας·
 40 Καὶ τὲς μὲν κατέδυσαν ἐφ' ἑπταῖνοι κάπποι,
 Παρ δ' ἔβαλον ζυγὰς, ἀγὰ δ' ἔχ' λυκὸν ἔμειζαν·
 Ἄρματα δ' ἐκλιναν πορὶς ἐσπία παμφανόντα,
 Αὐτὲς δ' εἰσῆγον διῶν δόμον. οἱ δ' ἰδόντες
 Θαύμαζον κατὰ δῶμα ΔιοτρεφίⓈ βασιλῆⓈ.
 45 Ὡς γὰρ ἡλὶς αἴγλη σείλει πρὸς οὐλῆς
 Δῶμα καθ' ὑπερέρως Μαιλάδ' κυδαλίμοιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀφθαλμοὶ ὀφθαλμοῖσιν,
 Ἐς ῥ' ἀσπιδόμβος βάντες εὐξίσας λῆσαντο.
 Τὲς δ' ἐπεὶ ἔν' ὁμωῇ λῆσαν, καὶ χεῖρας ἐλαΐψ,
 50 Ἄμφ' δ' ἄρα χλαῖνας ἔλας βάλλον ἐδ' χιτῶνας,
 Ἐς γὰρ θρόνους ἔζοντο παρ' Ἀτρεΐδῃ Μενέλαον.
 Χερσὶν δ' ἀμείπολ'Ⓢ πορχόμεν ἐπὶ χυμὸν φέρουσα
 Καλῇ, χρυσίῃ, ὑπὲρ ἀργυρίου λίβητ'Ⓢ,
 Νίψαδαι· παρὰ δ' ἔξιν ἐστάνυσσε πορπέζαν.
 55 Σίτον δ' αἰδοῖν ταμὴν παρὶδθηκε φέρουσα,
 Εἶδατα πῶλ' ἐπαΐεσσα, χαλεζομῆν παρόντων·
 Δαντρεῖς δ' κρείων σίνακας παρὶδθηκεν αἶρας
 Παντοίοι· παρὰ δὲ σφί' τήβη' χρύσεια κύπελλα.
 Τῷ καὶ δακτύλῳⓈ πορσίει ξανθὸς ΜενέλαⓈ,
 60 Σίτη δ' ἀπτιδον, καὶ χαίρετον· αὐτὸρ ἔπειτα
 Δείσσει παλαμῶν, εἰρησόμεθ' ὅστινες ἐσόν.
 Ἄνδρῶν. καὶ γὰρ σφῶν γε γέν'Ⓢ ἀπόλωλε τυκίων,
 Ἄλλ' ἀνδρῶν γέν'Ⓢ ἐστὶ διοτρεφίων βασιλῆων
 Σκηπτέχων· ἐπεὶ καὶ κακοὶ τοιᾶς δε τίκοιν.
 65 Ὡς φάτο· καὶ σφιν νῶτα βοδὸς παρὰ σείατα δῖκον
 Ὅππ' ἐν χορῶν ἔλαν, τὰ γὰρ οἱ γόα παρβέσαν αὐτὰ.
 Οἱ δ' ἐπ' οἰκίᾳ ἑτοῖμα πορχειμῆμα χυρὰς ἔαλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιⓈ καὶ ἰδνύⓈ ἐξ ἔθρον ἔντο,
 Δὴ τότε Τηλέμαχ'Ⓢ πορσεφώνει Νέστορ'Ⓢ υἱόν,
 70 Ἄλχι γῶν κεφαλῇ, ἵνα μὴ σινυδαίῃ οἱ ἄλλοι,
 Φράξω Νέστορίδῃ τῷ μὲν πορχεισόμεθ' θυμῷ,
 Χαλκῷ τε στεροπῇ καὶ δώματα ἠχέοντα,
 Χρυσῷ τ', ἠλέκτρει τε, καὶ ἀργύρῃ, ἥδ' ἐλέφαντ'Ⓢ.
 Ζηνοὶ περ τοιῶδες γ' Οὐλωσὶν ἰδοῖεν αἴλην.
 75 Ὅσα τάδ' ἀσπετα πολλὰ· σέβας μ' ἔχ' εἰσεφάοντα.
 Τὲ δ' ἀγορεύοντ'Ⓢ ζύντο ξανθὸς ΜενέλαⓈ,

Non quidem stultus eras Boëthide Eteoneu
Antea, at nunc quidem puer veluti puerilia loqueris.
Nos certe hospitalia multa postquam edimus
Aliorum virorum huc venimus, sicubi Jupiter
In posterum saltem liberaret ab æruina: sed solve equos 35
Hospitum, ipsosque in conspectum adduc ad epulandum.

Sic ait. Ille vero ex ædibus prorupit vocabatque cæteros.
Strenuos famulos una, ut sequerentur se ipsum.
Hi vero equos quidem solverunt sub jugo sudantes:
Et hos quidem alligarunt ad equina præsepia, 40
Apponebant autem avenas, & hordeum album admiscuerunt:
Currus vero posuerunt ad parietem collucentem,
Sed ipsos duxerunt in augustam domum. Qui contemplantes
Admirabantur per domum Jovis alumni Regis.
Instar enim solis splendor erat atque lunæ 45

Domum per excelsam Menelai gloriosi.
At postquam saturati sunt videndo oculis,
Ad labra descendentes perpolita lavabant.
Hos postquam igitur ancillæ lavarunt, & unxerunt oleo,
Circumque vestes villosas posuerunt ipsis atque tunicas, 50
In sellas collocarunt prope Attidem Menelaum.
Aquam autem ancilla in gutturnio fudit ferens
Pulchro, aureo, super argenteo lebere,
Ad lavandum: juxtaque politam explicuit mensam.
Cibum vero veneranda proma apposuit ferens, 55
Fercula multa imponens, largiens de præsentibus:
Structor autem carniū lances proposuit rollens.
Diversarum: ipsisque apposuit aurea pocula.

Hos etiam data dextra alloquutus est flavus Menelaus:
Cibum simul attingite, & gaudete: cæterum deinde 60
Cibo saturati, interrogabimus quinam sitis
Hominum: non enim vestrorum utique genus periit parentum,
Sed virorum genus estis Jovis alumnorum Regum,
Scepтрiferorum: siquidem haud ignavi tales genuerunt.

Sic ait. Et ipsis terga bovis pingua apposuit 65
Assata in manibus capiens, quæ ei munera apposuerant ipsi.
Hi vero ad edulia parata apposita manus porrexerunt.
Cæterum postquam potus & cibi amorem emiserunt,
Tum Telemachus alloquutus est Nestoris filium,
Prope admovent caput, ut ne audirent alii: 70

Considera Nestoride meo gratissime animo,
Æriſque splendorem & domum sonoram,
Aurique electricæ, & argenti, atque eboris.
Jovis nimirum talis est Olympii intus aula,
Quanta hæc infinita multa, admiratio me occupat inspicientem. 75
Hunc autem loquentem intellexit flavus Menelaus,

- Καί σφας φωνήσας ἴσα πτερύγεσσι περὶ πύδα·
 Τέκνα φίλ', ἥτοι Ζηνὶ βροτῶν ἐκ ἀν' τις ἐρέτω·
 (Ἀθάνατοι γὰρ τῷ γε δέμοι κ' κτήματ' ἴσον).
- 80 Ἀνδρῶν δ' ἢ κεν τις μοι ἱεραιέται, ἢ κ' ἐκί,
 Κτήμασιν. ἢ γὰρ πολλὰ παρθῶν κ' πολλὰ ἱππαλθεῖς.
 Ἠγαγόμεν ἐν νηυσὶ, κ' ὀγδοάτῃ ἐτὶ ἦλθον
 Κύπερον Φοινίκῃν τε· κ' Αἰγυπτίους ἱππαλθεῖς,
 Αἰθιοπὰς δ' ἰκόμεν, κ' Σιδονίους, κ' Ἑρεμβίους,
- 85 Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄραρ κερκοὶ τελέθωσι.
 Τρεῖς γὰρ τίχθ' μῆλα τελεσφόρον εἰς ἑπτατόν·
 Ἐνθα μὲν ἔτι ἀναξ' ἐπιδιυῖς, ἔσθ' τι φοιμὴν,
 Τυρὲ κ' κριῶν, ἐδὲ γλυκερὶο γάλακτι·
 Ἀλλ' αἰεὶ παρίχουσιν ἐπιπταγὸν γάλα θηδαί.
- 90 Ἔως ἐγὼ περὶ κείνα πολλὸν βίοτον συναγείροιν.
 Ἠλόμην, ταῖός μοι ἀδελφεὸν ἄλλ' ἐπερθε,
 Λάδην, ἀγῶσσι, δόλῳ ἐλομένης ἀλόχοιο·
 Ὡς ἔτοι χαίροιν τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσει.
 Καὶ πατέρων τάδε μέλλειτ' ἀκείμην, οἳ τινες ὕμνῳ:
- 95 Εἰσὶν' ἐπεὶ μάλα πολλὰ ἱπαθῶν, κ' ἀπώλεσα οἶκον·
 Εὐ μάλα ναυστάοντα, κίχανδ' ὅτα πολλὰ καὶ ἰδύλα·
 Ὡν ὄφελον τεύχεσσι περ ἔχον ἐν δώμασι μοῖραν
 Ναιῖν, οἳ δ' αἰσέρες σόοι ἐμὲ μῦθον οἳ τότε ὄλοντο.
 Τροίην ἐν εὐρείῃ, ἱκὰς Ἀργεῖοι ἱπποβοῦτιο.
- 100 Ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν οὐδ' ἐμὲν κ' ἀχέων,
 Πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμεν' ἡμετέρῃσιν,
 Ἀλλ' ὅτε μὲν τε γῆρα φρένα τίρπομαι, ἄλλ' ὅτε δ' αὖτε
 Παύομαι, αἰψέρος ἦ πόρ' κρυερὸ γόοιο,
 Τῶν πάντων κ' τόσσον οὐδ' ἔρμαι, ἀχνυμένης περ,
- 105 Ὡς ἴδ' ὅς, ὅς μοι ὕπνον ἀπεχθαίρῃ κ' ἰδαδὴν
 Μνηστέω. ἐπεὶ ἔτις Ἀχαιῶν τόσ' ἐμὸν ἔστιν.
 Ὅσ' Ὀδυσσεὺς ἐμὸν ἔστιν κ' ἔρατο· τῷ δ' ἄρ' ἐμὲλλον
 Αὐτῷ κῆδ' ἴσται, ἐμοὶ δ' ἄχ' αἰὲν ἄλαστον.
 Κεῖνα, ὅπως δὴ δὴρ' ὑποίχεται, ἐδὲ τι ἰδύμ.
- 110 Ζῶς ὅγ' ἢ τέθνηκεν' οὐδ' ἔρμαι τὴν περ αὐτόν
 Λαέρτης δ' ὁ γέρον κ' ἐχέροιν Πηνελόπειαν,
 Τηλέμαχος δ', ὃν ἔλειπε νῆον γεγαῶτ' ἐν οἴκῳ.
 Ὡς εἶπε· τῷ δ' ἄρα πατέρ' ὕψ' ἡμερῶν ἄρσι γόοιο·
 Δάκρυ δ' ὑπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε πατέρ' ἀκυσας,
- 115 Χλαῖναν πορφυρέην ἀντ' ὀφθαλμοῖν ἀναχών
 Ἀμφοτέρῃσι χερσὶ· νόστοι δέ μιν Μενέλαοι·
 Μερμήρεσσι δ' ἐπειτα κατὰ φρένα κ' κατὰ θυμόν,
 Ἡέ μιν αὐτὸν πατέρ' ἔασσι μνηστῆρας,
 Ἡ πρῶτ' ἐξέρχοντο, ἑκάστ' τε μυθήταίτο.
- 120 Ἔως ὁ ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρένα κ' κατὰ θυμόν,
 Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυαίει ὑφ' ὀφθαλμοῖσι
 Ἠλυθὲν, Ἀρτίμιδι χρυσηλακὰν ἱκίονα.

Et ipsos compellans verba volatilia dixit :

Filii chari, equidem cum Jove mortalium nemo contenderit :

(Immortalia enim ejus habitacula & facultates sunt)

Hominum vero si quis aliquis mecum contendat, si non, 80

Facultatibus : certe multa passus & multum errans

Vectus in navibus, & octavo demum anno veni

In Cyprum Phœnicemque : & Ægyptios oberrans,

Æthiopesque adii, & Sidonios, & Erembos,

Et Lybiam, ubi agni protinus cornuti sunt. 85

Ter enim pariunt oves per annum perfectum :

Ibi enim neque herus indigens est, neque pastor,

Cæsei & carniū, neque dulcis lactis :

Sed semper præbent durantes in totum annum lac mulgendum.

Interea dum ego circa illa multum victum congregans 90

Errabam, interea mihi fratrem alius interfecit,

Clam, ex improvise, dolo perniciosæ uxoris :

Sic minime lætus istis facultatibus impero.

Et ex patribus ista eratis audituri, qui quidem vobis

Sunt : quandoquidem valde multa passus sum, & peridi domū, 95

Perquam bene habitata, capientem multa & pretiosa.

Quorum debebam vel tertiam habens in domo partem

Habitare, illi vero viri salvi esse, qui tum perierunt

Troja in lata, longe ab Argis equos pascentibus.

Sed tamen omnes quidem lugens & dolens, 100

Cæbro domi desidens nostræ,

Interdum quidem luctu mentem oblector, interdum rursus

Quiesco : brevis enim satietas molesti ludus,

Horum omnium non tantum lugeo, tamen si mœstus,

Ut unius gratia, qui mihi somnum invisum facit & cibum 105

Recordanti : quoniam nullus Græcorum tanta laboravit

Quanta Ulysses laboravit & sustulit : ob hæc futurum erat

Ut ipsi dolores evenirent, mihi vero tristitia semper incessabilis

Ejus causa, quoniam diu longe abest : neque scimus

Vivane ille an mortuus sit : desunt utique illum 110

Læertesque senex & prudens Penelope,

Telemachusque, quem reliquit recens natum in domo.

Sic ait. Huic autem ob patrem desiderium excitavit luctus.

Lacrymas vero à palpebris humi fudit patrem audiens,

Vestem purpuream oculis obtendens 115

Utraque manu : agnovit autem Menelaus ipsum.

Deliberavitque deinde in mente & in animo,

An ipsum patris sineret meminisse,

An prior interrogaret, singulaque diceret.

Interim dum ille ista deliberabat in mente & in animo, 120

Helena ex thalamo odorifero excelso

Egressa est, Dianæ aureum arcum habentis similis :

- Τῇ δ' ἄρ' αἶμ' Ἀδρήνη κλισίην εὐτυχτοῖν ἰδμεν·
 Ἀλκίωνα δ' ἔταπνεν εἰρὴν μαλακῇ ἑρέοιο·
- 125 Φυλῶ δ' ἀργύρεον τάλαρ' ἔφερε, τὸν οἱ ἶδεν
 Ἀλεάνδρην Πολύβοιο δάμαρ, ὅς ἑνα' ἐνὶ Θηβῆς
 Αἰγυπτίης, ὅθι πλεῖστα δομοὶς ἐνὶ κτήματα κῆταρ.
 Ὅς Μενελάω δῶκε δὴ ἀργυρέας ἀσπερίδας,
 Δοῖς δ' ἑλπίδας, δίκαι δ' χρυσοῖο τάλακτα·
- 130 Χωρεῖς δ' αὖθ' Ἑλένη ἄλοχ' ὥρε κάλλιμα δῶρα,
 Χρυσὴν τ' ἡλακάτην, τάλαρ' δ' ὑπόκυκλον ὕπασεν,
 Ἀργύρεον, χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κικεράγντο·
 Τὸν γὰρ οἱ ἀμφίπολ' Φυλῶ παρίδμεν ἔφευσα,
 Ἠμμάτῃ ἀσκητοῖο βιβυομήν'· αὐτὰρ ἴσ' αὐτὰς
- 135 Ἠλακάτῃ τετάανυστο ἰοδινεὶς εἶρ' ἔχουσα.
 Ἐξέτο δ' ἐν κλισίῳ, ὑπὸ δ' ἑρμῆος ποσσὶν ἦεν·
 Αὐτίκα δ' ἦγ' ἐπέεσσ' ὥρεσσιν ἑρέεινεν ἵπασα,
 Ἴδμεν δὲ Μενέλαε Διοτρεῖς οἱ τινες οἶδ'·
 Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμην ἡμέτερον δῶ;
 140 Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἱρώ· κέλεται δέ με θυμός.
 Οὐ γάρ ποτε τινά φημι εὐκότα ὥδ' ἰδεῖναι
 Οὐτ' ἀνδρ', οὔτε γυναῖκα, (σίβας μ' ἔχθ' εἰσερέψαν)
 Ὡς ὅδ' Ὀδυσσῆ' μεγαλήτορ' οὐδ' οἶκος
 Τηλεμάχῳ, ὃ ἔλειπε νέον γυγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
- 145 Κῆν' ἀνὴρ, ὅτ' ἐμείο κινώπιδ' εἶνεκ' Ἀχαιοὶ
 Ἠλθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θεοσσὺν ὀρμαίνοντες.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπ' ξανθὸς Μενέλαος,
 Οὐτῶ νῦν καὶ ἐγὼ νοῖσθε γύναι ὡς σὺ εἰπῆες.
 Κεῖν γδ τοιοῖδε πόδες, τοιαῖδε τε χεῖρες,
 150 Ὀφθαλμῶν τε βλάψ', κεφαλῇ τ', ἐρυκτῆς τε χαῖταρ.
 Καὶ νῦν ἦτοι ἐγὼ μεμνημένη ἀμφ' Ὀδυσσῆι,
 Μυθεύμεν ὅτα κῆν' οἰζύσας ἐμὸν γένον
 Ἀμφ' ἐμὴ· αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶπε,
 Χλαῖναν πορφυρέην ἀντ' ὀφθαλμοῖσιν ἀναχών.
- 155 Τὸν δ' αὖ Νηστορίδης Παισισεύχ' ἀντίαν ἠΐδα,
 Ἀτρεΐδην Μενέλαε Διοτρεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 Κεῖν μὲν τοι ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμος, ὡς ἀγορεύεις·
 Ἀλλὰ σάφροον ἐστὶ, νημιάσεται δ' ἐνὶ θυμῷ,
 Ὡδ' ἰλδῶν τοπρεῶτον, ἐπεσβαλίας ἀναφαίνειν
- 160 Ἄντα σίδην, τα νῶϊ θεῶ ὡς περπόμεθ' αὐδῇ.
 Αὐτὰρ ἐμὲ προσέειπε γερῆν' ἱππότα Νέστωρ·
 Τῷ ἅμα πομπὸν ἔπεισαι. εἰλδετο γάρ σε ἰδίαται,
 Ὅρκα οἱ ἢ τι ἐπ' ὑποθήσεται, ἢ τι ἔργον.
 Ποιῶ γδ ἄλγ' ἔχθ' πατέρης παῖς οἰχομένηο,
 165 Ἐν μεγάροις, ὃ μὴ πολλοὶ ἀσπληνῆες ἴωσιν·
 Ὡς νῦν Τηλεμάχῳ, ὃ μὲν οἴχεται, ὅδ' οἱ ἄλλοι
 Εἰσ' οἱ κεν κατὰ δῆμον ἀλαλοῖεν κακότητα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπ' ξανθὸς Μενέλαος·

Huic statim Adreſta ſellam benefactam appoſuit :
 Alcippe vero tapetem ferebat mollis lanæ ?
 Phyloque argenteum calathum ferebat , quem illi dedit 125
 Alcandra Polybi uxor , qui habitabat in Thebis
 Egyptiacis , ubi plurima in ædibus bona jacent.
 Qui Menelao dedit duo argentea labra ,
 Geminofque tripodas , & decem auri talenta :
 Privatim vero rurfus Helenæ uxor dedit pulchra dona , 130
 Aureamque colum , calathumque ſubrotatum præbuit ,
 Argenteum , auto vero labia immixta erant :
 Hunc itaque ei ancilla Phylo appoſuit ferens ,
 Filo pulchre elaborato repletum , cæterum ſuper eum
 Colus extenſa erat violaceam lanam habens. 135
 Sedit autem in ſella , ſcabellumque ſub pedibus erat :
 Continuo autem illa verbis maritum interrogabat ſingula.
 Scimus utique Menelæ Jovis alumne quinam hi
 Hominum glorientur veniſſe noſtram domum ?
 Mentiar , an verum dicam : jubet me animus. 140
 Nullum enim unquam puto ſimilem adeo vidiſſe
 Neque virum , neque mulierem , (admiratio me tenet aſpicientem)
 Ut iſte Ulyſſis magnanimi filio ſimilis
 Telemacho , quem reliquit recens patum domi ſuæ
 Ille vir , quando mei impudentis gratia Achiyi 145
 Veniſtis ad Trojam , bellum ingens agitantes.
 Hanc viciffim reſpondens allocutus eſt flavus Menelaus :
 Sic nunc ego quoque cogito uxor ut tu putas.
 Illius enim ejuſmodi pedes , ejuſmodique manus ,
 Oculorumque jaçtus , caputque , & ſuperne comæ. 150
 Et nunc ſane ego recordatus de Ulyſſe ,
 Loquebar quantas ille ærumnas patiens toleravit
 Pro me : at hic amaras à palpebris lacrymas ſtillavit ,
 Veſtem purpuream oculis prætendens.
 Hunc rurfus Neſtorides Piſiſtratus allocutus eſt : 155
 Attride Menelæ Jovis alumne , dux populorum ,
 Equidem illius hic filius eſt vere , quemadmodum dicis :
 Sed modeſtus eſt , indignumque putat in animo ,
 Huc veniens primum , interpellationes proferre
 Coram te , cujus nos Dei tanquam delectamur voce. 160
 Cæterum me miſiſt ſenex eques Neſtor
 Hunc ſimul comes ſequeretur : cupiebat enim te videre ,
 Ut ei aut verbis conſulas , aut re ipſa.
 Plurimos enim dolores patitur ob patrem filius abſentem ,
 Domi ſuæ , cui non multi auxiliiatores ſunt : 165
 Sic nunc Telemacho : hic quidem abeſt , neque ei alii
 Sunt qui per populum avertant malum.
 Hunc viciffim allocutus eſt flavus Menelaus :

- "Ω πρόποι, ἢ μάλα δὴ εἶλε ἀνέμῳ υἷος ἐμὸν δῶ
 170 Ἴκετ', ὅς ἔνεκ ἡμεῖο πολεὺς ἐμύησεν αἰδέλας.
 Καὶ μιν ἔρην ἐλθόντα φιλοσέμνῳ ἔζοχον ἄλλων
 Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπεῖρ ἄλα νέστον ἰδῶκε
 Νηυσὶ θεῆσι γενέσθαι Ὀλύμπιῳ εὐρύσπα Ζεὺς·
 175 Καὶ κιν οἱ Ἀργεῖ νάστα πόλιν, καὶ δώματ' ἔτευξα.
 Ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκνῳ δ',
 Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,
 Αἷ' ἀπορριπταῖσιν, ἀνάσσοντα δ' ἡμοὶ αὐτῶ·
 Καὶ κε θάμ' ἐνθάδ' ἵοντες ἐμισογέμεθ'· ἔδδ' κεν ἡμίσεως
 Ἄλλο δέικερε φιλέοντί τε τερπομένῳ τε,
 180 Πρὶν γ' ὅτε δὴ θανάτῳ μέλαν νέφ' ἀμφεκάλυψεν.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν περ μέλλον ἀγασσάμεν θεὸς αὐτὸς,
 Ὃς κύνον δύσθηνον ἀνίσμιμον οἶον ἔδμεν.
 Ὡς φάτο. τοῖσι δ' ὅσῃσι ὑπ' ἡμερῶν ὄρεσ' ἔγεινε.
 Κλαίει μὲν Ἀργεῖν Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 185 Κλαίει δ' Ἡλέμαχος τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος·
 Οὐδ' ἄρα Νέστορ υἱὸς ἀδακρύτα ἔχεν ὄσση.
 Μνῆσαστο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμενον Ἀντιλόχοιο,
 Τὸν ῥ' ἥες ἔκτεινε φαεινὸς ἀγλαὸς υἱός.
 Τῷ δ' ἐπιμνησθεὶς ἔπειτα ἀπερρεντ' ἀγόρευεν,
 190 Ἀτρεΐδην, πῶς μὲν περ βροτῶν πεπνυμένῳ ἦν)
 Νέστωρ φάσ' ὁ γέρον, ὅτ' ἐπιμνησάμεθα σῶο
 Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέομεν.
 Καὶ νῦν εἴπτε περ ἐς, πῶδοί μοι· καὶ γὰρ ἔγωγε
 Τέρπομαι ὀδυρόμενον μεταδέρπον· αἰνὰ καὶ κῆος
 195 Ἑσπεταὶ ἠεὶ γένεα. νηυσὶ δ' αὖ γὰρ μὲν ἔδδ' ἐν
 Κλαίειν ὅς κε θάνησι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
 Τῷτό νυ καὶ γέρας οἶον οἷ' ὑπερῷσι βροτοῖσι,
 Κεῖρα δ' αὖτε κόμην, βαλεῖν τ' ὀπὸ δάκρυ παριῶν·
 Καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεός, ὅτι κάκιστος
 200 Ἀργείων· μέλλεις δ' οὐ ἰδμεναι· καὶ γὰρ ἔγωγε
 Ἥγητο', ἔδδ' ἰδὼν· πῶς δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
 Ἀντίλοχον, πῶς μὲν θείειν ταχύν, ἠδὲ μαχητήν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενον περιστέρα ξανθὸς Μενέλαος,
 "ὦ εἶλ', ἵπτεί τόσα εἶπες ὅσ' ἂν πεπνυμένῳ αἴτηρ
 205 Εἶπον καὶ ῥέξῃς, καὶ ὅς περ γενέσθω εἴη·
 (Τοῖσι γὰρ καὶ πατρὸς καὶ πεπνυμένα βάζεις·
 Ῥεῖα δ' ἀείγωνται γόν' ἀνέμῳ δ' τε Κρονίων
 Ὀλβον ἐπικλώσῃ χαμέοντί τε γυναικῶν τε·
 Ὡς νῦν Νέστορ δῶκε διαμπερές ἡμᾶτα πάντα,
 210 Αὐτὸν μὲν λιπαρὸς χρυσόχευον ἐν μεγάροισιν,
 Τίεας αὖ πινυτὸς τε καὶ ἔρχεσθαι ἦν) αἰεὶς)
 Ἡμεῖς δ' κλαυθμόν μὲν ἴαστομεν, ὅς περ ἐντυχθῇ·
 Δόρυ δ' ἐξ αὐτῆς μνησάμεθα, χερσὶ δ' ὑπ' ὕδαρ
 Χειράντων· μῦθοι δ' καὶ ἡῶδ' ἐν περ ἔσσονται

Papæ certe perquam amici viri filius meam domum
 Venit, qui mei gratia plurima subiit certamina. 170
 Atque ipsum putabam reversum amatum esse præter cæteros
 Argivos, si nobis super mare reditum dedisset
 Navibus velocibus fieri Olympius late videns Jupiter:
 Et sane ei in Argo statuissem urbem, & ædes ædificassem,
 Ex Ithaca adducto cum facultatibus & filio suo, 175
 Et omni populo, unam urbium evacuans,
 Quæ circum habitantur, regnanturque mihi ipsi:
 Et crebro hic existentes consuetudinem habuissimus: neque nos
 Aliud separasset amantesque oblectantesque,
 Donec jam mortis nigra nebula obtexisset. 180
 Sed hæc fortasse invisurus erat Deus ipse,
 Qui illum infelicem absque reditu solum reddidit.

Sic ait. His vero omnibus voluptatem excitavit luctus.
 Flebat quidem Argiva Helena ex Jove nata,
 Flebat etiam Telemachusque & Atrides Menelaus: 185
 Neque sane Nestoris filius absque lacrymis habebat oculos.
 Recordabatur enim in animo inculpati Antilochi,
 Quem sane Auroræ interfecit splendida inelytus filius:
 Hujus ille recordatus verba volatilia dixit:

Atride, supra alios mortales te prudentem esse 190
 Nestor dicebat senex, cum faceremus mentionem tui
 Suis in domibus, & nos mutuo interrogaremur.
 Quare nunc si forte licet, pareas mihi: non enim ego
 Detector flens post cœnam: sed & aurora
 Erit aëre genita, indignior quidem nihil 195
 Deffere illum qui mortuus fuerit mortalium & fatum obierit.
 Hic nimirum honos est solus miseris mortalibus,
 Tondereque comam, profundereque lacrymas à genis:
 Etenim meus mortuus est frater, neutiquam ignavissimus
 Argivorum; debes autem tu scire. Non enim ego 200
 Adfui, neque vidi: supra atem alios ferunt fuisse
 Antilochum, supra alios & currando velocem, & bellatorem.

Hunc autem excipiens allocutus est flavus Menelaus:
 O amice, quandoquidem talia dixisti quæcumque prudens vir
 Diceret & faceret, & qui major natu esset: 205
 (Talis enim & patris es, quare etiam sapienter loqueris.
 Facilis enim cognitu proles viri cui Saturnius
 Felicitatem destinat & uxorem ducenti & nascenti:
 Quemadmodum nunc Nestori dedit jugiter diebus omnibus,
 Ipsum quidem molliter senescere domi suæ, 210
 Filios rursus prudentes & hasta esse optimos)
 Nos vero fletum relinquemus, qui prius incidit:
 Cœnæ autem rursus memores sumus, manibusque aquam
 Intundant: sermones autem etiam mane erunt

- 215 Τηλεμάχῳ καὶ ἴμοι, διαυπόμεν ἀλλήλοισιν.
 "Ὡς ἱερὰ. Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχουσιν;
 Ὅτρηές θ' ἐρέπων Μενελάε' κυδαλίμοιο.
 Οἱ δ' ἴσ' ὀνείαθ' ἰτοῖμα περὶ κείνῳ χεῖρας ἱάλλον.
 Ἐνθ' αὖτ' ἀλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκζητοῦσα.
- 220 Αὐτὴν ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον ἐνθεν ἔπινον,
 Νηπενθές τ' ἀχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἀπάνταν.
 "Ὅς τὸ καταβρέζειεν ἑπὶν κρητῆρα μίγξιν,
 Οὐκ ἂν ἐρημέειός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν;
 Οὐδ' εἰ οἱ κατατεθναίνῃ μήτηρ τε πατήρ τε,
- 225 Οὐδ' εἰ οἱ περπαέριθεν ἀδελφεὶν ἢ φίλον υἱὸν
 Χαλκῇ δνίσσεν, ὃ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὄρωτο.
 Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μνηστέοντα,
 Ἐδιδά, τὰ οἱ Πολύδαρμα πόρην Θῶν παρῄκοιτις
 Αἴγυπτιν, τῇ πλεῖστα οἶφι ζεύδατο ἄμρεα
- 230 Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἰδὼτὰ μεμνηγμένα, πολλὰ δ' ἡ κυρτά
 Ἰατρὸς δ' ἕκαστο ἱπυσάμεντο περὶ πάντων
 Ἀνδρῶτων· ἢ γὰρ Παιηνὸς εἰσι γενέθλης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐνέκῃ, κέλευσέ τε οἶνονχεῖσαι,
 Ἐξαυτίς μύθοισιν ἀμειβομένη περσέειπεν,
- 235 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε' διοτρεφές, ἦδ' ἡ οἶδε
 Ἀνδρῶν ἰδὼτῶν παῖδες, (αὐτὰρ Διὸς ἄλματ' ἴσ' ἄλλω
 Ζεὺς ἀγαθὸν τε κακὸν τε δίδοι· δύταται γὰρ ἅπαντα)
 Ἦτοι νῦν δαίνουσι καθήμεροι ἐν μεγάροισι,
 Καὶ μύθοις τέρπειθε· ἰοικότα γὰρ καταλίξω.
- 240 Πάντα μὲν ἐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι ἐδ' ὀνομήνω
 Ὅσσοι Ὀδυσσῆϊ ταλασιέρωντο εἰσὶν αἰθλοὶ.
 Ἀλλ' οἶον τό δ' ἔριξε καὶ ἔτλη καρτερός ἀνὴρ
 Δῖμω ἐν Τρώων, ὅθι πάσχετε σῆματ' Ἀχαιοί.
 Αὐτὸν μιν πλεηγῆτιν ἀεικέλῃσι δαμάσας,
- 245 Σπείσῃ καὶ ἄμφ' ὅμοιοι βαλὼν, οἰκῇ ἰοικώς,
 Ἀνδρῶν δυσμύμων κατέδυ πόλιν εὐρυέχυσαν.
 Ἄλλω δ' αὐτὸν φρεσὶ κατακρύπτων ἦσκε
 Δάκτι, ὃς ἐδὲν τοῖσιν ἐν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 Τῷ ἱκέτο κατέδυ Τρώων πόλιν. οἱ δ' ἀβάκηταν
- 250 Πάντες· ἐγὼ δέ μιν οἶν ἀνέγνων τοῖον ἔόντα,
 Καὶ μιν ἀνερῶτων· ὃ δ' ἡ καρδοσύνη ἀλείπειν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἐγὼν ἰόειν καὶ χεῖρον ἐλαίῳ,
 Ἀμφὶ δ' εἴματα ἴσα, καὶ ὅμοσα καρτεροὶ ὅρκον,
 Μὴ μιν περὶ Ὀδυσῆα μετὰ Τρώων ἀταρῆναι,
- 255 Πρὶν γε ἢ ἐς νῆας τε θοάς κλισίας τ' ἀφικέσθαι.
 Καὶ τότε δὴ μοι πάντα νόον κατέλεξετ' Ἀχαιῶν.
 Πολλὰς δ' Τρώων κτείνας πανακτί' χαλκῇ,
 ἤλας μετ' Ἀργεῖας· κατὰ δ' ἐρεβνὴν ἤγαγε πολλήν.
 Ἐνθ' ἄλλαι Τρῳαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἑμὸν κῆρ
- 260 Χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτρεπτο νείεσθαι

Telemachō & mihi , ad colloquendum invicem.

215

Sic ait. Asphalio vero aquam manibus infudit,

Strenuus famulus Menelai gloriosi.

Hi vero ad edulia parata apposita manus mittebant.

Ibi tum alia excogitavit Helena Jove prognata.

Protinus ergo in vinum misit medicamen unde bibebant, 220

Luctui iraque adversum, malorum oblivionem inducens omnium

Qui illud biberit postquam crateri mixtum est,

Non utique tota die profuderit lacrymas per genas

Neque si ei mortui fuerint materque paterque,

Neque si ei coram fratrem aut charum filium 225

Ferro trucidarent, ipse vero oculis videret.

Talia Jovis filia habebat medicamina utilia

Bona, quæ illi Polydamna præbuerat Thonis uxor

Ægyptia, quæ plurima producit fertilis terra

Medicamina, multa quidem bona mixta, multa tamen & mala. 230

Medicus vero unusquisque peritus supra omnes

Homines: sane enim Pæonis sunt generis.

At postquam immisit, jussitque vinum infundere,

Denuo verbis excipiens alloquuta est:

Atride Menelae à Jove nutrite, atque etiam hi 235

Virorum bonorum filii, (enimvero Deus aliud supra aliud

Jupiter bonumque malumque: potest enim omnia)

Quare nunc convivamini sedentes in ædibus,

Et sermonibus delectamini: decentia enim ordine dicam.

Omnia quidem non ego enarrate queam neque nominare, 240

Quot Ulyssis patientis sint certamina:

Sed qualiter istud fecit & sustinuit durus vir

Populo in Trojanorum, ubi passi estis ærumnas Achivi:

Seipsum plagis indecentibus domans,

Pannos sordidos circumjiciens humeris, servo similis, 245

Hominum infensorum ingressus est urbem latam:

Alique seipsum viro dissimulans assimilavit

Mendico, qui neutiquam talis erat apud naves Achivorum:

Huic similis ingressus est Troum urbem, qui ignorabant

Omnes: ego vero ipsum sola agnovi talis quod esset, 250

Et ipsum interrogabam: ille vero astu tergiversabatur.

Sed cum jam ipsum lavissem & unxissem oleo,

Vestibusque induissem, & juravissem validum juramentum,

Non prius Ulyssem apud Trojanos prodituram,

Priusquam is ad naves veloces tentoriaque venisset: 255

Tum demum mihi omnem mentem aperuit Achivorum.

Plurimos autem Trojanorum cum interfecisset longo ferro,

Ivit ad Argivos: despectum vero Trojanis induxit multum.

Ibi aliæ Trojanæ stidule ejulabant: sed meum pectus

Gaudebat, nam jam mihi cor vestum erat, ut redirem 260

- Ἄψ οἰκόνδ'· αἴτην δ' μετίσινον, ἦν Ἀρροδίτη
 Δῶχ' ὅτε μ' ἤγαγε κίστε εἰλως ἀπο πατρίδ' αἴης,
 Παιδά τ' ἐμὴν νοσφισαμένη, θάλαμόν τε, πόρην τε,
 Οὐ τευ διούρῳρον, ἔτ' ἄρ' οἴνας, ἔτε τι εἶδ'·
 265 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπεν ξανθὸς Μενέλαος·
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γύναι κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 Ἦδ' ἂν πολέων ἰδάνη βελὴν τε νόον τε.
 Ἄνδρῶν ἠρώων, πολλὰν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
 Ἀλλ' ἔγωγε τοῖσδε τὸν ἔγωγ' ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 270 Οἷον Ὀδυσσεύ' ἐταλασίεσσιν ἔσκε εἰλον κῆρ·
 Οἷον κ' ἐπὶ δ' ἐρίζα κ' ἐπὶ λην καρτερὸς ἀνὴρ,
 Ἴππον ἐνὶ ξίστῃ, ἢ ἐνήμεθα πάντες ἀεῖσαι
 Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον κ' κῆρα θείοντες.
 Ἥλδ' ἐπειτα σὺ κίστες κειλευμένῃ δέ σ' ἐμείλλε
 275 Δαίμων, ὅς Τρώεσιν ἐβέλετο κῦδ' ἐρίξαι,
 Καὶ τοι Διὶ δόδοι θεοῖσιν ἐσπίτ' ἰούσῃ.
 Τρῆς δ' ἐπερίετ' ἑκάστον κῶλον λόχον ἀμυφρόσασα,
 Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀεῖσας,
 Πάντων Ἀργείων γυνὴν ἴσκει ἀλοχίῃσιν.
 280 Αὐτὰρ ἐγὼ κ' Τυδείδης κ' διὸς Ὀδυσσεύς
 Ἠμῶσι ἐν μίαισι σιν, ἀκκοσάμεν ὡς ἐβόσας.
 Νῶϊ μὲν ἀμεινότερον μνηστῆρα μὲν ὀρμηδίνε
 ἢ ἐξελθόμενῃ, ἢ ἐνδοθεν αἰψ' ἱσακῶσθαι·
 Ἀλλ' Ὀδυσσεύς κατέρυκε κ' ἐχεδὲν ἱερόν περ.
 285 Ἐνθ' ἄρ' οἱ μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἱὸς Ἀχαιῶν·
 Ἀντικλ' ἢ σέ γ' οἷ' ἀμεινότερον ἱππασιν
 Ἥβηεν· ἀλλ' Ὀδυσσεύς ἐπὶ μάσκα χερσὶ πείσῃ
 Νωλεμῶς κρατερῆσι, σάσσει δ' πάντας Ἀχαιούς·
 Τόσσ' δ' ἔχ' ὄρεα σὲ ἴσσειν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη·
 290 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπιτυρῆν ἀντίον κῦδα,
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἀλγίον· ἢ γὰρ οἱ τι τάγ' ἤρκεισι λυγρὸν ὀλεσθῆναι,
 Οὐδ' εἰ οἱ κραδίη γὰρ σιδήρε' ἐνδοθεν ἔεν.
 Ἀλλ' ἄγετ', εἰς ἐνὴν τρέπ' ἡμέας, ὄρεα κεν ἦδ'·
 295 Ὑπνῶ ὑπὸ γλυκερῷ παρπαγόμεθα κοιμηδίντες.
 Ὡς ἔειπ'· Ἀργεῖν δ' Ἑλένη δμῶσι κέλευσε
 Δέμνι ὑπ' αἰδέσῃ θύμῳ, κ' ῥήγεια καλὰ
 Πορφυρὰ ἐμβαλεῖν. φορίσῃ π' ἐνυπέρβει τάπητας,
 Χλαίνας τ' ἐνδύμναι ἕλας καθύπερβον ἱσαδάαι.
 300 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δά' μετὰ χερσὶν ἔχουσιν·
 Δέμνια δ' ἐφόρσαν ἐκ δ' εἰνὸς ἄγχι κῆρυξ·
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐν περὶ δόμῳ δόμῳ αὐτόθι κοιμήσαντο.
 Τηλέμαχος δ' ἦρος κ' Νέστορος ἀγλαὸς υἱός·
 Ἀτρεΐδης δ' ἐκείνῳ μετὰ δόμῳ ὑψηλοῖο,
 305 Παρ δ' Ἑλένη ταυῦσσι πηλὸν ἐλέξατο διὰ γυναικῶν·
 Ἡμεῖς δ' ἡερίνεια φάτην μεθοδάκτυλος ἥρις·

Rursus domum : damnum vero descebam , quod Venus
Dederat quando me duxit hinc chara à patria terra ,
Filiamque meam segregans , thalamumque , maritumque ,
Nulli secundum , neque mente , neque forma.

Ilam dictis excipiens allocutus est flavus Menelaus : 265

Næ tu quidem hæc omnia uxor pro decenti dixisti :
Jam quidam multorum cognovi consiliumque mentemque
Virorum Heroum , multamque peragravi terram :
Sed nondum tale ego vidi oculis , 270

Quale Ulyssis patientis erat amicum cor ,
Quale etiam illud fecit & sustinuit fortis vir ,
Equo inposito , ubi infidebamus omnes optimi
Argivorum , Trojanis cædem & satum ferentes.
Venisti deinde tu illuc : iussisse autem te videbatur
Deus , qui Trojanis volebat gloriam præbere , 275

Et te Deiphobus Deo similis sequebatur vadentem.
Ter autem circumlustrasti cavas insidias atrectans ,
Nominatim vero Danaorum nominabas optimos ,
Omnium Argivorum voce assimilata uxoribus.
Cæterum ego & Diomedes & nobilis Ulysses 280

Sedentes iuxta medios , audivimus ut vocasti.
Nos quidem ambo prompti eramus facto impetu
Aut exire , aut protinus respondere intus :
Sed Ulysses prohibuit & continuit quantumvis cupidos.
Ibi alii quidem omnes taciti erant filii Achivorum : 285

Anticlus vero te solus excipere verbis
Volebat : sed Ulysses os manibus premebat
Indefinenter robustis , servavitque omnes Achivos :
Tandem autem detinuit donec te seorsum abduxit Pallas Minerva.

Hunc rursus Telemachus prudens allocutus est : 295

Atride Menelae Jovis alumne dux populorum ,
Durum est : non enim ei ista depulerunt tristem mortem ,
Neque si ei cor ferreum intus esset.
Sed agite ad cubile ducite nos , ut jam
Somno à dulci delectemur dormientes. 295

Sic ait. Argiva autem Helena ancillis præcepit
Cubilia sub porticu ponere , & stragula pulchra
Purpurea injicere , sternereque superne tapetas ,
Vestisque imponere crispas superne cooperiendo.
Ila vero ierunt ex ædibus , facem in manibus habentes : 300

Cubiliaque straverunt , hospites vero duxerunt præco.
Hi quidem in vestibulo domus illic dormiebant
Telemachusque heros & Nestoris inclutus filius :
Atrides vero dormivit in recessu domus excelsæ ,
Juxtaque Helena sinuoso peplo cubavit nobilissima mulierum. 305

Quando vero aëre genita apparuit rosea digitos aurora ,

- "Πρὺτ' ἄρ' ἐξ ἑνὸς βόθρῳ ἀγαθὸς Μενέλαος
 Εἶματα ἱσάμεν· ποῖος ἢ ξίφος οὐδ' οὐδ' ἄλλο
 Ποσὶ δ' ὑπὸ λαπαρσίῳ ἐδόσατο καλὰ πίδακα.
 310 Βῆ δ' ἰὼν ἐκ θαλάμοιο θεῶν ἐναλίγκιος αὐτῇ,
 Τηλέμαχος ἢ παρῆεν, ἐπὶ τ' ἱερὰτ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
 Τίπτει δέ σε χρεὼ δῦρ' ἦγαγε Τηλέμαχ' ἕρως,
 Ἐς Λακιδάιμονα θίαν, ἐν ἱυρία νῶτα θαλάσσης;
 Δῆμιον, ἢ ἰδίον; τίδ' ἐμὲ νημερτὲς ἐπισπᾷ.
 315 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος ἀπετυμνόμενος αὐτίαν κῦδα,
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διατρεφῆς, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἠλυθὲν εἰ τιναῖ μιν κληιδόνα πατέρος ἐπισποῖς.
 Ἐδιδόται μοι οἶκός, ὅλοσθε δ' αἶψα ἔργα·
 Δυσσέδρην δ' ἀνδρῶν ὀλίγη δόμος, οὔτε μοι αἰεὶ
 320 Μῆλ' ἀδυνά σφάζουσιν, ἢ ἐλπίτιδας ἑλικας ῥῆς,
 Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρας κτερίβιον ὕβριν ἔχοντες.
 Τάνικα νῦν τὰ σά γέναθ' ἱκάνεμαι αἰὲν ἐδελήσθαι
 Κεῖνε λυγρὸν ὀλεσθῆν ἐπισπᾷν, εἴπε ὥσπερ
 Ὀρθαλμίοισι τοῖσιν, ἢ ἄλλῃ μῦθον ἄκυσας
 325 Πλαξιδίῃ. ποῖος γάρ μιν αἰζυρὸν τίθει μήτηρ.
 Μῆδ' ἐτι μ' αἰδομένη μιλίαισι μολὶ ἐλευσέον,
 Ἄλλ' εὖ μοι καταλίσσον ὅπως ἦντας ὀσπῶντες.
 Λίσσομαι, εἰ ποτὶ τῷ τι πατὴρ ἡμὸς ἰδὼς Ὀδυσσεύς
 ἦ ἐπὶ ἥτι ἔργον ὑπερὰς ἐξετίλειπε
 330 Δῆμα ἐνὶ Τρώων, ὅθι παρῆντο σέματ' Ἀχαιοί,
 Τῶν νῦν μοι μῦθον, καὶ μοι νημερτὲς ἐπισπᾷ.
 Τὸν δ' ἐμὲν ὀχθήσας περσέφει ξανθὸς Μενέλαος,
 ὦ πόποι, ἢ μάλα δὴ κρατερὸφρονος ἀνδρὸς ἐν ἑνὶ
 Ἠδέλον ἐννέδηναι ἀτάλκιδες αὐτοὶ ἰόντες.
 335 Ὡς δ' ὅπῳτ' ἐν ξυλήχῳ ἱλαρὸς κρατερὸς λίσσεται
 Νεβρὸς κομμάσασα νηγεῖας γαλαθινὰς,
 Κνημὸς ἐξερύκοι καὶ ἀγλαὰ ποικίλντα
 Βοσχομήνη, ὃ δ' ἔκπῃτα ἰὼν ἐσέλευδαν εὐνήν,
 Ἀμφοτέρωσι δ' τοῖσιν αἰκία πότμον ἔρηναι.
 340 Ὡς Ὀδυσσεὺς κίτοισιν αἰκία πότμον ἔρηναι.
 Αἰ γὰρ Ζεὺς τε πάτερ καὶ Ἀθήνη καὶ Ἀπόλλων,
 Τοῖσιν ἰὼν εὖος ποτ' εὐκτιμένη ἐνὶ Λίσσῳ,
 Ἐξ ἱερῶν Φιλομυλίδῃ ἐπαλαίον ἀναστὰς,
 Καδ' ἂν ἔβαλε κρατερὸς, κεχάροντο δ' πάντες Ἀχαιοί·
 345 Τοῖσιν ἰὼν μνηστῆρων ἀμυλίσσεν Ὀδυσσεὺς,
 Πάντες γὰρ ἀκίμωροι τε γένετο ἀκίμωροι τε·
 Ταῦτα δ' ἂν μ' ἐροῦν καὶ λίσσασθαι, καὶ ἂν ἔργον
 Ἄλλα παρῆξ εἴποιμι παρὰ κληιδόν, ἐδὲ ἀπατήσας·
 Ἀλλὰ τὰ μὲν μοι εἴπε γέρον ἀλκιῶν νημερτῶν,
 350 Τῶν ἐδὲν τῷ ἐγὼ κρύψω ἐπὶ εὖ· ἐπικύσω.
 Λιγύπτῳ μ' ἐπὶ δῦρ' οὐδὲ μῆμασ' ἔτι νείδω·
 Ἐχόν, ἐπεὶ ἔσθ' ὅθ' ἔρεξα τελέσσας ἱκατόμβας·

Surrexit ex lecto praelio strenuus Menelaus
 Vestes induens: acutumque gladium circumposuit humero,
 Pedibus vero nitidis subligavit pulchra sandalia.
 Instititque ire ex thalamo Deo similis plane, 310
 Telemacho autem assidebat, sermonemque habuit, & compellavit.

Et quæ te necessitas huc egit Telemache heros,
 Ad Lacedæmonem nobilem, per lata dorsa maris?
 Publica, an privata? hoc mihi vere dic.

Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est: 315
 Attride Menelae Jovis alumne, Rex populorum,
 Veni, si quam mihi fama de patre diceres:
 Comestur mihi domus, perieruntque pingua opera:
 Hostiumque virorum plena est domus, qui mihi perpetuo
 Oves frequentes mactant & flexipedes nigras boves, 320
 Matris meæ proci violentam injuriam inferentes.
 Propterea nunc ad tua genua venio siquidem velis.
 Illius sævam mortem indicare, sicubi vidisti
 Oculis tuis, aut alterius sermonibus audivisti
 Errantis, supra modum enim ipsum ærumnesum peperit mater. 325
 Neque quicquam me veritus blandiaris neque misertus,
 Sed plane mihi enarra quemadmodum incidisti videndo.
 Precor, si unquam tibi aliquod pater meus bonus Ulysses
 Aut dictum aut etiam factum pollicitus effecit
 Populo in Trojanorum, ubi passi estis ærumnas Achivi, 330
 Horum nunc mihi momento, & verum dic.

Hunc graviter ingemiscens allocutus est flavus Menelaus:
 Patæ, certe valde sane duri viri in cubili
 Voluerunt cubare imbelles ipsi cum sint.
 Et cum in lustris cervus fortis leonis 335
 Hinnulos collocans recens, genitos lactentes,
 Colles investigat & valles herbosas.
 Pascens, ille vero deinde suum ingreditur cubile,
 Et utrique illis ingratam mortem infert:
 Ita Ulysses illis mortem ingratam inferet. 340
 Utinam, ô Jupiterque pater & Minerva & Apollo,
 Talem se ferens qualis olim bene condita in Lesbo,
 Contentione cum Philomelide lustratus est insurgens,
 Prostravitque fortiter, & gavisi sunt Achivi:
 Talem se ferens cum procis utinam congregiatur Ulysses, 345
 Omnes & brevis vitæ fierent & amari matrimonii:
 Ista vero quæ me interrogas & precaris, non equidem
 Alia quam sum dixero declinando, neque decipiam:
 Sed quæ mihi dixit senex marinus verax,
 Horum nullum te ego celabo dictum neque occultabo. 350
 In Ægypto me adhuc Dii huc cupientem redire
 Retinuerunt, quoniam ipsis non exhiberam perfecta sacrificia:

- Οἱ δ' αἰεὶ βέλοιντο θεοὶ μεμνηῖσθαι ἐρετμίαν·
 Νῆσθε ἱππῖτα τις ἐς πολυκλύσῃ ἐνὶ πόντῳ ;
 355 Αἰγυπτα περπάρῃσι (Φάρον δέ ἰ κικλήσκουσι)
 Τόσον αἰεὺθ' ὅσον τι πανημερίῃ γλαφυρῇ νῆς
 Ἦνυσεν ἢ λεγὺς ἔρ' ἐπιπνύουσιν ὀπιόθεν·
 Ἐν ᾗ λιμὴν εὐορμῷ , ὅθεν τ' ὀπὸ νῆας εἰσας
 Ἐς πόντον βάλλουσιν , ἀρουσάμενοι μέλαι υἷδω.
 360 Ἐνθά μ' εἰκόσιν ἡματ' ἔχον θεοί· ἐδὲ ποτ' ἔρσ
 Πνέοντες φαίνονθ' ἀλιαῖς , οἳ ῥά τι νῆσιν
 Πομπῆς γίνονται ἐσ' εὐρία νῶτα θαλάσσης.
 Καὶ νῦν κεν ἦα πάντα κατέρχито κ' μιν ἀνδρῶν,
 Εἰ μὴ τις με δῖον ὀλοφύεσθαι καὶ μ' ἰσάσσει ,
 365 Περωτέ' ἰφθίμῃ θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος ,
 Εἰδοδίη. τῇ γάρ ῥα μάλιστ' αἰ θυμὸν ὄρεται ,
 Ἦ μ' οἷα ἔρροντι συνήντοτο νόστον ἱταίρων.
 Αἰεὶ γ' ὅτ' ὅτε νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάσκειον
 Γλαμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτιμ' ἢ γαστέρα λιμῆ.
 370 Ἦ δ' ἱμῶν ἀγχι εἶσα ἔπ' ῥάτο , φωνοῖν τε ,
 Νήπι' εἰς ᾧ ζῆνε λίην τόσον , ἢ χαλίσσον ,
 Ἦ ἐκὼν μεδίης , κ' τίρπτεσθ' ἀλγέα πάχων ,
 Ὡς δὴ δὴθ' ἐνὶ νῆσσι ἐρύκειαι , ἐδὲ τι τέκμων
 Εὐρύμηναι δύνχσαι , μινύθ' δέ τοι ἦτορ ἱταίρων.
 375 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος περσέειπον ,
 Ἐκ μὲν τοι ἔρεω , ἥτις σὺ περ ἐσθ' ἰσθ' ἰσθ' ,
 Ὡς ἐγὼ ἔτι ἐκὼν κατερύκεμαι , ἀλλὰ νῦν μέλλω
 Ἀθανάτους ἀλιτέεσθαι εἰ ἔρανον εὐρὺν ἔχουσιν ,
 Ἀλλὰ σὺ περ μοι εἰπὲ (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν)
 380 Ὅστις μ' ἀθανάτων περδῶ κ' ἔδῃσι κελύθε·
 Νόστον θ' , ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόοντα.
 Ὡς ἐράμην· ἢ δ' αὖτ' ἀμειβόμενος δῖα θεῶν ,
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι ζῆνε μάλ' ἀτρικέως καταλίξω ,
 Πωλείται τις δῖον γέρον ἀλίοιο νημερτῆς ;
 385 Ἀθάνατος Περωτὺς Αἰγυπτιῷ , ὅσο θαλάσσης
 Πάσης βένδεια οἶδε , Ποσειδάων ὑποδμῶς·
 Τόνδε τ' ἐμὸν φασιν πατέρ' ἐμῆμαι , ἠδὲ τέκιδω
 Τόν γ' εἶπας σὺ δύναιο λοχητάμενος λελαβείδαι·
 Ὅς κεν τοι εἴπῃσι ὁδὸν κ' μέτρα κελύθε ,
 890 Νόστον θ' , ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσῃσι ἰχθυόοντα ,
 Καὶ ἢ κ' ἐπὶ τοι εἴπῃσι διοτρεῖς , αἰὲν ἐδέλνῃσι ,
 Ὅς π' ἐπὶ τοι ἐν μεγάροισι κελὸν τ' ἀγαθὸν τε τίττωται ,
 Οἰχελώμοιο σῖθι δολιχὴν ὁδὸν ἀγχαλένῃ τε·
 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος περσέειπον·
 395 Αὐτὴ τῶν φράζειν σὺ λόχον δῖοιο γέροντος ,
 Μήπως με περδῶν ἢ περδῶν ἀλείπῃται·
 Ἀργαλῆος γάρ τ' ἐστὶ δῖος βροτῶν ἀνδρῶν δαμνῆται·
 Ὡς ἐράμην· ἢ δ' αὖτ' ἀμειβόμενος δῖα θεῶν ,

Semper enim volunt Dii nos meminisse præceptorum.
 Cæterum insula quædam est undoso in ponto,
 Ægyptum ante (Pharus autem ipsam vocant) 355
 Tantum semota quantum tota die cava navis
 Confecit cui stridulus ventus aspirat à puppi :
 In ea autem portus opportunus , unde naves æquales
 In pontum deducunt , postquam hauserunt nigram aquam.
 Illic me viginti diebus detinuerunt Dii , neque unquâ venti secundi
 Spirantes apparuerunt mari flantes , qui sane navium 360
 Ductores sunt supra lata dorsa maris.
 Et fortassis viatica omnia consumpta fuissent & robur virorum ,
 Nisi me aliqua Dearum respexisset & me servasset ,
 Protei potentis filia marini senis , 365
 Idothea. Illi enim maxime animum commovi ,
 Quæ mihi soli in sollicitudine versanti occurrit seorsim à fociis.
 Semper enim circa insulam errantes piscabantur
 Curvis hamis : urgebat enim ventrem fames.
 Hæc præpe me astans verbum dixit , & prolocuta est : 370
 Stultus es , ô hospes usqueadeo , aut fatuus ,
 An sponte cessas , & delectaris dolores ferens ,
 Qui diu in insula detineris , neque ullum finem
 Invenire potes , conficitur autem tibi cor sociorum.
 Sic ait. At ego ipsam mutuis excipiens allocutus sum : 375
 Sane tibi dicam , quæcumque tandem sis Dearum ,
 Quod ego neutiquam volens detineor , sed videor
 Immortales offendisse qui cælum amplum habitant ,
 Sed tu mihi dic (Dii enim omnia sciunt)
 Quisnam me immortalium impedit & moratur iter : 380
 Reditumque , ut in pontum deveniam piscosum.
 Sic dicebam. Illa vero statim respondebat præstantissima Dearum :
 Enimvero ego tibi , ô hospes , perquam vere enarrabo ,
 Habitat quispiam hic senex marinus verax ,
 Immortalis Proteus Ægyptius , qui maris 385
 Totius profunditates novit , Neptuni subminister :
 Hunc meum aiunt patrem esse , atque me genuisse :
 Quem si quo pacto tu possis ex insidiis capere ,
 Qui tibi dicat viam & modum itineris ,
 Reditumque , ut per mare profisciscaris piscosum , 390
 Atque præterea tibi dicat , ô Jovis alumne , si modovelis ,
 Quodcumque tibi in domibus malumque bonumque accidit ,
 Absente te per longam viam difficilemque.
 Sic ait. At ego ipsam vicissim allocutus sum :
 Ipsa nunc explica tu divini insidias senis , 395
 Ne quo pacto me prævidens aut præsciens effugiat.
 Difficilis enim est Deus mortali homini domari.
 Sic dicebam. Illa vero continuo respondit præstantissima Diva :

- Τοιγάρ ἐγὼ τοι ξεῖνι μάλ' ἀτρικίως καταλήξω·
 420 Ἦμος δ' ἥλιος μέσον ἑκκόν ἀμριδεδίχῃ,
 Τῆμος ἄρ' ἐξ ἀλός εἰσι γέρον ἄλιος νημερτής,
 Πνοιῇ ὑπὸ Ζεφύροιο, μελαίνῃ φρεκὶ καλυπθεῖς,
 Ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σφίσι γλαυροσίον.
 Ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι νηπύδες καλῆς Ἀλκυονίδος
 425 Ἀδράαι εὐδκον, πολυὲς ἀλός ἐξαναδύσαι,
 Πικρὸν ὄσποπτεῖσθαι ἀλός πολυβενθίος ὁδμήν.
 Ἐνθά σ' ἐγὼν ἀγαγῶσα ἄμ' ἠοῖ ραινομένηι,
 Εὐνάσσω ἐξίης· σὺ δ' εὖ κείνασθαι ἱταίρας
 Τρεῖς, οἳ τοι παρὰ νηυσὶν εὐαστήμοισιν ἀερεσι.
 430 Πάντα δέ τοι ἔρειν ὁλοφάτια τοῖο γέροντος.
 Φώκας μὲν τοι πρῶτον ἀειδμήσῃ, καὶ ἱπυσιν·
 Αὐτὰρ ἐπὶν πᾶσας πεμπάσονται, ἠδὲ ἰδνηται,
 Λέξεται ἐν μέσσοισι νομῆς ὡς πῶσι κήλων·
 Τὸν μὲν ἱπὺν δὴ πρῶτα κατευνηθὲντα ἰδῆσθαι,
 435 Καὶ τότε ἱπὺν ἔρμιν μελέτω κάρτεσσιν τε βίῃ τε,
 Αὐθι δ' ἔχιν μεμαῶτα καὶ ἱασυμένην περ ἀλύξαι.
 Πάντα δ' ἐγὼν ὀνέμεντα σπέρματα ἔσθ' ἐπὶ γαίαν
 Ἐρπετά γινυνται, καὶ ὕδωρ, καὶ θισπιδαῖ· σπῆρ.
 Τρεῖς δ' ἀσμενίως ἐχέμεν, μᾶλλον τε πείξιν.
 440 Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ σ' αὐτὸς ἀνείρται ἐπίεσιν,
 Τοῖσιν εὖν οἶον κε κατευνηθὲντα ἰδῆσθαι,
 Καὶ τότε δὴ χεῖρά τ' ἐλπίς, λῦσά τ' ἐγέρνται
 Ἥρος· ἐπεί τ' ἐπὶ θεῶν ἔστι σε χαλκίπτερ,
 Νόσεν δ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεια ἰχθυόοντα.
 445 Ὡς εἰπὼς, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, οὗ ἐξασαν ἐν φαρμάδοισιν,
 Ἦια· πολλὰ δέ μοι κερδία σόφρουε κίοντι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατέλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Δόρπον δ' ἐπλισάμεσθαι, ἐπὶ τ' ἥλυθεν ἀμβροσίην νύξ,
 450 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἦμεσσι δ' ἡεργέννια ράνη ροδοδάκτυλ' ἠώς,
 Καὶ τότε δὴ παρὰ θύγα θαλάσσης ευρυπύροιο
 Ἦια πολλὰ θεὸς γενέμεντα· αὐτὰρ ἱταίρας
 Τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα σπεισίεα σπᾶσαν ἐφ' ἰθύον·
 455 Τύττω δ' ἄρ' ἦν ὑποδύσα θαλάσσης εὐρία κόλπον,
 Τέσσαρα ροκαῶν ἐκ πόντε δέρματ' ἐννεκε·
 Πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα. δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί·
 Εὐνάς δ' ἐν φαρμάδοισι διαγλάφασ' ἀλίησιν,
 Ἦσο μίνωσ'· ἡμῶς δ' ἐμὰ χεῖρ' ἡλδοῦμεν αὐτῆς·
 460 Ἐξίης δ' εὐνήσε, βάλλον δ' ἐπὶ δέρμα ἐκαστο.
 Κεῖθε δὴ αἰνότησσιν ἐπλετο· τύρῃ γὰρ αἰνῶς
 Φοκαῶν ἀλιότητων ὁλοώτατος ὁδμή·
 Τίς γὰρ αἶν εἰναλῶ παρὰ κητῇ κοιμηθεῖν;
 Ἀλλ' αὐτὰ βιάσσει, καὶ ἐρξάσθαι μέγ' ὄνησιν.

Enimvero ego tibi hospes perquam vere edisseram,
 Cum sol medium cœlum conscendit, 400
 Tum scilicet è mari emergit senex marinus verax,
 Flatu sub Zephyri, nigra superficie horrescentis maris testus,
 Egressus vero dormit sub specubus cavis.
 Circaque ipsum phocæ natatilibus pedibus pulchræ Halosydne
 Frequentes dormiunt, è cano mari egressæ, 405
 Acerbum spirantes maris profundi odorem.
 Illuc te ego ducens cum aurora illuscente,
 Collocabo ex ordine: tu vero probe elige socies
 Tres, qui tibi apud naves transtratas optimi sunt.
 Omnes autem tibi enarrabo astutias ipsius senis. 410
 Phocæ quidem primum numerabit, & obibit:
 At postquam omnes quinquenario numeravit, atque inspexerit,
 Cubabit in medio pastor veluti in grege ovium:
 Hunc postquam primum sopitum videritis,
 Tum deinde vobis curæ sit roburque visque, 415
 Illic vero tenete cupientem & nitentem elabi.
 Omnia autem fieri tentabit quæcumque in terra
 Reptilia sunt, & aqua, & divinitus ardens ignis.
 Vos autem firmiter tenete, magisque premite.
 Sed quando te ipse interrogaverit verbis, 420
 Talis appatens qualem consopitum videratis,
 Tum vero desiste à vi, solveque senem
 Heros: interroga vero Deorum quisnam te affligat,
 Reditumque, ut per pontum profisciscaris piscosum.
 Sic locuta, sub pontum subiit fluctuantem: 425
 At ego ad naves, ubi stabant in arena,
 Ibam: plurima vero mihi cor agitabat eunti.
 Cæterum postquam ad navem veni atque mare,
 Cœnamque apparavimus, & supervenit divina nox,
 Ac tum obdormivimus in littore maris. 430
 Quando vero aëre genita apparuit rosæa digitos aurora,
 Tunc ad littus maris latum transitum habentis
 Ibam, plurima Diis supplicans: ac socios
 Tres ducebam, quibus potissimum confidebam ad omne inceptum:
 Interea vero illa egressa maris latum sinum, 435
 Quatuor phocarum ex ponto pelles attulit:
 Omnes vero erant recentes, dolum autem struebat patri:
 Cubilia autem in arena exsculpens marina,
 Sedebat expectans, nos vero valde prope venimus eam:
 Ex ordine vero collocavit, iniecit autem corium unicuique. 440
 Illic quidem molestissimæ insidiæ erant, affligebat enim graviter
 Phocarum iu mari nutritarum teterrimus odor:
 Quis etenim marinum apud cetum cubet?
 Sed ipsa servavit, & excogitavit magnam utilitatem:

- 445 Ἀμφοτέρην ἰσὺν ῥίνα ἑκάστω θῆκε εἰμένα,
 Ἦδ' ὡς μάλα σπείρισαν· ὄλεσε δ' ἡ κῆτις ὁδμήν.
 Πάσαν δ' ἡοῖν μιν ὀνείδων τετληότε θυμῷ.
 Φῶκα δ' ἐξ αἰὸς ἦλθον ἀλλήες· αἱ μὲν ἔπειτα
 Ἐξῆς ἠυνάζοντο παρὰ ῥήμινι θαλάσσης.
- 450 Ἐνδὶ δ' ὁ γέρον ἦλθ' ἐξ αἰὸς, εὖρε δ' ῥόκας
 Ζατρεφίας· πάσας δ' ἄρ' ἐπώχετο, λίκτο δ' ἀρεθμόν.
 Ἐν δ' ἡμίας περὶ τὰς λέγε κητίσιν, ἐδέ τι θυμῷ
 ὧ ἰδὼν δόλον ἔειπεν· ἔπειτα δ' ἰκνέτο καὶ αὐτός.
 Ἥμεις δ' αἰψ' ἰάχοντες ἐπισυμβή· ἀμφὶ δ' χεῖρας
- 455 βάλλοντες· ἐπὶ δ' ὁ γέρον δολίης ἐπελήθετο τέχνης,
 Ἀλλ' ἦτοι περὶ τὰς λέων γέειτ' ἠὲ νύκτιν.
 Αὐτὰρ ἔπειτα δρῶσκον, καὶ πᾶσι δαλεις, ἠδὲ μέγας οὖς·
 Γίντο δ' ὑγρὸν ὕδωρ, καὶ δένδρεα ὑψιπέτρων.
 Ἥμεις δ' ἀσμερῶς ἐχόμεν τετληότε θυμῷ.
- 460 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνιάξ' ὁ γέρον ὀλοσώϊα ἰδὼς,
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέσταν ἀνιερῶν περὶ στίπιν,
 Τίς νῦν τοι Ἀτρεΐδης υἱὸς θεῶν συμπεράσατο βυλάς,
 Ὅρθα μ' ἔλκεις αἰκοντα λοχισάμην; τίό σε χρεῖ;
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν περὶ στίπιν,
- 465 Οἶδά γε γέρον· τί με ταῦτα παρὰ στίπιν ἐρεῖνεις;
 Ὡς δὲ δὴ ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, ἐδέ τι τέκνον;
 Εὐρέωμαι δὴ ναμαί, μινύθῃ δέ μοι ἐνδοθεν ἦτορ.
 Ἀλλὰ σὺ περ μοι εἰπὲ (θεοὶ δέ τι πάντα ἴσασιν)
 Ὅς τις μ' ἀθανάτων παῖδά καὶ ἰδὼσι κτείνε,
- 470 Νέσον δ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόοντα.
 Ὡς ἔραμην· ὁ δ' ἡμ' αὖτις ἀμειβόμεν περὶ στίπιν,
 Ἀλλὰ μάλ' ὠφέλλεις Διὶ τ' ἄλλοισιν τε θεοῖσιν
 Ῥέξας ἰσθ' καλὴν ἀναβαινόμεν, ὄρεα τάχιστα
 Σὺν ἐς πατρίδ' ἵκω, πόλιν ἐπὶ οἶνοπα πόντον.
- 475 Οὐ γάρ τοι σπείν μοιρα φίλος τ' ἰδύν, καὶ ἐκείδω
 Οἶκον εὐκτίμενον καὶ σπὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Πρὶν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτῳ διήπτεται ποταμῷ
 Αὖτις ὕδωρ ἔλθῃ, ῥέξῃ δ' ἰσθ' ἐκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι τοι ἔρανον εὐρὺν ἔχου.
- 480 Καὶ τότε τοι δώσωσιν ἰδὼν θεοὶ ἦν σὺ μνηστέος.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάδη φίλον ἦτορ,
 Οὐνεκά μ' αὖτις ἀναγενεῖν ἔω ἠερεῖα πόντου
 Αἰγυγίοισι ἵνα, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
 Ἀλλὰ καὶ ὡς μιν ἔπειαν ἀμειβόμεν περὶ στίπιν,
- 485 Ταῦτα μὲν δὲ ἔπειτα τέλει γέρον ὡς σὺ κελεύεις·
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξω,
 Εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπὸ νηὸς ἦλθον Ἀχαιοὶ
 Οὐς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπόμεν Τροίηνθεν ἰόντες,
 Ἦέ τις ὦλετ ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ ἢς ἐπὶ νηὸς,
- 490 Ἦε φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ σπῆλαιον τεύχεσσι φέρει.

Ambrosiam ad nares unicuique posuit afferens , 445
 Dulce admodum spirantem , fugavitque ceti odorem.
 Totum autem matutinum tempus expectavimus patienti animo :
 Phocæque è mari venerunt frequentes , illæ quidem deinde
 Ordine cubabant juxta littus maris.
 Meridianus autem senex venit è mari , invenitque phocas 450
 Obesas , omnes vero obibat , recensuitque numerum.
 Nos autem primos recensuit inter cetos , neque animo
 Putavit dolum esse , deinde decubuit & ipse.
 Nos vero protinus vociferantes irruimus , manusque
 Injecimus. Neque ipse senex dolosæ oblitus est artis , 455
 Sed primum leo factus est bene barbatus ,
 At deinde draco , & pardalis , atque ingens sus :
 Factus est etiam liquida aqua , & arbor excelsa.
 Nos vero firmiter tenebamus patienti animo.
 Sed cum jam angustabatur senex versutias sciens , 460
 Tunc vero me verbis interrogans allocutus est :
 Quis vero tibi Atrei fili Deorum dedit consilium ,
 Ut me caperes invitum insidiis ? cujus rei opus habes ?
 Sic ait. At ego ipsum excipiens allocutus sum ,
 Scis senex , quid me ista decipiens interrogas ? 465
 Quod jam diu in insula detineor , neque ullo pacto finem
 Invenire queo , conficitur autem mihi intus cor.
 Sed tu saltem mihi dic (Dii enim omnia sciunt)
 Quisnam me mortalium impediat & avertat à via ,
 Reditumque , ut per pontum vadam piscosum. 470
 Sic dicebam. Ille vero rursus respondens me allocutus est :
 Enimvero prorsus debebas Jovique aliisque Diis
 Prius litasse quam solveres , ut velocissime
 Tuam ad patriam venires , navigans per nigrum pontum.
 Non enim tibi antea fatum est amicosque videre , & venire 475
 Ad domum bene ædificatam & tuam in patriam terram ,
 Donec Ægypti à Jove fluentis fluvii
 Rursus ad aquas redieris , fecerisque sacris hecatombis
 Immortalibus Diis qui cælum amplum tenent :
 Et tunc tibi dabunt viam Dii quam tu cupis. 480
 Sic ait. Cæterum mihi fractum est meum cor ,
 Eo quod me rursus jubebat per obscurum pontum
 In Ægyptum ire , longam viam difficilemque.
 Verum etiam sic ipsum verbis excipiens allocutus sum :
 Ista quidem sic perficiam senex ut tu præcipis , 485
 Sed age mihi hoc dic & vere ordine recense ,
 Num omnes cum navibus illæsi redierint Achivi
 Quos Nestor & ego reliquimus à Troja profecti ,
 An quispiam periit morte inopinata sua in nave ,
 Aut amicorum in manibus , postquam bellum administrasset. 490
Odyssæa. H

- "Ὡς ἐλάμην· ὃ ἦ μ' αὖτις ἀμειβόμεν· προσέειπεν·
 Ἀτρεΐδῃ, τί με ταῦτα διεύρεται; ἔδῃ τι σε χερὶ
 Ἰδμεναι, ἔδῃ δαΐηναι ἑμὸν νόον· ἔδῃ σε φημί
 Δὴν ἀκλαυτον ἰσιδάμεν, ἔπην εὖ πάντα πύδμεν.
 495 Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμην, πολλοὶ δὲ λιπόντες.
 Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μῆνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 Ἐν νόσῳ δούλοντο· μάχῃ δέ τι καὶ σὺ παρήδα.
 Εἴς δ' ἔτι περ ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
 Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμην δολιχηρέτμοισι.
 500 Γυρῆσι μὲν πρόφα Ποσειδάων ἐπέλασσε
 Πύρρῃσι μεγάλῃσι, καὶ ἱερισάσσι θαλάσσης.
 Καὶ νύ κεν ἔκφυγε κηρεα, καὶ ἰχθυόεντος περ Ἀθήνης,
 Εἰ μὴ ὑπερρίαλον ἔπ' ἐκβαλε, καὶ μὲν Ἀάδην.
 Φῆ ῥ' αἰκνίεθ' ὁππότε φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης·
 505 Τῷ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἐκλυεν αὐδῆσαντες.
 Αὐτίκα ἔπειτα τρέλαιναν ἰλῶν χερσὶ σιβαρήσιν,
 Ἥλασε Γυραῖνι σφίτριν, δῶπ' ἔχουσιν αὐτήν.
 Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μῆνι, τὸ δὲ τρυφῶν ἔμπεστε πόντῳ.
 Τὰ ῥ' Αἴας τοπερῶτον ἐρεζόμεν· μὲν Ἀάδην,
 510 Τὸν δ' ἐζόρεν κατὰ πόντον ἀτίεσσα κυμαίνοντα.
 Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' δούλοισιν, ἔπει πῶς αἰλμερὸν ὕδαρ·
 Σὸς δέ σ' ἐκφυγε κηρεα ἀδελφεὸς ἡδ' ὑπάλυξεν,
 Ἐν νηυσὶ γλαρυρῆσι· σάσσι δὲ πύτνια Ἥρη.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τὰχ' ἔμειλλε Μαλινάων ὄρε' αἰπὺ
 515 Ἰξιδάει, τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα Δύελλα
 Πόντον ἰὼ ἰχθυόεντα φέρον, μέγала σενάχοντα,
 Ἀγρῇ ἰὼ ἰχθυήν· ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης
 Τοπεῖν, ἀτὰρ τότε ἴσται Θυεσιόδης Αἰγιάδης.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κείθεν ἐραίνετο νῆσ' ἀπήμεν,
 520 Ἀφ' ἧς θεοὶ ἔσθον στέφαν, καὶ οἰκαδ' ἵκοντο.
 Ἦτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπιβήτατο πατρίδ' αἴης,
 Καὶ κύνῃ ἀπτόμενος ἦν πατρίδα· πολλὰ δ' αἶσ' αὐτῷ
 Δάκρυα δερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπατίως ἶδε γαῖαν.
 Τὸν δ' ἄρ' ὀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ὃν ῥα καθίστηεν
 525 Αἰγιάδης δολομήτης ἄγων· ὑπὸ δ' ἔχετο μυδιὸν,
 Χρυσὸν δοῖα τάλαντα· φύλασσε δ' ὄγ' εἰς ἑαυτὸν,
 Μὴ ἰ λάδοι παρειῶν, μνήσαιοτο δὲ Δέριδ' ἀλκῆς.
 Βῆ δ' ἔμην ἀγγελίῳ πρὸς δώματα ποιεμένη λαῶν·
 Αὐτίκα δ' Αἰγιάδης δολὴν ἐρεάσατο τέχνην·
 530 Κενέκ' αὖ κατὰ δῆμον εἰκόσι φῶτας ἀείρας,
 Εἴσε λόχον, ἐτέρῳ δ' ἀνῶγ' δαῖτα πίνεσθαι.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα ποιεμένη λαῶν,
 Ἴπποισιν καὶ ὄχεσιν, αἰκία μερμηρίζων.
 Τὸν δ' ἐκ εἶδ' ὄλεθρον ἀνιγαγὶ καὶ κατέπαρτο
 535 Διπνέσας, ὥς τις τε κατέκτανε βῆν ἐπὶ φάτῃ.
 Οὐδέ τις Ἀτρεΐδῳ ἰτάρεν λίσσῃ· οἳ οἱ ἵπποι,

Sic dicebam. Ille vero me rursus excipiens allocutus est :
 Atride, quid me ista interrogas ? Neutiquam te convenit
 Scire, neque discere meam mentem : neque te puto
 Diu absque lacrymis fore, postquam bene omnia audieris.
 Multi quidem illorum domiti sunt, plurimi vero relictī. 495
 Duces autem duo soli Græcorum loricatorum,
 In reditu perierunt : pugnae quidem & tu interfuisti :
 Unus autem adhuc alicubi vivus detinetur lato in ponto.
 Ajax quidem in navibus domitus est longis remis instructis.
 Ad Gyra quidem primum Neptunus advexit 500
 Petras ingentes, & servavit e mari.
 Et sane effugisset mortem, quantumvis invisus Palladi,
 Nisi impium diu protulisset, & valde labefactus fuisset.
 Dixit invitis Diis se effugiturum ingentes fluctus maris,
 Hunc Neptunus magnifica audivit jactantem. 505
 Statim deinde tridentem arripiens manu forti,
 Percussit Gyream petram, absciditque ipsam :
 Et unum quidem illic mansit, alterum frustum incidit mari :
 Huic sane Ajax primum insidens valde labefactus est,
 Illum autem detrusit in mare ingens undosum. 510
 Sic ille quidem ibi periit, postquam bibit salsam aquam :
 Tuus vero utcumque effugit mortem frater atque elapsus est
 In navi concava : servavit enim eum veneranda Juno.
 Sed quando propere erat ad Malearum montem arduum
 Perventurus, tum ipsum abripiens procella 515
 Pontum per piscosum tulit, valde ingemiscentem,
 Agri ad extremam oram : ubi domos habitabat Thyestes
 Prius, at tunc habitabat Thyestiades Ægysthus.
 Sed cum jam & illinc apparebat reditus illabefactus,
 Retro vero Dii ventum verterunt, & domum venerunt. 520
 Ille quidem lætus descendit in patriam terram,
 Et osculabatur attingens suam patriam : multæque ab ipso
 Lacrymæ calentes effundebantur, quia libenter vidit terram.
 Hunc sane à specula conspexit speculator, quem constituerat
 Ægysthus dolosus ducens : promisit autem mercedem 525
 Auri duo talenta. Custodivit vero hic toto anno,
 Ne ipsum lateret præteriens, reminiscereturque impetuosæ roboris.
 Festinavitque ire annunciaturus ad domos pastori populorum :
 Statim autem Ægysthus dolosam excogitavit artem :
 Electis ex plebe viginti viris eximiis, 530
 Constituit insidias, alibi autem iussit convivium apparari.
 At ipse ivit invitans Agamemnonem pastorem populorum,
 Equis & curribus, nefanda deliberans
 Hunc inscium mortis deduxit & trucidavit
 Cœna exceptum, ut si quis interficiat bovem ad præsepe. 535
 Neque quisquam Attidæ sociorum relictus est qui eum sequebantur

Οὐδὲ τις Αἰγίδα, ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μιγάρεσσιν.

Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔμοι γε κατεκλάδη φίλον ἦτορ.
Κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι κατήμυρ'· ἔδ' ἐν μοι κῆρ

540 ἥδε· ἔτι ζῶειν κ' ὄραν φάσκει· ἡλιόιο.

Αὐτὰρ ἔπει κλαῖον τε κυλινδόμενός τ' ἐκορίσθη,
δὴ τότε με προσέειπε γέρον ἀλιεὺς νηϊερτῆς,

Μηκέτι Ἄτρε' υἱὲ πολὺν χεῖριον ἀσκαλὲς ἔσσω
Κραῖ', ἐπεὶ ἐκ ἀνυσίν τινα δήμεν· ἀλλὰ τάχιστα

545 Πῶρα ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἴκηαι.

Ἡ γάρ μιν ζῆον γε κηχίσται, ἥ κεν Ὀρίσῃς.
Κτεῖνεν ὑποβάμν'· σὺ δὲ κεν τάρα ἀντιβλήσῃς.

Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔμοι κραδίη κ' θυμὸς ἀγνώτωρ
αὐτίς ἐνὶ στήθεσσι, κ' ἀχνυμένοσ περ, ἰάνθη,

550 Καί μιν ρωνήσας ἔπειτα πατέρωντα προσέηδα,
Τέτως μὲν δὴ οἶδα· σὺ ᾧ τέττον ἀνδρ' ὀνόμαζε

Ὅς τις ἐπὶ ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ παντῶ,

Ἡ δὲ θανάον· ἰδέσθω δ' κ' ἀχνυμένοσ περ ἀκῆσαι.

Ὡς ἱράμην· ὁ δὲ μ' αὐτίς ἀμυδόμεν' προσέειπεν·

555 Τίος Λαέρτιάω Ἰθάκῃ ἐν οἰκίᾳ ναίων.

Τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα
Νύμφης ἐν μιγάρεσσιν Καλυψῆς, ἥ μιν ἀνάγκη

Ἰαχ'· ὁ δ' ἔδυνάται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκίεσθαι.

Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρητμοι κ' ἱταῖοι

560 Οἱ κέν μιν πέμπουσιν ἰσ' εὐρία νῆα θαλάσσης.

Σοὶ δ' ἔδίστατον ἐστὶ διοτρεγὲς ἃ Μινίλας

Ἀργεῖ ἐν ἱπποδότῳ θανέειν κ' πτότμον ἐπισπῆν.

Ἀλλὰ σ' ἐς Ἠλύσιον πεδῖον κ' πτότματα γαίης

Ἀδάνατοι πέμψουσιν, (ὅδε ξανθὸς Ραδάμανθυς.

565 Τῇ περ ῥήσῃ βιοτὴ πείλῃ ἀνδρόποισιν,

Οὐ νεότερος, ἔτ' ἄρ' χερσὶν πολλὺς, ἔτι ποτ' ὄμβρι·

Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο ληυπνέοντας αἶτας

Ὠκεανὸς ἀνίσσιν, ἀναψύχην ἀνδρόποιν)

Οὔτεκ' ἔχεις Ἑλένην, καὶ σπιν γαμβρὸς Διὸς ἴσσι.

570 Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδίσατο κυμαίνοντα.

Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄμ' ἀντιδόεις ἱτάρεσσιν

Ἡἷα· πολλὰ δὲ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.

Αὐτὰρ ἔπει ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομυ καὶ δὲ θάλασσαν,

Δόρπον δ' ὀπλισάμεθα, ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροτὴν νύξ,

575 δὴ τότε κοιμήθημυ ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

Ἡμ' δ' ἡερῖνεια φάειν ῥοδιδάκτυλ' ἥως,

Νῆας μὲν πᾶμπροστί· ἱρύσασθαι εἰς ἄλα δῖαν.

Ἐν δ' ἰσὺς τιθίμεσθα κ' ἰστὰ νηυσὶν εἰσας·

Ἐν δ' κ' αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι κάθισον,

580 Ἐξῆς δ' ἐξόμενοι πολλὴν ἄλα τύπταν ἱερτομοῖς.

Ἀψ' δ' εἰς Αἰγύπτου διότιτό· ποταμοῖο

Σίτῃσιν νῆας, κ' ἱεῖα τελευτῶσας ἱκατομβας.

Neque quisquam Ægisthi, sed trucidati sunt in regia.

Sic ait. At mihi concussus est meus animus.

Flebam in arenis sedens, neque mihi cor

Volebat amplius vivere & videre lumen solis.

540

Sed postquam flendo volutandoque saturatus sum,

Tum me allocutus est senex marinus verax?

Ne amplius Atrei fili longo tempore continenter sic

Fléas, quoniam non remedium aliquod inveniemus: sed citissime

Tenta quo pacto jam tuam in patriam terram pervenias.

545

Aut enim ipsum vivum deprehendes, aut Orestes

Interfecit præveniens, tu vero sepultus intereris.

Sic ait: At mihi cor & animus generosus

Rursus intra pectus, etiam dolenti, lætabatur,

Et ipsum allocutus verba volatilia dixi:

550

Istos quidem jam novi: tu vero tertium virum nomina

Qui adhuc vivus detinetur in lato mari,

Aut mortuus, volo enim quamvis dolens audire.

Sic dicebam. Ille vero me rursus excipiens allocutus est:

Filius Lærtæ in Ithaca domos habitans.

555

Hunc vidi in insula lacrymas uberes fundentem

Nymphæ in ædibus Calypsus, quæ ipsum necessitate

Detinet: illeque non potest in suam patriam terram pervenire.

Non enim ei adsunt naves remiges & socii

Qui ipsum reducant per lata dorsa maris.

560

Tibi vero non est à fato decretum, divine ô Menelae,

In Argo equos pascente mori & fatum obire.

Sed te in Elysium campum & fines terræ

Immortales mittent, (ubi flavus Radamanthus est:

Ubi facillima vivendi ratio est hominibus,

565

Non nix, neque hyems multa, neque unquam imber:

Sed semper Zephyri suaviter spirantes auras

Oceanus emittit, ad refrigerandum homines)

Eo quod habes Helenam, & ipsis Jovis gener es.

Sic locutus, subiit in pontum fluctuosum.

570

At ego ad naves simul cum divinis sociis

Ibam, multaque mihi cor deliberabat incedenti.

Cætærum postquam ad navem venimus atque mare,

Cœnamque apparavimus, supervenitque immortalis nox,

Ibi tum dormivimus in litore maris.

575

Quando autem aëre genita apparuit rosea digitos aurora,

Naves quidem ante omnia deduximus in mare Jovis,

Malosque imposuimus & vela navibus æquis:

Ipsi etiam ingressi super transtra sederunt,

Ordine autem confidentes spumofum mare verberabant remis: &

Rursusque ad Ægyptum à Jove fluens flumen

Constitui naves, & feci legitimis hecatombis.

- Αὐτὰρ ἰσὶ κατέσχευσα θεῶν χόλον αἰὲν ἰόντων
 Χεῦ Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἣν ἄσβισον κλέειν.
- 185 Ταῦτα τελευτήτας νύκην· ἔδωσαν δέ μοι ἔσση
 Ἀθάνατοι, τοὶ μὲν ὅκα εἴλην ἐς πατρίδ' ἐπεμψαν.
 Ἀλλ' ἄγε τῶν ἐπιμεινον ἐνὶ μεγάροισι ἐμύσση.
 Ὅρρε' κεν ἰδευκᾶτη τε δουδακᾶτη τε γένηται.
 Καὶ τότε σ' εὖ πείψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα.
- 190 Τρεῖς ἵππους κ' ἰέρεον εὖξοι· αὐτὰρ ἔπιτα
 δώσω καλὸν ἄλεισον, ἵνα σπένδοντα θεῶν
 Ἀθανάτοισι, ἐρέδην μεμνημένῳ ἡματα πάντα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένῳ ἀντίον νῦδα,
 Ἀτρεΐδῃ, μὴ δὴ με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἴρυκε.
- 195 Καὶ γάρ κ' εἰς ἑναυτὸν ἰγῶ παρὰ σοὶ γ' ἀνεχοίμην
 Ἥϊον, εἰδὲ κε μὲ οἴκε' ἔλοι πτόθ', εἰδὲ τακτίον
 (Αἰῶς γδ μύθοισιν ἔπιασ' τε σοῖσιν ἀκῶν
 Τέρπειμα) ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἱταῖροι
 Ἐν Πύλῳ ἠγαθή, οὐ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἴρυκεις.
- 200 Δῶσθ' δ' ὅ, τι κέ μοι δῶης, κειμήλιον ἔσω.
 Ἴππους δ' εἰς Ἰθάκην ἐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
 Ἐνθάδ' ἐκίψω ἀγαλμα· οὐ γδ πεδίονιο ἀτάσσεις
 Εὐρέει, ὃ ἐνὶ μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπριον,
 Πυροὶ τε, ζεαὶ τε, ἥδ' εὐρυρύνες κεῖ λευκόν.
- 205 Ἐν δ' Ἰθάκῃ ἔτ' ἄρ' ὀρέομαι εὐρέες, ἔτι τε λαμῶν
 Λιγίστοισι, κ' μάλλον ἐπὶ κρατὶ ἵπποκότοιο.
 Οὐ γάρ τις νῆσων ἱππῆλας, εἰδὲ ὑλόμεναι,
 Αἶψ' ἀλλ' ἐκκλίσσεται· Ἰθάκῃ δέ τε κ' περὶ πάντων.
 Ὡς φάτο· μείδονεν δὲ βοῶν ἀγαθὸς Μειλίχῳ.
- 210 Χερεὶ τὲ μιν κατέμειξεν, ἔπ' ἑταρ', ἔκτ' ὀνόμαζεν.
 Αἶματ' εἰς ἀγαθοῖο εἶλον τέκε, οἳ ἀγορεύεις.
 Τοιγάρ ἰγῶ τοι ταῦτα μετασίσσω· δύναμαι γάρ.
 Δάσθων δ' ὅσ' ἐν ἡμῶ οἴκῳ κειμήλια κείτα,
 Δάσω δὲ κάλλιπον κ' τιμνέσασθον ἔσση.
- 215 Δάσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεον δὲ
 Ἔσση ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖρα κικράσσαντα.
 Ἔργον δ' Ἡραΐσιοι. πόρρ' ἐγὼ φαίδιμον ἦρος
 Σιδονίων βασιλεὺς, ὅθ' εἰς δόμον ἀμειβόμενον
 Κεῖσέ με νοστήσαντα· τίειν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
- 220 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Δαιτυμόνες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θεῖα βασιλῆος.
 Οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, εἶσθ' δ' εὐνήσασθαι εἶναι.
 Σίτον δέ σφ' ἀλοχρεὶ καλλικρηδέμενοι ἔνικαν.
 Ὡς οἱ μὲν περὶ δειπνῶν ἐνὶ μεγάροισι σέοντο.
- 225 Μνηστῆρες δὲ πάροςθιεν Ὀδυσῆϊ μεγάρῳ
 Δίσκοισι τίεοντο κ' αἰγανέσιν ἵντες,
 Ἐν τυκτῷ δαπνέει, ὅθι περ πάρος ὕβρει ἔχεον.
 Ἀντίνοον δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος Διουκίδης,

At postquam sedavi Deorum iram qui semper sunt,
 Aggessi Agamemnoni tumulum, ut inextincta gloria esset.
 Hæc ut perfeci, redii: dederuntque mihi ventum secundum § 85
 Dii, qui me celeriter charam in patriam miserunt:
 Sed age nunc mane in ædibus meis,
 Donec undecimaque duodecimaque fiat dies:
 Et tunc te bene mittam, dabo autem tibi splendida dona,
 Tres equos & currum bene politum: ac postea § 90
 Dabo pulchrum poculum, ut libes Diis
 Immortalibus, mei memor diebus omnibus.

Hunc rursus Telemachus prudens allocutus est:
 Atride, ne sane me multo tempore hic detine.
 Etenim in annum ego apud te utique sustinerem § 95
 Sedens, neque me domus caperet desiderium, neque parentum:
 (Vehementer enim verbis sermonibusque tuis audiens
 Oblector) sed jam mihi afficiuntur tædio socii
 In Pylo divina, tu autem me ætatem hic detines.
 Donum autem quæcumque mihi dabis, thesaurus sit: § 100
 Equos tamen in Ithacam non ducam, sed tibi ipsi
 Hic relinquam in delicias: tu enim campo imperas
 Lato, in quo quidem lotus frequens, in quo cyperus,
 Triticum, spelta, atque late germinans hordeum album.
 In Ithaca autem neque sane curricula lata, neque pratum. § 105
 Est capripascua, & magis grata mihi quam equipascua.
 Nulla enim insularum est equis idonea, neque felix pratis,
 Quæ in mari jacent: Ithaca etiam supra omnes.

Sic ait. Risit vero in pugna strenuus Menelaus:
 Manuque ipsumprehendit, verbumque dixit, & compellavit: § 110

Sanguinis es boni chare fili, qualia loqueris:
 Atqui ego tibi hæc commutabo, possum enim.
 Donorum autem quæcumque in mea domo reposita jacent,
 Dabo quod pulcherrimum & pretiosissimum est:
 Dabo tibi craterem elaboratum, argenteus autem § 115
 Est totus, auroque labra immixta sunt:
 Opus autem est Vulcani. Deditque ipsum gloriosissimus heros
 Sidoniorum Rex, quando ejus domus suscepit
 Iluc me profectum, tibi autem volo id præbere.

Sic hi quidem hujuscemodi inter sese loquebantur. § 120
 Convivæ vero in domum ierunt divini Regis.
 Illi vero adducebant oves, afferebantque sorte vinum:
 Panem vero ipsis uxores ornata vittis attulerunt.

Sic illi quidem circa cœnam in ædibus laborabant.
 Proci autem ante Ulyssis ædes § 125
 Discis delectabantur & jaculis torquendis,
 In æquato pavimento, ubi antea insolentiam exercebant.
 Antinous vero confederat & Eurymachus Deo forma simili,

- Ἀρχοὶ μνηστῆρων, ἀρετῇ δ' ἴσαν ἔξοχ' ἀεισέτα·
 630 Τοῖς δ' υἱὸς Φερναίοιο Νοήμων ἐγγυθεῖν ἐλθόν,
 Ἀντίνοον μύθοισιν ἀντιρροῦν περσοῖσιν,
 Ἀντίνο', ἢ ῥά τι ἰδμεν ἐνὶ φρεσὶν ἡς καὶ,
 Ὅππότε Τηλεμαχὸς νειτ' ἐκ Πύλου ἡμαθίεντο·
 Νῆά μοι οἴχετ' ἄγων· ἐμὸ δ' ἤ χρεῖα γίγνεται αὐτῆς.
 635 Ἥλια δ' ἐς ευρύχωρον διαβήμεναι· ἐνθά με ἵπποι
 Δώδεκα θύλεια, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοὶ
 Ἀδμήτεις, οἳ κεν τιν' ἐλασσάμεν δαμασαίμεν.
 Ὡς ἔραθ'· οἳ δ' ἀνὰ θυμὸν ἰθαμύεον· ἔχ' ἔραττο.
 Ἐς Πύλον οἴχεσθαι Νηληϊόν, ἀλλὰ πρὸ αὐτῆς
 640 Ἀγροῖν δ' ἀμύλοισι παρήμμεναι, ἡς οὐδ' ὄντα.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνο' περσέει Εὐπείθε' υἱὸς,
 Νημερτές μοι ἐπισπε πῶτ' ὤχετο καὶ τίνας αὐτῶ
 Κῆρρι ἔποντ'· Ἰθάκης ἐξαιρῆται, ἢ ἰοὶ αὐτῆ
 Θηπὲς τε δμῶϊς τε· δύνατο γὰρ καὶ τὸ ταλίστα.
 645 Καὶ μοι τῶτ' ἀγόρευσε ἐπὶ θυμῷ, ὅρ' εὖ εἶδ' ὦ,
 Ἡ σε βίη αἰκοντοῖσιν ἀσπύεσθαι νῆα μέλαιναν,
 Ἡ ἐκὼν οἱ δῶκες, ἔπει περσποτύξατό μύθευ.
 Τὸν δ' υἱὸς Φερναίοιο Νοήμων ἀντίον νύδα,
 Αὐτὸς ἐκὼν οἱ δῶκε· τί κεν ῥίξει καὶ αἶλα,
 650 Ὅππότε ἀνὴρ τοιοῦτος ἔχων μελεσθῆματα θυμῶ
 Λιτίη καὶ χαλεπὸν κεν ἀνναδαῖ δίσον εἶν.
 Κῆρρι δ' οἳ κατὰ δῆμον ἀρεσιεύουσι μετ' ἡμῶς·
 Οἳ οἱ ἔποντ'· ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίοντ' ἰόντα.
 Μέντορα, ἡς θιόν, τῶ δ' αὐτῶ πάντα ἰσάκη.
 655 Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδε Μέντορα θιον
 Χθιζὸν ὥς ποιοῖον, τότε δ' ἔμμεν ὑπὲρ Πύλονδε.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δῶματα πατρὸς·
 Τοῖσιν δ' ἀμφοτέρωσιν ἀθάλατο θυμὸς ἀγάνωρ.
 Μνηστῆρες δ' ἀμύδεις κάθισαν, καὶ παῦσαν αἰδῶλον.
 660 Τοῖσιν δ' Ἀντίνο' μετῴρη Εὐπείθε' υἱὸς,
 Ἀχινύμεν· μέγα δ' ἐμὸν φρένας ἀμφιμέλαινα
 Πύμπλαντ', ὅσπερ οἱ ποιεὶ λαμπυρόωντι ἱκτὴν.
 Ὡς πῶποι, ἢ μέγα ἔργον ὑπερβιάως ἐτελείωθαι,
 Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἡδὲ· ῥάμην δὲ οἳ ἔτελείωθαι.
 665 Ἐκ τούτων δ' αἰκνὴ γένετο πᾶσι οἴχεσθαι αὐτῶς
 Νῆα ἱρυσάμεναι, κείνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀείρας·
 Ἀρξὴ καὶ περσέει κακὸν ἔμμεναι· ἀλλὰ οἳ αὐτῶ
 Ζεὺς ἀλέσσει βίην πρὸν ἡμῖν πῆμα φυτεύσας.
 Ἀλλ' αἶνε μοι δότε νῆα· θύνη καὶ εἰκοσ' ἑταίρους,
 670 Ὅρεα μιν αὐτὸν ἰόντα λοχίσσομαι ἡδὲ φυλάξω.
 Ἐν πορθμῶ Ἰθάκης τε Σαμίου τε πειναλοῦσας·
 Ὡς ἂν ἐπισμυγέως ναυτίλλεται εἰνεκα πατρὸς.
 Ὡς ἔραθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἡδ' ἐκίλευον.
 Δούτικ' ἔπειτ' ἀναστάντες ἔβαν δῶμον εἰς Ὀδυσσῆα.

Duces procorum , virtute enim erant longe optimi.
His filius Phronii Noëmon prope accedens ,
Antinoum verbis interrogans alloquebatur :

630

Antinoë , an quid scimus in mente nostra an non ,
Quando Telemachus rediit ex Pylo arenosa ?
Navem mihi abiit abducens : mihi vero opus est illa.
Elidem in spatiosam ut trajiciam : ubi mihi equæ
Duodecim forminæ , subrusque muli patientes operis
Indomiti , ex quibus aliquem adigens subjugarem.

635

Sic ait. At illi in animo obstupescebant , non enim putabant
Ad Pylum abiisse Neleiam , sed alicubi illic
Agris aut ovibus adesse , aut subulco.

640

Hunc rursus Antinous allocutus est Eupithei filius :
Vere mihi dic quando abiit , & quinam illum
Juvenes sequuntur : ex Ithaca electi , an sui ipsius
Mercenarii que mancipia que : posset autem hoc etiam perficere
Et mihi hoc dic vere , ut bene sciam ,

645

An te per vim invitum privavit nave nigra ,
An lubens ei dedisti , postquam convenit te sermone.

Hunc autem filius Phronii Noëmon allocutus est :

Ipse sponte ei dedi , quid faceret etiam alius ,

Quando vir talis habens curas in animo

650

Peteret ? difficile sane abnegare munus esset.

Juvenes autem qui in populo optimates apud nos ,

Illi eum sequuntur : ducem vero ego conscendentem agnovi

Mentorem , aut Deum , huic enim ipsi omnimodo similis erat ,

Sed hoc admiror : vidi hic Mentorem divinum

655

Heri sub aurora , tunc autem conscendit navem ad Pylum.

Sic locutus abiit ad domum patris.

His vero utrisque percussus est animus generosus.

Proci vero simul federunt , & quieverunt à certaminibus.

His vero Antinous interfatus est Eupithei filius ,

660

Dolens : furore vero multum mens obtenebrata

Implebatur , oculi vero ei igni splendenti similes erant.

Eheu , quam ingens facinus superbe patratum est

Telemacho profectio isthæc , putamus tamen ei non perfectū iri.

Ex tot vero invitis ætate puer abiit impune

665

Nave deducta , electisque per populum optimis.

Incipiet & ulterius malum esse , sed illi ipsi

Jupiter perdat vim anrequam nobis malum ferat.

Sed agite mihi date navem celerem & viginti socios ,

Ut eum ipsum venientem insidiis excipiam atque observem

670

In freto Ithacæ que Samique asperæ :

Ut laboriose naviget propter patrem.

Sic ait : Illi vero omnes laudabant , atque jubebant.

Statim deinde exurgentes ibant in domum Ulyssis.

- 675 Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολλὸν χρόνον ἦν ἄπυς·
Μύθων ἕς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυασοδόμευον.
Κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μῆδων, ὅς ἐπικύθετο βωλᾶς,
Λυλῆς ἐκτὸς ἰών· οἱ δ' ἐνδοθι μῆτιν ὕψαινον.
Βῆ δ' ἱδμὸν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελόπειῃ·
- 680 Τὸν ἦ κατ' εὐδὲ βάντα περσυνύδα Πηνελόπεια,
Κῆρυξ, τίπτει δέ σι περσινᾶν μνηστῆρες ἀγαυοί;
Ἥ ἐπιέρμαι δμοῆσιν Ὀδυσσῆ· Δείοιο
Ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πόνεσθαι;
Μὴ μνηστῆσαντες, μηδ' ἀλλόθ' ὀμιλήσαντες,
- 685 Ἔσθαι κ' αὖματα ἴν' ἐνθάδ' ἐπιτήσεται.
Οἱ δ' αὖ μ' ἀγιορῶνται, βίωται καταμύρεται πολλοὶ,
Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαίφρον· ἐδὲ τι πατρὸς
Ἑμτέρων τὸ περσύν ακίετα παῖδες ἰόντες,
Οἱ· Ὀδυσσεύς ἴσκει μεθ' ὑμῖν ἐσσι τοκεῦσιν·
- 690 Οὐτέ τινα ῥέξας ἐξαίσιον, ἔτι τε εἰσὼν
Ἐν δῆμῳ· ἦτ' ἐς δίκην θείων βασιλῆων,
Ἄλλων κ' ἐχθαιρῶσι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοῖν.
Κυῖ· δ' ἔποτε παμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἰώργει·
Ἄλλ' ὁ μὲν ὑμῖν· θυμὸς κ' αἰκία ἔργα
- 695 Φαίνεται, ἐδὲ τις ἐς χάρες μετόπισθ' εὐεργάν.
Τὴν δ' αὖτε περσύνει Μῆδων πεπνυμένῃς εἰδώς,
Λὶ γὰρ δὴ βατίλεια τόδε σπλῆξον κακὸν εἶν·
Ἀλλὰ πολλὸ μείζον τε κ' ἀργαλιώτερον ἄλλο
Μνηστῆρες φραζόντα, ὃ μὴ τέλεισι Κρονίων·
- 700 Τηλεμάχον μεμάασι κατακτάμεν ὅς· ἡ χαλκῷ,
Οἰκάδ' ἐνιστόμενον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ακίαν
Ἐς Πύλον ἤραδ' ἐν, ἡ δ' ἐς Λακιδαιμόνα θίσαν.
Ἦς φάτο. τῆς δ' αὖτε λυτο γένατα κ' οἶλον ἔτορ·
Δὴν δέ μιν ἀμρασὶν ἰπῶν λάβε, τῶ δέ οἱ οὖσι
- 705 Δακρυβρεῖν πλοῦτον, θαλερὸν δέ οἱ ἔχετο φανή·
Ὅφ' ἦ δὴ μιν ἔπειαν ἀμυβομένη περσύνει,
Κῆρυξ, τίπτει δέ μοι παῖς οἰχεται· ἐδὲ τι μιν χρεώ
Νηῶν ὠκυπέρων ἐπιβαινέμεν, αἰὲ ἀλὸς ἵπποι
Ἀνδράσι γίγονται, περσύνει ἦ σπλῆξον ἐρ' ὑγρὴν,
- 710 Ἥ ἴνα μηδ' ὄνομ' αὐτῇ ἐν ἀνδρόποισι λήπεται·
Τὴν δ' ἡμῖν· ἔπειτα Μῆδων πεπνυμένῃς εἰδώς,
Οὐκ οἶδ' εἴ τις μιν θείας ὄρεται, ἢ κ' αὐτῇ
Θυμὸς ἐρωμένην ἱδμὸν ἐς Πύλον, ὅρα σπύδεται
Πατρὸς εἰς ἢ ἔστιν, ἢ ὅν τινα πόντον ἐπίσπεν.
- 715 Ἦς ἄρα φωνήσας ἀπίθη κατὰ δῶμ' Ὀδυσσῆ·
Τὴν δ' ἀχ· ἀμειχύθη θυμοσθέντι, ἐδὲ ἄρ' ἔτ' ἔστη
Δίφρων ἐρέεσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἰόντων·
Ἄλλ' ἄρ' ἔσθ' ἐδὲ ἴζε πολυκμήτε θαλάμοιο,
Ὅμν' ὀλορυεμένη. περὶ ἦ δμοῖ μινύρεζιν
- 720 Πᾶσαι ἔσθαι κατὰ δώματ' ἔσαν ἴσθαι ἡδὲ θαλαμῶν.

Neque sane Penelope longo tempore erat inſcia
Sermonum quos proci in mente profunde cogitabant.
Præco enim illi dixit Medo, qui audierat conſilia,
Extra aulam cum eſſet: illi vero interius conſilium texebant.
Feſtinabat vero ire annunciatuſ per domum Penelopæ:
Sed eum in limine euntem alloquebatur Penelope, 675

Præco, cur te præmiſerunt proci inclyti?
An dicere ancillis Ulyſſis divini
Ut à labore ceſſent, hiſque iſſis convivium apparent?
Ne me ambierint, neve alias ad cœnam convenerint,
Ultimum & poſtremum nunc hic cœnent. 685
Qui frequenter congregati, victum abſumitis multum,
Facultates Telemachi prudentis: neque quicquam à patribus
Veſtris antea auditiſ pueri cum eſſetiſ,
Qualiſ Ulyſſes erat inter veſtros parentes:

Neque ulli faciens injuriam, neque quicquam tale locuſ 690
Publice: quæ conſuetudo eſt divinatorum Regum,
Ut alium oderit mœrtaliuſ, alium amet.
Ille vero nunquam prorſus malum homini fecit.
Sed veſter quidem animuſ & indigna facinora
Apparent, neque ulla eſt gratia poſt benefacta. 695

Hanc ruruſ allocuſ eſt Medon ſeria callenſ:
Utinam ſane, ô Regina, hoc maximum malum eſſet.
Sed multo majuſque & pernicioſuſ aliud
Proci meditantur, quod non perficiat Saturniuſ:
Telemachuſ cupiunt interficere acuto ferro, 700
Domum revertentem: ille vero profectuſ eſt ad patriſ famam
In Pylum ſacram, atque in Lacedæmonem nobilem.

Sic ait. At ejuſ illic ſoluta ſunt genua & amicuſ cor:
Diuque iſſam ut loqui nequiret ſtupor linguæ tenuit, eique oculi
Lacrymiſ impleti ſunt, tenella autem ei detenta eſt vox: 705
Tandem vero iſſum verbis excipienſ allocuta eſt:

Præco, cur mihi filiſ abiit? neque iſſum opuſ erat
Naveſ celeret conſcendere, quæ maris equi
Hominibuſ ſunt, trajiciuntque immenſum humidum mare,
An ut ne quidem nomen ejuſ inter homineſ relinquantur? 710

Illam excepiſ deinde Medon ſeria callenſ,
Haud ſcio an aliquiſ iſſum Deuſ impulit, an iſſuſ
Animuſ impuſuſ eſt ire in Pylum, ut audiat
Patriſ ſui aut redituſ, aut quodnam fatuſ obierit.

Sic locuſ abiit ad domuſ Ulyſſiſ: 715
Hanc autem dolor circumfudit animuſ cruſianſ, neque ampliſ
In ſella ſedere, pluſ in domo licet eſſent: (ſuſtinuit
Veruſ ſuper limen ſedebat elaborati thalami,
Miſerabiliter lamentanſ, circumque ancillæ ejulabant
Omneſ quoſquoc in domo erant juvenculæ atque vetulæ. 720

- Τῆς ἀδινὸν γόαστα μετνύδα Πηνελόπεια,
 Κλύτε φίλα· πῶρι γάρ μοι Ὀλύμπιοι ἀλγέ' ἔδωκαν
 Ἐκ πασίων ὅσα μοι οὐκ ἔτρεψεν ἡδὲ ἐγένετο·
 Ἡ' πῶρι μὲν πόσιν ἔδωλόν ἀπάλεσα θυμολύοντα
 725 Παντίης ἀρετῇσι κικασμένον ἐν Δαίαισιν,
 Ἐδλόν, τὲ κλέῃ εὐρύ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργεῖ·
 Νῦν δ' αὖ παῖδι ἀγαπητὸν ἀντρίψαντο δύσλλα
 Ἀκλῆα ἐκ μεγάρων· ἐδ' ὀρμηδίντ' ἀκῆσα.
 Σχίτλια, ἐδ' ὑμῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θάδε ἰκάσθῃ
 730 Ἐκ λειψίων μ' ἀνεγίγραι, ἐπισάμνῃ σαρά θυμῷ,
 Ὅπποτ' ἐκινῶ ἔδη κοίλῃ ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
 Εἰ γὰρ ἐγὼ ποδόμεν ταύτην ὁδὸν ὀμκίνοντα,
 Τῷ κε μάλ' ἢ κεν ἔμεινε, καὶ ἰαυόμενος περ ὁδοῖο,
 Ἡ' κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλυπεν.
 735 Ἀλλὰ τις ὀτρυνὲς Δολίον καλίσσει γέροντα,
 Δμῶ' ἱμὸν, (ὅν μοι ἔδωκε πατήρ ἐτι διῦρον κίεσθ·
 Καί μοι κῆπον ἔχῃ σελυδένδρεον) ὄρεα τάχιστα
 Λαίρτη τάδε πάντα παρεξέρχῃ καταλήξῃ,
 Εἰ δὴ σὺ τινὰ κύνῃ ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὕρῃσας,
 740 Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύμεται, οἱ μεμάρσιν
 Ὅν καὶ Ὀδυσσῆ' εἴσαι γόνον ἀντιθέοιο.
 Τὴν δ' αὖτε παρσείπει φίλη τερρὸς Εὐρύκλεια,
 Νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατακτανε νηλεὲς χαλκῷ,
 Ἡ' ἔα ἐν μεγάρο· μῦθον δέ τι ἐκ ἐπικεύσω.
 745 Ἦδὲ ἐγὼ τάδε πάντα· πόρρον δέ οἱ ἴσ' ἑλέκωσθ,
 Σίτον καὶ μέθυ ἡδύ· ἐμεῦ δ' ἔλετο μίγαν ὄρπον,
 Μὴ πέρην σοι ἔρην πῶρι δαδικάται τι γονάδαι,
 Ἦσ' αὐτὴν ποδίσει, καὶ ἀφορμηδίντ' ἀκῆσαι·
 Ὡς ἂν μὴ κλαίωσα κατὰ χροά καλὸν ἰάπτῃς·
 750 Ἀλλ' ὕδρηαρμῇ, καθαρὰ χερσὶ ἑμαδ' ἑλῶσα,
 Ἔς ἑσπέρῃ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 Λυχεῖ Ἀθηναίῃ κερὶ Διὸς αἰγιόχοιο·
 Ἡ' γὰρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σάωσθ.
 Μινδὲ γέροντα κάκῃ κικασμένον· εἰ γὰρ οἷον
 755 Πάγχῃ θεοῖς μακάριστον γονὴν Ἀρκυσιάδαι
 Ἐχέει· ἀλλ' ἐτι πῶ τις ἐπίσσεται ὅς κεν ἔχῃσι
 Δωματα δ' ὑψιφειρία καὶ δπόπερθε πύονας ἀγίης.
 Ὡς εἶπτο· τῆς δ' εὐχῇσι γόνον, χεῖθε δ' ὅσσι γόον
 Ἡ' δ' ὕδρηαρμῇ, καθαρὰ χερσὶ ἑμαδ' ἑλῶσα,
 760 Εἰς ἑσπέρῃ ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
 Ἐν δ' ἔειπε κλειχύτας κείας· ἥρατο δ' Ἀθήνη,
 Κλυδί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκῃ Ἀπρυτώτῃ·
 Εἵτότε τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεύς
 Ἡ' βόδς ἢ οἷ' κατὰ πύονα μερὶ ἔκκε,
 765 Τῶν νῦν μοι μνήσαι, καί μοι εἴλοισι δια σάωσον,
 Μινδὲ γέροντας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηνερόντας.

Illas vehementer lugeus alloquebatur Penelope :

Audite dilectæ, supra modum enim mihi cœlites dolores dederunt,
Ex omnibus quotquot una mecum nutritæ atque natæ sunt,
Quæ antea quidem maritum bonum amisi animosum instar leonis,
Omnibus virtutibus ornatum inter Græcos,

725

Eximium, cujus gloria lata per Græciam & medium Argos :

Nunc rursus filium unicum abripuerunt procellæ

Inglorium ex ædibus : neque abeuntem audiui.

Improbæ, neque vos quidem in animum induxistis singulæ

E lectulo me suscitare, scientes certum animo,

730

Quando ille conscendit cavam in navem nigram.

Si enim ego audivissem istam profectionem molientem,

Sane statim aut mansisset, quantumvis festinans ad iter,

Aut me mortuam in domo reliquisset.

Sed aliquis famulus Dolium vocet senem,

735

Mancipium meum, (quem mihi dedit pater jam huc cuncti,

Et mihi hortum habet arboriferum) ut celerrime

Laetæ hæc omnia assidens ordine dicat,

Si fortassis aliquod ille mente consilium texens

Progressus populo deplorat, qui cupit

740

Ejus & Ulyssis perdere prolem Diis æquiparandi.

Hanc rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclæa :

Domina chara, tu quidem me vel interfice crudeli ferro,

Vel relinquo in ædibus, sermonem certe non celabo.

Novi ego ista omnia, præbui autem illi quæcūque postulavit,

745

Panem & vinum dulce, à me autem accepit magnum juramentum,

Non prius tibi dicturam quam aut duodecima adesset dies,

Aut tu ipsa desiderares, & digressum audisses :

Ut ne flens corpus pulchrum læderes :

Sed tu lota, puras corpori vestes sumens,

750

In superiora ædium conscendens cum ministris mulieribus,

Vota fac Palladi filiæ Jovis à capra nutriti :

Hæc enim ipsum deinde & à morte servavit.

Neque senem afflige afflictum, non enim existimo

Penitus Diis beatis sobolem Arcefiadz

755

Invisam esse : sed alicubi aliquis supererit qui habeat

Domos excelsas & qui procul sunt pingues agros.

Sic ait. Hujus autem sedavit luctum, cohibuitque oculos à luctu.

Ipsa vero lota, puras corpori vestes sumens,

In superiora conscendit cum ministris ancillis,

760

Imposuitque molas canistris, & precata est Palladem :

Audi me à capra nutriti Jovis filia indomita :

Si unquam tibi prudens in ædibus Ulysses

Aut bovis aut ovis pinguis femora adolevit,

Horum nunc memor sis, & mihi charum filium serva,

765

Procos vero averte nimis insolentes.

Odyssæa.

I

- "Ὡς εἰπὼς ὀλόλυξε. θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἄρῃς"
 Μυσηῖρες δ' ἱμάδῃσαν ἀνὰ μέγαρον σκυόνετα·
 "Ὡδὲ δὲ τις εἴπωσκε νέον ὑπερνορέοντα,"
 770 "Ἡ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμήνῃ βασιλῆα
 Ἀρτύνῃ· ἔδδ' τι οἶδεν ὃ οἱ ρόνῳ ὕῃ τέτυκτα.
 "Ὡς ἀρα τις εἴπωσκε. τὰ δ' ἔκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο·
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοῳ ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
 Δαιμόνιοι, μύθος μιν ὑπερβιάλεις ἀλέαδε
 775 Πάντας ὁμῶς, μὴ πῶς τις ἐπαγγέλῃσι καὶ εἴσω.
 Ἄλλ' ἀγὰ σιγῇ τοῖον ἀνασσωτες τελείωθι
 Μῦθον ὃ δὴ καὶ παῖσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραμεν ἡμῖν.
 "Ὡς εἰπὼν, ἐκείνατ' εἴκοσι ρῶτας ἀείρεται·
 Βᾶν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
 780 Νῆα μὲν ἄρ' ἀνέμπεστον ἀλὸς βένθοσδε ἔρυσαν.
 Ἐν δ' ἴσον τ' ἐτίθεντο καὶ ἰσία νῆι μελαίνῃ·
 Ἡρτύναντο δ' ἐρωτῆα τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
 Πάντα κατὰ μοῖραν. ἀνὰ δ' ἰσία λευκὰ ἐπέτασαν.
 Τύχεα δὲ σπιν ἐνεκαν ὑπερδυμοὶ διεσπόντες.
 785 Τ'ψῆ δ' ἐν νοτίῳ τὴν γ' ὤρμισαν· ἐν δ' ἔβαν αὐτοὶ·
 Ἐνθα καὶ δόρπον ἔλοντο, μῦθον δ' ἐπὶ ἱσπερὶν ἐλθεῖν.
 Ἦδ' ὑπερὶ ἀναβάσσα πειρέσθον Πηνελόπεια
 Κεῖτ' ἄρ' αἰσιτῶ, ἅπας δ' ἐδῆτύῳ ἠδὲ ποσῆτι,
 Ὀρμαίνουσ' εἰ οἱ θάνατον εὐχοὶ υἱὸς ἀμύμων,
 790 Ἦ δ' οὐ γὰρ ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερβιάλοισι δαμνῇ.
 "Ὅσα καὶ μερμήριζε λείων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
 Δίίτας, ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλῳ ἄγασι·
 Τόσα μιν ὀρμαίνουσαν ἐπέλλαβε νῆδυμῶ ὕπνῳ.
 Ἐδδὲ δ' ἀνακλινθεῖσα· λυθεὶν δὲ οἱ ἄψια πάντα.
 795 Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Εἰδῶλον ποῖησε, δέμας δ' ἦκτο γυναικὶ
 Ἰρδίμῃ κέρη μεγαλήτεῳ Ἰκαρίοιο,
 Τὴν Εὐμηνῶ ὅττις Φερῆς ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.
 Πέμπει δὲ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆῳ θείει,
 800 Εἰπὼς Πηνελόπειαν ὀδυρομένην γοῶσαν
 Παύσει κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντῶ·
 Ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κλῆιδῶ ἱμάντα.
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον εἶπεν·
 Εὐδαίς Πηνελόπειαν φίλον τετιμυμένην ἦτορ;
 805 Οὐ μὲν σ' ἔδδ' εἴωσι θεοὶ ρῆια ζῶοντες
 Κλαῖειν, καὶ δ' ἀνάχνομαι, ἐπεὶ ῥ' ἔτι νόστιμός ἐστι
 Σὸς παῖς· καὶ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτῆμνός ἐστιν.
 Τὴν δ' ἡμεῖβει· ἐπιτα πειρέσθον Πηνελόπειαν,
 Ἦδ' ὅ μάλ' ἀκῶαυτο· ἐν ὀνειρήσιν αὐλήσῃ,
 810 Τίποτε κατηγνῆτη δεῦρ' ἤλυθες; ἔτι παρὰ γὰρ
 Πᾶσι, ἐπεὶ μάλ' ἀπολλὸν δόππερθε δώματα ναίεις·
 Καὶ με κέρη παύσαομαι οἰζύνῳ, ἠδ' ὀδυράσῳ

Sic locuta ejulavit. Dea autem illius audivit preces.

Proci autem tumultuabantur per atria obscura :

Sic vero aliquis dicebat juvenum insolentium :

Profecto jam nuptias nobis à multis cupita regina 770

Apparat : neque quicquam novit quod suo cædes filio constituta est

Sic quispiam dicebat , ea autem nesciebant ut acta erant.

Illis vero Antinous concionatus est & interfatus :

O felices , sermones quidem arrogantes fugite ,

Omnes pariter , ne forte quispiam annunciet etiam intus. 775

Sed age silentio hic exurgentes perficiamus

Consilium quod etiam omnibus in mente placuit nobis.

Sic locutus , elegit viginti viros optimos :

Festinarunt autem ire ad navem velocem & litus maris.

Navem quidem principio maris in altum traxerunt : 780

Malum vero imposuerunt & vela navi nigra :

Aptabant autem remos vertebis coriaceis ,

Omnia rite , ac vela alba expanderunt.

Arma vero ipsis tulerunt animosi famuli.

Alteque in humidum hanc traxerunt : ingressique sunt ipsi , 785

Et illic cœnam sumpserunt , expectaruntque dum vesper adveniret.

In superiora ædium cum conscendisset prudens Penelope

Jacebat sanè jejuna , non gustans cibum neque potum ,

Cogitans an ejus mortem effugeret filius innocens ,

An ipse sub procis impiis dominaretur. 790

Quantaque cogitat leo virorum in turba

Timens , cum ipsum dolofo in circulo agitant :

Tanta ipsam cogitantem corripuit dulcis somnus.

Dormivit vero recumbens , solutæque sunt ei compages omnes.

Ibi tum alia excogitavit Dea cæsia Minerva : 795

Idolum effinxit , corpore autem simile erat mulieri ,

Iphthimæ filia magnanimi Icarii ,

Hanc Eumelus duxerat Pheris in domo habitans.

Misit vero ipsam ad domum Ulyssis divini ,

Si quo pacto Penelopen lamentantem lugentem 800

Compesceret à fletu , luctuque lacrymoso :

In thalamum vero ingressa est seræ apud lorum.

Stetitque supra caput , & ipsam sermone allocuta est :

Dormis Penelope imo cruciata corde ?

Nequaquam te sinunt Dii facile viventes 805

Flere , neque tristem esse , quoniam adhuc rediturus est

Tuus filius : minime enim quicquam Deorum offensor est.

Hanc vero excepit deinde prudens Penelope

Suaviter admodum dormiens in somniorum portis :

Cur , ô foror , huc venisti ? non antea quidem 810

Ventitabas , quandoquidem nimis procul domum habitas :

Et me jubes cessare ab ærumna , & doloribus

Πολλέων, αἱ μὲν ἐρίθουσι κατὰ φρίνα καὶ κατὰ θυμόν.
 Ἡ' πρὶν μὲν πόσιν ἰδὼν ἀπώλεια θυμολέοντα,

- 815 Παντοίης ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
 Ἐδλόν· τὰ κλέειν ἐὺ καὶ Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργεῖον
 Νῦν δ' αὖ πάσι ἀγαπῆτος ἔσσι κοίτης ἐπὶ νηὸς
 Νηπτεῖον, ὅτε πόνων εὖ εἰδώς, ἔτ' ἀγορεύει.
 Τὸ δ' ἡ γυνὴ καὶ μάλλον ὀδυρσμαι ἥπερ ἐκείνη.
 820 Τὸ δ' ἀμφοτερόμενον καὶ δίδυμα μήτι πάθουσιν,
 Ἡ' ὅγε τῶν ἐνὶ δήμῳ ἵν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ.
 Δυσμῆτες γὰρ πολλοὶ ἴσ' αὐτῷ μηχανώονται,
 Ἰέρηνοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαίαν ἰκέσθαι.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέειπε ἰδὼλον ἄμαυρόν·

- 825 Θάρσθ, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δίδιδι λήν,
 Τοῖν γάρ τοι σωματὸς αἶμ' ἔρχεται, ἦν τε καὶ ἄλλω
 Ἀνέρες ἠρήσαντο παρειαίμεναι, (δύναται γὰρ)
 Παλλὰς Ἀθηναίη· σὲ δ' ὀδυρσμένην ἐλευαίρῃ.
 Ἡ' νῦν με πρὸς ἡμεῖς τῶν τάδε μυθήσασθαι.

- 830 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε πειρίεργον Πηνελόπεια,
 Εἰ μὲν δὴ θεὸς ἰστί, θεῶν τε ἱκλυες αὐδῆς,
 Εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κτεῖνον οἴζυρσι κατάλεξον,
 Εἶπε ἔτι ζῶν, καὶ ὅτ' ἔσσι παῖς ἡλείου,
 Ἡ' ἤδη τέθνηκε, καὶ ἐν αἰδαο δόμοισι.

- 835 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέειπε ἰδὼλον ἄμαυρόν·
 Οὐ μὲν τοι κτεῖνον γὰρ διπτακίως ἀγορεύσω,
 Ζῶν ὅγ' ἢ τέθνηκε. κακὸν δ' ἀνιμάλῃα βάζειν.
 Ὡς εἰπὼν, σταθμοῖο παρὰ κλισίᾳ λιαδῇ
 Ἔς ποταμὸς ἀνέμων. ἢ δ' ἔξ ὕπνῃς ἀνέμους

- 840 Κέρη Ἰκαερίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθῃ,
 Ὡς οἱ ἐναργές ὄνειρον ἐπίπνυτο τυκτὸς ἀμολγῇ.
 Μνηστῆρες δ' ἀναβάντες ἐπὶ πλεον ὤρεσ' ἐλέυδα,
 Τηλεμάχῳ φόρον αἰπὺν ἐπὶ φρεσὶν ὀρμαίνοντες.
 Ἔσι δέ τις νῆσος μέσση αἰὲν ἀντρήσια,

- 845 Μισσηρὺς Ἰθάκης τε Σάμοιο τε παλαιολοίης,
 Ἀστεις, ἢ μεγάλη· λιμὴν δ' ἐνὶ ναύλοχῳ αὐτῇ
 Ἀμφοδύμοι· τῇ τὸν γὰρ μένον λαχόντες Ἀχαιοί.

Τ' ΠΟ΄ΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Ο΄ΔΤΣΣΕΓ΄ΑΣ Ε. ΤΟΥ΄ Ο΄ΜΗΡΟΥ

΄ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ε' Κλησίαν ἥν' θεῶν διπτήσαν ποσειδάμενον· ὁ Ζεὺς, Ἐμὴν
 αἰμῇ ἐπὶ Καλυφῇ, κελύων ἀποπέμπειν τὸν Ὀδυσσεῖα.
 Ἡ' ὅ τὸ κελυβὸν ποιεῖ. τῇ ἢ ὀπτακαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἰδὼν αὐτὸν ὁ
 Ποσειδῶν, καὶ χαλεπῆνας, λυγρὰ τὴν χειρῖν. Ἰνῶ ἢ αὐτῷ δίδωσι
 κρηδεῖμον, ἐντειλαμένη ἐπιβάντι τῆς γῆς δοτορίᾳ αὐτό. καὶ πολ-
 λα παθὼν, εἰς τὴν ἥν' Φαιάκων χώρει ἔρχεται διασωθείς.

Mœstis, qui me irritant in mente & in animo.
 Quæ ante quidem maritum bonum amisi magnanimum,
 Omnibus virtutibus ornatum inter Græcos, 815
 Et in ium: cujus gloria lata per Græciam & medium Argos:
 Nunc rursus filius unicus abiit cava in nave
 Puer admodum, neque laborum probe gnarus, neque commerciorum.
 Ob hunc jam ego etiam magis lugeo quam illum:
 Ob hunc tremisco & timeo ne quid pariat, 820
 Sive is eorum in populo quo abiit, sive in ponto.
 Hostes enim multi in ipsum mala machinantur,
 Cupientes occidere antequam in patriam terram veniat.

Hanc excipiens allocutum est simulachrum obscurum:
 Confide, neque prorsus in mente timeas tantopere, 825
 Talis enim comes una sequitur, quam etiam alii
 Viri optarint adesse, (potest enim)
 Pallas Minerva, te enim lamentantem miseratur.
 Quæ nunc me præmisit tibi hæc dicere.

Hanc rursus allocuta est prudens Penelope: 830
 Siquidem tu Dea es, Deæque audivisti vocem,
 Age mihi & illum ærumnosum enarra,
 Si fortasse adhuc vivit, & vider lumen solis,
 An jam mortuus est, & in Plutonis ædibus.

Hanc respondens allocutum est idolum obscurum: 835
 Non quidem tibi illum continuo dicam,
 Vivat ille an mortuus sit, malum enim vana loquor.

Sic locutum, postquam apud feram evanuit
 In status ventorum, ipsa vero ex somno profiliit 840
 Filia Icarii: amicum autem illi cor exultavit,
 Ut ipsam evidens somnium addit noctis in conticinio.
 Proci vero constensa nave navigabant humidas vias,
 Telemacho cædem arduam in mente meditantes.
 Est autem quædam insula medio mari petricosa,
 Inter Ithacamque Samumque asperam, 845
 Asteris, non magna: portus vero ad insidias apti in ipsa
 Ab utroque latere introitum habentes: ibi tum expectarunt insi-
 diantes Achivi.

ARGUMENTUM LIBRI IV. ODYSSEÆ
 HOMERI.

Concilio Deorum iterum facto, Jupiter Mercurium mittit
 ad Calypso, jubens dimittere Ulyssem. Quæ jussu facit.
 Decima vero octava die conspicatus cum Neptunus, & indi-
 gnatus, solvit ratem. Ino vero ei dat vittam, præcipiens ut
 postquam ad terram appulisset, abjiceret eam: & multa passus,
 In Phæacum regionem venit servatus.

Ε, πάλι ἰσὶ χεῖρας Ὀδυσσεὺς καθύστες πόντους·

- Η** ὧς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγανὺς Τιθωνεῖο
 Ἄρνυθ' ἰὺ ἀθανάτοισι φέως εἴρει ἠδὲ βροτοῖσιν·
 Οἱ δ' εἰσι δῶκονδε καθίζαντο, ἐν δ' ἄρα τῷαυ
 Ζεὺς ὑψιβεβήμες, ἢ τε κρατέεισι μέγιστον.
- 5 Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κλέα πάλλ' Ὀδυσσεῖ·
 Μνησαμένη· μέλε γάρ οἱ ἴων ἐν δώμασι νύμφης.
 Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,
 Μὴ τις ἔτι πρὸρρον ἀγανὸς κ' ἥπι' ἔσω
 Σκηπτέχ' βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἰσιμα εἰδώς.
- 10 Ἀλλ' αἰὲ χαλεπὸς τ' εἴη, κ' αἰσὺλα ῥίξοι·
 Ὡς ἔτις μέμνηται Ὀδυσσῆ' ὁμοῖο
 Λαῶν οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὥς ἥπι' ἦεν·
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νύσῳ κῦτα κρατερ' ἀλγία πάχων,
 Νύμφης ἐν μετάρροισι Καλυψῆς, ἢ μιν αἰάχη.
- 15 Ἰξά, ἰδὲ ἢ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκιάει·
 Οὐ γάρ οἱ πάρα κῆρ ἐπὶ πέρτομοι κ' ἱταίροι,
 Οἳ κύν μιν σέμπτωεν ἰσ' ἐυρία νῶτα θαλάσσης.
 Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν Σκαυτεῖναι μιμάσσι,
 Οἰκάδε νηυσόμνον. ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρός ἀκύν.
- 20 Ἐς Πύλον ἠγαθήν, ἠδ' ἐς Λακιδαίμονα δῖαν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' ὀρεσίστην νεοληγεῖτα Ζεὺς·
 Τέκνον ἱμὲν, πεῖθ' σε ἔπ' οὐ γένη ἔρκ' ὀδόνταν·
 Οὐ γὰρ δὴ τέτονον μὲν ἐβέλευσας νόον αὐτῇ,
 Ὡς ἦτοι κείνης Ὀδυσσεὺς δοτοῖσιντα ἰλθών·
- 25 Τηλέμαχον δ' οὐ σέμψον ἱπποδάμοις, (δύνασαι γὰρ)
 Ὡς κε μάλ' ἀσκηδὴς ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκτάει,
 Μνηστῆρας δ' ἐν κτὶ σκαλμπυτὲς δοπιάνοντα·
 Ἥ γὰρ, κ' Ἐμμεῖαν φίλον υἱὸν ἀντίον νύδα,
 Ἐμμεῖα (τὴ γὰρ αὐτὴ τὰ τ' ἄλλα περ ἀγγελός ἐστι).
- 30 Νύμφη εὐπλοκάμῳ εἰπὲν νημερτιά βελὸν,
 Νίσσον Ὀδυσσεῖ' ὁδοσίζροντα, ὥς κε νύκτα,
 Οὔτε δαῶν πομπῇ, ἔτε διντῶν ἀνδροπόων·
 Ἀλλ' οὐ γὰρ ἐπὶ χεῖρας φολεδίσσμε πάματα πάχων·
 Ἥματι κ' εἰκοσά Σχεῖναι εἰςβαλον ἴκοιτο,
- 35 Φαιάκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχιδίοι γαγάμοιν,
 Οἳ κύν μιν σέμψ κῆρ δαῶν ὥς τιμήσουσιν·
 Πέμψοσι δ' ἐν νηὶ φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλλης ἐδῶτά τε δόντες,
 Πόλλ' ὥς ἀνδρόποιν ἐκ Τροίης ἐξέρχ' Ὀδυσσεὺς,
- 40 Εἴπερ ἀπὸ μὲν ἔλθῃ, λαχὼν δ' ὀπὸ ληίδ' αἶταν.
 Ὡς γάρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλος τ' ἴδμεν, κ' ἱκιάει
 Οἶκον ἐς ὑψόρρον κ' ἐν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ὡς ἔρατ. ἔδ' ἀπίθκει δαῖκτορ' Ἀργυρένῃ.

E. Navigat in rate Ulysses fracta mari.

AUrore autem ex lectis ab generoso Tithono
 Surrexit, ut immortalibus lumen ferret atque mortalibus:
 Ipsi vero Dii ad confessum confederant, interque illos
 Jupiter altitonans, cujus potentia est maxima.
 Illis autem Pallas dicebat pericula multa Ulyssis.
 Memor, curæ enim ei erat quod esset in domo Nymphæ:
 Jupiter pater, atque alii beati Dii sempiterni,
 Nullus amplius benignus mitis & mansuetus sit.
 Sceptifer Rex, neque animo iusta sentiens,
 Sed semper durus sit, & iniusta faciat:
 Adeo nemo memor est Ulyssis divini
 Populorum quibus præfuit, pater autem ceu mansuetus erat:
 Sed ille quidem in insula jacet graves dolores patiens,
 Nymphæ in ædibus Calypsus, quæ ipsum vi
 Detinet, is vero non potest suam in patriam terram venire.
 Non enim ei adsunt naves remiges & socii,
 Qui ipsum comitentur super lata dorsa maris,
 Nunc rursus filium unicum occidere cupiunt,
 Domum revertentem: ille vero abiit ad patris famam
 In Pylum divinam atque in Lacedæmonem claram.
 Hanc excipiens allocutus est Jupiter nubium coactor:
 Filia mea, quale tibi dictum excidit septum dentium?
 An non jam hoc quidem consultasti mente ipsa,
 Ut scilicet illos Ulysses ulcisceretur reversus?
 Telemachum autem tu deduc accurate, (potes enim)
 Ut incolumis in patriam terram veniat,
 Proci vero in navi retro iter relegant.
 Dixit, & Mercurium dilectum filium alloquebatur:
 Mercuri (tu enim & in aliis nuncius es)
 Nymphæ cirratæ ediffere certum consilium,
 Reditum Ulyssis patientis, ut redeat,
 Neque Deorum ductu, neque mortalium hominum:
 Sed is in rate colligata ærumnas patiens
 Die vicefima ad Scheriam fertilem perveniat,
 Phæacensium in terram, qui propinqui Diis sunt,
 Qui ipsum ex animo Deum veluti honorabunt:
 Mittentque in navi charam in patriam terram,
 Æque aurumque abunde vestemque dantes
 Plurima, quanta nunquam ex Troja sustulisset Ulysses,
 Etiam si incolumis venisset, sortitus ex præda portionem.
 Sic enim ei fatale est amicosque videre, & redire
 Domum in excelsam & suam in patriam terram.
 Sic ait, neque renuit internuncius Argicula:

- Αὐτίκ' ἰσχυθ' ὑπὸ πόντιν ἰδήσατο καλὰ σείδιλα·
 45 Ἀμβρόσια, χρύσεια· τὰ μὴ ρέον ἠδὲ ἐρ' ὑγρῶν.
 Ἦσ' ἰσ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιοι.
 Εἴλετο δ' ἰάσδεν τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα δέλχ'·
 Ὡν ἰδίλφ', τὺς δ' αὖτε κ' ἰσώοντες ἐγείρε.
 Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχον πόντιο κρατὺς Ἀργερόντης.
 50 Πιρῶν δ' ἰσίδας, ἐξ αἰθέρος ἔμπροσθε πόντος.
 Σύναι' ἔπυτ' ἰσὶ κύμα, λάβω ὄρνιθι ἰοικας,
 Ὅς τε κατὰ δινὺς κόλπους ἄλως ἀπρυγέταιο
 Ἰχθύς ἀγρόσσει, πυκνὰ πτερεὰ δυνάτα ἄλμυ·
 Τῷ ἱκελ' σολέσων ὀχήτατο κύμασιν Ἑρμῆς.
 55 Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' εἶσαν,
 Ἐνθ' ἐκ πόντος βὰς ἰσίδι', ἥπειρόνδε
 Ἦεν· ὄρεα μέγα σάει' ἱκετο, ὅ ἐνὶ νύμφῃ
 Ναῖεν εὐπλόκαμ'. τὴν δ' ἐνδοθι τίτρωι εἶσαν·
 Πῦρ μὲν ἰσ' ἐχαρῶν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ἰδμεν
 60 Κέδρετ' ἐυκιάτοις δύνε τ' ἀνὰ νῆσον ἰδῶδ',
 Δαιομένηον. ἥ δ' ἐνδον αἰοιδίαν· ὅπῃ καλῇ,
 Ἰσὸν ἐποικομένη, χρυσέῃ κερκίδ' ὕφαινον,
 Ὑλῃ δ' σάει' ἀμφιπεφυκὲ τηλετόσσα,
 Κλήθρη τ' αἰγυρὸς τε, κ' εὐώδης κυπάρισσος.
 65 Ἐνθα δὲ τ' ὄρνιθες ταυτοπίπτεροι εὐάζοντο,
 Σκῶπες τ' ἱρκίς τε, ταυτογλαυσοὶ τε κορσῖναι.
 Ἰνάλιαι, τῆσιν τε θαλάσσια ἔργα μέμνηεν.
 Ἦ δ' αὐτὰς τιτάνυτο πτερεὰ πωῖες γλαφυροῖο·
 Ἡμεῖς ἠβώσσα, τιδήλφ' ἢ σαφυλῆσι·
 70 Κῆρυγας δ' ἐξείης πύσσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
 Πλοσίαν ἀλλήλων τετραμυῶμα ἄλλουδ' ἄλλη·
 Ἀμφὶ δ' λιμῶνες μαλακοὶ ἐκ ἠδὲ σελίνε
 Θήλειαν· ἐνθά κ' ἔπειτα κ' ἀθάνατός περ ἱπιδῶν
 Θηήσαιοτο ἰδῶν, κ' τερρδεῖν φρεσὶν ἦσιν·
 75 Ἐνθα σὰς θῆκετο διάκτορος Ἀργερόντης.
 Αὐτὰρ ἔπειδ' ὅτι πάντα εἰδὼ δῆλ' ἰδῶτο θυμῷ,
 Αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σάει' ἤλυθεν· ἐδὲ μιν ἄντην
 Ἠγνούσεν ἰδῶσα καλυφῶ δῖα θεῶν.
 (Οὐ γάρ τ' ἀγνώτες γε θεοὶ ἀλλήλοισι πείλονται·
 80 Ἀθάνατος, ἐδ' εἴ τις δπότ' ὅσθι δώματα γαίῃ)
 Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετρεν,
 Ἀλλ' ὅγ' ἰσ' ἀκτὴς κλαίει καθήμενος· ἐνθα σάει' περ
 Δάκρυσι κ' σοναχῆσι κ' ἀλγῆσι θυμὸν ἐρέχθαι,
 Πόντον ἰσ' ἀτρυγέτην δερκίσκετο δάκρυα λείων.
 85 Ἑρμῖαν δ' ἔειπε Καλυφῶ δῖα θεῶν,
 Ἐν θρόνῳ ἰδύσασα φανὼ σιγαλόεντι,
 Τίττε μοι Ἑρμῖα χρυσόρραπι εἰληκῆδας,
 Αἰδέομαι σε εἰδ' ἔτι σάει' γέ μιν ἔτι θαμίζεις·
 Αὐτὰ δ', τι φρονέεις· τίλίσσας δέ με θυμὸς ἀναγιν,

Statim deinde pedibus subligavit pulchra sandalia ,
 Immortalia , aurea : quæ ipsum ferebant sive per mare , 45
 Sive per immensam terram , pariter cum flatibus venti.
 Cepit & virgam qua virorum oculos demulcet
 Quorumcumque vult , rursusque dormientes excitat.
 Hanc in manibus tenens volabat fortis Argicida.
 In Pieriam autem delapsus , ex æthere incidit in mare. 50
 Ruit autem deinde super fluctus , laro arvi similis ,
 Quæ circum magnos sinus maris irrequieti
 Pisces venans , crebro alas mergit salsugine :
 Huic similis plurimis vectus est fluctibus Mercurius.
 Sed quando jam in insulam pervenit longe sitam , 55
 Tum ex ponto ascendens cæruleo , ad continentem
 Ibat : donec ad ingentem specum pervenit , in qua Nympha
 Habitabat citrata , eamque intus cum esset offendit :
 Ignis quidem super foco ingens ardebat , procul vero odor
 Cedrique fissilis thyræque per insulam olebat , 60
 Ardentium. Ipsa vero intus cantillans voce pulchra ,
 Telam percurrrens , aureo radio texebat ,
 Sylva autem specum circumcreverat virescens ,
 Alnusque populusque , & odorata cyparissus ,
 Ibi quoque aves extensas alas habentes nidulabantur , 65
 Bubones , accipitresque , latusque linguas habentes cornices
 Marinae , quibus marina opera curæ sunt.
 Atque illic extensa erat per speluncam cavam ,
 Vitis pubescens , florebat vero uvis :
 Fontes vero ex ordine quatuor fluebant aqua limpida , 70
 Vicini inter se versi alius alio :
 Circum vero prata mollia violarum atque apii
 Virebant : ibi tametsi immortalis accedens
 Admiraretur videns , & oblectaretur mente sua :
 Illic stans admirabatur fortis internuncius Argicida. 75
 Cæterum postquam omnia suo admiratus est animo ,
 Statim in amplam speluncam perrexit : neque ipsum coram
 Ignoravit conspicata Calypso præstantissima Dearum.
 (Non enim ignoti utique Dii invicem sunt
 Immortales , neque si quis longe procul domos habitet) 80
 Neque vero Ulysses magnanimum intus offendit ,
 Sed is in littore flebat sedens : ubi ante etiam
 Lacrymis & gemitibus & doloribus animum macerans ,
 Pontum in irrequietum prospiciebat lacrymas stillans.
 Mercurium autem interrogabat Calypso præstantissima Dearum , 85
 In throno collocatum splendido stupendo :
 Cur ad me , Mercuri , auream virgam ferens venisti ,
 Venerandus pariter & charus ? ante quidem neutiquâ frequentabas .
 Loquere quodcumque cupis : perficere autem me animus jussit ,

- 90 Εἰ δὴ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τιτυλισμῶν ἐστίν·
 Ἄλλ' ἔπειθε προτέρω ἵνα τοι παρ' ξείνια θύῃα.
 Ὡς ἄρα φωνήσασα διὰ παρίθκε τεράσκειαν,
 Ἀμφοτέρους πηλίσσασα· κίερασε δ' ἡ νίκταρ ἱερὸν.
 Αὐτὰρ ὁ πῶτε καὶ ἦν διὰκτορ ὦ Ἀργεῖοντις.
- 95 Αὐτὰρ ἐπεὶ δέπνησε, καὶ ἦερε θυμὸν ἰδωδῆ,
 Καὶ τότε δὴ μιν ἱππασιν αἰμιβοδῶν περιήειπεν,
 Εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα διὰ θεόν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι
 Νημερτίως τ' μῦθον ἐπισπῶμαι· κέλευε γάρ.
 Ζεὺς ἔμ' ἠνώγε διὺρ' ἐλθίμην ἐκ ἐθίοντα.
- 100 Τίς δ' ἂν ἰκὼν τοσσόνδε διαδραμόι αἰμυρὸν ὕδαρ,
 Ἀσπιδον; ἐδὲ τίς ἀγχι βροτῶν πόλις οἶτε θείοισιν
 Ἴσχε τε ῥέξαι καὶ ἐξαίτης ἱκατόμβας.
 Ἀλλὰ μάλ' ἔπως ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
 Οὔτε παρὶξ ἐλθὺν ἄλλον θεόν, ἐθ' ἀλιῶσα,
- 105 Φησὶ τοι ἄνδρα παριῖνα οἰζυροφάτον ἄλλων
 Τῶν ἀνδρῶν οἱ ἄστυ πειρὲ Πειράμιο μάχοντο
 Εἰνάτες, δικάτω δ' ὅλιν πείσαντες ἔβησαν
 Οἰκάδ'· ἀτὰρ ἐν νόσφ' Ἀθηναίην ἀλίοντο,
 Ἥ σφιν ἐπ' ὤρσ' ἀνέμον τε κακὴν καὶ κύματα μακρὰ.
- 110 Ἐνθ' ἄλλοι μιν πάντες ἀπὲρθιδὸν ἰδῶλοι ἱταῖροι,
 Τὸν δ' ἄρα διὺρ' ἀνέμος τε φέρον καὶ κύμα πύλασσιν,
 Τὸν νῦν σ' ἠνώγε δῶπασαμπεδῶν ὁ, ττι τάχιστα.
 Οὐ γάρ οἱ τῆσδ' αἶσα φίλον ἄπο νόου ἐθέλειαι,
 Ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλος τ' ἰδμεν, καὶ ἱκέσθαι
- 115 Οἶκον ἐς ὑφ' ὄρεον καὶ ἐν ἐς πρυμνεία γαίαν.
 Ὡς φάτο· ῥήγισιν δ' Καλυψὶν δῖα θεάων,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπειθε πτερύγεσσιν ἀπ' ὀφθαλμοῦ,
 Σχέτλιοι ἐστὶ θεοὶ, ζυγήμενοι ἔξοχον ἄλλων,
 Οἳ τε θεαῖς ἀγάαδε παρ' ἀνδράσιν ἰνάζεσθαι
- 120 Ἀμραδίην, ἢ τίς τε φίλον ποιήσεται ἀκούσθην.
 Ὡς μὲν ὅτ' Ὀρέαν' ἔλετο ῥοδοδάκτυλ' Ἥως,
 Τόφρ' οἱ ἠγάαδε θεοὶ ρῖα ζῶοντες,
 Ἔως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονον Ἄρτεμις ἀγνή
 Οἷς ἀγαθοῖς βελέεσσι ἐποιχομένη κατέπερνε.
- 125 Ὡς δ' ὅπου Ἰατίωνι εὐπλοκαμῶν Δημήτηρ,
 Ὡς θυμῷ εἴχασα, μίγν' φιλότῃ καὶ εὐνῇ,
 Νειῶ ἐνὶ τρεπόλῳ, ἐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος.
 Ζεὺς, ὅς μιν κατέπερνε βελῶν ἀργῆτι κεραυνῷ.
 Ὡς δ' αὖ νῦν μοι ἀγάαδε θεοὶ βροτὸν ἄνδρα παριῖνα,
- 130 Τὸν μιν ἐγὼ ἰσάσασα περὶ τρώπῳ βεβαῶτα
 Οἶον· ἔπει οἱ νῦν δὸν ἀργῆτι κεραυνῷ
 Ζεὺς ἔλσας ἐκίεσσι μίσσῳ ἐνὶ οἶνοσι πῶντας.
 Ἐνθ' ἄλλοι μιν πάντες ἀπὲρθιδὸν ἰδῶλοι ἱταῖροι,
 Τὸν δ' ἄρα διὺρ' ἀνέμος τε φέρον καὶ κύμα πύλασσιν.
- 135 Τὸν μιν ἐγὼ φίλον τε καὶ ἔτρεπον, καὶ ἱράσκειν

Si possum perficere, & si perficiendum est:
Sed sequere ulterius, ut tibi hospitalia munera apponam.

90

Sic locuta Dea apposuit mensam,
Ambrosia impletam: miscuitque nectar rubrum.
At ille bibebat & comedebat internuncius Argicida.
At postquam cenavit, & exhilaravit animum cibo,
Et tum ipsam verbis excipiens allocutus est:

95

Interrogas me venientem Dea Deum? aut ego tibi
Vere sermonem enarrabo: jubes enim.

Jupiter me jussit huc ire invitum.

Quis enim volens tantam percurreret salsam aquam,
Immensam? neque ulla prope mortalium urbs qui Diis
Sacra faciunt & eximias hecatombas.

100

Sed nullo modo fas est Jovis mentem ægida habentis
Neque prætergredi alium Deum, neque irritam facere,
Ait tibi virum adesse ærunosissimum præter cæteros
Eorum virorum qui circum urbem Priami pugnarunt
Novennio, decimo vero urbem depopulati abiverunt
Domum: at in reditu Palladem offenderunt,
Quæ ipsis excitavit ventumque malum & fluctus ingentes.

105

Ibi alii quidem omnes perierunt boni focii,
Hunc vero huc ventusque ferens & fluctus appulit,
Hunc nunc te jubet dimittere quam celerrime.

110

Non enim ei hic fatale est ab amicis seorsum perire,
Sed adhuc ei fatale est amicosque videre, & pervenire
Domum in excelsam, & suam in patriam terram.

115

Sic ait, exhorruit vero Calypso præstantissima Dea,
Et ipsum compellans voce, verba velocia dixit:

Improbi estis Dii, invidi præ aliis,
Qui Deabus invidetis cum viris dormire
Palam, si qua charum sibi conciliavit maritum.

120

Sic quidem cum Orionem cepit rosea digitos Aurora,
Tanidui illi invidebatis Dii facile viventes,
Donec ipsum in Ortygia aurea sella utens Diana casta
Suis matibus sagittis aggrediens occidit:

Sic etiam quando Jasioni cirrata Ceres,
Suo animo cedens, commixta est amore & concubitu,
Novali in tertiato: neque diu erat ignarus

125

Jupiter, qui ipsum occidit feriens corusco fulmine.

Sic rursus nunc mihi invidetis Dii mortalem virum adesse,
Illum quidem ego servavi circum carinam sese versantem
Solum: quoniam illi navem celerem corusco fulmine

130

Jupiter feriens diffidit medio in nigro ponto.
Tum alii quidem omnes perierunt boni focii,
Hunc vero huc ventusque ferens & fluctus adegit.
Eum ego amice excepi & pavi, atque dicebam

135

- Θήσιν ἀθάνατον κ' ἀγήραον ἡμᾶτα πάντα·
 Ἄλλ' ἔπει εὖπως ἐστὶ Διὸς νόον ἀγχιόχοιο
 Οὔτε παριζῇ ἐλθὼν ἄλλον θεόν, ἔδ' ἀλιῶσαι,
 Ἐρρέτω, εἰ μιν κείνῳ ἐποτρυνή κ' ἀνώγῃ
- 140 Πόντον ἰὼ ἀτρυγέτον· σέμψω δέ μιν ἔπη ἔγωγε.
 Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπὶ νῆες κ' ἵπποι, οἵ κ' ἐν
 Οἱ κέν μιν σέμπουσιν ἰὼ εὐρία νῆα θαλάσσης.
 Αὐτὰρ οἱ περὶ ῥοσσὸν ὑποθήσονται, ἔδ' ἐπικεύσω,
 Ὡς κε μάλ' ἀσκήϊας ἦν πατρίδα γαίαν ἱκταί.
- 145 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορ Ἀργεϊρόντης,
 Οὕτω γυν' ἀπύσχευε, Διὸς δ' ἐσποίζεο μῆνιν,
 Μήπως τοι μετόπισθε κοίτας ἀμφὶ χαλεπήνῃ.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργεϊρόντης·
 Ἡ δ' ἰὼ Ὀδυσσεῖα μεγαλήτορα πόντια νύμφη
- 150 Ἠΐ, ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπικλυεν ἀγγελιάων.
 Τὸν δ' ἄρ' ἰὼ ἀκτῆς εὖρε καθήμενον· ἔδ' ὅτε ποτ' ὄσοι
 Δακρυόφιν τέρσοντο· κατεΐβετο ἢ γλυκὺς αἶων
 Νόστον ὀδυρομένο, ἔπει ἐκίτι ἦνδαν νύμφη.
 Ἀλλ' ἦτοι τύκτας μὲν ἰαύεσκιν κ' ἀνάγκη
- 155 Ἐν σπῆσι γλαυερῶσι παρ' ἐν ἰδέλῳ ἰδελῶν,
 Ἡμᾶτα δ' ἐν σπῆσι κ' ἰόντας καθίζων,
 Δάκρυα κ' σοναχῆσι κ' ἀλγῶσι θυμὸν ἐρέχθων,
 Πόντον ἰὼ ἀτρυγέτον διεκίσκετο, δάκρυα λείων.
 Ἀρχὴ δ' ἰσχυρὴν προσφώνων διὰ θεῶν,
- 160 Κάμμορε, μή μοι ἐπ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδὲ τοι αἶων
 Φθινέτω· ἦδη γάρ σε μάλα περὶ ῥοσσὸν ἀποσέμψω.
 Ἀλλ' ἄγε, δεῖναι μακρὰ ταμῶν, ἀρμόζω χαλεπῇ
 Εὐρύην χεῖριν, ἀτὰρ ἱερὰ σπῆσι ἰὼ αὐτῇ
 Τῆς, ὥς σε φέρουσιν ἰὼ ἡρωιδῶν πόντον.
- 165 Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον κ' ὕδωρ κ' οἶνον ἐρυθρόν
 Ἐνθήσω μρωαῖ, ἃ κέν λιμὸν ἐρύκοι.
 Ἐμᾶτά τ' ἀμφίσσω· σέμψω δέ τοι ἔσσι ὀπιθεν,
 Ὡς κε μάλ' ἀσκήϊας σὴν πατρίδα γαίαν ἱκταί,
 Αἶκε θεῶν γ' ἰδέλῳ τοι ἔρανον εὐρὺν ἔχουσιν,
- 170 Οἱ μὲν φέρτεροί μοι νοῆσαι τε κείναι τε.
 Ὡς εἶπτο· ῥίγησεν ἢ πολύτλας διὰ Ὀδυσσεύς,
 Καί μιν φωνήσας ἔπει σπεύοντα προσεΐδα,
 Ἀλλό τι δὴ σὺ θεὰ τόδ' ἐμὲ μῆσαι, ἔδ' ἐπὶ σπομένη,
 Ἡ με κείλαι χεῖριν περὶ μέγα λαῖμα θαλάσσης,
- 175 Δεινὸν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' ἔδ' ἐπὶ νῆες εἴσαι
 Ωκύπορος σέβουσιν, ἀγαλλομένοισι Διὸς ἔρα.
 Οὐδ' ἂν ἔγῳν αἰκνῆσι σάδαν χεῖριν ἐπιδάινῃ,
 Εἰ μή μοι τλαῖν γε θεὰ μέγα ὄγκον ὀμῶσαι,
 Μῆτι μοι αὐτῷ σπῆμα κακὸν βέλυντέων ἄλλο.
- 180 Ὡς εἶπτο· μείδῃσεν ἢ Καλυψὼ διὰ θεῶν,
 Χεῖρὲ τέ μιν κατέρειξεν, ἰὼ τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὄνομα
 Ἡ δ'

Me facerem eum immortalem & expertem scilicet diebus omnibus :
Verum quandoquidem nullo pacto fas est Jovis mentem ægiochi
Nec prætergredi alium Deum , neque irritam facere ,
Valeat , si cum ille impellit & ire jubet

Pontum per irrequietum , dimisero vero ipsum nunquam ego. 140

Non enim mihi præsto sunt naves remigesque socii

Qui ipsum deducant per lata dorsa maris.

Ast ei lubens consulam , neque celabo ,

Ut plane incolumis suam in patriam terram perveniat.

Hanc rursus allocutus est internuncius Argioida. 145

Sic nunc dimitte , Jovisque respice iram ,

Ne fortassis tibi in posterum iratus succenseat.

Sic locutus abiit fortis Mercurius :

Ipsa vero ad Ulysses magnanimum veneranda Nympha

Ibat , postquam Jovis audierat mandata. 150

Illum autem in litore invenit sedentem : neque unquam oculi

A lacrymis siccabantur : consumebaturque dulcis ætas

Reditum desienti , quoniam non amplius placebat Nympha.

Enim vero nocte quidem dormiebat etiam coactus necessitate

In speluncis cavis apud nolens volentem : 155

Per dies vero in petris & littoribus sedens ,

Lacrymis & gemitibus & doloribus animum macerans ,

Pontum in irrequietum prospiciebat , lacrymas stillans

Prope autem æstans allocuta est præstantissima Dearum :

Infelix , ne mihi amplius hic ejules , nec ætas tibi 160

Consumatur : jam enim te perquam lubens dimittam.

Sed age , ligna longa cædens compinge ære

Latam ratem , atque tabulata fige super eam

Sublime , ut te ferat per obscurum pontum.

Porro ego panem & aquam & vinum rubrum 165

Imponam desiderio conveniens , quæ tibi famem arceant ,

Vestesque induam : mittamque tibi ventum à tergo ,

Ut plane incolumis tuam in patriam terram pervenias ,

Si modo Dii utique voluerint qui cælum amplum habitant ,

Qui me potiores sunt in cognoscendoque judicandoque. 170

Sic ait , exhorruit autem patiens nobilis Ulysses ,

Et ipsam allocutus verba volucra dixit :

Aliud quid omnino tu Dea hoc moliris , nequiquam dimissionem ,

Quæ me jubes rate trajicere ingentes undas maris ,

Horrendas difficilesque : quas neque naves æquales 175

Veloces trajiciunt , gaudentes Jovis vento.

Non ego te invita ratem conscenderim ,

Nisi mihi digneris Dea magnum jusjurandum jurare ,

Nullum mihi ipsi damnum malum struatur aliud.

Sic ait , risit vero Calypso præstantissima Dearum , 180

Manuque ipsum demulcit , verbumque dixit , & compellavit :

Odyssæa.

K

- Η δὲ ἄλλοις γ' ἰαυί, καὶ ἐκ ὑπερβολῆς εἰδώς·
 Οἷον δὲ τὸ μῦθον παρεχάδης ἀγορεύσας.
 Ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ κρατὸς ὑμῶν ὑπερθεῖν,
 185 Καὶ τὸ κατεβύβητον Στυγὸς ὕδαρ, (ὅς τε μάλιστα
 Ὅρκῳ δυνάτατός τε πάλιν μακάρεσσι θεοῖσι)
 Μῆτέ τοι αὐτὰς πῆμα κακὸν βεβυσσίδι ἄλλο·
 Ἀλλὰ τὰ μὲν τοῖσιν καὶ φράσσομαι, εἰς δ' αἶψ' ἔμοι σπῆρ
 Αὐτῇ μνησκόμεν' ὅτε με χρεῖα τόσσον ἴκω.
 190 Καὶ γὰρ ἔμοι νόσφι ἴσιν ἱναίσκω, εἰδὲ μοι αὐτῇ
 Θυμός ἐνὶ στήθεσσι σιδήρε' ἔστω, ἀλλ' ἐλεημον.
 Ὡς ἄρα φανήσας κηρύσσει δῖα θεῶν
 Καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μὲν ἰχθυα βαῖναι θεοῖσιν.
 Ἴξον δ' ὁππότε γλαυρὸν θεὸς ἰδὲ καὶ ἀνὴρ·
 195 Καὶ ῥ' ὁ μὲν ἰνδα κἀδίζεν ἐπὶ θρόνῳ ἰδὼν ἀνέστη
 Ἑρμῆας· ὑμῶν δ' ἐπὶ τῇ πόρῃ πάντας ἰδὼν
 Ἔδων καὶ πίνων, οἷα βροτῶν ἀνδρες ἴδουσιν·
 Αὐτῇ δ' ἀντίον ἴξεν Ὀδυσσεύς· θεοῖσιν,
 Ἦν δ' ὅσῳ ἀμειβόμεν' ἑκάστω καὶ νίκῃσιν ἴδμεν.
 200 Οἱ δ' ἴσ' ὁρῶντες ἰστοῖα παρεκβύβητον χεῖρας ἱαλόντες·
 Αὐτὰρ ἐπὶ τάρπησαν ἰδνύμεν' ἰδὲ ποσσὶν,
 Τοῖς ἄρα μῦθον ἦρχε Καλυψὼ δῖα θεῶν,
 Διουγνὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Οὕτως δὲ οἰκόσθι φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν
 205 Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἵεναι; σὺ δ' ἤ χαῖρε καὶ ἔμπερι·
 Εἴ γε μὲν εἰδέης σῆσι φρεσὶν ὅσαά τοι αἴσα
 Κηδὲ ἀναπλήσται πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκῆσθαι,
 Ἐνθάδ' αὖθις μῶλον σὺν ἔμοι τόδε δῶμα εὐρύστοις;
 Ἀθάνατός τ' εἴης· ἱμερῶνδ' ἄρ' ἰδίδδαι
 210 Σὺν ἄλλοχον, τῆς αἰὲν εἰλδεῖσ' ἥματα πάντα.
 Οὐ μὲν δὴν κείνης γε χερσὶν εὐχομαι ἦν,
 Οὐδέ μεμας, εἰδὲ φωνὴν ἐπὶ ἔποι· εἰδὲ τοῖσι
 Θνητὰς ἀθανάτησι δέμας καὶ εἶδ' ἐρέζων.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' ὁρῶντι πολυμήχανις Ὀδυσσεύς·
 215 Πότνια θεῶν, μή μοι τόδε χροῖο· οἶδα καὶ αὐτὸς
 Πάντα μάλ' ἔτι κα σέο περικλυτὴν Πηνελόπειαν
 Εἶδ' ἀκιδνοτέρῃ, μέγαδός τ', εἰς ἅντα ἰδίδδαι.
 (Ἡ μὲν γὰρ, βροτὸς ἐστὶ, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρος)
 Ἀλλὰ καὶ ὥς, εἰδέω καὶ ἐλδομαι ἥματα πάντα
 220 Οἰκαδὲ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἡμᾶρ ἰδίδδαι.
 Εἰ δ' αὖ τις βάλῃσι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι σίντῳ,
 Τλήσομαι, ἐν στήθεσσι ἔχων ταλαπηνόβη θυμῷ.
 Ἦν γὰρ μάλα πόντ' ἴκαδον καὶ πόντ' ἐμύθησα
 Κύματα καὶ πολέμους μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
 225 Ὡς ἔρατ' ἤλυθ' ὁ δ' ἄρ' ἴδω καὶ ἐπὶ κτῆρας ἔλθει·
 Ἐβρόντες δ' ἄρα τὰ γὰρ μυχῷ σπέντες γλαυρῶσιν,
 Τετρίσθην φιλότῃ παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.

Profecto improbus es, & non incauta sciens:
 Qualem jam hunc sermonem induxisti in animum proloqui.
 Sciat nunc hoc terra & cælum amplum superne,
 Et ipsa subterlabens Stygis aqua, (quod maximum 185
 Jusjurandum gravissimumque est beatis Diis)
 Non ullum tibi ipsi damnum malum structuram aliud:
 Sed ex quidem cogito & suadeo, quæcumque mihi ipsi
 Utique suaderem si me necessitas tantopere urgeret.
 Etenim mihi mens est æqua, neque mihi ipsi 190
 Animus intra præcordia ferreus, sed misericors.

Sic locuta prævit præstantissima Dearum
 Celeriter, ille deinde post vestigia ivit Deæ,
 Pervenerunt autem ad speluncam cavam Dea atque vis:
 Et ille quidem illic resedit in solio unde surrexerat 195
 Mercurius: Nympha vero apposuit omnem cibum,
 Ad edendum & bibendum, qualia mortales viri edunt:
 Ipsa vero è regione sedit Ulyssis divini,
 Huic vero ambrosiam ancillæ & nectar apposuerunt.
 Iique ad fercula parata apposita manus extenderunt. 200
 At postquam saturati sunt cibo & potu,
 His sermones cepit Calypso præstantissima Dea,

O inelyte Laërtiade versute Ulysses,
 Siccine domum charam in patriam terram
 Protinus nunc vis proficisci? tu vero vale nihilominus. 205
 Si quidem scires tua mente quantos tibi fatale est
 Dolores implere, priusquam in patriam terram pervenias,
 Tum certe hic manens una mecum hanc domum custodires,
 Immortalisque fieres: quantumvis cupidus sis videndi
 Tuam uxorem, cujus usque desiderio teneris dies omnes. 210
 Non quidem certe illa inferiorem me aio esse
 Nec corpore, neque statura: quandoquidem nequaquam decet
 Mortales cum immortalibus corpore & forma certare.

Hanc respondens allocutus est versutus Ulysses:
 Veneranda Dea, ne mihi ob hoc succenseas, scio enim ipso 215
 Omnia plane quod te prudens Penelope
 Forma deterior est, magnitudineque, coram aspectu.
 (Illa enim mortalis est, tu vero immortalis & senii expertus)
 Sed etiam sic volo & desidero diebus omnibus
 Domumque redire, & reditus diem videre. 220
 Quod si quispiam sævierit Deorum in nigro ponto,
 Patiar, in pectore habens patientem ærumnarum animum.
 Jam enim perquam multa passus sum & multa laboravi
 Fluctibus & bello: post illa hoc quoque fiat.

Sic ait, Sol autem occidit & tenebræ advenerunt: 225
 Venientes autem hi in secessum speluncæ cavæ,
 Oblectati sunt amore alter apud alterum mandantes.

- Ἡμῶν δ' ἡρῆναια φάνη βοδὸδ' ἀκτυλῶν ἡός,
 Αὐτὶχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔπνυτ' Ὀδυσσεύς,
 230 Αὐτὸς δ' ἀργύρεον φάρῳ μύα ἐπνυτο νύμφην,
 Λιπτόν κ' χαεῖν, πῶς δ' ἑστάνη βάλαντ' ἰξυῖ
 Καλὴν, χαυστήν· κερὰ δ' ἐπέθηκε καλύπτραν·
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς μεγαλήτερε μέδετο φομπήν·
 Δῶκε μὲν οἱ πόλεον μίγαν, ἀρμυρὸν ἐν παλάμῳ,
 235 Χάλκεον, ἀμερότιον ἀπαχιδμόν. αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 Στυλαιοὺς περὶ αἰαλῆς, ἐλαῖνον, εὖ ἐναρμύς·
 Δῶκε δ' ἔπνυτο σκίπαρον εὐξοόν. ἤρχε δ' ὁδοῖο
 Νῆσσι ἰὼ ἰκατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ στεινὰ,
 Κληῖδρ' ἑ, αἰγμῆς ἑ, ἐλάτῃ ἑ ἦν ἔκτομομακῆς,
 240 Αὖα πάλαι, στεινὰ, τὰ οἱ πωλοῖεν ἑλασσοῖς.
 Αὐτὰρ ἐπὶ δὴ δῖος ὅθι δένδρεα μακρὰ στεινὰ,
 Ἡ μὲν ἔκπ' ἀπὸ πρὸς δῶμα Καλυψώ δῖα Διάων·
 Αὐτὰρ ὁ τὰ μνηστο δῶκε· δῶκε δὲ οἱ ἦντο ἔργα.
 Εἴκοσι δ' ἑκάλε πάντα· πελίκην δ' ἄρα χαλκῶν.
 245 Εἴασι δ' ἐπισαμῶν, κ' ἐπὶ σάδμῃ ἴδυνε.
 Τόρρα δ' ἔθηκε τίματ' ἀπὸ Καλυψώ δῖα Διάων,
 Τέττην κ' ἄρα πάντα, κ' ἥρμοσεν ἀλλήλοισι·
 Γόμοισι δ' ἄρα τήν κ' ἀμμοῖσιν ἀρμυρῇ.
 Ὅσον τίς τ' ἴδωκε πῶς τομῶσεται αἴψῃ
 250 Φορτίδ' εὐρύϊας, εὖ εἰδὼς τιεκτοσυαῖαν,
 Τόσον ἰὼ εὐρύϊν χερσὶν ποιήσας Ὀδυσσεύς.
 Ἰκρία δ' ἑστῆς, ἀεχρῶν θαμνοῖς θαμνίσας,
 Ποῖς, ἀτὰρ μακρῇσιν ἰππηκιδάσι τελευτά.
 Ἐν δ' ἰσὺν ποῖς, κ' ἐπὶ κερῶν ἀρμυρὸν αὐτῷ.
 255 Πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον φοῖσας, ὅρ' ἰδύτοι.
 Φεάξαι δὲ μιν ῥίσιαι διαμπερές εἰσὶν ἔσσι,
 Κύματ' ἑλάρ' ἑλάρ' πολλὴν δ' ἰππηκιδάσι ὕλην.
 Τόρρα δ' ἑστῆς ἑστῆς Καλυψώ δῖα Διάων,
 Ἰσῖα ποιήσας αὖ· ὁ δ' εὖ τεχνίστατο κ' τέ.
 260 Ἐν δ' ἑστῆς τε, κάλεις τε, πῶδας τε ἐνέδουσιν ἐν αὐτῇ·
 Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τὴν γὰρ κατέρυσεν εἰς ἄλα δῖαν.
 Τέττηντο ἡμῶν ἑν, κ' τῶ τετέλεστο ἅπαντα·
 Τῶ δ' ἄρα πῶς πῶς ἀνίμ' ἀπὸ νῆος δῖα Καλυψώ,
 Εἰμυτὰ ἑ ἀμμοῖσας Δυσόδια, κ' λῦσας.
 265 Ἐν δ' οἱ ἀπὸν ἔθηκε διὰ μέλαν' οἶνοιο
 Τὸν ἑσθλόν, ἑσθλὸν δ' ὕδατ' ἑ μίγαν· ἐν δ' κ' ἦν.
 Κερύκῃ, ἐν δὲ οἱ ὅσα τίθη μνηστικὰ πολλὰ.
 Οὐδὲν δ' ἀπὸν ἀπὸν ἀπὸν ἀπὸν ἀπὸν ἀπὸν.
 Γηρόσυν δ' ἑστῆς πῶδας ἑστῆς δῖα Διάων·
 270 Αὐτὰρ ὁ πηδάλιον ἰδύμετο τεχνίστας
 Ἡμῶν· ἐδὲ οἱ ὕπν' ἐπὶ βλεφάρουσιν ἑσθλῇ.
 Πληιάδας τ' ἑσθλῇ κ' ὅσα δύναται βροτῶν,
 Ἀρκετοὶ δ' ἑν κ' ἀμμοῖσιν ἐπὶ κερῶν ἀπὸν.

Quando autem aëre genita apparuit rosea digitos aurora,
 Continuo is quidem palliumque tunicamque induit Ulysses.
 Ipsa vero candidam stolam ingentem induit Nympha, 230
 Tenuem & gratiosam, zonamque circumposuit lumbis
 Pulchram, auream, capiti autem imposuit calanticam:
 Et tum tandem Ulyssi magnanimo molita est dimissionem:
 Dedit quidem primum eis securim magnam, habilem in manus,
 Ferream, utrinque acutam. Cæterum in ipsa 235
 Manubrium perpulchrum, oleaginum, fabrefactum:
 Dedit vero deinde asciam politam, duxque viæ erat
 Insulæ ad extremam oram, ubi arbores proceræ succreverunt,
 Alnusque populusque, abiesque in cælum pertingens,
 Arida; pridem, sicca, quæ ei navigarent leviter. 240
 Cæterum postquam ostendit ubi arbores longæ crevissent,
 Rediit quidem ad domum Calypso præstantissima Dea:
 At ipse cædebat ligna: celeriterque ei perficiebatur opus.
 Viginti autem deiecit omnino: dolavitque ferro,
 Levigavitque scite, & ad normam direxit: 245
 Interim autem attulit terebras Calypso præstantissima Dea,
 Terebravit vero omnes, & composuit inter sese:
 Clavis autem ipsam & compagibus aptavit.
 Quanto tempore quis fundum navis fabricabit vir
 Onerariæ latæ, bene peritus fabrilium, 250
 Tanto latam ratem confecit Ulysses.
 Fabulata etiam erigens, coaptans densis staminibus,
 Faciebat, cæterum longis asteribus perficiebat.
 Inferebat etiam malum, & antennas congruentes ei.
 Præterea gubernaculum fecit, ut dirigeret. 255
 Obsepsit vero ipsam virgis undique salignis,
 Fluctuum propugnaculum ut essent, multamque ingessit materiam.
 Interea vero lintea attulit Calypso præstantissima Dearum,
 Ad vela conficienda, ille vero bene confecit & ista.
 Illigavit quoque funesque rudentesque pedesque in ipsa, 260
 Vestibus autem illam traxit in mare divinum.
 Quarta dies erat, & ei perfecta erant omnia:
 Quinta vero dimisit ab insula præstantissima Calypso,
 Vestesque amiciens odoratas, & lavans.
 Imposuit vero ei utrem Dea nigri vini 265
 Alium, alium vero aquæ magnum: & viatica
 In peram, etiam ei obsonia imposuit desiderio convenientia multa.
 Ventum vero misit innocuumque tepidumque.
 Lætus vero vento extendit vela nobilis Ulysses:
 Cæterum ipse gubernaculo dirigebat artificiose 270
 Sedens: neque ei somnus in palpebras cadebat
 Pleiadesque contemplanti & fero occidentem Bootem,
 Ursamque, quam & currum cognomento vocant,

- Η τ' αὐτὰ γνέρεται, καὶ τ' αἰεὶ ὄντα δοκίμῃ·
 275 Οἷν δ' ἄμμορον ἐστὶ λοιπῶν ἀκτανοῖο.
 Τὴν γὰρ δὴ μιν ἄνωγε Καλυψὼ θία Διᾶν
 Ποντοπορεύεσθαι ὡς ἀεΐσσεα χεῖρς ἔχοντα.
 Ἐκταδικαῖδ' ἐκα μὲν σπλὴν ἡμάτα ποντοπορεύων·
 Ὀκτακαϊδικά τ' ἑξάτη ὅρα σκίοντα
 280 Γαίης Φαίηκων, ὅθι τ' ἀγχιεὺς σέλειν αὐτὰ.
 Εἶσατο δ' ὡς ὅτε ρινὸν ἐν περὶ δὲ πόντῳ.
 Τὸν δ' ἐξ Αἰθιόπων αἰνῶν Ἐνδοίχθαι,
 Τηλέθιν ἐκ Σελύμων ὄριον ἴδεν· εἶσατο γάρ οἱ
 Πόντον ἐκπλησίον. ὃ δ' ἔχασατο κερῶδι μάλλον·
 285 Κινίσας δ' ἄρ' ἡμ' ὡρτὶ ἐν μυδάτατο θυμῷ,
 Ὡς σῶποι, ἢ μάλα δὴ μετεβόλευσαν θιοὶ ἄλλω·
 Ἄμφ' Ὀδυσσῇ, ἑμῖο μετ' Αἰθιόπιοισιν ἰόντῳ.
 Καὶ δὴ Φαίηκων γαίης χεῖρς, ἰδὲ αἱ αἶσα
 Ἐκρυγνύν μῆγα πειραὶς ὀϊζύντῳ ἢ μιν ἰκάνῃ.
 290 Ἀλλ' ἔτι μιν ἔμει ἀδὴν ἐλάαν κακίτητῳ.
 Ὡς εἰπὼν, συναγνύει πέλας, ἐπείραξαι δ' αὐτόν,
 Χεῖρσι πείραταιν ἐλάν· σάσας δ' ὀρέδυνεν αἰέτας
 Παντοίων ἀνέμων· σὺν δ' ἤρπασεν κάλυψα
 Γαῖαν ὅμῃ κ' αὐτόν· ὀρεφρὶ δ' ἔκτανόθεν ὑψ·
 295 Σὺν δ' εὖρθε τε τότῳ τ' ἔπειτα, ξέρονθ' τε δυσαῖς,
 Καὶ βορέης αἰθρηγενέτης, μῆγα κύμα κυλίσδον.
 Καὶ τότ' Ὀδυσσῇ λυτο γένατα κ' οἶλον ἥτορ·
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ἐν μεγαλύντορα θυμῷ,
 Ὡς μοι ἔγωγε δουλὸς, τί νύ μοι μήκιστα γίνεται.
 300 Δεῖδω μὴ δὴ πάντα. θεὰ νημερτέα εἶπεν,
 Ἡ μ' ἔρατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκίδαι,
 Ἄλλ' ἀναπλήσειν· τάδε δὴ νῦν πάντα τελέεται.
 Οἷοισι νηῖασι πειρᾶσθαι· ἔχοντ' ἐνὶ νῦν
 Ζεύς, ἐπείραξαι δ' αὐτόν, ἐπισπέρχουσι δ' αὐτῶν·
 305 Παντοίων ἀνέμων· νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὀλιδρῶν.
 Τεῖς μάκαρες Δαναοὶ κ' τετράκις οἱ τότ' ἔλοντο,
 Τροίῃ ἐν ευρείῃ, χάριν Ἀτρίδῃσι ρέοντι.
 Ὡς δὴ ἔρωγ' ἔβλοντο θανάτῳ κ' σῶτμον ἐπισπνύει·
 Ἡματι τῷ, ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δῶρα
 310 Τροίης ἐπείριψαν περὶ Πηλεΐδῃ θανόντι.
 Τῷ κ' ἐλαχὶν κτερίων, καὶ μιν κλέῳ ἦγον Ἀχαιοί·
 Νῦν δέ με λευγαλὴν θανάτῳ ἔμπαρτε ἀλῶνται.
 Ὡς ἄρα μιν εἰπόντ' ἐλάσεν μῆγα κύμα κατ' αἶρας,
 Δεινὸν ἐπ' αὐτῶν, πρὶν δ' ἔχιδν' ἐλέλιξεν.
 315 Τῷ δ' ὀπὸ χεῖρς αὐτὸς πρὶν, πηδάλιον δ'·
 Ἐκ χερσὶν περὶνκε· μέσση δ' οἱ ἴσον ἔαξε
 Διτὴ μισγομένην ἀνέμων ἐλδῶσα δύσλιν.
 Τηλεὲς δ' ὤσπασεν κ' ἐπὶ κερσὶν ἔμπαρτε πόντῳ.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπεβρυχα δῆκε σπλὴν χεῖρσι, ἐδὲ δυιᾶδ' ἦ·

Quæ ibidem vertitur, atque Orionem observat:

275

Sola vero expertus est lavacrorum Oceani.

Hanc enim cum jussit Calypso præstantissima Dearum

Ponto navigare ad sinistram manum habentem.

Septemdecim quidem navigabat dies iter mari faciens:

Ottodecima vero apparuerunt montes umbrosi

Terræ Phæacensium, qua proximum erat illi:

280

Apparuit autem veluti scutum in obscuro ponto.

Hunc vero ex Æthiopibus rediens potens Neptunus,

Procul ex Solymorum montibus vidit: apparuit enim ei

Pontum navigans, ille vero iratus est ex corde magis:

Quassans autem caput ad suum dixit animum:

285

Eheu, profecto jam consultarunt Dii aliter

De Ulyssæ, me apud Æthiopas absente:

Et jam Phæacensium terram prope, ubi ei fatum est

Effugere magnam metam ærumnarum quæ ipsum manent.

Sed adhuc quidem cum aio assatim agiturum malis.

290

Sic fatus, collegit nubes, & turbavit pontum,

Manibus tridentem capiens: omnesque concitavit procellas

Omnium ventorum, nubibusque operuit

Terram simul & pontum, ruit autem è cælo nox.

295

Una Euræusque Notusque incidit, Zephyrusque vehemens,

Et Boreas serenus, ingentem fluctum provolvens.

Et tunc Ulyssis soluta sunt genua & amicum cor:

Ingemiscens sane dixit ad suum magnanimum animum:

Heu me miserum, quid me tandem fiet.

Veteor ne omnia Dea vera dixerit,

300

Quæ me dicebat in mari, priusquam ad patriam terram pervenirem:

Dolores impleturum esse: ea nempe nunc omnia perficiuntur.

Qualibus nubibus operuit cælum latum

Jupiter, turbavitque mare, irruunt vero procellæ

Omnium ventorum, nunc mihi præfens est gravis perniciēs.

305

Ter beati Danaï, & quater qui quondam perierunt

Troja in ampla, Attidis gratificantes.

Utinam ego mortuus fuisset & fatum obisset:

Die illo quando mihi plurimi æratas hastas

Trojani injecerunt circa Atridem mortuum:

310

Tum sortitus essem parentalia, & meam gloriam celebrasset

Nunc me tristis morte fatale est perire.

(Achivi)

Sic ipsum locutum pepulit ingens fluctus à vertice,

Horrendum irruens, concussit autem ratem.

Longe vero à rate ipse excidit, clavumque

315

Ex manibus dimisit: medium autem malum ei fregit

Horrenda commixtorum ventorum irruens procella.

Longe autem velum & antenna incidit ponto.

Ipsamque sub aqua detinuit longo tempore, neque potuit

- 320 Αἶψα μάλ' ἀνχιδόνι· μεγάλῃ ὑπὸ κύματι· ὄρμαι·
Εἴματα γάρ ῥ' ἐβάρυνε τά οἱ σῶρι δῖα Καλυψώ.
Ὅψι δ' ἤ ῥ' ἀνίδου, σῶματι· δὲ ἐξέπτυσεν ἀλμυρὸν
Πικρὸν, ἢ οἱ πολλὰ ὑπὸ κρατὸς κελεύσειν.
Ἀλλ' ὡς χεῖρας ἐπὶ πλάγῳ τετραμήνους περ,
325 Ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐν κύμασιν, ἐλλαβετ' αὐτῆς.
Ἐν μίᾳ δ' ἤ κάδιζε, τέλει θανάτῳ ἀλείπων.
Τὴν δ' ἐφάρξ' ἰμέγα· κύμα κατὰ ῥέον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς βορὴν φορέσῃ ἀπάνθας
Ἀν' ἀνέμων, σκυκετὶ δ' περὶ ἀλλήλων ἔχοντα·
330 Ὡς τὴν αἰ σπλάγχθ' ἀνέμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ἄλλοτε μὲν τε γότῳ βορῇ πρὸ βάλλοιτο φριδάει,
Ἄλλοτε δ' αὐτ' ὕψῳ· ζεύρω εἴλασε δῖος κεν.
Τὸν δ' ἰδὼν Κάδμῳ θυγάτηρ καλλίστῳ· Ἰνὸ
Διουκόθεν, ἢ περὶ μὲν ἔην βορρῶς αὐδήσας,
335 Νῦν δ' αἰδὸς ἐν σπλάγχθ' ἰδὼν ἐξέμμορε τιμῆς,
Ἢ ῥ' Ὀδυσσῇ ἐλπίσεν ἀλώμεναι, ἀλγὶ ἔχοντα,
Ἀἰδυίῃ δ' ἐκνύια· ποτὶ ἀνιδύσατο λήμνης.
Ἰξοῖ δ' ἐπὶ χεῖρας, στυλιδόμῳ, ἐπὶ τε μῦθον,
Κάμμορε, τίπτεται δὲ Ποσειδάων ἐνοσίχθων
340 Ὀδύσσει· ἱκπάρχας, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ ρυτύνει·
Οἱ μὲν δὲ σε καταρδίοι μάλα περ μωραίων.
Ἀλλὰ μάλ' ὦδ' ἔρξαι, (δοκίμης δέ μοι ἐκ ἀπινύσαν)
Εἴματα ταῦτ' ὀδοδύς, χεῖρῃν ἀνέμοισι φριδάει
Καλλιπῶ· ἀτὰρ χεῖρας ἰών, ἐπιμαίσει νόστον
345 Γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι.
Τῷ δ' ἰδὼν κρήδμον ὑπὸ στήθεσσι τάνυσσεν
Ἀκρόστον· ὕδιν τοι παθεῖν δέῃ, ὡς δὲ ὀλοιάσῃ.
Αὐτὰρ ἔπην χεῖρας ἐράτῃαι παύεσθαι,
Ἀψ' ὀδοδυσσάμῳ· βαλεῖν εἰς οἶνοπα σῶντον,
350 Πελὸν ἀπ' ἡπίμῃ, αὐτὸς δ' ὑπὸ νόστοι τετραπιάσῃ.
Ὡς ἄρα φανήσασα διὰ κρήδμον ἰδωναι,
Αὐτὴ δ' αἶψ' εἰς σῶντον ἰδύσατο κυμαίνοντα,
Αἰδυίῃ ἐκνύια· μέλαι δέ ἑ κύμα κάλυψεν.
Αὐτὰρ ὁ μερμήρεζε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
355 Ὅχθησας δὲ ἄρα εἴπε περὶ ὃν μεγαλήτορα θυμὸν,
Ὡ μοι ἔγω, μή τις μοι ὑβρίησι δόλῃν ἄλλον
Ἀθάνατον, ὅτε με χεῖρας ὀδοδύνῃ ἀνῶγῃ.
Ἀλλὰ μάλ' ἔγω παύσομαι· ἐπεὶ ἴκας ὀρθαλμοῖσι.
Γαῖαν ἔγῳ ἰδύμεν ὅθι μοι γάτο ρύξμεν ἦ.
360 Ἀλλὰ μάλ' ὦδ' ἔρξω, δοκίμῃ δέ μοι ἦ ἄριστον·
Ὅτ' ἂν μὲν κεν δέσῃ ἐν ἀρμονίῃσιν ἀρήν,
Τότ' αὐτῷ μῦθῳ καὶ τλήσομαι ἄλγῃα πάχων·
Αὐτὰρ ἔπην δὲ μοι χεῖρῃ διὰ κύμα τιναῖξῃ,
Νῆξομαι· ἐπεὶ ἔ μὲν τι πάρα προσηύδα ἄμεινον.
365 Ἔως ἑ ταῦθ' ὄρμαινε κατὰ φρίκα καὶ κατὰ θυμὸν,

- Cito adeo emergere magni sub fluctus impetu.
 Vestes enim gravabant quas illi præbuerat optima Calypso.
 Sero tandem emerfit, ex ore autem evomuit saluginem
 Amaram, quæ ei copiosa ab capite defluebat.
 Sed neque sic raris oblitus est tamen afflictus,
 Sed impetu facto in fluctibus, apprehendit eam : 325
 In medio autem sedit, finem mortis evitans :
 Hanc autem ferebat ingens fluctus per fluentia huc atque illuc.
 Ut cum autumnalis Boreas fert spinas
 Per campum, densæ autem invicem hærent :
 Sic illam per mare venti ferebant huc atque illuc. 330
 Interdum quidem Notus Boreæ objecit ferendam,
 Interdum vero rursus Eurus Zephyro cedebat ut persequeretur.
 Hunc autem vidit Cadmi filia pulchra talos Ino
 Leucothea, quæ ante quidem erat mortalis vocalis,
 Nunc vero maris in pelago Deorum sortita erat honorem, 335
 Hæc Ulyssem miserata est vagabundum, dolores habentem,
 Mergoque adsimilis volatu emerfit è gurgite :
 Sedit autem in rate, multis clavis munita, locuraque est :
 Infelix, quid tibi sic Neptunus terram concutiens
 Iratus est vehementer, quod tibi mala multa ferit ? 340
 Non tamen te perdet quantumvis insaniens.
 Sed certe sic fac, (videris enim mihi non insipiens esse)
 Vestes istas exuens, ratem ventis ferendam
 Relinque : cæterum manibus natans, quære reditum
 In terra Phæacensium, ubi tibi fatale est effugere. 345
 Accipe autem hanc vittam & sub pectore extendas
 Immortalem : nihil tibi periculi est te passurum aut periturum.
 At postquam manibus contigeris litus,
 Rursus exuens projice in nigrum pontum,
 Longe à litore, ipse autem alio te convertas. 350
 Sic locuta Dea vittam dedit,
 Ipsa vero rursus in pontum ingressa est fluctuantem,
 Mergo adsimilis, niger vero ipsam fluctus obtexit.
 Cæterum sollicitus erat patiens eximius Ulysses,
 Ac ingemiscens dixit ad suum magnanimum animum : 355
 Hei mihi, ne quis mihi texit dolum rursus
 Immortalium, quando me à rate discedere jubet.
 Sed omnino nondum parebo : quoniam longe oculis
 Terram ego vidi ubi mihi dixit effugium esse :
 Sed omnino sic faciam, videtur vero mihi esse optimum : 360
 Quandiu sane ligna in compagibus hærebunt,
 Tandiu hic manebo & sustinebo dolores patiens :
 At postquam mihi ratem fluctus disperserit,
 Natabo : quandoquidem nihil adest prospectu melius.
 Dum ille hæc cogitabat in mente & in animo, 365

- Ἦρσι δ' ἐπὶ μέγα κῆμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων;
 Διὸν τ' ἀργαλέον τε κατηριέες· ἤλασε δ' αὐτόν.
 Ὡς δ' αἰνέει ζῆας ἦσαν θημῶνα τιτᾶν
 Καρφαλίαν, τὰ μὲν αἶρ τε διοσίδας· ἄλλουδ' ἄλλοι.
 370 Ὡς τῆς δέσποντα μακρὰ διοσίδας· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἄμφ' ἐνὶ δέσποντι βαίνει, κίληθ' ὡς ἵππιν ἐλαύνων,
 Εἴματα δ' ἐξαπιδύει τὰ οἱ σφρι δῖα Καλυψώ.
 Αὐτίκα δ' ἐκρίμενον ὑπὸ σφρι τοῖσι τάττουσιν·
 Αὐτὸς δ' ἐμνήσθη ἀλὶ κάππῃσι χεῖρε σπινθῆρας,
 375 Νηχιόμην μαμαῶς. ἰδὲ δ' ἐκρίαν· Ἐνοσίχθων,
 Κινήσας δ' ἐκρῖν ποτὶ ὄν μυθήσασθε θυμὸν,
 Οὕτω γὺν κακὰ ποικίλα παθὼν ἄλλως κατὰ ποίηται,
 Εἰσὶναι ἀνθρώποισι διοτρίσασθαι μυθίης·
 Ἀλλ' ἐδὲ ὡς σὶ ἔοιπα νοόσασθαι κακότητι.
 380 Ὡς ἄρα φωνήσας, ἤματι καλλιτέρχας ἵππας,
 Ἰκτο δ' εἰς Ληγὰς ἰδὲ οἱ κλυτὰ δόματ' ἔασι·
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη κῆρυ Διὸς ἄλλ' ἐτίθει.
 Ἦτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατίδουσι καλιύδας,
 Πανύσασθαι δ' ἐκίλιουσιν ἐνὶ θυμῷ ἀπαντας·
 385 Ἦρσι δ' ἐπὶ κρασιὶν βερίην, σφρὶ δ' κῆματ' ἔαζεν·
 Ἔως οὔτε Φαίηταισι φιληρέτμοισι μυθίην
 Διγενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον δ' κῆρας ἀλύξας,
 Ἔειδα δύο νύκτας δύο δ' ἤματα κῆματι σπινθῆ
 Πλάζετο· πάλαι δ' οἱ κραδίη σφρογισσάσθαι ὀλεθρῇ.
 390 Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἤμαρ εὐπλόκαμος τίλεισ' ἦεν,
 Καὶ τότε ἔπειτ' αἰνέει μὲν ἐπαύσατο, ἰδὲ γαλήνη
 Ἐπλετο πημῆ· ὁ δ' ἄρα χεῖδον εἰσίδει γαῖαν,
 Ὄξυ μάλ' ἀποσπιδῶν, μεγάλ' ὑπὸ κῆματ' ἀρβύρας·
 Ὡς δ' ὅταν ἀσπασίη βίησιν παίδεσσιν φωνή
 395 Πατέρες, ὅς ἐν νόσφ' κῆται κρατὶρ ἄλγιστα πάχων
 Διγενὴ πημῆσιν, συγχεῖ δὲ οἱ ἔχρασι δαίμων,
 Ἀσπασίον δ' ἄρα τὴν γὰρ Διοὶ κακότητι ἔλυσαν·
 Ὡς Ὀδυσσεὺς ἀσπασίον ἦισατο γαῖα δ' ἔλκ·
 Νῆχθ' δ' ἐπιγυρόμενος ποσσὶν ἐπείρε ἐπιδίηται.
 400 Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπὸν ἔασι τε γένηται βεῖσας,
 Καὶ δὴ δέσποντος ἀκῆσσι ποτὶ σπιλάδιαν θαλάσσην·
 Ἐρχθῆ γὰρ μέγα κῆμα ποτὶ ξερὸν ἐπείρεο
 Διὸν ἐπιγυρόμενον, εἴλυτο δ' ἀπὸν ἄλως ἄχνη.
 Οὐ γὰρ ἴσαν λιμὴν πῶν ἔχει, ἐδὲ ἐπικύβηται,
 405 Ἀλλ' ἀκταὶ σφρογισσάσθαι ἴσαν, σπιλάδιος τε πᾶσι
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λῦτο γένηται δ' ἴσαν ἵππορ,
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἴπε σφρὶ ὄν μεγαλήτορα θυμὸν,
 Ὡ μοι· ἐπιδὲ γαῖαν αἰλπία δακνὴν ἰδέσθαι
 Ζεὺς, καὶ δὴ τόδ' ἐλπίμα διατμήσας ἐπείρεται,
 410 Ἐκβασίς ὃ σφρὶ φαίνεται ἄλως σολοιοῦ δύραξι.
 Ἰκτοδὲν μὲν γὰρ πᾶσι δέξιος, ἀμφὶ δ' κῆμα

Misiit ingentem fluctum Neptunus terræ quassator,
 Horrendumque molestumque sublime, impulitque ipsum.
 Ut cum ventus vebementer spirans acervum dissipat
 Stipularum, quas quidem dissipat ultro citroque:
 Sic ipse ligna longa disperfit. Porro Ulysses 376
 In unum lignum conscendit, desultorium veluti equum impellens,
 Vestesque exiit quas ei præbuerat optima Calypso.
 Statimque vittam sub pectus extendit:
 Ipse autem pronus in mare cecidit manus extendens,
 Natandi cupidus. Vidit vero potens Neptunus 377
 Quassansque caput ad suum locutus est animum:
 Sic nunc mala plurima passus erres per mare,
 Donec hominibus Jovis alumniis inter sis:
 Sed neque sic te spero vilipensurum malum.
 Sic locutus, impulit pulchros jubis equos, 378
 Venit autem ad Ægas ubi ei inclytæ domus sunt.
 At Pallas filia Jovis alia excogitavit:
 Illa quidem aliorum ventorum obstruxit vias,
 Quiescereque jussit & consopitos esse omnes.
 Excitavit autem velocem Boream, fluctusque fregit, 379
 Donec ipse Phæacensibus remigrandi studiosus misceretur
 Inclytus Ulysses, mortem & fatum effugiens.
 Hic duas noctes duosque dies fluctu vasto
 Errabat: plurimum vero ei cor prævidebat perniciem.
 Sed quando jam tertiam diem pulchricoma adduxit aurora, 380
 Et tunc statim ventus quidem quievit, atque serenitas
 Erat tranquilla: ipse vero prope conspexit terram,
 Acute admodum prospiciens, è magno fluctu levatus.
 Ut cum jucunda valetudo filiis apparet
 Patris, qui in morbo decumbit validos dolores patiens, 381
 Diu contabescens, odiosus vero ei ingruit dæmon,
 Lubentem vero hunc Dii à morbo liberarunt:
 Sic Ulyssi grate apparuit terra & sylva:
 Natabat vero nitens pedibus litus ut conscenderet.
 Sed cum tantum abesset quantum auditur clamans, 382
 Et jam sonitum audivit ad scopulos maris.
 Murmurabat enim ingens fluctus ad aridam continentis
 Horrendum oruans, operuit autem omnia maris aspergo.
 Non enim erant navium portus capaces, neque secessus,
 Sed litora objecta erant, scopulique saxaque. 383
 Et tunc Ulyssi soluta sunt genua ejusque cor,
 Ingemiscens vero dixit ad suum magnanimum animum:
 Hei mihi, postquam terram insperatam dedit videre
 Jupiter, & jam has undas sulcaus penetravi,
 Egressus nusquam apparet ex mari cano foras. 384
 Extra enim saxa acuta, circumque fluctus

- Βέβρυχεν ῥόδιον, λισσὴ δὲ ἀναδίδρομι αἶτριν,
 Ἀλχιβαδὴς ἢ θάλασσα· καὶ ἔπος ἐστὶ πεδίου
 Σπέρματι ἀμφοτέρωσι, καὶ ἐκφυγέειν κακότητα,
 417 Μήπως μὲν ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθασιν ποτὶ αἶτριν
 Κύμα μὲν ἀρπάξαν, μέλει δέ μοι ἴσονται ὁμή.
 Εἰ δέ κ' ἐτι περισσὸν παρὰ νῆσμον, ἢν περ ἐρύσῃ
 Ἥϊονας τε παραπληγας λιμῆας τε θαλάσσης,
 Δεῖδω μὴ μὲν ἐξαυτὶς ἀναρπάξασα θυέλλα
 420 Πόντον ἴσῃ ἰχθυόντα εἴρη βαρὶα σινέχοντα,
 Ἥν ἐτι μοι καὶ ἐπὶ ἐπιαυτὶς μέγα δαίμων
 Ἐξ ἁλός, αἶε τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμειβεῖται.
 Οἶδα γὰρ ὡς μοι ὁδῶδυσσιν κλυτὸς ἔννοσι γαίῃ.
 Ἔως δ' οὐ ταῦτ' ὁρμαίνει κατὰ εἴνα καὶ κατὰ θυμὸν.
 425 Τότε δέ μοι μέγα κύμα εἶρεν τρηχεῖαν ἴσῃ αἶτριν.
 Ἐνθ' ἄπ' ῥίνος τε δρύφῃ, σὺν τ' ὅτ' ἀρᾶχθῃ,
 Εἰ μὴ ἐπὶ ῥίσι δῶκε δια γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Ἀμφοτέρωσι ἢ χερσὶν ἐπιαυτὶς λάβε αἶτριν,
 Τῆς ἔχετο σινάχον, εἰως μέγα κύμα παρήλθε.
 430 Καὶ τὸ μὲν ὡς ὑπάλυξε· παλιρρόδιον δέ μοι αἶτριν
 Πλήξεν ἐπιαυτὶς, πληε δέ μοι ἔμβαλε πόντον.
 Ὡς δὲ ὅτε σκυλὸς ποδὶ θαλάμης ἐξεκλυμῆτο
 Πρὸς κοτυληδοῦριν σκυινὰ λαΐδας ἔχονται·
 Ὡς τὲ πρὸς αἶτριν θρασυάων ἄπ' χερσὶν
 435 Ῥίνοι ἀπιδύφθῃ, καὶ ἢ μέγα κύμα καλύφῃ.
 Ἐνθά κε δὴ δύσνη κατὰ μύρον ὦλετ' Ὀδυσσεύς,
 Εἰ μὴ ἐπιφροσύνη δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Κύματι ἐκναδὺς τὰ τ' ἐρύχεται ἡπυρρόδε,
 Νῆχε παρᾶ ἐς γαῖαν ὁρῶν, εἴπε ἰούσῃ
 440 Ἥϊονας τε παραπληγας λιμῆας τε θαλάσσης.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατα σῆμα καλλιερθεῖ
 Ἰλε νῆα, τῇ δὴ οἱ εἴσατο χῶρ' αἶρεν,
 Λεῖπ' αὐτῶν, καὶ ἐπὶ σέπας ἦν ἀνέμοιο·
 Ἔγνω ἢ περισσόντα, καὶ εὔξατο ὄν κατὰ θυμὸν,
 445 Κλυθὶ ἀναξ ὅς τ' ἴσσι· πολύλλης δέ σ' ἰκάτω,
 Φεύγων ἐκ πόντοιο Πεισιδάων ἐνὶ πᾶσι.
 Αἰδοῖ μὲν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 Ἀνδρῶν ἴσιν ἡντὰ ἀλῶν, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
 Σὺν τε ῥόον σά τε γένετ' ἰκάτω πολλὰ μογήσας·
 450 Ἀλλ' εἰλαμῃ ἀναξ, ἰκέτης δέ τοι εὐχομαι εἶναι.
 Ὡς εἰπὼν· ὁ δὲ αὐτίκα παύσεν ἰὼν ῥόον, ἔχε ἢ κύμα·
 Περὶ δέ οἱ ποῖκος γαλήνη· καὶ δὲ ἰσάσων
 Ἔς ποταμὸν περὶ χῶας· ὁ δὲ ἀρ' ἀμφοῖν γένετ' ἰκαμψα.
 Χυρᾶς τε σιβαρᾶς· ἀλλ' ὅτ' ἐδόμντο φίλον κῆρ.
 455 Ὡς δὲ χεῖρα πάντα· θάλασσα ἢ κῆρι πολλῇ
 Ἀν σῆμα τε ρινὰς τε· ὁ δὲ ἀπνεύς καὶ ἀναυδός
 Καὶτ' ολιγήμενον, κάματι δέ μοι αἶνος ἵκαται.

Premia tantum, levisque eminet petra,
Prope autem profundum mare: & nullo modo licet pedibus
Consistere ambobus, & effugere malum,
Ne fortasse me egredientem projiciat lubricam ad petram. 415
Fluctus magnus abripiens, vanus vero mihi erit conatus.
Si vero adhuc ulterius natebo, si alicubi inveniam
Littora depressa portusque maris,
Vereor ne me rursus abripiens procella
Pontum in piscosum ferat graviter gementem,
Aut adhuc mihi etiam cetum immittat magnum Deus
Ex mari, qualia multa nutrit Incalyta Amphitrite.
Novi enim quam mihi insensum sit Incalyus Neptunus.

410

415

420

425

430

Dum ille hoc deliberat in mente & in animo,
Interea ipsum magnus æstus tulit ad asperum litus.
Ibi sane cutis lacerata, simulque ossa contracta fuissent,
Nisi in mentem indidisset Deæ cæcia Minerva:
Ambabus vero manibus irruens apprehendit petram,
Eique adhæsit ingemiscens, donec ingens fluctus præterit.
Et hunc sic effugit: sed refluus ipsum rursus
Percussit irruens, longe autem ipsum iniecit ponto.
Ut quando polypus ex cubili extrahitur
Cavitatibus pedum cæbri calculi adhærescunt:
Sic hujus ad saxa fortibus à manibus
Cutis lacerata erat, cumque ingens fluctus obtexit.
Ibi jam infelix præter fatum perisisset Ulysses,
Nisi prudentiam indidisset cæcia Minerva:
Ex fluctu emergens qui eruantur ad continentem,
Præternatabat in terram, spectans sicubi inveniret
Littoraque depressa portusque maris.
Sed quando certe fluvii ad ostia pulcherrimi
Pervenit natans, illic ei visus est locus optimus,
Levis petris, & tectum erat à ventis:

Agnovit autem profluentem, & vota fecit suo in animo:

Audi Rex quisquis es: valde supplex autem ad te venio,
Fugiens ex ponto Neptuni iras. 445

Venerabilis quidem est etiam immortalibus Dîs
Ex hominibus quicumque venit errans, quemadmodum ego nunc.
Ad tuum fluentum tuæque genua accedo plurima passus:
Sed miserere Rex, fateor tibi supplicem esse me. 450

Sic ait. Ille vero contritum sedavit suum fluentum, continuitque
Et ante eum fecit tranquillitatem: ipsumque servavit (fluctus:
In fluvii ostia: ille vero utrumque genu contraxit
Manusque fortes: mari enim afflictus suo corde erat.
Tumebatque corpore toto: mare autem manabat copiosum 455
Per osque natesque, illeque absque anhelitu & voce
Jacebat debilis, lassitudo enim ipsum vehemens invaserat.

Odyssæa.

L

- 'Αλλ' ἔτε δὴ ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς ὄρεα θυμὸς ἀγέμενός
 Καὶ τότε δὴ κρηδεύμενος ὅππῃ ἴοιτο λῦσε θυμὸν·
 460 Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλιμνυμένα μεθίπλεον.
 Ἄψ δ' ἔρρει μέγα κύμα κατὰ ῥέον· αἶψα δ' ἄρ' Ἴνα
 Δέξατο χερσὶ φίλοισιν, ὃ δ' ἐκ ποταμοῦ λαοδίς
 Σχοίνω ὑπεκλίνθη, κύσει δ' ἑξιδάσθην ἄρρεαν.
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλύνεσθαι θυμὸν,
 465 ὦ μοι ἰγὰρ, τί πάθω, τί νύ μοι μήκιστα γίνεταί;
 Εἰ μὲν κ' ἐν ποταμῷ δυσκνήδία τύκτα φυλάξω,
 Μὴ μ' ἄμυνδ' εἶδῃ τε κακὴ καὶ θῆλυς ἔρση
 Ἐξ ὀλογηπτείας δαμάσῃ κακαρνήτοα θυμόν.
 Ἀυρὴ δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ παρὶς ἡῶδι πρὸς.
 470 Εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀνάβας καὶ δάσκιον ὕλην,
 Θάμνοισι ἐν συνκιστοῖσι καταδραχθῶ, εἰ μὲν μινδεῖν
 Ῥῆν καὶ κάματ', γλυκερὸς δέ μοι ὕπν' ἐπέλθῃ,
 Δίδωμι μὴ θνήσκω ἴλαρ καὶ κύμα γένεσθαι.
 Ὡς ἄρα οἱ ἐρομένοισι δαδάσατο κέρδιον ἔτι.
 475 Βῆ ῥ' ἰμῶν ἐς ὕλην· τὴν δ' ἑδὸν ὕδατ' εὗρεν
 Ἐν περὶ φαινομένη, δώδεκ' ἄρ' ὑψηλὸν δάμνκε
 Ἐξομόδῳ περὶ ὕδατος· ὃ μὲν, φύλλος, ὃ δ' ἐλαίος.
 Τὸς μὲν ἄρ' ἔτ' ἀνέμων διαφ', μὲν δ' ὕψην αἰνέσας,
 Οὐδέ ποτ' ἦλθ' ἑσέθεν ἀκτίσιν ἱελάειν.
 480 Οὐτ' ὁμῶς περὶ ἄσπετος διαμπερές· ὥς, ἄρα συνκιστοῖ
 Ἀλλήλοισιν ἔρυν ἐπαμειβάδ'· ὥς ὕπ' Ὀδυσσεύς
 Δύσετ'· ἄρα δ' ἐνὶ νηὶ ἐπαμειβασατο χερσὶ φίλοισιν
 Κῦρ' ἔσαν· φύλλων γὰρ ἦν χύσις ἡλιδά πολλή,
 Ὅσον τ' ἢ δύο ἢ τρεῖς ἀνδρες ἔρυσθαι.
 485 Ὡρὴ χυμώρη· εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαίνουσι.
 Τὴν μὲν ἰδὼν γῆθησι πολυτλας δ' Ὀδυσσεύς·
 Ἐν δ' ἄρα μέσση λίκτο, χύσιν δ' ἐπιχεύατο φύλλων.
 Ὡς δ' ἔτε τις δαλὸν σποδὶν ἐνέκρυψε μελαίνῃ,
 Ἀγρὴ ἰσ' ἐλατῆς, καὶ μὴ φάρα γέγονες ἄλλοι,
 490 Σπέρμα πύρεος σώζων, ἵνα μὴ ποθεν ἄλλοθεν αὖτοι·
 Ὡς Ὀδυσσεύς φύλλοισι καλυφάτο. τὰ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Ἔπνοι ἰσ' ὀμμασι χεῖρ', ἵνα μὴ παύσῃσι τάχιστα
 Δυσπνέειν κάματοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

ΤΗΟ΄ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ο΄ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ζ. ΤΟΥΤ΄ Ο΄ΜΗΡΟΥ
Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Α θηναῖς ἐκτεῖναι ἵναρ Ναυσικάα τῇ Ἀλκινόου θυγατρὶ, καὶ
 λείψαι αὐτῇ τὴν ἰδίαν ἐπὶ ποταμὸν ἀγαγῆναι πλύνειν·
 πλοσίον γὰρ αὐτῇ ἔτι ἔλαμον, ἢ δὲ τὸ κελεῖναι πρὸς· ἔπει-
 τα πρὸς μετὰ τῷ δεσπαινῶν. ἀκούσας δ' αὐτῶν ὁ Ὀδυσ-
 σεύς ἐξουσιάζεται, καὶ διηδεῖς Ναυσικάας, ἰδὼντα καὶ τερρὴν
 παρ' αὐτῆς λαβὼν, καίεται αὐτῇ εἰς τὴν πόλιν.

Sed postquam respiravit, & ad praeordia animus coivit,
 Tum sane vittam à se solvit Deæ,
 Et ipsam ad fluvium in mare fluentem immisit, 460
 Retro autem ferebat ingens fluctus per flumen: statimque Ino
 Suscepit manibus suis. Ille vero ex fluvio secedens
 In junco recubuit, osculatusque est almam tellurem.
 Atque ingemiscens dixit ad suum magnanimum animum:
 Heu mihi, quid me fiet, quid mihi denique restat. 465
 Si enim in fluvio gravem per noctem excubavero,
 Ne mihi simul primaque mala & formineus ros
 Ex imbecillitate conficiat afflictum animum.
 Aura autem ex fluvio frigida spirat matutino tempore.
 Si vero in altam conscendens & umbratam sylvam, 470
 Arbustis in densis dormiero, si me sinat
 Frigus & lassitudo, jucundus autem mihi somnus obrepat,
 Vereor ne feris laceratio & praeda fiam.
 Sic sane ei deliberandi visum est satius esse:
 Festinavit ire in sylvam: hanc autem prope aquam invenit 475
 In conspicuo loco, duo autem subijt arbusta
 Ex uno loco enata: alterum oleastri, alterum oleæ.
 Quæ nec ventorum perflat vis humidum spirantium,
 Neque unquam sol lucens radiis percussit:
 Neque imber penetravit penitus: sic sane densa 480
 Invicem creverant contiguae, quæ Ulysses
 Subijt, statimque cubile agcessit manibus suis
 Latum: foliorum enim erat copia affatim ingens,
 Quantumque duos aut tres viros tegeret
 Tempestate hiberna, etiamsi admodum sæviat. 485
 Illam quidem videns lætatus est patiens nobilis Ulysses:
 In medio autem procubuit, copiamque superingessit foliorum.
 Ut cum quispiam torrem cinere abscondit nigro,
 Agro in extimo, cui non adsunt vicini alii,
 Semen ignis servans, ut ne qua aliunde incendat: 490
 Sic Ulysses foliis absconditus erat, cui Pallas
 Somnum in oculis fudit, ut ipsum quiescere faceret cito
 Ab difficili labore, charas palpebras tegens.

ARGUMENTUM LIBRI VI. ODYSSEÆ
 HOMERI.

MInerva adstans per somnium Nausicæ Alcinoi filix,
 jubet illam vestes ad flumen ferre lotum: instare enim
 ei nuptias. Illa jussa facit, deinde ludit cum ancillis. Au-
 diens autem ipsas Ulysses expergiscitur, & precatus Nau-
 sicam, vestemque & cibum ab ipsa accipiens, sequitur eam
 in urbem.

2. Nausicaa excipit in Scheria Ulysses.

Sic quidem illic dormiebat patiens nobilis Ulysses,
 Somno & lassitudine gravatus: ast Minerva
 Ibat ad Phæacensium virorum populumque urbemque:
 Qui antea quidem habitabant in spatiosa Hyperia,
 Prope Cyclopas viros insolentes,
 Qui eos infestabant, viribus enim potiores erant.
 Inde excitos illos duxit Nausithous Deo similis,
 Sedemque eis fixis in Scheria procul ab hominibus ingeniosis:
 Circum vero murum duxit civitati, & domos ædificavit,
 Etiam templa fecit Deorum, & divisit agros.
 Sed hic jam fato domitus ad inferos descenderat:
 Alcinous vero tunc imperabat, à Diis consilia doctus:
 Ejus quidem pertexit ad domum Dea cæcia Minerva,
 Reditum Ulyssi magnanimo moliens:
 Institit autem ire ad thalamum fabrefactum, in quo puella
 Dormiebat, immortalibus indole & forma similis,
 Nausicaa filia magnanimi Alcinoi:
 Aderant duæ ancillæ à gratiis pulchritudinem habentes
 A postibus utrinque, fores vero admotæ erant splendide.
 Illa vero venti veluti flatus accessit ad cubilia puellæ.
 Stetitque supra caput, & ipsam sermone allocuta est,
 Similis filiæ excellentis nautæ Dymantis,
 Quæ ei æqualis quidem erat, grataque ex animo:
 Illam seipsam simulans allocuta est cæcia Minerva:
 Nausicaa, quid te sic omissam peperit mater?
 Vestes etenim tibi jacent neglectæ admirabiles:
 Tibique nuptiæ instant, ubi oportet pulchras teipsam
 Induere, talesque illis præbere qui te ducent.
 Etenim ex his fama apud homines it
 Bona: gaudent vero pater & veneranda mater.
 Sed eamus loturæ simul cum aurora apparente,
 Et ego adjutrix simul sequar, ut celerrime
 Expediaris, quoniam non diu virgo eris:
 Jam enim te ambiunt optimi in populo
 Omnium Phæacensium, ubi tibi genus est etiam ipsi
 Sed age jube patrem inclytum sub auroram
 Mulos & currum apparare, qui vehat
 Gingulaque & peplos & pallia admirabilia.
 Quippe tibi sic ipsi multo honestius est quam pedibus
 Ire: multum enim absunt labra ab urbe.
 Ipsa quidem sic locuta abiit cæcia Minerva
 Ad Olympum, ubi aiunt Deorum sedem tutam semper
 Esse: neque ventis concutitur, neque unquam imbre

- Διύεται, ἅτε χιὼν ἐπιπίλιντα· ἀλλὰ μάλ' αἰθρη-
 45 Πίσσεται ἀντήρ, ληρὴ δ' ἐπιδίδουρ' ἀγλαί·
 Τῷ ἰνὶ τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἥματα πάντα·
 Ἐνθ' ἀπὲρ γλαυκῶπις, ἐπεὶ διαπύρρ' ἐκέρη.
 Αὐτὰρ δ' ἡὲς ἤλθεν εὐδρον, ἧ μιν ἔγχευε.
 Ναυσικαίαν εὐσπελον, ἄρα δ' ἀπαυάμασ' ὄνυσσε.
 50 Βῆ δ' ἰόναι διὰ δώμαθ', ἧ ἀγγεῖλας τοκίῳσι,
 Πατρὶ φίλῳ κ' μητρὶ. κηλίσσας δ' ἔνδον ἰόντας·
 Ἡ' μὲν ἐκ' ἐχάρη ἥτο σὺν ἀμοιβάλοισι γυναιξίν·
 Ἠλάκατα γροῖζ' ἀλγύρουσιν· τῇ δ' ὕδαρ' ἔ-
 Ἐρχομένη ξυμβάντο μετὰ κλυτὰς βασιλῆας
 55 Ἐς βυλὴν, ἥα μιν κάλιον φαίνας ἀγαυοί.
 Ἡ δ' μάλ' ἀλχι γὰρ φίλον πατὶρα περσέειπε,
 Πάσπα φίλ' ἐκ ἂν δέ μοι ἐροπλίσσας ἀπήνη.
 Τ' φηλὴν, σὺ κυκλον, ἥα κλυτὰ ἔμασ' ἀγνομαί.
 Ἐς ποταμὸν πλυνύμεσα, τὰ μοι περὶ πύργῳ κῆται.
 60 Καὶ δέ σοι αὐτὰ ἴοικε μετὰ περσέοισιν ἰόντι.
 Βυλάς βυλεύειν καθάρα χερσὶ ἔμασ' ἔχοντι.
 Πέντε δέ τοι φίλοι υἱὸς ἐνὶ μεγάροισι γυνάσων,
 Οἱ δ' ὅπτιοντες, τρεῖς δ' ἡβῶν θαλῶντες·
 Οἱ δ' αἰεὶ ἰδίλιναι πάνλυτα ἔμασ' ἔχοντες.
 65 Ἐς χερσὶν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῇ φρονὶ πάντα μέμνηται.
 Ὅς ἔρατ'· αἰδοτο γὰρ θαλάσῃ γάμοι ἐξονομήται.
 Πατρὶ φίλῳ· ὃ δ' πάντα τοῖς, κ' ἀμείβετο μῦθον·
 Οὐτέ τοι ἡμίονον ῥοτόω τίω, ἐτέ τιυ ἄλλα.
 Ἐρχεῖν· ἀτὰρ τοι δμοῖς ἐροπλίσσας ἀπήνη.
 70 Τ' φηλὴν, σὺ κυκλον, ἐσπερίῃ ἀεχμυῖαν.
 Ὅς ἰππῶν, δμοῖσιν ἐκίλετο· τοὶ δ' ἐπιδόντο.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἰκτός ἀμαζαὶ ἰστέροισιν ἡμιόνων.
 Ὅπλων, ἡμῖνας δ' ἔπαγον, ζεύξαι δ' ἔα ἀπήνη.
 Κέρη δ' ἐκ θαλάμῳ ῥέον ἰδῶτα φανῆναι,
 75 Καὶ τὴν μὲν κατέδρακεν εὐξίσῃ ὄσ' ἀπῆνη.
 Μητρὶ δ' ἐν κίτῳ ἐπιδὲ ῥέουσι δῖα ἰδῶν.
 Παρτίαν, ἧ δ' ὄψα τίδῃ, ὃ δ' οἶον ἔχων.
 Ἀσκήν ἐν αἰγίῳ· (κῆρ δ' ἐπιδόσσετ' ἀπῆνης).
 Δῶκε δ' χρυσὸν ἐν κλυτῷ ὕερ' ἔλαιον,
 80 Εἷας χυτλώσασιν σὺν ἀμοιβάλοισι γυναιξίν.
 Ἡ δ' ἔλαβεν μαστίγα κ' ἠνία σιγαλόεσσα,
 Μάστιξ δ' ἔλαβεν· καναχὰ δ' ἦν ἡμιόνων.
 Αἱ δ' ἀμοτοὶ τανύοντο· ῥέον δ' ἰδῶτα κ' αὐτῶν.
 Οὐκ οἶον· ἀμα τῇσι κ' ἀμείβοιοι κίον ἄλλαι.
 85 Αἱ δ' ὄσσε δὲ ποταμοῖσιν ῥέον περικαλῆ' ἰκόντο,
 Ἐνθ' ἦτοι πλοιοὶ ἦσαν ἐμπιστατοί, πολὺ δ' ὕδαρ.
 Καλὸν ὕδαρ' ἐπὶ, μάλα περ ῥυτίοντα καθ' ἕνα·
 Ἐνθ' αὖτ' ἡμίονες μὲν ὕδαρ' ἐπὶ λυσαν ἀπῆνης,
 Καὶ τὰς μὲν σὺναι ποταμοῖσιν παρὰ δινάματα,

Rigatur, neque nix aspergitur: sed potius serenitas.
 Volat absque nube, lucidusque circumfulget splendor: 41
 In quo delectantur beati Dii diebus omnibus:
 Muc abiit Pallas, postquam indicavit puellæ. (tabat.
 Continuo aurora venit pulchro throno conspicua quæ ipsam exci-
 Nausicaam ornatum peplo, subitoque admirata est somnium. 50
 Instat autem ire per domos, ut annuntiaret parentibus,
 Patri charo & matri, offendit autem intus cum essent:
 Illa quidem ad focum sedebat cum fervientibus mulieribus,
 Pensum versans purpureum: in ipsum autem foras
 Egrementem incidit ad inclitos Reges
 Ad consilium, quo ipsum vocabant Phæacenses generosi. 55
 Hæc valde prope stans charum patrem allocuta est:
 Pater chare, nonne mihi instruere currum
 Excelsum, agilem rotis? ut pulchras vestes feram:
 Ad flumen lotura, quæ mihi sordidatæ jacent.
 Etenim tibi ipsi convenit inter primores versanti- 60
 Consilia consulere pulchras corpori vestes habenti:
 Quinque autem tibi chari filii in regia sunt,
 Quorum duo in matrimonio, tres autem cœlibes florentes,
 Hi semper volunt recens lotis vestibus induci
 Ad salutationem ire: quæ meæ menti omnia curæ sunt. 65
 Sic ait. Verebatur enim florentes nuptias nominare
 Patri charo, ille vero omnia intelligebat, & respondit sermone:
 Neque tibi mulos invideo filia, neque quicquam aliud.
 I: cæterum tibi famuli apparabunt currum
 Altum, agilem rotis, contabulatione instructum. 70
 Sic locutus, servis præcepit: illi vero paruerunt.
 Illi quidem foris currum agilem rotis mulinum
 Instruebant, mulosque subegerunt, junxeruntque sub curru:
 Filia vero è thalamo ferebat vestem splendidam,
 Et eam quidem reposuit bene polito in curru: 75
 Mater vero in cista collocabat desiderio convenientem cibum,
 Multifarium, obsonia quoque imposuit, & vinum infudit.
 Utre in caprino: (puella vero conscendit currum)
 Dedit etiam aurea in ampulla humidum oleum,
 Ut ungeretur cum ministris fœminis. 80
 Illa vero cepit flagellum & habenas leves,
 Flagellavitque ut cernerent: strepitus autem fiebat à mulis.
 Qui strepue contendebant, ferebantque vestem & ipsam,
 Non solam: simul cum illa ibant ancillæ aliæ.
 Quæ quando jam fluvii ad alveum pervenerunt,
 Ubi labra erant perennia, multaque aqua
 Pulchra profuebat, ad perfordida purganda:
 Ibi illæ mulos quidem solverunt à curru,
 Et eos quidem egerunt fluvium propter vorticolum, 85

- 20 Τρώων ἀγροῖσιν μελιδήα· τὰ δ' ἄσπετος
 Εἴματα χερσὶν ἔλοντο, καὶ ἐσθρέον μέλαν ὕδαρ.
 Στείβει δ' ἐν βόθροισι θεῶς ἱερὰ παρρηύσας
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πλώϊά τε κάρησιν τε ῥύπα πάντ' αἶ.
 Ἐξήϊε σφίτασαι παρὰ Διὸς ἄλως, καὶ μάλα
 21 Λαίλας ποτὶ χέρσιν ὑποπλύνουσι θάλασσα,
 Αἰ ἦ, λοιπὰ μὲν, καὶ χερσάμυναι λίπ' ἐλαίῳ,
 Διῖπτον ἱερὰ ἔλοντο παρ' ἔχθρῳ ποταμοῖο.
 Εἴματα δ' ἡλίοιο ῥόδον τερσάμεναι αὐγῇ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ οἴτε τάρβον δμῶα τε καὶ αὐτῇ,
 220 Σφαίρῃ τὰ τ' ἄρ' ἐπαιζον ὑπὸ κρήνην βαλῦσαι.
 Τῷσι δ' Ναυσικὰ λευκώλετο ἤρχετο μολπῆς.
 Οἷ δ' Ἄρτεμις ἴσι πατ' ἔριτο ἰοχάει,
 Ἡ κατὰ Τυφάγον περιμήκετον, ἡ Ἐρυμανθον.
 Τερπομένη πάροισι καὶ κούρῃς ἐλάροισι,
 225 Τῷ δέ θ' ἄμα νύμφῃ κύρει Διὸς αἰγιόχοιο
 Ἀγρονόμοιο παῖσιν· γένηδε δέ τε φῖνα Λητοῦ,
 Πασαῖν δ' ὑπὲρ ἧε κάρη ἔχ' ἡδὲ μέγατα,
 Ρῖα δ' ἀεργιᾷ σίλειται, καλῇ δέ τε σφάτῃ.
 Ὅς ἢ ἀμυρόλοισι μετῴρετε παρ' ἑνὶ αἶματι.
 230 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμμεν παλιν οἰκόνδε νείδαι,
 Ζεύξας ἡμιόνες, σπύζασά τε εἴματα καλά,
 Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὅς Ὀδυσσεὺς ἔχετο, ἴδοι τ' ἐνώπιον κέρην,
 Ἡ οἱ Φαίηκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγείσαιντο.
 235 Σφαίρῃ ἐπιπύρριψέ μοι ἀμυρόλοισι βασιλῆα.
 Ἀμυρόλοισι μὲν ἀμαρτε, βαθίῃ δ' ἐμπνέει δῆλη.
 Αἰ δ' ἐκὶ μακρῇ αὔσαι, ὅ δ' ἔχετο δῖος Ὀδυσσεύς.
 Ἐξόμην δ' ὤρμαινε κατὰ φῖνα καὶ κατὰ θυμὸν,
 Ὡ μοι ἐγὼ, τίων αὐτὲ βροτῶν ἐς γαῖαν ἰκάνω;
 240 Ἡ ῥ' ἔγ' ὕβρις αἵ τε καὶ ἀγροί, ἐδὲ δίκαιοι,
 Ἡ ἐφιλοξύνουσι, καὶ σφι νόστιμοι θεῶδ' ἐστὶν.
 Ὅς με παλαιὸν ἀφῆλυνθε. θῆλος αὐτὸν
 Νυμφάων, αἰ ἔχουσ' ὄρεον αἰπυνά κάρηνα,
 Καὶ σπηλεὶ ποταμῶν, καὶ πείσσεια ποιήντα.
 245 Ἡ νύ περ ἀνδρῶπων ἐμὶ χερσὶν αὐδύνων;
 Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς πενήσομαι, ἡδὲ ἰδοίμαι.
 Ὅς εἰπὼν θάμνωι ὑπεδύσσετο δῖος Ὀδυσσεύς.
 Ἐκ πυκνῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσει χερσὶ παχείῃ
 Φύλλον, ὡς ῥύσαιτο σφίε χερσὶ μέγα φωτός.
 250 Βῆ δ' ἰδὼν ὥς κίων ὀρσιότερος, ἀλλ' ἀποποιῶς,
 Ὅς τ' εἴσο' ὕμνητο καὶ ἀνέμνητο, ἐν δέ οἱ ὅσσι
 Δαίεται· αὐτὰρ ὁ βυσὶν ἐπύρχεται ἢ οἴσιν.
 Ἡ μετ' ἀγροτέρως ἐλάρος· κίλεται δέ ἑ γαστήρ.
 Μέλων πενήσορτα καὶ ἐς πυκνὸν δόμον ἔλθων.
 255 Ὅς Ὀδυσσεὺς κέρησιν εὐπλοκάμωσιν ἔμελλε.

Ut ederent gramen dulce instar mellis: ipsæ vero à curru
 Vestes manibus sumebant, & inferebant nigram aquam.
 Calcabantque in scrobibus celeriter certamen proferentes.
 At postquam lavaruntque purgaruntque sordes omnes,
 Ex ordine explicuerunt ad litus maris, ubi potissimum
 Lapillos ad litus abluebat mare. 95
 Illæ vero lotæ, & unctæ pingui oleo,
 Prandium deinde sumpserunt ad ripas fluvii:
 Vestesque præstolabantur dum siccarentur splendore solis.
 Caterum postquam cibo saturatæ sunt ancillæque & ipsa,
 Pila ludebant redimicula deponentes. 100
 Illis Nausicaa pulchra ulnas incepit cantilenam.
 Qualis autem Diana incedit per montem sagittis gaudens,
 Aut per Taygetum arduum, aut Erymanthum,
 Oblectans se capris & velocibus cervis,
 Simul cum illa Nymphæ filia Jovis Ægiochi 105
 Agrestes ludunt: gaudet vero mente Latona,
 Omnes vero ipsa capite supereminet atque fronte,
 Facileque notabilis est, pulchræ vero omnes:
 Sic illa inter ancillas excellebat virgo nondum domina.
 Sed quando jam erat rursus domum reditura,
 Jungens mulos, complicansque vestes pulchras, 110
 Tum statim alia excogitavit Dea casta Minerva,
 Ut Ulysses excitaretur, videretque pulchram oculos puellam,
 Quæ illum ad Phæacensium virorum urbem duceret.
 Pilam deinde jecit ad ancillam Regina: 115
 Ab ancilla quidem erravit, profundum autem incidit in vorticem:
 Illæ vero alte clamarunt, & excitatus est divinus Ulysses:
 Sedens autem cogitabat in mente & in animo:
 Hei mihi, quorumnam hominum in terram deveni?
 An sunt petulantes & agrestes, neque iusti, 120
 An hospitales, & ipsis est mens Deum timens?
 Ut me puellarum circumvenit feminea vox
 Nympharum, quæ habitant montium summos vertices,
 Et fontes fluviorum, & palustria loca herbosa:
 An fortassis homines sum prope vocales? 125
 Quin ego ipse experiar atque videbo.
 Sic locutus arbuſtis clam egrediebatur divinus Ulysses.
 Ex densa autem sylva ramum fregit manu crassa
 Cum foliis, ut tegeret circa corpus genitalia viri.
 Instititque ire veluti leo montanus, viribus fidens, 130
 Qui incedit pluviæ & ventos perpeſſus, intusque ei oculi
 Ardent: at is boves invadit aut oves,
 Aut agrestiores cervas: jubet enim cum venter
 Recudes tentaturum etiam in densam domum ire:
 Ita Ulysses puellis pulchris comas erat se. 135

- Μίξιδα, γυμνός περ ἰών· χρεὼ γδ ἴκατο.
 Σμερδαλέῃ δ' αὐτῇσι φάνη, κεκακομυθεῖα ἄλμη·
 Τρίσαν δ' ἀλκυδὺς ἄλλη ἰσώ· ἥϊονας παρέχέσας·
 Οἷη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μῆρι. τῇ γδ Ἀθήνη
 140 Θάρσῃ· ἰνὶ φρεσὶ δῆκε, καὶ ἐκ δέῃ· εἰκίτο γυίων·
 Στῇ δ' ἀνταχομῶρη. ὃ δ' μερμήριζεν Ὀδυσσεύς·
 Ἦ γένων λίσσονται λαβὼν ἐναπίδα κέρην,
 Ἦ αὐτὸς ἐπίεσιν Ὀππασαδὰ μινιχίοισι
 Λίσσονται, εἰ δέξιναι πάλιν, καὶ ἱμάτα δοίη.
 145 Ὡς ἄρα σὶ φροσύνοντι δοάσαστο κέρδιον (ῖ)
 Λίσσασθαι ἐπίεσιν Ὀππασαδὰ μινιχίοισι,
 Μὴ οἱ γῆνα λαβόντι χολώσαστο φρίνα κέρη.
 Αὐτίκα μινιχίον καὶ κερδαλίον φάτο μῦθον,
 Γενῆμά σε ἄνασσα· θεὸς νύ τις ἢ βροτὸς ἰσθή
 150 Εἰ μὲν τις θεὸς ἰσθὶ τοῖ ἔσχατον εὐρύν ἔχουσιν,
 Ἀρτέμιδι σε ἔγωγε Διὸς κέρη μεγάλοιο
 Εἶδος τε μέγθός τε φυνὶ τ' ἀγχιστὰ ἴσκα·
 Εἰ δέ τις ἰσθὶ βροτῶν τοῖ ἐπὶ χθονὶ ναιετάσῃ,
 Τεισμάκαρες μὲν σοὶ γὰρ πατήρ καὶ πότνια μήτηρ,
 155 Τεισμάκαρες δ' ἐκασίγητοι· μάλα περ σφίσι θυμὸς
 Αἰὲν εὐφροσύνησιν ἰαίνεται· ἔπειτα σῶν,
 Λευσσόντων τοιόνδε δάλ· χερὲν ἰσοιχιπῦσαν.
 Κεῖν δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρεσσιν ἐξοχὸν ἄλλων
 Ὅς κέ σ' ἰδόντοισι βρείσας οἰκόνδ' ἀγάγηται.
 160 Οὐ γάρ περ τοιῷτοισι ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
 Οὐτ' ἀνδρ', ὅτε γυναῖκα· σίδας μ' ἔχῃ εὐσεβόταται,
 Δῆλ' αὖ δὴ ποτε τοῖον Ἀπόλλων· παρὰ βωμῷ
 Φοῖνικ' ἔνον ἔρη· ἀνιχόμενον ἰόντα·
 (Ἦλλον γδ κακίῃς, πολὺς δέ μοι ἔππετο λαὸς
 165 Τὴν ὁδὸν ἣ δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κηδεῖ ἰσοδάμ)
 Ὡς δ' αὐτὸς καὶ κεῖνο ἴδων, ἐτεδῆπτα θυμῷ
 Δῆν· ἐπεὶ ἔπα τοῖον ἀνέλυθην ἐκ δόρυ γαίης·
 Ὡς σὲ γύναι ἀγαμῶ τε τέθνηπά τε, διδιδά τ' αἰνῶς
 Γέγονα ἀψαδῆαι. χαλεπὸν δέ με πένθεσσι ἰκάνη.
 170 Χθιζὸς ἱεκοσφ' οὐγον ἤματι οἶνοπα πόσιτος,
 Τότρεα δέ μ' αἰὶ κῆρυ φέρει κραίπνησ' τε δύσμελλαι
 Νήσεσ' ἀπ' Ὀγυγίης· νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
 Ὅρρ' ἔτι περ καὶ τῆδε πᾶσι κακόν. εἰ γδ οἷα
 Πεύσειδ'· ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέεσι πάροισιν.
 175 Ἀλλὰ ἄνασσ' ἐλέαιρι. σὲ γδ κακὰ πολλὰ μογήσας
 Ἐς πρῶτην ἰκόμεν· ἦν δ' ἄλλων ἔτινα οἶδα
 Ἀνδρῶπων οἱ τῆνδε πόλιν καὶ γαίαν ἔχουσιν.
 Ἄστυ δέ μοι δείξον, ὅθ' ἢ ρακ' ἀμειβαλέσθαι,
 Εἰ τι περ εἴλωκα σπαίρων ἔχεις ἐνθάδ' ἴσα.
 180 Σοὶ δ' θεοὶ τόσα δοῖεν ὅσα φρεσὶ σῇσι μῦρηναι,
 Ἀνδρῶ τε καὶ οἰκόν καὶ ὑποφροσύνην ἐπαύσαι.

Immisturus, nudus licet esset: necessitas enim urgebat.
 Horrendus autem ipsis apparuit, afflictus falsugine:
 Diffugeruntque huc atque illuc per ripas promittentes:
 Sola tamen Alcinoi filia mansit, ei enim Pallas
 Audaciam in mente indiderat, & formidinem exemerat membris:
 Stetit autem opposita, sed ipse cogitabat Ulysses. (140)
 An oraret genibus prehensis pulchræ oculos puellæ,
 An alioquin verbis longe stans blandis
 Precaretur, ut ostenderet urbem, & vestes daret.
 Sic igitur ei cogitanti visum est satius esse,
 Precari verbis eminus stantem blandis, 145
 Ne ei genua prehendenti irasceret mente puella.
 Protinus blandum & astutum dixit sermonem:
 Supplex te oro Regina, Deus utique quis aut mortalis es.
 Si quidem Deus es qui latum cælum incolunt, 150
 Dianæ te ego Jovis filia magni
 Formaqué magnitudineque, indoleque quam proximè comparo:
 Si vero aliquis es hominum qui super terram habitant,
 Ter beati tibi pater & veneranda mater,
 Ter beati fratres: valde nimirum ipsorum animus 155
 Usque lætitiis gessit tui gratia,
 Videntibus tale germen ad choream te euntem.
 Ille vero ex animo felicissimus præter cæteros
 Quicumque te dote gravis domum duxerit.
 Nondum enim talem vidi mortalem oculis, 160
 Neque virum, neque mulierem, admiratio me tenet aspicientem.
 In Delo equidem aliquando tale Apollinis juxta aram
 Palmæ recens germen succrescens vidi:
 (Veni enim illuc quoque, multus autem me comitabatur populus
 In ea professione quæ mihi erat malum damnum futura) 165
 Utque similiter illud conspicatus, obstupui animo
 Diu: quandoquidem nunquam tale succrevit lignum ex terra:
 Sic te mulier admiror, obstuqueo, & vereor nimis
 Genua prehendere, gravis enim me calamitas urget.
 Heri vigesimo effugi die nigrum pontum, 170
 Interea me usque fluxus ferebat & celeres procellæ
 Insula ab Ogygia: nunc vero me huc appulit Deus,
 Ut adhuc fortasse & hic patiar malum: non enim puto
 Quieturos, sed adhuc multa Dii patrabunt ante.
 Verum Regina miserere, te enim mala multa passus 175
 Ad primam veni; aliorum autem neminem novi
 Hominum qui hanc urbem & terram incolunt.
 Urbem mihi ostende, daque laceram vestem ad induendum,
 Si aliquod fortasse involucrum pannorum habebas huc veniens.
 Tibi vero Dii tanta dent quanta animo concupiscis, 180
 Maritum & familiam & concordiam præbeant

- Ἐδολὴν. ἔ μιν γὰρ τῷ γε κρείοντι καὶ ἄριστον
 Ἦ ὅθ' ὁμοφρονέοντες νημάσιν οἶκον ἔχοντο
 Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή· πῶλλ' ἀλγέα δυσωδύεασιν,
 285 Χάρματα δ' εὐμνήτησι· μάλιστ' αὖ τ' ἔκλυον αὐτῶν.
 Τὸν δ' αὖ Ναυσικᾶα λιμώλειν ἀντίον κῆδα,
 Εἴν', ἱππεῖ ἔτε κακῷ ἔτ' ἄστρον φωτὶ τοίκας,
 Ζεὺς δ' αὖτὸς νημέ' ὄλεον Ὀλύμπῳ ἀνδρῶπιουσιν
 Ἐδολοῖς ἠδὲ κακίσουσιν. ὥπως ἐδέλῃσιν ἑκάστω·
 290 Καὶ πῶς σοὶ τάδ' ἴδωκε, σὲ δ' ἔχρη τετλάρῃ ἔμπης.
 Νῦν δ' ἵππαι ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαίαν ἱκανῶς,
 Οὐτ' ἐν ἐσθλῷ δεινύσας, ἔτε του ἄλλου
 Ὦν ἐπείοχ' ἱκάνην παλαπύριον ἀντιάσαντα.
 Ἄστυ δέ τοι δείξω, ἄριστ' αὖτ' εὐνομα λαῶν,
 295 Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαίαν ἔχουσιν.
 Εἰμι δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτερ' Ἀλκινόοιο,
 Τῷ δ' ἐκ Φαίηκων ἔχεται κάρτε' τε βίη τε.
 Ἦ γὰρ, καὶ ἀμειβύλοισιν εὐπλοκάμοισι κέλευσε,
 Στῆτέ μοι ἀμειβύλοιοι· πῶς φεύγετε ρῶτα ἰδῶσα;
 300 Ἦ μὴ πῶς τινα δυσωδύων ραδὶ ἑμῶν ἀνδρῶν;
 Οὐκ ἴδω' ἔτ' ἀνὴρ διεσθὲς βροτὸς, ἐδὲ γένεταί,
 Ὅς κεν Φαίηκας ἀνδρῶν ἐς γαίαν ἱκνῆται
 Διπλοῖτα φέρον· μάλα γὰρ φίλοι ἀδανάτοισιν.
 Οἰκίωμ' δ' ἀπάνευθε πολυκλύς ἐνὶ πόντῳ
 305 Ἐχεται, ἐδὲ τις ἀμμι βροτῶν ἐπιμίσσηται ἄλλῳ.
 Ἀλλ' ἔδε τις δύστην' ἀλώμεν' ἐνθάδ' ἱκανή.
 Τὸν γὰρ χρὴ κομῆειν. πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἀπαντες
 Εὐνοὶ τε πτωχοὶ τε. δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.
 Ἀλλὰ δὲτ' ἀμειβύλοιοι ξείνων βροσὶν τε πόσιν τε.
 310 Λύσατε δ' ἐν ποταμῷ ὅθ' ἐπὶ σκίπας ἐς ἀνέμοιο.
 Ὡς ἴραθ'. αἱ δ' ἴσαν τε καὶ ἀνήλοισι κέλευσαν.
 Καὶ δ' ἄρ' Ὀδυσῆ' ὕσαν ἐπὶ σκίπας, ὡς ἐκέλευσε
 Ναυσικᾶα θυγάτηρ μεγαλήτερ' Ἀλκινόοιο.
 Παρ δ' ἄρα οἱ ραβδὸς τε χιτῶνά τε ἔμαρ' ἔδθηκαν.
 315 Δῶκαν δ' οἱ χρυσὴν ἐν λεκύνῳ ὕγρην ἑλαιον.
 Ἠτοίγον δ' ἄρα μὴ λῦσαι ποταμοῖο ροῇσι.
 Δὴ γὰρ τότε ἀμειβύλοισι μετῴδα δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἀμειβύλοιοι εὐθὺς ἔτα' ἀπόπλεον, ὅρ' ἐγὼ αὐτὸς
 Ἀλκίῳ ὥμοισιν ἀπολέσομαι, ἀμει δ' ἑλαίῳ
 320 Κρίσσωμαι. ἢ γὰρ θηρὸν ἀπὸ χερσὸς ἴσιν ἀλοῖρῃ.
 Ἀντήν δ' ἐκ ἀν' ἐγὼ γε λοίσσωμαι· αἰδέομαι γὰρ
 Γυμνῆσθαι, κέρησιν εὐπλοκάμοισι μετελθόν.
 Ὡς ἴραθ'. αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα καὶ.
 Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χερσὶ νίξετο δῖος Ὀδυσσεύς
 325 Ἀλκίῳ, ἢ οἱ γῶτα καὶ εὐρέας ἀμπεχεν ἄρκος.
 Ἐκ κεφαλῆς δ' ἰομύχην αἰλὸς χυθὼν ἀπρυγέτατο.
 Αὐτὰρ ἐκινδὺν πάντα λοίσσατο καὶ λῖπ' ἀλείψεν,

Bonam : non enim hoc quicquam præstantius & melius
Quam cum concordēs consiliis rem familiarem administrant
Vir atque conjux : multī dolores malevolis ,
Gaudia autem benevolis : maxime autem exaudiunt ipsi. 185

Hunc autem rursus Nausicaa ulnas candida allocuta :
Hospes , quandoquidem non ignavo nec stulto viro similis es ,
Jupiter ipse distribuit felicitatem Olympius hominibus
Bonis atque malis , prout voluerit unicuique :
Et fortasse tibi isthæc dedit , te autem oportet pati tamen. 190
Nunc postquam in nostram & terram & urbem venis ,
Neque vestium indigebis , neque alterius alicujus rei
Quæ decent supplicem multa expertum occurrentem.
Urbem autem tibi ostendam , & dicam nomen populorum.
Phæacenses hanc urbem & terram habitant : 195
Sum autem ego filia magnanimi Alcinoi
Cujus inter Phæacenses supereminet & imperium & potentia.

Dixit , & ancillis pulchricomis imperavit :
Sistite mihi gradum ancillæ : quo fugitis virum conspiciatæ ?
An scilicet aliquem hostium putatis esse virorum ? 200
Non est ille vir vivus homo , neque irascetur ,
Qui Phæacensium in terram veniat
Hostilia inferens : valde enim chari sunt Diis.
Habitamus autem seorsum undoso in mari
Extremi , neque aliquis nobiscum homo commercium habet alius.
Verum hic aliquis infelix errabundus huc venit : (205
Quem nunc oportet curare , à Jove enim sunt omnes
Hospites & egeni , donum autem & exiguum gratum est.
Quare date ancillæ hospiti cibum & potum :
Et lavate in fluvio ubi tutela est à vento. 210

Sic ait. Illæ vero stabant & invicem adhortabantur.
Ulyssēque collocarunt in tuto , quemadmodum jusserat
Nausicaa filia magnanimi Alcinoi :
Eique pallium & tunicam vestesque apposuerunt.
Dederunt vero ei aurea in ampulla liquidum oleum. 215
Jusseruntque ipsam lavare in fluvii fluente.
Tunc cum ancillis locutus est divinus Ulysses :

Ancillæ , state sic seorsim , ut ego ipse
Salsuginem ab humeris abluam , circumque oleo
Ungar , jam enim diu à corpore est unctio. 220
Coram vero haud ego lavero : vereor enim
Nudari , inter puellas cirratas versans.

Sic ait. Illæ vero secesserunt , narraruntque puellæ.
At ipse ex flumine à corpore lavabat divinus Ulysses
Salsuginem , quæ ei terga & latos tegebat humeros. 225
A capite autem extersit maris sordes indomiti.
Cæterum postquam omnia lavit & oleo unxit ,

Odyssæa.

M

- Ἄμφ' ἢ ἱμάτια ἱσταθ' αἶ οἱ πόρε παρθένῳ ἀδμήτῃ·
 Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν Διὸς ἐκγεγαυῖα
 230 Μειζονά τ' εἰσιδῖεν κ' πάσσονα· καδ' ἢ κέρητῳ
 Οὐλας ἦκε κόμας, βακινθίνα ἀνδρ' ὁμοίας.
 Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
 Ἰδρὺς, ὃν Ἡραῖς δίδαν κ' παλλὰς Ἀθήνη
 Τέχνην παντοίην, χαρίεντα ἢ ἔργα τελεῖ·
 235 Ὡς ἄρα τῷ κατέχυνε χάριν κεφαλῇ τε κ' ὤμοις·
 Ἐξέτ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κίων ἐπὶ θύνα θαλάσσης·
 Κάλλει κ' χάρισι σίλβων. θνήτο κ' κέρη·
 Δὴ ῥα τὸτ' ἀμφίπολοισιν εὐπλοκάμοισι μετνήδα,
 Κλυτὴ μοι ἀμφίπολοι λευκώλοιοι, ὅρα τι εἶπω·
 240 Οὐ πάντων αἰκνὴ διῶν οἱ Ὀλυμπεσσιν ἔχουσιν,
 Φαιήκεισ' ἔδλ' ἀνὴρ ἐπιμίσσεται ἀντιδίοισι.
 Πρώθεν μὲν γὰρ δὴ μοι αἰκέλει δῶατ' ἦν,
 Νῦν ἢ διόσιν εἴκει τοὶ ἔρανοι εὐδύν ἔχουσιν.
 Αἶ γὰρ ἱμοὶ τειὼς δι' ὅσοις κεκλημένῳ εἶη·
 245 Ἐνθάδε γαιτάρων, κ' οἱ ἄδοι αὐτόθι μέμνην.
 Ἀλλὰ δότ' ἀμφίπολοι ξείνα βρωσὶν τι πόσιν τε.
 Ὡς ἔραβ. αἶ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἠδὲ πείθοντα·
 Παρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ δίαναι βρωσὶν τι πόσιν τε.
 Ἦτοι ὁ πῖνε κ' ἦδε πολύτλας δῖ' Ὀδυσσεύς
 250 Ἀρπαλίως· θηρόν γὰρ ἰδούῃς ἦν ἅπας·
 Αὐτὰρ Ναυσικαὰ λευκώλειν ἄλλ' ἐνόησεν·
 Εἶματ' ἄρα παύζασα τίθῃ καλῆς ἱστ' ἀπῆλθε,
 Ζευξέν δ' ἡμίονος κρατερώνυχας· ἀν δ' ἔβη αὐτή·
 ὤτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπ' τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνομάζε,
 255 Ὅρσοι δὴ νῦν ξεῖνε. πόλιν δ' ἱμῶ, ὅρα σε πείμψω
 Πατὴρς ἱμῶ πρὸς δῶμα δαίερον· ἔνθα σε φημι
 Πάντων Φαιήκων εἰδησίμῳ ἔσσει ἄριστοι.
 Ἀλλὰ μάλ' ἔδλ' ἔρδον· (δοκίεις δὲ μοι ἐκ ἀπινύουσιν)
 Ὅρρ' ἀν μὲν κ' ἀγχιὸς ἱομῶ κ' ἔργ' ἀνδραγῶτων,
 260 Τόρρα σὺν ἀμφίπολοισι μεθ' ἡμίονος κ' ἀμαξάν
 Καρπαλίμως ἔρχεσθον, ἐγὼ δ' ὅδον ἡγεμονεύσω·
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπὶ πόλιν ἐπιβήσομεν ἢ πῶς περ σῦρξ·
 Ὑψηλός, καλὸς ἢ λιμὴν ἱκατέρθε πόλιν,
 Λιπτή δ' εἰσιθμῇ· νῆες δ' ὅδον ἀμφίλοισι
 265 Εἰρύαται. πάσιν γὰρ πείσιον ἐστὶν ἱκάσω·
 Ἐνθα δὲ τε σφ' ἀγορὴν, καλὸν Ποσειδῆιον ἀμφὶς,
 Ρυτῶσιν λάσσι καταρυχέουσ' ἀραρυῖα.
 Ἐνθα ἢ νηῶν ἔπλα μελαινάων ἀλέγκοι,
 Πίσσματα κ' σπείρεα, κ' ὑπεξύνουσιν ἱετρεμά.
 270 Οὐ γὰρ Φαιήκισι μέλῃ βίος, ἔδλ' ἐρετρή,
 Ἄλλ' ἰσοὶ κ' ἱετρεμά νηῶν, κ' νῆες εἴσασ,
 Ὅσιν ἀγαλλόμενοι πόλιν ἀνέροισι θαλάσσης
 Ἰῶν ἀλείψω φῆμιν ἀδυνκία, καὶ τις ὀπίσσω

Vestefque induit quas illi præbuerat virgo intacta :
 Illum quidem Minerva reddidit ex Jove nata
 Majoremque aspectu & spissiore : in capite vero 230
 Crispas demisit comas , hyacinthino flori similes.
 Ut cum quis aurum circumfundit argento vir
 Solers , quem Vulcanus docuit & Pallas Minerva
 Artem omnifariam , elegantia vero opera perficit :
 Sic huic infudit gratiam capitique & humeris. 235
 Sedit autem deinde seorsim incedens ad littus maris ,
 Pulchritudine & gratiis splendens , admirabatur autem puella :
 Ac tunc ad ancillas cirratas loquebatur :

Audite me ancillæ candidæ lacertos , ut aliquid dicam :
 Non omnibus invitis Diis qui cælum tenent , 240
 Ad Phæacenses hic vir pervenit Diis æquiparandos.
 Antea certe mihi nihili videbatur esse ,
 Nunc vero Diis similis qui cælum amplum inhabitant.
 Utinam mihi talis maritus vocatus esset
 Hic habitans , & ipsi placeret ibidem manere. 245
 Sed date ancillæ hospiti cibumque potumque.

Sic ait. Illæ vero hanc diligenter audiverunt , & paruerunt ,
 Ulyssique apposuerunt cibum & potum .
 Atque ille bibebat & edebat prudens divinus Ulysses
 Rapaciter : diu enim à cibo erat jejunos. 250
 Cæterum Nausicaa alba lacertis alia excogitavit :
 Vestes igitur plicans posuit pulchrum in currum ,
 Junxitque mulos fortibus ungulis , conscendit autem ipsa :
 Adhortataque est Ulysssem , verbumque dixit , & compellavit :

Surge nunc hospes : ad urbem ut eas , ut te mittam 255
 Patris mei ad domum prudentis : ubi te autumo
 Omnium Phæacensium visurum esse quotquot optimi.
 Sed omnino sic facito , (videris enim mihi non parum sapere)
 Donec quidem per agros iverimus & culturas hominum ,
 Tandem cum ancillis post malos & currum 260
 Celeriter venite , ego vero per viam ducam :

At postquam ad urbem conscenderimus circa quam murus
 Altus , pulcher autem portus utrinque urbis ,
 Arctusque introitus : & naves per viam utrinque agitæ
 Subductæ sunt , omnibus enim sua statio est unicuique : 265
 Ibi quoque ipsis forum est , pulchrum Neptuni circa templum ,
 Vestitiis lapidibus excisis aptum.

Ibi vero navium armamenta nigrarum reservant ,
 Rudentes & vela , & poliunt remos.
 Non enim Phæacibus curæ est arcus neque pharetra , 270
 Sed mali & remi navium , & naves æquatæ ,
 Quibus læti penetrant spumofum mare :
 Horum evito famam amaram , ne quis post

- Μωμεύη· (μάλα δ' εἰσὶν ὑπερβίοιοι κατὰ δῆμον).
- 275 Καὶ νῦν τις ὦδ' εἴπῃσι κακώτερος ἀντιβολήσας,
 Τίς δ' ὁδε Ναυσικάα ἔπειτα καλὸς τε μέγας τε
 Στεῖν; πῶς δέ μιν εὖρε; πόσις νῦν τοι ἔσται αὐτῇ·
 Ἦ τίνα παρὰ πλεονέκτα κομίσαστο ἥς δὴ νῆος,
 Ἀνδρῶν τηλεδαπῶν· ἐπεὶ ἔτινες ἐγύδην εἰσὶν·
- 280 Ἦ τις οἱ εὐξαμένη πολυάρετος θεὸς ἦλθεν,
 Οὐρανὸν καταβάς· ἔξ' δέ μιν ἤματα πάντα.
 Βέλτερον εἴ κ' αὐτῇ περ ἱποχορμῇ πόσιν εὖρε
 Ἄλλοθεν· ἢ γὰρ τέσδε γ' αἰτμάζει κατὰ δῆμον
 Φαίηκας, τοὶ μιν μῶνται πολέες τε καὶ ἐοῖοι.
- 285 Ὡς εἰρῶσιν, ἔμοι δέ κ' ὀνείδεια ταῦτα γένοιτο·
 Καὶ δ' ἄλλη νειμῶν ἢ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι,
 Ἦ τ' αἰκτὴ εἰλὼν πατέρος καὶ μητρὸς ἰόντων
 Ἀνδράσι μίσσηται, πρὶν γ' ἀμράδιον γάμον ἐλθεῖν.
 Εἴη, σὺ δ' ὦδ' ἐμείδην ξυνίειπ', ὅρα τάχιστα.
- 290 Πομπῆς καὶ νόσοιο τύχης παρὰ πατέρος ἐμῆο·
 Διήρην ἀγλαὸν ἄλσθ' Ἀθήνης ἀγχι κελεύθῃ
 Αἰγείρην· ἐκ δ' κρήνη νάξ', ἀμφὶ δ' λιμῶν.
 Ἐνθάδε πατέρος ἐμῆς τίμωρ, ἐδαλυῖά τ' ἄλσθ',
 Τέσων δὴ πτόλι' ὅσων τε γέγωνε βοήσας·
- 295 Ἐνθα καθεζομένη μῖναι χρόνον εἰσέκειν ἡμῖς
 Ἀστυεῖ ἱλασμένη, καὶ ἱκάμεθα δώματα πατέρος.
 Αὐτὰρ ἔπειτα ἡμῖας ἔλπε ποτὶ δώματ' ἀείχθαι,
 Καὶ τότε Φαίηκων ἱμῶν ἐς πόλιν, ἥδ' ἐρείσθαι
 Δώματα πατέρος ἐμῆς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
- 300 Ρῖα δ' ἀείχθωτ' ἐστὶ, καὶ ἂν πάσις ἠήσαστο
 Νήπιον· ἃ μὲν γάρ τι σοικόντα τοῖσι τέτυκται
 Δώματα Φαίηκων, οἷον δόμον Ἀλκινόοιο
 Ἠερῶν, ἀλλ' ὅπουτ' ἂν σε δόμοι κεκῶσιν καὶ αὐλῇ.
 Ὡκα μάλ' ἐκ μεγάροιο διελθήμεν, ὅρ' ἂν ἴκηται
- 305 Μητέρ' ἐμὴν· ἢ δ' ἥσαι ἐπ' ἐχάρη ἐν πυρὸς αὐγῇ,
 Ἠλάκατα σφραγῶσ' ἀλιπόρφυρα δαῦμα ἰδέσθαι,
 Κίονι κεκλιμένη, δμοῦ δέ οἱ εἶατ' ὀπίσθιν·
 Ἐνθα δ' πατέρος ἐμῆο θρόνον ποτικέκλιται αὐτῇ,
 Τῷ ὅγ' οἶνοποτάζει ἐξήμεν, ἀθάνατον ὥς·
- 310 Τὸν παρὰ μὲν φάμεν, μητρὸς ποτὶ γένεσσι χεῖρας
 Βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμοι ἡμῶν ἴδμεν
 Χαίεσθον, καρτερήμεν, εἰ καὶ μάλα τηλεθὸν ἰασί.
 Ἐὶ κέν τοι κίνη γὰρ φίλα φρονέσ' ἐνὶ θυμῷ,
 Ἐλπωρὴ τοι ἔπειτα φίλος τ' ἴδμεν, καὶ ἱκάσθαι
- 315 Οἶκον εὐκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατερίδα γαῖαν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, ἡμῶν μάλιστα φαιή
 Ἠμίονος, αἱ δ' ὥκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα·
 Αἱ δ' εὖ μὲν τρέφων, εὖ δ' ὠλίσσαντο πόδες αἰνῶν.
 Ἦ δ' μάλ' ἠνιόχευεν, ὅπως αἰμ' ἰαυρίατε πείσοι.

Cæpat : (valde enim sunt insolentes vulgo)
 Et fortassis quis sic diceret malignior occurrens :
 Quis ille qui Nausicaam sequitur pulcherque & magnus
 Hæspes ? ubi illum nacta est ? maritus utique erit ipsi.
 Aut aliquem errantem adduxit à sua navi ,
 Virorum externorum : quandoquidem nulli prope sunt :
 Aut quispiam supplicanti multis exoratus Deus venit , 275
 E cœlo descendens , habebit vero cum dies omnes.
 R. Stius fr ipsa adiens maritum invenit
 Aliunde , nam hos quidem spernit in populo
 Phæaces qui ipsam ambiunt multi & nobiles.
 Sic dicent , mihi vero probrosa hæc fierent : 285
 Atque alii succenserem quæcumque talia faceret ,
 Quæ invitis charis patre & matre viventibus
 Viris misceretur , priusquam palam nuptiæ advenissent.
 Hæspes , tu autem sic meum percipe sermonem , ut celerissime
 Deductu & reditu potiari per patrem meum : 290
 Inveniemus pulchrum lucum Palladis prope viam
 Ex populis : fons autem effluit , circaque pratum.
 Atque ibi patris mei & prædium & florentes horti ,
 Tantum ab urbe quantum auditur clamans :
 Ibi desidens præstolare aliquandiu donec nos 295
 Ad urbem venerimus , & pervenerimus ad ædes patris.
 At postquam nos speraveris ad ædes pervenisse ,
 Et tum Phæacum eas ad urbem , atque requite
 Ædes patris mei magnanimi Alcinoi.
 Facite autem notabiles sunt , etiam puer duceres 300
 Infans : neque enim quidquam similes illis sunt
 Ædes Phæacum , qualis domus Alcinoi
 Herois. Sed postquam te ædes celaverint & aula ,
 Valde celeriter ex regia penetra , ut pervenias
 Ad matrem meam : quæ sedet ad focum in ignis splendore , 305
 Pensum versans purpureum , mirabile visu ,
 Columnæ acclinata , ancillæ vero sedent pone illam.
 Hic vero patris mei folium adjacet ei ,
 Quo ei convivatur insidens immortalis cœus :
 Hoc præterito , matris ad genua manus 310
 Extendit nostræ , ut peditiois diem videas
 Gaudens , cito , etiamsi valde procul hinc es.
 Si quidem tibi illa utique bene volet in animo ,
 Spes tibi deinde amicosque videre , & pervenire
 Domum ad pulchre ædificatam & tuam in patriam terram. 315
 Sic locuta , flagellavit flagello
 Mulos , qui celeriter reliquerunt fluvii fluentia :
 Illi bene quidem currebant , & pulchre jactabant pedes
 Ipsa autem plane ita aurigabatur , ut simul sequerentur pedites

- 320 Ἀμφίπολοι τ' Ὀδυσσεύς τε νόον δ' ἐπέβαλλεν ἱμάδιον
 Δύτετό τ' ἥλιον, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἔκοντο
 Ἴσον Ἀθηναίης, ἣν ἄρ' ἔξετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἤετο Διὸς κέρη μεγάλοιο,
 Κλυδί μαι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυγάνη,
 325 Νῦν δὴ περ μιν ἄκυσον, ἐπεὶ πάρος ἔποτ' ἄκυσας
 Ῥαιομήδεα, ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
 Δὸς μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν ἤδ' ἐλπεινόν.
 Ὡς ἔρατ' εὐχόμενος. τῷ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη
 Αὐτὰρ δ' ἔπειθ' αἶνεται ἑναντίον· αἰδέτο γάρ ῥα
 330 Πατρεκασίγνητον· ὃ δ' ἐπιζαρωπῶς μύθαινε
 Ἀντιδάμῳ Ὀδυσσῇ, πάρος ἦν γαίαν ἰκίδωα.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΤΣΣΕΙΑΣ Η. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ναυσικά εἰς τὴν πόλιν ἀρικνεῖται, καὶ μετ' ὀλίγον Ὀδυσσεύς ἰκτεῖται τὴν Ἀθήνην Ἀλκινόου τε βασιλείᾳς γυταῖκα. καὶ μετὰ τὸ δειπνῶν περὶ τοῦ ὁδοῦ τὴν ἰδίαν ἔσχει. (ἐγνώρισεν γὰρ αὐτὴν) τὰ συμβάντα αὐτῷ κατὰ τὴν πλὴν ἀπὸ τῆς Ὀδυσσεύς μέχρι τῆς τῆς Φαιάκων γῆς διηγεῖται.

Ἦτα δ' εὖ φρονέει Ὀδυσσῇ Σχεῖν βασιλῆας.

- Ω** Σ ὁ μὲν ἐνθ' ἤετο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Κέρην δ' ἔπειθ' ἄστυ φέρειν μῦθον ἤμυνοισιν.
 Ἦ δ' ὅτι δὴ ἔπαθε ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἱκανῶς.
 Στῆσεν ἄρ' ἐν περὶ τοῦ ὁδοῦ δὲ μιν ἀμφὶς
 5 Ἰσαντ' ἀθανάτοισι ἱεράγιοι, οἳ ῥ' ἄπ' ἀπῆνης
 Ἠμίονος ἔλκον, ἐδῶτά τε ἴσμεν εἶσα.
 Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἰὸν ἦε· θαῖε δὲ οἱ παῖρ.
 Γρηῦς Ἀπειράνθ' ἀλαμπύροισι Εὐρυμέδουσα,
 Τὴν ποτ' Ἀπείρητον νῆες ἦγον ἀμφὶ πλοῦτα.
 10 Ἀλκινόῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔειλον, ἔνθα παῖσι
 Φαιήκας ἀνάσσει, δῖος δ' ὡς δῆμος ἄκων.
 Ἦ τρέφει Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
 Ἦ οἱ παῖρ ἀνέκαίε, καὶ εἶσω δόρπον ἐκόσμη.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεύς ὤρτο πόλινδ' ἱμῶν, ἀμφὶ δ' Ἀθήνη.
 15 Πολλὴν ἦερα χεῖρε φίλα φρονέει Ὀδυσσῇ,
 Μὴ τις Φαιήκων μετὰ δῶμα ἀντιβόλῃσας
 Κερτομέοι τ' ἐπίεσι, καὶ ἐξερύειν ὅτις ἐστίν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ αὖ ἔμελλε πόλιν δύσιδαι ἔρανην,
 Ἐνθά οἱ ἀντιβόλῃσας θῖα γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 20 Παρθενικὴ ἐκείνη νῆπιον κάλπιν ἐχέουσα.
 Στῆ δ' ἔπειθ' αὐτῇ· ὃ δ' ἀνέειπε δῖος Ὀδυσσεύς
 ὦ τέκος, ἐκ αὖ μαι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο

Ancillæ Ulyssesque, arte vero impexit flagellum : 310
 Occidit autem sol, & illi inclytum ad delubrum pervenerunt
 Sacrum Palladis, ubi sedit divinus Ulysses :
 Statim deinde precatus est Jovis filiam magni :
 Audi me à capra nutriti Jovis filia indomita ,
 Nunc sane me exaudi, quoniam antea nunquam exaudivisti 315
 Jactatum, quando me jactabat inclytus Neptunus.
 Da me ad Phæacas gratum venire atque miserabilem.
 Sic ait orans, cum autem audivit Pallas Minerva.
 Ipsi vero neutiquam apparebat palam : verebatur enim
 Patrum, is enim vehementer irascebatur 320
 Divino Ulyssi, antequam suam ad terram veniret.

ARGUMENTUM LIBRI VII. ODYSSEÆ
 HOMERII.

Nausicaa in urbem pervenit, & paulo post Ulysses supplicat Aretæ Alcinoi Regis uxori. Atque illi post cœnam interroganti unde vestimenta haberet, (cognoverat enim ea) omnia quæ acciderant sibi in navigatione ab Ogygia usque ad Phæacum terram narrat.

H. Bene cupiunt Ulyssi Scheriæ Reges.

Sic quidem illic precabatur patiens divinus Ulysses, Puellam vero ad urbem ferebat robur mulorum. Illa vero quando jam ad sui patris inclytas ædes pervenit, Constitit in vestibulo : fratres vero ipsam undique Circumstabant immortalibus similes, qui à curru Mulos solvebant, vestemque portabant intro. Ipsa vero ad thalamum suum ibat : accendebat autem illi ignem. Anus Epirotica cubicularia Eurymedusa, Quam olim ex Epiro naves duxerant remis utrinque agitatz : Alcinoos autem eam munus elegerunt, eo quod omnibus Phæacibus imperabat, & veluti Deum populus audiebat : Quæ enutrivit Nausicaam pulchram ulnis in regia : Quæ ei ignem accendebat, & intus cœnam adornabat. Atque tunc Ulysses surrexit ad urbem iturus, at Pallas Multam caliginem circumfudit bene cupiens Ulyssi, Ne quis Phæacum magnanimatorum obviam factus Convitiaretur verbis, & interrogaret quis nam esset. Sed cum jam urbem ingressurus erat amabilem, Hic ei obviam facta est Dea cæsia Minerva, Virgini similis juvenulæ urnam gestanti : 20 Steritque ante eum, interrogabat autem divinus Ulysses :
 O filia, nonne me ad domum viri deduceres,

- Ἀλκινόω, ὃς τοῖσδε μὲν ἀνδρόποισιν ἀνίσσῃ
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖν[Ⓢ] ταλαπείρῃ[Ⓢ] ἰνδάδ[Ⓢ] ἰκάνω
 25 Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ ἔτινα οἶδα
 Ἀνδρόπων οἱ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι ξεῖν πατέρ δόμον ὃν με κλειύεις
 Διῆξω· ἐπεὶ μοι πατὴρ ἀμύμον[Ⓢ] ἐγγυβὶ ναίῃ.
 30 Ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγήμενός σου.
 Μὴδέ τιν' ἀνδρόπων προστίσαιο, μὴδ' ἐρέειναι.
 Οὐ γὰρ ξεῖναι οἶδε μάλ' ἀνδρόπους ἀνίσχονται,
 Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ' ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθου.
 Νηυσὶ θεῶσιν τοὶ γε παποιδότες ὠκείουσιν,
 35 Δαῖτμα μὲν ἐκπερέωσιν, ἐπεὶ σποῖσι δῶκ' Ἐνοσίχθων·
 Τῶν νέας ἀκείῃα ὥσπερ πατρὸν ἢ νόημα.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 Καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαίνει θεῶν.
 Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ ἐκ ὠκείων
 40 Ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφίεας· καὶ γὰρ Ἀθήνη
 Εἶα εὐπλόκαμ[Ⓢ], δεινὴ θεός, ἥ γὰρ οἱ ἀχλὺν
 Θισπέσιν κατέχευε, φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
 Θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεὺς λιμῆας καὶ ἦσας εἰσας,
 Αὐτῶν δ' ἥρων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρὰ,
 45 Τψηλὰ, σκολόπτασιν ἀρρεστὰ, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆ[Ⓢ] ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκοντο,
 Τοῖσι καὶ μύθων ἤρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Οὐτ[Ⓢ] δὴ τοι ξεῖν πατέρ δόμ[Ⓢ] ὃν με κλειύεις
 Περσεφίδην, δῆεις καὶ διοτρεφίας βασιλῆας
 50 Δαίτην δαιτυμῆες. σὺ δ' ἔσθω κίε, μὴδ' τι θυμῷ
 Τάρβῃ· θαρσαλέ[Ⓢ] γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
 Ἐργοῖσι τελέθῃ, εἰ καὶ ποδὲν ἄλλοθεν ἔλθωι.
 Δέσποιναν μὲν πρῶτα κηχίσται ἐν μεγάροισιν,
 Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον· ἐκ δ' τοκίων
 55 Τῶν αὐτῶν οἵπερ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 Ναυσίδου μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 Γένετο καὶ Πείβοια, γυναικῶν εὐδ[Ⓢ] ἀρίστη,
 Ὀπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορ[Ⓢ] Εὐρυμέδοντ[Ⓢ],
 Ὅς ποδ' ὑπερθύμοισι γιγάντεσσιν βασιλεῖ.
 60 Ἀλλ' ὃ μὲν ὤλισε λαὸν ἀτασθαλον, ὤλισε δ' αὐτῆς·
 Τῇ δ' Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγένετο παῖδα
 Ναυσίδην μεγαθύμον, ὃς ἐν Φαίῃσιν ἀνασσει.
 Ναυσίδι[Ⓢ] δ' ἔτεκε Ῥηξήνορα τ' Ἀλκινόον τε·
 Τὸν μὲν, ἄκρον ἰόντα βάλ' ἀργυρότοξ[Ⓢ] Ἀπώλων
 65 Νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν εἶναι παῖδα λιπύτα.
 Ἀρήτην τὴν δ' Ἀλκίνο[Ⓢ] ποιεῖσά τ' ἀκοῖτιν,
 Καὶ μιν ἔτις ὥς ἔτις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
 Ὅσα καὶ ἐν γε γυναικίς ὡς ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν.

Alcinœi, qui inter hosce homines imperat?
 Et enim ego hospes multa passus huc venio
 Procul ex longinqua terra: quare nullum novi 25
 Hominum qui hanc urbem & terram inhabitant.
 Hunc contra allocuta est Dea cœsia Minerva:
 Equidem tibi hospes pater domum quam me jubes
 Monstrabo, quoniam mihi patrem inculpatum prope habitat.
 Sed eas tacite sic, ego vero viam præibo. 30
 Neque quemquam hominum alloquere, neque interroga.
 Non enim hospites hi admodum ferunt,
 Nec amantes diligunt quicumque aliunde venerit.
 Navibus velocibus isti freti celeribus
 Undas ingentes tranant, nam ipsis dedit Saturnius: 35
 Horum naves veloces veluti penna & cogitatio.
 Sic sane locuta præibat Pallas Minerva
 Celeriter, ipse deinde post vestigia ibat Deæ.
 Hunc autem Phæaces inclyti navigatione non animadverterunt
 Vadentem in urbe per ipsos, non enim Pallas 40
 Sinebat cirrata potens Dea, quæ ei caliginem
 Divinam offudit, bene cupiens in animo.
 Mirabatur autem Ulysses portus & naves æquatas,
 Ipsorumque Heroum fora & muros longos,
 Sublimes, vallis munitos, mirabile visu. 45
 Sed quando jam Regis ad inclytam domum pervenerunt,
 His vero sermonibus cœpit Dea cœsia Minerva:
 Hæc sane tibi hospes pater domus quam me jubes
 Indicare, invenies vero Jovis alumnos Reges
 Epulas epulantes: tu vero intro eas, neve quid animo 50
 Timeas: audens enim vir in omnibus potior
 Rebus est, etiam si alicunde aliunde veniat.
 Reginam quidem primo invenies in regia,
 Arete vero nomen est ex re: ex parentibus autem
 Eisdem est qui quidem genuerunt Alcinoum Regem. 55
 Nausthoum quidem primum Neptunus teræ quassator
 Genuit & Peribœa, mulierum forma pulcherrima,
 Minima natu filia magnanimi Eurymedontis,
 Qui olim superbis gigantibus imperitabat.
 Sed hic quidem perdidit populum scelestum, periit & ipse. 60
 Huic vero Neptunus mistus est, & genuit filium
 Nausthoum magnanimum, qui Phæacibus imperavit.
 Nausthoum vero genuit Rhexenoremque Alcinoumque:
 Illum autem prole mascula carentem peremit arcitenens Apollo.
 Recentem à nuptiis in regia, unicam solam filiam relinquentem 65
 Aretam: hanc Alcinous fecit uxorem,
 Et ipsam honoravit ut nulla super terra honoratur alia
 Quotquot nunc quidem mulieres sub viris domum habent.

- "Ὡς κείνη πῆρε κῆρε τιτίμκται τε καὶ ἐστίν,
 70 Ἐλ τε φίλον παῖδαν ἐκ τ' αὐτῇ Ἀλκινόοιο,
 Καὶ λαόν, οἳ μιν ῥά θεὸν ὥς εἰσερόντες,
 Διυδύχαται μύθοισιν, ὅτε εὖχῃσ' ἀνὰ ἄστυ.
 Οὐ μὲν γάρ τι τόσ γε καὶ αὐτῇ δύνεται ἰδλῆ,
 Οἷσιν τ' εὖ φρονέει καὶ ἀνδράσι νίκεια λυή.
 75 Εἰ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέσῃ ἐνὶ θυμῷ,
 Ἑλπωρὴ τοι ἔπειτα φίλος τ' ἰδίην, καὶ ἰκίδαί.
 Οἶκον ἐς ὑψέροον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπίθῃ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Πόντον ἐπ' ἀτρυγέτον· ἔπειτα δ' Ἰσχυρίην ἱερὰν τινῇ.
 80 Ἰκίτο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ κυμαίνουσαν Ἀθήνην,
 Δύνε δ' Ἐρεχθίδῃ στυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἀλκινόου πρὸς δώματ' ἵε κλυτά. πολλὰ δέ οἱ κῆρ
 Ὀρμαιν' ἱσαμύθῳ, πρὶν χαλκίον ἔδδ' ἰκίδαί.
 "Ὡς τε γὰρ ἡλίκῃ αἴγλῃ πείλει ἢε σελήνης
 85 Δώμα καθ' ὑψέρες μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
 Χαλκίοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐρηδέατ' ἐνθα καὶ ἐνθα,
 Ἔς μυχὸν ἐξ ἔδδ'· πρὶν δ' Ἰσχυρὸς κυάνοιο.
 Χρῦσεια δ' ἴδουσι στυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔργον.
 Ἀργύριοι δ' ἑσθμοὶ ἐν χαλκίῳ ἔσασαν ἔδδ',
 90 Ἀργύριον δ' ἐρ' ὑπερδύσειον, χρυσὴν δ' κοράνη.
 Χρῦσμοι δ' ἰκίτερθε καὶ ἀργύριοι κύνας ἦσαν,
 Οὗς Ἡραϊς ἐπιεὺξεν ἰδυίῃσι περὶ πίδασι,
 Δάμα στυλαστέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 Ἀθανάτης ὄντας καὶ ἀγήροος ἡμᾶτα πάντα.
 95 Ἐν δ' Ἰσχυρίῃ πρὶν τοῖχον ἐρηδέατ' ἐνθα καὶ ἐνθα,
 Ἔς μυχὸν ἐξ ἔδοιο διαμπερές· ἐνδ' ἐνὶ στήθεσσι
 Λεττοὶ εὐνῆτοι βιβλίητο, ἔργα γυναικῶν.
 Ἐνθα δ' Φαιήκων ἡγήτορες ἰδρόωντο,
 Πήνοιτες καὶ ἰδόντες· ἐπιστατὸν γὰρ ἔχουσιν.
 100 Χρῦσμοι δ' ἄρα κῆρεν εὐδμήτων ἐπὶ βωμῶν
 ἔσασαν, αἰδομένης δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
 Φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνοισι.
 Πεντάκοντα δέ οἱ δμῶα κατὰ δῶμα γυναῖκες·
 Αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἐπὶ μύλοπα καρπὸν,
 105 Αἱ δ' ἰσὺς ὑφίστοι καὶ ἡλάκατα σερραῶσιν
 Ἥμῳ, οἷά τε φύλλα μακροῦς αἰγυρίοιο.
 Κλειρομένη δ' ἰδομένην ὑποκρίβεται ὑγρὸν ἵαιον.
 Τόσων Φαίηκες πῆρε πάντων ἰδρῆς ἀνδρῶν
 Νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν, ὥς δ' ἡ γυναῖκες
 110 Ἰσὸν τεχνῆσαι· πῆρε γὰρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
 Ἔργα τ' ἐπίσασθαι περικαλλέα, καὶ φρίνας ἰδλῆς.
 Ἐκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατ' ἀγχι θυράων
 Τετταγυῖ· πρὶν δ' ἔρχετο ἡλκάται ἀμοστέροισιν.
 Ἐνθα δ' ἰδρῆα μακρὰ περικύβητι περικρύβοντα,

Quemadmodum illa ex animo honorabatur & est ,
 Aque charis liberis atque ipso Alcinoō , 70
 Et civibus , qui ipsam sane veluti Deam suspicientes ,
 Excipiunt verbis , cum incedit per urbem.
 Minime enim mente etiam ipsa eget bona ,
 Quibus bene vult etiam viris lites solvit.
 Sic tibi illa bene vult ex animo , 75
 Spes est tibi postea amicosque videre , & pervenire
 Domum in excelsam & tuam in patriam terram.
 Sic igitur locuta abiit cæsa Minerva
 Pontum per infructuosum : deseruitque Scheriam amabilem :
 Venit autem ad Marathonam & spatiosas plateas Athenas , 80
 Ingressaque est Erechthei bene munitam domum. Sed Ulysses
 Alcinoi ad domum ibat inclytam , plurima vero illi cor
 Cogitabat stanti , prius quam ad æreum limen venisset.
 Instar enim solis splendor erat aut lunæ
 Domum per excelsam magnanimi Alcinoi. 85
 Ærei etenim muri firmati sunt hinc atque hinc ,
 In penetrale à limine : cancelli autem cyani.
 Aureæ vero fores firmam domum intus claudebant :
 Argentei autem postes in æreo stabant limine ,
 Argenteum vero superliminare , aureus autem circulus. 90
 Aurei autem utrinque & argentei canes erant ,
 Quos Vulcanus fecerat peritis præcordiis ,
 Domum ut custodirent magnanimi Alcinoi ,
 Immortales futuros & insenescentes dies omnes.
 Intus sedilia circa murum firmata erant hinc & hinc , 95
 Ad infimum secessum à limine penitus : ibi peploi
 Tenues bene neti reconditi erant , opera mulierum.
 Hic autem Phæacum ductores sedebant ,
 Bibentes & edentes : toto anno enim habebant.
 Aurei vero juvenes fabrefactas ad aras 100
 Stabant , ardentes facies in manibus habentes ,
 Prælucentes nocte per domum convivantibus.
 Quinquaginta autem ei ancillæ per domum feminæ :
 Aliæ quidem molunt sub mola flavum frustum ,
 Aliæ telas texunt & pensum versant 105
 Sedentes , qualia folia excelsæ populi :
 Bene textis autem à linteis destillat humidum oleum :
 Tantum Phæaces supra omnes periti homines
 Navem celerem per pontum agere , quantum mulieres
 Telam texere : supra modum enim illis dedit Pallas 110
 Operaque scire perpulchra , & ingenium bonum.
 Extra vero aulam ingens hortus prope januas
 Quatuor iugerum , circaque septum ductum est utrinque.
 Ibi vero arbores proceræ creverant virentes ,

- 115 Ὀρχναι καὶ ῥιαί, καὶ μυλῖαι ἀγλαΐκαραι·
 Συκαὶ τε γλυκεραί, καὶ ἑλαίαι τηλεθώσας·
 Τάων ἔποτε καρπὸς ἀπόλλυται, ἐδὲ ἱππικίτῃ
 Χιμάτῳ ἐδὲ θέμευς ἐπιτήσι·, ἀλλὰ μάλ' αἰὶς
 Ζεφυρεὶν ἀντίσσει τὰ μὲν φύς, ἀλλὰ ἧ ἀνέως.
- 120 Ὀρχνι ἔσ' ὄρχνι γηρασκέ, μῆλον δ' ἐπὶ μῆλῳ,
 Αὐτὰρ ἐπὶ σαφυλῇ σαφυλῇ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ·
 Ἐνθα δὲ οἱ πολὺκαρπῳ ἀλὼν ἐρρίζωται·
 Τῆς ἔτερον μὲν, θευλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
 Τέσσεται ἡλίῳ, ἐτίεας δ' ἄρα τε τρυγῶσιν,
- 125 Ἄλλας ἧ τεραπύσι· πάρορθε δὲ τ' ὁμοκαίς εἰσιν,
 Ἄνθ' ἀρείσας, ἔτεροι δ' ὑποπερμάζουσιν·
 Ἐνθα ἧ κοσμητῇ παρειαὶ παρὰ νέεατον ἔρχον
 Παντοῖαι περύσσιν, ἐπνεταῖον γαῖώσας·
 Ἐν ἧ δύνω κρήναι, ἡ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
- 130 Σκιδνάται, ἡ δ' ἐτέρωθεν ἔσ' αὐλῆς ἐδὼν ἦσε
 Περὶ δόμον ὑψηλὸν, ἐδὲν ὑδρεύοντο πολῖται·
 Τοὶ ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θιῶν ἴσαν ἀγλαὰ δῶκε,
 Ἐνθα εἰς θνήτο πολύτλας διῖ· Ὀδυσσεύς·
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐὼ θνήσαστο θυμῷ,
- 135 Καρπαλίμως ὑπὲρ ἐδὼν ἐβήσαστο δάματ' εἶσω·
 Εὖς ἧ Φαιῶκων ἠγήτορας ἠδὲ μίδοντας
 Σπένδοντας· δεπείουσιν εὐσκόπῳ Ἀργυρόντῃ,
 Ὡ σωματὶ σπένδουσιν ὅτε μνηστῆατο κοῖτε·
 Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας διῖ· Ὀδυσσεύς,
- 140 Πολλὴν ἦρ' ἔχων ἦν οἱ παρὲχεν Ἀθήνη,
 Ὅρ' ἔκ' Ἀθήνην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα·
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀθήνης βάλε γένασι χεῖρας Ὀδυσσεύς·
 Καὶ τότε δὴ ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατ' αἰή·
 Οἱ δ' ἀνέω ἐγένοντο δόμον κατὰ ρῶτα ἰδόντες·
- 145 Θαύμαζον δ' ἰσθάντες· ὁ δ' ἐλιτάνειν Ὀδυσσεύς,
 ὦ Ἀθήνη δύγατερ' Ῥηξάνετ' ἀντιθέοιο,
 Σὲν τε πόσιν σά τε γέναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογίστας,
 Τὲς δὲ τε δαιτυμόνας· τοῖσιν θεοὶ ὀλβία δαῖεν
 Ζωῖμῳαί, καὶ παῖσιν ἐπιτρέψαν ἱκας·
- 150 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι; γέρας δ' ὅ, τι δῆμ' ἰδανεν·
 Αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατερὶδ' ἱκίεσθαι
 Θάσων· ἐπειδὴ δὴδ' αἶων ἀπο πῆματα πάχων·
 Ὡς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἔζ' ἔσ' ἰχάρη ἐν κοινήσι
 Πᾶρ παυεῖ· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκῆ ἐγένοντο σιωπῇ.
- 155 Ὅς ἧ δὴ μετέειπε γέρον ἦρος Ἐχένη·
 Ὅς δὴ Φαιῶκων ἀνδρῶν παρηνέστερ' ἦεν,
 Καὶ μύθοισι κέκασο, παλαιὰ τε πολλὰ τε μιδῶς·
 Ὅσσην εὐφρογέων ἀγορήσαστο καὶ μετέπειπεν,
 Ἀλλῖνο; καὶ μὲν τοι τόδε κάλλον, ἐδὲ ἴοικε,
- 160 Ξυῖον μὲν χημῶ ἥδαι ἔσ' ἰχάρη ἐν κοινήσιν,

Pirus & malus punica, & mali pulchrum malum ferentes, 115
 Ficusque dulces, & oleæ virentes:
 Ex iis fructus nunquam perit, neque deficit
 Hyemæ, neque æstate, perennans, sed plane semper
 Zephyrus spirans alia crescere facit, aliaque maturefcere.
 Pirum post pirum senescit, malum post malum, 120
 Ac post uvam uva, ficus autem post ficum.
 Ibidem ei fructuosa vinea sata est:
 Hujus alterum quidem solum lato in loco
 Siccatur sole, alias autem vindemiant,
 Alias autem calcant: ante autem uva immaturæ sunt, 125
 Florem emittentes, nonnullæ vero maturefcunt.
 Ibi exculi pulvini ad extremum ordinem
 Omnis generis confiti sunt, toto anno virentes:
 Duo autem fontes, alter quidem per hortum omnem
 Dispergitur, alter autem ex altera parte sub aulae limen fluit 130
 Versus domum excelsam, unde aquantur cives.
 Talia videlicet in Alcinoi domo Deorum erant splendida dona,
 Ibi stans admirabatur patiens divinus Ulysses.
 Cæterum postquam omnia suo admiratus est animo,
 Celeriter super limen ingressus est domum intro. 135
 Invenit autem Phæacum duces atque consiliarios
 Libantes poculis speculatori Mercurio,
 Cui ultimo libabant quando cogitabant de lecto.
 Cæterum ipse ivit per domum patiens divinus Ulysses,
 Multam caliginem habens quam ei circumfuderat Pallas, 140
 Donec pervenit ad Areten & Alcinoum Regem.
 Circum igitur Aretæ jecit genua manus Ulysses:
 Et tum rursus ab ipso diffusus divinus aër.
 Illi vero muti facti sunt per domum ut virum conspexerunt,
 Admirabantur autem videntes, ipse autem orabat Ulysses: 145
 Arete filia Rhexenoris Diis æquiparandi
 Ad tuum maritum & ad tua genua venio, multa passus,
 Et ad hosce convivas: quibus Dii feliciter deat
 Vivere, & liberis committant unusquisque
 Bona domi, honoremque quemcumque populus dederit: 150
 Cæterum mihi deductionem parate in patriam, ut redeam
 Ocyus: quoniam diu procul ab amicis ærumnas patior.
 Sic fatus, resedit ad focum in cineribus
 Juxta ignem, illi vero omnes muti facti sunt silentio.
 Sero tandem fatus est senex heros Echeneus, 155
 Qui sane Phæacum virorum maximus natu erat,
 Et eloquentia pollebat, priscaque & plurima doctus:
 Qui eis bene sapiens concionatus est & dixit:
 Alcinoë, non sane hoc honestum, neque convenit,
 Hospitem quidem humi sedere ad focum in cineribus, 160
Odyssea. N

- Οἷγε ἃ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἱκανόωνται.
 Ἀλλ' ἀγε δὴ ξῦνον μὲν ἐπὶ θρόνῳ ἀργυροῦλε
 Εἶσον ἀναστήσας· σὺ δ' κηρύκιοσι κέλευσον
 Οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικραύηται.
 165 Σπείσομεν, ὅς θ' ἰκίτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
 Δόρπον δ' ξείνῳ ταμὴν δότω ἔνδον ἰόντων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκκοσ' ἦερόν μιν ἔειπε Ἀλκινόοιο,
 Χειρὸς ἱλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
 ὦρσεν ἅπα' ἱκαρόφιν, καὶ ἐπὶ θρόνῳ εἶσε φανεύει,
 170 Τῶν ἀναστήσας ἀγαπήνορα λαοδάμαντα,
 ὅς οἱ πλοσίον ἴξε, μάλιστα δέ μιν φιλέσκει.
 Χρῆνθα δ' ἀμφοπόλῳ παρχόῳ ἐπὶ χεῖρι φέροντα
 Καλῇ, χρυσεῖν, ὥσπερ ἀργυροῖο λίαντῳ,
 Νίψαδαι· παρὰ δ' ἕξιπν' ἐτάναυσε τελέπριον.
 175 Σῆτον δ' αἰδοίῃ ταμὴν παρίδθηκε φέροντα,
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθῆντα, χαρίζομεν παρόντων.
 Αὐτὰρ ὁ πῶτε καὶ ἦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Καὶ τότε κήρυκα προσέειπε μιν Ἀλκινόοιο,
 Ποντόνοε, κητῆρα κρεασάμεν μίθῳ νῆμον
 180 Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικραύηται
 Σπείσομεν, ὅς θ' ἰκίτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
 ὣς φάτο. Ποντόνοε δ' ἐμελίεσσα οἶνον ἐκίρνα·
 Νόμισεν δ' ἄρα πᾶσιν ἱπαρχάμεν διπάσαιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεύσαν τ', ἐπὶ δ' ὅσον ἦθελε θυμός,
 185 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοε ἀγορήσατο καὶ μετίειπε,
 Κέκλυτε Φαιῶκων ἄνθρωποις ἠδὲ μέδοντες,
 Ὅρ' εἶπω τά με θυμός ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείμετε οἴκαδ' ἰόντες·
 Ἡῶδεν δ' ἡγερόντας ἐπὶ πλοῖονα καλίσαντες,
 190 ἔειπεν ἐνὶ μεγάροισι ξενίασομεν, ἠδὲ θεοῖσι
 ῥέζομεν ἥε καλὰ· ἔπειτα δ' ἐπεὶ περὶ πομπῆς
 Μνησόμεθ', ὥς χ' ὁ ξῦν ἀνέυθε πῶτε καὶ ἀνίης
 Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκνέται,
 Χαιρέον καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστὶ.
 195 Μῆδ' ἐτι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ σῆμα σάδῃσι,
 Πρὶν γε τὸν ἥς γαίης ἐπιβήμεναι. ἔνθα δ' ἔπειτα
 Πείσεται ἅσθ' αἰσα κατακλῶδες τε βαρεῖαι
 Γεινομένη νῆσαντο λίνω, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
 Εἰ δὲ τις ἀθανάτων γε κατ' ἔρευν' εἰλήκεδεν,
 200 Ἄλλο τι δὲ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμνηχόμενται.
 Αἰεὶ γὰρ τοπάρ' ἐπεὶ φαινόμεναι ἱεργαῖς
 Ἡμῖν, εὖθ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἐκατόμβας·
 Δαίνυντάς τε παρ' ἅμμι καθήμενοι ἔνθα περ ἡμεῖς.
 Εἰ δ' ἄρα τις καὶ μὲν ἰὼν εὐμβλήται ὀδύτης,
 205 Οὔτι κατακρύπτεισιν· ἐπεὶ σφισιν ἐγγύθεν εἰμὲν,
 Ὡς περ Κύκλωπες τε καὶ ἄλγεα φύλα γυγάντων.

Isti vero tuum iussu expectantes cunctantur.
Sed age jam hospitem in sede argenteis clavis distincta
Colloca erigens: tu autem præconibus impera
Vinum infundere, ut & Jovi fulminatori
Libemus, qui supplices venerandos comitatur. 165
Cœnam vero hospiti proma det de penu.

At postquam hoc audivit sacrum robur Alcinoi,
Manu prehensum Ulyssē prudentem varium consilio,
Levavit à focō, & in sedem locavit splendidam,
Filium exsuscitans fortem Laodamantem, 170
Qui ei proximus sedebat, maxime autem ipsum amabat.
Aquam autem ancilla gutturnio infudit ferens
Pulchro, aureo, super argenteum lebetem,
Ad lavandum: juxtaque politam explicuit mensam.
Panem vero verecunda proma apposuit ferens, 175
Escas multas addens, gratificans de præsentibus.
Cæterum ipse bibebat & comedebat prudens divinus Ulysses:
Atque tum præconem allocutum est robur Alcinoi:

Pontonoë, craterem miscens vinum distribue
Omnibus per domum, ut Jovi fulminatori 180
Libemus, qui supplices honoratos comitatur.

Sic ait. Pontonous autem dulce vinum miscebat:
Distribuit igitur omnibus propinans poculis.
At postquam libarunt, biberuntque quantum cupiebat animus,
Illis Alcinoi concionatus est & fatus: 185

Audite Phæacum duces atque consiliarii,
Ut dicam quæ me animus in pectore jubet:
Nunc quidem pacti dormiatis domum cunctes:
Mane autem senes plures advocantes,
Hospites in ædibus hospitaliter tractabimus, atque Diis 190
Faciemus sacra pulchra: deinde etiam de reductione
Cogitabimus, ut hospes absque labore & molestia
Reductione sub nostra suam in patriam terram perveniat,
Gaudens celeriter, etiam si valde procul sit:
Neque quicquam interea mali & damni patiatur, 195
Antequam ipse suam terram conscendat, ubi deinde
Patiatur quicunque ei fatum Parcæque graves
Nascenti nerunt lino, quando ipsum peperit mater.
Quod si quis immortalium utique de cœlo venit,
Aliud quippiam hoc utique Dii moliantur. 200

Semper enim etiam antea Dii apparent manifesti
Nobis, quando facimus inclytis hecatombis:
Convivanturque apud nos sedentes ubi & nos.
Si autem aliquis & solus iens occurrerit viator,
Haud occultant: quoniam ipsos prope sumus, 205
Quemadmodum Cyclopesque & agrestes gentes gigantum.

- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλκίνο', ἄλλο τι τοι μελέτω φρεσίν. ὃ γὰρ ἔγωγε
 Ἀθανάτῃσιν ἴσικα τοὶ ἔσανδ' ἐνὺν ἔχουσιν,
 210 Οὐδέμας ἔδδ' εὖν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτῶσιν,
 Ὅς τις ἄνθρωπος ἴσῃ μάλιν' ὀχίοντας οἴζυν
 Ἀνδρόπων, τοῖσιν κεν ἐν ἀλγῶσιν ἰσωσαίμην.
 Καὶ δ' ἔτι κεν καὶ σπείν' ἐγὼ κακὰ μυθήσάμην,
 Ὅσα γὰρ δὴ ξυμπάντα θεῶν ἴσῃσι μέγιστα.
 215 Ἀδ' ἔμε μὲν δερτῆσαι ἰάσασθε κηδόμενον περ.
 Οὐ γάρ τι συγῆ' ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
 Ἐπλῆτο, ἥ τ' ἐκίλευσιν ἐοικέναι ἀνάγκη,
 Καὶ μάλα τιρρόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πάντες ἔχοντα.
 Ὅς καὶ ἐγὼ πάντες μὲν ἔχω φρεσίν, ἡ δ' ἄλ' αἰεὶ
 220 Ἐδόμεναι κέλεται καὶ πινόμεν' ἐκ δὲ με πάντων.
 Ληθάνη δ' ὅσ' ἔπαθον, καὶ ἐνπλήτασθαι ἀνέζη.
 Ὑμῖς δ' ὀτρύνετε αἶμα ἡοὶ φαινομένης,
 Ὅς καὶ με τ' δύσῃνον ἐμῆς ἐπιθήσετε πάτρης,
 Καὶ περ πολλὰ παθόντα. ἰδόντα με καὶ λίποι κίων
 225 Κτήσιν ἐμὴν, δμῶές τε, καὶ ὑφ' ἑρέας μέγα δῶμα.
 Ὅς ἴσθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκίλευον
 Πιμπόμεναι τ' ξείνῳ, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔπινον.
 Αὐτὰρ ἔπει σπείσαν τ' ἐπίον θ' ὅσον ἠδ' ἔλε θυμός,
 Οἱ μὲν κακκίοντες ἔβαν οἴκονδε ἑκαστος.
 230 Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Παρ δὲ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοῖδης
 Ἥδην· ἀμείποιοι δ' ἀσπικόμενοι ἔπεια δαυτός.
 Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλεν' ἤρχετο μύθων,
 Ἐγὼ γὰρ φάρος τι χιτῶνά τε, εἴματ' ἰδύσα
 235 Καλὰ, τὰ δ' αὐτὴ τεύξει σὺν ἀμειπόλοισι γυναιξί.
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσεΐδα,
 Ζεῖνε, τὸ μὲν σε προσῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ,
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τὰδε εἴματ' ἔδωκεν;
 Οὐδ' ἄν φῃς ἐπὶ πόντον ἀλάμεν' ἐνθάδ' ἰκίεσθαι;
 240 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀργαλέον βασίλεια δινηκέως ἀγορεύσας
 Κῆδ'· ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ ἔρανίοντες.
 Τὰτα δὲ τοι ἔρεω ὃ μ' ἀνείρειαι ἠδὲ μεταλλάξ.
 Ὀχυρήν τις νῆσος ὑπὸ πτόθεν εἰν ἀλὶ κείται,
 245 Ἐνθα μὲν Ἀθλάντης θυγάτηρ δολέουσα Καλυψὶς
 Ναΐφ' ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεός· ἔδδ' τις αὐτῇ
 Μίσγεται ὅτε θεῶν ὅτε θνητῶν ἀνθρώπων.
 Ἄλλ' ἔμε τ' δύσῃνον ἐρέσιον ἤγαγε δαίμων
 Οἶον, ἐπεὶ μοι νῆα δοὺν ἀργῇτι κερκυμένη
 250 Ζεὺς ἔλασας ἐκίασε μέσσω ἐνὶ οἴκῳ πόντος.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιγον ἐδῶλοι ἐταῖροι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ τρέπιν ἀγκᾶς ἐλὼν νῆος ἀμφοιβόας.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 Alcinoë , aliud quid tibi curæ sit in animo , non enim ego
 Immortalibus similis sum qui cœlura amplum habitant ,
 Neque corpore neque indole , sed mortalibus hominibus . 219
 Quos vos scitis maxime portare ærumnam
 Hominum , illis in doloribus æquiparandus essem :
 Et adhuc etiam plura ego mala dicerem ,
 Quæ quidem omnia Deorum voluntate passus sum .
 Sed me quidem cornare finite dolentem quamvis . 225
 Non enim odiosum post ventrem impudentius aliud
 Est , qui jubet sui recordari necessitate ,
 Etiam valde afflictum , & in animo dolorem habentem .
 Sic & ego luctum quidem habeo in animo , hic tamen etiam atque
 Comedere jubet & bibere : & me omnium 220 (etiam usque
 Oblivisci facit quæcumque passus sum , & repleti jubet .
 Vos autem festinate simul atque aurora apparuerit ,
 Ut me infelicem meam adire faciatis patriam ,
 Quamvis multa passum , ubi conspicatum me vel vita relinquat
 Possessionem meam , famulosque , & altam magnamque domû . 225
 Sic dixit . Illi autem omnes laudabant , & hortabantur
 Deducere hospitem , quoniam pro decenti locutus erat .
 Sed postquam libarunt biberuntque quantum voluit animus ,
 Illi quidem dormituri iverunt domum unusquisque .
 Sed in domo relictus est divinus Ulysses , 230
 Apud autem ipsum Areteque & Alcinoüs divina specie prædixus
 Sederunt : famulæ autem auferebant vasa convivii .
 His autem Arete ulnas candida incepit verba ,
 Agnovit enim pallium & tunicam , vestimenta videns
 Pulchra , quæ ipsa fecerat cum ministris mulieribus : 235
 Et ipsum alloquens verba velocia dixit :
 Hospes , hoc quidem te primum interrogabo ipsa ,
 Quis ? unde venis gentium ? quis tibi hæc vestimenta dedit ?
 An non dicis per mare te errabundum huc venisse ?
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 240
 Difficile Regina repente narrare
 Ærumnas , quandoquidem mihi multas dederunt Dii cœlestes :
 Hoc autem tibi dicam quod me interrogas & inquiris .
 Ogygia quædam insula longe in mari jacet ,
 Ubi Atlantis filia dolosa Calypso 245
 Habitat eirrata gravis Dea : neque aliquis ipse
 Miscetur neque Deorum neque mortalium hominum :
 Sed me infelicem inquilinum ei duxit fortuna
 Solum , postquam mihi navem velocem candenti fulmine
 Jupiter jaculatus dissidit medio in nigro mari . 250
 Ubi alii quidem omnes periete boni socii :
 At ego carissam ulnis capiens navis utrinque remis agitaræ ,

- Ἐννήμας· γερόνιον· δικάτη δέ με νυκτὶ μελαίῃ
 Νῆσον εἰς Ὠγυγίην πάλασαν θύει, ἔνθα Καλυψὶς
 255 Ναιΐ εὐπλόκαμος· δεινὴ θεός· ἥ με λαβῶσα
 Ἐνδυκίως ἐρίλη τε καὶ ἔτρεφεν, ἡδὲ ἔρασκε
 εἶσιν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἡματα πάντα·
 Ἰλλ' ἐμὸν ἔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ἔπειθεν.
 Ἐνθα μὲν ἱπτάντες μύρον ἱμπέδον, ἱμάτα δ' αἰδῶ
 260 Δάκρυσι δαύσκον τὰ μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψὶς·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄρδον μοι ἐσιπλόμηνον ἔτι· ἦλθε,
 καὶ τότε δὴ με κέλευεν ἐποτρύνουσα νῆσθαι,
 Ζηνὸς ἔσθ' ἀγγελίης, ἥ καὶ νῦν ἔτρεφετ' αὐτῆς·
 Πέμπει δ' ἐπὶ χείρας πολυδίσκου· πολλὰ δ' ἰδῶκε.
 265 Σίτον καὶ μέθυ ἡδύ· καὶ ἄμβροτα ἱμάτα ἴσεν·
 Οὐρεὶ δ' ὀφείκειν ἀσήμενά τε λιαρὴν τε.
 Ἐπτακαίδεκα μὲν πόλεον ἡματα ποιοτοπορῶν,
 Ὀκτωκαίδεκάτῃ δ' ἐράνῃ ὅρα σκυόντα
 Γαῖης ὑμετέρης· γάδοισι δέ μοι οἶλον ἦτορ
 270 Δυσκόρῃ· ἥ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνίστασθαι οἰζύϊ
 Πηλεΐ, τὴν μοι ἐπῶρε Προϊδάων ἐνισχύθην,
 Ὃς μοι ἰορμήσας ἀνέμω, κατέδραυε κελύφης,
 Ὡρεῖν δ' ὅθ' ἀλάσταν ἀδίστατον· ἑδὲ τι κύμα
 Εἶα ἐπὶ χείρας ἀδινὰ σιναχόντα εἰσάδει.
 275 Τὴν μὲν ἐπιπτα θύελλα δισκέδασ', αὐτὰρ ἔγωγε
 Νηχέμεν· τότε λαῖτμα δῖπμαγον· ἔσθ' αἶ με γαίῃ
 Ὑμετέρῃ ἐπέλασσι εἶσεν ἀνέμω· τε καὶ ὕδαρ.
 Ἐνθα καὶ μ' ἐκβαίνοντα βῆσατο κύμα ἐπὶ χέρσιν,
 Πέτρης περὶ μεγάλῃσι βάλον καὶ ἀτερπῆι χώρῃ.
 280 Ἀλλ' ἀναχασσάμεν· νῆχον πάλιν, ὥς ἐπῆλθον
 Ἐς ποταμὸν, τῇ δὴ μοι εἴσατο χῶρ' αἰετῶν·
 Αἰετῶν ποταμῶν, καὶ ἐπὶ σέπας ἦν ἀνέμοιο.
 Ἐκ δ' ἐπισσιν θυμωγέρων· ἐπὶ δ' ἄμβροσιν νύξ
 Ἠλυθ'· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διππετί· ποταμοῖο.
 285 Εκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραυον· ἀμφοῖ δ' οὐκ ἔλα
 Πευσάμην· ὕπνον δ' ἔδωκε κατ' ἀπτήρεα χεῖρ.
 Ἐνθα μὲν ἐν φύλλοισι οἶλον ποτιμύμεν ἦτορ,
 Ἐδδον παννύχιον καὶ ἔσθ' ἡδὲ καὶ μέσσην ἡμαρ.
 Δύσετά τ' ἡέλιος, καὶ με γλυκύς ὕπνος ἀνῆκεν.
 290 Ἀμοιβόλας δ' ἐπὶ θινὶ τῆς ἐνέσση θυγατρὸς
 Παιζέσας, ἐν δ' αὐτῇ ἦν εἰκυῖα θεοῖσιν·
 Τὴν ἱκέτιος· ἥ δ' ὅτι νοήματ' ἡμερσθεν ἰδὼν
 Ὡς ἐκ αὖ ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
 Ἐρξίμεν· αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀρραδέσκον.
 295 Ἡμοι σῆτον ἰδῶκεν ἄλλος ἡδὲ αἰδοφθα οἶνον,
 Καὶ λῶσ' ἐν ποταμῷ καὶ μοι τάδε ἱμάτ' ἰδῶκεν.
 Ταῦτά τοι ἀχνυμένος περ ἀληθεῖν κατέλεξα.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμύβετο φωνήσιν τε,

Novem diebus ferebar : decimo autem me nocte nigra
 Insulam in Ogygiam appulerunt Dii , ubi Calypso
 Habitat cirrata gravis Dea : quæ me succipiens 255
 Accurate excepit & alebat , atque aiebat
 Facturam immortalem & expertem senectutis diebus omnibus :
 Sed meum nunquam animum in pectoribus persuasit.
 Illic quidem septennio permansi firmiter, vestimenta autem semper
 Lacrymis rigabam, quæ mihi nulli obnoxia corruptioni dederat Ca-
 Sed quando jam octavus mihi revolutus annus venit, (lypso : 260
 Ac tum denum me iussit adhortans redire,
 Jovis ex jussu . sive etiam animus mutatus est ipſus :
 Dimisitque in rate colligata , multa autem dedit ,
 Panem & suave vinum , & divinas vestes induit : 265
 Ventumque immisit innocuum suavemque.
 Septemdecim quidem navigabam dies mare sulcans ,
 Decima octava vero apparuerunt montes umbrosi
 Terræ vestræ : exultavitque mihi meum cor
 Infelici . certe enim eram adhuc conflictaturus cum ærumna 270
 Multa , quam mihi immisit Neptunus terræ quassator ,
 Qui mihi immitens ventos , impedivit iter ,
 Commovitque mare immensum , neque ullo pacto fluctus
 Siuebat in rate crebro ingemiscentem ferri.
 Hanc quidem deinde procella dispersit , at ego 275
 Natans has undas emensus sum donec me terræ
 Vestræ admovit ferens ventusque & aqua.
 Ibi me egredientem cœgisset fluctus ad terram ,
 Petras ad magnas jaciens & inamabilem locum.
 Sed resiliens natavi rursus , donec veni 280
 Ad fluvium , qui mihi visus est locus optimus ,
 Expers petrarum , & tutela erat à vento.
 Et elapsus sum animum colligens , divina vero nox
 Advenit : ego autem seorsim à Jovifluo fluvio
 Egredius in arbuſtis dormivi : circumquaque autem folia 285
 Congessi , somnum autem Deus immensum infudit.
 Hic quidem in foliis meo cruciatus corde ,
 Dormivi tota nocte usque ad auroram & meridiem ,
 Inclinabatque sol , & me dulcis somnus dereliquit.
 Ancillas vero in littore tuæ agnovi filiæ 290
 Euentes , inter eas autem ipsa erat similis Diis :
 Et supplicavi : illa vero neuriquam ab indole absuit bona ,
 Ut non sperare posses juniorem obviantem
 Facturum , semper enim juniores desipiunt.
 Quæ mihi cibum dedit affatim & nigrum vinum , 295
 Et lavit in flumine . & mihi has vestes dedit.
 Hæc tibi tametsi affidus vere enarravi.
 Huic rursus Alcinous respondit dixitque :

- Εἴη, ἦτοι μὲν τὐτό γ' ἐναΐσιμον ἐκ ἐνόστον
 300 Παῖς ἦν, ἐνικὰ σ' ἔτι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
 Ἦγιν ἐς κρείττερον, σὺ δ' ἄρα πρόσθιν ἰκίτευσας.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἦρος, μὴ μοι τέκε' ἀμύμονα νείκε' κέρην.
 Ἡ μὲν γάρ μ' ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἐπειδαι
 305 Ἀλλ' ἐγὼ ἐκ ἔδεικον, δαΐδας, αἰχυνόμενός τε,
 Μήπως κ' σοὶ θυμὸς ἐπισκύσαιτο ἰδόντι.
 Δυσζήλοισι γάρ τ' εἰμὴν ἐπὶ χθονὶ οὐλ' ἀνδρόποον.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀταμείβετο, ρώνησέν τε,
 Εἴη, εἰ μοι τιεύσθην ἐνὶ στήθεσι φίλον κῆρ,
 310 Μαψιδίως κεχολώσθαι· ἀμείνω δ' αἶσμα πάντα.
 Αἶ γδ' Ζεῦ τε πάτερ κ' Ἀθηναίη κ' Ἀπόλλων,
 Τεῶν εἰὼν οἷός ἐστι, τὰ τε φρονέων αὖτ' ἐγὼ παρ
 Παιδά τ' ἔμην ἔχμεν, κ' ἐμὸς γαμβρὸς καλίστατος,
 Αὐτὶ μῦθον· οἶκον ᾗ ἐγὼ κ' κτήματα δόσιν,
 315 Αἶψ' ἔδεικον γε μῦθοις· ἀέκοντα δέ σ' ἔτις ἐρύξῃ
 Φαιάκων μὴ τέτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο.
 Πρῆκτῃν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τιμαίεσμαι (ὄφρ' εὖ εἰδῆς)
 Λυρεῖον· ἐς τῆμεν ᾗ σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνῳ
 Λέξασθαι· οἱ δ' ἐλώσσι γαλήνην, ὄφρ' ἂν ἵκηται
 320 Πατερίδα σὴν κ' δῶμα, κ' εἴπει τι φίλον ἔσιν·
 Εἴπερ κ' μάλα πολλὸν ἱκασίρας ἐς' Εὐβοίης.
 Τῇ γδ' τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι οἱ μιν ἰδόντο
 Λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
 Ἦγον ἐποφόμενον Τυτυὸν γαίηϊον οἶον·
 325 Καὶ μὴ οἱ ἐνθ' ἔλθον, κ' ἄτερ καμάτοιο τέλεισαν
 Ἦματι τῷ αὐτῷ, κ' ἀπήγαγον οἴκαδ' ὀπίσσω.
 Εἰδότες δ' κ' αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὅσον ἄριστα
 Νῆες ἱμαί κ' κῆρυ ἀταρπίττιν ἄλα σπηδαί.
 Ὡς φάτο· γῆθησεν δ' πολύτλας Διὶ Ὀδυσσεύς·
 330 Εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἔπει τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Ζεῦ πάτερ, αἰδ' ὅσα ἔπει τελευτήσων ἀπαντα
 Ἀλκίνοος· τῷ μὲν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρκεαν
 Ἀσβεστον κλέψῃ, ἐγὼ δέ κε πατρὸςδ' ἰκίμην.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 335 Κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκόλενος ἀμφιπόλοισιν
 Δέμνι' ἔσθ' αἰδέσθην Θέμεναι, κ' ρήγεια καλά
 Πορφύρε' ἐμβαλεῖν, σφρίσσει τ' ἐξυπέρθε τάπητας,
 Χλαίνας τ' ἐνδύμεναι ἕλας, καθύπερθε ἱσάσθαι.
 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάμνα μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
 340 Αὐτὰρ ἐπεὶ σφρίσαν θυκινὸν λήχον ἐχονέσσαι,
 Ὀτρυνον Ὀδυσῆα παρειαμέμεναι ἐπέεσιν,
 Ὅρσο κίων ὃ ξεῖνε, πεποιήσας δέ τει εὐνή·
 Ὡς φάν. τῷ δ' ἀσπασὸν εἰσατο κοιμηθῆναι.
 Ὡς ἂ μὲν ἔνθα κάδευε πολύτλας Διὶ Ὀδυσσεύς

Hospes, certe quidem ipsum decorum non consideravit
 Filia mea, quod te neutiquam cum ministris mulieribus 300
 Duxit in nostram domum, tu enim primæ supplicasti.
 Illum excipiens allocutus est versutus Ulysses:
 Heros, ne mihi ideo infontem reprehende puellam.
 Ipsa quidem me iussit cum ancillis subsequi:
 Sed ego nolui, timens, reveritusque, 305
 Ne fortassis tibi animus irascatur videnti.
 Suspicientes enim sumus supra terram genus hominum.
 Huic rursus Alcinous respondit, dixitque:
 Hospes, non mihi tale in præcordiis meum cor,
 Temere ut irascatur: potiora autem honesta omnia. 310
 Utinam enim ô Jupiter pater & Minerva & Apollo,
 Talis existens qualis es, eaque sentiens quæ ego quidem,
 Filiam meam habere velles, & meus gener vocari,
 Hic manens: domum enim ego & bona darem,
 Si modo volens maneres: invitum enim te nullus retinebit 315
 Phæacum, neque sic gratum Jovi esset.
 Reductionem vero ego perficiam (ut bene scias)
 In crastinum: in id temporis autem tu quidem domitus somno
 Dormias, illi autem captabunt tranquillitatem, ut pervenias
 In patriam tuam & domum, & sicubi quid gratum est: 320
 Si etiam prorsus multo longius abest quam Eubœa.
 Eam enim longissime aiunt abesse qui eam viderunt
 Ex populo nostro, quando flavum Radamanthum
 Duxerunt invisurum ad Tytium terræ filium:
 Atque illi quidem illuc venerunt, & absque labore transierunt 325
 Die eodem, & abduxerunt domum retro.
 Cognosces etiam ipse in mente quam optimæ
 Naves meæ & juvenes in sulcando mare remis.
 Sic ait, gavissus est autem ærumnosus divinus Ulysses:
 Supplicans vero dixit verbum, orationemque habuit: 330
 Jupiter pater, utinam quæcumque dixit perficiat omnia
 Alcinous: ejus quidem per frugiferam terram
 Immortalis gloria esset, ego autem in patriam venirem.
 Sic illi quidem talia ad se invicem colloquebantur.
 Iussit autem Arete albas lacertis ancillas 335
 Cubilia sub porticum ponere, & stragula pulchra
 Purpurea injicere, insternereque desuper tapetas,
 Chlœnasque imponere villosas, desuper induere.
 Illæ vero ibant ex ædibus facem in manibus gestantes.
 Cæterum postquam straverunt densum lectum accelerantes, 340
 Excitarunt Ulysssem astantes verbis:
 Surge dormiturus hospes, paratus est tibi lectus:
 Sic dicebant, huic vero gratum visum est dormire,
 Sic ille quidem illic dormivit patiens divinus Ulysses.

345 Τριτοῖς ἐν λεχέεσσιν, ἰὼ· αἰδέσθην ἰερίδωπα.
 Ἀλκινόω δ' ἄρα λίκτο μυχρὸ δόμῳ ὑψηλοῦ.
 Πὰρ δ' ἔγυνη δέσποινα λέχῳ πόρυσσε καὶ εὐνῇ.

ΤΗΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ὈΔΥΣΣΕΪΑΣ Θ. ΤΟΤ' ὈΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Εὐκλεισία γίνεται ἤν Φαιήκων περὶ τῷ ξένῳ, καὶ ταῦς κα-
 θέλκεται πρὸς ἐκπομπὴν τῷ Ὀδυσσεύς· καὶ ἰσχύοντα παρὰ
 τῷ Ἀλκινόῳ ἤν Φαιήκων οἱ ἄριστοι· καὶ μετὰ ταῦτα δίσκος
 ἀγωνίζονται Φαίαικες καὶ Ὀδυσσεύς. καὶ ὁ Δημόδοκος ἄδει,
 πρῶτα μὲν τὰ περὶ τὴν μοιχείαν Ἀριώης καὶ Ἀρεοδίτης,
 ἔπειτα δ' τὰ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῷ δαρείῳ ἴσῳ· καὶ τῷ
 Ὀδυσσεύς κλαίοντι, συνθάπεται τις καὶ πύθιν ἱήν.

Θῆτα δ' ἄθλοισι Φαίικες Ὀδυσσῇ περὶνθιν.

- ΗΜ δ' ἡρεγνεία φάνη ῥοδοδάκτυλῳ ἠὲς,
 ὦρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὴν μὲν Ἀλκινόοιο.
 Ἄν δ' ἄρα διογενὲς ὤρετο πτολίπορθῳ Ὀδυσσεύς·
 Τοῖσιν δ' ἠγεμόνῃ ἱερὴν μὲν Ἀλκινόοιο
 5 Φαιήκων ἀγορήσῃ, ἣ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
 Ἐλθόντες δ' ἀδίζουσι ἐπὶ ξιστοῖσι λίθοισι
 Πηλεΐδῃ· ἢ δ' ἀνὰ ἄστυ μετόχῃτο Παλλὰς Ἀθήνῃ·
 Εἰδομένη κήρυκε δαΐφρονι Ἀλκινόοιο,
 Νόστον Ὀδυσσῇ μεγαλήτορι μετιώσασα.
 10 Καὶ ῥα ἑκάστῳ φασὶ περιεπαμένη φάτο μῦθον·
 Δεῦτ' ἄγε Φαιήκων ἠγῆτορες ἠδὲ μίδοντες
 Εἰς ἀγορὴν ἵεναι, ὅρα ξείνοιο πύθηναι,
 Ὃς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονι ἔκετο δῶμα,
 Πόντον ἐπιπλαγχθεὶς, δῆμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖ·
 15 Ὃς εἰπῶσ', ὥτρυνε μὲν καὶ θυμὸν ἑκάστῳ.
 Καρπαλίμως δ' ἐμπληντο βροτῶν ἀγορῇ τε καὶ ἵδρῳ
 Ἀγορῶν. πολλοὶ γὰρ ἐδήσαντο ἰδόντες
 Τίδὸν Λαίρταο δαΐφρονα. τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Θεοπετιήν κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις·
 20 Καὶ μιν μακρότερον καὶ πάσσονα δῆκεν ἰδέσθαι,
 Ὃς κεν Φαίικας εἶλῃ πάντας γένοιτο,
 Δεινὸς τ' αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέσειεν αἰδέας
 Πολλὰς, ὥς Φαίικες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσσῇ.
 Αὐτὰρ ἰππὶ ῥ' ἠγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 25 Τοῖσιν δ' Ἀλκινόῳ ἀγορήσατο καὶ μετίεπε,
 Κέκλυτε Φαιήκων ἠγῆτορες ἠδὲ μίδοντες,
 Ὅρ' εἰπῶ τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει,
 Εἶν' ὅθ' ἐκ οἷδ' ὅστις ἀλώμεν ἔκ' ἐμὸν δῶ,
 Ἢε πρὸς ἡϊών ἢ ἰσπερίων ἀνδραγῶν.

Cælatis in lectis, sub porticu sonante.

345

Alcinoëus vero cubuit in penerrali domus excelsæ:

Juxta vero mulier Regina lectum præbuit & cubile.

ARGUMENTUM LIBRI VIII. ODYSSEÆ
HOMERI.

Concio fit Phæacum de hospite, & navis deducitur ad
reductionem Ulyssis & convivio suscipiuntur ab Alcinoëo
Phæacum optimates. Et posthac disco certant Phæaces &
Ulysses. Et Demodocus canit, primum quidem ea quæ
acciderunt circa adulterium Martis & Veneris, deinde ea
quæ circa introductionem lignei equi: atque Ulyssæ fiente,
interrogatur quis & unde sit.

Θ. Ex certaminibus Phæaces de Ulyssæ experimentum sumpserunt.

Quando vero aërigena apparuit rosea digitis aurora,
Surrexit ex lecto sacrum robur Alcinoi.
Præterea inclytus surrexit urbium everfor Ulysses:
Illis vero præibat sacrum robur Alcinoi
Phæacum ad concionem, quæ ipsis apud naves constituta erat.
Venientes vero considebant in politis lapidibus
Prope: ipsa vero per urbem obibat Pallas Minerva,
Similis præconi prudentis Alcinoi,
Reditum Ulyssæ magnanimo meditans.
Et sane cuique viro assistens dixit verbum:

10

Huc age Phæacum principes atque rectores

Ad concionem ite, ut hospitem audiat, is,

Qui recens Alcinoi prudentis venit ad domum,

Ponto pererrato, corpore immortalibus similis.

Sic locuta, incitavit robur & animum singulorum.

15

Cito vero implebantur hominibus forumque & sedilia

Congregatis, multi enim admirati sunt videntes

Filium Laërtæ prudentem. Ei enim Minerva

Divinam superinfudit gratiam capitique & humeris:

Et ipsum longiorem & crassio rem reddidit aspectu,

20

Ut Phæacibus gratus omnibus fieret,

Gravisque & venerabilis, & ut perficeret certamina

Multa, quibus Phæaces experirentur Ulyssæ.

Cæterum postquam convenerunt congregatique erant,

Illis Alcinoëus concionatus est & locutus:

25

Audite Phæacum duces atque principes,

Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet,

Hospes hic haud scio quinam errando venit meam domum,

Sive ab Orientalibus sive Occidentalibus hominibus;

- 30 Πομπῶν δ' ὀτρύνῃ, καὶ λίσσεται ἔρπειδεν ἔη.
 Ἡμεῖς δ' ὡς τοπάριον περ ἵπποδρόμου παμπῆν·
 Οὐδὲ γὰρ εἴ τις ἄλλος ὅτις κ' ἑμὰ δώμαθ' ἱκνῆται,
 Ἐνθάδ' ὀδυρόμεν δρεὺν μὲν εἵνεκα πομπῆς.
 Ἄλλ' ὅγε νῆα μέλαιναν ἱρύσομεν εἰς ἄλλα θίαν
- 35 Πρωτόπλοον· κύρῳ δ' ὅσω κ' πεινθήκοντα
 Κρινάδων κατὰ δῆμον ὅσοι πᾶρ εἰσὶν ἄριστοι.
 Δυσάμφοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἔρετμα
 ἔκβητ'. αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα,
 Ἡμέτεροισι' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω.
- 40 Κῆρυσι μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
 Σκηπτῆχοι βασιλῆες ἑμὰς περ δώματα καλά
 ἔρχοιτο, ὅρρα ξείνων ἐνὶ μεγάροισι εἰλέωμεν.
 Μῆδ' εἰς ἀνείδω. καλέσσαδε δ' εἰδὼν αἰοῖδ' ὄν
 Δημόδοκον· τῷ γάρ γε θεὸς περὶδῶκεν αἰοῖδ' ὄν
- 45 Τερπίνην, ὅππῃ θυμὸς ἵπποδρόμῳ αἰοῖδ' ὄν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγόαστο. τοὶ δ' αἶμ' ἔποντο
 Σκηπτῆχοι· κηρυξ δ' ἐμετῶντο θεῶν αἰοῖδ' ὄν.
 Κύρῳ δ' ἐκείνῳ δύο κ' πεινθήκοντα
 Βήτην ὡς ἐκέλευσ' ἐπὶ θῖν' ἀλὸς ἀπρυγέτοιο.
- 50 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Νῆα μὲν εἴ γε μέλαιναν ἀλὸς βένδοσδε ἱρυσαν,
 Ἐν δ' ἰσὼν τ' ἐτίθεντο κ' ἰσῖα νῆϊ μελαίνῃ.
 Ἡρτύναντο δ' ἔρετμα τέρποισι ἐν δερματίνοισι
 Πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνὰ δ' ἰσῖα λευκὰ σῖτασσαν·
- 55 Τ'ψῆ δ' ἐν νοτίῳ πῆγ' ὤρμιταν, αὐτὰρ ἔπειτα
 Βάν ῥ' ἱμῶν Ἀλκινόοιο δαΐεσσιν εἰς μέγα δῶμα.
 Πλῆντο δ' ἄρ' αἰδοσάμεν τε κ' ἔρρα κ' ὄρμιαι ἀνδρῶν
 Ἀγρομέων, πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί.
 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυναιδείκα μῆλ' ἱέρυσεν,
 60 Ὅκτω δ' ἀργυρόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλιπόδας βῆς·
 Τὸς δέον ἀμείβεσθ' ἔπον, τιτύκοντό τε δαῖτ' ἑρπυρινῶν.
 Κηρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων εἰλεσθ' αἰοῖδ' ὄν,
 Τὸν πῆρ' ἑμὸν ἐρίησι, δίδε δ' ἀγαθὸν τε κακὸν τε·
 Ὁρθαλμῶν μὲν ἄμφοτε, δίδε δ' ἠδύαν αἰοῖδ' ὄν.
- 65 Τὰ δ' ἄρα Περσέτοιο θῆκε θρόνον ἀργυρόεην
 Μέσσω δαιτυμόνων, περὶ κίονα μακρὸν ἐρείσας.
 Καθ' δ' ἐκ πασσαλόφειν κρέμασεν φόρμιγγα λιγυῖαν
 Αὐτῷ ὑπὲρ κεφαλῆς, κ' ἐπέεσδε χερσὶν ἐλίσσας
 Κηρυξ· πᾶρ δ' ἐτίθε' κάτεον καλὴν τε τέρεζαν,
- 70 Πᾶρ δ' ὅσας οἶτοιο, πεινῶν ὅτε θυμὸς ἀνάγοι.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα περ κείμμεν χεῖρας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσει κ' ἐδδύοντο ἔξ ἔρον ἔντο,
 Μῆσ' ἄρ' αἰοῖδ' ὄν ἀνῆκεν αἰδέμεναι κλῖα ἀνδρῶν,
 Οἴμης τῆς τότε ἄρα κλέειν ἔρρον ἐὺρυν ἱκανῶς·
- 75 Νηλεὺς δ' Ὀδυσσεὺς καὶ Πηλεΐδην Ἀχιλλεὺς,

Deductionem flagitat , & precatur raram esse. 30
 Nos vero ut antea quidem maturemus deductionem.
 Neque enim quisquam alius quicumque meam domum pervenerit,
 Hic iugens diu manet propter deductionem.
 Sed age navem nigram deducamus in mare divinum
 Recentem : juvenes autem duo & quinquaginta 35
 Eligantur è populo quicumque olim fuit optimi.
 Ligatis autem bene omnes ad scalpos remis
 Exire : ac deinde subigit apparate convivium ,
 Ad nostram domum profecti : ego autem laute omnibus præbebo.
 Juvenibus vero hæc præcipio , at cæteri 40
 Sceptrigeri Reges ad meam domum pulchram
 Veniatis , ut hospitem in regia amplectamur.
 Neque quisquam recuset , advocate vero divinum cantorem
 Demodocum : illi enim Deus excellenter dedit cantilenam
 Suavem , quoties animus incitat ad cantandum. 45
 Sic locutus præbat. Illi vero simul sequebantur
 Sceptrigeri , præco vero cucurrit ad divinum musicum.
 Juvenes vero electi duo & quinquaginta
 Ibant ut præceperat ad litus maris infructuosi.
 At postquam ad navem descenderunt atque mare , 50
 Navem quidem ipsi nigram in maris profundum deduxerunt ,
 Malumque imposuerunt & vela navi nigræ.
 Aptaruntque remos vincula per coriacea
 Omnia ut decebat , vela autem alba expanderunt.
 Alte vero in humidum ipsam protraxerunt , at postea 55
 Contenderunt ire Alcinoi prudentis in magnam domum.
 Implebantur autem porticusque & septa & domus viris
 Congregatis , multi enim erant juvenes atque senes.
 Illis vero Alcinous duodecim oves immolavit ,
 Et octo albos dentibus sues , duosque flexipedes boves : 60
 Quos degluberunt cutaruntque , & appararunt convivium amabile.
 Præco autem prope venit ducens amabilem cantorem ,
 Quem supra modum Musa dilexit , dedit vero bonumq; malumque :
 Oculis quidem privavit , dedit autem dulcem cantilenam.
 Huic igitur præco posuit sedem argenteis clavis distinctam 65
 In medio convivantium , columnæ longæ innixam.
 Ex paxillo autem suspendit citharam argutam
 Ipsi supra caput , & indicabat quo pacto manibus prenderet
 Præco : juxta autem apponebat canistrum pulchramque mensam ,
 Juxta etiam poculum vini , ut biberet quoties animus juberet.
 Illi vero ad edulia parata apposita manus mittebant. (70
 Cæterum postquam potus & cibi desiderium expulerunt ,
 Musa cantorem excitavit ut caneret gloriam virorum ,
 Cantilenæ cujus tunc gloria ad cælum amplum ibat :
 Contentionem Ulyssæ & Pelidæ Achillis , 75
 Odyssæ.

- "Ὡς ποτε θρείσαντο θιῶν ἐν δαιτὶ θαλεῖν
 Ἐκπάργοις ἐπίεσιν· ἀναξ δ' ἄνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Χαιρε νόσφ' ὅτ' ἄριστοι Ἀχαιῶν θρέσαντο.
 "Ὡς γάρ οἱ χρεῖαν μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
 80 Πυθοὶ ἐν ἠγαθῇ, ὅθ' ἐσέβη λάϊνον ἑδὼν
 Χρυσόμυρον· τότε γάρ ῥα κυλίνδετο σήματ' ἀρχὴν
 Τροσὶ τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλης δια βελίας.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰδὸς αἰεὶ περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Πορφύρεον μέγα φάρ' ἔλων χερσὶ σιβαρήσι,
 85 Κακκεφαλῆς ἐβρασε, κάλυψε δὲ καλὰ πρῶστα.
 Αἰδέτο γὰρ Φαίηκας, ἵπ' ὀφρυσὶ δάκρυα λείων.
 "Ἦτοι ὅτε λήξουσιν αἰεῖναι θιῶν αἰδὸς,
 Δάκρυ' ὁμορξάμεν, κεφαλῆς δ' ὅτ' ἑλκεα ἔλκεα;
 Καὶ δέπας ἀμφοκύπελλον ἔλων, σπύσσασκε θιῶσιν·
 90 Αὐτὰρ ὅτ' ἄψ' ἀρχοῖτο, καὶ ὀτρύνειαν αἰεῖν
 Φαίηκων οἱ ἄριστοι, (ἵπ' ἐτέρπετ' ἐπίεσιν)
 Ἄψ' Ὀδυσσεύς κατὰ κράτος καλυψάμεν γοάσκειν.
 Ἐνθ' ἄλλως μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείων,
 Ἀλκίνας δέ μιν οἷον ἐπύρεσσε καὶ νύσσειν,
 "Ἠμῶν ἄλχ' αὐτῇ βαρὺ δὲ σιναχόντ' ἄκκοι·
 Αἰψὰ δὲ Φαίηκαςι φιληρέτμοισι μετνήδα·
 Κέκλυτε Φαίηκων ἠγέτορες ἠδὲ μέδοντες,
 "Ἦδη μὲν δαιτὸς κεκορημένα θυμὸν ἵσσης,
 Φόρμιγγός θ' ἡ δαιτὶ συνήροες ἐσι θαλεῖν·
 100 Νῦν δ' ἐξέλθωμεν, καὶ αἰδέσθωι περὶ δ' αἰδῶν
 Πάντων· ὥς χ' ὁ ξυῖν ἐνίσπη οἷσι φίλοισιν,
 Οἰκαδὲ νοστήσας, ὅσων περὶ γινόμεθ' ἄλλων
 Πῦξ τε, παλαισμοσύνη τε, καὶ ἄλμασιν, ἠδὲ πώδεσσιν·
 "Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγόσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο.
 105 Καὶ δ' ἐκ πασσαλόφῃ κρέμασε φόρμιγγα λεγίαν·
 Δημοδόκῃ δ' ἔλε χεῖρα, καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
 Κῆρυξ· ἦρχε δὲ τὰ αὐτὴν ὁδὸν ἢν περ οἱ ἄλλοι
 Φαίηκων οἱ ἄριστοι, αἰδέλεια θαυμαίνοντες.
 Βᾶν δ' ἵμῶν εἰς ἀγορὴν ἅμα δ' ἔσπετο πελὺς ὄμιλος,
 110 Μυεῖοι· ἂν δ' ἴσαντο νῆοι πολλοὶ τε καὶ ἑωλοί.
 "Ὤρω μὲν Ἀκρόνιος τε, καὶ Ὀκύαλος, καὶ Ἐλατρεὺς,
 Ναυτιεύς τε, Πρυμνεύς τε, καὶ Ἀγχιάλος, καὶ Ἐριτρεύς,
 Ποντεύς τε, Περσφεύς τε, Θέων, Ἀναβησινεύς τε,
 Ἀμφιάλῳς θ' υἱὸς Πολυδάς Τεκτονίδαο·
 115 Ἄν δὲ καὶ Εὐρύαλος βοροτολιγῶ ἴσος Ἀρνή,
 Ναυτολίδης θ' ὅς ἄριστος ἐστὶν εἰδὸς τε δέμας τε
 Πάντων Φαίηκων μετ' ἀμύμονας Λαοδάμαντας·
 Ἄν δ' ἴσαν τρεῖς παῖδες ἀμύμονες Ἀλκινόοιο,
 Λαοδάμας θ', Ἀλκίος τε, καὶ ἀντίθεος Κλυτόνοος·
 120 Οἱ δὲ τοὶ πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πώδεσσιν,
 Ταῖσι δ' ὅτ' ἰσάσθαι τίτατο δρόμον, οἱ δ' ἅμα πάντες·

Ut quondam contenderunt Deorum in convivio celebri
 Sævis verbis: Rex autem virorum Agamemnon
 Gaudebat animo cum optimi Achivorum contenderent,
 Sic enim illi vaticinans prædixerat Phœbus Apollo
 In Pythia divina, quando ingressus est lapideum limen 80
 Oraculum periturus: tunc enim versabatur mali principium
 Trojanisque & Danaïs, Jovis magni per consilia.
 Ista sane cantor cantabat inclytus, at Ulysses
 Purpuream ingentem vestem prehensens manibus gravibus,
 In caput traxit, obtexitque pulchram faciem. 85
 Reverebatur namque Phæaces, sub superciliis lacrymas stillans.
 At quando desinebat canere divinus cantor,
 Lacrymis absterfis, à capite vestem demebat,
 Et poculum rotundum accipiens, libabat Diis:
 At quando rursus incipiebat, & incitabant ut caneret 90
 Phæacum optimates, (quippe oblectabantur verbis)
 Rursus Ulysses capite obvoluto lugebat.
 Hic alios quidem omnes latebat lacrymas stillans,
 Alcinous vero solus ipsum animadvertit atque sensit,
 Sedens prope ipsum, graviterque suspirantem audivit: 95
 Continuo autem Phæacibus studiofis remorum loquebatur:

Audite Phæacum duces atque rectores,
 Jam quidem convivio saturavimus animum æquali,
 Citharaque, quæ convivio congruens est celebri:
 Nunc autem exeamus, & certamina experiamur 100
 Omnia: ut hospes narret suis amicis,
 Domum reversus, quantum superemus alios
 Cæstibusque, luctaque, & saltibus, atque pedibus.

Sic igitur locutus præibat, illi vero una sequebantur:
 Ad paxillum autem suspendiit citharam arguram: 105
 Demodocf vero prehendit manum, & eduxit ex ædibus
 Præco: præibat vero huic eadem via qua & alii
 Phæacum optimates, certamina admiraturi.

Institērunt autem ire ad forum, simulque sequebatur ingens turba,
 Infiniti: surrexerunt autem juvenes multique & boni. 110

Surrexit quidem Acroneus, & Ocyalus, & Elatreus,
 Nauteusque, Prymneusque, & Anchialus, & Eretneus,
 Ponæusque, Proæusque, Thoon, Anabesineusque,
 Amphialusque filius Polynei Teſtomidæ:

Surrexit etiam Euryalus homicidæ similis Marti, 115

Naubolidesque qui optimus erat corporeque specieque
 Omnium Phæacum post inculpatum Laodamantem:

Surrexerunt & tres filii inculpati Alcinoi,
 Laodamas, & Halius, & divinus Clytoneus:

Hi quidem primum periculum fecerunt pedibus: 120

Eisque à carceribus intentus est cursus, hi simul omnes

Καραλίμως ἐπύοντο κούοντες παθίοιο.

Τῶν δ' εἶναι ὅχ' ἄριστοι ἐν Κλυτόνῃ ἀμύμων·

Ὅσονται ἐν τοῖς ἔσσι πάλῃ ἡμιονοῖν,

221 Τόσων παρρησίαν λαὸς ἰκθ', οἱ δ' ἐλίποντο.

Οἱ δ' παλαισμοσύνης ἀλγυνῆς πενήσαντο,

Τῇ δ' αὖτ' Εὐρύαλ' ἀπικαίνυτο πάντας ἀρίστους·

Ἄλματι δ' Ἀμφιάλ' πάντων περρηρίζατο· ἔστ'.

Δίσκῳ δ' αὖ πάντων περρηρίζατο· ἔστ' Ἐλατρεὺς,

130 Πύξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτίρρηνσαν ῥεῖν αἰθλοῖς,

Τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετῆρν παῖς Ἀλκινόοιο,

Διῦτε εἰλω, δ' ξείνον ἐρρῆμεθα εἰ τίτ' αἰθλων

Οὐδέ τε καὶ διδάσκει. ρυῖν γέ μιν εἰ κακὸς ἔστι,

135 Μήρως τε κῆμας τε, καὶ ἀμφοῦ χιῶρας ὑπερθεῖν,

Λυχνία τε σιβαρὸν, μέγα τε δῖόν· ἐδὲ τι ἥδης

δαινεταί, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσι.

Οὐ γὰρ ἔγωγ' εἰ τι ἐμὲ κακώτερον ἄλλο θαλάσσης

Ἄνδρα τε συγχέω, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.

140 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλ' ἀπαμείβετο, ρῶνσίν τε,

Λαοδάμα, μάλα τῦτο ἔπ' κατὰ μῦθον ἱππῆς·

Αὐτὸς νῦν περρῆκεσθαι ἰών, καὶ ἀντιρᾶν μῦθον.

Αὐτὰρ ἔπει τόγ' ἀκούσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,

Στῇ ῥ' εἰς μίανον ἰών, καὶ Ὀδυσσεῖα περρῆκεσθαι,

145 Διῦρ' ἀγὼ καὶ σὺ ξεῖνι πᾶσι περρῆκεσθαι αἰθλων,

Εἴ τινα περρῆκεσθαι. ἵκει δὲ σ' ἰδμεν αἰθλος.

Οὐ μὲν γὰρ μῖζον κλί' ἀνὴρ' ἔρα καὶ ἦσιν,

Ἢ ὅτι πῶσιν τε ῥέξ' καὶ χρυσὸν ἔσιν.

Ἄλ' ἀγὼ περρῆκεσθαι, σκίδασον δ' ὑπὸ κῆδα θυμῷ.

150 Σοὶ δ' ὁδὸς ἐκ ἔτι δαῖτον ἀπώσεται, ἀλλὰ τῷ ἥδ'.

Νῦν τε κατεῖρυσθαι, καὶ ἑπαρτίως εἰσὶν ἑταῖροι.

Τὸν δ' ἀπαμείβετο περρῆκεσθαι πολύμηκτις Ὀδυσσεύς,

Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελύεσθαι καρτομίοντες;

Κῆδαί μιν καὶ μᾶλλον ἐν ῥοῖσι ἥπερ αἰθλοῖς,

155 Ὅς περρῆκεσθαι μάλα πᾶσι ἑταῖρον, καὶ πᾶσι ἐμῶντα·

Νῦν δ' μετ' ὑμῶν ἀγορῇ ὅσοιο χατίρην

Ἐμαί, λισσώμεθα βασιλῆα τε πᾶσι τε δῆμον.

Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλ' ἀπαμείβετο, νίκισί τ' αἶψαν,

Οὐ γὰρ σ' ἐδὲ ξεῖνι δαῖμονι εἶσι ἱππῶν

160 Ἀθλων, εἰά τε πολλὰ μετ' ἀνδρῶνισσι σέλονται·

Ἀλλὰ τῷ ὅδ' ἄμα νῆϊ πολυκλιδί θαμίζων,

Ἀρχὸς ναυτῶν, ὅτε σπικτῆρες ἔσιν,

Φορτὸν τε μνήμων, καὶ ἐπίσκοπ' ἦσιν ὁδῶν,

Κεῖδισιν δ' ἀπαλίσιν. ἐδὲ ἀθλητῆρες ἵκασθαι.

165 Τὸν δ' ἄρ' ὑπερθεῖν ἰδὼν περρῆκεσθαι πολύμηκτις Ὀδυσσεύς,

Ἐπὶ, καὶ καλὸν ἱππῆς· ἀταδάλα αἰδρεῖ ἵκασθαι.

Οὕτως δ' ἀπῆλθεν θεὸς χαρίεντα δίδασθαι.

Celeriter volabant pulverem excitantes in campo.
 Horum currendo longe optimus erat Clytoneus inculpatus:
 Quantumque in novali spatium est mularum, *prævertendo boves*,
 Tantum præcurrens ad populū venit, alii vero relinquebantur. 135
 Alii vero luctæ molestæ periculum fecerunt,
 In hac rursus Euryalus vicit omnes optimos:
 Saltu vero, Amphialus omnium optimus erat:
 Disce autem omnium præstantissimus erat Elatreus,
 Pugnis rursus Laodamas, eximius filius Alcinoi. 139
 Cæterum postquam omnes oblectarunt animum certaminibus,
 His Laodamas locutus est filius Alcinoi:

Agite amici, hospitem rogemus si quod cerramen
 Et scit & didicit, habitudine corporis sane non malus est,
 Femoribusque cruribusque, & utraque manu desuper, 135
 Cervicoque firma, ingentique robore: neque vigore
 Carer, sed malis debilitatus est multis.
 Non enim ego existimo pejus aliud mari
 Ad hominem affigendum, etiam si valde fortis sit.

Hunc rursus Euryalus excepit, dixitque: 140
 Laodama, sane hunc sermonem rite dixisti:
 Tu ipse nunc provoca vadens, & alloquere sermone.

At postquam hoc audivit bonus filius Alcinoi,
 Stetit in medium progressus, & Ulysses allocutus est:
 Huc age & tu hospes pater periculum fac certaminum, 145
 Si aliquod fortassis didicisti, convenit neque te scire certamina.
 Neque enim major gloria hominis quoad fuerit,
 Quam quod pedibus præstiterit & manibus suis.
 Sed age tenta, pelle autem mortitiâ ab animo.
 Tibi vero profectio non jam diutius aberit, sed tibi jam 150
 Et navis deducta est, & præparati sunt socii.

Hunc excipiens allocutus est prudens Ulysses:
 Laodama, quid me ista jubetis taxantes?
 Dolores mihi etiam magis in præcordiis quam certamina,
 Qui antea nimis multa passus sum & multa pertuli: 155
 Nunc vero, in vestro confessa reditu indigena
 Sedeo, precans Regemque omnemque populum.

Huic rursus Euryalus respondit, objurgavitque coram:
 Minime te hospes perito viro comparo
 Certaminum, qualia multa inter homines sunt: 160
 Sed huic qui apud navem transtratam frequens,
 Princeps est nautarum, qui negotiatores sunt,
 Vesturæque memor, & speculator est viaticorum,
 Lucricæ raptæ acquisiti, neque athletæ similis es.

Illum torve intuitus allocutus est prudens Ulysses: 165
 Hospes, non honeste dixisti, stulto viro similis es.
 Ita non omnibus Deus munera dat

- Ἀνδράσιν, ἔ-τ' ἔσθ' ἔτ' ἀρ' ὀρέγας, ἔτ' ἀγορευόντα.
 Ἄλλ' αὖ μὴν γὰρ τ' εἶδ' αὐδύοντα πάλιν αὖτις.
 170 Ἀλλὰ θεὸς μοῖρην ἔπεισι στήθε'· οἱ δὲ τ' ἐς αὐτὸν
 Τερπόμενοι λυγύσκουσιν· ὁ δὲ ἀσφαλῶς ἀγορεύει
 Αἰδῶ μιλίχην, μετὰ δ' ἀντίφ' ἀγορεύουσιν.
 Ἐρχόμενοι δὲ ἀνὰ δ' αὖ, θεὸν ὥς ἰσορροῶσιν.
 Ἄλλ' αὖ δὲ αὖ εἶδ' αὖ μὴν ἀλὶ γὰρ κ' ἀπατάσσουσιν.
 175 Ἀλλ' ἔοι χάρις ἀμείψασθαι τῶν ἑπτακτίων.
 Ὡς κ' οἱ εἶδ' αὖ μὴν ἀρεσμένους, ἔδ' αὖ κεν αἶμα.
 Οὐδὲ θεὸς πύξιν· νόον δὲ ὑποβάλλει ἰστί.
 Ὀρεγας μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
 Εἰπὼν ἢ κατὰ νόμον· ἔγω δὲ ἔνι πῦρ αἶδαν.
 180 Ὡς οὐ γὰρ μυθία, ἀλλ' ἐν περὶ τοῖσιν οἷον
 Ἐμμεναι, ὅρ' ἦν τε αἰτωρία χερσὶ τ' ἑμῇσι.
 Νῦν δὲ ἔχομαι κακότητι κ' ἀλγέσι. πολλὰ γὰρ ἔλπον.
 Ἀδελφὸν τε ἀπολέμης ἀνιστὰ τε κύματα πείθον.
 Ἀλλὰ κ' ὥς, κακὰ σέμα' ἰσθάνει, πειρησόμε' αἶδαντα.
 185 Θυμοδαμῆς γὰρ μῦθ'· ἐπεί τινος δὲ με εἰπών.
 Ἡ γὰρ κ' αὐτὰρ ῥάρε' ἀνείξας λάβε δίοπον
 Μείλιχα κ' ἀσάχτην, σιβαρῆτιον ἔκ' ὀλίγην σφῆ.
 Ἡ' οἷον φαίμεν· ἰδύσκουσιν ἀλλήλοισιν.
 Τὸν γὰρ αἰετίζεσθαι ἦκε σιβαρῆς ὑπὸ χερσὶν.
 190 Βόρυσσον δὲ λῖδ'· κατὰ δὲ ἑπτακτίων στήθε' ἰστί.
 Φαίμεν δὲ δολιχέμετροι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
 Ἀλλ' αὖ ἐπεί ρήγας· ὁ δὲ ὑπὸ πταρὸν σήματα πείθον.
 Ἔμμεναι δὲ ὑπὸ χερσὶν ἔδ' αὖ τέρματ' Ἀθήνη.
 Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα· ἑπτακτίων τ' ἑσπέρη, ἐκ' τ' ὀνύμαξι.
 195 Καὶ κ' ἄλλα β' τῶν ξυῖν διακρίνεις τὰ σήμα.
 Ἀμφαρόων· ἑπεί ἔτι μεμνημένος ἔσθ' ὀνύμα.
 Ἀλλὰ πολλὸν περὶ τοῦ· οὐδ' ἔδ' αὖ τόνδε γ' αἶδαν.
 Οὐτὶς φαίμεν τόνδε γ' ἔσθ' αὖ τόνδε γ' αἶδαν.
 Ὡς ῥά τοι γήθησιν ἢ πολύτλας δὲ Ὀδυσσεύς.
 200 Χαίρεσθαι ἐπεί ἑπτακτίων ἑπτα λυγύσκουσιν ἐν ἀγῶνι.
 Καὶ τότε περὶ τοῖσιν μεμνημένος φαίμεν.
 Τῶν τε ἀρεσμένων ἦν τε πάλιν δὲ ὀνύμα.
 Ἦσαν ἢ περὶ τοῖσιν ὀνύμα, ἢ ἑπτακτίων.
 Τῶν δὲ ἄλλων ὅτινα περὶ θυμὸς τε καὶ στήθε'·
 205 Διὸς ἀγῶν περὶ θυμὸς, ἐπεί μ' ἔχοντά τε λύνει,
 Ἡ' αὖτε, ἢ περὶ τοῖσιν, ἢ κ' αὖτε, ἢ κ' αὖτε, ἢ κ' αὖτε.
 Πάντων φαίμεν, πολλὰ γ' αὖτε λαοδάμαντα.
 ἔσθ' αὖ γὰρ μοι ἔσθ' ἑπτακτίων ἀνιστὰ μάχοντες.
 Ἀρεσθῶν δὲ κενὸς γὰρ κ' ὑπὸ πταρὸν πάλιν αὖτις.
 210 Ὅστις ξυνοδὸν ἔσθ' αὖ περὶ θυμὸς αἶδαν.
 Ἀμφὶ ἐν ἀλλοδαπῇ· ἔσθ' αὖ τὸ αὖτε πάντα κολλῶ.
 Τῶν δὲ ἄλλων ὑπὲρ τῶν ἀναινομαι, ἔσθ' αὖτε αἶδαν.
 Ἀλλ' ὅτινα ἑπτακτίων καὶ περὶ θυμὸς αἶδαν.

Viris, neque formam, neque prudentiam, neque eloquentiam.
 Alius quidem forma inferior est vir,
 Verum Deus formam eloquentia ornat: alii quoque in ipsum 170
 Læti aspiciunt, & ipse sacre loquitur
 Modestia suavi, eminet autem in coetu:
 Incedentem autem per urbem, veluti Deum aspiciunt.
 Alius autem rursus forma quidem similis immortalibus:
 Sed haud ei gratia addita sermonibus. 175
 Sic & tibi species quidem decora, neque aliter
 Neque Deus fecerit, sed mente imperitus es.
 Lacerasti mihi animum in præcordiis meis,
 Locutus haud pro decenti: ego vero non ignarus certaminum
 Ut tu loqueris, verum inter primos aio 180
 Fuisse me, donec juvena fretus fui viribusque meis.
 Nunc autem reor malo & doloribus, multa neque passus sum,
 Virorumque bella, sævosque fluctus penetrans.
 Sed etiam sic, valde multa passus, experiar certamina.
 Mordax est enim sermo, irritasti autem me locutus. 185
 Dixit sane, & cum ipsa veste impetum faciens prædit lapidem.
 Majorem & crassum, gravioremque non paulo
 Quam quali Phæaces ludebant invicem.
 Hunc circumrotans misit valida à manu:
 Insonuit autem lapis: cernuabant autem ad terram 190
 Phæaces longis remis utentes, navigationibus clari viri,
 Lapidis ab impetu, qui supervolavit signa omnium,
 Leviter currens à manu: posuit vero signum Pallas
 Viro corpore similis verbūque dixit, & compellavit:
 Etiam cæcus tibi hospes posset discernere signum 195
 Palpando: quandoquidem neutiquam mixtum est multitudini,
 Sed longe primum: tu autem confide in hoc utique certamine,
 Nullus Phæacum ad hoc perveniet, neque transmittet.
 Sic ait. Gavisus autem est patiens divinus Ulysses,
 Gaudens eo quod socium benignum vidisset in circo. 200
 Et tum levius allocutus est Phæacas:
 Hunc nunc assequimini juvenes: brevi denuo alium
 Me missurum esse tam longe puto, aut adhuc longius.
 Ex aliis autem quemcumque cor animusque invitat
 Huc age periculum faciat, quoniam me irritastis valde, 205
 Aut castro, aut lucta, aut etiam cursu, nullum recuso
 Omnium Phæacum, præter ipsum Laodamantem
 Hospes enim mihi illi est: quis cum amico pugnet?
 Inspiciens ille & nullius præii est vir
 Quicumque cum hospite contentionem mover certaminum 210
 Populo in alienigena: suisque ipse omnia perturbat.
 Aliorum autem haudquaquam ullum recuso, neque despicio,
 Sed volo scire, & periculum facere palam.

- Πάντα γδ ἔκακός ἐμμι μετ' ἀνδράσιν ὄσοι ἀέθλων
 215 Εὖ μὲν τόξον εἶδα ὑψέον ἀμφοράσδαι·
 Περσὺς κ' ἀνδρα βάλοιμι οἰσέουσας ἐν ομίλῳ
 Ἀνδρῶν δυσμύμων· εἰ κ' μάλα πολλοὶ ἵταίρο
 Ἀγχι παρῆσαν, κ' τοξάζοιαντο ρωτῶν.
 Οἱ δ' ἤ με Φιλαντίτης ἀπικαίνυτο τόξῳ
 220 Διμῶ ἐν Τρώων, ὅτε τοξάζοιμ' Ἀχαιοί·
 Τῶν δ' ἄλλων ἐμὲ ρημι πολὺ περισφύιστον ἦ
 Ὅσας νῦν βροτοὶ εἰσιν χθονὶ σίτον ἰδάντι·
 Ἀνδράσι δ' περισφύισιν ἐρξέμεν ἐκ ἰδελήσας,
 Οὐδ' Ἡρακλῆϊ, ἔτ' Εὐρύτου Οἰχαλῆϊ,
 225 Οἱ ῥα κ' ἀθανάτοισιν ἐρξέσκον περὶ τόξων.
 Τῶ ῥα κ' αἰψ' ἴθαιεν μίγας Εὐρυπτοῦ, ἐδ' ἐπὶ γῆρας
 Ἰκτ' ἐπὶ μεγάροισι. χαλκασάμεν γδ Ἀπόλλων
 Ἐκταν, ἔνθα μιν περκαλίζετο τοξάζεσθαι
 Δερεὶ δ' ἀκοντίζω ὅσων ἐκ ἄλλ' τις οἰσῶ.
 230 Οἷοισιν δίδδοικα σοοὶν μήτις με παρέλθῃ
 Φαιήκων. λίην γδ ἀεικίλιος ἰδαμάειν
 Κῆμασιν ἐς πολλοῖς· ἐπὶ ἔκομιδ' ἡ κατὰ ἦμα
 Ἦεν ἐπιταγὸς· τὰ μοι εἶλα γυῖα λείοντα·
 Ὡς ἱερὰ· οἱ δ' ἄρα πάντες αἶψ' ἐγένοντο σιωπῇ.
 235 Ἀλκίνοῦ δ' ἐμὲ οἱ ἀμυδρόμεν' ἀποσύνει,
 Ζεῦν, ἐπὶ ἐκ ἀχάρεσσα μετ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις·
 Ἀλλ' ἰδέλεις ἀρετὴν σὴν φαίνεμεν ἢ τοι ὀπῆναι,
 Χαομήν' ὅτι εἴ τοι ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παρῆσας
 Νίκῃσιν, ὥς ἂν αὖ ἀρετὴν βροτὸς ἔτις οἶοντο,
 240 Ὅς τις ἐπίσταντο ἴσ' ὅσοισιν ἄρτια βάζει·
 Ἀλλ' ἄγε, νῦν ἐμὲν ξυγί' ἔστω, ὅρα κ' αἶψα
 Εἴπης κερῶν, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
 Δαινύη παρὲ σῇ τ' ἀλόχω κ' σοῖσι τέκνοιον,
 Ἡμετέρης ἀρετῆς μνησθῆμεν, οἷα κ' ἡμῖν
 245 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθῃσι διαμυτέρεις ἐξέτι πατρῶν.
 Οὐ γδ συγμάχοι εἴμεν ἀμύμονες, εἰδὲ παλαισά·
 Ἀλλὰ σοοὶ κεραιπνῶς δίομεν, κ' νηυσὶν ἄριστοι.
 Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε εἶλη, κίθαρίς τε, χοροὶ τε,
 Εἰματα τ' ἐξυμοῖα, λουτρά τε θερμά, κ' εὐταρ.
 250 Ἀλλ' ἄγε Φαιήκων βητάρμονες ὄσοι ἄριστοι,
 Πλίσσατε· ὥς χ' ὁ ξυγ' ἐπίσπῃ οἷσι εἰλοῖσιν,
 Οἴκαδ' ἐνοσῆσας, ὅσων περισφύνομεν ἄλλων
 Ναυτιλίῃ κ' πρὸς κ' ὀρχησὺν κ' αἰοιδῇ.
 Δημοδόκῳ δ' ἐτι αἶψα κῶν ῥομφίγα λίγυαν
 255 Οἰσίστα, ἢ πε κῆται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.
 Ὡς ἱερὰ· Ἀλκίνοῦ· Διοκίελλ'· ἄρτο δ' κῆρυξ
 Οἶσαν ῥομφίγα λίγυρην δόμῳ ἐκ βασιλῆ·
 Αἰσυμνήται δ' κερτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέσαν
 ἑκακί, οἱ κατ' ἀγῶνας εὐπρόσσοκον ἱάσαν·

In omnibus neque non ignavus sum inter homines quotquot certa-
Bene quidem arcum vovi politum tractare: 215 (mina sunt:

Primus virum contingerem jaculatus in turba

Virorum hostilium: etiam si valde multi socii

Juxta astarent, & jacularentur in viros.

Solus duntaxat me Philoëtes vincebat arcu

Populo in Trojanorum, quoties jaculabamur Achivi: 220

Aliorum me aio longe præstantissimum esse

Quales nunc mortales sunt in terra panem edentes.

Cum viris autem priscis contendere haud vellem,

Neque cum Hercule, neque cum Euryto Æchaliæ,

Qui etiam cum Diis contendebant de arte jaculandi. 225

Quare etiã statim mortuus est ingens Eurytus, neque ad senectutem

Pervenit in ædibus: iratus enim Apollo

Occidit, eo quod ipsum provocarat ad jaculandum.

Hasta autem jaculor quantum nullus alius quisquam sagitta.

Solis timeo pedibus ne aliquis me superet 230

Phæacum, nimium enim male domitus sum

Fluctibus in multis: quoniam non commeatu in navi

Erat perpetuus, ideoque mihi chara membra soluta sunt.

Sic ait. Illi vero omnes taciti erant silentio:

Alcinous autem ipsum solus respondens allocutus est: 235

Hospes, quandoquidem non ingrata inter nos hæc concionaris,

Sed vis virtutem tuam ostendere quæ te sequitur,

Iratus quod te hic vir in certamine astans

Objurgavit, ut tuam virtutem mortalis nullus vituperet,

Quicumque scit sua mente commoda dicere: 240

Sed age, nunc meum intellige sermonem, ut etiam alii

Dicās Heroum, quando tuis in ædibus

Epulaberis apud tuamque uxorem & tuos liberos,

Nostræ virtutis memor, qualia etiam nobis

Jupiter opera imponat perpetuo jam inde à majoribus. 245

Non enim pugiles sumus irreprehensibiles, neque luctatores,

Sed pedibus celeriter curthaus, & navibus optimi sumus.

Semper autem nobis conviviumque gratum, citharaque choreæque,

Vestisque muratoræ, lavacraque calida, & cubilia.

Sed age Phæacum saltatores quotquot optimi, 250

Ludite: ut hospes dicat suis amicis,

Domum reversus, quantum superemus alios

Arte navigandi & pedibus & saltatione & cantu.

Demodoco vero aliquis statim profectus citharam argutam

Afferat, quæ alicubi jacet in nostris ædibus. 255

Sic ait Alcinous Deo similis. Surrexit autem præco

Allaturus citharam argutam domo ex Regis.

Præfecti autem ludorum lecti novem omnino surrexerunt

Publici, qui in certaminibus administrabant singula:

- 260 Λαίναται ἢ χορὸν, καλὸν δὲ εὐρυταν ἀγῶνα.
Κηρυξ δὲ ἐγγυθὲν ἦλθε φέρον φορμιγὰ λίγμην
Δημοδόκου· ο δὲ ἔπειτα κί' ἐς μέσον· ἀμφὶ ἢ κῆρυ
Προσθιῆσαι ἴσαντο δαίμονες ὀρχηδμοῖο·
Πίπληγον ἢ χορὸν θείον ποσσίν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
265 Μαρμαρυγὰς θνήτο πιδῶν, θαύμαζε ἢ θυμῷ.
Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνιβάλλετο καλὸν αἰδεῖν
Ἄμφ' Ἀριῶ φιλότῳ, εὐστράνῃ τ' Ἀρροδίτῃς,
Ὡς τὰ πρῶτα μέγιστον ἐν Ἡραίοιο δόμοισι
Λάβῃ· πολλὰ δὲ ἴδωκε, λήχῳ δὲ ἦρχυνε κ' ἐνὶν
270 Ἡραίοιο ἀνακτῷ. ἄσπερ δέ τι αἴγελῳ ἦλθεν
Ἥλιῳ, ὃ σὺ ἐνόησε μιγαζομένους φιλότῳ.
Ἡραῖς δὲ ὥς ἔν θυμαγλία μῦθον ἄκκοι,
Βῆ ῥ' ἰδὼν ἐς χαλκίονα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομίων·
Ἐν δὲ ἴδεν ἀκμοθετὴ μέγαν ἄκμονα, κόπτε ἢ δισμῶς
275 Ἀρρήκτους, αλύτους, ὅρ' ἐμπέδον αὖθι μύθοισιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὲ τεύχε' ὅλον κεχολωμένῳ Ἀρεῖ,
Βῆ ῥ' ἰδὼν ἐς θάλαμον ὅθι οἱ φίλα δέμνι' ἔκειτο·
Ἀμφὶ δὲ ἄρ' ἐρμίσιν χεῖ δίσματα κύκλω ἀπάντη·
Πολλὰ ἢ κ' καθύπερθε μελαθρόνι ἐξέκλιντο
280 Ἡστ' ἀεράχνια λεπτά, τὰ κ' ἔκ' ἐκί τις εὐδ' ἴδοντο
Οὐδὲ θινὸν μακρόν· πῆρε γὰρ δολάχα πέτυκτο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὲ πάντα ὅλον περὶ δέμνια χεῖν,
Εἶσατ' ἰδὼν ἐς Λήμνον εὐκλείμενον ποτολίεθρον,
Ἦ' οἱ γαῖαν πελὺ φιλάτῃ ἐστὶν ἀπασάν·
285 Οὐδὲ ἀλασκοπὴν εἶχε χρυσήνῳ Ἀρεῖ,
Ὡς ἴδεν Ἡραῖον κλυτοτέχνην νόστοι κόντα·
Βῆ δὲ ἰδὼναι πρὸς δῶμα περιεκλυτῇ Ἡραίοιο,
Ἰχάνον φιλότῳ εὐστράνῃ Κυδερίας.
Ἡδὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρεδνίῳ Κερνίωνῳ
290 Ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἔξθ'· ὃ δὲ ἴσσε δώματῳ ἦδ',
Ἐν τ' ἄσπερ οἱ εὖ χεῖρ, ἔπῳ τ' ἔστα, ἐκ τ' ὀνόμαζε.
Διὸς εἶλη, λίκτερονδ' ἐτραπύομεν ἐνὶνδίντε.
Οὐ γὰρ ἴθ' Ἡραῖς μεταδῆμι, ἀλλὰ σὺν ἦδ'
Οἴχεται ἐς Λήμνον μετὰ Σίντιας ἀγχιεράνας.
295 Ὡς εἶπτο. τῇ δὲ ἄσπερ ἐν ἵστατο κοιμηθῆναι.
Τῷ δὲ ἐς δέμνια βάντα κατίδραδον· ἀμφὶ ἢ δισμοῖ
Τεχνήντας ἔχυντο πελύεσσιν Ἡραίοιο.
Οὐδέ τι κινήσας μελίσιν ἦν, ἐδὲ ἀναῦρε·
Καὶ τότε δὴ γήθησκον ὅτ' ἐκ ἔτι φονκὰ σέλοντα·
300 Ἀγχιμόλον δέ σφ' ἦλθε περιεκλυτὸς Ἀμφιγυῖης,
Λύτης ὑποσέφας πρὲν Λήμνα γαῖαν ἰκίονα.
Ἥλιῳ γάρ οἱ σκοπὴν ἔχεν, ἐπὶ τε μῦθον.
Βῆ δὲ ἰδὼναι πρὸς δῶμα, εἶλεν τιτιμῶν ἦτορ·
Ἔσθ' ἰν' ἀσπερὶσι· χόλῳ δέ μιν ἀγέλῳ ἦδ',
305 Σμυρδαλίην δὲ ἔβησε, γήγησέ τε πᾶσι θείῃσι,

Complanarunt autem locum, pulchrumque dilatarunt circum. 160
 Præco autem prope venit ferens citharam argutam
 Demodoco : qui deinde ibat in medium , circumque juvenes
 Jam pubescentes stabant , docti saltationem :
 Quætiebant autem circum divinum pedibus , at Ulysses
 Radiationes admirabatur pedum , obstupefcebatque animo. 165
 Cæterum ipse citharam pulsans cœpit pulchre canere
 De Martis amore pulchreque coronatæ Veneris ,
 Ut primum commixti fuerint in Vulcani domo
 Clam : plurima autem dedit , lectumque dedecoravit & cubile
 Vulcani Regis : statim autem illi nuncius venit 170
 Sol , qui ipsos animadvertit commixtos amore.
 Vulcanus autem ubi tristem sermonem audivit ,
 Instilit ire in officinam , mala apimo profunde cogitans :
 Imposuitque basi ingentem incudem , cudit autem vincula
 Frangi solvique nescia , ut firmiter illic manerent. 175
 Deinde postquam struxit dolum iratus Marti ,
 Instilit ire in thalamum ubi ei chara cubilia jacebant :
 Infudit igitur fuleris vincula circum ex omni parte :
 Multa autem & trabibus effundebantur
 Perinde atque tela aranæ subtilis , quam nemo cerneret 180
 Neque Deorum beatorum : nimis enim dolosa facta erant.
 Cæterum postquam omnem dolum circa lectum struxit ,
 Simulavit se ire in Lemnum pulchre ædificatum oppidum ,
 Quæ illi terrarum multo charissima est omnium.
 Neque cæcam vigiliam habebat aurato freno utens Mars , 185
 Ut vidit Vulcanum inclytum arte , seorsim euntem :
 Instilit autem ire ad domum inclyti Vulcani ,
 Cupidus amoris pulchre coronatæ Veneris.
 Illa vero jam recens à patre præpotente Saturnio
 Veniens resedit : ille vero intra domum ivit , 190
 Illiusque manui inhæsit , verbumque dixit atque compellavit :
 Age amica ad lectulum divertamus dormituri.
 Non enim amplius Vulcanus domi est , sed alicubi jam
 Proficiscitur in Lemnum ad Sintias barbaros.
 Sic ait , huic autem gratum videbatur dormire. 195
 Illi vero in lectum ut conscenderunt dormierunt : circum autem
 Fabrefacta fundebantur prudentis Vulcani. (vincula
 Neque ullum movere membrum licebat , neque attollere :
 Et tum quidem agnoverunt quod non amplius effugia patebant.
 Prope autem eis venit inclytus Vulcanus , 300
 Rursum reversus antequam ad Lemni terram venisset.
 Sol enim illi custodiam habuit , narravitque historiam.
 Contendit autem ire ad domum , suo cruciatus corde ,
 Stetitque in vestibulo : ira autem ipsum effera cepit ,
 Horrendumque clamavit , & audire fecit omnes Deos : 305

- Ζεῦ πάτερ, ἥδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἶν ἔόντες,
 Διὸς ἥνα ἔργα γέλασά κ' ἐκ ἐπιεικτὰ ἰδῆσαι.
 Ὡς ἐμὲ χαλὸν ἔοντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
 Αἶν ἀτιμάζει, φιλέει δ' αἰδῶλον Ἄρνα.
 310 Οὐνεχ' ὁ μὲν, καλὸς τε κ' ἀρτίπ' ὦ, αὐτὰρ ἔγωγ' ἔγωγε
 Ἠπειδάνος γενόμεν· ἀτὰρ ἔτι μοι αὖτις ἄλλ' ὦ,
 Ἀλλὰ τοκοῖς δύω· τὸ μὴ γίνασθαι ὀρελλόν.
 Ἀλλ' ὄφρα ἥνα τῶγε καθύδιντον ἐν εἰλόττι,
 Εἰς ἑμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ' ἄερον ἀκῆχημα.
 315 Οὐ μὲν σφας ἔτ' ἰολπα μίνυθά γε κίεωρ' ἔτω,
 Καὶ μάλα σφρ εἰλέοντε· τάχ' ἐκ ἐθελόντων ἄμρεν
 Εὔδειν· ἀλλὰ σφας δόλ' ὦ κ' δισμὸς ἐρύξει,
 Εἰσέκει μοι μάλα πάντα πατήρ Ὀπεδάσφ' ἰδῆαι.
 Ὅσα οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδ' ἔνεκα κέρης.
 320 Οὐνεκά οἱ καλὰ θυγάτηρ, ἀτὰρ ἐκ ἐχέθυμ' ὦ.
 Ὡς ἱεσθ'· οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβάτες δρῶ.
 Ἥλθε Ποσειδάων γαῖον' ὦ, ἥλθ' ἐρένης
 Ἑρμῆας, ἥλθεν ἧ ἀναξ' ἐκάργ' Ἀπόλλων.
 Θηλύτατοι δ' ἐμὰ μύρον αἰδοῖ οἶκοι ἐκάσπ.
 325 Ἔσαν δ' ἐν περὶ θυέρεσι θεοὶ δατῆρες ἰάον·
 Ἀσέως δ' ἄρ' ἐνέωρτο γέλως μακάρισσι θεοῖσι,
 Τέχνας εἰσερέωνι πολύεργ' Ἑρμῆσι.
 Ὡδὲ δέ τις ἐπίσκειν ἰδὼν ἐς πηλοῖον ἄλλον,
 Οὐκ ἀρετὰ κακὰ ἔργα· κηχάτ' τοι βροτὸς ὥκυν.
 330 Ὡς κ' οὖν Ἑρμῆς ἰὼν βροτὸς εἶπεν Ἄρνα,
 Ὤκύντατόν σφρ ἔοντα θεῶν οἱ ὀλυμπον ἔχεισι,
 Χαλὸς ἰὼν, τέχνησι· τὸ κ' μοιχαλεῖ ὀρέλλει.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἑρμῆν δ' ἀπεστίμπεν ἀναξ' Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,
 335 Ἑρμῆα Διὸς υἱέ, διάκτορι, δῶταρ ἰάον,
 Ἢ' ρά κεν ἐν δισμοῖσι δέλοισι κερτερεῖσι σφαιδαῖς
 Εὔδειν ἐν λίκτροισι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ;
 Τὸν δ' ἡμίβητ' ἐπύτα διάκτορ' Ἀργυρόντης,
 Αἰ γὰρ τὰτο γένοιτο ἀναξ' ἐκατιβόλ' Ἀπόλλων.
 340 Λεττοὶ μὲν περὶ τῶσσι ἀπύρηνις ἀμφοῖς ἔχουσιν,
 Τρεῖς δ' εἰσερέωντι θεοὶ, πᾶσι τε δῖαινα,
 Αὐτὰρ ἐγὼν εὐδοίμω παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
 Ὡς ἱεσθ'· ἐν δ' ἔγλωσ ὤρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Οὐδὲ Ποσειδάων γέλως ἔχε, λίσσεται δ' αἰὶν
 345 Ἑρμῆσιν κλυτοεργὸν ὅπως λύσσειν Ἄρνα.
 Καὶ μιν φωνάσας ἐπεα πτερόεντα προσηύδα,
 Λύστον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ἐπιχομαί (ὥς σὺ κελύεις).
 Τίπτεν αἵσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὸν δ' αὖτε προσηύπε σφαικλυτὸς Ἀμφιγυῖης,
 350 Μὴ μὲ Ποσειδάων γαῖον' ἐχέει ταῦτα κέλευσι.
 Δειλὰ τοι δειλὸν γε κ' ἐγγυαῖ ἐγγυάσθαι.

Jupiter pater, atque alii Dii beati semper viventes,
 Venite ut opera ridicula & non tolerabilia videatis.
 Ut me claudus qui sum Jovis filia Venus
 Semper dehonestat, amat autem perniciosum Martem:
 Eo quod ille quidem pulcher & sanus pedibus, sed ego 310
 Imbecillus natus sum: at nequiquam mihi causa alia est,
 Sed parentes duo, qui non genuisse debebant.
 Sed videje ut illi dormiunt in amore,
 Meq; confesso lecto: ego autem aspiciens tristor.
 Non tamen eos jam spero paulisper optaturos jacere sic, 315
 Licet admodum amantes *invicem*, fortasse nolent ambo
 Una dormire: sed ipsos dolus & vinculum detinebit,
 Donec mihi prorsus omnia pater reddat dotalia
 Quæcumque illi præbui impudentem ob puellam,
 Quod illi pulchra filia, sed haud constantis animi. 320
 Sic ait, & congregati sunt Dii æream ad domum.
 Venit Neptunus terræ quassator, venit utilitatum autor
 Mercurius, venit & Rex jaculator Apollo.
 Fœminæ autem Deæ manebant pudore domi singulæ:
 Stabant autem in vestibulo Dii datores bonorum: 325
 Immenfus autem risus excitatus est Diis beatis,
 Fraudes inspicientibus prudentis Vulcani.
 Sic vero quispiam dicebat adspiciens in proximum alium:
 Haud conciliant virtutis decus mala opera, assequitur tardus celerē:
 Ut nunc Vulcanus, qui est tardus, cepit Martem, 330
 Velocissimus licet Deorum sit qui Olympum tenent,
 Claudus cum sit, technis: propter quod & adulterii multam debet.
 Sic illi quidem talia invicem ad se loquebantur.
 Mercurium autem allocutus est Rex Jovis filius Apollo:
 Mercuri Jovis fili, internuncie, dator bonorum, 335
 Num in vinculis velles fortibus compressus
 Dormire in lecto propter auream Venerem?
 Huic respondit deinde internuncius Mercurius:
 Utinam hoc fieret Rex jaculator Apollo:
 Vincula quidem ter tot infinita cohibeant, 340
 Vos autem inspiciares Dii, omnesque Deæ,
 Attamen ego dormirem apud auream Venerem.
 Sic ait, risus autem excitatus est immortalibus Diis.
 Neque Neptunum risus occupabat, sed precabatur semper
 Vulcanum inclytum artificem ut solveret Martem: 345
 Et ipsum allocutus verba voluctria dicebat.
 Solve, ego autem tibi ipsum promitto (ut tu jubes)
 Pensaturum æqua omnia inter immortales Deos.
 Hunc rursus allocutus est inclytus artifex ambiclaudus:
 Ne me Neptune terræ quassator hæc jube: 350
 Debiles debiliū etenim sponfiones ad spondendum.
Odyssea. P

- Πῶς ἂν ἐγὼ σε δίοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν ὃ
 Εἶκεν Ἄρης οἴχοιτο χρεῖς κ' δισμὸν ἀλύξας ;
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἱουσίχθων ,
 355 Ἥρῃς , εἴπερ γὰρ κεν Ἄρης χρεῖς ὑπαλύξας
 Οἴχηται φεύγων , αὐτὸς τῷ ἐγὼ τάδε τίσσω .
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πειριχλυτὸς ἀμειγυῖης ,
 Οὐκ ἔς' ἐὰν εἴκοι τῶν ἐπ' ἀνίστασθαι .
 Ὡς εἶπὼν , δισμὸν ἀνὶ ῥῆϊ Ἥρῃς οἶο .
 360 Τῷ δ' ἔπει ἐκ δισμοῦ λυθὲν κρατερῷ περ ἴοντο ἃ
 Αὐτίκ' ἀναΐξαντε , ὃ μὲν Θρήκηνδε βεβήκει ,
 Ἡ δ' ἄρα Κύπρῳ ἵκατο οἰλομμευδὸς Ἀερόδιτη ,
 Ἐς Πάρον . ἔνθα δέ οἱ τέμν' ἑωρὸς τι θυκίης .
 Ἐνθα δέ μιν Χάριτες λῶσαν , ἣ χεῖρας ἐλαίῳ
 365 Ἀμβρότω , οἷα θεὸς ἐπινύκθων αἶν ἴοντας .
 Ἄμρι δ' ἑμματα ἔσαν ἐπὶ ἥρατα , θαῦμα ἰδιδάμ .
 Ταῦτ' ἄρ' αἰδοῖς αἶεδι πειριχλυτὸς αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἦτιν ἀκέων , ἠδὲ κ' ἄλλοι
 Φαίηκες δουλιχέτεροι , ναυσίχλυτοι ἄνδρες .
 370 Ἀλκίνοῦ δ' ἄλλιον κ' Λαοδάμαντα κίλευσεν
 Μενάξ' ὀρχήσασθαι , ἐπὶ σίσιν ἔτις ἱεῖξεν .
 Οἱ δ' ἔπει ἐν σφαίρῳ καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο
 Πορρυμέν , τὴν σφιν Πύλουσ' αἰνέσει δαίφρων ,
 Τὴν ἵτερ' ῥίπτασκε περὶ νείρα σκίοντα ,
 375 Ἰδοῦσθαι ὀπίσω . ὃ δ' ὑπὸ χθονὸς ὑφ' ὅσ' ἀερόεις ,
 Ῥηϊδίῳ μεδίλοσκε , σά' ποσσὶν ἔδας ἱκέσθαι .
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαίρῃ ἂν ἰδὺν περὶσαντο ,
 Ἀρχιεῖδην δὲ ἥκυτα περὶ χθονὶ πελυβοτείρῃ
 Ταρφεῖ ἀμυβομένη· κῆροι δ' ἐπιλήκειον ἄλλοι
 380 Ἑσαέτες κατ' ἀγῶνα· πολὺς δ' ὑπὸ κόμπῳ ὀρώρει·
 Δὴ τίτ' ἄρ' Ἀλκίνοου προσηγῶναι δῖον Ὀδυσσεύς ,
 Ἀλκίνοος κείνῳ , πάντων ἀερίεσκε λαῶν ,
 Ἥ μὲν ἀπείλοσας βητάιμνας ἦν ἀείεις ,
 Ἥ δ' ἄρ' ἐτοῖμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχῃ εἰσορῶντα ,
 385 Ὡς ῥατο . γῆθησεν δ' ἱερὸν ῥῆϊ Ἀλκινόοιο·
 Αἶψα δ' Φαίηκας ἐλκιδάμοισι μετῴδα ,
 Κέκλυτε Φαίηκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες ,
 Οἱ ξύν' μάλα μοι δακίφ' ἀπηνυμένῃ .
 Ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμ' ἑμνίον ὥς ἐπικεικός .
 390 Δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀετρεπίες βασιλῆες
 Ἀρχοὶ κραίνουσι , τριτκαίδεκα δ' ἐγὼ αὐτός .
 Τῶν οἱ ἕκαστ' ῥάρ' εὐπλυνες ἠδὲ χιτῶνες ,
 Καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνέικατε τιμνέοντα ,
 Αἶψα δ' πάντα ἐρώμεν ἀολλίης· ὅρ' ἐνὶ χερσὶ
 395 Ξυνὸν ἔχων , ἐπὶ δόρπον ἦν χαίρων ἐνὶ θυμῷ .
 Εὐρύκλ' δ' ἑαυτὸν ἀριστάδω ἐπέεσσιν
 Καὶ δῶμα , ἐπεὶ ἔπειτ' ἀπὸ κατὰ μοῖραν ἔειπεν .

Quo pacto ego te vincere possem inter immortales Deos,
Si quidem Mars abierit debitum & vincula effugiens?

Hunc rursus allocutus est Neptunus terræ quassator:

Vulcanè, etiam si Mars debitum renuens 355

Abierit fugiens, ipse tibi ego hæc persolvam.

• Huic respondit continuo inclytus ambiclaudus:

Non licet neque convenit tuam orationem abnuere.

Sic locutus, vincula solvit vis Vulcani.

Illi postquam è vinculo soluti sumt, forte licet esset, 360

Statim profluentes, ille quidem in Thraciam ivit,

Hæc vero ad Cyprum pervenit risus amans Venus,

In Paphum, ubi illi lucus araque odorata:

Hic autem ipsam Gratiae lavarunt, & unxerunt oleo 365

Immortali, qualia Diis inhærescunt semper viventibus.

Vestisque induerunt amabiles, mirabile visu.

Hæc igitur cantor cantabat inclytus, at Ulysses

Oblestatur mente sua audiens, arque etiam alii

Phæaces longis remis adfueri, navibus inclyti viri.

Alcinous autem Halium & Laomedontem jussit 370

Solos tripudiare, quoniam ipsis nemo certabat.

Qui postquam pilam pulchram in manus acceperunt

Purpuream, quam ipsis Polybus fecerat prudens,

Hanc alter jaciebat ad nubes umbrosas,

Flexus retro: alter autem à terra in altum elevatus, 375

Facile accipiebat, antequam pedibus ad pavimentum venisset.

At postquam pila mittenda periculum fecissent,

Saltaverunt postea in terra pascenti muka

Frequenter alternantes: juvenes autem applaudebant cæteri 380

Stantes in certamine, multus autem strepitus subortus est.

Tunc Alcinoum allocutus est divinus Ulysses:

Alcinœ Rex, omnium clarissime populorum,

Utique pollicitus es tripudiatore fore optimos,

Utique igitur factum est: stupor me habet inspicientem. 385

Sic dixit. Lætata autem est sacra vis Alcinœ:

Statimque Phæaces amantes remorum allocutus est:

Audite Phæacum ductores ac principes,

Hospes mihi valde videtur prudens esse: 390

Sed agite ei demus hospitale munus uti conveniens est.

Duodecim enim in populo præclari Reges

Principes imperant, tertius decimus autem ego ipse:

Horum singuli ei vestem bene lotam & tunicam,

Et auri talentum ferte pretiosi:

Statim autem omnia portemus conferti, ut in manibus 395

Hospes habens, ad cœnam veniat lätus in animo.

Euryalus autem ipsum placet verbis

Et dono, quoniam nequaquam pro decenti locutus est.

- Ὡς ἱεραβ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπύονον, ἡδ' ἐκίλευον·
 Δῶρα δ' ἄρ' οἰσίμηναι πρῶταν κήρυκα ἵκασθον·
 400 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε.
 Ἀκλίνες κρεῖον, πάντων ἀειδοίκατε λαῶν,
 Τοιγάρ ἐγὼ δ' ξύνον ἀρίστομαι ὥς σὺ κλέυεις,
 Λῶσω οἱ τόδ' ἄρ' παρχαλκίην, ᾧ ἐπὶ κῆπῳ
 Ἀργυρήν, κελὶόν ῃ νοτρίευσ' ἐλέξαντο·
 405 Ἀμφιδεδίηται· πολὺ δέ οἱ ἄξιον ἔσται.
 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει ξίριον ἄργυρόηλον,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεια πτερόντα πρροσῦδα,
 Χαῖρε πατέρ' ᾧ ξύνει, ἔπειτα δ' εἰπὴρ τι βίβαντα
 Διόνον, ἄραρ το φέρειν ἀταρτάξασαι αἰλλαν·
 410 Σοὶ δ' θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδίην κ' πατερίδ' ἱκέσθαι
 Δοῖν· ἐπειδὴ δῆδ' αἰλῶν ἀπο σήματα πάχυν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Καὶ σὺ φίλος μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὀλβία δοῖν·
 Μῆδέ τι τοι ξιρείος γε περὶ μετόπισθε γίνοιτο
 415 Τάττε δ' ὅθ' μοι δῶκας ἀριστάμηνον ἰωπίσιν.
 Ἥ ῥα, κ' ἀμφ' ὁμοιοὶ δέτο ξίριος ἄργυρόηλον.
 Δύσπετο τ' ἡλίας, κ' τῷ κλυτὰ δῶρα παρίην.
 Καὶ τὰ γ' ἐς Ἀλκινόοιο εἴργει κήρυκες ἀγανί·
 Διξάμηνον δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονον Ἀλκινόοιο
 420 Μητρὶ παρ' αἰδοῖν ἔδισαν περικαλλέα δῶρα.
 Τῷσιν δ' ἡγεμόνι ἱερὸν μῦθον Ἀλκινόοιο·
 Ἐλθόντες δ' ἀδίζον ἐν υἱηλοῖσι δρόμοισι.
 Δὴ ῥα τότε Ἀρήτην προσέειπε μιν Ἀλκινόοιο,
 Διῦρος γύναι, φέρε χηλὸν ἀεωπεπὶ ἔτις ἀείρη·
 425 Ἐν δ' αὐτῇ θές φάριον εὐπλυνές ἡδ' ἡχιῶτα·
 Ἀμφὶ δέ οἱ σκελὶ χαλκὸν ἱάνατε, δέμμετε δ' ὕδαρ,
 Ὅσσα λοιστάμηνός τε, ἰδὼν τ' εὐ κίρην πα πάντα
 Δῶρα τὰ οἱ Φαίηκες ἀμύμονος ἐνθάδ' ἔνικαν,
 Δαιτί τε τέρπνται κ' αἰεὶ δῶς ὕμνον ἀκῶον·
 430 Καὶ οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλκιον ἐμὸν περικαλλές ἱπᾶσω,
 Χρῦστον, ὅρ' ἐμίδειν μεμνημένον ἥματα πάντα
 Σπίνδῃ ἐν μετάρῳ Διὶ τ' ἄλλοισιν τε Διούσιν.
 Ὡς ἱεραβ'. Ἀρήτη δ' μετὰ δμοῦσιν εὖπιν
 Ἀμφὶ σκελὶ σῆσας τρίποδα μέγα ὅττι τάχιστα·
 435 Αἱ δ' λοιστερχόον τρίποδ' ἔσασαν ἐν σκελὶ κλέει·
 Ἐν δ' ἄρ' ὕδαρ ἔχουαν, ὑπὸ δ' ξύλα δαῖον ἐλῶσαν.
 Γάστρην μὲν τρίποδ' ὅσῳ ἀμφοῖσι, δέμμετο δ' ὕδαρ·
 Τόσσα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξύνει περικαλλέα χηλὸν
 Ἐξείρεν θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
 440 Ἐσθῶτα, χρυσοῖν τε, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν·
 Ἐν δ' αὐτῇ φάριον ἔθηκεν, κελὸν τε ἡχιῶτα,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεια πτερόντα πρροσῦδα,
 Αὐτὸς γὰρ ἰδὼν σῶμα, δῶκε δ' ἐπὶ δισμῶν ἥλον·

Sic dixit, omnes autem laudaverunt, & iusserunt:
Donaque ut ferret præmiserunt præconem singuli:
Illi contra Euryalus respondit & locutus est:

400

Alcinœ Rex, omnium clarissime populorum,
Tibi equidem hunc hospitem placabo sicut tu jubes,
Dabo ei hunc ensē totum æreum, cui est manubrium
Argenteum, vagina autem recens sēcto eboro
Circumdatus est, multo autem ei dignus erit.

405

Sic dicens, in manibus ponebat ensē argenteis clavis distinctū,
Et ipsum alloquens verba volucra dixit:

Sic felix pater ô hospes, verbum autem si aliquod effutitum est
Grave, statim ferant rapientes procellæ:

Tibi autem Dii uxorem videre, & in patriam redire
Dent: quando dñi amicis *procul* æruinas pateris.

410

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
Et tu amice sis prorsus felix, Diique tibi prosperitates dent:
Neque amplius tibi ensis desiderium in futurum fiat
Hujus, quem jam mihi dedisti phæacis verbis.

415

Dixit, & circa humeros posuit ensē argenteum clavis,
Occidit autem sol: & ei incluta dona affuerunt.

Et hæc in domum Alcinoi tulerunt præcones illustres:
Suscipientes autem filii eximii Alcinoi

Matrem juxta venerandam posuerunt perpulchra dona,
Illis autem præibat sacra vis Alcinoi:

420

Venientes vero sederunt in altis solis.
Tunc Areten allocuta est vis Alcinoi:

Age mulier, fer arcem perpulchram quæ optima,
Imponeque vestem bene lotam & tunicam:

425

Circaque ignem ei ahenum calefacite, & calefacite aquam,
Ut lotus, vidensque bene posita omnia

Dona quæ ei Phæaces eximii huc tulerunt,
Et convivio oblectetur & cantilenæ laudem audiens:

Atque ei ego hoc poculum meum perpulchrum præbebo,
Aureum, ut mei memor diebus omnibus

430

Libet domi suæ Jovique aliisque Dñis.

Sic ait. Arete autem ancilla dixit

Ut ad ignem ponerent lebetem magnum quant celserrime.

Hæc autem labrum tripes locarunt ad ignem ardentem:

435

Aquamque infuderunt, & subtus ligna accendebant sumpta.

Alvum quidem tripedis ignis circumdedit, calefiebatque aqua.

Interea vero Arete hospiti pulchram cistam

Extulit è thalamo, imposuitque perpulchra dona,

Vestem, aurumque quæ ei Phæaces dederant:

440

In ipsa etiam pallium posuit, pulchramque tunicam.

Et ipsum allocuta verba volatilia dixit:

Ipsū nunc vide operculum, statim vero vinculum circumjice,

P. ilj.

- Μή τις τοι καθ' ὁδὸν δηλώσεται, ὁσπότετα αὐτὲ
 445 Εὐδῆδα γλυκὺν ὕπνον ἰὼν ἐν τῇ μεταίῃ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸν ἄκουσ' ἀελύτλας δι' Ὀδυσσεύς,
 Αὐτίκ' ἐπάρτυε πῶμα, θεῶς δ' ἐπὶ δισμὸν ἦλε
 Ποικίλον, ἐν ποτὶ μιν δίδαι ῥησὶ πύθνια Κίρκη.
 Αὐτόφρον δ' ἄρα μιν ταμὴν λίσσασθαι ἀνωγει
 450 Ἔς ῥ' ἀσάμινθον βάνθ'. ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ
 Θιμῶα λότηρ· ἐπεὶ ἔτι κομιζέμενός σ' ἰδάμιζεν
 Ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψέος ἠνέκομοιο.
 Τόρρα δέ οἱ κομιδὴ γὰρ θεῶν ὥς ἐμπιδέειν.
 Τὸν δ' ἐπεὶ ἔνθ' ὁμοῦ λῆσαν, καὶ χεῖσαν ἑλαίῳ,
 455 Ἀμφὶ δέ μιν χλαίαν παλὴν βάλλον ἠδὲ χιτῶνα,
 Ἐκ ῥ' ἀσάμινθον βάς ἀνδρας μετὰ οἰνοποτιῆρας
 Ἦϊε. Ναυσικαά ῥ' θεῶν ἀπο κάλλει ἔχουσα
 Στῇ ῥά παρὰ σταθμὸν τέλει πύκα σπινθηροῖο
 Θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀδάλμοισιν ὄρῳσα,
 460 Καί μιν ἐνήσσατο ἑπταπλοῦς πρηνὺς ὄφρα
 Χαῖρε ἔτι, ἵνα καὶ ποτ' ἰὼν ἐν πατρίδι γαίῃ
 Μνήσῃ ἡμεῖς, ὅτι μενέσσει ζῶα γαίῃ ὄφρα λείψ.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν πρηνὲς ἀποκλόμεντος Ὀδυσσεύς,
 Ναυσικαά θυγατὴρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 465 Οὕτω γυν Ζεὺς θεῶν ἐείργετο πύθινος Ἥρης,
 Οἰκαδὲ τ' ἐλθόμενα καὶ νύσμεν ἡμᾶρ ἰδιδάσθαι.
 Τῷ κεν τοι κακίηθι θεῶν ὥς εὐχετοσάμεν
 Αἰεὶ ἡμᾶτα πάντα. σὺ γάρ μ' ἐβιάσας κέρη.
 Ἥ ῥα, καὶ ἐξ ἑσέρον ἔξω παρ' Ἀλκίνοιο βασιλῆα.
 470 Οἱ δ' ἔθ' ἐμίσχετο τ' ἡμῶν, κερσάντο τε οἶνον.
 Κῆρυξ δ' ἐλγύθεν ἡλδιν, ἄγων ἐείργον αἰδὼν
 Δημοδόκον, λαοῖσι τιτιμῶν· εἶσε δ' ἄρ' αὐτὸν
 Μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
 Δὴ τότε κήρυκα πρηνὲς ἀποκλόμεντος Ὀδυσσεύς,
 475 Νώτα ὀλοπροταμῶν ἐπὶ ῥ' ὀλλέον ἐλέλιπτο
 Ἀργυρόδοιτον υἱὸς, θαλερὴν δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιοή.
 Κῆρυξ, τῇ δὲ τότε πύρρ' ἐκείας ὄρεα ῥάχρησι,
 Δημοδόκω, καὶ μιν πρηνὲς ἀποκλόμεντος ἀνδρὸς
 Πᾶσι γὰρ ἀνδραποιοῖσι ἐπιχθονίοισιν αἰδοῖ
 480 Τιμῆς ἐμμερὲς ἴσσι καὶ αἰδῆς, ἔνθα ἄρα σφίος
 Οἶμας μῦθ' ἰδιδάξε· εἰρήνην ῥ' εὖλοισι αἰδοῖ.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. κῆρυξ ῥ' εἶρεν ἐν χερσὶν ἰδμεν
 Ἥροισι Δημοδόκω. ὁ δ' ἰδέξατο· χαῖρε ῥ' θυμῷ.
 Οἱ δ' ἐπ' οὐραῖῳ ἵππῳ περικύματα χιτῶνας ἱάλατο.
 485 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσει καὶ ἰδοῦντο· εἰ ἔρον ἔντο,
 Δὴ τότε Δημοδόκον πρηνὲς ἀποκλόμεντος Ὀδυσσεύς,
 Δημοδόκ', ἔδοξα δὴ σὺ βροτῶν ἀνίσχῃς ἀπάντων,
 Ἥ σέ γε μῦθ' ἰδιδάξε διὸς παῖς, ἡ σὶ γ' Ἀπόλλων.
 Αἶνι γὰρ κατὰ κόσμον. Ἀχαιῶν ὥστε αἰδέεσθαι.

Ne quis tibi in itinere damnum afferat, cum forte
Dormieris dulcem somnum profectus in nave nigra. 445

At postquam hoc audivit prudens divinus Ulysses,
Statim aptavit operculum, celeriterque vinculum injecit
Varium, quod olim docuit ingenio veneranda Circe.
E vestigio autem ipsum ancilla lavari iussit
In balneum jam ingressum, ille vero libenter vidit animo 450

Calida lavacra: quoniam nequitiam curatus frequenter fuerat
Ex quo reliquerat domum Calypsus pulchricomæ:

Tunc autem ei curatura tanquam Deo præsto erat.
Hunc postquam ancillæ lavarunt & unxerunt oleo,

Circa ipsum pallium pulchrum jecerunt atque tunicam, 455
Ex balneo igitur egressus viros ad potiores vini
Ibat. Nausicaa autem à Diis pulchritudinem habens

Stetit juxta postes tecti pulchre fabricati:
Admirata autem est Ulyssæm oculis aspiciens,

Et ipsum allocuta verba velocia dicebat: 460
Salve hospes, ut etiam olim cum fueris in patria terra
Memor sis mei, quod mihi primæ retium vitæ debes.

Hanc mutuis dictis allocutus est versutus Ulysses:
Nausicaa filia magnanimi Alcinoi,

Sic nunc Jupiter det altitonans maritus Junonis, 465
Domumque venire, & reditionis diem videre.
Ideo tibi etiam illic velut Deo vota facerem

Semper diebus omnibus, tu enim me servasti puella.
Dixit, & in thronum sedit juxta Alcinoi Regem.

Hi vero jam offas dividebant, miscebantque vinum. 470
Præco vero prope venit, ducens amabilem cantorem
Demodocum, populo venerandum: collocavit autem ipsum

In medio convivantium, ad columnam longam inclinans.
Ac tunc præconem allocutus est versutus Ulysses,

De tergo abscindens frustum: multumque supererat 475
Albidentis suis, tenera autem erat circum pinguedo:
Præco, cape jam, hanc præbe carnem ut comedat

Demodoco, & ipsum complectar mœstus licet.
Omnibus enim hominibus terrestribus cantores

Honoris participes sunt & reverentiæ, eo quod ipsos 480
Cantus Musa docuit: amatque gentem cantorum.

Sic ait, præco autem ferens in manibus posuit
Herói Demodoco, qui accepit: gaudebat autem animo.

Illi vero ad cibos apparatus appositos manus porrexerunt,
Cæterum postquam potus & cibi amore emiserunt, 485

Tunc Demodocum allocutus est versutus Ulysses:
Demodoco, longe te nempe supra mortales laudo omnes,

Sive te Musa docuit Jovis filia, sive Apollo.
Valde enim ornare Græcorum fata canis.

- 490 Ὅω' ἔρξαν τ' ἱππῶν τε, καὶ ὅω' ἐμύθησαν Ἀχαιοί·
 Ὡς τί περ ἢ αὐτὸς παριών, ἢ ἄλλος ἀκούσας.
 Ἄλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππε κόσμον αἶψον,
 Δεσπότης, τὸ ἔκπῳς ἐπαύσειν σὺν Ἀθῆναι,
 Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δι' ὅθι Ὀδυσσεύς·
- 495 Ἀνδρῶν ἐμπλήσας οἱ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.
 Αἶκιν δὴ μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλίξεις,
 Αὐτίς ἔγω' πάσιν μυθήσομαι ἀνδραποῖσιν,
 Ὡς ἄρα τοι παρέρχον θύος ὥπασε Δίοπιν αἰοδῶν.
 Ὡς φάβ'. ὁ δ' ὀρμηθεὶς θεῶν ἤρχετο, φαῖνε δ' αἰοδῶν·
- 500 Ἐνθεν ἰλῶν, ὡς οἱ μὲν εὐσέλμων ἐπὶ νηῶν
 Βάντες ἀπέπλεον, αὖρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες
 Ἀργεῖοι· τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα.
 Εἶατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ κεκαλυμμένοι ἵπποι·
 Αὐτοὶ γάρ μιν Τρώες ἐς ἀκρόπολιν ἔρυσαντο.
- 505 Ὡς ὁ μὲν εἰσήκε' τοὶ δ' ἄερεα πόλιν ἀγόρευον·
 Ἥμῃροι ἀμφ' αὐτόν· τρεῖς καὶ σείσιν ἠνδάνε βελή·
 Ἡ διατμήσῃ κοῖλον δόρυ νηλεὲς χαλκῷ,
 Ἡ κατὰ πετρεῶν βαλεῖν ἐρύσαντας ἐπ' ἀέρας,
 Ἡ ἰσάν μὲν ἀγαλμα θεῶν θελκτικέον (1),
- 510 Τῇ περ δὴ καὶ ἵππῃτα τελευτήσονται ἐμῇλιν.
 Αἶσα γὰρ ἦν δολοῖσθαι, ἱππὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
 Δεσπότην μίγαν ἵππον, ὅθ' εἶατο πάντες ἄερον·
 Ἀργείων, Τρώων τε φόνον καὶ κῆρε φέροντες.
 Εἶπεν δ' ὡς ἄστυ διέπρεστον οὖς Ἀχαιοὶ
 515 Ἴππιδων ἐκχύμῃροι, κελὸν λόχον ἐκπερολιπόντες.
 Ἄλλον δ' ἄλλη αἶψα πόλιν κεραιζέμεν αἶπν·
 Αὐτὰρ Ὀδυσῆα περτὶ δώματα Διηρόδοιο·
 Βηιδέσῃ καὶ Ἄρνα, σὺν ἀντιθέῳ Μινελάῳ.
 Κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον εἶπτο πολέμευσαντα,
- 520 Νικῆται καὶ ἵππῃτα διὰ μεγάθυμοι Ἀθῆναι.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰδοῦς αἶψα περιεκλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς·
 Τίκετο· δάκρυ δ' ἰδοὺν ὑπὸ βλεφάροισι παριᾶς.
 Ὡς ὅ· γυνὴ κλαῖσι φίλον πόσιν ἀμφοῖσι σῶσα,
 Ὅς ἐπερὶ πόλιν ἰδοὺν λαὸν τε πύλασιν,
- 525 Ἀσπί καὶ περὶ σπονδῶν ἀμύμων νηλεὲς ἦμαρ·
 Ἡ μὲν δ' ὀνείκοντα καὶ ἀσπαίροντ' ἰσιδύσα,
 Ἀμφ' αὐτὰ χυμῆν λίγα κωκύει· οἱ δὲ τ' ὀπίσθην
 Κίπτοντες δόρυσι μεταφρονεῖν ἠδὲ καὶ ὤμῃς,
 Εἰς ἐστ' εἰσατάγχει πόνον τ' ἐχέμεν καὶ οἰζύν·
- 530 Τῆς δ' ἐλευνοτάτω ἀχέϊ ἐθνήδουσι παριᾶ·
 Ὡς Ὀδυσσεύς ἐλευνὸν ἐπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶδεν.
 Ἐνθ' ἄλλος μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείδων,
 Ἀλλ' ὅθι δὲ μιν οἶον ἐπαράσσει ἠδ' ἐνόησεν,
 Ἥμῃσι δ' αἶψα αὐτῷ, βαρὺ δ' ἐνείχοντα· ἀκούσιν·
- 535 Αἶψα δ' ὅθι Φαίηκας φιληρέτμοισι μετῆνθα.

Quanta fecerint passique sint, & quanta laborarint Achivi: 490
 Tanquam alicubi aut tu ipse præsens, aut ex alio audiveris.
 Age vero jam transi, & equi apparatus tanta,
 Lignei, quem Epeus fecit cum Pallade,
 Quem quondam in arcem dolum duxit divinus Ulysses,
 Viris implens qui illum everterunt. 495
 Si jam mihi hæc rite enarraveris,
 Tum ego omnibus narrabo hominibus
 Quod tibi benignus Deus præbuit divinam cantilenam.

Sic ait. Ille instinctus Deo cœpit, exhibuitque carmen,
 Inde exorsus, ut bene tabulatas naves 500
 Conscendentes navigarint, igne in tentoria injecto
 Argivi: alii vero jam inclytum circum Ulysses
 Sederint in Trojanorum cœtu testi equo:
 Ipsi enim eum Trojani in arcem protraxerant.
 Sic ille quidem stabat, illi vero confusa multa dicebant 505
 Sedentes circa ipsum: trifariam autem ipsis placuit consilium,
 Aut discindere cavum lignum sævo ferro,
 Aut de rupe dejicere tractum in arcem,
 Aut sinere ingens simulachrum Deorum oblectamentum esse,
 Sic sane & postea perficiendum erat. 510
 Fatale enim erat perire, postquam urbs intra se obtrexisset
 Ligneum ingentem equum, ubi sedebant omnes optimates
 Argivorum, Trojanis cædem & mortem ferentes.
 Canebat etiam ut urbem depopulati sint filii Achivorum
 Ex equo effusi, cava insidias relinquentes. 515
 Alium autem alibi canebat urbem vastare celsam,
 At Ulysses ad domum Deiphobi
 Ivisse tanquam Martem, cum divino Menelao.
 Illic jam gravissimum bellum dicebat ausum fuisse,
 Vicisseque denique per magnanimam Palladem. 520

Hæc cantor cantabat eximius: at Ulysses
 Tabescebat, lacrymaque irrigabat sub palpebris genas.
 Ut femina flet dilectum virum complectens,
 Qui suam ante urbem populumque ceciderit,
 Urbi & liberis arcens sævam diem: 525
 Quæ illum morientem & palpitantem videns,
 Super illum fusa stridulum quiddam lamentatur: illi vero retro
 Cædentes hastis tergum atque etiam humeros,
 Servitutem inducunt laboremque ut habeat & calamitatem:
 Hujus autem mirabilissimo dolore tabescunt genæ: 530
 Sic Ulysses miserabiles sub palpebris lacrymas stillabat.
 Hic alios quidem omnes latebat lacrymas fundens,
 Alcinous autem ipsum solus consideravit atque animadvertit,
 Sedens prope ipsum, graviter enim ingemiscientem audivit:
 Statim autem Phæacibus navigandi studio sic dicebat: 535

- Κέκλυτε Φαιήκων κήρυκες ἡδὲ μέδοντες ,
 Δημόδοκ' δ' ἣδ' ἡγήτωρ φόρμιγγα λίγαιαν.
 Οὐ γάρ πως πάντεσι χαρίζομαι τάδ' αἰεθ' .
 Ἐξ ἔδερπιδ' ἢ τε κ' ὥρεε δι' αἰδοῖς ,
 540 Ἐκ τῷδ' ἔσσω παύσαι· εὐχέοιο γόιοι
 Ὁ ξείν'· μάλα περ μιν ἀχ' ἔρπας ἀμφιβέβηκεν.
 Ἀλλ' ἄγ', ὁ μὲν χεῖρτα, ἴν' ἑμῶς τερπόμεθα πάντες·
 Ξεινοδοκοὶ κ' ξείν'· ἐπεὶ πολὺ κάλλιον ἔτω.
 Εἴηκα γ' ὁ ξείνοιο τάδ' αἰδοῖο τέτυκτα ,
 545 Πομπῇ κ' φίλα δῶρα, τὰ οἱ διδ' ῥ' εἰλέοντες.
 Ἀντι κασιγνήτε ξείν'· ἴκέτης τε τέτυκτα
 Ἀνείε' ὅς' ὀλίγον περ ἐπιταύ' περὶ πέδισιν.
 Τῶ νῦν μηδ' σὺ κεύθει νοήμασι κερδαλέοισιν,
 Οἷ τι κέ σ' ἔρρομαι· ἐξάει δέ σε κάλλιον ἔστιν.
 550 Εἴπ' ὄνομα δ', τι σε κεύθει κάλιον μήτηρ τε πατὴρ τε
 Ἄλλοι δ' οἱ κατὰ ἄστυ κ' οἱ περιναίετασιν.
 Οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμ' ἔς' ἀνδρόπων ,
 Οὐ κακός, ἐδὲ μὲν ἐδδός, ἔπην τὰ σφῶτα γίνετα·
 Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεὶ καὶ τέκωσι τοκῆς.
 555 Εἰπὲ δέ μοι γαῖάν τε τῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
 Ὅρεα σε τῇ πάμπανσι τιτυσκήμεναι φρεσὶ νῆες.
 Οὐ γ' Φαιήκεσι κυβερνητῆρες ἔασιν ,
 Οὐδέ τι πηδάλ' ἐστὶ τὰτ' ἄλλα νῆες ἔχουσιν·
 Ἀλλ' αὐτὰ ἴσασι νοήματα κ' φρένας ἀνδρῶν·
 560 Καὶ πάντων ἴσασι πόλιας κ' πόλιας ἀγρῶν·
 Ἀνδρόπων· κ' λαῖμα τάχιδ' αἰὼς ὑπερῶσι ,
 Ἥξει κ' νεφέλῃ κεκαλυμμένη· ἐδὲ ποτὶ σπιν
 Οὐτέ τι σημαίνῃσι ἐπὶ δέσῃ, ἐλ' ὑπαλίσσῃ.
 Ἀλλὰ τάδ' ὥς ποτε πατέρ' ἐγὼ εἰπόντ' αἶσα
 565 Ναυσίδις, ἐς ἱέρσκι Περσίδαων ἀγασσάει
 Ἡμῖν ἔνεκα πομπῇ ἀπήμονες εἰμὲν ἀπάντων·
 Φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργία νῆα
 Ἐκ πομπῆς ἀνῆσαν ἐν ἡερειδῇ πόντῳ
 Φαισίμηναι, μέγα δ' ἡμῖν ἔρ' ὁ πόλ' ἀμφικαλύψιν·
 570 Ὡς ἀγορεύ' ὁ γέρον. τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειν ,
 Ἥ κ' ἀτίλει' εἴη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ κ' ἀτρικίως καταλέξον ,
 Ὅττι ἀπειπλάγχθης τε, κ' ἄς τις ἴκει χῶρας
 Ἀνδρόπων· αὐτὴς τε, πόλις τ' εὖ νομιεσσάσας.
 575 Ἥ μὲν ὅσοι χαλκοί τε κ' ἀγροί, ἐδὲ δίκαιοι·
 Οἱ τε φιλόξενοι, καὶ σφι νό' ἐστὶ θεοδής.
 Εἰπὲ δ' ὅ, τι κλαίεις κ' ὀδύρεαι ἐνδοθι θυμῷ
 Ἀργείων, Δαναῶν ἡδ' Ἴλις οἶτον ἀκῶν.
 Τον ᾧ θεοὶ μὲν τεύξαν, ἐπεκλόσαντο δ' ὀλεθρον
 580 Ἀνδρόπων, ἵνα ᾗσι κ' ἑσπερίοισιν αἰεθ' .
 Ἥ τις τοι καὶ πηδὸς ἀπώλειτο Ἴλιόθι περ ,

Audite Phæacum duces & rectores ,
 Demodocus quoque jam cohibeat citharam sonoram.
 Non enim fortassis omnibus gratificans hæc cantat.
 Ex quo cœnamusque & cœpit divinus cantor ,
 Ex hoc nunquam cessavit ab ærumnoso luctu 540
 Hospes , valde fortassis ipsi dolor mentem circumdedit.
 Sed age , ille quidem cesset , ut simul oblectemur omnes ,
 Hospitio suscipientes & hospes , quoniam multo melius est.
 Propter enim hospitem hæc venerandum parata sunt ;
 Dimissio & amica dona , quæ illi damus amantes. 545
 Pro fratre hospesque supplexque est
 Viro cui paululum sensus in præcordiis ,
 Ideoque nunc cœu tu cela ingenio vasro ,
 Quodcumque interrogavero : dicere enim te melius est.
 Dic nomen quo te illic vocabant materque paterque , 550
 Aliique qui in urbe & qui circumhabitant.
 Non enim quisquam omnino absque nomine est hominum ,
 Neque malus , neque probus , postquam primum natus sit :
 Sed omnibus imponuntur , simul atque genuerint parentes.
 Dic etiam mihi terramque tuam populumque urbemque : 555
 Ut te illuc mittant meditatæ mente naves.
 Non enim Phæacibus gubernatores sunt ,
 Neque ullo pacto gubernacula sunt quæ aliæ naves habent :
 Sed ipsæ sciunt cogitationes & mentem virorum.
 Et omnium norunt urbes & pingues agros 560
 Hominum : & undas celerissime maris trānant ,
 Caligine & nebulis oblectæ , neque unquam ipsis
 Neque detrimentum patiendi est metus , neque pereundi.
 Sed hæc sic quondam patrem ego dicentem audiui
 Nausthoum , qui dicebat Neptunum succensere 565
 Nobis quod ductores innoxii sumus omnium :
 Dicebat aliquando Phæacum virorum benefactam navem
 Ex deductione redeuntem in obscuro ponto ,
 Labefacturum eum esse , ingentemque nobis montem urbi incubiturū.
 Sic dicebat senex , ea verò Deus vel perficiat , 570
 Vel imperfecta sint , ut illi placitum est in animo.
 Sed age mihi hoc dic & vere enarra ,
 Quonam jactatus fueris , & ad quasnam perveneris regiones
 Hominum : ad ipsosque , urbesque bene habitatas.
 Et quotquot prorsus difficilesque & agrestes , neque justī : 575
 Quique hospitales , & quibus mens est Deo placens.
 Dic quidnam fleas & lugeas intra animum
 Argivorum , Danaorum atque Ilīi fatum audiens.
 Quod Dīi quidem pararunt , destinaruntque interitum
 Hominibus , ut sit & posteris cantilena. 580
 An aliquis tibi cognatus perit aut Ilīum ,

- Ἐδλός ἐὼν γαμβρός ἢ πενθερός, οἱ τε μάλιστα
 Κύνισοι τιθέμεσι μεθ' αἶμά τε καὶ γένεσιν αὐτῶν.
 Ἡ τίς σε καὶ ἱταῖρ' ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδώς
 85 Ἐδλός, ὅππῃ δ' ἐμὴν τι κασιγνήτοιο χερσίων
 Γίγεται ὅς κεν ἱταῖρ' ἐὼν πεπνυμένος εἰδῇ.

Τ' ΠΟΘΗΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Ι. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀρχὴ τῆς Ὀδυσσεύς διηγημάτων, ἐν ᾗ φησὶ ἀποπολεμικήναι τοῖς Κίκοσι, καὶ πρὸς τὸς Λατοράγους παραγενέσθαι, καὶ πρὸς τὴν Κύκλωπα Πολύφημον πορευθῆναι· καὶ τούτοις φερόντα ἐξ ἔδης ἱταῖρας ἐκτυρλώσθαι.

Ἰᾶτα, Λατοράγων Κύνισοι σὺν Κύκλωφ ἐσίν.

- ΤΟΝ δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλκίνοος κρείον, πάντων ἀριδείκετος λαῶν,
 Ἡ τοὶ μὲν τόδ' ἐστι καλὸν, ἀκκίμῳ ἐστὶν αἰδοῦ
 Τοιῦδ' οἷ' ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἱαλίχμῳ αὐδῶν.
 5 Οὐ γὰρ ἐγὼ γέ τι φημι τέλ' ἡμεῖς τεσσον' εἶναι,
 Ἡ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχη κατὰ δῆμον ἅπαντα,
 Δαιτυμόνες δ' ἐκὼν δάματ' ἀκνέζονται αἰδοῦ
 Ἥμεροι ἐξέτης· παρὰ δ' ὀλέθρῳσι τρέπιζα
 Σίτε καὶ κραιῶν· μέθυ δ' ἐκ κρητῆρ' ἀρούσων
 10 Οἶνοχό' φορέει καὶ ἐγχείη διπάσιον.
 Τότο τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται ἦν.
 Σοὶ δ' ἡμᾶ κῆδε θυμός ποσ' ἑσπεύετο στυγερά
 Εἶραδ', ὅρ' ἐπὶ μάλλον ὀδυρόμην' ἐσπαχίζω,
 Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλίξω;
 15 Κῆδ' ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ ἐσχατίνες.
 Νῦν δ' ἄγομα πρῶτον μυθήσομαι, ὅρα καὶ ὑμεῖς
 Εἶδες· ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα θυγῶν ὑπὸ νηλεὺς ἡμᾶρ,
 Ὑμῖν ξύν' εἶμι, καὶ ὑπὲρ περθε δάματα ναίων.
 Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαιρτιάδης, ὅς περ πάσι δόλοισιν
 20 Ἀνδρόποιοι μίλων, καὶ μὲν κλέ' ἐσχόν' ἔκφ.
 Ναιετάω δ' Ἰθάκην ὑδάμενον· ἐν δ' ὄρ' αὐτῇ
 Νῆεστον, εἰνοσίγυλλον, ἀρεσπεπές· ἀμφὶ δ' ἦτορ
 Πολλὰ ναιετάωσι μάλα χεδὸν ἀλλήλοισι,
 Δελίχιον τε, Σάμην τε, καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
 25 Αὐτὴ δ' ἡ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἀλὶ κεῖται
 Πρὸς ζέρον· (αἱ δὲ τ' ἀνυθε πρὸς ἡὼ τ' ἡλιόν τε)
 Τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴν κερτορῶν· ὅτι ἐγὼ γὰρ
 Ἦς γαίης δύναμαι γλυκεροτέρῳ ἄλλο ἰδῆσθαι.
 Ἡ μὲν μ' αὐτόθ' ἔσκε Καλυψὼ δῖα θεῶν
 30 Ἐν σπείσιν γλαυροῖσι, λιλασιμῶν ὥσιν εἶναι.

Qui eximius, erat gener aut socer, qui maxime
Curæ sunt post sanguinem & genus vestrum.
An aliquis fortasse socius vir familiaritate junctus
Eximius, quoniam haud quaquam fratre inferior
Est qui socius cum sit seria sciat.

585

ARGUMENTUM LIBRI IX. ODYSSEÆ
HOMERI.

P Rincipium Ulyssis narrationum, in quo ait se bellasse
cum Ciconibus, & ad Lotophagos appulisse, & ad Cy-
clopem Polyphemum venisse, & cum postquam comedisset,
sex jam socios excæcasse.

I. Cum Lotophagis & Ciconibus Cyclops est.

H Unc excipiens allocutus est prudens Ulysses :
Alcinoe imperator, omnium præstantissime populorum,
Equidem hoc honestum est, audire cantorem
Talem qualis hic est, Diis adsimilis voce.
Non enim ego ullum autumno factum gratius esse
Quam cum & lætitia detinet populum universum,
Et convivantes per domum audiunt cantorem,
Sedentes ordine : juxta autem plenæ sunt mensæ
Pancæ & carnibus : vinum autem ex cratere hauriens
Pincerna adfert & infundit poculis :
Hoc mihi pulcherrimum in mente videtur esse.
Tibi vero meas ærumnas animus institit lacrymosas
Interrogare, ut etiam magis lugens ingemiscam.
Quid primum, quid deinde, quid ultimo narrabo?
Ærumnas quandoquidem mihi multas dederunt Dii cœlestes.
Nunc vero nomen primum dicam, ut & vos
Sciatis : egoque deinde effugiens sævum satum,
Vobis hospes sum, etiam longe domum habitans.
Sum Ulysses Laertiades, qui omnibus dolis
Hominibus curæ sum, & mea gloria ad cœlum it.
Habito autem Ithacam apicem, inque ipsa mons est
Neritus ventis expositus : circum autem insulæ
Multæ habitantur valde prope invicem,
Dulichiumque, Sameque, & nemorosa Zacynthus :
Ipsa autem humilis longe suprema in mari jacet
Versus noctem, (illæ vero seorsum ad auroram solemque)
Aspera, sed bona juvenum altrix : non quicquam ego
Sua cuiusque terra possum dulcius aliud videre.
Enimvero me illic detinuit Calypso optima diva
In specubus cavis, cupiens maritum esse me sibi :
Odyssea.

5

10

15

20

25

30

Q

- Ὡς δὲ αὐτῶς Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
 Αἰαίη, δολόεσσα, λιλαιομένη πῶσιν ἔη·
 Ἄλ' ἔμὸν ἔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἔκλυον·
 Ὡς ἔδδ' ἐν γλυκίοις ἥς πατρίδ' ἐδὶ τοκῶν
 35 Γίνεται, ἐπεὶ καὶ τις δόπορ' ὀπίσσω οἶκον
 Γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίῃ ἀπάνευθε τεκῆον.
 Εἰ δὲ ἄγε τοι καὶ νόστον ἔμὸν πολυκῆδ' ἐνίσπω;
 Ὅν μοι Ζεὺς ἐρέκειν δότ' Τροίῃδ' ἐόντι.
 Ἰλιόθεν με φέρον ἀνεμὸς Κικόνεσσιν πύλασιν,
 40 Ἰσμάρω. ἴθθα δὲ ἔγωγε πόλιν ἔπρασθον, ὅλσσα δὲ αὐτῆς
 Ἐκ πόλε' δὲ ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
 Δαυσαμένδ', ὥς μή τις μοι ἀταμβόμην κίρι ἴσῃς.
 Ἐνθ' ἦτοί μιν ἐγὼ διεῖν' ὀπίσσω φευγέμεν ἡμέας
 Ἠνώρεα· τοὶ δὲ μέγα νήπιοι ἐκ ἐπιδόγοντο.
 45 Ἐνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
 Ἐσθάζον παρὰ θύνα, καὶ εἰλίποδας ἑλικας βῆς.
 Τόρρε δὲ ἄρ' οἰχόμενοι Κίκοις Κικόνεσσιν ἡγάγεον,
 Οἱ σφοῖς γείτονες ἦσαν ἅμα πολέοντες καὶ ἀρείς,
 Ἠπτερον ναίοντες· ἐπισάμφοι μὲν ἄρ' ἔππων
 50 Ἀνδράσι μάρνασθαι, καὶ ὅθι χρεὶν πεζὸν ἔντα.
 ἦλθον ἔπειθ' ἑσά φύλλα καὶ ἀνθεα γίνεταί ὄρη,
 Ἥϊεροι. τότε δὴ ῥα κακὴ Διὸς αἴσα παρήν
 Ἡμῖν αἰνομόρεσιν, ἢ ἄλγέα πολλὰ πᾶσι δαίμων.
 Στήσάμφοι δὲ ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ δόδοι.
 55 Βάλλον δὲ ἀλλήλους χαλκῆ· στίβιν ἐχέουσιν.
 Ὅσσεα μὲν ἦν ἔν, καὶ αἰετοὶ ἱερὸν ἦμαρ,
 Τόρρε δὲ ἀλεξάμενοι μέγροισι πλεονὰς περ ἔοντες·
 Ἦν δὲ ἡλύον μετανίστατο βέλυντόν δι,
 Καὶ τότε δὴ Κίκοις κλέαν δαμάσαντες Ἀχαιοί.
 60 Ἐξ δὲ ἄρ' ἑκάστης νῆος εὐκνήμιδες ἐταῖροι
 Ὡλονθ'· οἱ δὲ ἄλλοι οὐγόμεν θάνατόν τε μέρον τε
 Ἐνθεν δὲ περὶ τὸν πλέμεν ἀκαχήμενοι ἦτορ
 Ἀσπίδοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἐταίρους.
 Οὐ δὲ ἄρα μοι περὶ τὸν νῆος κίον σμυρῖναι,·
 65 Πρὶν τίνα ἦν δειλὸν ἐτάρεσσιν εἰς ἑκάστω αὐτῶν;
 Οἱ θάνον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὑπὸ δεινότητι.
 Νηυσὶ δὲ ἐπ' ὧσ' ἀνεμὸν βορέην περιληγέρετα Ζεὺς
 Αἰάλας· θεοπέστη, σὺν δὲ νεφέεσσιν κάλυψε
 Γαίαν ὅμῃ καὶ πόντον· ὁρᾶν δὲ ἔρανον ἐν νύξ.
 70 Αἱ μὲν ἔπειτ' ἐρέροντ' ἐπικάρσιαι, ἰστία δὲ σφιν
 Τετραχὰ τε καὶ τετραχὰ διεγίσιν ἐς ἀνέμοιο.
 Καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάτθεμεν δίσταντες ὀλεσθρον;
 Αὐτὰς δὲ ἰαυόμεναι περὶ ῥύσασθαι ἥπτερόν δι.
 Ἐνθα δύο νύκτας δύο τ' ἡμέρας συνεχὲς αἶψα
 75 Καίμεν, ὅμῃ καμάτω τε καὶ ἀλγισθὶ θυμὸν ἔδοντες.
 Ἄλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐν πλοκάμῳ τέλῃ ἦν,

Consimiliter Circe detinuit domi suæ
 Aæa, dolosa, cupiens maritum esse :
 Sed meo nunquam animo in pectore persuaserunt.
 Adeo nihil dulcius sua patria neque parentibus
 Est, etiamsi quis procul divitem domum 35
 Terra in aliena habitet seorsum à parentibus.
 Age vero tibi & reditum meum lacrymosum narrabo,
 Quem mihi Jupiter immisit à Troja profecto.
 Ab Illo me ferens ventus Ciconibus appulit,
 Ad Ismarum. Ibi ego urbem depopulatus sum, occidique ipsos. 40
 Ex urbe autem uxores & bona multa capta
 Divisimus, ut ne quisquam mihi privatus abiret *parte æquali*.
 Tum quidem ego celeri pede fugere nos
 Autor eram, illi vero nimis insipientes non parebant.
 Hic vero & multum vini bibebatur, & multas oves 45
 Mactabant ad littus, & flexipedes nigros boves.
 Interea vero fugientes Cicones Ciconibus clamabant,
 Qui ipsis vicini erant simul plures & meliores,
 Continentem habitantes: docti quidem ab equis
 Cum hominibus pugnare, & cum opus esset pedites. 50
 Venerunt deinde quot folia & flores crescunt in vere,
 Marutini: tunc sane malum Jovis fatum adstitit
 Nobis infelicibus, ut dolores multos pateremur.
 Consistentes autem pugnabant pugna ad naves veloces :
 Feriebant autem invicem æratis hastis. 55
 Quandiu quidem mane erat, & augebatur sacra dies,
 Tandiu descendentes sustinebamus ipsos plures licet essent :
 Quando vero sol ibat *ad vespertam*, cum boves *aratro* solvuntur :
 Tum vero Cicones fugarunt domantes Achivos.
 Seni autem à quavis navi bene armati socii 60
 Perierunt, cæteri autem effugimus mortemque fatumque.
 Illinc vero ulterius navigabamus mœrentes corde
 Lubentes ex morte, charis amissis sociis.
 Neque tamen mihi ulterius naves procedebant utrinque agitæ,
 Priusquam quemque miserorum sociorum ter quilibet vocasset, 65
 Qui perierant in campo à Ciconibus trucidati.
 Navibus autem immisit ventum Boream nubium coactor Jupiter
 Cum turbine immani, nubibusque cooperuit
 Terram simul & pontum, ruit vero è cælo nox.
 Ipsæ deinde ferebantur obliquæ, ac vela ipsi 70
 In tres quatuorque partes disceidit vis venti.
 Et hæc quidem in naves deposuimus timentes interitum,
 Ipsas vero rapide subduximus ad continentem.
 Hic duas noctes & duos dies continenter usque
 Jacebamus, simul labore & doloribus animum rodentes. 75
 Sed quando jam tertiam diem pulchricoma præbuit aurora,

- Ἰσθὺς σπασάμενοι ἀνάθ' ἰσθία λεύκ' ἱρύσαντες
 Ἥμεθα· τὰς δ' ἀνιμός τε κυβερνήται· τ' ἴθυγον.
 Καὶ νῦ κεν ἀσκηθῆς ἰκόμεν ἐς πατρίδα γαίαν,
 80 Ἀλλὰ μὲ κῦμα ῥόⓈ τε περιγνάμπτοντα Μάλισαν
 Καὶ βορέης ἀπώσσει, παρίπλαγγεν ἢ Κυθήρων.
 Ἐνθεν δ' ἐννήμαρ φερόμεν ὁλοαῖς ἀνέμοισι
 Πόντον ὡς ἰχθυόεντ'. αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν
 Γαίης Λωτοράων, οὔτ' ἀνδρινὸν ἰδὼν ἰδυσιν.
 85 Ἐνθα δ' ὡς ἠπείρου βῆμεν, καὶ αὐροσάμεθ' ὕδωρ.
 Αἶψα ἢ δειπνὸν ἔλοντο θύῃς παρὰ νηυσὶν ἱταίροι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιο τ' ἐτασάμεθ' ἠδὲ ποσσῶν,
 Δὴ τότε ἔζων ἱτάρκεσσι περὶν πεύθεσθαι ἰόντας,
 (Ἄνδρες δύο κρείας, τρίτατον κύρυχ' ἀμ' ὑπάστας)
 90 Οἷτινες ἀνέρες εἶν ἐπὶ χθονὶ σῆτον ἰδόντες.
 Οἶδ' αἶψ' οἰχόμενοι μίην ἀνδράσι Λωτοράοισιν.
 Οὐδ' ἄρα Λωτοράωι μῦθονθ' ἱτάρεσσι νηλεέσων
 Ἥμετέρεσι, ἀλλὰ σφί δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
 Τῶν δ' ὅσους λωτοῖο φάγοι μελινδία καρπὸν,
 95 Οὐκ ἔτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἠδύλειν, ἐδὲ νείσθαι.
 Ἀλλ' αὐτὰ βύλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοράοισιν
 Λωτὸν ἐκπτόμενοι μύθεον, νόσφι τε λαβείδαι.
 Τὰς μὲν ἔζων ἐπὶ νηῶσιν ἄγον κλαίοντας ἀνάγκη,
 Νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαυρυῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῖστα ἱρυσας.
 100 Αὐτὰρ τὰς ἄλλας κελόμεν ἱερίεσσι ἱταίρεσσι
 Σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν αἰκισάν,
 Μῆπως τις λωτοῖο φαγὼν, νόστιον λάθῃται.
 Οἱ δ' αἶψ' εἰσδαινόν, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
 Ἐξῆς δ' ἐξομένοι πολὺν ἀλα τύπτον ἱερμοῖσι.
 105 Ἐνθεν ἢ περὶ τέρῳ πωλέμεν, ἀκαχήμενι ἔτορ·
 Κυκλώπων δ' ἐς γαίαν ὑπερβιάλων ἀδιμίσων
 Ἰκόμεθ', οἱ γὰρ θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
 Οὔτε φυτεύουσι χερσὶ φυτὸν, ἔτ' ἀρέωσιν·
 Ἀλλὰ τά γ' ἀσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα εὐόνται,
 110 Πυροὶ καὶ κριθαί, ἠδὲ ἄμπελοι, αἷτε φίμωσιν
 Οἶνον ἐρεσάρυλλον, καὶ σπιν Διὸς ὄμβρ' αἰετῇ.
 Τοῖσιν δ' ἔτ' ἀγορεὶ βυλλήροισι ἔτε δέμιζες·
 Ἀλλ' οἷν ὑψηλὸν ὄρεων ναῖουσι κάρηνα
 Ἐν σπείασι γλαυρυῇσι. δέμιζι δ' ἢ ἱκας·
 115 Παῖδων ἠδὲ ἀλόχων· ἠδὲ ἀλλήλων ἀλέγχεσι.
 ΝησⓈ ἐπειτα Λάχεια παρὰ λιμῶνⓈ τετάναςται
 Γαίης Κυκλώπων, ἔτε χερσὶν, ἔτ' ὀπτηλῇ,
 Ἐλπίαν· ἐν δ' αἷγες ἀπειρίσσαι γεγάασιν
 Ἀγχι· εἰ μὲν γὰρ πάτⓈ ἀνδρῶπων ἀπειρήκη·
 120 Οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἳ τε καθ' ὕλην
 Ἀλγιστα πάχουσιν, κορυφὰς ὄρεων ἐρέποντες·
 Οὐτ' ἄρα ποίμνησιν καταίχεται, ἔτ' ἀρέτοισιν,

Maſos erigentes velaque alba attrahentes
 Sedimus: ipſas vero ventuſque gubernatoresque dirigebant.
 Et fortaiſſis incolumis perveniſſem in patriam terram,
 Sed me unda ætuſque circumſpectentem Maleam. 80
 Et Boreas repulit, aberrareque fecit Cytheris.
 Hinc novem diebus ferebar pernicioſis ventis
 Pontum per piſcoſum: cæterum decima die conſcendimus
 Terram Lotophagorum, qui floridum cibum edunt.
 Hic in continentem ivimus, & hauſimus aquam. 85
 Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves ſocii.
 At poſtquam cibum guſtavimus & potum,
 Ibi tum ego ſocios præmiſi ſciſcitatum ut irent,
 (Viros duos eligens, tertium præconem ſimul ſequi jubens.)
 Quinam viri eſſent ſuper terra frumentum comedentes. 90
 Qui ſtatim digreſſi inciderunt in viros Lotophagos.
 Neque fane Lotophagi parabant ſociis mali quippiam
 Noſtris, ſed ipſis præbuerunt lotum guſtandum.
 Ilorum quicumque loti ediſſent dulcem inſtar mellis fructum,
 Non jam nunciare ruruſum volebant, neque redire: 95
 Sed illic volebant cum viris Lotophagis
 Eoto paſti manere, redituſque obliviſci.
 Quos ego ad naves ducebam ſtentes vi,
 Navibuſque in cavis ſub tranſtra ligavi trahens.
 Aſt cæteros juſſi per dilectos ſocios 100
 Feſtinantes naves conſcendere celeres,
 Ne fortaiſſis quis loro paſtus, redituſ obliviſceretur.
 Qui ſtatim ingreſſi ſunt, & per tranſtra ſederunt:
 Ordine vero ſedentes canum mare tundeſ remiſ.
 Illinc autem ulterius navigavimus mœſti corde: 105
 Cyclopuſ autem ad terram ſuperborum nefariorum.
 Venimus, qui ſcilicet Diis freti immortalibus
 Neque plantant manibus plantam, neque arant:
 Sei hæc ſine ſemente & aratione omnia proveniunt,
 Triticum & hordeum, atque vites, quæ ferunt 110
 Vinum è grandibus uvis, & ipſis Jovis imber incrementum dat.
 Iiſdem neque conciones conſiliaria neque leges:
 Sed ipſi celſorum montium inhabitant vertices.
 In ſpeluncis cavis, juſ autem dat unusquiſque
 Liberis atque uxoribus, neque ſe invicem curant. 115
 Inſula deinceps Lachea extra portum obtenditur
 Terræ Cyclopuſ, non prope, neque remote,
 Sylvoſa: in ea vero capræ innumeræ naſcuntur
 Sylveſtres, neque enim ſemita hominum prohibet,
 Neque ipſam inveſtigant venatores, qui per ſylvam 120
 Dolores patiuntur, jugæ montium luſtrantes.
 Neque gregibus colitur, neque aratoribus,

- Ἄλλ' ἢ γ' ἀσπαρτῷ κ' ἀνήροτ' ἤματα πάντα,
 Ἄνδρῶν χηρεύς, βίοςκ' δέ τι μικάδας αἶγας.
 125 Οὐ γὰρ Κυκλώπας νέες πάρα μυλοπάρχοι,
 Οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἐν τέκτονες, οἳ κε κάμειεν
 Νῆας εὐσέλμους, αἱ κεν τελείον ἦσαν,
 Ἄσ' ἔσ' ἀνδρῶπων ἰκνύμεναι· οἳά τι πολλὰ
 Ἄνδρες ἔσ' ἀλλήλους νηυσὶν ἀνέροισι θάλασσαι,
 130 Οἳ κέ σφιν κ' ἦσαν εὐκτιμένην ἐκάμοντο·
 Οὐ μὲν γάρ τι κακὴ γῆ, φέροι δέ κεν ὥρια πάντα
 Ἐν μὲν γὰρ λιμῶνες ἀλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας
 Ὑδρῆλαι, μαλακί· μάλα κ' ἀφθίται ἀμπλοὶ ἵεν.
 Ἐν δ' ἄεροις λείη· μάλα κεν βαθὺ λῆϊον αἰεὶ
 135 Εἰς ὥρας ἀμύνει· ἵππ'ι μάλα πῖπ' ἔσ' ἔδας.
 Ἐν δ' ἰλιμὴν εὐρύμῳ, ἵν' ἔχρην πείσματός ἐστι,
 Οὐτ' αὐτὰς βαλῆιν, ἔτι πρυμνήσι' ἀνάφαι,
 Ἄλλ' ἐπικέλοσάντας μῆναι χερσὶν, εἰσέκε ναυτίων
 Θυμὸς ἱποτρύνῃ, κ' ἐσπινεύσασιν αἵται.
 140 Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμῆ' ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
 Κρήνη ὑπὸ σπηΐας· περὶ δ' αἶγυρος περρύσσιν·
 Ἐνθα κατεπλῆμεν, καὶ τις θεὸς ἡγμῶνι
 Νυκτα δι' ὀφθαίνῃ· ὑδὲ πρυφαίνετ' ἰδέσθαι.
 Ἄρ' γὰρ περὶ νηυσὶ βαθεῖ' ἦν, ὑδὲ σελήνη
 145 Οὐρανόθεν πρυφαίνε· κατείχετο γὰρ γέραςιν.
 Ἐνδ' ἔστις τὴν νῆσον ἐσέδεσκεν ὀφθαλμοῖσιν·
 Οὐτ' ἔν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα ποτὶ χεῖτον
 Εἰσιδόμεν περὶ νῆας εὐσέλμους ἐπικέλοισι.
 Κελσάσσοι δ' νηυσὶ, καθύλομεν ἱστία πάντα·
 150 Ἐκ δ' κ' αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ βρημῇ θάλασσης,
 Ἐνθα δ' ἀποβείξαντες ἱμεναῶν ἠὼ δῖαν.
 Ἡμῶ δ' ἡεργίνα ράινη ῥοδόδακτυλ' ἠώς,
 Νῆσον θαυμάζοντες ἐδινόμεναι κατ' αὐτήν.
 Ὄρσαν δ' ὑμέραι κῆραι Διὸς αἰγιόχοιο
 155 Αἶγας ὀρεσώφης, ἵνα διπνήσειαν ἑταῖροι.
 Αὐτίκα καμπύλα τόξα κ' αἰγανίης δολιχαύλης
 Εἰλόμεθ' ἐν νηῶν· διὰ δ' τείχεα κοσμηθέντες
 Βάλλομεν. αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μῦθοις τε θύρην.
 Νῆες μὲν μοι ἔποντο δυώδεκα, ἐς δ' ἐκάσσην
 160 Ἐννέα λάχχατον αἶγας· ἐμοὶ δ' ἔπει' ἔξελον οἶα.
 Ὡς τότε μὲν ὄρεσσαν ἡμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 Ἡμεῖς δαινύμενοι κρέα τ' ἀσπίτα κ' μέθυ ἠδύ.
 Οὐ γὰρ πᾶσι νηῶν ἐξέφθιτο σῖν' ἱερὸν ἔρως,
 Ἄλλ' ἐνὶν· πολλὸν γὰρ ἐν ἀμειροεῦσιν ἦασοι
 165 Ἠρύσασθαι, Κικέων· ἱερὸν ποτολίεθρον ἐλόντες.
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύαστομεν ἔγυς ἰόντων,
 Καπνὶν τ', αὐτῶν τε φθογὴν οἶων τε κ' αἰγῶν.
 Ἡμῶ δ' ἥλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνίρας ἦλθε,

Sed ipsa infeminata & inarata diebus omnibus ;
 Viris caret , pascit vero balantes capras.
 Non enim Cyclopibus naves adsunt miniatæ protis : 125
 Neque viri insunt navium fabri , qui fabricent
 Naves transtratas , quæ perficiant singula ,
 Ad urbes hominum venientes : veluti crebro
 Viri ad se invicem navibus trajiciunt mare ,
 Quique ipsis & insulam exultam reddant. 130
 Neque enim mala , ferretque tempestiva omnia.
 Insuunt enim præta maris cani ad littus
 Irrigua , mollia , in primis perennes vites essent.
 Inest arvum leve , admodum profundam segetem semper
 In tempore metierent , quia valde pingue subest solum. 135
 In ea portus opportunus , ut non opus fuit sit ,
 Neque anchoras jacere , neque rudentes aptare ,
 Sed qui appulerunt manere aliquandiu , donec nautarum
 Animus velit , & aspirent venti.
 Ast in vertice portus fluit limpida aqua , 140
 Fons sub specu , circum autem alni nascuntur.
 Huc appulimus , atque aliquis Deus dux viæ fuit
 Noctem per obscuram : neque lucebat ut quis cerneret.
 Caligo enim circa naves densa erat , neque luna
 E caelo lucebat , detinebatur enim nubibus. 145
 Hic nullus insulam vidit oculis :
 Neque sanè fluctus magnos provolutos ad littus
 Vidimus , antequam naves bene tabulatas appulissetus.
 Appulsis autem navibus , collegimus vela omnia :
 Ipsi etiam egressi sumus in littus maris , 150
 Tum vero edormientes expectavimus auroram divinam.
 Quando autem ærigena apparuit rosea digitis aurora ,
 Insulam admirantes obambulabamus per eam.
 Excitarunt autem Nymphæ filiæ Jovis caprarum alumni
 Capras montanas , ut pranderent socii. 155
 Continuo curvos arcus & hastas cum longo ferro
 Cepimus ex navibus : trifariam vero dispositi
 Jecimus , statim autem dedit Deus copiosam venationem.
 Naves quidem me sequebantur duodecim , in unamquamque autem
 Novem sortitus sum capras , mihi vero decem elegerunt soli. 160
 Sic tum tota die ad solem occidentem
 Sedebamus epulantes carnes multas & vinum dulce.
 Non enim adhuc ex navibus absumptum erat vinum rubrum ,
 Sed inerat : multum enim in amphoris singuli
 Hauferamus , Ciconum sacro oppido capto. 165
 Cycloperum autem ad terram prospiciebamus prope quia erant ,
 Iumumque , ipsorumque vocem oviumque & caprarum.
 Quando autem sol occidit & tenebræ advenerant ,

- Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 170 Ἦμ' ὃν κεργάνια φάτη ῥοδοδάκτυλ' Ἥως,
 Καὶ τότε ἔγ' ὦν ἀγορὴν διέμυ', μετὰ πᾶσιν ἔμποι'.
 Ἄλλοι μὲν γὰρ μέμν' ἐμοὶ ἱερπρὲς ἱταῖροι.
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νῆϊ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἐτάροισιν,
 Ἐλθὼν, τῶνδ' ἀνδρῶν παρηστέμει οὔτινές εἰσιν.
 175 Ἦ ῥ' ἐγ' ὕβρισά τε καὶ ἀγροί, ἐδὲ δίκαιοι.
 Ἦε φιλόξενοι, καὶ σφι γοῦν ἐστὶ θεοῖς.
 Ὡς εἰπὼν, ἀνὰ νηὸς ἔβην· ἐκέλευσα δ' ἐταῖρος.
 Αὐτὲς τ' ἀμειβαίνετο, ἀνὰ τε ἀρμυρήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κλισίᾳ κάδιστον.
 180 Ἐξῆς δ' ἐξομῶσι πολὺν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τ' ἤωρον ἀφικόμεθ' ἐγγυὲς ἔοντα,
 Ἔνθα δ' ἐπ' ἰχθυήσασιν εἰδομένη ἄλκι θαλάσσης.
 Τ' φηλὸν, δάφνησι κατ' ἡρώεας· ἐνθα ῥ' πολλὰ
 Μῆλ' ὀδὲς τε καὶ αἶγες ἰαύεσκον· περὶ δ' αὐτὰ.
 185 Τ' φηλὴ δέδμητο κατωρυχέας λίθοισι,
 Μακρῆσιν τε σείτουσιν, ἰδὲ δρυσὶν ὑφικόμοισιν.
 Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὃς ῥά τε μῆλα·
 Οἷον ποιμαίνεσκον δούπερ' εἶν'· ἐδὲ μὲν ἄλλες
 Ποικίλ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἔων ἀθμίσια νῆα.
 190 Καὶ γὰρ θαῦμα ἰστέτυκτο πελώριον· ἐδὲ ἰακχὴ
 Ἀνδρῶν γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίψ' ὕληεντι.
 Τ' φηλὼν ὀρέων, ὅτε φαίνεται οἷον ἀπ' ἄλλων.
 Δὴ τότε τὰς ἄλλας καλέμην ἐρήσας ἐταῖρος.
 Αὐτὰρ πᾶρ νῆϊ τε μέμν' καὶ νῆα ἔρυσαι.
 195 Αὐτὰρ ἐγὼ κρητὰς ἐτάροις δουραΐδ' ἐρείνας·
 Ἦν· ἀτὰρ αἶγιον ἀσκὸν ἔχον μέλαινα οἶοιο.
 Ἦδ' ἐγὼ, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων Εὐάνθεος υἱός·
 Ἰρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἰσμάροισιν ἀμριβέβηκε.
 Οὐνεκά μιν σὺν πασι περὶ χόμοισι ἦδ' ἑ γυναικί.
 200 Ἀχέμενοι· ὥκ' ἔδ' ἐν ἄλοισι δεινέμεναι.
 Φοῖβε Ἀπόλλωνος, ὃ δέ μοι πόρρον ἀγλαὰ δῶκε.
 Χρυσὸν μὲν μοι δῶκεν ὑπεργίον ἑπτατάλαντα.
 Δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον· αὐτὰρ ἑπτατα.
 Οἶον ἐν ἀμριφορέῳ δυνάδαια πᾶσιν ἀρύσας,
 205 Ἦδ' ὅν, ἀκηρῆσιον, θεῖον ποτόν· ἐδὲ τις αὐτόν
 Ἠείδ' ὁμώων ἐδ' ἀμριπέλων ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἀλλ' αὐτὸς τ', ἀλοχὸς τε φίλη, ταμῖν τε μὲν οἶν.
 Τὸν δ' ὅτε πίνουσιν μελιθεῖα οἶνον ἔρυθεν,
 Ἦν δάπας ἐμπλήσας, ὕδατ' ἀνὰ εἴκοσι μέτροι.
 210 Χεῦ· ὁδμὴν δ' ἠδ' εἶα δούπερ' ἐκρητῆρα ὠδῶδ'·
 Θειοπιστήν· τότε γὰρ ἔτοι δούπερ' εἶναι οἶον ἦν.
 Τῷ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν ῥ' καὶ νῆα
 Καρύνει· αὐτίκα γάρ μοι οἶσατο θυμὸς ἀγήτωρ.
 Ἀτὰρ ἐπελεύσεται μεγάλην ἐπιμήνην αἰλήν.

Tunc dormivimus in littore maris.
 Quando autem aërigena apparuit rosea digitis aurora, 170
 Tunc ego concione advocata, omnes allocutus sum:
 Cæteri quidem nunc manete mihi perdilecti socii:
 At ego cum navi mea & cum meis sociis
 Profectus, hos homines explorabo quinam sint,
 An illi contumeliosi & agrestes, neque iusti: 175
 An hospitales, & ipsis mens Deo placens.
 Sic fatus, ad navem conscendi: iussique socios,
 Et ipsos conscendere, & rudentes solvere.
 Qui continuo conscenderunt, & per transtra sederunt.
 Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis. 180
 Sed cum jam in locum pervenimus qui prope erat,
 Hic extrema parte speluncam vidinius prope mare,
 Excelsam, lauris opacam: ibique multæ
 Pecudes ovesque & capræ quiescebant: circum autem cors
 Excelsa ædificata erat excisis lapidibus, 185
 Longisque piceis, atque quercubus alticomis.
 Hic vit habitabat ingens, qui scilicet pecora
 Solus pascebat longe ab cæteris neque cum aliis
 Versabatur, sed seorsim cum esset nefaria callebat.
 Etenim miraculum erat monstruosum, neque similis erat 190
 Homini qui frugibus vesceretur, sed cacumini sylvofo
 Excelsorum montium, quando apparet solum ab aliis.
 Ibi tum alios iussi perdilectos socios
 Illic apud navemque manere & navem custodire:
 Ast ego eligens sociorum duodecim optimos 195
 Ibam, atque caprinum utrem habebam nigri vini
 Dulcis, quod mihi dederat Maron Evanthei filius
 Sacerdos Apollinis, qui Ismarum tueretur.
 Quod ipsum cum liberis servassemus atque uxore
 Reverentia moti: habitabat enim in loco arborifero 200
 Phœbi Apollinis, qui mihi dedit pulchra dona:
 Auri quidem mihi dedit elaborati septem talenta:
 Dedit autem mihi craterem totum argenteum, at deinde
 Vinum in amphoris duodecim omnino hauriens,
 Suave, incorruptum, divinum potum: neque quisquam illud 205
 Sciverat famulorum neque ancillarum in domo,
 Sed ipse, uxorque chara, promaque una sola.
 Hoc quoties biberent dulce instar mellis vinum rubrum,
 Unum poculum implens, aquæ viginti mensuras
 Infundebat: dulcis autem odor ab cratere spirabat, 210
 Divinus: tum non abstinuisse gratum erat.
 Huius ferebam implens utrem magnum, viatica autem
 In pera: statim autem mihi excitabatur animus generosus
 Virum adire ingenti præditum robore,

- 215 Ἀγχιον, ἔτε δικας εὖ εἰδότες ἔτε θήμισας.
 Καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀρικόμειδ', ἔδωκ' ἐνδον
 Εὐρομήν, ἀλλ' ἐτόμεινε νομόν κατὰ πώονα μῆλα.
 Ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθνεύμεσθε ἕκαστα.
 Ταρσοὶ μὲν τυρῶν βεῖδον, σκίοντο δ' οἱ σκυοὶ
- 220 Ἀριῶν ἡσ' ἐρέτων, διακεκρωμένοι δ' ἕκαστα
 Ἐρχατο, χωρεῖς μὲν πρῶτοι, χωρεῖς δ' ἡμίτας;
 Χωρεῖς δ' αὖθ' ἔρσαι· γάον δ' ὄρω ἄλγεια πάντα,
 Γαυλοὶ τε σκαρίδες τε τετυγμένα, τοὺς ἐνάμειλγει.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν πρῶτιδι ἔταροι λίσσονται ἐπίεσαι
- 225 Τυρῶν αἰνυμένους ἵνασι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρέτας τε καὶ ἄρνας
 Σκηῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Ἄλ' ἐγὼ κ' ἐπιτόμην, (ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν)
 Ὅρ' αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἰ μοι ξείνια δύνῃ.
- 230 Οὐδ' ἂρ' ἔραιλλ' ἐτάροισι φανείη ξεστεινὸς ἐσιδῆναι.
 Ἐνθα δ' αὖ κείαντες ἐθόσαυον, ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
 Τυρῶν αἰνυμένοι φάγομεν· μύθομεν τέ μιν ἔδον,
 Ἥμωσι ἴως ἐπῆλθε νέμων. φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
 Τῆς ἀζαλῆς, ἵνα οἱ ποτὶ δόρπιον εἴη.
- 235 Ἐκτοδὲν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαζδὸν ἐθικεν.
 Ἥμεις δ' εἰσάγοντες ἀπεισόμεθ' εἰς μυχὸν ἄντρον.
 Αὐτὰρ ὅγ' εἰς εὐρὺ σπείθει ἥλασι πώονα μῆλα
 Πάντα μάλ' ὅας ἤμειλε· τὰ δ' ἄρσεντα λῦπε θύρησιν;
 Ἀρνίαις τε τρέφεις τε βαθείης ἐκτοδὲν αὐλῆς.
- 240 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπιδέκε θυρῶν μίγαν ὑψὸς αἰέρας,
 Ὀδρεμον· ἐκ δ' ἂν τὸν γε δύνω καὶ εἰκασ' ἀμαξάει
 Ἐδῶναι τετρακύνκλεσ' ἄσ' ἔδωκε δ' ὀχλίσσεται.
 Τόσσην ἠλίσκατον σπείτην ἐπιδέκε θύρῃσιν.
 Ἐξέωμεν δ' ἡμειλγειν εἰς καὶ μηκάδας αἰῆας,
- 245 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὥς ἐμβρυον ἦεν ἐκάστη.
 Αὐτίκα δ' ἡμῶσι μὲν θρίψας λευκοῖο γάλακτος,
 Πλεκτοῖς ἐν ταλάρρσιον ἀμμοσάμεν κατέθηκε·
 Ἥμῶσι δ' αὐτ' ἐσπεν ἐν ἄλγισιν, ὄρεσ' αἰεὶ εἴη
 Πίνειν δαιτυμένα, καὶ οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
- 250 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε ποτισάμεν τὰ δ' ἔργα,
 Καὶ τότε πῶρ ἀνέκαιε, καὶ εἰσίδειν, εἰρετο δ' ἡμίας,
 Ὡς ξύνει, τίνας ἐσέ; πόθεν σπείθ' ὕψος κέλευθα;
 Ἥτι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαφιδίως ἀλλάττει,
 Οἷά τε ληιστρὲς ὑπὲρ ἄλλα, τοί τ' ἀλδωνται
- 255 Ψυχὰς παρθένου, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
 Ὡς ἔραθ' ἡμῖν δ' αὐτὴ κατακλάσθ' εἶλον ἦτορ,
 Δυσάντων θοδῆρον τε βαρὺν, αὐτὸν τε πείλωρον.
 Ἄλ' αὖ καὶ ὅς μιν ἔπασιν ἀμμοσάμεν προσέειπεν,
 Ἥμεις τοὶ Τροίηθεν ὑποπαραχθόντες Ἀχαιοὶ
- 260 Παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖψμα θαλάσσης.

Agrestem, neque jura bene scientem neque leges. 215
 Celeriter autem in antrum venimus, neque ipsum intus
 Invenimus, sed pascebat pascuum per pingua pecora.
 Venientes autem in antrum admirabamur singula:
 Calathi quidem caseis gravabantur, angustabanturque stabula
 Agnis atque hœdis, separatæ vero quæque 220
 Inclusæ erant, seorsim & grandiores natu, seorsim etiam mediæ,
 Separatim recens natæ: natabantque sero vasa omnia,
 Mulstraliaque scaphiaque præparata, quibus immulgebat.
 Hic me primum socii quidem precabantur verbis
 Caseos fumentes ut iremus retro: at deinde 225
 Raptim ad navem celerem hœdosque & agnos
 Stabulis exigentes navigaremus saltam aquam:
 Sed ego non parui, (certe multo satius fuisset)
 Ut ipsum viderem, & si mihi hospitalia daret.
 Neque sane erat sociis apparens amabilis futurus. 230
 Tum autem igne accenso sacrificavimus, & ipsi nos
 De caseis fumentes comedimus: expectavimusque ipsum intus,
 Sedentes donec venit pascens: ferebat autem prægræve onus
 Ligni aridi, ut illi ad cœnam esset.
 Extra autem antrum dejiciens strepitum fecit. 235
 Nos autem timentes nos coniecimus in recessum antri.
 Ast ille in latam speluncam egit pingues pecudes
 Omnes prorsum quascumque mulgebat: mares autè reliquit foris,
 Arietesque hircosque profundam extra cortem.
 Deinde imposuit ostium ingens sublime levans, 240
 Prægræve: non illud duo & viginti currus
 Fortes quadritoti à solo dimovissent:
 Tantam excelsam petram imposuit januz,
 Sedens autem mulsit oves & balantes capras,
 Omnia secundum ordinem, & sortum submitit singulis. 245
 Stratim autem dimidium coagulans albi lactis,
 Plexis in calathis constringens reposuit:
 Dimidium autem rursus constituit in vasis, ut sibi esset
 Ad potandum comedenti, & sibi ad cœnam esset.
 At postquam festinavit expediens sua opera, 250
 Tum ignem accendit, & aspexit, interrogavitque nos:
 O hospites, quinam estis? unde navigatis humidus vias?
 Num ad negotiationem, aut teluere vagamini,
 Ut piratæ super mare, qui vagantur
 Animas periculo objicientes, malum alienigenis ferentes? 255
 Sic ait, nobis autem statim exanimatum est nostrum cor,
 Timentibus sonitumque gravem, ipsumque monstrum:
 Sed & sic ipsum verbis excipiens alloquebar:
 Nos tibi à Trojâ in diversa jactati Achivi
 Variis ventis super ingentes fluctus maris, 260

- Οἴκαδε ἰήμῃοι, ἄλλην ὁδόν, ἄλλα κέλευθα
 Ἠλθοῖμ· ἔτω πα Ζεὺς ἤθελε μητιάσθαι.
 Λαοὶ δ' Ἀτρεΐδων Ἀγαμέμνον· εὐχομένῃ),
 Τὲ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπεράνιον κλέ· ἐστὶ·
 265 Τόσσην γὰρ διέπεσε πόλιν, καὶ ἀπώλεσε λαὸς
 Πολλὰς. ἡμεῖς δ' αὖτε μηχανόμῃοι τὰ σά γένηα
 Ἰκόμεθ', εἴ τι πόροισι ξεινήιοι, ἢ καὶ ἄλλως
 Δαίης δωτήνῃ, ἥτε ξείνων θεμὶς ἐστίν.
 Ἄλλ' αἰδοῖο φέριστε θεές· ἰκέται δέ τοι ἐμῇ.
 270 Ζεὺς δ' ἐπιτιμῆται ἰκετάων τε ξείνων τε
 Ξείνῃ, ὅς ξείνοισιν ἀμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
 Ὡς ἐράμην. ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλεὶ θυμῷ·
 Νήπι· εἰς ᾧ ξείν', ἢ τηλόθεν εἰλήλυθας,
 Ὅς με θεὸς κέλειαι ἢ δειδύμῃ ἢ ἀλίσσασθαι.
 275 Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχεσσι ἀλίσχουσιν,
 Οὐδ' αὖθις μακάρων· ἐπεὶ πολὺ φέρτεροι ἐμῇ.
 Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθρ' ἀλευάμην· περιδοίμην,
 Οὔτε σὺ, εἴθ' ἑτάρεσσιν, εἰ μὴ θυμὸς με κελεύῃ.
 Ἀλλὰ μοι εἰρ' ὅππῃ ἔχῃς ἰὼν εὐεργέα νῆα,
 280 Ἥκῃ εἰς ἑκατήϊς, ἢ καὶ χεῖρόν· ὄρεα δαίτω.
 Ὡς φάτο περὶάζων. ἐμὲ δ' ἔλθεν εἰδότεα πολλὰ,
 Ἀλλὰ μιν ἀφορβὸν περσέειν δολίοις ἐπέεσσι,
 Νῆα μὲν μοι κατέκλεψε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Περὶ σῶτῃροι βλασὼν ὑμῖς ἐπὶ πάρεσσιν γαίης,
 285 Ἄκῃ περσέεισας· ἀνέμῃ δ' ἐκ πόντου ἐννεικεν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκρυτον αἰπὺν ὄλεθρον.
 Ὡς ἐράμην. ὁ δέ μ' ἐδὲν ἀμείβετο νηλεὶ θυμῷ·
 Ἄλλ' ὄγ' ἀναιῖδας ἑτάροισι ἐπὶ χεῖρας ἱάλλε·
 Σὺν δ' ὀδύα μάρψας, ὥς τε σκύλακας ποτὶ γαίῃ
 290 Κόπτ· ἐκ δ' ἐγκέφαλῃ χαμάδις ῥέει, δευὲς δ' γαῖαν.
 Τὲς δ' διαμειλίσσι ταμῶν ὀπλίστατο δόρπον.
 Ἠδὴ δ' ὥς τε λέων ὀρεσίτερος, ἐδ' ἀπώλειπεν
 Ἐγκατὰ τε σάρκας τε καὶ ὅσῃα μυελόντα.
 Ἠμεῖς δ' κλαίοντες ἀνεχέτομῃ Διὶ χεῖρας,
 295 Σχέτλια ἔργ' ὀρώοντες· ἀμνηχανὶ δ' ἔχε θυμὸν.
 Αὐτὰρ ἔπει Κύκλωφ μεγάλην ἐμπλήσαστο νηδύν,
 Ἀνδρόμεια κρέϊδον, καὶ ἐπ' ἀκρόστον γάλα σίνων,
 Κεῖτ' ἐντοσθ' ἄντροιο ταυνοσάμην· διὰ μήλων·
 Τὸν μὲν ἐγὼ βέβηυσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν,
 300 Ἄσπον ἰὼν, ξίφ' ὀξὺ ἐρυσάμην· παρὰ μῆρ',
 Οὐτάμηναι περὶ στήθεσσι· ὅθι φρένες ἦπαρ ἔχουσιν,
 Χεῖρ' ἐπιμασάμην· ἑτέρῃ δέ με θυμὸς ἔρκεν.
 Αὐτὰ γὰρ καὶ καὶ ἄμμις ἀπώλεμαθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
 Οὐ γὰρ κεν δυνάμεσθαι θυεράων ὑφ' ἡλάν·
 305 Χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον ἐν περσέειν.
 Ὡς τότε μὲν στυάχοντες ἐμεινάρην ἡὼ δῖαν.

Ἡμῶ

Domum tendentes, alia via, aliis itineribus
Venimus, sic fortassis Jupiter voluit constituere.
Populi autem Atridæ Agamemnonis gloriamur esse,
Cujus sane nunc maxima sub cælo gloria est:
Taalam enim evertit urbem, & perdidit populos 165
Multos: nos autem contra procumbentes ad tua genua
Supplicamus, si quod præbeas hospitale, sive alioquin
Donum des, qui hospitem mos est.

Sed verere optime Deos, supplices enim tibi sumus.
Jupiter enim ultor est supplicumque hospitemque 170
Hospitalis, qui hospites simul venerandos comitatur.

Sic aiebam, ille vero mihi contra respondit sævo animo:
Stultus es ô hospes, aut de longinquo advenisti,
Qui me Deos jubes aut timere aut observare.
Non enim Cyclopes Jovem à capra nutritum curant, 175
Neque Deos beatos, quoniam multo præstantiores sumus.
Neque ego Jovis inimicitias evitans pepercero
Neque tibi, neque sociis, nisi animus me jubeat.
Sed mihi dic ubi appulisti cum huc venires fabrefactam navem,
An alicubi in ora, an potius prope: ut sciam. 180

Sic ait tentans, me autem non latuit scientem plurima,
Sed ipsum vieissim allocutus sum dolosis verbis:

Navem quidem mihi fregit Neptunus terræ quassator,
Ad petram jaciens vestræ ad fines terræ,
Scopulo impactam: ventus autem ex ponto tulit. 185
Ast ego cum hisce effugi arduam perniciem.

Sic aiebam, ille autem nihil respondit sævo animo:
Sed ipse irruens fociis manus intulit:
Duos autem correptos, uti catulos terram
Illisit: cerebrum autem humi fluebat, irrigabatque terram. 190
His autem membratim dissectis apparavit cœnam.
Votabat autem uti leo montanus, neque reliquit
Aut intestina aut carnes aut etiam ossa medullosa.

Nos autem flentes sustulimus Jovi manus,
Flebilis facinoræ videntes, desperatio autem habebat animum. 195
At postquam Cyclops magnum impleverat ventrem,
Humanas carnes comedens, & ad hæc merum lac bibens,
Jacuit intra antrum extensus inter pecudes:

Eum quidem ego constitueram magnanimo animo
Propius accedens, gladio acuto stricto ab femore, 300
Vulnerare ad pectus ubi præcordia hepar circumdant,
Manus admovens, aliud autem me consilium retinebat.
Illic enim etiam nos petiissemus sæva morte:
Non enim potuissemus ad janua excelsa
Manibus movere saxum grave quod admoberat. 305
Itaque tum ingemiscientes expectavimus auroram divinam,

- "Ημ^{οι} δ' ἡσυχίᾳ φάινετο ποδοδάκτυλ^{οι} καὶ ἵ
 Καὶ τότε σὺρ' ἀνέκασε, καὶ ἤματι κλυτὰ μῆλα
 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἑμβρυον ἦεν ἑκάστη
 310 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπένδουσιν ποιοσάμεν^{οι} τὰ δ' ἔργα,
 Σὺν δ' ὅγε δ' αὖτε δύο μάρφας ἀπλίστατο δώπτῃ,
 Διπλήσας δ' αἶτρε ἐξήκασε σίοντα μῆλα,
 'Ρηϊδίως ἀετλὸν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἐπιπτα
 "Ἄψ' ἐπέδῃχ' ὥς εἰ σε φαρέτηρ σάμ' ἐπιδύει.
 320 Πολλὴ δ' ῥοίζω πρὸς ὄρ^{οι} τρίπα σίοντα μῆλα
 Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμεν κακὰ βυατοδομαίον^{οι}.
 Εἵπωσι πτοαίμην, δόνη δέ μοι εὐχ^{οι} Ἀθήνη.
 "Ἦδ' ἀέ μοι κατὰ θυμὸν κείσθ' αἰνέτο βελή·
 Κύκλωψ^{οι} γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σκαφί,
 320 Χλαεὼν, ἐλαίινον, τὸ μὲν ἐκταύμν ὄρεα φορέει
 Λυανθῆν· τὸ μὲν ἄμμες ἐσοκομῆν εἰσορῶντες.
 "Οσσον δ' ἰδὼν γῆος ἐμκοσόροιο μελαίνης,
 Φορτίδ^{οι} ὑμῖν, ἥτ' ἀπεσέα μέγα λαῖτμα·
 Τόσσον ἐνι μνη^{οι}, τόσσον παχ^{οι} εἰσοσθαδαί·
 325 Τὰ μὲν ὅσον τ' ὄρυιαν ἐγὼν ἀπίκτοια παρσασάς,
 Καὶ παρὰ βελ^{οι} ἐτάρριον, ἀποξύναι δ' ἐκέλευσα.
 Οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δ' ἰδέσθαι παρσασάς
 "Ἀκρον, ἄφαρ δ' λαβὼν ἱπυράκτιον ἐν πυρὶ κλέει·
 Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέδρακα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῃ.
 330 Ἦν γὰρ κατὰ σπείης κίχυτο μεγάλ' ἡλιθα πολλή.
 Αὐτὰρ πῆς ἄλλης κλήρῳ σπεπαλάχθαι αἰώγον,
 "Ος τις πολέσσειν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν αἰέρας,
 Τρέφει ἐν ὀφθαλμῷ ὅτε τ' γλυκύς ἦν^{οι} ἰάνει.
 Οἱ δ' ἐλαχον πῆς ἂν καὶ ἦδ' αὖτε αὐτὸς ἐλίσσει.
 335 Τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πῆμπτ^{οι} μετὰ τοῖσιν ἐλίσμην.
 "Εσπέρει^{οι} δ' ἦλθεν καλλιτέριχα μῆλα νηπιόν·
 Αὐτίκα δ' εἰς κέρυ σπεί^{οι} ἤλασε σίοντα μῆλα
 Πάντα μάλ'· ἐδέ τι λῦπε βαθείης ἐκτοδῆν αὐλῆς.
 "Ἦτι διατάμει^{οι}, καὶ καὶ Διὸς ὥς ἐκέλευεν.
 340 Αὐτὰρ ἐπειτ' ἐπέδρακε θυρεὸν μέγαν ὑφ' αἰέρας,
 "Εξομν^{οι} δ' ἤματι γῆς καὶ μνηκάδας αἰῆας,
 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἑμβρυον ἦεν ἑκάστη.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπένδουσιν ποιοσάμεν^{οι} τὰ δ' ἔργα,
 Σὺν δ' ὅγε δ' αὖτε δύο μάρφας ἀπλίστατο δώπτῃ·
 345 Καὶ τότε γὰρ Κύκλωπα παρσπύδαν ἄγχι παρσασάς,
 Κισυβίον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλαν^{οι} οἶοιο,
 Κύκλωψ τῇ, πρὶς οἶνον, ἐπεὶ φάγας ἀνδρῶν κρέα·
 "Ορ' ἀδῆς οἶον τι ποτόν τόδε γῆος ἐκεῖν^{οι}·
 "Ἡμετέρῃ σοὶ δ' αὖ λαιβὴν φέρων, εἰ μ' ἐλίσσας.
 350 Οἶκαδ' ἐπέμψας· σὺ δ' ἡμαίνας ἐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.
 Σχέτιλιν, πῶς κέν τις σε καὶ ὕσπερ ἄλλ^{οι} ἰκοίτο
 Ἀνδρόπῳ πολέων, ἐπεὶ καὶ κατὰ μῆνιν ἐρίεσθαι

Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora,
 Tunc ignem accendit, & multū inclytas pedes
 Omnia rite, & suū fortū submisit singulis.
 At postquam festinavit perficiens sua opera, 310
 Simul ille rursus duosprehendens apparavit prandium.
 Ut prandit autem, ex antro egit pingua pecora,
 Facile tollens ostium ingens: at deinde
 Rustus admovit veluti si pharetræ operculum imponeret.
 Multo autem cū stridore ad montem egit pingues pecudes 315
 Cyclops. Sed ego relictus sum mālā profunde cogitans,
 Si quo pacto ulcisceret, daretque mihi victoriam Pallas.
 Illud autem mihi in animo optimum apparebat consilium:
 Cyclopi enim jacebat ingens clava ad stabulum,
 Viridis, oleagina, hanc quidem inciderat ut ferret 320
 Aresfactam: quam tros tantam esse conjiciebamus insipientes,
 Quante est malus navis viginti remis agitatae nigræ,
 Onerariae hae, quæ trajicit ingentes fluctus:
 Tanta erat longitudo, tanta spissitudo aspectu:
 Ab hac, quantum est, ulna ego abscidi astans, 325
 Et proposui focis, lavigareque jussi.
 Hi vero lavem fecerunt: ego autem acui astans
 Summum, statim autem apprehendens torruī in igne ardente:
 Et hanc quidem bene deposui abscondens sub fimo,
 Qui per speluncam fusus erat admodum dense multus. 330
 At ceteros sorte sortiri jussi,
 Quinam auderet mecum vestem tollens
 Interere in oculum, quando illum dulcis somnus occuparet.
 Iique sortiti sunt quos utique voluissē ipse eligere
 Quatuor, ast ego quintus cum iis electus sum. 335
 Vespertinus autem rediit velleribus pulchras pecudes pascens:
 Continuo vero in latam speluncam egit pingues pecudes
 Omnes prorsus: neque ullam reliquit profundam extra cortem,
 Sive quid suspicatus, sive etiam Deus sic jussit.
 At deinde admovit ostium ingens sublime tollens, 340
 Sedens autem mulgebat oves & balantes capras,
 Omnia secundum ordinem, & fortis submisit singulis,
 At postquam festinavit perficiens sua opera,
 Ille rursus duos corripens apparavit cenam:
 Et tum ego Cyclopem alloquebar prope astans, 345
 Poculum in manibus tenens nigri vini:
 Cyclops cape, bibe vinum, quia comēdisti humanas carnes:
 Ut scias qualem potum hunc navis occultaverat
 Nostra: tibi autem rursus libantem ferebant, si me miseratus
 Donum miras, tu autem furis non jam tolerabiliter. 350
 Improbe, quomodo quisquam ad te in posterum alius accedat
 Hominum multorum, quia non pro decenti egisti.

- "Ὡς ἱράμην, ὃ δ' ἰδὲκτο καὶ ἔκπνι· ἦσ' αὖτ' αἰνῶς
 Ἠδὺ ποτόν ποίων· καὶ μ' ἤπει δειύτερον αὖτις,
 355 Δός μοι ἔτι παρέρων, καὶ μοι πτόν ὄνομα ἔπει
 Λυτικά νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνον ὃ καὶ σὺ χαίρεις.
 Καὶ γὰρ Κυκλώπεισι εἰρὴ ξίδωρ ἄρρεα
 Οἶνον ἱερὸν ἄφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρ' αἰετ'
 Ἄλλα τίδ' ἀμφοτέρω καὶ γέκταρ' εἰσὶν ἀπὸ γῆς.
 360 "Ὡς ἱράβ'. αὐτὰρ ὡς αὖτις ἐγὼ πτόν αἰδομαι οἶνον.
 Τεῖς μὲν ἰδὼκα φέρειν, τεῖς δ' ἔκπνιν ἀφραδίῃσιν.
 Αὐτὰρ ἔπει Κύκλωπα σφίσι φρίνας ἔλκεν ἔνθ'·
 Καὶ τότε δὴ μιν ἐπέειπε παροχύδων μυιολίοισι,
 Κύκλωψ, ἱερστὰς μ' ὄνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι
 365 Ἐξέρω· σὺ δέ μοι δός ξείνον, ὥσπερ ἰστίης.
 Οὐτίς ἔμοι γ' ὄνομ' ἔσθ'. ὅτιν δέ με κηλήσκει
 Μήτηρ ἢ πατήρ, ἢ δ' ἄλλοι πάντες ἱταίροι.
 "Ὡς ἱράμην. ὃ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηϊὶ θυμῷ,
 Οὐτὶν ἐγὼ σῦματον ἰδομαι μετὰ ὡς ἱταίροι.
 370 Τὺς δ' ἄλλους παρῶν· πόδε τοι ξεινίου ἔσθαι.
 Ἦ, καὶ ἀνακλινθεὶς πείσιν ὑπτι· αὐτὰρ ἔπειτα
 Κεῖτ' ὑποδιχμάσας παχὺν αὐχένα· καὶ δέ μιν ὑπτι
 Ἠρ' πανδαμῶν. εἰμυγ' δ' ἐξέσσυτο οἶνον,
 Ψαμοὶ τ' ἀνδρόμοι· ὃ δ' ἐρύγντο οἰνοδαίμονι.
 375 Καὶ τότε ἐγὼ τ' μοχλὸν ὑπὸ σφυρῶ ἤλασα πολλῶς,
 Ἰώας θερμαίνοντο· ἔπειτα τε πάντας ἱταίρους
 Θάψονον, μή τις μοι ὑποδύσας ἀναδύῃ.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλαίνετο ἐν πυρὶ μέλει.
 Ἀφάδαι χλωρὸς πυρὶ ἔον, θερμαίνοντο δ' αἰτῆς,
 380 Καὶ τότε ἔγαν ἄσπον φέρειν ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δ' ἱταίρας
 Ἰσαντ'. αὐτὰρ θάροτο ἐνέπτευσεν μέγα δαίματι.
 Ὁ μὲν, μοχλὸν ἐλόντες ἐλαίνον ὄξυν ἔσθ' ἄκρῃ
 Ὀφθαλμῷ ἐνέμισαν· ἐγὼ δ' ἐρύττειν ἀνδρὸς
 Δίνοον. ὥς δ' ὅτε τις τρυφῇ δόρυ νήϊον ἀνὴρ
 385 Τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἐνερθεν ὑποσείκουσι ἱμάντι·
 Ἀφάμφοι ἐκάτερθεν, τὸ δ' ἐπὶ γέφυρ' ἱμῶδες αἰεὶ.
 "Ὡς τῷ ἐν ὀφθαλμῷ πυρεμμία μοχλὸν ἐλόντας
 Δινέμεν, τ' δ' αἶμα πτερίρει θερμὸν ἔοντα.
 Πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εἴσιν αὐτῶν,
 390 Γλήτης κορυμνῆς· σφραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ρίζα.
 "Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκίῳ σέλιον μέγαν ἢ σέλιον
 Εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτει μέγαν ἢ σέλιον
 Φαρμάσων· (τὸ γὰρ αὐτὸ σιδήρεα τε καὶ ἔσθ' εἰσιν)
 "Ὡς τῷ σίξ' ὀφθαλμὸς ἐλαίνετο πτερὶ μοχλῷ.
 395 Σμερδαλέον δ' ἐμὴν ὀφθαλμῷ πτερὶ δ' ἰαχὴ πύρρῃ.
 Ἡμῖς δ' εἰσάντες ἀπεσσύμεν· αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
 Ἐξέρω ὀφθαλμοῖο σφραγεῦν αἵματι πτερῶν.
 Τὸν μὲν ἐπειτ' ἔρριπεν ἀπὸ τοῦ χερσὶν ἀλύσας

Sic dixi. Is autem accepit & ebibit, delectatusque est vehementer
Dulcem potum bibens, & à me petit postea rursus:

Da mihi adhuc benevolens, & mihi tuum nomen dic 355
Statim nunc, ut tibi dem hospitale quo tu gaudeas.
Etenim Cyclopius fert alma terra:

Vinum copiosis uvis, & ipsis Jovis imber dat incrementum:
Verum hoc ambrosiæ & nectaris est stiria.

Sic ait, at ei rursus ego dedi ardens vinum: 360

Tet. quidem dedi ferens, tet autem ebibit stupore.
At postquam Cyclopi circa præcordia venit vinum,
Tunc ipsum verbis alloquebar blandis:

Cyclops, interrogas me nomen inclytum? at ego tibi
Dicam, tu autem mihi da hospitale munus, ut pollicitus es: 365
Nemo mihi nomen est: Neminemque me vocant
Mater atque pater, atque omnes alii socii.

Sic dicebam, ille autem me rursus excepit sævo animo:
Neminem ego postremum edam post suos socios.
Cæteros autem prius, hoc tibi hospitale munus erit. 370

Dixit, & recumbens cecidit supinus: at deinde
Jacebat inflectens crassam cervicem, & illum somnus
Cepit omnium domitor: è guttureque prorupit vinum,
Frustraque humanæ carnis: nam ructabat vino gravatus.
Tunc ego vestem sub cinerem egi multum, 375

Ut calefieret: verbisque omnes socios
Confirmavi, ne aliquis mihi subveritus refugeret.
Sed cum mox vestis oleaginus in igne erat.

Arsurus viridis licet esset, candeatque vehementer,
Tunc ego propius attuli ex igne, circum autem socii 380

Stabant, cæterum audaciam inspiravit ingentem Deus.
Hi quidem vestem sumptum oleaginum acutum in summo

Oculo infixerant, ego autem superne erectus
Versabam: ut cum quis terebrat lignum vir navale?
Terebra, illi vero infra torquent loro. 385

Tenentes utrinque, illaque circumvolvitur assidue semper:
Sic ejus in oculo ignitum vestem sumptum

Versabamus, hunc autem sanguis circumfluebat calescentem:

Omnesque ei palpebras circum & supercilia cremavit vapor,
Pupilla ardente, crepitabant autem ei igne radices. 390

Veluti cum vir sabet securim magnam aut asciam

In aqua frigida mergit multum stridentem,
Medicans: (hoc enim jam ferri utique robur est)

Sic ejus stridebat oculus oleaginum circa vestem.
Horrende autem magnum ejulavit, insonitque rupes. 395

Nos autem perterriti recessimus, at ille vestem

Extraxit oculo, fœdaturum sanguine multo:

Ullum quidem deinde abiecit à se manibus prædolens.

- Αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἔπειν, οἱ γὰρ μιν ἄμρις·
 400 Ὀμίον ἐν σπηΐσι δι' ἀκείας ὑπεμόσας.
 Οἱ δ' ἔ, βόης αἰόντες ἐροῖταν ἄλλοθεν ἄλλ'·
 Ἰσαμῆροι δ' εἰεοντο περὶ σασί· ὅ, τι εἰ κήδοι;
 Τίπτε τόσον Πολύρμη ἀρηιδύει δὲ ἰδόντας
 Νύκτα δι' αὐερσίην, καὶ αὐτῆς ἄμμι πύθναδα;
 405 Ἦ μή τις σιῦ μῆλα βροτῶν αἰκνύει ἐλαύνει;
 Ἦ μή τις σ' αὐτὸν κτείνει δόλῳ ἢ βίῃ;
 Τὲς δ' αὖτ' ἐξ ἄντροι ποροτόν κροτίζετο Πολύρμη;
 Ὡ εἴλοι, ἔτις με κτείνει δόλῳ, ἢ δὲ βίῃ.
 Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπος σπερσύνει ἀγέροντες,
 410 Εἰ μὲν δὴ μή τις σε βιάζεται οἷον ὄντα,
 Νῆσόν γ' ἔπος ἐστὶ Διὸς μεγάλα ἀλίσταται·
 Ἀλλὰ σὺ γ' εὖχεο πατρὶ Πύρρῳ ἀνέκτῃ.
 Ὡς ἄρ' ἔραν ἀπίοντες. ἑμὸν δ' ἐγέλασε φίλος κῆρ
 Ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἑμὸν καὶ μή τις ἀμύμων.
 415 Κύκλωφ δ' ἐνιάχων τε καὶ ὠδύων ὀδύνησι,
 Χερσὶ φηλαεῶν, δότ' μὲν λίδον εἴλε θυράων.
 Αὐτὸς δ' εἰνὶ θυμῷ καθέζετο χεῖρσι πατάσας·
 Εἴ τινα σε μετ' οἶσι λάβοι στήθεσσι θυροῖ.
 Οὕτω γάρ σε μ' ἤλπετο ἐνὶ φρεσὶ νήπιον (ἦ).
 420 Αὐτὰρ ἰγὼ βέβηκεν ὅπως ὅχ' ἄρ' ἔστα γήοντο.
 Εἴ τι ν' ἐταίροισι θανάτῳ λύσιν ἦδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
 Εὐερίμην· πάντας δ' ὅλλυς καὶ μῆτιν ὕδατιν,
 Ὡς περὶ ψυχῆς. μῆλα γδ καπὸν ἐγύαδον ἦν.
 Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἄρ' ἔστι φάιντο βεβῆ·
 425 Ἄρσενες οἷς ἦσαν ὠνερπὲς δασύμαλλοι
 Καλοὶ τε μεγάλοι τε, ἰσχυροὶ ἔμμελ' ἔχοντες·
 Τὲς ἀκίον συνέμενον ὠνερπὲς λόγους,
 Τῆς ἐπὶ Κύκλωφ' εἶδε σέλας, κ' ἐθιμένα εἶδ'·
 Σύντρεις αἰνύμενοι· ὁ μὲν, ὃν μίσην ἄνδρα φέρονται,
 430 Τὸ δ' ἔτερον ἐκάπερδεν ἰσχυρὸς σάοις ὀταίρει,
 Τρεῖς δ' ἕκαστοι φῶν ὅπως φέρον· αὐτὰρ ἔλαγε
 (Ἀρμυῖος γδ ἦν μέλαν ὅχ' ἄρ' ἔστα ἀπάντων)
 Τὸ κατὰ γότα λαβὼν, λαοῖν δ' ὠδὸν γαστρί· αὐτοῖς
 Κεῖμην. αὐτὰρ χερσὶν αἰὲν διωπνύοντο
 435 Νωλεμέως σπινθὲς ἐχέμεν τιταλλέει θυμῷ.
 Ὡς τότε μὲν ἐνιάχοντες ἐμίναντο ἢ δὲ δῖαν.
 Ἦμμε δ' ἐκείνην αἶψα ἰεδοδάμεναι ὡς,
 Καὶ τὸτ' ἐπειτα νομὸνδ' ἐξίσυτο ἄρσεντα μῆλα.
 Θήλειαν δ' ἐμὲμνον ἀνήμελτος περὶ σκεῖς.
 440 Οὐβάτα γδ σφραγγύντο· ἀναξ δ' ἰδύμενοι καυφοί
 Τισσέμενοι, πάντων οἷον ἡπταίστο γότα
 Ὀρῶν ἐσάων. τὸ δ' ἐν νήπι· ἔκ ἐπὶ σκεῖ,
 Ὡς οἱ ἔσ' εἰσπρόκων οἷον ἐφύοισι δίδοντο.
 Ἦσαν δ' ἀρμυῖος μῆλα ἐσυχὲ θυροῖ,

At ipse Cyclopes magna voce vocavit, qui circa ipsum
Habitabant in speluncis per cacumina ventosa. 400

Illi autem vocem audientes accurrebant aliunde alius:
Stantes autē interrogabant circa speluncam quid ipsum affligeret:

Quid tantum Polypheme læsus sic clamasti
Noctem per divinam, & insomnes vos facis?
An ne quis te oves mortalium invito abigat? 405

An ne aliquis te ipsum occidat, dolo aut vi?
Hos rursus ex antro allocutus est fortis Polyphemus:
Amici, Nemo me occidit dolo, neque viribus.

Illi vero respondentes verba volatilia dixerunt:
Si quidem Nemo tibi vim infert solus cum sis, 410
Morbum quidem nullo modo licet Jovis magni effugere:
Sed tu precare patrem Neptunum Regem.

Sic dixerunt abeuntes, meum autem risit charum cor,
Quod nomen decepisset meum & consilium inculpatum.
Cyclops autem ingemiscensque & dolens doloribus, 415
Manibus palpitans, lapidem quidem amovit à janua.

Ipse autem in janua sedebat manus extendens,
Si quem fortassis inter oves caperet euntem foras.
Sic enim me putabat in mente stultum esse.

Ast ego deliberabam quid factu optimum esset, 420
Si quam sociis mortis solutionem atque mihi ipsi
Invenirem, omnesque dolos & consilium texebam,
Ut ob vitam, ingens enim malum prope erat.

Illud autem mihi in animo optimum apparebat consilium:
Mares ovium erant bene nutriti densi velleribus 425
Pulchri magnique, violaceam lanam habentes:

Hos tacite colligavi bene tortis funibus,
In quibus Cyclops dormiebat monstrum, infanda sciens.
Ternos una constringens, qui quidem in medio erat virum ferebat,

Duo autem alii utrinque ibant servantes socios. 430
Terni autem singulos viros ovium mares ferebant: at ego
(Aries enim erat pecudum longe optimus omnium)

Hujus tergum arripiens, villosum sub ventrem volutus
Jacebam, at manibus lana pretiosissima
Firmiter implicitus hærebam constanti animo. 435

Sic tum quidem ingemiscences expectavimus auroram divinam.
Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora,
Tum vero ad pascua exegit mascula pecora:

Fœminæ vero balabant immulctæ per stabula.
Ubersa enim gravabantur, dominus vero doloribus multis 440
Afflictus, omnium ovium palpitabat terga.

Erecte stantium. Illud autem stultus non animadvertit,
Ut illi sub lanigerarum ovium pectoribus ligati essent.
Ultimus aries pecorum exibat foras,

- 445 Λαχμὸς συνόμῳ, καὶ ἱμοὶ στυγνὰ θρηνησέν.
 Τὸν δ' ἐπιμασάμῳ προσίει κρατερὸν Πολύρμη.
 Κεῖε αἶπον, τί μοι ὦδε διὰ σπῆος ἵστυο μέλον;
 Ἔσατ'; ὅτι πάρος γε λελιμμένῳ ἔρχεαι οἶσιν.
 Ἀλλὰ πολὺ πρῶτ' ἔνιαι τίρεν' ἀνδρῶν ποῖνις,
 450 Μακρὰ βεβῆας· πρῶτ' ἢ ροὰς ποταμῶν ἀρκατίης.
 Πρωτ' ἢ σαθρόνδε· λιλαιῖαι δ' οὐκ ἔστιν ἔσθαι.
 Ἔσπρι· νῦν αὖτε παύσεται· ἢ οὐ γ' ἀνατ'
 Ὀρθαλμὸν σπῆνις, ἢ ἀνὴρ καλὸς ἐξαλάσσει,
 Σὺν λυγροῖς ἐτάροισι δαμασάμῳ ὄντας οἶον.
 455 Οὔτις, ὃν ἔπω φημι πεφυγμένον ἦν ὀλοῦσθαι,
 Εἰ δὲ ὁμοφροσύνῃς, ποτιφροσύνῃς τε γένοιτο
 Εἰπὺν ὅσπερ κύν' ἱμὸν μῦθ' ἡλασκάξῃ.
 Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπῆος ἀλλυδὸς ἄλλη·
 Θυνομένης ραίοντο πρὸς ὕδιν· καὶ δ' ἱμὸν κῆρ
 460 Λοφίσσῃ κακῶν· τὰ μοι ὑπερβάτος σφῆν· Οὔτις.
 Ὡς εἶπεν, ἢ κερὶν δ' οὐκ ἔστιν ἔσθαι· Δύραξ.
 Ἐλθόντες δ' ἡβαιὸν δ' οὐκ ἔστιν ἔσθαι· τε καὶ αὐλῆς,
 Πρωτ' ἢ ὕψος ἀρετῆς λυόμεν, ὑψίλυσσα δ' ἐταίρους
 Καρπαλίμως ἢ τὰ μέλα ταυτόποδα σίοντα δημῷ
 465 Πολλὰ περιτρεπτόντες ἐλαύνοντο, ὅρ' ἐπὶ νῆα
 Ἰκόμεθ'· ἀσπασίοι ἢ φίλοις ἐτάροις φάσμαθ',
 Οἱ εὐχόμεθ' θάνατον· τὰς δ' ἐσπῆοντο γούντες.
 Ἀλλ' ἐγὼ ἐκ εἶπον, ἀνὰ δ' ὀρρῦσι νῆον ἐκασφ
 Κλαίειν· ἀλλ' ἐκίλευσα θεῶς καλλιτέχνα μέλα.
 470 Πόλλ' ἐν νῆι βαλόντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαίνειν, καὶ ἐπὶ κλισίῃσι κάθιζον.
 Ἐξῆς δ' ἐξόμεθ' ὅσπῃσι ἄλλα τύπτον· ἐρετμοῖς.
 Ἀλλ' ὅτε τῶσδε ἀπῆν, ὅσπῃσι τε γούνασι βούσας,
 Καὶ τότε· ἐγὼ Κύκλωπα προσεφύδατο κερτομίοισι,
 475 Κύκλωφ, ὅτε ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδ' ἀνδρὸς ἐταίρους.
 Ἐδόμεθ' ἐν σπῆσι γλαφυρὰ κρατερῆσι βίοντι.
 Καὶ λίην σέ γε μέλλε κηχέσθαι κακὰ ἔργα,
 Σχέτλι· ἐπεὶ ξύνες εἰς ἄλκιον σφ' ἐνὶ οἴκῳ
 Ἐδόμεθαι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
 480 Ὡς ἐλάμνη· ὃ δ' ἐπὶ τὰ χαλῆσάτο κροῖδι μάλλον.
 Ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὀρεῖ· μέγαλοιο.
 Καὶ δ' ἐβλεψε πρὸς ἀρετῆς πῶς κυανοπεφροσιν,
 Τυτθὸν ἰδύοντι δ' οἶον ἀκρὸν ἐκείδαι.
 Ἐκλύσθη δ' ἐκείδοντα κατερχομένης ἰσθμὸς σφῆρης.
 485 Τὴν δ' αἰψ' ἔπειρεν δὲ παλινφρόδιον εἶρε κῆμα
 Πλημμυρῆς ἐκ σπῆοντοιο, δέμωσι δ' ἔχρην ἐκείδαι.
 Αὐτὰρ ἐγὼ χεῖρας λαβὼν περιμνηκῆ· κοντὸν
 Ὡς παρῆξ· ἐτάροισι δ' ἐποτρύνας, ἐκίλευσα
 Ἐκβαλεῖν κόπης, ἵν' ὕψος ἐκ κακότητι εὐχόμεθ',
 490 Κρατὶ καταβύων· οἱ δ' ἀπὸ πρὸς πόντος ἔρεσαν.

Vellere gravatos, & me astuta cogitante.

445

Hunc contrahens allocutus est fortis Polyphemus :
Aries ignave, quid mihi per speluncam exis pecudum
Ultimus? neutiquam antea relictus ibas ab ovibus,
Sed multo prius pascebaris teneros flores herbæ,
Magnis passibus incedens, primus ad fluentia fluviorum pervenis.
Primusque in stabulum cupiebas redire. (450

Vespertinus, nunc contra omnium ultimus: num tu domini
Oculum desideras, quem vir malus elisit,
Cum perniciosi sociis, postquam domuit mentem vino,
Nemo? quem nondum existimarem elapsum esse mortem, 455
Si nempe idem tecum sentires, vocalisque fieres,
Ut diceret ubinam ille meum robur viter:
Profecto ei cerebrum per speluncam huc & illuc
Verberato spargeretur ad solum: meumque cor
Quiesceret à malis, quæ mihi nihil vix intulit Nemo. 460

Sic locutus, arietem ab se misit foras.
Profecti autem paululum à speluncaque & corte,
Primus ab ariete solvebar, solvique & socios.
Celeriter autem pecudes restipedes pingues pinguedine
Multas avestentes abigimus, donec ad navem 465
Pervenimus: desiderati autem charis sociis vissumus. (Iugentes.
Qui effugeramus mortem, illos autem gemitibus prosequiebantur
Sed ego non sinebam, superciliisque innuebam singulis ne
Flerent, sed iussi celeriter pulchras velleribus pecudes
Multas navi injicientes navigare salsam aquam. 470
Illi vero statim conscenderunt, & per transstra federunt.
Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.
Sed quando tantum aberant quantum audiri potest clamans,
Et tunc ego Cyclopem alloquebar convitiis:

Cyclops, non ergo eras imbellis viri socios 475
Comesurus in spelunca cava valenibus viribus:
Utique te corrupturæ erant malæ res,
Improbe: quandoquidem hospites non verebaris tua in domo
Absumere, ideoque te Jupiter ulcus est & alii Dii.

Sic dicebam, ille autem continuo irascebatur ex corde magis. 480
Misit autem abruptum verticem montis magni.
Dejecitque ante navem nigram proram habentem,
Paululum autem absuit clavum extremum quin pertingeret.
Inundavit autem mare decidente ab petra.
Ipsamque statim ad continentem refluus ferebat fluctus 485
Inundatio ex mari, adegitque prope terram ut veniret.
At ego manibus apprehendens prælongum coitum
Detrussi ab littore, socios autem hortans jubebam
Incumbere remis, ut malum fugeremus,
Capite annuens, qui incumbentes remigabant. 490

- 'Αλλ' ὅτε δὴ δις τόσον ἄλα πρήσαντες ἀσπίδων,
 Κῆ τὸτ' ἐγὼ Κύκλωπα προσθύδων, ἀμφὶ δ' ἱταῖρον
 Μυλιχίοις ἐπίεσον ἐρήτους ἄλλοθεν ἄλλῳ,
 Σχέτιλιν, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθίζεω ἀγχιον ἄνδρα;
 425 Ὅς κ' νῦν πόντονδε βαλὼν βίβῳ, ἤγαγε τῆα
 Αὐτίς ἐς ἥπειρον, κ' δὴ φαῖναι αὐτὸν ὀλέσθαι.
 Εἰ δ' ὀβριζαμένοιο τὸ ἢ αὐδῆσαιτ' ἀκχοί,
 Σὺν κεν ἄραξ' ἡμίον κεραλαὶ κ' ἡία δῶρα,
 Μαρμαίρου κρυόνετι βαλὼν· τόσον γὰρ ἴσθιν.
 500 Ὡς φάσαν. ἀλλ' ἔπειθ' ἐμὸν μεγαλήτορα θυμὸν
 Ἀλλά μιν ἀφορρὸν προσέειπεν κεκοιτῆτο θυμῷ,
 Κύκλωφ, αἰεὶν τις σε κατὰ θνητῶν ἀνδρῶπων
 Ὀρθαλμῷ ἱερταὶ ἀνικελὴν ἀλαωτὴν,
 Φόσθαι Ὀδυσῆα ποτελιπόρδιον ἐξαλαῶσαι,
 505 Τῖον Λαέρτιω, Ἰθάκῃ ἐν οἴκῳ ἔχοντα.
 Ὡς ἱεράμην. ὃ δέ μ' οἰμάξας ἠμείβετο μῦθον,
 Ὡ πόπι, ἢ μάλα δὴ με παλαίφατα δίτροφ' ἐκάνει
 Ἐπεί τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἦύς τε κλέγας τε,
 Τηλεμῷ Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνην ἐκίνασεν,
 510 Καὶ μαρτυρόμεν κατέρηρα Κυκλάεσι.
 Ὅς μοι ἔρη παθε πάντα τελευτήσεται ὀπίσω·
 Χερσὶν ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτήσεται ὁσάντης·
 Ἀλλ' αἰεὶ τίνα φῶτα μέγαν κ' καλὸν ἰδύμεν
 Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιμήδιον ἀλκήν·
 515 Νῦν δέ μ', ἐὼν ὀλίγος, τι κ' ἐτιθεσθὲς κ' ἀκχοί;
 Ὀρθαλμῷ ἀλάωσεν, ἐπεί μ' ἰδακῶσατο οἶα.
 Ἀλλ' ἄγε διὗρ' Ὀδυσσεύ, ἦα τοι παρ' ἐξήνια δῖος
 Ποσειδῶν τ' ὀτρύνει δέμῳαι κλυτὸν ἑποσίζων.
 Τὲ γὰρ ἐγὼ παῖς ἦναι, πατήρ δ' ἐμὸς εὐχεται ἦν
 520 Αὐτὸς δ' αἰεὶ ἐθέλῃσιν ἴσεται, ἐδὲ τις ἄλλος
 Οὔτε δειῶν μακάρεσσιν, ἔτι θνητῶν ἀνδρῶπων.
 Ὡς ἱερατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν προσέειπον·
 Αἰ γὰρ δὴ ψυχῆς τε κ' αἰῶνος σε δυνάμην
 Εὖναι πομπῆς ἀνέμῳ δέμον αἰδῶ· εἴσω·
 525 Ὡς ἐκ ὀρθαλμῶν γ' ἴσεται ἐσθ' ἑποσίζων.
 Ὡς ἱεράμην. ὃ δ' ἔπειτα Ποσειδάων ἀνακτε
 Εὐχέτο χυρ' ἐρέων εἰς ἕρπον ἀστρόντα,
 Κλυθε Ποσειδάων γαίωχε κυανοχαῖτα,
 Εἰ ἐτιόν γε σὸς ἐμὶ, πατήρ δ' ἐμὸς εὐχεται ἦν
 530 Δὸς μὴ Ὀδυσῆα ποτελιπόρδιον οἰκασθ' ἐκείδει
 Τῖον Λαέρτιω, Ἰθάκῃ ἐν οἴκῳ ἔχοντα.
 Ἀλλ' εἰ οἱ μοῖρ' ἐς φίλους τ' ἰδοῖν, κ' ἐκείδει
 Οἶκον εὐκτιμέμον κ' ἐν ἐς πατρίδα γαίην,
 Ὅφ' ἐκ καλῶς ἔλθοι, ὀλέσας ὑπὸ πάντας ἱταίρας,
 535 Νῆος ἱερατ' ἀλλοτρίης, εὐρεῖ δ' ἐν πημάτων οἴκῳ.
 Ὡς ἱερατ' εὐχόμενός. τὲ δ' ἔλκευ Κυανοχαίτης

Sed quando bis tantum mare falcantes aberamus,
Tunc ego Cyclopem alloquebar, circum autem socii
Blandis verbis prohibebant aliunde alius,

Improbe, cur vis irritare agrestem virum,
Qui etiam nunc in pontum jaciens telum, deduxit navem 495
Rursus ad continentem? & sane existimabamus illic perituros nos.
Si veto sonantem te aut loquentem audivisset,
Confregisset nostra capita & navalia ligna,
Saxo aspero faciens, tam enim longe mittit.

Sic dicebant, sed non persuaserunt meo generoso animo: 500
Sed ipsum rursus alloquebar irato animo:

Cyclops, si quis te inter mortales homines
Oculi interrogaverit frædam privationem,
Dic Ulyssæ urbium eversores privasse,
Filium Laertæ, in Ithaca domum habentem.

Sic dicebam. Ille autem mihi ejulans respondebat sermone: 505
Eheu, utique jam mihi prisca vaticinia accidunt.
Erat quidam hic vates vir bonusque magnusque,
Telemus Eurymides, qui vaticiniis pollebat,
Et vaticinans conseneſcebat inter Cyclopas: 510
Qui mihi dixit hæc omnia perfectum iri in posterum,
Manibus ex Ulyssis privatum iri visu.

Sed semper quemdam virum ingentem & pulchrum expectabam
Huc venturum esse, magna præditum virtute: 515
Nunc autem me parvus & nihili & imbellis,
Oculo privavit, postquam domuit me vino.

Sed age huc veni Ulysses, ut tibi hospitalia præbeam,
Reditioemque horter ut det inclytus Neptunus.
Hujus namque ego filius sum, pater autem meus gloriatur esse:
Ipse autem siquidem voluerit sanabit, neque quisquam alius 520
Neque Deorum immortalium, neque mortalium hominum.

Sic ait, at ego ipsum excipiens alloquebar:
Utinam enim sic anima & vita te possem
Orbum faciens mittere Plutonis intra domum:
Ut oculum non sanabit vel Neptunus. 525

Sic dicebam. At ille deinde Neptunum Regem,
Orabat manus tendens ad cælum constellatum:

Audi Neptune terram continens niger casarie,
Si revera tuus sum, patremque te meum profiteris esse;
Da ut ne Ulysses urbium everſor in patriam veniat 530
Filius Laertæ, in Ithaca domum habens.

At si illi fatale est amicosque videre, & pervenire
Domum ad bene ædificatam & suam in patriam terram,
Sero male veniat, postquam perdiderit omnes socios,
Nave in aliena, inveniatque calamitates domi. 535

Sic ait precans, eum autem audiit Neptunus,

- Αὐτὰρ ἐγ' ἐξαυτίς πολὺ μίζονα λῆαν αἰέρας ὃ
 ἥκ' ἐπιδιμήτας· ἐπείεσι δ' ἴν' ἀπώλεθρον.
 Κίδ' δ' ἰδάλειν μετόπισθε νηὸς κυανοπτεροιο,
 140 Τυτθὸν ἐδύνουν δ' οἰῶν ἄκρον ἰκίσθαι.
 Ἐκλύδῃ δ' Ὀδυσσεὺς κατερχομένης ὑπὸ πύργῳ.
 Τὴν δ' ἄρ' ὅτ' ὄρεε κῆμα, δέμοσι δ' χεῖρον ἰκίσθαι
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νηὸν ἀνέκομθ' ἐνθά περ ἄλλαι
 Νῆες εὐσταλμοὶ μῦθον ἄδρσαι, ἀμφὶ δ' ἰταίεσι
 145 Εἶατ' ἐδυερῶμοι, ἡμέας ποτιδέμενοι αἰεὶ,
 Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκίσταμεν ἐν φαρμάβοις,
 Ἐκ δ' ἡ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Μῆλα δ' Κύκλωπ' ὄφρα γλαυρὸς ἐκ νηὸς ἐλόντες
 Δασάμεθ', ὥς μὴ τις μοι ἀπεμύδοι· κίος ἴσως.
 150 Ἀργεῖον δ' ἐμοὶ εἶσα εὐκνήμιδης ἰταίεσι
 Μῆλ' ὅν' ἀνέμῳ δόσαν ἐξοχα. τ' δ' ἐπὶ θινὶ
 Ζηνὶ κελαινέῃ Κερνίδῃ δὲ πᾶσιν ἀνάσσει,
 Ρέξας, μὲν ἔκταν. ὃ δ' ἐκ ἐμπάζετο ἱερῶν.
 Ἄμ' ἄρα μεμνήμεναι ὅπως δόλοιοιτο πᾶσαι
 155 Νῆες εὐσταλμοὶ, καὶ ἐμοὶ ἱεῖρες ἰταίεσι.
 Ὡς τότε μὲν περὶ πᾶν ἦμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 ἤραθ' ἀνιόντες κῆρα τ' ἀσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
 Ἡμῶ δ' ἰέμεν κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.
 Καὶ τότε ἐκιστήμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 160 Ἡμῶ δ' ἡερίνεια εἶναι ῥοδιδάκτυλ' ἦος,
 Διὶ τότε ἔγαν' ἐπείρουσιν ἐποτρύνων ἐκίλευσα.
 Αὐτὰς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε σφυρήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖνον καὶ ἐπὶ κνήσιν κάδισον.
 Ἐξῆς δ' ἐξέρχοντο πρὸς ἡν ἄλα τύπτον ἑρπυῖες.
 165 Ἐνδὲν δ' ὀφρὶ γὰρ πλέμεν ἀκαχήμεναι ἵτορ,
 Ἀσπόμεναι ἐκ θανάτῳ, εἰλες ὀλέσαντες ἰταίρες.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Κ. ΤΟΥ ὈΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΤΑ' πρὸς τὸν Αἰόλον ἀπαγγέλλει τὸ ἦν ἀνέμων φύλακα,
 ὡς ἴδωκεν Ὀδυσσεὺς ἔρπει ζέφυρον, τὰς ἄλλας ἀνέμους ἐγ-
 καθεύρας ἐν ἀσκά· ὃν οἱ ἰταίεσι λύσαντες κοιμηθέντες Ὀδυσ-
 σεύς, ἀπὲρ ἐν αὐτῷ χρυσὸν εἶναι νομίζοντες, ὑπνοσφύσι πρὸς
 Αἰόλου. οὐ περισημῶς δ' τῷ Αἰόλῳ τὸν Ὀδυσσεὺς, ἐκείνῳ
 ἀποπλάνων, εἰς Δαιτυμένηας ἀφικνεῖται· παρ' οἷς ἔνδοκα τῶν
 νηῶν ἀπολίσσας, μίαν εἰς Αἰαίαν τὴν νηὸν παρέρχεται. καὶ
 οὐκ Εὐρυλόχῳ τὰς ἡμέρας τῶν ἰταίεσι κληρὸν λαχόντας
 ἐκπέμπει, πεισομένης τίνος οἱ κατοικούντες. μεταμορφωθέντων
 δ' ἐκείνων εἰς σῶας ὑπὸ τῆς Κίρκης, πλὴν Εὐρυλόχῳ, αὐ-
 τὸς ἐπὶ ζήτησιν ἐλθὼν, λαβὼν παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ φάρμακον
 τὸ

At ille iterum multo majorem lapidem tollens ,
Misit circumrotans : intendit autem vim immensam ,
Dejecitque post navim cyaneam rostro.
Paululum defuit quin gubernaculum summum attingeret : 540
Inundavitque mare delabente ab saxo.

Ipsam vero ulterius ferebat fluxus , coëgitque ad continentem
venire.

Sed quando jam ad insulam pervenimus, ubi cæteræ
Naves bene tabulatæ stabant densæ , circum autem socii
Sedebant lugentes , nos expectantes semper , 545
Navem quidem illuc venientes subduximus in arenas ,
Ipsique exivimus ad litus maris.

Pecudes autem Cyclopi cava ex navi fumentes
Divisimus , ut nullus mihi privatus abiret æquali *portione*.
Arietem autem mihi soli fortes socii 550

Dividendis ovibus dederunt præ aliis , cum vero in littore
Jovi , cujus nigræ nubes , Saturnio qui omnibus imperat ,
Sacrificans , femora incendi : ille vero non curabat sacra ,
Sed deliberabat quo pacto perirent omnes
Naves bene tabulatæ , & mihi perdilecti socii. 555

Sic tunc quidem tota die , donec sol occidit ,
Sedebamus epulantes carnes immensas & vinum dulce.
Quando autem sol occidit , & tenebræ supervenerant ,
Tunc dormivimus in littore maris.

Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora , 560
Tum scilicet ego socios adhortans jussi
Et ipsos conscendere , & rudentes solvere.

Illi vero statim ingressi sunt & per transra sederunt.
Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.
Hinc vero ulterius navigamus moerentes corde , 565
Lubentes ex morte , postquam chatos amiseramus socios.

ARGUMENTUM LIBRI X. ODYSSEÆ

HOMERI.

EA quæ apud Æolum acciderunt narrat ventorum custo-
dem , ut dederit Ulyssi secundum ventum Zephyrum ,
aliis ventis inclusis in utre : quem socii solventes dormien-
te Ulysse , videlicet in ipso aurum esse existimantes , re-
deunt ad Æolum. Sed non recipiente Æolo Ulysssem , illinc
navigans ad Læstrygonas pervenit : apud quos undecim na-
vibus amissis , una in Ææam insulam proficiscitur. Et cum
Eurylocho dimidium sociorum sorte electum emisit , interro-
gatuos quinam essent inhabitatores. Transformatis autem illis
in sues à Circe præter Eurylochum , ipse ad inquisitionem
Odyssæ. S

τὸ μῶλυ, ἔδδ' ἐν βλάπτειται. ἀλλὰ καὶ ἥδ' ἵταίρου τὴν ἀρ-
χαίαν οὖσιν λαβόντων, ἑαυτὸν παρκαίνας παρὰ τῇ Κίρ-
κῃ, εἰς ἄδου κατέρχεται.

Κάππα δ' ἔχ' Αἰόλου, Λεισυγύων, καὶ Κίρκης ἔργα.

- Α**ἰόλῳ δ' εἰς νῆσον ἀρκαίμεθ'· ἴνθα δ' ἵκωνται
 Αἰόλῳ· Ἰπποτάδης, φίλῳ· ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Πλωτῇ ἐνὶ νῆσῳ. πᾶσαν δ' ἐπὶ μιν φέρεται τῶν
 Χάλκῳ, ἄρρηκτον· λισσὴ δ' ἀναδίδωμι σῆμα.
 7 Τὴ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γηγάσιν·
 Ἐξ μὲν θυγατέρις, ἔξ δ' υἱὸς ἡρώωντες.
 Ἐνθ' ὅγε θυγατέρας σόβην υἱάσιν ἦδ' ἀκούσας.
 Οἱ δ' αὖτ' ἀπὸ πατρὸς πατρὸς φίλῳ καὶ μητέρει κενὴν
 Δαίνυνται· παρὰ δέ σφιν ὀνείατα μυρία κῆται.
 10 Κνωσῇ δέ τι δῶμα περιεστυαχίζεται αὐλῇ
 Ἥματα, νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδέοις ἀλόχοισι
 Εὐδᾶ· ἐν τε τάπησι καὶ ἐν τρυτοῖς λήχουσιν·
 Καὶ μὲν ἥδ' ἰκόμεθα σόλιν καὶ δαμάτα καλά.
 Μῖνα δ' πάντα φίλῳ με, καὶ ἰξέρωνον ἱκασα,
 15 Ἴλιον, Ἀργεῖον τε νῆας, καὶ νῆσον Ἀχαιῶν.
 Αὐτὰρ ἔγωγε τὰ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἔγων ἔδδ' ἔπειτα, καὶ ἐκλείωνον
 Πηλεΐδην, ἔδδ' ἐπὶ κενῷ ἀνήγατο, τίσυχε δ' ἀμφιπύλῳ
 Δῶκε δέ μοι δίδρακε ἀσκήν βροτὸς ἱππώροιο·
 20 Ἐνθα δ' ἐκκτάων ἀνέμων κατέδρασε κελύφα.
 Κεῖνον γὰρ ταμῖν ἀνέμων ποῖος κεκρίσιν,
 Ἡ μὲν στυγερῆ, καὶ ὀρνύμεν ὃν καὶ ἰδέσθην.
 Νηὶ δ' ἐνὶ γλαυρῇ κατέδρα μέρμηρι ραινῇ
 Ἀργυρεῇ, ἵνα μὲν παρκαίνουσι ὀλίγον σπῆρ.
 25 Αὐτὰρ ἐμοὶ σπῆρμα ζεφύρε προήκεν αἶψαι,
 Ὅρεα φέροι νῆας τε καὶ αὐτὰς. ἔδδ' ἄρ' ἔμελλεν
 Ἐκταλῶν· αὐτῶν γὰρ ἀποσπόμεθ' ἀφ' ἀφ' ἑσθλῶν.
 Ἐντῆμαρ μὲν ὁμῶς σπείρομεν νύκτας τε καὶ ἡμέρας·
 Τῇ δὲ δαίτῃ δ' ἥδ' ἀνιραίνετο πατέρις ἀμείρα·
 30 Καὶ δὴ πυρπολόντας ἐλεύσασθαι ἐγγύς εἶντας.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκεὺς ἔπειτα ἐπάλυψε· κεκμηῶτα.
 Αἰεὶ γὰρ πᾶσα νῆος ἐνέωμον· καὶ δὲ τὰ ἄλλα
 Δῶχ' ἱτάροι, ἵνα δάσωσι ἰκόμεθα πατρίδα γαῖαν.
 Οἱ δ' ἱταροὶ ἐπίεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 35 Καὶ μ' ἔρρασαν χρυσὸν τε καὶ ἀργυρὸν οἰκασθ' ἀγνοῖαι,
 Δῶκε παρ' Αἰόλῳ μεγαλήτορος· Ἰπποτάδαο.
 Ὡς δὲ τις αἰτίσκειν ἰδὼν εἰς πλοῖον ἄλλον,
 Ὡς ὅποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλῳ καὶ τίμιός ἐστι
 Ἀνδρόφωτος· ὅτιον τε σόλιν καὶ γαῖαν κῆται.
 40 Ποῖα μὲν ἐκ Τροίης ἀγνύται· κεκμηῶτα καλά.

egressus, accepto à Mercurio medicamento moly, non est labefactus: imo etiam focis pristinam naturam adeptis, postquam annum mansit apud Circe, ad inferos descendit.

X. Habet Æoli, Læstrygonum, & Circes gesta.

IN Æoliam autem insulam pervenimus: ubi habitabat Æolus Hippotades, charus immortalibus Diis, Natanti in insula: omnem vero ipsam circum murus est Æreus petrumpi nescius, planaue sursum procurrat petra. Ejusque duodecim liberi in ædibus sunt: Sex quidem filia, sex vero filii pubescentes. Isthic filias dabat filiis, ut essent uxores, Qui semper apud patrem charum & matrem castam Convivantur: eisque cibaria varia apposita sunt. Nidore autem plena domus undique arctatur aula Die, nocte vero rursus apud pudicas uxores Dormiunt inque tapetis & in perforatis lectis: Equidem ad horum pervenimus urbem & domos pulchras. Mensen vero totum amice accipiebat me, & exquirebat singula, Ilium, Argivorumque naves, & reditum Achivorum. At ego ei omnia pro decenti narravi. Sed cum jam & ego iter postulabam, atque admonebam, Dimitteret, nihil quicquam ille abnuat, sed paravit dimissionem. Deditque mihi excorians utrem bovis novennalis In quo procellosorum ventorum ligavit flatus. Illum enim promum ventorum fecit Saturnius, Vel mulcere, vel tollere quemcumque velit. Nave vero in cava alligavit fune splendido Argenteo, ut ne quicquam præterflaret vel paululum. Cæterum mihi flatum Zephyri immisit ut flaret, Ut ferret navesque & nos, neque erat Perfecturus: nostra ipsorum enim perimus insipientia. Novem tamen dies navigavimus noctesque & dies: Decima vero jam apparebant patria rura: Et jam ignem accendentes videbamus quia prope erant. Ibi me dulcis somnus occupavit defessum. Semper enim pedem navis movebam, neque cuiquam alii Dedi sociorum, ut citius perveniremus in patriam terram. Socii autem verbis ad se invicem loquebantur, Et me autumabant aurumque & argentum domum portare, Dona ab Æolo magnanimo Hippotada. Sic autem aliquis dicebat intuens in proximum alium: Papæ, ut hic omnibus gratus est & magni pretii Hominibus quorumcumque in urbem & terram veniat. Multos quidem ex Troja ducit thesauros pulchros

- Ἀνδρῶν ἡμῖν δ' αὖτε ὅμην ὁδὸν ἐνταλόντων ,
 Οἴκαδ' ἐπιδόμεθα . κατὰς σὺν χεῖρας ἔχοντας .
 Καὶ νῦν οἱ τάγ' ἰδὼκε χαρίζομεν φίλότητι
 Αἰὼλῶν . ἀλλ' ἄγε θάσσοι ἰδόμεθα ὅ , τι τάδ' ἐσίν ,
 45 Ὅσσ' τις χρυσὸς τε καὶ ἀργυρῶ ἀσπὶς ἔστιν .
 Ὡς ἱεράται . βουλὴ δ' κακὴ νικῶσιν ἱεταίροι .
 Ἄρκον μὲν λῦσαν , ἀνέμοι δ' ἐκ πάντες ὄρσαν .
 Τὸς δ' αἰψ' ἀρπάξασα φέρει σόντοισι δύελλα
 Κλαδίτας γαῖης ἄστο πατερίδῳ . αὐτὰρ ἔγνω
 50 Ἐγχεῖν , κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μεμνηεῖα ,
 Ἥ ὅσων ἐκ νηὸς ὑποθόμην ἐνὶ πόντῳ ,
 Ἥ ἀκίων τλαῖν , καὶ ἐπὶ ζωοῖσι μετεῖν .
 Ἄλλ' ἔτλην καὶ ἔμνεα . καλυψάμεν δ' ἐνὶ νηὶ
 Κίμην . αἱ δ' ἐβόοντο κακῇ ἀνέμοιο δύελλῃ
 55 Αὐτίς ἐπ' Αἰολίην νῆσον . σπάχοντο δ' ἱεταίροι .
 11 Ἐνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν , καὶ ἀρουσάμεθ' ὕδαρ .
 Αἰψά δ' ὑπνιν ἐλοντο θοῆς παρὰ νηυσὶν ἱεταίροι .
 Αὐτὰρ ἐπεὶ οἴτοῦ τε πασσάμεθ' ἠδὲ ποσσὶν ,
 Δὴ τότε ἔγ' ἀνὰ κήρυκα τ' ὀπασάμεν καὶ ἱεταίροι ,
 60 Ἦν εἰς Αἰόλη κλυτὰ δόματα . τ' δ' ἐκίχανον
 Δαινυμένον παρὰ τ' ἀλόχα καὶ οἴσι τέκεσσι .
 Ἐλθόντες δ' εἰς δόμα , παρὰ καθροῖσιν ἐπ' ἐδῶ
 Ἰζόμεθ' . οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἰθάμβιον , ἐκ τ' ἐβόοντο ,
 Πῶς ἦλθες Ὀδυσσεύ ; τίς τοι παρὸς ἔχρεαι δαίμων ;
 65 Ἡ μὲν σ' ἐνδυκίης ἀποπέμπωμεν , ὅσσ' ἀρίκοιο
 Πατερίδα σὴν , καὶ δόμα , καὶ οἴκῳ τε φίλον ἐστίν .
 Ὡς φάσαν . αὐτὰρ ἔγ' ἀντιφρονέων ἀχνυμένῳ κῆρ ,
 Ἄσπ' ἄν μ' ἱεταίροι τε καὶ κακοὶ , παρὰ τοῖσι τε ὑπνῶ
 Σχίστην . ἀλλ' ἀκίσαδ' οἶλοι . δύναμις γὰρ ἐν ὕμῳ .
 70 Ὡς ἱετάρην , μαλακοῖσι καταπτόμεν ἐπήσσειν .
 Οἱ δ' ἀνὰ στήθεσσι φέροντο . πατὴρ δ' ἠμείβετο μῦθον ,
 Ἐρρ' ἐκ νηὸς θάσσοι ἐλόγχιστε ζώντων .
 Οὐ γάρ μοι θέμις ἐστὶ κομίζεσθαι ἐπὶ ὑποσάμπῃ
 Ἄνδρα τ' ὅς κε θεοῖσιν ἀπύχνηται μακάρεσσιν .
 75 Εἶρε , ἐπεὶ ἄρα θεοῖσιν ἀπαχθόμεν τίδ' ἰκάτης .
 Ὡς εἰπὼν , ἀπείπεμπε δόμον βαρὺ σπινάχοντα .
 Ἐνθεν δ' ὑπερτέρῳ πλοῦτον ἀνακλήσκει ἦτορ .
 Τέκετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὅσσ' ἐπείσκει ἀλεγεινῆς
 Ἥμετέρῃ ματὶ . ἐπεὶ κἄτι φάνετο πομπῇ .
 80 Ἐξήμαρ μὲν ὅμως πλέομεν νυκτας τε καὶ ἡμάρ .
 Ἐβδόματ' δ' ἐκόμεθα Λάμῃ αἰπύῳ ποτολίεσσιν ,
 Τηλέπυλον Λαιρρυγενίην , ὅθι ποικίλῃ ποικίλῃ
 Ἠτύφ' εἰσελάον , ὅθι τ' ἐξελάν ὑπακῆ .
 Ἐνθα καὶ αὐπνῶ ἀνὴρ δοῖας ἐξέχετο μινῶες ,
 85 Τὸν μὲν , βεκέλιον , τὸν δ' ἀργυρὰ μῆλα νομίζον .
 Ἐγγύς γὰρ νυκτὸς τε καὶ ἡματὸς εἴσι μέλυνδ' .

Ex præda : nos vero contra idem iter emensi ,
In patriam redimus vacuas manus habentes.
Et nunc ipsi hæc dedit gratificans ob amicitiam
Æolus : sed age cito videamus quidnam hæc sint ,
Quantum aurique & argenti utri insit.

45

Sic dicebant , consiliumque malum vicit sociorum.
Utrum quidem solverunt , venti autem omnes eruperunt.
Illos statim raptos ferebat in pontum procella
Flentes terra à patria : at ego

50

Experrectus , in animo inculpato deliberabam
Utrum lapsus ex navi perirem in ponto ,
An tacitus sustinerem , & adhuc vivis interesssem.
Sed sustinui & mansi : rectus autem in navi
Jacebam : illæ vero ferebantur malo venti turbine
Rursus ad Æliam insulam : gemebant autem socii.
Ibi terram conscendimus , & hausimus aquam.

55

Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.
At postquam cibumque gustavimus atque potum ,
Tum ego præconem in comitem eligens & socium ,
Ivi ad Æoli inclytas ædes : cum antem inveni
Convivantem apud suam uxorem & suos liberos.

60

Ut venimus autem in domum , ad fores in limine
Sedebamus Illi vero in animo obstupefcebant , interrogabantque :

Quomodo venisti Ulysses ? quis tibi malus ingruit Deus ?
Equidem te accurate dimisimus , ut pervenires
In patriam terram , & domum , & sicubi quid gratum est.

65

Sic dicebant , at ego alloquebar tristatus corde :
Labefactarunt me socii mali , & præterea somnus
Improbos : sed sanate amici , potentia enim penes vos.

Sic aiebam , blandis demulcens verbis.
Illi vero conticuerunt , pater autem excepit sermone :

70

Pereas ex insula ocyus pessime viventium :
Neque enim mihi fas est curare neque dimittere
Virum cum qui Diis invisus est beasis.
Pereas , quoniam certe Diis invisus huc venisti.

75

Sic locutus , dimisit domo graviter suspirantem.
Hinc vero ulterius navigabamus moerentes corde.
Fatigabatur autem virorum animus à remigatione molesta
Nostra vanitate : quoniam non amplius apparebat reditus.
Sex dierum quidem continue navigavimus noctesque & dies :
Septima vero venimus Lami ad excelsam urbem ,
Longe distantes portas habentem Læstrygoniâ , ubi pastorem pastor
Evocans ingens pecus , alter vero exigens obedire solet.
Ibi insomnis vir duplicem perciperet mercedem ,
Unam pascendis bobus , alteram albis pecudibus ,
Prope enim noctisque & diei sunt viæ.

85

- "Ενθ' ἐπὶ ἐς λιμὲν κλυτὸν ἤλθομεν, ὃν πῶρ' ἐπὶ τῇ
 Ἠλίβατ'® τετύχκει διαμπερές ἀμροτιόεν·
 Ἀκτὰ δ' ἐπεβλήντες ἐναντία ἀλλήλοισιν
 90 Ἐν εἵματι πρᾶχουσιν· ἀρετὴ δ' εἰσοδός ἐστι,
 "Ενθ' οὖν εἶσω πάντες ἔχον νίης ἀμφοτέρωθεν.
 Αἱ μὲν ἄρ' ἐπτοοῦν λιμὲν® κοίλοιο δέδιντο
 Πηλοῖαι· ἡ μὲν γάρ ποτ' αἰξίτο κῆμα γ' ἐν αὐτῇ·
 Οὔτε μὲν, ἔτ' ὀλίγον· λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη.
 95 Αὐτὰρ ἐγὼν οἱ® χεῖρον ἔξω νῆα μέλαιναν,
 Αὐτὲ ἰσὶν ἐχαιῇ, πῶτερς ἐκ πώσματα δῖσας.
 Ἔσθην δ' ἐσκοπὴν ἐς παῖπαλόεσσαν ἀνελθών·
 "Εἶδα μὲν ἔτε βοῶν ἔτ' ἀνδρῶν ραίνοντο ἔργα,
 Καπνὸν δ' οἷον ἐρρῶμεν δότ' ἡβον ἀίσοντα.
 100 Δὴ τότε ἐγὼν ἐπ' αὖτις περὶν ἀνύθεοιαι ἔντας
 "Οἱ τινες ἀνέρες εἶν ἐπὶ χθονὶ σῆτον ἔδοντες·
 Ἄνδρ' δύο κείνας, τρίτατον κίρυχ' ἀμ' ἐπάσας·
 Οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λίην ὄδον, ἥ περ ἀμαξίαι
 Ἄσυσ' ἀρ' ὑψηλῶν ὁρίων καταγίνοντο ὕλην.
 105 Κέρη δ' ἐξέμβληντο περ' ἄστ'® ὑδρυνύση,
 Θυγάτρ' ἐρδίμη Λαιστρυγόν'® Ἀντιράταο.
 Ἡ' μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβίσματα καλλιπέδεσσαν
 Ἄρτακιν· ἐνθεν γὰρ ὕδωρ περὶ ἄστ' ῥέεσκον.
 Οἱ δ' ἐπαρτάμενοι προσιεώοντο, ἐκ τ' ἐρέοντο
 110 "Οἷς ἦν εἰς βασιλεὺς, ἢ οἷσιν ἀνάσσει.
 Ἡ' δ' μάλ' αὐτίκα πατέρ' ἐπέρχεσθαι ὑφ' ἑσπέρας δῖν.
 Οἱ δ' ἐπὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δάμνατα, γῆρας γυναικῶν.
 Εὖρον ὅταν τ' ἔρα® πορυῇ, κατὰ δ' ἐσυχνὴ αὐτῇ.
 Ἡ' δ' αἰψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντισαπίαν,
 115 "Ον πῶσιν, δε δὴ τοῖσιν ἐμῆσατο λυγρὴν ὀλοεσθαι·
 Αὐτίχ' ἵνα μάρψας ἐπέρχῃ, ἀπολίσσαςτο δόρυτι.
 Τῷ δ' οὐδ' αἰξάντε φυγὴ ἐπὶ νῆας ἐκείδην.
 Αὐτὰρ ὁ τεύχε' ἔσθην διὰ ἄστ'®· οἱ δ' αἰσάντες
 Φοίταν ἱφθίμοι Λαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλ'®,
 120 Μυρίοι, ἐκ ἀνδρῶν ἐκείνους, ἀλλὰ γέγοναν.
 Οἱ ῥ' δότ' ὀπποτέρῃαν ἀνδρῶν ἐθέλει χερμαδίῃσι
 Βάλλον· ἄραρ δ' κακὸς νόταβ'® κατὰ νῆας ὄρεσθαι
 Ἀνδρῶν ὀλλυμένων, πᾶν δ' ἅμα ἀγρυμναῖον.
 Ἰχθύς δ' ὥς πείροντες, ἀταρπεία δαῖτα ῥέεροντο.
 125 "Οφρ' οἱ τὲς ὀλεον λιμὲν®, πολυβενθί® ὄντες,
 Τόρεα δ' ἐγὼ ξίφ'® ὀξὺ ἱρυσάμεν'® παρὰ μῆρ',
 Τῷ δότ' ὀπίσσω ἐκοῖα νῆας κυανοπρόσπρη.
 Αἰψά δ' ἐμοῖς ἐτάροισιν ἐποτρύντας ἐκένευσαν
 Ἐμβαλεῖν κόπῃ· ἵν' ὅσ' ἐκ κακότητος ῥύγοιτο.
 130 Οἱ δ' ἅμα πάντες ἀνέριφον, δῖοισι δὲ ἔσθην
 Ἀσπασίας δ' ἐς πόντον ἐπημερίας ῥύγε πῶτερς
 Νῆες ἐμὴ· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολκῆς αὐτῷ ἔλοντο.

Ibi postquam ad portum inclytum venimus, quem circum petra
 Excelsa erat continenter utrinque:
 Littoraque prominentia contraria sibi invicem
 In ostiis procurrunt: angustus autem introitus est, 90
 Ibi illi introrsum omnes tenebant naves versatiles.
 Ipsæ quidem intra portum concavum ligabantur
 Propinquæ, nunquam enim attollitur fluctus in ipso,
 Neque magnus, neque parvus: candidaque erat circum tranquillitas:
 Ast ego solus tenui extrinsecus navem nigram, 95
 Illic in extrema parte, petrae funes alligans.
 Stabam vero specula aspera conscensa:
 Ibi quidem neque boum neque virorum apparebant opera,
 Sed fumum solum videbamus à terra erumpentem.
 Tunc scilicet ego socios præmisi sciscitatum ut irent 100
 Quinam viri essent supra terram pane vescentes:
 Viros duos eligens, tertium præconem una comitem dans.
 Qui iverunt egressi planam viam, qua currus
 Ad urbem ab excelsis montibus vehabant sylvam,
 In puellam autem inciderunt ante urbem aquantem, 105
 Filiam fortem Læstrygonis Antiphatae.
 Hæc quidem ad fontem descenderat limpidum
 Artaciam: hinc enim aquam ad urbem ferebant.
 Illi vero astantes alloquebantur, interrogabantque
 Quisnam illorum esset Rex, & quibus imperaret. 110
 Illa vero admodum cito patris indicavit excelsam domum.
 At illi postquàm ingressi sunt inclytam domum, ipsammet mulierem
 Invenērunt velut montis verticem, horrueruntque ipsam.
 Illa vero continuo è foro vocabat inclytum Antiphatem,
 Suum maritum, qui illis molitus est sævam mortem: 115
 Statim unum corripiciens sociorum, apparavit cœnam.
 Duo vero exilientes fuga ad naves pervenerunt.
 At ipse clamorem excitavit per urbem: illi vero audientes
 Ibant fortes Læstrygones aliunde alius,
 Innumeri, non hominibus similes, sed gigantibus: 120
 Qui à petris gravibus viro lapidibus
 Jaciebant. Statim autem malus strepitus per naves excitatus est
 Viris pereuntibus, navibusque simul fractis.
 Pisces vero sicut transfigentes, tristes epulas ferebant.
 Dum illi hos perlebant profundum portum intra, 125
 Interea ego gladium acutum extrahens à femore,
 Eo funes abscondi navis nigrae proram.
 Statim autem meos socios adhortans iussi
 Incumbere remis, ut calamitatem subterfugeremus;
 Qui simul cuncti iactabant remos, timentes mortem. 130
 Libenter autem in pontum cavas effugit petras
 Navis mea, at reliquæ una omnes illic perierunt.

- Ἔνθεν ἔσπερτίρην πολέων ἀπαχέρηροι ἦτορ·
 Ἄσμεναι ἐκ θανάτῳ, φίλῃς οἰσάντες ἱταίης·
- 135 Αἰαίην δ' ἐῖ· ἵππον ἀρκόμεν· ἔνθα δ' ἔταυ
 Κίρκη εὐπλόκαμος, θυγὴ θεῶς, αὐδήσασα,
 Λυτοκατηγνῆτη ὀλοόρεσσι Λιήται·
 Ἄμρα δ' ἐκγεγάτην φαισιμυρῶτι Ἥελίοιο,
 Μητρὸς τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὀκεανὸς τέκε παῖδα·
- 140 ἔνθα δ' ἐσ' ἀκτῆς νῆϊ καταγαγόμεδα σισυπῆ
 Ναύλοχον ἐῖ· λιμὴν· καὶ τις θεὸς ἡγμῖνεν·
 Ἔνθα τότε ἰκάντες, δύο τ' ἥματα κ' δύο νύκτας
 Κίμνθ' ὅμῃ καμάτω τε κ' ἀλγιστὶ θυμὸν ἰδόντες·
 Ἄλ' ὅτε δὴ τρίτον ἥμαρ εὐπλόκαμος τέλει· ἦος·
- 145 Καὶ τότε ἵγαν ἑμὸν ἔχον· ἐλὼν κ' φάσγατον ὄξυ·
 Καρπαλίμως παρὰ νῆος ἀπὶν ἐς περὶωπὴν,
 Εἶπας ἔργα ἰδοίμιν βροτῶν, ἵσπῃ τε αὐδοίμιν·
 Ἔσπῃ ἔ, σκοπῇ ἐς παυπαλίνοισιν ἀνελθὼν,
 Καὶ μοι εἴσατο καπνὸς δαπὲρ χθονὸς ἑρροδίας,
 150 Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ θυμῷ στυγνὰ κ' ὕλην·
 Μεμνημένα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα κ' κατὰ θυμὸν
 Ἐλθὼν ἰδὲ στυβιάδῃ, ἐπὶ ἰδὲ αἴδοπα καπνόν·
 Ὃδε δέ μοι φρεσίοτι δαάσατο κέρδιον ἦν,
 Πρῶτον ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θεὸν κ' θίνα θαλάσσης·
- 155 Διπλὸν ἱταίροισι δαῖμα, σφρόμιμ τε στυβιάδῃ·
 Ἄλ' ὅτε δὴ χεῖδ' ἦα κινὼν νῆος ἀμνηλιάσας,
 Καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρετο μῶτον ἰόντα,
 Ὃς ῥά μοι ὑφίκεσσι ἱλαρον μέγαλιν εἰς ὄδον αὐτὰρ
 Ἦκεν· ὁ μὲν σποταμόνδε κατήϊεν ἐκ νομῷ ὕλης,
 160 Πιόδῃ· (δὲ γάρ μιν ἔχον μῆν· πολίοιο)
 Τὸν δ' ἐγὼ ἰκβαίνοντα κατ' ἀνέκυσιν μέσα νῶτα
 Πλήξα· τό δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξέπρησε·
 Κάδ δ' ἔπειτα ἐν κοίτῃσι μακρῶν, δαπὲρ δ' ἔπειτα θυμός·
 Τὰ δ' ἐγὼ ἰκβαίνων, δόρυ χάλκεον ἐξ ὠταλῆς
- 165 Εἰρυσάμην· τό μιν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
 Εἶπας· αὐτὰρ ἐγὼ σκατάμην ῥωπᾶς τε λυγρῆς τε·
 Πίσμα δ' ὅτιν τ' ἔργυιαι εὐστράτες ἀμφοτέρωθεν
 Πλεξάμεν, συνέδησα πόδας δαιτοῖο πελάγῃ·
 Βῆν ἔ καταλοφάδια φέρου ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
 170 Ἐρχέτ' ἐριδόμεν, ἔπει ἔπως ἦεν ἐσ' ὅμῃ
 Χεῖρ' οἶρεν ἱστῆν· μάλα γὰρ μέγα θυρεὸν ἦεν·
 Κάδ δ' ἔκαλον σφραγίσθαι νῆος· ἀνίστατο δ' ἱταίης
 Μυληχίοις ἐπέεσσιν, παρὰσάδην ἀνδρῶν ἕκαστον,
 Ὃ φίλοι, ἔ γάρ πως καταδυσόμεθ', ἀχνυμένοισιν·
- 175 Εἰς αἶδας δόμους, πρὶν μὲρσιμον ἥμαρ ἐπὶλθῆν·
 Ἄλ' ἄγετ', ἄρ' ἐν νῆϊ θεῶν βροτῶν τε πόσις τε,
 Μητόμεδα βροτῶν, μηδὲ τρυχώμεδα λιμῶν·
 Ὃς ἐφάμην· οἱ δ' ὅκα ἐμὲς ἐπέεσσιν ἀνελθόντα·

Hinc autem ulterius navigabamus increpantes corde ,
 Lubentes ex morte , postquam dilectos amiseramus socios.
 Ætæque ad insulam pervenimus , ubi habitabat 133
 Circe cirrata , veneranda Dea , vocalis ,
 Germana soror prudentis Ætæ:
 Ambo enim nati sunt hominibus lucem præbente ex Sole ,
 Matreque ex Perfa , quam Oceanus genuit filiam.
 Hic vero in littore navi appulimus silentio 140
 Navium capacem in portum : & Deus aliquis dux erat.
 Ibi tum exeuntes , duosque dies & duas noctes
 Jacebamus pariter & labore & doloribus animum rodentes.
 Sed quando tertiam diem pulchricoma fecit aurora ,
 Tunc ego meam hastam capiens & gladium acutum , 145
 Rapide ab nave ascendo in speculam ,
 Sicubi opera viderem mortalium , vocemque audirem.
 Steti autem , specula prærupta consensa ,
 Et mihi visus est fumus à terra lata ,
 Circes in ædibus , per querceta & sylvam. 150
 Cogitabamque deinde in mente & in animo
 Ire atque sciscitari , postquam vidi calidum fumum.
 Sic autem mihi cogitanti visum est sarius esse ,
 Primum profectum ad navem celerem & litus maris ,
 Jentaculum sociis dare , præmittereque sciscitatum. 155
 Sed quando jam prope eram vadens ad navem versatilem ,
 Tum aliquis me Deorum miseratus est : solus cum essem ,
 Qui mihi excelsis cornibus cervum magnum in viam ipsam
 Misit : is quidem ad flumen descendebat ex pascuis sylvæ ,
 Potaturus : (jam enim ipsum tenebat vis solis) 160
 Illum ego egredientem per spinam medio tergo
 Percussi : penitus autem hastile ferreum transiit ,
 Deciditque in pulveres balans , & evolavit animus.
 Illi ego insiliens hastam ferream ex vulnere
 Extraxi : quam illic reclinans in terra 165
 Reliqui , at ego evulsi virgultaque viminaque :
 Funemque ad ulnæ longitudinem bene tortum utrinque
 Plectens , colligavi pedes ingenris monstri.
 Ibam autem in cervice gerens ad navem nigram ,
 Hasta innixus , quoniam nullo pacto poteram in humero 170
 Manu ferre altera , admodum enim magna bellua erat :
 Dejeci autem ante navem , excitavique socios.
 Blandis verbis , astando viros singulos :
 O amici , non enim ullo pacto descendemus , tametsi tristes ,
 In Plutonis domum , antequam fatalis dies venerit : 175
 Sed agite quandiu in navi celeri cibusque potusque ,
 Memores sumus escæ , neque maceremur famo.
 Sic dicebam. Illi vero ocyus meis verbis parebant :

- Ἐκ δὲ καλυφάμενοι παρὰ θῖν' ἀλδὲ ἀντρυγέτω
 180 Θήταντ' ἔλαρον· μάλα γὰρ μέγα θνήσκον ἦν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἱερόμενοι ὀρθαλμοῖσιν,
 Χίρως νηφάμενοι τύχοντ' ἐκινυδία δαίτα.
 Ὡς τότε μὲν πρέπαι ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 Ἠμεῖς δαινύμενοι κρία τ' ἀσπετα καὶ μέδον ἡδύ·
 185 Ἠμῶ· δ' ἥλι· κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέρας ἦλθε,
 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἠμῶ· δ' ἡερόνια θάηη ροδδάκτυλ· ἥως,
 Καὶ τότε ἔγαν ἀγορὴν θέμεν· μετὰ πάνσιν ἔειπεν,
 Κίκλυτέ μιν μύθων κακὰ περ πάροντες ἱταίροι.
 190 Ὡ εἶλον, εἰ γὰρ τ' ἴδμεν ἐπὶ ζῶ·, εἰ δ' ὅππῃ ἥως,
 Οὐδ' ὅππῃ ἥλι· ραιτίμμεστ' εἰς' ἰσὸ γαῖαν,
 Οὐδ' ὅππῃ ἀνιῖται· ἀλλὰ ρεχζόμεθα δᾶσον
 Εἴτις ἔτ' ἴσαι μῆτις. ἐγὼ δ' ἐκ οἴομαι ἴη.
 Εἶδον γὰρ, σκοπὴν ἐς πτωπαλίωσιν ἀνιῖσαν,
 195 Νῆσον, τὴν περὶ πόντ' ἀπύρεστ' ἱσιράνεται·
 Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πύται, καπνὸν δ' ἐνὶ μίση
 Ἐδρακον ὀρθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ στυγὰ καὶ ὕλην.
 Ὡς ἱράμην· τοῖσιν δὲ κατακλάδην εἶλον ἥτορ.
 Μηισαμῆνης ἔργον λαιστρυγόν· Ἀντιράτας,
 200 Κύκλαος τε βίης μεγαλήτορ· ἀνδραγάθιο.
 Κλαῖον δὲ λήϊος, θαλερὴν κατὰ δάκρυ χύοντες.
 Ἄλ' εἰ γὰρ τις πρῆξις ἐγένετο μυσθιμῶσιον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ δῖχα πάντας ἐκνήμειδας ἱταίρους
 Ἠερόμεν, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέρωσιν ἔτασα.
 205 Τῶν μὲν ἔγαν ἄρχον, ἧδ' δ' Εὐρύλοχ· Διοιδῆς
 Κλῆρος δ' ἐν κνίῃ χαλκίρῃ πάλλορδμ ὄνα,
 Ἐκ δ' ἴδοι κλῆρ· μεγαλήτορ· Εὐρύλοχιο.
 Βῆ δ' ἴίται, ἅμα τῷ γι δύνω καὶ εἰκοσ' ἱταίροι
 Κλαίοντες· κατὰ δ' ἅμμε λίπον γούοντας ἐπιώδην.
 210 Εὖρεθ' δ' ἐν βροσσοῖσι τετυγμῆρα δαίματα κίρκης
 Εἰςτοῖσι λάισσι, παρτοκίπτα ἐνὶ χώρῃ.
 Ἀμφὶ δὲ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέεσσι, ἠδὲ λείοντες,
 Τὰς αὐτὰ κατέβηλιν, ἐπὶ κακὰ ράρμακ' ἴδανεν.
 Οὐδ' οἱ γ' ὀρμήθησαν ἰσὸν ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τείχε
 215 Οὐρήσι μακρῆσι στειροσάοντες ἀνίσαν.
 Ὡς δ' ὅταν ἀμφὶ ἀνὰκτα κύνας δαίτηδεν ἴοντα
 Σαίνωσ'· (αἰεὶ γάρ τε πέρ' μυλίσματα θυμῷ)
 Ὡς τὰς ἀμφὶ λύκοι κρατερωνυχες ἠδὲ λείοντες
 Σαῖνον. τοῖ δ' ἴδδυσαν, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πείλωσιν.
 220 Ἔσαν δ' ἐνὶ δύρησι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
 Κίρκης δ' ἐνδον ἀκρον αἰδέσεως ὅσι καλῇ,
 Ἰσὸν ἱποχορδῆς μέγαν, ἀμβροστον· οἷα θεᾶων
 Λεπτά, τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα πείλονται.
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Πολίτης ὄρχαμ· ἀνδραγῆ,

Revelatique, apud litus maris instructuosi
Admirabantur cervum: perquam enim magna bellua erat. 150
At postquam oblectati sunt spectantes oculis:
Manus lavantes apparabant eximium epulum.

Sic tum quidem totum diem ad solis occasum
Sedebamus epulantes carnes copiosissimas & vinum dulce:
Quando autem sol occidit, & tenebræ supervenerunt, 185
Tunc scilicet dormivimus in littore maris.

Quando autem ærigena apparuit rosea digitis aurora,
Tunc ego concione instituta inter universos loquebar:

Audite meos sermones mala licet patientes socii.

O amici, non enim scimus ubi occasus, neque ubi aurora, 190
Neque ubi sol hominibus lucem præstans vadit sub terram,
Neque ubi surgit: sed consideremus celeriter
Num quod adhuc sit consilium, ego autem non arbitror esse.

Vidi enim, speculam in asperam conscendens,
Insulam, quam pontus infinitus circumdat: 195
Ipsa vero humilis jacet, fumum autem in medio
Vidi oculis per quercera densa & sylvam.

Sic dicebam, illis vero fractum est amicum cor,
Recordantibus facinorum Læstrygonis Antiphatae,
Cyclopisque violentiæ magnanimi viros devorantis. 200
Flebant autem miserabiliter, tenellas lacrymas profundentes.
Sed nullus profectus fiebat lugentibus.

At ego bipartito omnes fortes socios
Numerabam, ducemque utrisque præbebam.
Alterorum ego dux eram, alterorum Eurylochus Deo similis. 205
Sortes autem in galea ferrea concussimus ocyus,
Exiliitque fors magnanimi Eurylochi.

Festinabat autem ire, una cum eo duo & viginti socii
Flentes, nos etiam reliquerunt lugentes post se.
Invenerunt autem in convalle ædificatam domum Circes 210
Politis lapidibus, conspicuo in loco.

Circa ipsam autem lupi erant montani, atque leones,
Quos illa mansuefecerat, postquam mala medicamina dederat.
Neque illi irruerunt in viros, sed ipsi
Caudis longis adulantes surrexerunt. 215

Ut cum circa dominum canes à convivio venientem
Adulantur: (semper enim fert quæ mulceant animum)
Sic circa hos lupi fortes unguibus atque leones
Adulabantur, illi vero timebant ubi viderunt sæva monstra.
Steterunt autem in januis Dææ pulchricomæ: 220

Circen autem intus audiebant cantantem voce pulchra,
Telam percurrentem ingentem, divinam: qualia Dearum
Subtilia & venusta & splendida opera sunt.

His vero verba facere coepit Polites dux virorum,

- 215 "Ος μοι κείσθ' ἐτάρην ἦν, κενύτατός τε,
 "Ω φίλοι, ἔδον γάρ τις ἐποιχομένη μέγαν ἴσον,
 Καλὸν αἰοιδίῃ· (δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφοτέρωθεν)
 "Ἡ θεὸς, ἢ γυνή· ἀλλὰ φειγόμεθα θάσσοι.
 "Ὡς ἄρ' ἐροῖσιν τοὶ δ' ἐφθέγοντο καλιῦντες.
- 230 Ἡ δ' αἰψ' ἐξελθῶσα δύρας οἷζε φαινὰς,
 Καὶ κάλῃ· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρήσιν ἔποντο.
 Εὐρύλοχ' δ' ὑπόμενιν, οἰσάμεν' δόλον ἔη.
 Ἔισιν δ' ὠσαυγῆσα κατὰ κλισίαις τε θρόνους τε.
 Ἐν δὲ σπιν σπυρὴν τε καὶ ἀλκυτα καὶ μέλι χλαρὸν
- 235 Οἷον προμνήϊον ἐκύκα· ἀνέμωσι δ' οἷον
 Φάρμακα λυγρ', ἵνα παύχῃ λαθοῖτο πατερίδ' αἶψα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δακύν τε καὶ ἐκπίον, αὐτίκ' ἔπειτα
 ῥέδδω πεπληγυῖα, κατὰ σπυροῖσιν ἔειργον.
 Οἱ δ' οὖν μιν ἔχον κεφαλὰς φωνὴν τε δέμας τε,
- 240 Καὶ τρέχας· αὐτὰρ νῆς ἦν ἱμπείδ', ὡς τοπάρος περ.
 "Ὡς οἱ μιν κλαίοντες ἔρχατο· τοῖσι δ' Κίρκη
 Πάρ ῥ' ἀκρον βάλαοντ' ἱβάλε, καρπὸν τε κρανίης,
 Ἐδμήν, οἷα σύες γαμψοκράδεις αἶψα ἔδουσιν.
 Εὐρύλοχ' δ' αἰψ' ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
- 245 Ἀλγελίην ἐτάρην ἐρέον καὶ ἀδευκία σότμον.
 Οὐδέ τις ἐκράδαι δύνατο ἔπ', ἱερὸς περ,
 Κῆρ ἄχρ' ἐμὴν βεβροχημένην· ἐν δὲ οἱ οὖτε
 Δακρυόφιν σίμπλαντο, γόνυ δ' οἷστα θυμῷ.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν πάντες ἀγλασάμεθ' ἐξέροντες,
- 250 Καὶ τότε ἦν ἄλλων ἐτάρην κατέλειξεν ὀλεσθῆναι,
 "Ὁμῶν, ὡς ἐκείνης, ἀνά δρυμὰ, ραϊδίμ' Ὀδυσσεῖ.
 Εὐερῶν ἐν βίῳσι τετυγμένα δάματα καλά
 Σισσοῖσιν λίσσι, περὶ σκίπτει ἐνὶ χώρῃ.
 Ἐνθα δὲ τις μέγαν ἴσον ἐποιχομένη λίγ' αἰδὼν,
- 255 "Ἡ θεὸς, ἢ γυνή· τοὶ δ' ἐφθέγοντο καλιῦντες.
 Ἡ δ' αἰψ' ἐξελθῶσα δύρας οἷζε φαινὰς,
 Καὶ κάλῃ· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρήσιν ἔποντο.
 Αὐτὰρ ἔγδ' ὑπόμενα, οἰσάμεν' δόλον ἔη.
 Οἱ δ' αἶψ' αἰσάθησαν ἀολλίως, ἐδὲ τις αὐτῶν
- 260 Ἐξεράνη· θηρὸν καὶ καδμήν' ἰσοκρίαν.
 "Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔγδ' ὡς περὶ μὲν ξίει ἀρρησέην.
 "Ὡμοῖν βαλόμεν, μέγα, χάλκεον· ἄμοι δ' τόξα.
 Τὸν δ' αἰψ' ἠρώγια αὐτὴν ἔδον ἠγῆσθαι.
 Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφοτέρωθεν λαβὼν ἐλίσσεται γένων,
- 265 Καὶ μ' ὀλοφρομένην ἔπειτα περὶ σκίπτει σπυρῶδα.
 Μὴ μ' ἄγε κείσ' αἰκόντα διοτρεγέας, ἀλλὰ λίπ' αὐτῶ.
 Οἶδα γὰρ ὡς ἔπ' αὐτὸς ἐλεύσεται, ἔτι τιν' ἄλλον.
 Ἀέκως σὼν ἐτάρην· ἀλλὰ ξὺν τοῖσδεσι θάσσοι
 Φεύγωμεν· ἐτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἔμπερ.
- 270 "Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔγδ' μιν ἀμειβομένην σπυροῖσιν,
 Εὐρύλοχ',

Qui mihi charissimus sociorum erat, quemque maximi faciebā: 225

O socii, intus sane aliqua texens ingentem telam,
Pulchre canit, (pavimentum autem totum resonat)
Aut Dea, aut femina: quæ alloquamur ocyus.

Sic dixit, illi vero allocuti sunt vocantes.

Quæ continuo egressa januas aperuit splendoras, 230

Et invitabat, illi una omnes imprudenter sequebantur:
Eurylochos autem remansit, suspicatus fraudem esse.

Collocavit autem introductos per sediliaque thronosque.

Ipsisque caseum, & farinam, & mel recens

Vino dulci confudit: commiscuitque pani 235

Venena nocentia, ut omnino obliviscerentur patriæ terræ.

Ast ubi porrexeritque & ebiberunt, statim deinde

Virgula percutiens, intra haras conclusit.

Illi vero porcorum quidem habebant capita vocemque corpusque,

Et setas, mens tamen erat firma, ut antea. 240

Sic hi quidem flentes conclusi sunt: quibus Circe

Ilicis fructum glandemque projecit, & fructum corni,

Ad edendum, qualia sues humi cubare sucti semper edunt.

Eurylochos autem continuo venit celerem ad navem nigram,
Nuncium de sociis relaturus & amarum fatum: 245

Sed neque proloqui quibat verbum, cupidus licet,

Cor dolore ingenti percussus: eique oculi

Lacrymis implebantur, luctum enim præ se ferebat animus.

Sed cum ei omnes instarentus interrogantes,

Tunc cæterorum sociorum narravit exitium: 250

Ivinus, ut jusseras, per querceta, inclyte Ulysses:

Invenimus in vallibus fabricatas ædes pulchras

Pœlitis lapidibus, conspicuo in loco.

Illic quædam magnam telam texens argute canebat,

Aut Dea, aut mulier: illi vero alloquebantur vocantes eam. 255

Quæ continuo egressa fores aperuit splendoras,

Et vocabat, simul omnes illi per imperitiam sequebantur:

At ego substici, ratus dolum esse.

Illi vero simul evanuerunt universi, neque quisquam eorum

Apparuit, diu autem desidens spectabam. 260

Sic ait, at ego gladium quoque argenteis clavis confixum

Humeris apposui, ingentem, ferreum: circum etiam arcum,

Illumque continuo jussi eandem viam ducere.

At ille ambabusprehendens precabatur genua,

Et me flens verbis alatis alloquebatur: 265

Ne me duc illuc invitum ô Jovis alumne, sed relinque hic.

Novi enim quod neque ipse redibis, neque quemquam aliorum

Abduces tuorum sociorum, sed cum istis ocyus

Fugiamus: adhuc enim effugeremus malam diem.

Sic ait, at ego ipsum excipiens allocutus sum: 270

Odyssea.

T

- Εὐρύλοχ', ἦτοι μὲν σὺ μὲν αὐτῇ τῷδ' ἐνὶ χάρει
 Ἐδῶν καὶ πίνων κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἔμμι, κρεττὴρ δέ μοι ἰσχυρὸν ἀντάνακτα
 Ὡς ἱππῶν παρὰ νηὸς ἀνῆον ἠδὲ θαλάσσης·
- 275 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἀρ' ἐμμελλον ἰὼν ἱεῖας ἀνὰ βήσας
 Κίρκης ἔξωδαι πολυφαρμάκῃ ἐς μέγα δῶμα,
 Ἐνθά μοι Ἑρμείας χρυσοῤῥαπτις ἀντεκόλλουσιν
 Ἐρχομένην πρὸς δῶμα, νενίη ἀνδρὶ ἰοικώς
 Πρῶτον ἰσπνήτη, τῷτ' ἡρ' ἡρακλεΐδῃ·
- 280 Ἐν τ' ἄρα μοι οὐ χεῖρ, ἔπειτ' ἔφατ', ἐγὼ τ' ὀνόμαζε,
 Πῇ δ' αὐτὸς δύστην δι' ἀκείας ἔρχαι οἶσθ',
 Χῶρε δίδου ἰὼν; ἵταρσι δέ τοι οἶσθ' ἐνὶ Κίρκης
 Ἐρχαται, ὥς σὺς πυκινὴς κυθμῶνας ἔχοντες.
 Ἡ γὰρ λυσόμεν' οὐδ' ἔρχαι; εἰδὲ σε θημὶ
- 285 Αὐτὸν γοήσων, μῦθους δ' σὺ ἐνθά περ ἄλλοι.
 Ἀλλ' ἄγε δὴ σε κακῶν ἐκλύσομαι ἠδὲ σαρῶσω·
 Τῇ τόδ' ἐφάρμακον ἰδλὸν, ἔχων δ' ἐς δώματα Κίρκης
 Ἐρχεο, ὃ κέν τοι κρεττὸς ἀλαλήσῃ κακὸν ἥμαρ.
 Πάντα δέ τοι ἱέω ὀλοσώα δύναι Κίρκης·
- 290 Τεύχε' τοι κυκῶ, βαλὲ δ' ἐνὶ φάρμακα σίτω.
 Ἀλλ' εἰδὲ ὥς δίλξαι σε δυνήσεται; ἔ γ' ἰάσθ'
 Φάρμακον ἰδλὸν ὃ τοι δῶσω. ἱέω δ' ἔκαστα·
 Ὅππότε κεν Κίρκη σ' ἰλάτῃ πειριμένη ῥάβδῳ,
 Δὴ τότε σὺ ξίφ' οὐδ' ἱρυσάμεν' παρὰ μηρῶ·
- 295 Κίρκη ἰσαίξαι, ὥς κτάμεναι μεναιήων.
 Ἠδὲ σ' ὑποδδίσασα κελύσεται εὐνὴνδυνά·
 Ἐνθα σὺ μνηστὴρ ἔπειτ' ἀπαγήνασθαι θεῷ εὐνῇ,
 Ὅρεα κέ τοι λύση θ' ἱτάρης, αὐτὸν τε κομίση·
 Ἀλλὰ κτενέσθαι μιν μακάροισιν μέγαν ἔρκον ὀμίσσας,
- 300 Μὴ τι τοι αὐτῇ σῆμα κακὸν βουλευόμεν ἄλλο,
 Μὴ σ' ὀπτογυμνωθέντα κακὸν κ' ἀνήνορα δύνῃ.
 Ὡς ἄρα εἰρήσας πόρῃ φάρμακον Ἀργεῖόντης,
 Ἐκ γαίης ἱρύσας, καὶ μοι οὖσιν αὐτὴ ἰδείξεν.
 Ρίξῃ μὲν μέλαν ἵσκι, γάλακτι δ' εἰκλον ἀνδρῶν·
- 305 Μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί. χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσων
 Λιδοῖασι γὰρ θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.
 Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπίθῃ πρὸς μακρὸν ὀλυμπόν,
 Νῆσον αὖ ὑλίσσασαν· ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
 Ἦα. πολλὰ δέ μοι κρεδὴν πόρρυε κίοντι.
- 310 Ἔσθι δ' ἐνὶ θυρῇσι θεῶς καλλιπλοκάμοιο·
 Ἐνθα γὰρ ἰδούσα, θεῶς δέ μιν ἐκλυνε αὐδῆς.
 Ἠδ' αἰψ' ἐξελθῶσα δύρας ὥϊε θαινῆας,
 Καὶ κἀλφ' αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ μιν ἀκαχήμεν' ἦτορ,
 Εἴσι δέ μ' εἰσαγαγῶσα ἐπὶ θρόνῳ ἀργυρῆϊ,
 Καὶ δαδάλει· ὑπὸ δ' ἑρῆνυς ποσσὶν ἦν.
 Τεύχε' δέ μοι κυκῶ χρυσῶν δέπαι ὄρεα πύριμα·

Euryloche, equidem tu mane isthic hoc in loco

Edens & bibens cavam apud navem nigram:

At ego vadam, dura enim mihi adest necessitas.

Sic fatus ab nave ego discedebam atque mari.

Sed cum jam eram pergens sacras per valles

275

Circes perventurus veneficæ ad magnam domum,

Ibi mihi Mercurius aureo caduceo *in signis* obviam venit

Incedenti ad domum, adolescenti viro similis

Primum pubescenti, cujus gratissima est pubertas:

Manuique mihi in hæsit, verbumque dixit, & compellavit: 280

Quorsum sic temere ô infelix per juga incedis solus,

Locorum ignarus? socii autem tibi illi in Circes *adibus*

Conclusi sunt, ut fues permunita latibula inhabitantes.

An hos liberaturus huc venis? neque te autumo

Ipsum rediturum esse, manebis enim tu ubi utique alii. 285

Sed age jam te ex malis exsolvam atque servabo:

Accipe hoc medicamen bonum, retinentis autem ad domum Circes

Vade, quod tibi à capite avertat malum diem.

Omnia autem tibi dicam perniciofa consilia Cistees:

Apparabi tibi mixturam, injiciet vero medicamina in panem. 290

Sed neque sic labefacere te poterit, non enim permittet

Remedium bonum quod tibi dabo, dicam vero singula:

Quando Circe te percutiet prælonga virga,

Tum scilicet tu gladium acutum extrahens à femore,

In Circei irrue, perinde atque interficiendi cupidus.

295

Illa vero te subtimefcens invitabit ad concubitum:

Ibi tu nequitiam deinde recusa Deæ lectum,

Ut tibi dissolvatque socios, teque ipsumque *benigne* curet:

Sed jube ipsam beatorum magnum juramentum jurare,

Haud ullum tibi ipsi detrimentum malum paraturam se aliud, 300

Ne te nudatum malum & efforminatum faciat.

Sic locutus præbuit medicamentum Mercurius,

Ex terra evulsum, & mihi naturam ejus monstravit.

Radice quidem nigrum erat, lacti vero similis flos:

Moly autem ipsum vocant Dii, difficileque effossu

305

Viris utique mortalibus, Dii autem omnia possunt.

Mercurius quidem post hæc discessit ad magnum Olympum,

Per insulam sylvosam: ego autem ad domum Circeæ

Ibam, multaque mihi cor cogitabat eunti.

Constiti autem pro foribus Deæ cirrææ:

310

Ibi stans clamavi, Dea autem meam exaudivit vocem.

Quæ statim egressa fores aperuit splendoras,

Et invitabat, at ego sequebar incertens corde.

Collocavit autem me introducens in sedili argenteo clavis,

Pulchro, fabrefacto: scabellumque sub pedibus erat.

315

Adornavit autem mihi misturam aureo poculo ut biberem:

T ij

- Ἐν δέ τε φάρμακον ἦκε, κακὰ φρονέειν ἐνὶ θυμῷ.
 Αὐτὰρ ἱππεὶ δῶκεν τε, καὶ ἔκπιον, ἔδῃ μ' ἔδελξεν,
 ῥάβδῳ παπληγυῖα, ἐπὶ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 310 Ἐρχο νῦν συρένδε, μετ' ἄλλων λέξον ἱταίρων.
 Ὡς εἶπ'· ἰγῶ δ' αὖρ ὅζυ ἔρυσσάμην παρὰ μηρῶ,
 Κίρκη ἐπιήξα, ὥς τε κτάμεναι μενεαίνων.
 Ἥδ' ἰμέγα ἰάχουσα ὑπείθεσσι, καὶ λάβε γόνων,
 Καὶ μ' ολοφροσύνῃ ἔπεια πτερόεντα προσηύδα,
 325 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πῶθι τοι πόδες ἡδὲ τεκνίη;
 Θαῦμα μ' ἔχῃ ὥς ἐτι πῶϊν τάδε φάρμακ' ἔδελχῃς.
 Οὐδὲ γὰρ ἔδῃ τις ἄλλ' ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνίτην
 Ὅς κε πῶϊ, καὶ προῖτον ἀμείψεται ἐκὼν ὀδόντων.
 Σοὶ δέ τις ἐν στήθεσιν ἀκήλητ' ἔστιν.
 330 Ἡ οὖν Ὀδυσσεύς ἴασι πολύτροπ', ὃν τέ μοι αἰεὶ
 Φάσκειν ἐλεύσεσθαι χρυσόρραπις Ἀργεῖόντης,
 Ἐκ Τροίης ἀνίοντα δοῆ' σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 Ἀλλ' ἄγε δὴ κολλῶ μὲν αὖρ Δίῳ, νῶϊ δ' ἔπειτα
 Εὐνῆς ἡμετέρας ἐπιβήσομεν, ὅρσα μινέντι
 335 Εὐνῇ καὶ φλότῃ, ποίποδομεν ἀλλήλοισιν.
 Ὡς ἔρατ', αὐτὰρ ἰγῶ μιν ἀμειβομένην προσηύπειν·
 ὦ Κίρκη, πῶς γὰρ με κέλη σά ἥπιον ἦ;
 Ἡ μοι σῆς μὲν ἔθικας ἐνὶ μεγάροισιν ἱταίρας·
 Αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα δολοφρονέουσα κίλευεις
 340 Ἐς θάλαμόν τ' ἵεναι, καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
 Ὅρσά με θυμωθέντα, κακὸν καὶ ἀνήμερον Διὶ;
 Οὐδ' ἂν ἔγωγ' ἔδελοιμι τῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
 Εἰ μή μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὄρκον ὀμόσασθαι,
 Μῆτι μοι αὐτῷ σῆμα κακὸν βεβυσσέμεν ἄλλο.
 345 Ὡς ἰσαμύν· ἡ δ' αὐτίκ' ἀπαμνυῖν ὡς ἐκέλευθ'·
 Αὐτὰρ ἔπει ῥ' ὀμοσέν τε τελευτήσῃν τε ἢ ὄρκον,
 Καὶ τότε ἰγῶ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέῃ εὐνῆς.
 Ἀμείπολοι δ' ἄρα καθὰ ἐνὶ μεγάροισι σέοντο
 Τίσαρες, αἱ οἱ δῶμα πάντα δρῆσθαι ἴασι.
 350 Γίνοντα δ' ἄρα τά γ' ἐκ τε κρηνῶν, δῶτό τ' ἀλσίων,
 Ἐκ δ' ἰερῶν ποταμῶν, οἳ τ' εἰς ἅλαδ' ἀφροῖσι.
 Τάων ἡ μὴ ἔβαλλε δρόνοις ἐνὶ ρήγεα καλά,
 Πορθύρεα καθύπερθε, ὑπένερθε δ' λίθ' ὑπέβαλλεν·
 Ἥδ' ἐτέρη προπάροιθε δρόνων ἐτίταινε τραπέζας
 355 Ἀργυρίας, ἐπὶ δέ σφ' ἐτίθη χρύσεια κάπνεια·
 Ἥδ' ἐτέρη κρητῆρι μελίερα οἶνον ἱκίρνα
 Ἥδ' ἐν ἀργυρίῳ, νέμε δ' χρύσεια κύπελλα,
 Ἥδ' ἐτίττει ὑδῶρ ἱερὸν, καὶ αὖρ ἀνέκαιε
 Πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μέγαλον· ἱαίνετο δ' ὑδῶρ.
 360 Αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσαν ὑδῶρ ἐνὶ ἥτοσι χαλκῷ,
 Ἐς ῥ' ἰσαμίνθον ἴσασα, λό' ἐκ τρίποδος μεγάλειο,
 Θυμῆς κτεράσασα κατὰ κρητὸς τε καὶ ἁμῶν,

Et medicamen immisit, mala meditans in animo.
Sed postquam dedit, & ebibi, neque me labefecit,
Virgula feriens, verbumque dixit, & compellavit:
Abi nunc in haram, cum cæteris cuba sociis. 320

Sic ait: ego autem gladium acutum stringens à femore,
In Circeam irrui, tanquam occidere cogitans.
Illa vero magnum exclamans subtercurrit, & prehendit genua,
Es me lamentans verbis volatilibus allocuta est:

Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs atque parentes? 325
Stupor me tenet quod, cum biberis hæc medicamina haud labetac-
Neque enim quisquam alius vir hæc medicamina sustinuit (tuses.
Quicumque hauserit, & primum transmiserit per septum dentium.
Tibi vero aliqua in pectoribus indomita mens est.
Certe tu Ulysses es versutus, quem mihi semper 330
Prædixit venturum aureæ virgæ dominus Mercurius,
Ex Troja reversum celeri cum nave nigra.
Sed age sane in vaginam gladium pone, nos vero deinde
Lectum nostrum conscendamus, ut commixti
Læto & amore, confidamus invicem nobis. 335

Sic ait, at ego ipsam excipiens alloquebar:
O Circe, quo pacto me jubes tibi mitem esse?
Quæ mihi sues quidem fecisti in domibus socios:
Ipsam autem hic detinens, dolosa jubes
Ad thalamum ire, & tuum conscendere lectum, 340
Ut me nudatum, malum & effœminatum facias?
Haud equidem ego volo tuum conscendere lectum,
Nisi mihi sustineas Dea magnum juramentum jurare,
Nullum mihi damnum malum machinaturam te aliud.

Sic dicebam. Illa vero continuo juravit ut jubebam. 345
At postquam juravit perfectique jusjurandum,
Tum ego Circes conscendi perpulchrum lectum.
Ancillæ autem fidæ in domo satagebant
Quatuor, quæ ei per domum ministræ erant.

Nascuntur autem hæc ex fontibus, & à nemoribus, 350
Et ex sacris fluminibus, quæ in mare profluunt.
Harum una quidem iniecit sedilibus tincta stragula pulchra,
Purpurea superne, inferne lintea candida subjecit:

Altera vero ante sedilia explicuit mensas
Argenteas, eisque imposuit aureas lances: 355

Tertia vero in cratere mellis suum vinum miscebat
Dulce in argenteo, distribuit autem aurata pocula:
Quarta vero aquam ferebat, & succendit ignem
Multum sub tripode magno, calefiebat autem aqua.
At ubi jam ferbuit aqua in splendido aheno, 360
In labrum mittens me, lavit ex tripode magno,
Animo meo gratum spargens per caputque & humeros,

- Ὅρεά μοι ἐκ κάματος θυμορρόρον εἴλετο γυῖον·
 Αὐτὰρ ἔπει λῶσιν τε, καὶ ἔχουσιν λίω' ἑλαῖα,
 365 Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα·
 Εἶσι δέ με εἰσαγαγῶσα ἐπὶ θρόνῳ ἀργυροῖα,
 Καλὰ, δαιδαλέα· ἰσθὸς δ' Ἰφνὺς ποσσὶν ἦεν.
 Χίρσιβα δ' ἀμείβετο· πρὸς ἴσθον ἐπέχουσιν ἔρμους
 Καλῇ, χρυσείῃ, ἰσθὸς ἀργυροῖον λείπειτο,
 370 Νίψαδάμ· παρὰ δ' ἔστιν ἱστάνουσι τρέπιζαν.
 Σίτον δ' αἰδοῖν παρίδμεν ἔρμους,
 Εἶδ' αὖτε πάλιν ἐτίθεισα, χαρίζεσθαι παρόντων.
 Ἐδίδυμα δ' ἐκίλευεν· ἑμῶς δ' ἔχ' ἦνδαν θυμῶ.
 Ἀλλ' ἦρην ἀλλοφρονέων, κακὰ δ' ὅσ' αἶετο θυμῶς.
 375 Κίρκη δ' ὡς ἐτόνυσεν ἑμὶ ἦμρον, καὶ ἐπὶ σίτῳ
 Χειρὰς ἰάλλαντα, συγχεῖν δέ με πένετο ἔχοντα,
 Ἀγχι παρῖσταντο ἔπειτα πτερύγεσσιν ἀνὰ πύδα,
 Τίς δ' ἔσται Ὀδυσσεύς κατ' ἀρ' ἔξω ἰσθὸς ἀνάσσει,
 Θυμὸν ἔδαν, βρομῆς δ' ἔχ' ἀπταγὰς καὶ ποτὶ πύδα·
 380 Ἡ τινὲς σὺ δόλον ἄλλον οἶσθα, εἰδότες σε χρὴ
 Διιδίμῳ· ἰδὼ γάρ τοι ἀπώροτα καρτερὸν ἔκον.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔγωγε μιν ἀμειβόμενον παρῖσταντο,
 ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνὴρ ὅς ἐναΐσιμῳ εἴη,
 Πρὶν πλάιν πάσσαλας ἰδὼτ' ἢ ἠδὲ πωτῆτ'·
 385 Πρὶν λῦσαδ' ἱτάρης καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;
 Ἀλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πεινῶν φαγέμεν τε καλεῖσθαι,
 Λῦσον, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼ ἑλπίδας ἱτάρης.
 Ὡς ἔφαρ'· Κίρκη δ' οὖν ἐκ μεγάροιο βεβήκει
 Ῥάβδον ἔχουσα ἐν χειρὶ, θυρὰς δ' ἀνέσχευε θυρῶν·
 390 Εἰ δ' ἔλασεν σιαιοῖσιν οἰκίτας ἐνναοῖσιν.
 Οἳ μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐναντίοι· ἡ δ' οὖν αὐτῶν
 Ἐρχόμενον προσάλειεν ἑκάστῳ φάρμακον ἄλλο.
 Τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τεύχεα ἔρπον, ἃς πρὶν ἔβουε
 Φάρμακον ἐλόμηνον, τό σφιν πῶρ' αἰσάντια Κίρκη·
 395 Ἄνδρες δ' αἰψ' ἐγένοντο νεώτεροι ἢ παλαιοὶ ἦσαν,
 Καὶ πολλοὶ καλλίονες καὶ μείζονες ἰσορράδαί·
 Ἐβουσαν δέ με κύνες, ἔβον τ' ἐν χερσὶν ἑκάστω·
 Πᾶσιν δ' ἱμερῆς ἰσθὸς γ' ἔσται, ἀμφὶ δ' ὀδῶμα
 Σμυρδαλέον κονάβει· δεξιὰ δ' ἑλπίαι· αὐτῇ
 400 Ἠδὲ μευ ἀγχι εἴσα πτερύγεσσιν ἀνὰ πύδα,
 Δικρινὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ·
 Ἐρχεο νῦν ἐπὶ νῆα Διὸν καὶ Διὶνα θαλάσσης·
 Νῆα μὲν ἄρ' ἐπ' αὐτοῖσιν ἐβουσαν ἥπειρε δέ,
 Κτήματα δ' ἐν σπείσιν ἐβουσαν, ὅπλα δέ πάντα·
 405 Αὐτὸς δ' αἰψ' ἵεναι, καὶ ἄγειν ἑλπίδας ἱτάρης.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἑμοῖον ἑσπεύετο θυμῶς ἀγέμεν·
 Βῆν δ' ἵεναι νῆα Διὸν καὶ Διὶνα θαλάσσης·
 Εὖρον ἔπειτ' ἐπὶ νῆϊ Διὸς ἑλπίδας ἱτάρης

Donec mihi lassitudinem animi pestem exemit membris.

Ast ubi lavit, & unxit pingui oleo,

Meque læna pulchra induit atque tunica:

365

Collocavit me introductum in seculi argenteo clavos

Pulchro, fabrefacto: scabellumque sub pedibus erat.

Aquam autem ancilla gutto infundebat ferens

Pulchro, aureo, super argenteo lebere,

Ad lavandum, juxta autem politam explicuit mensam.

370

Panem autem pudica proma apposuit ferens,

Edulia multa apponens, gratificans de præsentibus.

Edere autem jussit, meo tamen non placebat animo.

Sed sedebam alia cogitans, mala enim prævidebat animus.

Circe autem ut animadvertit me sedentem, neque ad cibum

375

Manum porrigentem, gravem autem me dolorem habentem,

Prope astans verba volatilia dixit:

Quid sic Ulysses sedes similis muto,

Animum rodens? cibum autem non attingis neque potum?

Certe aliquem dolum alium times, neque te oportet

380

Timere: jam enim juravi tibi firmum juramentum.

Sic ait, at ego ipsam excipiens dixi:

O Circe, quis enim vir, qui æquus & justus sit,

Prius sustineat gustare cibum atque potum,

Antequam solverit socios & præ oculis viderit?

385

Sed si nempe benigna bibere edereque jubes,

Solve, ut oculis videam perdilectos socios.

Sic dicebam. Circe autem ex ædibus ibat

Virgam habens in manu, foresque aperuit haræ:

Exegitque porcis similes novem annorum.

390

Illi quidem continuo stabant oppositi: ipsa autem per eos

Incedens adunxit unicuique medicamen aliud.

Eorumque membris pili defluebant, quos ante produserat

Medicamen exitiale, quod ipsis dederat augusta Circe:

Virique statim fiebant juniores quam antea fuerant,

395

Et multo pulchriores & majores aspectu.

Agnoverunt autem me illi, hæseruntque in manibus quisque:

Omnibus autem dulcis subortus est luctus, circumque domus

Horrendum resonabat. Dea vero miserta est & ipsa:

Quæ prope me stans locura est dia Dearum:

400

Generose Lærtiade multiscie Ulysses,

Vade nunc ad navem celerem & ad litus maris:

Navem quidem omnium primum subducite ad continentem,

Possessionesque in speluncas propius ferte, armaque omnia:

Ipsæ autem statim revertere, & adduc dilectos socios.

405

Sic ait, at mihi persuasus est animus generosus.

Instititque ire ad navem celerem & litus maris:

Inveni deinde juxta navem celerem dilectos socios

- Οἷατρ' ὀλοφυρομένης, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
 410 ὣς δ' ὅταν ἀγροαυλοὶ πόρτις περὶ βῆς ἀγλαίας
 Ἐλθούσας εἰς κόπρον, ἑσὴν βοτάνης κορίσανται,
 Πᾶσαι ἅμα σκαίρουν ἐναντία· ἑδὲ τι σπκοί
 Ἰχθυό, ἀλλ' ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιδέουσι
 Μητέρης· ὥς ἔμε κύνες ἔπει ἰδὼν ὀφθαλμοῖσι,
 415 Δακρυύοντες ἔχυντο. δέκησε δ' ἄρα στίσι θυμὸς
 ὣς ἔμην ὡς εἰ πατρίδ' ἰκοίαιτο καὶ πόλιν αὐτῶν
 Τρηϊκίης Ἰθάκης, ἦν τ' ἔτρεφον ἡδ' ἐγένοντο.
 Καὶ μ' ὀλοφυρομένη ἔπει πτερόντα περσινύδων,
 Σὺ μὲν πεσπταντι διοτρεῖς ὡς ἐχάρην,
 420 ὣς εἰ τ' εἰς Ἰθάκην ἀφικόμεθα πατρίδα γαῖαν·
 Ἀλλ' ἀγὰρ ἤν' ἀλλαν ἑτάροι καταλέξον ὀλέθρον.
 ὣς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ περσινὴν μαλακοῖς ἐπέεσσιν
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμύπερτον ἐρύσσομεν ἡπείρην δέ,
 Κτήρ' ἡν τ' ἐν σπηλαίοις πελάσομεν, ὅπλ' αὖτε πάντας
 425 Αὐτοὶ δ' ὀτρύνουσι ἔμοι ἅμα πάντες ἐπειδαι,
 Ὅρα ἰούδ' ἑτάρος ἡρώς ἐν δώμασι Κίρκης
 Πίνοντας καὶ ἔδοντας. ἐπιστατοὶ γὰρ ἔχουσιν.
 ὣς ἑτάμην. οἱ δ' ὅκα ἔμοις ἐπείασι πείδοντο.
 Εὐρύλοχ' ὃς μὲν αὖτ' ἐρύκατο πάντας ἑταίρους,
 430 Καὶ σφεις εὐνήσας, ἔπει πτερόντα περσινύδα,
 Ἄ' δειλὸν, πόσ' ἔμεν; τί κακῶν ἡμείρετε τέτων,
 Κίρκης ἐε μέγαρον καταβήμεναι; ἢ κεν ἅπαντας
 Ἡ' σὺς καὶ λύκας περιήσεται, καὶ λέοντας,
 Οἳ κεν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκη,
 435 Ὡς περ ΚυκλωΨ ἔρξ', ὅτε οἱ μίσαυλον ἴκοντο
 Ἡμῖτεροι ἑταροὶ, σὺν δ' ὁ θεσφύς εἶπεν Ὀδυσσεύς.
 Τέτε γὰρ καὶ κύνες ἀταδ' ἀλίχουσιν ὀλοντο.
 ὣς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ καὶ μετὰ φρεσὶ μεμνήμενα,
 Σπασσάμεν' ὅταν ὅπως αὖρ παχί' ὡραὶ μῆν,
 440 Τῷ οἱ δοτομήσας κεφαλὴν ἑδᾶς δέ πελάσσει,
 Καὶ περὶ περ ἰόντι μάλα χερδόν. ἀλλὰ μ' ἑταῖροι
 Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλ',
 Δορυγῆς, τέτον μὲν εἴσομεν, εἰ σὺ κελύεις,
 Αὐτὰρ ὡς νῆι τε μῆνιν καὶ νῆα ἔρυσσαι·
 445 Ἡμῖν δ' ἡγεμόνι' ἰσθ' ὡρὸς δώματα Κίρκης.
 ὣς εἰμένονοι, παρὰ νῆος ἀνήιον ἡδὲ θαλάσσης.
 Οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχ' αὖτ' αὖτ' ὡρὸς νῆι λείπειτο,
 Ἀλλ' ἔπει· ἑδδυσεν γὰρ ἑμὴν ἐκπαγλον ἐπιπῆν.
 Τόδεα δ' ὅτε ἄλλας ἑτάρος ἐν δώμασι Κίρκης
 450 Ἐνδυκίως λῶσιν τε, καὶ ἔχουσιν λῶ' ἐλαίῳ.
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας ἕλας βάλλει, ἡδὲ χιτῶνας.
 Δαιτυμῆδες δ' ἄρα πάντας ἐφύρμεν ἐν μεγάρουσιν.
 Οἱ δ' ἔπει ἀλλήλους εἶδον, φρεσὶν αὐτὸ τε πάντα,
 Κλαῖον ὀδύρμενοι, περὶ δ' ἐσταχίζετο δῶμα.

Miserabiliter lugentes, tenellas lacrymas profundentes.
 Ac veluti villaticæ vitulæ circum vaccas armentales 415
 Venientes ad mandram, postquam herbæ saturæ sunt,
 Omnes simul vitulantur adversum: neque amplius stabula
 Detinent, sed multum mugientes circum currunt
 Matres: sic *circum* me illi ubi viderunt oculis,
 Lacrymantes effundebantur: putabatque ipsorum animus 425
 Ita esse quasi in patriam venissent & urbem suam
 Asperæ Ithacæ, ubi nutriti sunt atque nati:
 Et me lugentes verbis volatilibus alloquebantur:

Tibi quidem redeunti Jovis alumne sic gratulamur,
 Perinde atque si in Ithacam venissemus patriam terram: 430
 Sed age cæterorum sociorum narra interitum.

Sic dicebant. Ast ego alloquebar blandis verbis:
 Navem quidem omnium primum subducamus in litus,
 Bonaque in speluncis reponamus, armaque omnia.
 Vos autem accelerate me una universi sequi, 435
 Ut videatis socios sacris in ædibus Circes
 Bibentes & comedentes, copiam enim habent.

Sic dicebam, illique celeriter meis verbis obediebant.
 Eurylochus tamen solus mihi detinebat omnes socios,
 Et eos compellendo, verbis voluctibus allocutus est: 438

Ah miseri, quo imus? quid mala concupiscis ista,
 Circes ad ædes ut descendatis? quæ omnes
 Aut fures aut lupos reddet, aut leones,
 Qui ei magnam domum custodiamus etiam necessario,
 Ut Cyclops fecit, quando ei *ad* causam venerunt 445
 Nostri socii, unaque hic audax secutus est Ulysses.
 Hujus enim etiam illi insipientia perierunt.

Sic ait. At ego in mente constituēbam,
 Stringens longum gladium crasso à femore,
 Hoc ei abscindens caput ad solum dejicere, 448
 Tametsi consanguinitate proximo, sed me socii
 Mollibus verbis retinebant aliunde alius:

Jovis alumne, hunc quidem sinamus, siquidem tu jubes,
 Hic juxta navem manere & navem custodire:
 Nobis autem dux esto sacram ad domum Circes. 455

Sic locuti, ab nave ascendebant atque mari.
 Neque tamen Eurylochus cavam apud navem relinquebatur,
 Sed sequebatur, timebat enim meas atroces minas.
 Interea vero cæteros socios in domo Circe
 Studiose lavitque, & unxit pingui oleo: 460
 Circumque lænas induit, atque tunicas.

Epulantes autem pulchre omnes invenimus intra ædes.
 Hi vero postquam invicem conspexerunt, reputaruntque omnia,
 Flebant lugentes, undiquaque autem resonabat domus.

- 455 Ἦδ' ἐμὲ ἀγχι εἶσα φερσὺν δα δῖα θιάων ,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ ,
 Μικέτι νῦν θαλερὸν γόνον ἐρυντε. ὕδα κ' αὐτὴ
 Ἦ μὲν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθειτ' ἄλγεα ἰχθυόεντι ,
 Ἦδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσῳ .
- 460 Ἄμ' ἀγίτ' ἐδιδίκατο βροχὸν , κ' πίνετε οἶνον ,
 Εἰσέκειν αὐτὶς θυμὸν ἐπὶ στήθεσσι λάβντο ,
 Οἷον ὅτε πρῶτιστον ἐλείπετε πατερίδα γαῖαν
 Τρηχίης Ἰθάκης· νῦν δ' ἄσκηλεις κ' ἄθυμοι
 Λίσσι ἄλλης χαλεπῆς μεμνημένοι· ἐδὲ ποθ' ὑμῶν
- 465 Θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ , ἐπιπὴ μάλα πολλὰ σέποσθε .
 Ὡς ἔραθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπιπιθέτο θυμὸς ἀγήνωρ .
 "Εὔθα μὲν ἡμᾶτα πάντα τελεσφόρον εἰς ἵπιαυτον
 "Ημεθα δαινύμενοι κρία τ' ἄσπιτα κ' μέθυ ἡδύ·
 Ἄμ' ὅτε δ' ῥ' ἵπιαυτος ἦν , πτερὶ δ' ἔτρεπον ὄρω ,
- 470 Μνηῶν φθιόντων , πτερὶ δ' ἡμᾶτα μακρὰ τελείων ,
 Καὶ τότε μ' ἐκκαλίσαντες ἔραν ἱέρηες ἱταῖοι ,
 Δαιμόνι , ἦδ' ἡνὶ μιμησέσκιο πατερίδ' αἶψα ,
 Εἰ τοι Διόρατόν ἐστι σαωθῆναι , κ' ἰκέσθαι
 Οἶκον ἐς ὑψέροισιν κ' αὖτ' ἐς πατερίδα γαῖαν .
- 475 "Ὡς ἔραν· αὐτὰρ ἔμωγ' ἐπιπιθέτο θυμὸς ἀγήνωρ .
 "Ὡς τότε μὲν πρῶπαν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 "Ημεθα δαινύμενοι κρία τ' ἄσπιτα κ' μέθυ ἡδύ·
 "Ημ' δ' ἥλιον κατέδυ , κ' ἐπὶ κνέρας ἤλθει ,
 Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρον σκυόεντα·
- 480 Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβάς πτερυγαλλέ' εὐνῆς ,
 Γάνων ἐλκτάγνυσα· θιά δ' ἐμὲ ἔκλυε αὐδῆς·
 Καὶ μιν εἰσέσας ἔπτα πτερόεντα φερσὺν δα ,
 Ὡ Κίρκη , τέλεισόν μοι ὑπόχρεον ἥπτερ ὑόεσσις ,
 "Οικαδέ πεμψέμεναι· θυμὸς δ' ἐμὲ ἱσσυταὶ ἦδ' ,
- 485 Ἦδ' ἄλλων ἱτάρων , οἱ μὲν ροδιούθκοι φίλον κῆρ ,
 Ἄμφ' ἐμ' ὀδυρόμενοι , ὅτε περ σὺ γε νόστον γέννηαι·
 Ὡς ἔραμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θιάων ,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ ,
 Μικέτι νῦν αἰχοντες ἐμῷ ἐνὶ μίμνεται οἴκῳ·
- 490 Ἄμ' ἄλ' ἡν' χρεὶν πρῶτον ὁδὸν τελείσαι , κ' ἰκέσθαι
 Εἰς Ἀῖδαο δόμους κ' ἱπαινῆς Περσερόνης ,
 Ψυχῇ χρησομένης Θηβαίης Τειρεσίαιο ,
 Μάντι' ἀλλὰ , τῷ τε φρένες ἑμπεδοί εἰσι·
 Τῷ κ' περνεῖσσι νόον πόρε Περσερόνεια
- 495 Οἷῳ πεπνύσθαι· τοὶ δ' , σκιαὶ αἴωσαν .
 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάδην εἶλον ἦτορ·
 Κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενον· ἐδὲ τι θυμὸς
 "Ηδ' ἔτι ζῶειν κ' ὅραν ῥά' ἥλιον .
 Αὐτὰρ ἔπειτα κλαίον τε κυλινδόμενός τε κορυθαίην ,
- 500 Καὶ τότε δὴ μιν ἔπλεον ἀμειβομένην πρῶσιπον·

Ille vero prope me stans alloquebatur dia Dearum :

455

Divine Laërtiade versute Ulysses ,
Ne amplius nunc tenellum luctum excitetis : novi & ipsa
Partim quot in ponto passi estis dolores piscoso ,
Partim quot inimici viri mala tibi intulerunt in continente.
Sed agite comedite cibum , & bibite vinum ,
Donec denuo animum intra prœcordia reciperitis ,
Qualem habebatis cum primum reliquistis patriam terram
Asperæ Ithacæ : nunc vero aridi lassitudine estis & tristes
Semper erroris duri memores : neque unquam vobis
Animus est in lætitia , quia multa passi estis.

460

465

Sic ait , nobisque mox persuasus est animus generosus.
Hic quidem diebus omnibus integrum in annum
Sedimus epulantes carnes immensas & suave vinum :
Sed quando jam annus erat , & circumvertebantur horæ ,
Mensibus exactis , & dies longi perfecti erant ,

470

Tunc me evocantes alloquebantur perchari socii :
Infelix , jam nunc memor esto patriæ terræ ,
Si tibi fatale est servari , atque pervenire
Domum in excelsam & tuam in patriam terram.

Sic dicebant , at mihi persuasus est animus generosus.

475

Sic tum quidem tota die ad solis occasum
Sedimus epulantes carnes infinitas & suave vinum ;
Quando vero sol occidit , & caligo advenit ,
Illi quidem dormierunt per ædes obscuras :
At ego Circes inscendens perpulchrum lectum ,
Ad genua supplex rogavi , Dea vero meam audivit vocem :
Et ipsam compellans verba volatilia dixi :

480

O Circe , perfice mihi promissionem quam promissisti ,
Ad domum missuram : animus enim mihi impellitur jam ,
Atque cæterorum sociorum , qui mihi affligunt charum cor ,
Circa me lamentantes , quandocumque tu abes.

485

Sic dicebam. Illa continuo excepit dia Dearum ,
Divine Laërtiade vaferrime Ulysses ,
Ne amplius nunc inviti mea manete in domo :
Sed aliam oportet primum viam perficere , & pervenire
In Plutonis domos & sævæ Proserpinæ ,
Animam consulturos Thebani Tiresiæ ,
Vatis cæci , cujus prœcordia integra sunt.
Ei etiam mortuo mentem tribuit Proserpina
Solut ut sciret , reliqui autem umbræ volitant ,

490

495

Sic ait , at mihi fractum est meum cor :
Flebam autem in lecto sedens , neque animus
Volebat amplius vivere & videre lumen solis.
Ast ubi flendo volutandoque saturatus eram ,
Tunc scilicet ipsam verbis excipiens alloquebar :

500

- Ω^τ Κίρκη, τίς γδ ταύτην ὁδὸν ἠγεμύνουσι ;
 Εἰς αἶδ[Ⓢ] δ' ἔσσω τις ἀρίκετο νῆϊ μελαίνῃ.
 Ὡς ἱράνῃ. ἢ δ' αὐτὴν ἀμείβετο θία θεάν,
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 305 Μὴ τι τοι ἠγεμόν[Ⓢ] γε ποδὴ παρὰ νῆϊ μελίδα·
 Ἴσον ἢ εἴσας, αἶα δ' ἰσία λευκὰ πατάσας.
 Ἥδ' αἶ' τὴν ἢ κέ τοι ποτὶ Βορέαο φέρουσιν.
 Ἀμ' ἐπὶ τ' ἀνδρὶ νῆϊ δ' Ὀκίανειο περήσας,
 Ἐνθ' ἀκτὴ τέ λαχίνα κ' ἄλσια Περσεφονείας,
 310 Μακροὶ τ' αἰγυροὶ, κ' ἰτιάι μολοσίκαρποι,
 Νῆα μὲν αὐτὲ κέλσας ἴσ' Ὀκίανω βαθυδύνῃ,
 Αὐτὸς δ' εἰς αἶδω ἰέναι δόμον εὐφρόντα.
 Ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριπληγίδων τε ῥέεσσι
 Κακυτὲς θ', εἰς δὲ συγὸς ὕδατος ἐσιν Ἀπορρώξ,
 315 Πέτρῃ τε, ξυνοσίς τε δύα ποταμῶν ἱερδύπων.
 Ἐνθα δ' ἵπυθ' ἦσσι χειμῶνις πέλσας, ὥς σι κελύω,
 Βύθροισι φύξαι ὅσων τε συγέστον ἔνθα κ' ἔνθα.
 Ἀμὲν αὐτὰς ἢ χυὸν χυῖδα παῖσι νικύσας,
 Πρῶτα μελικρήτω, μετέπειτα ἢ ἡδὺ οἶνον,
 320 Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλριτα λευκὰ παλύνειν.
 Πολλὰ ἢ γυνῶναι νικύων ἀμειννὰ κάρηνα,
 Ἐλθάν εἰς Ἰθάκην, σείεον βέν ἥτις ἀέρι
 Ῥέζειν ἐν μεταέροισι, πυρὴν τ' ἐμπλησίδμ' ἐαθλῶν.
 Τιμεισὶν δ' ἀπαυυδὶν οἶν ἱερυσείδμ' οἶο,
 325 Παμμέλαιαν, ὅς μῆλοισι μεταπρήφ' ὑμετέρουσι.
 Αὐτὰρ ἐπὶ νῆϊ εὐχῆσι λίσσῃ κλυτὰ θῆνα νεκρῶν,
 Ἐνθ' οἶν ἀρνεῖον ῥέζειν Διὶ λύν τε μέλαιναν,
 Εἰς Ἑρεβ[Ⓢ] σρέψας, αὐτὸς δ' Ἀπορόσοι τεκπέιδα,
 Ἰέρμ[Ⓢ] ποταμοῖο ῥοάων. ἔνθα ἢ πολλὰ
 330 Ψυχὰς ἐλεύσονται νικύων κατατεθνηώτων.
 Δὴ τὸτ' ἐπιθ' ἱτάροισιν ἐποτρύνει κ' ἀνῶξαι
 Μῆλα τὰ δὴ κατέκειντ' ἰσραγιδύα νηλεὶ χαλκῷ
 Δείροντας κατακῆναι· ἐπύξασθαι ἢ θεοῖσιν,
 Ἰερθίμω τ' Αἰδῇ κ' ἱπαινῇ Περσεφονείῃ.
 335 Αὐτὸς ἢ ξίρ[Ⓢ] ὀξύ ἱρυαάμ[Ⓢ] παρὰ μνη[Ⓢ]
 Ἥδ' αἶ', μνηδὲ ἱᾶν νικύων ἀμειννὰ κάρηνα
 Αἵματ[Ⓢ] ἄσπον ἱδμ', πρὶν Τιμεισίαο πυθιάδαι,
 Ἐνθά τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται ὄρχαμε λαῶν,
 Ὅς κέν τοι εἴπωσιν ὁδὸν κ' μέτεα κελύεθαι,
 340 Νίσσον θ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
 Ὡς ἱρατ'. αὐτίκα ἢ χρυσόδερον[Ⓢ] ἤλυθεν ἦος.
 Ἀμφοὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνα τε εἵματα ἔσεν.
 Αὐτὴ δ' ἀργύρεον φάρ[Ⓢ] μέγα ἐννυτο νύμφῃ
 Λεπτὸν κ' χαρίεν, πρὶν ἢ ζῶντ' ἐλάτ' ἰξούι,
 345 Καλὴν, χρυσεῖν· κεραλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτειν.
 Αὐτὰρ ἔγ' ἀδ' ἀματ' ἰὼν ὠτρυνον ἱταίρας,

Μελιχίους

© Circe, quisnam hanc viam præbit?

In Plutonis domos enim nemo unquam pervenit nave nigra.

Sic dixi. Illa continuo respondit dia Dearum:

Divine Laërtiade versute Ulysses,

Minime tibi ducis desiderium apud navem curæ sit:

505

Quin malo erecto, velisque albis expansis,

Sede: illam enim tibi flatus Boreæ feret.

Sed cum jam nave per Oceanum trajeceris,

Ubi litusque molle & nemora Proserpinæ,

Longæque populi, & salices steriles,

510

Navem quidem illic siste in Oceanum vorticosum,

Ipse autem in Plutonis eas domum obscuram.

Ubi & in Acherontem Pyriphlegetonque conflunt

Cocytusque, qui scilicet Stygis aquæ est rivus,

Et rupes, conflensque duorum fluviorum *est* murmurantium. 515

Ibi deinde Heros accedens prope, ut tu jubeo,

Fossam fode cubitalem quaquaversum.

Circa illam libamen funde omnibus manibus,

Primum mulso, deinde etiam dulci vino,

Tertium autem aqua: insuper autem farinam albam misce. 520

Multa vero supplicato manium inanibus capitibus,

Te reversum in Ithacam, sterilem vaccam quæ optima *fit*

Sacrificaturum domi tuæ, pyramque impleturum rebus bonis.

Tiresiæ vero separatim arietem sacrificaturum soli,

Prorsus nigrum, qui inter oves excellit vestras. 525

Ast ubi precibus oraveris inclytas gentes mortuorum,

Ibi tum ovem marem sacrifica scemellamque nigram,

Ad Erebum convertens, ipse autem seorsim aversus sis,

Contendens ad fluvii fluentia: ibi vero multæ

Animæ accedent manium defunctorum.

530

Nimirum tunc deinde socios hortare & jube

Oves quæ scilicet jacebunt mactata: sævo ferro

Excoriatis comburere: vota vero facere Diis,

Præpotenti Plutoni & sævæ Proserpinæ.

Ipse autem gladium acutum extrahens à femore

535

Sedeas, neque permitte manium inania capita

Ad sanguinem prope accedere, antequam Tiresiam scisciteris.

Hic tibi statim vates adveniet, © dux populorum,

Qui tibi dicat viam & modum itineris,

Reditumque, ut per pontum proficiscaris piscosum.

540

Sic dixit, statimque aureo throno conspicua venit aurora.

Me vero læna tunicaque vestibus vestivit.

Ipse autem candidam togam ingentem induit Nympha

Tenuem & venustam, zonaque cinxit lumbos,

Pulchra, aurea: capitique imposuit calanticam.

545

At ego per domum vadens adhortabar socios,

Odyssea.

V

- Μελιχίοις ἐπέεσι παρσαδὸν ἄνδρα ἱκασον·
 Μικέτι γυν εὐδογτες ἀωτίετι γλυκύν ὕπνον·
 Ἄλλ' ἱερὸν· δὴ γάρ μοι ἐπὶ ῥαδί φόντια Κίρκη·
 § 55 Ὡς ἐράμην· τοῖσιν δ' ἐπαπείβετο θυμὸς ἀγένητος·
 Οὐδὲ μὲν ἐδὴ ἔθαντο ἀπήμενας ἦγον ἱταίρας·
 Ἑλλήνων δέ τις ἔσκε νεώτατος, καὶ τί λῆν
 Ἄλκιμος ἐν πολέμῳ, ἔτε φρεσὶν ἦσιν ἀρησός·
 Ὅς μοι ἀνιὺς ἱτάροισι ἱερός ἐν δώμασι Κίρκης
 § 55 Ψυχή· μείροισι καταλίσσας οἰνοβαρίων·
 Κινυμένῳ δ' ἱτάροισι ὁμάδον καὶ δῶπον ἀκύντας,
 Ἐξαπίνης ἀνέστη, καὶ ἐκλάβετο φρεσὶν ἦσιν
 Ἀφορρὸν καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν·
 Ἀλλὰ καταπτικρὺ τέλῳ στίβῳ, ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
 § 60 Ἀσπαλάων εἶπεν, ψυχὴ δ' αἰδέσθαι κατῆλθε·
 Ἐρχομένηισι δ' ἵπποισιν ἐνὶ μῦθῳ ἔειπον,
 Φάει γύ αὖ οἶκον δὲ φίλον ἐς πατρίδα γαῖαν
 Ἐρχοῦ· ἄλλην δ' ἡμῖν ἐδὸν τιμήμεστο Κίρκη
 Εἰς Αἶδας δόμους καὶ ἐπαιγῆς Περγαστοῖς,
 § 65 Τυχὴ χρησομένης Θηβαίᾳ Τιρυσίῳ·
 Ὡς ἐράμην· τοῖσιν δ' ἐπαπείβετο θυμὸς ἀγένητος·
 Ἐξομνοὶ δ' ἐκατέρωθεν γαῖαν, τίλλοντό τε χαίτας·
 Ἄλλ' ἔτι γὰρ τις πρὸς ἑλπίδα μιν ἐπέειπε·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θύγα ἑλπίδας
 § 70 Ἠομῶν ἀχνυμένων, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
 Τόρρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηὶ μελαίνῃ
 Ἀρνείον κατὰ νηὶ οἶον, θηλὴν τε μέλαιναν,
 Πῆλα παρὰ νηὶ οἶον, τίς αὖ θείον ἐκ ἐδύοντα,
 Ὀρθαλμοῖσιν ἴδουσι, ἢ ἐνδ' ἢ ἐνθα κίοντα.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ ΟΔΥΣΣΕΙ' ΑΣ Α. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΥΩΔΙΑΣ.

Α Πατρὶς παρὰ τὰς Κίρκης ἐντολὰς εἰς ἄδαν κατῆλ-
 θεν· καὶ ὡς ἤκουσε Τιρυσίᾳ τῇ μακρῶς περὶ τῆς ἑαυτῆς
 καὶ τῆς ἄλλων σωτηρίας, καὶ ὡς τὰς Ἑσπερας καὶ τὰς Ἑσπείδας
 εἶδεν ἐν ἄδαν, καὶ τὴν μετῆρα, καὶ τῆς ἐς Ἴλιον συστρεφουσάν-
 των ἱνίκε, καὶ τῆς ἐν ἄδαν κλαζομένης τινός.

Ἀμέδαν δ' ἐν αἰδῶ ψυχῆς ἐνέτυχεν Ὀδυσσεύς.

Α Ὅτι ἐπὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατῆλθον ἡδὲ θάλασσαν,
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπεροῦν ἐρύσσοντες εἰς ἄλαν θύγα,
 Ἐν δ' ἵσον τιμήμετα καὶ ἱσὶα νηὶ μελαίνῃ.
 Ἐν δ' αὖ τὰ μῆλα λαβόντες ἐκσταμέν, ἐν δ' ἡ καὶ αὐτοὶ
 § Βαίοντες ἀχνυμένοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
 Ἡμῖν δ' αὖ κατὰ νηὶ οἶον νηὶ κατὰ νηὶ οἶον.

Mollibus verbis astans virum quemque :

Ne amplius nunc dormientes carpere dulcem somnum :

Sed eamus, jam enim mihi edixit veneranda Circe.

Sic dicebam, illis vero persuasus est animus generosus. §50

Neque tamen vel inde saltem mali expertes abduxi socios :

Elpenor quidam erat minimus natu, neque nimis

Fortis in bello, neque mente sua aptus,

Qui mihi seorsim à sociis factis in ædibus Circes

Refrigerium cupiens dormivit vino gravatus : §51

Moventium autem se sociorum tumultum & strepitum audiens,

Repente surrexit, & oblitus fuerat mente sua.

Retro descendere iens in scalam longam :

Sed recta de tecto decedit, eique cervix

Ex articulis fracta est, anima vero ad inferos descendit. §60

Coniunctibus autem illis ego sermonem dixi :

Autumastis fortassis domum charam in patriam terram

Ituros: aliam autem nobis viam ostendit Circe

In Plutonis domum & sævæ Proserpinæ,

Animam consulturis Thebani Tiresiæ. §65

Sic dixi. Illis vero fractum est charum cor.

Sedentes autem illic flebant, vellebantque capillos.

Sed enim nullus profectus fiebat lugentibus.

Sed quando jam ad navem celerem & litus maris

Ibamus tristes, teneras lacrymas profundentes, §70

Interea vadens Circe ad navem nigram

Masculam alligavit ovem, fœmellamque nigram,

Facile prætergressa: quis Deum volentem

Oculis videat, aut huc aut illuc euntem?

ARGUMENTUM LIBRI XI. ODYSSEÆ HOMERI.

E Narrat quomodo ex Circes mandatis ad inferos descenderit: & quo pacto audiverit Tiresiam vatem de sua & ceterorum fortuna: Et ut Heroas & Heroïdas viderit apud inferos, & matrem, & eorum qui ad Ilium militaverunt, nonnullos, & eorum qui apud inferos puniuntur.

A. Apud Orcum animas convenit Ulysses.

AST ubi ad navem devenimus & mare,
Navem omnium primum deduximus in mare divinum,
Malumque imposuimus & vela navi nigræ.
Etiam pecudes fumentes inegimus, atque ipsi quoque
Conscendimus moerentes, uberes lacrymas profundentes.
Nobis autem rursus à posteriori parte navis nigræ proram
V ij

- Ἰκμῆνον ἔργον ἰοὶ πολλοῖσι, ἰδλὸν ἱταῖρον,
 Κίρκην εὐπλόκαμον, δεινὴν Διὸς αὐδήσασα.
 Ἡμῖς δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
 10 Ἡμεῖα. τὴν δ' ἀνέμος τε κυβερνήτης τ' ἴδυνεν.
 Τῆς ὃ πανημερείης τέταθ' ἰστία ποντοπορέας,
 Δύσειτό τ' ἠέλιος, σκυῖοντό τε πάσαι ἀγυαί.
 Ἡδ' ἐς ποίρεθ' ἴκανε βαθυρροῦς Ὀκίαντος.
 Ἐνθα ὃ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμος τε πόλις τε
 15 Ἦέει κ' νεφέην κεκαλυμμένοι, ἐδ' ποτ' αὐτὲς
 ἠέλιος φαίδων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
 Οὐδ' ὅποτ' ἂν σείχῃσι πρὸς ἑρῶν ἀστερόεντα,
 Οὐδ' ὅταν ἄψ' ἐπὶ γαίαν ἄψ' ἑρῶν ὀβριστεύοντα,
 Ἄλλ' ἐπὶ νύξ' ὅλη τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.
 20 Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκέλευον· ἐκ δὲ τὰ μῆλα
 Εἰλόμεθ'. αὐτοὶ δ' αὐτὲ παρὰ ῥόον Ὀκίαντος
 Ἡμῶν, ὅρ' ἐς χῶρον ἀρικόμεθ' ὃν φράσε Κίρκη.
 Ἐνθ' ἱερῆα μὲν Περίμηδης Εὐρύλοχος τε
 Εἶχον· ἐγὼ δ' ἄορ ὅξυ ἱρυσάμενος παρὰ μῆρ',
 25 Βόθρον ὄρυξα ὅσον τε πυγύσιον ἐνθα κ' ἐνθα.
 Ἀμφ' αὐτὰρ ὃ χροῶς χιούων πᾶσι νεκύσιν,
 Πρώτα μελικήνῃ, μετέπειτα δ' ἠδὲ οἶνον,
 Το τρίτον αὖτ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἀλφίτα λευκὰ πάλυνεν.
 Πολλὰ δ' ἔγχευεν νεκύων ἀμειννὰ κάρηνα,
 30 Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, σῦρρε βῶν ἥτις ἀρίστη
 Ρέειν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλοσάμεν ἰδλῶν.
 Τειρεσίη δ' ἀπαύειδεν ὄν ἱερυσίμεν σῆρ
 Παμμίλῃαν, ὃς μῆλοισι μεταστέφει ἡμέτεροισι.
 Τὸς δ' ἐπεὶ εὐχολῆσι λιτῆσί τε ἔθνεα νεκρῶν
 35 Ἐμισόμην, τὰ δ' ἔμῃ λαβὼν ἀπειροτόμῃσιν
 Ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἷμα κελαινέρι· αἱ δ' ἀγέροντα
 Ψυχὰς ἰὼ' ἐξ Ἑρέβης νεκύων καταταθνεύων,
 Νύμφαί τ', ἠίδεοί τε, πολύτλητοί τε γέροντες,
 Παρθενικαὶ τ', ἀταλαὶ νοσηνθῆα θυμὸν ἔχουσαι.
 40 Πολλοὶ δ' ἐτάμενοι χαλκίῃσιν ἐγχύουσιν
 Ἄνδρες ἀρήφατοι, βίβροτ' αὖτ' αὖτ' ἔχοντες,
 Οἱ πολλοὶ περὶ βόθρον ἱροῖταν ἄλλοθεν ἄλλῃ
 Θεοπεσίῃ ἰαχῇ· ἐμὲ δ' ἧλαρ δέος ἦρξ'
 Δὴ τότε· ἐπεὶ ἐτάροισιν ἰσοτρήνας ἐκέλευσα,
 45 Μῆλα τὰ δὴ κατέκειτ' ἱεραγυῖα νηλεὲς χαλκῷ,
 Δίερχοντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δ' εἰσοῖσιν,
 Ἰρθίμω τ' Αἰδῇ κ' ἱπαινῇ Περσεφόει.
 Αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος ὅξυ ἱρυσάμενος παρὰ μῆρ'
 Ἦμην, ἐδ' εἶον νεκύων ἀμειννὰ κάρηνα
 50 Αἵματ' αἶσον ἵμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθιδάει.
 Πρώτη δ' ψυχὴ Ἑλπίνωρ ἦλθεν ἱταίρε.
 Οὐ γάρ ποτε ἰδέσθαιτο ἰὼ' ἕλθοις εὐρυοδύης.

Secundum ventum immittit implentem velum, bonum socium,
 Circe cirrata potens Dea *humana* voce utens.
 Nos autem arma cuncta disponentes per navem,
 Sedimus, ipsam *navem* ventusque gubernatorque dirigebat. 10
 Cujus tota die extendebantur vela per pontum vadentis.
 Occidit autem sol, obscurabanturque omnes vici.
 Et ea ad fines pervenit profundi Oceani:
 Hic vero Cimmeriorum erat virorum populusque civitasque
 Caligine & nube tecti, neque unquam eos 15
 Sol lucidus aspicit radiis,
 Neque cum vadit ad cœlum stelliferum,
 Neque cum rursus ad terram de cœlo vertitur:
 Sed nox perniciofa supervolat miseris mortalibus.
 Navem quidem illuc profecti subduximus, pecudes autem 20
 Extraximus: ipsi autem contra ad fluxum Oceani,
 Ibanus, donec in locum pervenimus quem indicaverat Circe.
 Hic victimas quidem Perimedes Eurylochusque
 Tenebant: ego autem gladium acutum extrahens à femore,
 Fossam feci cubitalem inde & inde: 25
 Circa eam autem libamina fundebamus omnibus manibus,
 Primum multo, postea vero dulci vino,
 Tertioque aqua: insuper molam albam miscebam.
 Multaque precatus sum *vovens* manium infirma capita,
 Ubi venissem in Ithacam, sterilem bovem quæ optima 30
Me sacrificaturum in ædibus, pyramque impleturum bonis:
 Tiresiæ vero seorsim ovem sacrificaturum soli
 Totam nigram, quæ inter pecora excellat nostra.
 Has ubi votis & precibus gentes mortuorum
 Precatus eram, illas pecudesprehendens eis cervices abscidi 35
 Super fossam, fluebat vero sanguis niger: atque congregabantur
 Animæ ex Erebo mortuorum defunctorum,
 Sponsæque, juvenesque, & ærumnosi senes,
 Virgunculæque tenellæ, recenti luctu *saucium* animum habentes:
 Multi etiam vulnerati æratis hastis 40
 Viri in bello occisi, cruentata arma habentes,
 Qui multi circa fossam obambulabant aliunde alios
 Immenso clamore: me vero pallidus timor cepit:
 Tum scilicet deinde socios adhortatus iussi,
 Pecudes quæ jam jacebant mactatæ sævo ferro, 45
 Deglubere & comburere, vota que facere Diis,
 Fortique Plutoni & sævæ Proserpinæ.
 Ast ego gladium acutum stringens à femore
 Sedebam, neque sinebam mortuorum debilia capita
 Ad sanguinem prope accedere, priusquàm Tiresiam intertogassem. 50
 Primo vero anima Elpenoris venit socii.
 Nondum enim sepultus erat sub terram spatiosam.

- Σῶμα γδ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατελείποντο ἡμῖς
 Ἄκλαυτον κ' ἀθᾶπτον, ἐπεὶ πόντοῦ ἀλλ' ἐπιγεῖ.
 55 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πατέρωντα προσκῦδων,
 Ἐλπίην, ὡς ἡλθες ὑπὸ ζῶρον κερύντα;
 Ἐρδης πεζὸς ἰὼν ἢ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ;
 Ὡς ἔειπεν. ὁ δέ μ' ἐμώξας ἡμείβετο μῦθον,
 60 Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Ἄσέ με δαίμων αἶσα κακὴ, κ' ἀθέσφατος οἶνός τε
 Κίρκης δὲ ἐν μεγάρῳ καταλέγμεν' ἐκ ἐόντα
 Ἀφρόνι καταβῆναι, ἰὼν ἐς κίμακα μακρὴν,
 Ἄλλα κατανικρὺ τεγεῖσθαι πῖσον, ἐκ δέ μοι αὐχὴν
 65 Ἀσραγάλῳ ἰάγῃ, ψυχὴ δ' αἶδ'ος δὲ κατῆλθε.
 Νῦν δέ σε τῷ ὅπιδεν γυνάξομαι ἡ παριόντων,
 Πρὸ τ' ἀλόχε κ' πατρὸς, ὅς ἐρεε τυτθὸν ἰόντα.
 Τημεάχευ δ' ὄν μόνον ἐνὶ μεγάροισιν εἵπες.
 Οἶδα γδ ὡς ἐνδὲ δὲ κίων δόμοι ἐξ Αἰδοῦ,
 70 Νῆσον ἐς Αἰαίην χήνεις εὐεργετα νῆα.
 Ἐνθά σ' ἔπειτα ἀναξ κέλομαι μνήσασθαι ἐμῷ,
 Μὴ μ' ἀκλαυτον, ἀθᾶπτον ἰὼν ὅπιδεν κατελείπων.
 Νηυσὶν, μὴ τοι τι θεῶν μνημεῖα γένωμαι.
 Ἀλλὰ με κακῆσθαι σὺν τύχῃσιν ἄσά μιν ἐστίν,
 75 Σῆμα τέ μοι χεύει ποταμὸς ἐπὶ θινὶ θαλάσῃ,
 Ἀνδρὸς δυσνόστοι, κ' ἱερῶν ποταμῶν.
 Ταῦτα τέ μοι τέλεισθαι, πηξά τ' ἐπὶ τύμβῳ ἱερτμόν.
 Τὰ κ' ζωὴς ἔρσαν, ἰὼν μετ' ἐμοῖς ἱππέεσιν.
 Ὡς ἔειπ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀντιδόμενον προσέειπον,
 80 Ταῦτά τοι ὦ δύσνη τεύεσθαι τε κ' ἔρξαι.
 Νῶϊ μὲν ὧς ἔπεισιν ἀντιδόμενον συζεύξουσιν
 Ἡμεῖ' ἐγὼ μὲν αὖτις ἐν αἵματι θάσσαντο ἴχθιν,
 Εἰδότεν δ' ἐπὶ τῷ ἰατρῷ πολλὰ ἀγόρευεν.
 Ἥλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μνηστῶν κατακτείνουσιν,
 85 Αὐτολύκῃ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεα,
 Τὴν ζῶν κατέλειπον ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱήν.
 Τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ.
 Ἀλλ' ἐδ' ὡς εἶπον προτέρην, πυκινὸν περ αἶματι,
 Αἵματός δ' αἶσιν ἱμῶν, πρὶν Τριπτολέμῳ πυθέσθαι.
 90 Ἥλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηοαῖς Τριπτολέμῳ,
 Χρῦσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω κ' προσέειπεν,
 Τίσσι αὐτ' ὦ δύσνη λιπὼν εἰς κελίῳ
 Ἦλθες, ὄρεα ἰδὼς νίκας κ' ἀντιπᾶ χάρεσιν.
 Ἀλλ' ἀποχάζεαι βόδρε, ἄτιχ' ὃ δάσσαντο ὀξύ,
 95 Αἵματός δ' ὄρεα πῖον, καὶ τοι μετὰ εἶπον.
 Ὡς εἰπ'· ἐγὼ δ' ἀναχαισάμενος, εἰς ἀγρόν τε
 Καλεῖν ἐγκατέπεμψε. ὁ δ' ἐπὶ πῖον αἶμα κέλει,
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπίσσι προσκῦδα μάντις ἀμύμων.

Cadaver enim in ædibus Circes reliqueramus nos
Indefectum & insepultum, quoniam labor alius urgebat.
Illum ego flevi ut vidi, misertusque sum animo,
Et ipsum allocutus verba volucra dixi:

55

Elpenor, quo pacto venisti sub terras obscuras?
Prius venisti pedes quam ego cum navi nigra:

Sic dixi, ille me plorans excepit sermone:

Inclyte Laërtiade ingeniose Ulysses,
Labefecit me dæmonis fatum malum, & immodicum vinum.

60

Circes in domo cubans non adverti animum,
Quomodo retro descenderem, iens ad scalam longam,
Sed recta de tecto decidi, mihiq; cervix

Ex articulis fracta est, anima vero ad inferos devenit.

65

Nunc te per eos qui post te sunt oro non præsentem,
Per uxoremque & patrem, qui nutrit parvulum,
Telemachumque quem unicum in ædibus reliquisti:

Scio enim quod hinc profectus ex domo Plutonis,
Insulam in Ææam appelles fabrefactam navem:

70

Ibi te deinde Rex, jubeo recordari mei,
Ne me indefectum, insepultum discedens post relinquant,
Digressus, ne qua tibi Deorum ira fiam:

Sed me combure cum armis quæcumque mihi sunt,
Tumulumque mihi agere cani in litore maris,

75

Viri infelicis, etiam posteris audiendum.

Hæc mihi perforce, si, & super sepulchrum remum,
Quo etiam vivus remigabam, quandiu eram cum meis sociis.

Sic ait, at ego ipsum excipiens allocutus sum:

Hæc tibi o infelix perficiam & curabo.

80

Nos quidem sic verbis alternantes tristibus

Sedebamus: ego quidem super sanguine gladium tenens,
Simulacrum vero altrinsecus socii multa loquebatur.

Supervenit autem anima matris demortuæ,

Autolici filia magnanimi Anticlea,

85

Quam vivam reliqui profectus ad Ilium sacrum.

Hanc quidem ego de flevi videns miseratusque sum animo:

Sed neque sic permittebam priorem, multum licet dolens,
Ad sanguinem prope accedere, antequam itessiam audirem.

Supervenit autem anima Itebani Thesææ,

90

Aureum sceptrum tenens, neque agnovit & allocuta est:

Quid hic o infelix linquens lumen solis

Venisti, ut videas maues & inatrabilem locum?

Sed recede à fossa, removeque gladium acutum,

Sanguinem ut bibam, & tibi vera dicam.

95

Sic ait. Ego autem recedens, gladium argenteis clavis distinctum

Vaginæ infixi, ille deinde bibit sanguinem nigrum,

Atque tum scilicet me verbis alloquebatur yates inculpabilis:

- Νόστον δίζκαμ μεληδέα ραΐδιμ' Ὀδυσεῦ·
 120 Τὸν δὲ τοι ἀργαλέον θήσθ' ὀϊός· ἔ γδ οἶα
 Λήτειν Ἑρμοσίγαιον, ὃ, τοι κότον ἔνετο θυμῷ,
 Χωρήμην ὅτε οἱ υἱὸν εἶλον ἐξακλίαςας.
 Ἄλλ' ἐτι μὲν γέ κ' ᾧ· κακὰ περ πάροντες ἰκοῖσθε,
 Αἶα' ἰδέσθης σὸν θυμὸν ἐγκακίειν κ' ἱταίρῳ,
 125 Ὅσῳ πῶτε δὴ πρῶτον πελάσσης εὐεργία νῆα
 Θερμανίῃ νῆσῳ, πορθυγῶν ἰοιδεία πόντον·
 Βοσπορήϊα· δὲ εὐήντε βίαις κ' ἱρία μῆλα
 Ἥελια, ὃς πᾶντ' ἐρεῖα κ' πᾶντ' ἱπανά·
 Τὸς εἰ μὲν κ' ἀσπίδας ἔκας, νύστα τε μίδνα,
 130 Καί κεν ἔσ' εἰς Ἰθάκην κακὰ περ πάροντες ἰκοῖσθε·
 Εἰ δέ κε σίνῃαι, τότε τοι τιμυαίρεμ' ὀνειδρῶν
 Νηϊ τε κ' ἱταίρης· αὐτὸς δὲ ὑπὲρ κεν ἀλύξῃς,
 Ὅψ' κακῶς νύαι, ὀλέσας ἀπο πᾶντας ἱταίρας·
 Νηὸς ἔσ' ἀλλοτρείης· δῆις δὲ ἐν πῆματα οἶκῳ,
 135 Ἄνδρες ὑπεριχλῆς, οἱ τοι κρίστον κατέδασιν,
 Μωρόν μ' ἀντιθέην ἀλοχόν κ' ἔδνα διδόντες·
 Ἄλ' ἦτοι κείνων γέ βίαις λποτίταιμ' ἐλθέω.
 Αὐτὰρ ἔπει μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τιοῖσι
 Κτείνῃ· ἢε δόλω, ἢ ἀμπαδὸν ὀξυῖ χαλκῷ,
 140 Ἐρχέσθαι δὲ ἦν τετα λαβῶν εὐήεις ἑρετμόν,
 Εἶδοκε τὰς ἀρίκῃαι οἱ ἐκ ἱτασι θάλασσαν
 Ἄνιρες, ἔδδ' ὅ' ἄλεισι μεμνημῶν εἶδαν ἑδυσιν.
 Οὐδ' ἄρα τὸ γ' ἱτασι νῆας ροινικοπαρῆς,
 Οὐδ' εὐήεις ἑρετμά, τὰ τε πηγεῖα νηυσὶ πείλοντα·
 145 Σῆμα δὲ τοι ἑρέω μάλ' ἀριεραδὸς, ἔδδ' σε λήσθ'·
 Ὅππότε κεν δὴ τοι ξυμβλήμην ἀλλ' ὀδύτῃς
 Φῆν' ἀθημελιζὸν ἔχειν ἀτὰ ραϊδίμῳ ὥμῳ,
 Καί ποτε δὴ γαίῃ σῆξας εὐήεις ἑρετμόν,
 Ρέξας ἱερά καλὰ Ποσειδέωνι ἀνακτι,
 150 Ἀρνῆεν, ταῦρ' ὅν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπερον,
 Οἶκα δὲ λποσειχεν, ἔρδην δ' ἱεράς ἐκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοῖ ἔρανον εὐρὺν ἔχουσιν,
 Πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάνατ' δὲ τοι ἐξ ἀλὸς αὐτῷ
 Ἀδληχερὶ μάλα τοῖ' ἐλεύσεται, ὃς κέ σε πέρη
 155 Γῆρα ὑπὸ λιπαρῷ ἀρημῶν· ἀμφοὶ ᾗ λαοὶ
 Ὀλοῖοι ἔσονται· τὰ δὲ τοι νημερτία εἶρο·
 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν' ἀποσώσωτον,
 Τειρεσίῃ, τὰ μὲν ἄρ' ἔπε ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοῖ·
 Ἄλ' ἀγε μοι τόδε εἰπὲ κ' ἀτρεκέως κατὰλεξον,
 160 Μήτ' ἐς τὴν δὲ ὄρω ψυχὴν κατατεθιμύην·
 Ἦσθ' ἀκίεσθ' ἦσαι χερδὸν αἵματ' ὅν, ἔδδ' ὄν υἱὸν
 Ἰτλιν ἐσάπτα ἰδῆν, ἔδδ' ἀπορτιμυθήσασθαι.
 Εἰπὲ πῶς κέν μ' ἀναγκῆν τιτῶν ἔοντα·
 Ὡς ἐλάμην· ὃ δὲ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμεν' ἀπορτίειπεν,

Reditum quæris mellis instar dulcem illustris Ulysses:
 Quem tibi difficilem faciet Deus, non enim puto 100
 Id latebit Neptunum, qui iram adversum te reposuit animo,
 Iratus quod ei filium charum excæcasti.
 Sed tamen mala licet patientes perveniretis,
 Si velis tuum animum arcere & sociorum,
 Quando scilicet primum appuleris fabrefactam navem 105
 Thrinaciæ insulæ, elapsus obscuro ponto:
 Pascentesque inveneritis boves & pingues pecudes
 Solis, qui omnia videt & omnia inaudit:
 Hos si illæfos reliqueris, reditumque curaveris,
 Et adhuc sic in Ithacam mala licet patientes perveniretis: 110
 Sin læseris, tum tibi definitio interitum
 Navique & sodalibus: ipse quoque etiamsi elabaris,
 Sero tamen calamitose redibis, ubi perdideris omnes socios,
 Navi in aliena: inveniesque mala domi,
 Viros insolentes, qui tibi victum comedunt, 115
 Ambientes divinam uxorem & munera dantes.
 Sed tamen illorum vim ulcisceris adveniens.
 Ast ubi procos in ædibus tuis
 Interfeceris sive dolo, sive palam acuto ferro,
 Proficiscere deinde sumens habilem remum, 120
 Donec ad illos perveneris, qui non sciunt mare
 Viri, neque sale mistam escam edunt.
 Neque sane hi sciunt naves purpureas,
 Neque habiles remos, qui alæ navium sunt.
 Signum vero tibi dicam perquam notabile, neque te latebit: 125
 Quando tibi obviam factus alius viator
 Dixerit te ventilabrum habere in forti humero,
 Tunc scilicet terræ insigens habilem remum,
 Mactans victimas eximias Neptuno Regi,
 Arietem, taurumque, & verrem à quo sues saliantur 130
 Domum revertere, mactæque sacras hecatombas
 Immortalibus Diis, qui cælum latum habitant,
 Omnibus sane ordine: mors vero tibi extra mare ipsi
 Lenta prorsum talis, adveniet, quæ te occidet
 Senectute sub molli confectum: circum autem populi 135
 Felices erunt, hæc tibi certa dico.
 Sic dixit, at ego ipsum excipiens allocutus sum:
 Tiresia, hæc quidem fortassis decreverunt Dii ipsi:
 Sed age mihi hoc dic & vere enarra,
 Matris hanc video animam demortuæ: 140
 Illa tacita sedet prope sanguinem, neque suum filium
 Sustinet palam aspicere, neque alloqui.
 Dic Rex quo pacto me agnosceret talem.
 Sic dicebam, Ille vero me rursus excipiens allocutus est:

- 145 Ῥηϊδίον τοι ἴω, καὶ ἐπὶ ῥηοῖ δαίω·
 ὄντινα μὲν κεν ἱᾶς νεκύαν κατατεθνηώτων
 Αἵματ' ἄσπον ἱμῶν, ὅδε τοι νηκερτές ἐνέψι·
 Ωτ' δέ κ' ἐπιεθονέης, ὅδε τοι πάλιν εἴστιν ὀπίσσω.
 Ὡς φαρμῶν ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον αἰδ' εἴσω·
- 150 Τυρσοῖαο ἀνακτ', εἰπεῖ κατὰ δίστρατ' ἐλεξεν·
 Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτῷ μένον ἐμπέδον, ὅρ' ἐπὶ μήτηρ
 Ἥλυθε, καὶ πῖν αἶμα κελαινερές. αὐτίκα δ' ἐγὼ,
 Καὶ μ' ὀλοφουρῶν ἔπτα σπερσύντα περσπύδα,
 Τίκνον ἱμῶν πῶς ἦλθεε ὑπὸ ζέρον κίρυντα
- 155 Ζωὸς ἐὼν; χαλεπὸν ἦ τάδε ζωῖστιν ἱερὰδα.
 Μῖσσω γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεσθαι.
 Ὀκειανὸς μὲν πρῶτα, τ' ἔπειτα ἐστὶ πειρῆσαι
 Πεζὸν ἐόντ', ἦν μὴ τις ἔχῃ εὐεργέα νῆα.
 Ἡ' νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμεν' ἐνθάδ' ἱκάνεις
- 160 Νῆί τε καὶ ἐτάροισι πολὺν χρόνον; εἰδὲ πῶς ἦλθε
 Εἰς Ἰθάκην; εἰδὲ εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;
 Ὡς ἔσσι'. αὐτὰρ ἐγὼ ἀμειβόμεν' ἀπορίεπον,
 Μῆτερ ἱμῶν, χρυσὸν με κατήγαγεν εἰς Αἶδαο,
 Ψυχῇ χρησίμευον Θηβαίη Τυρσοῖαο.
- 165 Οὐ γὰρ πῶς γέδον ἔλθον Ἀχαιῶν, εἰδὲ πῶς ἀμείβῃ
 Γῆς ἐπείην, ἀλλ' αἶν ἔχων ἀλάλητα οἰζύν,
 Ἐξ ἧ τὰ πρῶτότ' ἐπόμην Ἀγαμέμνωνι δίῳ
 Ἴλιον εἰς εὐπάλον, ἧα Τρώεσσι μαχοίμην.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρικίως κατὰλεξον,
- 170 Τίς σύ σε κῆρ ἐδάμασσε ταπηλοῖο θανάτοιο;
 Ἡ δολιχὴ νῆσ', ἥ Ἀρταμῆς ἰοχίαισσι
 Οἷς ἀγνοῖς βελίαν ἐποιοχορμῇ κατίπτεον;
 Εἰπὲ δέ μοι πατέρες τε καὶ υἱῶν ἐν κατέλειπον;
 Ἡ ἔτι πῶς κείνοισιν ἱμῶν γέρας, ἥ τις ἦδ' ἔβη
- 175 Ἀνδρῶν ἀλλ' ἔχῃ, ἱμῶν δ' ἔκ ἐτι ρασὶ νέεσθαι.
 Εἰπὲ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχευ βελήν τε νόον τε,
 Ἡς μέγ' παρὰ παιδί, καὶ ἔμπιδα πάντα φιλᾶσθαι·
 Ἡ ἦδ' ἂν μιν ἐγμῶν Ἀχαιῶν ἐς αἶεσ'.
- Ὡς ἐφάρμην. ἥ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πύθνη μήτηρ,
- 180 Καὶ λῖν κείνη γε μὲν τετραπότι θυμῷ
 Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἰζυρεὶ δέ οἱ αἰεὶ
 Φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἡμέατα δακρυχέσση.
 Σὸν δ' ἔπω τις ἔχῃ καλὸν γέρας, ἀλλὰ ἔκκλ'·
 Τηλέμαχ' αἰετὴν νίμεται, καὶ δαΐτας εἴσας
- 185 Δαίνυται, ἅς ἐπέοικε δικασπόλον ἀνδρ' ἀλεγύνειν·
 Πάντες γὰρ καλίσσι. πατήρ ἦ σὸς αἰετὶ μίμνῃ
 Ἀγρῶ, εἰδὲ πώλινδε κατέρχεται· εἰδὲ οἱ εὐναὶ
 Λέμνα καὶ χλαῖνα, καὶ ῥήγεα σιγαλόντα·
 Ἀλλ' ὅγε χεῖμα μὲν εὐδ' ὅβι δμῶες ἐνὶ οἴκῳ,
 190 Ἐν κένι ἄρχι πυρός, κακὰ δ' ἐχρὲ ἱμάτα εἶτα.

Facile tibi verbum hoc dicam, & in mente ponam: 145
 Quemcumque quidem lines mortuorum defunctorum
 Ad sanguinem prope accedere, ille tibi verum dicet:
 Cui vero invidebis, ille tibi abibit retro.

Sic locuta anima quidem abiit domum Plutonis intra
 Tiresiæ Regis, postquam oracula edisseruit: 150

Ast ego illic manebam constanter, donec mater
 Advenit, & bibit sanguinem nigrum: statim autem agnovit,
 Et me lamentans verbis volucris allocuta est:

Fili mi quo pacto venisti sub caliginem obscuram
 Vivus cum sis? difficile enim hæc viventibus videre. 155

Inter sunt in medio ingentes fluvii & valida fluentia.

Oceanus quidem primum, quem non licet trajicere.

Peditem, nisi quis habeat bene compactam navem.

Num jam à Troja errabundus huc venisti

Cum navique & fociis longo tempore? necdum ivisti 160

In Ithacam? neque vidisti in ædibus uxorem?

Sic ait. At ego ipsam excipiens alloquebar,

Mater mea, necessitas adegit me in Plutonis ædes,

Animam consulturum Thebani Tiresiæ.

Nondum enim prope veni Achaiam, neque nostram 165

Terram adivi, sed semper habens erro ærunnam:

Ex quo primum secutus sum Agamemnonem dium

In Ilium equis aptum, ut cum Trojanis pugnarem.

Sed age mihi hoc dic & vere narra,

Quod nam te fatum edomuit longum somnum inducentis mortis?

An diuturnus morbus, aut Diana sagittis gaudens (170

Suis mitibus jaculis aggrediens occidit?

Dic etiam mihi de patre & filio quem reliqui,

An adhuc apud illos meum imperii decus, aut aliquis jam

Virorum alius habet, me aurem non amplius autumant rediturum.

Dic etiam mihi nuptæ uxoris consiliumque mentemque, (175

An manet cum puero, & salva omnia custodit:

An jam eam duxit Achivorum qui erat præstantissimus.

Sic dicebam, ipsa statim respondit veneranda mater:

Et sane illa quidem manet afflictæ animo 180

Tuis in ædibus: ærunnosæ autem ei semper

Consumuntur noctesque diesque lacrymas fundenti.

Tuum tamen nondum quisquam habet pulchrum imperii honorem

Telemachus lucos colit, & æpulis justis (sed quietus

Epulatur, quæ decet jura populis dantem virum curare: 185

Omnes enim vocant, pater autem tuus illic manet

In agro, neque in urbem concedit: neque illi lecti

Strata & lænæ, & stragula lævia:

Sed ille hyeme quidem dormit ubi mancipia in domo,

In cineribus prope ignem, malaque corpori indumenta induit. 190

- Αὐτὰρ ἰσὴν ἔλθῃσι θέρῃ τε θαλυαῖτ' ὁπώραν,
 Πάντι οἱ κατὰ γένον αἰωὸς· εὐνοπέδοιο
 Φύλλων κεκλιμμένων χθαμαλαὶ βεβλήκαται εὐνά·
 Ἐνθ' ὄρε κείτ' ἀχέων· μέγα δ' οἱσι πένθῃ αἶψα·
 195 Σὺν πτότμον γόων· χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἰκάνη.
 Οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πτότμον· ἐπίσπον.
 Οὐτ' ἐμὶ εἰς μεγάροισιν εὐσκοπῷ ἰοχέαιρα
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσιν ἐποιοχόρῃ κατέπεφνεν,
 Οὐτέ τις εἴ μοι νῦσθ' ἐπλήυθεν, ἢ τε μάλισα
 200 Τηκεῖναι συγρῆ μελίαν ἐξέλειτο θυμὸν.
 Ἄλλα μοι σὸς τε πτόθος, σά τε μῆδια, φαίδιμ' Ὀδυσσεύ,
 Σὴ τ' ἀγατοφροσύνη μελινδία θυμὸν ἀπνύει.
 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἔγωγ' ἔδελον φρεσὶ μερμηρείας
 Μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἐλέην κατατεθνηυῖας
 205 Τρεῖς μὲν ἰφωρμήθην, ἐλέην τέ με θυμὸς ἄνωγε,
 Τρεῖς δέ μοι ἐκ χειρῶν σκιῇ ἵκελον ἢ καὶ ὄνιρα
 Ἐπτατ'· ἱμοὶ δ' ἀχθῶ ἐξυ γένεσκετο κηρόβι μάλλον·
 Καὶ μιν φανήσας ἔπια σπεύοντα περσυνύδων,
 Μητὲρ ἐμὴ, τί νύ μ' ἐ μίμναις ἐλέην μεμασῶτα,
 210 Ὅρεα καὶ εἰν Αἰδαο φίλας περὶ χεῖρε βαλόντο
 Ἀμφοτέρω κρυερίῳ τεταρπόμεναι γόοιο;
 Ἢ τί μοι εἶδαιλον τόδ' ἀγαυὴ Περσιφόνεια
 Ὀτρυν'· ἔφρ' ἔτι μάλλον ὀδυρῶντο στυγίῳ;
 Ὡς ἔφαμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πτότνια μήτηρ,
 215 Ὡ μοι τέκνον ἐμὸν, περὶ πάντων κάμμορι φροτῶν,
 Οὐτὶ σε Περσιφόνεια Διὸς θυγάτηρ ἀπαρίσκη,
 Ἀλλ' αὐτὴ δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε κέν τε δάτωσιν.
 Οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀσία ἴνας ἔχουσιν,
 Ἀλλὰ τὰ μὲν τε σπυρὸς κρατερὸν μῆν' αἰδομένηο
 220 Δαμνά, ἐπεὶ κε πρῶτα λίπη λευκὴ ὀσία θυμός,
 Ψυχὴ δ' ἡὕτ' ὄνιρα· ὀλοπταμένη σπιότνιται.
 Ἀλλὰ φράσδε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δ' πάντῃ
 Ἰδο', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἴπῃαι γυναῖκι.
 Νῶϊ μὲν ὥς ἐπῆσαν ἀμειβόμεν'· αἱ δ' ἔτι γυναῖκες
 225 Ἠλυθον (ὠτρυνεν γὰρ ἀγαυὴ Περσιφόνεια)
 Ὅσας ἀρείσῃων ἀλοχοὶ ἴσαν ἠδὲ θυγάτρες.
 Αἱ δ' ἀμφοῖν αἶμα κελαινὸν ἀολλέες ἠγνέδοντο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ βέλευν ὅπως ἐρέοιμι ἐκάστην·
 Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρεῖη φαίνεται βελή,
 230 Σπασσάμεν' τανύπικες ἄορ παχέ' ὡς παρὰ μῆν',
 Οὐκ εἴων πινέειν ἄμα πάσας αἶμα κελαινόν.
 Αἱ δ' ἐπερμηνεύσιν ἐπῆσαν, ἢ δ' ἐκάστη·
 Ὅν γόνον ἐξαγορεύει· ἐγὼ δ' ἐρέοιμι ἀπάσας.
 Ἐνθ' ἦτοι πρῶτην Τυρρῶ ἴδον εὐπατέρεαν,
 235 Ἢ φάτο Σαλμωνῆ' ἀμύμον' ἐκγον' ἱππῶ.
 Φῆ δ' ἔτι Κρητῆ' ἑλπίαν Αἰολίδαο,

Ἢ πρῶτα μὲν

Ast ubi venit æstasque virensque autumnus ,
Undique illi per fertilem partem vineæ vitiferæ
Ex foliis delapsis humiles sternuntur lectuli.

Ubi ille jacet mœrens : ingentemque in præcordiis luctum alit ,
Tuum fatum deslens : molesta autem insuper senectus urget. 195
Sic enim & ego petri , & fatum obii.

Neque me domi scopum ferire docta jaculatrix
Suis nitibus telis aggrediens interemit ,
Neque aliquis me morbus invasit , qui maxime
Tabæ invisa membris exemisset animum. 200
Sed me tuique desiderium , tuique cura , inclyte Ulysses ,
Tuaque benignitas dulci vita privarunt.

Sic ait. At ego volui mente deliberans
Matris meæ animamprehendere defunctæ.
Ter quidem conabar , amplectique me animus jubebat , 205
Ter autem mihi ex manibus iustar umbræ aut somni
Avolavit : mihiq; dolor acutus existerat ex animo magis :
Et ipsam compellans verbis velocibus allocutus sum :

Mater mea , cur me non expectas amplecti te cupientem ,
Ut etiam apud inferos charas manus circumdantes collis 210
Ambo miserabili delectemur luctu ?

Numquid mihi idolum hoc inclyta Proserpina
Immisit , ut adhuc magis lamentans ingemiscam ?

Sic dicebam , statimque respondebat optima mater :
Heu mihi fili mi , super omnes infelix viros , 215
Minime Proserpina Jovis filia deludit ,

Sed hæc conditio est mortalium , cum mortui fuerint.
Non enim amplius carnesque & ossa nervi habent ,
Sed ea quidem ignis valida vis ardentis
Absumit , ubi primum reliquit alba ossa animus , 220
Anima vero tanquam somnium avolans volat.

Sed in lucem viventium celerrime contende : hæc autem omnia
Scias , ut etiam in posterum tuæ dicas uxori.

Nos quidem sic verbis confabulamur : mulieres autem
Acceperunt (incitabat enim inclyta Proserpina) 225
Quotquot optimarum uxores erant atque filiæ.

Quæ circa sanguinem nigrum frequentes congregabantur.
Ast ego consultabam quo pacto interrogarem singulas ;
Illud autem mihi in animo optimum videbatur consilium ,

Extrahens acutum gladium crasso à femore , 230
Non sinebam bibere simul omnes sanguinem nigrum.

Illæ vero præstolantes alia aliam accedebant , unaquæque autem
Suum genus narrabat : egoque interrogabam singulas.

Hic videlicet primam Tyro vidi bono patre natam ,
Quæ dicebat Salmonei inculpati se filiam esse. 235

Dicebat autem Crethæi se uxorem esse Æolidæ ,

Odyssea.

X

- "Ἡ ποταμὸς ἠέσασατ' Ἐνιπῷ[Ⓢ] Δίειο,
 "Ὅς πολὺ κάλλισ[Ⓢ] ποταμῶν ἰσὶ γαίαν ἦσι.
 Καὶ ῥ' ἰσ[Ⓢ] Ἐνιπῷ[Ⓢ] παλίσκετο καλὰ ῥέειρε.
 240 Τῷ δ' ἄρα εισάμυν[Ⓢ] γαίον[Ⓢ] Ἐννοσίγαι[Ⓢ]
 Ἐν ποταμῷ ποταμῷ παρεΐξατο δινέντ[Ⓢ].
 Πορφύρεον δ' ἄρα κύμα περιεΐξαν ἔρι ἴσον
 Κυρτώθεν, κρύψεν τε Διὸν θνητὴν τε γυναικα.
 Αὖτε ἢ παρθένην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχουσιν.
 245 Αὐτὰρ ἔπει ῥ' ἐτίλειπε Διὸς φιλοτήσια ἔργα,
 "Ἐν τ' ἄρα οἱ ῥῦ χερεῖ, ἔπ[Ⓢ] τ' ἔρατ, ἐκ τ' ὀνόμαζε.
 Χαίρει γυναιὶ εἰλότῃτι, περιπλομῆ[Ⓢ] δ' ἐνιαυτῷ
 Τίξουσ ἀγλαὰ τέκνα· ἔπει ἔκ Δωπράλῃσι εὐναί
 Ἀθανάτων. σὺ ἢ τὰς κομέειν, αἰτιταλλέμεναι τε.
 250 Νῦν δ' ἔρχου πρὸς δῶμα, καὶ ἔχεο, μνη[Ⓢ] ὀνομήνης.
 Αὐτὰρ ἰγὼ τοι Ποσειδάων ἰνοσιχθῶν.
 "Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 Ἦδ' ὑποκυανὰ μιν, Περίην τίκε καὶ Νηληΐα,
 Τῷ κρατερῷ διερχόμεντ[Ⓢ] Διὸς μεγάλῳ γενέειν.
 255 Ἀμφοτέρω[Ⓢ] Περίης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἰαολκῷ
 Ναίῃ πολύρρην[Ⓢ], ὃ δ' αἶ[Ⓢ] ἐν Πύλῳ ἡμαθίοντι.
 Τὰς δ' ἑτέρας Κρηθῆι τίκε βασίλεια γυναικῶν,
 Αἰσονά τ', ἠδὲ Φέριτ', Ἀμυθάσά δ' ἱπποχάρμιν.
 Τὴν ἢ μίτ', Ἀντιόπην ἴδον Ἀσσωποῖο θυγάτηρα,
 260 "Ἡ δὲ καὶ Διὸς εὖχετ' ἐν ἀγκύνησιν ἰαῦσα,
 Καὶ ῥ' ἔτικεν δύο παῖδ[Ⓢ] Ἀμείονά τε Ζηδῶν τε,
 Οἱ πρῶτοι Θήβης ἔδ[Ⓢ] ἐκτισαί ἰωταπύλοιο,
 Πύρρῳ τ', ἔπει ἔ μιν ἀπύργῳ γ' ἐδύναντο
 Ναϊάδ[Ⓢ] εὐρύχορον Θήβην, κρατερῷ περ ἴοντε.
 265 Τὴν ἢ μίτ', Ἀλκμήνῃ ἴδον Ἀμειτρώων[Ⓢ] ἀκοίτην,
 Ἡ[Ⓢ] ῥ' Ἡρακλῆα θεασυμένονα θυμολέοντα
 Γείνατ', ἐν ἀγκύνησι Διὸς μεγάλῳ μεγίστα·
 Καὶ Μεγάρην, Κρείοντ[Ⓢ] ὑπερδύμοιο θυγάτηρα,
 Τὴν ἔχεν Ἀμειτρώων[Ⓢ] υἱὸς μῦ[Ⓢ] αἰὲν ἀτειρής.
 270 Μητίερα τ' Οἰδιπίδαο ἴδον καλὴν Ἐπικάστην,
 Ἡ[Ⓢ] μέγα ἔργον ἔρεξεν αἰδρεῖσσι νόοιο,
 Γημαμένη αἰ υἱεῖ· ὃ δ' ἐν πατέρ' ἐξεναιξας
 Γῆμ[Ⓢ]. ἀσπ[Ⓢ] δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνδρόποισιν.
 Ἀλλ' ὃ μῦ[Ⓢ] ἐν Θήβῃ πολυκράτω ἀλγέα πάσχον,
 275 Καδμείων ἦσαν, θεῶν ὁλοὰς διὰ βελὰς·
 Ἦδ' ἔβη εἰς Αἶδαο στυλάρταο κρατερῷο,
 Ἀφαιδίην βρόχῃσι αἰπὺν ἀρ' ὑψηλοῖο μελάθρ[Ⓢ],
 Ὡ[Ⓢ] ἀχέι χομῶν. τῷ δ' ἄλγιστα κάλλιπ' ὀπίσσω
 Πολλὰ μάλ', ὅσα τε μητρὸς Ἑρινύεος ἐκτελέσει,
 280 Καὶ Χλόεριν ἴδον περιμαλλία, τὴν ποτε Νηλεὺς
 Γῆμ[Ⓢ] ἰδὼν μετὰ κάλλ[Ⓢ], ἔπει πῶρ[Ⓢ] μυρία ἴδνα,
 Ὀφλοτάτῃσι κύρην Ἀμφίον[Ⓢ] Ἰασίδαο,

Quæ fluvium amavit Enipeum divinum,
Qui multo pulcherrimus fluviorum per terram labitur:
Et forte propter Enipei versabatur pulchra fuenta:
Huic igitur similis qui terram continet & quatit Deus

240

In ostiis fluvii accubuit vorticosi.
Purpureus autem fluctus circumstetit monti æqualis
Curvatus, absconditque Deum mortalemque feminam.
Solvit autem virgineam zonam, somnumque offudit.
At postquam perfecit Deus amatoria opera,

245

Inhæsit sane ei manu, verbumque dixit, & compellavit:
Sis læta, mulier, hoc amore, circumvoluto enim anno
Paries pulchros liberos: quia haud vani concubitus
Immortalium, tu vero hos cura enutrique.

Nunc autem i domum, & te contine, neve cuiquam indices: 250
At ego tibi sum Neptunus terræ quassator.

Sic locutus, pontum subiit fluctuantem.

Illa autem prægnans, Peliam peperit & Neleum,
Qui fortes ministri Jovis magni fuere

Ambo: Pelias quidem in spatiosa Jaelco

255

Habitabat abundans pecudibus, hic vero in Pylo arenosa.

Alios quoque Cretheo peperit Regina forminarum,

Asonemque, atque Pheretem, Amythaonemque gaudentem equis.

Post hanc Antiopam vidi Asopi filiam,

Quæ scilicet & ipsa Jovis gloriabatur in ulnis dormiisse, 260

Et habuit duos filios Amphionemque Zethumque,

Qui primi i hebarum fundamenta locarunt septem portas habentiu

Turribusque circumdederunt, cum absque turribus non possent

Habitare spatiosas Thebas, fortes licet essent.

Post hanc Alcmenam vidi Amphitryonis uxorem,

265

Quæ Herculem audacem animum leonis habentem

Peperit, in complexu Jovis magnanimi commissa:

Et Megaram Creontis magnanimi filiam,

Quam habuit Amphitryonis filius animis semper indomitus.

Matrem quoque Edipedis vidi pulchram Epicastam,

270

Quæ ingens facinus commisit imprudentia mentis,

Nupta suo filio: ille vero suum patrem vita spolians

Uxorem duxit, statimque hæc vulgata Dii fecerunt hominibus.

Sed ille quidem in Theba amabili dolores patiens,

Thebanis imperabat, Deorum dira per consilia:

275

Illa autem abiit in Plutonis domum altas portas habentem firmam

Aptans laqueum sublinem ab alta trabe,

Suo dolore correpta. Illi autem dolores reliquit post se

Valde multos, quo: quot matris furia efficiunt.

Et Chlorin vidi perpulchram, quam olim Neleus

280

Uxorem duxit suam ob formam, ubi dedit copiosissimam dotem,

Minimam natu puellam Amphionis Japidæ,

- "Ος ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυῖος ἱερὸν ἄνασιν·
 Ἡδὲ Πύλας βασιλεὺς, τίκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
 285 Νέσσορά τε, Χρόμιόν τε, Περικλύμῃνόν τ' ἀγέροχον.
 Τοῖσι δ' ἴσ' ἰερίην Πηρὸς τίκε, θαῦμα βροτοῖσι,
 Τὴν πάντες μνέοντο σπριεκτίται· ἐδὲ τι Νηλεὺς
 Τῷ ἰδίῳ δὲ μὴ ἔλικας βόας εὐρυμετώπῃς
 Ἐκ Φυλάκῃς ἐλάσσει βίης Ἰρικληΐης
 290 Ἀργαλέας. τὰς δ' οἷον ὑπείχετο μάντις ἀμύμων
 Ἐξελάαν· χαλκῇ δ' δεῦ κατὰ μοῖρα πείθεσθαι,
 Δισμῶ τ' ἀργαλέῃ, καὶ βεκόλοισι ἀγροῖσσι,
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μινέες τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεύοντο
 Ἄψ' ἀπαιτῶντο μὲν ἔτι, καὶ ἐπαύοντο ὄρεσι,
 295 Καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσαι βίῃ Ἰρικληΐν,
 Θέσφατα πάντα εἰπόντα· Διὸς δ' ἰταλίστο βελὴ
 Καὶ Ἀθῆναι εἶδον τὴν Τυνδαρέα παρσάκειν,
 Ἡ δ' ὑπὸ Τυνδαρέῳ κρατίζεσθαι ἐγένετο παῖδι,
 Κάσσορά δ' ἱππόδαμον καὶ πυξὶ ἀγαθὸν Πολυδεῦκιν·
 300 Τὰς ἀμφὺ ζωὴς κατέχευε νοστήσειν αἶα·
 Οἳ καὶ νύκθ' ἤνυσαν τιμὴν πρὸς ἑνὸς ἔχοντες,
 Ἄλλοτε μὲν ζῶνσι ὑπὸ νύκτι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 Τέθνασιν, τιμὴν δ' ἀλογόχασιν ἴτα Διοῖσι.
 Τὴν δ' ἔμει· Ἰρμιόδιαν Ἀλκίῳ παρσάκειν
 305 Εἰσίδον, ἣ δὴ εἶσε Ποσειδάωνι μιγνύειν.
 Καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδας (μινυθαδίας δ' ἐγένετο)
 Ἰπτόν τ' ἀντίδιον, Πυλακλῆτόν τ' Ἐριαλτῆν,
 Οὓς δὴ μικρὺς θρήψε ζεῖδαι ἄρεα,
 Καὶ πολὺ καλίσκας, μετὰ γὰρ κλυτὸν Ὀρέωντα.
 310 Ἐννέωρεν γὰρ τοῖ γὰρ καὶ ἐννεαπῆχετες ἦσαν
 Εὐφροῖ, ἀτὰρ μικρὸς γὰρ ἐγένετο ἠντιόρριος.
 Οἳ γὰρ καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην, ἐν οὐμῷ
 Φυλοπίδα σῆσιν πολυαῖν πολέμοιο.
 Ὅσταν ἴσ' Οὐλύμπῳ μέμασαν δῖμιν, αὐτὰρ ἴσ' Ὀσση
 315 Πήλιον ἐνοσίεωλιν, ἣν ἕσπεος ἀμβρόσιος εἶν.
 Καὶ νῦν κεν ἐξετέλειαν εἰ ἤκεις μέτερον ἔκοντο·
 Ἀλλ' ὅλοισιν Διὸς υἱὸς ἐν νύκτι τίκε Ἀητῶς,
 Ἀμφοτέρω, πρὶν σφῶν ὑπὸ κρατάροισιν ἰύλκας
 Ἀνδρῶν, σφάσσειν τε γένυν εὐανδρῶν λάχνη.
 320 Φαίδρην τε Περικλῆν τε ἴδον, καλὴν τ' Ἀετιάδην,
 Κέρην Μίνω δ' ὀλοόφρον, ἣν ποτε Θησεύς
 Ἐκ Κρήτης ἐς γένον Ἀθηναίων ἱεράων
 Ἦγε μὲν, ἐδ' ὀπώντο. πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔχε
 Διὶ ἐν ἀμυρύνῃ, Διούσεα μαρτυρήσει.
 325 Μαῖραν τε Κλυμῆν τε ἴδον, συγερὴν τ' Ἐριφύλην,
 Ἡ χρυσὸν φίλε ἀνδρὸς ἰδέξατο τιμῆντα.
 Πάσας δ' ἐκ ἀν' ἐγὼ μυθήσομαι ἐδ' ὀνομήτω.
 Ὅσας ἡρώων ἀλόχας ἴδον ἠδὲ θυγάτρεας.

Qui quondam in Orchomeno Minyeo potenter imperavit
 Atque in Pylo regnavit, peperit autem illi pulchros liberos,
 Nectoremque, Chromiumque, Periclymenumque præclarum. 285
 Post hos eximiam Pero peperit, miraculum hominibus,
 Quam omnes ambiebant vicini: neque Neleus
 Huic dabat, qui non nigras boves latis frontibus
 Ex Phylaca abegisset præpotentis Iphicli
 Difficiles *abactu*, quas solus promisit vates inculpatus 290
 Abacturum se: grave autem Dei fatum impedivit,
 Vinculaque sæva, & bubulci agrestes.
 Sed cum jam mensesque & dies finiti essent
 Rursus circumvoluto anno, & advenerunt horæ,
 Atque tunc demum ipsum solvit præpotens Iphiclus, 295
 Fatalia omnia prolocutum: Jovis autem perficiebatur consilium.
 Et Ledam vidi Tyndari uxorem,
 Quæ ex Tyndaro fortes peperit filios
 Castoremque equorum domitorem & pugnis valentem Pollucem:
 Quos ambos vivos habet alma terra: 300
 Qui etiam infra terram honorem ab Jove habentes,
 Alias quidem vivunt alternis diebus, alias autem rursus
 Moriuntur, honoremque fortiti sunt æqualem Diis.
 Post hanc, Iphiamediam Aloeï uxorem
 Aspexi, quæ scilicet dicebat se Neptuno mistam. 305
 Et peperit quidem duos filios (brevis tamen vitæ fuerunt)
 Otumque Diis æquiparandum, inclytumque Ephialtem,
 Quos scilicet longissimis eutrivit alma terra,
 Et longe pulcherrimos, post inclytum Orionem.
 Novem annorum enim illi & novem cubitorum erant 310
 Latitudine, at longitudine erant novem Orgyarum:
 Qui etiam immortalibus minabantur, in cælo
 Certamen moturos tumultuosi belli.
 Ossam super Olympo conati sunt imponere, at super Ossa
 Pelium frondosum, ut cælum permeabile esset. 315
 Et fortassis perfecissent si ad pubertatis mensuram venissent:
 Sed eos perdidit Jovis filius quem pulchricoma peperit Latona,
 Ambos, antequam ipsis sub temporibus lanugo
 Floreret, densareturque mentum florenti lana.
 Phædræque Procrimque vidi, pulchræque Ariadnam, 320
 Filiam Minois prudentis, quam olim Theseus
 Duxit quidem, neque potitus est, ante autem ipsam Diana detinuit
 Dia in circulo, Bacchi monitu.
 Mæramque Clymenamque vidi, odiosamque Eriphylam, 325
 Quæ aurum pro suo marito accepit pretiosum.
 Universas vero hæc ego eloquar neque nominarim
 Quosque Heroum uxores vidi & filias.

- Πρίν γάρ κεν ἢ νύξ ρθείτ' ἀμβροσι[Ⓢ]. ἀλλὰ ἢ ὅρα
 330 Εὐδὲν ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἰλδόντ' ἐς ἱταίρας,
 Ἡ' αὐτῆ. πομπὴ ᾗ θοῆς ὑμῖν τε μέλει.
 Ὡς ἔρατ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἔγνοντο σιωπῇ.
 Κληθμῶ δ' ἔχοντο κατὰ μέγαρα σκίοντα.
 Τοῖσιν δ' Ἀρστη λυκαίνον[Ⓢ] ἤρχετο μῦθον,
 335 Φαίηκες, πῶς ὕμιν ἀνὴρ ἔγε φάμεται ἔν)
 Εἶδος τε μέγας δὲ τε, ἰδὲ φρίκας ἰδοὶ εἰσας;
 Ξύν[Ⓢ] δ' αὐτ' ἰμός ἐστιν ἵπας[Ⓢ] δ' ὅμμασι[Ⓢ] ἴμης.
 Τῷ μὴ ἐπιγυμνοὶ δοτασέμεναι, μηδὲ τὰ δάρεα
 Οὕτω χρηίζοντι κολέετα. πολλὰ γὰρ ὕμιν
 340 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θιῶν ἴσασσι κίοντα.
 Τῷσι δ' ἢ μετέωπε γίγρον ἥρεα Ἐχέην[Ⓢ],
 Ὅς δὲ Φαίηκων ἀνδρῶν προγενέστερ[Ⓢ] καί,
 Ὡς εἴη, ἢ μὲν ὕμιν ἀπὸ σκοπῆς, ἐδ' ἀπὸ δόξης
 Μυθεῖσθαι βασιλῆα πειρώσθαι. ἀλλὰ σίβηδα.
 345 Ἀλκίνοος δ' ἐκ τῷδ' ἔχετα ἔργον τι ἔπ[Ⓢ] τε.
 Τὸν δ' αὐτ' Ἀλκίνο[Ⓢ] ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
 Τότ' οὖν ἔτα δὴ ἔσα ἔπ[Ⓢ], αἶων ἔγχε.
 Ζῶας Φαίηκεσσι φιλορέτμωσιν ἀνάσσει.
 Ξύν[Ⓢ] δ' ἔλκτεα, μάλα σπερ τόσοιο χατίζων,
 350 Ἐμπης ἂν ἐπιμύειναι ἐς αὖθιον, εἰόκε πάσαν
 Δωτίνην τελέσω. πομπὴ δ' ἀνδρῶσι μέλει
 Πᾶσι, μέλιστα δ' ἡμῖ. τὲ γὰρ κρείτ[Ⓢ] ἐς ἐνὶ δῆμῳ.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενον παρσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλκίνοε κρῖον, πάσαν αἰεθόμενα λαόν,
 355 Εἴ με ἢ εἰς ἐνιαυτὸν αἰτῶντο αὐτοῖσι μέμνην,
 Πομπὴν τ' ὀτρύνουσα, ἢ ἀγλαὰ δάρεα διδοῖναι,
 Καί κε τὸ βελούμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη
 Πλειυτέρη σὺν χειρὶ εἶναι ἐς πατρίδ' ἱκίεσθαι.
 Καί κ' αἰδοῖότη[Ⓢ] ἢ εὐλτε[Ⓢ] ἀνδράσιν ἐμῇ
 360 Πᾶσιν ὅσοι μ' ἰδοῦσσι ἰδοῖατα νοστήσαντα.
 Τὸν δ' αὐτ' Ἀλκίνο[Ⓢ] ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
 Ὡς Ὀδυσσεῦ, τὸ μὲν ἐπὶ σ' εἰσκαλῶν ἐστέρωντας.
 Ἡμετέροισι τ' ἔμῳ ἢ ἱκέλευσας, οἷά τε πολλὰς
 Βίοντι γαῖα μέλαινα παλαισπερίας ἀνδράσιν.
 365 Ψεύδεις τ' ἀρτύνοντας ὅθεν καί τις εἴδ' ἰδοῖτα.
 Σοὶ δ' ἐν μὲν μορῶν ἔπειον, ἐνὶ δ' ὅπως ἰδύμεν.
 Μῦθον δ' ὥς ᾗ, τ' αἰδοῖας ἐπισαμῶνως κατέλεξας,
 Πάντας τ' Ἀργείων αἰὼ τ' αὐτῶ κλέεια λυγρῶν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδ' εἰπὲ ἢ ἀπαιέως καπαλέεσσιν,
 370 Εἴ τις ἄν τις ἀντιδῶν ἱτάσθω ἴδας, οἱ τοι ἔσθ' αὐτῷ.
 Ἴλιον εἰς αἶμ' ἔκορτο, ἢ αὐτῶ φόντον ἔλκεπον.
 Νύξ δ' ἦδ' ἄρα μάλα μακρὰ ἀβίσσα[Ⓢ]. εἰδὲ πῶς ὦν.
 Εὐδὲν ἐν μεγάροισιν. σὺ δὲ μοι λέγε θύοικελα ἔργα,
 Καί κεν ἐς ἡνὶ δῆμα ἀναχέμεναι, ὅτε μοι αἰ

Ante enī etiam nox periret divina : sed etiam horā
Dormiendi, sive ad navem celerem mihi digressio ad socios, 330
Sive hic, reductio autem Diis vobisque curæ erit.

Sic ait. At illi omnes quieti erant silentio :
Voluptate enim tenebantur per domum umbrosam.
His vero Areta alba lacertis cœpit sermonem :

Phæaces, qui vobis vir iste videtur esse 335
Formaque magnitudineque, atque mente intus æqua?
Hospes sane meus est : quisque autem vestrum particeps est ho-
Ideo ne festinantes dimittite, neque dona (noris-
Sic egenti parce date, multa enim vobis
Bona in ædibus Deorum benignitate jacent. 340

His autem interfatus est senex Heros Echeus,
Qui scilicet Phæacum virorum maximus natu erat :

O amici, non utique vobis inepte, neque sine judicio
Loquitur Regina prudens, sed obedire :
Alcinoo autem ex hoc pendet opusque dictumque. 345

Hunc autem rursus Alcinous excepit, dixitque :
Hoc quidem sic erit dictum, si modo ego
Vivus Phæacibus navigandi peritis imperabo.
Hospes autem sustineat, tamen si reditus indigus,
Tamen expecta in crastinum, donec totam 350
Donandi rationem perficiam : deductio autem viris curæ erit
Omnibus, potissimum autem mihi : cujus imperium est in populo.

Hunc excipiens allocutus est prudens Ulysses :
Alcinœ Rex, omnium clarissime populorum,
Si me etiam in annum jusseritis hic manere, 355
Deductionemque apparaveritis, & splendida dona dederitis,
Etiam hoc vellem, & utilius esset

Pleniori cum manu eharum in patriam venire,
Et venerabilior & charior viris essem
Omnibus quotquot me in Ithacā viderent reversum. 360

Hunc rursus Alcinous allocutus est, dixitque :
O Ulysses ! hoc quidem neutiquam te existimamus aspicientes.
Impostoremque esse & fallacem, cujusmodi multos
Pascit terra nigra multifariam interspersos homines,
Mendacia concinnantes unde quis neque suspicaretur. 365
Tibi autem inest forma verborum, mensque bona :

Historiam vero uti Poëta scite recepisti
Omnium Argivorum, cuique ipsius dolores tristes.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
Si quosdam exolorum sociorum vidisti, qui te ipsum 370
Ad Ilium simul secuti sunt, & illic fatum obierunt.
Nox autem hæc valde longa, impenſa : neque adhuc tempus
Dormiendi in ædibus : tu autem mihi dic mira opera,
Etiam in auroram divinam sustinerem, si mihi tu

- 375 Τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδία μυθήσασθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν[Ⓢ] παρέρην πολύμηκτος Ὀδυσσεύς,
 Ἀλκίνοος κρείον, πάντων ἀειδύκετος λαῶν,
 ὅρῃ μὲν πολέων μύθοισι, ὅρῃ δ' ἐν ὕπνῳ.
 Εἰ δ' ἔτ' ἀκούμενός γε λιλαίεσθαι, ἔκ' ἂν ἐγώ γε
 380 Τάτων σοι φρονέοιμι καὶ οἰκτροτέρῳ ἄλλ' ἀγορεύσας
 Κίδη· ἐμῶν ἐτάρσεν, οἱ δὲ μετόπισθεν ὄλοντο,
 Οἱ Τρώων μὲν ὑπεξέβρυχεν σφόνδασαν αὐτὴν,
 Ἐν νῆσσι δ' ὀλοφύοντο κακῆς ἰσότητι γυναικός.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπασπείδασ' ἀλλυδίδες ἄλλα
 385 Ἀγνὴ Πελοποννησια γυναικῶν θνητοτέρων,
 Ἥλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνον[Ⓢ] Ἀτρείδης
 Ἀχιυμένη· περὶ δ' ἄλλα ἀγῆρατ' ὅσα μ' αὐτῷ
 Οἴκῳ ἐν Αἰγιάδιῳ θάνατον καὶ πτόμον ἐπέσπεν.
 Ἔγνω δ' αὖτ' ἐμὲ κύν[Ⓢ] ἐπεὶ πῶν αἶμα κελαιόν.
 390 Κλαίῃ δ' ὄρε λιγύας, θαλίσσῃ κατὰ δάκρυα εἴκων,
 Πιπτάς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀϊζυόσθαι μνησάντων.
 Ἀλλ' ἐγὰρ σὶ ἐτ' ἦν ἰς ἐμπιδ[Ⓢ], εἴδε τι κίχες
 Οἷον παρ' ὤμ[Ⓢ] ἵσκειν ἐνὶ γυμνοῖσι μέλεισι.
 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυά τ' ἰδὼν, ἐλπίσά τε θυμῷ,
 395 Καὶ μιν εἰσάσας ἱππια πτερόντα παρσύνειν,
 Ἀτρείδην κύνισσι ἀναξ' ἀνέσθην Ἀγαμέμνον[Ⓢ],
 Τίς νύ σε κῆρ ἰδάμασσι ταπεινίστ[Ⓢ] θανάτου;
 Ἥθ' σὶ γ' ἐν νῆσσι Ποσειδάων ἰδάμασεν,
 Ὅσας ἀργαλείων ἀνέμων ἀμείγαρτον αὐτῆν;
 400 Ἥθ' σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἰδῆλυσαντ' ἐπὶ χέρσιν.
 Βῆς περὶ ταμνύμενον, ἡδ' οἷον παῖα καλὰ,
 Ἥθ' περὶ πτόλιν[Ⓢ] μαχέμενον, ἡ γυναικῶν;
 Ὡς ἐράμην. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμεν[Ⓢ] παρσάειπε,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 405 Οὐτ' ἐμὲ γ' ἐν νῆσσι Ποσειδάων ἰδάμασεν,
 Ὅσας ἀργαλείων ἀνέμων ἀμείγαρτον αὐτῆν,
 Οὐτέ μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἰδῆλυσαντ' ἐπὶ χέρσιν·
 Ἀλλὰ μοι Λιγιάδ[Ⓢ] τιύξας θανάτον τε μέσσην τε,
 Ἐκτα σὺν ἀλομήνῃ ἀλόχῳ, οἰκόνδε καλέσας,
 410 Δειπνίσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βῆν' ἐπὶ φάτῃ.
 Ὡς θάνατον οἰκτίσθ' ὀφείλεις θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλοις ἐταῖρος
 Νωλεμέσας κτείνοντο, εὖτε ὥς ἀργιόδοκτοι,
 Οἳ γὰρ τ' ἐν ἀρούρῃ ἀνδρῶν μέγα θυγαμνέοντο
 Ἥ γάρ ποτ' ἦ ἐρέτω, ἢ εἰλαπίνῃ τεταλυμένη.
 415 Ἦδ' ἂν μὲν πολέων ἀνδρῶν φόνοσ' ἀντεβόλῃσας
 Μεγαλὴ κτενέμενον καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
 Ἀλλὰ καὶ κῆνα μάστιγα ἰδὼν ὀλοφύεσθαι θυμῷ,
 Ὡς ἀμφὶ κρητῆρα τραπίδας τε πλενθεύσας
 Κεῖμεν ἐνὶ μεγάρῳ· δάπιδ' ἐν δ' ἅπαν αἵματι θῶν.
 420 Οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὅσα Περίδρομο θυγατρὸς

Sustineres in ædibus tuos dolores dicere.

375

Hunc autem excipiens allocutus est prudens Ulysses:

Alcinoë Rex, omnium clarissime populorum,

Tempus & multa loquendi, tempus & dormiendi.

Si autem adhuc audire utique cupis, aut ego

His tibi invidus recusem & miserabiliores alios narrare

380

Dolores meorum sociorum, qui scilicet postea perierunt.

Qui Trojanorum quidem effugerunt luctuosum bellum,

In ceditu vero perierunt malæ forminae gratia.

Ast ubi & animas dispersis huc atque illuc

Castâ Proserpina mulierum forminearum,

387

Supervenitque anima Agamemnonis Atridæ

Mœsta: circumque aliæ congregatæ erant quæcumque cum eo

Domo in Ægisthi perierunt & fatum obierunt.

Agnovitque statim me ille ubi bibit sanguinem nigrum.

Flevit autem idem vehementer, teneras lacrymas destillans, 390

Extendens ad me manus, porrigere cupiens.

Sed non amplius ei aderat vis firma, neque ulla potentia

Qualis utique antea erat in flexilibus membris.

Illum quidem ego flevi ut vidi, misertusque sum in animo,

Et ipsum compellans verbis volucris allocutus sum: 395

Atride gloriosissime Rex virorum Agammenon,

Quodnam te fatum domuit asperæ mortis?

An te in navibus Neptunus domuit,

Ciens sævorum ventorum plurimum flatum?

An tibi inimici viri nocuerunt in continente,

400

Boves vastanti, atque ovium greges pulchros?

Aut pro urbe pugnant, atque forminis?

Sic dixi, ille autem me statim excipiens allocutus est:

Inclyte Lærtiade multisce Ulysses,

Neque me in navibus Neptunus domuit,

405

Excitans difficilium ventorum immensum flatum,

Neque mihi hostiles viri nocuerunt in continente:

Sed mihi Ægisthus struens mortemque fatumque,

Occidit cum perniciofa uxore, domum vocatum,

Convivio exceptum, uti quis occidit bovem ad præsepe.

410

Sic perii miserabilissima morte, circumque cæteri socii

Continenter necabantur uti sues albi dentibus,

Qui scilicet *machantur* in locupletis viri præpotentis

Aut nuptiis, aut symbolis, aut convivio læto.

Jam tu quidem multorum virorum cædibus interfuisti 415

Separatim interfectorum & in dura pugna.

Sed illa potissimum videns flevisse ex animo,

Ut circa craterem mensasque refertas

Jacebamus in ædibus, pavimentumque totum sanguine undabat.

Miserabilissimam autem audiivi vocem Priami filia 420

- Κασάδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρην δολομήντις
 Ἄμφ' ἔμοι· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαῖῃ χεῖρας αἵερον,
 βάλλον Διοπόνησκον περὶ φασγάνῳ. ἢ ᾗ κυνῶπις
 Νουσίσατ', ἔδὲ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰς αἶδαο
 425 Χερσὶ κατ' ὀφθαλμὸς ἰλέειν, σὺν τε σὸν ἱρίσασα.
 Ὡς ἐκ αἰνότῃσιν κ' κύντερον ἄλλο γυναικὸς
 Ἦτις δὴ τῶαυτά μετὰ φρεσὶν ἔργα βάλῃται.
 Οἷον δὴ κ' κύνη ἐμήσατο ἔργον αἰεὶς,
 Κλειδίῳ τυύξασα πόσῃ εὐνομῶν. ἦτοι ἔφη γε
 430 Ἀσπᾶσι^Θ παίδεσιν ἰδὲ δμῶεσιν ἑμοῖσιν
 Οἴκαδ' ἰλιύσσεσθαι· ἢ δ' ἔξοχα λυγρ' εἰδυῖα,
 Ἦ τε κατ' αἰχ^Θ ἔχουσ κ' εἰσομνήσιν ὀπίσσω
 Θηλυτέρῃσι γυναιξί, κ' ἢ κ' εὐεργὸς ἔσται.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβομένη^Θ περσέειπον·
 435 ὦ πόπῃ, ἢ μάλα δὴ γόνον Ἀτρέ^Θ εὐρύπῃα Ζεὺς
 Ἐκπάγλως ἤχθηρε γυναικείας διὰ βελᾶς.
 Ἐξ αἰχῆς, Ἐλένης μὲν ἀπωλόμην· εἵνεκα πολλοί·
 Σοὶ ᾗ Κλυταιμνήστρην δόλον ἤρπυε πολλοὶ ἔντι.
 Ὡς ἔραμην. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβομένη^Θ περσέειπεν,
 440 Τῷ νῦν μὴ ποτε κ' σὺ γυναικὶ περ ἦτι^Θ ἔην,
 Μῆσθ' οἱ μῦθον ἅπαντα περαιοσκέωδον ὅν κ' εὖ εἰδῆς,
 Ἀλλὰ τὸ μὲν φέδεσθαι, τὸ δ' ἢ κ' κεκρυμμένον ἔη.
 Ἄλλ' ἔσσι γ' Ὀδυσσεὺ φόν^Θ ἔσεται ἐκ τε γυναικὸς.
 Δῖον γὰρ παῖνυτή τε κ' εὖ φρεσὶ μῆδεα οἶδε
 445 Κέρη Ἰκαερίοιο περὶ φρεσὶν Πηνελόπεια.
 Ἦ μὲν μιν νύμφην γε γένν κατελείτομην ἡμεῖς,
 Ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· παῖς δέ οἱ ἦν ἐτὶ μαζῶ
 Νηπι^Θ, ὅς περ νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἔξ' ἀρχῆς,
 Ὀλβ^Θ· ἢ γὰρ τὸν γε πατὴρ φίλ^Θ ὄψεται ἰλθῶν,
 450 Καὶ κύν^Θ πατρίδα περσέειπύξεται ἢ δῆμις ἐστίν·
 Ἦ δ' ἔμῃ ἔδὲ περ δι^Θ ἐνιπληκνῆσθαι ἀκοίτις
 Ὀφθαλμοῖσιν ἴστα· παρ^Θ δέ με σῆρνε κ' αὐτόν.
 Ἄλλοι δέ τοι ἱέρα, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλαιο σῆσι,
 Κρύεδον μῆσθ' ἀνερπνῶν φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν
 455 Νῆα κατιγέμεναι· ἐπεὶ ἐκ ἐτι πρὶς γυναιξίν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ κ' ἀτρεκέως κατάλαξον,
 Εἴτε ἐτι ζῶοντ^Θ ἀκόετα παῖδός ἑμοῖο,
 Ἦπε ἐν Ὀρχομένῃ, ἢ ἐν Πύλῳ ἡμαρτέοντι,
 Ἦπε παρ' Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ.
 460 Οὐ γὰρ πῶς τίθησκεν ἐπὶ χθονὶ δῖ^Θ Ὀρέης.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβομένη^Θ περσέειπον,
 Ἀτρεΐδῃ, τί με ταῦτα διεύρις; ἔδὲ τι οἶδα
 Ζῶν ὅγ' ἢ τίθησκε. κακὸν δ' ἀνιμῶλια βάζειν.
 Νῶϊ μὲν ὥς ἐπίσταν ἀμειβομένη^Θ συγχερῶσιν
 465 Ἐσαῖον ἀχνυμένον, θαλερὸν κατὰ δάκρυ' χιόντες.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πηληϊάδεω Ἀχιλλέ^Θ,

Cassandræ, quam occidit Clytemnestra dolosa consiliis
Apud me : at ego à terra manus eleवास ,
Injiciebam moriens in gladium : illa autem impudentissima
Secessit , neque mihi voluit cuncti in Ditis domum
Manibus oculos comprimere , & os componere.

425

Adeo non est scævius & impudentius aliud muliere
Quæcumque scilicet hujusmodi animo facinora induxerit.
Quale & illa patravit facinus turpe ,
Legitimo struens marito cædem , atqui autumabam etiam
Jucundum liberis atque mancipijs meis
Me domum venturum : illa vero maxime exitialia callens ,
Sibique infamiam aspersit & illis quæ erunt deinceps ,
Fœmineis mulieribus , etiam illi quæ benefica erit ,

430

Sic dixit. At ego ipsum excipiens alloquebar :
Papæ , quam nimis scilicet genus Atrei altitonans Jupiter
Vehementer odit fœminea propter consilia.

435

Ab initio , Helenæ quidem causa perimus multi :
Tibi verò Clytemnestra dolum struxit procul absenti.

Sic dicebam. Ille autem me protinus excipiens alloquebatur ;
Ideoque nunc nunquam etiam tu uxori mansuetus sis ,
Neque illi dictum omne revela quod bene noveris ,
Sed aliud quidem dic , aliud autem & celatum esto.

440

Sed haud tibi Ulysses exitium erit ex uxore.
Valde enim sapiens est & bene in mente consilia scit
Filia Icarii prudens Penelope.

445

Certe quidem ipsam nuptam novam relinquebamus nos ,
Abeuntes in bellum : filius autem illi erat ad mamillam
Parvulus , qui forte nunc in virorum sedet numero ,
Felix : certe enim illum pater charus videbit veniens ,
Et ille patrem amplectetur ita ut fas est :

450

Sed mea neque saltem filii saturati uxor
Oculis permisit , prius enim me etiam occidit ipsum.
Aliud autem tibi dicam , tu autem in mente roconde ,
Clam non palam charam in patriam terram
Navem adpelle , quoniam non amplius fidendum est fœminis.

455

Sed age mihi hoc dic & vere narra ,
Sicubi adhuc viventem audivistis filium meum ,
Aut alicubi in Orchomeno , aut in Pylo arenaosa ,
An alicubi apud Menelaum in Sparta ampla.
Nondum enim mortuus est in terra dius Orestes.

460

Sic ait. At ego ipsum excipiens alloquebar :
Atride , quid me hæc interrogas ? non enim quicquam scio
Vivat ne ille , an mortuus sit , malum autem vana loqui.
Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
Stabamus mæsti , tenellas lacrymas profundentes.

465

Supervenit autem anima Pelidæ Achillis ,

- Καὶ Πατροκλῆς, καὶ ἀμύμονι Ἀντιλόχειο,
 Λιαντός δ', ὅς ἄριστος ἦν εἶδος τε δέμας τε
 Τῶν ἄλλων Δαυαῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
- 470 Ἐγὼ δ' ψυχὴ με ποδάρεσσιν Αἰακίδαο,
 Καὶ ῥ' ολοφροσύνῃ ἔπια πτερόεντα ποροσπύδα,
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Σχέτλις, τίπτ' ἔτι μῆζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργον;
 Πῶς ἔτλης αἰδόσδε κατελθέμεν, ἔνθα τε νεκροί
- 475 Ἀρεαδίης ταῖσσι, βροτῶν εἶδωλα καμόντων;
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
 ὦ Ἀχιλλεῦ Πηλῆος υἱέ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
 Ἥλθον Τιμεισάο κατὰ κρήνην, σίτινα βελὴν
 Εἴποις ὅπως Ἰθάκην ἐς πατρίδασσαν ἰκοίμην.
- 480 Οὐ γάρ ποω χερσὶν ἦλθον Ἀχαιῶν, ἐδὲ ποω ἀμῆς
 Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἶψα ἔχω κακὰ σῆο δ' Ἀχιλλεῦ
 Οὐτὶς ἀνὴρ προπάροισι μακάρτατος, ἔτ' ἂρ' ὀπίσσω.
 Πρὶν μὲν γάρ σε ζῶον ἐτίοντο ἴσα θεοῖσιν
 Ἀργεῖοι, τὺν αὖτε μέγα κροτῆσις νεκύεσσιν,
- 485 Ἐνθάδ' ἐὼν· τὰ μὲντι θανάων ἀναχίξουσ' Ἀχιλλεῦ.
 Ὡς εἶρατ'. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν,
 Μὴ δὴ μοι θάνατόν γε παρὰ σπύδα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
 Βελόειμν' κ' ἐπάμεινον ἐὼν θνητῶν ἄλλων
 Ἄνδρες παρ' ἀκλήρῳ, φ' μὴ βίοντο πολὺς εἴη,
- 490 Ἥ παῖς νεκύεσσιν καταρθιδόμοισιν ἀνάσσειν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τεῖ παῖδός ἀγαυὸν ἄνδρα ἐνίσπε,
 Ἥ ἔπειτ' ἐς πόλεμον προέμ' ἐμμεναι, ἢ κ' ἐκί.
 Εἰπέ δέ μοι Πηλῆος ἀμύμονος εἴ τι σέπυσσαι,
 Ἥ ἔτ' ἔχῃ τιμὴν πολίοισι μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
- 495 Ἥ μιν ἀτιμάζουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίῃν τε,
 Οὐκ ἔμιν κατα γῆρας ἔχῃ χυρῆς τε σάδας τε.
 Οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαροχὸς ἔσ' αὐγὰς ἡελίοιο,
 Τοῖσιν ἐὼν οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρέην
 Πύρον λαὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀργείοισιν.
- 500 Εἰ τοῖσσι δ' ἔλθοιμι μίνυνδά περ ἐς πατέρ' δῶ,
 Τὰ κε τέω συζάειμι μέγ' κ' χεῖρας ἀάπτας,
 Οἳ κείνον βίοντα, ἔργουσιν τ' ὀπὸ τιμῆς.
 Ὡς εἶρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
 Ἥτοι μέν Πηλῆος ἀμύμονος ἔτι σέπυσσαι.
- 505 Αὐτὰρ τοι παῖδός γε Νηοπτολόμεο φίλος
 Πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥς με κελεύεις.
 Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλῃς ἐπὶ νηὸς ἕως
 Ἠγαγόν τε Σκύρῃ μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς.
 Ἥτοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φεαζόμεντα βυλαῖς,
- 510 Αἰεὶ προὔειθε, καὶ κ' ἔχ' ἡμάρτανε μύθων·
 Νέσσω τ' ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νεκράσκειν οἶα.
 Αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρναμένο' Ἀχαιῶι,
 Οὐ ποτε

Et Patrocli, & eximii Antilochi,
Ajacisque, qui præstantissimus erat formaque corporeque
Cæterorum Græcorum post inculpabilem Achillem.
Agnovit autem me anima pedibus velocis Æacidæ, 470
Et lamentans verbis volucris alloquebatur:

Generose Lærtiade multiscie Ulysses,
Infelix, quid adhuc majus in mente cogitabis facinus?
Quo pacto sustinisti ad inferos venire, ubi mortui
Sensuum expertes habitant, hominum simulacra mortuorum? 475

Sic ait. At ego ipsum excipiens allocutus sum:
Achilles Pelei filii, longe excellentissime Græcorum,
Veni Tiresiæ propter vaticinium, si quod consilium
Dicat quo pacto Ithacam ad arduam perveniam.
Necdum enim prope veni Achaiam, necdum nostram 480
Terram conscendi, sed semper habeo mala, te vero Achilles
Nullus vir majorum beator, neque posteriorum.
Antea enim te vivum honorabamus æque ac Deos
Argivi, nunc rursus late imperas mortuis,
Hic degens: ideo nequitiam mortuus doleas Achilles. 485

Sic dicebam. Ille autem me protinus excipiens alloquebatur:
Ne jam mihi mortem consolere inclyte Ulysses:
Mallem rusticus mercede servire alii
Viro inopi, cui haud victus multus esset,
Quam omnibus manibus vita defunctis imperare. 490
Sed age mihi de filio generoso historiam dic,
An pergis in bello inter primos pugnare, an vero non.
Dic etiam mihi de Peleo eximio si quid audivisti,
An adhuc teneat honorem multis in Myrmidonibus,
An ipsum despiciunt per Græciam Phthiamque, 495
Eo quod ipsi senium occupat manusque pedesque.
Non enim ego defensor sum sub lumine solis,
Talem me ferens, qualis olim in Troja ampla
Trucidabam populum fortissimum, pugnans pro Argivis.
Si talis venirem vel paulisper in patris domum, 500
Hoc pacto alicui retunderem animos & manus intrepidas,
Eorum qui illum violant, arcentque ab honore.

Sic ait. At ego ipsum excipiens allocutus sum:
Equidem de Peleo inculpato nihil audiui:
Sed tibi de filio saltem Neoptolemo charo 505
Omne veritatem dicam, ut me jubes.
Ipse enim illum ego cava in navi æquali
Duxi ex Scyro ad caligatos Achivos.
Ac quando circa urbem Trojam inibamus consilia,
Semper primus dicebat, & non aberrabat oratione: 510
Nestorque eximius & ego contendebamus soli.
Ast quoties circa urbem Trojam decerneremus Achivi,

- Οὐ ποτε εἰς πλεθὺν μῆεν ἀνδρῶν, ἐδ' ἐν ὀμίλῳ.
 Ἀλλὰ πολλὸν περθέσκε, τὸ ἐν μῆνι ἐδὲν εἶκον.
 515 Πολλὰς δ' ἀνδρας ἱερτερον ἐν αἰνῇ δῆϊοτῆτι.
 Πάντας δ' ἐκ ἀν' ἐγὼ μυνήσομαι ἐδ' ὀνομήνω
 Ὅσων λαὸν ἱερτερον ἀμύνων Ἀργείοισιν.
 Ἀλλ' οἷον ἢ Τηλερίδην κατενέεστο χαλκῷ
 Ἦρσ' Εὐρύπυλον, πολεμὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἱταίρῃ
 520 Κῆταισι κτείνοντο, γυναικῶν εἵνεκα δάκρυον.
 Κεῖνον δ' ἡ κάλλιπον ἰδὼν μετὰ Μένονα δῖον.
 Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν ἐν κάρμ' Ἐπιπὸς,
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἔμοι δ' ἐπὶ πᾶντ' ἐτίταλτο,
 Ἠμῶ ἀνακλῖται πυκνὸν λόχον, ἡδ' ἐπιδύται.
 525 Ἐνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες
 Δάκρυα τ' ἀμώρηνοντο, τρέμει δ' ἐπὶ γυῖα ἐκᾶσιν.
 Κεῖνον δ' ἔποτε σάμπαι ἐγὼν ἰδὼν ὀρθαλμοῖσιν
 Οὐτ' ὠχρήσαντα χροῖα κάλλιμον, ἔτε παρῖον
 Δάκρυ' ὁμαρξάμενον. ὁ δέ μοι μάλα πῶλ' ἐκένειεν
 530 Ἰππὸθεν ἐξίμβαι· ξίφει δ' ἐπαιμάιντο κόπην,
 Καὶ ὄρου χαλκοβαρές· κακὰ δ' Τρώεσσι μνηῖστα.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Πελαμοιο πόλιν διεπύραμεν αἴπην,
 Μοῖραν κ' γέρας ἰδὼν ἔχον ἐπὶ νηὸς ἔβαινον
 Ἀσκηδῆς, ἔτ' ἄρ' βιβλημῶν ὅς τ' ἐκ χαλκῷ,
 535 Οὐτ' αὐτοχρῆδιν ἔτασμεν· οἶά τε πολλὰ
 Γίνεται ἐν πολέμῳ, ἐπιμῖξ δέ τε μαίνονται Ἄρης.
 Ὡς ἱράμην. ψυχὴ δ' ποδάρεσσιν Αἰακίδαο
 Φοῖτα μακρὰ βιβῶσα κατ' ἀσφοδιλὸν λυμένα,
 Γηδοσύν· ὁ οἱ υἱὸν ἔρην ἀειδαίνοντο ἦ),
 540 Αἱ δ' ἄλλαι ψυχὰι νεκύων καταπονεύεσθαι
 Ἔστασαν ἀχρύνεσθαι, εἰσόντο δ' κηδὸν ἐκᾶσιν.
 Οἷν δ' Αἴαντ' ψυχὴν Τηλεμαχιάδαο
 Νόστον ἀρεστικὴν, κεχολαμμένην εἵνεκα νίκης,
 Τὴν μιν ἐγὼ νίκησα δικάζομεν παρὰ νηυσὶ
 545 Τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλλῶν. ἔθηκε δ' πόντια μῆντορ·
 Παῖδες δ' Τρώων δίκασαν κ' Παλλὰς Ἀθήνη.
 Ὡς δὴ μὴ ὀρελον νικᾶν τοῖσιν ἐπ' αἰδῶ.
 Τοῖσιν γὰρ κεφαλὴν ἐνὶ αὐτῇ γαῖα κατέχευε,
 Αἶανθ', ὅς περ μὲν εἶδ', ὅς περ δ' ἔργα τέτυκτο.
 550 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα·
 Τὸν μὲν ἐγὼν ἐπίεσσι περσπύδαον μαιλιχίοισιν,
 Αἴαν σφ' Τηλεμαῶν ἀμύμον', ἐκ ἄρ' ἔμελλες
 Οὐδὲ θανὼν λίσσεται ἔμοι χόλε εἵνεκα τευχέων
 Οὐλομένον· τὰ δ' ὅπμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν.
 555 Τοῖσιν γὰρ σείν σφύργ' ἀσώλεον· οὖν δ' Ἀχαιοὶ
 Ἴσον Ἀχιλλῶν κεφαλῇ Πηλεΐάδαο
 Ἀχρύνεδα ρημένιοιο διαμπερές. ἐδὲ τις ἄλλ' ἄνθρωπος
 Αἰτῶν, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητάων

Nunquam in multitudine manebat viroſum, neque in turba,
Sed longe præcurrebat, ſuis animis nulli cedens:

Multos autem viros trucidavit in ſæva pugna. § 15

Omnes vero haud ego eloqui poſſem neque nominare

Quantam turbam occiderit defendens Argivos.

Sed qualem Telephidem interfecit ferro

Hercem Eurypylum, mulii autem circa eum ſodales

Cetei trucidabantur, mulierum propter dona. § 20

Illum nempe pulcherrimum vidi poſt Memnonem diuinum.

Cæterum cum in equum conſcendimus quem fabricavit Epeus,

Græcorum optimates, commiſſa autem mihi erant omnia,

Cum aperite callidas inſidias, tum concludere:

Hic alii Græcorum duces atque conſiliarii § 25

Lacrymas abſtergebant, tremebantque membra cuiuſque.

Illum autem nunquam prorſus ego vidi oculis

Neque pallescentem corpore pulchro, neque à genis

Lacrymas abſtergentem: ille mihi multum ſupplicabat

Ab equo ut exiret: gladii autem prehendebar capulum, § 30

Et haltam gravatam ære: malaque Trojanis moliebatur.

Sed quando Priami urbem depopulati fumus celſam,

Portionem & donum bonum habens navem conſcendit

Incolumis, neque eminus læſus acuto ære,

Neque cominus vulneratus: qualia ſæpius § 35

Fiunt in bello, permixtim namque furit Mars.

Sic dicebam, anima autem pedibus celeris Æacidæ

Abibat magnifice incedens per herbolum pratam,

Lata quod ei dixiſſem filium excellentem eſſe.

Aliæ vero animæ mortuorum functorum § 40

Stabant morſæ, narrabant autem curas unaquæque.

Sola autem Ajacis anima Telamoniadæ

Longe abſiſtebat, irata propter victoriam,

Qua ipſum ego viceram jure contendens apud naves

Pro armis Achillis, poſuerat autem veneranda mater: § 45

Filii autem Trojanorum judicarunt & Pallas Minerva.

Utrinam non debuiffem vincere tali mercede:

Tale enim caput ob iſta terra accepit,

Ajacem, qui præſtantiffimus & forma, & rebus geſtis fuit

Cæterorum Græcorum, poſt inculpabilem Pelidem: § 50

Illum quidem ego verbis alloquebar mollibus:

Ajax fili Telamonis inculpati, ſiccine eras

Ne mortuus quidem obliturus mihi iræ ob arma

Pernicioſa: quæ exitialia Dii fecerant Argivis.

Talis enim ipſis turris periſti, propter te autem Græci § 55

Æque ac propter Achillis caput Pelidæ

Dolemus occiſum penitus: neque quiſpiam alius

In culpa eſt, ſed Jupiter Danaorum exercitum bellicoſorum

- Ἐκαστῶν ἥχθη· τὴν δ' ἔπει μοῖραν ἔθηκεν.
 560 Ἀλλ' ἀγὲ δῦρον αἶναξ, ἢ ἔπει μῦθον αἰκίσσης
 Ἡμίτερον· δαμασὸν ἢ μὲν ἢ ἀγνίσκω θυμὸν.
 ὣς ἔειπεν· ὁ δὲ μ' ἔειπ' ἀμείβετο, βῆ δ' μετ' ἄλλας
 ψυχὰς εἰς Ἑρεβὸν νεκύων κατατεθνηώτων.
 ἔνθα χ' ὁμῶς πρὸς αἶσαν καχολωμῆν, ἢ κεν ἔγχετο.
 565 Ἀλλὰ μὲν ἤδ' αἶε θυμὸς ἐνὶ στήθεσι φίλοισι
 τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδύν κατατεθνηώτων.
 Ἐνθ' ἦτο Μίνωα ἰδὼν Διὸς ἀγλαὸν υἱόν,
 χρύσειον σκῆπτρον ἔχοντα, θεμισύοντα νεκύων·
 Ἡμῶν· οἱ δὲ μὲν ἀμφὶ δίκας ἔειποντο ἀνάκτα,
 570 Ἡμῶν ἰσαότες τε κατ' εὐρυπυλὶς Αἴδου δῶ.
 Τὸν δ' ἐμὴν, Ὀρέωντα πελάγειον εἰσγόνουσα
 Ὀφειας ὁμῶς εἰλυῖντα κατ' ἀσφοδὸν λιμνῶντα,
 τὺς αὐτὸς κατέπλεον ἐν οἰσπέλοισιν ὄρεσι,
 χερσὶν ἔχων ῥοπαλον παρχαλκίον, αἶν' ἀαγῆς.
 575 Καὶ Τιτυὸν ἰδὼν γαίης ἐρευνδύει υἱόν,
 Κεῖωδον ἐν δαπιδῶ, ὁ δ' ἔπει ἐντὶ καίτο πέλειον.
 Ἦνπερ δὲ μιν ἐκάτερθε παρημῆναι ἦτορ ἔκειρεν,
 Δέρτρεν ἴσσω δύνοντας· ὁ δ' ἐκ ἀπαμύνντο χερσὶ
 Ἀντα γὰρ ἤλκετο Διὸς κυδρὴν παρήμενιν.
 580 Πυθώδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχίρῃ Πανοπῆν.
 Καὶ μὲν Τάνταλον εἰσιδὼν χαλκῶν ἄλγ' ἔχοντα,
 Ἐσαότ' ἐν λίμνῃ, ἢ δ' πρὸς πλάτῃ γυναιῶν.
 Στεῦτο δ' ἀφ' αὐτοῦ, πῶς δ' ἐκ εἰ κεν ἐλίσσεται.
 Ὀυράκι γὰρ κύψῃ ὁ γέροντι πῶς μὲν ἰδύμεναι,
 585 Τραυλὸν ὕδαρ ὑπολίσκει ἀναστροφῇ· ἀμφὶ δ' ὡσεὶ
 Γαῖα μίλαινα φάνεσκε, καταλίσσασκε δ' αἰμαίνε.
 Δένδρεα δ' ὑψιπέτληα κατακρήθην χεῖς καρπὸν,
 Ὀρχναι, καὶ ροαί, μυλλῆαι ἀγλαῖα καρποὶ,
 Συκαὶ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι πελιδνῶσαι.
 590 Τῶν ἑπὶ ἰδύσθ' ὁ γέροντι ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
 Τὰ δ' ἀνιμῶν ῥίπτασκε ποτὶ νῆρα σκυδόντα.
 Καὶ μὲν Σίσυφον εἰσίδον, κρατέρ' ἄλγ' ἔχοντα,
 Λᾶαν βαρύνοντα πελάγειον ἀμφοτέρωσιν.
 Ἦτοι ὁ μὲν, σκικεπτῶν χερσὶν τε ποσσὶν τε,
 595 Λᾶαν αἶσα ὤθεσκε ποτὶ λόγον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
 Ἀκρον ὑπερβαλεῖν, τότε δ' ὡσεὶ φάσκε Κραταῖς,
 Αὐτῆς, ἔπειτα πῶς δὲ κυλινδῆτο λάας ἀναιδῆς,
 Αὐτὰρ ὅγ' ἀφ' ὧσασκε τιταίνωμεν· κατὰ δ' ἰδύσθ'·
 Ἐρεβὸν ἐκ μελίων, κοινὴ δ' ἐκ κρατὸς ὀρεῶν.
 600 Τὸν δ' ἐμὴν, εἰσγόνουσα βῆν Ἠρακλείην,
 Εἶδον· αὐτὸς δ' μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Τέρπεται ἐν θαλίῃ, καὶ ἔχει καλλίστρων Ἠέρας
 Παιδὰ Διὸς μεγάλου καὶ Ἠρῆς χρυσοπέδιλε.
 Ἀμφὶ δὲ μὲν πλαγὰ νεκύων ἦν, εἰσγόναν αἶσα.

Graviter odit, tibi autem fatum imposuit.
 Sed age huc veni Rex, ut verbum & orationem audias 360
 Nostram, doma autem spiritus generosum animum.
 Sic dixi. Ille autem mihi nihil respondit, ibat autem ad alias
 Animas ad Erebum mortuorum defunctorum.
 Illic similiter allocutus me fuisset iratus, uti ego ipsum,
 Sed mihi volebat animus in pectore meo 365
 Aliorum animas videre defunctorum.
 Ibi autem Minoem vidi Jovis illustrem filium,
 Aureum sceptrum habentem, jus dicentem mortuis,
 Sedentem: illi vero circa ipsum causas dicebant Regem,
 Sedentes & partim stantes per late patentem Plutonis domum. 370
 Post hunc autem Orionem animadverti
 Feras simul agitantem per floridum pratum,
 Quas ipse occiderat in desertis montibus,
 Manibus habens clavam totam æream semper infractam.
 Et Tityum vidi terræ gloriosæ filium, 375
 Jacentem in pavimento, qui in novem jacebat jugera.
 Vultures autem ipsum utrinque assistentes jecur tondebant,
 In viscera penetrantes, ille autem non abigebat manibus.
 Latonæ enim vim intulit Jovis gloriosæ conjugii
 Ad Pytho cuncti per amœnum Panopeum. 380
 Et Tantalum vidi graves dolores habentem,
 Stantem in lacu, qui accedebat ad mentum.
 Appetebat autem sitiens, potum tamen non poterat capere.
 Quoties enim inclinabat senex bibere cupiens,
 Toties aqua peribat absorpta: circaque pedes 385
 Terra nigra apparebat, arescere autem faciebat Deus.
 Arbores autem proceræ à capite fundebant fructum,
 Pyri, mali punicæ, & aliæ mali egregium fructum ferentes,
 Ficusque dulces, & oleæ virescentes.
 Quæ quando pergeret senex manibus prehendere, 390
 Ea ventus jactabat ad nubes umbrosas.
 Et Sisyphum aspexi, dueros dolores patientem,
 Lapidem gestantem ingentem utraque manu.
 Et ille quidem innixus manibusque pedibusque,
 Lapidem sursum pellebat ad cacumen: sed quando erat 395
 Summum superaturus, tunc Cratæis avertebat,
 Rursus deinde in campumolvebatur lapis imprudens:
 At ille rursus pellebat contendens, ac sudor
 Deffuebat ex membris, pulvisque ex capite oriebatur.
 Post hunc vidi vim Herculeam, 600
 Simulachrum: ipse vero apud immortales Deos
 Oblectatur in conviviiis, & habet pulchram pedibus Heben,
 Flammam Jovis magnanimi & Junonis aurea sandalia habentis.
 Circa autem ipsum clamor mortuorum erat, avium instar,

Ο Δ Τ Σ Ξ Ε Υ Α Σ Λ

- 605 Πάντος' ἀτυχομένην. ὃ δ', ἐμνήνυκτι ἰοικώς,
Γυμνὸν τάξον ἔχον κ' ἐπὶ τευρήσιν οἰσὼν,
Δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ θαλίεντι ἰοικώς.
Σμερδαλίῳ δὲ εἰ ἀμφὶ περὶ γήθεσσι ἀορτῇ,
Χρῦσι ἢν τελαμών· ἵνα θίσκῃ ἔργα τίτυκτο,
610 Ἄρκτοι τ', ἀγρότερόι τε σύες, χαρσποί τε λείοντες,
Τορμίται τε, μάχαι τε, ρόνοι τ', ἀνδροκτασῖαι τε,
Μὴ τεχνησάμεν μὲν ἄλλο τι τεχνήσαντο,
Ὅς κινεὶ τελαμῶνα ἢ ἱγκάτ' εἰς τήχη.
Ἔγνω δ' αὐτίκα κῆρ, ἐπὶ ἴδῃ ὀφθαλμοῖσι·
615 Καὶ μ' ὀλουρῶν ἔπτα πτερόντα περσπύδα,
Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
Ἄ' δ' αὖτ', ἢ τίνα κ' αὐτὸν κέρον ἠγχιάζεις,
Ὅν περ ἐγὼν ὀχίσσκον ἰδὼν αὐγὰς Ἥλιου.
Ζητὸς μὲν παῖς ἦα Κροθόνῳ, αὐτὰρ ἐξὺν
620 Εἶχον ἀπειροσύνῃ. μάλα γὰρ πολὺ χεῖρον ὄσσι
Διδυμήνῃ, ὃ δὲ μοι χαλεπὸς ἐπὶ τίλλετ' ἀδελφε.
Καὶ ποτὲ μ' ἐνθάδ' ἐπεμψε κύν' ἄξοντα· καὶ γὰρ ἐπ'
ἄλλον
Φράζετο τῷδ' ἐτι μοι χαλεπώτερον ἢν ἀδελον.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένικα κ' ἦγαγον ἐξ αἶδ' αὖ.
625 Ἑρμῆας δὲ μ' ἐπεμψεν ἰδὼν γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ὡς εἰπὼν, ὃ μὲν αὐτίς ἔβη δόμον αἰδῶν εἶπ' αὖ.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτῷ μῦθον ἔμπαδον, ὥτις ἔτ' ἔλθοι
Ἀνδρῶν ἡρώων οἳ δὴ τοπερόθεν ὄλοντο.
Καὶ νῦν κ' ἐτι περὶ τῶν ἰδὼν ἀνέσχε, ἔς ἔδελόν περ.
630 Θηοῖα, Πιερίδων τε, θεῶν ἱερὰ κούρεια τέκνα·
Ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔδν' ἀγίετο μυρία νεκρῶν
Ἥχ' ἑορτασῖν· ἐμὲ δ' ἡλῶσθ' ἐπὶ δέξιν
Μὴ μοι Γοργυῖν κεφαλὴν δαινοῖο πελάσσει
Ἐξ αἰδῶν ἐμψύειν ἀγλαὴν Περσιφόνειαν.
635 Αὐτίκ' ἐπειτ' ἐπὶ νῆα κίον, ἐκέλευον ἱταίρῃς
Αὐτὰς τ' ἀμβάινειν, ἀνά τε σφυμνήσια λῦσαι.
Οἳ δ' αἰψ' εἰσβαλλον, κ' ἐπὶ κλισίῃ κάθιζον.
Τὴν δ' κατ' Ὀκείαν ὄψατον ὄρεα κύμα ῥόοιο,
Πρώτα μὲν ἱερσίῃ, μετέκλυτα δ' ἀλλήλοισιν ἔρ' αὖ.

Τ' ΗΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Μ. ΤΟΥΤ' ΟΜΗΡΟΥ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Δ Ἰγνέται τὴν ἐξ αἶδ' ἐνομήνῃ αὐτῷ ἐπάτοδον πρὸς Κίρ-
κην· καὶ ὡς τὰς Σιρῆας παρῆπλευσε, καὶ τὰς πηλεῖδας
πῶτες, Σκύλλαν τε καὶ Χάρυβδιν· καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ
νῆος καὶ τῆς ἱταίρῃς ἀπώλειαν, ἀνελόντων τινας τῶν Ἥλιος
κίων· καὶ ὡς μόν' ἐπὶ ξύλῳ πρὸς Καλυψὶν διεσώθη.

Undique agitatarum: ille vero obscuræ nocti similis,
 Nudum arcum habens & ad nervum sagittam,
 Horrendum circumspiciens, semper jaculanti similis.
 Horrendus autem illi circum pectora balthæus,
 Aureum erat lorum: ubi miranda opera elaborata erant,
 Urſique, agrestesque apri, trucesque leones,
 Præliaque, pugnaeque, cædesque, homicidiaque.
 Nec aliud fabricatus est nec aliud fabricabitur,
 Qui illud lorum sua elaboravit arte.
 Agnovit autem statim ille postquam vidit oculis:
 Et me miserans verbis alatis alloquebatur:
 Generose Laërtiade multiscie Ulyſſes,
 Heu miser, certe aliquod & tu malum fatum nactus es,
 Quale ego portabam sub radiis Solis.
 Jovis quidem filius eram Saturnii, sed ærumnam
 Habebam infinitam: valde enim longe deteriori viro
 Obnoxius eram, qui mihi gravia imperabat certamina.
 Et aliquando me huc misit ut canem ducerem: non enim
 aliud
 Existimabat illo mihi gravius fore certamen.
 Eum quidem ego subduxi & traxi ex inferis:
 Mercurius autem me deducebat atque cæſia Minerva.
 Sic fatus, ipse quidem rursus descendit in Diris domum.
 At ego illic mansi firmiter, si quis adhuc veniret
 Virorum Heroum qui jam olim perierunt.
 Et adhuc præſcos vidissem viros, quos volebam,
 Theseum, Pirithoumque, Deorum gloriosos filios:
 Sed ante multitudo congregabatur infinita mortuorum
 Sonitu immenso: me autem pallidus timor occupabat,
 Ne mihi Gorgonium caput horrendi monſtri
 Ab inferis mitteret inclyta Proſerpina.
 Statim deinde ad navem proſectus, juſſi ſocios
 Et ipſos ascendere, & rudentes ſolvere.
 Illi vero ſtatim ingreſſi ſunt, & per tranſtra federunt.
 Illam vero per Oceanum flumen ferebat unda fluenti,
 Primum quidem remigatio, poſtea autem optimus ventus.

ARGUMENTUM LIBRI XII. ODYSSEÆ

HOMERI.

NARRAT ab inferis qualis fuerit ſibi reditus ad Circen:
 & quomodo Sirenes præternavigaverit, & erratiles
 petras, Scyllamque & Charybdim: & ſuæ navis & ſocio-
 rum interitum, qui occiderant quosdam Solis boves: &
 ut ſolus in ligno ad Calypſo evaſerit.

Μὺ Σιρῆτας ἔχῃ, πηλαγκτάς τ', ἰδὲ βῶς Ἀελίης·

- Ἄτταρ ἑπεί ποταμοῖο λίαν ῥέον Ὀκεανοῖο
 Νῆος, ὅπῃ δ' ἴκατο κύμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
 Νῆσον εἰς Αἰαίην, ὅθι τ' ἦες ἠελγενίης
 Οἰκία καὶ χοροὶ εἰσι, καὶ ἀντολαὶ Ἥελίοιο.
 5 Νῆα μὲν ἐνδ' ἐλθόντες ἐκέλευον ἐν φαρμάβοισιν,
 Ἐκ δ' καὶ αὐτοὶ βῆδον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἐνθα δ' ὀπποδίζαντες ἱμάνων ἠὲ δῖαν
 Ἥμῃ δ' ἠελγενία φάνη ῥοδοδάκτυλῳ ἠώς,
 ἀη τότε ἔγῳν ἑτάρες πρὸς εἰς δώματα Κίρκης
 10 Οἰσέειναι νεκρὸν Ἑλπίνορα τιθνεύωτα.
 Φιτρὸς δ' αἶψα ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτῃ πρὸς ἄκτῃ,
 Θάπτουσι ἀχνύμῃοι, θαλιερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Αὐτὰρ ἑπεί νεκρὸς τ' ἑκάη καὶ τεύχεα νεκρῷ,
 Τύμβον χεύαντες, καὶ ἐπὶ σῆλῃν ἐρύσαντες,
 15 Πύξας αὖ ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐήρες ἐρετμόν.
 Ἥμεις μὲν τὰ ἴκασα διήποιδον· ἐσθ' ἄρα Κίρκην
 Ἐξ αἰδέοιο ἐλθόντες ἐλθόμεν, ἀλλὰ μάλ' ὥκα
 Ἥλθ' ἐντυγαμένη· ἅμα δ' ἀμφίπολοι πέρην αὐτῇ
 Σίτον καὶ κρία πολλὰ, καὶ αἰδοπα οἶνον ἐρυδόν.
 20 Ἦσθ' ἐν μέσῳ γάσσα μετιήδα δῖα θεάων.
 Σχέτλιοι, οἳ ζῶντες ἐπὶ ἠλθετε δῶμ' αἰδαο,
 Διωανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἀνδρες ποιοί.
 Ἀλλ' ἄγῃ, ἰδίετε βρομὴν καὶ πίνετε οἶνον
 Αὐθι παρημίεσσι· ἅμα δ' ἦοι φαινομένην
 25 Πλούσιον· αὐτὰρ ἐγὼ δειξέω ὁδόν, ἠδὲ ἴκασα
 Σημανέω, ἵνα μὴ τι κακοῖσσι ἀλεγυῇ
 Ἦ ἀλὸς ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγήσεται πῆμα παθόντες.
 Ὡς ἔραθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπιπίθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Ὡς τότε μὲν πρὸς παῖ ἡμᾶρ εἰς ἥλιον καταδύντα
 30 Ἥμεθα δαινύμενοι κρία τ' ἀσπата καὶ μέδον ἠδύ.
 Ἥμῃ δ' ἥελιῳ κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέρας ἦλθεν,
 Οἳ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νῆος·
 Ἦ δέ με χερσὶν ἰδὼσα φίλων ὀπποδίσεν ἑταίρων,
 Εἰσέ τε, καὶ προσέλεκτο, καὶ ἐξέρεινεν ἴκασα.
 35 Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπῆκαι προσηύδα πόντια Κίρκη,
 Ταῦτα μὲν ἔτω πάντα πεπιέσκονται· σὺ δ' ἄκουσον
 Ὡς τοι ἐγὼν ἔρεω, μνήσθ' δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
 Σιρῆνας μὲν πρῶτον ἀρίζεις, αἳ ῥά τε πάντας
 40 Ἀνδρόπυος θέλγουσιν, ὃ, τις σφείας εἰσαφίκεται.
 Ὡς τις αἰδέσθῃ πελάσῃ καὶ ρέδδῃον ἀκρόσῃ
 Σιιόνων, τὰ δ' ἑτί γυνὴ καὶ νῆπια τέκτα
 Οἰκαδὶ τοσσησάντι παρῆσται, ἐδὲ γάτυνται·

M. Sirenes habet, petras, atque boves Solis.

CÆterum postquam fluvii reliquit fluentum Oceani
 Navis, abiitque ad fluctus maris latiflui
 Insulam ad Æeam, ubi Auroræ manigenitæ
 Domicilium & chori sunt, & Solis ortus.
 Navem quidem huc venientes subduximus in arenam, 5
 Nos autem egressi sumus ad littus maris.
 Hic dormientes expectavimus auroram divinam:
 Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora,
 Scilicet tunc ego socios præmisi ad domum Circes
 Efferre mortuum Elpenorem defunctum. 10
 Ligna vero statim cædentes, qua summum prominebat littus,
 Sepelivimus tristes, tenellas lacrymas profundentes.
 At postquam cadaver combustum est & arma mortui,
 Tumulo congesto, & insuper columna erecta,
 Fiximus in summo sepulchro fabrefactum remum. 15
 Nos quidem singula administravimus, neque vero Circen
 Ab inferis regressi latuimus, sed valde celeriter
 Venit festinans: simul autem ancillæ ferebant cum ipsa
 Panem & carnes multas, & ardens vinum rubrum.
 Hæc in medio stans alloquebatur dia Dearum: 20
 Miseri, qui viventes subiistis domum Plutonis,
 Bis mortui, cum alii semel moriantur homines.
 Sed agite, edite cibum & bibite vinum
 Hic tota die: simul autem cum aurora illucescente
 Navigabitis, at ego monstrabo viam, atque singula 25
 Significabo, ut ne quid insidiis malis
 Aut maris aut terræ doleatis cladem passi.
 Sic ait, nobis vero persuadebatur animus masculus.
 Sic tunc quidem tota die ad solis occasum
 Sedebamus epulantes carnes immensas & dulce vinum. 30
 Quando autem sol descendit & crepusculum venit,
 Illi quidem dormierunt apud rudentes navis:
 Ipsa autem me manu prehensum dilectis seorsim à sociis,
 Locavitque, & accubuit, & interrogavit singula.
 At ego illi omnia secundum ordinem recensui. 35
 Atque tunc scilicet me verbis alloquebatur veneranda Circe:
 Hæc quidem sic omnia transacta sunt: tu autem audi
 Ut tibi ego dicam, in memoriam reducet etiam Deus ipse.
 Ad Sirenes quidem primum pervenies, quæ sane omnes
 Homines fascinant, quicumque ad eas pervenerint. 40
 Quicumque imprudentia appulerit & vocem audierit
 Sirenum, huic neutiquam uxor & infantes parvuli
 Domum reverso astant, neque lætantur:

Sed Sirenes stridula fascinant cantilena ,
 Sedentes in prato : ingens autem circa ossium acervus 45
 Virorum putrefactorum , circumque cutes consumuntur.
 Sed præternavigato : aures autem obline sociorum ,
 Ceram depens inellitam ne quisquam audiat
 Cæterorum : at ipse audi si quidem voles ,
 Ligent te in navi veloci manibusque pedibusque 50
 Erectum in statione mali : ex ea autem funes alligentur :
 Ut cum voluptate vocem audias Sirenum.
 Quod si rogaveris socios , solverequè jussis ,
 Illi vero te pluribus vinculis alligent.
 Ast ubi has præternavigaverint socii , 55
 Hic tibi non amplius jam continuo dicam
 Utra tibi via erit , sed & ipse
 Animo considera , dicam autem tibi utrinque.
 Hinc quidem petreæ excelsæ , ad eas autem
 Fluctus ingens resonat cærulei maris : 60
 Erratiles scilicet eas Dii beati vocant.
 Hac neque volatilia prætervolant , neque columbæ
 Timidæ , quæ ambrosiam Jovi patri ferunt ,
 Sed ex illis semper adimit lævis petra ,
 Sed aliam summittit pater ut in numero sit. 65
 Hac nondum ulla navis effugit virorum quæcumque accesserit ,
 Sed pariter tabulas navium & corpora virorum
 Fluctus maris serunt ignisque perniciosi præcellæ.
 Sola nempe illa præternavigavit mare sulcans navis
 Argo quæ omnibus curæ fuerat ab Æta navigans : 70
 Et fortasse illam ibi celeriter jecisset magnas ad petras ,
 Sed Juno præterire fecit , quoniam charus erat Jason.
 Duo vero scopuli , hic quidem cælum latum attingit
 Acuto vertice , nubes autem ipsum circumdat
 Obscura , quæ nunquam recedit , neque unquam serenitas 75
 Ejus occupat verticem , neque in æstate neque autumnō
 Neque ascendere posset mortalis vir , neque descendere ,
 Neque si illi manus utique viginti & pedes essent.
 Petra enim lævis est circumpolitæ similis.
 Medio autem in scopulo est spelunca obscura 80
 Versus tenebras ad Erebum conversa , qua vos
 Navem aliorum cavam dirigite , eximie Ulysses.
 Neque ex navi cava juvenis vir
 Arcu jaculatus ad cavam speluncam perveniret.
 Hic autem Scylla inhabitat graviter vociferans : 85
 Ejus quidem vox quanta catuli nuper nati
 Fit , ipsa autem monstrum malum : neque quisquam ipsam
 Lataretur aspiciens , neque si Deus obviam veniret.
 Hujus quidem pedes sunt duodecim omnes deformes :

- 90 Ἐξ δὲ τε οἱ διεραὶ περιμήκεις, ἐν ᾗ ἑκάστη
 Σμερδαλή κεφαλὴ, ἐν ᾗ τρεῖσιν οἱ ὀδόντες
 Πυκνοὶ καὶ θαμίαι, πλείοι μέλανα θανάτοιο.
 Μίσση μὲν τε κατὰ σπῆϊς κείλιον δίδυκεν.
 Ἐξω δ' ἐξίχθη κεφαλὰς διυτοῖο βερέδρι.
 95 Αὐτὴ δ' ἰχθυόα σκόπελον περιμαίμασσα
 Διφθαῖας τε κύνας τε, καὶ ἑπείθι μύζον ἔλκον
 Κῆτ', αὖ μυρία βόσκη ἀγάζον' Ἀμριτεῖται.
 Τῇ δ' ἑπὶ ποτε ταῦται ἀκέραιοι εὐχετόωνται
 Παρρυγίην σὺν νηϊ. εἰρή δέ τε κρατὶ ἐκάσθω
 100 Φῶτ' ἐξαρπάξασα νηὶς κυανοπεφρόιο.
 Τὸν δ' ἔτρεον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψ' Ὀδυσσεύ,
 Πλωσίον ἀλλήλων· καὶ κεν διῆκυσσας.
 Τῷ δ' ἐν ἱερνός ἐστι μέγας εὐλλυισι τιθληῶς.
 Τῷ δ' ὑπο δῖα Χάρυβδις ἀναρροιβδῖ μέλαν ὕδωρ.
 105 Τρεῖς μὲν γάρ τ' ἀνίσχουσιν ἑπ' ἡματι, τρεῖς δ' ἀναρροιβδῖ
 ἀνύον. μὴ σὺ γε κείθι τύχοις ὅτε ροιβδύσων.
 Οὐ γάρ κεν ῥύσαιοτό σ' ἴω ἐκ κακῆς ἐδ' Ἐπειρίχθων.
 Ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλω πεπλημύθη, ὅσα
 Νῆα πάριξ ἐλάαν· ἐπειὴ πῶλύ φέρτερόν ἐστιν
 110 Ἐξ ἑταίρους ἐν νηϊ σωθῆναι ἢ ἅμα πάντας.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔγωγε μιν ἀμυγδαλῶ περιτίκω,
 Εἰ δ' ἄγε δῆ μοι τῆτο διαὶ τημερτές ἵησσι,
 Εἶπας τὴν ὁλοὴν μὲν ὑπεκπερρύζοιμι Χάρυβδι,
 Τὴν δὲ κ' ἀμυναίμην ὅτε μοι σίνοντό γ' ἑταίρους.
 115 Ὡς ἔραμην. καὶ δ' αὐτίκα ἀμείβετο δῖα Διάων,
 Σχέτλη, καὶ δ' αὐτοὶ πολυεικῆα ἔργα μέμνη
 Καὶ πόντον· ἐδὲ θοοῖσιν ὑπὸ ἕλξει ἀθανάτοισιν;
 Ἡ δέ τοι ἐθνητὴ, ἀλλ' ἀθάνατον κακὸν ἐστὶ,
 Διυτόν τ' ἀργαλίον τε καὶ ἀγριοῖον, ἐδὲ μαχητόν.
 120 Οὐδέ τις ἐς ἀλκή· φυγέειν κάρτισον ἄνω αὐτῆς.
 Ἦν γὰρ θηθύνηδα, κορυσσόμην παρὰ στήθεσσι,
 Δείδω μὴ σ' ἐξαυτίς ἐρορμηθεῖσα κίχῃσι
 Τέσσιν κεφαλῇσι, τόσους δ' ἐκ φάτας ἔλκται.
 Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δ' Κεκταῖν
 125 Μητίερα τῆς Σκύλλης, ἢ μιν τίς ποτ' ἐπὶ πῆμα βροτῶσιν.
 Ἦ μιν ἔπειτ' ὀδυσσαῦσ' ἐς ὕστερον ὀρμηθῆναι.
 Θερνακίην δ' ἐς νῆσον ἀρῖξται, ἔνθα δ' ὀρεῖται
 Βόσκοντ' Ἡελίοιο βόες καὶ ἱρία μῆλα,
 Ἐπταὶ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἶων πάσια καλά,
 130 Ποντήκοντα δ' ἑκάστα· γόνι δ' ἐγίνετο αὐτῶν,
 Οὐδέ ποτε φθινύθουσι· διαὶ δ' ἐπαποκίμους εἰσὶν,
 Νύμφαι εὐπλόκαμοι, Φαίβοσά τε Λαμπετίν τε,
 Ἀς τέκεν Ἡελίω Ὑπερίωνι δῖα Νείαιρα.
 Τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεχῶσά τε πτόντια μήτηρ,
 135 Θερνακίην ἐς νῆσον ἀσπίδι τηλέθι ταῖσιν,

Sex autem illi colla prælonga, in singulis autem
Horrendum caput, insuntque triplici serie dentes
Densi, & frequentes, pleni nigræ mortis.
Media quidem per speluncam cavam immergitur:
Extra autem porrigit capita sævum barathrum.
Illic autem piscatur scopulum circumlustrans
Delphinæque canesque, & sicubi majus capere possit
Cete, quæ plurima alit sonorum mare.
Hac nondum unquam nautæ illæsi gloriantur
Præternavigasse cum nave, aufert autem capitibus singulis
Virum abripiens ex nave nigra proram. 100
Alterum vero scopulum humiliorem videbis Ulysses,
Prope ad invicem: & jaculo attingeres.
In hoc caprificus est ingens foliis florens:
Sub hoc dia Charybdæ absorbet nigram aquam.
Ter enim eructat quotidie, ter vero absorbet
Horrende, ne tu utique illuc venias quando absorbet. 105
Non enim liberarit te ex illo malo neque Neptunus.
Sed valde Scyllæ scopulo appropinquans, celeriter
Navem præterage: quoniam longe satius est
Sex socios in navi desiderare quam simul omnes. 110
Sic ait, at ego ipsam excipiens allocutus sum:
Age vero mihi illic Dea & vere enarra,
Si quo pacto perniciosam quidem effugiam Charybdim,
Illam autem ulciscar quando mihi læserit socios.
Sic dicebam. Illa statim respondit diva præstantissima, 115
Infelix, adhuc tibi bellica opera curæ sunt.
Et labor: nec Diis cedes immortalibus?
Illa vero non mortalis, sed immortale malum est,
Graveque difficileque & immane, neque expugnabile.
Neque ulla est liberatio: fugere optimum est ab illa. 120
Si enim cunctaberis, arma sumens ad petram,
Vereor ne te denuo irruens consequatur
Tot capitibus, totque viros abripiat.
Sed valde celeriter præternaviga, voca autem Cratæim
Matrem Scyllæ, quæ ipsam peperit malum hominibus: 125
Quæ ipsam deinde compescet posterius ne irruat.
Trinacriam autem ad insulam pervenies, hic autem multæ
Pascuntur Solis boves & pingua pecora,
Septem bouum armenta, tot ovium pulchri greges,
Quinquaginta vero singula: propagatio autem non fit ipforum, 130
Neque unquam moriuntur: Deæ vero pastores sunt,
Nymphæ cirratæ, Phæthusaque Lampetieque,
Quas peperit Soli Hyperioni dia Næara.
Has quidem ut educavit peperitque vèneranda mater,
Trinacriam in insulam relegavit precul habitare, 135

- Μῆλα φυλασσέμεν πατρώϊα καὶ ἑλικας βῆς.
 Τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινίας ἰάας, τόσῃ τε μέδω,
 Ἦτ' ἂν ἴτ' εἰς Ἰθάκην κακὰ περ πάροντες ἰκοιῶτο.
 Εἰ δὲ κε σῖναι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὀλιθρον.
- 140 Νῆι τε καὶ ἱτάροισι. αὐτὸς δ' ἐπὶ κεν αἰλύεις,
 Ὅφρ' ἐκκαῶς νῆα, ὀλέσας ἄσπρ' πάντας ἱταίρους.
 Ὡς ἴσατο. αὐτίκα δ' χρυσόθρονον ἔκλυθεν ἠώς.
 Ἦ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπίσιχε δῖα θεῶν.
 Αὐτὰρ ἰγὼν ἐπὶ νῆα κίων, ὠτρυνον ἱταίρους.
- 145 Αὐτὰς τ' ἀμβαίνειν ἀνὰ τε πυρμύστια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖον, καὶ ἐπὶ κληῖτι κάθιζον.
 Ἐξῆς δ' ἐξέμυθοι, πολὺν ἄλλα τύπτον ἱετμοῖς.
 Ἡμῖν δ' αὖ κατόπιθε νῆος κυανοπρόροιο
 Ἰκμήμον ἔσθι ἢ πλοησίσιον, ἰδὼλον ἱταίρον,
- 150 Κίρκην εὐπλόκαμον, δεινὴν θεὸς αὐδήσασα.
 Αὐτίκα δ' ὄπλα ἔκασα πονησάμενοι κατὰ νῆα
 ἤμεθα, τὴν δ' ἀνέμοις τε κυβερνήτης τ' ἴδυνον.
 Διὸς τὸτ' ἰγὼν ἱτάροισι μετνήδων ἀχνυμένοισιν κῆρ,
 Ὡς εἶλοι, εἰ γὰρ χρὴ ἴνα ἰδῶμαι ἐνδὲ δούοις.
- 155 Θέσφαθ' ἄ μοι Κίρκην μυθήσαστο δῖα θεῶν.
 Ἄλ' ἱρῆα μὲν ἰγὼν, ἵνα ἰδῶτες ἢ κε θάνατον,
 Ἦ κεν ἀλευζόμενοι θάνατον καὶ κῆρε εὐγυγίην,
 Συρήτων μὲν πρῶτον ἀνάγῃ θεοπισισίων
 Φθογγὸν ἀλεύσασθαι, καὶ λιμῶν ἀνθεμόντα.
- 160 Οἷον ἐμὲ ἠρώγῃ ὅσ' ἀκνέμεν. ἀλλὰ με δισυμφ
 Δήσας ἐν ἀργαλίῃ, (ὅσσ' ἔμπροσθεν αὐτῇ μίμνω)
 Ὀρθὸν ἐν ἰσοπύλῳ· ἐκ δ' αὐτῆς σπείρατ' ἀνέσθω.
 Αἰ δὲ κε λίσσασθαι ὑμῖας, λῦσά τε κελύων,
 Τρῆϊς δ' ὀλοήσασιν τότε ἐν δισυμφοῖσι σπείζων.
- 165 Ἦτοι ἰγὼ τὰ ἔκαστα λέγων ἱτάροισι σφαιρούσων.
 Τέτρεα δ' καρπαλίμως ἐξίκετο νῆος εὐεργῆς
 Νῆσον Συρήνοισιν. ἔπειθε γὰρ ἔρ' ἀπῆμων.
 Αὐτίκα ἔπειτ' ἀνέμῳ μὲν ἱπαύσατο, ἠδὲ γαλήνῃ
 Ἐπλετο νηπιμία, κοίμῃσι δ' κύματα δαίμων.
- 170 Ἀνσάντες δ' ἱτάροι νῆος ἰσία μεθύσαντο,
 Καὶ τὰ μὲν ἐν νῇ γλαφυρῇ βάλλον· οἱ δ' ἔσθ' ἱετμοῖς
 Ἐξέμυθοι, λυκαίνον ὕδωρ ξυστῆς ἐλάττωσιν.
 Αὐτὰρ ἰγὼν κρητὸν μέγαν προχὼν ὄξυ χαλκῷ
 Τυτθὰ διατρῆξας, χερσὶ σιβαρῆσι σπείζων.
- 175 Αἶψα δ' ἰαίνεται κρηρ, ἔπει κίλετο μεγάλη ἰς,
 Ἠελίῃ τ' αὐγῇ Ὑπεριονίδαο ἀνακτοῖς.
 Ἐξῆς δ' ἱτάροισιν ἔσθ' ἔατα πᾶσιν ἀλκιφα.
 Οἱ δ' ἐν νῇ μὲν ἴδυσαν ὀνὺ χιρῆς τε πόδας τε,
 Ὀρθὸν ἐν ἰσοπύλῳ, ἐκ δ' αὐτῆς σπείρατ' ἀνέσθων.
- 180 Αὐτὰρ δ' ἐξέμυθοι πολὺν ἄλλα τύπτον ἱετμοῖς.
 Ἄλ' ὅτε τῶσόν ἀπῆμων ὄσων τε γέγονε βοήσας·

Oves custodite paternas & nigras boves.
Eas si quidem illæfas sines, reditusque curam habebis,
Sane adhuc in Ithacam mala licet passi veniretis:
Sia autem læseris, tum tibi desino interitum
Navique & sociis: ipseque si modo evades, 140
Sero male redibis, amissis omnibus sociis.

Sic ait. Statimque aureo throno *conspicua* venit aurora.
Illa quidem deinde per insulam abiit dia Dearum:
At ego ad navem vadens, jubebam socios
Ipsoque ascendere funesque resolvere, 145
Qui statim ingrediebantur, & per transtra sedebant.
Ordine vero sedentes canum mare verberabant remis.
Nobis autem in parte posteriori navis nigræ proram
Secundum ventum misit implentem vela, bonum sodalem,
Circe circumdata, gravis Dea voce humana utens. 150
Continuoque omnia arma componentes per navem
Consedimus, quam ventusque gubernatorque dirigebant.
Ibi tunc ego socios alloquebar mæstus corde:

O amici, non enim oportet unum scire neque duos solos
Vaticinia quæ mihi Circe prædixit dia Dearum: 155
Sed dicam ego, ut scientes vel moriamur,
Vel elabentes mortem & fatum effugiamus.
Sirenum quidem primum jubebat divinatorum
Vocem evitare, & praturn florum.
Solum me jubebat vocem audire, sed me vinculo 160
Ligate in gravi, (ut firmiter illic maneam)
Erectum in basi mali: ex ipso autem funes alligantur.
Si vero oravero vos, solvereque jussero,
Vos vero pluribus tum in vinculis constringite.

Et ego quidem hæc singula dicens sociis declarabam. 165
Interea autem rapide venit navis fabricata
Ad insulam Sirenum, urgebat enim ventus innoxius.
Statim deinde ventus quievit, atque tranquillitas
Erat sine ventis, sopiveratque fluctus Deus.
Surgentes autem socii navis vela complicitarunt, 170
Et ea quidem in navi cava collocarunt: ipsi autem ad remos
Sedentes, dealbabant aquam politis abietibus.
Ast ego ceræ ingentem orbem acuto ære
Minutatim dissecans, manibus fortibus premebam.
Statim vero liquefiebat cera, nam jubebat magna vis, 175
Solisque splendor Hyperionidæ Regis.

Ordineque sociis ad aures omnibus illevis.
Illi autem in navi mihi ligarunt pariter manusque pedesque,
Erecto in basi mali, ex eo autem funes alligarunt:
Ipsi autem sedentes spumofum mare verberabant remis. 180
Sed cum tantum aberamus quantum audiat clamans,

- ῥίμφο δαίμοντες, τὰς δ' εἰ λάθην ἀκύαλλ' ἡνὺς
 Ἐγγύθεν ὀρνυμένων· λυγρὴν δ' ἔντυνον αἰεὶδν,
 Δεῦρ' ἀγ' ἰὼν πολύαιν Ὀδυσσεύ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 185 ἦνθα καταστήσον, ἵνα γαίτην ὧ' ἀκούσῃ.
 Οὐ γάρ ποω τις τῆδε παρήλασε νῆϊ μελαίνῃ,
 Πρὶν γ' ἡμῶν μελήρηεν ἀπὸ σωματίων ὧ' ἀκούσῃ.
 Ἄλλ' ὅγε τερψάμεν' ἵπται, καὶ σπείονα εἰσάς.
 Ἰδμεν γάρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὖρεν
 190 Ἀργεῖοι Τροῆς τε Διῶν ἰότητι μέγιστον,
 Ἰδμεν δ' ὅσα γίνεταί ἐπὶ χθονὶ πελοποννησίῳ.
 Ὡς φάσαν, ἴσασα ὅσα κάλλιμον. αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 Ἦδ' αὖ ἀκούμεναι, λῦσά τ' ἐκέλευον ἑταῖρες,
 Ὀφρύσι νευσάζων· οἳ δ' ἔπεισαν ἱεράστον.
 195 Αὐτίκα δ' ἀνσάντες Περικλῆος Εὐρύλοχος τε
 Πλείσοι μ' ἐν δεσμοῖσι δέον, μᾶλλον τ' ἐπιέζον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τὰς γε παρήλασεν, ἐδ' ἔτ' ἔπειτα
 Φθογῆς Σιυρῶν ἡκούμεν ἐδ' αἰοῖς,
 Αἰψ' ἀπὸ κρητὸν ἔλοντο ἡμῶν ἑλπίης ἑταῖροι,
 200 Ὅν σ' ἐν ἰσθμῷ αἰεὶ αἰεὶ, ἐμὲ τ' ἐκ δεσμών ἀνέκυσαν
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλπίμεν, αὐτίκ' ἔπειτα
 Καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἶδον, καὶ δῆπον ἄκκοα.
 Τῶνδ' ἄρα δισάντων ἐκ χιερῶν ἔπτατ' ἑρμῆα.
 Βόμβησιν δ' ἄρα πάντα καταῖον· εἴχτο δ' αὐτῶ
 205 Νῆος, ἵπτι ἐκ ἔτ' ἑρμῆα σπέρκεια χερσὶν ἔπειγον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἰὼν ὄτρυνον ἑταῖρας
 Μυελίχοις ἐπέεσι παρὰ σπῆρον ἄνδρα ἑκαστον,
 ὦ φίλοι, εἰ γάρ ποω τις κακῶν ἀδάημονες ἑρμῆ.
 Οὐ μὲν δὴ τόδ' ἐμὲ μείζον ἐπὶ κακὸν, ἢ ὅτε Κύκλωφ
 210 Εἰλῆ ἐνὶ σπηεὶ γλαφυρῇ κρατερῇσι βίησι,
 Ἄλλ' ὅτε ἐνδὲν ἐμῇ ἀρετῇ βελὴν τε νόον τε
 Ἐκέρυκεν· καὶ ποω τῶνδε μνησέσθαι οἶον.
 Νῦν δ' ἀγέθ' ὥς ἂν ἐγὼ εἶπω σπιδώμεθα πάντες·
 Τρῆες μὲν κῆρσιν ἀλός ἐρημνῆα βαδίσαν
 215 Τύπτετε, κληῖδεσσιν ἑρμῆνοι, αἰεὶ ποδὶ Ζεὺς
 Δῶν τόνδε γ' ὀλεσθρὸν σπικρυγίην καὶ ἀλύξαι.
 Σοὶ δ' ἐκρυπθῇ ὅδ' ἐπιτέλλομαι, (ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 Βάλλειν, ἵπτι νηὸς γλαφυρῆς οἴησιν ἑταῖρας)
 Τέττε μὲν καπνῷ καὶ κύματι ἐκτὸς ἕρπει
 220 Νῆα, σὺ δ' ἐκ σπηεὶς ἐπιμαίνο, μὴ σε λάθῃσι
 Κεῖσ' ἐξορμήσασα, καὶ ἐς κακὸν ἄμμι βάλλῃσιν.
 Ὡς ἐφάμην. οἳ δ' ὅκα ἡμῶν ἐπέεσι σπιδόντα
 Σκύλλην δ' ἐκείν' ἐμυθεόμην, ἄπρηκτον αἶψιν,
 Μάπως μοι δέσαντες δολιχόεσσαν ἑταῖρον
 225 Εἰρεσίης, ἐντὸς δ' ἐκρυπτοῖσιν σπείας αὐτῆς.
 Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐρημοσύνης ἀλεγεινῆς
 Λαοδαμόν, ἵπτι ἐπὶ μ' ἀνὰ γῆν σπιδάσασα.

Propere urgentes, illas non latuit velox navis
Prope impulsa, argutumque instituerunt carmen:

Huc age veniens celeberrime Ulysses, ingens decus Achivorum
Navem siste, ut nostram vocem audias. 185

Non enim unquam aliquis hac prætergit navem nigram,
Quin prius nostram suavem ab ore vocem audiret;
Sed hic delectatus abit, & plura sciens.

Scimus enim tibi omnia quæcumque in Troja lata
Argivi Trojanique Deorum voluntate pertulerunt, 190
Scimus etiam quæcumque fiunt in terra alma.

Sic dicebant, mittentes vocem pulchram: at meum cor
Volebat audire, solvereque jubebam socios,
Superciliis innuens, illi autem incumbentes remigabant.
Statimque surgentes Perimedes Eurylochusque 195

Pluribus me vinculis ligabant, magisque premebant.
Cæterum ubi illas præterit *navis*, neque amplius deinde
Vocem Sitenum audiebamus neque cantilenam,
Mox ceram dempserunt mei dilecti socii,
Quam illis ad aures illeveram, meque ex vinculis solverunt. 200

Sed quando jam insulam reliquimus, statim deinde
Fumum & ingentem fluctum vidi, & sonitum audiui.
His igitur timentibus ex manibus ceciderunt remi.

Infonuerunt autem omnia per fluctum; tenebaturque illic
Navis, quoniam non amplius remos prolixos manibus urgebant.
Ast ego per navem iens cohortabar socios 205
Blandis verbis astans virum quemque:

O amici, non enim ullo pacto malorum ignari sumus.
Non equidem hoc majus adest malum, quam cum Cyclops
Includebat *nos* speluncæ cavæ forti vi, 210
Sed & hinc mea virtute consilioque prudentiaque
Effugimus, & olim horum recordaturos puto.

Nunc agite, uti ego dixero pareamus omnes:
Vos quidem remis maris fluctus profundos
Verberate, transtris insidentes, si forte Jupiter 215
Det hanc saltem mortem effugere & evitare.

Tibi vero gubernator hoc præcipio, (sed in animo
Reconde, quoniam navis cavæ gubernacula motas)
Hunc quidem fumum & fluctum extra dirige
Navem, tu autem scopulum require, ne te imprudente 220
Illinc prorumpat, & in malum nos conjicias.

Sic dicebam, illique ocyus meis verbis parebant.
Scyllam tamen nondum commemoraveram, immedicabile malum,
Ne forte timentes cessarent mihi socii
A remigando intraque constiparent seipsos. 225
Et tum scilicet Circes quidem mandatorum tristium
Oblitus fueram, quoniam nequitiam me jusserat armari.

- Αὐτὰρ ἰγὰ καταδύς κλυτὰ τεύχεα , καὶ δύο δῶρε
 Μάχρ' ἐν χερσὶν ἔλων , εἰς ἵκεα νηὸς ἱστανεν
 230 Περσῆς· ἔνδιν γάρ μιν ἰδύμεν παρῶτα ρανειδῶν
 Σκύλλην πατρεινῇ , ἥ μοι φίρε σῆμ' ἑτάροισιν.
 Οὐδὲ σπῆ ἀθρήσας δυνάμην· ἑκαμον δὲ μιν ὅσπερ
 Πάντη παπταίνοντι παρὸς ἠεροειδέα πώτρην.
 Ἡμεῖς δ' ἐπιπαλὸν ἀνεπλήροισιν ἰδοῦντες·
 235 ἔνδιν μιν γὰρ Σκύλλ', ἑτάροισι δ' ὅληα Χάρυβδιν
 Δινὰν ἀνερρίψδασσι θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Ἦτοι ὅτ' ἐξήμεισι , λίβης ὡς ἐν σπυρὶ πολλῶς,
 Πᾶσ' ἀναμεμύρισκε κυκλωμένη , ὕψοσι δ' ἄχην
 Ἀκροσι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμροτέρουσιν ἑπιπτεν.
 240 Ἀλλ' ὅτ' ἀναβρόζει θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ ,
 Πᾶσ' ἔντοσθε γένεσκε κυκλωμένη· ἀμφοῖ δ' πώτρῃ
 Δινὸν ἑβέρυχι , ὑπὸνερθε δ' γαῖα φάνεσκε
 Ψάμμος κυανίη· τὰς δ' ἡ χλαρὸν δέῃ ἤρῃ.
 Ἡμεῖς μὲν παρὸς τήνδ' ἰδοῦν , δέισαντες ὄλεθρον.
 245 Τότερα δὲ μοι Σκύλλῃ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους
 Ἐξ ἑλθ', οἱ χερσὶν τε βίβρι τε εἴρτεροι ἦσαν.
 Σκιφαίων δ' ἐς νῆα θοὴν ἄμα κ' μετ' ἑταίρους·
 Ἦδη γὰρ ἐνόστοα πόδας κ' χεῖρας ὑπέρθεν
 Ὑψὸς αἰετορῶν· ἡμεῖ δ' ὀβείζοντο καλυπνύμενοι
 250 Ἐξονομακλήσθην , τίς γ' ὕσαται , ἀχνύμενοι κῆρ.
 Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ παρὰ δόλῳ ἀλιεὺς περιμήκει ῥάβδῳ
 Ἰχθύσι ποῖς ὀλίγοισι δόλον κατα' εἶδατα βάλλων·
 Ἐς πόντον περὶσι βόες κίρκας ἀρχαῦοιο ,
 Ἀσπαίροντα δ' ἐπιπτα λαβὼν ἔριψε θύραζε·
 255 Ὡς οἷα ἀσπαίροντες αἰέροντο ποτὶ πώτρην
 Αὐτὰ δ' ἐνὶ θυμῷ κατήσθιε κελύγοντας ,
 Χέρας ἐμοὶ ὀρίγντας ἐν αἰνῇ δημοτῇ.
 Οἰκτίστον δὴ κτενα ἐμοῖς ἶδον ὀφθαλμοῖσιν
 Πάντων ὅσων ἐμὸν γένος , πόρκας ἀλὸς ἐξερείνων.
 260 Αὐτὰρ ἐπεὶ πώτρην εὐχόμεν , δινὴν τε Χάρυβδιν ,
 Σκύλλην τ' , αὐτὴν ἐπιπτα θεῶν ἐς ἀμύμονα νησον
 Ἰκόμεθ'. ἔνθα δ' ἴσαν καλά βόες ευρυμέτωποι ,
 Πολλὰ δ' ἱερὰ μῆλ' Ὑπερίονος Ἥλιόιο.
 Δὴ τότε ἰγὼν ἔτι πόντον ἰὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ ,
 265 Μυκηθμῷ τ' ἤκυσσα βοῶν αὐλιζομένων ,
 Οἰῶν τε βελγῆν· καὶ μοι ἐπ' ἐμπισσε θυμῷ
 Μάντιος ἀλαῶ Θυβαῖς Τυρσεῖοιο ,
 Κίρκης τ' Αἰαῖης , ἥ μοι μάλα πῶλλ' ἐπέτελλεν
 Νησον ἀλεύαδαι τεύχεσσι Ἥλιόιο.
 270 Δὴ τότε ἰγὼν ἑτάροισι μετῴδων ἀχνύμενος κῆρ ,
 Κέκλυτέ μιν μύθων κακὰ περ πάσχοντες ἑταίρους ,
 Ὅφρ' ὑμῖν εἴπω μαντήϊα Τυρσεῖοιο ,
 Κίρκης τ' Αἰαῖης , ἥ μοι μάλα πῶλλ' ἐπέτελλεν ,

Ast ego indutus inclyta arma, & duas hastas
 Longas in manus sumens ad tabulata navis ibam
 Proxæ: inde enim ipsam expectabam primum visum iri 230
 Scyllam petrosam, quæ mihi ferebat damnum sociis.
 Neque usquam videre potui: lassabanturque mihi oculi
 Undique circumspicienti ad obscuram petram.
 Nos quidem angustum locum navigabamus lugentes:
 Hinc enim Scylla, altrinsecus autem Charybdis 235
 Immane absorbuit maris falsam aquam.
 Equidem quando evomebat, sicut lebes in igne multo,
 Tota remurmurabat conturbata, in altum autem aspergo
 Summis scopulis utrisque incidebat.
 Sed quando absorbebat maris falsam aquam, 240
 Tota intus apparebat mora: circumque petram
 Horrendum insonabat, infra autem terra apparebat
 Arena cum cerulea, hos autem pallidus timor cepit.
 Nos quidem ad hanc videbamus, timentes interitum.
 Interea autem mihi Scylla cava ex navi socios 245
 Sex abstulit, qui manibusque virtuteque præstantiores erant.
 Aspiciens autem in navem velocem simulque ad socios:
 Jam horum animadverti pedes & manus superne
 In altum levatorum: me autem clamabant vocantes
 Nominatim, tunc postremo, afflicti corde. 250
 Ut cum in aggere piscator prælonga virga
 Piscibus minutis dolum escam obiciens,
 In pontum demittit bovis cornu agrestis,
 Palpitantemque deinde corripens projicit foras:
 Sic illi palpitantes tollebantur ad petras: 255
 Illic autem pro foribus depascebantur clamantes,
 Manus mihi porrigentes in gravi calamitate.
 Miserabilissimum scilicet illud meis vidi oculis
 Omnium quæcumque passus sum, vada maris rimans.
 Ast ubi petras effugimus, horrendamque Charybdim, 260
 Scyllamque, statim deinde Dei ad eximiam insulam
 Pervenimus: ibi autem erant pulchri boves stontones,
 Multæque pingues pecudes sublimis Solis.
 Ibi tunc ego adhuc in mari in navi nigra cum essem,
 Mugitum audivi bouum stabulantium, 265
 Oviumque balatum: & mihi dicta inciderunt animo
 Vatis cæci Thebani Tiresiæ,
 Circeæque Ææ, quæ mihi admodum multis præcepit,
 Ut insulam vitarem homines oblectantis Solis.
 Scilicet tunc ego socios alloquebar cruciatus corde: 270
 Audite meos sermones mala quamvis patientes socii,
 Ut vobis dicam vaticinia Tiresiæ,
 Circeæque Ææ, quæ mihi perquam multis præcepit,

- Νῆσον ἀλεύαδαι τερψιμβροτῇ Ἥελίοιο.
- 275 Ἐνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἐμὲναι ἀμμῖν ἔρασκιν.
Ἀλλὰ παρὲς τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.
Ὡς ἑράμην. τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
Αὐτίκα δὲ Εὐρύλοχ[Ⓞ] συγερῶ μ' ἡμείβετο μῦθον,
Σχίταί[Ⓞ] τις Ὀδυσσεύ· πᾶτες τοὶ μῦθος, εἰδὲ τι γυῖα
- 280 Κάμκεις· ἢ ῥά νυ σοὶ γε σιδήρεα πάντα τίτυκται,
Ὅ· ῥ' ἐτάρης καμάτω ἀδικοτάς ἦδ' κ' ὕπνω
Οὐκ ἔλας γαίης ἐπιβήδωμ, ἦνθά κεν αὐτὲ
Νῆσφ ἐν ἀμυρύντῃ λαρὶ τετυκίμεθα δέρον·
Ἀλλ' αὐτὰς διὰ νύκτα θῶν ἀλάληδαι ἀνωγας,
- 285 Νῆσφ δ' ἀποπαραγχεύοντας ἐν ἡερειδῇ πόντον.
Ἐκ νυκτῶν δὲ ἄνεμοι χαλεποὶ. δηλήματα νηῶν
Γίνονται. πῇ κεν τις ὑπερφύγοι αἰπὺν ὀλιθρον,
Ἦ πως ἐξαπύνην ἔλθῃ ἀνέμοιο δύελλα;
Ἦ νότῃ, ἢ ξεύροιο δυσαί[Ⓞ], εἰ τι μάλισα
- 290 Νῆα διαρραίσαι θεῶν αἰκνὴτι ἀνάκτων.
Ἀλλ' ἦτοι νῦν μὲν περὶ θάμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δέρον θ' ὀπλισόμεθα θεῇ παρὰ νηὶ μῦροντες·
Ἦσθεν δὲ ἀναβάντες ἐπὶ σκαμνὺν εὐρεῖ πόντον.
Ὡς ἔρατ' Εὐρύλοχ[Ⓞ]· ἐπεὶ δὲ ἦεντο ἄλλοι ἐταῖροι·
- 295 Καὶ τότε τὸν γινώσκον ὃ δὴ κακὰ μῆνιτο δαίμων·
Καὶ μιν ρωτήσας ἔπειτα πτερόντα περσσύδων,
Εὐρύλοχ', ἢ μάλα δὴ με βιάζεσθε μῶνον ἰόντα.
Ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμῶσατε καρτερόν ἔκον,
Εἰ κέ τιν' ἢ βοῶν ἀγέλην, ἢ παῦ μὲν οἶων
- 300 Εὐρωμῆ, μήτε τις ἀταδελλήσι κακῆσι
Ἦ βῆν ἢ ἐπὶ μῆλον ὑποκτάνῃ· ἀλλὰ ἔκηνος
Ἐδίδτε βρομῆν τὴν ἀθανάτῃ πόρε Κίρκῃ.
Ὡς ἑράμην. οἱ δὲ αὐτίκ' ἀπώμνυνον ὡς ἐκέλευον,
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε τελευτήσαν τε τ' ὄρκον,
- 305 Στήσαντο ἐν λιμνῇ γλαφυρῇ εὐεργία νῆα
Ἀγχι[Ⓞ] ὕδατ[Ⓞ] γλυκεροῖο, κ' ἐξ ἀπέβησαν ἐταῖροι
Νηος, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισκαμνύοντες τετύκοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι[Ⓞ] κ' ἐδντύ[Ⓞ] ἐξ ἔρον ἐντο,
Μνηστάρων δὲ ἥεντα φίλος ἑκλαῖον ἐταῖρος,
- 310 Οὐς ἔραγε Σκύλλῃ γλαφυρῇ ἐκ νηὸς ἔλθοντα.
Κλαίοντάσι δὲ τοῖσιν ἐπάλυθε νηδύμ[Ⓞ] ὕπν[Ⓞ].
Ἦμ[Ⓞ] δὲ τεῖχα νυκτὸς ἦν, μετὰ δὲ ἄσπερ βεβήκη,
Ὡρσιν ἐπὶ ζαῖν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς
Λαίλαπι θροπύσῃ, σὺν δὲ νερείῃ καλύφε
- 315 Γαῖαν ὁμῶ κ' αἰόντον· ὁρῶν δὲ ἔρανιδεν νύξ.
Ἦμ[Ⓞ] δὲ ἡεργένεια φάνη ροδὸδάντυλ[Ⓞ] ἠώς,
Νῆα μὲν ὀρμίσσαντο, κοῖλον σπῖ[Ⓞ] εἰσερέσαντες·
Ἐνθα δὲ ἔταν νυμρέων καλοὶ χοροὶ ἦδ' ὀδῶκοι.
Καὶ τότε ἰγὼν ἀγορὴν θέμεν[Ⓞ], μετὰ μῦθον εἶπεν,

Ut insulam vitarem Solis, qui delictum est hominum.

Ibi enim gravissimum malum fore nobis aiebat.

275

Sed præter insulam pellite navem nigram.

Sic dicebam, illis autem constringebatur suum cor.

Statimque Eurylochus molesto mihi respondit sermone:

Improbuses, ô Ulysses, superat tibi robur, neque unquâ membris
Defatigaris: profecto omnia tibi ferrea sunt,

280

Qui socios lassitudine afflictos atque etiam somno *urgente*

Non sinis terram conscendere, ubi rursus

Insula in circumflua lautam paremus cœnam:

Sed sic *temere* per noctem celerem errare jubes,

Ab insula aberrantes in obscuro ponto.

285

Ex noctibus autem venti graves, perniciës navium

Existunt: qua quis effugeret sævam mortem,

Si forte repente veniret venti procella,

Aut Noti, aut Zephyri vehementis, qui potissimum

Navem infestant Deorum non sponte Regum.

290

Verum sane nunc quidem cedamus nocti nigræ,

Cœnamque apparemus celerem apud navem manentes:

Mane autem conscendentes intremus latum pontum.

Sic ait Eurylochus, comprobantur autem cæteri socii.

Atque jam tum agnoscebam quod nempe mala moliretur Deus:

Et ipsum compellans, verbis volatilibus alloquebar:

Euryloche, profecto nimis jam me urgetis qui solus sum,

Sed age nunc mihi omnes jurate firmum juramentum,

Si quod aut bonum armentum, aut magnum gregem ovium

Inveniamus, ne forte quis scelere pessimo

300

Aut bovem aut etiam pecudem occidat: sed tranquilli

Comedite cibum quem immortalis præbuit Circe.

Sic dicebam, illi autem protinus jurarunt ut jussëram.

Ast ubi juraruntque finiveruntque jusjurandum,

Stritimus in portu cava benefactam navem

305

Prope aquam dulcem: & exiverunt socii

E navi, deinceps autem cœnam scite appararunt.

Ast ubi potus & cibi amorem emisërant,

Recordati deinde charos desseverunt socios,

Quos devoraverat Scylla cava ex navi eripiens.

310

Flentibusque ipsis supervenit dulcis somnus.

Quando autem tertia pars noctis erat, & astra transibant,

Immisit vehementem ventum nubium coactor Jupiter

Cum nimbis ingentibus, nubibus autem cooperuit

Terram simul & pontum, ruitque de cœlo nox.

315

Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora,

Navem quidem subduximus, in cavam speluncam intro trahentes:

Hic autem erant Nympharum pulchri loci atque sedilia.

Et tum ego concionem faciens, sermone allocutus sum:

- 320 Ὡ φίλοι, ἐν γὰρ νῆϊ δοῇ βροτοῖς τε πόσις τε
Ἔσιν, τῶνδε βοῶν ἀπεχόμεθα, μὴ τι πάθειμεν.
Διὶ γὰρ διῷ αἶδε βόες κ' ἱρία μῆλα
Ἥλιος, δε πᾶντ' ἐροῶ κ' πᾶντ' ἱπακίει.
Ὡς ἐσάμην. τοῖσιν δ' ἱσπεπείθετο θυμὸς ἀγῆτορ.
- 325 Μῆνα δ' πᾶντ' ἀλλεκτὸν ἄν νότον, καὶ τις ἄλλος
Γίνετ' ἐπιτ' ἀνέμων, εἰ μὴ εὐφής τε νότος τε.
Οἱ δ' ἦ, ὡς μὲν σῆτον ἔχον κ' οἶνον ἐρυθρὸν,
τόρρα βοῶν ἀπέχοντο, λιλαιόμενοι βότριοι.
Ἄλλ' ὅτε δὴ πρὸς ἐξέρχοντο πῖα πᾶντα,
- 330 Καὶ δὴ σῆμν ἐρέεστον ἀλντιύοντες ἀνάγκη,
Ἰχθυὲς ὀρνίθας τε φίλας, δ' τι χεῖρας ἴκοντο,
Ἰναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔταυρ δ' ἡσάρεα λιμός.
Δὴ τότε ἱγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέσιχον, ὅρρα δειῖσιν
Εὐξαίμην, εἴ τίς μοι ὁδὸν φήνῃ νείεσθαι.
- 335 Ἀλλ' ὅτε δὴ διὰ νῆσον ἰὼν ἥλυθα ἱταίρας,
Χεῖρας νιφάμενθ' ὅθ' ἐπὶ σάπας ἦν ἀνέμοιο,
Ἠρόμην πᾶντεσσι θεοῖς εἰ δολιμποὶ ἔχουσιν.
Οἱ δ' ἄρα μοι γλυκύν ὕπνιον ἐπὶ βελιφάροισιν ἔχουσιν.
Εὐρύλοχ' δ' ἱτάροισι κακῆς ἐξέρχετο βουλῆς,
- 340 Κίκλυτέ μιν μῦθων κακὰ περ πάγοντες ἱταῖροι.
Πάντες μιν συγερὶ θάνατοι δολοῖσι βροτοῖσι,
Λιμὴ δ' οἴκτισον θάνατον κ' ὄντην ἱσιππῆν.
Ἀλλ' ἄγετ', Ἥλιόιο βοῶν ἐλάσαντες ἀείρας,
Ῥίξομεν ἀθανάτοισι τοὶ ἕρτων ἐὺρυν ἔχουσιν.
- 345 Εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀρκοίμεθα πατερίδα γαῖαν,
Λιψά κεν Ἥλιος ὑπερέννῃ σῖνα πρὸν
Τιύξομεν, ἐνθά κε θειμὲν ἀγάλματα ποικίλα κ' ἰδύμεν.
Εἰ δ' ὀλοσάμενός τι βοῶν ὀρθοκροσάντων,
Νῦν ἐδίλην ὀλέσται, ἐπὶ δ' ἱσποντῶν θεῶν ἄλλοι,
- 350 Βάλομεν ἄπαξ πρὸς κύμα χαλῶν ὑπὸ θυμὸν ὀλέσται,
Ἦ' οὐδὰ στυγιάδα ἰὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.
Ὡς ἔρατ' Εὐρύλοχ'· ἐπὶ δ' ἦντιν ἄλλοι ἱταῖροι.
Αὐτίκα δ' Ἥλιόιο βοῶν ἐλάσαντες ἀείρας
Ἐγρύθιν· (ὃ γὰρ τῆλε πρὸς κυανοπέροιο
355 Πισκόσκονθ' ἔλικας καλὰς βόας εὐρυμέτωποι)
Τὰ δ' ἡ περὶσσεύοντο, κ' εὐχάτοσαντο θεοῖσι,
Φύλλα δ' δρεφάμενοι τέρετα δρυὸς ὑψιπόμοιο.
Οὐ γὰρ ἔχον κεῖ λευκὸν εὐστέλμῃ ἐπὶ νῆος.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐξάντο, κ' ἔσραξαν κ' ἀδιδεξαν,
360 Μηνῆς τ' ἐξίταμον, κατὰ τε κνίαν ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα σπῶσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὀμοθέτησαν.
Οὐδ' εἶχον μέδω λήψαν ἐπ' αἰδομένους ἱερῶν,
Ἀλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐσώπτων ἔγκατα πᾶντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάν, κ' σπλήγχην ἐπάσαντο,
365 Μίσγυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα, κ' ἀμρ' ὀβελισσιν ἐπειραν,

O amici, in navi quidem celeri cibusque potusque
Est, ad his bobus abstineamus, ne quid patiamur. 320
Acris enim Dei hi boves & eximia pecora
Solis, qui omnia inspicit & omnia inaudit.

Sic dicebam, illisque persuadebatur animus generosus (quis alius
Mensem autem integrum nunquam desinens spirabat Notus, neque
Existeat deinceps ventorum, nisi Eurusque Notusque. 325

Illi autem quoad quidem panem habebant & vinum rubrum,
Tandiu à bobus abstinebant, studiosi *conservandæ* vitæ:

Sed cum jam è navi periissent viatica omnia,
Ibi jam venaturam aggrediebantur necessitate, 330

Pisces avesque, charas quodcumque in manus venisset,
Uncis hamis, vexabat enim ventrem fames.

Scilicet tum ego per insulam secessi, ut Deos
Precarer, si quis mihi viam monstraret ut redirem.

Sed quando jam per insulam iens declinaveram à sociis, 335
Manus lavans ubi defensaculum erat à vento,
Precabar omnes Deos qui cælum inhabitant:

Hi sane dulcem somnum palpebris infuderunt.
Eurylochus autem sociis mali dux erat consilii:

Audite meos sermones mala quamvis passi socii- 340
Omnes quidem invisæ mortes miseris mortalibus,
Fame autem miserrimum mori & satum assequi.

Sed agite, Solis ex bobus abigentes optimos,
Sacra faciemus Diis qui cælum latum habitant.

Quod si in Ithacam pervenerimus ad patriam terram, 345
Statim Soli per superna gradienti dives templum
Struemus, ibi ponemus ornamenta multa & pretiosa.

Si vero iratus aliquo pacto ob boves erecta capita habentes
Navem volet perdere, suffragabunturque Dii alii,

Malo semel ad fluctus hians vitam perire, 350
Quam diutius tabescere manens in insula deserta.

Sic ait Eurylochus: collaudabant autem alii socii.
Statim autem Solis ex hobus abigentes optimos

Ex propinquo: (non enim longe à navi nigra rostro
Pascebantur camuris cornibus pulchri boves frontones) 355

Eos vero circumstabant, & vota faciebant Diis,
Folia quoque decerpentes tenera quercus alticoma:

Non enim habebant hordeum album bene tabulata in navi.
Ast ubi precati sunt, & mactarunt & excoriarunt,

Femoraque exciderunt, arvinaque absconderunt, 360
Duplicem facientes, desuper autem cruda posuerunt:

Neque habebant vinum ad libandum super incensa sacra,
Sed aqua libantes assabant intestina omnia.

Ast ubi femora incensa sunt, & viscera comederunt,
Minutimque conciderunt cætera, & circum verua fixerunt, 365

- Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξίαυτο γήδυμ' ὕπνῳ.
 Βῆν δ' ἰὼν ἐπὶ νῆα θεῶν καὶ θύγα Ἰαλκίᾳς.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ χερσὶν ἦα κίων νεὸς ἀμφιπέσσης,
 Καὶ τότε μοι κνίσσης ἀμφ' ἤλυθεν ἡδὺς αὐτμῆ.
 370 Οἰμώζας ἃ θείοισι μὲν ἀθανάτοισι γηγῶνων,
 Ζεῦ πάτερ, ἡδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ὄντες,
 Ἥ μὲ μάλ' εἰς ἄτην κοίμισατε νηλεὲς ὕπνῳ.
 Οἱ δ' ἔταρον μέγα ἔργον ἐκπτόσαντο μέροντες.
 Ὀκία δ' Ἥλιον ὑπερέεισι ἀγγελοῖσιν ἄλδῃ.
 375 Λαμπρὴν τανύπτελλον, ὃ οἱ βόας ἔκταν ἱταῖροι.
 Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετνύδα χαῶνδ' ἑὸν κῆρ,
 Ζεῦ πάτερ, ἡδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ὄντες,
 Τίσας δὴ ἑτάρας Λαιρτιάδῃσιν Ὀδυσῆϊ,
 Οἱ μὲν βῆς ἐκτιγαν ὑπέρβιοι, ἦσαν ἔργα.
 380 Χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς ἕρπονι ἀσέβητα,
 Ἠδ' ὅπ' ἄψ' ἐπὶ γαῖαν ἄψ' ἕρπονδ' ἀσέβητα.
 Εἶδε μοι εἰ τίς ποτε βεῶν ἐπιπύκ' ἀμείβῃ,
 Δύσομαι εἰς αἶδα, καὶ ἐν νεκύεσσιν εἰμύω.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀσέβητα νεφεληγερέτα Ζεὺς.
 385 Ἥλιε, ἦτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάνε
 Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ξυδῶν ἀρεσκῇ.
 Τάνδ' ἔγωγε τάχα νῆα θεῶν ἀγρήτι κερκυνέ
 Τυτθὰ βαλὼν κιάσαιμι μίσθῳ ἐνὶ οἴοπι πόντῳ.
 Ταῦτα δ' ἔργον ἤκουσα Καλυψεύς ἠὲ Κρόνιος.
 390 Ἠδ' ἔφη Ἑρμῆας διακτόρε αὐτὴ ἀκούσας.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἡδ' Ἰαλκίᾳς,
 Νήϊον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισαδὼν, εἰδὲ τι μῆχ' ὅ
 Εὐρύκλειαν δύναμιδά· βόας δ' ὑποτέθισαν ἡδ' ἔ
 Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τίερατα ἀνέβαινον.
 395 Εἶπον μὲν ῥητοὶ, κρῖα δ' ἀμφ' ὀβελόεσσιν ἐμμένε.
 Ὀπταλῖα τε καὶ αἰμά· βόων δ' ὥς γίνετο φωνή.
 Ἐξήμαρ μὲν ἔπειτα ἡμοὶ ἱεῖρες ἱταῖροι
 Δαίνυντ' Ἥλιον βεῶν ἐλάσαντες ἀέριος.
 Ἄλλ' ὅτε δ' ἔδομον ἡμᾶρ ἐπὶ Ζεὺς ὄψετο Κρονίων,
 400 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀνέμ' ἡμῶν ἐπαύσατο λαίλαπι θυῶν.
 Ἡμεῖς δ' αἰψ' ἀναβάντες ἐνὶ καλῶν ἐνὶ πόντῳ,
 Ἰσὸν ἐπὶ καλῶν, ἀνά θ' ἰσὶα λυγρὰ ἐρύσαντες.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, εἰδὲ τις ἄλλῃ
 Φαίνετο γαῖαν, ἀλλ' ἕρπονδ' ἡδ' Ἰαλκίᾳς,
 405 Δὴ τότε κυανὴν νεφέλην ἔστησε Κρονίων
 Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς, ἥχλυσε δ' ὅπ' ὄντ' ὑπ' αὐτῆς.
 Ἡ δ' ἔβη εἰς μάλα πολλὸν ἐπὶ χερσὶν αἶψα γὰρ ἔλθε
 Κικληγῶς ξέροντ' ἀνέμῳ μετὰ σὺν λαίλαπι θυῶν.
 Ἰσὲ δ' ἔσπερον ἐπὶ καλῶν ἀνέμῳ δύελλε
 410 Ἀμφοτέρως· ἰσὸς δ' ὅπισθ' ὅπ' ὄντ' ὑπ' αὐτῆς
 Εἰς ἀντὶ κατήλυθ' ὃ δ' ἄρα ἀνέμῳ ἐνὶ πόντῳ

Et tunc mihi palpebris exordit saevus sompnus:
Festinantique ire ad navem velocem & litus maris.
Sed cum jam vadens propè navem essem utrinque agitabilem;
Et tum mihi nidoris obvenit dulcis flatus.

Lamentans autem Deos ad immortales clamaui: 370

Jupiter pater, atque ceteri beati Dii sempiterni,
Profecto me in malum sopivistis: saevo somno:
Ipsi vero focii magnam facinus paraverunt illic manentes.

Velox autem Soli per superna moanti cuneis ventris
Lamperia lato pectore induta; quod ei boves interfecerint socii. 374
Statim autem Deos allocutus est, iratus corde:

Jupiter pater, atque alii beati Dii sempiterni,
Luant jam focii Laertiadae Ulysses,
Qui meos boves occiderunt superbo, quibus ego
Latabar & vadens in caelum deliferum; 380
Et quando recto ad terram à caelo verterbar.

Quod si mihi non fuerint bona condignam rationem,
Descendam ad Plutonis domum, & inter mortuos lucebo.

Quem excipiens alloquebatur nubium coactor Jupiter:
Sol, certe quidem tu inter immortales lites 385
Et mortales homines super fertilem terram:

Horum autem statim navem celerem candenti fulmine
Paululum feriens incendam medio in saevo ponto.

Hæc ego audivi à Calypso pulchricoma:
Quæ dicebat à Mercurio inter nubes se audivisse. 390

Ast ubi ad navem perveni atque mare;
Objurgabam aliunde alium adstant, neque remedium
Invenire potuimus, boves enim mortui erant jam.
Eis autem continuo deinde Dii prodigia ostendebant:
Serpebant quidem pelles, carnes autem circum verba mugiebant,
Assæque & crudæ: boumque quasi existerat vox. (395

Sex diebus quidem deinde mihi per dilecti socii
Convivabantur, Solis boves postquam abegissent optimos.
Sed quando septimum diem Jupiter induxit,

Tum vero ventus quidem cessavit turbine sæviens, 400
Nos autem statim conscendentes in minimis navem lato mari,

Malum erigentes, sursumque alba vela trahentes.
Sed quando jam insulam deseruimus, neque ullâ alia
Apparebat terrarum, sed cælum atque mare;

Ibi tum atram nubem statim Saturnius 405
Navim super cavam, caligabatque pontus sub ipsa.
Naris autem currebat haud adeo multum per tempus: statim enim
Stridens Zephyrus ingenti cum turbine sæviens. (venit

Mali autem funes rupit ventri procella
Utrosque: malusque retro cecidit, armamenta que omnia 410
In sentinam deciderunt: is autem extrema in nave

Odyssa.

A 2

Percussit gubernatoris caput, ossaque confregit
 Omnia simul capitis: ipse autem urinatori similis
 Decidit à tabulatis, deseruitque ossa animus generosus.
 Jupiter autem simul intonuit, & iniecit fulmen navi: 415
 Ipsa autem contorquebatur rota, Jovis percussa fulmine,
 Sulphureque implebatur, ceciderunt autem ex navi focii.
 Illi autem *marini* corvis similes circa navem nigram.
 In fluctibus ferebantur, Deusque abstulit seditum.
 Ast ego per navim incedebari, donec latera 420
 Solvit unda carinæ: quam inernem ferebat fluctus:
 Effregeratque ei malum usque ad fundum, at ipsi
 Lorum injectum erat bovis corio factum.
 Hoc utrumque colligavi pariter carinam atque malum.
 Sedens autem super hæc, ferebar pernicosis ventis. 425
 Tum Zephyrus quidem cessavit turbine sæviens.
 Supervenit autem Notus celeriter, ferens meo angotes animo,
 Ut rursus perniciosam remetirer Charybdim.
 Tota nocte ferebar: simul autem *cum* sole oriente
 Veni ad Scyllæ scopulum, horrendamque Charybdim. 430
 Hæc quidem absorpserat maris falsam aquam:
 At ego ad altam caprificum alte levatus,
 Huic implicitus tenebar veluti vespertilio, neque uspiam po-
 teram
 Nec firmare pedem firmiter, neque ascendere.
 Radices enim longe erant, distantes autem erant rami, 435
 Longique ingentesque, obumbrabant autem Charybdim.
 Continenter autem hærebam, donec evomeret retro
 Malum & carinam denuo: cupienti autem mihi advenit
 Tandem: quando autem ad cœnam vir è foro surgit,
 Judicans lites multas litigantium juvenum, 440
 Tunc scilicet ligna ex Charybdi apparebant.
 Demisique ego desuper pedes & manus ut ferrentur,
 In medium autem cum sonitu cecidi circa oblonga ligna,
 Sedens autem super his remigabam manibus meis.
 Scyllam autem non amplius permisit pater hominumque Deo-
 runque. 445
 Me aspicere: non enim effugissem sævam mortem.
 Hinc autem novem diebus ferebar, decima autem me nocte
 Insulam in Ogygiam appulerunt Dii, ubi Calypso
 Habitabat cirrata veneranda Dea voce *humana* utens.
 Quæ me amice excipiebat fovebatque: quid tibi hæc
 enarro? 450
 Jam enim tibi heri enarravi in domo
 Tibique & castæ uxori: odiosum autem mihi est,
 Rursus plane enarrata recensere.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ο'ΔΥΣΣΕΙ'ΑΣ Ν. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Κοιμώμενον Ὀδυσσεύα μετα' ἧς δόρπον ἐκτιθέσθαι Φαίηκες
εἰς τὴν γῆν ἧς Ἰθάκησιν· καὶ τὴν μὲν καὶ αὐτὴν ἀνδρὶ
ὑποσέβουσιν, λίδον ποσσὶ Ποσειδῶν· Ἀθητὰ δ' αὖτ' ἐπὶ τῇ
αἰγιαλῷ Ὀδυσσεύα συμβουλεύει πρὶ τῆς μεταστροφῆς· καὶ
τὰ χρήματα ἐν τῇ σπηλαίᾳ κατακρύπτει, καὶ εἰς γέφυ-
ρά μεταμορφῶ τὸν Ὀδυσσεύα.

Νῦν, Ἰθάκης ἐπὶ Φαίηκων πομπῇ Ὀδυσσεύς.

- Ω**ς ἱερὰ· οἱ δ' ἄρα πάντες αὖτ' ἐγένοντο σιωπῇ,
Κληθμῶ δ' ἴσχυτο κατὰ μέγαρον σκιδνοτά.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φωνήσας,
Ὡ Ὀδυσσεύ, ἐπεὶ ἔκλυ' ἔμην ποτὶ χαλκαβάτῃσι δαΐ-
5 Ὑφίρσις, τῷ σ' ἔτι σπληνπλαχθόντα γ' ὅτε
Ἀψ' ὑποσέβουσιν, ὡς καὶ μάλα πικρὰ πίπτονται.
Τμήων δ' ἀνδρῶν ἑκάστη ἱερὴ μῦθος τάδε ἴεσθαι,
Ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γέροντες αἰδοῖτο ὦνον
Αἰεὶ πίνειν ἑμίοισιν, ἀνκάζεσθαι δ' αἰδοῖ.
10 Εἴματα μὲν δὲ ξύνω ἐϋξέσθαι ἐνὶ χερσὶ
Κύτῃ, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλός, ἀλλὰ τι πάντα
Δωρ' ὅσα Φαίηκων βελήροσσι ἰνδάσθαι ἔπικαν.
Ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμῳ τρίποδα μέγαν ἠδὲ λίκντα
Ἀνδραχκάς· οἱ μὲν δ' αὖτε ἀγρυμνῶν κατὰ δῆμον
15 Τιστόμεν· ἀργαλέον γὰρ ἦν περικλῆος χαρίσσασθαι.
Ὡς ἱερὰ Ἀλκίνοος τοῖσιν δ' ἐπιπύδαντο μῦθος·
Οἱ μὲν κακχιόντες ἔβαν οἰκόνδε ἑκάστος.
Ἡμεῖς δ' ἠεργύνια φάνη ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,
Νῆ' ἄρ' ἐπισταύοντο, φέρον δ' ἐνὶ νηὶ χαλκόν.
20 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατίθην ἱερὸν μῦθος Ἀλκινόοιο,
Αὐτὸς ἰὼν διὰ νηὸς ὑπὸ ζυγῇ, μὲν τιν' ὀταίρῳ
Βλάπτει ἐλαυνόντων, ὅπότε σπινθροίαν ἱερταμόν.
Οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαῖτ' ἀλέγυτον.
Τοῖσι δ' βῦν ἱέρων ἱερὸν μῦθος Ἀλκινόοιο·
25 Ζυνὲ κελαινοῦ Κροτῆν, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
Μηρὶ δ' ἑσπέρῃσι δαίνονται ἱερὴν δαΐτα
Τρεπόμενοι· μετὰ δὲ σπινθροῖσι μῦθος αἰδοῖς
Διμήδοι, λαοῖσι πετιμένους· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
Πολλὰ πρὸς ἥλιον κεφαλὴν τρίπε σπινθροῖσι
30 Δύναν ἐπειγόμενος· ἐν γὰρ μῦθῳ πύδαν.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρπον κελαινοῦ, ὅτε πατήρ
Νεῖον ἀνέλεγκτον βόε σίνον· σπινθρὸν ἀσπέρων
Ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ κατίδου φάσθαι ἥλιον.

ARGUMENTUM LIBRI XIII. ODYSSEÆ

HOMERI.

Dormientem Ulyssē cum donis exponunt Phæaces in terram Ithacensium. Et navem quidem ipsorum redeuntem, lapidem fecit Neptunus: Minerva autem in littore Ulyssē consulit de procorum cæde: & bona ejus in quadam spelunca occultat, in senemque transformat Ulyssē.

N. Ithacam ingressus est Phæacum ductu Ulysses.

Sic ait. Illi autem omnes muti erant silentio, Oblectationeque tenebantur per domos umbrosas. Eum autem rursus Alcinoüs excepit, compellavitque:

O Ulysses, quoniam venisti meam ad æratam domum Altam, ideo te haud retrorsum jactatum puto Rursus rediturum, etsi valde multa passus es. Vestrum autem viro unicuique injungens hæc dico, Quicumque in ædibus honorarium ardens vinum Semper bibitis meis, auscultatisque cantatori: Vestes quidem jam hospiti pulchra in arca Jacent, & aurum arte laboratum, aliaque omnia Dona quæcumque Phæacum senatores huc attulerunt. Sed age ei demus tripodem magnum & lebetem Viritum, nos autem rursus congregati in populo Exigemus, difficile enim unum largitionem præbere.

Sic dixit Alcinoüs, illis autem placuit sermo: Qui dormiturienses iverunt domum unusquisque. Quando autem matutina apparuit rosea digitis Aurora, Ad navem properabant, ferebantque generosum æs. Et hæc quidem bene deposuit sacra potestas Alcinoi, Ipse iens per navem sub transtra, ne aliquem sociorum] Læderet impellentium, quando incumberent remis. Illi autem in Alcinoi domum iverunt, & epulas curarunt. Post hæc autem bovem mactavit sacra potestas Alcinoi Jovi nimbofo Saturnio, qui omnibus imperat. Femoribus autem crematis epulabantur celebri epulo Se oblectantes: interque ipsos canebat divinus cantos Demodocus, populis honoratus: at Ulysses Crebro ad solem caput vertebat omnia illustrantem, Ut occumberet optans, jam enim cupiebat reverti. Ut cum vir, cœnam concupiscit, cui tota die Per novale verterunt boves nigri compacti aratrum, Aveni autem huic occidit lumen solis

- ἄρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δὲ τε γένατ' ἰόντι.
 35 Ὡς Ὀδυσσεύς ἀσπασσέν ἰδὼν ῥά τοι ἡλίοιο.
 Αἶψα δ' ἑταίροισι εἰληνέτοισι μετῴδα,
 Ἀλκινόω δ' ἑμάλισα παρυσυρόμενόν ῥά τοι μῦθον,
 Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀειδείκετε λαόν,
 Πίμπτετέ με σπείσαντες ἀπήμιστα· χαίρετε δ' αὖτοισι.
 40 Ἦδ' ὡς τίτλιεσσι δ' μοι εἰλόμην ἦδ' ἐλεῖ θυμὸς,
 Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ μοι θεοὶ θρασυαίετες
 Ὀλβία πομπήσαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἀκοιτῆν
 Νεισίσας εὐρεῖμι σὺν ἄρτεμίσσῃ εἰλοισιν.
 Τυχεὺς δ' αὖθις μέροντες εὐοχέοντες γυναῖκας
 45 Κλειδίαις καὶ τέκνῳ· θεοὶ δ' ἀρετῆν ὀπίσθησαν
 Παντοίων, καὶ μὴ τι κακὸν μεταδῆμιον εἶναι.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπηνον, ἧδ' ἠνέκοντο
 Πιμπόμενοι δ' ἔειπον, ἔπει κατὰ μοῖραν ἔειπον.
 Καὶ τότε κίρυκα προσέειπ' ἄνακτα Ἀλκινόω,
 50 Ποτόνοε, κρητῆρα παρυσυρόμενον μῦθον νῆμον.
 Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἔφρ' ἐυχάμενοι διὰ πατρίδος,
 Τὸν ξῖνον πομπήσαντες εἰς ἀπατρίδα γαίην.
 Ὡς ῥά τοι. Ποτόνοε δ' ἑμείθεον οἶνον ἐκίρυκα·
 Νόμισεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπιπιδόν· οἱ δ' ἐδοῖον
 55 Ἑσπείσαν μακάρισι τοῖς θεοῖσιν ἐνὺν ἔχουσιν.
 Αὐτόθεν ἐξ ἰδρύων ἀνὰ δ' ἴσαντο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἀρήτη δ' ἐν χειρὶ τίθει δῖπας ἀμειψάμενος,
 Καὶ με φωνήσας ἔπειτα ἀπατρίδα προσμύδα·
 Χαίρε μοι ἄβυσσόνισα διαμπερές, πόσῳ γῆρας
 60 ἔλβη καὶ θάνατος; τὰ γὰρ ἐπ' ἀνδρόγαυῳ σέλομενται.
 Αὐτὰρ ἐγὼ νέμεμαι· οὐδ' ἔτι περὶ τῶδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Παισὶν γε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόω βασιλῆϊ.
 Ὡς εἰπὼν ὑπὲρ ἕδον ἐκίστατο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Τῷ δ' ἄμα κίρυκα προσέειπ' ἄνακτα Ἀλκινόω,
 65 Ἠγῶμαι ἐπὶ νῆα θεῶν καὶ θῖνα θαλάσσης.
 Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῶας ἀμ' ἑσπερὶ γυναῖκας,
 Τὴν μὲν, ῥά τ' ἔχουσαν εὐπαιχτείῃ ἧδ' ἡγεῖται,
 Τὴν δ' ἑτέραν, χαλκὸν σκευὴν ἀμ' ἑσπερὶ κομίζετο·
 Ἡ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερε καὶ οἶνον ἐρυθρόν.
 70 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατέλυθον ἧδ' ἐθάλασσαν,
 Αἶψα τὰ γὰρ ἐν νῆϊ γλαφυρῇ σφαιρῆς ἀγαυοῖ
 Διξάμενοι κατέβησαν, πόσῳ καὶ ῥέσσειν ἔπεισαν.
 Καδ' δ' ἄρ' Ὀδυσσεὺς εὐρίσκει μῆκος τε λίνον τε
 Νηὸς ἐπ' ἰκελὸν γλαφυρῆς (νῆα γάρ γετον εὖδοι)
 75 Πρύμνης· ἀνὰ δ' καὶ αὐτὸς ἐκίστατο, καὶ κατέβηκε
 Σιγῇ· τοῖς δ' ἀνδράσι καὶ κληῖσι ἑκάστω
 Κίσμαθ'· αἰσῆμα δ' ἔλυσαν δῶδε τρίτοιο λίδμοιο.
 Ἐνθ' οἱ ἀνακλιθέντες ἀνέριπτον ἄλλα πρὸς ἄλλους·
 Καὶ τῷ τῆδυ μὲν ἔπειτα ἐπὶ βραχέρεσσιν ἑσπερὶ,

Ad cœnam ut eat, labantque genua eunti :

Sic Ulyssi amicum occidit lumen solis.

39

Statim autem Phœacibus studiosis remorum locutus est,

Alcinoë autem maxime loquens dixit sermonem :

Alcinoë Rex, omnium excellentissime populorum,
Mittite me postquam libaveritis, illæsum : & valete ipsi.

40

Jam neque perfecta sunt quæ mihi meus volebat animus,

Comitatus & chara dona, quæ mihi Dii cœlestes

Fortunata faciant : inculpabilemque domi uxorem

Reversus inveniam cum incolumibus amicis.

Vos autem hic manentes oblectetis uxores

Nuptas & liberos : Diique virtutem dent

45

Omnem, & ne quod malum publicum sit.

Sic dixit. Illi autem omnes cellaudabant, & jubebant

Mitti hospitem, quoniam pro decenti dixisset.

Atque tum præconem allocuta est virtus Alcinoi :

Pontonoë, cratere mixto temetum præbe

50

Omnitus in domo, ut precati Jovem patrem,

Hospitem mittamus suam in patriam terram.

Sic dixit. Pontonous autem mellitum vinum miscuit :

Distribuitque omnibus scite, illi autem Diis

Libaverunt beatissimos qui cœlum latum habitant,

55

Indidem ex sedibus, surrexit tamen divinus Ulysses,

Aræque in manibus posuit poculum rotundum,

Et ipsam appellans verba volucra dicebat :

Vale mihi ô Regina semper, donec senectus

60

Veniat & mors, quæque hominibus accidunt.

At ego redeo : tu autem delectare hac in domo,

Filiisque & populis & Alcinoë Rege.

Sic fatus super limen ibat divinus Ulysses :

Ei autem una præconem præmisit virtus Alcinoë,

65

Ut duceret ad navem velocem & litus maris.

Aræ autem illi famulas una misit mulieres,

Alteram chlamydem habentem puram & tunicam,

Alteram arcem pictam una misit ut portaret :

Alia autem panemque ferebat & vinum rubrum.

70

At postquam ad navem pervenerunt & mare,

Statim hæc in navi concava comites læti

Accipientes deposuerunt, potum & cibum omnem.

Sed Ulyssi straverunt pictamque vestem linteumque

Navis in tabulatis concavæ (ut molliter cubaret)

75

Extimæ : ingressus autem & ipse est, & recubuit

Silentio : illi autem sederunt in transtris quisque

Ordine, funemque solverunt à pertuso lapide.

Ibi tum illi incumbentes jactabant mare remo :

Et huic suavis somnus in palpebris incidit,

- 20 Νήρηι^Θ, ἰδῆς^Θ, θανάτῳ ἀγχιςα ἰοικώς·
 Ἡ δὲ ᾧς ἐν ποδίῳ τετράορα ἄρσινες ἵπποι,
 Πάντες αἶμ' ὀρμηδόντες ὑπὸ σπληγῆσιν ἱμάδιαις,
 Ὑψὸς αὐερῶμαι, ῥίμρα σπρίσσει κίλευδοι.
 Ὡς ἄρα τῆς σπύμνῳ μὴ αἰντο, κύμα δὲ ὀπιθεῖ
- 25 Πορφυρίον μέγα δῦε σπλυρολόισινο θαλάσσης.
 Ἡδὲ μάλ' ἀσφαλῆς δύνει ἱμνιδον. ὑδὲ κεν ἱμῆ
 Κίρκ^Θ ἱμαρτίσσειν, ἐλαφροτάτ^Θ σπυττωῖ.
 Ὡς ἡ ῥίμρα δύνει θαλάσσης κύματ' ἱταρταιν,
 Ἀνδρα ῥίμρα δύνει ἐναλίμια μὲνδ' ἔχοντα·
- 30 Ὅς σπρὲν μὴν μάλα σπλλά πᾶθ' ἀλῆα δν κατὰ θυμόν·
 Ἀνδρῶν τε σπτολίμης ἀλγινά τε κύματα σπέρσσι·
 Δὲ τότε γ' ἀτρίμης ὑδὲ, λιλασμῶ^Θ ἔσ' ἱσπινόνθῃ.
 Εὐτ' αἰσθρ ὑσπῆχο σπᾶντατ^Θ, ὅς μάλισα
 Ἐρχεται ἀγγέλλον σά^Θ ὡς ἔσπρηνειν·
- 35 Τῆμ^Θ δὲ πῶσπ σπρσππῖλκατῳ σπνττόπορ^Θ κῆς·
 Φορκυν^Θ δὲ τις ἐς λῆμν ἀλίωσ γῆσπτ^Θ
 Ἐν δῆμω Ἰθάκῃ· δῦο ἔ σπρσπλῶντες ἐν αὐτῇ.
 Ἀκτῇ δ'σπρῶγης, λῆμν^Θ σπντπσππῖλκατῳ,
 Αἶτ' ἀνέμωσ σπντπῶσσι δυσαῖων μέγα κύμα
- 300 Ἐκτοθεν· ἐντοθεν ἔ ἀνευ δισμωῖο μῦμοι
 Νῆες ἰύσσειμοι, ὅσαι ὅρμκ μότερσιν ἱκανταί.
 Αὐτάρ ἐπὶ κερτῶσ λῆμν^Θ τανυσυλλ^Θ ἐλαίη·
 Ἀγχιδὲ δὲ αὐτῆς, ἀντρεσπ ἐπύσκατον, ἱσπρμῆς,
 Ἴσπρν Νυμράων αἰ Νηιάδης καλῖονταί.
- 305 Ἐν ἔ κρητῆρῆς τε κ' ἀμφοροῖμης ἱσπν
 Αἰῖνοι· ἐνθα δὲ ἵππυτα τιθαδῶσσοι μέλισσπ·
 Ἐν δὲ ἱσπν κῖδωι σπρσπμῶμης, ἐνθά τε Νύμφαι·
 Φᾶρ' ὑρᾶνυσπν ἀλῖπῶρμσα, θαῦμα ἰδῶσαι.
 Ἐν δὲ ὑδατ' ἀνᾶντα. δῦω δὲ τι οἱ θύσσι εἰσπν·
- 310 Αἱ μὲν σπρσπ βορίασ κατὰσκατῇ ἀνδρσππῶσπν,
 Αἱ δὲ αὐ σπρσπ ῥότκ εἰσπ θισπῖσπ, ὑδὲ τι κίση.
 Ἀνδρῆς ἱσπῶχονταί, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδὸς ἱσπν.
 Ἐνθ' οἷγ' εἰσπῖλκατῳ σπρὲν ἱσπῶτες. ἡ μὲν ἵππυτα
 Ἡπῖρῳ ἐπῖκαλσπν ὅσπν τ' ἐπὶ ἡμίσυ σπᾶσπς,
 315 Σπρσπρμῶμκ. τῶσπν γδ ἱπῶγτο χῆρσ' ἱμῖτᾶων.
 Οἱ δὲ ἐκ νῶς βάντες εὐζύγκ ἡπυρσπῶδῃ,
 Πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαρυμῆς ἐκ νῶς αἰσπν.
 Αὐ. ὦ σῦν τε λῖνῳ κ' ῥῆγκ σπγαλῶσπν,
 Καθ' δὲ ἄρ' ἐπὶ φαμάδῳ ἰθσπν διδμκμῶμκν ὕπνῳ·
- 320 Ἐκ ἔ κτῆματ' αἰσπν ἂ ὡ φαίμκς ἀγανοὶ
 Ὀπᾶσαι οἰκαδὲ ἰόντι, διὰ μετᾶ θυμῶν Ἀδᾶνν.
 Καθ' τὰ μὲν ἐν σπκρσπ σπυθμῶ^Θ ἐλαίης ἀδρῶα θῆκα
 Ἐκτὸς ὁδῶ, μὴ σπκ τις ἰδῖτᾶων ἀνδρσππῶν,
 Πρῶν γ' Ὀδυσσῇ ἱγρῶσαι, ἐπῖλδῶν δῆλῶσπν.
 325 Αὐτοὶ δὲ αὐτ' οἰκοτῶ σπᾶλιν κῖον· ὑδὲ Ἐνὸς ἔχθῳ

Inexcitabilis, jucundissimus, morti proxime similis. 80
 Illa autem sicut in campo quadrijuges masculi equi,
 Omnes simul incitati à verberibus scuticæ,
 Alte elevati, celeriter emetiuntur viam:
 Sic quidem hujus puppis tollebatur, fluctus autem pone
 Niger ingens furebat personantis maris. 85
 Eaque admodum tuto currebat firmiter: neque accipiter
 Circus affecutus fuisset, levissimus volucrum.
 Sic illa celeriter currens maris undas secabat,
 Virum ferens Diis æqua consilia habentem:
 Qui antea quidem multos passus erat dolores suo in animo, 90
 Virorumque bella molestasque undas transiens:
 At tunc placide dormiebat, oblitus quæ passus fuerat.
 Quando stella exiit lucidissima, quæ maxime
 Venit nuncians lumen Auroræ manegenitæ:
 Tum insulæ appulit per mare iens navis. 95
 Phorcynis autem quidam est portus marini senis
 In agro Ithacæ: duo autem objecta in ipso
 Littora abrupta, in portum vergentia,
 Quæ ventorum descendunt stridentium magnum fluctum
 Extra: ipsus autem sine vinculo manent 100
 Naves bene tabulatæ, cum portus spatium intraverunt.
 At in vertice portus patula oliva:
 prope autem ipsam antrum amabile, obscurum,
 Sacellum Nympharum quæ Naiades vocantur.
 Intus autem crateresque & amphoræ sunt 105
 Lapideæ, ibi vero præterea mellificæ apes.
 Intus juga lapidea prælonga, ibique Nymphæ
 Lintea texunt purpurea, mirabile visu.
 Intus etiam aquæ perennes, duæ autem ei januæ sunt:
 Hæ quidem ad Boream permeabiles hominibus, 110
 Illæ autem contra ad Notum sunt diviniore, neque illac
 Homines intrant: sed immortalium via est.
 Huc illi egerunt prius gnari, ipsa deinde navis
 Terræ appulit quantum ad dimidium totius,
 Concitata: talium enim inspellebatur manibus remigum. 115
 Hi autem ex nave egressi bene transstrata in terram,
 Primum Ulysssem concava ex nave tollebant:
 Ipso cumque lineo & veste molli,
 Atque in arena deponebant captum somno.
 Bona quoque efferebant quæ Phæaces illustres 120
 Dederant domum euntri, propter magnanimitatem Minervam.
 Et ea quidem apud ipsum *fundum* olivæ universa ponebant
 Extra viam, ne aliquis viatorum hominum,
 Antequam Ulysses expergissetur, superveniens noceret.
 Ipsi autem contra domum retro ierunt: neque Neptunus 125

- Ἀνδρῶν ἀστυλῶν τὰς ἀντιδίῳ Ὀδυσσῇ
 Πρῶτον ἰωνηπίλοισι· Διὸς δ' ἱερίετο βυλὴν,
 Ζεὺ πάτερ, ἐκ ἱτ' ἔγωγε μὲν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 Τιμῆς ἴσομαι, ὅτε με βέροτο ἔτι τίς ποτε.
 130 Φαίπκις, τοὶ περ τοὶ ἱμῶς ἔξουσιν γένεθλος.
 Καὶ γὰρ ἔνν' Ὀδυσῆα ράμην κακὰ πολλὰ παθόντα
 Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· νόσον δὲ οἱ ἔσθ' ἀπύρρον
 Πάσῃ, ἔπει σὺ πρῶτον ὑπὸ χροῦ κατένευσας.
 Οἱ δ' εὐδοντ' ἐν νηὶ θεῷ ἐπὶ πόντον ἀγόντες.
 135 Κάτθαναν ἐν Ἰθάκῃ, ἴδσαν δὲ οἱ ἄσπετα δῶκε·
 Χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλλας, ἰδὼτά δ' ὑφαντὴν,
 Πάλλ', ὅσ' ἂν εὐδέποτε Τρώϊος ἐξέρεατ' Ὀδυσσεύς,
 Εἴπερ ἀπῆμον ἦλθε λαχὼν δῶπο ληΐδος αἶσαν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεοληγέριτα Ζεὺς·
 140 ὦ πάποι· ἔννοσίγαι· εὐρωδιες οἷον ἔειπες;
 Οὕτοι σ' ἀτιμάζουσιν θεοί. χαλεπὸν δὲ κεν εἴη
 Πρὸς βύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίῃσιν ἰάλλων.
 Ἄνδρῶν δ' εἴπερ τις τε βίη καὶ κάρτει ἔκων
 Οὐτὶ τίς, σοὶ δ' ἔστι καὶ ἐξοπίσω τίς ποτε αἰὶ.
 145 Ἐξεν ὅπως ἐθέλεις, καὶ τοὶ οἶλον ἔπλετο θυμῷ.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἰνὸσίχθων,
 Λίψα καὶ ἔργον ἱρξάμην κελευστέρας ὡς ἀγορεύεις.
 Ἀλλὰ σὸν αἰὶ θυμὸν ἐπίζομαι ἠδ' ἀλείψω.
 Νῦν αὖ Φαίπκων ἰδέσθω στερμακάλια νῆα
 150 Ἐκ πομπῆς ἀνῆσαν ἐν ἡερειδίῳ πόντῳ
 Ραῖσιν, ἣν ἤδη χῶνται, ὑπολλίξουσιν ἡ πομπῆς
 Ἀνθρώπων· μέγα δὲ σφιν ὄρεα σόλη ἀμφοκαλύψας.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεοληγέριτα Ζεὺς·
 ὦ πάπον, ὥς μὲν ἱμῶς θυμῷ δοκεῖς τῇ ἀρείστα,
 155 Ὅππότε κεν δὴ πάντες ἐλευνομένην προσείδωνται
 Λαοὶ δῶπο στέλιον, θεῖται λίθον ἰγυρῇ γαίης
 Νῆα θεῶν ἱκίλον, (ἵνα θαυμάσωσιν ἅπαντες
 Ἀνθρώποι) μέγα δὲ σφιν ὄρεα σόλη ἀμφοκαλύψας.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσι Ποσειδάων ἰνὸσίχθων,
 160 Βῆ ῥ' ἱμῶς ἐς Σχερίην· ὅθι Φαίπκις γεγάσιν,
 Ἐνθ' ἱμῶς· ἡ δ' ἄμπελα χροὸν ἤλυθε ποντοπόρος νῆς
 Ῥίμφοα διακομήν· τῆς δ' ἤρδον ἦλθ' Ἐννοσίχθων,
 Ὅς μιν λαὸν ἴδκε, καὶ ἐρρίξωσιν ἔπειτα,
 Χεῖρ καταπρηνὴν ἐλάσας· ὃ δ' ἴσσοι βεβήκει.
 165 Οἱ δ' ἔπει ἀλλήλας ἔπια στερρόντ' ἀγόρευον
 Φαίπκις δολιχόστερμον ναυσίκλυτοι ἄνδρες·
 ὦδε δὲ τις ὑπὸ σκηνῇ ἰδὼν ἐς πηλοσίον ἄλλον,
 Ὀμοί, τίς δὴ νῆα θεῶν ἐπέδωκεν ἐν πόντῳ
 Οἴκαδ' ἐλευνομένην; καὶ δὴ περιφαίνεται πᾶσα.
 170 Ὡς ἔρε τὸς ὑπὸ σκηνῇ· τὰ δ' ἔκ' ἴσαν ὡς ἐτίτυκτο.
 Τῶσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετίεπεν·

Oblitus erat minarum quas divino Ulyssi
Prius minatus fuerat, Jovis autem rogabat sententiam:

Jupiter pater, haud amplius in mortalibus Diis
Honorabilis ero, cum me homines non honorent
Phæaces, qui tamen ex meo sunt genere. 130

Etenim nunc Ulysses autumabam mala multa passum
Domum iturum: reditum tamen illi nunquam eripui
Omnino, postquam tu primum promissisti & annuisti.
Illi autem dormientem in navi veloci super pontum ducentes
Deposuerunt in Ithaca, dederuntque ei inuisita dona, 135
Æque aurumque satis, vestemque textam,
Multa, quanta nunquam Troja extulisset Ulysses,
Si illabefactus venisset fortitius de præda portionem.

Illum excipiens affatus est nubicogus Jupiter:
Pater & Neptune præpotens quid dixisti?
Non te despiciunt Dii, difficile enim esset
Antiquissimum & præstantissimum ignominiis prosequi.
Hominum autem si quis te viribus & robore suo clatus
Non colit, tibi vero est & postea ultio semper.
Fac ut vis, & tibi placitum est animo. 140

Huic autem respondit postea Neptunus quassator terræ:
Statim facerem, sicut dicis & fuscator nubium.
Sed tuam semper iram observo & fugito.
Nunc contra Phæacum volo perpulchram navem
Ex deductione redeuntem in nigro ponto 145
Perdere, ut jam abstineant, desistantque à deductione
Hominum: magnumque ipsis montem urbi imponere.

Illum excipiens affatus est nubicogus Jupiter:
O bove, sic quidem meo animo videtur esse optimum,
Cum jam omnes incitaram intuebuntur 150
Homines ab urbe, eam facere lapidem propter terram
Navi veloci similem, (ut admirentur omnes
Homines) magnumque ipsis montem urbi circumdare.

At postquam hoc audivit Neptunus quassator terræ,
Ingressus est iter in Scheriam ubi Phæaces erant, 155
Illic mansit. Ipsa autem admodum prope venit pontigrada navis
Celeriter impulsæ: ad quam prope venit Neptunus,
Qui ipsam lapidem fecit, & radicavit inferne,
Manu prona impellens, ipse autem recessit.
Hi autem inter se verba velocia loquebantur 160
Phæaces longis remis adsueti navibusque inclyti viri:
Sic autem aliquis aiebat intuens in propinquum alium:

Eheu, quis jam navem velocem ligavit in ponto
Domum versus propulsam? & sane apparebat tota.
Sic aliquis dicebat: neque sciebant ut illa accidissent, 170
Post hæc Alcinous concionatus est & interfectus;

- *Ὡ πόποι, ἦ μάλα δὴ με παλαίρατα θύραβ' ἰαίη
 Πατρός μοι, ὅς ἐρασκε Πρῶσιδάων ἀγασσάμην
 Ἥμιν, ἔπειτα πομπῶν ἀπήμεναι εἰμὶν ἀπάντων.
 175 Φῆ ποτὲ Φαιῶκων ἀνδρῶν περικαλλεία ἦα
 Ἐκ πομπῆς ἀνῆσαν ἐν ἱερῶνδεῖ πόντῳ
 Ῥαισθήμα, μέγα δ' ἦμιν ὄρθ' ὦλ' ἀμφοκαλύφα.
 Ὡς ἀγόρευ' ὁ γέρον· τάδε δὴ νῦν παῖτα τελευτῶ.
 Ἄλλ' ἀγέθ', ὡς ἀν ἐγὼ εἶπω περὶ δῶμαθ' ὧντες.
 180 Κομπῆς μὲν παύσασθαι βροτῶν. ὅτε κεν τις ἴκηται
 Ἥμιντεσσι ποτὶ αἶσ'. Πρῶσιδάωνι δ' ταύρῳ
 Δωδῆκα κικεμῆναι ἱερεύσμεν, αἶκ' ἑλπίσιν,
 Μελὶ ἡμιν περιμυκεῖ ὄρθ' ὦλ' ἀμφοκαλύφα.
 Ὡς ἔραβ', οἱ δ' ἰδδῶσαν, ἰτοίμασταντο δ' ταύρῳ.
 185 Ὡς οἱ μὲν ῥ' εὐχοντο Πρῶσιδάωνι ἀνακτι
 Δῆμῳ Φαιῶκων ἠγῆτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Ἐσαότες περὶ βωμόν. ὃ δ' ἔρητο δῖον Ὀδυσσεύς,
 Εὐδῶν ἐν γαίῃ πατρῶν. ἠδὲ μιν ὄγχε
 Ἦδ' ἦν ἀπείων. περὶ γὰρ Δίος ἦσαν χεῖρ
 190 Παλλὰς Ἀθηναίη, κέρη Διὸς ἴδρεα μιν αὐτὸν
 Ἀγασσον τεύξμεν, ἑκάστῳ τε μυθήσαιο.
 Μὴ μιν περὶ ἀλοχῶν γνοίη, αἶσσι τε φίλοι τε,
 Πρὶν πάσαν μνηστῆρσιν ὑπερβασίην ὑποτίσῃ.
 Τένικ' ἄρ' ἀλλοιόθεν φαίνεσθαι πάντα ἀνακτι,
 195 Ἀτρεσπιτοὶ τε διπτεῖς, λιμῆς τε πάνορμοι,
 Πίττει τ' ἠλίσσεται, καὶ δέδρεα πλεθρόντα.
 Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, καὶ ῥ' εἶσιδε πατρίδα γαῖαν.
 Ὡμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὦ πεπλήρητο μῆρος
 Χερσὶ καταπνέουσ' ὀλορυέμεν' δ' ἔπ' ὠδ' ἦνδα,
 200 Ὡ μοι ἐγὼ, τέων αὐτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἰάμεω;
 Ἦ ῥ' οἱ γ' ὕβρις αἵ τε καὶ ἀγροί, ἠδὲ δίκαιοι,
 Ἦ δὲ φιλόξενοι, καὶ σφιν νόον ἐπὶ θεῶν;
 Πῆ δ' ἂν χρήματα πολλὰ εἶσο τάδε; πῶ ἢ καὶ αὐτὸς
 Πλάζομαι; αὐτὸν ὄρελον μίται παρὰ Φαιῶκεσσι
 205 Αὐτὰ· ἐγὼ δὲ κεν ἄλλοι ὑπερβῶν βασιλῆων
 Ἐξικόμην, ὅς κεν μ' ἐρίῃ καὶ ἔσπεμπε νέεσθαι.
 Νῦν δ' ἔτ' ἄρ' ὦν θάσσει ἐπίστανται, ἠδὲ μὲν αὐτὰ
 Καλλείβω, μὴ πως μοι ἰλὼρ ἀλλοιοὶ γέννηται.
 Ὡ πόποι, ἔκ ἀρεῶν πάντα νοήμονες ἠδὲ δίκαιοι
 210 Ὅσαν Φαιῶκων ἠγῆτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Οἱ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπάγαγον. ἔτε μ' ἔρατο
 Ἀξύν εἰς Ἰθάκην εὐδύνειλον· ἐσθ' ἐτέλεισταν.
 Ζεὺς σείας τίσσειτο ἱκετῆσι, ἔσα καὶ ἄλλους
 Ἀνθρώπους ἐροῖα, καὶ τίνεσσι ὅστις αἰμάρτη.
 215 Ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χροῖματ' ἀεθρῶν καὶ ἴδαμαί,
 Μὴ τι μοι ὄχωνται κοίλῃς ἐπὶ νηὶς ἀγοντες.
 Ὡς ἔκων, τρίτοφας περικαλλέας ἠδὲ λώβας

Ἡείμα

Papæ, certe nimis jam me antiqua vaticinia assequuntur
 Patris mei, qui aiebat Neptunum succensere
 Nobis, quoniam comites innocui sumus omnium.
 Dixerat is se aliquando Phæacum virorum perpulchrâ navem 175
 Ex deductione redeuntem in nigro ponto
 Labefacturum, magnumque nobis montem urbi circumdaturum.

Sic dixit senex, hæc scilicet nunc omnia finiuntur.
 Sed agite, sicut ego dicam pareamus omnes.
 Deductione quidem superfedete mortalium, cum quis venerit 180
 Nostram ad urbem: Neptuno autem tauros
 Duodecim electos sacrificabimus, si misereatur,
 Neque nobis ingentem montem urbi circumdet.

Sic dixit. Illi autem metuebant, parabantque tauros.
 Sic ii quidem vota faciebant Neptuno Regi 185
 Populi Phæacum duces & curatores,
 Stantes circum altare. Excitatus autem est divinus Ulysses,
 Dormiens in terra patria, neque ipsam cognovit
 Jam diu qui abfuerat, circum enim Dea nubem fudit
 Pallas Minerva, filia Jovis: ut illum ipsum 190
 Ignotum faceret, singulaque narraret.

Ne ipsum prius uxor cognosceret, civesque amicique,
 Prius quam omnem procis injuriam retulisset.
 Propterea mutata videbantur omnia Regi,
 Viæque perpetuæ, portusque ad appellendum apti, 195
 Petræque altæ, & arbores virescentes.
 Stetit autem surgens, & inspexit patriam terram:
 Flevitque postea, & sua percussit femora
 Manibus pronis: lugensque verbum locutus est:

O ego, quorum rursus hominum in terram venio? 200
 Numquid injuriosique & crudeles, neque iusti,
 An hospitales, & ipsis mens est sancta?
 Quo jam bona multa feram hæc? quo autem & ipse
 Vagor? utinam mansissem apud Phæaces
 Illic: egoque ad alium magnanimorum Regum 205
 Pervenissem, qui me amice accepisset & comites dedisset ad rever-
 Nunc autem nusquam ponere scio, neque tamen hic (tendum,
 Relinquam, nequando mihi præda aliis fiant.
 Eheu, non ergo per omnia inuelligentes neque iusti
 Erant Phæacum duces & curatores, 210

Qui me in aliam terram abduxerunt, certe me dicebant
 Ducturos in Ithacam amœnam: neque id perfecerunt.
 Jupiter ipsos ulciscatur supplicum vindex, qui & alios
 Homines inspicit, & punit quisquis peccet.
 Sed age jam bona numerem & videam, 215
 Ne quid mihi discesserint concava in navi ferentes.

Sic dicens, tripodas perpulchros & lebetes

Odyssææ

B b

- Ἡεῖβμ', καὶ χερσὸν, ὕραντ' αὖτ' εἴματα καλά.
 Τῶν μὲν αὖ ἔτι πόδες· ὃ δ' ἰδύμετο πατρίδα γαῖαν·
 220 Ἐρπύζων παρὰ Δῖνα πολυρροίσβοιο θαλάσσης,
 Πολλ' ὀλοφρομένοισι· χροῖσθαι δ' οἱ ἔλθον Ἀθήνῃ,
 Ἄνδρες εἴμας ἐκὺια νόον ἐπιβόταρε μήλων,
 Παναπάλλω, οἳοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασι·
 Δίπτυχον ἀμφ' ὅμοισιν ἔχουσ' εὐεργία λῶπην.
 225 Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι ποσὶν ἔχει, χερσὶ δ' ἄκοντα.
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ ἰναντίον ἦλθε,
 Καὶ μιν φωνήσας, ἔπειτα ἀπερώντα περισπύδα,
 ὦ φίλ', ἐπεὶ σὺ πρῶτα κίχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῃ,
 Χαίρει' τε, καὶ μὴ μοι τι κακὸν νόον ἀντιβόλῃσας·
 230 Ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμὲ. τοῖ γὰρ ἔγωγε
 Εὐχομαι ὥς τε θιῶ, καὶ σὺ φίλα γέναθ' ἰκάνω.
 Καὶ μὲν ταῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμοι, ἔρρ' εὖ εἰδῶ
 Τίς γῆ, τίς δῆμ', τίνες ἀνέρες ἐργελάσιν·
 Ἦπερ τις νῆσων εὐδείλει, ἢ τις ἀκτὴ
 235 Κεῖθ' ἀλλ' ἐκκλιμένη ἐρεβώλακ' ἠπείρειο.
 Τὸν δ' αὖτε περισύμπι διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Νηπιὸν εἰς ὃ ξυν', ἢ τηλόθεν εἰληκίδας,
 Εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι. εὐδὲ τι λίην
 Οὕτω νῆπυμός ἐστιν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί.
 240 Ἦμῃ ὅσοι ναῖοσι πρὸς ἠὲ τ' ἡελίον τε,
 Ἦσ' ὅσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόντα.
 Ἦτοι μὲν πηχέια καὶ ἔχ' ἰσπλάτος ἐστίν,
 Οὐδὲ λίην λυγρὴ, ἀτὰρ εὐρὴ εὐρεῖα τίτυκται.
 Ἐν μὲν γάρ οἱ σῆτ' αἰείσφατ', ἐν δέ τε οἶν·
 245 Γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρ' ἔχει, τεθαλυῖα τε ἔρη.
 Λιγύροισι δ' ἀγαθὴ καὶ βέροισι· ἐστὶ μὲν ὕλη
 Παντοίη, εὖ δ' ἀρδμοὶ ἐπισπτανοὶ παρίασιν.
 Τῷ τοι ξυν' Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἴκοι,
 Τὴν περ πολλὰ φασὶν Ἀχαιῶν ἐμυλμαίειν.
 250 Ὡς φάτο. γήθησεν ὃ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Χαίρειν ἢ γαῖην πατρίαν, ὥς οἱ εἶπε
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κερὶ Διὸς Ἀργυρόχοιο.
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα ἀπερώντα περισπύδα,
 Οὐδ' ὅγ' ἀλήθεια εἶπε, πάλιν δ' ὄγε λάζετο μῦθον·
 255 Αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδία γαμῶν·
 Πονθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
 Τηλὸς ὑπὲρ πάντεσσι· νῦν δ' εἰληκίδα καὶ αὐτὸς
 Χρήμασι σὺν τοῖσδεσι. λιπὼν δ' ἔτι παῖσι τοσαῦτα
 Φεύγοντα, ἐπεὶ φίλον διὰ κατέκτανον Ἰδομένην·
 260 Ὅριστο γὰρ πόδας ὤκνῃ, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
 Ἀνέχετο λησῆας νῆα ταχέως ποδῶσιν·
 Οὐκ ἔμεν στήθεσσι τῆς ληίδ' ἥδετο πόδας
 Τροάδ' αὖ, τῆς ὅτε ἐγὼ πᾶσι δόλον ἄλγιστον ἔδωκα.

Numerabat, & aurum, textasque vestes pulchras.
 Horum quidem nihil desiderabat: sed flebat patriam ~~urram~~,
 Repens ad litus personantis maris, 220
 Multum lamentans, prope autem eum venit Minerva,
 Viro corpore similis juveni pastori ovium,
 Delicatulō, quales Regum filii sunt:
 Duplicem circa humerum habens concinnam vestem.
 Pedibus autem sub nitidis calceos habebat, manuque jaculum. 225
 Quam Ulyssēs lætabatur videns, & obvius venit,
 Et ipsam appellans, verbis velocibus alloquebatur:

O amice, postquam te primum invenio hoc in loco,
 Salve, & ne mihi malo animo occurreris:
 Sed serva & hæc, & me: tibi enim ego 230
 Supplico tanquam Deo, & ad tua chara genua accedo.
 Et mihi hæc dic vere, ut bene sciam
 Quæ terra, quis populus, qui viri insunt:
 Num qua insularum amœna, an aliquod litus
 Jacet ad mare vergens glebosæ continentis. 235

Hunc autem contra affata est Dea cæcia oculis Minerva:
 Ineptus es ô hospes; aut de longinquo venisti,
 Si nempe de hac terra interroges, neque nimis
 Ita ignobilis est: norunt enim eam admodum multi,
 Tum quotquot habitant ad auroram solemque orientem, 240
 Tum quotquot pone ad noctem obscuram.
 Equidem aspera & non equestris est,
 Neque *tamen* omnino sterilis, at neque lata est.
 Etenim in ea triticum copiosum in ea & vinum
 Fit: semper enim pluvia *eam* habet, floridusque ros. 245
 Capris autem pascendis bona & bobus: est & sylvæ
 Omnigena, beneque aquationes perennes adsunt.
 Itaque hospes Ithacæ & ad Trojam nomen pervenerit,
 Quam procul dicunt ab Achaide esse terra.

Sic dixit. Lætatus est autem patiens divinus Ulyssēs, 250
 Gaudens sua terra patria sicut ei dixerat
 Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi.
 Et ipsam compellans velocibus verbis alloquebatur,
 Neque is vera dicebat, sed retro convertit sermonem,
 Semper in præcordiis mentem perastutam agitans: 255

Audiebam de Ithaca quidem & in Creta lata
 Longe trans pontum: nunc autem veni & ipse
 Bonis cum his, linquens autem adhuc filiis tantumdem
 Fugio, quoniam dilectum filium interfeci Idomenci
 Orsilochem pedibus velocem, qui in Creta lata 260
 Viros strenuos vincebat velocibus pedibus:
 Quoniam me privare præda volebat omni
 Trojana, cujus gratia ego passus eram dolores animo,

- Ἀνδρῶν τε πολέμους ἀλγεῖνά τε κύματα πείσσει·
 265 Οὐνεκ' ἄρ' ἐχ' ὃ πατεῖ χαλεζοῦν· διεσπύουεν
 δῆμον ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἔρχον ἑταίρους·
 Τὸν μὲν ἔγωγε κατιόντα βάλλον χαλκῷ δρεῖ
 Ἀγρόθην, εἰγυς ἰδοῖο λοχισάμην· σὺν ἑταίρῳ.
 Νυξ ἦ μάλα θυοφερὴ κατέχ' ἑσπέρην, εἰδὲ τις ἡμίας
 270 Ἀνδρῶσιν ἐνόησε· λάθον ἦ ἔ θυμὸν ἀπέρσαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόνγε κατέκτανεν ὄξει χαλκῷ,
 Αὐτίκ' ἔγῳν ἐπὶ νῆα κισὼν Φοίνικας ἀγλαυές
 Ἑλλισάμην, καὶ σπιν μῦθοικεά ληίδα δαῖκα·
 Τὰς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταΐσσαι καὶ ἑρίσσαι,
 275 Ἦ τις Ἥλιδα θῆαν, ὅθι κρατύνειν Ἑπείοι.
 Ἀμ' ἦτοι σφίας κίθεν ἀπώσατο ἱς ἀνέμοιο,
 Πόλλ' αἰκαζομένους· εἰδὲ ἦθιλον ἐξαπατήσας.
 Κίθεν ἦ πηλαγθέντες ἰκάνομεν ἐνθάδε νυκτός·
 Σπευδῶ δ' ἐς λιμὲν παροΐσαμεν, εἰδὲ τις ἡμῖν
 280 Δόρυς μνηστὴς ἔην, μάλα περ χατύνειν ἐλέσθαι·
 Ἀλλ' αὐτὼς ὑποβάντες ἐκίμεθα νηὸς ἅπαντες.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκύς ὕπν' ἐπῆλυθε κικμηῶτα·
 Οἱ δ' ἦ, χρίματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἰόντες,
 Κἀπῆσαν ἐνθά περ αὐτὸς ἐπὶ φαρμάβοισιν ἐκίμεν.
 285 Οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὐ γαιομένην ἀναβάντες
 ὦχοντ'· αὐτὰρ ἔγωγε λιτόμην ἀκκχὴν ἦτορ.
 ὧς εἶπτο. μείδουσιν δ' διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Χειρὶ τε μιν κατέρριξε· δίμας δ' ἦκτο γυναικί
 Καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαῇ ἔργ' εἰδυῖν.
 290 Καὶ μιν φωνήσας· ἔπειτα σπεύοντα πρὸς τῷδε
 Κεφαλῇ καὶ ἐπὶ καὶ ἐπὶ κλοπῇ ὅς τε παρήλθοι
 Ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίασσι.
 Σχίστλις ποικιλομήτα, δόλων ἄτ', ἐκ ἄρ' ἐμελλες
 Οὐδ' ἐν σῇ περ ἰὼν γαίῃ λήξιν ἀπατάων,
 295 Μύθων τε κλοπίων, οἱ τοι πεδίοθεν φίλοι εἰσίν.
 Ἀμ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα, εἰδότες ἄμω
 Κέρδε'. ἐπεὶ σὺ μὲν ἰσὶ βροτῶν ὄχ' ἀρεῖς ἀπάντων
 Βελῇ καὶ μύθοισιν· ἔγωγε δ' ἐν πάσι θείοισι
 Μῆτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· εἰδὲ σὺ γ' ἔγνως
 300 Παλλάδ' Ἀθηναίην, κέρην Διὸς, ἥτε τοι αἰεὶ
 Ἐν πάντεσσι πόντοις παρίσταμαι ἠδὲ ευλαῶσα
 Καὶ δὲ σε Φαίκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔδνα·
 Νῦν δ' αὖ διὺρ ἰκόμεν' ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὕφνω,
 Χρίματά τε κρύψω ὅσα τοι Φαίκες ἀγανοὶ
 305 Ὀπάσαν οἴκαδ' ἰόντι ἐμῇ βελῇ τε νόῳ τε·
 Εἶπω θ' ὅσα τοι αἶσα δόμοις ἐνὶ πειρητοῖσι
 Κῆρ' ἀναγιάδαι. σὺ δ' ἦ τετλαῖν καὶ ἀνάγκη,
 Μὴδ' ἐγὼ ἐκπαύειν μῆτ' ἀνδρῶν μῆτε γυναικῶν
 Πάντων ἔνεκ' ἄρ' ἥλδεις ἀλωμένῃ· ἀλλὰ σιωπῇ

Virorumque bella molestasque undas transiens :
 Quoniam haud suo patri gratificans servieram 265
 Agro in Trojanorum , sed aliis imperabam sociis :
 Hunc quidem ego descendentem percussi ærea lancea
 Rure , prope viam insidians cum socio.
 Nox autem valde obscura occupaverat cœlum , neque aliquis nos
 Hominum animadvertit : latuque ipsi animam auferens. 270
 At postquam hunc interfeci acuto ære ,
 Statim ego in navem iens Phœnices illustres
 Oravi , & ipsis quanta cupiditati conveniret prædam dedit
 Hos me jussi in Pylum deferre & collocare ,
 Vel in Elidem divinam , ubi dominantur Epei. 275
 Sed ipsos illinc repulit vis venti ,
 Admodum invitos : neque volebant fallere.
 Illinc autem errabundi venimus huc nocte :
 Cum festinatione autem in portum appulimus , neque ulla nobis
 Cœnæ mentio erat , valde licet indigentibus sumere : 280
 Sed sic egressi nave jacebamus omnes.
 Hic me quidem dulcis somnus invasit defessum :
 Illi autem bona mea concava ex navi tollentes ,
 Deposuerunt ubi ipse in arenis jacebam.
 Ipsi que in Sidoniam incolis abundantem conscendentes 285
 Iverunt : at ego relictus sum mœstus animo.
 Sic dixit , risit autem Dea glauca oculos Minerva ,
 Manuque ipsum demulxit : corpore autem simulabat mulierem
 Pulchramque magnamque , & illustria opera scientem :
 Et ipsum compellans verbis velocibus alloquebatur : 290
 Fraudulentus esset & fallax qui te superaret
 In omnibus dolis , etiam si Deus se offerret.
 Improbe , variis consiliis instructe , doli insatiabilis , ergo non eras
 Ne in tua quidem terra destitutus fallaciis ,
 Verbisque falsis , quæ tibi ab ortu amica sunt. 295
 Sed age ne amplius hæc dicamus , scientes ambo
 Fraudes : quia tu quidem es hominum quam optimus omnium
 Consilio & verbis : ego autem in omnibus Diis
 Consilioque polleo & fraudibus , neque tu cognovisti
 Palladem Minervam , filiam Jovis , quæ tibi semper 300
 In omnibus laboribus asto & te servo ?
 Atque te Phœacibus gratum omnibus reddidi :
 Nunc vero rursus huc veni ut tecum consilium texam ,
 Bonaque abscondam quæcumque tibi Phœaces illustres
 Dederunt domum eunti meo consilioque animoque : 305
 Dicamque quantos tibi fatale est in domo fabrefacta
 Dolores sustinere : tu autem totera etiam necessitate ,
 Neque cuiquam eloquere neque virorum neque mulierum
 Omnium quod veneris errabundus : sed tacendo

- 310 Πάχυν ἄλγιστα πολλὰ, βίης ὑποδύμῳ ἀνδρῶν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν πρὸς αὐτὴν πολέμῳ Ὀδυσσεύς·
 Ἀργαλίον σε θεὰ γυνὴν βροτῶν ἀντιάσαντι,
 Καὶ μάλ' ἐπισαμῶν. σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἴσκης.
 Τὸτο δ' ἐγὼ εὖ οἶδ', ὅτι μοι πᾶρ' ἦκ' ἡκίω ἡδὴ
- 315 Εἴως ἐνὶ Τροίῃ πελεμίζομεν οὔτις Ἀχαιῶν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπύρασσιν αἶπην,
 Βῆμεν δ' ἐν νῆσσι, Διὸς δ' ἐκίδασιν Ἀχαιοί,
 Οὐ σὶ γ' ἐπιπτα ἴδον κέρη Διὸς, ἐσθ' ἐνόησα
 Νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγ' ἀλάλκῃς;
- 320 Ἀλλ' αἰεὶ φέσιν ἦσιν ἔχων διδαιγμένον ἦτορ
 Ἠλώμην, εἴως με θεοὶ κακότητι ἔλυσαν.
 Πρὶν γ' ὅτε Φαίηκων ἀνδρῶν ἐν σῶνι δῆμον
 Θάρσυνάς τ' ἐπέσσι, καὶ ἐς πόλιν ἦγαγες αὐτή·
 Νῦν δέ σε πρὸς πατρός γεναίζομαι, (καὶ γὰρ οἶα)
- 325 Ἦκειν εἰς Ἰθάκην εὐδείλοιν, ἀλλὰ τιν' ἄλλην
 Γαῖαν ἀναστέφομαι· σὲ δ' ἐκέρτομέεσσαν οἶα
 Ταῦτ' ἀγρυμνόμεναι, ἣν ἐμὰς φρένας ἠπέρπνυσθαι
 Εἰπέ μοι ἐῖ τιόν γε φίλῃν ἐς πατρίδ' ἰκάναι.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἐπιπτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
- 330 Αἰεὶ τοι τοῖετον ἐνὶ στήθεσσι νόημα.
 Τὰς σε καὶ ἐδύναμαι περὶ λιπῶν δύστηνιν εἶντα,
 Οὐνεκ' ἐπιπτής τ' εἴσι καὶ ἀρχίνο καὶ ἐχέερον.
 Ἀσταςίως γάρ κ' ἄλλῃ ἀνὴρ ἀλαλήμων ἐλθὼν
 Ἰεὶ ἐνὶ μεγάροισι ἰδὼν παῖδάς τ' ἀλόχον τε.
- 335 Σοὶ δ' ἔπω φίλον ἐστὶ δαήμεναι ἐδὲ συνβίβειν,
 Πρὶν γὰρ τι σῆς ἀλόχευ περιήσται, ἥτις τοι αὐτὰς
 Ἦσθαι ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ
 Φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἡμέραι δακρυχέουσαι.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν ἔποτ' ἀπίστον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
- 340 Ἦδ' ὅ γε νοήσεις ὀλέσας δὸπ' πάντας ἱταίρας.
 Ἀλλὰ τοι ἐκ ἰδέλῃσσι Ποσειδάωνι μάχεσθαι
 Πατρὸς κασιγνήτω, ὅς τοι χόλον ἐνδίοιο θυμῷ,
 Χωρὶ μὲν ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάσσας.
 Ἀλλ' ἄγε τοι διέξω Ἰθάκης ἰδῶν, ὅρα σπεισίβης.
- 345 Φόρμυον μὲν ὅσθ' ἐστὶ λιμὴν, ἀλίοιο γέροντος.
 Ἦδ' ἐπὶ ἐπὶ κρητὸς λιμῶν ταύρουλλ' ἐλαίην.
 Ἀρχέδι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεραιδὲς,
 Ἰερὸν Νυμφαίων αἱ Νηιάδες καλίσσονται.
 Τὸτο δὲ τοι σπέειν εὐρὺ κατηρεῖς, ἐνθα σὺ σπυλάσῃ
- 350 Ἐρδόναις Νύμφῃσι τελευτάσας ἐκατόμβας.
 Τότε δ' ἐν Νηλεϊδῶν ἐστὶν ὅς· καταβύμβον ὕλην.
 Ὡς εἰπῶσα θεὰ σκίδαο ἦεσθαι· εἴσατο δ' ἡ χθών,
 Ἰθυσέν τ' ἄρ' ἐπιπτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Χαίρων ἢ γαίῃ· κύσει δ' ἐκείδων ἀμραν.
- 355 Αὐτίκα δ' ἐν Νύμφῃσι ἠήσατο χιεῖρας ἀναχών,

Patere dolores multos, injurias suscipiens virorum. 310

Eam autem excipiens alloquebatur prudens Ulysses :
Difficile te Dea cognoscere mortali occurrenti,
Etiam admodum scienti, te enim ipsam unicuique assimulas.
Hoc autem ego bene scio, quod mihi antea benigna eras
Quandiu in Troja pugnabamus filii Achivorum : 319

At postquam Priami urbem diripimus altam,
Ivimusque in navibus, Deusque dissipavit Achivos,
Haud te postea vidi filia Jovis, neque animadverti
Navem meam ascendentem, ut mihi dolorem amoveres :
Sed semper in precordiis propriis habens confectum cor 320
Erravi, quousque me Dii malo solverunt.
Priusquam cum Phæacum virorum in ubere populo
Confirmasti verbis, & in urbem duxisti ipsa :
Nunc autem tibi per patrem supplico, (non enim puto me
Venisse in Ithacam amœnam, sed aliquam aliam 325
Per terram verfor : te autem illudentem puto
Hæc dicere, ut meam mentem deciperes)
Dic mihi si vere dilectam in patriam veni.

Ei vero respondit postea Dea cæssa oculis Minerva :
Semper tibi talis in pectore cogitatio : 330
Propterea te etiam non possum deferere infelicem,
Quoniam facundus es & ingeniosus & prudens.
Libenter enim alius vir errabundus veniens
Cuperet in ædibus videre filiosque uxoremque :
Tibi autem nondum gratum est doceri neque audire, 335
Priusquam tuam uxorem experiaris, quæ tibi nequicquam
Sedet in ædibus : ærumnosæ autem ei semper
Pereunt noctes & dies lacrymas fundenti.

At ego hoc quidem nunquam non credidi, sed in animo
Sciebam quod rediturus esses amissis omnibus sociis. 340
Sed non volui Neptunæ obsequere
Patruo, qui tibi iram induxit in animum suum,
Iratus quod ei filium dilectum excæcasti.

Sed age tibi ostendam Ithacæ sedem, ut credas.
Phorcynis quidem hic est portus marini senis. 345
Hæc autem in vertice portus parula oliva :
Prope autem ipsam antrum amabile obscurum,
Sacrarium Nympharum quæ Naiades vocantur.
Hæc autem spelunca lata contexta, ubi tu multas
Sacrificabas Nymphis perfectas hecatombas. 350
Hic autem Neritus est mons indutus sylva.

Sic fata Dea dissipavit nebulam, & visa terra est,
Lætaturque est postea patiens divinus Ulysses,
Gaudens sua terra : osculatus est autem almam tellurem.
Statimque Nymphis supplicavit manus tollens : 355

- Νύμφη Νηϊάδες, κῆρυ Διὸς, ἔπειτ' ἔταξε
 Ὀφειδὶ ὑμῶν ἱράμην· νῦν δ' εὐχολῆς ἀγανῆσι
 Χαίρει· ἀτὰρ κ' ὄρεα διδάσσοιμ' ὡς ποταμῶν· **357**
 Αἶκιν ἰὰ περὶ ῥοῖον με Διὸς θυγάτηρ ἀγαλῆν
360 Αὐτὸν τε ζῶειν, καὶ μοι φίλον υἱὸν αἰεῖν.
 Τὸν δ' αὖτε περὶ οὐπτε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Θάμει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
 Ἄλλ' ἄγε, χρήματα μὲν μυχρὰ ἄντροι θεσπασίῳ
 Θεοῖδον αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σῶα μίμνη·
365 Αὐτοὶ δ' ὄρεα ζώμεθ' ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
 Ὡς ἐπῶσα θεὰ δύνε σπείθειν ἱερῆδες,
 Μειομένη κυθμῶνας ἀνὰ σπείθει. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἄσπευ πᾶντ' ἐφ' ὅρῃ χρυσὸν κ' αἰτερίᾳ χαλκόν,
 Εἴματα τ' εὐποικτα τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.
370 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε· κίθον δ' ἐπέθηκε θυρήσθ.
 Παλλὰς Ἀθηναίη κέρη Διὸς αἰγυόχοιο.
 Τῷ δ' καθίζομεν ἱερὴ παρὰ θυμὸν ἑλαίης,
 Φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀλοθρόν.
 Τῷσι δ' μύδων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
375 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Φραζεῖν ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐρήσῃς.
 Οἱ δ' ἢ τοι τρέιτες μέγαρον κατακοιρανέουσιν·
 Μνώμενοι ἀντιθέειν ἀλοχόν, κ' ἔδνα δίδόντες.
 Ἢ δ' ὅν αἰὶ νόσον ὀδυρμῶνι κατὰ θυμόν,
380 Πάντας μὲν ῥ' ἔλπε, κ' ὑπὸ γέγαυ' ἀνδρὲς ἑκάστω.
 Ἀργελίας περὶ οἷσα νόσθ' ἐὶ οἱ ἀλλὰ μῆρινά.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' περὶ ῥῃ πολυμήντης Ὀδυσσεύς·
 ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνον' Ἀτρεΐδαο
 Φθίσιασθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,
385 Εἰ μὴ μοι σὺ ἑκάσα θεὰ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 Ἄλλ' ἄγε μήτιν ὕμνον ὅπως ὑποτίσσομαι αὐτός.
 Πάρ δ' ἐμοὶ αὐτὴ γῆθι, μῦθ' ὅσον πολυδαρσὲς ἐνείσα,
 Οἷον ὅτε Τροίης λυγρὸν λιπαρὰ κρήδεμνα.
 Αἰκί μοι ὡς μεμαυῖα παρὰ σάϊας Γλαυκῶπι.
390 Καὶ κε τεμνοσίοισιν ἔχων αἰθροῖσι μαχοίμην
 Σύν σοι, πύτνια θεὰ, ὅτε μοι παρὲρ ἔταρχος.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Καὶ λῖνέ τοι ἔταρ παρέρσομαι, ἔδ' ἐμὲ λήσας
 Ὀππότε κεν δὴ ταῦτα σπενώμεθα· καὶ τιν' οἶσω
395 Ἀμμάτι τ' ἐκ κεράλλω τε παλαξέων ἀσπίτον ἔδας.
 Ἀνδρῶν μνηστῆρον, οἳ τοι βίοντον κατέδουσιν.
 Ἄλλ' ἄγε σ' ἀγῶσον τεύξω πάντας βροτῶσι·
 Κάρφω μὲν χροῖα καλὸν ἐνὶ χαμπυτοῖσι μέλεισι,
 Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλίσσω τεύχας, ἀμφὶ δ' αἰετῶν
400 Ἔσσω ὃ κεν συζήσιν ἰδὼν ἀνδρῶν ἔχοντα.
 Κενζώσω δ' ἐμοὶ ἔστι παρὰ πτερυγαλλέ' ἔνι τε,

Nymphæ Naiades, filię Jovis, nunquam ego
 Me visurum vos autumabam: nunc vocibus lætis
 Salvete, at & dona dabimus sicuti antea,
 Si finit benevolens Jovis filia prædatrix
 Ipsumque me vivere, & mihi charum filium auſtat. 360

Hunc autem rursus affata est cæſia oculis Minerva:
 Confide, ne te hæc in præcordiis tuis ſollicitent.
 Sed age, bona quidem in intimo antri mirandi
 Ponamus ſtatim nunc, ubi hæc tibi ſalva maneant:
 Ipſi autem conſultemus quo pacto quam optime fiat. 365

Sic fara Dea ſubiit ſpeluncam obſcuram,
 Quærens latibula per ſpeluncam, at Ulyſſes
 Proprius omnia adportavit aurum & indomitum æs,
 Veſtesque concinnas quas ei Phæaces dederant.
 Et hæc quidem bene depoſuit, lapidemque impoſuit foribus 370
 Pallas Minerva filia Jovis Agiochi.

Hi autem ſedentes ſacræ apud radicem olivæ,
 Cogitabant procis inſolentibus mortem.
 Tum autem verba incepit cæſia oculis Minerva:
 Generoſe Lærtiade prudens Ulyſſes, 375
 Conſidera quomodo procis impudentibus manus inferas,
 Qui jam tibi triennium domum regunt,
 Ambientes divinam uxorem, & dotem dantes.
 Illa autem, tuum ſemper reditum deſſens in animo,
 Omnibus quidem ſpem dat, & pollicetur viro unicuique, 380
 Nuncios mittens, mens autem ei alia verſat.

Huic autem reſpondens locutus eſt prudens Ulyſſes:
 Eheu, proſecto proſuſ jam Agamemnonis Atridae
 Periturus malo modo domi etiam;
 Niſi mihi tu ſingula ô Dea ſecundum ordinem dixiſſes. 385
 Sed age conſilium tere quomodo ulciſcar ipſos.
 Et mihi ipſa aſta, animum peraudacem immittens,
 Qualem quando Trojæ ſolvimus ſplendida nœnia,
 Si mihi ſic ſtudioſa aſtabis Minerva,
 Etiam adverſus trecentos ego viros pugnâvero 390
 Tecum, venerabilis Dea, ſi me benevola adjuveris.

Illi autem reſpondit poſtea Dea glaucocula Minerva:
 Et valde tibi equidem adero, neque clam me eris
 Quando ſcilicet hæc ſtruemus: atque aliquem ſpero
 Sanguineque cerebroque maculaturum ingens pavimentum 395
 Virorum procorum, qui tibi viſtum comedunt.
 Sed age te incognoſcibilem faciam omnibus mortalibus:
 Arefaciam cutem pulchram in flexilibus membris,
 Flavosque ex capite delebo crines, circumque velamen
 Induam quod averſetur conſpicatus homo habentem. 400
 Deformabo etiam tibi oculos antea perpulchros,

- Ὡς ἂν ἀνέκλι· παῖσι μνηστῆρσι φανείης,
 Σῆ τ' ἀλόχω, κ' παίδι τ' ἐν μεγάροισιν ἑλπίης.
 Αὐτὸς δ' ὡς πρότις αὖτις ἐισαγίγεται,
 409 Ὅς τοι ὕψιν ἐπὶ κρητὶ ὅμως δέ τοι ἥπια οἶδε,
 Παῖδά τε σὸν φιλήει καὶ ἰχέρονα Πηνελόπειαν.
 Διὸς τὸν γε σύεσι παρήμυρον· αἱ δ' ἐτέμοντο
 Παρ' ἑσθλῆ· σπέρην, ἐπὶ τε κρήνη Ἀρετῆσσι,
 Ἐδύσατο βίλανον μινεικτά, καὶ μέλαν ὕδωρ
 410 Πίνουσα, τὰ δ' ὕεσι τρέφει τεταλυῖαν ἀλοϊήν.
 Ἐνθά μιν, καὶ πάντα παρήμυρον· ἐξέρχεται,
 Ὅρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,
 Τηλέμαχον καλέεσα τέον φίλον υἱόν, Ὀδυσσεύ.
 Ὅς τοι ἐς εὐρύχρεον Λακιδάιμονα παρ' Μινέλαον
 415 Ὀχίτο, πωσόμενον μετὰ σὸν κλέος, εἴ περ ἔτ' εἴης.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς·
 Τίπτε τ' ἄρ' εἰ οἱ εἴπεις, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;
 Ἥ ἵνα περ καὶ κίη· ἀλώμενον ἄλγεια πάσῃ
 Πόντον ἰσὺ ἀτρυγέτοιο; βίοτον δέ οἱ ἄλλοι εἶδ' οἶ;
 420 Τὸν δ' ἡμίχθ' ἱπυτά δια γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Μὴ δὴ τοι κείνός γε λῆν' ἐνδύμενον ἰσῶ.
 Αὐτὴ μιν πώμπειον, ἵνα κλέος ἰδὼν ἄρρητο,
 Κεῖσθ' ἐλθὼν. ἀτὰρ ἔτιν' ἔχῃ πόνον. ἀλλὰ ἔκην·
 Ἦσαν ἐν Ἀτρείδαι δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κύματα
 425 Ἥ μιν μιν λοχῶσι νέοι σὺν νηὶ μελαινῇ;
 Ἰεῖμενοι κτεῖναι φρεσὶ πατρίδα γαίαν ἱερόαν,
 Ἀλλὰ τὰ γ' ἐκ οἴου, φρεσὶ καὶ τινα γαῖα κατέειπ'·
 Ἀνδρῶν μνηστῆρον οἱ τοι βίοτον κατέδωκεν.
 Ὡς ἄρα μιν φασίην ῥάβδῳ ἐπεμάρσατο Ἀθήνη·
 430 Καί περ μὲν οἱ χρεὼ καλὸν ἐνὶ γαμπτέοις μέλεισι,
 Εὐθαῖας δ' ἐκ περὶ πύλῃς ὄλεσε τείχεας, ἄμφω δ' ἔδμεν
 Πάντεσσι μέλεισι παλαιῶ δῆκε γέροντι.
 Κεύθεσσι δέ οἱ ὄντι παρ' ὀρεσὶ καλλίῃ ἔοντε.
 Ἀμφὶ δ' μιν ῥάκη· ἄλλο κακὸν ῥάλλον, ἠδὲ χιτῶνα;
 435 Ῥωγαλῖα, ῥυτίωντα, κακὰ μεμоруγμένα κακῶ.
 Ἀμφὶ δέ μιν μέγα δῖμα ταχέως ἰσὺ ἐλάροιο
 Ψιλόν· δῶκε δέ οἱ σκηπτέρον καὶ ἀεικία σπέρην,
 Πικρὰ ῥωγαλῖν. ἐν δ' ἐστὶν ἦν ἀορτή.
 Τὼ γ' ὥς βυλεύσαντε δίσταμον· ἡ μὲν ἱπυτά
 440 Εἰς Λακιδάιμονα δῖαν ἔβη μετὰ παῖδι· Ὀδυσσῆ.

Τῆς ὁθελσις τῆς οδυσσεΐας ε. τοῦ ὁμήρου

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Επιστὰς Ὀδυσσεὺς γίνεται ἐν τῷ ἀγρῷ παρ' Εὐμείδῃ,
 καὶ παύειται τις ὁμιλία. Ἄλλως, Ὀδυσσεὺς παρυσία

Et turpis omnibus procis appareas ,
 Tuæque uxori , & filio quem in ædibus reliquisti.
 Ipse autem primum subulcum adi ,
 Qui tibi suum custos : attamen tibi bene vult , 405
 Filiumque tuum diligit & prudentem Penelopen.
 Invenies hunc suisbus assidentem , quæ pascuntur
 Apud Corvi petram , & ad fontem Arethusam ,
 Comedentes glandem suavem , & nigram aquam
 Bibentes , quæ suisbus nutriunt florentem adipem. 410
 Illic mane , & omnia assidens interroga ,
 Donec ego ivero in Spartam pulchrarum feminarum *altricem*
 Telemachum vocans tuum dilectum filium , Ulysses :
 Qui in magnam Lacedæmonem ad Menelaum
 Ivit , auditurus de tua fama , sicubi adhuc esses. 415
 Huic autem respondens locutus est prudens Ulysses :
 Cur itaque non ei dixisti , in præcordiis omnia sciens ?
 An ut alicubi & ille errans dolores patiatur
 Ponto super indomito ? victum autem ei alii edunt ?
 Illi respondit deinde Dea glauca oculos Minerva : 420
 Ne jam tibi ille valde in animo hæreat.
 Ipsa eum misi , ut famam bonam adipiscatur ,
 Illuc profectus : at nullam habet ærumnam , sed quietus
 Sedet in Attriæ ædibus , copiosa autem adsunt.
 Equidem illi insidiantur juvenes cum nave nigra , 425
 Cupientes interficere antequam in patriam terram veniat.
 Sed hæc non puto , prius aliquem terra premet
 Virorum procorum qui tibi victum devorant.
 Sic igitur fata ipsum virga tetigit Minerva :
 Siccavitque ei cutem pulchram in flexilibus membris , 430
 Flavosque ex capite delevit crines , circum autem pellem
 Omnibus membris antiqui posuit senis.
 Deformavitque ei oculos antea perpulchros.
 Circum autem lacernam aliam malam injecit , & tunicam
 Ruptam , sordidatam , malo tinctam fumo. 435
 Amixitque eum magna pelle velocis cervæ
 Nuda : deditque ei scipionem & deformem peram ,
 Crebris locis laceram , cui tortum inerat lorum.
 Atque isti sic inito consilio divisi sunt : illa quidem postea
 In Lacedæmonem divinam ivit ad filium Ulyssis. 440

ARGUMENTUM LIBRI XIV. ODYSSEÆ

HOMERI.

Hospitium Ulyssis in agro apud Eumæum , & va-
 rium quoddam colloquium. Aliter, Ulyssis adventus

σφός· Εὐμαιὸν καὶ λόχοι γίνονται ἀναπλάττονται· ἑαυτοὶ ,
καὶ παρὰ τις τινὰς ἐκτιθέμενοι.

Ξι δὲ Ὀδυσῆα ξύνισιν Εὐμαίῳ ἀρχῇ ὑποβίβας.

- Ἀττὰρ ὁ ἐκ λιμῆος παροΐβη τριχῶϊαν ἀταρπὸν ,
Χάσθην αὖ ὑλκιντα δι' ἀκραις , ἧ οἱ Ἀθήνη
Πίσραδε θῆγον ὑποβίβας , ὃ οἱ βίότιο μάλισα
Κήδετο οἰκῶν ἔς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς .
5 Τὸν δὲ ἄρ' ἐνὶ παροδῷ εὖρ ἤμην , ἔνθα οἱ αὐτὴ
Ἰφίλη δέδμητο περισκίπτω ἐνὶ χάσῳ ,
Καλὴ τε μεγάλη τε , περιδερμῷ· ἦν ἴα συβώτης
Αὐτὸς δέμαθ' ὕασιν ἀποιοχόμῳσι ἀνακτῷ ,
Νίστην διοπαίνης καὶ Λαίρταο γέροντος ,
10 Ῥυτοῖσι λάισι , καὶ ἰδρύεσκον ἀχέρδω·
Σταυρὸς δὲ ἐκτὸς ἔλασε διαμπιρὲς ἔνθα καὶ ἔνθα
Πυκνὸς καὶ θαμβὰς , τὸ μέλαν δρυὸς ἀμυκηιάσας .
ἔντοδεν δὲ αὐλῆς σφύρας δυοκαίδεκα ποίψ
Πηλοῖον ἀλλήλων , ἐνὰς σφύρην· ἐν ᾗ ἐκάστη
15 Πεντήκοντα σφύρας χαμαιευνάδες ἐρχατώοντο
Θάλασσαν τοκάδες· τοὶ δὲ ἄρσινες ἐκτὸς ἱαυόν ,
Πολύον παυρότεροι· τὰς γὰρ μινύθισκον ἰδόντες
Ἀντίδοι μνηστῆρες· ἐπὶ περιάλλε συβώτης
Αἰὶ ζατρεφίαν σιάλων καὶ ἀρεῖται ἀπάντων .
20 Οἱ καὶ , τεχνικόςιοι τε καὶ ἐξήκοντα πέλογοι .
Πάρ καὶ κύνας θήρεσι τοκῶτες αἶν ἱαυόν
Τίσταρες , ἔς ἔδρεψε συβώτης ὄρχαμ' ἀνδρῶν .
Αὐτὸς δὲ ὄμοι ποδισσιν ἐπὶς ἀρεῖται σφίδω ,
Τάμνων δέμα βοῖον εὐχερὲς· οἱ καὶ δὴ ἄλλοι
25 ὄχοντ' ἀλλυδὸς ἄλλ' αἶμα ἀρεῖται σφύρῳσι σύσιν ,
Οἱ τρεῖς· καὶ ἡ τέταρτον ἀποπρέμει πόλινδε ,
Σὺν ἀγέμῳ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλεισιν ἀνάγκη ,
Ὅρ' ἱεῖσάντες κρεῖων κρεσσάτο θυμῷ .
Ἑξαπίνης δὲ Ὀδυσῆα ἶδον κύνας ὑλακόμωροι·
30 Οἱ μὲν , κεκλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ἔζετο κερδοσύνη· σκῆπτρον καὶ οἱ ἐκπυσε χεῖρας·
ἔνθα κεν ὁ παρὰ σταθμῷ ἀεικλίον παῖδιν ἀλγῶ ,
Ἄλλὰ συβώτης ὡκα ποσὶ κρεμπνοῖσι μετασπών
ἔαστο ἀνά παρ' ἑρῶν· σκῆπτρ' δὲ οἱ ἐκπυσε χεῖρας·
35 Τὰς μὲν ὁμοκλήσας σφύρην κύνας ἀλλυδὸς ἄλλῃ
Πυκνῇσι λιθάδισιν· ὁ καὶ παρ' ἑρῶν ἀνακτα ,
Ὡ γέρον , ἦ ὅλγῃ σε κύνας διεδηλήσαντο
Ἑξαπίνης· καὶ κίν μοι ἐλεγχέειν κατέχευας·
Καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἀλγέα τε σπονδάς τε·
40 Ἀντίδης γὰρ ἀνακτῷ ὀδυρόμῳ καὶ ἀχέων
Ἡμῶν , ἀλλοῖσιν καὶ σφύρας σιάλους ἀτιτάλλω

Ἐδμήμα.

ad Eumæum, & sermones sunt dissimulantis seipsum, & facta quædam exponentis.

Σ. Ulysses excepit hospitio Eumæus in agro subulcus.

AT hic ex portu ingressus est asperam viam,
 Locum in sylvofum per summa *juga*, qua Minerva
 Dixerat divinum ad subulcum: qui ei victum maxime
 Curabat domesticorum quos comparaverat divinus Ulysses.
 Eum autem in vestibulo invenit sedentem, ubi ei caula
 Alta ædificata erat conspicuo in loco,
 Puschaque magnæque, circummeabilis: quam subulcus
 Ipse ædificaverat suis absente Rege,
 Sine domina & Lærtæ sene,
 Adveficiis lapidibus, & cinxerat sepe spinosa:
 Falosque extra adegerat protus hinc & hinc
 Denfos & crebros, nigrum *corticem* quercus abscondens.
 Intra autem aream suilia duodecim fecerat
 Prope inter se, cubilia suis: in singulis autem
 Quinquaginta sues humicubæ continebantur,
 Fœminæ sortæ: ipsi autem mares foris dormiebant,
 Multo pauciores: hos enim minuebant comedentes
 Divini proci: quoniam mittebat subulcus
 Semper saginatorum porcorum optimum omnium.
 Hi autem trecentique & sexaginta erant.
 Juxtaque canes feris similes semper dormiebant
 Quatuor, quos nutriebat subulcus princeps virorum.
 Ipse autem circa pedes suos aptabat calceamenta,
 Incidens pellem bovinam coloratam: cæteri autem
 Iverant aliò aliis cum congregatis suis,
 Tres: quartum autem miserat ad urbem,
 Suum ut ageret prociis superbis necessitate *coactus*,
 Ut mastantes carnibus saturarentur animo.
 Extemplo autem Ulysses viderunt canes latratores:
 Qui quidem clamantes accurrerunt, at Ulysses
 Sedit astutia: scipioque ei excidit manu.
 Hic suum apud stabulum indignum tulisset dolorem,
 Sed subulcus ocyus pedibus velocibus subsequens
 Ferebatur per vestibulum, coriumque ei excidebat manu.
 Illos quidem increpando canes pepulit aliò aliis
 Crebris lapidibus, ipse autem affatus est herum:
 O senex, paullum *aberat* quin te canes læsisses.
 Repente, & mihi probrum offudisses.
 Atqui mihi alios Dii dederunt dolores gemitusque.
 Divinum enim ob herum flens & lugens
 Sedeo, aliis autem suis pingues nutrio
Odyssæa.

- Ἐδιδύμα· αὐτὰρ κύνῃ ἐλδιδύμος πεῖδαδῃς
 Πλάζετ' ἴσ' ἀλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
 Εἶπευ ἔτι ζῶν, καὶ ὄρᾳ θάῃ ἡελίοιο.
- 45 Ἄλ' ἔπειο, κλισίῃνδ' ἰοῦν γέρον, ὄρεα κ' αὐτὸς
 Σίτε κ' οἶνοιο κορεσαμένο κατὰ θυμόν,
 Εἴπης ὀππόθεν ἴασι, κ' ὀππόσα κηδὲ ἀνέτης.
 Ὡς εἰπὼν κλισίῃνδ' ἰγῆτατο διῃ ὑποβός·
 Εἴσιν δ' εἰσαγαγὼν, ῥάπας δ' ὑπὶ χεῖρε δασιίας.
- 50 Ἐσάρεσιν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδῃ ἀγχι αἰγὸς,
 Αὐτὰ ἐπύλαιον, μέγα κ' δαυῖ. χαίρει δ' Ὀδυσσεύς·
 Ὅττι μιν ὥς ὑπείδεκτο· ἔπῃ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε.
 Ζεὺς τοι δαίη ξεῖνε κ' ἀδάταται θεοὶ ἄλλοι
 Οὔ, ττι μάλιν' ἐδίλιν, ὅτι με πέρρερον ὑπέδιδεο.
- 55 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενῃ πρῶτῃς Εὐμαιε συβῶτα,
 Εἶν', ἔ μοι θίμιν' ἔς, ἐδ' εἰ κακίων σίδειν ἔλθει,
 Σαῖνον ἀτιμῆσαι. πρῶς γδ Διὸς εἴσιπ' ἅπαντες
 Σαῖνί τε πτωχεῖ τε. δέσις δ' ὀλίγη τε εἴλη τε
 Γίγνεται ἡμετέην· ἡ γδ δμῶων δίκη ἔσιν,
- 60 Αἰεὶ δευδιότων ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἀνακτες
 Οἱ νόιοι· ἡ γδ τῷ γε θεοὶ κατὰ νόσον ἔδραον·
 Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκίως ἐφίλῃ, κ' κτῆσιν ὅπασεν,
 Οἶά τε ὦ εἰκλή ἀναξ' εὐθυμῷ ἔδρακν
 Οἶκόν τε κλῆρον τε, πολυμήτην τε γυταῖκα,
- 65 Ὅς οἱ πολλὰ κάμῃσι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον αἰεῖ.
 Ὡς κ' ἔμοι τόδε ἔργον αἰεῖται ὦ ἐπὶ μίμνω.
 Τῷ κέ με πόλλ' ὦνυσεν ἀναξ' εἰ αὐτόθ' ἔγχεα·
 Ἄλ' ὄλεθ'· ὥς ἄριλλ' Ἑλένης δόπ' εὖλον ὀλέσθαι
 Πέρρην, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γένατ' ἔλυσεν.
- 70 Καὶ γδ ἐκείνῃ ἔδῃ Ἀγαμέμνων· εἴπειτα τιμῆς
 Ἰλίου εἰς εὐπάλον, ἵνα Τρώεσσι μάχητο.
 Ὡς εἰπὼν, ζωσῆζε δῶδε συνέργε χιτῶνα.
 Βῆ δ' ἥμῃ ἐς πυρῆς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χόερον·
 Ἐνθεν ἔλαν δ' ἔνικε, κ' ἀμφοτέρως ἰερεύσειν·
- 75 Εὐσέ τε, μίσυλλέν τε, κ' ἀμφ' ὀδελοῖσιν ἔπειρεν.
 Ὅππῃσας δ' ἄρα πάντα φέρον παρῆνκ' Ὀδυσσῇ,
 Θέμ' αὐτοῖς ὀδελοῖσιν. ὃ δ' ἄλριτα λευκὰ πάλυνε·
 Ἐν δ' ἄρα κισυβίῳ κέρην μελινδέα οἶεν.
 Αὐτὸς δ' ἀντίον ἔζεν. ἐποτρύνων ᾗ προσηύδα,
- 80 Ἐδῷε γυν' ὦ ξεῖνε τά τε δμῶεσσι πάρες·
 Χοῖρε· αἰτὰρ σιάλιν γε σύας μενηστῆρες ἔδραον,
 Οὐκ ὀπίδα προσηύοντες ἐνὶ φρεσὶν· ἐδ' ἐλεπτύν.
 Οὐ μὲν γέτλιε ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
 Ἀλλὰ δίκην τίσις κ' αἰσῖμα ἔργ' ἀνδρῶσπαν.
- 85 Καὶ μὲν δυσώπεις κ' ἀναρτοί, οἳτ' ἐπὶ γαίης
 Ἀλλοτρεῖς βῶσιν, καὶ σφιν Ζεὺς Ἀνίδα δαίη.
 Πλησάμενοι δέ τε τῆας ἔβαν οἰκόνδε χαρῆς.

Ad comedendum : at ille egens forte cibi
Errat in alienigenarum virorum populoque urbeque ,
Sicubi adhuc vixit , & videt lumen solis.
Sed sequere , ad casam eamus senex , ut & ipse
Cibo & vino saturatus in animo ,
Dicas unde sis , & quot dolores toleraveris.

Sic locutus ad casam præcessit divinus subulcus :
Collocavit autem introductum , virgultaque substravit densa.
Instravitque pellem villosæ agrestis capræ ,
Ibidem ut esset cubile magnum & densum , gaudebat autem Ulysses ,
Quod ipsum sic susceperat : verbumque dixit , & appellavit :

Jupiter tibi det hospes & immortales Dii alii
Quodcumque maxime vis , quia me benevolus suscepisti.

Illum vicissim alloquebaris Eumæe subulce :
Hospes , haud mihi mos est , neque si pejor te veniat ,
Hospitem contemnere : ab enim Jove sunt omnes
Hospitesque pauperesque , munus autem exiguumque charumque
Est nostrum : hic enim servorum mos est ,
Semper timentium cum dominantur heri

Juvenes , nam ejus quidem Dii reditum impederunt
Qui me accurate diligebat , & possessionem præbuit ,
Utque suo domestico herus benevolus dedit
Domumque portionemque , & bene dotatam uxorem ,
Qui ei multa laboraverit , Deus autem negotium adauget.
Sic & mihi hoc negotium augetur in quo maneo.

Idcirco me multum juvisset herus si hic tenuisset :
Sed periit , utinam debuisset Helenæ genus periisse
Funditus , quoniam multorum virorum genua solvit.
Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem
In Ilium aptum equis , ut Trojanos oppugnaret.

Sic fatus , cingulo celeriter coërcuit tunicam.
Perrexeratque ire ad suilia , ubi gentes continebantur porcorum :
Illinc sumens duos attulit , & ambo e mactavit :
Ustulavitque , conciditque , & verubus infixit.
Assataque omnia ferens apposuit Ulyssi ,
Calida cum ipsis verubus , idemque farinam albam insperxit :
Inque poculo miscebat instar mellis dulce vinum.

Ipse autem ex adverso sedit , & cohortans alloquebatur :
Comede nunc o hospes quæ servis adsunt
Porcina : at pingues porcos proci comedunt ,
Haud vindictam reputantes in mentibus neque misericordiam.
Non quidem improba opera Dii beati amant ,
Sed justitiam honorant & pia opera hominum.
Equidem hostes & inimici , qui terram
Alienam invadunt , & quibus Jupiter prædam dat.
Impletisque navibus eunt domum quisque.

- Καὶ μὲν τοῖς ἄπιδ' κρατερόν δι' ἐν φρεσὶ σίππῳ·
 Οἶδε δέ τι ἴσασι, θεῶ δέ τιν' ἔκλυον αὐδὴν,
- 90 Κεῖνα λυγρὸν ὀλιθρον, ἔτ' ἐκ ἰδέλκωσι δικαίως
 Μιγάδω, ἐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ· ἀλλὰ ἱκκοι
 Κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, ἐσὶ ἔτι φειδῶ.
 Ὅσας γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέρας ἐκ Διὸς εἰσιν,
 Οὐτοῦ ἐν ἱερύκῳ ἱερῖον, ἐδὲ δὴ οἶμα·
- 95 Οἶνον δ' ἐβινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
 Ἦ γὰρ οἱ ζωὴ γ' ἦν ἄσπετος· ἔτιμι τίσασθαι
 Ἀνδρῶν ἡρώων, ἔτ' ὑπέρβιοι μελαίνης,
 Οὐτ' αὐτὸς Ἰθάκης· ἔτε ξυνηύκοσι φασγάνῳ
 Ἐς ἄφρον' τοσούτον· ἐγὼ δέ κε τει καταλίξω·
- 100 Δάδην ἐν ἡπείρῳ ἀγέλας, τίσασθαι πάντα εἰών,
 Τίσασθαι συῶν συβόσια, τίσασθαι αἰπόλια σφαγῆ· αἰγῶν
 Βόσκειται ξυῖοι τε καὶ αὐτῷ βέλτορες ἄνδρες.
 Ἐνθα δέ τ' αἰπόλια σφαγῆ· αἰγῶν ἰνδικὰ πάντα
 Ἐγαθὴν βόσκοντ'· ἐπὶ δ' ἀνέρις ἰδωλοὶ ὄρονται,
- 105 Τῶν αἰεὶ σφιν ἕκαστος ἐσὶ ἡματι μῆλον ἀχινῶ
 Ζατρεφίαν αἰγῶν ὅσας φαίνεται ἄριστος.
 Αὐτὰρ ἐγὼ εὖς τάσδε φυλάσσω τε βύομαί τε,
 Καὶ σφί συῶν δ' ἄριστον εὐκλείας δόποσέμπω.
 Ὡς εἰπὼν, ὃ δ' ἰνδικῶς κρίατ' ἠδὲ σφί, πινέ τε οἶνον
- 110 Ἀρπαλίως, αἰεὶ κακὰ δ' ἀμνηστὶς φύττειν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δύνῃσι καὶ ἤερε θυμὸν ἰδωδῆ,
 Καὶ οἱ σπασάμενος δάκε σκύφος ὥπερ ἱππίνης,
 Οἶμα ἐνὶ πλοῖον, ὃ δ' ἰδέξατο· χαῖρε δ' θυμῷ,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπια πτοχόεντα πτοχόεντα,
- 115 Ὡ φίλα, τίς γάρ σε περιέτο κτεάτασιν εἰσιν;
 Ὡδε μάλ' ἀφροῦς καὶ κατεργῆς αἰς ἀγορεύεις;
 Φῆς δ' αὐτὸν ἐβιάσθαι Ἀγαμέμνον'· εἴνεκα τιμῆς.
 Εἰπέ μοι αἰεὶ ποδὶ γινώσκω τοιούτον ἔοντα.
 Ζεὺς γὰρ σφί τόγχε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
- 120 Εἰ κε μιν αἰγυῖλαιμι ἰδῶν· ἐπὶ σπινθῆ δ' ἀλκίῳ.
 Τὸν δ' ἡμῖβει ἔπειτα σφωῶντος ὄρχαμος ἀνδρῶν.
 Ὡ γέρον, ἔτις ἐκύνον ἀνὴρ ἀλκίμῳ ἐλθὼν.
 Ἀλγέλλων πείσεις γυναῖκα τε καὶ εἶλον υἱόν.
 Ἀλλ' ἄλλως κορυδὴς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλκίται
- 125 Ψεύδοντ', ἐσὶ ἰδέλκων ἀλκίται μυθήσασθαι.
 Ὅς δ' ἂν ἀλκίταις Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται.
 Ἐλθὼν ἐς δίοποινα ἡμῖν, ἀπατήλια βέλξῃ.
 Ἦ δ' εὖ δεξαμένη, φιλήσῃ καὶ ἕκαστα μεταλλῇ,
 Καὶ οἱ ὀδυρμένη βλεφάρων ἄσπετον δάκρυα σίππῳ,
- 130 Ἦ δέ μοι ἐστὶ γυναῖκός, ἐπὶ πείσας ἄλλοθ' ὀλκται.
 Αἴψα κε καὶ σὺ γέροντος ὅπ' ἀσχετικτῆταιο,
 Εἴ τις τοὶ χλαῖναν τε χιτῶνά τε ἑμάτα δοῖν.
 Τὸ δ' ἤδη μέλλωσι πάντες ταχέως τ' οἰκτεῖν.

Etiam his vindictæ validus timor in animo cadit;
 Hi autem aliquid sciunt, Deique aliquam audiverunt vocem,
 Illius tristem mortem, quod nolunt iuste
 Ambire, neque redire ad sua, sed otiosi
 Bona devorant immoderate, neque amplius *est* parsimonia.
 Quotquot enim noctesque & dies abs Jove oriuntur,
 Nunquam unam sacrificant victimam, neque duas solas:
 Vinumque consumunt immoderate haurientes.
 Certe enim ei victus erat plurimus, nulli tantus
 Virorum heroum, neque continentis nigræ,
 Neque ipsius Ithacæ: neque simul viginti virorum
 Sunt divitiæ tantæ, ego autem tibi recensabo:
 Duodecim in continente armenta, tot greges ovium,
 Tot sum pascua, tot stabula lata caprarum
 Pascunt peregrinique & ipsius pastores viri.
 Hic etiam stabula lata caprarum undecim omnia
 In extremo agri pascuntur: insuper viri boni custodiunt,
 Quorum semper ipsis unusquisque in die pecudem fert,
 Sagittarum caprarum quæcumque apparet optima.
 At ego sues has servoque tueorque,
 Ut ipsis suum optimum electum mitto.

Sic dixit, Ille autem strenue carnes comedeat, bibebatque vinum
 Avide, tacitus: mala autem procis plantabat.
 Ast ubi cœnavit & composuit animum cibo,
 Etiam ei replens dedit poculum quo bibebat,
 Vino plenum, is autem accipiebat: gaudebatque animo,
 Ut ipsum appellans verbis volucris alloquebatur:
 ● amice, quisnam te emit possessionibus suis,
 Ita valde dives & fortis ut prædicas?
 Atque ipsum periisse Agamemnonis propter honorem.
 Dic mihi si forte noscam talem.

Jupiter enim hoc scit & immortales Dii alii,
 Si ipsum nunciem vidisse, in multa enim *loca* errabundus venit.

Huic autem respondit postea subulcus princeps virorum:
 O senex, nullus illum vir errabundus veniens
 Nuncians fidem fecerit uxori & dilecto filio.
 Sed alioquin victu indigentes viri erronei
 Mentiuntur, neque volunt vera loqui.
 Quicumque enim vagabundus Ithacæ in agrum venerit,
 Profectus ad dominam meam, fallacia loquitur.
 Hæc autem benigne susceptum, diligit & singulæ inquirat,
 Et ei flenti palpebris lacrymæ decidunt,
 Qui mos est mulieris, cum maritus alibi petiit.
 Cito & tu senex fabulam secus fabricares,
 Si quis tibi lænamque tunicamque vestimenta daret.
 Illius autem jam potuerunt canes velocisque alites

- ῥιγὸν ἄω' ὅσσοις ἐρύσαι· ψυχὴν δ' ἄλειοισιν.
 135 Ἦ τὸν γ' ἐν πόντῳ ράγον ἰχθύες, ὅς τ' αὖτ' αὐτῷ
 Κεῖται ἐπ' ἡπείρῃ, ψαμάδων εἰλυμένα πολλῇ,
 Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ὀπλόων· εἰλοισι δ' κήδε' ὀπίσσω
 Πᾶσιν, ἡμοὶ δ' μάλιστα, τετεύχεται. ἔ γ' ἐπ' ἄλλοι
 Ἦπιν ἄδ' ἀνακτα κηλίσσεται ὀππότε ἐπείθω,
 140 Οὐδ' εἰ κεν πατὴρς κ' μητέρῃ· αὐτὶς ἰκωμαι
 Οἶκον, οἷ περὶτον γένεσθαι, καὶ μ' ἔτρεπον αὐτοῖς
 Οὐδέ τι ἤρ' ἐπὶ τῶσιν οδύρεσθαι ἀχνύμενός περ
 Ὀρθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἰὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
 Ἀλλὰ μ' Ὀδυσσεύς περὶ αἰνυται οἰχομένοισι.
 145 Τὸν μὲν ἐγὼν, ὃ ξυνοί, κ' ἔ παριόντ' ὀνομάζω
 Αἰδέομαι· περὶ γάρ μ' ἐρίλ' κ' κήδιτο θυμῷ.
 Ἀλλὰ μιν ἤθειον καλῶς κ' νόστον ἰόντα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας Διὶς Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀνείναι, ἔδρεν ῥήδ' α
 150 Κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἶν' ἄπιστος·
 Ἀλλ' ἐγὼ κ' αὐτὰς μνῆσομαι, ἀλλὰ σὺν ὄρκῳ,
 Ὡς νύτ' αὖ Ὀδυσσεύς, εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω,
 Αὐτίκ' ἐπεὶ κεν κινῇ ἰὼν τὰ ἄδωμάδ' ἔπεται,
 Ἔστω με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ἑμάτα καλά.
 155 Πρὶν δέ κε, κ' μάλα περ κερκιδῶς, ἔτι δεχοίμην·
 Ἐχθρῷ γάρ μοι κινῇ ὁμῶς αἰδῶς σύλῃσι
 Γίνεται ὃς πεινὴν εἶκον ἀπατήλια βλάβη.
 Ἴστω νῦν Ζεύς περὶτα θεῶν, ξυνοί τε τεύχεα,
 Ἔστω τ' Ὀδυσσεύς ἀμύμον· ἦν ἀριστός,
 160 Ἦ μὲν τοι πάδε πάντα τελίσσεται ὡς ἀγορεύω.
 Τῷ δ' αὖτ' ἀνέειπεν ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
 Τῷ μὲν ἐβίοντο μνηστές, τῷ δ' ἰσαμένοιο,
 Οἰκαδὶ νοστήσῃ, κ' τίσεταί ὃς κεν ἐκείνη
 Ἐνθάδ' ἀτιμάξῃ ἀλοχὸν κ' εαίδιμον υἱόν.
 165 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Εὐκλείης συστῆτα,
 ὦ γέρον, ἔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τὸδε τίσσω,
 Οὐτ' Ὀδυσσεύς ἐπὶ οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἐκκλῇ
 Πῖνε, κ' ἄλλα παρὲξ μεμνῶμεθα, μνησέ με τέτων
 Μίμνησκ'. ἦ γὰρ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ἰμοῖσιν
 170 Ἀχνυμαι ὀππότε τις μνήσῃ κεδνὸιο ἀνακτῷ.
 Ἀλλ' ἤτοι ὄρκον μὲν ἔχουσιν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἐλθεῖ ὅπως μιν ἔγωγ' ἰδέσθαι κ' Πηνελόπειαν,
 Λαίρτης δ' ὁ γέρον κ' Τηλέμαχον Διοειδῆς.
 Νῦν αὖ παρὰδὲ ἄλαστον οδύρεσθαι ὃν τίς Ὀδυσσεύς,
 175 Τηλέμαχε· ἤ ἐπεί θρέψαν θεοὶ ἔρνεϊ ἴσον,
 Καὶ μιν ἔργη ἴστασθαι ἐν ἀνδράσιν ἔτι χερσίν
 Πατὴρς ἰοῖο εἰλοιο, ῥέγας κ' εἶδ' ἀζητῶν,
 Τῷδε τις ἀθανάτων βλάψῃ· ῥέγας ἔδον' ἔσας,
 Ἦε τις ἀνδραγαθὸς ἔσθ' ἔκ' ἡμῶν πατὴρς ἀνακτῶν

Cūtem ab ossibus traxisse, animaque defecit:
 Vel illum in ponto comederunt pisces, ossa autem ipsius 135
 Jacent in terra, arenæ involuta multæ.
 Sic ille quidem illic periit: amicis autem dolores post
 Omnibus, mihi autem maxime, parati sunt: nam neque amplius
 Mitem sic herum inveniam quocumque ibo, (alium
 Neque si patris & matris iterum irem 140
 In domum, ubi primum natus sum, & me educaverunt ipsi.
 Neque verò ob illos tantum fleo dolens quamvis
 Oculis ut videam, in patria terra:
 Sed me Ulyssis desiderium capit absentis.
 Hunc quidem ego, ô hospes, & non præsentem nominare 145
 Revereor, valde enim me diligebat & curabat animo.
 Sed ipsum fratrem majorem voco etiam absentem.
 Hunc autem rursus allocutus est patiens dius Ulysses:
 O amice, postquam omnino negas neque dicis
 Illum venturum esse, animusque tibi semper incredulus: 150
 Sed ego non temere loquar, sed cum juramento,
 Quod redit Ulysses: munus autem læti nuncii mihi sit,
 Statim postquam ille veniens suas domos pervenerit,
 Indue mihi lænam & tunicam, vestimenta pulchra.
 Ante autem, licet valde indigens, nihil accipiam. 155
 Mimicus enim mihi is pariter cum Ditis portis
 Est qui egestati cedens fallacia loquitur.
 Sciat nunc Jupiter primum Deorum, hospitalisque mensa,
 Penatesque Ulyssis inculpati ad quos venio,
 Profecto tibi hæc omnia perficientur sicut dico. 160
 Hocque ipso anno veniet huc Ulysses:
 Isto quidem pereunte mense, illo autem instante,
 Domum reversus, & puniet quicumque illius
 Hic probro afficit uxorem & illustrem filium.
 Hunc autem respondens allocutus es Eumææ subulce: 165
 O senex, neque ego pro læto nuncio munus solvam,
 Neque Ulysses amplius domum veniet: sed quietus
 Bibe, & alia præter hæc memoremus, neque mihi hæc
 Memora, certe enim animo in pectore meo
 Tristor quando aliquis men-init optimi heri. 170
 Sed juramentum quidem sinamus: at Ulysses.
 Veniat ut ipsum ego volo & Penelope,
 Laërtesque senex & Telemachus divinus forma.
 Nunc rursus puerum sine fine desseo quem genuit Ulysses,
 Telemachum: quem postquam nutrierunt Dii planæ similem, 175
 Et ipsum autumabam fore in viris haud pejorem
 Patre suo charo, mente & specie admirabilem,
 Ejus autem aliquis immortalium læsit mentem intus æquabilem,
 Vel aliquis hominum: is enim ivit ad patris auditionem.

- 180 Ἐς Πύλον ἠγαθήν. τὸν δ' ἠμνησῆς ἀγαυὸς
Οἶκαδ' ἴντα λοχῶσιν, ὅπως δ' οὖτο βύλοι ὀληται
Νάνυμεν ἐξ Ἰθάκης Ἀρκισίῃ ἀντιδίῳο.
Ἄμ' ἦτοι καίτοι μὲν ἰάσομεν, ἢ κεν ἀλγὴν,
Ἦκε εὖγε, καὶ κεν οἱ ὑπέρχοι χεῖρα Κροτίων.
185 Ἄμ' ἀγε μοι σὺ γράσι τὰ σαυτὰ κῆδ' ἐπισπε,
Καὶ μὲν τὰτ' ἀγόμετον ἐτήτυμον, ἔρρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς, πῶθεν εἰς ἀνδρῶν, πῶθεν τοι πόλις ἠδὲ τοκήες;
Ὅππῃς δ' ἐπὶ νῆος ἀρίστω· πῶς δέ σε νῆυται
Ἠχρον εἰς Ἰθάκην, τίνας ἐμυδάμ' εὐχέμεντο.
190 Οὐ μὲν γάρ τι σε πείζον οἶμαι ἐνθάδ' ἰκίεσθαι.
Τοὶ δ' ἀταμειβόμενοι περὶ τὴν πολέμητις Ὀδυσσεύς
Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χερσὶν ἡμῶν ἰδοῦναι,
Ἦδ' ἐμὲν γλυκερὸν κλισίῃς ἐντοαδὲν εἶσι,
195 Δαίνυσθαι τ' ἀκίεον, ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἔποιον·
Ῥηϊδίως κεν ἔπνυτα καὶ εἰς ἑαυτὸν ἅπαντα
Οὔτε διατρήξαιμι λίγων ἑμὰ κῆδ' αἰδομένη,
Ὅσα γὰρ δὴ ξυμπάντα διὰν ἔστιντι μέγιστα.
Ἐκ μὲν Κρητῶν γένε' εὐχομαι εὐριπῶν,
200 Ἄνε' ἀφνειοὺς πάντας πολλοὶ δ' ἢ ἄλλοι
Τίτες ἐν μεγάροις ἡμῶν τεύχεα ἠδ' ἐγίνοντο,
Γήνησι ἐξ ἀλόχῃ, ἑμὲ δ' ὠκετὴ τέκε μήτηρ
Παλλανίς, ἀλλὰ μὲν ἴστω Ἰθαγενέων ἐτίμα
Κάσαρ Ἰλακίδης, τὸ ἐγὼ γένε' εὐχομαι ἔη.
205 Ὅς ποτ' ἐνὶ Κρήτεισι θύῃς ὡς τίετο δαίμων,
Ὅλβω τε πλέτω τε, καὶ υἱοὶ κυδαλίμευσιν.
Ἄμ' ἦτοι καὶ κῆρες ἔβαν θανάτωιο φέρεται
Ἐς αἶδας δόμους· τοὶ δ' ἔζων ἰδάλαντο
Παῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρες ἐβάλλοντο.
210 Αὐτὰρ ἔμοι μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἰκί' ἐνήμεν.
Ἠγαθήμην δ' ἡγεαῖκα πολυκλήροισι ἀνδράσιν,
Εἴηκε μῆς ἀρετῆς· ἐπὶ δὲ ἐκ ὑπερβόλῃς ἦα,
Οὐδὲ ευροπτόμεν. νῦν δ' ἦδη πάντα λέλοιπεν.
Ἄμ' ἐμπης καλὰ μιν γὰρ σ' οἶμαί μοι εἰσορῶντα,
215 Γνώσκων· ἢ γὰρ μὲ δύν' ἔχ' ἥλιδα πολλή.
Ἦ μὲν δὴ θάσσομαι Ἄρης τ' ἰδοῖται καὶ Ἀθήνη,
Καὶ Ῥηϊνοεῖν, ὅπῃτε κείνοισι λόχονδε
Ἄνδρες ἀεΐσῃς, κακὰ δυσμύροισι ρυτύνων.
Οὐποτὲ μοι θάνατον περὶ τῶνδε θυμὸς ἀγῆτωρ,
220 Ἀλλὰ πολὺ περὶ τῶνδε ἐπάλημ' ἔχ' ἔχ' ἔλεσκον
Ἀνδρῶν δυσμύρων ὃ, τε μοι εἴησι πῶδας.
Τίτ' ἐν πολέμῳ· ἔργον δὲ μοι εἰ φίλον ἴσκειν,
Οὐδ' οἰκαρινῇ, ἥτε τρέφ' ἀγλαὰ τέκνα.
Ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες ἐπὶ πῆρεσσι εἶναι ἦσαν,
225 Καὶ πολέμοι, καὶ ἀκόντες εὐξέσθαι, καὶ οἶσσι,

In Pylum divinam : huic autem proci superbi
 Domum venienti insidiantur , ut genus pereat
 Sine nomine ex Ithaca Arcisii divini.
 Sed illum quidem sinamus , sive capiat ,
 Sive effugiat , & eum protegat manu Saturnius.
 Sed age mihi tu senex tuas ipsius ærumnas indica ,
 Et mihi hoc eloquere verum , ut bene intelligam ,
 Quis , unde es virorum , ubi tibi urbs & parentes :
 Qua autem in navi venisti : quomodo te nautæ
 Duxerunt in Ithacam , quos se esse profitebantur
 Non enim te peditem puto huc venisse.
 Nunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 Enimvero ego tibi hæc admodum vera edisseram ,
 Sit quidem nunc nobis pro tempore & esca ,
 Et vinum dulce testa intra manentibus ,
 Epularique quiete , alii autem ad opus eant :
 Facile postea & in annum omnes
 Non perficerem narrans meos dolores animi ,
 Quoscumque omnes Deorum voluntate passus sum.
 Ex Creta quod ad genus attinet me alo esse spatiosa ,
 Viri divitis filium : multi autem & alii
 Filii in ædibus & educati & nati sunt ,
 Legitimi ex uxore , me autem empta peperit mater
 Pellex , sed me æque ac legitimos æstimabat
 Castor Hylacides , cujus ego genus prædico me esse :
 Qui quondam in Cretensibus ut Deus colebatur populo ,
 Fortunisque divitiisque , & filiis gloriosis.
 Sed illum quidem fata mortis aggreffa sunt ferentia
 In Ditis domos : victum autem diviserunt
 Filii magnanimi , & sortes jecerunt :
 At mihi valde pauca dederunt , & domum tribuerant.
 Duxi autem uxorem locupletissimorum hominum ,
 Virtutis meæ gratia : quia non futilis eram ,
 Neque fugax in bello , nunc autem jam omnia defecerunt.
 Sed tamen stipulata saltem te arbitror intuentem (ta. 216
 Cognoscere , nam profecto me calamitas occupat cumulatim mul-
 Certe enim audaciam Marsque dederant & Minerva ,
 Et vim perumpendi agmina virorum , cum legerem ad insidias
 Viros optimates , mala inimicis ferens :
 Nunquam mihi mortem ante oculos ponebat animus virilis ,
 Sed multo primus adoricens lancea , capiebam
 Virorum inimicorum qui mihi cederet pedibus.
 Talis eram in bello , opus autem mihi haud gratum erat ,
 Neque res familiaris , quæ nutrit charos filios :
 Sed mihi semper naves remigabiles gratæ erant ,
 Et bella , & tela polita , & sagittæ ,

180

181

190

195

200

205

210

210

225

- Λυγρὰ, τὰ τ' ἄλλοισιν γε καταεργῆα φέλονται.
 Αὐτὰρ ἦμοι τὰ φίλ' ἔσκε τὰ περ θῶς ἐν ῥοσὶ θῆκεν.
 Ἄλλ' ὅ γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἰσχυρότερος ἔργους.
 Πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιδήμιον ὕας Ἀχαιοῖν,
 230 Εἰνάκις ἀνδράσιν ἦρξα καὶ οὐκυπόροισι τίεσιν
 Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπὴς καὶ μοι μάλα τύχαιε πάντα.
 Τῶν ἐξαιρούμεν μνησικία, πολλὰ δ' ὀπίσσω
 Λάγχασον· αἶψα δ' εὖτε ὀφείλλετο, καὶ ῥα ἔπειτα
 Διὸς τ' αἰδῶος τε μετὰ Κρήτεισι τετύγμην.
 235 Ἀλλ' ὅτε δὴ τήνδ' ἐσυγρὴν ὁδὸν εὐρύεσσα Ζεὺς
 Ἐρξάσθ', ἢ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γένατ' ἔλυσε,
 Διὸς τότε μ' ἠτορῆν καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομένηα
 Νηῆας ἠγῆσαομαι ἐς Ἴλιον· ὅδ' ἐτι μῆχ' ὅ
 Ἦεν ἀνῆστασαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δῆμῳ ῥῆμιν.
 240 Ἐνθα μὲν ἐνάντις πολυμήχανῳ ὕις Ἀχαιοῖν,
 Τὰ δ' ἑκάτω δ' ὀλίγῳ Πελαγίῳ πύρσαντες ἔβηνον
 Οἰκάδ' οὖν ἦσαν· θῶς δ' ἐκίδασαν Ἀχαιοίς.
 Αὐτὰρ ἦμοι δειλὴ κακὰ μῦθετο μητιῖνα Ζεὺς.
 Μῆνα γὰρ οἷον ἱμῖνα τεταρπόμεν' ἑκίεσσι,
 245 Κυρεΐδῃ τ' ἀλόχῳ καὶ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Αἴγυπτον δὲ με θυμὸς ἀνάγῃ ναυτίλλεσθαι,
 Νῆας εὐρύεσσαντα σὺν ἀντιδίοις ἐτάροισιν.
 Ἐνεία νῆας σῦλα, θοῶς δ' ἐσαγείχετο λαός.
 Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἦμοι ἐξήρπες ἐταίροι
 250 Δαίτυντ'· αὐτὰρ ἔγῳ ἱερῆα πολλὰ παρήχον,
 Οἰκίσιν τε μέζον, αὐτοῖσι τε δαῖτα πίνεσθαι.
 Ἐξδομάτῃ δ' ἀναβάντες δ' ὀπὸ Κρήτης εὐρύης,
 Ἐπλήρωον βορέη ἀνέμῳ ἀκροῖ, καλῶς,
 Ῥηϊδίας, ὡσὶ τε κατάρροον. ὅδ' ἐτις ἐν μοι
 255 Νῆων σσημάνθη, ἀλλ' ἀσκεδῆς καὶ ἀνεσοί
 Ἠμεῖθα· τὰς δ' ἀνέμους τε κυβερνήται τ' ἴθυνον,
 Πιμπταῖοι δ' Αἴγυπτον εὐρρείτην ἐκίμεθα·
 Στήθα δ' ἐν Αἴγυπτῳ ποταμῷ νῆας ἀμειλίχας.
 Ἐνθ' ἦτοί μιν ἔγῳ κηλόμεν ἐκίχεας ἐταίρους
 260 Αὐτὰρ πᾶρ ἦσαν μῆριν, καὶ νῆας ἱρυδαί.
 Ὀπτήρας δ' ἀνὰ σκοπίας ἄτρυνα νείεσθαι.
 Οἱ δ', ὕβρι' εἴξαντες, ἐπισπόμενοι μῆρ' ἑσθ',
 Αἶψα μάλ' Αἴγυπτίων ἀνδρῶν πεισμακλίαις ἀγρὸς
 Πόρθειον, ἐκ δ' ἡναικάς ἀγον καὶ νηπία τέκνα,
 265 Αὐτὰς τ' ἔκτεινον. τάχα δ' ἐς ὀλίγον ἔκετ' αὐτῇ.
 Οἱ δ', βροῆς αἰόντες, αἶμ' ἡοὶ φαινομένης
 Ἠλθον· πωλῆτο δ' πᾶν πωδῖον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
 Χαλκὸς τε σιρῶνης. ἐν δ' Ζεὺς τερπικέλευσεν·
 Φύλας ἡμῶς ἐτάροισι κακὴν βάλεν, ὅδ' ἐτις ἔτλη
 270 Μῆναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντες ἐν ἔσθῃ.
 Ἐνθ' ἡμίαν πολλὰς μὲν ἀπέντατον ἔβη χαλκῶς,

Tristitia, quæque aliis horrenda sunt.
 At mihi grata erant quæ forte Deus in animo posuerat:
 Alius enim aliis vir delectatur operibus.
 Ante enim quam in Troja pedem ponerent filii Achivorum,
 Novies viris imperator fui & velocibus navibus 230
 Viros adversus externos: & mihi sane contigerant omnia
 Ex quibus eligebam quæ animo placerent, multa autem post illa
 Sortiebar: statimque domus augebatur, & postea
 Gravisque reverendusque inter Creteneses evasi.
 Sed cum jam hoc odiosum iter magnus Jupiter 235
 Decieverat, quod multorum virorum subtus genua solvit,
 Nempe tunc me jusserunt & inclitum Idomeneum
 Navibus præesse in Ilium *destinatis*: neque ulla ratio
 Erat denegandi, malus enim occupabat populi rumor.
 Ibi quidem novem annis belligeravimus filii Achivorum, 240
 Decimo autem urbem Priami populati, ivimus
 Domum cum navibus: Deus autem disjecit Achivos.
 At mihi misero male consuluerat consiliorum autor Jupiter.
 Mensē enim solum mansi delectatus filiis,
 Legitimaque conjuge & bonis: at postea 245
 In Ægyptum me animus impulit navigare,
 Naves adornantem cum divinis sociis.
 Novem naves adornabam, citoque coactæ erant copiæ.
 Sex diebus quidem postea mihi dilecti socii
 Convivati sunt: at ego victimas multas præbebam. 250
 Et Diis ad sacrificandum, & ipsis ad epulas parandas.
 Septimo autem conscendentes à Creta spatiosa,
 Navigavimus Borea vento puro, bono,
 Facile, veluti secundo flumine: neque ulla igitur mihi
 Navium labefacta est, sed sospites & incolumes 255
 Sedebamus: has autem ventusque & gubernatores dirigebant.
 Quinto die autem Ægyptum pulchre fluentem venimus:
 Statui autem in Ægypto fluvio naves versatiles.
 Ibi quidem ego hortabar charos socios
 Illic apud naves trahere, & naves subducere. 260
 Speculatoresque per speculas jubebam ire:
 Illi autem intemperantia impulsī, sequentes libidinem animi sui,
 Statim admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros
 Populabantur, mulieres autem abigebant & infantes natos,
 Ipsosque interficiebant, cito autem in urbem ivit rumor. 265
 Illi autem clamorem audientes, simul cum aurora apparente
 Venerunt: impletus est autem totus campus peditibus & equitibus,
 Arisque fulgore: Jupiter autem fulminator
 Fugam meis sociis malam iniecit, neque aliquis sustinebat
 Manere contra, circum enim mala undique stabant. 270
 Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto ære,

- Τὲς δ' ἄχαρον ζωὴς, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη
 Αὐτὰρ ἔμοι Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ τὸτο νόημα
 Ποίησ', ὡς ὄρεται θανέειν κ' ἀπὸ μοι ἰασιππῶν
 275 Αὐτὲ ἐν Αἰγύπτῳ. ἔτι γὰρ νῦν με σῆμ' ὑπιδέκετο.
 Αὐτίκ' ὀπὲ κροτὸς κυνέην εὐτυχτον ἔθηκε,
 Καὶ σάκῳ σμοῖν· δόρυ δ' ἔκβαλον ἑκτοσθε χυρὸς·
 Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆα ἑναντίον ἔλυθον ἱππῶν,
 Καὶ κύσα γυνὰ' ἑλόν. ὃ δ' ἐρύσατο, καὶ μ' ἐλέσσω·
 280 Ἐς δίεργον δέ μ' ἔσας ἄγην οἰκαδὶ δακρυχέοντα.
 Ἡ μὲν μοι μάλα πολλοὶ ἰασιππῶν μελίσσων,
 Ἰεῷροι κτεῖναι· (δὲ γὰρ κεχολώατο λῆν)·
 Ἀλλ' ὀπὲ κτενέῳ ἔρυκε· Διὸς δ' ἐπίζετο μῆνιν
 Σεινίς, ὅς τε μάλιστ' αἰνισσάται κακὰ ἔργα.
 285 Ἐνθα μὲν ἵππαστες μῆρον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγχεα
 Χρήματ' αἰ' Αἰγυπτίους αἰδέσας· δίδουσαι γὰρ ἅπαντες.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ δροοὶ μοι ἰασιπλόμῳν ἔτεῳ ἦλθε,
 Δὴ τότε Φοῖβις ἦλθεν ἀνὴρ ἀπατάλμα εὐδὸς,
 Τροφίτης, ὅς δὴ πολλὰ κακ' αἰδέσσοισιν ἰώργη·
 290 Ὅς μ' ἄγε σαρπηπιθῶν ἦσιν φρεσὶν, ὅρ' ἰκόμηναι
 Φοινίκην, ὅθι τῆγε δῆμοι κ' κτήματ' ἔκετο.
 Ἐνθα παρ' αὐτῷ μύητα τελεσφόρον εἰς ἑαυτόν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε κ' ἡμίρην ἐξετελεύητο
 Ἀφ' ἀριτελλομένη ἔτεῳ, κ' ἐπὶ λυθὸν ὄρεαι,
 295 Ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς εἰσατο σποντοπόροιο,
 Ψεύδεια βελύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι,
 Κεῖθι δέ μ' ὡς πειρώσῃσι, κ' ἀσπετον ὄνον ἔλονται.
 Τῷ ἑτοίμην ἐπὶ νηὸς, οἰόμενος περ, ἀνάγκη.
 Ἦδ' ἴθιεν βορίη ἀνέμος ἀκροῖ' ἀκαλῶ
 300 Μίασιν ὑπὲρ Κρήτης. Ζεὺς δέ σφιν μῦθετ' ὀλεθρον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν εὐείπομην, ἐδέ τις ἄλλη
 Φαίνετο γαῖαν, ἀλλ' ἔρκατος ἦδ' Ὀδύσεια,
 Δὴ τότε κυανὴν νερέην ἔκασσε Κρονίων
 Νηὸς ὑπὲρ γλαρυμῆς· ἔχλυσε ἢ πόντῳ ὑπ' αὐτῆς.
 305 Ζεὺς δ' ἄμυδις βροτῆτις, κ' ἐμβαλε νηὶ κροσσόν·
 Ἦδ' ἐκείχθη πᾶσα, Διὸς ἀληγείστα κροσσῶν,
 Ἐν ᾧ θνήκε πᾶντο, στίβον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
 Οἱ δ' ἐκ κροσσῶν ἐκτοί, πειρὲ νῆα μέλαιναι
 Κύμασιν ἐμφορόντο. Διὸς δ' ὀπταίνετο νόστος.
 310 Αὐτὰρ ἔμοι Ζεὺς αὐτὸς ἔχοντί περ ἄλγιστα θυμῷ,
 Ἰδὼν ἀμμαιμάκτον νηὸς κυανοπεφόροιο
 Ἐν χείρεσιν ἴθνηκεν, ὅπως ἔτι σῆμα φύγοιμι.
 Τῷ γὰρ περιπλεχθεὶς, περὶ μνην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν·
 Ἐνὶ μαρ περὶ μνην, δικαίη δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
 315 Γαίην θισπερφέῃ πείλασε μέγα κῆμα κυλίνδον.
 Ἐνθά μ' ἰθισπερφέῃ βασιλεὺς ἐκρομίσσατο Φαίδων
 Ἦεφες ἀπερέατην· τῷ γὰρ εἰλῶ νηὸς ἰασιπῶν

Alios autem duxerunt vivos, sibi ut opus facerent coactu.
 At mihi Jupiter ipse in mente hoc consilium
 Struxit, utinam debuisssem mori & fatum obiiſſe
 Illic in Ægypto, adhuc enim me malum excepiſit. 275
 Statim de capite galeam fabrefactam depoſui,
 Et ſcurum ab humeris, lanceam quoque projeçi ex manu:
 At ego Regis obviam ibam equis,
 Et oſculabar genua complexus: qui ſervavit, & me miſeratus eſt:
 In currumque me collocans duxit domum lacrymas fundentē. 280
 Equidem me valde multi adoriebantur fraxinis,
 Cupientes interficere; (jam enim irati erant valde)
 Sed ille arcebat, Jovis enim reſpiciēbat iram
 Hoſpitalis, qui maxime indigne fert mala opera.
 Hic quidem ſeptem annos manſi ibidem, multas autem coëgi 285
 Divitias inter Ægyptios viros, dabant enim omnes.
 Sed cum jam octavus mihi rediens annus venit,
 Tunc Phœnicicus venit vir fallacias callens,
 Helluo, qui jam multa mala hominibus fecerat:
 Qui me duxit perſuadens ſua mente, ut iremus 290
 In Phœniciam, ubi ejus domus & bona erant.
 Ibi apud ipſum manſi perfectum in annum.
 Sed quando jam meſesque & dies perfecti ſunt
 Vertentis anni, & ſupervenerant tempora,
 In Lybiam me navi impoſuit pontigrada 295
 Fraudem meditans, ut ei onus comportarem,
 Illic autem me ut venderet, & magnum pretium acciperet.
 Hunc ſequebar in navi, ſuſpicans licet, coactu.
 Illa autem currebat Borea vento puro bono (tum. 300
 Per medium ſupra Cretam, Jupiter autem ipſis moliebatur interi.
 Sed quando jam Cretam quidem liquimus, neque aliqua alia
 Apparebat terrarum, ſed cœlum & mare,
 Ibi tum atram nubem ſtatuit Saturnius
 Navem ſupra cavam, caligabatque pontus ab ipſa.
 Jupiter autem ſimul tonuit, & injecit navi fulmen. 305
 Hæc autem contorquebatur tota, Jovis percuffa fulmine,
 Sulphureque implebatur; ceciderunt autem ex navi omnes,
 Qui cornicibus ſimiles, circum navem nigram
 Fluſibus inferebantur, Deus autem abſtulit reditum.
 At mihi Jupiter ipſe habenti licet dolores animo, 310
 Malum longum navis nigræ proræ
 In manibus poſuit, ut adhuc malum effugerem.
 Hunc amplexus, ferebar pernicioſis ventis:
 Novem diebus ferebar, decima autem me nocte nigra
 Terræ Theſprotorum applicuit magna unda volvens: 315
 Tunc me Theſprotorum Rex excepiſt Phidon
 Heros gratis: hujus enim dilectus filius occurrens
Odſſea.

- Αἶθρῳ καὶ καμάτῳ διδυμηδύον ἦγιν ἐς οἶκον ὃ
 Χειρὸς ἀναστήτας· ὅρρ' ἵκετο δόματα πατρὸς.
- 310 Ἀμφὶ δὲ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἱμάτια ἴσων.
 Ἐνθ' Ὀδυσῆϊ ἐγὼ πυθόμην· κεινὸν γὰρ ἱρασκιν
 Ξυνίσσῃ ἠδὲ φιλοῖσαι ἴοντ' ἐς πατρίδα γαίῃ.
 Καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν ἴσα ξυνχίερατ' Ὀδυσσεύς,
 Χαλκὸν τε χρυσὸν τε πολύκιμντον τε σιδήρον.
- 325 Καὶ νῦ κεν ἐς δικάτην γένην ἔτερόν γ' ἔτι βόσκοι.
 Τόσά οἱ ἐν μεγάροις κυμήλια κείτο ἀνακτῶ.
 Τὸν δ' ἐς Δαδώνην εἶτο βελόη, ὅρρα θείοιο
 Ἐκ δρυὸς ὑφικόμεοιο Διὸς βελὴν ἱπακίστη.
 Ὅπως νοστήτη Ἰθάκης ἐς πῶνα δῖον,
- 330 Ἦδη δὴν ἀπείων, ἢ ἀμφαδὲν, ἢ κρυψόν.
 Ὄμοισι δ' πρὸς ἑμὶ αὐτὸν, δόποτινδαν ἐν οἴκῳ,
 Νῆα κατινύσσαι, καὶ ἱπαρτίας ἱμῶν ἑταίρας,
 Οἳ δὲ μιν ἀμφέψοι φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ἀλλ' ἑμὲ πρὶν ἀπείτεμψι· τύχησι γὰρ ἐσχομένη νῆος
- 335 Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δελφίον πολυπύργῳ.
 Ἐνθ' ὅγε μ' ἠνώγῃ ἀμφέψῃ βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
 Ἐνδυκίως· τοῖσιν δ' κακὴ φρεσὶν ἦνδανε βελή.
 Ἀμφ' ἑμοί, ὅρρ' ἔτι πάλῃ δῦνς ἐπὶ πῶμα γινοίμην.
 Ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπείπλω ποντοπόρῳ νῆος,
- 340 Αὐτίκα δάλιον ἤμαρ ἑμοὶ περιμηχανίαντο.
 Ἐκ μὲν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἱμάτ' ἴδυσαν,
 Ἀμφὶ δὲ μοι ῥάκῳ ἄλλο κακὸν βάλον, ἠδὲ χιτῶνα,
 Ρωγαλία, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀρθαλμοῖσιν ἔρηψα.
 Ἐσπίρειν δ' Ἰθάκης εὐδύην ἐργ' ἀφένοντο.
- 345 Ἐνθ' ἑμὲ μὲν κατέδρασαν εὐσάλευον ἐνὶ νηί,
 Ὅσῳ εὐσφρεὶ σερπῶς· αὐτοὶ δ' ὀπδάντες
 Ἐυσυλῆος παρὰ θύνα θαλάσσης δ' ῥτον ἔλοντο.
 Αὐτὰρ ἑμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτῶν
 Ῥηϊδίας· κεραλῇ δ' κατὰ ῥάκῳ ἀμυρικαλύφας,
- 350 Ξεσὸν ἐρύκκαιον καταβάς ἐπέλασσε θαλάσῃ
 Στῆθ'· ἔπειτα δ' ἑρσὶ δῖηστα ἀμροτέρησι
 Νυχόρῳ, μάλα δ' ὦκα δῦντο ἑα ἀμείβεσθαι ἐκύναν.
 Ἐνθ' ἀταβάς ὅθι τε δρεῖ· ἦν πολυανδρῆος ὕλης,
 Κεῖαν πεπτηώς· οἳ δ' ἐν μεγάλα σενάχοντες
- 355 Φοίτων· ἀλλ' ἔγάρ σφιν ἐραίνετο κέρδιον ἔτι
 Μαίεσθαι πρῶτέρῳ· τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
 Νῆος ἐπὶ γλαρυγῆς· ἑμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοῖ
 Ῥηϊδίας, καὶ με σάθμα ἱπτάσσαν ἀγοντες
 Αἰδρὸς ἐπισκῆψαν· ἔτι γὰρ νῦ μοι αἶψα βιάσθαι.
- 360 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενός περσέης Εὐμαίη σιβάτα,
 Ἄ δειλὴ ξεινών, ἢ μοι μάλα θυμὸν ὄρενας.
 Ταῦτα ἑκάσσε λέγων ὅσα δὴ πᾶσις, ἠδ' ὅσ' ἀλήθης,
 Ἀλλὰ τάδ' ἐκ κατὰ κόσμον εἶομαι, εἰδὲ μοι πῶστις,

Frigore & labore afflictum duxit in domum ,
 Manu sublevans : donec venit ad ædes patris.
 Et me penula tunicaque velaminibus amixit. 320
 Ibi de Ulysse ego audiui , ille enim dicebat *se cum*
 Hospitio suscepisse & amanter tractasse euntem in patriam.
 Et mihi bona ostendit quæ coëgerat Ulysses ,
 Æsque aurumque laboratissimumque ferrum.
 Etiam in decimam progeniem alterum adhuc aleret. 325
 Tot ei in domibus thesauri jacebant Regis.
 Illum autem Dodonem dicebat ivisse , ut Dei
 Ex quercu procera Jovis mentem audiret ,
 Quomodo rediret Ithacæ in pinguem agrum ,
 Jam diu absens , vel palam , vel occulte. 330
 Jurabat autem ad me ipsum , libans in domo ,
 Navem deduxisse , & paratos esse socios ,
 Qui ipsum comitaturi essent dilectam in patriam terram.
 Sed me prius dimisit , contigit enim iens navis
 Virorum Thesprotorum in Dulichium frumenti feracem. 335
 Ibi tum me jussit mittere Regi Acasto
 Sedulo : illis autem malum animo placuit consilium
 De me , ut adhuc omnino casus calamitatem subirem.
 Sed quando à terra multum progressa erat pontigrada navis ,
 Statim servilem diem mihi machinabantur. 340
 Me quidem læna tunicaque velaminibus exuerunt ,
 Circum autem me lacernam aliam malam jecerunt , & tunicam ,
 Laceram , quæ & ipse in oculis vides.
 Vesper autem Ithacæ amœnæ ad agros pervenerunt.
 Ibi me quidem ligaverunt armata in navi , 345
 Fune bene torto arctæ : ipsi autem egressi
 Festinanter ad littus maris cœnam sumpserunt.
 At mihi vinculum quidem dissolverunt Dii ipsi
 Facile : capiti autem lacernam amiciens
 Levigatum ad clavum descendens applicui mari 350
 Lectus : deinde manibus remigavi ambabus
 Natans , valde autem cito foris eram circa illos.
 Tunc ascendens ubi quercetum erat floridæ sylvæ ,
 Jacetaru stratus : illi autem valde suspirantes
 Ibant , sed haud enim ipsis visum est melius esse 355
 Inquirere ulterius , hi quidem retro iterum iverunt
 Navem in concavam : me autem absconderunt Dii ipsi
 Facile , & me stabulo applicuerunt ducentes
 Viri prudentis , adhuc enim mihi fatale est vivere.
 Illum vicissim alloquebaris Eumææ bubulce : 360
 O miser hospitum , certe mihi valde animum commovisti ,
 Hæc singula dicens quæ passus , & quantum jactatus es. (cies,
 Sed illa haud præcedenti, arbitror, *dicebas*, neque mihi fidem fa-
 D d ij

- Εἰπὼν ἄμφ' Ὀδυσῆϊ. τί σε χρὴ τοῖον εἶντα
 365 Μαψιδίῳς ψεύδιδαί· ἰγὰρ δὲ εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς
 Νόστον ἰμοῖο ἀνακτῶ, ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι
 Πάσῃν μάλ', ὅττι μιν ἔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαι,
 Ἥδ' εἰλον ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον πολύπτυσε.
 Τὰ κεν οἱ τυμβὸν μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 370 Ἥδ' ἐκεῖ καὶ ὁ παῖδ' ἰμῖγα κλέῳ ἔρετ' ὅππῃσιν.
 Νῦν δέ μιν ἀκλιῶς ἀρπυιᾶ ἀνιρρίψαντο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕασιν δαΐτερον· ἐδὲ πάλιν δὲ
 Ἐρχομαι, εἰ μὴ σκε τι περὶ Τροίην Πηνελόπεια
 Ἐλθέμεν ὀτρύνῃσιν, ὅτ' ἀγγελίᾳ ποδὲν ἔλθῃ.
 375 Ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἕκαστα παρημόροι ἐξέμευσιν,
 Ἥμεν οἱ ἀχύνονται δὴν οἰχομένοιο ἀνακτῶ,
 Ἥδ' οἱ χαίρμεσι βίοτον ἡπτοῖνον ἰδοῦτες.
 Ἀλλ' ἰμοὶ εὖ φίλον ἐστὶ μετακλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
 Ἐξ ἧ δὴ μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαρε μῦθον,
 380 Ὃς τ' ἀνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαίαν ἀλαβὴς,
 Ἥλυθ' ἰμὸν πρὸς σαλμόν. ἰγὰρ δέ μιν ἀμφαγάπαζεν.
 Φῆ δέ μιν ἐν Κρήτει παρ' Ἰδομενίδῃ ἰδίδωαι
 Νῆας ἀκυρόμενον τὰς οἱ ξυνίαζαν αἰλλαι·
 Καὶ εἰσὶν ἐλευσάσθαι ἢ ἐς Διὸς ἢ ἐς ὀπάων;
 385 Πολλὰ χρημάτων ἄγοντα, σὺν ἀντιβίῃσι ἱτάροισι.
 Καὶ σὺ γέρον πολυπυθὴς, ἐπεὶ σέ μοι ἔλατ' ἀΐμεν,
 Μῆτε τί μοι ψεύδιαι χαρίζο, μήτε τι δέλεα.
 Οὐ γὰρ τέκε' ἐγὼ σ' αἰδέσθαι, ἐδὲ φίλισσα,
 Ἄλλα Δία ξένιον δέσας, αὐτόν τ' ἐλπίσας.
 390 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενός περ πολὺμήκετος Ὀδυσσεύς,
 Ἥ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάσις,
 Οἷόν σ' ἐδὲ ὁμόσας περ ἐπύγαγον, ἐδὲ σε πείθω.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ'. αὐτὰρ ὑπερβὴ
 Μάρτυρες ἀμφοτέρωσι θεοὶ τοὶ ὀλυμπον ἔχουσιν.
 395 Εἰ μὲν κεν νοστήσῃ ἀναξ τίς ἐς τόδ' ὄμα,
 Ἔσας με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα, πέμψαι
 Δελίχιον δ' εἶναι, ὅθι μιν φίλον ἔπλετο θυμὸς.
 Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἀναξ τίς, ὡς ἀγορεύω,
 Δμῶας ἐπαιεύσας, βαλὲν μεγάλης κατα σέτρος,
 400 Ὅρεα καὶ ἄλλ' ὅππῃσι ἀλυσέται ἡπεροπύων.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενός περ σφαιρῶτες Διὸς ὕπερβος,
 Εἶν', ἔστω γὰρ κεν μοι εὐκλείην τ' ἀρετὴν τε
 Εἴη ὅσ' ἀνθρώπος ἅμα τ' αὐτίκα καὶ μετέπειτα,
 Ὃς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἀγαγον, καὶ ξείνια δῶκα,
 405 Αἷθλις ἧ κτείναιμι, φίλον δ' ἐπὶ θυμὸν ἐλόμην,
 Πρῶτον δ' ἂν κεν ἔπωτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
 Νῦν δ' ὅμην ἄρπυιαι. τάχιστα μοι ἔνδον ἱταίρῃ
 Εἶν', ἵν' ἐν κλισίῃ λαρόν τετυκίμεθα δόρυτι.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Loquens de Ulyſſe: quid te oportet talem *hominem*
 Tenere mentiri? ego autem certo ſcio & ipſe
 Reditum mei domini, quod infeſtus eſt omnibus Diis
 Proſus, quando ipſum non in Trojanis domuerunt,
 Vel amicorum in manibus, poſtquam bellum abſolvit.
 Quare ei tumultum etiam feciſſent omnes Achivi,
 Ac etiam ſuo filio magnam gloriam conciliaſſet in poſterum: 370
 Nunc autem ipſum ſine gloria harpyiæ abripuerunt.

At ego apud ſues ſemotus. neque ad urbem
 Eo, niſi quid forte prudens Penelope
 Venire iubeat, quando nuncius alicunde venit.
 Sed illi quidem ſingula aſſidentes interrogant,
 Et illi dolent diu abſente Rege,
 At hi lætantur victum impune edentes.

Sed mihi non gratum eſt inquirere & interrogare
 Ex quo me Ætolus vir decepit verbo,
 Qui viro interfecto, multas per regiones vagatus,
 Venit ad meum ſtabulum, ego autem ipſum amice habui. 380
 Dicebat autem eum inter Cretenſes apud Idomeneum ſe vidiffe
 Naves reſcientem quas ei fregerant procellæ:

Et aiebat venturum vel in æſtatem vel in autumnum,
 Multas opes vehentem, cum divinis ſociis. 385
 Et tu ſenex multa paſſe, poſtquam te ad me duxit Deus,
 Neque quicquam mihi mendacius gratificare, neque multas.
 Non enim ob id ego te honorabo, neque diligam,
 Sed Jovem hofpitalem veritus, teque ipſum miſeratus.

Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes: 390
 Næ quidam tibi animus in pectoribus incredulus,
 Ut te neque juratur induxi, neque tibi perſuadeo.
 Sed age nunc pactum faciamus, at deſuper
 Teſtes ambobus Dii qui Olympum habitant.
 Si quidem redibit herus tuus in hanc domum, 395
 Induens me lænaque tunicaque veſtibus, miſſurum
 Ad Dulichium ire: quo mihi gratum eſt animo:
 Sin non venerit herus tuus, ut aio,
 Servos immittens mihi, deſiſce magna de rupe.
 Ut & alius mendicus caveat decipere. 400

Illum reſpondens allocutus eſt divinus ſubulcus:
 Hoſpes, ſcilicet ſic mihi bona fama virtusque
 Eſſet inter homines ſimul nunc & deinceps,
 Qui te poſtquam domum duxi, & xenia dedi,
 Contra jam interficerem, tibi que animam eriperem, 405
 Alacer ſcilicet poſtea Jovi Saturnio ſupplicarem.
 Nunc vero hora cœnæ, citiſſime mihi intrus ſocii
 Sint, ut in tugurio lætam præparemus cœnam.

Sic hi quidem talia inter ſe dicebant.

- 410 Ἀρχιμόλον ἢ οὐκ τε καὶ ἀνὴρς ἦλθον ὑερόβοι,
 Τὰς μὲν ἄρα ἴρξαν κατὰ ἦθρα κομηνθῆναι·
 Κλαδὴν δ' ἄσπιτον ὄρτο συνὲν αὐλιζομένηων.
 Αὐτὰρ ὁ εἰς ἐτάροισιν ἐκέλευτο διῆτο ὑερόβοι,
 "Ἀξέω' ἰὼν καὶ ἀείρων, ἥα ξύνω ἱερεύω·"
- 415 Τηλεδάμω· περὶ δ' αὐτοὶ ὀνησόμεν, οἵπῃ ἔξω
 Δὴν ἐχέμεν; παύοντες ὡν ἴνικ ἀρηρόδοντων·
 "Ἄλλοι δ' ἡμίτεροι κάματον νηποιοῖν ἰδοῖν.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας χίασε ξύλα νηλεὶ χαλκῷ.
 Οἱ δ' ὅν ἐσθλόν μάλα σείονα ποντατήρων·"
- 420 Τὸν μὲν ἐπειτ' ἔγνωσαν ἰὼ ἐχάρη. ἐδὲ σκώπης
 Ληδὶτ' ἀρ' ἀθανάτων· (οἷσι γὰρ κήρυτ' ἀγαθῆσιν)·
 "Ἄλλ' οὐκ ἀπαρχόμενοι, κεαλὴς τεύχεα ἐν θυεὶ βέβηκον·
 Ἀργίδοιτον ὕος, καὶ ἐπύχετο παῖσι θυεὶσιν
 Νεσθῆσθαι Ὀδυσσεα πο· ὑερόβοι ὅδε διμοῖνι·"
- 425 Κί·φι δ' ἀναρχόμενοι χίρην δι·υὸς ἦν λίπε κίον.
 Τὸν δ' ἐλίπε ψυχὴ· τοὶ δ' ἰσθαζάν τε καὶ εὔσαν.
 Αἰψὰ δέ μιν διέχυναν· ὁ δ' ὠμοειτέτερο σκώπης,
 Πάντοθεν ἀρχόμενοι μένων, καὶ σείονα θυεὶν.
 Καὶ τὰ μὲν ἐν θυεὶ κάλλι, παλύντας ἀλείφει ἀκτῇ·
- 430 Μίσυμλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελίσσιν ἐπιπρῶν·
 Ὀπτησάν τε περιεραδίας, ἐφύσαντο τε πάντα·
 Βάλλον δ' ἐν ἐλευσίην ἀολλία. αἱ δ' ἰσθαζης
 "Ἰσάτο δωτηρεύσων· (παρεὶ γὰρ οἷσιν αἰσμονα ἦδ')
 Καὶ τὰ μὲν ἐπταχα πάντα διμοιρεῖτο δαΐζων·"
- 435 Τὴν μὲν ἰαν Νύμφοι καὶ Ἑρμῆ Μαϊάδων ὅν
 Θῆκεν ἐπιεξάρμενοι, τὰς δ' ἄλλας τοῖσιν ἐάσων·
 Νώτοισιν δ' Ὀδυσσεῖ διπτεῖσιν χίρην
 Ἀργίδοιτον ὕος· κύδαντε ἢ θυμὸν ἀνακτῶν·
 Καὶ μιν φωνήσας προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 440 Αἰδ' ἔπως Εὐμαιε φίλ· Διὶ πατρὶ γίγας
 "Ὡς ἰμοὶ, ὅττι με τοῖσιν ἰόντ' ἀγαθοῖσι χεσσίμιν·
 Τὸν δ' ἀπαρχόμενοι προσέειπε Εὐμαιε σκώπης,
 "Ἔδωκε δαμόνιος ξείνων, καὶ τίπτετο τοῖσδε
 Οἷα παύρσι· θεὸς ἢ τὸ μὲν δόσθ, τὸ δ' ἐξέθ,
 445 Οἷ· τι κιν εἴ θυμὸν ἰδὼν· δύναται γὰρ ἅπαντα·
 "Ἡ γὰρ, καὶ ἄρματα θύοι θεοῖς αἰνησέμενοι.
 Σπύσας δ' αἰδοῖτο ὅνιν, Ὀδυσσεῖ σπολιπύρδω
 "Ἐν χίρῃσιν ἔδωκεν· ὁ δ' ἔζέτο ἢ παρὰ μύκον·
 Σῆπεν δέ σφιν ἐνυμνε Μισσαίλιν, ὅττι γὰρ σκώπης
 450 Αὐτὸς κτήτατο ὅν· ὀπτιχομένηο ἀνακτῶν,
 Νέσπον διπτεῖσιν καὶ λαίμαρτος χίρῃσιν·
 Πάρ δ' ἄρα μιν Ταρτίον παρῆκεν κτήτασιν ἰούσιν·
 Οἱ δ' ἰὼ ὀπτιβ' ὀπτιμα προσχέμενοι χίρῃσιν ἰαλλειν·
 Αὐτὰρ ἐπὶ πῶσι καὶ ἰδοῖτον ἔξ ἔσθιν ἔντο,
 455 Σῆπεν μὲν ἀμφὶ Μισσαίλιν· αἱ δ' ἐπὶ καῖτον

Propius autem suæque & viri venerunt porcarii , 410
 Igitur hæc quidem iucluserunt in sua loca ad dormiendum:
 Clamor autem multus ortus est suum stabulantium.
 At suos socios adhortabatur divinus subulcus :
 Ducite suum optimum , ut hospiti sacrificem
 Peregrino : una & ipsi recreabimur , qui ærumnam 415
 Diu habemus , patientes suum gratia albidantium :
 Alii autem nostrum laborem impune edunt.
 Sic locutus scindit ligna acuto ferro :
 Illi autem suum adduxerunt valde pinguem quinquennem :
 Hunc quidem postea posuerunt in foco , neque subulcus 420
 Oblitus est immortalium : (mente enim utebatur bona)
 Sed is primitias carpens , capitis pilos in ignem jecit
 Albidentis suis , & precatus est omnes Deos
 Ut rediret Ulysses prudens suam domum. (secans. 425
 Percussit autem in altum tollens segmine quercus quod liquerat
 Illumque reliquit anima , hi autem jugulaverunt & ustularunt.
 Statimque ipsum diviserunt : cruda autem posuit subulcus ,
 Undique præcipiens à membris , in pinguem adipem.
 Et alia quidem in ignem jecit , conspergens mola ,
 Minutatum vero secuerunt alia , & circum verua fixerunt , 430
 Assaveruntque rite , extraxeruntque omnia :
 Posuerunt autem in mensis universa , subulcus vero
 Surrexit divisurus : (etenim mentibus æqua seiebat)
 Atque illa septifariam omnia partitus est dividens :
 Partem quidem unam Nymphis & Mercurio Maiæ filio 435
 Posuit vota faciens , cæteras distribuit singulis :
 Doris autem Ulysses integris honorabat
 Albos dentes habentis suis : lætificavit autem animum domini :
 Atque ipsum compellans allocutus est prudens Ulysses :
 Utinam sic Eumææ dilectus Jovi patris esses. 440
 Ut mihi , siquidem me talem bonis honoras.
 Hunc autem respondens alloquebaris Eumææ subulce :
 Comede optime hospitum , & delectare itis
 Qualia adsunt : Deus autem hoc quidem dabit , illud autem sinet ,
 Quæcumque suo animo vult , potest enim omnia. 445
 Dixit , & primitias sacrificavit Diis sempiternis.
 Bibens autem nigrum vinum , Ulyssi urbium destructori
 In manibus posuit , hic autem sedebat suam juxta partem.
 Panem autem ipsis distribuit Mefaulius , quem subulcus
 Ipse jili comparaverat solus absente domino , 450
 Clam domina & Laërte sene.
 Ipsum quidem à Taphiis emerat de suo :
 Illi in dapes paratas appositas manus extendebant :
 At postquam potus & esca amorem emiserunt ,
 Panem quidem eis abstulit Mefaulius : ipsi autem in cubile 455

- Σίτε καὶ κρείων κικερηιδῶν ἐσσεύοντο.
 Νῦν δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομίνη, ὅς δ' ἄρα Ζεὺς
 Πάνουχ'· αὐτὰρ δὴ ξέρου' μέγας αἶψ' ἐρυδρ'.
 Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς μετίειπε, συβώϊα ποιητίζων,
 460 Εἴπωας οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόρρῃ, ἢ τιν' ἵταϊρον
 Ἄλλον ἰσποτρύνει· ἵππῃ δ' ὁ κήδετο λῆν.
 Κέκλυθι νῦν Εὐμαι, καὶ ἄλλοι πάντες ἵταϊροι,
 Εὐξάδρῃς τι ἴσῃ· ἴκω. οἶν' γὰρ ἀνώγῃ.
 Ἥλεις, ὅς τ' ἐρέσκε πολύεργον ἄτερ μάλ' αἰῶσι.
 465 Καὶ δ' ἀπαλὸν γελᾶσαι, καὶ τ' ὀρχήσασθαι ἀνέκην,
 Καὶ τι ἴπῳ προῖκηται ὅπερ τ' ἀφῆπεν ἄμεινον.
 Ἀλλ' ἵππῃ ἐν τῷ ποσσὶν ἀνέκασεν, καὶ ἱπικεύσῃ,
 Εἴθ' ὡς ἠδῶοιμι, βίη τέ μοι ἐμπιέῃ· εἴη,
 Ὡς ἐθ' ὑπὸ Τροίῃ λόχον ἔχοντο ἀρτύναντες.
 470 Ἠγιάδην δ' Ὀδυσσεὺς τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος,
 Τοῖσι δ' ἅμα τρίτῳ ἦρχον ἰγῶ· αὐτοὶ γὰρ ἀναγρον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἰχθυόεντα ποσσὶν ἀπὸ τῆς αἰψῆς τετιχθῶσι,
 Ἥμῃς μὲν πορὶ ἄστρ' κατὰ βροπῆα στυγνὰ,
 Ἀιδονακας καὶ ἑλ' ὑπὸ τεύχεσι πεπτησῆτες.
 475 Κύματα· νῦν δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ, βερέει ποσσὶν, ὅς δ'
 Πηγυλῆς, αὐτὰρ ὑπερθε χιῶν γένετ' ἠΰτε πᾶσιν
 Ψυχῇ, καὶ σάκισσι πορριζέτο κύμαλλ'.
 Ἐνὶ ἄλλοι πάντες χλαῖνας ἔχον ἢ δὲ χιτῶνας,
 Εὐδον δ' εὐκκοιοι σάκισιν ἐκλυδῶντο ὄρεας·
 480 Αὐτὰρ ἰγῶν χλαῖναν μὲν ἰὼν ἐτίεροντο ἔπειτα
 Ἀσραδίαις, ἐπὶ καὶ ἐγάρμην μῆρσι μὲν ἱππῆς.
 Ἀλλ' ἰπὸ μὲν σάκῃ οἶον ἔχον καὶ ζῶμα φανέν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τείχεα τυκτὸς ἦν, μετὰ δ' ἄσρα βεβήκει,
 Καὶ τότε ἰγῶν Ὀδυσῆα προσπύδων ἔγχευ' ἔντα,
 485 Ἀγκῶν νύξας· (ὁ δ' ἄρ' ἐμματαίως ὑπὸ χιτῶνι)
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Οὐτὶ ἐτι ζωῖσι μετίσσωμαι, ἀλλὰ με χεῖμα
 Δάμναται· καὶ γὰρ ἔχω χλαῖναν· παρὰ μ' ἦταγε δαίμων,
 Οἰοχίταν' ἔδωκε· νῦν δ' ἐκ ἐτι φυκτὰ πέλειται.
 490 Ὡς ἱεράμην· ὁ δ' ἔπειτα νόον ἔθηκε τόνδ' ἐν θυμῷ,
 Οἷον ἐκείνῳ· ἐνὶ βυλευμένῳ ἠδὲ μάχιδαι.
 Φησὶ ξάμεν' δ' ὀλίγη ὅπῃ με πορρὸς μῦθον εἶπε,
 Σίγα νῦν, μή τις σέυ Ἀχαιῶν ἄλλῳ ἀκούσῃ.
 Ἢ καὶ ἴσῃ ἀγκῶν κεφαλὴν χέειν, εἴπε τί μῦθον,
 495 Κλύτε φίλοι, θεῶς μοι ἐνυπνιον ἤλθιν ὀνείρ'.
 Λῆν γὰρ νῶν ἑκάς ἤλθομεν· ἀλλὰ τίς ἐν
 Εἴπειν Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονι ποικίλῃ λαῶν,
 Εἰ πολλότας παρὰ ναῦσιν ἰσποτρύνει νέεσθαι.
 Ὡς ἱερατ'· ἄρτο δ' ἔπειτα Θέας Ἀνδραμόνον υἱὸς
 500 Καρπαλίμωος, ὅπῃ δ' χλαῖναν θέτο φοινικέαν,
 Εἴθ' ὅς τιν' ἵππῃ ἴσῃ νῆας· ἰγῶ δ' ἐνὶ αἵματι κίεον

Pane & carnibus saturati iverunt.

Nox autem superveniebat mala obscura, pluebatque Jupiter

Tota nocte, at spirabat Zephyrus magnus semper aquosus.

Postea Ulysses locutus est, bubulcum tentans,

Si fortè exuens lænam sibi præberet, vel aliquem sociorum 460

Alium dare juberet: quia sui curam gerebat valde:

Audi nunc Eumæe, & cæteri omnes socii,

Jactabundus aliquod verbum dicam: vinum enim jubet

Stultificum, quod impellit sapientem etiam valde cantare:

Et molliter ridere, & ut saltem adigit, 465

Et aliquod verbum elicit quod non dictum melius.

Sed postquam primum garrulus esse cœpi, non celabo,

Utinam ita ætate vigerem viresque mihi incolumes essent,

Sicut quando sub Troja insidias duximus parantes.

Duces autem erant Ulysses & Atrides Menelaus, 470

Cum his una tertius dux eram ego, ipsi enim jubebant.

Sed quando venimus ad urbem atque murum,

Nos quidem circa urbem in virgultis densis,

In ulva & palude sub armis humi

Jacebamus: nox autem advenit mala, Borea orto, 475

Gelida, at postea nix facta est veluti pruina

Frigida, & scutis circumnutriebatur glacies.

Ibi alii omnes lænas habebant & ruicas,

Dormiebant autem quieti scutis cooperti humeros:

At ego lænam quidem discedens sociis reliqueram 480

Inscitia, quoniam non autumabam futurum ut frigerem:

Sed sequebar scutum solum habens & tunicam nitidam.

Sed quando jam tertia pars noctis erat, astiaque transierant,

Tunc ego Ulysssem alloquebar qui prope erat,

Cubito pungens: (qui prompte audivit) 485

Nobilis Laërtiade solertissime Ulysses,

Non amplius vivis interero, sed me hyems

Domat: non enim habeo lænam, decepit me Deus,

Una cum tunica ut essem, nunc nullum jam effugium est.

Sic dixi. Is autem postea sententiam habebat eam in animo, 490

Qualis ille erat ad consultandum & pugnandum:

Loquens autem gracili voce ad me verba faciebat:

Sile nunc, ne quis te Achivorum alius audiat.

Dixit & in cubito caput tenuit, verbaque fecit:

Audite amici, divinum mihi in somnis astitit somnium. 495

Nimis enim à navibus longe venimus, sed aliquis eat

Nunciatum Atridæ Agamemnoni pastori populorum,

Si plures à navibus jubeat venire.

Sic dixit. Surgebatque postea Thoas Andræmonis filius

Rapide, lænam autem deponebat purpuream,

Pertexitque currendo ad naves: ego autem in velleis.

- Κείμεν ἀσπασίως· ράε ἢ χρυσόδεσθ' ἡς·
 "Ὡς νῦν ἠδωόμην, εἴη τέ μοι ἐμπέδ' εἴη,
 Δοίην κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σαλμοῖσι συφορέων,
 505 Ἀμρότερον, φιλοτῆτι κ' αἰδοί φανός ἐσθ'·
 Νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι κακὰ χροῖ εἴματα ἔχοντα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε Εὐμειος Συδῶτα,
 "Ὡ γίγεραι, αἶν' μὲν τοι ἀμύμων ὃν κατέλειξας,
 Οὐδέ τι παρὰ μοῖραν ἔτ' ἡγερέεις ἔμπης.
 510 Ἰδὲ ἔτ' ἰδὼν δυνήσασθαι ἔτι τοῦ ἄλλου
 "Ὡν ἐπείοιχ' ἱκάνην ταλαπείρεον ἀντιάταντα
 Νῦν· ἀτὰρ ἠῶδ' ἐν γε τὰ σά ῥακία δυοπαλίζεις.
 Οὐ γὰρ πολλὰν χλαῖναν, ἐπημοιβοί τε χιτῶνες
 Ἐνθάδε ἐννυῶσαι, μία δ' οἷα φασὶ ἱκάσθαι.
 515 Αὐτὰρ ἐπὶν ἔλθοισιν Ὀδυσσεὺς εἰλ' υἱός,
 Αὐτὸς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα δώσῃ,
 Πέμψῃ δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύῃ.
 "Ὡς εἰπὼν ἀνόρμει· τίθῃ δ' ἄρα οἱ ποιεῖς ἰδρύς
 Εὐνήν, ἐν δ' οἷάν τε κ' αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
 520 Ἐνθ' Ὀδυσσεύς κατέλειπ' ἐπὶ ἢ χλαῖναν βάλειν αὐτῷ
 Πυκνὴν κ' μεγάλην, ἥ οἱ παρεχίσκετο ἁμοιβάς,
 Ἐννυῶσαι δὲ τις χιμῶν ἐκπαγλ' ὄρετο.
 "Ὡς ὁ μὲν ἔθθ' Ὀδυσσεύς κοιμήσατο, τοῖ δ' ἄρ' αὐτὸν
 Ἄνδρες κοιμήσαντο νηυσὶν, ἔδδ' συζῶντι
 525 Ἦνδ' αὖτε αὐτόθι κοῖτ' ὑπὸν ἀποκοιμηθέντ'·
 Ἄμ' οὐ γὰρ ἔξω ἰὼν ἀπλίζετο. (χαῖρε δ' Ὀδυσ-
 σεύς·
 "Ὅτι ῥά οἱ βίοντε περικνήδετο τόσσον ἑόντ'·)
 Πρῶτον μὲν ξίφ' ὅξυ πωρὶ σταθρὸς βάλετ' ὤμους·
 Ἄμρι δ' ἢ χλαῖναν ἔσασατ' ἀλεξάνημον μάλα πυκνήν,
 530 Ἄν δ' ἢ νάκην ἔλειτ' αἰγὸς εὐτρεφέ' ἢ μάλοισι·
 Εἴλετο δ' ὅξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀκκίτην κ' αἰδεσθῆν.
 Βῆ δ' ἰμῶναι κείων ὅθι περ σῦς ἀργιόδυντες
 Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὐδον βορέω ὑπὸ ἰωγῇ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΔΑΣ Ο. ΤΟΥ ὈΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Τὴν ἡμέραν Ἀθηνᾶ ὄναρ ἐπιστάσα εἰς Ἰθάκην ἐπαγγελθεῖν
 περστρέψασθαι. ὅς δ' ὄρα παρὰ Μενελάου λαβὼν σήμερι-
 σται, καὶ ἐμβάλλειν μέλλων εἰς τὴν ναῦν, Θεοκλύμωρον τινα
 Ἀργεῖον μάντιν ἀταλαμβάνῃ ἐπὶ φόβῳ φεύγοντα, κ' Εὐμαιῷ
 Ὀδυσσεὺς διηγῆται ὡς Φοῖνικας αὐτὸν ληστὰς ἀπὸ ἐκ Συρίας
 νήσου, ἀπιδόντο Λαέρτη, καὶ ἡ Τηλεμάχου ναὺς κατὰ γι-
 ναι εἰς Ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄστυ διπλοσέμεφας, αὐτὸς
 πρὸς Εὐμαίον ἔρχεται.

Jacti libenter: illuxitque aureo throno conspicua Aurora,
 Ita nunc si ætate vigerem viresque mihi incolumes essent,
 Daret aliquis lænam in stabulis subulcorum,
 Utrumque, & amicitia & reverentia viri boni. 505
 Nunc autem me parum honorant malas circa corpus vestes ha-
 bentem.

Hunc autem respondens alloquebaris Eumæe subulce:
 O senex, laus quidem tibi bona quam dixisti,
 Neque ullum adhuc præter decorum verbum inutile dixisti.
 Ideo neque veste indigebis neque aliqua alia re 510
 Earum quæ conveniat supplici ærumnoso occurrenti
 Nunc, at mane tuis te pannis amicies.
 Non enim multæ lænæ, mutatoriarumque tunicæ
 Hic ad induendum, una autem sola viro cuique.
 At postquam venerit Ulyssis dilectus filius, 515
 Ipse tibi lænamque tunicamque vestes dabit,
 Mittetque quo te cor animusque jubet.

Sic locutus surrexit: posuit autem ei prope ignem
 Lectum, oviumque & caprarum pelles injectit.
 Ibi Ulysses recubuit: insuper lænam injecit ipsi 520
 Densam & magnam, quæ ei præbebat copiam mutandi,
 Ut se indueret quando aliqua tempestas terribilis orta esset,
 Sic hic quidem tunc Ulysses dormivit, apudque ipsum
 Viri dormierunt juvenes, neque subulco
 Placuit illic in lecto à suis longe dormire: 525
 Sed is extra iens armabatur: (lætabatur autem Ulysses
 Quod sibi facultates curaverat absenti)
 Primum quidem enses acutum circum fortes posuit hu-
 meros:
 Amixitque lænam quæ arceret ventos valde densam,
 Ac pellem sumpsit capræ bene nutritæ magnæ: 530
 Sumpsit & acutam lanceam, contra canes adjutricem & viros.
 Petrexit autem ire dormiturus ubi fues albidentes
 Rupe sub concava dormiebant Boreæ sub tegmine.

ARGUMENTUM LIBRI XV. ODYSSEÆ

HOMERI.

Telemacho Minerva in somnis assistens in Ithacam cum
 redire hortatur, qui donis à Menelao acceptis mittitur
 & ingressurus in navim Theoclymenum quemdam Argivum
 vatem recipit propter cædem exulantem. Et Eumæus Ulyssi
 narrat uti Phœnices ipsum prædati ex Syria insula, vendiderint
 Lærtæ. Et Telemachi navis appellitur ad Ithacam, & cum
 hanc ad urbem tenuisset, ipse ad Eumæum pergit.

Οὐ ἰσίοι δὲ Ἰθάκης Ὀδυσσεΐδης ἐκ Λακεδαιμόνων.

- Η** δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαιμόνα Παλλὰς Ἀθήνη
 ἦρχετ', Ὀδυσσῆα μεγαθύμῳ παίδιμον υἱὸν
 Νῆσ' αἰσμενήσασα, καὶ οἰτρυνέσασα νείεσθαι.
 Εὖρε δὲ Τηλέμαχον, καὶ Μένερα ἀγλαὸν υἱὸν,
 5 Εὐδόντ' ἐν περὶ δόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο.
 Ἦτοι Μενερίδην μαλακῶς δεδμηκιδῶτον ὑπῆτο.
 Τηλέμαχον δὲ ἔχ' ὑπνος ἔχει γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 Νύκτα δὲ αἰετρώσιν μελεδήματα πατέρος ἔγχευεν.
 Ἀρχῇ δὲ ἰσαμύρῃ περσέει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 10 Τηλέμαχ', ἐκ ἔτι καλὰ δόμων ἀποδὴν ἀλάλησθαι.
 Κτήματα τε περλοπιῶν ἀνδρας τ' ἐν σοὶσι δόμοισιν
 Οὕτω ὑπερφύλας· μὴ τοι κατὰ πάντα πάρασσι
 Κτήματα δαυτάμφοι, σὺ δὲ πηυσὶν ὁδὸν ἔλθῃς.
 Ἀλλ' ὀτρυνε τάχιστα βόην ἀγασθὸν Μενέλαον,
 15 Περπύρῳ, ἔρρ' ἐτι οἴκοι ἀμύμονα κνίτῃσ' ἑτέμῃς.
 Ἦδ' ἂν γὰρ πατήρ τε κασιγνητοὶ τε κίλονται
 Εὐρυμάχῳ γήμασθαι. ὃ δὲ περιβάλλει ἅπαντας
 Μνηστῆρας δάεσι, καὶ ἐξώρελλεν ἔεδνα.
 Μὴ νῦν τι σοὶ αἰκνὴ δόμων ἐκ κτήμα εἰρήται.
 20 Οἶδά γε δὲ οἷα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
 Κύνε βύλεται οἶκον ὀρέλλειν ὅς κεν ὀπύοι,
 Παιδῶν δὲ περσέειρον καὶ κερειδίωιο φίλοιο
 Οὐκ ἔτι μέμνηται τεθνητότα, ἐδὲ μεταλλᾷ.
 Ἀλλὰ σὺ γ' ἔλθων αὐτὸς ἐπιτρέφειας ἑκάσθαι
 25 Διωάων ἥ τις τοι ἀρεὶα φαίνεται ἔη,
 Εἰσέκοι τοι φήνοσι θεοὶ κυδρὴν παρσχοίτην.
 Ἄλλο δὲ τοίγ' ἐπ' ἔρεω· σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.
 Μνηστῆρον σ' ἐπιτηδὲς ἀρεσῆος λοχέωσιν
 Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σαμοιότῃ τε πειπαλοῖσθαι.
 30 Ἰέμενοι κτῆνας πρὶν πατρίδα γαίαν ἰκίεσθαι.
 Ἀλλὰ τάγ' ἐκ οἴῳ· πρὶν καὶ τίνα γαῖαν καθεῖξῃ
 Ἀγέρον μνηστῆρον, οἳ τοι βίοντον κατέδωσι.
 Ἀλλὰ ἑκάς νῆσαν ἀπὲχον εὐεργέα νῆα·
 Νυκτὶ δὲ ὁμῶς πλεῖν. ἀμύψῃ δὲ τοι ἔσθ' ὀπιδῖτ'
 35 Ἀθανάτων, ὅς τις σε φυλάσῃ τε ρύσται τε.
 Αὐτὰρ ἔπην περσῶτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκεαι,
 Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρύναι καὶ πάντας ἑταίρους·
 Αὐτὸς δὲ περσῶτις σωζώτην εἰσαφικέσθαι,
 Ὅς τοι ὕψ' ἐπὶ πύργῳ ὁμῶς δὲ τοι ἦπια σῖδιν.
 40 Ἐνθα δὲ νύκτ' αἶσαι. ἢ δὲ ὀτρύναι πόλιν εἰσεῖν
 Ἀγχιέειν ἔροντα περσέειρον Πηνελόπειαν,
 Οὐνικά οἱ σῶς ἰασί, καὶ ἐκ Πύλας εἰληθεῖσθαι.
 Ἦ μὲν ἄρ' αἰς εἰπέσθ' ἀπὲρ πρὸς μακρὸν ὄλυμπον.

Αὐτὰρ

O. Appulit ad Ithacam Ulyssides ex Lacedæmone.

IN latam Lacedæmonem Pallas Minerva
 Ivit, ad Ulyssis magnanimi illustrem filium
 De reditu admonitura, & hortatura ut rediret.
 Invenit autem Telemachum, & Nestoris inclitum filium,
 Dormientes in vestibulo domus Menelai illustris; 5
 At Nestoridem molli domitum somno.
 Telemachum autem somnus non tenebat dulcis, sed in animo
 Noctem per solitariam curas patris congregabat.
 Prope autem stans allocuta est glauca oculos Minerva:
 Telemache, non amplius bene à domo diu vagaris, 10
 Possessionesque relinquens virosque in tuis domibus
 Sic superbos: ne tibi omnia comedant *vereor*
 Possessiones dividentes, tu autem inancem viam iveris.
 Sed mone citissime prælio bonum Menelaum,
 Te mittere, ut adhuc domi inculpabilem matrem invenias. 15
 Jam enim paterque fratresque jubent
 Eurymacho nubere, is enim superat omnes
 Procos donis, & auget dotes,
 Ne quid te invito ex domibus bonorum efferatur.
 Scis enim qualis animus in pectoribus mulieris: 20
 Illius vult domum augere quicumque duxerit,
 Filiorum autem priorum & mariti primi
 Non amplius recordatur mortui, neque inquirat.
 Sed tu veniens ipse committes singula
 Famularum *ei* quæ tibi optima videbitur esse, 25
 Donec tibi præbeant Dii illustrem uxorem.
 Aliud autem tibi verbum dicam: tu vero reponc animo.
 Procorum tibi diligenter optimi insidiantur
 In freto Ithacæque Samique pulverulentæ,
 Cupientes occidere antequam in patriam terram venias. 30
 Sed hæc non puto, ante etiam aliquem terra habebit
 Virorum procorum, qui tibi victum comedunt.
 Sed longe ab insulis abstine benetabricaram navem:
 Noctē pariter naviga, mittet autem tibi ventum à tergo
 Immortalium quicumque te custoditque tueriturque. 35
 Ast ubi ad primum litus Ithacæ perveneris,
 Navem quidem in urbem impelle & omnes focios:
 Ipse autem primum subulcum adito,
 Qui tibi suum custos, simulque tibi bene vult.
 Illic autem noctem dormi, eumque mitte in urbem 40
 Nuncium dicturum prudenti Penelopæ,
 Quod ei salvus sis, & ex Pylo veneris.
 Hæc quidem sic fata abivit ad magnum Olympum.
Odyssea. Et

- Αὐτὰρ ὁ Νησερίδην ἐξ ἡδὶ[Ⓢ] ὕπνου ἔγμεν,
 45 Λαῖ' ποσὶ κινήσας· καὶ μιν παρὲς μῦθον ἔειπεν·
 Ἐγώ μοι Νησερίδην Πεισίσρατε, μωνυχας ἵππους
 Ζευῶν ὑπ' ἄρματ' ἄγων, ὄρεα κρησάμεν ὁδοῖο.
 Τὸν δ' αὖ Νησερίδης Πεισίσρατ' ἀντίον κῆδα,
 Τηλέμαχ', ἔπος ἐστίν, ἐπιγομφῆς περ ὁδοῖο,
 50 Νύκτα διὰ θυομένην ἰλάαν. τόχα δ' ἱάσεται ἡώς.
 Ἀλλὰ μὲν εἰσὶκε δῶρα φίρρον ἐπιδίφρεα θύειν
 Ἥρῃς Ἀτρείδης δουρικλυτός Μενέλα[Ⓢ],
 Καὶ μῦθους ἀγανοῖσι παρκαυθίσας Ἀποσάμψῃ.
 Τῷ γάρ τε ξύν[Ⓢ] μιμνήσκεται ἤματα πάντα
 55 Ἀνδρὸς ξυνοδίκου ὅς κεν φιλήντητα παρέρχῃ.
 ὣς ἔρατ'. αὐτίκα δ' χρυσόθρονον[Ⓢ] ἡλυθ' ἡώς·
 Ἀλχίμολον δέ σφ' ἦλθε κοῖν ἀγαθὸς Μενέλα[Ⓢ],
 Ἄντας ἐξ εὐνῆς Ἑλένης πάρα καλλιχέμοιο.
 Τὸν δ' ὥς ἔν ἐνόησεν Ὀδυσῆ[Ⓢ] φίλ[Ⓢ] υἱὸς,
 60 Σπινχόμενός τε χιτῶνα περὶ χερσὶ σιγαλόντα
 Δύνειν, καὶ μέγα φάρ[Ⓢ] ἐπὶ σιβαρῆς βάλλει ὅμοιοι
 Ἥρῃς. βῆ δ' ὀρέσσει, παρκαυθόμεν[Ⓢ] δ' ἀρροσύνδα
 Τηλέμαχ[Ⓢ] φίλ[Ⓢ] υἱὸς Ὀδυσῆ[Ⓢ] θύοιο,
 Ἀτρείδην Μενέλαο διοτρεφῆς, ὄρχαμε λαῶν,
 65 Ἦδ' ἡνὶ μὲν Ἀπώσπερ φέλειν ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ἦδ' ἡνὶ μοι θυμὸς ἐλέδεται οἴκαδ' ἰκιάσαι.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοῶν ἀγαθὸς Μενέλα[Ⓢ],
 Τηλέμαχ', ὅτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
 Ἰέρμερον νόστοιο. νημεσώμαι δ' καὶ ἄλλω
 70 Ἀνδρὶ ξυνοδίκῳ, ὅς κ' ἐξοχα μὲν φιλήσιν,
 Ἐξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν. ἀμείνω δ' αἰσίμα πάντα.
 Ἴσον τινι κακὸν ἰδὲ ὅς τ' ἐκ ἐθέλοντα νείδωαι
 Ξεῖνον ἰσοπύρην, καὶ ὅς ἐσσύμενον κατερύκη.
 Χρὴ ξεῖνον παρτόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δ' ἀμίπτειν.
 75 Ἀλλὰ μὲν εἰσὶκε δῶρα φίρρον ἐπιδίφρεα θύειν
 Καλὰ, σὺ δ' ὀρθαλμοῖσιν ἴδης· εἴπω δ' ἡναιξίην
 Διῦπνον ἐνὶ μεγάροισι τετυκέναι ἄλις ἐνδον ἰόντων.
 Ἀμρότερον, κῆδος τε καὶ ἀγλαίη, καὶ ὄναρ,
 Διηπνέσαντας ἰὼν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαίαν.
 80 Εἰ δ' ἐθέλεις τρεφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσσην Ἀργ[Ⓢ],
 Ὅρεά τινι αὐτὸς ἔπαμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους·
 Ἄσπεα δ' ἀνδρότων ἠγήσομαι· ἐδὲ τις ἡμέας
 Λύτως ἀποσάμψῃ, δῶτά δέ τι ἐν γα φέρεσθαι,
 Ἦέ τινα τρεπόμεν ἐυχάλαον ἢ λεόντων,
 85 Ἦέ δὲ ἡμῖνους, ἢ χρύσειον ἄλειπον.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ[Ⓢ] ἀντιπυμνόμεν[Ⓢ] ἀντίον κῆδα,
 Ἀτρείδην Μενέλαο διοτρεφῆς, ὄρχαμε λαῶν,
 Βέλομαι ἦδ' ἡνὶ νείδωαι ἐφ' ἡμέτερ'· (καὶ γὰρ ὅππῃ
 Θύειν ἰὼν κατέλυπον ἰὼν κτεάτεσσιν ἡμῶσι)

At hic Nestoridem ex dulci somno excitavit,
Calcitrando pede movens, & ad ipsum verbum dixit: 45
Surge Nestoride Pisistrate, solidos ungulis equos
Junge sub currus ducens, ut eamus viam.

Hunc autem Nestorides Pisistratus contra allocutus est:
Telemache, nondum licet, festinantes quamvis ad iter,
Noctem per tenebrosam agere equos, cito autem aderit Aurora. 50
Sed mane dum dona ferens in currus ponat
Heros Atrides lancea inclytus Menelaus,
Et verbis mitibus consolatus dimittat.
Etenim hospes recordatur dies omnes
Viri hospitalis qui amicitiae copiam fecerit. 55

Sic factus est, statim autem aureo throno conspicua venit Aurora:
Propius autem ipsos adiit praelio strenuus Menelaus,
Surgens ex lecto Helena à pulchricoma.

Hunc postquam cognovit Ulyssis dilectus filius,
Festinans tunicam circa corpus stupendam 60
Induit, & magnum pallium in fortes jecit humeros
Heros: ivit autem foras, altans autem allocutus est
Telemachus dilectus filius Ulyssis divini:

Atride Menelaë Jovis alumne, princeps populorum,
Jam nunc me remitte dilectam in patriam terram. 65
Jam enim mihi animus cupit domum ire.

Huc autem respondit postea pugna strenuus Menelaus:
Telemache, non te ego multo tempore hic detinebo
Cupientem reditus: succenserem autem & alii
Viro hospitali, qui vel nimis diligeret, 70
Vel nimis odisset, meliora enim modica omnia.

Æquale malum est qui & nolentem redire
Hospitem impellit, & qui abiturientem detinet.
Oportet hospitem præsentem diligere, volentem autem dimittere.
Sed mane donec dona ferens in currum ponam 75

Pulchra, tuque oculis videns: dicam autem mulieribus
Prandium domi ut parent abunde ex iis quæ intrus sunt,
Utrumque, gloriaque & splendor, & utilitas erit,
Si pransi eatis multam super interminatam terram.
Si autem vis divertere per Græciam & medium Argos, 80
Ut te ipse sequar, subjungamque tibi equos:
Et ad urbes hominum ducam: neque quisquam nos
Frustra remitter, dabit autem aliquid unum saltem ferendum,
Aut aliquem tripodem bene æratorum aut libetem,
Aut duos mulos, aut aureum poculum. 85

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
Atride Menelaë divine, princeps populorum,
Volo jam redire ad nostra: (non enim post me
Custodem discedens reliqui facultatibus meis)

- 90 Μὴ πατήρ ἀντίδιον διζήμεν^α αὐτὸς ὄλαμα·
 Ἦ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἰδὼλόν ὀληται.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸν ἄκουσεν βοὴν ἀγαθὸς Μενέλα^α,
 αὐτίκ' ἄρ' ἦ ἀλόχῳ ἠδὲ δμῳῇσι κίλευσε
 Διῖπτον ἐνὶ μεγάροις τετυκέειν ἄλλης ἔνδοθ' ἑόντων.
- 95 Ἀρχιμέλον δέ σι ἦλθε Βοηθοίδης Ἑταυνεύς,
 Ἄϊσας ἐξ εὐνῆς· ἐπεὶ ἔπειλ' εὐνοῖαν ἄσ' αὐτῷ.
 Τὸν σῦρ κῆρ' ἀνῶγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλα^α,
 Ὀπτήσά τε κρείων· ὁ δ' ἄρ' ἐκ ἀπίθουεν ἀκέσας.
 Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβῆσατο κνώοντα,
- 100 Οὐκ οἶ^α, ἅμα τῷ γ' Ἑλένῃ κίε καὶ Μεγαπένθης.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἱκανὸν ὅθι οἱ κειμήλια κείτο,
 Ἀτρείδης μὲν ἔπειτα δέπας λαβὼν ἀμφικύπελλον,
 Τίον ᾗ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθι· ἀνῶγει
 Ἀργύρεον· Ἑλένῃ δ' παρείσατο φοειραμίστιν,
- 105 Ἐνὶ ἔσαν οἱ στίπλοι παμπόικιλοι, ἕς κάρην αὐτῇ·
 Τῶν ἐν αἰεραμύνῃ Ἑλένῃ εἶρε δία γυναικῶν,
 Ὅς κάλλις^α ἐν περικίλμασιν, ἠδὲ μέγας^α,
 Ἄσ' ῥ' δ' ὡς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο ᾗ νύατ^α ἀλλαν.
 Βλὴν δ' ἵεναι προτέρῳ διὰ δάματ^α, ἕως ἱκάντο
- 110 Τηλέμαχον· τ' ᾗ προτέρῃ ξανθὸς Μενέλα^α,
 Τηλέμαχ', ἦτοι νέστον ὅπως φρεσὶ σῆσι μύσειν ἄς,
 Ὡς τοι Ζεὺς τελέσειεν ἐξέδωκ^α σῶσις Ἥρη.
 Δώρων δ' ὅσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κείναι·
 Δάτω δ' ἔτι·
- ἔτι δ' ἔτι κὺ τιμνέσας τὸν ἐστὶ.
- 115 Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρε^α δ' ᾗ
 Ἑστὶν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χίλεια κεκεράντα
 Ἔργον δ' Ἡραίοιο· σῶρον δ' ἑ φαίδιμ^α ἦρος
 Σιδονίαν βασιλεύς, ὃν ἔς δῶμ^α ἀμφικάλυψεν
 Κεῖσέ με νοσήσαντα· τίειν δ' ἰδέλω τόδ' ὀπάσαι.
- 120 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίει δέπας ἀμφικύπελλον
 Ἥρος· Ἀτρείδης, ὁ δ' ὄρεα κρητῆρα φεινόν
 Θῆκ' αὐτὴ προπάροιθε φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης
 Ἀργύρεον· Ἑλένῃ δ' παρείσατο καλλιτάρη^α,
 Πέπλην ἔχον ἐν χερσίν, ἐπ^α τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.
- 125 Δωρὸν τοι καὶ ἐγὼ, τέκνον φίλε, τῷτο δίδωμι,
 Μνημ' Ἑλένης χερσὶν, πολυπράγης ἐς γάμους ὥσιν
 Σὴ ἀλόχῳ φορέειν· τίως δ' εἴλη παρὰ μητρὶ
 Κεῖσθαι ἐνὶ μεγάρῳ· σὺ δὲ μοι χαίρων ἀρίκνιο
 Οἶκον ἰσχυρόν καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαίαν.
- 130 Ὡς εἰπὼς ἐν χερσὶ τίει, ὁ δ' ἰδίξαστο χαίρων.
 Καὶ τὰ μὲν ἐς στίβοντα τίει Πυρρίστ^α ἦρος
 Διζήμεν^α, καὶ πάντα ἰδὼ θηήσαστο θυμῷ.
 Τὲς δ' ἦν παρὲς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλα^α,
 Ἐξέστην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμῆς τε θρόνους τε
- 135 Χέρνιβα δ' ἀμφικύπελλον· περὶ δὲ ἐπὶ χερσὶ φέρειν.

Ne patrem divinum quærens ipse percam,
 Aut aliquid mihi ex domibus pretiosi boni pereat.
 At postquam hoc audivit bello strenuus Menelaus,
 Statim suam uxorem & famulas jussit
 Cibum domi parare abunde ex iis quæ intus essent.
 Propius autem ad ipsum venit Boëthædes Eteoneus,
 Surgens ex lecto: quoniam non procul habitabat ab ipso.
 Hunc ignem accendere jussit prælio strenuus Menelaus,
 Assareque carnes, qui non immorigerus fuit audiens.
 Ipse autem in thalamum descendit redolentem,
 Non solus, simul cum ipso Helena ibat & Megapenthes.
 Sed quando jam pervenerunt ubi ei gazæ jacebant,
 Attrides quidem postea poculum cepit rotundum,
 Filium autem cratera portare Megapenthem jussit
 Argenteum. Helena autem astitit arcis,
 Ubi erant ei pepla variegata, quæ laboraverat ipsa:
 Horum unum tollens Helena portabat præstantissima mulierum,
 Quod pulcherrimum erat variegationibus, & maximum: (tum
 Uti stella autem respondebat, jacebat autem extremum *cunctum* alio-
 Perrexerunt autem ire ulterius per domum, donec pervenerunt
 Ad Telemachum, quem alloquebatur flavus Menelaus:
 Telemache, utique reditum ut mente tua cogitas,
 Sic tibi Jupiter perficiat tonaus maritus Junonis.
 Conorum autem quæcumque in mea domo reposita jacent,
 Dabo quod optimum & pretiosissimum est.
 Dabo tibi cratera fabricatum: argenteus autem
 Est totus, auroque labra perfecta sunt.
 Opus autem Vulcani: præbuit vero id *mihi* illustris heros
 Sidoniorum Rex, quando ejus domus habuerat
 Illic me reversum, tibi autem volo hoc præbere.
 Sic dicens, in manibus posuit poculum rotundum
 Heros Attrides: at cratera lucidum
 Posuit ante ipsum ferens fortis Megapenthes
 Argenteum. Helena autem astitit pulchra genas,
 Peplum habens in manibus, verbumque dixit, & appellavit:
 Donum tibi & ego, fili dilecte, hoc do,
 Memoriam Helenæ manuum, optatarum in nuptiarum tempus
 Tuæ uxori gestandum: interim autem dilectam apud matrem
 Jaceat in domo, tu autem mihi lætus abi
 Domum bene ædificatam & tuam in patriam terram.
 Sic fata in manibus posuit, hic autem suscepit gaudens.
 Et hæc quidem in capsam posuit Pisistratus heros
 Accipiens, & omnia suo admirabatur animo.
 Hos autem duxit ad domum capite flavus Menelaus:
 Sederunt autem postea in sedibusque soliisque,
 Aquam vero famula gutturnio infudit ferens

50

95

100

105

110

115

120

125

130

135

- Καλῆ, χρυσίη, ὑπὲρ ἀργυρίου λίβητο,
 Νίφαδάη· παρὰ δ' ἔστην ἐπάνουσε τραπέζαν.
 Σίτον δ' αἰδοῖν ταμὴν παρῆθ' ἐπέσσετο,
 Εἶδατα πόλλ' ἐτίθεισα, χαλεζομένῃ παρῆντο.
- 140 Πὰρ δ' Βοηθείης κλέα δαίτο, καὶ γέμε μοῖσσι,
 Ὀρχοῦ δ' υἱὸς Μενέλαε κυδαλίμοιο.
 Οἱ δ' ἐπ' οὐκείῃ ἐπέσμα περικλυτὸν χιῶνα ἱαλόν,
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἰδοῦτο· ἐξ ἔρον ἦτο,
- 145 Καὶ τότε Τηλέμαχ' καὶ Νέστορ ἀγλαὸς υἱὸς
 Ἴππες τε ζεύγυντ', ἀνὰ δ' ἄρματα ποικίλ' ἰδαιον·
 Ἐκ δ' ἔλασαν περὶ θυρίδι καὶ αἰθέρις ἐρηδάτω.
 Τὸς δ' ἔμετ', Ἀτρεΐδης ἱκνέεσθαι Μενέλαον,
 Οἷν' ἔχων ἐν χερσὶ μελίεσθαι δεξιτερῇ,
 Χρυσίον ἐν δέπαι, ὅρα καί φαντε κούρην.
- 150 Στὴ δ' ἵππων περὶ τάρβη· διδισκόμεν' δ' ἐπεσπύδα·
 Χαίρειτον ὃ κέρω, καὶ Νέστορ ποικίλῃ λαῶν
 Εἰπὼν· ἦ γὰρ ἔμοιγε σπατήρ ὡς ἦτο· ἦν,
 Εἴως ἐν Τροίῃ πολέμιζόμεν' οἶκε Ἀχαιῶν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα,
- 155 Καὶ λῆν κούρην γε, διοτρεῖς, ὡς ἀγχιεύς,
 Πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλίξωμεν· αἱ γὰρ ἔχον ὡς
 Νοστήτας, Ἰθάκηνδ' κίων, Ὀδυσσεὶ ἐνὶ κλισίῃ
 Εἵπομεν ὡς παρὰ σπῆος τυχεὶν εἰλότῃσι πάσης
 Ἐρχόμεναι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἰοδά.
- 160 Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐστίττανε δεξιὸς ὄνις,
 Αἰετός, ἄρ' ἂν χίνα εἶρον οὐχέσσι πλάσσειν,
 Ἥμερον ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰούσιντες ἔπαιοντο
 Ἄνδρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δὲ σπινθέρῃσι ἐλθὼν
 Δεξιὸς ἦξε περὶ ἵππων· οἱ δ' ἰδόντες.
- 165 Γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰλνέτο.
 Τοῖσι δ' Ἀτρεΐδης Πεισίστραος ἤρχετο μύθων,
 Φράζομαι δὲ Μενέλαε, διοτρεῖς, ὅρα καὶ λαῶν,
 Εἰ γὰρ τὸς ἐγὼ ἔγνων θεὸς τίρας, ἢ σὺ αὐτῶν.
 Ὡς φάτο· μεμνῆσθαι δ' ἀμείβετο Μενέλαος.
- 170 Ὅπως οἱ κατὰ μῦθον ὑποκρίναντο νόστας.
 Τὸν δ' ἔλεον πανύπερτος· ὑποβλήθη γὰρ το μῦθον,
 Κλυτὴ μὲν, αὐτὰρ ἐγὼ με τεύσσομαι ὡς ἐνὶ θυμῷ
 Ἀδάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς περὶ κούρην οἶω.
 Ὡς ὅδε χὼν ἤπαρ' ἀτίτα λυγρὴν ἐνὶ στήθεσσι
- 175 Ἐλθὼν ἐξ οὐρα, ὅθι οἱ γαῖή τε τίλῃται·
 Ὡς Ὀδυσσεὺς κλέα πομπῇ παλῶν, καὶ πόλλ' ἔπαυθεις,
 Οἰκάδ' ἐνοστήσῃ, καὶ τίσειαι· ἦ καὶ ἦδη
 Οἶκός, ἀτὰρ κτείσῃσι κλέα πάντεςσι εὐτεύει.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα,
- 180 Οὐτῶ γὰρ Ζεὺς Διὶ ἐρηδάτω πόσις Ἥρης,
 Τὰ κέ τει καὶ κούρην δούλῃ ὡς εὐχεσάμενος.

Pulchro, aureo, super argenteo lebetē,
 Ad lavandum, juxtaque politam explicuit mensam.
 Panem autem honesta famula appoluit ferens,
 Dapes multas imponens, gratificans de præsentibus.
 Juxtaque Boëthordes carnes incidēbat, & distribuebat partes, 140
 Vinum autem infundebat filius Menelai inclyti.
 Illi ad dapes paratas appositas manus mittebant.
 At postquam potus & cibi amorem emisērunt,
 Tunc Telemachus & Nestoris illustris filius
 Equos junxerunt, inque currus variegatos ascenderunt: 145
 Exegerunt autem equos extra vestibulum & porticum resonantem.
 Cum his autem Atrides ibat flavus Menelaus,
 Vinum habens in manu dulce dextra,
 Aurea in patera, ut ibi libantes irent.
 Stabat autem ante equos, & venerandus alloquebatur: 150
 Valetē ō juvenēs, & Nestori pastori populorum
 Dicite: certe enim mihi pater tanquam mitis erat,
 Quandiu ad Trojam pugnavimus filii Achivorum.
 Hunc autem Telemachus prudens allocutus est:
 Et omnino illi, generose, sicut dicis, 155
 Omnia hæc profecti narrabimus: utinam enim ego sic
 Reversus, in Ithacam veniens, Ulyssi in domo
 Dicam ut abs te consecutus benevolentiam omnem
 Venio, afferoque gazas multas & bonas.
 Sic ei dicenti supervolavit dextera avis, 160
 Aquila, album anserem ferens unguibus magnum,
 Domesticum ē corte: clamantes autem sequebantur
 Viri & mulieres, hæc autem ipsos prope veniens
 Dextera emicuit ante equos, hi autem videntes
 Delectabantur, & omnibus in præcordiis animus lætatus est. 165
 His autem Nestorides Pisistratus incepit fern onem:
 Considera jam Menelaë generose, princeps populorum,
 Num nobis hoc ostendit Deus ostentum, an tibi ipsi.
 Sic dixit, cogitabat autem bellicosus Menelaus
 Quomodo ei rite responderet considerata re. 170
 Quem Helena stolata præveniens dixit verbum:
 Audite me, at ego vaticinabor sicut in animo
 Immortales jaciunt, & sicut perfectum iri puto.
 Sicut hæc anserem rapuit nutritum in domo
 Veniens ex monte, ubi ei prolesque partusque: 175
 Sic Ulysses mala multa passus, & multa vagatus,
 Domum redibit, & puniet: aut etiam jam tum
 Est domi, at procis mala omnibus plantat.
 Hanc autem rursus Telemachu prudens allocutus est:
 Sic nunc Jupiter faciat tonans narrantis Juncnis, 180
 Ideo tibi & illic Deo tanquam supplicatam.

- Ἦ, καὶ ἐπ' ἵπποισιν μάστιγας βάλλει· οἱ δὲ μάλ' ὤκα
 ἦσαν πεδίοιο διὰ πτόλιν μεμαώτες.
 Οἱ δὲ, πανημίεροι σῖτον ζυγοὶ αμυγί· ἰχοντες.
- 185 Δυσιστό τ' ἡέλιος, σκιδώοντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 Ἐς Φρεσὶ δ' ἵκοντο, Διοκλῆος πωτὶ δῶμα
 Τυέου Ορσιλόχοιο, τ' Ἀλκιδὸς τέκε παῖδα.
 Ἐνθα δὲ νύκτ' αἰσταν· ὁ δὲ τοῖς παρ' εἶναια δῆκνεν.
 Ἡμῶς δ' ἡεργένεια φάνη βοδοδάκτυλος ἡὸς,
- 190 Ἴππες τι ζεύγυντ', ἀνά δ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον.
 Ἐκ δ' ἔλασαν περὶ δῦρον καὶ αἰθέρας ἐρεδᾶν.
 Μάστιξεν δ' ἔλασαν· τὰ δ' ἐκ ἀκοντε πωτιόων.
 Αἶψα δ' ἵππες ἵκοντο Πύλῳ αἰπὺ πτολίεθρον.
 Καὶ τότε Τηλέμαχος περὶ γένει Νέστορος υἱόν,
- 195 Νέστορίδην, πῶς κέν μοι ὑποχόμενός τελέσειας.
 Μῦθον ἰμόν· ξείνοι δὲ διαμπερὲς εὐχόμεθ' ἴη.
 Ἐκ πατέρων φιλότιμος· ἀτὰρ καὶ ἐμπλήκας ἰσχυρὸν.
 Ἦδ' ἐπ' ὁδὸς καὶ μάλλον ὁμοφροσύνῃσιν ἰήσθ.
 Μὴ με παρὲξ ἀγέ νῆα διοτρεῖς, ἀλλὰ λίπ' αὐτῷ,
- 200 Μὴ με γέρον ἀέκοντα κατάγῃ ὅτ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἰδῶν εἰλέων. ἰμὶ δὲ χρεῶν θάλασον ἰκίεσθαι.
 ὣς εἶπτο. Νέστορίδης δ' ἄρ' ἐὼν συνεβόατο θυμῷ
 Ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποχόμενός τελέσειεν.
 Ὅδε δὲ οἱ φερνέοντι δοάσατο κέρδιον ἴη.
- 205 Στρέψ' ἵππας ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θύρα θαλάσσης·
 Νηὶ δ' ἐνὶ πυρρῇ ἔξαινυτο κάλλιμα δῶρα,
 Ἑδῆατα, χρυσόν τε, τὰ οἱ Μενέλαος ἰδῶκε.
 Καὶ μιν ἐποτρύνων ἵππας πωτιέοντα περὶ οὔδα,
 Σπιδῶν νῦν ἀνάβαινε, κέλευε τε πᾶντας ἱταίρας,
- 210 Πρὶν ἰμὶ οἴκαδ' ἰκίεσθαι, ἀπαλγυῖαί τε γέροντι.
 Εὖ γὰρ ἐγὼ τότε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Οἷός ἐκείνῳ θυμὸς ὑπέρβιος, ὅς σε μεθήσθαι.
 Ἀλλ' αὐτὸς καλίων δειρ εἴσεται· ὅδε σε κημὶ
 Ἀψ' ἵππων κινέειν· μάλα κεχολάσσεται ἱμπης.
- 215 ὣς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτερχας ἵππους
 Ἀψ' Πυλίων εἰς ἄστυ, θοῶς δ' ἄρα δῶμαδ' ἵκανε.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐκίλευσεν,
 Ἐρχοσμεν τε τὰ τεύχε' ἱταίεσσι νῆϊ μελαίνῃ·
 Αὐτοὶ τ' ἀμβαίνωμεν, ἵνα πρῆστασιν ὀδῶν.
- 220 ὣς ἔρατ'· οἱ δ' ἄρα τὰ μάλα μὲν κλύον, καὶ δ' ἐπίβοντο.
 Αἶψα δ' ἄρ' εἰσβαίνον, καὶ ἐπὶ κλισίῳ κάθιζεν.
 Ἦτοι ὁ μὲν τὰ πτολίτο, καὶ εὐχετο· θῦε δ' Ἀθήνη
 Νηὶ παρὰ πυρρῇ. φερόμεν δὲ οἱ ἔλυσεν ἀνὴρ
 Τηλεδαμῆς, εὐγών ἐξ Ἀργείων, ἀνδρα κατακτάς,
- 225 Μάντις· ἀτὰρ γυνὴν γε Μελάμποδος ἐκρυπτοῖεν.
 Ὅς περὶ μὲν πωτ' ἔναιε Πύλῳ ἐνὶ μητίεσι μήλων,
 Ἀφρονὸς Πυλίωνσι μὲν· ἔξχα δῶματα ναιέει.

Dixit, & equis flagellum impegit: hi autem valde celeriter
 Ruerunt in campum per urbem festinantes.
 Ilique toto die quatiebant jugum utrinque habentes.
 Occidit autem sol, obscurataque sunt omnes viæ. 185
 In Pherasque pervenerunt, Dioclis ad domum
 Filii Orsilochi, quem Alpheus genuit filium.
 Illic nocte dormierunt, hic autem his hospitalia apposuit.
 Quando autem matutina apparuit rosea digitis Aurora,
 Equosque junxerunt, currusque variegatos ascenderunt: 190
 Et impulerunt extra vestibulum atque porticum resonantem.
 Flagellavitque impellendo, illi autem non inviti volabant.
 Statim autem postea venerunt ad Pyli altam urbem.
 Et tunc Telemachus allocutus est Nestoris filium:
 Nestoride, quomodo mihi pollicitus perficeres 195
 Verbum meum? hospites autem omnino dicimus nos esse
 Ex patrum amicitia, quin & æquales sumus:
 Hæc autem via & magis concordia nos conjunget.
 Ne me præter navem agas generose, sed relinque illic,
 Ne me senex invitum sua detineat in domo, 200
 Cupiens amanter trahere, me autem opus est cito ire.
 Sic dixit. Nestorides autem suo consultabat animo,
 Quomodo ei rite pollicitus perficeret.
 Sic autem ei cogitanti visum est melius esse:
 Vertebat equos ad navem velocem & litus maris: 205
 Navem autem apud extrinsecam eximebat pulcherrima dona,
 Vestem, aurumque, quæ ei Menelaus dederat.
 Et ipsum cohortans verbis volucibus alloquebatur:
 Cum festinatione nunc ascende, jubeque omnes socios,
 Antequam ego domum eam, nunciemque seni. 210
 Bene enim ego hoc scio in mente & in animo,
 Qualis illius animus violentus, non te dimittet,
 Sed ipse vocaturus huc veniet, neque te autumo
 Retro iturum vacuum, valde enim irascetur tamen.
 Sic fatus impulit pulchros crinibus equos 215
 Retro Pyliorum in urbem, velociter autem domum pervenit.
 Telemachus autem socios incitans hortabatur:
 Adornate armamenta, focii, in nave nigra:
 Ipsique ascendamus, ut trajiciamus *marino* itinere.
 Sic dixit. Illi autem eum & audiverunt quam maxime, eique oba-
 Et statim ingressi sunt, inque transitis federunt: (diverunt, 220
 Jamque is hæc deproperabat, & vota faciebat: immolabatque Mi-
 Navem apud extrinsecam, cum prope ad eum venit vir (nervæ
 Peregrinus, extorris ex Argo, viro interfecto,
 Vates: at genere Melampodis proles erat. 225
 Qui antea quidem quondam habitaverat in Pylo matre ovium,
 Dives inter Pylios maxime excellentem domum habitans.

- Δὴ τότε γ' ἄλλον δῆμον ἀρίκετο, πατείδα φεύγων;
 Νηϊά τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζώντων,
 230 Ὅς· οἱ χρέματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἑναυτὸν
 Εἶχε βίη· ὃ ᾧ τίως μὲν ἐπὶ μεγάροις Φυλάκοιο
 Δεσφά· ἐν ἀργαλίοις δίδετο, κρατὶρ ἄλγιστα πάσχων,
 Εἵνεκα Νηληϊῶ κῆρυς, ἄτης τε βαρείης.
 Τὴν οἱ ἐπὶ φρεσὶ δῆκε δαΐδα πλῆνις Ἑρηνύς.
 235 Ἀλλ' ὃ μὲν ἔκρυγε κῆρυς, καὶ ἤλασε βῆς ἱερμύκης
 Ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐτίσαστο ἔργον αἰνέες,
 Ἀντίθεον Νηληϊά, κασιγνήτα τε γυναῖκα.
 Ἠγάγετο παρὲς δῶμαθ'. ὃ δ' ἄλκων ἔκετο δῆμον,
 Ἀργῶ εἰς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νυ οἱ αἰσίμον ἦεν
 240 Ναϊέμφρα πολλοῖσιν ἀνάσποντ' Ἀργείοισιν.
 Ἐνθα δ' ἔγχευε γυναῖκα, καὶ ὑφ' ἑρπὲς δέτο δῶμα.
 Γίνατο δ' Ἀντιράτῃ καὶ Μάντιον, οὗς κραταίω.
 Ἀντιράτης μὲν ἐτίκτεν Οἰκλῆα μεγάθυμον.
 Αὐτὰρ Ὀκλείης κασατόν Ἀμφιάμον,
 245 Ὅσι παρὲς κῆρυς φίλῃ Ζεύς τ' αἰγίοχῳ καὶ Ἀπόλλων
 Πανταίνῃ φιλότῃ· ἐσθ' ἔκετο γῆρας ἄδεν,
 Ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θέβῃσι, γυναικίω εἵνεκα δάσπον.
 Τῷ δ' υἱεὺς ἐγένοντ' Ἀλκμάωι Ἀμφίλοχος τε.
 Μάντιῳ αὖ τέκετο Πολυφειδέα τε Κλειτόν τε.
 250 Ἀλλ' ἦτοι Κλειτόν χρυσοῦδρον ἤ· πασεν ἥες,
 Κάλλιῳ εἵνεκα οὔ, ἐν ἀθανάτοισι μετιῖν.
 Αὐτὰρ ἀπείθευμον Πολυφειδέα μάντιν Ἀπόλλων
 Θῆκε βροτῶν ἐκ' αἵετον, ἐπὶ δαίτῃ Ἀμυζίαῳ.
 Ὅς ῥ' Ἑπηρεσίηνδ' ἀπεινάσαστο πατρὶ χολωδίῃ.
 255 Ἐνθ' ὅγε νειετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσι.
 Τῷ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπλήθε, Θεοκλύμῳ δ' ὄνομ' ἦεν;
 Ὅς τότε Τηλεμάχεα πόδας ἴστατο· ᾧ δ' ἐκίχανο
 Σπείδοντ' εὐχόμενον τε δοῦν παρὰ νηὶ μελαίνῃ.
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερύγεσσιν ἀπορρήδα,
 260 ὦ φίλ', ἐπεὶ σε θύοντα κίχων τάδ' ἐνὶ χάρῃ,
 Λίσσῃμ' ὑπὲρ θυῶν καὶ δαίμονῳ, αὐτὰρ ἔπειτα
 Σῆς τ' αὐτῆς κεφαλῆς καὶ ἱταίρων οἷ τοι ἔπονται,
 Εἰπέ μοι εἰς ῥόμῳ νημερτέα, μὴδ' ἐπικεύσης.
 Τίς; πῶθεν εἰς ἀνδρῶν; πῶθι τοι πόδες ἦδ' ἐταῖρος;
 265 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχῳ σπινυρῶν ἀντίον νύδα,
 Τωγὰς ἐγὼ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 Ἐξ Ἰθάκης γένε' εἰμὶ, πατὴρ δέ μοι ἔστιν Ὀδυσσεύς;
 Εἰ ποτ' ἐνν· νῦν δ' ἦδ' ἀπείθετο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
 Τῶνδε νῦν ἐτάρας τε λαβὼν καὶ νῆα μέλαιναν,
 270 Ἠλθον πεισομένη πατρὸς δὴν οἰχομένη.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμῳ Δωριεὺς,
 Οὕτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδ' ἄνδρα κατακτάς
 Ἐμφυλον· πολλοὶ γ' κασιγνήτωί τε ἔται τε.

Atque tunc in alium populum pervenerat, patriam fugiens,
 Neleumque magnanimum, clarissimum viventium,
 Qui ejus opes multas integrum in annum 230
 Tenuit vi: ille autem tandiu in domo Phylaci
 Vinculo in gravi ligatus fuerat antea, duos dolores patiens,
 Propter Nelci filiam; labemque gravem
 Quam ei præcordiis indiderat accessu exitialis Erynnis:
 Sed is effugit quidem mortem, & abegit boves mugitibus acres 235
 In Pylum ex Phylaca, & ultus est factum nefarium,
 Divinum Neleum, fratrique uxorem
 Duxit domum: ipse autem aliorum ivit ad populum,
 In Argos equis pascendis aptum: ibi enim ei fatale erat
 Habitare multis imperantem Argivis. 240
 Ibi autem duxit uxorem, & altam posuit domum.
 Genuit autem Antiphatem & Mantium, filios fortes.
 Antiphates quidem genuit Oicleum magnanimum:
 At Oicleus populi servatorem Amphiarum,
 Quem corde dilexit Jupiterque Ægiocbus & Apollo 245
 Omni amore: neque pervenit ad senectutis limen,
 Sed periit in Thebis, muliebrium gratia donorum.
 Hujus autem filii fuerunt Alcmaon Amphilocheusque.
 Mantius rursus genuit Polyphidemque Clitumque.
 Sed Clitum quidem aureo folio conspicua rapuit Aurora, 250
 Pulchritudinis gratia ejus, ut immortalibus interesset.
 At magnanimum Polyphidem vatem Apollo
 Constituit hominum longe optimum, postquam mortuus est Am-
 Qui in Hyperesiam migravit patri iratus: (phiaraus,
 Ubi ille habitans vaticinabatur omnibus mortalibus. 255
 Hujus igitur filius advenit, Theoclymenus autem nomen erat,
 Qui tunc Telemachum prope stetit: huic autem invenit
 Libantem voraque facientem, velocem apud navem nigram:
 Et ipsum compellans verbis volucris alloquebatur:
 O amice, quoniam te sacrificantem invenio hoc in loco, 260
 Oro per sacrificia & Deum, at deinde per
 Tuumque ipsius caput & socios qui te sequuntur,
 Dic mihi interroganti vera, neque occultes.
 Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes?
 Hunc autem Telemachus prudens contra allocutus est: 265
 Enimvero, tibi ego hospes admodum indubitate dicam.
 Ex Ithaca genere sum, pater autem mihi est Ulysses,
 Si quando erat: nunc autem jam interiit tristi morte.
 Propterea nunc sociisque sumptis & navi nigra,
 Veni interrogaturus de patre diu absente. 270
 Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus divinus:
 Sic tibi & ego ex patria, viro interfecto
 Tribule: multi autem fratresque sodalesque

275 Ἀργεῖοι ἀν' ἱππόδοτον, μέγα δ' κρατέουσιν Ἀχαιοί·
 τῶν ὑπασπασμένων θάνατον κ' κῆρα μέλαιναν
 θεύω· ἐπεὶ νῦ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάληται.
 Ἀλλὰ με πῶς ἔρεσσαι, ἐπεὶ σὺ εὐρὴν ἰκέτευς,
 μὴ με κατακτείνωσι· διακίρηναι γὰρ οἶσι.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος σπινυρῶς ἀντίον κῆδα,
280 Οὐ μὲν δὴ σ' ἰδόντά γ' ἀπώσσει νηὶς εἰσῆς·
Ἄλλ' ἔπει, αὐτὰρ κείδι ἐρλίσσεται οἰά κ' ἔχωμαι.

Ἄλλ' ἔπειτα, αὐτὰρ κεῖθε φιλήσεις οἰά κ' ἔχων.

Ὡς αὖτε φωνήσας οἱ ἐδίδξατο χάλκειον ἔγχλ^{ον},
καὶ τίδ^{ος} ἴσ^{ως} ἱκεῖον τάνυσεν πρὸς ἀμοιβήσεως·

Ἄν ὁ καὶ αὐτὸς υἱὸς ἐξήτατο παντοπόριον.

285 Ἐν φρυγίῃ δὲ ἄρ' ἔπειτα καθίζετο· πᾶρ δὲ οἱ αὐτὰς
Εἶπε Θεοκλύμερον· τοὶ δ' ἠφρυμνήσι' ἔλυσαν.

Τηλέμαχος δ' ἰτάρῃσιν ἵποτρυνας ἐκέλευσεν

Ὅπλων ἀπτεῖσθαι. τοὶ δὲ ἐκσυμῖμος ἐπίθοντο.

Ἰσὸν δὲ εἰλάτινον κοίλης ἔντροπαι μετόδους

270 Στήσαν' αἰετάντες· κατὰ δ' ἑρπύωνισιν ἴδυσαν.

"Ελκον δ' ἰσία λευκὰ ἑὺστέπτοισι ροιῦσι.

Τοῖσιν δ' ἰκμῶνον ἔχον ἦν γλαυκάπις Ἀθήνη,

Λάβρον επαγίζοντα δι' αἰθέρος, ὅρα τάχιστα

Νηὺς αἰνύσμεθ' Ἰέκασα θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.

295 Δύσαστό τ' ἡέλιος, σκίοντό τε πᾶσαι ἀγυαί.

Ἡ δὲ Φειράς ἐπέβαλλεν, ἐπειγομένη Διὸς ἔργῳ.

Ἡ δὲ παρ' Ἡλίου διῖαν, ὅθι κρατῖσιν Ἑπιοί.

Ενθ' ουκ αὖ γήσασιν ἐπιπλοῦντες θοῇσιν,

Ορμαίνων ἢ κεν θάνατον φύγοι, ἢ κεν αἰσχύν.

300. Τὸ δὲ αὐτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ διὰ τὸ ὑπερβόας

Δορυπείτην· παρὰ δὲ σφὶν ἐδόρυπειον ἄνδρες ἄλλοι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδητύοι ἐξ ἔσθης ἔντο,

Τοῖς Ὀδυσσεὺς μέτεπει, σωμάτων ἀπειρητίζων,

Εἴ μιν ἔτ' ἐνδύκειος φίλοι, μεῖναι τε κελύου

505 Αὐτῷ ἐνὶ σταθμῷ, ἢ ὀτρύνει πόλινδε·

Κέκληθι νῦν Εὐμαις, καὶ ἄλλοι πάντες ἱταῖροι.

Ἡὼθεν πρῶτὸ αἵψυ λιλαιόμαι δ' ὀπινέεσθαι

Πτωχεύσαν, ἵνα μὴ σε κατατρίχῃς καὶ ἑταίρους.

Ἀλλὰ μοι εὖ θ' ὑπόθην, καὶ ἄμ' ἡγεμόν' ἐδὴλόν ὄψασθαι,

310 Ὅς κὲ με κῆσ' ἀγάγη· κατὰ ἧ πατόλιν αὐτὸς ἀνάγκη

Πλάγξομαι, αἰκέν τις κοτύλην καὶ πύργον ὀρέξῃ.

உய் க' உலகினர் அரங்கு
தீவமுடா' 'ஓபிலாதி' நிறைவு.

Ἀγγελίην εἰποῖμαι περίφορον Πηνελοπείην·

καὶ κεν μήνηρέσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην .

215 Εἰ μοι δ᾽ ἔπνοον δοῖεν· ὀνείατα μὲρ ἔχοντες.

ἰσχύειν ἐν ᾧ δρώοιμι μετὰ σείστιν ὃ, ττι θέλουν.

καὶ γὰρ τοὶ ἰσραῖλ, σὺν ᾧ σὺνθίστο, καὶ μετ' ἄκκασον

ἐκείνη ἐκτελεῖ διακονήν, ὥς ἴαται πάντων

ΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΣΤΕΥΣΑΝ ΤΟΙΣ ΛΟΓΟΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ.

Argos per equipascuum, multum autem pollent Achivi:
Horum fugiens mortem & parcam nigrain 275
Exulo, postquam mihi fatale est inter homines vagari.
Sed me navi impone, postquam tibi exul supplicavi,
Ne me interficiant: persequi enim eos me puto.

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra alloquebatur:
Non quidem te volentem peliam ab nave æquali. 280
Sed sequere, at illic amanter tractaberis talibus qualia habemus.

Sic locutus ab eo accepit æream lanceam,
Et hanc super tabulata extendit navis utrinque vertibilis:
Ipse quoque navem pontigradam ascendit.
In puppi autem postea sedit, apud autem seipsum 285
Sedere fecit Theoclymenum, illi autem funes solverunt.
Telemachus autem socios incitans iussit
Arma tangere, hi autem studiose obediverunt.
Malum autem abiectum concavam intra basim
Statuerunt erigentes, funibusque colligant, 290
Traxeruntque vela alba bene tortis loris.

His autem secundum ventum mittebat cæcis Minerva,
Vehementem vi incurstantem per aërem, ut velocissime
Navis expediret currens maris salis aquam.
Occidit autem sol, obscuratæque sunt omnes viæ. 295
Illaque Pheras appulit, impulsæ Jovis vento:
Et apud Elidem divinam, ubi dominantur Epei.
Hinc autem rursus insulis immisit acutis,
Sollicitus an mortem fugeret, an caperetur.

Hi autem contra in casa Ulysses & divinus subulcus 300
Cœnabant, apud autem ipsos cœnabant viri alii.
At postquam potus & cibi amorem emiserunt,
Interea Ulysses sermonem ocepit, subulcum tentans,
Si ipsum adhuc studiose curaret, manereque juberet
Illic in stabulo, an hortetur ut eat in urbem: 305

Audi nunc Eumæe, cæterique omnes socii,
Mane ad urbem cupio ire
Mendicaturus, ut ne te comedam & socios, i. e. vestra omnia.
Sed mihi bene consule, & simul ductorem bonum præbe,
Qui me illuc ducat: per autem urbem ipse necessitate 310
Vagabor, si quis poculum & panem porrigat.
Et profectus ad domos Ulyssis divini,
Nuncium dicerem prudenti Penelopæ:
Et procis superbis me immiscerem,
Si mihi prandium dent, dapas plurimas habentes. 315
Statim bene perficerem inter ipsos quidquid volent.
Etenim tibi dicam, tu autem attende, & me audi,
Mercurii voluntate internuncii, qui omnium
Hominum operibus gratiam & gloriam præbet:

Odyssea.

FF

- 320 Δρησοσύνη ἐκ αὐτῶν μοι ἱερίουεν βροτὸς ἄλλος·
 Πῦρ τ' εὖ κηῖται, διὰ τε ξύλα θανά κλάσας,
 Δαιτρεύσας τε καὶ ὀπατῆσαι καὶ οἶνοχοῦσαι·
 Οἶά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παρὰδρόμοι χέρις.
 Τὸν δ' ἐμὴν ὀχθήσας παρσένης Εὐμαιε σὺβάτα,
 325 ὦ μοι ξύνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τῆτο νόημα
 Ἐπλито; ἢ σὺ γε πάλῃ χιλαίῃαυ αὐτόθ' ὀλιῶτα;
 Εἰ δὲ μνηστήρων ἐθέλεις καταδύναι ὁμίλον,
 Τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον ἔχοντον ἔκβ.
 Οὐ τοι τοιείδ' εἰσὶν ὑποδρηστήρας ἐκύνων,
 330 Ἀλλὰ νέοι χλαῖνας εὖ εἰδυμένοι καὶ χιτῶνας,
 Αἰεὶ δ' ὑπαστρὶ κεφαλὰς καὶ καλά παρσένωτα,
 Οἳ σπιν ὑποδρόμοισιν· εὐξέσσι δ' ὑπερβίῃ
 Σίτε καὶ κριῶν καὶ οἴκῳ βίβριδαςιν.
 Ἀλλὰ μὲν· ἐ γάρ τις τοι ἀνιάται παρσένῃ,
 335 Οὐτ' ἐγὼ ὅτι τις ἀνὴρ ἱταίρεσσι οἳ μοι ἔασιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ἔλθῃσι Ὀδυσσῆα φίλον υἱός,
 Κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἑμάτα ἑσθ',
 Πέμψῃ δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύῃ.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα σελύτλας φίλον Ὀδυσσεύς,
 340 Αἰὲρ ἔσας Εὐμαιε φίλον Διὶ πατρὶ γένοιο
 Ὡς ἱμοῖ, ὅττι μ' ἱπασσας ἄλλης καὶ ὑψύς· αἰνῆς.
 Πλατυσσομένης δ' ἐκ ἑσὶ κακώτερος ἄλλο βροτῶσιν.
 Ἀλλ' ἐνὶ ὑλομήνῃ γαστρὶ κακὰ κύνει ἔχουσιν
 Ἀνίρες, ὃν κιν ἔκταν αἰὶν καὶ σῆμα καὶ ἀλγος.
 345 Νῦν δ' ἐπεὶ ἰκανάσας, μέναια τε με κύνειν ἀνάσας,
 Εἶπα ἄγε μοι πειρὲς μνηστῆρας Ὀδυσσῆα φίλον υἱόν,
 Πατέρων δ' ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γῆρα ἑσθ',
 Εἶπε ἐπὶ ζώουσιν ὑπὸ αὐγὰς ἡελίοιο,
 Ἥ ἦδ' ἔτι τιθάσι, καὶ εἰν αἰδαο δόμοισι.
 350 Τὸν δ' αὖτε παρσένῃ σὺβάτης ὄρχαμ' ἀνδρῶν,
 Τεῖμαρ ἐγὼ τοι ξύνε μάλ' ἀπρὶκῶς ἀγρυπνῶσα·
 Δαίρτης μὲν ἐπὶ ζώῃ, Διὶ δ' εὐχεται αἰεὶ
 Θυμὸν δότ' ἐμὴν μελέων ροῖαται οἷς ἐν μετάρσιον.
 Ἐκπάρλως γὰρ παῖδες ὀδύρεται οἰχυρῶμοιο,
 355 Κυρεδῆς τ' ἀλόχειο δαίρτον, ἢ ἡ μάστις
 Ἠκαχ' ἀπρὸς ἐμὴν, καὶ ἐν αὐτῇ γῆραί θηκεν.
 Ἥδ' αἰεὶ δ' παῖδες ἀπρὸς ἐμὸν κυδαλίμοιο,
 Λευγαλῶ θανάτω· ὡς μὴ θάνοι ὅσις ἱμοῖ
 Ἐνθάδ' ἐναιτάων φίλον εἶν καὶ εἶλα ἑσθ'.
 360 Ὅρεα μὲν ἐν δὲ κύνει ἔιν, ἀχίρσας παρ ἱμῆς,
 Τόρεα τί μοι φίλον ἔσας μεταλλῶν καὶ ἱεράων,
 Οὐκὰ μ' αὐτὴν θρέψεν ἄμα Κτιμῶν ταυροπέπλω
 Θυγατέρ ἱερῆμιν, τὴν ὀπλοτάτην τίμει παῖδαν·
 Τῇ ὁμῶς ἐτρεβόμην, ὀλίγον δὲ τι μ' ἦσαν ἑτίμα.
 365 Αὐτὰρ ἐπεὶ ἦ ἦδ' ἐπὶ σελύτλας ἰκάνει ἄμφω,

Strenuitate non mihi certarit homo alius , 320
 Ignemque bene cumulando siccaeque ligna diffundendo ,
 Coquumque agendo & assando , & vinum infundendo :
 Qualia bonis præstant deteriores.

Hunc autem valde indignatus alloquebaris Eumæe subulce :
 Hei mihi hospes , cur tibi in præcordiis istud consilium 325
 Fuit ? tunc omnino cupis illic perire ?
 Si nempe procorum vis ingredi turbam ,
 Quorum contumelia & violentia ad ferreum cælum pervenit.
 Non tibi tales sunt ministri illorum ,
 Sed juvenes lænas bene induti & tunicas , 330
 Semper autem nitidi capitibus & pulchris vultibus ,
 Qui ipsi administrant : bene politæ autem mensæ
 Pane & carnibus & vino oneratae sunt.
 Sed mane , non enim quisquam te ægre fert præsentem ,
 Neque ego , neque quisquam alius sociorum qui mihi sunt. 335
 At postquam venerit Ulyssis dilectus filius ,
 Ille te lænaque tunicaque vestibus induet ,
 Mittetque quo te cor animusque jubet.

Huic autem respondit postea multa patiens dius Ulysses :
 Utinam sic Eumæe dilectus Jovi patri sis 340
 Uti mihi , quod me quietum reddidisti ab errore & ærumna gravi.
 Vagatione enim non est pejus aliud hominibus.
 Sed propter perditum ventrem malas curas habent
 Viri , si quem invadit malum vagandi & labe & dolor.
 Nunc autem quoniā detines , manereque me illum *talem* jubes , 345
 Dic age mihi de matre Ulyssis divini ,
 Patreque quem reliquit iens in senectutis limine ,
 Si forte adhuc vivunt sub lumine solis ,
 An jam mortui sunt , & in Ditis domibus.

Hunc autem rursus allocutus est subulcus princeps virorum. 350
 Enimvero ego tibi hospes perquam indubitate dicam :
 Læertes quidem adhuc vivit , Jovi autem supplicat semper
 Ut anima sibi à membris pereat suis in domibus.
 Terribiliter enim propter filium dolet absentem
 Nuptamque uxorem prudentem , quæ ipsum maxime 355
 Tristitia affecit pereundo , & in cruda senectute posuit.
 Quæ dolore sui filii periit gloriosi ,
 Tristi morte : sic ne moriatur quicumque mihi
 Hic habitans amicus sit & amica faciat.
 Nempe quandiu quidem illa erat , dolens licet , 360
 Tandiu aliquid mihi jucundum erat sciscitari & interrogare ,
 Quoniam me ipsa nutritiva una cum Ctimenta stolarum
 Filia eximia , quam postremam peperit natorum :
 Cum hac simul nutritus sum , paulo autem me minus honorabat.
 At postquam ad pubertatem optatissimam venimus ambo , 365

- Τὴν μὲν ἴσμεν Σάμην δ' ἴδουσιν, καὶ μυθεῖσθαι ἔλονται.
 Αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἵματ' ἐκείνη
 Καλὰ μάλ' ἀμφίσασα, ποσσὶν δ' ὑποδήματα δῶσα,
 Ἀγροῖοι περιάλλε· εἰλή δέ με κηρύττει μάλλον.
- 370 Νῦν δ' ἤδη τέττων ἐσιδεύεσθαι. ἀλλὰ μοι αὐτῶς
 Ἔρπον ἀΐξουσιν μάκαρες θεοὶ δ' ἐσιμύμνω.
 Τῶν ἔραρον τ' ἐπίον τε, καὶ αἰδοῖσιν ἰδοῦκα.
 Ἐκ δ' ἄρα δισποίνης καὶ μελιχρὸν ἔστιν ἀκῶσαι
 Οὐτ' ἐπ' αὖ, ὅτε τι ἔρπον. ἐπεὶ κακὸν ἐμπέσεν οἴκῳ,
- 375 Ἄνδρες ὑπερφιάλοι· μέγα δ' ὁμῶς χατέεσιν
 Ἀντία δισποίνης φάσθαι, καὶ ἵκατα πυθιάσθαι.
 Καὶ φαιδρὸν φαίμεν τε· ἐπιπτα δ' καὶ τι φέρεισθαι
 Ἀγροῖοι, οἷά τε θυμὸν αἰεὶ δμῶσιν ἰαίνει.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολέμοιοις Ὀδυσσεύς,
- 380 ὦ πόποι, ὥς ἄρα τυτθὸς εἶναι Εὐμαιε συβώτα,
 Πολλὸν ἀπειπλάγχθης οὗς πατρίδ' ἠδὲ τοικῶν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρικίως κατάλαξεν,
 Ἦε διεπράξατο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια,
 Ἦ ἐνὶ ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
- 385 Ἦ δ' ὅς γε μετὰ βέντα παρ' οἴσιν ἢ παρὰ κλισίῃ
 Ἄνδρες δυσμυθέες θυοῖν λάβον, ἠδ' ἐπείρασαν
 Τε δ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ', ὃ δ' ἄξιον ὄντων ἴδμεν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαυ' ἀνδρῶν,
 Εἶναι, ἐπεὶ ἄρ' δὴ ταῦτά μ' ἀνείραται ἠδὲ μεταλλᾶς,
- 390 Σιγῇ νῦν ξυνή καὶ τέρπειο, αἰνέ τε οἶον
 Ἥμερ' αἰεὶ καὶ νύκτες ἀδίσπρατοι· ἐστὶ μὲν εὐδύν,
 Ἔστι δ' ἐρπετοῖσιν ἀκκίμεν. ὅδε τι σε χρὴ
 Περὶν ἄρ' ἐν καταλήχθαι. αἶψα καὶ πολὺς ὕπνῳ.
 Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνείη,
- 395 Εὐδέτω ἐξελθῶν· ἅμα δ' ἡοὶ φαινευμένης
 Διπνήσας, ἅμ' ὕσιν ἀνακτορέσιν ἐπείδω.
 Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαιτυμῶνα τε,
 Κίδισιν ἀλλήλων τερπόμεδα λευγαλεῖσι,
 Μναϊμέδω. μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγισι τέρπεται ἄγρῳ
- 400 Ὅσκι δὴ μάλα πολλὰ πάσθαι καὶ πόλλ' ἱπαλινδῆ.
 Τέτο δέ τοι ἔρεο ὃ μ' ἀνείραται ἠδὲ μεταλλᾶς.
 Νῆσός τις Συρίη κυκλήσκειται, (εἶπε ἀκκίς)
 Ὅρτυγίης καδύπερθεν, ὅθι τρωπὴν ἡελίοιο.
 Οὐτὶ περικλυτὴς λίην τόσον· ἀλλ' ἀγαθὴ μίτ,
- 405 Ἐυβοτῶν, εὐμυλῶν, οἰνοπληθῆς, πολύπυρρον·
 Πείνη δ' ὅποτε θυμὸν ἐσέρχεται, ὅδε τις ἄλλος
 Νῆσος ἐπὶ συγερῇ πείλεται διελίοισι βροτοῖσιν.
 Ἄλλ' ἔπε γε νηράσκεισι πόλιν κατὰ εὐλ' ἀνδρόεσσαν.
 Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,
- 410 Οἷς ἀγανοῖς βελίεσσιν ἐποιχόμενος κατέπλεονεν.
 Ἐνθα δὲ πόλις, δίχα δέ σφισι πάντα δίδασται.

Hanc quidem postea in Samum *nuptum* dederunt, & infinita acce-
At me lænaque tunicaque vestibus illa (perunt.

Pulchris admodum induens, pedibusque calceos dans,

Ad agrum misit, diligebat autem me corde magis.

Nunc autem jam his indigeo, imo mihi ipsi

370

Opus augent beati Dii cui incumbō.

Ex his autem comedi bibique, & venerandis *hospitibus* dedi.

Ex autem domina haud mite *ullum* licet audire

Neque verbum, neque opus: quoniam malum incidit domui,

Viri insolentes: valde autem famuli indigent

375

Coram domina dicere, & singula interrogare:

Et comedere bibereque: deinde & aliquid portare

Ad agrum, qualia animum semper famulis lætificant.

Hunc autem respondens alloquebatur sapiens Ulysses:

Papæ, sic parvulus Eumææ subulce,

380

Multum jactatus es seorsim à tua patria & parentibus.

Sed age mihi hoc dic & vere narra,

An vastata est urbs virorum lata viis,

In qua habitabat pater & alma mater:

An te solum relictum apud oves vel apud hoves

385

Viri inimici navibus acceperunt, & vendiderunt translatum

Hujus viri ad domos, qui dignum pretium dedit.

Hunc autem rursus alloquebatur subulcus princeps virorum

Hospes, quoniam jam hæc me interrogas & inquiris,

Silentio nunc percipe & delectare, bibeque vinum

390

Sedens, hæc autem noctes magnæ: licet & dormire,

Licet etiam se oblectantibus auscultare: neque te oportet

Ante horam dormire, molestia est etiam multus somnus.

Horum autem aliorum quemcumque cor & animus jubet,

Dormiat egressus: simul autem *cum* aurora apparente

395

Pransus, simul sues heriles sequatur.

Nos autem in casa bibentesque comedentesque,

Doloribus alter alterius delectemur tristibus,

Recordantes: inter enim dolores etiam delectatur vir

Qui scilicet valde multa passus fuerit & vagatus,

400

Hoc autem tibi dicam quod me interrogas & inquiris.

Insula quædam Syria vocatur, (si forte audisti)

Ortygiam supra, ubi conversiones solis *ad obitum*,

Non ingens utque adeo: sed bona quidem,

Fertilis bouum, fertilis ovium, vino plena, frumento abundans. 405

Fames autem nunquam populum invadit, neque aliquis alius

Morbus odiosus existit miseris hominibus:

Sed quando senuerunt in urbe gentes hominum,

Veniens argentei arcus dominus Apollo cum Diana

Suis illustribus sagittis aggrediens interficit.

410

Illic duæ urbes, bifariam autem ipsæ omnia divisa sunt

F f iij

- Τῶσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἱμὸς ἑμβασίλευε
 ΚτήσιⓈ Ὀδυσῆος, ἐπιείκελⓈ ἀθανάτοισιν·
 ἔνθα δ' Φοῖνικες ναυσίκλυτοι ἥλυθον ἄνδρες·
 415 Τρώεσσι, μὲν' ἀγόντες ἀθύρματα νηὶ μελαίνῃ·
 ἔσκε δ' πατὴρ ἑμοῦ γυνὴ Φοῖνας ἐνὶ οἴκῳ
 Καλὴ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα.
 Τὴν δ' ἄρα Φοῖνικες πολυκαίταλοι ἠπερώτουν·
 Πλὴνδ' ἢ τίς περὶ τα μῆνη κίλη παρὰ νηὶ
 420 ἔνθ' ἢ εἰλότῃσι· τὰ τε γένηα ἠπερώτουν
 Θυλοτέρῃσι γυναιξί, καὶ εἴ κ' εὐεργὸς εἴσιν.
 Εὐρώτα δ' ἠπειτα τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι.
 Ἦδ' ἐμὰν αὐτίκα πατὴρ ἐπέρωθεν ὑφ' ἑρπὲς δαΐ·
 Ἐκ μὲν ΣιδῶνⓈ πολυχάλκῳ εὐχομαι ἔη·
 425 Κῆρ δ' εἴμ' ἈρύβανⓈ ἐγὼ ἴδον ἀγνοῖο·
 Ἀλλ' ἄ μ' ἀνέπαυαν Τῆσαι ληιστὲς ἄνδρες
 Ἀγρόθιν ἐχόμεν· πύρρῳ δέ με δεῦρ' ἀγαθόντες
 Τῷ δ' ἔδρα, πρὸς δώμαδ'· ὁ δ' αἶψιν αἶον ἔδωκεν.
 Ἦν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ ἐς ἑμισυγέτο λᾶδρην·
 430 Ἦ ἐγὼ κε νῦν πάντῃ αὐτίς ἀμ' ἡνὶ οἴκαδ' ἔπιω,·
 Ὅρα ἴδω πατὴρ· καὶ μητέρⓈ ὑφ' ἑρπὲς δαΐ,
 Αὐτὸς τ', ἢ γὰρ ἐγὼ εἶμι, καὶ ἀρνεοῖο κατέοντα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μῦθον·
 Ἦν κεν καὶ τὸτ', εἰ μοι ἐθέλωτέ γε ναῦται·
 435 Ὅρα πρὶς ἀθῆναι· ἀπῆμονά μ' οἴκαδ' ἀπάειν.
 Ὡς ἔειπ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμυνον ὡς ἐκέλευεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἑμοσάν τε πλείυθησαν τε ῥ' ὄκρον,
 Τοῖς δ' αὖτις μετίειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μῦθον·
 Σιγῇ νῦν· μή τις με περσυνάδατα ἐπείσιν·
 440 Ὑμετέρῳ ἰτάρῳ, συμβῆνδ' ἢ ἐν ἀγυίῃ,
 Ἦν ἐπὶ κρήνῃ· μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
 Ἐλθὼν ἐξείπῃ· ὁ δ' οἰσάμενⓈ καταθήσθαι
 Δισμῶ ἐν ἀγχιῳ, ὑμῖν δ' ἐτιθέσθαι ὀλεθρῶν·
 Ἀλλ' ἔχετ' ἐν εἰσὶ μῦθον, ἐτείχετο δ' αἶον ὀδαῖατα·
 445 Ἀλλ' ἄτ' κεν δὴ νῆος ποτὶν κίποιο γένηται,
 Ἀγχιῳ μοι ἔπαντα θιῶς ἐς δώματι κίεω.
 Οἶσω γὰρ καὶ χροστὸν ὅτις χ' ὑποχίρειⓈ ἔλθῃ·
 Καὶ δὲ κεν ἀλλ' ἐπὶ εἴβ' ἔρην ἐγὼν ἐδὲ καὶ γέ δόνην·
 Παιδὰ γὰρ ἄνδρες ἐνθ' ἐν μεγάροισι ἀπαιτῶμεν·
 450 Κερδαλέον δὴ τῶν ἀματροχίαινα· δύραζε,
 Τὸν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηὶ· ὁ δ' ὕμιν μὲν ἔειπ' ἄγον·
 Ἄλγεε, ἐπὶ περσυνάδατα πρὸς ἀνδρῶν ἀνδρόπας·
 Ἦ μὲν ἄρ' ὡς εἶπ' ἀπείη πρὸς δώματα καλά·
 Οἱ δ' ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ' ἡνὶ αὖθι μένοντες
 455 Ἐν νηὶ γλαυκῇ βίοντο πολὺν ἑμποδόμενοι.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ κίλη νῆος ἤχθετο τοιοῖσι κείσασιν,
 Καὶ τὸτ' ἄρ' ἀγχιῳ ἔκειτο, ὡς ἀγχιῳ γυναιξί,

His autem ambabus pater meus imperavit
 Cresius Ormenides, similis immortalibus:
 Illuc autem Phœnices navibus inclyti venerunt viri
 Vafri, infinita agentes ludicra nave nigra. 415
 Erat autem patris mei uxor Phœnissa in domo
 Pulchraque magnaue, & splendida opera sciens.
 Hanc autem Phœnices callidi deceperunt:
 Cum lavante quidam primum coit concavam apud navem
 Lecto & amore: quæ mentes decipiunt 420
 Fœmineis muliebribus, etiam si qua proba sit.
 Interrogarat autem postea quæ esset & unde venerit.
 Hæc autem cito admodum patris indicavit altam domum.
 Ex quidem Sidone divite æris gloriot esse:
 Filia autem sum Arybantis ego abunde divitis: 425
 Sed me rapuerunt Taphii latrones viri
 Ex agro venientem: vendideruntque me huc ducentes
 Hujus viri ad domos, hic autem dignum pretium dedit.
 Hanc autem rursus allocutus est vir qui coiverat clam:
 Igitur nunc retro rursus simul nos domum sequereris, 430
 Ut videas patris & matris altam domum,
 Ipsosque, certe enim adhuc sunt, & divites vocantur.
 Hunc autem rursus allocuta est mulier, & respondit verbo:
 Eric & hoc, si mihi velitis nautæ
 Jurejurando fidem dare, me indemnem domum abducturos. 435
 Sic dixit. Illi autem omnes juraverunt sicut jussit.
 At postquam juraveruntque finiveruntque jurjurandum,
 Illis rursus collocuta est mulier, & respondit verbo:
 Tacite agatis nunc, ne quis me alloquatur verbis
 Vestrorum fociorum, occurrens aut in viâ, 440
 Aut forte apud fontem: ne quis ad domum seni
 Profectus dicat, is autem intelligens liget
 Vinculo in difficili, vobisque molliatur mortem.
 Sed habete in mente verbum, & deproperate emptionem viaticorum.
 Sed quando jam navis plena victu fuerit, 445
 Nuncius mihi postea velociter ad domos veniat.
 Portabo enim & aurum quodcumque sub manus venerit:
 Quin & aliud nautum ego volens dederim.
 Fillium enim viri mei in domibus nutrio,
 Petulantem nempe sic temere simul cursitantem foras, 450
 Hunc ducam in navi: hic vobis copiam sum lucrum
 Invenie, ubicumque vendideritis translaum ad diversilingues ho-
 Hæc quidem sic fata abivit ad domos pulchras: (mines.
 Illi autem per annum totum apud nos manentes
 In navem cavam facultates multas emebant. 455
 Sed quando jam cava navis gravata erat illis ad redeundum,
 Tunc nuncium miserunt, qui nunciaret mulieri.

- "Ηλυθ' ἀνὴρ πολυΐδεις ἐμῷ πρὸς δώματα πατρὸς,
 Χρῦσιον ὄρμον ἔχων, μετὰ δὲ ἡλέκτροισιν ἱέρτο·
 460 Τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δημοῖα καὶ πότνια μήτηρ
 Χίρμειν ἀμφοτέρωτον, καὶ ὀρθαλμοῖσιν ὄραντο·
 "Ὀνὸν ὑπὸ χροῖμα· ὃ δ' ἦ τῇ κατένυτε σιωπῇ.
 "Ἦτοι δ' καννύσας κοίλῃν ἐπὶ νῆα βεβήκει.
 "Ἦδ' ἐμὲ χεῖρς ἐλῦσα δόμων ἐξῆγε δύραζε.
 465 Εὖρε δ' ἐνὶ πρὸς δόμῳ ἡμῶν δῖπας ἡδὲ τραπέζας
 Ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἳ μὲν πατέρ' ἀμειπύοντο.
 Οἳ μὲν ἄρ' εἰς θάκον πρὸς μολον, δῆμοί τε θῆμιν.
 "Ἦδ' αἶψα τρεῖς ἄλιστα κατακίύψασ' ὑπὸ κόλπῳ
 "Ἐκρεῖν· αὐτὰρ ἐγὼν ἐτόμην αἰσιφροσύνησι.
 470 Δύσεντό τ' ἥλιος, σκίοισι τε πάσαι ἀγυαί.
 "Ἡμῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἡλθοῦν ἄνα κίοντες,
 "Ἐνθ' ἄρα Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν ἀκύαλος νῆς.
 Οἳ μὲν ἱππὶτ' ἀναβάντες ἐσπείλειον ὕγρὰ κέλευθα,
 Νῶ ἀνακασάμφοι· ἐπὶ δ' Ζεὺς ἔσθ' ἱαλλεν.
 475 Ἐξήμαρ μὲν ὁμῶς πλείωμιν νύκτας τε καὶ ἡμάρ·
 Ἀλλ' ὅτ' ἄρ' ἔδομον ἡμάρ ἐπὶ Ζεὺς ἔθηκε Κρονίων,
 Τὴν μὲν ἱππῖτα γυναῖκα βάλ' Ἀρτίμις ἰοχίαιρα·
 "Ἀντλῶ δ' ἐνδύπνησε πεισῆς ὡς ἐῖναλιν κῆξ·
 Καὶ τὴν μὲν πώκησι καὶ ἰχθύσι κύρμα ζενίωσαι
 480 Ἐκβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ λιτόμην ἀκαχνηδύς ἦτορ.
 Τὸς δ' Ἰθάκῃ ἐπὶλασσε φέρον ἀνέμους τε καὶ ὕδωρ·
 "Ἐνθά με Λαέρτης πείρατο κτεάτεσσιν ἰοῖσιν.
 Οὕτως τήνδ' ἐτε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὀρθαλμοῖσιν.
 Τὸν δ' αὖ διγενὴς Ὀδυσσεὺς ἠμυῖβετο μύθῳ,
 485 Εὐμαί, ἦ μάλα δὴ μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρεας,
 Ταῦτα ἔκασα λόγων ὅσα δὴ πάθεις ἀλγέα θυμῷ.
 Ἀλλ' ἦτοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἰδὼλὸν ἔθηκε
 Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δώματ' ἀρίκεο πολλὰ μυχόσας
 "Ἦπίς, ὃς δὴ τοι παρέχῃ βροτῶν τε πόσιν τε
 490 Ἐνδυκίως· ζῶντις δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ἐγὼ γε
 Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄσπε' ἀλάμῳ ἐνθάδ' ἰκάω.
 "Ὡς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 Καὶ δ' ἐραθέτην δ' ἐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυθα·
 Αἶψα γὰρ ὡς ἦλθεν εὐθροῖος· οἳ δ' ἐπὶ χέρσιν·
 495 Τηλεμάχῃ ἵταροι λύον ἱστία· καὶ δ' ἔλον ἱστὸν
 Καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὄρμιν προέριψαν ἐριτμοῖς.
 Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δ' ἐπρυμνήσι' ἔδρσαν.
 Ἐκ δ' καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
 Δεῖπνον τ' ἐντύνοντο, κερώντῳ τε αἶδισπα εἶνον.
 500 Αὐτὰρ ἐπὶ ποσσὶ καὶ ἰδοῦσιν ἐξ ἔσθ' ἐντο·
 Τοῖσι δ' Τηλεμάχῳ πεπνυμένῳ ἤρχετο μύθων,
 "Τρῆμις μὲν νῦν ἄστυδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγροῖδ' ἐπελεύσομαι ἡδὲ βοτῆρας.

Venit vir multiscius mei ad domos patris ,
 Aureum monile habens , quod electro continebatur :
 Illud igitur in domo famulæ & honesta mater 460
 Manibus tractabant ; & oculis spectabant :
 Pretium pollicitæ , ille autem huic innuebat tacite.
 Atque ubi innuerat cavam in navem ibat.
 Hæc autem me manuprehendens domibus educebat foras.
 Invenit autem in vestibulo & poculum mensas 465
 Virorum convivarum , qui circa meum patrem versabantur.
 Illi quidem in confessum processerant , populi que confabulationem.
 Hæc autem statim tria pocula abscondens sub sinu
 Efferebat , at ego sequebar dementia mea.
 Occiditque sol , & inumbrabantur omnes viæ. 470
 Nos autem in portum inclytum venimus celeriter euntes ,
 Ubi Phœnicum erat virosorum velox in mari navis.
 Hi quidem postea ascendentes navigabant humidas vias ,
 Nobis impositis , Jupiter autem ventum immisit.
 Sex diebus quidem simul navigavimus nocte & die : 475
 Sed quando septimum diem Jupiter fecit Saturnius ,
 Ipsam quidem postea mulierem jaculata est Diana sagittis gaudens ,
 Sentinæ autem insonuit illapsa sicut marina fulica :
 Et hanc quidem phocis & piscibus escam futuram
 Ejecerunt , at ego relictus sum mœstus corde. 480
 Hos autem Ithacæ admovit portans ventusque & aqua :
 Ubi me Laërtes eruit possessionibus suis.
 Sic hanc terram ego vidi oculis.
 Huic autem rursus divinus Ulysses respondit verbo :
 Eumæe , certe valde jam mihi in præcordiis animum movisti , 485
 Ista singula dicens quantos scilicet passus sis dolores animo.
 Sed certe tibi quidem apud etiam malum bonum posuit
 Jupiter , quoniam ad viri domos pervenisti multa perpeffus
 Humani , qui nempe tibi præbet cibumque potumque
 Decenter ; vivis autem bonam vitam : at ego 390
 Multas hominum per urbes postquam erravi huc venio.
 Sic hi quidem talia inter sese loquebantur :
 Dormierunt autem non multum tempus , sed paululum :
 Statim enim Aurora venit pulchro throno conspicua , at in terra
 Telemachi socii solvebant vela : demebantque malum 495
 Rapide , ipsamque navem in portum protrahebant remis.
 Ejiciebantque anchoras , funes autem ligabant.
 Egrediebanturque & ipsi in littus maris ,
 Cœnamque parabant , miscebantque ardens vinum.
 At postquam potus & cibi amorem emiseraut , 500
 His Telemachus prudens occipit sermones :
 Vos quidem nunc ad urbem impellite navem nigram :
 At ego ad agrum ibo & ad pastores.

- Ἑσπείρου δ' εἰς ἄστρ' ἰδὼν ἡμὰ ἔργα κάτειμι·
 505 Ἡῶθεν δὲ κεν ὑμῖν ὁδοιπόριον παρεθίμην,
 Δαΐτ' ἀγὰθην κρείων τε καὶ οἶνυ ἡδυπότοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύδωρ· Δουειδής,
 Πῇ γὰρ ἐγὼ εἶλα τέκνον ἴω; τεῦ δώμαθ' ἴκωμαι
 Ἀνδρῶν οἱ κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν;
 510 Ἡ' ἰδύς σῃς μητρὸς ἴω καὶ σοῦ δόμοιο;
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπεντυμῆν' ἀντίον νύδα,
 Ἄλλως μὲν σ' ἂν ἐγόνη καὶ ἡμέτερόν γε καλούμην
 Ἐρχεσθ'. εἰ γάρ τοι ξενίων ποδὴ· ἀλλὰ σοι αὐτὰ
 Χεῖρον, ἵππῃ τοι ἐγὼν μὲν ἀπίσσευμαι, εἰδὲ σε μήτηρ
 515 Ὀφείται. εἰ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρ' ἐνὶ οἴκῳ
 Φαίνεται, ἀλλ' ἀπο τῆς ὑπερβοίης ἴσον ὑραίγῃ.
 Ἀλλὰ τοι ἄλλον θῶτα παρυσσομαι ὅν κεν ἴκηαι,
 Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαίρην' ἀγλαὸν υἱόν,
 Τὸν νῦν ἴσα θεῶ· Ἰθακήσιοι εἰσορέουσι.
 520 Καὶ γὰρ πολλὸν ἀρεῖς ἀνὴρ, μίμοιεν τε μάλιστ'
 Μητὴρ' ἐμὴν γαμίνην, καὶ Ὀδυσσῆ' ἔχυν.
 Ἀλλὰ τὰ γε Ζεὺς οἶδεν Ὀλύμπῳ αἰδέεσθαι γένων,
 Εἰ καὶ σθην παρὸ γάμοιο τελευτήσῃ κακὸν ἡμᾶρ.
 Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐσπείτατο Διζίδος ὄρνις,
 525 Κίρκῃ, Ἀπόλλων' ταχὺς ἄγγελος· ἐν δ' ὁδῷ
 Τίλλε πείλειαν ἔχων, κατὰ δ' ὅπως χεῖρ' ἔραζε
 Μισσηγὺς νῆος τε καὶ αὐτῆς Τηλεμάχοιο.
 Τὸν δ' ἔπειτα Θεοκλύδωρ ἐτάρην λατύνει καλίστας,
 Ἐν τ' ἄρα οἱ οὐ χεῖρ', ἐπεὶ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε
 530 Τηλέμαχ', ὅτι ἀνὴρ Διὸς ἔτατο Διζίδος ὄρνις.
 Ἐγνων γὰρ μιν ἐς ἅπαντα ἰδὼν οἰωνόν τ' εἶναι.
 Τρῆστέρι δ' ἐκ ἑσθ' ἔγενετο βασιλεύτερον ἄλλο
 Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμῖς καρτεροὶ αἰεὶ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπεντυμῆν' ἀντίον νύδα,
 535 Αἰ γὰρ τέ τοι ξείνῳ ἐπεὶ τετελεσμένον εἶναι
 Τῷ καὶ τάχα γνώης φιλότῃτά τε πολλὰ τε δῶρα
 Ἐξ ἐμοῦ, ὥς ἂν τις σε συναντόμην μακαρίζοι.
 Ἡ, καὶ Πείραμον προσεφώνεε πρὶν ἐταίρην,
 Πείραϊς Κλυτίδῃ, σὺ δέ μοι τὰ περ ἄλλα μάλιστ'
 540 Πείθῃ ἐμῶν ἐτάρην οἱ μὲν Πύλον εἰς ἅμ' ἔποντο·
 Καὶ νῦν μοι δ' ξείνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν,
 Ἐνδυκίως φιλέειν καὶ τιμῆν, εἰσὶν ἐλθῶ.
 Τὸν δ' αὖ Πείραϊς δακρυκλὺτος ἀντίον νύδα,
 Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολλὸν χρόνον ἐνθάδε μίμοις·
 545 Τόνδε δ' ἐγὼ κομίσω, ξενίων δέ οἱ εἰ ποδὴ ἔσται.
 Ὡς εἰπὼν, ἐπὶ νῆος ἔβη, ἐκίλευσε δ' ἐταίρους
 Αὐτὸς τ' ἀμβάειν ἀνά τε περυμνήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἰψ' ἰσθβαίον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθίζον.
 Τηλέμαχ' δ' ὑπὸ πρῶτῳ ἰδὴτατο καλὰ πρῶτῳ,

Vespertinus autem visis meis operibus discedam :

Mane autem vobis itinericum apponam ,

505

Convivium bouum carniūque & vini dulcis potatu.

Hunc autem contra alloquebatur Theoclymenus divinus :

Quo enim ego dilecte fili ibo ? cujus domos adibo

Virorum qui asperæ Ithacæ dominantur ?

An recta ad tuam matrem eam & tuam domum ?

510

Hunc autem Telemachus prudens contra alloquebatur :

Alioquin quidem te ego & nostram juberem *in domum* (bi ipsi

Ire, haud enim tibi hospitalium donorum desiderium *esset* : sed ti-

Pejus foret, quoniam tibi ego quidem abero, neque te mater

Videbit, non enim frequenter procis in domo

515

Apparet, sed seorsum ab his in superiore ædium parte telam texit.

Sed tibi alium virum indicabo ad quem eas,

Eurymachum, Polybi prudentis inclytum filium,

Quem nunc instar Dei Ithacenses suspiciunt.

Etenim longe optimus vir est, cupitque maxime

520

Matrem meam ducere uxorem, & Ulyssis honorem habere.

Sed hæc Jupiter scit olympius in æthere habitans,

An & ipsis ante nuptias perficiet malum diem.

Sic ei locuto volavit dextera avis,

Accipiter, Apollinis velox nuncius : in autem pedibus

525

Vellebat columbam tenens, deorsumque pennas fundebat ad terram

In medio navisque & ipsius Telemachi,

Hunc autem Theoclymenus seorsum à sociis vocans,

Manu prehendit, verbumque dixit, ac compellavit :

Telemache, non sine Deo volavit dextera avis.

530

Cognovi enim eam contra intuitus auguralem esse.

Vestro autem non est genere dominantius aliud

In populo Ithacæ, sed vos potentes semper.

Hunc autem statim Telemachus prudens contra alloquebatur :

Utinam quidem hoc hospes verbum perficiatur.

535

Utique cito cognosceres amicitiamque multaue dona

A me, adeo ut aliquis te occurrens beatum diceret.

Dixit, & Piræum allocutus est fidum socium :

Piræe Clytide, tu enim mihi in aliis etiam *rebus* maxime

Obsequeris meorum sociorum qui me in Pylum secuti sunt :

540

Et nunc mihi hunc hospitem ducens in domibus tuis,

Studiose ama & honora, doceo veniam.

Hunc autem rursus Piræus lancea inclytus contra alloquebatur :

Telemache, si quidem tu multo tempore hic maneas :

Hunc tamen ego curabo, hospitaliumque muneram ei desiderium

Sic locutus navein conscendit, jussitque socios (haud erit. 545

Ipsosque ascendere, atque funes solvere,

Hi autem statim ascendebant, & in sedibus sedebant.

Telemachus autem sub pedibus ligavit pulchra calceamenta,

Sumpſitque fortem lanceam acuminatam acuto ære, 550
 Navis à tabulatis, illi autem funes ſolverunt.
 Surſumque adigentes *navem* navigabant in urbem, ſicut jufferat
 Telemachus dilectus filius Ulyſſis divini. (in cortem
 Ipſum autem celeriter progredientem pedes ferebant, donec venit
 Ubi ei erant fues perquam multæ, apud quas ſubulcus
 Bonus commorabatur, heris bene cupiens.

ARGUMENTUM LIBRI XVI. ODYSSEÆ
 HOMER I.

Post adventum Telemachi in agrum, Eumæus in urbem
 mittitur qui debebat nunciare præſentiam heri ſui. Fit
 autem deinceps Ulyſſis apud filium agnitio ſecundum volun-
 tatem Minervæ, & ad inſidias Telemachi ordinatorum in
 urbem reverſio.

II. Telemachus agnoſcit patrem ſuum.

IN caſa autem Ulyſſes & divinus ſubulcus
 Parabant prandium ſimul cum aurora, incendentes ignem,
 Emiſeruntque paſtores cum congregatis ſuiſus.
 Circa Telemachum autem adulabantur canes latratores,
 Neque allatrabant advenientem: intellexit autem diſ Ulyſſes &
 Adulantes canes, circumque ſonus venit pedum.
 Statim autem Eumæum verbis velocibus allocutus eſt:
 Eumæe, certe omnino aliquis tibi veniet huc ſocius,
 Vel etiam notus alius: quoniam canes non latrant,
 Sed adulantur: pedum autem ſubtus ſonum audiſ. 10
 Nondum totum dictum erat verbum, cum ejus dilectus filius
 Stetit in veſtibus, ſtupefaetus autem proſiliit ſubulcus:
 Eque ejus manibus ceciderunt vaſa, quibus laborabat
 Miſcens nigrum vinum, iſque obviam ibat hero:
 Oſculatusque eſt ipſius caputque & ambo lumina pulchra, 15
 Manusque ambas, tenera autem ei excidit lacryma.
 Utque pater ſuum filium amanter excipit
 Venientem ex longinqua terra decimo anno,
 Solum unicum in ſenectute genitum, ob quem dolores multos paſ-
 Sic tunc Telemachum divinum diſ ſubulcus 20 (ſus eſt.
 Totum oſculatus eſt, amplectens tanquam ex morte elapſum.
 Et ſens verbis velocibus alloquebatur:
 Veniſti Telemache, dulce lumen: neque te ego
 Me viſurum autumabam poſtquam iveras navi ad Pylum:
 Sed age nunc ingredere dilecte fili, ut te animo 25
 Delectes inſpiciens recens aliunde domum reverſum.
 Non enim frequenter in agrum venis neque ad paſtores,
Odysſea. G g

- Ἄλλ' ἐπιδημεύεις· ὥς γδ νύ τοι εὐαδὲ θυμῷ,
 Ἄνδρῶν μνηστῆρον περσορᾶν αἰδηλὸν ἄμιλον.
- 50 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον νῦδα,
 Ἔσταις ἕτας ἅττα· σίβην δ' ἐνὶ ἰνδοσίῳ ἰκέσθαι,
 Ὅρεα σὶ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἶδω, καὶ μῦθον ἀκούσω,
 Εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μῦθ' ἢ τίς ἦδ' ἄνδρῶν
 Ἄλλ' ἐγὼν· Ὀδυσσεύς δ' αὖτε εὐνὴν,
- 55 Χρῆς ἐμνοῖσιν καὶ ἀράχνηα κείται ἔχουσα.
 Τὸν δ' αὖτε περσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 Καὶ λῆν κίνη γε μῦθ' ἐτελέετο θυμῷ
 Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ
 Φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἡμέματα δακρυχέεσσιν.
- 60 Ὡς ἀρεὰ φωνήσας· οἱ ἐδέξατο χαλκεὸν ἔγχος.
 Αὐτὰρ ὃν εἶπ' ἰὼν, καὶ ὑπὲρβη λαόνον ὑδόν.
 Τῷ δ' ἴδμεν ἐπιόντι πατὴρ· ὑπόειζεν Ὀδυσσεύς.
 Τηλέμαχος δ' ἐτίσσειν ἐρήτυς, φωνήεν τε,
 Ἦσ' ὦ ξύν· ἡμῖς ᾗ καὶ ἄλλοθι δὴ μὲν ἔειπεν
- 65 Σταθμῶν ἐν ἡμετέρῃ· παρὰ δ' ἄνδρ' ὅς καταδήσθ'·
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' ἄρ' ἔειπε· τῷ δ' ἐν συβώτῃ
 Χεῦν ὑπο χλωρᾶς ῥάπας καὶ κῶας ὑπὲρβαν,
 Ἔνθα καθίζετ' ἔπειτα Ὀδυσσεύς· εἰλ' οὐκ οἶός.
 Τοῖσιν ᾗ κρητὼν πίνοντας παρήθηκε συβώτης
- 70 Ὀπταλίαν, ἃ ῥα τῇ περσιτέρῃ ὑπέλεπον ἰδόντες·
 Σίπην δ' ἐασυμέναν· παρηνήνεν ἐν κανέσιον,
 Ἐν δ' ἀρεὰ κισυβίῳ κίνη μελινδία οἶνον.
 Αὐτὸς δ' ἀντίον ἔξεν Ὀδυσσεύς· Δαίμον.
 Οἱ δ' ἐφ' ὀνείαδ' ἰτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἔαλλον.
- 75 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔργου ἦντο,
 Τῇ τότε Τηλέμαχος περσιφώνεις θίγει ὕπερβον,
 Ἄττα, πόθεν τοι ξύν ὁδ' ἰκίτο; πῶς δὲ ἰ ναῦται
 Ἦσαντες εἰς Ἰθάκην; τίνες ἐμῶν εὐχετόωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τι ἐπέειπ' οἴομαι ἐνδοσίῳ ἰκέσθαι.
- 80 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Εὐμαῖς συβώτα,
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι τέκνον ἀληθῆα πάντα ἀγορεύσω.
 Ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχεται εὐρυάων·
 Φησὶ δ' πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστρα δινηδύναι
 Πλαζόμενος· ὥς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τὰ γε δαίμων.
- 85 Νῦν δ' αὖ Θεοπερεσῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ὑποδράς
 Ἠλυθ' ἐμὸν πρὸς στήμον· ἐγὼ δὲ σοὶ ἐγυμάλισσ'·
 Ἐξον ὅπως ἐθέλεις· ἰκέτης δὲ τοι εὐχεται εἶναι.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον νῦδα,
 Εὐμαί, ἢ μάλα τέ τοι ἔπος θυμολγὸς εἴπεις,
- 90 Πῶς γδ δὴ τ' ξύνον ἐγὼν ὑποδίζομαι οἶκον;
 Αὐτὸς μὲν νῆος εἰμὶ, καὶ ἔπος χερσὶ πέποιδα
 Ἀνδρῶν ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις περσιτέρως χαλεπήνῃ·
 Ματρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μορμηγέει,

Sed apud populum manes : sic enim placuit animo,
Virosum procorum adspicere perniciosam turbam.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur : 30

Erit sic frater senex, tui enim causa huc venio,
Ut te videam oculis, & sermonem *tuum* audiam,
An mihi adhuc in domibus mater manet aut aliquis jam
Virosum alius *eam* duxit uxorem : Ulyssis autem forte torus,
Ob vacuitatem cubationis turpes araneas jacet habens. 35

Hunc autem rursus alloquebatur subulcus princeps virosum :
Et quidem omnino illa manet patienti animo
Tuis in ædibus : ærumnosæ autem ei semper
Pereunt noctesque & dies lacrymas fundenti.

Sic utique vociferans, ejus suscepit æream lanceam. 40
At hic introiuit, & transiuit lapideum limen.
Huic autem sedem adeunti pater cessit Ulysses.

Telemachus autem altrinsecus prohibebat compellabatque :

Sede ô hospes, nos autem & alibi inueniemus sedem
Tugurio in nostro, adestque vir qui deponet. 45

Sic dixit. Ille autem rursus iuit scissum, huic autem subulcus
Substravit viridiâ virgulta & pellem desuper,
Illic sedit postea Ulyssis dilectus filius.

His autem carniû lances apponebat subulcus
Assarum, quas scilicet priori *die* reliquerant edentes : 50

Panem autem festinanter accumulabat in canistris,

Inque poculo miscebat dulce vinum.

Ipse autem è regione sedit Ulyssis divini.

Atque illi in dapes paratas appositas manus mittebant.

At postquam potus & cibi amorem emiserant, 55

Tunc scilicet Telemachus alloquebatur divinum subulcum :

Frater senex, unde tibi hospes hic venit? quomodo autem ipsum
Duxerunt in Ithacam? quinam se esse gloriabantur? (naviæ
Non enim ipsum pedestrem puto huc venisse.

Hunc autem respondens alloquebaris Eumæ subulce : 60
Equidem tibi fili vera omnia dicam.

Ex Creta quidem genus suum prædicat spatiosa :

Dicit autem *se* multas in hominum urbes divertisse

Errabundus, sic enim ei destinavit ista Deus.

Nunc autem contra Theſprotorum virosum ex nave elapsus, 65

Venit meum ad stabulum, ego autem tibi in manus *eum* dabo :

Fac quomodo vis, supplicem autem tibi se profitetur esse.

Hunc autem rursus Telemachus prudens allocutus est :

Eumæ, certe nimis hoc verbum animo *meo* grave dixisti,

Quomodo enim jam hospitem ego suscipiam domi? 70

Ipse quidem juvenis sum, & nondum manibus ausim

Virum tueri, quando quis prior laceſſat :

Matri autem meæ bisariam animus in præcordiis cogitat,

- Η" αὐτῷ παρ' ἑμοί τε μέλη, καὶ δῶμα κομίζῃ.
 75 Εὐνὴν τ' αἰδομένη πύσιν· δῆμόν τε φῆμιν,
 Η" ἤδη ἄμ' ἴσονται Ἀχαιοὶν ἔσις ἄριστος·
 Μνάται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ καὶ πολὺς τε πόρροισιν.
 Ἄλλ' ἦτοι καὶ ξείνον, ἔπει τιόν ἔμετο δῶμα,
 ἵσσω μιν χλαϊνὰν τε χιτῶνά τε, ἱμάτια καλὰ·
 80 Δόσω δ' ἔξω· αἰεθλῆς καὶ πύσιν πείδιλα,
 Πέμψω δ' ὅσπῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
 Εἰ δ' ἰδέμεν σὺ, κόμισσον ἐνὶ σταθοῖσιν ἐρύξας·
 ἱμάτια δ' ἐνθάδ' ἔγωγε πέμψω καὶ σῖτον ἅπαντα,
 Ἐδμεναι, ὥς ἂν μή σε κατατρέχη καὶ ἱταίρης.
 85 Κίσει δ' ἂν ἔμιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἑώμε·
 Ἐρχομένη· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι,
 Μὴ μιν κερτομέωσιν, ἑμοὶ δ' ἄχθος ἵσπται αἰών.
 Πρᾶξαι δ' ἀργαλέον τί μετὰ πλεονεσιῶν ἔοντα
 Ἄνδρα καὶ ἱεθιμον· ἐπεὶ πολὺ φέρτερόν εἰσι.
 90 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 ὦ φίλ', ἔπει δὴν μοι καὶ ἀντίφασθαι θέμις ἐστίν,
 Ἥ μάλα μιν καταδάπτει ἀέκοντες φίλον ἦτορ,
 Οἷα φατέ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάσθαι.
 Ἐν μεγάροισιν αἰετὶ σίθιν τοιάδε ἔοντες·
 95 Εἰπέ μοι καὶ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, καὶ σὶ γὰρ λαοὶ
 Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεῷ ἑμῷ·
 Ἥ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι· οἷσιν παρ' ἀνὴρ
 Μαρναμένοισιν ἑτίποιθε, καὶ εἰ μέγα νείκε' ὄρηται.
 Αἶ γὰρ ἔγῃν ἔγωγε νείκε' εἶην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
 100 Ἥ παῖς ἐξ Ὀδυσσοῦ ἀμύμονος, καὶ αὐτὸς
 Ἐλθοὶ ἀλκίτευσον· (ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδ' αἶψα)
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἄσπετον ἑμῷ κάρη τάμοι ἀλλότριος φάος,
 Εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισιν κακὸν πάντεσσι γιγνώμην,
 Ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδῃσιν Ὀδυσσοῖσιν.
 105 Εἰ δ' αὖ με πολλοὺν δαμασάατο μένον ἔοντα,
 Βελομένον καὶ ἐν ἑμοῖσι κατακτάμενον μεγάρῳ
 Τεθναίνον, καὶ τὰδε γὰρ αἶψα αἰκία ἔργ' ὀρέσθαι,
 Ζεῖναι τε σφραγισμένους, δμῶας τε γυναῖκας
 Ρυζάζοντας αἰκελίῳσιν κατὰ δῶματα καλὰ·
 110 Καὶ οἶνον διαφυσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας
 Μάψ' αὐτὰς ἀτέλεσεν, ἀννύσθω ἐπὶ ἔργῳ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος ἀπειρυμένον ἀντίον κῆρα,
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι ξεῖτε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύουσα,
 Οὐτέ τι μοι πάς δημόν ἀπυχθόμενον χαλεπαίνει,
 115 Οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι· οἷσιν παρ' ἀνὴρ
 Μαρναμένοισιν ἑτίποιθε, καὶ εἰ μέγα νείκε' ὄρηται.
 Ὃνδε γὰρ ἡμετέραν γενεὴν μένωσιν Κρονίων·
 Μᾶλλον Λαέρτην Ἀρκείσιον υἱὸν ἔτικτε,
 Μᾶλλον δ' αὖ Ὀδυσσεὺς πατὴρ τέμει· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς·

An illie apud me maneat, & domum curet,
 Torum verens mariti populiq; famam, 75
 An jam una sequatur Achivorum *cum* quicumque optimus
 Procat in domibus vir & plurima dat.
 Sed equidem hospitem, quoniam tuam venit in domum,
 Induam ipsum lænaque tunicaque vestibus pulchris:
 Et dabo ensē ancipitem & pedibus calceamenta, 80
 Mittamque quo ipsum cor animusque jubet.
 Si autem vis tu, curato in stabulis detinens:
 Vestes autem huc ego mittam & cibum omnem,
 Ad edendum, ne te comedit & socios, *i. e. vestra omnia.*
 Illuc autem haud ipsum ego ad procos sivero 85
 Ire: nimis enim sceleratam contumeliam habent,
 Ne ipsum convitiis proscindant, mihi autem dolor erit gravis.
 Efficere autem difficile est aliquid inter plures
 Virum etiam fortem, quoniam multo potentiores sunt.
 Illum contra alloquebatur multum tolerans divinus Ulysses. 90
 O amice, quoniam mihi etiam æternis dicere fas est,
 Certe valde meum corroditur audientis dilectum cor,
 Qualia dicitis procos injusta machinari
 In ædibus, ingratis tuis, cum talis tantusque sis.
 Dic mihi an voluntarius domaris, an te homines 95
 Oderunt per populum, sequentes Dei vocem:
 An fratres accusas: quibus vir
 Pugnantibus confidit, & si magna contentio moveatur.
 Utinam enim ego sic juvenis essem hoc in animo,
 Vel filius ex Ulyssē inculpato, vel etiam ipse 100
 Veniat errabundus: (adhuc enim etiam spei copia est)
 Statim postea meum caput præcidat alienus vir,
 Ni ego illis malum omnibus fiam,
 Veniens in domum Lærtiadæ Ulyssis.
 Contra autem si me multitudine domarent solum, 105
 Mallet in meis interfectus ædibus
 Mori, quam hæc sempor indigna opera videre,
 Hospitesque vexatos, famulasque mulieres
 Illos violantes indigne in domibus pulchris:
 Et vinum exhaustum, & cibum comedentes 110
 Temere sic nequicquam, sine ullo operis profectu.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
 Enimvero ego tibi hospes perquam indubitate dicam:
 Neque mihi omnis populus intensus irascitur,
 Neque fratres accuso, quibus vir 115
 Pugnantibus confidit, etiamsi magna contentio moveatur.
 Ita enim nostrum genus solitarium fecit Jupiter:
 Solum Lærtē Arcesius filium genuit,
 Solum autem rursus Ulyssē pater genuit: at Ulysses
G g iii

- 120 Μῆνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τέκον λίαν, ἔδ' ἀπὸν κτεῖν
 Τῶν νῦν δυσμάρης μάλα μυεῖσι εἰς ἐνὶ οἴκῳ,
 "Οἶοι γὰρ νήσοισιν παρκεκρίσιν ἀεῖται,
 Δελχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλίσσῃ Ζακύνθῳ,
 'Ηδ' ὅσοι περὶ αὐτὴν Ἰθάκῃ κατακοιρανέσσιν,
- 125 Τόσσοι μῆνερ' ἐμὴν μνῶνται, τρήχεσι δ' οἶκον.
 Ἡ δ' ἔτ' ἀνείηται συγχερὲς γάμον, ἔτε τελευταίῃ
 Ποίησά δύνатаι. τοὶ δ' ἐθινυδυσσιν ἰδόντες
 Οἶκον ἐμὸν· τάχα δὴ με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
 'Αλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γένεσι κῆται.
- 130 Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θάσσον, ἐχέρουν Πηνελόπειῃ.
 Εἰπ' ὅτι οἱ σῶς εἰμι, καὶ ἐκ Πύλλε εἰλήμεθα.
 Αὐτὰρ ἔγῳν αὐτῇ μῆνι· σὺ δ' εὖρε νείεσθαι,
 Οἷη ἀπαγγέλλας· ἥδ' ὁ δ' ἄλλαν μὴ τις Ἀχαιῶν
 Πευθιάδῃ. πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ παλαιὰ μηχανόωνται.
- 135 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Εὐμαιὸς σὺβώτα·
 Γινώσκω, ἔρηνω· τὰ γὰρ δὴ νοεῖντι καλῆναι.
 'Αλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ αἰτρεκίῳ πατάλιζον,
 Εἰ καὶ Λαίρτη αὐτὴν ὁδὸν ἀγγέλλῃ ἔλθω
 Δυσμάρης· ὅς τινος μὲν Ὀδυσσῆος μὲν ἀχέων,
- 140 Ἔργατ' ἐποπτεύσκει, μετὰ θυμῶν τ' ἐνὶ οἴκῳ
 Πίνε καὶ ἥδ' ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀνάγοι·
 Αὐτὰρ νῦν ἐξ εἴ σὺγε ὄχλω ἰπὶ Πύλονδε,
 Οὐπω μιν φασὶν παγέμεν καὶ ποίμεν αὐτῶς,
 Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδύν, ἀλλὰ σοναχῇ τε γόῳ τε.
- 145 Ἦσαι ὀδυρόμενος, ἐθινύθῃ δ' αἶμα ὀστέον χερσίν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον κῆδα,
 "Αἴλιον, ἀλλ' ἐμπης μιν ἰάσομεν, ἀχλύμεν περ.
 Εἰ γὰρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
 Πρῶτον κεν τῷ πατρὸς ἐλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
- 150 Ἀλλὰ σὺ γ' ἀγγέλλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγρὸς
 Πλάζεσθαι μετ' ἐκείνον. ἀτὰρ πρὸς μῆτιρα εἰπεῖν,
 Ἀμειπόλον ταμῖν ὀτρυνέμεν ὅττι τάχιστα
 Κρύβδην· κείνη γάρ κεν ἀπαγγέλλει γέροντι.
 Ἦ ῥά, καὶ ὅσος σφοδρὸν· ὁ δ' εἰλετο χερσὶ πῶδιλα·
- 155 Διτάρμενος δ' ἐπὶ ποσσὶ πόλινδ' ἔειπ' ἄρ' Ἀθήνην.
 Λῆθην ἀπὸ σαθμοῖο κίων Εὐμαῖος ὑφορβός·
 'Αλλ' ἦγε χερδὸν ἦλθε, δέμας δ' ἦκετο γυναικί
 Καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖη.
 Στῆ δ' κατ' ἀντίδυσρον κλισίῃς Ὀδυσσῆος παύσασα.
- 160 Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἰδὼν ἀντίον, ἔδ' ἐνόησε·
 (Οὐ γὰρ πῶ πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς)
 'Αλλ' Ὀδυσσεύς τε κύνες τε ἰδὼν· καὶ ῥ' ἐχ' ὑλάοντο,
 Κνυζήμεν δ' ἐπέρχοντο διὰ σαθμοῖο φέκεσθαι.
 Ἡ δ' ἄρ' ἐπὶ ὀρῦσι νῆες· νόσος δ' ἦτορ Ὀδυσσεύς·
- 165 Ἐκ δ' ἦλθεν μέγα ῥοιο παρὰ μέγα τυχίον αὐλῆς

Solum me in ædibus generatum liquit, neque fructus est. 129
 Quorum nunc inimici nimis multi sunt in domo.
 Quotquot enim insulis dominantur optimi,
 Dulichioque Samæque, & sylvas Zacyntho,
 Aut quicumque asperam Ithacam regunt imperio,
 Tot matrem meam petunt, consumuntque domum. 129
 Illa autem neque abnegat odiosas nuptias, neque finem
 Facere potest: hi autem corrumpunt comedentes
 Domum meam, citoque perdent & me ipsum.
 Sed ea quidem Deorum in genibus jacent.
 Frater senex, tu vero valde cito, prudenti Penelopæ 130
 Dic quod ei salvus sum, & ex Pylø veni.
 At ego hic manebo: tu autem huc redi,
 Soli nunciato: aliorum autem nullus Achivorum
 Audiat, multi enim mihi mala machinantur.
 Hunc autem respondens alloquebaris Eumæe subulce: 135
 Cognosco, sapio: hæc jam intelligentem jubes.
 Sed age mihi hoc dic & vere narra,
 An & Laërte eadem via nuncius eam
 Infelici: qui hætenus quidem Ulyssis causa valde dolens,
 Operaque spectabat, cum famulisque in domo 140
 Bibebat & comedebat quando animus in pectore juberet:
 At nunc ex quo tu ivisti navi ad Pylum,
 Nondum ipsum dicunt comedisse & bibisse plane,
 Neque opera inspexisse, sed suspirioque luctuque
 Sedet lamentans, tabetque circum ossa cutis. 149
 Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
 Tristius, sed ramen ipsum sinamus, dolentem licet.
 Si enim aliquo modo essent proprii arbitrii omnia hominibus,
 Primum patris eligeremus reditus diem.
 Sed tu ubi nunciaveris redito, neque per agros. 150
 Erra ad illum: at matri dicito,
 Famulam promam ut mittat quam citissime
 Clam, illa enim nunciarit seni.
 Dixit, & ire jussit subulcum, ille cepit manibus calceamenta:
 Ligansque sub pedibus ad urbem ivit, neque Minervam 155
 Latuit à stabulo iens Eumæus subulcus:
 Sed hæc prope venit, corpore autem similis erat mulieri
 Pulchræque magnæque, & splendida opera scienti.
 Stetit autem in vestibulo casæ Ulyssi apparens:
 Neque Telemachus vidit coram, neque animadvertit: 160.
 (Non enim omnibus Dii apparent manifesti)
 Sed Ulyssesque canesque viderunt: & non latraverunt:
 Cum gemitu autem aliorum per stabulum fugiebant.
 Hæc autem superciliis innuit, intellexit autem divinus Ulysses
 Exivitque domo extra magnum murum cortis: 165.

- Στῇ δ' ἑσπέρῳ αὐτῆς. τὸν δ' ὑπερτίσπειν Ἀθήνη·
 Διογνὲς Παιρτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 "Ἦδ' ἔτι τῶν σφ' παίδων ἐπὶ φάος, μὴδ' ἐπικυβεῖ,
 "Ὡς ἀν' ἡμετέρῃσι θάνατον κ' κῆρ' ἀφ' ἑσθλῶν
 170 Ἐρχηθῶν περὶ αἵσιν ἀπεκλυτὸν. ἐδὲ ἰγὰ αὐτῶ
 Διὸς δ' ὑπὸ σφῶν ἔτομαί μεμαυῖα μάχεσθαι.
 "Ἦ, κ' χρυσὴν ῥάβδον ἐπιμάσασατ' Ἀθήνη.
 Φάει μὲν οἱ περὶ τὸν εὐπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
 Θῆκε αὐρὶ σθῆτα· δέμας δ' ὤρελλε κ' ἴσιν.
 175 Ἀφ' ἧς μελαρχεῖνς γένετο, γαυμοὶ δ' ἰάνουθεν·
 Κυάνεα δ' ἐγένοντο ἐθιερᾶδες ἀμρὶ γένιον.
 "Ἦ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξασα, πάλιν κῆρ' αὐτὰρ Ὀδυσσεύ.
 "Ἦνεν ἑς κλισίῃν. θάμβησεν δὲ μιν εἰλῶν υἱός.
 Ταχέως δ' ἐπύθετο βάλ' ὄμματά, μὴ θεὸς μιν·
 180 Καί μιν φωνήσας ἔπια σπτερόντα περσπύδα,
 "Ἀλλοῖος μοι ζῶντο φάνης νέον ἢ πάρεσθιν,
 "Ἀλλὰ δ' ἔματ' ἔχης, καὶ τοι χερσὶν ἐκ ἰδ' ὁμοῖοι.
 "Ἦ μάλα τίς θεὸς ἴσιν τοι κερὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 "Ἀλλ' ἴληθ', ἵνα τοι κίχαρσιμῶν δώσωμεν ἱερῶ,
 185 Ἦδὲ χρύσια δῶρα στυγμῶν. φρίδω δ' ἡμίον.
 Τὸν δ' ἡμίθετ' ἔπειτα πολύτλας διῶ· Ὀδυσσεύς,
 Οὐτὶς τοι θεὸς ἔμμε· τί μ' ἀθανάτοισιν ἴσθης;
 "Ἀλλὰ πατὴρ τίος ἔμμε, τῷ εἵνεκα σὺ σιναχίζων
 Πάχης ἄλγεια πολλὰ, βίης ὑποδύμῳ ἀνδρῶν.
 190 "Ὡς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσει, καὶ δὲ παριών
 Δάκρυον ἦκε χαμαῖ· σφάει δ' ἔχε παλιν αἰεὶ.
 Τηλέμαχ' δ' (ὃ γὰρ πᾶσι πεινέτο ὃν πατέρ' ἔει)
 "Ἐξ αὐτῆς μιν ἔπεισαν ἀμειβόμεν περσέειπεν,
 Οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἴσιν πατέρ' ἔμμε· ἀλλὰ με δαίμων
 195 Θέλει, ὅτ' ἐπὶ μάλλιν ὀδυρόμεν σιναχίζω.
 Οὐ γὰρ πῶς ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόωντο
 "Ὡς αὐτῶ γε νῶν, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπέλθων,
 "Ρηιδίως ἐδάλλον δῖον γένον ἠδὲ γέροντα.
 "Ἦ γὰρ τοι νέον ἔσθ' ἀνὴρ γέρον κ' αἰκία ἴσσο,
 200 Νῦν δ' ἐπεὶ θεοῖσιν ἴσθης οἱ κερὸν εὐρὺν ἔχουσι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος περσέειπεν πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Τηλέμαχ', ὃ σὺ τίς κε φίλον πατέρ' ἔνδον ἴοντα
 Οὐτέ τι θαυμάζω περὶ ὧν ἔτ' ἀγάσασθαι.
 Οὐ μὲν γὰρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐκείσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς.
 205 Ἀλλ' ἴδ' ἰγὰ τοῖσδε, παθὼν κακὰ, πολλὰ τ' ἀνατλάς,
 "Ἠλυθὼν εἰκοσὶν ἔτι εἰς πατρίδα γαίαν.
 Αὐτὰρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγέλειν,
 "Ἦγέ με τοῖον ἔθηκεν ὅπως ἐδέλφ' (δύναται γο)
 "Ἄλλοτε μὲν στωχῶ ἱναλίχκον, ἄλλοτε δ' αὐτῶ
 210 Ἀτρεὶ νέον κ' καλὰ πειρὶ χερσὶ ἔματ' ἔχοντι.
 "Ρηιδίον δ' ἐπεὶ τίς κε κερὸν εὐρὺν ἔχουσιν,

Stetit autem ante ipsam, illum autem allocuta est Minerva:

Generose Laërtiade multiscie Ulysses,
Jam nunc tuo filio verbum dic, neque occulta,
Ut procis mortem & fatum machinati
Eatis ad urbem inclytam, neque ego ipsa
Diu procul à vobis ero prompta pugnare. 170

Dixit, & aurea virga palpavit Minerva.
Vestem quidem ei prius bene lavatam & tunicam
Posuit circum pectora, corpusque auxit & vigorem.
Rursumque fuscus colore factus est, genæque distendebantur: 175
Cyanei autem facti sunt pili circa mentum.
Illa quidem sic ubi fecit, abivit: at Ulysses
Ivit in tugurium, admirabatur autem ipsum dilectus filius.
Timens autem aliorum vertebat oculos, ne Deus esset,
Et ipsum compellans verbis velocibus alloquebatur: 180

Alius mihi hospes appares jam quam ante,
Aliaque vestimenta habes, & tibi cutis haud amplius similis.
Certe prorsus aliquis Deorum es qui cælum latum habitant.
Sed placatus sis, ut tibi grata demus sacra,
Et aurea dona præparata, parceque nobis. 185

Huic autem respondit postea pertolerans divinus Ulysses:
Non aliquis Deus sum, cur me Diis assimilas?
Sed pater tuus sum, cujus gratia tu suspirans
Pateris dolores multos, violentias tolerans virorum.

Sic fatus filium osculabatur, perque genas 190
Lacrymam mittebat humi, ante se autem tenebat continenter.
Tel. machus autem (nondum enim persuasus erat suum patrem esse)
Rursus ipsum verbis excipiens alloquebatur:

Haud tu Ulysses es pater meus, sed me Deus
Decipit, ut adhuc magis flens suspirem. 195
Non enim ullo modo mortalis vir ista machinaretur
Sua ipsius mente, nisi Deus ipse adveniens,
Facile volens faciat juvenem & senem.

Certe enim modo eras senex & indecenter indutus eras,
Nunc autem Diis similis es qui cælum latum habitant. 200
Illum vicissim alloquebatur consiliis dives Ulysses,
Telemache, non te decet dilectum patrem intus versantem
Neque mirari supra modum neque stupere.

Non enim amplius alius veniet huc Ulysses.
Sed ipse ego talis, passus mala, multaue tolerans, 205
Veni vigesimo anno in patriam terram.

At tibi hoc opus est Minervæ prædatrix,
Quæ me talem fecit uti vult: (potest enim)
Alias mendico similem, alias rursus
Viro juveni & pulchras circum corpus vestes habenti. 210
Facile enim est Diis qui cælum latum habitant,

Ἡμῶν κρυφῆται θνητὸν βροτὸν ἡδὲ κακῶστα.

Ὡς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἔζητο. Τηλέμαχος δ' ἔ

Ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἰδὼλὸν ὀδύριτο δάκρυα λείβων.

215 Ἀμφοτέρωσι δ' τοῖσιν ὑπ' ἡμεῖς ἄρτο γόοιο·

Κλαίον δ' λιγύας, ἀδινώτερον ἢ τ' εἴηται

Φῆται ἢ αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες, οἷσί τε τέκνα

Ἀχρόστα ἐξέλοντο παρὰ πεισιναὶ γενεάδαι.

Ὡς ἄρα τοὶ γ' ἔλκευον ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον ἔχον.

220 Καὶ νῦν κ' ὀδυρομένοισιν ἰδὺν φάτο· ἡλίαιο,

Εἰ μὴ Τηλέμαχος περσεύωνεν ἐν πατέρ' αἴψα,

Ποίην γὰρ τῶν δειρῶν πατέρ' εἶλε νῆϊ σε ταῦτα;

Ἥραγον εἰς Ἰθάκην; τίνας ἡμῶν ἐυχύνοντο;

Οὐ μὲν γάρ τι σε πείζον οἶομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.

225 Τὸν δ' αὖτε περσεύειπε πολυτλας Διὸς Ὀδυσσεύς;

Τοιγὰρ ἐγὼ τοι τέκνον ἀληθεῖν καταλέξω,

Φαίηκίς μ' ἄραγον ταυσίχλυτοι, εἴτε κ' ἄλλας

Ἀνδρώπας πέμπουσιν, ὅτις σφίς εἰσαρκεῖται.

Καί μ' εἶδοιτ' ἐν νῆϊ θυῖ ἐπὶ πόντον ἄγοντες

230 Κἀτίθισαν εἰς Ἰθάκην. ἴπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα,

Χαλκὸν τε, χρυσόν τε ἄλλας, ἰδὲ πᾶσι δ' ὕφαντίν.

Καὶ τὰ μὲν ἐν σπηῖσι θιῶν ἰότητι κίονται·

Νῦν δ' αὖ διὸρ ἱκίμην ἐποδημοσύνησιν Ἀθάνας,

Ὅτε καὶ δυτιδρῖσαι φόνε παῖε βυλιύσταρδαι.

235 Ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀειδήσας καταλέξω,

Ὅρ' εἶδω ἔσσοι τε κ' οἵτινες ἀντρες εἰσὶ.

Καὶ κεν ἡμὸν πατὰ θυμὸν ἀμύνοντα μνηστῆρας,

Φερόμεναι εἴκειν νῶϊ δυησόμεν' ἀντιβέστας

Μένω αὐτοῖ' ἄλλων, ἢ κ' διζησόμεν' ἄλλας.

240 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος ἀππηυμένε· ἀντίον κῦδος δ'

Ὡ πατέρ, ἦτοι σῆο μέγα κλέος αἶεν ἄκρον,

Χειρὰς τ' αἰχμητὴν ἔλκεναι κ' ἐπίρρονα βελὴν.

Ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες· ἄρα μ' ἔχῃ· εἰδὲ κεν εἴη

Ἀνδρα δύω πολλοῖσι κ' ἰσθίμοισι μάχεσθαι.

245 Μνηστῆρον δ' ἔτ' ἄρ' ὀκτὸς ἀτρικίς, εἰδὲ δ' οἷαι,

Ἀλλὰ πολὺ πλείονες· τάχα δ' εἴσιναι ἐνθάδ' ἀειδήσας

Ἐκ μὲν Δωλιχίοιο δύω κ' πεντήκοντα

Κῆρον κελαιμόναι, ἔξ δ' ὀκτὸς ἑσονται.

Ἐκ δ' Σάμης πείσυνες τε κ' εἴκοσι κῆρον ἔσονται.

250 Ἐκ δ' Ζακύνθου ἔσονται εἴκοσι φῶτες Ἀχαιῶν.

Ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης, δυοκαίδεκα πάντες ἀερίοι·

Καὶ σπιν ἄμ' ἐσὶ Μίδων κῆρυξ κ' θυῖ· αἰοδὸς,

Καὶ δισὶ θεράποντες δαίμονες δαιτρογυνάων.

Τῶν εἰ κεν πάντων ἀντήσασθαι ἐνδὸν ἴσταναι,

255 Μὴ πολὺ πικρὰ κ' αἰνὰ βίης ὑποτίσσαι ἐλθόν.

Ἀλλὰ σὺ γ' εἰ δύνασαι τίτ' ἀμύνοντα μνηστῆρας

ἑρᾶν, ὁ κεν τις γῶν ἀμύνει περσεύει θυμῷ.

Et decorum facere mortalem hominem & turpem.

Sic fatus sedit, Telemachus autem

Circumfusus patri optimo, flebat lacrymas fundens.

Ambobus autem ipsis desiderium suboriebatur luctus: 215

Flebantque stridule, abundantius quam aves

Aquifæ vel vultures curvis unguibus, quibus filios

Rustici abstulerunt antequam volatiles fierent.

Sic illi miserabiliter sub superciliis lacrymam fundebant.

Et forte lugentibus occidisset lumen solis, 220

Nisi Telemachus allocutus fuisset suum patrem statim:

Quasi huc pater navi te nautæ

Duxerunt in Ithacam? quos se esse dicebant?

Non enim te pedestrem puto huc venisse.

Hunc autem rursus alloquebatur pertolerans divinus Ulysses. 225

Equidem tibi fili veritatem enarrabo,

Phæaces me duxerunt navibus inclyti, qui & alios

Homines mittunt, si quis ipsos adeat.

Et me dormientem nave veloci super pontum vehentes

Deposuerunt in Ithacam, dederunt autem mihi splendida dona, 230

Æsque, aurumque abunde, vestemque textam.

Et hæc quidem in speluncis Deorum favore jacent:

Nunc autem rursus huc veni admonitionibus Minervæ:

Ut inimicorum de cæde consultemus.

Sed age mihi procos numerans recense, 235

Ut sciam quotque & qui viri sint.

Et meo in animo strenuo cogitans,

Considerabo si nos poterimus pares esse

Soli sine aliis, an & quæremus alios.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur: 240

O pater, equidem tuam ingentem gloriam semper audiui,

Te manibusque bellicosum esse & prudentem consilio.

Sed nimis magnum dixisti, stupor me habet: neque liceret

Viros duos cum multis & fortibus pugnare.

Procorum enim neque Decas una, neque duæ solæ, 245

Sed multo plures, cito autem scies hic numerum.

Ex quidem Dulichio duo & quinquaginta

Juvenes electi, sex autem famuli eos comitantur.

Ex Samo quatuorque & viginti juvenes sunt,

Ex Zacyntho sunt viri viginti Achivorum. 250

Ex ipsa Ithaca, duodecim omnes optimi

Et cum ipsis simul est Medon præco & divinus cantor,

Et duo servi petiti rei coquinariæ.

His si omnibus nos opponamus intus versantibus,

Vereor ne multum amare & graviter violentias luas profectus. 255

Sed tu si potes aliquem adiutorem excogitare,

Meditare, qui nobis auxilietur prompto animo.

- Τὸν δ' αὖτε περσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Τοιγάρ ἐγὼν ἱέρα, σὺ δ' ὅνδεις, καὶ μιν ἀκυσον,
 260 Καὶ φεάσαι· εἰ κ' ἰὼν Ἀθήνῃ σὺν Διὶ πατρὶ
 Ἀρκίῳ, ἢ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μαρμερίζων.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα,
 Ἐδῶλός τοι τέτα γ' ἰσαμύντορα τὲς ἀγορεύεις,
 Ὡς περ ἐν νηυσὶ καθάρματα, ὅτε κ' ἄλλοις
 265 Ἀνδρασι τε κρατίστοις κ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὸν δ' αὖτε περσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Οὐ μὲν τοι κίεω γὰρ πολὺν χρόνον ἀμρὲς ἰσθδον
 Φυλοτιδῶς κρατερὲς, ὅποτε μνηστῆρσι κ' ἡμῖν
 Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μῦθῳ κείνηται Ἄρκῳ.
 270 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχου ἀμ' ἡοὶ φαινομένη
 Οἴκαδ', κ' μνηστῆρσιν ὑπερφιάλειςιν ὀμίλῃ.
 Αὐτὰρ ἐμὲ περὶ ἄστυ συβώτης ὕστερον αἶψ',
 Πτωχῶ λευγαλῆα ἐναλίζκειν ἠδὲ γέροντι.
 Εἰ δέ μ' ἀτιμῆσαι δέμον κατά, σὸν δ' οἶλόν κ' ἔρ
 275 Τετράτω ἐν εἴδεισι, κακῶς πάχοντ' ἐμῷ,
 Ἦν περ κ' διὰ δῶμα ποδῶν ἔλκωσι δύραζε,
 Ἦ βίλειςιν βίλλωσι· σὺ δ' εἰσεῖρων ἀνέχουσαι.
 Ἄλλ' ἥτοι παύειναι ἀνωγμῶν ἀρροσυνάαν,
 Μελιχίους ἐπίσσι παρσύναν. οἱ δέ τοι ἐχί
 280 Πείσονται· δὴ γάρ σσι παρῖσεται αἰσιμον ἡμαρ.
 Ἄλλο δέ τοι ἱέρα, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλω σῆσιν·
 Ὅπποτε κεν πολύτλας ἐνὶ φρεσὶ δῖος Ἀθήνη,
 Νεύσῃ μιν τοι ἐγὼ κεραλῇ· σὺ δ' ἔπειτα νοήσας
 Ὅσαά τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήια τεύχεα κίεται,
 285 Ἐς μυχὸν ὕψηλ' ὀδάλῃ καταδύναι αἰέας
 Πάντα μάλ'. αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπίσσι
 Παρσάδαι, ὅτε κεν σι μεταλλῶσιν ποδῖόντες.
 Ἐκ καπνῷ κατέθνη', ἐπεὶ ἐκείνι τοῖσιν ἰοικῇ
 Οἷά ποτε Τροίηνδ' αἰὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 290 Ἀλλὰ κατήκισαι, ὅσον πυρὸς ἔκισ' αὐτμῇ.
 Περὶ δ' ἔτι μοι πόδε' ἔμψον ἐνὶ φρεσὶ δῖος Κρονίων,
 Μήπως οἰνωθέντες, ἔρειν εἰσάντες ἐν ὑμῖν,
 Ἀλλήλους τρώσῃτε, κατακύντῃ τε δαῖτα
 Καὶ μνηστῆρ'. αὐτὸς γδ' ἐρίκεται ἄνδρα σίδης.
 295 Νῶν δ' οἷοισιν δύο φάσγανα κ' δύο δῆρι
 Καλλιπύν, κ' δοιὰ βοάγχεα χρυσὸν ἐλῖσαι.
 Ὡς ἂν ἐπιδύσαντες ἐλπίμεθα. τὲς δέ κ' ἔπειτα
 Παλλὰς Ἀθηναίῃ δῖλξ' κ' μνηστήτα Ζεύς.
 Ἄλλο δέ τοι ἱέρα, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλω σῆσιν,
 300 Εἰ ἐτόν γ' ἐμός ἐσσι, κ' αἵματ' ἡμετέρσιον,
 Μήτις ἔπειτ' Ὀδυσσῆος ἀκυσάτω ἐνδον ἰόντῳ,
 Μήτ' ἐν λαίρτης ἴσῃ τόγῃ, μήτε συβώτης,
 Μήτε τις οἰκίῃσιν, μήτ' αὐτὰ Πηνελόπειά·

Hunc autem rursus alloquebatur pertolerans divinus Ulysses.
Enimvero dicam, tu autem attende, & me audi,
Et cogita nunc nobis Minerva cum Jove patre 260
Sufficiat, an aliquem alium adiutorem dispiciam.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
Boni isti sunt adiutores quos dicis,
Alte in nubibus sedentes, qui & aliis
Viris prævalent & immortalibus Diis. 265

Hunc autem rursus alloquebatur pertolerans divinus Ulysses:
Haud quidem illi multo tempore aberunt
A pugna forti, quando procis & nobis
In domibus meis robur decerneretur Martis.
Sed tu quidem nunc vade simul *cum* aurora apparente 270
Domum, & *cum* procis superbis conversare:
At me ad urbem subulcus postea ducet,
Mendico vili similem & seni.

Si autem me contumelia afficient in domo; tuus amicus animus
Toleret in pectoribus, male patiente me, 275
Etiam si per domum pedibus trahent foras,
Vel jaculis jaculabuntur, tu vero inspicies tolera.
Quantum cessare jube ab insipientia,
Mitibus verbis attoquens: illi vero tibi non
Parebunt, jam enim ipsis adest fatalis dies. 280

Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus pone tuis:
Quando dives consilii in præcordiis *mibi id* ponet Minerva,
Innuam quidem tibi ego capite: tu autem deinde *eo* animadverso,
Quæcumque tibi in domibus Martia arma jacent,
In secessum alti thalami deponito sublata 285

Omnia omnino: at procos mollibus verbis
Alloquere, quando te interrogabunt *arma* desiderantes:
Ex fumo deposui, quoniam non illis similia sunt,
Qualia quondam ad Trojam profisciscens reliquit Ulysses,
Sed scædata sunt quantum ignis attigit afflatus. 290

Adhuc autem mihi hoc majus in præcordiis posuit Saturnius,
Ne forte inebriari, contentionem excitantes in vobis,
Alternos vos vulneretis, dehonestetisque convivium
Et sponsalia, ipsum enim allicit virum ferrum.
Nobis autem solis duos enses & duas lanceas 295

Relinque, & duo scuta manibus capienda:
Ut facta re divina sumamus, illos autem postea
Pallas Minerva turbabit & consiliarius Jupiter.
Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus pone tuis,
Siquidem vere meus es, & sanguinis nostri, 300
Ne quis postea Ulysses audito intus esse,
Ne quidem Læertes sciat hoc, neque subulcus,
Neque aliquis domesticorum, neque ipsa Penelope:

Odyssea.

H h

- Ἄλλ' οἶοι σύ τ' ἐγὼ τε γυναικῶν γνώουμιν ἰδύν·
 305 Καί κε τέο δμῶων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμιν,
 Ἥ μὲν ὅσα τις γὰρ τίς κ' εἶδ' ἔτι θυμῷ,
 Ἥ δ' ὅτις ἐκ ἀλγέῃ, σὲ δ' ἀτιμὰ τοῖον ἴοντα.
 Ἴδ' ὃν δ' ἀπαμειβόμεν[Ⓞ] προσεφώνεε παίδιμ[Ⓞ] υἱός·
 ὦ πάτερ, ἥτοι ἐκὼν θυμὸν κ' ἔπειτά γ' οἶω
 310 Γνώσκειν· ἔ μιν γάρ τι χαλιβροσύνη γέ μ' ἔχουσιν·
 Ἄλλ' ἔτοι τόδε κέρδι[Ⓞ] ἐγὼν ἰστέον οἶα
 Ἡμῖν ἀμροτέρησι· σὲ δ' ἐρεῖξαι ἀνογα.
 Ἀνδρὰ γὰρ αὐτὸς εἶπ' ἰκάσθ' πειρητίζων,
 Ἔργα μετερχόμεν[Ⓞ]· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔκλειον
 315 Χρήματα θαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, ἔδ' ἐπὶ φειδῶ.
 Ἀλλ' ἥτοι σὲ γυναῖκας ἐγὼ διδάσσειν ἀνογα
 Αἱ τέ σ' ἀτιμάζουσιν κ' αἱ νηλεεῖς εἰσιν·
 Ἀνδρῶν δ' ἐκ ἀν' ἔργου κατὰ σάβμας ἰθέλοισι
 Ἡμέας πειράζουσιν, ἀλλ' ὕστερ' αὐτὰ πένεσθαι,
 320 Εἰ ἐτεόν γ' ἔτι εἶδ' ἄνδρα Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγετο νηὺς εὐεργής,
 Ἡ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν κ' πάντας ἑταίρους.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμὴν[Ⓞ] πολυεὐνθέ[Ⓞ] ἐντὸς ἴκοντο,
 325 Νῆα μὲν οἷγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσαν,
 Τεύχεα δ' σφ' ἀπένεικ' ὑπὲρ θυμοῖο θειράποντες·
 Αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
 Αὐτὰρ κήρυκα πρῆσαν δῆμον εἰς Ὀδυσσέ[Ⓞ]
 Ἀγγαλίην ἐρέοντα περιέρρον Πηνελοπείην,
 330 Οὐνεκα Τηλέμαχ[Ⓞ] μὲν ἐπ' ἀγρῷ, νῆα δ' ἀνώγει
 Ἄσυσθ' ὀλοπλέειν· ἵνα μὴ δέισατ' ἐνὶ θυμῷ
 Ἰφθίμῃ βασιλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἶδ'·
 Τῶ δ' ὅ σ' συναντήτην κήρυξ κ' δὴ[Ⓞ] ὑφοβός,
 Τῆς αὐτῆς ἑνὲκ' ἀλγελίης, ἐρέοντε γυναικί.
 335 Ἀλλ' ὅτε δ' ἄρ' ἴκοντο δῶμον θειὲς βασιλῆ[Ⓞ],
 Κήρυξ μὲν ῥα μέντοι μετὰ δμαῖσιν εἶπεν,
 Ἦδ' ἦ τοι βασιλεια εἰλ[Ⓞ] παῖς εὐλόηδε.
 Πηνελοπείη δ' εἶπε συζῶτης ἀγχι παρσάας
 Πάνθ' ὅσα οἱ εἰλ[Ⓞ] υἱὸς ἀνογή[Ⓞ] μυθήσασθαι.
 340 Αὐτὰρ ἔπειδ' ὅ παῖσαν ἐρημοσύνην ἀπέειπε,
 Εἴ ῥ' ἴδμεν μετ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε
 Μνηστῆρες δ' ἀκάχοντο, κατήρυσαν τ' ἐνὶ θυμῷ·
 Ἐκ δ' ἦλθον μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίου αὐλῆς,
 Αὐτὲ δ' ὅ προπάρηδε θυρῶν ἐδρεώοντο.
 345 Τῷσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύδης παῖς ἦρχ' ἀγορεύειν,
 ὦ φίλοι, ἡ μέγα ἔργον ὑπερβιάως τετέλεσται
 Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἦδε· φάμεν δ' οἱ ἔτελεισθαι.
 Ἀλλ' ἀγε νῆα μέλαιναν ἐρύσομεν ἥτις ἀρέσῃ·
 Ἔς δ' ἐρέτας ἀλῆας ἀγέρομεν, οἳ κε τάχιστα

Sed soli tuque egoque mulierū cognoscamus inclinationē animorū
Et aliquem famulorum virotum adhuc tentaremus, 305

Tum sicubi quis nos honoret & timeat animo,

Tum etiam qui non curet, teque parum honoret talem *tantumque*.

Hunc autem respondens alloquebatur illustris filius:

O pater, equidem meum animum & postea puto

Cognosces, neque enim socordia me tenet:

310

Sed haud hoc emolumento ego fore puto

Nobis ambobus: te autem considerare jubeo.

Diu enim per ocium cognosces singulos tentans,

Opera adiens: illi autem in domibus quieti

Opes devorant præter modum, neque parsimonix locus est. 315

Sed equidem te de mulieribus ego quærere jubeo,

Quæ te parum honorant & quæ scelestæ sunt:

Viros autem nondum ego in ædibus vellem

Nos tentare: sed postea hæc curare,

Si vere adhuc scis Jovis signum Ægiuchi.

320

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Postea Ithacam appulsa est navis arte fabricata,

Quæ tulerat Telemachum à Pylō & omnes socios.

Qui quando jam portum valde profundum intra venerunt,

Navam quidem ii nigram in terram traxerunt, 325

Arma autem ipsi asportaverunt magnanimi servi:

Statim autem in Clytii domum portarunt perpulchra dona.

At præconem præmiserunt domum ad Ulyssis

Nuncium dicturum perprudenti Penelopæ,

Quod Telemachus quidem in agro, navem autem jussisset 330

Ad urbem navigare: ut ne timens in animo

Potens Regina teneras lacrymas fundat.

Hi autem sibi occurrerunt præco & divinus subulcus,

Ejusdem gratia nuncii, dicturi mulieri.

Sed quando jam venerunt in domum divini Regis, 335

Præco quidem mediis in ancillis dixit:

Jam tibi Regina dilectus filius venit.

Penelopæ autem dixit subulcus prope astans

Omnia quæcumque ipsum dilectus filius jusserat loqui.

At postquam omne præceptum denarravit, 340

Instat ire ad suos, liquit autem septaque domumque.

Proci autem tristabantur, & mœrebant in animo:

Exibantque domo extra magnum murum atrii,

Illic autem ante januas sederunt.

His autem Eurymachus Polybi filius incipiebat dicere: 345

O amici, certe magnum opus supra modum perfectum est

Telemacho via hæc: autumabamus autem ei non perfectum iri.

Sed agite navem nigram trahamus quæ optima:

Inque eam remiges marinos congregemus, qui citissime

H h h

- 350 Κείνοις ἀγγείλασι θοῶς οἰκόνδε νέεσθαι.
 Οὐπω πάν εἴρηθ' ἔτ' ἀρ' Ἀμρίνομ' ἰδε νῆα,
 Στρεφθεὶς ἐκ χώρης λιμὲ' πολυβινύ' ἐντός,
 Ἰσία τε σάλλοντας, ἐστμὰ τε χερσὶν ἔχοντας.
 Ἴδὺ δ' ἀρ' ἐκγελάσας μετεγάθειν ὡς ἐτάροισι,
- 355 Μήτην' ἔτ' ἀγγεῖλιν ὑπέρνυμφ' οἶδε γδ' ἐνδον.
 Ἦ τίς σφιν τόδ' εἵπτε θεῶν, ἢ εἰσίδον αὐτοὶ
 Νῆα παρῃ· χερσὶν, τὴν δ' ἐκ ἐδύνατο κιχῆναι.
 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἀνσάντες ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης.
 Αἴψα δ' νῆα μέλαιναν ἰω' ἠπείροιο ἔβυσσαν,
- 360 Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, ἐδέ τιν' αἰλῶν.
 Εἶον ἔτε νέων μεταίξυν ἔτε γερόντων.
 Τούσιν δ' Ἀντίνο' μετῆρ' Εὐπειθέ' υἱός,
 Ὡ πόποι, ὡς τόνδ' ἀνδρὸς δεῖσι κακίῳτι' ἔβυσσαν.
- 365 Ἡμᾶτα μὲν σκοποὶ ἴζον ἰω' αἰέρας ἠνεμίσσας
 Αἶεν ἱπρασύτεροι· ἄμα δ' ἠελίω καταδύντι,
 Οὐποτ' ἰω' ἠπείρε νυκτ' ἄσπερ, ἀλλ' ἐπὶ πόντῳ
 Νῆι θεῇ πωλείοντες ἐμίμνεμ' ὡς δῖαν,
 Τηλέμαχον λελώντες, ἵνα ἐβίσταμ' ἐλόντες
- 370 Αὐτόν· ἃ δ' ἄρα τίως μὲν ἀπήγαγεν οἴκοδε δαίμων,
 Ἡμῖς δ' ἐνθάδε οἱ ἐραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
 Τηλέμαχ'· μοδὶ ἡμᾶς πατρύχοι· ἔ γδ' οἶα
 Τάττε γὰρ ζῶντ' ἀνύσσειαί γε τάδε ἔργα.
 Αὐτὸς μὲν γδ' ἐπισήμων βελῆ' τε νῶ τε·
- 375 Λαοὶ δ' ἐκ ἐπὶ πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρονται.
 Ἀλλ' ἀγνὸς πρὶν κύνον ὀμνηυεῖσάσθαι Ἀχαιοὺς
 Εἰς ἀγῶν· ἔ γάρ τι μεθ' ὀϊμῶν μιν οἶα,
 Ἀλλ' ἀπομνηστὶς, ἐξὶ δ' ἐν πάσιν ἀνασάς,
 Οὐνεκά οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν, ἐδ' ἐκίχημ'.
- 380 Οἱ δ' ἐκ αἰνήσκουσιν ἀκόντες πακὰ ἔργα,
 Μήτηρ κακὸν ἔβησσι, καὶ ἡμᾶς ἐξελάσσωσι
 Γαῖης ἠμετέρης, ἀλλὰ δ' ἀεικλώμεθα δῆμον.
 Ἀλλὰ ἐβίσταμ' ἐλόντες ἰω' ἀγρῷ νόσφι πύλων,
 Ἦ' ἐν ἰδῷ· βίβτεν δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχοντες,
- 385 Δαυσάμηνι κατὰ μύθεον ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὐτῇ
 Κεῖνε κητέρει δοῖμ' ἔχειν ἢ σφ' ὅσις ὀπύιοι.
 Εἰ δ' ὕμιν ὅδε μῦθος ἀγαθάνη, ἀλλὰ βέλιδε
 Αὐτόν τε ζῆαι καὶ ἔχειν πατρώια πάντα,
 Μὴ οἱ χρεῖματ' ἐπειτα αἰὲς θυμὸν δέ ἰδωμ'.
- 390 Ἐνθάδ' ἀγχιόμηνι, ἀλλ' ἐκ μεγάρῳ ἔκαστ'
 Μνάδῳ ἐέδοισι διζήμην· ἢ δ' ἀν' ἐπειτα
 Γήμαθ' ὅς κεν πλεῖστα πόσιν καὶ μέρτεμ' ἔλδοι.
 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 Τούσιν δ' Ἀμρίνομ' ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
- 395 Νίσσε φαίδιμ' υἱὸς Ἀρητιάδαο ἀνακτ'.

Illis nuncient velociter domum ut redeant. 369

Nondum totum dictum erat, quando Amphinomus vidit navem,
Versus ex eo loco, portum profundum intra,

Velaque contrahentes, remosque manibus tenentes.

Suaviter autem ridens loquebatur inter suos socios:

Nullum nunciū jubeamus ire, adsunt enim. 377

Vel aliquis eis hoc dixit Deorum, vel viderunt ipsi
Navem advenientem, sed eam non potuere assequi.

Sic dixit. Hi autem surgentes iverunt ad litus maris.

Statimque navem nigram in terram traxerunt,

Arma autem ipsis abstulerunt magnanimi servi. 378

Ipsi autem in concionem iverunt densi, neque quicquam aliorum

Sinebant neque juvenum una sedere neque senum:

His autem Antinous dixit Eupithei filius:

O amici, ut hunc virum Dii malo solverunt.

Die quidem speculatores sedebant in cacuminibus ventosis 385

Semper assidui: simul autem cum sole occidente,

Nunquam in terra nocte dormiebamus, sed in ponto

Nave veloci navigantes expectabamus auroram divinam,

Telemacho insidiantes, ut interficeremus capientes

Ipsū: hunc autem interim quidem abduxit domum Deus, 370

Nos autem hic consultemus gravem mortem

Telemacho: neque nos subterfugiat, non enim puto

Hoc quidem vivente expeditum iri hæc opera.

Ipsē enim peritus consilioque menteque,

Populi autem non jam omnino nobis grata indulgent. 375

Sed agite antequam ille congreget Achivos

Ad concionem, non enim remissurum ipsum puto,

Sed irascetur, dicetque in omnibus surgens,

Quod ei eadem gravem suebamus, neque assecuti sumus.

Illi autem non laudabunt audientes mala opera, 380

Ne quod malum faciant, & nos expellant

Terra nostra, alium autem adeamus populum.

Sed occupemus interficere in agro procul ab urbe,

Vel in via: victum autem ipsi & possessiones habeamus,

Dividentes per partes inter nos, domum autem contra 385

Illius matri dabimus habere & quicumque duxerit uxorem.

Si autem vobis hoc verbum non placet, sed vultis

Ipsūque vivere & habere paterna omnia,

Ne ei opes deinceps assatim animo dulces comedamus

Hic congregati, sed ex domo unusquisque 390

Petāt uxorem dotibus quærens: illa verō postea

Nebat ei qui plurima dabit & fatalis veniet.

Sic dixit. Hi autem omnes muti erant silentio:

His autem Amphinomus concionatus est & dixit,

Nisi illustis filius Aretiadae Regis:

Ὅς ῥ' ἐκ Δελφῶν πολυσύρου ποιήεντο·

Ἥγειτο μνηστῆροι· μάλιστα δὲ Πηνελόπειν

Ἦνδανε μύθοισι· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῶσιν.

Ὅ' σπιν εὐφροσύαν ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,

400 ὦ φίλοι, ἐκ ἂν ἐγὼ κατακτείνην ἱδίοισιν

Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένε' βασιλεῖον ἐστὶ

Κτείνειν. ἀλλὰ πρῶτα θεῶν ἐρωμένα βελέας.

Εἰ μὲν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θύμιστις,

Αὐτὸς τε κτείνω, τίς τ' ἄλλος πάντας ἀνέξω·

405 Εἰ δέ κ' ὑπερσπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἀνώγα.

Ὡς ἔρατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δὲ ἐπιπύδατο μῦθον·

Αὐτὴν ἐπιπ' ἀνείκτας ἴδαν δῆμοι εἰς Ὀδυσσεύην,

Ἐλδόντας δὲ ἐκάδιζεν ἐπὶ ἔσπεοισι θρόνοισιν.

Ἡ δὲ αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε πειρίεσθαι Πηνελόπειαν,

410 Μνηστῆρας παύειν ὑπέρβιον ὕβριν ἔχειν,

Πεύθετο γὰρ ἡ παῖδος ἐνὶ μεγάροισιν ὀλεθρον.

Κίρυξ γὰρ οἱ εἶπε Μείδων, ὅς ἐπύθετο βελέας·

Βῆ δὲ ἰὼναι μέγαρόνδε σὺν ἀμειπτόλοισι γυναῖξιν.

Ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀρίκετο δῖα γυναῖκων,

415 Στῆ ῥα παρὰ σάδμον τέγε' σῦκα ποικιλοῦ,

Ἄντα παρειαῶν χορὴν λιπαρὰ κρήδεμνα.

Ἀντίνοον δὲ ἐνέειπεν, ἔπ' τ' ἔρατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,

Ἀντίνο' ὕβριν ἔχων κακομήχεα, καὶ δέ σι φασὶν

Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης μὲθ' ὀμφήκας ἑμὴν ἄρσεν

420 Βελῆ καὶ μύθοισι. σὺ δὲ ἐκ ἄρα τοῦ ἐπύδα.

Μάργε, τίς δὲ σὺ Τηλέμαχον θάνατον τε μέροντε

Ῥάπτεις, εἰδ' ἰκέτας ἐμπάξαι οἷσιν ἄρα Ζεὺς

Μάρτυρ; εἰδ' ὅσιν κακὰ ράπτειν ἀλλήλοισιν.

Ἡ' ἐκ οἴδ' ὅτε δώσω πατὴρ τίος ἱκέτο φεύγων

425 Δῆμον ὑπερβείας; δὴ γὰρ κέχολωατο λῆν.

Οὐνεκα ληΐσμεν ἐπισπόμεν Τάριον

Ἐκαχε Θεσσαρτῆς· οἱ δὲ ἡμῖν ἀρῆμαι ἦσαν·

Τὴν ῥ' ἴδμεν φθίσαι, καὶ ὑπερβαῖναι φίλον ὕπον,

Ἦδ' ἀπὸ ζῶνι φασὶν ρημονίᾳ πολλῇ.

430 Ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔχεν ἑμῆς παρ.

Τῷ νῦν ὅκιν ἀτιμὸν ἴδω, μνάα δὲ γυναῖκα,

Παῖδά τ' ὑπεκτείνεις, ἐμὲ δὲ μέγαλως ἀκαχίζεις·

Ἀλλὰ σὺ παύσασθαι κέλεμαι, καὶ ἀναγέμεν ἄλλους.

Τὴν δὲ αὐτ' Εὐρύμαχον Πολύβοι παῖς ἀντίον ἦδε,

435 Κέρη Ἰκαρίοιο πειρίεσθαι Πηνελόπειαν,

Θάρσ', ἢ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.

Οὐκ ἴδ' ἔστιν ἀνὴρ, εἰδ' ἔσεται, εἰδ' ἔμνεται.

Ὅς κεν Τηλέμαχον σφ' οὐκ ἔχουσιν ἐπὶ χεῖρας ἐπὶ σφ'.

Ζῶντος γ' ἐμῶν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοισιν.

440 Ὡδ' γὰρ ἔξεσθαι, καὶ μὴ τετελεσμένον εἶναι,

Λιτὰ οἱ αἶμα κελαινὸν ἐσθῆσιν περὶ δουρῶν.

Qui ex Dulichio divite frumenti & herbosa
Dux erat procis: maxime autem Penelopæ
Placebat verbis, mente enim utebatur bona.
Qui ipsis bene cupiens concionatus est & dixit:

O amici, non ego interficere velim
Telemachum: arduum enim genus regium est
Interficere, sed primum Deorum interrogemus consilia,
Si quidem laudabunt Jovis magni jura,
Ipseque interficiam, aliosque omnes jubebo:
Sin avertent Dii, quiescere suadeo.

Sic dixit Amphinomus. Illis autem placuit sermo:
Statim postea surgentes ibant domum in Ulyssis,
Venientes autem sedebant in politis sedibus.
Alia autem rursus excogitavit prudens Penelope,
Procis apparere violenta contumelia instructis:
Audiverat enim sui filii in domibus mortem.
Præco enim ei dixerat Medon, qui audiverat consilia.
Perrexerat autem ire in domum cum famulis mulieribus.
Sed quando jam ad procos venit divina mulietum,
Sterit apud postem domus ornate factæ,
Genis obtendens splendida vela.

Antinoom autem increpavit, verbumque dixit, ac compellavit:

Antinoë contumelia instructe male cogitans, atqui te aiunt
In populo Ithacæ inter coævus esse optimum
Consilio & verbis, tu vero haud talis es.
Insane: cur autem tu Telemacho cædemque mortemque
Suis: neque supplices curas quibus nimirum Jupiter
Testis? neque pium est mala suere alterum alteri.
An nescis quando huc pater tuus venit fugiens
Populum veritus? et nunc iratus erat valde,
Quoniam latrones insequens Taphios

Læserat Thespreos, qui nobis conjuncti erant:
Illum nempe volebant perdere; & destruere ejus cor,
Et victum consumere dulcem plurimum:
Sed Ulysses arcebat & prohibebat licet cupientes,
Hujus nunc domum ingloriam comedis, ambisque uxorem,
Illumque interficis, me autem valde contristas.
Sed te desinere jubeo, & hortari alios.

Illam contra Eurymachus Polybi filius alloquebatur:
Filia Icarii prudens Penelope,
Confide, ne tibi hæc in animo tuo curæ sint.
Non est hic vir, neque erit, neque sit,
Qui Telemacho tuo filio manus inferat,
Vivente quidem me & in terra vidente.
Sic enim edico, idque perfectum erit,
Statim ejus sanguis niger fluat circum lanceam

- Ἡμετέρῳ· ἰατὴν καὶ ἐμὲ ποτολίπορδ' Ὀδυσσεύς
 Πολλὰκι γένασιν οἷσιν ἐρισάμεν, κλέας ἱπτόν
 Ἐν χεῖρεσσι ἴθνηκεν, ἰσχυρὸν τε οἶνον ἱρυδρόν.
 445 Τῷ μοι Τηλέμαχ' πάντων πολὺ φίλτατος ἔστιν
 Ἄνδρῶν· ἐδὲ τι μιν θανάτον τετυμείεσθαι ἀναγκα
 Ἔκ γε μνηστῆρων· θεοῖσιν δ' ἔκ ἐς ἀλῆσθαι.
 Ὡς εἶπτο θαρσύνων, τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὀλεσθῆναι.
 Ἡ' υἱὸν αἶψ' εἰσαναβᾶσ' ὑπερφία σιγαλόοντα,
 450 Κλαῖν' ἵππει' Ὀδυσῆα φίλον πόσι· ὄρεα οἱ ὕπτιον
 Ἥδ' ἐν ἱπὶ βλεπάρεσσι βέλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Ἐσπέρειος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ υἱίῳ δῖῳ ὕπερβος
 Ἥλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπιστάδον ἀπλῆζοντα
 Σὺν ἱερύσαντες ἱπιάουσιν. αὐτὰρ Ἀθήνη
 455 Ἀγχι παρῆσαν μὲν Δαιριτιάδην Ὀδυσῆα
 Ράδδα πεπληγυῖα, πάλιν ποῖσι γέροντα·
 Λυγρὰ δ' εἴματα ἵασι περὶ χροῖ, μὴ ἰ σὺβάτης
 Γνοῖν ἑσάντα ἰδὼν, καὶ ἐχέρεον Πηνελόπειη
 Ἐλθοι ἀπαγγέλλων, μὲν εἰσὶν εἰρύσαστο·
 460 Τὸν καὶ Τηλέμαχ' ὀφρτερεῖ σφες μῦθον ἔειπεν·
 Ἥδ' ἔτι δ' Εὐμαι· τί δὴ κλέῳ ἐς ἀνά αἶψα;
 Ἡ ῥ' ἤδη μνηστῆρας ἀγήνορες ἔνδον ἔασιν
 Ἐκ λόχῃ; ἢ ἔτι μ' αὐτ' εἰρύσασαι οἰκαδ' ἰόντα;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' ὀφρσίφης Εὐμαι σὺβάτα,
 465 Οὐκ ἐμὲν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐριδῆαι,
 Ἄστυ καταβλώσκοντα· τάχιστα με θυμὸς ἀναγοίη,
 Ἀγγελίην εἰπόντα, πάλιν διὺρ δυνάμεσθαι.
 Ὡμῆσαι δέ μοι παρ' ἱταίρων ἄγγελ' ὥκυς
 Κήρυξ, ὃς δὴ πρῶτ' ἐπ' σῇ μνητὲ ἔειπεν.
 470 Ἄλλο δέ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἴδον ὀρθαλμοῖσιν·
 Ἥδ' ἔτι ὤπρ' ὀλίγῳ ἔδιδ' Ἑρμαῖ' ἰδὲ Λόφῳ ἔστιν·
 Ἦα κίον, ὅτε νῆα θεῶν ἰδὲ μιν κατιῆσαν
 Ἐς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·
 Βεβρέθῃ δ' ὀσέκασιν καὶ ἐγχεσιν ἀμφογύεσσι.
 475 Καὶ σφείας ὤϊσθ' ὅτε ἐμμενῶν· ἐδὲ τι οἶδα.
 Ὡς εἶπτο. μείδισεν δ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο,
 Ἐς πατέρ' ὀρθαλμοῖσιν ἰδὼν· ἀλῆιν δ' ὕπερβον.
 Οἱ δ' ἔτι ἐν παύσαντο πόνα, τιτύκοντό τε δαῖτα,
 Δαίνυντ'· ἐδὲ τι θυμὸς ἰδίετο δαιτὸς εἴσης.
 480 Αὐτὰρ ἔπει· πόσι καὶ ἑδνύτῳ ἐξ ἔργον ἔντο,
 Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπτιε δάεον ἔλοντο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Ρ. ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Εἰς τὴν πόλιν ἐλθὼν Τηλέμαχ' ἀνιῇται τῇ μνητὲ Πηνελόπῃ τῆς ἀποδημίας τὰ κεφάλαια. ὕστερον δ' Ὀδυσσεύς

Nostram : postquam & mihi urbium populator Ulysses
 Sæpe genibus suis inposito, carnem assatam
 In manibus posuit, præbuitque vinum rubrum.
 Ideo mihi Telemachus omnium multo amicissimus est 445
 Virorum: neque ipsum mortem timere jubeo
 A proci: Divinitus autem *quæ veniunt* non licet effugere.
 Sic dixit confirmans, illi tamen parabat ipse mortem.
 Illa igitur conscensis cornaculis stupendis,
 Fæbat postea Ulysses dilectum maritum: donec ei somnum 450
 Dulcem in palpebris posuit cæcia Minerva.
 Vespertinus autem Ulyssi & filio divinus subulcus
 Venit: hi autem cœnam scite parabant,
 Sue mastato anniculo: at Minerva
 Prope stans Laërtiadem Ulysses 455
 Virga percutiens, iterum fecit senem:
 Turpes autem vestes induit circum corpus, ne ipsum subulcus
 Cognosceret intuens, & prudenti Penelopæ
 Iret nunciatum, neque mente contineret:
 Hunc & Telemachus prior verbis allocutus est: 460
 Venisti divine Eumæe: quamam fama est in urbe?
 Num jam proci superbi intus sunt
 Ex insidiis? an adhuc me rursus observant domum euntem?
 Hunc autem respondens alloquebaris Eumæe subulce:
 Non fuit mihi curæ hæc inquirere & interrogare. 465
 Per urbem incedentem citissime me animus jussit,
 Nuncio indicato, rursus huc redire.
 In unum conveniebat autem mecum à fociis nuntius velox
 Præco, qui scilicet primus verbum tuæ matri dixit.
 Aliud autem tibi hoc novi, hoc enim vidi oculis, 470
 Jam super urbe ubi Mercurialis collis est,
 Eram jens, quando navem velocem vidi devenientem
 In portum nostrum, multi autem erant viri in ipsa:
 Onusta erat autem scutis & lanceis ancipitibus.
 Et ipsos putabam illos esse, neque quicquam scio. 475
 Sic dixit. Substitit autem sacra vis Telemachi,
 In patrem oculis aspiciens, viravit autem subulcum.
 Hi postquam igitur cesserunt à labore, paraveruntque convivium,
 Convivati sunt, neque animus indigebat convivio æquali.
 At postquam potus & cibi amorem emiserunt, 480
 Tunc nimirum cubitum iverunt, & somni donum ceperunt.

ARGUMENTUM LIBRI XVII. ODYSSEÆ
 HOMERI.

IN urbem cum venisset Telemachus enarrat matri Penelopæ peregrinationis capita. Postea Ulysses ductus ab

ἀχθεῖς ὑπὸ τῇ Εὐμαίᾳ εἰς Ἰθάκην ὑπὸ ἡῶ ἀγροῶν, εἰς τὸ
 συμποσίον ἡῶ μνηστῆρων εἰσέρχεται. ὃ ᾧ ποιητὴς ἀπαλγέλλει πῶς
 ὁ κύων ἀγανωρεῖται ἔθ' δισπότην· καὶ ὡς Εὐμαίῳ μὲν εἰς τὸς
 ἀγροὺς ὑποσέφει, Ὀδυσσεὺς δ' ἐν αὐτοῖς μένει.

Ρῶ βάλες αἰσώλε τε μνηστῆρ τε κύων ὃν ἀνέγνω.

- Η**Μος δ' ἡεργίεια φάνη ποδοδάκτυλος ἡώς,
 Δὴ τότε ἐπειθ' ὑπὸ πριασιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
 Τηλέμαχ' φίλ' υἱὸς Ὀδυσσῆ' Δείδιοι.
 Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔϊχ', ὃ οἱ παλάμῃσι ἀρήρ',
 5 Ἄσπερ ἰάνηται, καὶ ἰὼν περσέειπε συβώτῃ,
 Ἄτ' ἦτοι μὲν ἔγῳ εἴμ' ἐς πόλιν, ὅρα μὲ μῆτηρ
 "Ὀφθαί· (ὃ γάρ μιν περσάδην παύσεσθαι οἶα
 Κλαυθμῷ τε συγερῶ γόοιό τε δακρυόεντα,
 Πρὶν γ' αὐτὸν μ' εἰσίδηται) αἰτάρ σοί γ' ὅδ' ἐπιτέλλω·
 10 Τὸν ξείνον δύστηνον ἀγ' ἐς πόλιν, ὅρα' ἂν ἐκείδι
 Δαῖτα πτωχεύῃ· δῶσθ' δέ οἱ ὅς κ' ἐθέλῃσι
 Πύρρον καὶ κοτύλην. ἐμὲ δ' ἄπως εἰσὶν ἅπαντας
 Ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγιστα θυμῷ.
 Ο' ξέν' δ' εἴπερ μάλα μνηΐς, ἄλγιον αὐτῷ
 15 ἔστιν. ἢ γὰρ ἐμοὶ εἰλ' ἀληθία μυθήσασθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος περσέει πολέμοις Ὀδυσσεύς·
 "ὦ φίλ', ἐδὲ τοι αὐτὸς ἐρύκεισθαι μῆραινα.
 Πτωχῷ βέλτιόν ἐστι κατὰ πόλιν ἢ κατ' ἀγροὺς
 Δαῖτα πτωχεύειν. δῶσθ' δέ μοι ὅς κ' ἐθέλῃσι.
 20 Οὐ γὰρ ἐπὶ σαθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκ' εἶμι,
 "Ὡς ἐπιτελαμῶνα σημάντορες πάντα σφιδάσαι.
 Ἄμ' ἔρχω· ἐμὲ δ' ἄρ' ἀπὸ ἀπὸρ ὅδε ὃν σὺ κλέουσ'·
 Αὐτίκ' ἐπεὶ κε σπυρὸς θείω, αἰλὴν τε γήνηται.
 Αἰνῶς γὰρ τάδε εἶματ' ἔχω κακά· μὴ μὲ δαμιάσθῃ
 25 Στίβῃ ὑποπόμ'. ἔκαθεν δέ τοι ἄστυ φάτ' ἔτι).
 "Ὡς φάτο. Τηλέμαχ' ὃ δὲ διὰ σαθμοῦ βεβήκει,
 Κροσσὴν ποσσὶ περσέει· κακά δ' ἡ μνηστῆροι ρύττειν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκανε δόμος εὖ ναιετάοντας,
 Ἐρχ' μὲν ῥ' ἔσποι εἴσθαι πρὸς κίονα μακρὴν,
 30 Αὐτὸς δ' εἶσα ἵεν, καὶ ὑπὲρ βῆ λάνον ὑδόν.
 Τὸν δ' πολλὸν περσέει εἶδε πρὸς Εὐρύκλειαν,
 Κῶεα κασσιόεσσα θρόνοις ἐνὶ δαιδαλίοισι·
 Δακρύσασα δ' ἔπειτα ἰθὺς κίον· ἀμφὶ δ' αἶρ' ἄλλω
 Δρωῶν Ὀδυσσῆ' ταλασίερον ἠγνέδοντο,
 35 Καὶ κύων ἀγαπαζόμενα κεφαλὴν τε καὶ ὄμους.
 Ἡ δ' ἵεν ἐκ θαλάμοιο περσέειρον Πηνελόπειαν,
 Ἄρτεμιδι ἱκέλη ἠδὲ χρυσῇ Ἀργεΐδῃ.
 Ἄμει δ' παῖδι εἶλω βάλει πώχει δακρύσασα.
 Κύσει δέ μιν κεφαλὴν καὶ ὄμους φάτα καλὰ,

Eumæo in Ithacam ex agris, ad convivium Procorum ingreditur. Poëta autem refert quomodo canis agnoscat dominum: quo modo Eumæus in agros revertatur, Ulysses autem inter ipsos manet.

P. Percussisti caprarique proceqne, eum quem canis cognovit.

Quando jam matutina apparuit rosea aurora,
Tunc scilicet sub pedibus ligavit pulchra calceamenta
Telemachus dilectus filius Ulyssis divini:

Cepit autem fortem lanceam, quæ ejus palmis apta erat,
In urbem iturus, & suum allocutus est subulcum:

Frater senex, equidem vado in urbem, ut me mater
Videat: (non enim ipsam ante cessaturam puto

A fletuque odioso luctuque lacrymoso,
Priusquam ipsum me inspiciat) sed tibi sic injungo:

Hunc hospitem infelicem duc in urbem, ut illic
Cibum mendicet: dabit autem ei quicumque voluerit

Panem & poculum: mihi autem haudquaquam licet omnes
Homines tolerare, habentem quidem dolores animo.

Hic hospes autem si valde irascetur, gravius ipsi
Erit; certe mihi amicum est vera loqui.

Hunc autem allocutus est prudens Ulysses:

O amice, neque tibi ipse detineri cupio.

Mendico melius est in urbe quam in agris

Cibum mendicare, dabit autem mihi quicumque voluerit.

Non enim ut apud stabula maneam amplius ea ætate sum,
Ut imperanti rectori in omnibus paream.

Sed vade: me autem ducet vir hic quem tu jubes,
Statim postquam igne caluero, calorque fuerit.

Graviter enim hæc vestimenta habeo mala, ne me conficiat
Ros matutinus, procul autem urbem dicitis esse.

Sic dixit. Telemachus autem per stabulum ibat,
Velociter pedibus procedens, mala autem procis plantabat.

Sed postquam pervenit ad domos bene habitatas,
Lanceam quidem posuit ferens ad columnam longam,

Ipsæ autem introivit, & transivit lapideum limen.

Hunc autem multo prima vidit nutrix Euryclea,
Pelles sternens sedibus in affabre factis:

Lacrymans autem postea obviam ibat, circumque aliæ
Ancillæ Ulyssis patientis congregabantur,

Et osculabantur amplectentes caputque & humeros.

Ipsa autem ibat ex thalamo prudens Penelope,

Dianæ similis & aureæ Veneri.

Circum autem filium dilectum jecit brachia lacrymans:

Osculataque est ejus caput & ambo lumina pulchra,

- 40 Κά' ῥ' ὀλορυερώδη ἴσπερ πατρὸντα περσνύδα,
 Ἥλθεσσι Τηλέμαχ' ἑλκερὲν ῥαΐ· ἔσ' ὅτ' ἔλαρε
 Ὀφιδάμ' ἐράκην, ἔπει σῆχο νηὶ Πύλοισι
 Λαδρὴν ἐμὴν αἰκῆτι φίλῃ μετὰ πατρός· ἀκμήν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι καταλέξον ὅπως ἦντις· ὁσσηπῆς.
- 45 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' πεπνυμένος ἀντίον ἦδα,
 Μῆτερ ἐμὴν, μή μοι γίον ἔρυσθι, μηδὲ μοι ἦτορ
 Ἐν σάθεσσιν ὄρειν, φηγόντι περ αἰπὺν ὀλεσθον.
 Ἀλλ' ὕδρηναρμῇ, καθάρῃ χερσὶ ἑμαδ' ἑλῶσα,
 Εἰς ὑπερφ' ἀναβᾶσα σὺν αμφοπόλοισι γυναιξίν,
- 50 Εὐχέο παῶσι δεύσι τελέεσσι· ἐκατόμβας
 Ῥέξειν, αἰκὴ πῶθι Ζεὺς ἀντίτα ἔργα τελέεσσι.
 Αὐτὰρ ἔλῶν ἀγορήνδε ἐλεύσσομαι, ὅρα καλίσσῃ
 Σκῆνον ὅτις μοι κείθεν αἶψ' ἔσπυτο δευρὸς κίοντι.
 Τὸν μὲν ἐγὼ παρ' ἑτέρωθεν σὺν ἀντιδίοις ἰτάροισι·
- 55 Πείρεχον δὲ μιν ἠνάγχα περὶ οἶκον ἄγοντα
 Ἐνδυκίῳσι φιλέην κ' τιέμῃ εἰσέκεν ἔλθω.
 Ὡς ἄρ' ἐράνησεν. τῇ δ' ἄπτερ' ἔπλετο μῦθος.
 Ἥ δ' ὕδρηναρμῇ, καθάρῃ χερσὶ ἑμαδ' ἑλῶσα,
 Εὐχέτο παῶσι θεοῖσι τελέεσσι· ἐκατόμβας.
- 60 Ῥέξειν, αἰκὴ πῶθι Ζεὺς ἀντίτα ἔργα τελέεσσι.
 Τηλέμαχ' δ' ἄρ' ἔπειτα δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει
 Ἐρχ' ἔχων· ἅμα τῶγ' ἐκύνεσσι πῶδας· ἄρροι ἔποντο.
 Θεσπεσίην δ' ἄρα τῶγ' ἄρειν κατέχευεν Ἀθήνη·
 Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπαρχοῖδρον θινύοντο.
- 65 Ἀμφὶ δὲ μιν μνηστῆρες ἀγῆνορες ἠγείροντο
 Ἐδλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δ' ὄρεσι βυσσοδόμευον.
 Αὐτὰρ ὁ τῷ μὲν ἔπειτα αλεῦατο πελὺν ὀμιλον,
 Ἀλλ' ἵνα Μέντωρ ἦσο κ' Ἀντιφ' ἢ δ' Ἀλιβέρτης,
 Οἳ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατροῖοι ἦσαν ἱταίεσι,
- 70 Ἐνθα καθίξεν ἰάν· τοὶ δ' ἐξέρεινον ἑκάστα.
 Τῷ δ' ἐπὶ Πείρεχι δαεικλυτὸς ἐγυῖθεν ἦλθεν,
 Σκῆνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν. καὶ ἄρ' ἐπὶ δὴν
 Τηλέμαχ' ξένοισι ἑκάς τράπετ', ἀλλὰ παρήσθη·
 Τὸν κ' Πείρεχ' ὑπερτέρ' ὑπερὸς μῦθον ἔειπεν·
- 75 Τηλέμαχ', αἶψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναικας,
 Ὡς τοι δῶρ' ὀπποτέρω αἶ τοι Μενέλα' ἔδωκε.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' πεπνυμένος ἀντίον ἦδα,
 Πείρεσι, ἔσ' γάρ τ' ἰδμῷ ὅπως ἔσσι τάδε ἔργα·
 Εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγῆνορες ἐν μεγάροισι
 80 Λαδρὴν κτείναντες, πατροφίλα πάντα δάσοντα,
 Αὐτὸν ἔχοντά σε βύλομ' ἐπαυρῆμ' ἢ τινα πῶδα·
 Εἰ δὲ κ' ἐγὼ τέττισι νόγον κ' κῆρα εὐτεύτω,
 Δὴ τότε μοι χείροντι φέρειν περὶ δῶματ' αἰέροισι.
 Ὡς εἰπὼν, ξένον ταλαπείρεον ἦγεν ἐς οἶκον.
- 85 Αὐτὰρ ἰστί' ῥ' ἰκόντο δόμοις εὖ ναιετάοντας,

Χλαῖαν

Et flens verbis velocibus alloquebatur :

40

Venisti Telemache dulce lumen, haud te ego quidem
Visuram autumabam, postquam iueras nave in Pylum
Clam meis ingratis dilecti ad patris auditionem.
Sed age mihi narra quidnam tibi contigerit videre.

Illam contra Telemachus prudens alloquebatur :

45

Mater mea, ne mihi luctum excita, neque mihi cor
In pectoribus commove, elapso licet ex perniciali exitio.
Sed lota, puras corpori vestes sumens,
In superiora ædium ascendens cum servientibus mulieribus,
Vove omnibus Diis perfectas hecatombas

50

Te sacrificaturam, sicubi Jupiter repensa facta reddat.

At ego ad concionem ibo, ut vocem
Hospitem qui me illic simul secutus est huc venientem.
Illum quidem ego præmiseram cum divinis sociis:
Piræum autem ipsum iussi ad domum ducentem
Studiose tractare & honorare donec venissem.

55

Sic locutus est. Illi quasi impennatum fuit verbum.

Ipsaque lota, puras corpori vestes sumens,

Vovit omnibus Diis perfectas hecatombas

(60

Se sacrificaturam, sicubi Jupiter remuneratoria opera perfecisset.

Telemachus autem postea ex domo ivit

Lanceam habens, simul eum canes pedibus veloces sequebantur.

Divinam autem illi gratiam offudit Minerva :

Eumque omnes populi incedentem admirabantur.

Circum autem ipsum proci superbi congregati sunt

65

Bona dicentes, mala autem mentibus penitus cogitabant.

At is horum quidem postea declinabat multam turbam,

Ast ubi Mentor sedebat & Antiphus & Halitherses,

Qui ei à principio paterni erant socii,

Illic sedit iens : hi autem interrogabant singula.

70

Ad hos autem Piræus lancea inclytus prope venit,

Hospitem ducens ad concionem per urbem : nequo adhuc diu

Telemachus ab hospite longe versus est, sed astitit :

Quem & Piræus prior sermone alloquebatur :

Telemachie, statim jube ire meam ad domum mulieres,

75

Ut tibi dona mittam quæ tibi Menelaus dedit.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur :

Piræe, non enim scimus quomodo erunt hæc opera :

Si me Proci superbi in domibus

Clam interfecto, paterna omnia dividunt,

80

Ipsam habentem te malo frui quam aliquem horum :

Sin ego his cædem & mortem patravero,

Tunc mihi gaudenti portato ad domos gaudens.

Sic locutus, hospitem calanitosum duxit in domum.

At postquam pervenerunt ad domos bene habitatas

Odyssea.

11

- Χλαῖναν μὲν κατέβητο κατὰ κλισίῃς· τε θρόνους τε.
 Ἔς δ' ἀσπαίνδης βάντες εὐξέσας λίσσαντο.
 Τὲς δ' ἐπὶ ἐν δμῳά λῶσαν, κ' χρεῖσαν ἱλαίῳ.
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνας ἕλας βάλοι ἠδ' χιτῶνας.
 90 Ἐκ ῥ' ἀσπαίνδης βάντες ἐπὶ κλισίῃσι καθίζον.
 Χερσὶν δ' ἀμφίπολ' ἀποχόῃς ἐπέχειν ἔφευσα,
 Καλῇ, χρυσεῇ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λείητ',
 Νίψαδάμ· παρ' ἧ ξέστην ἐστάνουσι τρέπῳζαν.
 Σίτον δ' αἰδοῖν παμὶν παρίδμεν ἔφευσα,
 95 Εἶδατα πόλλ' ἐπιδύσα, χαλεζομῶν παρόντων.
 Μήτηρ δ' ἀντίον ἴξε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
 Κλισίῃ κελυμῶν, λήπτ' ἠλάκατα σροτάσα.
 Οἱ δ' ἴσ' ὄνειαρ ἰτοῖμα προκίμῳρα χιῶρας ἱαλλοτ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι' κ' ἰδντοῖ' ἐξ ἔρον ἔντο,
 100 Τόισι δ' μύθων ἔρχε περὶφρον Πηνελόπεια,
 Τηλέμαχ', ἦτοι ἔγῳν ὑπερβόιον εἰσαπαλάσα
 Λέξομαι εἰς εὐνὴν ἢ μοι σπώσασα τέτυκται,
 Αἰεὶ δάκρυ' ἱμοῖσι περιμῶν, ἐξ δ' Ὀδυσσεύς
 Ὀχλῷ ἀμ' Ἀτρεΐδῃσι ἐς Ἴλιον· ἔδ' ἐμὲ ἔτλης
 105 Πρὶν ἔλθῃν μνηστῆρας ἀγύεστας εἰς τόδ' δῶμα,
 Νόστον τ' ἑωτὸς σάφα ἐπέμῳ εἶπε ἄκυστας.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπηνυμῶν ἀντίον ἤδα·
 Τούγῃρ ἔγῳ τοι μήτηρ ἀληθείην καταλέξα·
 Ὀχλῶν' ἐς τε Πύλον κ' Νέστορα ποικίλῃ λαῶν.
 110 Διζάμῳ δ' ἐμὲ ἐκύν' ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
 Ἐνδοκίως ἐρίλ', ὥσπερ τε πατήρ ἰὸν δια
 Ἐλθέτω χερσὶν κίον ἄλλοθεν, ὥς ἐμὲ κύν'
 Ἐνδοκίως ἐκόμενι σὺν νύσσι κυδαλίμοισι.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεύ' ἀπασιπρὸν ἔπει' ἔρασκε
 115 Ζῶε' ἔδ' ἐπ' ἀνόντ' ἐπιχθονίων τεύ' ἀκῶσιν,
 Ἀλλὰ μ' ἐς Ἀτρεΐδην δευκλυτὸν Μενέλαον
 Ἰπποῖσι προέπεμψε κ' ἄρμασι κολλητῆσιν.
 Ἐνθ' ἴδον Ἀργεῖν Ἑλέην, ἥς εἵνεκα πολλὰ
 Ἀργεῖοι Τρώες τε δαῖων ἰότητι μόγησαν.
 120 Ἐγὼ δ' αὐτίκ' ἔπειτα βόην ἀγαθὴν Μενέλα'·
 Ὅττιν χρῆζαν ἱκόμεν Λακεδαιμόνα διαν.
 Αὐτὰρ ἔγῳ τὰ πάντας ἀληθείην κατέλεξα.
 Καὶ τότε δ' ἐμὲ ἐπέσαν ἀμυδρῶν περὶφρον,
 Ὡ πόποι, ἦ μάλα δ' ἀκαχερῶν ἀνδρῶν ἐν αὐτῇ
 125 Ἦδεον εὐνὴν ἄναλκιδος αὐτοὶ εἶντες.
 Ὡς δ' ὅπῳ ἐν ξυλόχῳ ἔλαρ κοκτεροῖο λείητ'
 Νεβρὸς κοιμήσασα νεογενέας γαλαθινὰς,
 Κτηνὰς ἐξερῖσι κ' ἄρκεα ποικίλῃ
 Βοσκομένη, ὃ δ' ἐπ' ὅκα ἦν εἰσέλυσεν εὐνὴν,
 130 Ἀμφοτέρωσι δ' τοῖσιν αἰκία πτότμον ἔρηνε·
 Ὡς Ὀδυσσεύς κύνεσσιν αἰκίαν πτότμον ἔρηνε.

Lanas deposuerunt in lectisque solisque :
 Inque labra ingressi bene polita lavati sunt.
 Hos autem postquam famulæ lavarunt & unxerunt oleo ,
 Circumque lanas convolvibiles jecerunt & tunicas ,
 Ex balneo egressi in sedibus sederunt. 20
 Aquam autem serva gutturnio infundebat ferens ,
 Pulchro , aureo , super argenteo lebete .
 Ad lavandum : juxta autem politam explicuit mensam.
 Panem autem pudica proma apposuit portans ,
 Escas multas imponens , gratificans de præsentibus. 25
 Mater autem ex adverso sedit ad postem domus ,
 Sellæ sulta , tenuia pensa versans .
 Illi autem in cibos paratos appositos manus porrigebant.
 At postquam potus & cibi amorem emiserunt ,
 His sermones ocepit prudens Penelope : 100
 Telemache , equidem ego in superiora domus ascendens
 Cubabo in lectum qui mihi luctuosus est ,
 Semper lacrymis meis irrigatus , ex quo Ulysses
 Abiit cum Atridis ad Ilium : neque mihi sustinisti
 Antequam venirent proci superbi in hanc domum , 105
 Reditum tui patris aperte dicere sicubi audivisti .
 Illam contra Telemachus prudens alloquebatur :
 Enimvero ego tibi mater veritatem narrabo :
 Iviinus inque Pylum & ad Nestorem pastorem populorum .
 Excipiens autem me ille in altis domibus , 110
 Amantrissime tractavit , tanquam pater suum filium
 Reversum longo post tempore recens aliunde , sic me ille
 Studiose curavit cum filiis gloriosis .
 At Ulysses miserum nunquam aiebat
 Vivum neque mortuum ex terrestrium ullo se audivisse , 115
 Sed me ad Atridem lancea inclytum Menelaum
 Cum equis misit & curribus conglutinis .
 Ubi vidi Argivam Helenam , cujus causa multi
 Argivi Trojanique Deorum voluntate laboraverunt .
 Interrogabat autem statim postea prælio strenuus Menelaus 120
 Cujus rei indigens venissem in Lacedæmonem divinam .
 At ego ei omnem veritatem dixi .
 Et tunc scilicet me verbis excipiens alloquebatur :
 Papæ , utique valde fortis viri in lecto
 Voluerunt dormire imbelles ipsi cum sint. 125
 Sicut quando in arbusto cerva fortis leonis
 Hinnulis cubitum positis recens natis lactentibus ,
 Saltus inquit & valles herbosas
 Pascens , hic autem postea suum ingreditur in cubile ,
 Ambobusque illis ingratham mortem infert : 130
 Sic Ulysses illis ingratham mortem inferet .

Utinam enim ô Jupiter pater, & Minerva & Apollo,
 Talem se ferens qualis olim bene ædificata in Lefbo
 Ex provocatione cum Philomelide luctatus est surgens,
 Dejecitque fortiter, gavisî sunt autem omnes Achivi: 137
 Talem se ferens *utinam* cum procis versaretur Ulysses.
 Omnes brevis ævi ficerent & amararum nupiarum.
 Hæc autem quæ me interrogas & precaris, haud ego
 Alia præter *verum* dicam declinando, neque decipiam.
 Sed quæ quidem mihi dixit senex marinus verax, 140
 Horum nullum tibi ego occultabo verbum neque abscondam.
 Aiebat ipsum is in insula *se* vidisse duos dolores habentem,
 Nymphæ in domibus Calypsus, quæ ipsum coactu
 Tenet, is autem non potest suam in patriam terram venire.
 Non enim ei adsunt naues remigabiles, & focii 145
 Quî etiam ipsum mittant super lata dorsa maris.
 Sic ait Atrides lancea inclytus Menelaus.
 His perfectis rediî, dederunt autem mihi ventum
 Immortales, qui me ocys dilectam in patriam miserunt.
 Sic dixit. Illi autem animum in pectoribus movit. 150
 Post hæc vero locutus est Theoclymenus divinus:
 O uxor venerabilis Laërtiadæ Ulyssis,
 Equidem-iste non aperte scit, meo autem attende sermoni:
 Vere enim tibi vaticinabor, neque occultabo:
 Sciat nunc Jupiter primum Deorum, hospitâliq; mensa, 155
 Domusque Ulyssis strenui in quam adveni,
 Quod equidem Ulysses jam in patria terra
 Sedens vel serpens, hæc audiens mala facinora,
 Est, at procis malum omnibus molitur.
 Tale augurium ego bene tabulata in navi 160
 Sedens observavi, & Telemacho clamavi.
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:
 Utinam hoc hospes verbum perfectum sit:
 Ideo cito cognosceres amicitiamque multaue dona
 Ex me, ut aliquis te occurrens beatum prædicaret. 165
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur:
 Proci autem ante Ulyssis domum
 Discis delectabantur & tragulis mittendis
 In præparato pavimento, ubi antea contumeliam exercuerant.
 Sed quando jam prandendi tempus erat, & advenierunt oves 170
 Undique ex agris, hi autem agebant *eos* qui antea,
 Tunc ipsis dixit Mædon, (hic enim maxime
 Placebat præcomum, & ipsis aderat convivio)
 Juvenes, postquâ jam omnes delectati estis mente certaminibus,
 Ite ad domos, ut paremus convivium: 175
 Non enim malum est suo tempore prandium capere.
 Sic ait. Illi autem surgentes ibant, obtemperabantque sermoni.

- Αὐτὰρ ἰσθίῳ ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας ;
 Χλαίνας μὲν κατέθιντο κατὰ κλισίῃς τε θρόνους τε .
 180 Οἱ δ' ἱέρουν ὅς τις μεγάλης κ' αἰσας αἶψας .
 Ἰέρουν ἢ σῶας σιάλῃς κ' βῶν ἀγλαίῃν ,
 Δαῖτ' ἐντυγμόνῃσι . τοὶ δ' ἐξ ἀγροῦ πρὸ νηδὸς
 ὤτρυνοντ' Ὀδυσσεύς τ' ἰσθμῷ κ' δὴ ὕπερβος .
 Τοῖσι ἢ μύθων ἤρχε σὺβάτης ὄρχαμ' ἀνδρῶν ,
 185 Πῦν , ἐπεὶ ἄρ δ' ἥκιστα σέληνδ' ἦναι μεναιῖναις
 Σήμερον , ὡς ἐπὶ τάλαντον ἀναξ' ἴμος , ἢ σ' αἶν ἔγχεα
 Αὐτὲ βελόμην σαδμῶν ῥυτῆρα γινώσκει .
 Ἀλλὰ τ' αἰδέομαι , κ' διδία μὲ μοι ὀπίσσω
 Νυκτὶν . χαλεπὰ δέ τ' ἀνάκτων ἰσθμὸς ὀμοκλή .
 190 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἱοδμῷ . δὴ γὰρ μίμβλας μάλας
 Ἦμαρ , αἶψα τάχα τοι σποτὶ ἴσσιρα ῥίγιον ἴσθμῳ .
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀντιφάσας πολύμητις Ὀδυσσεύς ,
 Γινώσκω , φρονέω . τὰ γὰρ δὴ νοέεσσι καλῶναι .
 Ἀλλ' ἱοδμῷ . σὺ δ' ἔκπιστα διαμπερές ἡγμῶνται .
 195 Δὸς δέ μοι ἢ ποδὶ τοι ῥόπαλον τετραμήδιον ἴσθμῳ ,
 Σκηπτειῶν , ἰστὴν πατ' ἀριστοφάνει ἡμῶν κ' ὄδον .
 Ἦ δ' ἄρ' , κ' ἀμφοῖν σμῶνται αἰεὶ καλλεῖο σπῆρμα
 Πυκνὰ ῥοχαλὴν . ἐν ἢ σπῆρμα ἦν ἀορτήρ .
 Εὐκαὶ δ' ἄρα οἱ σκηπτρον θυμάρης ἔδωκεν .
 200 Τὸ βῆτην , σαδμῶν ἢ κύνας κ' βατόρας ἀνδρῶν ;
 Ῥύσσει ἐπὶ δὴ μόνοντις . ὁ δ' ἐς σέλιον ἦεν ἀνακτα
 Πτωχὰ λυγαλὴν ἐναλίσχων ἠδὲ γέροντι ,
 Σκηπτόμενον . τὰ ἢ λυγρὰ σπῆρμα χροὶ ἡμῶν ἴσθμῳ .
 Ἀλλ' ὅτε δὴ σῶχοντες ὄδον κατὰ σπαιπαλόεσσιν
 205 Ἀσπί' ἔγχευ ἴσαν , κ' ἐπὶ κρήνῃ ἀράκοντο
 Τυκτῆν , καλλίερον , ὅθεν ὑδρεύοντο Φολέται .
 Τὴν ποίονσ' Ἰδαμ' κ' Νήρεσ' ἠδὲ Πολύταρ .
 Ἀμφοῖν δ' ἄρ' αἰγέροντο ὑδατοτρεφέων ἦν ἄλσος
 Πάντοσι κυκλοτέρης , κακὰ ἢ ψυχρὸν ἰσθμὸν ὕδωρ
 210 Ὑψίθιν ἐκ σπῆρμας βαμὸς δ' ἐρύπτει τέτυκτο
 Νυμφῶν . ἔθι πάντες ἐπὶ σπῆρμα ὄδου .
 Ἐνθά σπῆρμα ἐκίχοντο υἱὸς Δωκίωιο Μελαυνίδης ,
 Αἶψας αἶψαν αἶψασι μετῴμενον αἰσχυροῖσι ,
 Διίπνον μετῴμενον . δῶκε δ' ἄρ' ἔκοντο γυμνῶς .
 215 Τὸς ἢ ἰσθμὸν ἰσχυρῶν , ἐπ' ἢ τ' ἴσθμῳ , ἐκ τ' ὀνόμας
 Ἐκπαλιν κ' ἀνέκας . (ὅθεν ἢ παρ' Οὐν . ἔθι)
 Νῦν μὲν δὴ μάλα πᾶσι κακὸς κακὸς ἡγλαῖς
 Ὡς αἰὶ τ' ὁμοῖον αἶψα Διὸς ὡς τ' ὁμοῖον .
 Πῆ δὴ τόνδε μελεῶν αἶψα ἀμύγασσι σὺβάται ,
 220 Πτωχὸν ἀνέκον , δαίτων ὀλοφυματῆρα ;
 Ὅς πολλῶσι φιλῶσι σπῆρμας ἐλπίεται ὄμνος ,
 Αἰσχύρῃσιν αἰεὶ , ἐκ αἰσχύρῃσιν ἔθι λείπεται .
 Τὸν κ' ἢ μοι δαίμων σαδμῶν ῥυτῆρα γινώσκει ,

O D Y S S E Æ X V I I.

At postquam venerunt in domos bene habitatas,
 Lanas quidem deposuerunt in sedibus thronisque,
 Ipsi autem sacrificaverunt oves magnas & pingues capras: 128
 Sacrificaverunt autem sues pingues & bovem armentalem,
 Convivium parantes: hi autem ex agro ad urbem
 Contendebant Ulyssæique ire & divinus subulcus.
 Post hæc autem sermones occipit subulcus princeps virorum:

Hospes, quoniam postea in urbem ire cupis 129

Hodie, sicut iussit dominus meus, certe te ego

Hic vellem stabulorum custodem fieri:

Sed vereor & timeo ne me postea

Objurget, difficiles enim dominorum sunt minæ.

Sed age nunc eamus, jam enim processit maxime 130

Dies, at mox ad vespëram frigidius erit.

Illum respondens alloquebatur prudens Ulysses:

Cognosco, mente teneo: hæc jam intelligenti præcipis.

Sed eamus, tu autem deinde plane duc.

Da autem mihi sicubi baculum incisum est, 131

Ad innitendum, quoniam dictis valde difficilem esse viam.

Dixit, & circum humeros turpem jecit peram

Multis locis laceram, cui tortum inerat lorum.

Eumæus autem ei baculum animo ejus gratum dedit.

Hi ibant, stabulum autem canes & pastores viri 132

Custodiebant à tergo manentes, hic autem in urbem duxit Regens

Mendico misero similem & senem,

Fulcientem se, illeque turpi circum corpus amictu amictus erat.

Sed quando jam euntes viam per asperam

Urbem præpe erant, & ad fontem pervenerant 133

Structum, pulchre fluentem, unde aquabamur cives,

Quem fecerat Ithacus & Neritus & Polydor:

Circum autem alnorum aquaticarum erat nemus

Undique rotundum, frigida autem defluebat aqua

Alte ex petra: ara autem super facta erat 134

Nympharum, ubi omnes sacrificabant viatores:

Illic ipsos invenit filius Dolii Melantheus,

Capras agens quæ omnibus antecellebant gregibus,

Prandium procis: duo autem simul sequebantur pastores.

Illos autem intuitus objurgavit, verbumque dixit, & prolocutus est

Minax & contumeliosum: (movit autem cor Ulyssis) 135

Nunc quidem omnino malus malum ducit:

Ut semper similem ducit Deus ad similem.

Quo jam hunc sectatorem epularum ducis nulli invidende subulce

Mendicum molestum, conviviorum perniciem? 136

Qui multis postibus astans atteret humeros,

Petens frustra, non enses neque lebetes.

Hunc si mihi dares stabulorum custodem fieri,

- Σηκοκόρον τ' ἔδωκα, θαλλόν τ' ἐρείσεισι φορέτω·
 225 Καὶ κεν ὄρον πόνων, μεγάλην ἰατρηνίδα δαίτο.
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἐν δὴ ἔργα καὶ ἔμμελιν, ἐκ ἐβλήθη
 Ἔργον ἰατρίχου, ἀλλὰ πτώσαντι κατὰ δῆμον
 Βλέπεται αἰτίζων βόσκων ἦν γαστήρ ἀναλτο.
 Ἀλλ' ἐκ τοι ἔρως, τόδε κ' ἐτελεισμένον ἔσται·
 230 Αἶ κ' ἔλθῃ πρὸς δάματ' Ὀδυσσῆος·
 Πολλὰ οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμῶν
 Πλευρὰ διστορέψουσι, δῶμον βαλλομένοιο.
 Ὡς φάτο· κ' ἀκροῶν λαὸς ἐνδον ἀρεαδίσιν
 Ἰάει· καὶ μιν ἐκτὸς ἀταραπτοῦ ἐσυζέλιξεν,
 235 Ἀλλ' ἔμμελ' ἀσφαλῆς. ὃ δ' ἐμεμήρεξεν Ὀδυσσεύς,
 Ἦε μεταίξας ροπάλα ἐκ θυμὸν ἔλοιτο,
 Ἦε πρὸς γῆν ἐλάσει καίμιν, ἀμφ' ἕδας αἰέρας,
 Ἀλλ' ἐπετολμησὶ, φρεσὶ δ' ἔρχετο. ἥ δ' οὐδ' ὥσπερ
 Νύκτιν ἄντα ἰδὼν· μέγα δ' εὐξάτο χυῖρας ἀναχῶν·
 240 Νύμμεν κρηταῖαν, κῆραι Διὸς, εἴ ποτ' Ὀδυσσεύς
 Τῆμ' ἐπὶ μηρὶ ἐκὼς καλύψας πόνον δαίμω
 Ἄρτων ἔσθ' ἐρείπων, τόδε μοι κρηνατ' ἐέλδωρ,
 Ὡς ἔλθοι μὲν κείνῳ ἀνὴρ, ἀγάχοι δέ ἐ δαίμων·
 Τῷ κέ τοι ἀγλαίας γε διασκηδάσειεν ἀπάσας,
 245 Τὰς νῦν ὑβρίζων φορεῖς, ἀλαλημένοισιν αἰὲν |
 Ἄστυ κατ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ οὐείεσσι νομήης.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελέανδρος· αἰπόλῳ αἰγῶν,
 Ὡς ἀπόποι οἶον ἔειπε κύων ὀλοεῖν αἰδώς,
 Τὸν ποτ' ἔργων ἐπὶ νηὸς εὐσέλμοιο μελαίνης
 250 Ἀξῶ τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοντο πολὺν ἄλφει·
 Αἰ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀγυρθοῖ· Ἀπόλλων
 Σήμερον ἐν μεγάροισι, ἢ ἐπὶ μνηστῆρσι δαμῶν,
 Ὡς Ὀδυσσῆι γε τῆλ' ἀπώλετο νόστιμον ἔμαρ.
 Ὡς εἰπὼν, τὰς μὲν λίπεν αὐτόθι ἦκα κύντας·
 255 Αὐτὰρ ὁ βῆ· μάλα δ' ὤκα δῶμες ἵκανε ἀνὰ κτῆ·
 Αὐτίκα δ' εἰσὼ ἵεν, μετὰ δ' ἐμνηστῆρσι καθίζεν
 Ἀντίον Εὐρυμάχῃ· ἥ γὰρ φιλοπτοκα μάλιστα.
 Τῷ παρὰ μὲν κρητῶν μοῖραν δίδοι οἱ πονέοντο·
 Σίτον δ' αἰδοῖν ταμὴν παρὶδμεν φέρετα,
 260 Ἐδμήν, ἀγχίμολον δ' Ὀδυσσεύς κ' εἴς· ὕψος
 Στήτην ἐρχομένοιο· ποιεῖ δέ σφας πλὺθ' ἰσθὶ
 ἑρμιῶν· γλαυκῆς ἀνὰ γὰρ σφισι βάλλοι· αἶψ' ἔν
 Φήμεν· αὐτὰρ ὁ χυρὸς ἔλων προσέειπε σελῶντι·
 Εὖμαι, ἢ μάλα δὴ τάδε δάματα καλὰ Ὀδυσσῆος·
 265 Ραεὶ δ' ἀρέγναιτ' ἐσὶ κ' ἐν πολλοῖσιν ἰδίασθαι·
 Ἰξ' ἑτέρων ἑτέρ' ἐσὶν· ἐπὶ σκῆπτρῳ δέ οἱ αὐτῷ
 Τείχεω κ' θρονοῖσι, θύραι δ' εὐρυγέτες εἰσὶ
 Λικλίδες· ἐκ ἂν τις μιν ἀνὴρ ὑπερβλήσεται.
 Ἰγνέσκη δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα εἴδεται·

Cortis purgator ut sit, frondemque hœdis ferat,
Equidem serum bibens, magnum semine suum efficeret. 225
Sed quoniam facinora mala didicit, non volet
Opus adire, sed tremulus reptans per populum
Vult mendicando pascere suum ventrem infatigabilem.
Sed tibi edico, quod & perfectum erit:
Si iverit ad domos Ulyssis divini, 230
Multa ei circum caput scabella virorum ex manibus
Latera dederent per domum percusso.

Sic dixit: & accedens calce insultavit insipientia
Coxæ: neque ipsum extra viam excussit,
Sed mansit firme: cogitavit autem Ulysses, 235
An irruens baculo animam eriperet ei,
An ad terram deiceret caput, ad solum extollens,
Sed duravit, animumque cohibuit: illum autem subulens
Increpuit contra intuitus, valde autem precatus est manus tollens:
Nymphæ fontanæ, filiæ Jovis, si unquam Ulysses 240
Vobis femora combussit cooperiens pingui adipe
Agnorum & hœdorum, hoc mihi perficite votum,
Ut veniat ille vir, ducatque ipsum Deus:
Hoc pacto tibi comtus dissiparet omnes,
Quos nunc protervus fers, vagans semper 245
Per urbem, at pecudes mali perdunt pasto.

Hunc autem rursus alloquebatur Melanthius caprarius caprarum:
Papæ, quid dixit canis versutias callens,
Hunc aliquando ego in navi bene tabulata nigra
Agam longe ab Ithacæ, ut mihi victum multum inveniat. 250
Utinam enim Telemachum interficiat arcitenens Apollo
Hodie in domibus, vel à procis interficiatur,
Nam Ulyssis quidem procul periit reditus dies.

Sic locutus, hos quidem liquit illic placide euntes:
At ipse ivit, admodum vero celeriter ad domos per venit heri. 255
Statim autem introivit, cumque procis sedit
Ex adverso Eurymachæ, hunc enim amabat maxime.
Illi quidem carniæ partem apposuerunt qui laborabant,
Panem autem veseunda pronia apposuit ferens,
Ad comedendum: prope autem Ulysses & divinus subulcus 260
Steterunt venientes, circum autem ipsos venit sonitus
Citharæ concavæ: etenim illis occeperat canere
Phemius, at ille manu prehensens alloquebatur subulcum:

Eumææ, certe nimis scilicet hæ sunt ædes pulchræ Ulyssis,
Facileque notabiles etiam inter multas visu. 265
Ex aliis aliæ aptæ sunt, ornatum est autem eis atrium
Muro & septis, januæ autem bene munitæ sunt
Bifores, haud quisquam eas vir expugnaret.
Cognosce autem quod multi in ipsâ convivia instituunt

- 270 Ἄνδρες· ἐπεὶ κνίστη μὲν ἀνίνοθεν, ἐν δὲ τε φόρμυξ
Ἡσού, ἥν ἄρα δαυτὶ θεοὶ ποίνηται ἱταίρην.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν^{ος} παροτρύνει Εὐμαῖε συζῶτα,
Ῥεῖ ἔγνω· ἐπεὶ οὐδὲ τὰ τ' ἀλλὰ περ ἴσ' ἀνοήμων.
Ἀλλ' ἄγε δὴ τραχέμεν^{ος} ὅπως ἔσαι τάδε ἔργα.
- 275 Ἦς σὺ παρῶν^{ος} ἐσελθε δόμος εὖ γαυατάοντας,
Δύοιο ἢ κνησθεας, ἔγω δ' ὑπολήφομαι αὐτῷ.
Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπιμνηνον, ἔγω δ' εἰμι παροτρυνθε.
Μηδὲ σὺ δαδύνειν, μή τις σ' ἐκτοδὲ νοήσας
Ἡ' βάλλῃ, ἢ ἐλάσῃ· τάδε σε τραχέμεν^{ος} αἶνεα.
- 280 Τὸν δ' ἡμίχεν^{ος} ἔπειτα πολύτλας Διὸς^{ος} Ὀδυσσεύς,
Πηνώσχω, ρεσνέω· τὰ γε δὴ ρεσνέοντι κελύσεις.
Ἀλλ' ἔρχω παροτρυνθεῖν, ἔγω δ' ὑπολήφομαι αὐτῷ.
Οὐ γάρ τι πλεονέων ἀδαήμεν^{ος}, οὐδὲ βολάων.
Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ στίπονθα.
- 285 Κύματα κ' πολέμων^{ος} μετὰ κ' τιδὲ τυτῆι γενέσθω.
Γαστέρα δ' ὅπως ἔσιν ὑποκρύψαι μεμαυῖαν
Οὐλομένην, ἢ πολλὰ καὶ ἀνδροποιοὶ δίδωσι.
Τὴς ἐνέκην κ' νῆες εὐζυγοὶ ὀπλίζοντα
Πόντον ἰσὶ ἀτρήγετον, κακὰ δυσωφίᾳσι σέμεται.
- 290 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα παρὰ ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἄν ἢ κύων κεφαλὴν τε κ' ἔατα κείμην^{ος} ἔχεν
Ἀργεῖ^{ος} Ὀδυσσεὺς^{ος} ταλασσίφρον^{ος}, ἐν ῥά ποτ' αὐτῷ
Θρήβε μὲν, κ' δὲ δύνοντο· πᾶσι^{ος} δ' εἰς Ἴλιον ἦρην
Ἦχετο. τ' ἢ παροτρυνθεῖν ἀγίνεσκον νείοι ἄνδρες.
- 295 Αἶψας ἰσὶ ἀγροτέρους, ἠδὲ πρέσβας, ἠδὲ λαγνάς.
Δὴ τότε κείτ' ὑπόδρας^{ος} ὑποκρυψάμενος ἀνακτῷ.
Ἐν πολλῇ κόπῳ, ἢ οἱ παροτρυνθεῖς θυετόν,
Ἡμῶνται τε βῶν τε αἰὲς κίχυν^{ος}· ὅρ' αὖτ' ἀγροῖν
Διμάς^{ος} Ὀδυσσεὺς^{ος} τέμνῃ^{ος} μέγα κοπήσασσας.
- 300 Ἐνθα κύων κείτ' Ἀργεῖ^{ος} ἐνίτλει^{ος} κυνοραϊσίῳ.
Δὴ τότε γ' ὥς ἐνόησεν Ὀδυσσεὺς ἔργῳ ἰόντα,
Οὐρῇ μὲν ῥ' ὄγ' ἔσπευ, κ' ἔατα κάββαλεν ἄμφο^{ος}.
Ἄσπον δ' ἐκ ἐτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἀνακτῷ.
Ἐλθέμεν^{ος} αὐτὰρ ὁ νόστιν ἰδὼν ὑπομύρεσθαι δάκρυ,
- 305 Ῥεῖα λαδάν Εὐμαῖον· ἄρα δ' ἐρμήνετο μῦθον,
Εὐμαῖ, ἢ μάλα θαῦμα, κύων οὐδὲ κείτ' ἐπὶ
κόπῳ.
- Καλὸς μὲν δίμας ἐστίν, ἀτὰρ τόδε γ' ἔσφαρα εἶδα
Εἰ δὴ κ' ταχὺς ἴσκει θύνειν ἰσὶ εἰδῶι τάδε,
Ἄσπας, οἷοί τε τραπέζας κύνας ἀνδρῶν.
- 310 Πηρόντ', ἀγλαίης δ' ἐνέκην κομήουσιν ἀνακτες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν^{ος} παροτρύνει Εὐμαῖε συζῶτα,
Καὶ λίην ἄνδρες γε κύων οὐδὲ τίλη θάοντ^{ος}.
Εἰ τοῖσσι^{ος} εἴη ἡδὲ δίμας ἠδὲ κ' ἔργα.
Οἷόν μιν Τρῳίνδε κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,

Viri: quoniam nidor etiam ascendit, & cithara
Sonat, quam convivio Dii fecerunt sociam. 270

Hunc autem respondens alloquebaris Eumææ subulce:
Facile nosti, siquidem ne cætera quidem es bardus.
Sed age jam consultemus quomodo erunt hæc opera.
Vel tu primus ingredi domos bene habitatas, 275
Inferque te procis, ego autem relinquer hic:
Sin vis, remane, ego autem ibo præ.
Neque tu tarda, ne quis te extra conspiciat
Vel percutiat, vel pellat: hæc enim te reputare jubeo.

Huic autem respondit postea pertolerans divinus Ulysses: 280
Scio, teneo: hæc intelligenti præcipis:

Sed i præ, ego autem relinquer hic:
Non sum enim plagarum indoctus, neque ictuum.
Patiens mihi animus, quoniam mala multa passus sum
Undis & in bello, cum illis hoc etiam fiat. 285
Ventrem autem haudquaquam est abscondere cupidum
Perditum, qui multa mala hominibus dat.
Cujus gratia & naves bene transtratæ armantur
Pontum super indomitum, mala inimicis ferentes.

Sic hi quidem talia inter se dicebant: 290
Sursum autem canis caputque & aures jacens levavit
Argus Ulyssis calamitosi, quem quondam ipse
Nutrierat quidem, neque perceperat usum: prius enim in
Ilium sacrum

Iverat: hunc autem antea ducebant juvenes viri
Capras ad sylvestres, & cervos, & lepores. 295

Tunc jacebat neglectus absente domino,
In multo stercore, quod ei ante fores,
Mulorumque bouumque affatim fuscum erat; donec auferrent
Servi Ulyssis nemo magnum stercoreturi.
Illic canis jacebat Argus plenus ricinorum. 300

Ibi tum ut agnovit Ulysses prope esse,
Cauda quidem hic adlabatur, & aures motabat ambas:
Prope autem non item potuit suum dominum
Venire: at iste eo procul viso absterfit lacrymam,
Facile latens Eumæum, statim autem interrogabat verbo: 305

Eumæe, certe nimis mirum est, canis hic jacet in fimo:
Pulcher quidem corpore est, at hoc non certo scio
An scilicet etiam velox fuerit ad currendum cum forma ista,
An secus, quales mensarii canes viro-
rum sunt, decoris autem gratia nutriunt domini. 310

Hunc autem respondens alloquebaris Eumææ subulce:

Et sane viri canis hic est procul mortui.
Si talis esset & corpore & operibus
Qualem ipsum ad Trojam ipe reliquit Ulysses.

- 315 Αἴψά κε θνήσκειο ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκήν.
 Οὐ μὲν γάρ τι εὐχόμενος βραδείας κείνῳσι ὕλην
 Κνωδάλοιο, ὅς τις ἴδοντο· καὶ ἔχουσιν γὰρ Περσέϊδην.
 Νῦν δ' ἔχεται κακότητι, ἀνάξ δέ οἱ ἀλλοῖσι πάτρης
 Ὀλετο· καὶ ἡ γυναῖκας ἀκρόβιες καὶ κομίσουσιν.
- 320 Ἀμύνει δ' ὡς ἂν μνηστὴρ ἐπιχευέτωσιν ἀναικτὶς,
 Οὐκ ἔτ' ἐπιπύθεται ἰσχυρὸν ἱναίσημα ἐργάζεσθαι.
 Ἡμῖσι γάρ τ' ἀρετῆς δόξαν ἔχουσιν εὐρύοπα Ζεὺς
 Ἀνέρι, εὐτ' ἂν μιν κατὰ δόλιον ἦμαρ ἔλθοιεν.
 Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμος ἐν ἑταίροισιν.
- 325 Βῆ δ' ἰδὼς μετάρσιον μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.
 Ἄρρον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλαν· θανάτοιο,
 Αὐτὴν ἰδὼν Ὀδυσσεύς ἐκίχθη ἑαυτῷ.
 Τὸν δ' πολλὸν πρὸς Πηλεΐδην ἰδὼς Πηλεΐδης
 Ἐρχομένον κατὰ δῶμα συβώτην· ὅσα δ' ἐπιπύθεται
- 330 Νεῦσ' ἐπὶ οἱ καλίστας· ὅς τις, παπτήνας ἐλε δίδωρεν
 Κείνῳ, ἔνθα δ' αὐτὸς ἐξίστην κρία πολλὰ
 Δαΐδῳ μνηστῆρσι δόμον κατὰ δαιτυμόνοισιν.
 Τὸν κατέθηκε φέρον πρὸς Πηλεΐδην ἑτάροισιν
 Ἀντίον· ἔνθα δ' αὖ αὐτὸς ἐφίκετο. τῷ δ' ἄρα κῆρυξ
- 335 Μοῖραν ἰλὼν ἐτίθει, πάντες τ' ἐκ σῖτοι αἰετοί.
 Ἀρχιμήκοιο δ' μετ' αὐτὸν ἰδύμετο δάμαρ Ὀδυσσεύς,
 Πτωχὸν λευγαλὸν ἐναλίγκιον καὶ γέροντι,
 Σκηπτρόμῳ· τὰ δ' ἔλυσεν πρὸς χερσὶ ἔμματα ἴσο.
 Ἦε δ' ἐπὶ μελίνῃ ἐδῶ ἔπτοσε θυράων,
- 340 Κλεινὰ μῶρ' ἑσθλὰν κυπαρισσίων, ὅν ποτε τέκτων
 Ξῶσιν ἐπισαμῶρας, καὶ ἐπὶ σάβην ἴδοντο.
 Πηλεΐδης δ' ἐπὶ οἱ καλίστας προσέειπε συβώτην,
 Ἄρρον δ' ἔλον ἰλὼν πειρημένον ἐκ πάντοιο,
 Καὶ κρία, ὡς οἱ χεῖρες ἐχάνδατον ἀμφιβαλόντι,
- 345 Δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα εἶρον· αὐτὸν τε κέλευε
 Αἰτίξιν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
 Αἰδῶς δ' ἐκ ἀγαθῇ κεχρημένον ἀνδρὶ προσέειπε.
 Ὡς φάτο· βῆ δ' ὑπερβόας ἐπὶ καὶ μῦθον ἄκουσιν.
 Ἀρχὴ δ' ἰσάμενος ἔπειτα πειρῶντα προσέειπε,
- 350 Πηλεΐμαχος τοι ξείνῳ δίδωι τάδε, καὶ σὺ κελύψῃ
 Αἰτίξιν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
 Αἰδῶ δ' ἐκ ἀγαθῇ φρεσὶ ἔμμεναι ἀνδρὶ προσέειπε.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολέωντος Ὀδυσσεύς
 Ζεὺς αἶα, Πηλεΐμαχόν μοι ἰν' ἀνδράσιν ἔλθειν ἦν).
- 355 Καὶ οἱ πάντα γένοιθ' ὅσα φρεσὶν ἦσι μεμνηῖα.
 Ἡ γὰρ, καὶ ἀμφοτέρωσιν ἐδίδετο, καὶ κατέθηκεν
 Αὐτῷ, ποδῶν περὶ πόδας; αἰετῶν ἐπὶ στήθεσσι.
 Ἦδ' οἱ δ' αἰδοῖς ἐνὶ μετάρσιον αὐδῖν,
 Εὖθ' ἐλθὼν ἐδύπνηκε, ὃ δ' ἐπαύσατο θεῖον αἰδοῖς.
- 360 Μνηστῆρες δ' ὁμᾶδ' ἔσαν ἀπὸ μῆγας· αὐτὰρ Ἀδάνην

Statim admirareris videns velocitatem & fortitudinem. 315
 Non enim effugiebat profundæ in profunditatibus sylvæ
 Fera quaecumque viderat, & vestigia enim sciebat:
 Nunc autem tenetur malo, dominus autem ejus extra patriam
 Perit: hunc autem mulieres negligentes non curant.
 Servi autem quando non amplius imperant domini, 320
 Non amplius postea volunt officium facere.
 Dimidium enim virtutis aufert late sonans Jupiter
 Viri, quando ipsum servilis dies occupat.
 Sic locutus, ingressus est domos bene habitatas:
 Ivit autem recta per domum ad procos superbos. 325
 Argum autem contra occupavit satum nigrae mortis,
 Statim ut viderat Ulysses vigesimo anno.
 Primus autem vidit Telemachus divinus
 Venientem per domum subulcum, celeriterque deinde
 Innuit ad se vocans: atque ille circumspiciens cepit sellam 330
 Jacentem, ubi coquus insidere solebat. carnes multas
 Incidens præcis in domo convivantibus.
 Hanc deposuit portans ad Telemachi mensam
 Ex adverso: ibi scilicet ipse sedebat, huic autem præco
 Partem capiens ponebat, ex canistroque panem sumens 335
 Propius accedendo autem post ipsum intravit domos Ulysses,
 Mendico squalido similis & seni, (tus erat.
 Scipioni innixus: illoque sordidato circum corpus amictu amic-
 Sedebat autem in fraxineo limine intra januas,
 Innixus limini cyparisseo, quod quondam faber 340
 Poliverat scite, & ad normam direxerat
 Telemachus autem ad se vocatum alloquebatur subulcum,
 Panemque totum sumens perpukhro ex canistro,
 Et carnes uti ei manus capiebant comprehendenti:
 Da hospiti hæc ferens, ipsumque jube 345
 Mendicare prorsus omnes adeuntem procos.
 Pudor enim non est bonus indigenti viro gratis habere cupienti.
 Sic dixit. Ibat autem subulcus postquam verbum audivit:
 Prope autem stans verbis velocibus alloquebatur:
 Telemachus tibi hospes dat hæc, & te juber 350
 Mendicare prorsus omnes adeuntem procos.
 Pudorem autem non bonum dicit esse viro gratis habere cupienti.
 Hunc autem respondens alloquebatur prudens Ulysses:
 Jupiter Rex, Telemachus mihi in viris beatus sit,
 Et ei omnia fiant quaecumque animo suo cogitat. 355
 Dixit, & ambabus accepit, & deposuit
 Illic, pedes ante, indecenti in pera:
 Comedebat autem usque dum cantor in ædibus canebat,
 Donec ille cenaverat, isto cessabat divinus cantor.
 Proci autem tumultuabantur per ædes, at Minerva 360
 Odyssea. R k

- Ἄλχι παρειαυδὴν Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
 Πτρυν ὡς αὖ πύρρα κατὰ μνηστῆρας ἀγίεροι
 Γυνὴν δ' οἱ τινὲς εἰσιν ἱαίοιμοι οἱ τ' ἀβέροισι·
 Ἀλλ' ἐδὲ ὥς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσων κακότητι.
- 365 Βῆ δ' ἐνδὲ αὐτῶν ἐνδύξια ρῶτα ἔπασεν,
 Πάντοσι χεῖρ ὀρήσαν, ὥσπερ πτωχὸς ἀνάλα οἴη·
 Οἱ δ' ἐλκείροντες δίδουσαν, καὶ ἐδάμενον αὐτόν·
 Ἀλλήλους τ' ἐεργτο τίς οἷν καὶ πόθεν ἔλθοι,
 Τοῖσι δ' καὶ μετέπειθε Μελαάνθι· αἰπόλῳ αἰγῶν,
- 370 Κέκλυτε μὲν μνηστῆρας ἀγαλακτικῆς βασιλείης
 Τῷδε σῖρι ξεῖν· ἢ γὰρ μιν σφραδὴν ἔσωπα.
 Ἦτοι μὲν οἱ δειῦρος σὺβάτης ἡγεμύνουσιν,
 Αὐτὸν δ' ἔσάρα οἶδα πόθεν γένε· εὐχεται ἴψ·
 Ὡς ἔρατ'· Ἀντίνο· δ' ἔπεισιν νεέστερος σὺβάταν,
- 375 Ὡς ῥίγνεται σὺβάτα, τίν δ' οὐ τίνδε σόλινδρ
 Ἦγας; ἢ ἔχ' αἷλις ἦναι ἀλκίμοις· εἰσι καὶ ἄλλοι
 Πτωχοὶ ἀνιερῶν, θαιτῶν δολυμαντῆρες;
 Ἦ ὅσσοι ὅτι τοι βίωτον κατέδρασι ἀνακτῷ·
 Ἐνθάδ' ἀγυρόμενοι; σὺ δ' καὶ περὶ τότῳ ἐκάλεισας;
- 380 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν· σφροσίνης Εὐμαι σὺβάτα,
 Ἀντίνο, ἔμην καλά καὶ ἐσθλὸς εἶναι ἀγορεύεις.
 Τίς γὰρ δὴ ξεῖνοι καλῶ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐκάλει·
 Ἄλλον γ' εἰ μὴ ἤδ' οἱ δημιουργοὶ ἔασιν;
 Μάρτιν, ἢ ἰκτῆρα κακῶν, ἢ τίς τοιτα δέσσει,
- 385 Ἦ καὶ Δίωσιν αἰδῶν, ὃ καὶ τέρπητιν αἰδῶν;
 Οὐτοὶ γὰρ κλυτοὶ γὰρ βροτῶν ἐσθ' ἀκίεστα γαῖαν·
 Πτωχοὶ δ' ἔχ' αὖ τις καλεῖ τρύχοντα ἑαυτόν.
 Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς σῖρι πάντων εἰς μνηστῆρας
 Δμασὶν Ὀδυσῆϊ, σῖρι δ' αὐτ' ἔμοι· αὐτὰρ ἔγωγε
- 390 Οὐκ ἀλίγω, εἴως μοι ἐχέροισι Πηλεΐδην
 Ζῶν ἐνὶ μεγάροισι καὶ Τηλέμαχ'· Διοκίδης.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ'· σπυγμῶν ἀντίον ἦνθα,
 Σίγα, μὴ μοι τῆτον ἀμείβεο πολλὰ ἑτίεσσιν.
 Ἀντίνο· δ' ἔπειθε κακῶς ἐραδιζέμεν αἰεὶ
- 395 Μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δ' καὶ ἄλλος.
 Ἦ ρά, καὶ Ἀντίνοισι ἑπταπτερόεντα σφροσύνδα;
 Ἀντίνο, ἢ μὲν καλά, πᾶσι δ' ὡς κλέεισι·
 Ὅς δ' ἔξινον ἀναγας δὸπ' ἀνέμερο δίδουσι
 Μύθεα ἀναγκαῖα· μὴ τῆτο θεὸς τελέσει.
- 400 Δὸς οἱ ἐλάν· ἔτοι ρθονία· κέλαμαι γὰρ ἔγωγε.
 ἔλ'· ἔν μόντ' ἔμην ἄζευ τόγος, μήτε τιν' ἄλλον
 Δμῶων οἱ κατὰ δόματ' Ὀδυσῆϊ· Δείσοιο.
 Ἀλλ' ἔτοι τοιῶτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα.
 Αὐτὸς γὰρ ραγέμεν πολλὴ βέλεια ἢ δόμῳ ἄλλῳ.
- 405 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνο· ἀπαμειβόμεν· σφροσύνει,
 Τηλέμαχ' ὑφαγῶν, μὴ ἔχ' αἶμα, ποῖον ἔνιπτος·

Prope astans Laërtiadæ Ulyssi
 Hortabatur ut panes à procis congregaret,
 Cognosceretque quinam essent iusti quique iniusti.
 Sed neque sic quemquam exempturus erat malo.
 Institit autem ire petiturus dextre à viro quoque 365
 Undique manum porrigens, tanquam olim mendicus fuisset.
 Hi autem miserantes dabant, & mirabantur ipsum:
 Mutuos autem interrogabant quis esset & unde venisset,
 His autem interloquebatur Melanthius custos caprarum:

Audite me proci inelytæ Reginæ 370
 Isto de hospite, certe enim antea ipsum vidi.
 Equidem eum huc subulcus duxit,
 Ipsum autem non aperte scio unde se genere dicat esse.
 Sic ait. Antinous autem verbis objurgabat subulcum:
 O famose subulce, cur tu hunc in urbem 375
 Duxisti? an non satis nobis erronei sunt alii
 Mendici molesti, epularum pestes?
 An te juvat quod vitam edunt Regis

Hic congregati? tu autem etiam alicunde hunc vocasti?
 Hunc autem respondens alloquebaris Eumææ subulce: 380
 Antinoë, non quidem bona licet bonus dicis.
 Quis enim hospitem vocat aliunde ipse adiens
 Alium nisi eorum *aliquem* qui publici operarii sunt?
 Vatem, vel sanatorem malorum, vel factum lignorum,
 Vel etiam divinum cantorem, qui dilectet canens? 385
 Hi enim vocati hominum super infinita terra.
 At mendicum nemo vocaverit comesurum seipsum, *i. e. sua bona.*
 Sed semper molestus super omnes es procos
 Servis Ulyssis, præcipue autem mihi: at ego
 Non curo, donec mihi prudens Penelope 390
 Vivit in domibus & Telemachus divinus.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:
 Tace, ne mihi huic responde multum verbis.
 Antinous enim consuevit male irritare semper *quosdam*
 Verbis molestis, quin incitat etiam alios. 395

Dixit, & Antinorum verbis velocibus alloquebatur:
 Antinoë, certe me bene pater uti curas filium,
 Qui hospitem iussisti à domo exire
 Verbo cogenti, ne hoc Deus perficiat.
 Da ei capiens, non invidéo: jubeo enim ego etiam. 400
 Neque igitur matrem præeam verere in hoc, neque quemquam alium
 Servorum qui in domibus Ulyssis divini.
 Sed haud tibi talis in pectoribus cogitatio.

Ipse enim comedere multo mavis quam dare alii.
 Illum contra Antinous respondens alloquebatur: 405
 Telemache altiloque, animo intemperate, quid dixisti?

- Εἰ οἱ τόσον ἅπαντες ὀρέξιναι μνηστῆρες,
 Καὶ κεν μιν τρεῖς μῆνας ὑπόσθροβον οἴκῳ ἐρύκοι.
- Ὡς ἂρ' ἔση, καὶ θρήνυν ἔλπον κατέστης τραπέζῃ
 410 Κεῖμενον, ᾧ ῥ' ἔπεχεν λιπαρὸς πόδας εἰλαπινάζων.
 Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδουσαν, πλῆσται δ' ἄρα πόρην
 Σίτη καὶ κρεῖαν. τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεύς
 Αὐτῇσ' ἐπ' ἔδον ἰὼν πορικὸς γούσσειναι Ἀχαιῶν.
 Στῆ ὃ παρ' Ἀντίνοον, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
- 415 Δὸς φίλῳ· ἐ μὲν μοι δακτύλις ὁ κακίστῳ Ἀχαιῶν
 Ἐμμεναι ἀλλ' ἄριστῳ, ἔπει βασιλῆϊ ἰοικας.
 Τῷ σε χρὴ δέμεναι καὶ λῶιον ἢ στερ ἄλλοι.
 Σίτη· ἐγὼ δ' αἶν σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτὶ οἴκῳ ἐν ἀνδρῶποσιν ἔνομον
- 420 Ὀλβίῳ ἀρνίῳ, καὶ πολλὰκι δύσκολον ἀλήτη
 Τεῖο ἐπείῳ· εἶσι, καὶ ὅτευ καχεμῶν ἔλθοι.
 Ἦσαν ὃ δμῶες μάλα μωροί, ἀλλὰ τε πολλὰ
 Οἷσιν τ' εὖ ζῶσι καὶ ἀρνιοὶ καλέονται.
 Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξο Κροτῖον (ἦδελε γὰρ σκε)
- 425 Ὅς μ' ἄμα ληστήσῃσι πολυπλάγκτωσιν ἀνῆκεν
 Αἰγυπτόν δ' ἵεναι διελχὴν ὁδόν, ὅρ' ἀπολείμην.
 Σπῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ γέας ἀμεινέουσας.
 Ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελύμην ἐσκεχεσθαι ταῖς
 Αὐτῆσ' παρ' νῆαςι μένειν, καὶ νῆας ἑμεῖναι.
- 430 Ὅσῳ δ' ἐκατὰ σκοπιάς ὠτρυνα γέεσθαι.
 Οἱ δ' ὑβρίῃ εἴξαντες, ἐπισπέρωνται μὲνί σφω,
 Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγρῆς
 Πόρθεον· ἐν ὃ γυναικας ἀγρὴν καὶ νῆτια τέκτα,
 Αὐτὰς τ' ἔκτανον. τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκῃτ' αὐτῇ.
- 435 Οἱ δ' ὃ, βροῖς αἰόντες, ἄμ' ἡοὶ φαινομένη
 ἦλθον. πλῆστο ὃ πᾶν πειδίον πειζᾶν τε καὶ ἵππων,
 Χαλκῷ τε σφροπῆς· ἐν ὃ Ζεὺς περτικέραυνῳ
 Φύσαν ἱμοῖς ἐτάροισι κακὴν βάλειν· ὅδ' τις ἔτλη
 Στῆναι ἐναντίβιον. πᾶσι γὰρ κακὰ πάντιδ' ἐση.
- 440 Ἐνθ' ἡμέων πολλὰς μὲν ἀπέκτανον ὀξὺ χαλκῷ,
 Τὰς δ' ἀναγον ζαῖς σείσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἔμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δίδου ἀντιάσαντι
 Δμῆτι· Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρῃ ἱεὶ ἀνασεν.
 Ἐνθεν δὴ νῦν διῦρο τόδ' ἵκω πηματα πάσχων.
- 445 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοῳ ἀπαμείβετο, εὐνήσιν τε,
 Τίς δαίμων τίδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνὴν;
 Στῆδ' ἔτιος ἐς μέσον, ἡμῆς ἀπάνευθε τραπέζης;
 Μὴ τάχα σικρὴν Αἰγυπτον καὶ Κύπρον ἴδῃαι.
 Ὡς τις θαρσυλέῳ καὶ ἀναιδὲς ἔστι πορικτῆς.
- 450 Ἐξείης πάνταςι παρείσασθαι· οἱ δ' δίδῃσι
 Μαφιδίως· ἔπει ἔτις ἐπιθήσεις ἐσθ' ἐλεπτός
 Ἀμοτρίων χερσίσσασθαι, ἔπει πάρα πολλὰ ἐκίσσω.

Si ei tantum omnes porrigerent proci,
Eum vel tres menses procul hinc domus detineret.

Sic ait, & scabellum capiens ostendebat subter mensam,
Positum, in quo scilicet habebat nitidos pedes epulans. 410

Cæteri quoque omnes dabant, implebantque ei peram
Pane & carnibus: cito etiam erat Ulysses
Rursus ad limen iens donum gustaturus Achivorum.
Stetit autem apud Antinoum, & ipsum verbo alloquebatur:

Da amice, haud quidem mihi videris pessimus Achivorum 415
Esse, sed optimus, quoniam Regi similis es:

Ideo te oportet dare & melius quam alii
De pane: ego autem te laudabo per carentem finibus terram.

Etenim ego aliquando domum in hominibus habitavi
Beatus divitem, & sæpe dedi erroni 420

Tali qualiscumque esset, & cuiuscumque indigens veniret:
Erantque servi omnino plurimi, aliaque multa

Quibusque bene vivunt & divites vocantur *homines*:

Sed Jupiter perdidit Saturnius, (voluit enim sic)
Qui me cum latronibus multum errantibus adegit 425

In Ægyptum ire longam viam, ut perirem.

Stiti autem in Ægypto fluvio naves versatiles.

Tunc quidem ego jussi perdilectos socios

Illic apud naves manere, & naves custodite:
Speculatores autem ad speculas jussi ire. 430

Hi autem incontinentiæ cedentes, sequentes animos suos,

Cito admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros

Populabantur: mulieresque abigebant & infantes liberos,

Ipsosque interficiebant: cito autem in urbem ivit clamor.

Illi autem clamorem audientes, simul cum aurora apparente 435

Venerunt: impletus est autem omnis campus peditibus & equis,

Ærisque splendore: ac Jupiter gaudens fulmine

Fugam meis sociis malam injecit, neque aliquis ausus est

Stare contra, circum enim mala undique stabant.

Tunc nostrum multos quidem interfecerunt acuto ære, 440

Alios autem abduxerunt vivos ipsis ut opus facerent coactu,

At me in Cyprum hospiti dederunt occurrenti

Demetrii Iasidæ, qui Cypro fortiter imperabat:

Inde scilicet nunc huc venio clades passus.

Hic autem rursus Antinous respondebat, & loquebatur: 445

Quis Deus hanc pestem adduxit, convivii molestiam?

Sta sic in medium, mea procul à mensa,

Ne cito amaram Ægyptum & Cyprum videas.

Ita quidam audax & impudens es mendiculus.

Ordine omnibus astas, hi autem dant

Temere: quia nulla prohibitio neque miseratio est 450

De alieno largiri, siquidem adsunt multa cuique.

- Τὸν δ' ἀναχαρήσας προσέειπεν πολέμοιοις Ὀδυσσεύς·
 ὦ πόποι, ἐκ ἄρα σὺ γ' ἐπὶ εἶδ' ἡ φρένες ἦσαν·
 455 Ὅς σὺ γ' ἂν ἐξ οἴκου σφ' ἐπιστάτην εἶδ' ἄλλα δούης,
 Ὅς τὸν ἄλλοτρεῖσι παρημῶν, ἔτι μὲι ἔτλης
 Σίτῃ δ' ὀλοπρεπὴν δόρυ· τὰ δ' ἔτι, πολλὰ φάρσιν.
 Ὡς ἔρατ'. Ἀντίνοῦ δ' ἐχολώσατο κρηδί μάλιν·
 Καί μιν ὑπιδέξαι ἰδὼν ἔπειτα πτερόεντα πρηνύδα,
 460 Νῦν δ' ἡ σ' ἐκ ἔτι καλά δι' ἐκ μεγάροιο γ' οἶω
 Ἀφ' ἀναχαρήσειν, ὅτε δ' ἡ κ' ὀνειδέα βάσεις.
 Ὡς ἄρ' ἔρη· κ' ὄρνυτον ἰλὼν βάλε δειρὸν ὄρνυτον,
 Πρυμνότατον κατὰ νῶτον. ὃ δ' ἰσάβη ἦτο πειρή
 Εὐπείδον· εἶδ' ἄρα μιν σέβαν βίη· Ἀντινόοιο,
 465 Ἀλλ' ἀκίαν κίνησε κάρη, κακὰ βουσιδομύων.
 Ἀφ' δ' ἄρ' ἰσ' ἔδον ἰὼν κατ' ἄρ' ἔκτο, καὶ δ' ἄρα πύρην
 Θέκιν εὐπείην. μετὰ δ' ἡ μνηστῆσιν ἔειπεν,
 Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλείης βασιλίδος
 Ὅρ' εἶπω τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 470 Οὐ μὲν εἶδ' ἀχ' ἔσι μετὰ εἰσιν, εἶδ' τι σίντ',
 Ὅτ' ὅτις ἀνὴρ πειρὲς οἷσι μαχημῶν κρείττω
 Βλήεται, ἢ πειρὲς βούσιν, ἢ ἀργεῖνός οἰεσθιν·
 Αὐτὰρ ἐμ' Ἀντίνοῦ βάλε γαστήρ· ἔνθα λυγρὴς,
 Οὐλομένης, ἢ πολλὰ κακὰ ἀνδρόπτοις δίδασιν.
 475 Ἀλλ' εἶπε πτωχῶν γε θεοὶ κ' ἱερηνύες εἰσιν,
 Ἀντίνοον περὶ γάμοιο τέλ' ἑορτάσιοι κίχη.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοῦ προσέειπεν Εὐπείδης υἱὸς,
 Ἐδὲ ἔκκα· ξεῖτε καδμήων, ἢ ἀπὸν ἄλλῃ.
 Μὴ σε νείε δια δάματ' ἐρύσας, (οἵ ἀγορεύεις)
 480 Ἡ ποδὸς ἢ κ' χεῖρ', ὀποδύψασι δ' πάντα.
 Ὡς ἔρατ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπεφύλακτο νείεσθαι,
 Ὅδ' δέ τις εἴπεσκε νέον ὑπερνορόντα,
 Ἀντίνο', ἔ μιν καλ' ἔβαλε δύστηνον αἰήτην.
 Οὐλομένης, εἰ δ' ἡ πῶς τις ἐπικράνῃ θεὸς ἔσι;
 485 Καί τε θεοὶ ξένους ἐνὶ οἴκῳ ἀλλοδαποῖσι,
 Παντοῖοι τελείοντες, ἐπισφραῖναι πόλιν,
 Ἀνδρόπτοις ὕβριν τε κ' εὐνομίην ἐροφόντες.
 Ὡς ἄρ' ἔσαν μνηστῆρες. ὃ δ' ἐκ ἐμπάζετο μῦθον.
 Τηλέμαχ' δ' ἐν μὲν κρηδί μῆλα σένδ' αἶε
 490 Βλημῶς· εἶδ' ἄρα δάκρυ χαρμῇ βάλλειν ἐκ βλεφάρων,
 Ἀλλ' ἀκίαν κίνησε κάρη, κακὰ βουσιδομύων.
 Τὸ δ' ὥς ἔν ἥκασι πτερόεντα Πηνελόπειά
 Βλημῶς ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμῶσιν ἔειπεν,
 Αἰὲς ὅσας αὐτὸν σε βάλοι κλυτότατ' Ἀπόλλων.
 495 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρυπύρην ταμὴν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 Εἰ γ' ἰσ' ἀρῆσιν τέλ' ἡμετέροισι γένοιτο,
 Οὐκ ἂν τις τῶν γε εὐθρόνῳ ἦν ἴκοιτο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πτερόεντα Πηνελόπεια,

Hunc autem recedens alloquebatur prudens Ulysses :
 Papæ , haud scilicet tibi cum forma etiam mens erat :
 Non tu ex domo tua adstanti neque salern dâres ,
 Qui nunc alienis assidens , haud quidquam mihi sustines
 Panis sumptum dare , cum multa adfint.

455

Sic ait. Antinous autem irascebatur corde magis ,
 Et ipsam torve intuens verbis volucris alloquebatur :

Nunc jam non te amplius honeste ex domo puto
 Recessurum , quando etiam opprobria dicis.

460

Sic dixit , & scabellum capiens mittebat in dexterum humerum ,
 Extimum in dorsum : ille autem stabat tanquam rupes
 Firmiter , neque ipsum intrabat jactus Antinor ,
 Sed tacite movebat caput , mala pectus cogitans.
 Rursus autem ad limen iens sedebat , peram autem
 Deposuit bene plenam , prociisque dixit :

465

Audite me proci perinclytæ Reginæ ;
 Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
 Non quidem neque dolor est in mente , neque luctus ,
 Quando vir pro suis pugnas possessionibus
 Jactus icitur , vel propter boves , vel candidas oves :
 At me Antinous jaculatus est ob ventrem odiosum ,
 Perditum qui multa mala hominibus dat.
 Sed sicubi mendicorum Dii & Erianyes sunt ,
 Antinonem ante nuptias finis mortis opprimat.

470

475

Hunc autem Antinous alloquebatur Eupithei filius :
 Comede tranquillus hospes sedens , aut abi alio :
 Ne te juvenes per domos trahant , (qui sic loquaris)
 Vel pede vel & manu , lacerentque torum.

480

Sic ait. Illi autem omnes supra modum indignabantur :
 Sic autem aliquis dicebat juvenum elatorum :

Antinoë , non quidem bene jaculatus es infelicem erronem.
 Perditæ , si nimirum forsitan aliquis cœlestis Deus est :
 Et sane Dii hospitibus similes peregrinis ,
 Omnimodos se terentes , versantur in urbibus ,
 Hominum injuriam & æquitatem insipientes.

485

Sic dicebant proci , ille autem non curabat verba.
 Telemachus vero in corde quidem magnum luctum augebat
 Illo percusso , neque tamen lacrymam in terram mittebat ex palpe-
 Sed tacitus movebat caput , mala profunde cogitans. (bris , 490
 Illum ut audivit prudens Penelope
 Percussum in domo , ancillis loquebatur :

Utinam sic ipsum te jaculetur inclytus arcu Apollo

Hanc autem rursus Eurynome prima alloquebatur :
 Si enim in precibus summa nostris posita esset ,

495

Haud quisquâ horum pulchro solio conspicuam aurorâ attingeret.

Hanc autem rursus alloquebatur prudens Penelope :

- Μαῖ, ἔχθρὸν μὲν πάντες, ἔπει κακὰ μηχανόμενται·
 500 Ἀντίνοῦ δ' ἡ μάστις μελαίνῃ κηρὶ ἵοικεν.
 Εἰς τις τις δυσὴν ἀλκίυφ' ἀπατά δῶμα,
 Ἀΐδας αἰτίζων· (ἄχρημοσύνη γὰρ ἀνθρώπου)
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπέπλησαν τ' ἰδοῦσάν τε·
 Οὐτ' δ' ἔδρυνον πυρρὸν βάλε δεξιὸν ὄμον.
 505 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς ἀγόρευε μετὰ δμαῖσι γυναιξίν,
 Ἠδ' ἔτι ἐν θαλάμῳ· ὃ δ' ἰδὲ πῦρ δὶ Ὀδυσσεύς,
 Ἡ δ' ἔπει οἱ καλίστατα προσηύδα δῖον ὕφροδν,
 Ἐρχεο δ' Εὐμαίε· κῆρ' ἢ ξύνον ἀνθρώπων
 Ἐλθέμεν, ὅρα τι μὲν προσηπτόμεθα, κῆρ' ἐρέωμεν.
 510 Εἰ περ Ὀδυσσεύς ταλασίεργον ἢ πέπυσμα,
 Ἦ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι πολυπλάγκτον γὰρ ἵοικεν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Εὐμαίε συζῶτα,
 Εἰ γάρ τοι βασιλῆα σιωπήσωμαι Ἀχαιοί
 Οἱ οὐ μὲν δύνανται, δέλοιντο κέ τοι φίλον ἔσθω.
 515 Τρεῖς γὰρ δὴ μιν νύκτας ἔχον, τρεῖς δ' ἡμᾶτ' ἔρυξαι
 Ἐν κλισίῃ, (προσέθεν γὰρ ἔμ' ἵκετο νηὸς ὑποδράς)
 Ἀλλ' ἔγωγε κακότητα δύνυσσιν ἢν ἀγορεύω.
 Ὡς δ' ὅτ' αἰδὼν ἀνὴρ ποτιδέρκεται ὅς τε θιῶν ἔξ
 Ἀΐδ' ἐδεάσθ' ἔπει ἡμετέροισι βροτοῖσι,
 520 Τῷ δ' ἄμοτον μεμαασιν ἀκνέμεν ὀππότε αἰδέσθ'·
 Ὡς ἔμ' κῆρ' ἔδωκε παρημφέην ἐν μεγάροισιν.
 Φησὶ δ' Ὀδυσσεύς· ξείν' ἀπατρώει·
 Κρήνη ναυτάων, ὅθι Μίνα γένε' ἔστιν.
 Ἐνδὲν δ' ἔτι δῖος τίς ἵκετο στήματα πάγων,
 525 Προπροκυλιόμενος· σῶτα δ' Ὀδυσσεύς ἀκνέει
 Ἀρχὴ θεοπροπῶν ἀνδρῶν ἐν σέοντι δῆμον.
 Ζῶς πολλὰ δ' ἀγὰρ κηκῆλια ὅδε δόμονδε.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πειρίεργον Πηνελόπεια,
 Ἐρχεο, δῖος κάλεισιν, ἢ αντίον αὐτὸς ἐῖσπῃ.
 530 Οὗτοι δ' ἢ θυροῖσι κατ' ἡμέρηι ἐμὰ δαδων,
 Ἡ αὐτὰ κατὰ δῶματ' ἔπει σφίσι θυμὸς ὑφρεθῶν.
 Αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκνέεσθαι κῆρ' ἐν οἴκῳ,
 Σὺ δ' ἐμὴν κῆρ' ἰδύ· τὰ μὲν οἰκῆς ἴδουσιν·
 Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεῦμεναι, ἡμᾶτα πάντα
 535 Βῆς κερύοντες καὶ οἷς καὶ πῖονας αἰγας,
 Εἰλαπινάδας, πίνουσι τε αἰδοῦναι οἶνον
 Μαφιδίως· τὰ δ' ἡ πολλὰ καταίνεται· ἢ γὰρ ἴσ' ἀνὴρ
 Οἷον Ὀδυσσεύς ἵσκει ἀρὴν ὑπὸ οἴκῳ ἀμύνει.
 Εἰ δ' Ὀδυσσεύς ἔλθαι καὶ ἵκειν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 540 Αἰψά κε σὺν ᾧ παιδίῳ βίας ὑποτίσεται ἀνδρῶν.
 Ὡς εἶπετο. Τηλέμαχος δ' ἐμὴν ἔπταρεν ἀμφοῖν δῶμα
 Σμερδαλέον κοτάσσει· γέλασε δ' Πηνελόπεια·
 Αἰψά δ' ἄρ' Εὐμειον ἔπει πτερόεντα προσηύδα,
 Ἐρχεο μὲν, ἢ ξύνον ἐκαστίην ὦδε κάλεισιν.

Nutrix, odiosi quidem omnes, quoniam mala machinantur :
 Antinous autem maximæ nigræ morti similis est. 300
 Hospes quidam infelix mendicat in domo,
 Viros rogans : (egestas enim jubet)
 Hic alii quidem omnes impleverunt dederuntque :
 Hic autem scabello extimum percussit dextrum humerum.
 Illa quidem sic loquebatur inter servas mulieres, 305
 Sedens in thalamo : cœnabat autem divinus Ulysses,
 Illa ad se vocatum alloquebatur divinum subulcum :
 Vade divine Eumæe, iens hospitem jube
 Venire, ut ipsum alloquar, & interrogem
 Sicubi Ulysses miserum vel audivit, 310
 Vel vidit oculis, multum jactato enim similis est viro.
 Hanc autem respondens alloquebaris Eumæe subulce :
 Utinam quidem tibi Regina tacerent Achivi
 Qualia hic loquitur, mulceret tibi tuum cor.
 Tres enim jam ipsum noctes habui, tres autem dies detinui 315
 In tugurio, (primum enim ad me venit nave aufugiens)
 Sed nondum calamitatem ad finem pervenit narrans.
 Sicut autem quando cantorem vir aspicit qui ex Diis
 Canit doctus verba suavia hominibus,
 Quem insatiabiliter cupiunt audire quando canit : 320
 Sic me ille multis assidens in ædibus.
 Dicit autem Ulyssis amicum paternum se esse,
 In Creta habitantem, ubi Minois genus est.
 Inde nunc huc venit mala patiens,
 Provolutus : affirmat autem Ulysses audivisse 325
 Prope Thesprotorum virorum in pingui populo
 Vivum : multos autem ducit thesauros suam domum.
 Hunc autem rursus alloquebatur prudens Penelope :
 Vade, huc voca, ut coram ipse dicat.
 Hi autem vel in januis sedentes ludant, 330
 Vel illic in domibus, postquam ipsis animus latus est.
 Ipsorum quidem enim possessiones intactæ jacent in domo,
 Panis & vinum dulce, quæ quidem domestici comedunt :
 At ipsi in nostra domo versantes, dies omnes
 Boves sacrificantes & oves & pingues capras,
 Epulantur, bibuntque ardens vinum
 Temere : hæc autem multa consumuntur, non enim adest vir,
 Qualis Ulysses erat qui cladem à domo arceat.
 Si autem Ulysses veniret & accederet in patriam terram,
 Statim cum suo filio violentias punitet virorum. 340
 Sic ait, Telemachus autem alre sternutabat, circumque domus
 Terribiliter resonuit, risit autem Penelope :
 Statimque Eumæum verbis velocibus alloquebatur :
 Vade mihi, hospitem coram huc voca.

- 545 Οὐχ ὁρέας ὁ μοι υἱὸς ἐπείπταρ' παῶσιν ἱσίοσιν·
 Τῷ κε καὶ ἐκ ἀτελὲς θάνατον μνηστῆροι γίνοιτο
 Πᾶσι μάλ', εἰδὲ καὶ τις θάνατον καὶ κηρεα ἀλύξοι.
 Ἄλλο δέ τοι ἱέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλιο σῆσιν,
 Αἰ καὶ αὐτὸν γινώσκω νημερτία πάντ' ἐνέποντα,
- 550 Ἔστω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ἔμματα καλά.
 Ὡς φάτο. βῆ δ' ἑσφυορβὸς ἐπὶ τ' μῦθον ἄκυσεν·
 Ἀγχι δ' ἰσάμεν ἔπια πειρῶντα περσπύδα,
 Ἕμιν πατέρ, καλὴν σε πειρῶν Πηνελόπεια,
 Μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαι τί ἐδυμὸς.
- 555 Ἀμφὶ πόσῃ κέλεται, καὶ κηδεά περ στυγαδύην
 Εἰ δέ καὶ σε γνοίην νημερτία πάντ' ἐνέποντα,
 Ἔσθ' σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ἧλ' σὺ μάλιστ'
 Χρηίζεις. σῖτον δ' καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον,
 Γαστέρα βουκόσις, δώσῃ δέ τοι ὅς κ' ἐδίλησιν.
- 560 Τὸν δ' αὖτε περσπύπει πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς·
 Εὖμαι, αἰψά κ' ἐγὼ νημερτία πάντ' ἐνέποιμι
 Κεῖν Ἰκαριόιο πειρῶν Πηνελόπειν.
 Οἶδα γὰρ εὖ περὶ κίυν, ὅμην δ' ἀνέδγμει' οἰζύν.
 Ἄλλα μνηστῆρων χαλεπῶν ὑποδαῖδι' ὁμίλων,
- 565 Τῶν ὕβρεις τε βίη τε σιδήρεον ἔσανον ἱκί.
 Καὶ γὰρ νῦν ὅτε μ' ἔτ' ἀνὴρ κατὰ δῶμα κίοντα
 Οὔτι κακὸν ῥέξαντα. βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν,
 Οὔτέ τι Τηλέμαχον τὸν ἐπὶ κίοντα, ἔτι τις ἄλλος.
 Τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἀνασχθεῖ
- 570 Μῦθον, ἐπιγομῶμην περ, ἐς ἥλιον καταδύντα.
 Καὶ τότε μ' ἐπείθετο πόσι' ὅτις περ νόστιμον ἦμαρ,
 Ἀσπυτέρω καθίσασα παρὰ θυρῶν ἔμματα γὰρ τοι
 Λύγρ' ἔχω. οἶδ' αὖτε καὶ αὐτὸς, ἐπὶ σε περσπύ' ἰκάνουσιν·
 Ὡς φάτο. βῆ δ' ἑσφυορβὸς, ἐπὶ τ' μῦθον ἄκυσεν.
- 575 Τὸν δ' ὑπερὶ εἰδὼ βάντα περσπύδα Πηνελόπεια·
 Οὐ σὺ γ' ἀγχι Εὖμαι; τί τὰτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
 Ἥ τίνα περ δῖσας ἐξαίσιοι; ἢ καὶ ἄλλως
 Αἰδύται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖ ἀλήτης.
 Τῇ δ' ἀπαμειβόμενος περσπύδας Εὖμαι συβῶτα·
- 580 Μυθήσεται κατὰ μοῖραν, ἅπτερ κ' οἶοιτο καὶ ἄλλος,
 Ἔτρεν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερνορήσαντων.
 Ἀλλὰ σε μῦναι ἄσπερ ἐς ἥλιον καταδύντα.
 Καὶ δέ τοι ὅδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ὃ βασιλῆα
 Οἶνι περὶ ξείνον φάσθαι ἔπει, ἢ δ' ἐπακῶσαι.
- 585 Τὸν δ' αὖτε περσπύπει πειρῶν Πηνελόπεια,
 Οὐκ ἄρ' ἔστιν ὃ ξυῖν οἶσται, ὅσπερ ἂν εἴη.
 Οὐ γάρ περ τινὲς ὦδ' ἀκαταβητῶν ἀνδρῶπων
 Ἀνέρις ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανῶνται.
 Ἥ μὲν ἄρ' ὡς ἀγόρευεν, ὃ δ' ὄχετο δι' ὕφορβος
- 590 Μνηστῆρων ἐς ὁμίλους, ἐπὶ διεπύρεσθε πάντα.

Non vides quod mihi filius adsternutavit omnibus verbis? 345

Ideo & non irrita mors procis sit

Omnibus omnino, neque quisquam mortem & fatum vitet.

Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus reponere tuis,

Si ipsum cognovero vera omnia loquentem,

Amiciam ipsum lænaque tunicaque, amictu pulchro. 350

Sic dixit. Ibat autem subulcus postquam hunc sermonem audivit.

Prope autem stans verbis velocibus alloquebatur: (rat,

Hospes pater, vocat te prudens Penelope,

Mater Telemachi: querere aliquid ipsam animus

De marito jubet, quamvis dolores passam. 355

Si autem te cognoverit vera omnia loquentem.

Induct te lænaque tunicaque, quibus tu maxime

Indiges: panem autem etiam petens in populo

Ventrem pascet, dabit autem tibi qui voluerit.

Illum contra alloquebatur multa passus divinus Ulysses, 360

Eumææ, statim ego vera omnia dicam

Filiæ Icarli perprudenti Penelopæ.

Scio enim bene de illo, amilem enim accepimus ærumnam.

Sed procorum difficilium non nihil timeo turbam,

Quorum contumelia & violentia ferrent celum attingit. 365

Etenim nunc quando me hic vir per domum euntem

Haud quicquam mali facientem jaculans doloribus dedit,

Neque quicquam Telemachus hoc prohibuit, neque aliquis alius.

Ideo nunc Penelopen in ædibus jube

Manere, festinantem licet, in solem occidentem. 370

Et tunc me interroget mariti de rebus die,

Propius sedens apud ignem: vestimenta enim

Mala habeo, nosti & ipse, quoniam ad te primum supplex veni.

Sic dixit. Ibat autem subulcus, postquam eum sermonem audiverat:

Hunc autem super limen euntem alloquebatur Penelope: 375

Non tu ducis Eumææ? quid hoc in animum induxit ille erro?

An aliquem forte timens supra modum? an etiam aliter

Verecundatur in domo? malus est verecundus erro.

Hanc autem respondens alloquebatur Eumææ subulcus:

Loquitur pro decenti, quæ putaret etiam alius, 380

Petulantiam vitans virorum potentium.

Sed te expectare jussit in solem occidentem.

Etenim tibi sic ipsi multo melius, ô Regina,

Solam ad hospitem loqui verbum, & audire.

Hunc autem rursus alloquebatur prudens Penelope: 385

Non inspiens hospes hoc putat, quisquis etiam sit.

Non enim forte ulli sic mortalium hominum

Viri petulantes injusta machinantur.

Illam quidem sic loquebatur: ibat autem divinus subulcus

Procorum in certum, postquam dixerat omnia. 390

- Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεια πτερύοντα πρὸς Πύδα
 Ἀρχὴ σῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πινυθείη οἱ ἄλλοι.
 Ω φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπιμι σύας καὶ κύνεα εὐλάξων,
 Σὺν καὶ ἑμὸν βίοντο· σοὶ δὲ ἐνθάδε πάντα μελόντων.
 595 Αὐτὸν μὲν σε πρῶτα σάω, καὶ φράξω θυμῷ
 Μὴ τι πᾶσις. πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν.
 Τὸς Ζεὺς ἐξέλεσσι πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.
 Τὸν δὲ αὖ Τηλέμαχος ἀπινυμένῳ ἀντίον ἤδα·
 Ἔσθεται ἕτως ἅπτα· σὺ δὲ ἔρχσο δαειλίσσας.
 600 Ἦῳ δὲ ἵστα καὶ ἄγειν ἱερῶα καλά.
 Αὐτὰρ ἡμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀδαγμένοισι μελίσθ.
 Ὡς εἰπὼν, ὃ δὲ αὖτις ἄρ' ἔχει· εὐξέσθ' ἐπὶ δίφρῃ,
 Πλοκάμῳ δὲ ἄρα θυμὸν ἰδοῦν ἡδὲ ποσσίν,
 Βῆ δ' ἱδμεν μετ' ὕας· λίπε δὲ ἱερὰ τέ μέγαρον τε
 605 Πλὺν δαιτυμόνων· τοὶ δὲ ὄρχησθ' καὶ αἰοδῶν
 Τέρποντ'· ἦδ' αὖ γὰρ καὶ ἐσθλὸν δαίμον ἦμαρ.

Τ' ΠΟ' ΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Σ. ΤΟΤ' Ο' ΜΗ' ΡΟΤ
ΡΑ Ψ Ω ΔΙΑ Σ.

Οὐδυσσεὺς καὶ Ἴρκ' πυγμὴ γίνεται. φαίνεται δὲ καὶ Πη-
 νελόων τοῖς μνηστῆρσι, καὶ παρ' αὐτῇ δῶρα λαμβάνει.
 γίνεται δὲ καὶ τις κοινολογία ἐν τοῖς ἐξῆς Οὐδυσσεὺς πρὸς
 Εὐρύμαχον.

Σῆγμα δὲ ἔστι Ἴρκ', εὐχῶ Οὐδυσσῆος, δῶρα τ' ἀνάκτων.

- Η' Ἄθε δὲ ἐπὶ στωχὸς παυδύμῳ, ὃς κατὰ ἄστυ
 Πτωχεύουσ' Ἰθάκης, μετὰ δὲ ἔπρεπε γαστέρι μάρνη,
 Ἀχχεῖς φαγίμῳ καὶ πσιμῳ· ἐδὲ οἱ ἦν ἴς·
 Οὐδὲ βίη· εἰδῶ δὲ μάλα μέγας ἦν ὀρέσασθαι.
 5 Ἀργαῖος δὲ ὄνομ' ἴσκει· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ
 Ἐκ γενεῆς· Ἴσον δὲ νέοι κίχλησκον ἅπαντες,
 Οὐδενὶ ἀπαγγέλλεσκε κίων ὅτε πᾶ' τις ἀνάγοι.
 Ὅς δ' ἐλθὼν Οὐδυσσῆα δῶκετο οἷο δῶμοιο,
 Καὶ μιν νεικείων ἔπεια πτερύοντα πρὸς Πύδα,
 10 Εἶπε γέρον πρὸς Πύδα, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλκη.
 Οὐκ αἰεὶς ὅτι δὴ μοι ἐπιπλίζουσιν ἅπαντες,
 Ἐλκόμεναι δὲ κέλονται, ἐγὼ δὲ αἰχύνομαι ἔμπης.
 Ἄλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔεις καὶ χερσὶ γέννηται.
 Ἦν δὲ ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν πρὸς τῇ πολύμητις Οὐδυσσεὺς,
 15 Δαιμόνι, ἔτε τι σε ρέζω κακόν, ἔγ' ἀγορεύω,
 Οὐδέ τινα φρονέω δρῶμαι καὶ πόλλ' ἀνελοῖα.
 Οὐδέ τις ἀφροσύνη ὅδε χεῖσται· ἐδὲ τι σε χρὴ
 Ἀλλοτρίων φρονέειν. δοκέως δὲ μοι (ἦ) ἀλάττης,
 Ὡς περ ἐγὼν· ἔλθον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὁπάειν.

20 Χερσὶ

Statim autem Telemachus verbis volucris alloquebatur,
Prope tensens caput, ut ne audirent alii:

O dilecte, ego quidem abeo sues & illa custoditurus,
Tuum & meum victum: tibi autem hic omnia curæ sunt.
Ipsum quidem te primum serva, & considera animo 595
Ne quid patiaris, multi enim mala cogitant Achivorum:
Quos Jupiter perdat antequam nobis malum fiat.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
Erit sic mi senex: tu autē vade post meridiē usq; hic comoratus:
Mane autem veni & duc victimas pulchras. 600
At mihi hæc omniā & immortalibus curæ erunt.

Sic dixit. Ipse autem rursus sedebat bene polita in sede,
Impletus autem animum cibo & potu,
Perrexit ire ad sues: liquit autem septaque domumque
Plenam convivarum. Hi autem saltu & cantu 605
Delectabantur: jam enim advenerat pomeridianum tempus.

ARGUMENTUM LIBRI XVIII. ODYSSEÆ
HOMERI.

Ulyssis & Iri pugna fit. Apparet autem & Penelope procis,
& ab ipsis dona accipit. Fit & quædam collocutio deinceps
Ulyssis cum Eurymacho.

Σ. Contentionem Iri, gloriam Ulyssis, dona que regum.

Venit autem mendicus publicus, qui in urbe
Mendicabat Ithacæ, excellebat autem ventre infano,
Immodicè comedendo & bibendo: neque ei erat vis,
Neque robur: specie autem valde magnus erat intuenti.
Aræus autem nomen ei erat: hoc n. imposuerat alma mater;
Ex nativitate: Irum veto juvenes vocitabant omnes,
Quoniam renunciatum ibat cum aliquorsum quis juberet.

— Qui veniens Ulysses expellebat sua domo,
Et ipsum objurgans verbis volucris alloquebatur:
Recede senex a vestibulo, ne scilicet mox etiam pede traharis. 10
Non audis quod scilicet mihi innuunt omnes,
Trahereque jubent? ego autem verecundor tamen.
Sed surge, ne mox nobis contentio & manibus fiat. (ses)

Hunc autem torve spectans alloquebatur consilio pollens Ulysses:
Miser, neque aliquid tibi facio malum, neque dico, 15
Neque aliquem invideo dare & multa fumentem.
Limen autem ambos hoc capiet: neque te oportet
Alienis invidere. Videris autem mihi esse erro,
Sicut ego. Opulentiam autem dii suppeditaturi sunt.

Odysses.

Li

- 20 Χερσὶ δὲ μῆτι λήην προκαλέσθαι, μὴ με χολώσῃς.
Μὴ σε, γέρον περ ἔων, σῆθος καὶ χεῖλεα θύσῃ
Αἵματος· ψυχὴν δ' αὖ ἐμαὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη
Ἀυρίην. οὐ μὲν γάρ τι σ' ὕποστροφέσθαι οἶω
Διούτιρον ἐς μέγαρον Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
- 25 Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνει Ἴρος ἀλγίτης,
Ὡ πόσει, ὡς ἡ μολεβρός ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
Γῆν καμινῶ ἴσος· ὃν ἂν κακὰ μντισαίμην,
Κόστων ἀμφοτέρωσι, χαμαι δ' ἐκ πάντας ὀδόντας
Ἰναδμῶν ἐξελάσαιμι, σὺς ὡς ληϊδοτέρης.
- 30 Ζῆσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγυῖασι καὶ οἶδε
Μαρναμένους. πᾶς δ' ἂν σὺ νεοτέρω ἀνδρὶ μάχοιο.
Ὡς οἱ μὲν προπαρόντε θυράων ὑψηλάων
Οὐδ' ἐπὶ ξέστῳ πανδυμαδὸν ὀκρίσαντο.
Τοῖν δὲ ξυτιχ' ἱερὸν μίνθη Ἀττινίοιο,
- 35 Ἦδ' ὅθ' ἄρ' ἐκ γαλάτας μετρώμεν μνηστῆραςιν·
Ὡ φίλοι, οὐ μὲν πῶ τί πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη
Οἷν τετραπλὴν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα.
Ὁ ξῆνός τε καὶ Ἴρος ἐρέετον ἀλλήλοισιν
Χερσὶ μαχίσσασθαι· ἀλλὰ ξυτιλάσσομεν ὅκα.
- 40 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνίξαν γελώσας·
Ἀμφὶ δ' ἄρα πτοχούς κακοῖμοντας ἠγρόντα.
Τοῖσιν δ' Ἀττινίος μετέη Εὐσπείθεος υἱός,
Κέκλυτέ μου μνηστῆρας ἀγῆτορες, ἔρρα τι εἴσα.
Γαστέρας αἰδ' αἰγῶν κίετ' ἐν πυρὶ· τὰς δ' ἐπὶ δόρπας
- 45 Κατ' ἐμέμεθα κτίσας τε καὶ αἵματ' ἐμπαλίσσαντες·
Ὀπασότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένετα.
Τάων ἔν' ἐ' ἰδέσθωσιν ἀνασάς αὐτὸς ἐλίσσων·
Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδαίσετα, οὐδέ τιν' ἄλλον
Πτοχὸν ἴσθ' ἐμίσγεσθαι ἱάτομεν αἰτήτοντα.
- 50 Ὡς ἔρατ' Ἀττινίος. τοῖσιν δ' ἐπὶ νῆδαν μῦθ' ὅς·
Τοῖς δὲ δουλοφροσύνῃ μετέη πολυμήτης Ὀδυσσεύς,
Ὡ φίλοι, ἔσθας ἐπὶ νεοτέρω ἀνδρὶ μάχοσθαι
Ἄνδρα γέροντα δύν' ἀρμυῖνον· ἀλλ' ἄγε γαστήρ
Ὀτρύνει κακοεργὸς ἵνα πλεγῇσι δαμνίω.
- 55 Ἀλλ' ἄγε νῦν, μοι πάντες ὁμόσασθε καρτερόν ὄρεον·
Μή τις ἐσθ' Ἴρα ἔρα εἰρὼν ἐμὲ χεῖρ' παχείη
Πληξῇ ἀταδ' ἄλλων, τούτῳ δὲ με ἴβ' ἀμαρτήσῃ.
Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀσώμνητον ὡς ἐκέλευε,
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ ἱς Πηλεμάχοιο·
- 60 Ἔειπ', εἰ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγῆτορ,
Τούτῳ ἀλίσσασθαι· τῶν δ' ἄλλων μὴ τιν' Ἀχαιῶν
Διιδίθ'. ἐπεὶ πλείονεσι μαχίσσεται ὥς κί σε θείη.
Ἐωνόδικος μὲν ἔχων, ἐπὶ δ' αἰνεῖται βασιλῆης
Εὐρύμαχος τε καὶ Ἀττινίος, πεσσυμένεσσι ἄμω.
- 65 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπὶ νῆτον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Manibus autem ne quid nimis provoces, ne mihi bilē moveas, 20
Ne tibi, licet senex sim, pectus & labra frædem
Sanguine: quies autem mihi etiam magis adhuc esset
Cras. Non enim te reversurum putō
Iterum in domum Lærtiadæ Ulyssis.

Hunc autem iratus alloquebatur Irus erro:

25

Papæ, quam hic epularum sectator volubiliter dicit.
Verulæ fornacinæ similis: cui male consulerem,
Verberans ambabus, in terramque omnes dentes
Maxillis excuterem, porci sicut segetem depascentis.
Accingere jam, ut omnes cognoscant & hi
Pugnantes. Quomodo autem tu juniori viro pugnabis?

30

Sic hi quidem ante januas altas

Limine in polito toto animo concurrabant duriter.

Eos autem animadverterat sacra virtus Antinoi,

Suaviter autem ridens alloquebatur procos:

35

O amici, haud quidem quicquam antea tale factum est.

Qualem delectationem Deus duxit in hanc domum:

Hospesque & Irus contendunt inter sese

Manibus pugnare. Sed committamus ocyus.

Sic dixit. Illi autem omnes surrexerunt ridentes,

40

Circumque mendicos pannosos congregati sunt.

His autem Antinous locutus est Eupithei filius:

Audite me proci fortes, ut aliquid dicam.

Ventriculi isti caprarum jacent in igne: quos in cœnam

Deposuimus pinguedine & sanguine impletos:

45

Uter autem vicerit potiorque fuerit,

Eorum quem voluerit surgens ipse eligat:

Semper autem deinceps nobiscū convivabitur, neq; quenquā alium

Mendicum iutus admisceri nobis sinemus mendicaturum.

Sic dixit Antinous. His autem placuit sermo.

50

Hos autem astutus alloquebatur dives consilii Ulysses:

O amici, nequaquam fas est cum juniore viro pugnare

Virum senem calamitate labefactum: sed me venter

Hortatur maleficus ut plagis domer.

Sed age nunc mihi omnes jurate forte juramentum,

55

Ne quis Iro gratificans me manu crassa

Feriat prævaricans, eo enim me vehementer domaret.

Sic dixit. Illi autem omnes juraverunt sicut jusserat.

Eos autem rursus allocuta est sacra vis Telemachi:

Hospes, si te hortatur cor & animus masculus,

60

Istum protelato: reliquorum autem neminem Achivorum

Time, quoniam pluribus pugnabit qui te pulsabit.

Hospes quidem ego, assentiuntur autem reges

Eurymachusque & Antinous, prudentes ambo.

Sic dixit. Hi autem omnes laudaverunt, at Ulysses

65

- Ζώσατο μὲν ἔκκεισιν περὶ μῆδ' α, φαίνε δὲ μερούς
 Καλὸς τε μεγάλους τε, φαίνιν δὲ οἱ εὐρέες ὄμωι,
 Στήθεά τε, σιχαροὶ τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη
 Ἀγχι παρισταμένη μέλει ἤλδανε ποιμένι λαόν.
 70 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερβιάλως ἀγάσαντο.
 Ὄδε δὲ τις εἰσίστηεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
 ἦ τάχα ἴϛ αἶρος ἐπίσπασεν κακὸν ἔξει.
 Οἶνον ἐκ βακίων ὁ γέρον ἐπιγυρνίδα φαίνει.
 "Ὡς ἄρ' ἔειπεν. ἴρω δὲ κακῶς αἰρίντο θυμός.
 75 Ἀλλὰ καὶ ὥς δρῆσθ' ἔχον ζώσαντες ἀνάγκη,
 Δειδύκτα, σάρκας δὲ περιτρομέοντο μέλασιν.
 Ἀρτίνοος δ' ἐνίπρωτον, ἔσπος τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 Νῦν μὲν μήτ' εἴης βουγαίῃς, μήτε γόνοιο,
 Εἰ δὲ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δεΐδιας αἰνῶς,
 80 Ἄνδρα γέροντα, δὴν ἀρήμενον ἢ μιν ἰκάνει.
 Ἀλλ' ἐκ τοι ἔρῳ, τόδε κ' ἐτελεισμένον ἔσθ',
 Αἰκίῃ σ' οὐδ' ἔκ νίκῃσι κρείσσων τε γίνεταί,
 Πένεφω σ' ἠσπερόνδε βαλὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,
 Εἰς Ἐχέτορ βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 85 Ὃς κ' ὀπὸ ῥίνα τάμψι κ' ὄατα νηλεὲ χαλκῷ,
 Μῆδ' α τ' ἐξηρύσας, δῶν κυσὶν ὄμα δασαῶσθαι.
 "Ὡς εἶπτο. τῷ δ' ἴτι μᾶλλον ὑπὸ τρίμῳ ἔλλαβε γούνα.
 Εἰς μίσσων δ' ἀναγόν· τῷ δ' ἄμρω χεῖρας ἀνίσχον.
 Δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 90 Ἡ' ἐλάσει ὥς μιν ψυχὴ λίπῃ αὖθι πιστόντα,
 Ἥ μιν ἔκ' ἐλάσει, ταυῦσέην τ' ἐπὶ γαίῃ.
 Ὃδε δὲ οἱ φρονέοντι δόδωσ' ατο κέρδιον εἶναι,
 Ἡ κ' ἐλάσθαι, ἥα μὴ μιν ἐπιφρασάιαιτ' Ἀχαιῆ.
 Δὴ τέτ' ἀνασχομένῳ, ὁ μὲν ἔλασε διζιὸν ὄμων
 95 ἴϛ, ὁ δ' αὐχὲν ἔλασεν ὑπ' οὐατῷ, ὅς τ' αὖ εἴτω
 ἴϛλασεν· αὐτίκα δ' ἤλθιν ἀνὰ σῶμα ροῖσιος αἷμα,
 Καὶ δ' ἴωσ' ἐν κονίσι μακρῶν, σὺν δ' ἔλασ' ὀδόντας,
 Λακτιζῶν περὶ γαῖαν. ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
 Χεῖρας ἀνασχομένοι γέλω ἔειδανον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 100 Εἶλκε δ' ἐκ προθύρου, λαβὼν ποδός· ὅρ' ἵκετ' αὐλὴν
 Αἰδοῦσας τε θύρας. καὶ μιν ποτὶ ἱμῶν αὐλῆς
 Εἶσιν ἀνακλίνας· σκῆπτρον δὲ οἱ ἔμβαλε χεῖρῃ,
 Καὶ μιν εὐνήσας ἔπια πτερόντα προσηύδα,
 Ἐγταυδοὶ νῦν ἥσο κύνας τε σῶας τ' ἀπερύκων,
 105 Μῆδ' εὖ σὺ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίματος εἶναι,
 Αὐγὴς ἰὼν· μὴ περ τι κακὸν κ' μείζον ἑωαυτῇ.
 Ἡ' ἔα, καὶ ἄμρ' ὁμοιοῖσι δαιμόνι βάλλ' ατο πῆμν,
 Πυκνὰ ῥογαλέην· ἐν δὲ σρόθῳ ἦεν αἰετῆρ.
 Ἄψ δ' ὅγ' ἐπ' ἐδὼν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο. τοῖ δ' ἴσαν ἰγῶ
 110 Ἦδ' ὠ γελῶντες, κ' ἐδ' αὐτὸν ἰπώσαντι,
 Ζεὺς τοι δοῖν ξυνο καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι

Cingebatur quidem pannis circū genitalia, ostendebat a. femora
Pulchraque magnaue, apparuerunt autem ei lati humeri,
Pectoraque, fortiaue brachia: at Minerva
Prope altans membra auctabat pastori populorum.
Proci autem omnes supra modum admirabantur: 70
Sic autem aliquis dicebat intuens propinquum alium;
Certe mox Irus non Irus attractum malum habebit.
Qualem ex vestimentis Ienex coxam ostendit.

Sic dicebant. Iro autem male turbabatur animus.
sed & sic famuli ducebant cingentes coactu, 75
mentem, carnes autem tremebant circum membra.
continuis a. increpabat, verbunq; proloquebatur & compellabat:
Nunc quidē neq; sis, o iactator, neq; fueris i. e. nullus es, peristi,
nempe hunc tremebundus times graviter,
Irum senem, miseria labefactum quæ ipsum invasit. 80
sed tibi edico, quod etiam perfectum erit,
te hic vicerit poriorque fuerit,
Iratam te in Epirum conjiciens in navem nigram,
ad Echetum regem, hominum pestem omnium,
cui nasum abscindat & aures sævo ære, 85
genitaliaque evellens, det canibus cruda comedenda.

Sic dixit. Illi autem adhuc magis tremor cepit membra.
In medium autem ducebant: illi autem ambas manus tollebant.
Iunc cogitabat multa tolerans divinus Ulysses,
an feriret ut ipsum anima linqueret illic lapsum, 90
an ipsum remissius feriret, prosterneretque in terram.
Ic autem ei cogitanti visum est melius esse,
Ieniter ferire, ut ne ipsum cognoscerent Achiivi.
Iunc scilicet elevati, hic quidem feriebat dextrum humerum
Irus, ille autem cervicem feriebat sub aure, ossa autem intus 95
Iregit: statim autem venit per os ruber sanguis,
Ieciditque in pulveribus mugiens, collisitque dentes,
Ialcitrans pedibus terram. At proci superbi
Ianus elevantes risu emoriebantur. At Ulysses
Iraxit ex vestibulo, prehensens pede: donec venit ad atrium 100
Iorticusque januas. Et ipsum ad septum atrii
Iatuit reclinans: baculum autem ejus imposuit manui,
Iocemque edens ipsum verbis volucris alloquebatur:
Hic nunc sede canesque suesque arcens,
Ique tu hospitem & mendicorum dominus esto, 105
Ialus cum sis: ne forte aliquod malum etiam majus accipias.
Dixit, & circum humeros turpem jecit peram,
Iultis locis laceram: cui tortum inerat lorum.
Ierumque hic ad limen iens resedit. Illi autem ibant intro
Iaviter ridentes, & ei blandiebantur verbis: 110
Iupiter tibi det hospes & immortales dii alii

- Ο', ττι μάλισ' ἐθέλεις, καὶ τοι φίλον ἔσταιτο θυμῷ,
 Ὅς τοῦτον τὸν ἀναλτὸν ἀλκτεύειν ἀσπίσας
 Ἐν δήμῳ. τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν ἠπειρόνδε
 115 Εἰς ἔχοντα βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.
 Ὡς ἂρ' ἔσαν. χαίρειν δὲ κλειδὸνι θεῖῳ Ὀδυσσεύς.
 Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλῃν παρὰ γαστέρα δῆκιν
 Ἐμπαλῆιν κτίσσης τε καὶ αἵματι. Ἀμείνῃμ'· δὲ
 Ἄρτους ἐκ κανέσι δῶα παρίδμεν αἰέρας,
 120 Καὶ δίωαι χερσὶν δειδύκτες, εἰσπῶν τε,
 Χάρις πατέρ' ὧς εἴναι· γένοιτο τοι ὥσπερ ὁπίσσω
 Ὅλβῳ, αἰτάρ μῦν νῦν γε κακοῖς ἔχαιι πολέεσι.
 Τόν δ' ἀσπαιρόμεν'· προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀμείνῃμ', ἢ μάλα μοι δοκίεις πιπνυμένος εἶναι.
 125 Τοιούτου γὰρ πατρός· ἰσπεὶ κλίῳ ἰαλόν ἄκουον,
 Νίσσον Δουλιχίῃα εἴναι τ' ἔμιν ἀφνειὸν τε.
 Τεῖ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι. ἰσπῆτ' ἂν ἀνδρὶ ἰσικας.
 Τοῦνικα τοι ἔρως· σὺ δὲ σύνδισο, καὶ μευ ἄκουσον.
 Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνδράποιο
 130 Πάντων ὅσα τὴ γαῖαν ἰσικατῆρι τε καὶ ἔμπει.
 Οὐ μῦν γάρ ποτε φησὶ κακὸν πείσειδ' αὖπίσσω,
 Ὅθρ' ἀρετὴν παρέχουσι θεοὶ καὶ γούνατ' ὀρώρη.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσι,
 Καὶ τὰ φέροι αἰκαζόμεν'· τετληότε θυμῷ.
 135 Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἰσικθυῖαν ἀνδρώων,
 Οἷον ἰσ' ἡμῶν ἀγῆσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμμελλον ἐν ἀνδράσιν ὀλβῳ εἶναι,
 Πτομά δ' αἰτάσθαι ἔρξαι, βῆν καὶ κάρτεϊ εἶκον,
 Πατρί τ' ἔμω πίσυν'· καὶ ἔμοισι κασιγνήτοισι.
 140 Τὰ μὴ τις τοι πάμπαν ἀνὴρ ἀδμήσιμος εἴη,
 Ἄλλ' ὅγῃ σιγῇ δάρα θεῶν ἔχοι, ὃ, ττι διδύων.
 Οἱ ὀρῶ μνηστῆρας αἰτάδ' αἶαλα μηχανόωντας,
 Κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἀκοῖτιν
 Ἀνδρὲς ὃν ἐκ ἔτι φημί φίλον καὶ πατρίδ' αἴης
 145 Ἀφρον ἀσπίσιδ'· μάλα δὲ σχιδόν. ἀλλὰ σε δαήμεν
 Οἰκάδ' ὑπεξαγάγοι, μηδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
 Ὅσπότε νοσήσεις φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Οὐ γὰρ ἀναιμωστὶ γε διακρινέσθαι οἶον
 Μνηστῆρας κακείνον, ἰσπεὶ καὶ μέλαδρον ἰσάλλθαι.
 150 Ὡς φάτο· καὶ σωσίσας ἔπιεν μελιπδέα οἶνον.
 Ἀψ δ' ἐν χερσὶν ἔδμεν δέπας κοσμητόρι λαόν.
 Αὐτὰρ ὃ βῆ κατὰ δῶμα, φίλον τετιμημέν'· ἦτορ,
 Νευσάζων κεραλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὅσπερ θυμῷ.
 Ἄλλ' ἐσθ' ὥς εὖ γε κῆρα· πέδισσε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη
 155 Τηλεμάχῃ· ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔρχετο ἔρι δαμῆται.
 Ἀψ δ' αὖτις κατ' ἂρ' ἔζεν ἰσπὶ θρόνῳ ἔνθεν ἀνίστη.
 Τῇ δ' ἂρ' ἰσπὶ φρεσὶ θῆκε διαγλαυκῶπις Ἀθήνη.

Quodcumque maxime vis, & tibi gratum est animo,
Qui hunc infatigabilem à mendicando cohibuisti
In populo. Cito enim ipsum ducemus in Epîrum
Ad Echetur regem, hominum perniciem omnium. 115

Sic dicebant. Gaudebat autem omne divinus Ulysses.
Antinous autem ei magnum ventriculum apposuit
Plenum pinguedineque & sanguine. Amphinomus vero
Panes ex canistro duos apposuit tollens,
Et poculo aureo salutavit, dixitque: 120

Salve pater ô hospes: contingat tibi in posterum quidem
Opulentia, at nunc quidem malis teneris multis.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
Amphinome, certe valde mihi videris prudens esse.
Ejusmodi enim es patris: siquidem gloriam bonam audiui, 125
Nisum Dulichiensem bonum esse divitemque.

Ex hoc te dicunt natum esse. Facundo autem viro similis es.

Propter hoc tibi dicam: tu autem attende, & me audi:

Nihil ærumnosius terra nutrit homine

Omnium quæcunque in terra spirantque & serpunt. 130

Non enim unquam autumat malum se passurum esse in posterum,

Quamdiu virtutem præbent dii & genua vigent:

Sed quando & mala dii beati perficiunt,

Et hæc fert invitæ patienti animo.

Talis enim mens est terrestrium hominum, 135

Qualem diem adducit pater virorumque deorumque.

Etenim ego quondam videbar in viris beatus esse,

Multa autem injusta feci, viribus & robori meo cedens,

Patrique meo confidens & meis fratribus.

Quocirca ne quisquam omnino vir injustus sit, 140

Sed quilibet silentio dona deorum habeat, quodcumque deus.

Qualia video procos injusta machinantes,

Possessiones consumentes, & inhonorantes uxorem

Viri quem non amplius dico ab amicis & patria terra

Diu fore: valde autem prope. Sed te deus 145

Domum subducatur, neque occurras illi,

Quando redibit dilectam in patriam terram.

Non enim sine cruore decreturos puto

Procos & illum, postquam in ædes venerit.

Sic dixit: & libans bibit dulce vinum. 150

Iterum autem in manibus posuit poculum moderatori populorum.

At ille ivit per domum, suo cruciatus corde

Nutans capite: etenim malum augurabatur animus.

Sed neque sic fugit mortem: irretivit autem & hunc Minerva

Telemachi à manibus & hasta fortiter ut domaretur. 155

Rursus autem iterum sedit in sede unde surrexerat.

Ipsi autem in mentem posuit dea cæcâ Minerva

- Κέρη Ἰκαρίωο περίρροι Πηνελόπειν
 Μνηστῆρεςσι φαίηται, ὅπως πετάσσει μάλισα
 160 Θυμὸν μνηστῆραν, ἰδὲ τιμήϊαα γένοιτο
 Μάλλον πρὸς πόσις τε καὶ υἱέῳ ἢ πάρος ἦεν.
 Ἀχρεῖον δὲ ἐγέλασεν· ἔπ' ἑ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 Εὐρύνομη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὔτι πάρος γε,
 Μνηστῆρεςσι φαίηται, ἀπιχθιμένοισι περ ἱμῶτες.
 165 Παιδί δέ κεν εἴποιμι ἔσθ'· τὸ κε κέρδιον εἴη,
 Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμειβῆν,
 Οἷτ' εὖ μὲν βάζουσιν, κακῶς δὲ ὀπιθεὶν εροῖουσιν.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύνομη ταμὴν πρὸς μῦθον εἵπειν,
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα τέκος κατὰ μοῖραν ἰεῖπεις.
 170 Ἄλ' ἰδί, καὶ σὸν παιδί ἔσθ'· φάο, μηδ' ἐστικυδέ,
 Χρῶτ' ἀπονιψάμενη, καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς.
 Μηδ' οὔτω δακρύουσι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
 Ἔρχει. ἔπει κάμινον πινθήμεναι ἀκριτον αἰεῖ.
 Ἦδὲ μὲν γάρ τοι παῖς τυλίκῃ, ὅν σὺ μάλισα
 175 Ἦνῶ ἀθανάτοισι γενέσσαντα ἰδέσθαι.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίρροι Πηνελόπεια,
 Εὐρύνομη, μὴ ταῦτα παραύδα κηδομένη περ,
 Χρῶτ' ἀπονιψάσθαι, καὶ ἐπιχρίσθαι αἰοιοῦ.
 Ἀγλαίην γάρ ἔμοιγε θεοὶ τοὶ ὀλυμῶων ἔχουσιν
 180 Ὀλέσσαν, εἰς εὖ κείτ'· ἐκ κοίλης ἐνὶ νηυσὶν.
 Ἀλλὰ μοι Αὐτογένη τε καὶ Ἰπποδόσμεναι ἀνωχθε
 Ἐλθόμεν, ὅρα καὶ μοι παρσέεται ἐν μεγάροισιν.
 Οἷν δ' οὐκ εἴσεμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. γρη῏ς δέ δι' ἐκ μεγάροιο βίβηκει,
 185 Ἀγγελεύουσα γυναιξί, καὶ ὀτρυνύουσα νῆεσσι.
 Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐτόπρε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Κούρη Ἰκαρίωο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχουεν.
 Εὐδὲ δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἅμα πάντα
 Αὐτὰ ἐνὶ κλιντῆρι. τίως δ' ἄρα δια Διάων
 190 Ἀμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαΐατ' Ἀχαιοί.
 Κάλλει μὲν οἱ πρῶτα πρόσωπά τε καλὰ κάδην
 Ἀμβροσίω, οἷω περ εὐστέρῃ· Κυδίρεα
 Χρίσται· εὖτ' ἂν ἦ Χαρίτων χορὸν ἱμερόντα.
 Καὶ μιν μακρυτέρην καὶ πάσσονα δῆκεν ἰδέσθαι.
 195 Λευκότερην δ' ἄρα μιν δῆκεν πρὶν ἐλίσσαντ'·
 Ἡ' μὲν ἄρ' ὥς ἔρξας ἀπεβόσατο διὰ Διάων.
 Ἦλθον δ' ἀμφίστολοι λευκώλοιοι ἐκ μεγάροιο,
 Φθόγγῳ ἐπερχόμεναι. τὴν δ' ὃ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε,
 Καὶ ῥ' ἀπομόχλατο χερσὶ παρειάς, φωνήσεν τε,
 200 Ἡ' με μάλ' αἰνοπαδῇ μαλακὸν περὶ κοῦμ' ἐκάλυψεν.
 Αἰδέ μοι ὥς μαλακὸν θάνατον πόρος Ἀρτεμις ἀγνῇ
 Αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
 Αἰῶνα εἴμιθω, πῖσι ποδίσουσα φίλειο.

Filiz Icarii prudenti Penelopæ
 Procis apparere, ut extenderet maxime
 Animum procorum, & honorabilis fieret 160
 Magis à viroque & filio quam antea erat.
 Leviter autem risit: verbumque dixit, & prolocuta est:
 Eurynoma, animus mihi cupit, non mihi pridem
 Procis apparere, invisus licet tamen.
 Filio autem dicerem verbum quod utile fuerit, 165
 Ne omnino procorum superborum familiaritate utatur,
 Qui bene quidem dicunt, male autem retro cogitant.
 Hanc autem rursus Eurynoma proma alloquebatur:
 Næ ista quidem omnia filia pro decenti dixisti:
 Sed ito, & tuo filio verbum dic, neque occulta. 170
 Corpore lota, & uncta genas,
 Neque sic lachrymis fœdata circum faciem
 Vade. Quoniam malum lugere sine discrimine semper.
 Etenim jam quidem tibi filius tantus, quem tu maxime
 Supplicabas diis barbatus videre. 175
 Hanc autem rursus alloquebatur prudens Penelope:
 Eurynoma, ne isthæc loquere dolens licet,
 Corpore ut laver, & inungat unguento.
 Splendorem enim mihi dii qui Olympum habitant
 Perdiderunt, ex quo ille ivit concavis in navibus. 180
 Sed mihi Autonœnque & Hippodamiam jube
 Venire, ut mihi assent in ædibus.
 Sola autem non illuc ibo ad viros: verecundor enim.
 Sic dixit. Vetula autem è domo exivit,
 Nunciatura mulieribus, & incitatura ad eundum. 185
 Tunc rursus alia excogitavit dea cæssa Minerva:
 Filiz Icarii dulcem somnum infudit.
 Dormivit autem reclinata: solutaque sunt ei membra omnia
 Illic in lecto. Tunc igitur divina dearum
 Immortalia dona dedit, ut ipsam admirarentur Achivi. 190
 Pulchritudine quidem ei primo vultusque bene purgavit
 Divina, quali pulchre coronata Venus
 Ungitur, quando it in Gratiarum chorum amabilem.
 Et ipsam longiorem & crassiolem reddidit adspectu:
 Candidioremque ipsam reddidit secto elephante. 195
 Sic his factis abivit divina dearum.
 Venerunt autem famulæ albæ ulnas ex domo,
 Cum strepitu incedentes. Hanc autem dulcis somnus dimisit,
 Et absterxit manibus genas, dixitque:
 Certe me valde gravia patientem mollis somnus cooperavit. 200
 Utinam sic mihi mollem mortem daret Diana casta
 Statim nunc, ut non amplius lugens in animo
 Ævum conumperem, mariti desiderans dilecti

- Πανταίν ἀρετήν, ἵπαι ἔξοχ' ἦεν Ἀχαιοῖν.
 205 "Ὡς φασμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλέοντα,
 Οὐκ οἶν' ἀμα τήγῃ καὶ ἀμείβεσθαι δὴ ἴσονται.
 Ἡ' δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δια γυναικῶν,
 Στῆ ῥὰ παρὰ σάδμον τήγῃ πύκα ποινοῖτο,
 Ἄντα παρεσάν σχερμένη λιπαρὰ κνήδεμνα.
 210 Ἀμείβεσθαι δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
 Τῶν δ' αὐτὰ λυτὸ γούνατ', ἔρω δ' ἄρα θυμὸν ἰδὲλχθεν.
 Πάντες δ' ἤρσαντο παρὰ λείχεσσι κλιθῆναι.
 Ἡ' δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνειεν ὃν φίλον υἱόν,
 Τηλέμαχ' οὐκίτι τοι φρένες ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα.
 215 Πᾶς ἔτ' ἰὼν κ' ἄλλων ἐνὶ φρεσὶ κέρδ' ἐνόμας.
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἴσσι, καὶ ἔκς μέτρον ἑκάνετς,
 Καὶ κιν τις φαίν γόνον ἔμμεναι ὀλβία ἀνδρῶς,
 Ἐς μέγ' αὖ καὶ κάλλος δεσφόμενος ἀλλότρεος φως.
 Οὐκίτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιοι, οὐδὲ νόημα.
 220 Οἶν δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη.
 "Ὅς τὸν ξείνον ἱσσας αἰκιδόημεναι οὔτοι.
 Πᾶς νῦν; εἴ τις ξείν' ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 Ἥμεν, ὥδε πάθοι ῥυσακτύος ἐξ ἀλγεῖνης,
 Σοὶ κ' αἰσχ' ὥς τε μετ' ἀνδράσιν τεύχεσσι πέλοισι.
 225 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πικρὸν μένος ἀντίον ἤδα,
 Μῆτιρ ἔμῃ, τὸ μὲν οὐ σε νικησώμαι κεχολώσθαι.
 Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ τοῖα καὶ οἶδα ἑκαστα,
 Ἑσθ' ἰλά τε καὶ τὰ χέρνα (πᾶρος δ' ἔτι νῆπιος ἦα).
 Ἀλλὰ τοι οὐ δύναμαι πικρὸν μένος πάντα νοῆσαι.
 230 Ἐκ γὰρ με πλῆσσυσι, παρήμιοι ἄλλοθεν ἄλλ',
 Οἶδε κακὰ φρονέοντες· ἐμοὶ δ' ἔκ εἰσὶν ἀεργοί.
 Οὐ μὲν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλ' ἐτύχθη
 Μνηστῆρων ἰότητι· βίη δ' ὅγε φέρτερος ἔην.
 Αἱ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπολλοῦ,
 235 Οὔτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
 Νεύουσιν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
 Οἱ δ' ἐντοσθε δόμοιο, λάλυτο δὲ γυῖα ἑκάστου.
 "Ὡς νῦν Ἴρος ἐκείνος ἐπ' αὐλείῃσι θυρήσιν
 Ἦσαι νευσάζων κεφαλῇ, μεθύοντι ἰοικώς,
 240 Οὐδ' ἐσθὸς δύναται εἶναι ποσὴν, οὐδὲ νείσθαι
 Οἶκαδ' ὅση οἱ νόσος· ἵπαι εἶλα γυῖα λάλυνται.
 "Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Εὐρύμαχ' δ' ἐπέεσσιν προσνύδα Πηνελόπειαν,
 Κούρην Ἰκαρίοιο περίρπον Πηνελόπειαν,
 245 Εἰ πάντες σε ἴδοιεν αὖ ἴασον Ἄργος Ἀχαιοί,
 Πλείονες κεν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 Ἰδοῖεν δαινύατ'· ἵπαι περισσὴν γυναικῶν
 Ἐθὺς σε μέγ' ἔσθ' ἐπεί περ ἴσας ἔδον ἵσας.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἵπαιτα περίρπον Πηνελόπειαν,

Omnigenam virtutem, quoniam præstantissimus erat Achivorum.

Sic loquens descendit de cœnaculo stupendo, 205

Non sola: simul hanc & famulæ duæ sequebantur.

Hæc autem quando jam ad procos pervenit divina mulierum,

Stetit ad postem domus fabrefactæ,

Genis obtendens splendida redimicula,

Famula autem ei proba utrinque assistit. 210

Horû a. illic solvebantur gœna, amore a. in animo percellebantur:

Omnesque optabant in lectis propter dormire.

Hæc autem contra Telemachum alloquebatur suum filium:

Telemache non amplius tibi mens integra neque cogitatio.

Puer adhuc etiam magis mente utilia versabas: 215

Nunc autem quando jam magnus es, & ad pubertatis mensuram

Etiam aliquis diceret filium te esse beati viri, (pervenisti,

In magnitudinem & pulchritudinem intueus alienus vir,

Non amplius tibi mens est iusta: neque cogitatio.

Quale jam hoc facinus in domibus patratum est, 220

Qui hospitem sivist contumelia affici sic.

Quomodo nunc? si quis hospes in nostris domibus

Sedens, sic pateretur vexatione ex dira,

Tibi dedecus opprobriumque hominibus esset.

Hanc a. rursus Telemachus prudens alloquebatur: 225

Mater mea, istud quidem non tibi indignor quod irasceris.

At ego animo intelligo & novi singula,

Bonaque & pejora: (antea autem adhuc infans eram:)

Sed non possum prudentia omnia intelligere.

Nam me pesterrent, assidentes aliunde alius, 230

Isti mala cogitantes: mihi autem non sunt auxiliares.

Non tamen hospitis & Iri pugna facta est

Ex procorum sententia: vitibus enim ille potior fuit.

Utinam Jupiterque pater & Minerva & Apollo,

Ita nunc proci in nostris domibus 235

Nuerent capita demiti, partim in atrio,

Partim intra domum, dissolvanturque membra cujusque:

Uti nunc Irus ille in atriis foribus

Sedet nutans capite, ebrio similis,

Neque rectus potest stare pedibus, neque reverti 240

Domum quo ei reditus est: quoniam ei sua membra soluta sunt.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Eurymachus autem verbis allocutus est Penelopem:

Filiâ Icarîi prudens Penelope,

Si omnes te viderent in Iaso Argo Achivi, 245

Plures proci in nostris domibus

Mane convivarentur. Quoniam præstas mulieribus

Specieque magnitudineque, & mente iurus æquabili.

Huic autem respondit postea prudens Penelope:

6

- 250 Εὐρύμαχ' ἦτοι ἔμην ἀρετὴν εἶδ'· τί δέμας τὴ
 Ὀλίσαν ἀθάνατοι, ἔτι Ἴλιον εἰσανίβαινον
 Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἑμὸς πόσις ἦν Ὀδυσσεύς.
 Εἰ κείνός γ' ἔλθων τὸν ἑμὸν βίον ἀμειψομένοιο,
 Μεῖζον καὶ κλειῶν εἴη ἑμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
- 255 Νῦν δ' ἄχομαι· τίσα γάρ μοι ἰππίσιν κακὰ δαίμων.
 Ἦ ῥ' ἔτι δὴ ὅτε τ' ἦν λιπαὶ κατὰ πατρίδα γαῖαν,
 Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἑλὼν ἐμὲ χεῖρα προσηύδα,
 ὦ γυναι, ἂ γὰρ οἶω εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς
 Ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀσπόμενος ἀπονέεσθαι.
- 260 Καὶ γὰρ Τρῳάας εἴποι μαχητὰς ἔμμεναι ἀνδρας,
 Ἦ ῥ' ἀκοντιστὰς ἠδ' ῥυτίδας οἰσάν;
 Ἰσπαν ἔ' ἀκυσσέδαν ἐπιβήτορας, οἱ καὶ τάχιστα
 Ἐκρίναν μῆλα νηκῶν ἱμοῖου πεπλεγμένοι.
 Τὰ οὐκ οἶδ' ὅς κεν μ' ἀνίσσει Διὸς, ἢ κεν ἀλώω
- 265 Ἀυτοῦ ἐνὶ Τροίῃ. σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων·
 Μειμνῆσθαι πατέρας καὶ μητέρας ἐν μεγάροισιν,
 ὣς γύν, ἢ ἔτι μάλλον ἐμεῦ ἀπενόσθην ἐόντῃ.
 Αὐτὰρ ἰπὴν δὴ παῖδα γενεήσαντα ἴδμεν,
 Γήμασθ' ὅς κ' ἐδέλφηθα, τῶν κατὰ δῶμα λιποῦσα.
- 270 Κεῖνός θ' ὥς ἀγόρευε· τὰ δὲ γυνὴ πάντα τελεῖται.
 Νυξ δ' ἔσται ὅτε δὴ συγίγῃς γάμῳ ἀντιβολήσῃ
 Οὐλομένης ἐμῆθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπαύρα.
 Ἀλλὰ τόδ' αἶνον ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει.
 Μνηστῆρον ἔχ' ἠδὲ δίκην τδ' ἀάρεθ' ἐτετυκτο,
- 275 Οἷτ' ἀγαθὴν τε γυναῖκα καὶ ἀριετιῶ Δύγατρα
 Μνηστῆρεν ἰδέσθωσι, καὶ ἀλλήλοισι εἰρῶσιν.
 Αὐτοὶ τοὶ γ' ἀπαύγουσι βίβας καὶ ἱρία μέλα,
 Κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν.
 Ἀλλ' ἐκ ἀλλότρεον βίοντον νηπιον ἐδουσι.
- 280 Ὡς φάτο. γῆθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Οὐνικα τῶν ῥ' ὄρα παρίκνυτο, δῖλγ' ἐπὶ θυμὸν
 Μετιχίοις ἐπέεσι, νῆος δὲ οἱ ἄλλα μνησθήσθαι.
 Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέειπε Εὐσείδειος υἱός,
 Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια,
- 285 Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐδέλφησιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐπῆκα,
 Δέξασθ'. οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν.
 Ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὐτ' πῃ ἄλλη,
 Πρὶν γὰρ σὺ τὰ γήμασθαι Ἀχαιῶν ὅστις ἀείσας.
 Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος. τοῖσιν δ' ἐπιηίδανε μῦθον.
- 290 Δῶρα δ' ἄρ' οἰσόμεναι πρόισαν κήρυκα ἱκασθῶν.
 Ἀντινόω ῥ' ἔπεικε μῆγαν περικαλλέα πύπλον
 Ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔταν πρῶτα δυοκαίδεκα πάσας
 Χρυσέαι, κλεισὶν εὐγνάμμοις ἀραρυῖαι.
 Ὅρμον δ' Εὐρύμαχ' πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔπεικε
- 295 Χρύτερον, ἡλκτεροσιν ἐρμένον, ἥλιον ὥς.

Eurymache, certe meam virtutem speciemque corpusque
 Perdidderunt immortales, quando Ilium ingressi sunt 250
 Argivi: cum quibus meus maritus ibat Ulysses.
 Si ille veniens hanc meam vitam gubernaret,
 Major gloria esset mea & melior hoc *pactis*.
 Nunc autem tristor: tot enim mihi innisit mala dæmon. 255
 Equidem quando ibat relinquens patriam terram,
 Dextram in carpo prehensens mihi manum alloquebatur:
 O mulier, non puto bellicosos Achivos
 Ex Troja bene omnes illabefactos redituros.
 Etenim Trojanos dicunt pugnaces esse viros, 260
 Et jaculatores & tractores sagittarum,
 Equorumque velocium pedibus consensores, qui citissime
 Decreverint magna contentione communis belli.
 Ideo nescio si me remittet Deus, an capiat
 Illic in Troja. Tibi autem hic omnia curæ sint. 265
 Ut memineris patris & matris in ædibus,
 Sicut nunc, vel etiam magis me absente.
 At ubi jam filium barbatum videris,
 Nubito cui voles, tuam domum relinquent.
 Ille sic dicebat: quæ nunc omnia perficiuntur. 270
 Nox autem erit quando odiosæ nuptiæ contingent
 Perditæ mei, cujus Jupiter beatitudinem abstulit.
 Sed hic gravis dolor cor & animum cepit:
 Procorum non hic mos olim fuit,
 Qui bonamque mulierem & divitis filiam 275
 Ambire vellent, & inter se contenderent.
 Ipsi abducunt *domo* boves & pingues oves,
 Sponsæ epulas amicis, & splendida dona dant:
 Sed non alienum victum impune edunt.
 Sic dixit. Lætatus est autem pertolerans divinus Ulysses. 280
 Quoniam eorumque dona attrahebat, mulcebatque animum
 Suavibus verbis, mens autem ejus alia cogitabat.
 Illam contra Antinous alloquebatur Eupithei filius:
 Filia Icarii prudens Penelope,
 Dona quidem quicumque voluerit Achivorum huc ferre, 285
 Accipe. Non enim bonum est recusare quod datur.
 Nos autem neque ad opera ante ibimus, neque usquam aliò.
 Priusquam tu alicui subas Achivorum quicumque optimus.
 Sic dixit Antinous. Illis autem placebat sermo.
 Dona igitur allaturum miserunt præconem quisque. 290
 Antinoo quidem ferebat magnum perpulchrum pepulum
 Varium: inerant autem fibulæ duodecim omnino
 Aureæ, clavis bene inflexis aptæ.
 Monile autem Eurymacho multa arte laboratum ferebat
 Aureum, electris fulgens, sicuti solen. 295

Inaures autem Eurydamanti duo servi ferebant,
Cum trinis ocellis, operosas: gratia autem resplendebat multa.
Ex Pisandro autem Polyctoride rege

Collare ferebat servus perpulchrum ornamentum.

Aliud autem aliis donum Achivorum pulchrum ferebat. 310

Hæc quidem postea ascendit in superiora ædium divina mulierū:

Ipsi autem simul famulæ ferebant perpulchra dona.

Illi autem in saltationem & suavem cantum

Verſi delectabantur: manebantque donec vesper veniret.

Eis autem se delectantibus niger vesper venit: 313

Statim lampades tres statuerunt in domibus,

Ut lucerent: circum autem ligna arida posuerunt

Sicca pridem, præfissilia, nuper scissa ære:

Et candelas miscuerunt. Per vices autem prælucebant

Famulæ Ulyſſis calamitossi. At illis 310

Ipse generosus locutus est prudens Ulyſſes:

Famulæ Ulyſſis diu absentis regis,

Ite ad domos, ubi veneranda regina.

Et apud illam pensa versate: delectate autem ipsam

Sedentes in domo, vel lanas pectite manibus. 315

At ego his lumen omnibus præbebo.

Si enim voluerint pulchro folio conspicuam Auroram expectare,

Non me vincent. Perpatiens enim valde sum.

Sic dixit. Hæc autem riserunt, aliaque aliam inspiciebat.

Eumque immodeste allocuta est Melantho pulchra genis, 320

Quam Dolius quidem genuit, educavit autem Penelope,

Ceu filiam autem nutriebat: dabatque oblectamenta animo,

Sed neque sic habuit dolorem in animo Penelopes.

Sed illa cum Eurymacho rem habebat, & eum amabat:

Hæc scilicet Ulyſſem alloquebatur contumeliosis verbis: 325

Hospes miser, tu aliquis mente captus es,

Neque vis dormire æream in domum profectus,

Vel aliqd in certum confabulantium: sed hic multa dicis

Confidenter multos inter viros. Neque quidquam animo

Times. Certe tuam vinum habet mentem, aut tibi semper 330

Talis mens est, qui & vana garris:

An exultas quod Irum vicisti errorem.

Pereor ne quis tibi mox Iro melior alius surgat,

Qui te in capite percutiens manibus fortibus,

Domo emittat, fœdatum sanguine multo. 335

Hanc torve aspiciens allocutus est prudens Ulyſſes:

Certe mox Telemacho dicam canis qualia loqueris,

Illuc profectus, ut te illic membratim incidas.

Sic fatus, verbis perterruit mulieres. (cujusque 340

Perrexerunt autem ire per domum: solutaque sunt subtus membra

Timore. Autumabant enim ipsum vera dicere.

- Αὐτὰρ ὁ παρ λαμπρότεροι φαίνον αἰδομένησιν
 Εἰσέκει ἐς πάντας ὀρώμεν· ἀλλὰ δὲ οἱ κῆρ
 Ὀρμαινε φρεσὶν ἦσιν ἂ ῥ' ἐκ ἀτέλεστα γέγοντο.
 345 Μνηστῆρας δ' ἐ πάμπαν ἀγένορας εἶα Ἀθῆνα
 Λαΐης ἰχθυῶν θυμαλγίης, ὅρ' ἐτι μάλλον
 Δύη ἀχ· κροδίη Λαερτιάδῃ Ὀδυσσῇ.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχ· Πολύβη παῖς ἦρχ' ἀγορεύει,
 Κερτομέων Ὀδυσῆα· γέλων δ' ἐτάρῃσιν ἔτευξεν.
 350 Κέκλυτέ μοι μνηστῆρες ἀγακλήτης βασιλείης,
 Ὅρ' εἴπω τὰ μο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει,
 Οὐκ ἀδυνά οἷ' ἀνὴρ Ὀδυσῆιον ἐς δόμον ἵκει,
 Ἑμῶς μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτῷ
 Καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὐ οἱ ἐνί τρήχεσσι ἦβαιαί.
 355 Ἦ ῥ' ; ἅμα τι προσείπειν Ὀδυσῆα πτολίπορθον·
 Εἴτε, ἢ ἂρ κ' ἰδύλως θηπυόμεν, εἴ σ' ἀνεκίμην,
 Ἄγρ' ἰσ' ἐχάτης, (μυθὸς δὲ τοι ἀμύ· ἔσα)
 Αἰμασιᾶς τι λήγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων;
 Ἐγὼ δ' ἐγὼ εὐτόν μοι ἰσπετατὸν παρέχουμι,
 360 Εἵματα τ' ἀμφίσσαιμι, ποσὶν θ' ἰσποδήματα δύνῃ.
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἐν δὴ ἔργα καὶ ἔμμελεις, ἐκ ἰδύλῳ σεις
 Ἐργὸν ἰσποχίδια· ἀλλὰ πτώσων κατὰ δῆμον
 Βούλῃαι, ὅρ' ἂν ἔχη· βόσκων σὺν γαστρί' ἀναλτον.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν· προσηύει πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 365 Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ γῶν ἔρες ἔργου γέγοντο
 Ὀρ' ἐν ἱερῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ σέλονται,
 Ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπτὸς ἔχοιμι,
 Καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχῃς, ἵνα πειρησάμεθα ἔργου
 Νηστῆς ἄχει μάλα κῆρα, ποίῃ δὲ παρίη.
 370 Εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἴην ἐλαυνόμεν οἷσιν ἀρετοί,
 Αἰδαντες, μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
 Ἠλικες, ἰσχυροὶ, ἥδ' τε σθένος ἐκ ἀλασπαδόν,
 Τετρεχέων δ' εἴη, εἴκοι δ' ἐπὶ βῶλ' ἀσπιδος.
 Τῷ κέ μ' ἴδοις ἢ ἄλλα διηγεκία προταμοίμην.
 375 Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὀρκήσωε Κρονίων
 Σήμερον, αὐτὰρ ἔμοι σάκ· εἴη καὶ δύο δοῦρε,
 Καὶ κυνὴν πάγχυαλκον ἐπὶ κροτάφοις ἀεχρυῖα.
 Τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μεγάντα,
 Οὐδ' ἂν μοι τὴν γαστρί' ἐπειδίδων ἀγορεύοις.
 380 Ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καὶ τοι νό· ἐστὶν ἀπηνής·
 Καὶ πε τις δοκίμης μέγας ἔμμελῃ, ἠδὲ κραταῖος,
 Οὔτεκα πὰρ πάνεργοι καὶ εὖκ ἀγαδοῖσιν ὀμλήεις·
 Εἰ δ' Ὀδυσσεύς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Λίψα κέ τοι τὰ θυρήεσσι, καὶ τυρία περ μάλ' ἰόντα.
 385 Φεύγοντι εἰόντο δ' ἐκ προθύρου θυράεσσι.
 Ὡς ἔρατ' Εὐρύμαχ' δ' ἐχολώσατο κεῖνδ' ἄλλων.

At hic apud lampades præluens accensas

Stabat omnes aspiciens : alia autem ejus cor
Cogitabat præcordiis ejus , quæ sane non irrita fuerunt.

Procos autem haud omnino superbos sinebat Minerva 345

A contumelia abstinere animi cruce , ut adhuc magis

Subiret dolor cor Laërtiadæ Ulyssis.

His autem Eurymachus Polybi filius incepit dicere ,
Convitiis proscindens Ulysssem : risum autem fociis fecit.

Audite me proci inclytæ reginæ , 350

Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.

Non sine Deo hic vir Ulyssæam in domum venit ,

Tamen mihi videtur facium splendor esse ipsius

Etiâ capitis : quoniam non ei sunt capilli neque pauci.

Dixit , simulque allocutus est Ulysssem urbium destrutorē : 355

Hospes , nunquid vis servire , si te suscipiam ,

Agri in extremitate , (merces autem tibi sufficiens erit)

Sepeſque colligens , & arbores longas plantans ?

Illic autem ego panem quidem perennem præberem ,

Amictuque amictrem , pedibusque calceamenta darem. 360

Sed quoniam scilicet opera mala didicisti , non voles

Opus adire : sed mendicare in populo

Vis , ut possis pascere tuum ventrem insatiabilem.

Hunc autem respondens alloquebatur consilio dives Ulysses :

Eurymache , siquidem nobis contentio operis fieret 365

Tempore in verno , quando dies longi sunt ,

In herba , falcem quidem ego bene flexam haberem ,

Tu quoque talem haberes , ut faceremus periculum in opere

Jejuni usque adeo ad tenebras , herba autem adesset.

Sin rursus & boves essent agendi qui optimi , 370

Ardentes , magni , ambo saturati herba ,

Cœvi , æqualiter ferentes , quorum robur haud labefactum ,

Quatuorque jugera essent , cederetque subtus gleba aratro ,

Tunc me videres an sulcum continuum proscinderem.

Sin rursus & bellum alicubi moveret Saturnius 375

Hodie , & mihi scutum esset & duæ lanceæ ,

Et galea tota ærea in temporibus apta :

Tunc me videres primis in pugnatoribus mixtum ,

Neque mihi ventrem exprobrans loquereris.

Sed nimis injurius es , & tibi mens crudelis : 380

Et aliquo modo quidam videris magnus esse , & fortis ,

Quoniam cum paucis & non bonis versaris :

At si Ulysses veniret & appelleret in patriam terram ,

Statim tibi portæ , licet latæ admodum sint ,

Fugienti ardentur per vestibulum foras. 385

Sic dixit. Eurymachus autem irascebatur corde magis ,

- Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν, ἔπειτα πτερύγεσσι περισπύδα,
 Ἄτ' δὴν, ἥ τάχα τοι τέλος κακὸν, οἱ ἀγορεύεις
 Θαρσάλεες πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν· ἰδὲ τι θυμῷ
 390 Ταρβείς. ἥ γὰρ σι οἶν^Θ ἔχει φρένας, ἥ νύ τοι αἰὲς
 Τοιοῦτ^Θ νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμύθια βάζεις.
 Ἡ' αὖλεις ὅτι Ἴσον ἐνίκησας τὸν ἀλάνην.
 Ὡς ἄρα εἰρήσας, σφέλας εἴλετο. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἀμφινόμῃ περὶ γούνα καθίζετο Δουλιχίῃ^Θ,
 395 Εὐρύμαχον θύσας. ὃ δ' ἄρ' οἶνοχόον βάλε χεῖρα
 Δεξιτέρην· πρόχο^Θ δ' ἤ χαρμὰί ῥέμβησιν πιούσασα.
 Αὐτὰρ οὐκ οἰμώζας πίσυν ὕπτιος ἐν κοίῃσι.
 Μνηστῆρες δ' ὁμάδηνσαν ἀνὰ μέγαρα σκυῖοντα.
 Ὡς δὲ τις εἴποισκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλος,
 400 Αἴψ' ὥσπερ ὃ ξείν^Θ ἀλάμῃσιν ἄλλω^Θ ὀλέσσει,
 Πρὶν εἰδέν· τὰ κ' οὔτι τόσον κίλαδος μεδέμεναι.
 Νῦν δὲ περὶ πτωχῷ ἐρεδαίνοντο· ἰδὲ τι δαγτός
 Ἐοδῆς ἰστέται ἡδ^Θ, ἔπειτα τὰ χερίονα νικά.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετίειδ' ἱερὴ ἐς Τηλεμάχοιο,
 405 Δαιμόνιοι, μαίνεσθι, καὶ ἐκίτι κινύδετε θυμῷ
 Βροτῶν, οὐδὲ ποτὶτα. θεῶν νύ τις ὕμν^Θ ὀρθύνεται.
 Ἄλ' εὖ δαισάμενοι κατακίεσθαι οἴκαδ' ἴοντες,
 Ὅπως τε θυμὸς ἀναγῇ· δῶκε δ' οὔτιν' ἔγνω.
 Ὡς ἱσά^Θ. οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι ρύττεται.
 410 Τηλεμάχον θαύμαζον ὃ δαισαλέας ἀγόρευεν.
 Τοῖσιν δ' Ἀμφινόμ^Θ ἀγορήσατο καὶ μετίειπεν,
 Νίτου παῖδ^Θ υἱὸς Ἀρητιάδαο ἀνακτος,
 ὦ φίλοι, ἐκ αὖν δὴ τις ἐσὶ ρηδέντι δικαίφ.
 Ἀντιβίβας ἰστίεσσι καθαπτόμεν^Θ χαλινάσιν.
 415 Μήτε τι δ' ξείν^Θ συγελίξετε, μήτε τιν' ἄλλον
 Δμῶν οἱ κατὰ δῶματ' Ὀδυσσῆ^Θ θεῖοιο.
 Ἄλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἱπαρξάδην διαπέσωνται,
 Ὅρεα σπείσαντες κατακίεσθαι οἴκαδ' ἴοντες.
 Τὸν ξείνον δὲ εἰμὼν ἐνὶ μεγάροισι Ὀδυσσῆ^Θ
 420 Τηλεμάχῳ μελέων. τῷ γδ' εἶλον ἵκετο δῶμα.
 Ὡς εἶπτο. τοῖσι δ' ἅσιν ἐσδὸτα μῦθον ἔειπε.
 Τοῖσιν δ' κρητῆρα κεράσατο Μούλιος ἦρως,
 Κῆρυξ Δουλιχίης· θεράσων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο.
 Νόμισεν δ' ἄρα πᾶσιν ἰσισαδόν. οἱ δ' ἔπειτα,
 425 Σπείσαντες μακάρεσσι, πῖον μελιπλόα οἶνον.
 Αὐτὰρ ἰστίε σπείσαν τ' ἰστίον θ' ὅταν ἔδωκε θυμῷ,
 Βᾶν δ' ἔμμεναι κείοντες ἐὰν σπέρῃ δάμαθ' ἱεσάν.

Et ipsum torve intuens, verba volucra locutus est:

Ah miser, certe mox tibi perficiam malum, qui sic loquere
Confidenter multos inter viros: neque quidquam animo
Times. Utique vinum tuam habet mentem, aut tibi semper 390
Talis mens est, qui & vana garris:
An exultas quod Irum vicisti erronem.

Sic vociferans scabellum cepit. At Ulysses
Amphinomi ad genua sedit Dulichil,
Eurymachum timens. Hic autem pincernam feriebat in manu 395
Dextra: gutturnium autem humi resonabat cadens.
At ille plorans cecidit resupinus in pulveribus.
Proci autem tumultuabantur in ædibus umbrosis.

Sic autem aliquis dicebat aspiciens propinquum alium:
Utinam debuisset hic hospes errabundus alibi periisse, 400
Antequam veniret: eò non tantum tumultum immisisset.
Nunc autem de mendico rixamur: neque aliqua convivii
Boni erit voluptas, quoniam pejora vincunt.
Illis autem dixit virtus Telemachi:

Miseri, insanitis, & non amplius capitis animo 405
Cibum, neque potum. Deorum aliquis nimirum vos concitat.
Sed bene epulati decumbite domum profecti,
Quando animus jubet: pello autem neminem ego.

Sic dixit. Illi autem omnes mordicus labris prehensis,
Telemachum admirabantur quod audacter locutus esset. 410
Illis Amphinomus fatus est & dixit,
Nisi illustris filius Aretiadæ regis:

O amici, haud jam quisquam super dicto æquo
Contrariis verbis carpens sæviat.
Neque hospitem duriter tractate, neque quemquam alium 415
Famulorum qui sunt in domibus Ulyssis divini.

Sed agite, pincerna incipiat poculis,
Ut postquam libaverimus decumbamus domum profecti:
Hospitem autem sinamus in ædibus Ulyssis
Telemacho curæ esse. Ejus enim propriam venit domum. 420

Sic dixit. Illis autem omnibus placitum verbum dixit:
Iisque craterem miscuit Mulus heros,
Præco Dulichienfis: minister autem erat Amphinomi:
Distribuit autem omnibus adstanto: hi autem, diis
Bibato beatis, biberunt dulce vinum. 425
At postquam libarunt biberuntque quantum voluit animus,
Exrexerunt ire, cubituri suas ad domos quisque.

Τ' ΠΟ'ΘΕΣΙΣ ΤΗ'Σ Ο'ΔΤΣΣΕΙ'ΑΣ Τ. ΤΟΤ' Ο'ΜΗΡΟΤ
'ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Σ Τ'ν Τηλέμαχον ἐκθεσιν ποιῆται τῶν ἔπλων Ὀδυσσεύς, καὶ πρὸς Πηνελόπην ἐκ Κρήτης εἶναι ὑποκρίνεται. Γίνεται ὅμως αὐτοῦ δι' οὐλῆς ἀναγνωρισμὸς πρὸς Εὐρύκλειαν, τὴν πόδας αὐτοῦ νύπτουσαν. Καὶ κατὰ παρίκασιν ὁ ποιητὴς διηγῆται ὡς ἐν Παριᾶσφι ἐπλήρη ὑπὸ σὺν κυνηγῶν.

Ταῦ δ' ἀναγνωρίζει ἐξ οὐλῆς γρη῏ς Ὀδυσῆα.

Α Ὑτάρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπολείπεται δι' Ὀδυσσεύς,
Μνηστῆρας ῥόνον σὺν Ἀθήνῃ μαρμαρίζον.

Λίφα ὅ Τηλέμαχον ἴστω πτερόντα περσπύδα,

Τηλέμαχε, χρὴ τιύχῃ ἀρήια κατδέρμῃ εἶσω
5 Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακῆς ἰσθίῃας
Παρράδαα, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποδῖόντες·

Ἐκ καπνῷ κατέβηκ'· ἰσθίῃ οὐκίτι τοῖσιν ἰσθῆες

Οἶά ποτε Τροίηνδ' ἰκὼν κατέλειπον Ὀδυσσεύς,

Ἀλλὰ κατήκισα ὅσον πυρὸς ἱκέτ' αὐτμή.

10 Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μῖζον ἐν φρεσὶν ἐμβαλε δαίμων,

Μεσπας οἰνωδόντες, ἔρην σῆσαντες ἐν ὑμῖν,

Ἀλλήλους πρῶτοντε, καταισχύντε ὅ δαίτα,

Καὶ μνησύν· αὐτὸς γὰρ ἐφίλειται ἀνδρα σίδηρ'.

Ὡς φάτο. Τηλέμαχ' ὅ φίλῳ ἐπισηΐδιτο πατερί.

15 Ἐκ δὲ καλιστάμῳ πρῶτον Τρῶν Εὐρύκλειαν,

Μαί', ἄγε δὴ μοι ἔρυζον ἐνι μεγάροισι γυναικάς,

Ὅρθε κεν ἐς θάλαμον καταδύομαι ἴντα πατρός

Καλὰ, τὰ μοι κατὰ οἶκον ἀκχόεα καπνὸς ἀμείρει,

Πατρός· ὑποίχομ' οἶοι. ἐγὼ δ' ἔτι νύπτι' ἔα.

20 Νῦν δ' ἐθέλω καταδίδοαί ἢ ἐν πυρὸς ἔξωτ' αὐτμή.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλῳ Τρῶν Εὐρύκλεια,

Αἱ γὰρ δὴ ποτε τέκνον ἐπιρροτύνες αἰέλοιο,

Οἶκε κλέιδαι, καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.

Ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἴσπειτα μετοίχομ' ἔα οἷσι;

25 Ἀμώας δ' ἐκ εἵας προδασκίμῳ, ἃ κεν ἔραινον.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἐπισηΐδι' ἀντίον ἦδα,

Ξενὸν ὄδ'. ἐ γὰρ αἶργον ἀνέξομαι ὅς κεν ἔμης γε

Χοῖνικ' ἀσπῆται, καὶ τηλόθεν εἰληλουδῆς.

Ὡς ἄρ' ἐρώνησιν. τῇ δ' ἄσπετες ἴσπειτα μῦθ'.

30 Κλήισιν ὅ θυῖας μεγάρων εὖ ναιταόντων.

Τὰ δ' ἄρ' ἀναιῖζαντ' Ὀδυσσεύς καὶ φαίδιμ' υἱὸς

Ἑσφόρον κόρυδάς τε καὶ ἄσπειδας οὐραλοῖστας,

Ἐγχεῖα τ' ὀξύοντα. παρῖθε δὲ παλλὰς Ἀθήνη,

Χρῦσιον λύχνην ἔχουσα, φάει περικλυτῆς ἰσθίῃας.

ARGUMENTUM LIBRI XIX. ODYSSEÆ
HOMERI.

CUM Telemacho seponit arma Ulysses, & ad Penelopen ex Creta se esse fingit. Fit autem ipsius per cicatricem agnitio ad Eurycleam, pedes ipsius lavantem. Et per digressionem poeta narrat quo pacto in Parnaso vulneratus fuerit ab apro inter venandum.

T. Agnoscit ex cicatrice vetula Ulysses.

AT ipse in domo relinquebatur divinus Ulysses,
Prociis cædem cum Minerva medians.
Statim autem Telemachum verbis volucris allocutus est:
Telemache, oportet arma martialia seponere intro.
Omnia præsus: at prociis mollioribus verbis
Decipe, quando ex te quærent defilerantes:
Ex fumo seposui; quoniam non amplius illis similia sunt
Qualia quondam ad Trojam proficiens reliquit Ulysses,
Sed consumpra sunt quantum ignis attigit vapor.
Insuper adhuc etiam hoc majus in mentem dedit Deus,
Ne forte inebriati, contentionem excitantes in vobis,
Mutuo vos vulneretis, dehonestisque convivium,
Et sponsalia. Ipsum enim attrahit virum ferrum.
Sic dixit. Telemachus autem dilecto obedivit patri.
Extra autem vocans allocutus est nutricem Eurycleam:
Nutrix, age mihi contine domi feminas,
Donec in thalamum reponam arma patris
Pulchra, quæ mihi in domo neglecta fumus denigrat,
Patre absente. Ego autem adhuc parvulus eram:
Nunc autem velo seponere ubi ignis vapor non venit.
Hunc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea:
Utinam vero tandem fili prudentiam accipias,
Domum curandi, & possessiones omnes servandi.
Sed age, quæ tibi postea tecum iens lumen portabit?
Famulas autem non sinis præire, quæ præluceant.
Hanc contra Telemachus prudens alloquebatur:
Hospes hic. Non enim ociosum tolerabo qui meum
Modium attingit, licet & procul venerit.
Sic nempe dixit. Illi autem haud evolavit hoc verbum:
Claudit autem januas adium bene habitatarum.
Hi autem festinantes Ulysses & illustris filius
Intro portaverunt galeasque & scuta umbonibus munita,
Ranceasque acutas. Ante autem Pallas Minerva,
Auream lucernam tenens, lumen perpulchrum faciebat.

- 33 Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνειν ὃν πατέρ' αἶψα,
ὦ πάτερ, ἥ μὲγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὄρωμαι.
Ἐμπης μοι τοῖχοι μέγας, καλαί τε μεσόδομα,
Εἰλατίναί τε δοκὶ καὶ κίονες ὑφ' ὧσ' ἔχοντες
Φαίοντο ὀφθαλμοῖς ὥσθ' πυρὸς αἰθομένοιο.
- 40 Ἡ μάλα τις θεὸς ἴδεν, οἱ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Τὸν δ' ἄσπευτον ἐπὶ προσέειπε πολυμήτις Ὀδυσσεύς,
Σίγα, καὶ κατὰ σὺν νόον ἴσχανε, μηδ' ἱέεσθαι.
Αὐτὰ τοι δίκη ἐστὶ θεῶν οἱ ὀλομῶν ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν καταλείβε· ἐγὼ δ' ὑπολείφομαι αὐτῷ.
- 45 Ὅρσε κ' ἐπὶ δμῶας καὶ μνηστῆρας ἐνδολίζε.
Ἦδ' ἐμ' ὀδυρομένην κηρύσσειτο ἀμφὶς ἕκαστα.
Ὡς φάτο. Τηλέμαχος δ' ἐν μέγαρῳ βεβήκει
Κίονας ἐς θαλάμον, δαίδων ὑπολαμπυρῶν,
Ἐνθα πάρος κομᾷς ἔτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνει.
- 50 Ἐνθ' ἄρα καὶ τότε ἔλειπτο, καὶ ἥδ' ἴδαν ἔμμεναι.
Αὐτὰρ ὁ ἐν μέγαρῳ ὑπελείπεται δῖος Ὀδυσσεύς,
Μνηστῆρας ἐόντο σὺν Ἀθήνῃ μεμνηρίζον.
Ἦδ' ἱὲν ἐν θαλάμοιο περιέρων Πηνελόπεια,
Ἄρτεμιδι ἱκέτη ἠδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
- 55 Τῇ παρὰ μὲν κλισίῃσιν πυρὶ κάτθεσαν, ἐνθ' ἄρ' ἔριζαν
Διωτὴν ἐλέγαντι καὶ ἀργύρε' ἦν ποτε τέκτων
Ποῖος Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ δρῆνυν ποσὶν ἔκει,
Περσέει ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἱππὶ μέγα βάλλετο κῶας.
Ἐνθα καθέζετ' ἴσμενα περίεργον Πηνελόπεια.
- 60 Ἥλθον δ' ὁμοῦ λευκώλενας ἐκ μέγαροιο.
Αἱ δ' ἀπὸ μὲν οὔτον σελὺν ἦρεν ἠδὲ τραπέζας,
Καὶ δέπτα ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερδιδύοντες ἴππον.
Πῦρ δ' ἔκτο λαιωπτήρῳ χαμαδὶς βάλλον, ἅλλα δ' ἰὼ αὐτῶν
Νήπταν ἔυλα πολλὰ, εἰώες ἔμιν ἠδὲ δέριδας.
- 65 Ἦδ' Ὀδυσσῆ' ἐνέειπτε Μελανθῶ διώτερον αὐτίς,
Ἐῖν', ἐπεὶ καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις διὰ νύκτα
Δινεύων κατὰ οἶκον; ὀπιωτεύσεις δ' γυναῖκας;
Ἀλλ' ἔξελθε θύραζε τάλαν, καὶ δαιτύς ἐνησο.
Ἡ τάχα καὶ δαυὶς βιβληρῶν εἶδα θύραζε.
- 70 Τὴν δ' ἄρ' ὑπὸ δρεα ἰδὼν προσέειπε πολυμήτις Ὀδυσσεύς,
Δαιμονίη, τί μοι ᾧδ' ἱππῆες κεκοτηότι θυμῷ;
Ἡ ὅτι οὐ λισσῶς; κακὰ δ' ἔχρ' εἴματα ἔμμεν;
Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαῖη γὰρ ἱππῆγυ.
Τοιούτοι πτωχοὶ καὶ ἀλῆμονες ἄνδρες ἴασι.
- 75 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνδρώεσσι νῆαιον
Ὀλβίῳ ἀρνέον, καὶ πολλάκι δούκον ἀλήτην
Τεῖρ' ὁποῖοι, καὶ ὅτευ κηχερμῶν ἔλθοι.
Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἅλλα τε πολλὰ
Ὅστιν τ' εὖ ζῶουσι καὶ ἀρνέοι καλεῖνται.
- 80 Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάτωξεν Κρονίων· ἤθελε γὰρ περ

Tunc Telemachus allocutus est suum patrem statim : 35

O pater, certe magnum miraculum hoc oculis video :
Enimvero mihi parietes domorum, pulchraque intertignia,
Abiegnæque trabes, & columnæ sursum tendentes
Appareat oculis quasi ignis ardentis :

Omnino aliquis Deus intus est *eorum*, qui cælum latum habitant.

Illum respondens alloquebatur consilii dives Ulysses : (40

Sile, & tuam mentem retine, neque interroga.
Hic tibi mos est Deorum qui Olympum habitant.
Sed tu quidem decumbe : ego autem relinquer hie,
Ut adhuc famulas & matrem tuam irriterem. 45

Quæ me lamentans interrogabit de singulis.

Sic dixit Telemachus autem ex domo discessit
Cubiturus in cubiculum, facibus lucentibus,
Ubi antea dormiebat quando ipsum dulcis somnus capiebat.
Illic igitur & tunc cubuit, & Auroram divinam expectabat. 50
At in domo relinquebatur divinus Ulysses,
Prociis eadem cum Minerva cogitans.

Ipsa autem ibat ex thalamo prudens Penelope,
Dianæ similis vel auræ Veneri.

Cui sellam apud ignem deponebant, ubi insidebat, 55
Circumcirca obductam ebore & argento : quam quondam faber
Fecerat Icmalius, & subtus scabellum pedibus misit,
Aptum ex ipsa, ubi magnam iniecit pellem.
Illic sedit postea prudens Penelope.

Venerunt autem famulæ albæ ulnis ex domo : 60

Quæ panem multum tollebant atque mensas,
Et pocula unde scilicet viri superbi biberant.
Ignem autem à foculis ad terram jecerunt, aliaque in eos
Congregantur ligna, ut lumen esset & calefieret.

Ipsa autem Ulysses increpabat Melanthe secundo rursus : 65

Hospes, adhuc & nunc hic molestus eris per noctem
Obversans in domo? aspicias autem mulieres?
Sed exi foras miser, & tibi epulum proferat;
Aut mox etiam torse percussus ibis foras. (70

Hanc autem torve aspiciens alloquebatur consilii dives Ulysses :

Mira mulier, cur me sic observas in senso animo.
An quod parum niteo? turpique corpus amictus sum amictu?
Et mendico in populo? necessitas enim urget.

Tales mendici & erronei viri sunt. 75

Item ego quondam domum in hominibus habitabam

Beatus divitem, & sæpe dedi erroni

Tali qualis esset, & cuiuscunque rei indigens veniret.

Erant autem servi valde multi, aliaque multa

Quibus *homines* bene vivunt & divites vocantur :

Sed Jupiter vastavit Saturnius : voluit enim, 80

- Τὰ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γύναι ἀπὸ πάντων ὀλέσῃς.
 Ἀγλαΐην τῇ νῦν γε μετὰ δμῶσι κίεσσας,
 Μὴ πως τοὶ δέσποινά κοτεσσαμένη χαλεπήνῃ,
 Ἡ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ. ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδ' αἶσα.
 85 Εἰ δ' ὁ μῦθ' ὥς ἀπόλαλε καὶ ἐκέτι νόσιμός ἐστιν,
 Ἀλλ' ἤδη παῖς τοῖ' Ἀπόλλωνός γε ἔκπῃ
 Τηλέμαχ'· τὸν δ' οὔτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 Ἀῖδει ἀτασθαλούς· ἔπει οὐκ ἐτι τέλικ' ἐστίν.
 Ὡς φάτο. τῷ δ' ἤκουσε περίεργον Πηνελόπειά.
 90 Ἀμείπολον δ' ἐνέπαιπτε, ἔπει τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.
 Πάντας θαρσαλίην κύον ἀδδείς, οὔτι με λήθεις
 Ἐρδούσα μέγα ἔργον, ὃ σὴ κεφαλῇ ἀναμάξῃς.
 Πάντα γὰρ εὖ ἤδηδα, ἔπει ἐξ ἐμὲ ἔκλυσε αὐτῆς.
 Ὡς τὸν ζῶον ἐμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
 95 Ἀμφὶ πόσι εἰρηδαί· ἔπει πυκινῶς ἀνάχημα.
 Ἡ δ' ῥά, καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν.
 Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἔπ' αὐτοῦ,
 Ὅφρα καθέζομαι· εἴπῃ ἔστος ἡδ' ἔσπακούσῃ
 Ὁ ζῶν' ἐμίδει. ἰδέλω δέ μιν ἐξερίδα.
 100 Ὡς ἔραθ'. ἡ δ' ῥα λ' ὀτρυνάλας κατέθηκε φέρουσα
 Δίφρον ἐυξέρον, καὶ ἔπ' αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν.
 Ἐνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς.
 Τοῖσι δ' ὁ μῦθον ἤρχε περίεργον Πηνελόπειά.
 Ζεῖνε, τὸ μῦθ' οὐ πρῶτον ἔγαν ἐρήσομαι αὐτῷ.
 105 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδ' ἐτοκῆς;
 Τὴν δ' ἀπαυειδύμεν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 Ὡ γύναι, ὣς ἂν τις σε βροτῶν ἔπ' ἀπαίρουνα γαῖαν
 Νεκίῳ· ἢ γὰρ σὺ κλί' οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνεις.
 Ὡςί τιν' ἢ βασιλῆ' ἀμύμονος, ὅς τι Διουδῆς
 110 Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰσθίμοισιν ἀνάσσει,
 Εὐδικίας ἀνέχῃσι· φέροι δ' ἡ γαῖα μέλαινα
 Πυρρὸς καὶ κρεῖας, βεῖθῃσι δ' ἄνδρες καρπῷ·
 Τίκτι δ' ἔμπεδα μῆλα· θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθυῖς
 Ἐξ ευχυσίης· ἀρετῶσι δ' λαοὶ ἔπ' αὐτοῦ.
 115 Τὰ ἐμὲ νῦν τὰ μῦθ' ἄλλα μετάλλα σφ' ἐνὶ οἴκῳ.
 Μνησ' ἐμὸν ἐξερίεινε γέν' καὶ πατρίδα γαῖαν,
 Μὴ μοι μάλλον θυμὸν ἐνισπλήσῃς ὀδυνάων
 Μνηστράων. μάλα δ' εἰμι πολύτρον· οὐδέ τι με χρεῖ
 Οἶκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γούωντά τε μνηστράων τε
 120 Ἦσθα. ἔπει κάκιστον πενθήμεναι ἄχετον αἰεῖ.
 Μὴ τις μοι δμῶσ' ἐμεισθήσεται, ἢ σὺ γ' αὐτή·
 Φη δὲ δακρυπλόων βίβαρτότα με φρένας οἶνον.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίεργον Πηνελόπειά.
 Ζεῖν, ἦτοι μῦθ' ἐμὴν ἀρετὴν εἶδος τε δῆμας τε
 125 Ὀλέων ἀδάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀχαιοί, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦν Ὀδυσσεύς.

Ideo nunc ne aliquando & tu mulier fortassis omnem amittas
Pulchritudinem quia nunc inter ancillas ornata es,
Ne tibi aliquo modo domina irata sæviat,
Vel Ulysses veniat : adhuc enim & sperare fas est.
Sin ille quidem ita periit & non amplius rediturus est, 85
At jam filius talis Apollinis favore

Telemachus: hunc autem nulla in domibus mulierum
Latet improbe agens : quoniam non amplius tantillus est.

Sic dixit. Eum autem audiverat prudens Penelope :
Ancillam autem increpabat, verbumq; dicebat & proloquebatur :

Omnino audax canis intrepida non me lates 90

Faciens magnum facinus, quod tuo capiti infringes.

Omnia enim bene scis, quoniam ex me audivisti ipsa,

Quod hospitem eram in domibus meis

De marito interrogatura : quoniam multum tristor. 95

Dixit, & Eurynomen promam sermone alloquuta est :

Eurynoma, fer sedem & pellem super ipsa,

Ut sedens dicat verbum & audiat

Hospes meum. Volo autem ipsum interrogare.

Sic dixit. Illa valde festinanter deposuit ferens 100

Sedem bene politam, & super ipsa pellem jecit :

Illic sedit postea multa tolerans divinus Ulysses.

Post hæc sermonem occepit prudens Penelope :

Hospes, hoc quidem te primum ego interrogabo ipsa,
Quis ? unde es gentium ? ubi tibi urbs & parentes ? 105

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :

O mulier, haud quisquam te hominū super interminatam terram

Vituperaverit : certe enim tua gloria cælum latum attingit.

Sicut alicujus regis inculpabilis, qui Deum colens

Viris in multis & fortibus regnans, 110

Jura sustentat : fert autem terra nigra

Triticum & hordeum, gravanturque arbores fructu :

Pariuntque incolumes pecudes : mareque præbet pisces

Ex felicitate : virtutemque exercent populi sub ipso.

Ideo ex me nunc alia quidem inquire tua in domo. 115

Neque meum interroga genus & patriam terram,

Ne mihi magis animum impleas doloribus

Recordanti. Valde autem sum ærumnosus : & nihil me oportet

Domo in aliena lugentemque flentemque

Sedere. Quoniam malum est lugere valde semper. 120

Ne aliqua mihi ancillarum succenseat, vel tu ipsa :

Dicatque lacrymis abundare gravatum me in mente vino.

Sed ei respondit postea prudens Penelope :

Hospes, certe quidem meam virtutem speciemque corpusque
Perdiderunt immortales, quando ad Ilium profecti sunt 125

Argivi, cum quibus meus maritus ivit Ulysses.

Odyssea.

N a

Εἰ κεινός γ' ἔλθων τὸν ἐμὸν βίον ἀμφοπολεύει,
Μεῖζον καὶ κλέω εἶν' ἐμὸν καὶ κάλλιον οὐτῶ.

Nūn dē' áxomai· τόσα γάρ μοι ἐποίησεν κακὰ δαίμονι

139 Ὅσοι γὰρ ὑποσώσιν ἑαυτοὺς αἰσίοι,
 δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑπὸ νυκτὶ Ζακύνθῳ,
 οἷτ' αὐτὴν Ἰθάκῃ ἐυδίδεον ἀμφιπέμπονται,
 οἳ μ' ἀεκαδὸρδην μινάτῃ, τρύχῃσι δὲ οἴκῳ.
 τῶ οὔτε ξένον ἐμπάζομαι, οὐδ' ἱεστάνω.

135 Οὐτέ τι κρύβων, οἱ δημιοεργοὶ ἔασιν·
 Ἄμ' Ὀδυσεῖα ποθεύσα, φίλον κατατίκωμαι ἦτορ.
 Οἱ δὲ γάμον σπυῖδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους πολυτεύσω.
 Φᾶρος μὲν μοι πρῶτον ἐνέσπυνευσε εἰσεὶ δαίμων
 Στρεπτεῖν μέγαν ἰσὺν ἐνὶ μεγάροισιν ὑδαίνειν,

140 Λεωπτόν καὶ περίμπετον. ἀφάρ δ' αὐτοῖς μετίειπον.
Κούρη μοι μήνηρες, ἔπειθ' ἴδαντες δὶ^ο Ὀδυσσεύς,
Μίμνεν' ἐπιγυρόμενοι τ' ἑμὸν γάμον· σίσσας παρ^ο
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμωλία νήματ' ὀλῃται)
Λαέρτη ἥρωι τασσέην, σιστότε κύνε μιν

145 Μοῖρ' ὅλοφ' ἀπὸ κατὰ δόλῳσι πανηγυρίῳ θανάτῳ.
Μὴ τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶδαν νεμεσίσῃ,
Αἶ κεν ἄτερ σπείρου κῆται, πολλὰ κτεάσας.
Ὡς ἐράμην τοῖσιν δ' ἐπεπείδετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
Ἐνθά κεν κρατὶν μὲν ὑσείνεσκον μέγας ἰσὲν,

150 Νύκτας δ' ἄλυσσεν ἰσὼν δαΐδας παρὰδείμην.
Ὡς τριῖτας μὲν ἔλθοιεν ἔργα καὶ ἰσχυροὶ Ἀχαιοὺς·
Ἄλλ' ὅτε τέττατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἰσχυροὶ ὤρεαι,
Μηνῶν φθινοῦται, περὶ δ' ἡμάτα πόλλ' ἐπιδόη,
Καὶ τότε δὴ με, διὰ θυμῶς κύνας οὐκ ἀλεγούσας,

155. Ἐίλον ἐπελθόντες, καὶ ὁμοκλήσαντ' ἐπέεσιν.
Ὡς τὸ μὲν ἐβέβησσα καὶ ἐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης·
Νῦν δ' οὐτ' ἐκωρῆναι δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
Μήτην φρενίσκω. μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆς
Γυναικῶν ἀσχαλαὰ δὲ παῖς βίοντι κατεφόντων,

160 Γεννώσκειν· ἥδη γὰρ ἀνὴρ οἶός τε μάλισσα
Οἴκευ κηδεύεται, τὰς τε Ζεὺς κύνθῃ ὁπαάζει.
Ἄλλα καὶ αἷς μοι εἰπέτε τῶν γένεθ, ὁπαόθεν ἐσσι.
Οὐ γὰρ Διὶ δρυὸς ἐσσι παλαίσφαιτο, ἐσὶ δ' ὑπὸ πέτρῃς.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενός περὶ πόλιν πολὺμχτι Ὀδυσσεύς,

165 Ὡ γύναι αἰδοῖν Λαερτιάδεω Ὀδυσῆϊ,
 Οὐκ ἔπ' ἀπολλήσεις τὸν ἡμὸν γόνον ἑξέρουσα·
 Ἄλλ' ἐκ τοι ἶρώε· ἥ μὲν μὲν ἀχέασί γε δώσεις
 Πλειστονὴν ἢ ἔχομαι· ἥ γὰρ δίκη, ὅπως τε πάτρης
 Ἦε ἀπέσιν αἶψα πᾶσαν χρόνον ὅσον ἐγὼ νῦν,

370 Πολλά βροτῶν ἐπὶ αἵσι· ἀλώμεθα, ἀλγεα πάσχοντες.
Ἄλλα καὶ ὡς ἐρέω ὃ μ' ἀνείρειαι ἡδὲ μεταλλάξαι.
Κοιτῇ τις γὰρ ἐστὶ μέσσω ἐν οἴκῳ πόντος,

Si ille veniens hanc meam vitam gubernaret,
 Major gloria esset mea & melior hoc pacto.
 Nunc autem angor: tot enim mihi immisit mala Deus.
 Quotquot enim insulis dominantur optimi, 130
 Dulichioque Samæque & sylvosæ Zacyntho,
 Quique ipsam Ithacam amœnam incolunt,
 Hi me nolentem petunt uxorem, consumuntque domura.
 Ideo neque hospites curo, neque supplices,
 Neque præcones, qui publici operarii sunt: 135
 Sed Ulysses desiderans, proprio contabesco corde.
 Illi autem nuptias urgent: ego vero dolos machinor.
 Velamen quidem mihi primum inspiravit menti Deus
 Instituenti magnam telam in ædibus texere,
 Tenuem & immensam. Statim autem ipsis dixi: 140
 Juvenes mei proci, postquam mortuus est divinus Ulysses,
 Manete urgentes meas nuptias: donec velamen
 Perficiam, (ne mihi vana fila pereant)
 Laërta heroi funebre, quando ipsum
 Parca perniciofa capiet in longum consopientis mortis. 145
 Ne aliqua mihi in populo Græcarum succenseat,
 Si sine velamine jacet, multa qui possederit.
 Sic dixi: illis autem persuasus est animus masculus.
 Tunc interdiu quidem texebam magnam telam,
 Noctes autem resolvebam postquam faces apposueram. 150
 Sic triennium quidem latui ego & fidem faciebam Achivis:
 Sed quando quartus venit annus, & venerunt horæ,
 Mensibus intereuntibus, & dies multi consummati erant,
 Atque tunc scilicet me, per famulas canes talia non curantes,
 Deprehenderunt ingressi, & objurgavere verbis. 155
 Sic illud perfecti & non volens coactus:
 Nunc autem neque effugere possum nuptias, neque aliquid aliud
 Consilium invenio. Valde autem hortantur parentes
 Nubere. Ægre fert autem filius quod illi victum devorant,
 Cognoscetis: jam enim vir est qui possit maxime 160
 Domum curare, cui Jupiter gloriam præbet.
 Sed & sic mihi dic tuum genus, unde sis.
 Non enim à quercu es olim fabulosa, neque à petra.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
 O uxor venerabilis Laërtiadæ Ulyssis, 165
 Nondum defines meum genus interrogans:
 Sed eloquat tibi: certe quidem me doloribus dabis
 Pluribus quam teneor. Is enim mos, quando patria
 Sua abest vir tanto tempore quanto ego nunc,
 Multas hominum ad urbes errans, dolores patiens. 170
 Sed & sic dicam quod me interrogas & exquiris.
 Creta quædam terra est medio in nigro ponto,

- Καλὴ καὶ πίερα, περιῖρυτ'· ἐν δ' ἄνδρασι
 Πολλοί, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόλεις.
- 175 Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοί,
 Ἐν δ' Ἑτεόκριτες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
 Δωριεῖς τε τερχαίικες, δῖοι τε Πηλεογοί.
 Τοιοὶ δ' ἐνὶ Κνωσὸς μεγάλη πόλις, ἐν δ' αὖτε Μίνως
 Ἐννέωρος βασιλεὺς Διὸς μεγάλου θαλάσσης,
- 180 Πατέρες ἑμοῖο πατὴρ μεγαθύμου Δευκαλίων'·
 Δευκαλίων δέ μ' ἔτικτε, καὶ Ἰδομνῆα ἀνακτα·
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσι κορωνίσιν Ἴλιον εἶσα
 "Ἄχεϊτ' αἶμ' Ἀτρεΐδῃσιν· ἑμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴδων,
 "Ὀσολότμ' γενεή· ὁ δ' ἄρα, πρῶτος καὶ ἀρίστος.
- 185 Ἐνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμεν, καὶ ξείνα δῶκα.
 Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἰς ἀνέμοιο,
 Ἰδόμεν Τροίηνδε, παραπλάγχασα Μαλιεῶν.
 Στήσι δ' ἐν Ἀμνισφ', ὅδε τε σπεί'· Εἰλιπυΐης,
 Ἐν λιμίσιν χαλεποῖσι· μόλις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας.
- 190 Αὐτίκα δ' Ἰδομνῆα μετάλλα ἄστυδ' ἀνελθάν·
 Εἴνον γὰρ μιν ἔρασκε φίλον τ' ἑμὲν αἰδέσθον τε.
 Τῷ δ' ἤδη δεκάτῃ ἢ ἑνδεκάτῃ πέλεν ἡὸς
 Οἰχομένη σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἶσα.
 Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων εὖ ἐξείνισα,
- 195 Ἐνδυκίως εἰλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ὄντων.
 Καὶ οἱ, τοῖς τ' ἄλλοις ἐτάροις οἱ αἶμ' αὐτῷ ἵποντο,
 Δημόθεν ἄλροϊτα δῶκα καὶ αἰδοῦσα οἶνον ἀγίεας,
 Καὶ βούς ἱεύσασθαι· ἵνα πλησάιτο θυμόν.
 Ἐν δ' αὖτε δυνάμει μὲν μῦθον ἤματα δίδωμι Ἀχαιοί·
- 200 (Εἴλει γὰρ βορέης ἀνεμ' ἄνεμ'· ἐπὶ ἐπὶ γαίῃ
 Εἷα ἱεσάσαι· χαλεπὸς δὲ τις ὥρορε δαίμων)
 Τῷ τρισκαϊδικῇ δ' ἀνεμ' πῖσι· τοὶ δ' αἰάγοντο.
 Ἴσκει ψεύδεα πολλὰ λέγοντ' ἐτύμοισιν ὁμοῖα,
 Τῆς δ' αἶρ' ἀκρούσῃς ῥέε δάκρυα, τίκετο δὲ χροῖς.
- 205 Ὡς δὲ χιὼν κατατάνη· ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσιν,
 "Ἦντ' εὐρ' κατέτεγγεν ἑὼν Ζεφυρ' καταχεύου,
 Τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες,
 Ὡς τῆς τίκετο καλὰ παρῆια δακρυχεύουσας,
 Κλαίουσας ἰὸν ἀνδρὰ παρημόρον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
- 210 Θυμῷ μὲν γούωσαν ἦν ἐλέαιρε γυναῖκα,
 Ὀρδαλμοὶ δ' ὥσπερ κέρα ἔσασαν, ἢ σίδηρ',
 Ἀτρίμας ἐν βλεφάροισι. δόλω δ' ὅγε δάκρυα κεύθε·
 Ἡ δ' ἰσπεὶ οὖν τάρβη πολυδακρύτοιο γούω,
 Ἐξαυτίς μιν ἱππασιν ἀμειβομένη προσέειπεν,
- 215 Νῦν μὲν δὴ σευ ἔξινέ γ' οἶω περὶ στείρα,
 Εἰ ἐπεὶ δὴ κείδῃ σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν
 Εἰνίστας ἐν μεγάροισιν ἑμὸν πόσιν, ὥς ἀγορεύεις.
 Εἰπέ μοι ὅπως αἶσα πῶς χροὶ ἤματα ἔσο.

Pulchra & pinguis, circumflua : in eaque homines
 Multi, infiniti, & nonaginta urbes.
 Alia autem aliorum lingua mixta : insunt & Achivi, 175
 Et veri *f. indigenæ* Cretenses magnanimi, insunt etiam Cydones,
 Dorientesque trifariam sparsi, divinique Pelasgi.
 In his Gnoſſus magna urbs, ubi Minos
 Novennalis regnavit Jovis magni familiaris,
 Patris mei pater magnanimum Deucalionis. 180
 Deucalion autem me genuit, & Idomeneum regem :
 Sed hic quidem in navibus rostratis Ilium ad
 Ivit simul cum Atridis : mihi autem nomen inclytum Æthon
 Junior natu : is autem prior & melior.
 Illic Ulyſſem ego vidi, & hospitalia dedi. 185
 Etenim cum ad Cretam egerat vis venti,
 Euntem ad Trojam, in diversa jactatum à Maleis.
 Sistebat autem naves in Amniso, ubi spelunca Lucinæ,
 In portibus difficilibus : vix autem evasit procellas.
 Statim autem Idomeneum requirebat ad urbem profectus : 190
 Hospitem n. ipsum dicebat dilectumque esse reverendumque.
 Huic autem jam decima vel undecima erat aurora
 Eunti cum navibus rostratis Ilium intro.
 Illum quidem ego ad domos ducens bene excepi hospitio,
 Peramanter tractans, abundante domo. 195
 Et ei, cæterisque sociis qui simul ipsum sequebantur,
 A populo farinas dedi & nigrum vinum congregans,
 Et boves maſtandos : ut impleret animum.
 Illic duodecim quidem manserunt dies divini Achivi ;
 (Continebat enim eos Boreas ventus magnus, neque in terra 200
 Sinebat stare : sævus autem aliquis moverat Deus)
 Ipsa autem tertia decima die ventus cecidit : illi autem solverunt,
 Simulabat mendacia multa dicens veris similia.
 Illius audientis fluebant lacrymæ, tabebatque corpus.
 Sicut autem nix liqueſcit in summis verticibus montium, 205
 Quam Euris liquefecit postquam Zephyrus effuderat,
 Liqueſcenteque ea fluvii implentur fluentes,
 Sic hujus liquebantur pulchræ genæ lacrymas fundentis,
 Flentis suum virum assidentem. At Ulyſſes
 Animo quidem lugentem suam miserabatur uxorem, 210
 Oculi autem tanquam cornua stabant, aut ferrum,
 Immoti in palpebris. Dolo autem is lacrymas occultabat.
 Illa igitur postquam satiata erat lacrymoso luctu,
 Iterum ipsum verbis respondens alloquebatur :
 Nunc te scilicet, hospes, puto experturam me esse, 215
 An vere scilicet illic cum divinis sociis
 Hospitio excepiſti in domibus meum maritum, ut dicis.
 Dic mihi quali quodam circa corpus amictu erat amictus,

- Αὐτός θ' οἷον ἦν, καὶ ἱταίρευς οἱ οἱ ἴωντο.
 220 Τὴν δ' ἀσπαυμένης προσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς·
 "ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφοῖς ἴοντα
 Εἰσέμεν. ἦδη γάρ οἱ εἰκοσὸν ἔτος ἔστιν
 Ἐξ οὗ κείμεν ἔβη, καὶ ἔμης ἀσπληνέως πάτρης.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρεώ ὥς μοι ἰσθάλεται ἦτορ."
 225 Χλαῖναν πορφυρέην οὐλὴν ἔχε δι' Ὀδυσσεύς,
 Διπλὴν· αὐτὰρ οἱ περιών χρυσοῖο τέτυκτο
 Αὐλοῖσιν διδύμοισι· πάρεθ' οὖκ ἐδαιδάλεν ἦεν.
 Ἐν προτέρῃσι πόδιαί κύνων ἔχε ποικίλον ἑλλόν
 Ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζουσιν ἅπαντες·
 230 Ὡς οἱ χρύσειοι ὄντες, ὃ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων,
 Αὐτὰρ ὃ, ἐκφυγίεν μεμαῶς, ἥσπασαι πόδιασι.
 Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῖ σιγαλέοντα,
 Οἷον τε κρομύσιο λωπὸν κατὰ ἰσχαλίοιο.
 Τὼς μὲν ἦν μαλακός, λαμπρὸς δ' ἦν ἥλιος αἶς.
 235 Ἦ μὲν πολλαί γ' αὐτὸν ἐθνήσαντο γυναικες.
 Ἄλλο δὲ τοι ἐρεώ, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλαιο σῆσιν·
 Οὐκ οἶδ' εἰ τάδε ἔσοι περὶ χροῖ οἶκοι Ὀδυσσεύς,
 Ἥτις ἱταίρεον δῶκε θεὸς ἐσθλὴν νῆος ἰόντι,
 Ἦ τίς πε καὶ ξύνει. ἰσπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεύς
 240 Ἔσκε φίλος· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.
 Καὶ οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ καὶ διαπλακα δῶκα
 Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμύοντα χιτῶνα.
 Αἰδοῖός δ' ἀπέσπευκτο εὐσέλμῃ ἐσθλὴν νῆος.
 Καὶ μὲν οἱ κηρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
 245 Εἶπεντο· καὶ τὸν τοι μυθήσομαι οἷον ἦν περ.
 Γυρὸς ἦν ὁμοῖσιν, μελανόχροτος, οὐλοκάρηνος·
 Εὐρυδάτης δ' ὄνομ' ἔσκε. τίεν δὲ μιν ἔζοχον ἄλλων
 Ὡν ἱτάρεον Ὀδυσσεύς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδη.
 "Ὡς εἶπτο. καὶ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπ' ἡμέτερον ὤρετο γόοιο,
 250 Σήματ' ἀναγνῶσθαι τά οἱ ἔμπεδα πέρεα δ' Ὀδυσσεύς.
 Ἦ δ' ἰσπεὶ ἐν τάρβῃ πολυδακρύτοιο γόοιο,
 Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε,
 Νῦν μὲν δὴ μοι ξύνε, πάρος περ ἰὼν ἐλευγνός
 Ἐν μεγάροισιν ἡμοῖσι, φίλος τ' ἴση αἰδοῖός τε.
 255 Αὐτὴ γὰρ τάδε ἔματ' ἐγὼ πέρον οἷ' ἀγορεύεις,
 Πτύξας ἐκ θαλάμῃ· περιώνη τ' ἐπιδόκμα φαιγνὴν,
 Κεῖνω ἀγαλμ' εἶναι. τὸν δ' ἔχ' ἐποδίζομαι αὐτὴς
 Οἶκα δὲ νοστήσαντα εἶλην ἐν πατρίδα γαίαν.
 Τὰ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλῃς ἐσθλὴν νῆος Ὀδυσσεύς
 260 Ὡς ἐπὶ ἐποφύμενος κακοῖλιον οὐκ ὀνομασθῆναι.
 Τὴν δ' ἀσπαυμένης προσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 "ὦ γύναι αἰδοῖναι λαίρτια δῖον Ὀδυσσῆα,
 Μικέτι νῦν χρεῖα καλὸν ἱταίρεο, μηδὲ τι θυμὸν
 Τῆκε, πόσιν γούρφοι. νημεσώμεναι γὰρ μὲν οὐδέτι."

Ipse qualis erat, & socios *dic* qui ipsum sequebantur.

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses: 220

O mulier, difficile tanto tempore seorsum absentem

Dicere. Jam enim ei vigesimus annus est.

Ex quo illinc ivit, & mea abiit patria.

Sed & sic dicam uti mihi videtur animo:

Lænam purpuream mollem habebat divinus Ulysses, 225

Duplicem: at ei fibula auro facta erat *cum*

Fistulis geminis: ante autem artificium *quoddam* erat:

In prioribus pedibus canis habebat varium hinnulum

Trementem comedens: hoc autem admirabantur omnes,

Ut cum ipsi aurei essent, ille quidē comedebat hinnulū suffocans,

At iste effugere cupiens palpitabat pedibus. (230

Tunicam autem animadverti circa corpus stupendam,

Qualis est de cepa membrana *quadam* tenui.

Tam quidem erat mollis, splendida autem erat uti sol,

Certe multæ ipsam admirabantur mulieres. 235

Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus repone tuis:

Nescio an his amictus fuerit circa corpus domi Ulysses,

Aut aliquis sociorum dederit veloci in navi eunti,

Aut aliquis alicubi etiam hospes. Quoniam multis Ulysses

Fuit amicus. Pauci enim Achivorum erant similes. 240

Et ei ego æreum ensē & duplam dedi *interulam*

Pulchram, purpuream, & talarem tunicam.

Reverentem autem dimisi bene tabulata in navi.

Et quidem ei præco paulo major natus quam ipse

Sequebatur: & hunc tibi dicam qualis erat. 245

Gibbosus in humeris, nigra cute, crispo capite:

Eurybates autem nomen erat. Æstimabat autem ipsum præ ceteris

Suis sociis Ulysses, quod ei mente convenientia sciebat.

Sic dixit. Huic autem adhuc magis desiderium movit luctus,

Signa agnoscenti quæ ei certa dixerat Ulysses. 250

Hæc igitur postquam satiata est lacrymis abundante luctu,

Tunc ipsum verbis respondens allocuta est:

Nunc quidem mihi hospes, antea licet miserabilis

In ædibus meis, amicusque eris honorabilisque.

Ipsa enim hos amictus ego præbui quales dicis, 255

Plicans ex cubiculo: fibulamque imposui lucidam,

Illi ornamentum ut esset: hunc autem non susceptura sum rursus

Domum reversum dilectam in patriam terram.

Itaque malo fato concava in navi Ulysses

Ivit inspecturus malam Trojam non nominabilem. 260

Illam respondens alloquebatur prudens Ulysses:

O uxor veneranda Lærtiadæ Ulyssis,

Ne amplius nunc corpus pulchrum destrue, neque animum

Tabefac virum lugens, succenseo quidem nihil.

- 265 Καὶ γὰρ τις τ' ἄλλοιον ἐδύρεται ἀνδρ' ἐλίσσας
 Κρείδιον, τῷ τέκνῳ τέκῃ μιγίσσας,
 Ἡ' Ὀδυσῆ', ὃν φασὶ θεοὶς ἐναλίγκιον εἶναι.
 Ἀλλὰ γόῳ μιν παῦσαι, ἐμὲο δὲ σύνθεο μῦθον·
 Νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπακύνσω,
 270 Ὡς ἤδη Ὀδυσῆα ἐγὼ περὶ νύσῃ ἀκουσα
 Ἀγχῆ θεοσφροτῶν ἀνδρῶν ἐν πτόνι δῆμα
 Ζαῦ. αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἱερὰ,
 Αἰτίζων ἀνὰ δῆμον. ἀτὰρ εἰρήρας ἱταίρας
 Ὡς ἐπὶ καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐνὶ σίνοπι πόντῳ,
 275 Θεοεκάκης ἀπὸ νήτου ἰάν. ἐδύσαντο γδ αὐτὰς
 Ζεὺς τε καὶ Ἥλιος. τῷ γὰρ βόας ἔκταν ἱταίρῃ.
 Οἱ μὲν πάντες ἔλοντο πολυκλύσω ἐνὶ πόντῳ·
 Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρέπῃ νῆος ἔκβαλε κύμ' ἐπὶ χέρσιν
 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀρχίδαιοι γεγάασιν.
 280 Οἱ δὲ μιν περὶ κῆρε θεῖον ὥς τιμήσαντε,
 Καὶ οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπουσιν τέ μιν ἤτελον αὐτοὶ
 Οἴκαδ' ἀπώημαντον. καὶ κεν πάλας ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς
 Ἦεν· ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἶτατο θυμῷ,
 Χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὰ ἐπὶ γαῖαν ἰόντι.
 285 Ὡς περὶ κέρδιον πολλὰ καταδινήτων ἀνδρῶσων
 Οὐδ' Ὀδυσσεύς· οὐδ' ἂν τις εἰρήνῃ βροτῶς ἀλλ',
 Ὡς μοι θεοσφροτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φεῖδων.
 Ὀμνυε ᾧ πρὸς ἔμ' αὐτὸν ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
 Νῆα κατερύσσει, καὶ ἱσπαρτίεας ἔμμεν ἱταίρας
 290 Οἱ δὲ μιν πέμπουσι φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπίσμεναι, τύχῃσι γδ ἐρχομένη νῆος
 Ἀγέσων θεοσφροτῶν ἐς Δουλίχιον πολυπύργον.
 Καὶ μοι κτήματ' ἔδωκεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
 Καὶ νῦν κεν ἐς δικάτην γενεὴν ἔτερόν γ' ἔτι βόσκοι
 295 Ὅσά οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κείτο ἀνακτῷ
 Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βρόντα, ὅρα θεοῖο
 Ἐκ δρυὸς ὑφ' ἡκόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
 Ὅπως νοσήσεις φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Ἥδη δὴν ἀπαιῶν, ἢ ἀμφαδὸν ἢ κρυφδόν.
 300 Ὡς ὁ μὲν ἔτας ἐς σόα, καὶ ἐλεύτεται ἤδη
 Ἀγχι μάλ'· οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδ' αἴης
 ἄντρον ἀπαισώταται, ἔμπεδος δέ τοι ὄρκια δώσω·
 Ἄσσω νῦν Ζεὺς πρόφαθ' αἰῶν ὕπατα καὶ ἀρεῖτος,
 Ἰεῖν τ' Ὀδυσῆα ἀμύμονος, ἦν ἀφικάνει,
 305 Ἡ' μὲν τοι τάδε πάντα τελείεται ὥς ἀγορεύς,
 Τῷ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύτεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς;
 Τοῦ μὲν φθίνοντ' μνηστῆρες, τῷ δ' ἰσαμύροιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσίειπε πειρώμενος Πηνελόπεια,
 Αἰ γδ τοῦτο ξεῖνε ἔα τετελεισμένον εἶναι.
 310 Τῷ κε τάχα γυνὴς φιλότρεπά τε πολλὰ τε δῶρα

Etenim aliqua alium luget virum quem perdidit
 Juvenem, cui filios peperit amore mixta,
 Quam Ulyssē, quem dicunt Diis similem esse.
 Sed luctu quidem cessa, meo autem attende sermoni.
 Vere enim tibi loquar, neque occultabo,
 Quod jam Ulyssis ego de reditu audiui 270
 Prope Thesprotos populos in pingui populo
 Vivi. At ducit thesauros multos & bonos,
 Petens in populo. Sed perdilectos socios
 Perdidit & navem concavam in nigro ponto,
 Thrinacria ab insula veniens. Irati enim fuerant ipsi 275
 Jupiterque & Sol. Hujus enim boves interfecerant socii.
 Illi quidem omnes perierunt undoso in ponto:
 Hunc autem in carina navis iniecit fluctus in continentem
 Phæacum in terram, qui Deorum proximi sunt.
 Qui scilicet eum ex corde ceu Deum honorarunt,
 Et ei multa dederunt, mittereque ipsum volebant ipsi 280
 Domum illæsum. Et jam diu huc Ulysses
 Venisset: sed ei hoc utilius visum est animo,
 Opes congregare multam super terram eundo.
 Sic astutias multas præ mortalibus hominibus 235
 Novit Ulysses: neque aliquis contenderit homo alius,
 Sic mihi Thesprotorum rex locutus est Phidon.
 Jurabat autem ad me ipsum libans in domo,
 Navem protractam, & paratos esse socios,
 Qui nempe ipsum comitabuntur dilectam in patriam terram. 290
 Sed me prius dimisit: contigit enim veniens navis
 Virorum Thesprotorum in Dulichium dives frumenti.
 Etiam mihi possessiones ostendit quascunq; congregaverat Ulysses:
 Et quidem in decimam generationem alterum adhuc pasceret
 Quanti ei in ædibus thesauri jacebant regis. 295
 Ipsum autem in Dodonem dicebat ivisse ut Dei
 Ex quercu alta Jovis consilium audiret,
 Quomodo rediret dilectam in patriam terram,
 Jam diu absens, vel palam vel clam.
 Sic quidem ille est salvus, & veniet jam 300
 Brevi omnino: nec amplius longe ab amicis & patria terra
 Diu aberit. Tamen tibi jusjurandum dabo:
 Sciat nunc testis Jupiter primum Deorum eximius & optimus,
 Domusque Ulyssis boni, ad quam perveni,
 Certe tibi hæc omnia perficientur sicut dico, 305
 Hoc ipso anno veniet huc Ulysses,
 Isto quidem pereunte mense, illo autem instante.
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope.
 Utinam istud quidem hospes verbum perficiatur.
 Hoc pacto mox cognosceres amicitiamque multaue dona 310

- Ἐξ ἐμεῦ· ὡς ἂν τις σὲ συναντόμην· μακαρίζοι.
 Ἀλλὰ μοι ὦδ' ἀνὰ θυμὸν ὕστατ' ὡς ἔσται περ·
 Οὐτ' Ὀδυσσεύς ἐτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
 Τεύξῃ· ἐπεὶ οὗτοι σημάτων ἔσιν ἐν οἴκῳ,
 315 Οἱ· Ὀδυσσεὺς ἔσσι μετ' ἀνδράσιν, (εἴπωτ' ἔηνγε)
 Ξείνους αἰδέεσθαι δόπαιματόμην ἠδὲ δέχεσθαι.
 Ἀλλὰ μιν ἀμφίπολοι δόποι· κατ' ἔδουσι δ' εὐνῇ,
 Δίμνια καὶ χλαῖνας καὶ ῥήγια σιγαλόεντα,
 Ὡς κ' εὐ θαλασσίῳ χρυσόθρονον ἠὲ ἕκται.
 320 Ἡῶθεν δὲ μάλ' ἦε λίσσασθαι τὴν χρίσαι τί,
 Ὡς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δειπνοῖο μέδοντα
 Ἡδύ· ἐν μεγάρῳ. τὰ δ' ἄλγιον ὅς κεν ἐκίνησεν
 Τοῦτον ἀνιάξῃ θυμοφόρος, οὐδέ τι ἔργον
 Ἐνθάδ' ἐτι πρήξει, μάλα περ κεχολαυμένῳ αἰετῶς
 325 Πῶς γὰρ ἐμεῦ σὺ ξεῖνε δαΐσσαι ἐῖτι γυναικῶν
 Ἀλλᾶσιν περίεμι νόον καὶ ἐπίσχετα μήτιν,
 Εἰ κεν αὖσαλέ· κακὰ εἰμύρος ἐν μεγάροισι
 Δαίνῃ; ἀνδρῶσσι δὲ μινυθᾶδις τελέθουσιν.
 Ὡς μὲν ἀπηνῆς τ' αὐτὸς ἐπὶ καὶ ἀπηνέα εἰδῇ,
 330 Τὰς καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἀλγὶ ὀπίσσω
 Ζῶα, ἀτὰρ τεθνεῶσι γ' ἐπιφύονταί· ἀπάντες·
 Ὃς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἐπὶ καὶ ἀμύμονα εἰδῇ,
 Τὲ μὲν τε κλέ· εὐρὺ διὰ ξένοι φορέουσιν
 Πάντας ἰσ' ἀνδρῶσιν, πολλοὶ δὲ μιν ἐδλὸν ἔωπον.
 335 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν· πρόσθε πολὺμυτις Ὀδυσσεύς,
 Ὡ γύναι αἰδέσθην Λαερτιάδῳ Ἐδυσσῇ,
 Ἥτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγια σιγαλόεντα
 Ἡχθεῖ, ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νηύεστα
 Νοορίσασθην ἰσὶ νῆος ἰὼν δολιχερέμευο.
 340 Κεῖα δ' ὡς τὸ πάρ· περ αὐτῶν νύκτας ἱανού.
 Πύλλας γὰρ δὴ νύκτας ἀεικέλιον ἐνὶ κοίτῃ
 Ἄισα, καὶ τ' ἀτέμεινα εὐθρονον ἠὲ διατ.
 Οὐδέ τι μοι ποδάσπετρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ
 Γίγνεται· οὐδέ γυνὴ ποδὸς ἄφεται ἡματέροιο
 345 Τῶν αἰ τοὶ δῶμα κάτα δρήσκουσι ἔσσι, καὶ
 Εἰ μὴ τις γρηῖς ἐστὶ παλαιή, κεδν' εἰδυῖα,
 Ἥτις τέτληκεν τόσα φρεσὶν ὅσα τ' ἐγὼ περ·
 Τήνδ' ἂν ἐφθονέοιμι ποδῶν ἄφαδαι ἐμέο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίερον Πηνελόπεια,
 350 Ξεῖνε φίλ', ἐ γάρ πω τις ἀνὴρ πεισυνυμένῳ ὦδ'
 Ξείνων τηλεπαῶν φίλων ἐμὸν ἔκετο δῶμα,
 Ὡς σὺ μάλ' εὐραδίως πεισυνυμένα πάντ' ἀγορεύεις.
 Ἔσι δέ μοι γρηῖς πυκινὰ φρεσὶ μῆδ' ἔχουσα,
 Ἡ κείνον δύσνον εὐτρεφει ἠδ' ἀτίταλιν,
 355 Διξαμένη χεῖρισ' ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ,
 Εἰ σε πόδας νύψι, ὀλγιστάλυσσά περ ἔμπεδον.

Ex me : ut aliquis te occurrens beatum diceret.
 Sed mihi sic in animo videtur sicut erit :
 Neque Ulysses amplius domum veniet, neque tu reductionem
 Consequeris : postquam haud rectores sunt in domo,
 Qualis Ulysses erat inter viros, (si esset quidem) 315
 Ad hospites venerandos dimittendos & excipiendos.
 Sed ipsum famulæ lavate, & ponite lectum,
 Stramenta & lænas & lodices pulchras,
 Ut bene calefactus aureo throno conspicuam auroram attingat.
 Ab aurora autem summo mane lavate ungiteque, 320
 Ut intus apud Telemachum prandium *sibi* curet
 Sedens in domo. Illi autem *erit* gravius quisquis illoz
 Huic molestus fuerit, neque quicquam operis
 Hic amplius efficiet, admodum licet iratus graviter.
 Quomodo enim me tu, hospes, scies ecquid mulieres 325
 Alias supero mente & prudenti consilio,
 Si veste carens male amictus in domibus
 Epuleris ? homines autem brevis ævi sunt.
 Qui quidem sævus ipse est & crudeliter affectus,
 Huic imprecantur omnes homines dolores postmodum 330
 Vivo, at mortuo maledicunt omnes :
 Qui autem bonus ipse est & bene affectus,
 Hujus quidem gloriam latam hospites ferunt
 Omnes in homines, multique ipsum bonum dicunt.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 335
 O uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssis,
 Certe mihi lænæ & lodices molles
 Insensæ fuerunt, quando primum Crææ montes nivales
 Reliqui in navi profisciscens longos remos habenti,
 Cuboque sicut antea insomnes noctes transigebam. 340
 Multas nimirum noctes sordida in domo
 Dormivi, & expectavi pulchro folio conspicuam auroram divinâ.
 Neque mihi pelvis pedum amabilis animo
 Est : neque mulier pedem tanget nostrum
 Harum quæ tibi domi ministræ sunt, 345
 Nisi aliqua anus est antiqua, officia sciens,
 Quæ toleraverit tot mente quot ego :
 Huic non invidero pedes tangere meos.
 Illum contra alloquebatur prudens Penelope :
 Hospes dilecte, non enim quisquam vir tam sapiens 350
 Hospitum peregrinorum amabilium in meam pervenit domum,
 Uti tu adeo scite callida omnia loqueris.
 Est autem mihi anus catâ mente consilia habens,
 Quæ illum infelicem bene nutrit & educavit,
 Susceptum manibus quando ipsum primum peperit mater 355
 Quæ tibi pedes lavabit, parum valida licet sit, tamen,

- Ἄλλ' ἄγε νῦν ἀνσᾶσα περίφρον Εὐρύκλεια,
 Νίφον σὺο ἀνακτῶ ὁμήλικα· καὶ περ Ὀδυσσεύς
 ἦδ' ἡ τοιόσδ' ἐς πόδας, τοιῶ δέ τε χεῖρας.
- 360 Αἴψα γδ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγχεσσουσιν.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. γρηῦς δ' ἐκτέλετο χερσὶ πρόσσωπα,
 Δάκρυα δ' ἔβαλε δερμά· ἔσθ' ὁλοφυρόν ἐϊπεν,
 ὦ μοι ἐγὼ σὸ τέκνον ἀμήχανον· ἦ σε περὶ Ζυῆς
 Ἀνδράπων ἤχθηρε Διουδία θυμὸν ἔχοντα.
- 365 Οὐ γάρ περ τις τόσσα βροτῶν Διὶ τερπικραύτης
 Πίονα μῆρ' ἔκ', ἔσθ' ἐξαιτὺς ἱκατόμβας,
 Ὅσα σὺ τῷ ἰδίδως, ἀρώμενον ἕως ἡκοιο
 Γηρός τε λισσάρων, δρέφαίό τε φαίδιμον υἱόν·
 Νῦν δέ τοι ὧδ' ἐπὶ πάμπαν ἀρείλετο νόστιμον ἥμαρ.
- 370 Οὕτω περ κακίῃσιν ἐρεψιόωντο γυαίαις
 Ξείνοι τελευτάων, ὅτε τευ κλυτὰ δόματ' ἵκοιτο,
 Ἴες σίδην αἰ κύνες αἶδε καδεψιόωνται ἅπασαι,
 Τῶν νῦν λάθην τε καὶ αἶψα πολλὰ ἀλείψαν,
 Οὐκ ἑάσας νύξιν· ἐμὲ δ' οὐκ αἴκκσαν ἀνάγκη.
- 375 Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια.
 Τῷ σε πόδας νίφω, ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελοπείης
 Καὶ σίδην εἶναι· ἔσθ' ἡ μοι ὁρώρεται ἐνδοθὶ θυμὸς
 Κήδεσιν. ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔσθ' ὃ, τί κεν εἴπω·
 Πολλοὶ δὲ ζῆνοι ταλαπείριοι ἐνθάδ' ἵκοντο,
- 380 Ἄμ' ἔσσω τίνα φημι ἱοκότα ὧδ' ἰδίδωαι
 Ὡς σὺ δέμας φωνήν τε πόδας τ' Ὀδυσσῆϊ ἵοικας,
 Τῇ δ' ἀπαμειβόμενον παροσίφον πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 ὦ γρηῦ, οὕτω φασιν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 Ἥμας ἀμφοτέρους, μάλα ἱκέλω ἀλλήλοισιν
- 385 Ἐμμεναι· ὥς σὺ περ αὐτῇ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. γρηῦς δ' ἐκτέλετο ἔλε παμφανόωντα
 Τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐντεχέατο πελὺ
 Ψυχρόν· ἔσθ' ἡ δερμὸν ἐσθήφυσεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἴξεν ἔσθ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δέ σκότειν ἐτράπετ' αἴψα.
- 390 Αὐτίκα γάρ κατὰ θυμὸν οἶσατο μὴ ἑ λαβοῦσα
 Οὐλὴν ἀμφοτέρωσιν, καὶ ἀμφοτέρωσιν ἔργα γένοιτο.
 Νίξ' ἡ δ' ἄρ' ἄσπον ἰούσα ἀναχθ' ἰόν· αὐτίκα δ' ἔγνω
 Οὐλὴν τὴν ποτὶ μιν οὐς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
 Παρνησόνδ' ἐλθόντα μετ' Αὐτόλυκόν τε καὶ ὕας,
- 395 Μητρὸς εἰς πατέρ' ἐσθλόν, ὃς ἀνδράπων ἐκείατο
 Κλειωτοσύνη θ' ὄρκω τε. θεὸς δέ οἱ αὐτὸς ἰδάνει
 Ἑρμείας. τῷ γάρ κεχαρισμένα μῆρια καὶ νη
 Ἀργῶν ἦδ' ἐρίων. ὃ δέ οἱ πρόφρον ἄμ' ὀσπύει.
 Αὐτόλυκον δ' Ἰθάκης ἐλθὼν ἐς πῖονα δῆμον,
- 400 Παῖδα νέον γεγαῶτα κηχίσσατο θυγατέρ' ἥς·
 Τὸν γὰρ οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε
 Πανομήνῃσιν ὀφθαλμοῖσιν· ἐπ' ἡ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 Αὐτόλυκ',

Sed age nunc surgens prudens Euryclea,
Lava tui Heri coævum : & forte Ulysses
Jam talis est pedibus , & talis manibus.
Statim enim in malo homines senescunt.

360

Sic dixit. Vetula autem operuit manibus vultum ,
Lacrymas autem emisit calidas : verbumque luctuosum dixit :
Hei mihi fili , quæ te reducere nequeo : certe te Jupiter supra
Homines odit pium animum habentem.

Non enim quisquam hominum tot Jovi fulminatori

365

Pingua femora combussit , neque eximias hecatombas

Quot tu ei dedisti , precans ut pervenires

Ad senectutem facilem , nutrireque illustrem filium :

Nunc autem sic tibi omnino abstulit redeundi diem.

Sic alicubi & illi illudunt mulieres

370

Hospitum peregrinorum , quando ad inclytas domos pervenit ,

Ut tibi senex canes hæc illudunt omnes ,

Quarum nunc contumeliam & turpitudines multas fugiens ,

Non sinis lavare : me autem non invitam jubet

Filia Icarii prudens Penelope.

375

Idco tibi pedes lavabo , simulque ipsius Penelopes

Et tui gratia : quoniam mihi movetur intus animus

Doloribus. Sed age nunc intellige verbum quod dicam :

Multi jam hospites miseri huc pervenerunt ,

Sed nondum quenquam dico similem sic vidiſſe me

380

Uti tu corpore voceque pedibusque Ulyſſi similis es.

Hanc respondens allocutus est prudens Ulyſſes :

O anus , sic dicunt quicumque viderunt oculis

Nos ambos , valde similes inter pos

Esse : sicut tu ipsa prudens dicis.

385

Sic dixit. Vetula autem lebetem accepit collucentem

In quo pedes lavabat , aquam autem infudit multam

Frigidam : postea autem calidam insuper hausit. At Ulyſſes

Sedebat in foco , ad tenebras autem vertebatur statim.

Subito enim in animo cogitabat ne ipsum accipiens

390

Cicatricem animadverteret , & manifestæ res fierent.

Lavabat autem prope iens herum suum : statim autem cognovit

Cicatricem quam aliquando aper inflixerat albo dente

In Parnasum profecto ad Autolyicumque & filios ,

Marris suæ ad patrem bonum , qui homines superabat

395

Astuque & jurejurando. Deus autem ei ipse dederat

Mercurius. Huic enim grata femora comburebat

Agnorum & hædorum. Hic autem cum promptus comitabatur.

Autolycus autem olim Ithacæ veniens in pinguem populum ,

Filium recens natum invenit fillæ suæ :

400

Hunc ei Euryclea dilectis in genibus posuit

Finienti cœnam : verbumque dixit , & prolocuta est :

Odyssea.

Q o

- Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὖρε ὃ, τίτι καὶ θύει·
 Παιδὸς παίδι φίλῳ. πολυάρητ' δὲ τῷ ἐγί,
 405 Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκ' ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Γαμβρὲς ἐμὸς θυγάτηρ τε τίθεισθ' ὄνομ' ὃ, τίτι καὶ ἔπειτα.
 Πολλοῖσιν γάρ ἔγωγε ὀδυσαμένοισιν τόδ' ἱκάνω
 Ἀνδράσιν καὶ γυναῖξιν ἀνά χθόνα πολυβότοισιν·
 Τὸ δ' Ὀδυσσεὺς ὕμν' ἔσα ἰσφύμιον. αὐτὰρ ἔγωγε,
 410 Ὅπασόντ' ἀν' ἡδύτας μητράσιον ἐς μέγα δῶμα
 Ἑλθὼ Παρησόνδ', ὅδ' ἰπὺ μοι κτήματ' ἔστιν,
 Τῶν οἱ ἐγὼ δάσω, καὶ μιν χαίροντ' ἀπαμείψω.
 Τῶν ἔγωγ' ἤλθ' Ὀδυσσεύς, ἵνα οἱ πρόβη ἀγλαὰ δώω.
 Τὸν μιν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱὲς Αὐτολύκειο
 415 Χερσὶν τ' ἠσπάζοντο, ἰσπασί τε μελιχίῳσι.
 Μήτηρ δ' Ἀμφιδῆμ' ἡμετέρη περιῦσ' Ὀδυσσῆι,
 Κῦς' ἄρα μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφορ' αἶα καλὰ.
 Αὐτόλυκ' δ' υἱοῖσιν ἐκέλετο κυδαλίμῳσι,
 Διόπῃνοι ἐρεπλίσσαι. τοῖ δ' ὀτρύνοντ' ἀκουσάν.
 420 Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βούν' ἄρσινα πνταίτηρον·
 Τὸν δέρον ἀμρί β' ἔπειτα, καὶ μιν διέχυναν ἄπαντα.
 Μίσυλλόν τ' ἄρ' ἰσπασμένοισι, πείραν τ' ὀβελόισιν,
 Ὡπτισάν τε περιεραδίως, δάσαντ' ἐ μίρῃσι.
 Ὡς τότε μὲν πρόβηαι ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 425 Δαίνοντ'. καὶ τι θυμὸς ἐδίετο δαιτὸς εἴση.
 Ἡμ' δ' ἥλιος κατίδν, καὶ ἰσὶ κνέρας ἤλθ',
 Δὴ τότε κομῆσαντο, καὶ ὕπνῳ δῶρον ἔλοντο.
 Ἡμ' δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλ' ἥες,
 Βάν ῥ' ἔμην ἐς θῆρην ἡμῶν κύνας καὶ αὐτοὶ
 430 Τίς Αὐτολύκα· μετὰ τοῖσι δ' δὴ Ὀδυσσεύς
 Ἦσαν. αἰσὺ δ' ὄρεε προσέειπεν καταειμένοισιν ὄλῳ
 Παρησῶ· τάχα δ' ἱκανὸν πτύχας ἠνιμύσας,
 Ἥλι' μὲν ἔπειτα νῦν προσέβαλλεν ἀμύρας,
 Ἐξ ἀκαλαρρέϊταο βαθυρροῦ Πηλεϊοῖο.
 435 Οἱ δ' ἐς βῆσαν ἱκανὸν ἰσπαστῆρες· περ δ' ἄρ' αὐτῶν
 Ἰχθυὲν ἐρευνῶντες κύνας ἦσαν. αὐτὰρ ὅπασδιν
 Τίς Αὐτολύκα· μετὰ τοῖσι δ' δὴ Ὀδυσσεύς
 Ἦσαν ἀρχὴ κυῶν, κραδῶν δολιχόσκιον ἔλχ'·
 Ἐνθα δ' ἄρ' ἐν λόχῳ πυκνῇ κατίκειτο μέγας σὺς·
 440 Τὴν μὲν ἄρ' ὕτ' ἀνέμων διάει μῦθ' ὕψην αἰνῶν,
 Ὅτ' ἰπὺ μιν ἥλι' φαίδων ἀκτίσιν ἔβαλλεν,
 Ὅτ' ὄμβρος περᾶσκει διαμπερές· ὥς ἄρα πυκνῇ
 Ἦεν, ἀτὰρ φύλων ἐνέην χύσις ἥλιδα πολλή·
 Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυῶν τε περὶ κτύφῳ ἤλθε προδῶν,
 445 Ὡς ἰσπάζοντες ἰσπῆσαν. ὃ δ' ἀντί' ἐκ ξυλόχοιο
 Φρίξας εὖ λαοῖην, πῦρ δ' ὀρθαλμοῖσι διδορκῶς,
 Στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόνδ'· ὃ δ' ἄρα πρώτισ' Ὀδυσσεύς
 Ἔειπεν ἀπαχόρῳ δολιχὸν δόρυ χυεὶ παχύν',

Autolyce, ipse nunc nomen inveni quod ponas
Filix filio. Optatissimus autem tibi est

Illam contra Autolycus mutuo sermone compellavit : 405
Gener meus filiaque ponite nomen quodcumque dicam.

Multis enim ego invisus huc veni

Viris & mulieribus supra terram multipascuam :

Huic Ulysses nomen esto ex re. At ego,

Quando pubescens maternam in magnam domum 410

Venerit ad Parnasum, ubi mihi possessiones sunt,

Ex his ei ego dabo, & ipsum gaudentem dimittam.

Horum gratia iverat Ulysses, ut ei præberet splendida dona.

Hunc quidem Autolycusque & filii Autolyci 415

Manibusque complectebantur, verbisque suavis.

Mater autem Amphithea matris circumfusa Ulysses,

Osculabatur ipsi caputque & ambo lumina pulchra.

Autolycus autem filios iussit gloriosos,

Prandium parare, qui hortantem audiverunt.

Statim autem introduxerunt bovem masculum quinquennem : 420

Quæ excoriarunt curaruntque, in partesque quasi diffuderunt omne,

Minutimque inciderunt scienter, fixeruntque verubus,

Affaveruntque perite, diviseruntque partes.

Sic tunc quidem toto die ad solem occumbentem

Epulabantur. Neque animus indigebat epulis communibus, 425

Quando autem sol descendit, & tenebræ venerunt,

Tunc dormierunt, & somni donum acceperunt.

Quando autem manegenita apparuit rosea digitos Aurora,

Petrexerunt ire in venationem & canes & ipsi

Filii Autolyci : cum his autem divinus Ulysses 430

Ibat. Altum autem montem ascenderunt indutum sylvæ

Parnassi : cito autem pervenerunt in recessus ventosos.

Sol quidem postea recens attingebat arva,

Ex tacite fluenti profundifluo Oceano.

Ipsi autem in vallē pervenerunt duces canum : ante a ipsos 435

Vestigia scrutantes canes ibant. At retro

Filii Autolyci : cum his autem divinus Ulysses

Ibat prope canes, vibrans longam hastam.

Hic in sylvæ densa jacebat magnus aper :

Quam quidem neque ventorum penetrabat vis humidæ spirantiū,

Neque ipsam sol lucens radiis percutiebat, 440

Neque imber penetrabat prorsus : sic densa

Erat, at foliorum inerat fusio cumulatim multa.

Hunc autem virorumque canumque sonitus circumvenit pedum,

Ut ducentes canes accedebant. Hic autem contrarius ex sylvæ 445

Horrens bene cervicem, ignisque oculis intuens,

Stetit prope ipsos. Ipse autem primus Ulysses

Ferebatur levans longam lanceam manu forti,

- Οὐτάρμυραι μεμαώς· ὁ δὲ μιν θάρμυρ[Ⓞ] ἔλασεν σῶς
 450 Γούτος ὕπερ· πολλὸν ἢ δίκρυσσε σαρκὸς ὀδόντι
 Λικριφίς αἶξας, ἐσθ' ὅσιν ἵκτο εἰσός.
 Τὸν δ' Ὀδυσσεύς ἔτῃσι τυχὼν κατὰ δεξιὸν ἄμρον,
 Ἄντικρὺ ἢ δὴλθε φαιτῶ δαΐφρ' ἀκούει.
 Καδ' δ' ἴσως ἐν κινήσι μακίων· ὅτ' δ' ἴσπατο θυμός·
 455 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκῃ παῖδες εἴλοι ἀμειψάνοντο,
 Ὀπτεῖλιν δ' Ὀδυσσῆ[Ⓞ] ἀμύμονος ἀντιδίοιο
 Δῆσαν ἱερσαμύως· ἱπποδῶν δ' αἶμα πτελαιὸν
 Ἔφαθεν· αἶψα δ' ἵκντο εἴλε πτερά δάματα πατρός.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκῃς τε καὶ υἱῇς Αὐτολύκιοιο
 460 Εὐ ἱπασμῶροι, ἡδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
 Καρπαλίμως χαίροντα εἴλην χαίροντες ἱππαστον
 Εἰς Ἰθάκην. τῷ μὲν ῥα πατὴρ χ' πότνια μήτηρ
 Χαῖρον νοσήσαντι, καὶ ἐξερρίνεν ἕκαστα,
 Οὐλὴν ἔττι παῖδοι. ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλειπον,
 465 Ὡς μιν θηρεύοντ' ἔλασιν σῶς λευκῷ ὀδόντι
 Παρισύνδ' ἰλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκιοιο.
 Τὴν γῆρὸς χεῖρσι καταπρνύσιν λεῦστα,
 Γινῶ β' ἱππασσαμῶν· πόδα ἢ πρόηκε εἰσιδάει.
 Ἐν δὲ λίσσῃσι πίσει κτήνῃ, κανάχῃσι ἢ χαλκός.
 470 Ἄψ δ' ἰτέρως ἐκλίθη· τὸ δ' ἴσπ' ἡσέως ἐξέχυσ' ὕδαρ.
 Τὴν δ' ἄμα χάσμα χ' ἀλγος ἔλε φρίκα· τῷ δὲ οἱ ἴσπε
 Δακρυόρην πλάδων· θαλερὴ δὲ οἱ ἴσχετο εἰσός.
 Ἄψαμῶν δὲ γένει Ὀδυσσῆα προσείπειν,
 Ἡ' μάλ' Ὀδυσσεύς ἴσσι, φίλον τέκ[Ⓞ]· οὐδὲ σ' ἔγωγε
 475 Πρὶν ἔγνωεν πρὶν πάντα ἀνάκτ' ἱμὸν ἀμφρακάδα.
 Ἡ', καὶ Πηνελόπειαν ἰσίδρακιν ὀφθαλμοῖσι,
 Περσεφίδην ἰδίουσα φίλον ποσὶν ἔνδον εἴντα.
 Ἡδ' ἔτ' ἀθρήσαι δύνατ' ἀντίη, ἔτι νοῆσαι.
 Τῇ γδ' Ἀθηναίῃ νόον ἱπρασεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 480 Χερ' ἱππασσαμῶν[Ⓞ], φάρυγ[Ⓞ] λάβει δεξιτερῇ.
 Τῇ δ' ἰτέρῃ ἱδὲν ἄσπον ἱρύατο, ρώησιν τε,
 Μαῖα, τίη μ' ἰδίλις ὀλίσσας; σὺ δὲ μ' ἱπρέρεις αὐτῇ
 Τῷ σὺ ἴσπ' μαζῶ. νῦν δ' ἀλγέα πολλὰ μογύσας,
 Ἠλυθον εἰκοσῶ ἔτι εἰς πατρίδα γαῖαν.
 485 Ἄλλ' ἴσπ' ἱπρᾶδης καὶ τοὶ θεοὶ ἱμβαλε θυμῷ,
 Σίγη, μήτις τ' ἄλλ[Ⓞ] ἐνὶ μεγάρῃσι πύδπηται.
 Ὡδὲ γδ' ἐξείκας, τὸ ἢ καὶ τετελεσμῶν ἴσα,
 Εἴ χ' ἴσπ' ἱμοὶ γε θεοὶ δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανούς.
 Οὐδέ τρῶα ἔσπ' σὺ ἀφίξομαι, ἱπαστότ' αἶν ἀλλας
 490 Δμῶας ἐν μεγάρῃσιν ἱμοὶ κτείναιμι γυναῖκας.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια,
 Τίκνον ἱμὸν, ποῖον σε ἔπ[Ⓞ] φύγεν ἱρκὸς ὀδόντων;
 Οἶδα μὲν οἶον ἱμὸν μῦ[Ⓞ] ἱπασίδον, ἐκ ἱπασικτόν·
 Ἐξῶ δ' ὡς ἔτε τις σφρὴν λίδ[Ⓞ], ἢ σίδηρος.

Vulnerare cupiens. Ille autem ipsum præveniens percussit aper
Genu super : multum autem exhausti carnis dente 450

Oblique ruens, neque os attigit viri.

Illum vero Ulysses vulneravit in dextro armo,

Penitusque transiit lucidæ lanceæ cuspis.

Cecidit autem in pulveribus protensus, avolavitque animus.

Hunc quidem Autolyçi filii dilecti curabant, 455

Vulnus autem Ulyssis inculpabilis diis æquiparandi

Ligaverunt scite : incantatione autem sânguinem nigrum

Cohibuerunt : statimque iverunt dilecti ad domos patris.

Hunc quidem Autolycusque & filii Autolyçi

Bene sanatum, & splendidis donis præbitis, 460

Statim gaudentem dilectam gaudentes miserunt

In Ithacam. Eo quidem pater & veneranda mater

Gavisi sunt reverso, & interrogaverunt singula,

Cicatricem quod accepiisset : hic autem ipsis bene narravit,

Ut ipsum venantem percussisset aper albo dente 465

Ad Parnasum profectum cum filiis Autolyçi.

Hanc cicatricem anus manibus pronis prehensens,

Agnovit attrectans : pedem autem sivit ferri.

In autem lebetæ cecidit sura, sonuitque æs. (470

Retroque altrinsecus inclinata est : at in terram effusa est aqua.

Ipius simul gaudium & dolor invasit mentem : ejusque oculi

Lachrymis impleti sunt : liquidaque ipsi hæsit vox.

Contingens autem mentum Ulysses allocuta est :

Certe omnino Ulysses es, chare fili : neque te ego

Prius agnovi quam totum herum meum contrectavi. 475

Dixit, & Penelopem inspexit oculis,

Indicare volens dilectum maritum intus esse.

At illa neque videre potuit contra, neque animadvertere :

Ei enim Minerva mentem vertit. At Ulysses

Manu prehensum guttur cepit dextra : 480

Altera propius ad se traxit, dixitque :

Nutrix, cur me vis perdere? tu autem me nutriti ipsa

Ipsa tuo in ubere. Nunc autem dolores multos perpeßus,

Veni vigesimo anno in patriam terram. 485

Sed postquam intellexisti & tibi Deus injecit animo,

Sile, ne quis alius in domo resciscat.

Sic enim dico, id quod & perfectum erit,

Si mihi Deus domuerit Procos superbos,

Neque à nutrice te abstinebo, quando alias

Famulas in domibus meis interficiam mulieres. 490

Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea :

Fili mi, quale tibi verbum fugit septum dentium?

Seis quidē qualis meus animus incolumis nec facillē cedens :

Tenebo vero sicut aliquis durus lapis, vel ferrum.

- 495 Ἄλλο δέ τοι ἱρήν, σὺ δ' ἐνὶ ἐρετῇ βάλλεις σῆσι·
 Εἴ χ' ἑσὶ σοὶ γὰρ θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
 Δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας
 Αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἱ πηλιτεὺς εἰσιν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν· περισσῆ πολυμήντις Ὀδυσσεύς·
- 500 Μαῖα, τίη δ' οὐ τὰς μυθήσαιο; εὐδὲ τι σι χρεῖ·
 Εὖ νυ κ' αὐτὸς ἐγὼ ἐράσσομαι καὶ εἴσομαι ἑκάστην.
 Ἄν' ἔχει σιγῇ μῦθον, ἐπείτρεφον δ' θεοῖσιν.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. γῆρὸς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβῆκει,
 Ὀισυρδὴν ποδάριωπτα. τὰ γὰρ πρότερ' ἐκχυτο πάντα.
- 505 Αὐτὰρ ἰσπεὶ νῆπεν τε καὶ ἔλειπεν λίαν ἱλαίω,
 Αὐτὶς ἄρ' ἀσωτέρω πυρὸς ἔλκετο δίεργι Ὀδυσσεύς
 Θερούμεν· ἔλκεν δ' κατὰ ρακέασι κάλυφα.
 Τοῖσι δ' μῦθων ἤρχε περίεργον Πηνελόπεια,
 Εἴη, τὸ μὲν σ' ἐτι τοῦθ' ἐγὼν εἰρήστεμαι αὐτῇ.
- 510 Καὶ γὰρ δὴ κοῖτοιο τάχ' ἦδ' ἔσπετα γῆρ' ὄρη,
 Ὅστιν γ' ὕπνος ἔλοι γλυκίεργος κ' κηδευμένη περ·
 Αὐτὰρ ἔμοι καὶ πένθ' ἀμείψμενον πόρε δαίμων.
 Ἥματα μὲν γὰρ τέπερ' ὀδυρομένη, γούασα,
 Ἔς τ' ἱμά' ἐργ' ὀρώσῃ καὶ ἀμειψόλων, ἐνὶ οἴκῳ.
- 515 Αὐτὰρ ἔσθην νύξ' ἔλθῃ, ἔλθοι τε κοῖτ' ἀπαντας·
 Κεῖμαι ἐνὶ λίκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἄμφ' ἀδινὸν κερ
 Ὀξείῃα μελιδῶναι ὀδυρομένην ἐρέδουσιν.
 Ὡς δ' ὅτε Παύδαίς κέρη χλαῖνις ἀνδρῶν
 Καλὸν αἰδέσθην ἱερῷ Νέφ' Ἰσαμβροῖο,
- 520 Δασυρῶν ἐν πιτάλοισι καθεζομένη πυκινούσῃ,
 Ἦτι δαμὰ περπαῶσα χίεε πολυμήτῃα ροῇν,
 Παῖδ' ὀλοσυρομένη Ἰτυλὸν εἶλον, ὃν ποτε χαλκῷ
 Κτεῖνε δι' ἀρεαδίας, κοῦρην Ζήδαιο ἀνάκτ'·
 Ὡς κ' ἱκανὸν ἔλχε θυμὸς ὀρώρεται ἰνδα καὶ ἰνδα,
- 525 Ἦ δὲ μὲν παρὰ παῖδι, κ' ἱμῶσι δα πάντα εὐλάσσω,
 Κτεῖσιν ἑμὴν, δμῶας τε κ' ὑπερβείς μέγα δῶμα,
 Εὐνὴν τ' αἰδομένη πρὸς, δῆμοιό τε φῆμιν·
 Ἦ δὲ δὴ ἀμ' ἑσπεμὴν Ἀχαιῶν ὅστις ἀρεῖ·
 Μνάται ἐνὶ μεγάροισι, πόρην ἀπειρίστια ἰδνα.
- 530 Παις δ' ἑμὸς, ἵως μὲν ἔην ἔτι νήπιος ἑδὲ χαλῖεργον,
 Γήμασθ' ἔμ' εἴα, πόσιος κατὰ δῶμα νισσῶσαν·
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ κ' ἄλκις μέτεργ' ἱκάνει,
 Καὶ δὴ μ' ἀρεῖται πάλιν ἐλθέμεν ἐν μεγάροιο,
 Κτήσι· ὅσχαλβων τήν σ' ἐκτέδουσιν Ἀχαιοί.
- 535 Ἄλλ' ἄγε μοι τὸν ἀνείρου ἐπείκεται, κ' ἀκούσεν·
 Χῆνίς μοι κατὰ οἶκον εἵκοσι πυρὸν ἰδούσιν
 Ἐξ ὕδατος, καὶ τέ σθην ἰαίνομαι εἰσορώσῃ·
 Ἐλθὼν δ' ἐξ ὅρε· μέγας αἰνὸς ἀγκυλοχέλης
 Πᾶσι κατ' αὐχίνας ἦξε, κ' ἔκτανεν. οἱ δ' ἐκίχυντο.
- 540 Ἀδελφοὶ ἱτ' ἐν μεγάροισι· ὁ δ' ἐς αἰδέσθαι διὰν αἶρήν.

Aliud autem tibi dicam, tu autem sensibus repone tuis: 425

Si tibi Deus domuerit Proeos superbos,

Tunc tibi narrabo in domibus mulieres

Quæ te inhonorant & quæ scelestæ sunt.

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:

Nutrix, cur tu eas indicabis? nihil te oportet: 520

Bene & ipse ego intelligam & cognoscam quamque.

Sed tene silentiæ verbum, committeque diis.

Sic dixit. Anus autem per domum exiit,

Allatura pedum lavacra. Priora enim effusa erant omnia.

Sed postquam lavitque & unxit pingui oleo, 505

Iterum prope ignem traxit sedem Ulysses

Calefaciendus, cicatricem autem pannis cooperuit.

Hos autem sermones ocepit prudens Penelope:

Hospes, hoc quidem te adhuc paulum interrogabo ipsa:

Etenim jam cubatus cito dulcis erit hora illi, 510

Quem somnus ceperit dulcis licet dolentem;

Sed mihi & dolorem immensum præbuit Deus.

Dies quidem enim delector lamentans, lugens,

In mea opera inspicies & ancillarum, in domo:

At postquam mox venit, cepitque somnus omnes, 515

Jaceo in lecto, densæ autem mihi circa miserum cor

Acutæ curæ lamentantem lacessunt.

Sicut autem quando Pandarei filia viridis lusciniæ

Pulchre canit, vere recens orto,

Arborum in foliis sedens densis, 520

Quæ frequenter versans fundit sonoram vocem,

Filium lugens Itylum dilectum, quem quondam ære

Interfecit per insanias, filium Zethi regis:

Sic & mihi bifariam animus movetur huc & illuc,

Utrum maneam apud filium, & incolumia omnia servem, 525

Possessionem meam, famulasque & altam magnam domum,

Lectumque reverens mariti, populi que voces:

An jam simul sequar Achivorum qui optimus:

Ambit me in domibus, præbens infinitas dotes,

Filius autem meus, donec quidē fuit adhuc infans & ignavus, 530

Nubere non me sinebat, mariti domum dereliquentem;

Nunc autem quando jam magnus est & pubertatis mensuram at-

Etiam me orat retro ire ex domo, (tigit,

Propter possessionem iratus quam ei consumunt Achivi.

Sed age mihi somnium dijudica, & audi: 535

Anferes mihi in domo viginti triticum edunt

Ex aqua, & ipsis lætor inspicies:

Veniens autem ex morte magna aquila adanco rostro

Omnibus cervices effregit, & interfecit. Hi autem fusi sunt

Conferri in ædibus: ipsa vero in æthera divinum elevata est. 540

- Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον κ' ἐκώκυον ἐν περ ὄνειρόν.
 Ἄμφ' δέ μ' ἐγερμένοιο ἑὺπλοκάμιδες Ἀχαιοί,
 Οἴκτ' ὀλοφυρομένην ὃ μοι αἰντὸς ἔκτανε χνίας.
 Ἄψ δ' ἰλθὼν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ περὺχοντι μελᾶθρῳ·
 145 Φωνὴ δ' ἔβροτῇ κατεήτυε, φώνησέν τε,
 Θάρσυν' Ἰκαρίοιο κέρη τηλεκλυτοῖο·
 Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἰδὼλόν, ὃ τει τιτελισσόμενον ἔστα.
 Χνίης μὲν, μνηστῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰντὸς ὄνεις
 Ἦα πάρος, νῦν αὖτε τειὸς πρόσις εἰλήλεδα,
 150 Ὅς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικία πότμον ἐξήτω.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐμὲ μελινδῆς ὕπνος ἀνῆκα.
 Πασθίνασα δ' ἤ, χνίης ἐνὶ μεγάροισι τόσσα
 Περὶ ἐριστομήνης παρὲ πύκλον, ἥχι πάρος περ.
 Τὴν δ' ἄσπαμειβόμενῳ προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 155 ὦ γύναι, ὥσως ἐστὶν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
 Ἄλκι' ὑποκρίναντ'. ἰσμήν γάρ τοι αὐτὸς Ὀδυσσεύς
 Πύρρασ' ὅσως τελείῃ μνηστῆροι δ' φαίντ' ὀλοθροῖ
 Πᾶσι μάλ'. εἰδὲ κε τις θάνατον κ' κῆρας ἀλύξῃ.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηλεΐωνα,
 160 Εὖν', ἦτοι μὲν ὄνερσι ἀμήχανοι ἀκρετέμυδοι
 Γίνοντ', εἰδὲ τι πάντα τελείωνται ἀνδρῶσσι.
 Δοιᾷ γάρ τε πύλαι ἀρήντων ἰσθὶν ὄνειρον.
 Αἱ μὲν γὰρ κερᾶσι τιτιύχονται, αἱ δ' ἐλέαντι·
 Τῶν οἱ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ περὶ εἰλεαντῶ,
 165 Οἱ δ' ἐλεαίρονται ἐπὶ ἀκράαντα φέροντες·
 Οἱ δ' ἐξ ἑσῶν κερᾶν ἔλθωσι θύραζε,
 Οἱ δ' ἔντομα κερῶνσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδῃται.
 Ἀλλ' ἔμοι ἐκ ἐντυῶν ἐοίμαι αἰνὸν ὄνειρον
 Ἐλθέμεν· ἢ κ' ἀσπασὸν ἐμὲ καὶ παῖδι γένοιτο.
 170 Ἄλλο δέ τοι ἱέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι·
 Ἦδε δὲ καὶ εἴσι δυσάνυμῳ, ἢ μ' Ὀδυσσεὺς
 Οἴκου ἀποσχίσσει. νῦν γὰρ καταδῆσσω ἀέθλον,
 Τούς πύκλους τὺς κείῳ ἐνὶ μεγάροισιν εἴσω
 Ἰσασθ' ἐξίης, θρυόχης ὥς, δώδεκα πάντας,
 175 Στάς δ' ὅγε πολλοὶ ἀνιῶδε, διαρρίπτασκεν οἷσιν·
 Νῦν δὲ μνηστῆρσιν ἀέθλον τοῦτον ἐρήτω.
 Ὅς δέ κε ρηϊτὰ ἐνταύσῃ βίον ἐν παλάμῃσι,
 Καὶ διοίσωσι πελέκειον δυσκαίδεκα πάντων,
 Τῷ κεν ἄμ' ἰσχωίμην, νοσφισαμένη τότε δόμα
 180 Κερίδιον, μάλα καλὸν, ἐπίπληνον βιότοιο·
 Τοῦ ποτε μεμνησάσθαι οἶμαι ἐν περ ὄνειρόν.
 Τὴν δ' ἄσπαμειβόμενῳ προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσσῆϊ,
 Μηκίτι νῦν ἀνάδαλλε δόμοις ἐνὶ τῷτον ἀέθλῳ.
 185 Περὶ γάρ τοι πολύμητις ἐλευσέσθαι ἰθάδ' Ὀδυσσεύς
 ἦεν τούτῃς, τότε τίξεν ἑσέοι ἀμμερόντας,

At ego flebam & exclamabam in somnio.

Circum autem me congregatæ sunt cirratae Achivæ,
Miserabiliter lugentem quod mihi aquila interfecisset anseres.

Rursus autem veniens sedebat in prominēti domo :

Voce autem humana me compescebat , & loquebatur : 345

Confide Icarīi filia longe lateque inclyti :

Non somnium , sed vera res , quæ perficietur.

Anseres quidem proci : ego autem aquila avis

Fui antea , nunc rursus tuus maritus veni ,

Qui omnibus procis scēdam mortem immittam. 350

Sic dixit. At me dulcis sompnus dimisit.

Circumspēctans autem , anseres in ædibus intellexi

Triticum comedentes apud alterum , ubi antea.

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :

O mulier , nequaquam licet declarare somnium 355

Alio flectentem. Quandoquidem tibi ipse Ulysses

Dixit quomodo perficiet : procis autem apparet cædes

Omnibus prorsus : neque aliquis mortem & fatum effugiet.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :

Hospēs , certe quidem somnia difficilia indistincte loquentia , 360

Sunt , neque omnia perficiuntur hominibus.

Dux enim portæ inaniam sunt somniorum :

Nam alteræ quidem cornibus factæ sunt , alteræ autem ebore :

Horum quæ venerint per scētum ebur ,

Illa decipiunt verba irrita portantes : 365

Quæ autem per polita cornua eunt foras ,

Hæc vera perficiunt , hominum quando aliquis videt.

At mihi non hinc puto grave somnium

Venisse : certe jucundum mihi & filio esset.

Aliud autem tibi dicam , tu autem sensibus reponere tuis : 370

Hæc jam Aurora veniet infamis , quæ me Ulyssis

Domo separabit. Nunc enim deponam certamen ,

Secures quas ille in domibus suis

Statuebat ordine , annulos ut , duodecim omnino.

Stans autem ille multum ab inde trajiciebat sagittam : 375

Nunc autem procis certamen hoc immittam.

Qui autem facillime intenderit arcum in palmis ,

Et jaculabitur per secures duodecim omnes ,

Hunc sequar , linquens hanc domum

Murtalem , perpulchram , plenam victu : 380

Cujus aliquando recordaturam me puto saltem in somnio.

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :

O uxor veneranda Lættiadæ Ulyssis ,

Ne amplius nunc differ in donibus hoc certamen.

Ante enim prudens veniet huc Ulysses

Quam illi hunc arcum bene politum tractantes , 385

Νευρὴν τ' ἐντανύσαι διόισι' ὤσαι τε σιδήρου.

- Τὸν δ' αὖτε προτίειπε περίεργον Πηνελόπεια,
 Εἴ κ' ἐδίλοισ' μοι ξυῖνε παρήμῳ ἐν μεγάροισι
 590 Τέρπειν, οὐ μοι ὕπνῳ ἱπὶ βλεφάροισι χυθύν.
 Ἀλλ' ἔ γάρ πως ἐστὶν αὐτῶντος ἑμμελὲς αἶεν
 Ἀνδρόφρωνος· ἱπὶ γάρ τοι ἐκαστοῦ μύθεον ἴδμεν
 Ἀθάνατος θνητοῖσιν ἱπὶ χεῖδωρον ἀρρυσαν.
 Ἀλλ' ἥτοι μὲν ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβάσας,
 595 Λέξομαι εἰς εὐνὴν ἥ μοι σονόεσσα τέτυκται,
 Αἰεὶ δάκρυς ἑμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ ἧ' Ὀδυσσεύς
 Ὀχρεῖ' ἰσοφύμῳ κακοῖσι οὐκ ὀνομαστῇ.
 Ἐνθά κε λίσσαιμην· σὺ δ' ἄγεο τῶσδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἡ' χαμάδις σφέσας, ἥ ται κατὰ δῖμνια θέντων.
 600 Ὡς εἰπὼς ἀνίσταν' ὑπερώϊα σιγαλίνετα,
 Οὐκ οἶν' ἄμα τῇ γε καὶ ἀμείνωνλοι κίον ἄλλαι.
 Ἐς δ' ὑπερώϊον ἀναβάσας σὺν ἀμειψόλυσσι γυναῖξιν,
 Κλαῖν ἱπνυτ' Ὀδυσῆα εἶλον πόσιν· ὄρεα οἱ ὕπνον
 Ἠδὺν ἱπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Τ' ΠΟ' ΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Θ' Δ Τ Σ Σ Ε Ι' Α Σ Τ. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΤ.
 ΡΑ Ψ Ω Δ Ι' Α Σ.

Β Ουκ ὀλίγαι ἀπὸ τῆς Ὀδυσσεύς τὰς μηχανίμας τοῖς μνηστῆρσι θρασυαίνιδας, καὶ μεταγνῆς, διὰ τῶν ἐξῆς πρὸς Εὐμαίων καὶ φιλοτινὸν διαλέγεται. ἐν αὐτῇ καὶ τῶν μνηστῆρων γίνεταί ὁμιλία.

Τ. βροταῖς Ζυὺς θάρσυν' Ὀδυσῆα, καὶ σχέθ' Ἀχαιοὺς.

- Α** Ὅτι τὰρ ὁ ἐν προδόμῳ ἐντάλλεται δῖος Ὀδυσσεύς·
 Καμνὸν ἀδελφικὸν βεῖν σφόνδ', αὐτὰρ ὑπερθε
 Κῶια πολλὰ δῖον τὸς ἱεύεσκον Ἀχαιοί·
 Εὐρυνέμῃ δ' αἶψ' ἱπὶ χλαῖναν βάλε κομηνθέντι.
 5 Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
 Κεῖτ' ἐρηγορόων. ταῖ δ' ἐκ μεγάρου γυναῖκες
 Ἦσαν αἱ μνηστῆρων ἱμογέσκοντο πάρος περ,
 Ἀλλήλοισι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
 Τῷ δ' αἶετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
 10 Πολλὰ δ' ἐμμήριζε κατὰ εἶνα καὶ κατὰ θυμὸν,
 Ἡ' μεταίξας θάνατον τεύξουσιν ἐκάστη,
 Ἡ' ἔτ' ἐπὶ μνηστῆρσιν ὑπεριόλοισι μηχανῇ
 Ὑστατα καὶ πύματα. κραδίη δέ οἱ ἔειδον ὑλάκτει.
 Ὡς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ σκυλακίᾳ βεβῶσα,
 15 Ἄνδρ' ἀγνοήσας ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
 Ὡς καὶ τῷ ἐνδον ὑλάκτει ἀγαιορῶν κακὰ ἔργα.
 Στήθεσσι δὲ πλῆξας, κραδίην πίπασι μύθει,
 Τέτλαδι δὴ κραδίη· καὶ κύντιον ἄλλο ποτ' ἔτλας,

Nervum intendant jaculenturque per ferrum.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:

Si velis mihi hospes assidens in domibus
Delectare, haud mihi somnus in palpebris funderetur. 590

Sed nequaquam licet insomnes esse semper

Homines: in quaque enim re sortem posuerunt

Immortales mortalibus supra fertilem terram.

Sed ego quidem in superiorem contignationem ascendens,
Cubabo in lectum qui mihi lamentabilis factus est, 595

Semper lachrymis sedatus, ex quo Ulysses

Ivit visurus malum Ilium neque nominandum.

Illic cubariū: tu autem cuba hac in domo,

Vel humi sternens, vel tibi lectos ponant.

Sic dicens ascendit in cœnaculum stupendum, 600

Non sola: cum ea & famulæ ibant aliæ.

In cœnaculoque consensu cum ancillis mulieribus,

Flebat postea Ulyssēm dilectum maritum: donec ei somnus

Dulcem in palpebris jecit cœsia Minerva.

ARGUMENTUM LIBRI XX. ODYSSEÆ
HOMERI.

Volens interficere Ulysses mixtas procis ancillas, & mutata sententia, exinde cum Eumæo & Philætio colloquitur. In qua & Procorum fit collocutio.

T. Tonitribus Juppiter audacem fecit Ulyssēm & tenuit Achivos.

AT ipse in vestibulo dormiuit Ulysses:
Subter quidem non maceratam bovinam stravit, sed desuper
Pelles multas ovium quas sacrificaverant Achivi:

Eurynoma autem lanam superinjecit dormienti.

Illic Ulysses procis mala cogitans in animo, 5

Jacebat vigilans. Ex domo autem mulieres

Ibant quæ cum procis coiverant prius,

Alternis risum & lætitiā præbentes.

Hujus autem movebatur animus in pectoribus propriis:

Multa autem cogitabat mente & in animo, 10

An irruens mortem pararet cuique,

An cineret cum procis superbis coire

Extremo & ultimo. Cor autem ei intus latrabat.

Sicut autem canis teneros circum catulos iens, 15

Virum ignorans allatrat, cupitque decertare:

Sic huic intus latrabat graviter ferentis mala facinora.

Pectus autem percutiens, cor increpuit verbo:

Tolera jam cor: & pectus aliud aliquando tolerasti,

- Ἡματι τῷ ὅτε τοι πόρος ἄχεται ἥδ' οἱ Κύκλωψ
 20 ἰοβίμους ἱπάρκας· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄρεά σε μήτις
 Ἐξάγαγ' ἐξ ἀντροιο, ἰοβόων θανάτωαι.
 ὣς ἔρατ', ἐν στήθεσι καθασπύμεν φίλον ἦτορ.
 Τῷ δ' ἤμαλ' ἐν πίστι καρδίῃ μένε τετληνῆα
 Νωλεμῖας· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλάσματο ἔνθα καὶ ἔνθα.
 25 ὣς δ' ὅτε γαστήρ' αἴνῃ πολὺ πύρρος αἰδομένοιο
 Ἐμμελίην κνίσκας τε καὶ αἵματ' ἔνθα καὶ ἔνθα
 Λιόλλες, μάλα δ' ὅκα λιλαινται ὀσπιδύνας·
 ὡς ἄρ' οὐκ ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλάσματο, μερμηρίζων
 Ὀππῶας δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐρύσσει,
 30 Μῆν' ἰὼν πολίοισιν· σχιδόμεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Οὐρανόθεν καταβάσα· δέμας δ' ἦικτο γυναικί.
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
 Τίστ' αὐτ' ἐγρήσας πάντων πῆρι κάμμορε φῶται;
 Οἶκ' μὲν τοι ὅδ' ἐστὶ, γυνὴ δέ τοι ἦσθ' ἐνὶ οἴκῳ,
 35 Καὶ παῖς οἷόν σε τις ἐέλδοται ἔμμεναι δια.
 Τὴν δ' ἀσπασμοῦντο προσέειν πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ναὶ δὲ ταυτὰ γὰρ πάντα διὰ κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 Ἀλλὰ τι μοι τοδο θυμός ἐνι φρεσὶ μερμηρίζει,
 Ὀππῶας δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐρύσσει
 40 Μῆν' ἰὼν· οἱ δ' αἶν ἀωλῆες ἔνδον ἔασσι.
 Πρὸς δ' ἔτι καὶ τοδο μεῖζον ἐνι φρεσὶ μερμηρίζω,
 Εἴπωρ γὰρ κτείναιμι Διὸς τε σέθεν τε ἔκπτι,
 Πᾶ κεν ὑπεκπερρύγοιμι; τὸ δ' ἤρξαιδά μ' ἀνογα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 45 Σχέτλη, καὶ μὲν τίς τε χερσίονι πύθιδ' ἱταίρῳ,
 Ὅσπερ θνητός τ' ἐστὶ καὶ ἔσσο μῆδεα οἶδεν·
 Αὐτὰρ ἐγὰρ θεός εἰμι, διαμπερές ἢ σε φυλάσσω
 Ἐν πάντισι πόνους· ἔρεα δέ τοι ἔξαναφανδόν·
 Εἴπωρ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνδράσων
 50 Νῶϊ περιεσθῆν, κτεῖναι μεμαῶτες ἄρῃ,
 Καὶ κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἱρία μῆλα.
 Ἀλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕων· ἀνὴρ καὶ τὸ φυλάσσειν
 Πάννυχον ἐγρήσοντα· κακῶν δ' ὕπο δύσεας ἦδη.
 ὣς φάτο· καὶ ῥά οἱ ὕωνον ἰσθὶ βλεπέεσσιον ἔχων.
 55 Αὐτὴ δ' ἄψ' ἐς Ὀλυμπον ἀγίκτο διὰ θεῶων,
 Εὖτε δ' ὕων' ἔμαρπτε λυγρὸν μελεδήματα θυμῷ,
 Λυσιμειλές· ἀλοχ' δ' ἄρ' ἐπ' ἔγχετο κέδν' εἰδυῖα·
 Κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λίκτεσσι καθιζομένη μαλακοῖσιν.
 Αὐτὰρ ἰσθὶ κλαίουσα κορίσματο ὄν κατὰ θυμόν,
 60 Ἀρτέμιδι πρῶτισον ἐπιύξατο διὰ γυναικῶν,
 Ἀρτεμι, πότνη θεῶ, δύγατερ Διός, αἰδέ μοι ἦδη
 Ἴόν ἐνὶ στήθεσι βλαύουσ' ἐκ θυμόν' ἔλοιο
 Λύτικα νῦν, ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα δύωλλα
 Δίχουτο προρέμεσα κατ' ἠέρεντα κίλευδα,

Die illo quando tibi robore invictus comedit Cyclops
Fortes socios : tu autem tolerabas , donec te prudentia
Eduxit ex antro , cum putares te moriturum.

20

Sic dixit , in pectoribus increpitans proprium cor.

Ei autem in retinaculo cor manebat tolerans

Continenter : at ipse vertebatur huc & illuc.

Sicut autem quando ventriculum vir multo igne ardenti

25

Plenum pinguedineque & sanguine huc & illuc

Varie versat , valde autem cito cupit assati :

Sic ille huc & illuc vertebatur , cogitans

Quomodo jam procis impudentibus manus injiceret ,

Solus multis. Prope autem ipsum venit Minerva ,

30

Cœlitus descendens : corpore autem assimilata erat mulieri.

Stetit igitur super capite , & ipsum sermone compellabat :

Cur rursus vigilas omnes supra infortunate viros ?

Domus quidem tibi hæc est , uxor autem tibi hac in domo ,

Et filius qualem aliquis cuperet esse filium.

35

Hanc autem respondens alloquebatur prudens Ulysses :

Equidem ista omnia Dea pro decenti dixisti.

Sed quiddam mihi istud animus in præcordiis cogitat ,

Quomodo jam procis impudentibus manus injiciam

Solus cum sim : hi autem semper conferti intus sunt.

40

Præterea & hoc majus in mente cogito ,

Et si enim interficerem Jovis tuique ipsius favore ,

Quo subterfugiam ? hoc autem consultare jubeo.

Illum contra alloquebatur dea cæcisa Minerva :

Improbe , & quidem aliquis pejori confidit socio ,

45

Qui mortalis est & non tot consilia novit :

At ego Dea sum , plane quæ te custodio.

In omnibus laboribus : dicam autem tibi clare :

Siquidem quinquaginta agmina diversilinguium hominum

Nos circumstantent , interficere cupientis ferro ,

50

Etiam horum abigeres boves & pingues oves.

Sed capiat te & somnus. Molestum est etiam custodire

Tota nocte vigilantem : mala autem subibis mox.

Sic dixit : & ei somnum in palpebris fudit.

Ipse autem retro in olympum abiit divina Deorum ,

55

Quando hunc somnus cepit solvens curas animi ,

Solvens membra. Uxor autem experrecta est honesta sciens :

Flebat autem in lectis sedens mollibus.

At postquam flens satiata est suo in animo ,

Dianam primum precata est divina foeminarum :

60

Diana , veneranda dea , filia Jovis , utinam mihi jam

Sagittam in pectoribus jaciens animam eximas.

Statim nunc , vel postea me furripiens procella

Eat portans per obscuras vias ,

Odyssæa.

P 2

- 65 Ἐν προχοῇς ἢ βάλοι ἀφορρῶν Ὀκαιοῖο.
 Ὡς δ' ὅτε Πανδαρεὺς κούρεα ἀτέλοντο θυέλλαι,
 Τῆσι τακῆας μὲν ῥθίσαν θεοί, αἱ ἢ λίσσονται
 Ὀφραταὶ ἐν μεγάροισι, κόμισαι δὲ δι' Ἀρεσίτῃ
 Τυρῶ κ' ἐμλίτι γλυκερῶ κ' ἠδὲ οἴῳ.
- 70 Ἦν δ' αὐτῆσιν περὶ πατρίων δῶκε γυναικῶν
 Εἶδ' κ' πινυτήν, μήκισ δ' ἴσφορ Ἀρτεμις ἀγνή,
 Ἔργα δ' Ἀθηναίη δίδαι κλυτὰ ἔργα ζέουσα.
 Εὖτ' Ἀφροδίτῃ διὰ προσέειχε μακρὸν ὀλυμπον
 Κούρῃσι αἰτάτουσα τέκ' Ὀδυσσεὺς γαμοῖο,
- 75 Ἐς Δία τερπικέρανον· (ὁ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἄσπαστα,
 Μῦθ' ἂν τ' ἀμμορίην τε καταδινήτων ἀνδράσων)
 Τόρεα ἢ τὰς κούρεα ἀρτυίῃ ἀνφείψαντο,
 Καὶ ῥ' ἴδουσαι συζητήσιν ἐρινύσιν ἀμφοτελεύειν.
 Ὡς ἔμ' αἰσώσθην ὀλύμπω δάματ' ἔχοντες,
- 80 Ἦέ μ' εὐπλόκαμ' ὦ βάλοι Ἀρτεμις, ἔρ' Ὀδυσῆα
 Ὀσομένη, κ' γαίαν ὑπὸ συζῆν ἀγχοίμην.
 Μῖθέ τι χεῖρον' ἀνδρῶν εὐφραίνοιμι νῆμα.
 Ἀλλὰ τὸ μὲν κ' ἀνικτὸν ἔχει κανὼν, ὅπως τε κῆν τις
 Ἦματα μὲν κλαίῃ πυκνῶς ἀκαχήμεν' ἦτορ,
- 85 Νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν· (ὁ γάρ τ' ἐπέλθοιεν ἀπάντων
 Ἐδλῶν ἠδὲ κακῶν, ἰστί ἄρ' βλίσφαρ' ἀμυκαλύφῃ)
 Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὄνειρατ' ἰσθάνειν κακὰ δαίμων.
 Τῷδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἰκελὸς αὐτῷ,
 Τῷ' εὖν οἷος ἦεν ἄμα στρατῷ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
- 90 Χαῖρ', ἰστί ἐκ ἐράμην ὄναρ ἐμῶμαι, ἀλλ' ὕπαρ ἦδ' ἡ.
 Ὡς φασ· αὐτίκα ἢ χρυσόδρομος ἦλυθεν ἠώς.
 Τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὅσα σύνθετο δι' Ὀδυσσεύς·
 Μερμηρίζει δ' ἰσπετα, δόκωσι δὲ εἰ κατὰ θυμὸν
 Ἦδ' ἠγνώσκουσα παρυσάμηναι κεφαλῇσι.
- 95 Χλαῖναν μὲν συνελὼν κ' κῶσα τῷσιν ἐνυυδεν,
 Ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνῳ· ἐκ δὲ βοείην
 Θῆκε θυράζῃ φέρον. Διὶ δ' εὐχέτο χεῖρας ἀνασχών,
 Ζεῦ πάτερ, εἰ μ' ἐθέλοντες ἰστί τραπέην τε κ' ὕγην
 Ἦζ' ἔμην εἰς γαίαν, ἰστί μ' ἐκαχόσαστε λίην.
- 100 Φῆμιν τίς μοι εἰσθῶ ἐγχεομένην ἀνδράσων
 Ἐνδραθεν, ἐκτραδεν ἢ Διὸς τέρας ἄλλο φανήσθαι.
 Ὡς ἔρατ' εὐχόμεν'· τῷ δ' ἐκλυε μῆτις τε Ζεὺς·
 Αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἄσ' αἰγλήντ' ὀλύμπω
 Τ' ἔδραθεν ἐκ νεφελῶν γῆθησι ἢ δι' Ὀδυσσεύς.
- 105 Φῆμιν δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προΐειν ἀλιτεῖς
 Πλησίον, ἐνθ' ἄρα εἰ μύλαν εἶατο ποιεῖν λαῶν.
 Τῆσι ἢ δώδεκα πᾶσαι ἰσπερῶοντο γυναῖκες,
 Ἀλφειὰ τεύχεσσι καὶ ἀλφειά, μυελὸν ἀνδρῶν.
 Αἰ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὖδον, ἰστί παρὰ θυμῷ ἄλιστα·
- 110 Ἦδ' ἐμ' αὖτω παύει, ἀφανεστάτῃ δ' ἐτίετκτο.

In ostiisque jaciat refluui Occani.

65

Sicut quando Pandari filias susceperunt procellæ,
Quibus parentes quidem perdiderant Dii, ipsæ autem reliquæ erant
Orbæ in ædibus, nutriebat autem dia Venus

Caseo & melle dulci & dulci vino:

Juno autem ipsas præ omnibus dedit mulieribus

70

Speciem & prudentiam, magnitudinem aut præbuit Diana casta,

Opera autem Minerva docuit incluta operari:

Quando, Venus dia adivit altum olympum

Puellis petitura perfectionem floridarum nuptiarum,

Ad Jovem gaudentem fulmine: (is enim bene novit omnia, 75

Fortunamque infortuniumque mortalium hominum)

Interim autem puellas Harpyiæ surripuerunt,

Et dederunt odiosis Erinnybus servire:

Sic me tollant è medio olympias domos habitantes,

Vel me pulchra jaculetur Diana, ut Ulysses

80

Visura, etiam terram sub odiosam abeam,

Neve peiori viro lætificem mentem.

Sed hoc quidem & tolerabile habet malum, quando aliquis

Die quidem flet frequenter dolens corde, (85

Nocte aut somnus occupat: (hic n. oblivisci facit omnes homines

Bonorum & malorum, postquam palpebras amplexus est)

At mihi & insomnia immisit mala Deus.

Itac enim me nocte propter dormivit similis ipsi,

Talis existens qualis ivit cum exercitu: at meum cor (90

Gaudebat, quoniam non putabam somnium esse, sed verum jam.

Sic dixit. Statim autem aureo solio conspicua venit Aurora.

Illius autem flentis voci attenderat divinus Ulysses:

Cogitabat autem postea, visaque est ei in animo

Jam cognoscens astare capiti.

Vestem quidem simul capiens & pelles quibus indormiverat, 95

In domum deposuit in sella: extraque bovinam

Posuit foras portans. Jovem autem precatus est manus extollens:

Jupiter pater, si me volentes in siccaque & humida via

Duxistis meam ad terram, postquam malis affectistis nimis

Omen aliquis mihi dicat excitatorum hominum 100

Intus, extra autem Jovis monstrum aliud appareat.

Sic dixit precatus. Hunc autem audivit consiliarius Jupiter:

Statim autem tonuit à splendido olympo

Ab alto ex nebulis. Latatus est autem divinus Ulysses.

Vocem autem è domo mulier misit molitrix

105

Prope, ubi molæ erant pascori populorum:

His a. duodecim omnino magno conamine incumbabant mulieres,

Farinas facientes & oleum, medullam virorum.

Et quidem aliæ dormiebant, postquam triticum moluerant:

Itac autem una nondum cessarat, debilissima enim erat: 110

- Η' ῥα μύλην σῆσασα, ἴω^Θ φάτο, σῆμα ἄτακτι,
 Ζεῦ πάτερ, ὅτε διῶσι καὶ ἀνδρώποισιν ἀτάσσεις,
 Η' μὲν γὰρ ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστρίεντ^Θ,
 Οὐδέ περὶ νῆρος ἐσί· τίς σε νῦν τιῶ τόδε φαινέει.
 115 Κρήνον νῦν καὶ ἐμοὶ διελή^Θ ἴω^Θ ὅ, ττι κεν εἴπω.
 Μνηστῆρες πύματόν γε καὶ ὕστατον ἡματι τῷδε
 Ἐν μεγάροισιν Ὀδυσῆ^Θ ἰλοίατο δαῖτ' ἐρετύνῃ.
 Οἱ δὲ μοι καμάτῳ θυμαλγέει γούνατ' ἔλυσαν
 Ἀλκίτα τευχούτῃ, νῦν ὕστατα δειπνήσισιαν.
 120 Ὡς ἄρ' ἔρη. χαῖρε δὲ κλειδῶνι δι^Θ Ὀδυσσεύς,
 Ζηὸς γε βροντῇ· φάτο γοὶ σῆσασθαι ἀλείπτας.
 Αἰ δ' ἄλλαι δῆμαί κατὰ δάματα κάλ' Ὀδυσῆ^Θ
 Ἀγρόδωμον ἀνέκαιον ἴω^Θ ἰσχάρι ἀκάματον πῦρ.
 Τηλέμαχ^Θ δ' ἐνὶ ᾧ ἀνίστατο ἰσόθε^Θ ῥώς,
 125 Εἵματα ἐσάμφορος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέν' αἶμα.
 Πρᾶσι δ' ὑπαὶ λισσαεσίσι ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχ^Θ ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
 Στῆ δ' ἄρ' ἴω^Θ οὐδὲν ἰών, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπεν,
 Μαῖα φίλη, πῶς ξείνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
 130 Εὐνῇ καὶ σίτῳ; ἢ αὐτὸς καίτοι ἀκνήδης;
 Τοιαύτῃ γοὶ ἐμοὶ μήτηρ πιτυτὴ περ ἔσσα,
 Ἐμπαλήδην ἔτερον γε τίς μερόσων ἀνδρόσων
 Χείρῃ, τὸν δὲ τ' ἀρίστον ἀτιμήσας ἀποσιμῶμαι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρον Εὐρύκλεια,
 135 Οὐκ ἂν μιν νῦν τέκνῃ ἀνάϊτιον αἰτιόσοο.
 Οἶνον μὲν γοὶ πῖνε καθήκον^Θ, ὅερ' ἔδελ' αὐτός·
 Σίτε δ' ἐκείτ' ἔρη πεινήδωμαι· εἶρετο γάρ μιν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ κοῖτοιο καὶ ὕπνε μιμήσκειτο,
 Ἦ μὲν δέ μοι ἀπογνῶντος ὀπίσσω δμῶσιν.
 140 Αὐτὰρ ὅγ', ὥς τις πάμπαν οἰζυρεὶ καὶ ἀποτμ^Θ,
 Οὐκ ἔδελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγασιν καθεύδων,
 Ἄλλ' ἐν ἀδείφῳ βοῇ καὶ κῶσις οἶων
 Ἐδραδὴν ἐν προδόμῳ· χλαῖναν δ' ἐπιόσασκεν ἡμῖς.
 Ὡς φάτο. Τηλέμαχ^Θ δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 145 Ἐγχ^Θ ἔχων· ἄμα τῷ γε κύνας πόδας ἀργοὶ ἔποιστο.
 Βῆ δ' ἴδμεν εἰς ἀγορὴν μετ' εὐκνήμδας Ἀχαιοὺς.
 Ἦ δ' αὖτε δμῶσιν ἐκέλετο διὰ γυναῖκων,
 Εὐρύκλει· Ὡ^Θ θυγάτηρ Πεισινόριδαο,
 Ἀγρεύ', αἱ μὲν δῶμα κορήσαστε ποιανύσασαι,
 150 Ῥάσαστέ τ'· ἐν δὲ θρόνοις εὐποιήτοισι τάσσητας
 Βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπῶδ' οἱσι τερατίζας
 Πάσας ἀμυμᾶσαδε, καθήκατε δὲ κρητῆρας,
 Καὶ δέσπα ἀμυμῶπιλλα τετυγμένα· ταῖ δὲ μὴ ὕδωρ
 Ἐρεχθεὶ κρήνην, καὶ οἶσιτε θάλασσαν ἰούσαι.
 155 Οὐ γοὶ δὴ μνηστῆρες ἀπώσανται μεγάροιο,
 Ἀλλὰ μάλ' ἦε τίονται, ἴσμεν καὶ πᾶσιν ἰορτή.

Hæc igitur molam sistens, verbum dixit, signum regi:

Jupiter pater, qui diis & hominibus imperas,
Certe valde intonuisti à cœlo stellato,
Neque usquam nubes est: portentum utique alicui hoc ostendis.
Perfice nunc & mihi miseræ verbum quod dicam: 115
Proci postremumque & ultimum die hoc

In ædibus Ulyssis capiant cibum opratum:
Qui jam mihi labore animum cruciante genua solverunt
Farinas facienti, nunc ultimo prandeant.

Sic dixit. Lætabatur autem omine dius Ulysses, 120
Jovisque tonitru: autumabat enim se esse ulturum fontes.
Aliæ autem famulæ in domos pulchras Ulyssis
Congregatæ accendebant in foco magnum ignem.
Telemachus autem è lecto surrexit par deo vir,
Vestis induens: circumque enses posuit humero. 125
Lectibusque sub nitidis ligavit pulchra calceamenta,
It accepit fortem lanceam acuminatam acuto ferro:
Stetit autem super limen progressus, adque Eurycleam dixit:

Nutrix dilecta, quomodo hospitem honorastis in domo
Lecto & cibo? an sic jacet neglectus? 130
Huiusmodi enim mihi mater, sapiens ut ut sit,
Solicite alterum honorat diversilinguium hominum
Deteriorem, illum autem meliorem inhonoratum dimittit.

Hunc autem rursus alloquebatur prudens Euryclea:
Non ipsam nunc fili infontem accuses. 135
Vinum equidem bibit sedens, quamdiu voluit ipse:
Cibum autem non amplius dixit se esurire: interrogabat n. ipsum.
Sed quando jam lecti & somni meminisset,
Illa quidem lectos iussit substernere ancillas:
At hic, tanquam aliquis omnino ærumnosus & infortunatus, 140
Noluit in lectis & in lodicibus dormire,
Sed in cruda bovina & pellibus ovium
Dormivit in vestibulo: lænam autem injecimus nos.

Sic dixit. Telemachus autem ex domo transiverat,
Lanceâ habens: simul illû canes pedibus veloces sequebantur. 145
Perrexit autem ire in concionem ad fortes Achivos.
Ipsa autem rursus ancillas hortabatur optima mulierum,
Euryclea Opis filia Pisenoridæ:

Agite, partim quidem domum verrite festinantes,
Et rigate: inque sedilibus fabrefactis tapetes 150
Jacite purpureos: partim autem spongiis mensas
Omnes abstergite, purgateque crateras,
Et pocula rotunda fabrefacta: partim autem ad aquam
Ite ad fontem, & portate cito cuntes.
Non enim jam proci aberunt domo, 155
Sed admodum mane venient, quia etiam omnibus festa dies.

- "Ὡς ἱερὰθ'. αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἥδ' ἐπιδόντο·
 Αἱ μὲν εἰκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνδρον·
 Αἱ δ' αὐτὰ κατὰ δῶμα ἐπισαμένως πονέοντο.
 160 Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγῆνορες· οἱ μὲν ἔπειτα
 Εὖ καὶ ἐπισαμένως κίεσαν ξύλα· αἱ ἧ γυναῖκες
 Ἦλθον δ' ὅτ' κρήνης· ἐπὶ δὲ σρυσιν ἦλθε συβώτης,
 Τρεῖς σιάλους κατάγων οἱ ἔσαν ἐν πᾶσιν ἄριστοι.
 Καὶ τοὺς μὲν ῥ' εἰάσσε καθ' ἕκαστα καλὰ νέμειναι,
 165 Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσπύδα μελιχίῳσι,
 Ἐῖν', ἢ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσπορεύουσιν,
 Ἥ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μίγαν, ὥς τοσάδε περ;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Αἱ γὰρ δὴ Εὐμαιε θεοὶ τισαῖατο λῶεν,
 170 Ἦν οἱδ' ὕβριζοντες, αἰεὶ κίε μηχανάωνται
 Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, ἔδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.
 "Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα περ· ἀλλήλους ἀγόρευον·
 Ἀρχιμόλον δ' σφ' ἦλθε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
 Αἴγας ἀγῶν αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰωολίοισι,
 175 Διῶσθον μνηστῆρας· δῶμα δ' αἶψ' ἔποτο νομήης,
 Καὶ τὰς μὲν κατέδραον ὑπ' αἰδοῦσιν ἱερδούπῳ,
 Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσπύδα κερτομένοισι,
 Ἐῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνήσεις κατὰ δῶμα
 Ἀνίτας αἰτίζων; ἀτὰρ ἔκ ἐκιδῶα θυεσθί.
 180 Πάντας; ἐκέτι νῶϊ διακρινέειν οἶον.
 Πρὶν χειρὸν γήυσασθαι, ἐπεὶ σύ περ ἐ κατὰ κήτημον
 Αἰτίεις· εἰσιν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.
 "Ὡς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλλ' ἀκίον κίνησε κῆρη, κακὰ βουσιδομεύων.
 185 Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτῳ ἦλθε Φιλοτίμος ὄρχαυ' ἀνδρῶν,
 Βοῦν σῦραν μνηστῆσιν ἀγῶν καὶ πίονας αἴγας.
 (Περδυμῆς δ' ἄρα τοὺς γε δῖνγαγον, εἴτε ἧ ἄλλης
 Ἀνδρώπας πέμπουσιν, ὅσας σφέας εἰσαγίκεται)
 Καὶ τὰ μὲν οὖν κατέδραον ὑπ' αἰδοῦσιν ἱερδούπῳ·
 190 Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρίετο συβώτην ἀγχι παραστάς,
 Τίς δὴ ὅδε ξείνῳ νέον εἰλήλουθε συβώτα
 Ἠμέτερον πρὸς δῶμα; τίων δ' ἐξεύχεται εἶπαι
 Ἀνδρῶν; πῶς ἧ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατὴρ ἄρουρα;
 Δύσμορος, ἥτε ἔσκε δέμας βασιλῆϊ ἀνακτι.
 195 Ἀλλὰ θεοὶ δύνουσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους,
 Ὅπως τε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσονται οἷζύν·
 Ἦ, καὶ δεξιτερὴ δειδίσκετο χεὶρ παρσεί·
 Καὶ μιν ἐωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προσηύδα,
 Χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε, γένετό τοι ἔσπερ ὁπίσσω
 200 Ὀλβῷ· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακῆς ἔχει πολλοῖσιν.
 Ζεῦ πάτερ, ὅτις σέο θεῶν ὀλκώτερος ἄλλος·
 Οὐκ ἐλεαίρεις ἀνδρας, ἐπὶ δὴ γίγναι αὐτὸς,

Sic dixit. Illæ cam omnino audiverunt & obedierunt.
Viginti quidem iverunt ad fontem nigræ aquæ:
Reliquæ illic in domo scite laborabant.

Intro autem venerunt proci superbi. Hi quidem postea 160
Bene & scite fidebant ligna: illæ autem mulieres
Venerunt à fonte. Post autem ipsas venit subulcus,
Tres porcos adducens qui erant inter omnes optimi.
Et hos quidem sivit in septis pulchris pasci,
Ipse autem rursus Ulyssæm allocutus est suavis: 165

Hospes, an jam te magis Achivi respiciunt,
An te inhonorant in ædibus, sicut antea?

Illum respondens alloquebatur consilii dives Ulysses:
Utinam scilicet Eumææ dii puniant contumeliam,
Quam isti insultantes, indignam machinantur 170
Domo in aliena, neque pudoris *vel* particulam habent.

Sic hi quidem talia inter sese loquebantur:
Prope autem ipsos venit Melanthius custos caprarum,
Capras agens quæ omnes inter excellebant greges,
Prandium procis: duo autem simul sequebantur pastores, 175
Et has quidem religavit sub porticu resonanti,
Ipse autem rursus Ulyssæm allocutus proscindebat convitiis:

Hospes, adhuc & nunc hic molestus eris in domo
Viros poscens? an non exis foras?
Omnino non amplius nos diremptum iri puto 180
Priusquam manus *invicem* gustemus. Quia tu laud pro decenti
Petis: sunt autem & aliæ epulæ Achivorum.

Sic dixit. Illum autem nequaquam alloquebatur sapiens Ulysses,
Sed tacitus movebat caput, mala penitus cogitans.
Hos autem post tertius venit Philætiæ princeps virorum, 185
Bovem sterilem procis agens & pingues capras.
(Portitores autem hos trajecerant, qui & alios
Homines mittunt, quisquis ad ipsos veniat)
Et hæc quidem religaverunt sub porticu resonanti:
Ipse autem contra interrogavit subulcum prope astans: 190

Quis jam hic hospes nuper venit subulce
Nostram ad domum? ex quibus se dicit esse
Viris? ubi ei genus & patria terra?
Infelix, certe similis est corpore regi imperanti.
Sed dii malis mergunt multum jactatos homines, 195
Quando etiam regibus nent ærumnam.

Dixit, & dextra complectebatur manu astans:
Et ipsum compellans verbis volucris alloquebatur:
Salve pater ô Hospes, contingat tibi saltem in posterum
Opulentia: at nunc quidem malis teneris multis. 200
Jupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius:
Non miseraris viros, postquam generasti ipse,

- Μισγέμεναι κακότητι κ', ἀλγεσι λυγχαλίσσιν.
 Ἴδεν ὡς ἐνέκτα, διδάκρυνται δέ μοι ὕστε,
 205 Μπταρῶν Ὀδυσῆ^ς· ἰσὶ κακύνον ἐν
 Τοιάδε λαίρ' ἔχοντα κατ' αἰθρώσας ἀλάλῳδαι,
 Εἴπα ἐτι ζῶει, κ' ἐρ' εἰ^ς ῥά^ς ηλίοιο.
 Εἰ δ' ἦ ἦδ' ἐπέθνηκε, κ' εἰν Αἶδαο δόμοισιν,
 Ὄμει ἰσ' ἔτ' Ὀδυσῆ^ς ἀμύμονος, ὅς μ' ἰσὶ βροῖν
 210 Εἰς ἔτι γετθόν ἐντα Κεραλῆων ἐνὶ δήμῳ.
 Νῦν δ' αἱ μὲν, γίνονται ἀθ' οἶστροι, καὶ κεν ἄλλως
 Ἀνδρεί γ' ὑποσαχύντο βροῖν γεν^ε εὐρυμτώπων.
 Τὰς δ' ἄλλαι με κέρονται ἀγνέμεναι σείσιν αὐτοῖς
 Ἐδμεναι. οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροισι ἀλέγσειν,
 215 Οὐδ' ἰσὶδα τρομέουσι θεῶν. μεμάσσι γδ ἦδ'
 Κτήματα δάσασθαι δὴν οἰχυρῶνιο ἀνακτ^ῃ.
 Αὐτὰρ ἔμοι τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
 Πόλλ' ἐπιδιπνύται· μάλα μὲν κακὸν, ὕιος ἐόντ^ῃ,
 Ἄλλων ἴσκειν ἰκέσθαι, ἰόντ' αὐτοῖσι βίωσιν
 220 Ἀνδρεῖς ἐς ἀλλοδαπὰς· τὸ δ' ἔριζον, αὐτὶ μένοντα
 Βροῖν ἰσ' ἀλλοτρίῃσι καθήμεν' ἀλγεα πάθειν.
 Καὶ κεν δὴ πάλας ἄλλων ὑπερμενέων βασιλῆων
 Ἐξέκλμην εὐζων· (ἰσὶ ἐκεί' ἀνέκτα πέλονται)
 Ἄλλ' ἐτι τὸν δύστηνον εἰομαι, εἰσποδὲν ἰλθὼν
 225 Ἀνδρῶν μνηστῆρων σκίδασιν κατὰ δώματα θεῖν.
 Τον δ' ἀπαμειβόμεν^{ος} προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Βακὼλ', ἰσὶ ἔτε κακῷ ἔτ' ἀρσενι ρωτὶ εἰκάς,
 Γινώσκα δὲ καὶ αὐτὸς ὃ τοι πινυτὴ φρένα· ἔκει,
 Τυφικὰ τει ἱρέω, κ' ἰσὶ μέγαν ὄρκον ὀμοῦμαι·
 230 Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξένῃ τε τράπῃζα,
 Εἴσιν τ' Ὀδυσῆ^ς ἀμύμονος ἦν ἀφικάνω,
 Ἥ σίθεν ἐνθάδ' ἔόντος ἐκίσταται εἰκαδ' Ὀδυσεύς·
 Σείσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰσώφειν, αἱ κ' ἐδέλῃα,
 Κτενομέδους μνηστῆρας οἱ ἐνθάδε κτενέμενοι.
 235 Τοι δ' αὖτε προσέειπε βροῖν ἐπιβουκόλ^{ος} ἀνὴρ,
 Αἰ γδ τοῦτο ξεῖνε ἴσως τελίσσι Κερσίων·
 Γυνὴς εἰν ἔμ' δύναμις κ' χεῖρες ἴσονται.
 Ὄς δ' αὐτὰς Εὐμαι^{ος} ἰσούετο πᾶσι θεῶσι
 Νεσθῆται Ὀδυσῆα πολέρονα ἐνδ' ὀμονοῖ.
 240 Ὄς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
 ἤρτυον. αὐτὰρ ὃ τοῖσιν ἀριστερὸς ἦλυθεν ὄρνις,
 Λιστὸς ὑψιπέτης, ἔχε δ' ἐπὶ πτέρωτα πύλιαν.
 Τοῖσιν δ' Ἀμρίνομ^{ος} ἀγορήτατο κ' μετίεσεν,
 245 Ὡς εἶλοι, ἐχ' ἡμῖν συνδιδύσεται ἦδ' γε βελή,
 Τηλεμάχοιο φόρος· ἀλλὰ μνησάμεθα δαιτός.
 Ὄς ἔρατ' Ἀμρίνομ^{ος}. τοῖσιν δ' ἰσπίνδατε μῦθ^{ος}
 Ἐλθόντες δ' ἐς δόματ' Ὀδυσῆ^ς θεῖνο,

Misceri malo & doloribus tristibus.

Proprie ut animadverti, lachrymanturque mihi oculi

Recordanti Ulyssis : quoniam & illum puto 205

Tales pannos habentem inter homines errare,

Sicubi adhuc vivit, & videt lumen solis.

Si autem jam mortuus est, & in Plutonis domibus, 1

Hei mihi postea Ulysssem bonum, qui me bobus

Præfecit adhuc parvulum Caphallenorum in populo. 210

Nunc autem hæ quidem sunt innumerabiles, neque aliter

Viro fertificet boum genus frontonum :

Has autem alii me jubent ducere sibi ipsis

Ederdas : neque filium in ædibus curant,

Neque vindictam timent Deorum. Cupiunt enim jam 215

Possessiones comedere diu absentis domini.

At mihi hoc animus in pectoribus meis

Plerumque volvit : nimis quidem malum, filius cum mihi sit,

Aliorum in populum me discedere, euntem cum ipsis bobus

Viros in alienos : hoc autem pejus est, hic manentem, 220

Boves apud alienas sedentem dolores pati.

Et jam olim ad alium animosorum regum

Exivissem fugiens : (quoniam non amplius tolerabilia sunt)

Sed adhuc illum infelicem reputo, sicunde veniens

Virorum procorum profligationem domi faciat. 225

Hunc autem respondens alloquebatur prudens Ulysses :

Bubulce, quoniam neque malo neque insipienti viro similis es,

Cognoscoque ipse quod tibi prudentia in præcordia venit,

Ideo tibi dicam, & magnum jramentum jurabo :

Sciat nunc Jupiter primum Deorum, hospitalisque mensa, 230

Domusque Ulyssis inculpati ad quam perveni,

Certe te hic præsentem veniet domum Ulysses :

Tuisque oculis videbis, si volueris,

Interfici procos qui hic dominantur.

Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir : 235

Utinam quidem istuc hospes verbum perficiat Saturnius :

Cognosceres qualis mea potentia & manus sequerentur.

Sic similiter Eumæus orabat omnes Deos

Ut rediret Ulysses cordatus suam domum.

Sic hi quidem talia inter se confabulabantur. 240

Proci autem Telemacho interitumque mortemque

Parabant. At illis sinistra venit avis,

Aquila altivolans, tenebat autem trepidam columbam.

His autem Amphinomus locutus est & dixit :

O amici, haud nobis perficietur hoc consilium, 245

Telemachi cædes : sed recordemur convivii.

Sic dixit Amphinomus. Illis autem placuit sententia.

Venientes autem in domos Ulyssis divini,

- Χλαίνας μὲν κατέδιντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
 250 Οἱ δ' ἱέριον οἷς μεγάλους κ' πίονας αἶγας ;
 Ἱέριον δ' οὐκ οἶασι σιάλους κ' κοῦν ἀγαλίνῃ·
 Σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνὶ στήθεσσι· ἐν δ' ἄρα οἶον
 Κρητῆροι κερδάντο. κῆρυκα δὲ γέμει συδῶτες.
 Σίτον δ' ὅρ' ἐσπόμεν Φιλοτίμῳ ὄρχαμος ἀνδρῶν
 355 Καλοῖς ἐν καθόισιν· ἰανοχόος δὲ Μελανθίδης.
 Οἱ δ' ἐσ' ὀντιάδ' ἐτοίμα προκαίμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεια νομῶν,
 Ἐντός εὐσταδέῃ μίγαν, παρὰ λαῖνον ἐδόν·
 Διερρη αἰεκέλιον παραθείς, ἐλίγην τε τράσσειζαν·
 260 Πάρ δ' ἐτίθει σπλάγχναν μοίρας, ἐν δ' οἶον ἔχονεν
 Ἐνταυθοῖ γυνῆσσι πομπὴν ἀνδράσιν εὐνοποτάζων·
 Κερτομίας δὲ τοι αὐτὸς ἔγωγε καὶ χεῖρας ἀρίζων
 Πάντων μνηστῆρων· ἐπεὶ ἐτι δῆμιός ἐστιν
 265 Οἷός ἐστι, ἀλλ' Ὀδυσῆος· ἐμοὶ δ' ἐκτίσατο κτεῖν·
 Τρῆες δ' ἐμνηστῆρας ἐσπίχεται θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι
 Καὶ χεῖρας, ἵνα μὴ τις ἔρως κ' νῆϊκά ἐρηται.
 Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶζ ἐν χιλίσσι ρύντες
 Τηλέμαχον θαύμαζον ὃ θαρσαλίως ἀγόρευεν.
 270 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοῳ μάλιστα Εὐπαιίδιος υἱὸς,
 Καὶ χαλεπὸν περ ἔντα δεχόμεθα μῦθον Ἀχαιοὶ
 Τηλέμαχ'· μάλα δ' ἡμῖν ἀπειρήσας ἀγορεύει.
 Οὐ γὰρ Ζεὺς οἶσσε Κρονίων· τῷ κ' ἐμὴν ἡδὴ
 Παιδομαχίαν ἐν μεγάροισι, λίγην περ ἔντ' ἀγορητήν.
 275 Ὡς ἔρατ' Ἀντίνοῳ· ὃ δ' ἄρ' ἐκ ἐμπαζέτο μῦθων.
 Κύρκης δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν ἱερὴν ἐκατόμβην
 ἤεν· τοὶ δ' ἀγέροντο κερηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Ἄλοῳ ὑπὸ σκιερὸν ἐκατηέδα Λαοκλῶντος.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ὥσπερ σάπρον κρέας ἐκέρτερε κ' ἐρύσαντο,
 280 Μοίρας δαυδάμῳ δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 Πάρ δ' ἄρ' Ὀδυσῆϊ μῦθον δέξαν, οἱ πονέοντα,
 Ἴσθι ὡς αὐτοὶ περ ἐλάττανον· ὡς γὰρ ἀνὴρ
 Τηλέμαχ' φίλος υἱὸς Ὀδυσῆ' εἰσίοιο.
 Μνηστῆρας δ' ἐπάμψαν ἀγέροντες εἰς Ἀθήνησιν
 285 Λαίης ἱερᾶσιν θυμαλγίῃ· ὅρ' ἐτι μάλλον
 Δὴν ἄρας κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
 Ἦν δὲ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ ἀθιμίστα εἰδώς,
 (Κητίσιππος δ' ὄνομ' ἴσκει, Σάμῃ δ' ἐν οἰκίᾳ γαίῃ)
 Ὅς δὴ τοὶ κτεάτεσσι πεποιθὸς πατὴρ ἐοῖο,
 290 Μνάσκειτ' Ὀδυσῆ' ὃν οὐκ ἐλπίσας δάμαρτα.
 Ὅς ἴα τότε μνηστῆρσιν ἀπαρτιάσει μετ' ἡμῶν,
 Κέκλυτέ μιν μνηστῆρας ἀγέροντες, ὅρ' αὖτις ἔειπε.
 Μῦθον μὲν δὴ ξείνος ἔχει παλαι, ὡς ἐπείκει,
 Ἴσθι· οὐ γὰρ καλὸν ἀτιμῶνιν εἶδ' ἐκείνῳ

Lænas quidem deposuerunt in lectisque & sellis :
 Ipsi autem sacrificabant oves magnas & pingues capras, 250
 Sacrificabant & porcos & bovem gregariam.
 Viscera autem affantes distribuebant : & vinum
 Crateribus miscebant. Poculaque distribuebat subulcus.
 Panem autem ipsis distribuebat Philætius princeps viro-um
 Pulchris in canistris : vinum vero infundebat Melanthius 255
 Ipsi in cibos paratos appositos manus mittebant.
 Telemachus autem Ulyssæ sedere fecit astutias cogitans,
 Intra bene fundatam domum, apud lapideum limen :
 Sellam turpem apponens, parvamque mensam :
 Apposuitque viscerum partes, & insudit vinum 260
 In poculo aureo, & ad ipsum verba fecit :
 Hic nunc sedē cum viris vinum bibens :
 Convicia autem tibi ipse ego & manus arcebo
 Omnium procorum. Quoniam non publica est
 Domus hæc, sed Ulyssis : mihi autem acquisivit ille. 265
 Vos autem proci continete animum convitio
 Et manus, ut ne aliqua lis & contentio oriatur.
 Sic dixit. Illi autem omnes mordicus labra tenentes
 Telemachum admirabantur quod audacter locutus esset.
 His autem Antinous locutus est Eupikhei filius : 270
 Licet molestum feramus verbum Achivi
 Telemachi : valde autem nobis minatus loquitur.
 Non enim Jupiter sivit Saturnius : ideo ipsum jam
 Sedavissimus in domibus, canorum licet concionatorem.
 Sic dixit Antinous. Ipse autem non curabat verbum. 275
 Præcones autem per urbem Deorum sacram hecatomben
 Ducebant. Ipsi autem congregabantur comati Achivi
 Nemore sub umbratofo longe jaculantis Apollinis.
 At postquam affaverunt carnes superiores & traxerunt,
 Partibus divisis epulabantur celebri epulo. 280
 Apud autem Ulyssæ partem posuerunt qui ministrabant,
 Æqualem ut ipsi sortiti fuerant. Sic enim jusserrat
 Telemachus dilectus filius Ulyssis divini.
 Procos autem non omnino superbos sinebat Minerva
 A contumelia abstinere tristi : ut adhuc magis 285
 Intraret dolor in corde Lærtiadem Ulyssæ.
 Erat autem quidam in procis vir injusta sciens,
 (Ctesippus autem nomen erat, in Samo domum habitans)
 Qui possessionibus fretus patris sui,
 Petebat Ulyssis dudum absentis uxorem : 290
 Qui tunc procos superbos allocutus est :
 Audate me proci strenui, ut aliquid dicam.
 Partem quidem jam hospes habet dudum, sicut decet,
 Æqualem. Non enim bonum est privare neque justum

- 295 Ζεῖτους Τηλέμαχε, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
 Ἄλλ' ἄγε οἱ κ' ἐγὼ δῶ ξείνιον· ὄρεα κ' αὐτὸς
 Ἡὲ λοιστροχόῳ δῶκε γέρας, ἥ τ' ἄλλω
 Δμῶων οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆ^ς Δείοιο.
 Ὡς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα χεῖρ' παχύν,
 300 Κεῖμαλλον ἐκ καίτοιτο λαβών. ὃ δ' αἰλεύατ' Ὀδυσσεύς.
 Ἦκα παρῳκλίνας κεφαλὴν· μείδῃσι δ' θυμῷ
 Σαρδάιον μάλα τοῖον. ὃ δ' εὐδμητον βάλε τοῖχον.
 Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχ^{ος} ἠτίπασε μύθῳ,
 Κτήσιππ^{ος}, ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἴσαστο θυμῷ
 305 Οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον. αἰεύατο γὰρ βέλ^{ος} αὐτός.
 Ἦ γάρ κεν σε μίσον βάλλον ἐγχεῖ ὀξυόντι,
 Καὶ κί τοι ἀντὶ γάμοιο πατήρ τάρων ἀμειψονεύτο
 Ἐνθάδ'· τὰ μὴ τις μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ
 Φαλέτω. ἦδ' ἄν νοῖός κ' εἶδα ἔκαστα,
 310 Ἐοχλῆ τε καὶ τὰ χεῖρα· πάρος δέ τι γῆνι^{ος} ἦα.
 Ἄμ' ἔμῃσι τάδε μὲν κ' τίτλαμ' εἰσπορόωντες,
 Μήλον σραζομένων, οἶνοιο τε πινομένωιο,
 Καὶ σίτου. χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακίειν ἵνα πολλὰς
 Ἄμ' ἄγε μεκίτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμνήοντες.
 315 Εἰ δ' ἦδ' ἤδη μ' αὐτὸν κτεῖναι μνησάινετα χαλκῷ,
 Καὶ κε τὸ βουλόμεν, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη
 Τετάρτῳ ἢ τόδε αἶψα ἀεικία ἐγ^ώ ἔσχαδται,
 Ζεῖτους τε συρελίζομεν, δμῶας τε γυναῖκας
 Ῥυσάζοντας ἀεικείας κατὰ δώματα καλὰ.
 320 Ὡς ἔραβ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 Ὅψι δὲ δὴ μετίεσσε Δαματορίδης Ἀγέλα^{ος},
 Ὡ φίλοι, ἐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ρηδέντι δικαίῳ
 Ἀντιβίοις ἐπείσῃσι καδαπτόμεν^{ος} χαλεπαίνωι.
 Μῆτ' ἐτι τὸν ξεῖνον συρελίζετε, μῆτ' ἐτιν' ἄλλον
 325 Δμῶων οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆ^ς Δείοιο.
 Τηλέμαχος δέ κε μῦθον ἐγὼ κ' μντήριε ραῖν
 ἥτιν, εἰ σπῶν κεχρῖθ', αἶδοι ἀμροτέρωσιν.
 Ὅρεα μὲν ἡμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἑάλπει
 Νόστον^{τα} Ὀδυσῆα πολύφροντα ὄνδε δόμενδε,
 330 Τότ' ἔτις νέμοισι μνήμεν τ' ἦν ἰχέμεναι τε
 Μνηστῆρας κατὰ δώματ'· (ἰσπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,
 Εἰ νόστον Ὀδυσσεύς κ' ἐπὶ τρω^ν ἴκετο δῶμα)
 Νῦν δ' ἦδ' ἡδὴ τόδε δηλὸν ὅτ' ἐκίτι νόσιμός ἐστιν.
 Ἄμ' ἄγε σῇ τάδε μντρεὶ παριζόμεν^{ος} καταλέξοι,
 335 Γήμασθ' ὅσις ἄριστος ἀνὴρ κ' πλεῖστα πόρῃσιν,
 Ὅρεα σὺ μὲν χείρῃσι πατροφῖα πάντα νέμῃαι,
 Ἐδῶν κ' πίνων· ἢ δ' ἄλλε δῶμα ἵκηται.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ^{ος} πῶτονμῶντος ἀντίον ἠύδα,
 Οὐ μὰ Ζῆν' Ἀγέλας καὶ ἄλγεα πατὴρς ἐμοῖο,
 340 Ὅς περ τῆλ' Ἰθάκης ἢ ἔρδιται ἢ ἀλάληται,

Hospites Telemachi, quicumque ad has domos pervenerit. 295
 Sed age ei & ego dabo hospitale *donum* ut & ipse
 Vel balneari det munus, vel alicui alii
 Famulorum qui sunt in domibus Ulyssis divini.

Sic locutus, projecit bovis pedem manu forti,
 Jacentem ex lance capiens. Ipse autem evitavit Ulysses, 300
 Leviter inclinans caput: subrisit autem animo
 Sardanum omnino tale. Ille a. bene ædificatum percussit murum.

Ctesippum autem Telemachus increpuit verbo:
 Ctesippe, certe omnino tibi hoc utilius fuit animo.
 Non percussisti hospitem. Evitavit enim jactum ipse. 305
 Certe enim te medium percussissem lancea acuta,
 Ei tibi pro nuptiis pater sepulchrum curasset
 Hic. Quare ne quis mihi iniquitates in domo
 Ostendat. Jam enim intelligo & scio singula
 Bonaque & pejora: antea autem infans eram. 310
 Sed tamen hæc quidem etiam toleramus insipientes,
 Dum oves jugulantur, vinumque bibitur,
 Et panis. Difficile enim cohibere unum multos.
 Sed agite ne amplius mihi mala facite hostiliter affecti.
 Si vero jam me ipsum interficere cupitis ferro, 315
 Et hoc vellem, & multo utilius esset
 Mori, quam hæc semper iniqua opera videre,
 Hospites verberari, famulasque mulieres
 Vos vexantes turpiter in domibus pulchris.

Sic dixit. Illi autem omnes muti erant silentio: 320
 Tandem locutus est Damastorides Agelaus:

O amici, haud jam quisquam super dicto æquo
 Contrariis verbis carpens sæviat.
 Neque amplius hospitem verberate, neque quemquam alium
 Servorum qui sunt in domibus Ulyssis divini. 325
 Telemacho autem verbum ego & matri dicam
 Mite, si ipsorum cordi placeat amborum.
 Quandiu quidem vobis animus in pectoribus sperabat
 Rediturum Ulysssem perprudentem suam domum,
 Tandiu nihil prohibebat manereque tenerique 330
 Procos in domibus: (quoniam hoc utilius erat,
 Si rediisset Ulysses & redux venisset domum)
 Nunc autem jam hoc manifestū quod non amplius reversurus est.
 Sed age tuæ hæc matri assidens narra,
 Nubat quicumque optimus vir & plurima præbeat, 335
 Ut tu quidem gaudens paterna omnia possideas,
 Edens & bibens: illa vero in alterius domum veniat.

Illum contra Telemachus sapiens alloquebatur:
 Non per Jovem Agelaë & dolores patris mei,
 Qui alicubi longe ab Ithaca vel mortuus est vel errat, 340

- Οὔτι διατρίβω μνηστὲς γάμον· ἀλλὰ κελεύω
 Γήμασθ' ὅ κ' ἰδέσθῃ, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδασσι.
 Αἰδέομαι δ' αἰκούσαν δὸτ' ἀνέροιο δίδωαι
 Μύθεω ἀναγκαῖα, μὴ τῆτο θεὸς τελέσειεν.
- 345 "Ὡς φάτο Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δ' ἀπαλὰς Ἀθήνη
 Ἀσβίσον γέλοιον ὄρεσι, παρέσλαγγεν δ' ἰόνημα.
 Οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελῶσιν ἀλλοτρίοισιν·
 Αἰμοφόροντα δ' ὅν κ' ἔκρεα ἤδιον· ὅσας δ' ἄρα σφίον
 Δακρυόσιν πῖμπωλαντο· γόνον δ' αἶντο θυμῶς.
- 350 Τοῖσι δ' καὶ μετίεστο Θιοκλύμῃος· Διοκείδης,
 Ἄ' δυλοὶ τί κακὸν τόδ' ἀσχετὸς; νυκτὶ μὲν ὕμνω
 Εἰλυμένα κεφαλὰί τε πρόσσπατα τε νέρδε' τε γῆνα,
 Οἰμωγὴν δὲ δίδου, διδάσκοντα δ' ἀπαλὰ.
 Αἶματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι καλαὶ τε μεσόδμοι.
- 355 Εἰδῶλόν δ' ἄλλος πρόσθερον, πλεῖν δ' καὶ αὐτὴν,
 Ἰερὸν ἱερὸν ἐκδοσθε ὑπὸ ζῶον· ἡλίου δ'
 Οὐρανὸν ἐκαστοῦτε, κακὴ δ' ἐπὶ δέδωκεν ἀχλὺς.
 "Ὡς ἔραβ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῇ ἡδὺ γέλασαν.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος· Παλῦδος παῖς ἦρχ' ἀγορεύειν,
- 360 Ἀρκαίνει ξύν· νέον ἄλλοθεν εἰληλουδῶς.
 Ἀλλὰ μιν αἶψα νέος δόμος ἐκαστοῦτε θυεραῖς
 Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἰστέι τὰδε νυκτὶ ἴσκει.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θιοκλύμῃος· Διοκείδης,
 Εὐρύμαχος· οὔτι σ' ἀνέγω ἱμοὶ πομπῆας ὑπὸ δάξεν.
- 365 Εἰσὶ μοι ὀφθαλμοὶ τε καὶ ὕατα καὶ πόδες ἄμω,
 Καὶ τό· ἐν στήθεσι τετυγμῶς οὐδὲν ἀεικής·
 Τοῖς ἔξωμι θυεραῖς, ἰστέι νέος κακὸν ὕμνιν
 Ἐρχόμενον, τὸ κεν ἔτις ὑπεκρύβοι ἐδ' ἀλέαιτο
 Μνηστῆρον, οἱ δόμα κατ' ἀντιθεῖν Ὀδυσσῆος.
- 370 Ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάσασθαι.
 "Ὡς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων εὖ ταισθαίνων.
 Ἰκετο δ' εἰς Πείρασιον, ὃ μιν πρόσθερον ὑπὸ δάξεν.
 Μνηστῆρας δ' ἄρα πάντες εἰς ἀλλήλους ὀρόωντες,
 Τηλέμαχον ἐρέδιζον, ἰστέι ξείνοισι γελῶντες.
- 375 "Ὡς δὲ τις εἰπείσκει νέων ὑπερνηορέοντων,
 Τηλέμαχος, ἔτις σὺν κακοξενωτέρῃ· ἀλλ·
 Οἶον μὲν τίνα τοῦτον ἔχεις ἰστέιμας ἀλήτην,
 Σίτε καὶ οἷα κεχρημῶν· ἔδ' ἐπὶ ἔργον
 Ἐμπασιον, ἔδ' ἐπὶ βίης, ἀλλ' αὐτὸς ἀχθῆ· ἀρούρης.
- 380 Ἀλλ· δ' αὐτὴ τις ἔτος ἀνέστ' ἀντιθεῖν μαντεύειν.
 Ἀλλ' εἰ μὲν πείθοιο, τὸ κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
 Τοὺς ξείνους ἐν νῆι πολυχρησὶ βαλόντες.
 Ἐς Σικελοὺς πῖμπωλαντο, ὅθεν καὶ τοὶ ἄξιον ἄλγαι.
 "Ὡς ἔρασαν μνηστῆρας· ὁ δ' ἐκ ἱμασσοῦ μύθων.
- 385 Ἀλλ' ἀκίον πατιερα προσεδέκτο, δῆμῳ αἰεὶ
 Ὀπώτε δὴ μνηστῆρον ἀναιδέσι χεῖρας ἰστέι.

Non remoror matris nuptias : sed jubeo
Nubere cuicumque velit, adhuc *qui* plurima dona dat,
Erubescio autem nolentem à domo amovere
Oratione violenta, ne hoc Deus perficiat.

Sic dixit Telemachus. Prociis autem Pallas Minerva 345
Inextinctum risum movit, errare autem fecit mentem.

Illi autem jam maxillis ridebant alienis:
Cruentatasque jam carnes comedebant: oculique ipsorum
Lachrymis implebantur: luctumque cogitabat animus.
His autem etiam locutus est Theoclymenus divinus forma: 350

Ah miseri quodnam malum hoc patimini? nocte quidem vestra
Cooperiuntur capitaque faciesque infraque genua:
Ululatusque exarsit, lachrymantur autem genæ:
Sanguineque conpersi parietes pulchraque intertignia.
Simulachris vero plenum est vestibulum, plena vero & aula, 355
Euntibus in erebum sub tenebras. Sol autem
Ex cœlo periit, malaque incessit caligo.

Sic dixit. Illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.
His autem Eurymachus Polybi filius incepit dicere:
Desipit hospes nuper aliunde huc profectus. 360
Sed ipsum statim juvenes domo emittite foras
In forum ire: quoniam hæc nocti assimilat.

Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus divinus forma:
Eurymache non te jubeo mihi comites dare.
Sunt mihi oculique & aures & pedes ambo, 365
Et mens in pectoribus ordinata neque iniqua:
His exibe foras, quoniam intelligo malum vobis
Imminens, quod haud quisquam subterfugiat neque evitet
Procorum, qui domo in divini Ulyssis

Viros injuria afficientes injusta operamini. 370

Sic locutus, exivit domibus bene habitatis.
Ivit autem ad Piræum, qui ipsum promptus suscepit.
Proci autem omnes alternos intuentes,
Telemachum irritabant, super hospitibus ridentes.
Sic autem quidam dicebat juvenum superborum: 375

Telemache, tuis hospitibus peiores habet nemo:
Qualem istum etiam habes famelicum erronem,
Panis & vini indigentem: neque operum
Scientem, neque fortitudinis, sed nequicquam pondus terræ.
Alius autem rursus quidam hic surrexit ad vaticinandum. 380
Sed si mihi obtemperes, quod multo utilius esset:
Hospites in navim multifidam injicientes
In Siculos mittamus, unde tibi pretium inveniatur.

Sic dixerunt proci. Ille autem non curavit verbum:
Sed tacite patrem aspiciebat, expectans semper 385
Quando prociis impudentibus manus injiceret.

Ἦδ' ἐκατάντησιν θιμῶν περιμαλλία δίφρον
 Κεύρη Ἰκαρίοιο περίεργον Πηνελόπειαν,
 Ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἑκάστου μῦθον ἄκουε.
 390 Δείσαντων μὲν γὰρ τοῖ γε γελοῖοντες τετύκοντο
 Ἦδ' ὅ τε καὶ ῥωσοί, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἱέρευσαν·
 Δείσαν δ' οὐκ ἂν πως ἀχαρίστου ἄλλο γένοιτο,
 Οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε δια καὶ καρτερὸς αἶψα
 Θησίμωρα. πρότεροι γὰρ αἰεὶ μάχατόωντο.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Φ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Πηνελόπειαν τὰ τέκοντι τὸ τόξον ὁμολογᾷ ἃ αὐτῆς γάμεν.
 Ὀδυσσεύς δ' Εὐμαίῳ καὶ Φιλοτίμῳ ἐντολαῖς περὶ τῆς
 τῶν θυγῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἀφίησι τὸ βέλτερον διὰ τῆς
 πελίκου, ἄλλε τείναι τὸ τόξον μὴ δυνηθῆναι.

Φί δὲ βίον προτίθησιν αἶδλον Πηνελόπειαν.

- Τ**ῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ δια δῖηκε γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Κέρη Ἰκαρίοιο περίεργον Πηνελόπειαν,
 Τόξον μνηστήρασι θιμῶν πολὺν τε σίδερον
 Ἐν μεγάροισιν Ὀδυσσεύ, αἰθήλια, καὶ γόνυ ἄρχαν.
 5 Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσέθηκετο εἰς δόμοιο.
 Εἴλετο δ' κλιθεὶς ὑκαμψία χεὶρ παχεῖν
 Καλὴν, χαλκείην, κόπῃ δ' ἐλέφαντος ἐσθλὴν.
 Βῆ δ' ἰμῶρα θάλαμονδε συγχευόμενοις γυναιξί.
 Ἐσχατον. ἔνθα δὲ οἱ κεικλία κέτο ἀνακτῶ,
 10 Χαλκὸς τε χρυσὸς τε πολὺκμητός τε σίδερος.
 Ἐνθα δ' ἐτόξον ἔκειτο παλίντονον, ἠδὲ φάρετρα
 Ἰσθύν, πολλοὶ δ' ἔισαν φοιῶντες οἴκοι.
 Δῶκε τὰ οἱ ξείνος Λακιδάϊμοι δῶκε τυχεύσας
 Ἰρίτος Εὐρυτίδης, ἐπεικέειτο ἀθανάτοισι.
 15 Τῷ δ' ἐν Μειανίῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν,
 Οἴκῳ ἐν Ὀρτυλόχοιο δαίφρονος. ἦτοι Ὀδυσσεύς
 Ἦλθε μετὰ χρεῶν τὸ ρά οἱ πᾶς δῆμος ὄρελλε.
 Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μειανῆοι ἄνδρες ἄειραν
 Νηυσὶ πολυκλήσιν τρικέσσι ἠδὲ τεμῆας.
 20 Τῶν ἐνὶ ἐξέσῃν πολλὰν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεύς
 Παιδὸς ἰὼν. περὶ γὰρ ἦκε πατὴρ ἄλλοι τε γέροντες.
 Ἰρίτῳ αὖτ' ἱπταυὸς διζήμενος αἰ οἱ ὄλοντο,
 Δώδεκα θύλειαι, ἰσθὶ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί,
 Αἱ δὲ οἱ καὶ ἱσπετα εὐνῶν καὶ μοῖρα γέγοντα,
 25 Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον
 Φῶθ' Ἠρακλῆα, μεγάλων ἐπείσορεν ἔργων,
 Ὅς μιν ξεῖνον ἰόντα κατέκτανεν ἔνι οἴκῳ.

E regione autem cubiculi ponens pulchram sellam
 Filia Icarii prudens Penelope ,
 Virorum in domibus uniuscujusque verbum audiebat.
 Prandium quidem ridentes parabant 390
 Suave & lautum , quia admodum multa mactarant :
Ille vero cœna nequaquam minus grata alia fieri posset ,
 Qualem scilicet mox erat Dea & fortis vir
 Facturus, Priores enim iniqua machinati fuerant.

ARGUMENTUM LIBRI XXI. ODYSSEÆ
 HOMERI.

Penelope tendenti arcum pollicetur sui conjugium. Ulysses
 autem Eumæo & Philœtio mandans de januarum custo-
 dia , ipse mittit sagittam per annulos , alio tendere arcum non
 valente.

Φ. Arcum proponit certamen Penelope.

Ipsi autem in mentem posuit Dea cœlia Minerva
 Filia Icarii prudenti Penelopæ ,
 Arcum procis ponere canumque ferrum
 In ædibus Ulyssis, certamina , & cædis principium.
 Scalam autem altam ascendit suæ domus :
 Accepitque clavem bene flexam manu crassa 9
 Pulchram , æream , manubrium autem eboris inerat :
 Perrexit autem ire ad thalamum cum ministrantibus mulieribus.
 Ultimum. Illic autem ei thesauri jacebant regis ,
 Æsque aurumque multique laboris ferrum. 10
 Ibi arcus jacebat reflexus , & pharetra
 Sagittifera , multæ autem inerant lethiferæ sagittæ :
 Dona quæ ei hospes Lacedæmone dederat congressus
 Iphitus Eurytides , similis immortalibus.
 Hi autem in Messena occurrerunt alter alteri , 15
 Domo in Ortilochi cordati. Cæterum Ulysses
 Ivit ad debitum quod ei universus populus debebat :
 Oves enim ex Itacha Messenii viri extulerant
 Navibus compactis trecentas , & pastores.
 Horum gratia legationem multam viam venit Ulysses 20
 Parvulus. Miserat enim pater aliique senes.
 Iphitus contra equas quærens quæ ei perierant ,
 Duodecim forminx , sub *iisque* multi patientes operum ,
 Quæ ei & postea cædes & fatum factæ sunt ,
 Postquam ad Jovis filium pervenit magnanimum 25
 Virum Herculem , magnorum authorem operum ,
 Qui ipsum hospitem interfecit domi suæ :

- Σχέτλι·, εἰς δὲ θεῶν ὄσιν ἠδίστατ', οὐδὲ τράπωζαν
 τὴν δὴ οἱ παρίδμεν· ἴσμεντα ἢ πέρις καὶ αὐτόν·
- 30 Ἰππας δ' αὐτὸς ἔχε χειτερώνας ἐν μεγάροισι.
 Τὰς ἱρίων Ὀδυσῆϊ συνήντητο· δῶκε δὲ τόξον,
 τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἱέροις μέγας Εὐρυτο·, αὐτὰρ ὁ παῖδ'
 Κάλλιω· ὑποθήσκων ἐν δαίμασιν ὑψηλοῖσιν.
 Τῷ δ' Ὀδυσσεύς ξίφος ὀξύ καὶ ἀλκιμον ἔγχος ἰδαιεῖ,
- 35 Ἀρχὴν ξειποσύνης περσικίδε·. οὐδὲ τραπέζην
 Γνώστην ἀλλήλων. πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἴαμενεν
 Ἰρίτην Εὐρυτιδὴν, ἰωκίεικλον ἀθανάτοισιν,
 Ὃς οἱ τόξον ἰδαιεῖ. τὸ δ' ἴσμεν δι· Ὀδυσσεύς
 Ἐρχόμεν· πόλεμόνδε μελαινάων ἰωὶ νῶν
- 40 Ἦριτ', ἀλλ' αὐτὴ μνήμη ξείνοιο εἰλοιο
 Κίσκετ' ἐν μεγάροισι· φόρει δὲ μιν ἥς ἰωὶ γαίης.
 Ἦσ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀρίκτο διὰ γυναικῶν,
 Οὐδέν τε δρῦνον προσεήστατο, τὸν ποτε τέκτων
 Εἴσεν ἰαίσαμνος, καὶ ἰωὶ γάδμην ἴδυνεν,
- 45 Ἐν ἢ γάδμους ἄσσε, θύρας δ' ἰαίδμεν φαινὰς·
 Αὐτίκ' ἄρ' ἦ γ' ἱμάντα θεῶς ἀπέλυσε κοράνι,
 Ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, θυρίων δ' ἀνέκωπτιν ὀχῆας
 Ἄντα τιτυσκομένη. τὰ δ' ἀνέβραχεν ἴσθε ταῦρος
 Βοσκήμεν· λεμῶνι· τόσ' ἴδραχε καλά θύρετρα
- 50 Πληγίνα κληῖδι, πινάδμεναι δὲ οἱ ὄνα.
 Ἦσ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδε· βῆ, ἔνθα ἢ χηλοὶ
 Ἔστασαν, ἐν δ' ἄρα τῇσι θυάδεα ἱμάτα κίτα.
 Ἐνδιν ὀρεξαμένη ὑπὸ πασάκι αἶνυτο τόξον
 Αὐτὴ γαρυτῷ, ὃς οἱ περικύτο φαεινός.
- 55 Ἐξομένη δὲ, κατ' αὐτὴ εἰλοιο ἰωὶ γούτασι θῦσα,
 Κλαίει μάλα λυγρῶς· ἐκ δ' ἦρε τόξον ἀνακτ·.
 Ἦσ' ἰωὶ ἐν τάρβῃ πολυδακρύτοιο γόοιο,
 Βῆ ῥ' ἱμῶν μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς,
 Τόξον ἔχουσιν ἐν χειρὶ παλίντενον, ἠδὲ φαιρῆν
- 60 Ἰοδόεον· πολλοὶ δ' ἔνισαν σοφόντες ὄισοι.
 Τῷ δ' ἄρ' αἶμ' ἀμείψωλοι φέρον ὄγκιον, ἔνθα σίδηρ·
 Κεῖτε πολὺς καὶ χαλκός, αἰθλια τοῖο ἀνακτος.
 Ἦσ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀρίκτο διὰ γυναικῶν,
 Στὰ ῥα παρὰ γάδμην τέχε· πύκα πωπτοῖο,
- 65 Ἄντα παριάνον σχομένη λιπαρὰ κηρόδινα·
 Ἀμείψωλ· δ' ἄρα οἱ κισθὴν ἐκάτιρθε παρῆν.
 Αὐτίκα δὲ μνηστῆροι μετὰ νῦδα, καὶ φάτο μῦθον,
 Κέλνυτε μεν μνηστῆρας ἀγήνορες, οἱ τὸδε δαῖμα
 Ἐχράστ' ἰδόμεν καὶ πινόμεν ἱμῶν αἰεὶ
- 70 Ἄνδρες ὑπὸ χερσὶν πολλὸν χρόνον, εἰς τίη' ἄλλαν
 Μῦθον ποιήσαδά γε ἰαίχεσιν ἰδύαδά γε,
 Ἀλλ' ἱμὶ ἱμῶν γῆμαθ' ἰδύαδά γε γυναικα.
 Ἀλλ' ἐγὼ μνηστῆρας, ἰωὶ τὰδε φαίνοτ' αἰδμεν.

Improbus, neque Deorum vocem reveritus, neque mensam
 Illam quam ei apposuit: postea autem occidit & ipsum:
 Equas autem ipse tenuit fortes unguis in ædibus. 30
 Quas quærens Ulyssi occurrit: dedit autem arcum,
 Quem antea quidem portaverat magnus Eurytus, at hic filio
 Reliquerat moriens in domibus altis.
 Illi autem Ulysses ensem acutum & fortem lanceam dedit,
 Principium hospitii necessarii. Neque in mensa 35
 Cogniti sunt inter se. Ante enim Jovis filius interfecit
 Iphitum Eurytidem, similem immortalibus,
 Qui ei arcum dederat. Hunc autem nondum diu Ulysses
 Proficiscens ad bellum nigris in navibus
 Acceperat, sed ibi monumentum hospitii dilecti 40
 Jacebat in ædibus, gestaverat autem sua in terra.
 Ipsa autem quando jam in thalamum pervenit divina mulierum,
 Limenque quernum ascendit, quod quondam faber
 Poliverat scire, & ad normam direxerat,
 Inque eo postes aptaverat, januas autem imposnerat splendidas: 45
 Statim hæc lorum velociter absolvit annulo,
 Clavemque immisit, & forium repulit pessulos
 Recta collineans. Quæ resonuerunt velut taurus
 Pascens prato: tantum sonuerunt pulchræ portæ
 Percussæ clavi, apertæque sunt ei ocyus. 50
 Ipsa in alta tabulata ivit, illic autem capsæ
 Stabant, in quibus odoriferæ vestes jacebant.
 Inde manus porrigens à clavo accepit arcum
 Cum ipsa vagina, quæ ei circumdata erat lucida.
 Sedens autem, propriis genibus eum imponens 55
 Flebat admodum stridule: eximebatque arcum regis.
 Ac postquam satiata est lacrymis abundante lucta,
 Perrexit ire in domum ad procos superbos,
 Arcum tenens in manu remissum, & pſaretram
 Sagittiferam: multæ autem iuerant lethiferæ sagittæ. 60
 Ei autem simul ancillæ portabant corbem, ubi ferrum
 Jacebat multum & æs, certamina regis.
 Quando autem jam ad procos pervenit divina mulierum,
 Sterit apud postem domus fabrefactæ,
 Genis obtendens tenuia redimicula: 65
 Ancilla autem ei casta utrinque astitit.
 Statim autem proci locuta est, & dixit verbum:
 Audite proci superbi, qui hanc domum
 Premitis comedendo & bibendo assidue semper
 Viro absente multo tempore, neque ullum alium 70
 Seditionis facere prætextum potuistis,
 Sed me cupientes ducere facereque uxorem.
 Sed agite proci, quoniam hæc apparet certamen.

Ponam enim magnum arcum Ulyssis divini :
 Quicumque autem facillime intenderit arcum in manibus, 75
 Et jaculabitur per annulos duodecim omnes,
 Hunc simul sequat, linquens hanc domum
 Maritalem, pulchram, plenam victu,
 Cujus aliquando recordaturam me puto vel in somnio.
 Sic dixit : & Eumæum jussit divinum subulcum 80
 Arcum procis ponere canumque ferrum.
 Lactymans autem Eumæus accepit, & deposuit.
 Flebat etiam bubulcus alibi, postquam vidit arcum regis.
 Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & profatus est :
 Stulti rustici, diecularia cogitantes, 85
 Ah miseri, cur lacrymas funditis, & mulieri
 Animum in pectoribus movetis? cui etiam alias
 Jacet in doloribus animus, postquam dilectum perdidit maritum.
 Sed tacite comedite sedentes, vel foras
 Flete egressi, arcus hic relinquentes, 90
 Procis certamen difficile. Non enim puto
 Facile hunc arcum positum tendi.
 Nunc enim quisquam adest talis vir in his omnibus
 Qualis Ulysses erat. Ego enim eum ipse vidi :
 (Etenim memor sum) puer autem parvus eram. 95
 Sic dixit. Ipsi nempe animus in pectoribus sperabat
 Se arcum tensurum, jaculaturumque per ferrum.
 Et quidem sagittam primus gustaturus erat
 Ex manibus Ulyssis inculpati, quæ aliquando contumelia affecerat
 Sedens in domo, incitaratque omnes socios. 100
 His autem & dixit sacra vis Telemachi :
 O boni, certe valde me Jupiter dementem reddidit Saturnius.
 Mater quidem mihi ait dilecta, prudens ut ut sit,
 Se alium simul sequuturam, linquens hanc domum :
 At ego rideo & delector insano animo. 105
 Sed agite proci, quoniam hoc apparet certamen,
 Qualis nunc non est mulier in Achaica terra,
 Neque Pyli sacrae, neque Argi, neque Mycenæ,
 Neque ipsius Ithacæ, neque Epiri nigræ.
 Et quidem ipsi hoc scitis : quid me oportet matrem laudare? 110
 Sed agite ne tergiversationibus rem differte, neque amplius arcus
 Diu aversamini tensionem, ut sciamus.
 Et quidem ipse ego hunc arcum experiar :
 Si autem tenderem, perjaculaterque ferrum,
 Non mihi dolenti has domos veneranda mater 115
 Linqueret cum alio iens, cum ego retro relinqueret,
 Valens jam patris brabea pulchra obtinere.
 Dixit, & ab humeris lænam posuit purpuream,
 Erectus surgens : ensēque acutum deposuit ab humeris.

- 120 Πρώτον μὲν πελέκτας ᾤσθη, διὰ τάρσῳ ὀρύζας
 Πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ σάδμην ἵστυεν·
 Ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔταξε. τάρσῳ δ' ἔλε πάντας, ἰδόντας
 Ὡς εὐκόσμως ᾤσθη. τάρσῳ δ' ἔπαυον ὀπώσσει.
 Στῆ δ' ἄρ' ἔω' οὐδὸν ἰών, καὶ τόξου πυρήτιζεν·
- 125 Τελες μὲν μιν πελέμιζεν, ἐρύσσειναι μεναιόντων,
 Τρις δὲ μεθ' ἡκε βίης, ἐπιελκόμενῳ τόχῃ θυμῷ,
 Νευρὴν ἐντανύουσιν, διόιστύουσιν τε σιδήρου.
 Καὶ νύ κε δὴ ῥ' ἐτάνυσσε βίη τοτῆταρτον ἀνέλκων,
 Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνένευε, καὶ ἰσχεύον ἰερόν περ.
- 130 Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε ἱερὴ ἱς Τηλεμάχῳ,
 ὦ πόποι, ἢ καὶ ἔσπειτα κακὸς τ' ἴσομαι καὶ ἄκιμος,
 Ἡ νῦν εἰς εἰμι, καὶ οὕτω χερσὶ πῶποισα
 Ἄνδρ' ἀπαμύνομαι, ὅτι τις πρότιρ' ἁλῆπτήν.
 Ἄλλ' ἀγέθ', οὔτερ ἐμὸν βίη προσηρίστροι ἔσε,
- 135 Τόξῳ πυρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν αἶθλον.
 Ὡς εἰπὼν, τόξον μὲν δῶπ' ἰο δῆκε χαμαΐζε,
 Κλίνας κολλητῆσιν εὐξέσσης σανίδεσσιν·
 Αὐτὸ δ' ὠκύ βέλ' καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.
 Ἀψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζ' ἐπὶ θρόνῳ ἐνθεν ἀνίστα.
- 140 Τούτῳ δ' Ἀντίνοος μετῆκε Εὐπείδῃ υἱὸς,
 Ὀϊνοσθ' ἐξέειπε ἐπιδίδεα πάντες ἑταῖροι,
 Ἀρξάμενοι τῷ χάρῳ ὅθεν τέ περ οἶνοχοοῦσι.
 Ὡς ἔρατ' Ἀντίνοῳ. τούτῳ δ' ἐπώνδασε μῦθ' ὅς·
 Λεώδης ἢ πρῶτος ἀνίστατο Οἶνωος υἱὸς,
- 145 Ὁ σπρὶ θυοσκῷ ἔσκε, παρὰ κρητῆρα ἢ καλὸν
 Ἰξε μυχοίκατος αἰεὶ. ἀτασθαλίᾳ δέ οἱ οἶον
 Ἐχθραὶ ἔταν, πᾶσι δὲ νεμέσσα μνηστῆροισιν.
 Ὅς ῥα τότε πρῶτ' ὅσον λαβὲ καὶ βέλος ὠκύ·
 Στῆ δ' ἄρ' ἔω' ἄδ' ἰών, καὶ τόξῳ πυρήτιζεν.
- 150 Οὐδὲ μιν ἐντάτυσε. πρὶν γὰρ κάμῃ χεῖρας ἀτέλκων,
 Ἀτρίστας, ἀπαλάς. μετὰ ἢ μνηστῆροισιν ἔειπεν,
 ὦ εἰλοι, ἔ μιν ἔγωγε τανύω· λαβίτω ἢ καὶ ἄλλ' ὅς·
 Πολλὰς γὰρ τόδε τόξον ἀριστείας κικαδῆσσι
 Θυμῷ καὶ ψυχῇ. ἔσταιν πολὺ φέρτερόν ἐστι
- 155 Τειδῶνδ' ἢ ζῶοντασ' ἀμαρτεῖν ἔθ' ἔνεα· αἰεὶ
 Ἐνθάδ' ὀμιλέμεν ποτιδύμενοι ἡματα πάντα.
 Νῦν μὲν τις καὶ ἔλπει· ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ μῦθοισι
 Γῆμαί Πηνελόπειαν Ὀδυσσῆα παράκοιτιν·
 Αὐτὰρ ἔσθ' ὅσον τόξῳ πυρήσεται, ἠδὲ ἰδῆται,
- 160 Ἄλλην δὲ τιν' ἔσπειτα Ἀχαιῶδων εὐπένων
 Μνάσθω ἐέδοισιν διζήμεν'· ἢ δὲ καὶ ἔσπειτα
 Γῆμαι' ὅς κεν πλῆστα πόροι καὶ μόρσιμ' ἔλθοι·
 Ὡς ἄρ' ἐρώνησιν, καὶ δῶπ' ἰο τόξον ἔδθηκε,
 Κλίνας κολλητῆσιν εὐξέσσης σανίδεσσιν,
 εἰς αὐτὸ δ' ὠκύ βέλ' καλῇ προσέκλινε κορώνῃ·

Prius quidem bipennes statuit, scrobem fodiens 120
 Omnibus unam longam, & ad amussim direxit:
 Circumque terram addensavit. Stupor autem cepit omnes, videntes
 Quam rite statuerat. Antea autem nunquam viderat.
 Stetit autem in limen iens, & arcum tentavit:
 Ter quidem ipsum permoverat, trahere cupiens, 125
 Terque remiserat de vi, sperans hoc animo,
 Se nervum tensurum, jaculaturumque per ferrum.
 Et sane retendisset vi quarto attrahens,
 Sed Ulysses abnuit, & tenuit cupientem licet.

His autem rursus locuta est magna vis Telemachi: 130
 O boni, aut etiam postea malusque ero & ignavus,
 Aut junior sum, & nondum manibus confido
 Virum propulsare, quando aliquis prior molestus sit.
 Sed agite, qui me viribus potiores estis,
 Arcum tentate, & perficiamus certamen. 135

Sic locutus, arcum quidem à se posuit humi,
 Acclinans conglutinati politis tabulis:
 Illic autem citum telum pulchro acclinavit capiti.
 Retro autem iterum sedit in sede unde surrexerat.

His autem Antinous locutus est Euphœi filius: 140
 Surgite ordine *inde* à dextris omnes socii,
 Incipientes à loco unde vinum ministratur.

Sic dixit Antinous. Illis autem placuit sermo.
 Liodes autem primus surrexit Ænœpî filius,
 Qui ipsis vates erat, apud autem cratera pulchrum 145
 Sedebat intus semper. Improbitates autem ei soli
 Inimicæ erant, omnibus autem succensebat prociis.
 Qui tunc primus arcum accepit & telum velox:
 Stetit autem in limen iens, & in arcu periculum faciebat.
 Neque ipsum intendit: prius enim doluit manus attrahens, 150
 Patum tritas, teneras. Prociisque dixit:

O amici, non quidem ego intendo: capiat autem & alius.
 Multos enim hic arcus optimos privabit
 Animo & anima. Quoniam multo melius est
 Mori, quam vivos *illo* excidere cujus gratia semper 155
 Hic versamur expectantes dies omnes.
 Nunc quidem aliquis & sperat in mente & cupit
 Ducere Penelopen Ulyssis uxorem:
 At postquam arcum tentaverit, & viderit,
 Aliam jam aliquam postea Græcarum bene indutarum 160
 Ambiat dotibus quærens: hæc autem postea
 Nubat qui plurima dederit & fatalis venerit.

Sic dixit, & à se arcum posuit,
 Acclinans conglutinati politis tabulis,
 Illic autem citam sagittam pulchro acclinavit capiti: 165

- Ἄψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζει' ἰσὶ θρόνῳ ἔρδεν ἀνέστη.
 Ἀντίνοῦ δ' ἐνέπαιται, ἵπῳ τ' ἱερατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
 Λειῶδες, πῶν σε ἱπῶν εὐζην ἔρκος ὀδόνταν,
 Δεινόν τ' ἀργαλίον τε; νεμεσιῶμαί δέ τ' ἀκέων,
 170 Εἰ δὲ τὴν γὰρ τόξον ἀριστὰς κεκαδήσου
 Θυμῆ κ' ψυχῆς· ἰσὶ κ' δύνασθαι σὺ ταύρουται.
 Οὐ γὰρ τοι σέ γε τοῖον ἐγνέματο πότμα μήτηρ
 Οἶόν τε ρυτῆρα βίῃ τ' ἔλθαι κ' οἰσῶν.
 Ἄλλ' ἄλλοι ταυόσουςι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.
 175 Ὡς εἶπτο· καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον αἰσάολον αἰγῶν.
 Ἄρρη δὲ πῦρ κῶν ἐνὶ μεγάροισι Μελαρθεῖν,
 Παρ' ἧ τίθει διέρειν τε μέγαν κ' κῶας ἱπῶν αὐτοῦ,
 Ἐκ δὲ εἶπτο· ἐνίκαι μέγαν προχὼν ἔνδον ἰόντῳ,
 Ὅρεα νέοι θάλασσοντες, ἐπιχρίοντες αἰοιοῖ,
 180 Τόξῃ πυρῶμασθα, καὶ ἐκτελείσασθαι ἔνδον.
 Ὡς εἶπ'· ὁ δ' αἰψ' ἀνέκασε Μελάνθιο ἀκάματον πῦρ.
 Παρ' δὲ εἶρῃν διέρειν θάκεν κ' κῶας ἱπῶν αὐτῆς,
 Ἐκ δὲ εἶπτο· ἐνίκαι μέγαν προχὼν ἔνδον ἰόντῳ,
 Τὰ ρα νέοι θάλασσοντες ἱπυρῶντ'· ἐδ' ἰδύναντο
 185 Ἐνταύθασιν, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδιδυίης ἦσαν.
 Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἱπυρῶν καὶ Εὐρύμαχ'· Διοκίδης,
 Ἀρχοὶ μνηστῆρων· ἀριτῇ δ' ἴσαν ἔξοχ' ἄεσσοι.
 Τὰ δ' ἐξ οἴκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἅμ' ἅμω
 Βεκκόλῳ ἠδὲ συρορῶς Ὀδυσσῇ· Διόιοι.
 190 Ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τὴν δόμῃ ἤλυθε δι' Ὀδυσσεύς.
 Ἄλ' ὅτε δὲ ῥ' ἐκτὸς θυρίαν ἴσαν ἠδὲ καὶ αὐλῆς,
 Φθιγγῆς ἀμύρος σφ' ἰστίσσι περσυνύδα μυιλήσιοι,
 Βουκόλες κ' σὺ συρορῶς, ἱπῶν τί κα μνηστῆραι,
 Ἡ' αὐτὸς κεύθε; ράδῃ δέ με θυμὸς ἀνῶγει.
 195 Πῶός κ' εἶτ' Ὀδυσσῇ ἀμυνέμεν, εἰ ποθεν ἔλθοι
 Ὡδὲ μάλ' ἔξαπίνης, καὶ τις θεὸς αὐτὸν ἐνέκη;
 ἦεν μνηστῆροισιν ἀμύνοντ', ἢ Ὀδυσσῇ;
 Εἵπωθα ὅπως ὑμῶας κρυδίῳ θυμὸς τι καλεῖται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βροτῶν ἐπιβηκόλῳ ἀνὴρ,
 200 Ζεῦ πάτερ, αἰ γὰρ τὴν τελευτήσας ἔλθοι,
 Ὡς ἔλθοι μὲν κινέῳ ἀνὴρ, ἀγᾶροι δὲ εἰ δαίμων,
 Γνοίης χ' οἴη ἔμψ δύναμις κ' χεῖρας ἱππονται.
 Ὡς δ' αὖτως Εὐμαιῶν ἱπυρῶντο πᾶσι Διοῖσι
 Νεσῆσθαι Ὀδυσσῆα πολύφροντα ὅνδε δόμονδε.
 205 Αὐτὰρ ἰστίδῃ τῶν γε νόον κρυπτὴν ἀνέγνω,
 Ἐξ αὐτῆς σφ' ἰστίσιν ἀμυνέμεν· περσυνύδα,
 ἔνδον μὲν δὲ ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ· κακὰ πολλὰ μογῆσας,
 Ἠλυθὼν εἰκοσὶ ἔπει εἰς πατρίδα γαίαν.
 Γηγάσκα δ' ὥς σφῶν ἔλδομαρτοισιν ἰκάνω
 210 Οἰοῖσι δμῶων· ἤψ' δ' ἄλλων κ' τιυ ἀκουσα
 Εὐξάμενός ἐμὲ αὖτις ὑπὸ τρωσιν οἴκαδ' ἰκίεσθαι.

Retro autem iterum sedit in sede unde surrexerat.

Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & prolocutus est:

Liodes, quale tibi verbum fugit septuagintium,

Graveque molestumque? succenseo autem tibi audiens,

Si scilicet hic arcus optimates privabit

176

Animo & anima: quoniam non *potes* tu intendere.

Non enim te talem genuit alma mater

Ut tensor arcusque esses & sagittarum:

Sed alii tendent mox proci inclyti.

Sic dixit: & hortatus est Melanthium custodem caprarum: 175

Age jam ignem accende in ædibus Melantheu,

Juxtaque pone sellamque magnam & pelles in ipsa,

Effer autem adipis magnum orbem *de illo* qui intus est,

Ut juvenes calefacientes, ungentes pingui,

Arcus periculum faciamus, & perficiamus certamen.

180

Sic dixit. Statimque accendit Melanthius magnum ignem,

Juxtaque ferens sellam posuit & pellem super ipsam,

Et adipis extulit magnum orbem *de illo* qui intus erat,

Eo juvenes calefacientes periculum faciebant: neque poterant

Tendere, multum enim virium expertes erant.

185

Antinous autem adhuc abstinebat & Eurymachus divinus,

Principes procorum: virtute autem erant facile optimi.

Illi vero ex domo iverunt simul ambo

Bubulcus & subulcus Ulyssis divini:

Ipsæ autem post hos domo exivit diu Ulysses.

190

Sed quando extra januas erant & atrium,

Loquens ipsos verbis allocutus est suavis:

Bubulce & tu subulce, verbum aliquod dicam,

An celem? dicere autem me animus jubet.

Quales effectis ad Ulyssis auxiliandum, sicunde veniat

195

Sic valde repente, & aliquis Deus ipsum afferat?

Num procis auxiliaremini, an Ulyssis?

Dicite quomodo vos cor animusque jubet.

Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir:

Jupiter pater, utinam hoc perficias votum,

200

Ut veniat quidem ille vir, ducatque eum Deus,

Cognoscetes qualis mea potentia & manus sequerentur.

Similiter Eumæus precabatur omnes Deos,

Ut rediret Ulysses prudens suam domum.

At postquam horum mentem veram cognovit,

205

Iterum ipsos verbis excipiens allocutus est:

Intus quidem jam hic ipse ego: mala multa passus,

Veni vigesimo anno in patriam terram.

Cognosco autem quod vobis cupientibus veni

Solis servorum: aliorum autem haud quemquam audivi

210

Optantem me iterum reducem domum venire.

Odyssea.

R r

Vobis autem sicut erit, veritatem dicam :
 Si sub me Deus domuerit procos superbos,
 Dabo ambobus uxores, & possessiones præbebo,
 Domosque prope me ædificatas : & mihi postea 215
 Telemachi sociique fratresque eritis.
 Age vero jam & signum manifestum aliud quoddam ostendam,
 (Ut me bene cognoscatis, credatisque in animo)
 Cicatricem quam quondam mihi sus infixit albo dente,
 Ad Parnasum profecto cum filiis Autolyçi. 220
 Sic locutus, pannos magna separavit à cicatrice.
 Illi autem postquam inspexerunt, beneque cognoverunt singula,
 Fleverunt scilicet circa Ulyssem prudentem manus jacentes,
 Et osculati sunt amplectentes caputque & humeros :
 Eodem modo Ulysses capita & manus osculatus est. 225
 Et sane flentibus occidisset lumen solis,
 Nisi Ulysses ipse prohibuisset, locutusque fuisset :
 Cessate à fletu luctuque : ne quis videat
 Egredius domo, atque dicat intus.
 Sed alter alterum expectantes intrate, neque simul omnes : 230
 Primus ego, post autem vos. At hoc signum fiat :
 Alii enim omnes quicumque proci superbi,
 Non sinent mihi dari arcum & pharetram :
 Sed tu divine Eumæe ferens per domos arcum,
 In manibus mihi ponito : dicitoque mulieribus 235
 Claudant domus januas firmiter compactas.
 Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat
 Virorum nostris in septis, nequaquam foras
 Prodeant, sed illic quiete sint apud opus.
 Tibi autem Philætie divine fores mando atrii 240
 Claudas clavi, cito autem ligamen apponas.
 Sic dicens, intravit domos bene habitatas.
 Sedit postea in sella iens unde surrexerat.
 Tum etiam famuli ingressi sunt divini Ulyssis.
 Eurymachus autem jam arcum in manibus versabat, 245
 Calefaciens hinc & hinc splendore ignis : sed ipsum neque sic
 Tendere potuit. Valde autem suspiravit glorioso corde :
 Suspiransque locutus est, verbumque dixit, & prolocutus est :
 Eheu, certe mihi dolor de me ipso & de omnibus.
 Non uuptias tantum desleo, mæstus licet 250
 (Sunt & aliæ multæ Achivæ, & in ipsa
 Cincta mari Ithaca, & aliis urbibus)
 Sed si nempe tantum viribus inferiores sumus
 Divino Ulysse, ut non possimus tendere
 Arcum. Opprobrium est & posteris auditu. 255
 Hunc autem rursus Antinous allocutus est Eupithei filius :
 Eurymache, non sic erit : intelligis autem & ipse.

- Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἰορτὴ τοῦ θεοῦ
 Ἀγνὴ· τίς δὲ καὶ τόξα τιταίνοντ'· ἀλλὰ ἔκκλει
 260 Κατ'ἄντ'. ἀτὰρ πελίκιός γε καὶ εἰ καὶ εἰσὶν ἀσπαιτὰς
 Ἑσάμην, καὶ μὲν γὰρ τί' ἀναιρήσονται οἷον,
 Ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδων Ὀδυσῆος.
 Ἀλλ' ἄγχιτ' εἰνοχόῃ μὲν ἰσαρξάδων διασάσιν,
 Ὅρρε σπείσαντες καταδείδιον ἀγκύλα τόξα·
 265 Ἦσθην δὲ κέλευθε Μελάνδιον αἰσώλον αἰγῶν
 Αἴγας ἄγειν αἰ παῖσι μὲν ἔξοχοι αἰσολίοισιν,
 Ὅρ' ἰσὶ μῆρια δίντες Ἀσώλῳ κλυτοτόξῳ,
 Τόξα περὶ μισθὰ, καὶ ἐκτελέων ἀνδρῶν.
 Ὡς ἔρατ' Ἀντίνοος τοῖσιν δ' ἰσπίνδαν μῦθον.
 270 Τοῖσι δ' κήρυκες μὲν ὕδωρ ἰσὶ χεῖρας ἔχονταν,
 Κούρῃ δὲ κρητῆρας ἰσπείσαντο ποτοῖο.
 Νόμισαν δ' ἄρα πᾶσιν ἰσαρξάμην διασάσιν.
 Οἱ δ' ἰσπὶ ἐν σπείσαντ' ἰσπὶόν θ' ὅσιν ἦθελε θυμὸς,
 Τοῖσδε δουλοεργίαν μετῆρ πολὺμητις Ὀδυσσεύς,
 275 Κέκλυτέ μιν μνηστῆρας ἀγακλειτῆς βασιλείης,
 Ὅρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Εὐρύμαχον δ' μάστιγα καὶ Ἀντίνοον θροαιδῆ
 Λίσσομ', ἰσπὶ καὶ τῆτο ἔπ' κατὰ μοῖραν ἰσπεί.
 Νῦν μιν παῦσαι τόξον, ἰσπιντῆραι δὲ θεοῖσιν.
 280 Ἦσθην δὲ θεὸς δώσει κράτος καὶ ἐδίλυσιν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι δοτε τόξον εὖξοον, ὅρα μὲν ὕμῃν
 Χειρῶν καὶ σθένος περὶ πόρῃσι, εἰ μοι ἔτ' ἐστὶν
 Ἴς ἐν πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμματοῖσι μέλειον,
 Ἥ' ἦδ' μοι ὕλασεν ἄλῃ τ' ἀκομισίῃ τε.
 285 Ὡς ἔρατ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερβιάως νημίσσαν,
 Δείσαντες μὴ τόξον εὖξοον ἐνταυύσειν.
 Ἀντίνοος δ' ἐνένιωσεν, ἴσως τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
 Ἄ' δὲ καὶ ξύνων, ἐνὶ τοῖς ἐρίεσσι καὶ ἡβαιαί.
 Οὐκ ἀγαπᾷς ὅθ' ἔκκλει ὑπερβιάλοισι μὲν ἡμῖν
 290 Δείνεται; καὶ τίς δαίμων ἀμείρδαι, αὐτὰρ ἀκούεις
 Μῦθων ἡμετέρων καὶ ῥήσι; καὶ τίς ἄλλος
 Ἡμετέρων μῦθων ξύνος καὶ πτωχὸς αἰκεί.
 Οἷός σε τρώει μελινδῆς, ὅσιν καὶ ἄλλος
 Βλάπτει, ὅς σε μιν χανδὸν ἔλη, μηδ' αἰσῖμα σπίνῃ.
 295 Οἷόν καὶ κένταυρον ἀγακλυτὸν Ἑυρυτίωνα
 Ἄσιν ἐν μεγάρῳ μεγαθύμῳ Πειριθόοιο,
 Ἐξ Λαπίδας ἐλθόντ'. ὁ δ' ἰσπὶ φρένας ἄσιν οἶον,
 Μαινόμενος καὶ ἔρξε δόμον κατὰ Πειριθόοιο.
 Ἡρώας δ' ἄχ' ἔλε, δὲ ἐκ περὶ θυμὸν δὲ δύραζε
 300 Ἐλκεν ἀναιδῆς, ἀπ' ἔατα νηλεὲς χαλκῷ
 Ῥῖνας τ' ἀμύσαντες. ὁ δ' ἔρξε φρένας ἄσιν ἀσπαιτῆς,
 Ἦσαν ἦν ἄσιν ὀχέων αἰσπέρων θυμῷ,
 Ἐξ κένταυροισι καὶ ἀνδράσι νεικῷ ἐτύχθη,

Nunc quidem enim in populo festum Dei
 Sanctum : quis arcus tendat ? sed quieti
 Deponite. At bipennes etiam si sinamus omnes 260
 Stare, haud equidem quemquam sublaturum puto,
 Venientem in domum Laërtiadæ Ulyssis.
 Sed agite : pincerna quidem incipiat poculis,
 Ut libantes deponamus curvos arcus :
 Mane autem jubete Melanthium custodem caprarum 265
 Capras ducere, quæ in omnibus excellentissimæ sunt gregibus,
 Ut femoribus impositis Apollini inclyto arcu,
 In arcu periculum faciamus, & perficiamus certamen.
 Sic dixit Antinous. Illis autem placuit sermo.
 Eisque præcones quidem aquam in manus fuderunt, 270
 Juvenes autem crateras coronaverunt potu :
 Diviserunt autem omnibus incipientes poculis.
 Hi autem postquam libarunt, biberuntq; quantum voluit animus,
 Eos dolos cogitans allocutus est prudens Ulysses :
 Audite me proci inclytæ reginæ, 275
 Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
 Eurymachum autem maxime & Antinoum regem
 Oro, quoniam & hoc verbum pro decenti dixit :
 Nunc quidem quiescere finite arcum, & committite Diis :
 Mane autem Deus dabit robur cui voluerit. 280
 Sed age mihi date arcum bene politum, ut cum vobis
 Manus & robur experiar, si mihi adhuc est,
 Vis qualis antea fuit in flexibilibus membris,
 An jam mihi perdiderit vagatio & neglectus.
 Sic dixit. Illi autem omnes supra modum indignati sunt, 285
 Timentes ne arcum bene politum tenderet.
 Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & prolocutus est,
 Ah miser hospitum, insunt tibi mentes neque tantulæ.
 Non boni consulis quod tranquillus in mensis cum nobis
 Epularis ? neque epulis privatis, ac audis 290
 Verba nostra & locutionem ? neque quisquam alius
 Verba nostra hospes & mendicus audit.
 Vinum te sauciat instar mellis dulce, quod & alios
 Lædit, quicumq; ipsum hianti ore sumperit, neq; modice biberit.
 Vinum & centaurum valde inclytum Eurytionem 295
 Labefecit in domo magnanimi Pirithoi,
 Ad Lapithas profectum. Qui postquæ præcordia labefecerat vino,
 Insaniens mala patravit domo in Pirithoi.
 Heroas autem dolor cepit, ex vestibulo autem foras
 Traxerunt insurgentes, aures sævo ære 300
 Naresque demerentes. Ille autem præcordiis suis labefactus,
 vit suam labem portans insano animo,
 x quo centauris & viris contentio facta est,

- Οἳ τ' αὐτὰ πρότῳ κακὸν εὗριτο οἶνοβαρίαν.
 305 Ὡς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιραύσκομαι, αἶ κε τὸ τόξον
 Ἐνταῦσος· ἢ γάρ τινι ἐπαύω· ἀντιβολήσεις
 Ἡμετέρῳ ἐπὶ δῆμῳ, ἄραρ δέ σε νῆι μαλαίῃ
 Εἰς ἔχεται βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 Πέμψω μὲν· ἔνθεν δ' ἔτι σαΐσαι. ἀλλὰ ἔκκη
 310 Πινέ τε, μηδ' ἰεῖδαινε μετ' ἀνδράσι κυρετέροισι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πειρήσων Πηνελόπεια,
 Ἀντίο, ἢ μὲν καλὸν ἀτίμειν ἐδὲ δίκαιον
 Σῖντος Πηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
 Ἐλπειαι, αἶχ' ὁ ζῶι· Ὀδυσῆος μέγα τόξον
 315 Ἐκτανύσῃ, χερσὶν τε κίρῃ σε ἴσι πιθήσας,
 Οὐκ ἀδὲ μ' ἀξιώσει, καὶ ἴην θήσωδά ἀκοῖτιν;
 Οὐδ' αὐτός περ τὰτ' ἔνι στήθεσιν ἔολεσε,
 Μηδὲ τις ὑμῶν τῶ γ' ὅνεια θυμὸν ἀχέουσιν
 Ἐνθάδε δαινυῖσθαι. ἰσάει ἐδὲ μὲν ἐδὲ ἴσκειν.
 320 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχ' Πολύβη παῖς ἀντίον ἠύδα,
 Κόρη Ἰκαρίοιο περὶόρων Πηνελόπεια,
 Οὔτε σε τόνδ' ἀξιώσει ὠϊμέδ'· οὐδὲ ἴσκειν·
 Ἀλλ' αἰσχυνόμενοι φατὶν ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν,
 Μὴ ποτὶ τις εἴσῃσι κακώτερος ἄλλ' Ἀχαιῶν,
 325 Ἡ πολλὸ χεῖρνες ἀνδρὲς ἀμύμονος ἀνδρὸς ἀκοῖτιν
 Μινῶνται· ὅτ' ἐδὲ τι τόξον εὖξοον ἐκτανύουσιν,
 Ἀλλ' ἀλλὰ τις πτωχὸς ἀνὴρ ἀλελήμων ἔλθων,
 Ρηϊδίως ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρεα.
 Ὡς εἰρήσας· ἡμῖν δ' ἐλέγχεται ταῦτα γέροντες.
 330 Τὸν δ' αὖτε προτέρως ἀπερίφρων Πηνελόπεια,
 Εὐρύμαχ', εὖταως ἔστιν εὐκλείας κατὰ δῆμον
 Ἐμμεναι, οἳ δὲ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν
 Ἀνδρὸς ἀμύμονος· σὶ δ' ἐλέγχεται ταῦτα τίθεισθαι;
 Οὐτ' ὅδε ξυγός, μάλα μὲν μέγας ἦδ' εὐπύρην,
 335 Ἀνδρὸς δ' ἐξ ἀγαθῶ γένει· εὐχεται ἐμμεναι υἱός·
 Ἀλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον εὖξοον· ὅτρε ἰδαιμῶν.
 Ὡς εἰπὼν, τὸ δ' ἔπειτα λαοφρόνι ἔειπεν·
 Εἴ κε μιν ἐκτανύσῃ, δῆν δέ οἱ εὖχ' Ἀσπίλλου,
 Ἔστω μιν χλαῖναι τε χιτῶνά τε, ἑμάτα κελαι·
 340 Δώσω δ' ὅς κ' ἄκοντα κυνῶν ἀλεκτῆρα καὶ ἀνδρῶν,
 Καὶ ἕξω· ἄμφοτε· δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα·
 Πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμὸς τε καλεῖται.
 Τὴν δ' αὖ Τολύμαχ' πεπνυμένος ἀντίον ἠύδα,
 Μητὲρ ἐμὴ, τόξον μὲν Ἀχαιῶν ἔτις ἡμῶν
 345 Κρίσων ὅ μ' ἰδέτω δαίμωναι τε καὶ ἀργεσάμεναι,
 Οὐδ' ὅσσοι κρηκὴν Ἰθάκην κατακυμαίνουσιν,
 Οὐδ' ὅσσοι πύσσας περὶ Ἠλιδ' ἱπποβότοιο·
 Τῶν ἔτις μ' αἰκνύται βίβρεται, αἶ κ' ἰδέλομαι
 Καὶ καθάσασθαι ξυγὰ δαίμονα τάδε τάρε βεβήσασθαι.

Sibique ipsi primo malum invenit vino gravatus.
Sic & tibi magnum malum denuncio, si hunc arcum 309
Tetenderis Non enim ullam facundiam *pro te* invenies
Nostro in populo, statim autem te navi nigra
Ad Echetum regem, hominum pestem omnium,
Mitemus: inde autem nequaquam salvus evades. Sed tranquillus
Bibeque, neque contende cum viris junioribus. 310

Illum contra alloquebatur prudens Penelope:
Antinoë, non quidem bonum lædere neque iustum
Hospites Telemachi, quicumque in has domos pervenit.
Existimas, si hospes Ulyssis magnum arcum
Intenderit, manibusque viribusque satis fretus, 315
Domum me ducturum, & suam facturum uxorem?
Neque ipse hoc in pectoribus sperat,
Neque quisquam vestrum hujus gratia animo dolens
Hic epuletur. Quoniam neque quidem decet.

Illam contra Eurymachus Polybi filius alloquebatur: 320
Filia Icarii prudens Penelope,
Non te hunc ducturum putamus: neque decet:
Sed verentes famam virorum & mulierum,
Nequando aliquis dicat pejor alius Achivorum:
Certe multo deteriores viri strenui viri uxorem 325
Ambiunt: quod neque arcum politum intendant,
Sed alius quidam mendicus vir errabundus veniens,
Facile tetendit arcum, perque ferrum misit.
Sic dicent: nobis autem probra hæc fuerint.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope: 330
Eurymache, nequaquam licet inclytos in populo
Esse, qui scilicet domum inhonorantes edunt
Viri optimatis. Cur vero probra ista ducitis?
Iste autem hospes, valde quidem magnus & bene compactus,
Virique ex boni genere gloriatur esse filius: 335
Sed age ei date arcum politum: ut videamus.

Sic enim edicam, hoc autem etiam perfectum erit:
Si ipsum tetenderit, dederitque ei gloriam Apollo,
Amiciam ipsum lænaque tunicaque, amictum pulchro:
Daboque acutum jaculum canum propulsatorem & virorum, 340
Et enssem ancipitem: dabo etiam sub pedibus calceamenta:
Mittamque quo ipsum cor animusque jubet.

Illam contra Telemachus sapiens alloquebatur:
Mater mea, arcum quidem Achivorum nullus me
Potentior cui velim dareque & negare, 345
Neque quicumque asperæ Ithacæ dominantur,
Neque quicumque insulis ad Elidem equipascuam:
Horum nullus me invitum coget, si voluero
Et omnino hospiti dare hos arcus auferendos.

- 350 Ἄμ' εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κίμει·
 Ἴσόν τ' ἠλακίτην τε· καὶ ἀμειψόλοισι κίλει
 Ἔργον ἐπαίχισθαι· τόξον δ' ἀνδρείῳ μέλει
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἰμοί. τὰ γὰρ κρεττοῦ ἐς ἐνὶ οἴκῳ.
 Ἡ μιν, θαμνέστατα, πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
- 355 Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπαιγμένον ἐνδίοτο θυμῷ.
 Ἐς δ' ἰσχυρῶ ἀναβᾶσα σὺν ἀμειψόλοισι γυναιξίν,
 Κλαῖν ἰσχυτ' Ὀδυσῆα εἶλον πόσιν· ὅρρα οἱ ὕπνον
 Ἦδ' ἐν ἰσὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν ὅρρε καμπύλα δι' ὕροδος.
- 360 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλειον ἐν μεγάρῳ·
 Ὡς δὲ τις εἴπατο νέαν ὑπερνηρόντων,
 Πῶ δὴ καμπύλα τόξα φέροις ἀμέγαρτε συβῶτα,
 Πλαγυγτέ; τάχ' αὖ σ' ὅρ ὕπνῳ κύνας ταχέας κατίδουτα
 Οἷον ἄν' ἀνδράσων, ἕς ἑτέρους, εἴ κεν Ἀσώλλων
- 365 Ἥμῃν ἰλκήσῃ καὶ ἀθάνατοι δύο ἄλλοι.
 Ὡς εἶπεν. αὐτὰρ ὁ θῆκε φέρον αὐτῷ ἐνὶ χερσίν,
 Δίτας, οὐνεκα πολλοὶ ὁμόκλειον ἐν μεγάρῳ.
 Τηλέμαχ' δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγγράει,
 Ἄττα, περὶ σὺν ὅρρε τόξα τάχ' (ὅκ' εὖ πᾶσι πιθήσει·)
- 370 Μὴ σέ, καὶ σπλιότερός περ ἰὼν, ἀγροῖνδε δῖον μῆ
 Βίλλων χερμαδίοισι. βίησι δ' εἴρτερός εἰμι.
 Αἱ γὰρ πάντων τόσσον ὅσοι κατὰ δῶματ' ἴασι,
 Μνηστῆρων χερσίν τε βίῃσι τε φέρτερόν ἐστιν.
 Τῷ κε τάχα συγερὸς τιν' ἐγὼ πέμψαμι νείδα
- 375 Ἥμετιρ ἐξ οἴκου· ἰσὶ κακὰ μηχανῶνται.
 Ὡς ἔπατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἰσὶ αὐτῷ ἠδὲ γέλασαν
 Μνηστῆρες· καὶ δὴ μεδίην χαλεπῶν χόλοισι
 Τηλεμάχῳ. τὰ δὲ τόξα φέρον ἀνὰ δῶμα συβῶτης
 Ἐν χερσίν· Ὀδυσσῇ δαίερον θῆκε παρασάς.
- 380 Ἐκ δὲ καλυσάμην· προσέειπεν τροφὸν Εὐρύκλειαν,
 Τηλέμαχ'· κέλεται σε, περίερον Εὐρύκλεια,
 Κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας·
 Ἦν δὲ τις ἢ σοναχῆς ἢ κτύσῃ ἰδὼν ἀκρόσῃ
 Ἀνδρῶν ἡμετέρῳσιν ἐν ἔρκεσι, μὴ τι θύραζε
- 385 Περὶλώσκειν, ἀλλ' αὐτὸ ἀκὴν ἔμμεν παρὰ ἔργῳ.
 Ὡς ἄρ' ἐρώνησεν. τῇ δ' ἄσπερόν ἐπαιτο μῦθον·
 Κληῖσαι δ' ἔπειτα μεγάρον εὖ ταπεινῶν.
 Σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο φιλοίτιον ἄλτο θύραζε,
 Κληῖσεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐερέας αὐλῆς.
- 390 Κεῖτο δ' ἰσὶ αἰδοῦσθ' ὅππῃ νεὸς ἀμειψίλατος
 Βύβλινον, ὃ ῥ' ἐπέδρασε θύρας, ἐς δ' ἦεν αὐτός.
 Ἐξείτ' ἰσχυτ' ἰσὶ δίφρον ἰὼν ἐνδὲν περ ἀνίστη,
 Εἰσερχὼν Ὀδυσῆα. ὁ δ' ἦδ' ἔπειτα τόξον ἐνώμα,
 Πάντη ἀναστρεφῶν, περὶ μῶν ἐνθα καὶ ἐνθα
- 395 Μὴ κίρῃ ἰσὺς ἰδοῖεν δοτὰρ χορμόιοι ἄτακτον.

Sed in domum iens ipsa tua ipsius opera cura , 350
 Telamque columque : & ancillas jube
 Opus adire : arcus autem viris curæ erit
 Omnibus, maxime autem mihi, cujus potentia est in domo.
 Illa quidem stupefacta, retro in domum ivit:
 Filii enim verbum sapiens reponebat animo. 355
 Inque superiora *ædium* ascendens cum ancillis mulieribus,
 Flebat postea Ulysssem dilectum maritum : donec ei somnum
 Dulcem in palpebris jecit cæcia Minerva.
 At arcum capiens ferebat curvum dius subulcus.
 Proci autem omnes increpabant in ædibus : 360
 Sic autem aliquis dicebat juvenum insolentium :
 Quo jam curvum arcum fers invidia non digne subulce ,
 Erro? mox te apud sues canes veloces edent
 Solum ab hominibus, quos nutriti, siquidem Apolle
 Nobis propitius erit & immortales Dii cæteri. 365
 Sic dixerunt. At ille posuit ferens ipso in loco,
 Timens, quoniam multi minabantur in ædibus.
 Telemachus autem altrinsecus minatus clamabat :
 Heus, ulterius fer arcum (mox non bene omnibus obediēs)
 Ne te, junior licet sum, in agrum expellam 370
 Jaculans saxis. Viribus enim potior sum.
 Utinam omnibus tanto quotquot in domibus sunt,
 Prociis manibus vique fortior essem :
 Eo mox fœde aliquem ego mitterem ire
 Nostra ex domo : quoniam mala machinantur. 375
 Sic dixit. Illi autem omnes super ipso dulce riserunt
 Proci : & jam remiserunt ab gravi ira
 Telemacho. Arcum autem ferens in domum subulcus
 In manibus Ulyssi prudenti posuit astans.
 Evocansque allocutus est nutricem Eurycleam : 380
 Telemachus jubet te, prudens Euryclea,
 Claudere domus januas fortiter compactas :
 Si autem aliqua vel gemitum vel sonum intrus audiat
 Virorum nostris in septis, nequaquam foras
 Prodire, sed illic tacite sint apud opus. 385
 Sic dixit. Illi autem non evolabat hoc verbum :
 Clausitque januas domorum bene habitatarum.
 Cum silentio autem ex domo Philetius prosliebat foras,
 Clausitque postea januas septi aulae.
 Jacebat autem sub porticu funis navis circumagitabilis 390
 Byblinus, quo adstrinxit januas, introivit autem ipse.
 Sedit postea in sellam iens unde surrexerat,
 Inspiciens Ulysssem. Hic autem jam arcum tractabat,
 Undique versans, tentans hinc atque hinc
 Ne cornua vermes edissent absente domine. 395

- "Ὡς δὲ τις εἴποιεν ἰδὼν εἰς πλοσίον ἄλλον,
 Ἡ' τις θνητὴρ καὶ ἐπὶ κλοῶν ἔσταιτο τόξων.
 Ἡ' ῥα νῦν περ τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοδι κίτται,
 Ἡ' ὅγ' ἐρριμῶνται ποικιλέων· ὥς ἐνὶ χερσὶ
 400 Νωμῶ· ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπεδον ἀλήτης.
 Ἄλλ' ὃ δ' αὐτ' εἴποιεν νέων ὑπερνητοσύοντων,
 Αἰ γὰρ δὴ τοσούτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,
 Ὡς ἔτος ποτε τῆτο δυνήσεται ἐνταῦθα αἰετῶν.
 "Ὡς ἄρ' ἔσαν μνηστῆρες· ἀτὰρ πολὺμυτις Ὀδυσσεύς,
 405 Αὐτίκ' ἐπὶ μῆγα τόξον ἐβάσασε, καὶ ἶδε πάντα,
 "Ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγ' ἐπισάμφορος καὶ αἰοδὸς
 Ῥηϊδίως ἐτάνασε νέον ἐπὶ κόλλοισι χορδῇ,
 Ἄφας ἀμροτέρωθεν εὐστρεφὲς ἐντερπον οἶος,
 "Ὡς ἄρ' ἀτερ σπευδὲς τάνασε μῆγα τόξον Ὀδυσσεύς.
 410 Διξιτερῇ δ' ἄρα χερσὶ λαβὼν πυρήσατο τυρῆς.
 Ἡ δ' ὑπὸ καλὸν αἶψα, χειλιδόνη εἰκέλη αὐδὴν.
 Μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχ' γένετο μῆγα, πᾶσι δ' ἄρα
 χερσὶ
 Ἐτραπῆτο· Ζεὺς δ' μεγάλην ἔκτυσε σήματα φαίνων.
 Γῆθησάν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 415 "Ὅτι ῥά οἱ τέρας ἦκε Κρόνῳ παῖς ἀγκυλομήτης.
 Εἴλετο δ' αἰὼν ὅς ἐστιν, ὅς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
 Γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἐντολῇ φαίετο
 Κεῖατο, πᾶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πυρῆσαι δαμ.
 Τὸν ῥ' ἐπὶ πῆχυν ἑλὼν, εἴλεν τυρὴν γλυκείδας τε
 420 Αὐτοδὲν ἐκ δίφρῳ καθήμενος· ἦκε δ' ὅς ἐστιν
 Ἄντα τιτυσκόμυρος· πελίκων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
 Πρώτης συλλεῖς, διὰ δ' ἀμπερές ἦλθε δύραξ
 Ἰὸς χαλκοβαρής· ὃ δ' ἧ Τηλέμαχον προσέειπεν,
 Τηλέμαχ', εἴ σ' ὁ ξείν' ἐνὶ μεγάροισιν ἐλάτχει
 425 Ἥμερος· οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδέ τι τόξον
 Δὴν ἔκαμον ταύων· ἔτι μοι μῦθ' ἔμπεδόν ἐστιν,
 Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
 Νῦν δ' ὥρῃ καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκίεσθαι
 Ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐφίστασθαι
 430 Μολῶν καὶ φόρμιγγι. τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτὸς.
 Ἡ', καὶ ἐπ' ὀρῦσι νῦσιν· ὃ δ' ἀμφείδετο ξίρ' ὀξὺ
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεὺς Διόιοιο.
 Ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλλον ἐγχεί· ἄρχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
 Παρ' ἄρ' ὄρωε εἰσάκει κεκορυμβήσας αἰδομένη χαλκῷ.

Sic autem aliquis dixit videns in propinquum alium:

Certe quidam admirator & fur est arcum.

Aut forte tales & ipsi domi jacent,

Aut molitur facere: sic in manibus

Tractat huc & illuc malorum sciens erro:

400

Alius autem rursus dicebat juvenum superborum:

Utinam tantumdem utilitatis confueretur,

Ut iste unquam hunc poterit intendere.

Sic nempe dixerunt proci. At solertissimus Ulysses,
Statim postquam magnum arcum portavit, & vidit undique,

Sicut quando vir citharæ peritus & cantus

Facile extendit novo clavo chordam,

Aptans utrinque bene tortum intestinum ovis,

Sic sine nixu tendit magnum arcum Ulysses.

Dextera autem manu capiens tentavit nervum.

410

Hic autem pulchre sonuit, hirundini similis voce.

Prociis autem dolor factus est magnus, omnibusque color

Mutatus est: Jupiter autem valde sonuit signa ostendens.

Lætatusque est postea pertolerans dius Ulysses,

Quod ei ostentum misisset Saturni filius versuti.

415

Accepit autem velocem sagittam, quæ ei adjacebat mensæ

Nuda; aliæ autem concavam intra pharetram

Jacebant, quas mox erant Achivi experturi.

Quam ad manubrium atque sumens, traxit nervum crenasque

Illic ex sella, sedens: misitque sagittam

420

Recta collineans: securumque non aberravit omnium

Primo foramine, transiit autem penitus foras

Sagitta ære gravis. Ipse autem Telemachum allocutus est:

Telemache, non te hic hospes in ædibus dedecorat

Sedens: neque scopo aberravi, neque arcum

425

Diu laboravi tendens: adhuc mihi robur incolume est,

Non usi me proci inhonorantes vituperant.

Nunc autem hora & cœnam Achivis parari

In luce, at postea & alioquin delectari

Cantu & cithara. Hæc enim ornamenta sunt convivii.

430

Dixit, & superciliis innuit. Ipse autem circumposuit enseni
acutum

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.

Circumque manum propriam posuit lanceæ: propeque ipsum

Apud sellam stetit armatus splendido ære.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ'Σ ΟΔΤΣΣΕΙ'ΑΣ Χ. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΤ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΤΑ' περὶ τὴν μνηστευομένην ἑργασάμεθα· Ὀδυσσεύς παρού-
σης Ἀθηνᾶς, ἐν τοῖς ἐξῆς τὰς θεοπραΐνας διὰ Τηλεμάχου
καὶ ἧς εἰκόνων κολλάζει, ἅμα Μιλανθίου.

Χτ' Ὀδυσσεύς μνηστῆρας ἐκαίνυτο πλεῖς χαλεπῶς.

- Α**ὐτὰρ ὁ γυμναῖθι ῥακίῳ πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἄλλο δ' ἐπὶ μέγαν ἕδον, ἔχων βίον ἠδὲ φαιέτην
ἰὼν ἑμπελύν· ταχίως δ' ἐκχεύατ' οἷόν τι
αὐτοῦ πρόδα ποδῶν· μετὰ δ' ἢ μνηστῆρσιν ἔκων,
5 Οὐτ' αὖ μὲν δὴ αἰδολος ἀάατος ἐπετέλλεσθαι·
Νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν ἔπω τις βάλεν ἀνὴρ,
Εἴσομαι αἰ κε τύχοιμι, πόρῃ δέ μοι εὖχ' Ἀσάλλαν.
Ἡ· καὶ ἔω· Ἀντινόω· ἰδύντο σικρὸν οἷόν τι.
Ἦτοι ὁ καλὸν ἄλισσον ἀναίρυσσάσθαι ἔμελλε
10 Χρῦσιον, ἄμρωτον· καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἰνῶμα,
Ὅρεα πίσι οἶοιο· ῥόν' δὲ εἰ κε ἐν θυμῷ
Μίμβλετο· τίς κ' οἶοντο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι,
Μοῦγον ἐνὶ πλόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερός εἴη,
Οἳ τυφλὸν θάνατον τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν;
15 Τὸν δ' Ὀδυσσεύς κατὰ λαμὸν ἰσχυρόν' ἔβαλεν ἰφ',
Ἀντιρὺ δ' ἀπαλοῖο δ' αὐχίν' ἔλυσθ' ἀκακῇ.
Ἐκλίνθη δ' ἰτέρωσι, δίωας δὲ οἱ ἑκάστη χερὶς
Βληθῆναι· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥίνας παχύς ἦλθεν
Λίμν' ἀνδρομέδιο· θοῶς δ' ὑπὸ οἷο τράπεζαν
20 Ὅσοι πεδὶ πλῆξας, ὑπὸ δ' εἰδᾶτα χεῖρ' ἔραζε,
Σίτος τε κρέα τ' ὀπτά φορέμετο· τοὶ δ' ἑμάδηνσαν
Μνηστῆρες κατὰ δῶμα, ὥπως ἴδον ἀνδρα πισόντα.
Ἐκ δὲ θρόνων ἀνόμεσαν ὀρνιδέας κατὰ δῶμα,
Πάντοσε πασπαίνοντες εὐτμήτους ποτὶ τοίχους·
25 Οὐδέ τι ἀσπίς ἦν, ἢ δ' ἀλκιμον ἔγχ' ἐλίσσας.
Νέικμον ἢ Ὀδυσσεὺς χολωτοῖσιν ἐπίεσσιν,
Εἶνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· ἐκέτ' αἰθλῶν
Ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰεὺς ὀλεθρ'·
Καὶ γὰρ δὴ νῦν ῥῶτα κατέκτανες ὅς μιν ἀρεῖτος
30 Κύρην εἰν Ἰθάκῃ· τὰ σ' ἐνθάδε γυναιὲς ἰδόνται.
Ἰσκαν ἕκαστ' ἀνὴρ, ἱππὴν ῥάσαν ἐκ ἐθέλοντα
Ἀνδρα κατακτείναι· τὸ δ' ἢ νῆπιος ἐκ ἐνόησαν
Ὅς δὴ σφιν καὶ πᾶσιν ὀλίδρε πύρατ' ἐρῆστο.
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
35 Ὡς κύνες, οὐ μ' ἔτ' ἐράσκειθ' ὑπὸ τροπὸν οἶκαδ' ἰκίδας
Ἄμα ὑπὸ Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,

ARGUMENTUM LIBRI XXII. ODYSSEÆ
HOMERI.

Procorum cædem cum peregisset Ulysses præsentē Minervā,
exinde ancillas per Telemachum & familiares punit, cum
Melanthio.

X. Ulysses procos vicit sævo ferro.

AT ipse nudabatur pannis consilii dives Ulysses:
Prosterniturq; in magnum limen, habens arcum & pharetram
Sagittis plenam: celereque effudit sagittas
Ibi ante pedes: postque proci dixit:
Hoc quidem jam certamen difficile perfectum est:
Nunc rursus scopum alium, quē nondum quisquam percussit vir,
Videbo an consequar, præbeatque mihi gloriam Apollo.

Dixit: & in Antinoum direxit amaram sagittam.
Ille quidem pulchrum poculum elevare volebat
Aureum, utrinque ansatum: & jam manibus tractabat, 10
Ut biberet vinum: cædes autem ei haur in animo
Curæ erat. Quis putaret inter viros convivas,
Solum in pluribus, etiam valde fortis esset,
Sibi illaturum cædem malam & mortem nigram?
Hunc autem Ulysses in gutture detentum percussit sagitta, 15
Recta autem teneram per cervicem ivit cuspis.
Declinatus est autem alio, poculumque ei excidit manu
Percussio: statim autem fistula per nares crassa venit
Sanguinis humani. Cito autem à se mensam
Impulit pede feriens, diffuditque escas humi: 20
Panisque caroque assa fordada est. Ipsi autem tumultuabantur
Proci in domo, ut viderunt virum cadentem.
Exque sedibus surrexerunt turbati in domo,
Unique circumspicientes bene incisos ad parietes:
Neque alicubi scutum erat, neque fortis lancea ad capiendum, 25
Increpabant autem Ulyssem iratis verbis:

Hospes, male in viros jacularis: non amplius certaminibus
Aliis intereris: nunc tibi adest gravis perniciēs.
Etenim nunc virum interfecisti qui longe optimas
Juvenum in Ithaca: ideo te hic vultures edent. 30
Simulabat quisque vir, quia autumabant non volentem
Virum interfecisse: hoc autem stulti non cognoverunt
Quod jam ipsis etiam omnibus mortis fines imminebant.
Eos autem torve aspiciens allocutus est prudens Ulysses:
Canes, non me amplius exstimabatis reducem donū venturum
Populo à Trojanorum qui mihi consumebatis domum, 35

- Δμῶϊσιν δὲ γυναιξὶ παρναάζεσθε βιαίως,
 Αὐτὲ τε ζῶντων ὑπερμάασθε γυναῖκα,
 Οὔτε θεοὺς δέονταις οἱ ἔρατον εὐρὺν ἔχουσιν·
 40 Οὔτε τιν' ἀνδράσιν νέμεσιν κατόπισθεν ἰδοῖθι·
 Νῦν ὑμῶν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πύρατ' ἔρπωται.
 Ὡς φάτο, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλασὶν διὸς ἔλεεν·
 Πάσῃνθι δὲ ἕκαστος ὅσῃ φύγει αἰσὺν ὀλέθρου.
 Εὐρύμαχος δὲ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν,
 45 Εἰ μιν δὴ Ὀδυσσεὺς Ἰθακῆσιος εἰλήλουδας,
 Ταῦτα μὲν αἶσιμα ἔειπες, ὅσα ῥίξεσκον Ἀχαιοί,
 Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάδαρα, πολλὰ δ' ἴσ' ἀγροῖ
 ἄλλ' ὁ μὲν ἦδ' ἐκεῖται ὅς αἰτιος ἔσταιτο πάντων,
 Ἄντιπτοσ· οὗτος γὰρ ἐπέηλεν τάδε ἔργα,
 50 Οὔτε γάρ με τόσσον κεκρημμένος οὔτε χατίζων,
 Ἄμ' ἀλλὰ φρονίαν, τὰ οἱ ἐκ ἐτέλειον Κρονίων·
 Ὅρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον εὐκτιμένης βασιλείῃ
 Αὐτὸς, ἀτὰρ σὺν παῖδα κατακτύνετο λοχῆσας.
 Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πύραται· σὺ ἧ φρίδιο λαῶν
 55 Σῶν. ἀτὰρ ἄμμες ὀπίσθην ἀριστάμοι κατὰ δῆμον,
 Ὅσα τοι ἐκπίπτομαι καὶ ἰδίδοται ἐν μεγάροισιν,
 Τιμὴν ἀμφοῖς ἀγοντες ἐικοσάβοιον ἕκαστος,
 Χαλκὸν τε χρυσὸν τ' ἀποδάσσομεν, εἰσὼκε σὺν κῆρ
 Ἰανθεῖ· πρὶν δ' οὔτε νημεσιπτοὶ κεχολῶσθαι.
 60 Τὸν δ' ἄρ' ἰσίδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Εὐρύμαχ', ἐστὶ εἰ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδαῖτε.
 Ὅσα τε νῦν ὑμῖν ἐστὶ, καὶ εἰ ποθεν ἄλλ' ἐσσιδέιτε,
 Οὐδέ κεν ὥς ἐτι χίεας ἡμᾶς λήξαιμι φόνιοι,
 Πρὶν πάντα μιν κῆρας ὑπερβῆσιν ἀποτίσαι.
 65 Νῦν ὑμῖν παράκειται ἑναντίον ἢ μάχεσθαι,
 Ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ.
 Ἀλλὰ τιν' ἢ φεύξεισθαι οἴομαι αἰσὺν ὀλέθρου.
 Ὡς φάτο, τῶν δ' αὐτὲ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσφώνει δεύτερον αὖτις,
 70 ὦ φίλοι, ἢ γὰρ σήσσει ἀνὴρ ἔδε χίεας ἀάπτους;
 Ἄλλ' ἐπεὶ ἔλαβε τόξον ἑξέουσι δὲ φαρέτρην,
 Οὐδέ δ' ἀπὸ ξιστὸς τοξάσεται, εἰσὼκε πάντας
 Ἄμμε κατακτείνῃ· ἀλλὰ μνησάμεθα χάριμιν·
 Φάσγανά τε σπάσασαθαι, καὶ ἀντίχεσθαι τραπέζας
 75 Ἰὼν ὠκυμέροισι. ἐπεὶ δ' αὐτὰ πάντες ἔχουσιν
 Ἀδρόοι, εἰ κέ μιν οὐδὲ ἀπώστομι ἠδὲ θυάων.
 Ἐλθόμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βῆθ' δ' ὠκισα γένοιντο·
 Τὰ καὶ τάχ' ἔστω ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσαιοτο.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, εἰρύσατο φάσγανον ὀξύ,
 80 Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀνακρημνὶν· ἄλτο δ' ἴσ' ἀντιπ
 Σμερδαλία ἰάχων. ὁ δ' ὀμαρτὴ δι' Ὀδυσσεύς
 Ἴσι δαπνροῖσι, βάλλε φάτος παρὰ μῆσιν·

Ancillæque mulieres propter dormiebatis violenter,
Ipsoque *me* vivente clam ambistis *meam* uxorem,
Neque Deos timentes qui cælum latum habitant,
Neque aliquâ hominû indignatione in posterû *vobis* proposuistis:
Nunc vobis & omnibus mortis fines imminant. (40

Sic dixit. Illos autem omnes pallidus timor cepit:
Aspiciebat autem quisque qua effugeret gravem perniciem.
Eurymachus autem ipsum solus respondens allocutus est:

Si quidem jam Ulysses Ithacensis venisti, 45
Hæc quidem decenter dixisti, quæcumque fecerunt Achivi,
Multa quidem in ædibus injusta, multa etiam in agro.

Sed hic quidem jam jacet qui causa fuit omnium,
Antinous. Hic enim induxit hæc facinora,
Non nuptiarum adeo indigens neque cupiens, 50

Sed alia cogitans, quæ ei non perfecit Saturnius:
Ut Ithacæ in populo bene ædificatæ regnaret
Ipse, at tuum filium interficeret insidians.

Nunc a. hic quidem *suo* fato interfectus est: tu a. parce populi
Tuis. At nos in futurum *te* placantes in populo, 55
Quæcumque tibi epota sunt & comesta in ædibus,

Precium separatim ducentes viginti boum quisque,
Æsque aurumque reddemus, donec tuum cor
Latum fuerit: prius autem non indignum est irasci.

Hunc autem torve videns allocutus est prudens Ulysses: 60
Eurymache, neque si mihi paterna omnia redderetis,
Quæcumque & nunc vobis sunt, & sicunde alia adderetis,

Neque sic adhuc manus meas cohiberem à cæde,
Antequam omnes proci excessus luant.
Nunc vobis propositum est contra vel pugnare, 65
Vel fugere, qui mortem & fata evitaverit.

Sed haud ullum effugitutum puto gravem perniciem.

Sic dixit. Eorû autem illic dissolvebantur genua & propriû cor.
Eos autem Eurymachus allocutus est secundo rursus:

O amici, non abstinebit vir hic manus intactas: 70
Sed postquam accepit arcum politum & pharetram,
Limine à posito jaculabitur, donec omnes

Nos interfecerit: sed recordemur pugne:
Ensesque trahite, & obtendite mentas
Sagittis velocibus ipsique omnes immineamus 75
Conferri, si ipsum ab limine pellamus & foribus.

Eamusque in urbem, clamorque ocyus fiat;
Eo cito hic vir nunc ultimo jaculetur.

Sic nempe locutus, traxit enseni acutum,
Æreum, utrinque acutum: prosliebatque in ipsum 80
Terribiliter vociferans. At ipse simul dius Ulysses

Sagittam emisit, percussitque pectus apud mammam,

- Ἐν δὲ οἱ ἦτατι πῆξε θοὸν βίλος· ἐκ δὲ ἄρα χιρὸς
 Φάσγανον ἦκε χαμᾶζε, περιρρόδης ἢ τερασίῳ.
 85 Κάπῳσι δινῶσι· ὅπῳ δὲ εἶδατα χιυὶν ἔρξε,
 Καὶ δῖσας ἀμειψέμελλον· ὁ δὲ χθόνα τύπτει μετώπῳ.
 Θυμαὶ ἀνιάζειν· ποσὶ ἢ θρόνον ἀμφοτέρωσι
 λακτίζον ἐτίναξε. κατ' ὀθαλμῶν δὲ ἔχυντ' ἀχλὺς.
 Ἀμείνωμ' δὲ Ὀδυσῆος ἐΐστατο κυδάλιμοιο
 90 Ἀντίος αἰζας· εἴρυτο ἢ φάτγανον ὀξύ,
 Εἴσας οἱ εἴζει θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν ρῥῷ
 Τηλέμαχ' κατόπισθε βαλὼν χαλκῆρ' ἰδοῦρ
 ὦμων μισσηγὺς, διὰ ἢ σῆθεσφι ἔλασσε.
 δουρῶσιν δὲ περὶν, χθόνα δὲ ἦλασε παρτὶ μετώπῳ.
 95 Τηλέμαχ' δὲ δούροισι λίσσων δολιχόσκιον ἰγχ'·
 αὐτῷ ἢ Ἀμεινίμῳ· περὶ γὰρ δῖε μὴ τις Ἀχαιῶν
 Ἐγχεος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον ἢ ἔλασσε
 Φασγάνῳ αἰζας, ἢ περσωνῆϊ τύψας.
 Βῆ ἢ θῖον· μάλα δὲ ὄκα εἶλον πατέρ' εἰσαγίκαται,
 100 Ἀγχεὶ δὲ ἱεάμῳ ἴσῳ πτερόντα προσπύδα,
 ὧ πατέρ, ἦν τοι σάκος οἶσω καὶ δύο δῦε,
 Καὶ κυνέην εὐχαλκον ἐπὶ κροτάοις ἀραρυῖαν,
 αὐτὸς τ' ἀμφιβαλῶμαι ἰὼν· δῶσα δὲ συβώτῃ
 καὶ τῷ βυκόλῳ ἄλλα. τιτυχῆσθαι γὰρ ἀμεινον.
 105 Τὴν δὲ ὠπαιμενέμῳ προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Οἶσε θῖον, εἴως μοι ἀμύνεσθαι παρ' εἴσοι,
 Μὴ μ' ὀπαιγνύσῃς θυράων μῆνιν ἰόντα.
 Ὡς εἶπτο. Τηλέμαχ' δὲ εἶλεν ἐπισειδίτο πατρί·
 Βῆ δὲ ἰδῶναι θάλαμον ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχη κειτο.
 110 Ἐνθὲν τίσασα μὴν σάκε' ἔζειε, δούρετα δὲ ὀκτώ,
 καὶ πίσυρας κυνέας χαλκῆρας ἱπποδατείας.
 Εἷ δὲ εἶεσθ, μάλα δὲ ὄκα εἶλον πατέρ' εἰσαγίκαται·
 αὐτὸς δὲ φρώτις περὶ χροὶ δύσατο χαλκόν·
 Ὡς δὲ αὐτὸς τῷ δμῶϊ δυῖαν τεύχη καλὰ,
 115 Ἔσαν δὲ ἀμφ' Ὀδυσῆα δαίροισι ποικιλομήτην.
 αὐτὰρ ἰγ', ὅρα μὴ αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἴσῳ ἰοί.
 Τύρεα μνηστῆρων ἓνα γ' αἰεὶ δ' οἱ εἴκω
 βάλλε τιτυσκόμῳ. τοὶ δὲ ἀρχισινοὶ ἱπικτοὶ·
 αὐτὰρ ἐπεὶ λίσσων ἰοὶ οἰσεύοντα ἀνακτα,
 120 Τόξων μὴν πρὸς σαθρὸν εὐσαδί' ἀμυγέριο
 ἔκλειν ἱεάμῳ πρὸς ἐνέσπῳ παμφανόωντα·
 αὐτὸς δὲ ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμον.
 Κρατὶ δὲ ἰὼ ἱεθίμῳ κυνέην εὐτυκτον ἔθηκεν
 ἱπικρεῖν, δεινὸν ἢ λῶ' ἀκαθύπερθε' ἔνευσεν.
 125 Εἶλετο δὲ ἄλκιμα δῦε δύο κεκορυθμένα χαλκῆ.
 Ὅρσοθέρη δὲ τις ἔσκειν εὐδμήτῳ ἐν τοίχῳ·
 Ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν εὐσαδί' ἀμυγέριο
 ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σαινίδες δὲ ἔχον εὐ ἀραρυῖαι·

Inque ei hepate fixit velox telum : exque manu
 Ensem demisit humi, circumfususque mensæ
 Decidit volutus : escasque effudit humi, 85
 Et poculum rotundum. Ipse autem terram verberavit fronte,
 Animo dolens : pedibus autem sedile anibobus
 Calcitrans concussit. In oculis autem fusa est caligo.
 Amphinomus autem Ulyssi iuit glorioso
 Contrarius ruens : strinxitque ensē acutum, 90
 Si quo modo sibi cederet januis : sed ipsum prævenit,
 Telemachus à tergo percutiens ærata lancea
 Humerorum medio, perque pectora adegit.
 Sonuit autem cadens, terramque percussit tota fronte.
 Telemachus autem inde proripuit se linquens longam lanceam 95
 Illic in Amphinomo : pertinebat enim ne quis Achivorum
 Lanceam trahentem longam vel transfadigeret
 Ense ruens, vel prono feriens.
 Ivit autem currens : valde autem cito ad dilectum patrem venit.
 Prope autem stans verbis velocibus allocutus est : 100
 O pater, jam tibi scutum feram & duas lanceas,
 Et galeam bene ære munitam temporibus aptam,
 Ipseque induar iens : dabo autem subulco
 Et bubulco alia. Armari enim melius.
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 105
 Porta currens, quamdiu mihi ad propugnandum adsunt sagittæ,
 Ne me amoveant foribus solus qui sum.
 Sic dixit. Telemachus autem dilecto obedivit patri.
 Perrexit autem ire in thalamum ubi ei inclyta arma jacebant.
 Hinc quatuor quidem scuta cepit, lanceas autem octo, 110
 Et quatuor galeas pilis equinis dense cristatas.
 Ibat autem fereus, valde autem cito ad dilectum patrem venit :
 Ipse autem primum circa corpus induit æs :
 Eodemque modo famuli inducebant arma pulchra,
 Stabantque circum Ulyssē prudentem varii consilii. 115
 At hic, quamdiu quidem ad propugnandum erant sagittæ,
 Tandiu procorum unum semper in domo
 Feriebat collineans, atque illi densi cadebant.
 At postquam defecerant sagittæ jaculantem regem,
 Arcum quidem ad postem bene fundatæ domus 120
 Inclinavit stare ad parietes collucentes :
 Ipse autem circum humeros scutum posuit quadruplex
 Capite autem in forti galeam bene factam posuit
 Cum equina cauda, graviter autem crista desuper nutabat.
 Cepit autem fortes lanceas duas armatas ære. 125
 Janua autem quædam erat bene ædificato in pariete :
 Ultimū autem apud vestibulum bene stantis domus
 Erat via in angiportum, tabulæ autem cohærebant bene aptæ :
 S. f. iii.

- Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς ραΐζει· αὐτῶν δ' ἔον ὑπορῶν
 130 ἔσαν· ἄλχ' αὐτῆς· μία δ' εἰν γίγν' ἱερήν.
 Ταῖς δ' Ἀγέλας ἱεῖσιν, ἐω[Ⓢ] πάντισι περ αἰσχαν,
 ὧ[Ⓢ] εἴλοιο, ἐκ αὖ δὴ τις ἀν' ὄρουθ' ὕμν' ἀταβάν,
 Καὶ εἴποι λαοῖσι; βῶν δ' ἄκιστα γίνοντο;
 Τῷ κε τάχ' οὐτ[Ⓢ] ἀνὴρ τῶν ὕστατα τοξάσσαιτο.
 135 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνδι[Ⓢ] αἰσάλοιο αἰγῶν;
 Οὐτως ἐς Ἀγέλας διοτρεῖς· ἄλχι γὰρ αἰῶς
 Λύλως καλὰ δύετρεα, καὶ ἀρχαλέον σάμα λαύρης.
 Καὶ χ' εἰς πάντα ἐρύκοι ἀνὴρ ὅς' ἄλκιμον εἴη.
 Ἀλλ' ἀγῶ ὑμῖν τεύχε' ἰνίκω θερύχθηναι.
 140 Ἐκ θαλάμῃ· ἴδον γὰρ (ἵομαι) οὐδέ πη ἄλλη
 Τεύχεα κατ' ἰδοῖν Ὀδυσσεὺς καὶ ραϊδίμ[Ⓢ] υἱός.
 ὧς εἰπὼν ἀνέβαινε Μελάνδι[Ⓢ] αἰσάλοιο αἰγῶν
 Ἐς θαλάμους Ὀδυσσ[Ⓢ] ἀγὰ ῥῶγας μεγάροιο.
 Ἐνδὴν δώδικοι μὲν σάκε' ἔξιλε, τόσσα δ' οὖρεα;
 145 Καὶ τόσσας κυνίας χαλκήρεας ἱπποδασείας·
 Βῆ δ' ἱμάρι, μάλα δ' ἄκα φέρονι μνηστῆρσιν ἰδῶκα·
 Καὶ τότε Ὀδυσσ[Ⓢ] λυτο γένατα καὶ φίλον ἦτορ,
 ὧς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα, χερσὶ δ' ὄρεα
 Μακρῶ τιναίνοντας· μέγα δ' αὐτῶ φαίνεται ἔργον.
 150 Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἴσπερ πτερόντα προσνύδα,
 Τηλέμαχ', ἦ μάλα δὴ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 Νῶϊν ἱπποτρύνει πόλεμον κακὸν, ἢ Μελανδῶς.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ[Ⓢ] πικτυμένους ἀντίον ἦνδα,
 ὧ[Ⓢ] πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἡμῖν εἶπον, (ὁδὲ τις ἄλλ[Ⓢ]
 155 Αἴτιος) ὅς θαλάμοιο δῦρτι πυκνῶς ἀεφυῖαν
 Κάλυπτον ἀγκλίτας· οἳ δὲ σκοπῶς ἦν ἀμύων.
 Ἀλλ' ἴθι δὲ Εὐμαι δῦρτι ἱπείδης θαλάμοιο,
 Καὶ φράσῃ εἴ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν ἢ τάδε ῥίξει,
 ἢ υἱὸς Δολιχίου Μελανδῆος, τὸν περ ὄω.
 160 ὧς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Βῆ δ' αὖτις θαλαμῶνδε Μελάνδι[Ⓢ] αἰσάλοιο αἰγῶν,
 Οἴσων τεύχεα καλὰ, ἴωσεν δὲ δῖος ὑπορῶς.
 Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα περσφώνων ἐγγὺς ἔοντα,
 Διζυγὲς Λαερτιάδῃ πελυμμένα[Ⓢ] Ὀδυσσεῦ,
 165 Κεῖνος δ' αὐτ' αἰδῆλος ἀνὴρ ὃν οἶομ[Ⓢ] αὐτοῖ,
 Ἐρχεται ἐς θαλάμην· σὺ δέ μοι νημερτές ἴσσοι,
 ἢ μιν ὀπκτεῖναι, αἱ κεν κρείσσων γέ γινώμαι.
 ἢέ σοι ἐνθάδ' ἄγῃ, ἐν ὑπερβασίᾳ δωπίσῃ
 Πολλὰς, ἵσας εἴτ[Ⓢ] ἐμίσσαιο σά ἐνὶ οἴκῳ.
 170 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
 Ἦτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαμέυς
 Σχίστομεν ἔντοσθεν μεγάρον, μάλα περ μῆμαῶτας·
 Σοῶν δ' ὀπποσέφαντο πόδας καὶ χεῖρας ὑπερδῖν,
 Ἐς θαλάμοιο βαλόντων, σάνιδας δ' ἐκδῶκεν ὀπισθε·

Quam Ulysses observare jussit divinum subulcum
Stantem prope ipsam : una autem sola erat via. 130
His autem Agelaus dixit verbum omnibus nuncians :

© amici , nullusne in superiorem januam ascenderet ,
Et diceret populis ? clamorque ocyus fiat ?
Ideo cito hic vir nunc postremo jaculetur .

Hunc autē rursus allocutus est Melanthius custos caprarū : 135
Nullo modo licet Agelaë divine . Prope enim nimis
Aulæ pulchræ fores , & difficile os angiportus .
Etiam unus omnes prohibeat vir qui fortis sit .
Sed agite vobis arma feram ad armandum
Ex thalamo . Illic enim (puto) neque alio 140
Arma deposuerunt Ulysses & illustris filius .

Sic locutus ascendit Melanthius custos caprarum
In thalamum Ulyssis supra scalas domus .
Ubi duodecim quidem scuta excepit , totidemque lanceas ,
Et tot galeas æreas pilis equinis cristatas : 145
Perrexit autem ire , admodumque cito ferens procis dedit .
Et tunc Ulyssis soluta sunt genua & proprium cor ,
Ut circumponentes vidit armæ , manibusque lanceas
Longas vibrantes : magnum autem ipsi videbatur opus .

Statim autem Telemachum verbis volucris allocutus est : 150
Telemache , certe omnino aliqua in demibus mulierum
Nobis instigat bellum malum , aut Melanthius .

Illum contra Telemachus sapiens alloquebatur :
© pater , ipse ego hoc peccavi , (neque quisquam alius
Causa est) qui thalami januam compacte aptam 155
Reliqui apertam : horum autem speculator fuit melior .
Sed ito divine Eumæe januam claude thalami ,
Et observa siqua est mulierum quæ hæc faciat ,
An filius Dolii Melanthius , quem ego puto .

Sic hi quidem talia inter se loquebantur . 160
Ibat autem iterum in thalamum Melanthius custos caprarum ,
Portaturus arma pulchra . Animadvertitque dius subulcus .

Statim autem Ulysses allocutus est prope præsentem :
Divine Laërtiade solertissime Ulysses ,
Ille rursus exitiosus vir quem putamus ipsi , 165
It in thalamum : tu autem mihi verum dic ,
An eum interficiam , si superior fiam :
An tibi huc ducam , ut excessus suos solvat
Multos , quotquot hic patravit tua in domo .

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 170
Ego quidem & Telemachus procos superbos
Retinebimus intra domos , licet percupidos :
Vos autem avertentes pedes & manus desuper ,
In thalamum jacite , januas autem adstringite à tergo :

- 175 Σιρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ περιήναντες,
 Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἔριται, πλάσαι τε δοκοῖσιν·
 "Ὡς κεν δαῖτα ζωὸς εἶν, χαλῶσ' ἀλγία πάσχει.
 "Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα τὲ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπιθούτο·
 Βῆ δ' ἴμιν ἐς θάλαμον· λαδίτην δὲ μιν ἵνδον εἶντα.
- 180 Ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κατὰ τεύχε' ἔριυντα·
 Τῷ δ' ἔσαν ἑκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντες·
 Εὐθ' ὥσπερ ἰδὼν ἰβάνει Μελάνθιδι· αἰσέλος αἰγῶν,
 Τῷ ἑτέρῳ μὲν χεὶρ φέρον καλὴν τρυφάλειαν,
 Τῇ δ' ἑτέρῳ σάκος ευρύ, γέρον, ποταλαγμῶνον ἄζη.
- 185 Λαέρτιάς ἦραος, ὁ κουρίζων γέροντος·
 Διὶ τότε γ' ἦδ' ἔειπε, βαρὺ δ' ἐλέλυτο ἱμάντων.
 Τῷ δ' ἄρ' ἐπαίξανθ' ἐλίπην, ἱευσάσθαι μιν εἶπε
 Κουρίξ· ἐν δασιόδῳ δὲ χαμαὶ βάλλον ἀχνυμένοισιν κῆρ.
 Σὺν δὲ πόδας χυῖρας τε δέον θυμαλγῇ δισμοῖ,
- 190 Εὐ μάλ' ὕποστρέφοντι διαμπερές, ὡς ἐκέλευσεν·
 Τῷ δ' Ἀλέρταί· πολὺτλας δὲ Ὀδυσσεύς·
 Σιρὴν ὃ πλεκτὴν ἐξ αὐτῆ περιήναντες,
 Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἔρυσαν, πλάσαν τε δοκοῖσι.
 Τὸν δ' ἐπιεικτομέων προσέειπε Εὐμαι συβῶτα,
- 195 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ Μελάνθιδι νύκτα εὐλάξεις·
 Εὐνὴν ἰνὶ μαλακῇ καταλέγμεν, ὡς σε εἰκεν·
 Οὐδὲ σι γ' ἠγχιέσθαι παρ' Ὀκίαντοιο ἰοάων
 Δόσει ἐπερχομένη χερυσόθρονος, ἥϊκ' ἀγνίης
 Αἴγας μνηστῆρας δόμον κατὰ δαῖτα πέτεσθαι.
- 200 "Ὡς ὁ μὲν αὖθις λείπεται ταδείς ὁλοῦ ἰνὶ δισμοῖ.
 Τῷ δ' ἐς τεύχεα δύνει, θύρην τ' ἐπιθύνει φασειήτ,
 Βάτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐζοντα, ποικιλομήτην.
 Ἐνθα μένος πνέοντες ἐρέσασαν· οἱ μὲν ἔσ' ἑδοῦ,
 Τίωσιν, οἱ δ' ἔγχεσθαι δόμων, πολέες τε κ' ἐσθλοί.
- 205 Τῷσι δ' ἔσ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορος εἰδομένη ἡμῖν δέμας ἦδ' ἐκ' αὐδῆς.
 Τὴν δ' Ὀδυσσεύς γῆθησιν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε,
 Μέντορ ἀμυνον ἀγῆν, μῆσαι δ' ἐτάραο φίλοιο,
 "Ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζισκον· ὀμηλικὴν δὲ μοι ἔσσι.
- 210 "Ὡς ἔρατ', οἰόμεν' λαοσφόν ἔμμεν Ἀθήνην.
 Μνηστῆρες δ' ἐτέρωθεν ὀμίχλειον ἐν μεγάροισι·
 Πρωῖος τὴν γ' ἐνίπναιτο Δαμασσορίδης Ἀγέλαος,
 Μέντορ, μὴ σ' ἐπείσσει παραιπεσιπύδησιν Ὀδυσσεύς.
 Μνηστῆρας μάχεσθαι, ἀμυνόμεναι δὲ οἱ αὐτῶ.
- 215 "Ὡς δ' ὃς ἡμέτερον γὰρ νόον τελείωσθαι εἶα·
 "Ὅππότε κεν τοῦτ' ἐπείσσει, πατέρ' ἦδ' ἐκ' οἶον,
 Ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα περὶσσαι, εἴα μετινῆς
 Ἐρδῆν ἐν μεγάροισι· σφ' δ' αὐτῇ κρείσσει τίσεις.
 Αὐτὰρ ἔσθ' ὅππῃ ὕμῶν γὰρ βίας ἀφεισόμεθα χαλκῶ,
 220 Κτήμαθ' ἐπείσσει τοι ἐστὶ τὰ τ' ἔσθ' ὅππῃ.

Funisque plexi extrema ipsi alligantes, 175
Columnam in altam trahite, admoveiteque trabibus,
Ut diu vivus, graves dolores patiatur.

Sic dixit. Illi autem cum omnino audiverunt, & morē gesserunt,
Iverunt vero in thalamū: sefellerunt autem ipsum intus cum esset.
Et ille quidem in thalami penetrali arma quærebat: 180

Hi autem steterunt utrinque apud postes manentes:
Donec limen transibat Melanthius custos caprarum,
Altera quidem manu ferens pulchram galeam,
Altera autem scutum latum, antiquum, inquinatum siccitæ,
Laërtæ herois, quod juvenis pertaverat: 185

Nempe tum quidem jacebat, futuræque solutæ erant lororum.
Illi autem irruentes ceperunt, traxeruntque ipsum intro
Juveniliter: inque pavimento humi jecerunt dolentem corde.
Pedes autem manusque constrinxerunt animū truciante vinculo,
Bene averfas prorsus, sicut jusserat 190

Filius Laërtis pertolerans dius Ulysses.

Funisque plexi ipsi extrema alligantes,
Columnam in altam traxerunt, admoventque trabibus.

Hunc autem mordacibus verbis alloquebaris Eumæe subulce:
Nunc quidem jam etiam atque etiam Melanthie nocte custodies
Lecto in molli dormiens, uti te decet: (195

Neque te aurora ab Oceani fluctibus
Larebit adveniens aureo throno conspicua, quando ages
Capras proci domum ad convivium parandum.

Sic hic quidē illic relictus est extensus pernicioso in vinculo. 200
Illi autem arma induentes: januamque claudentes splendidam,
Iverunt ad Ulyssē prudentem, versutum.

Hic robur spirantes adstiterunt: hi quidem in limine,
Quatuor, illi autem intra domum multique & boni.
His prope accessit filia Jovis Minerva, 205
Mentori assimilata & corpore & voce.

Hanc autem Ulysses latatus est videns, & verbum dixit:
Mentor propulsa malum, recordare autem socii dilecti,
Qui tibi bona feci: cœvus autem mihi es.

Sic dixit, suspicans populorum salvatricem esse Minervam. 210
Proci autem alitrinsecus minabantur in ædibus.

Primus hanc increpavit Damastorides Agelaus:

Mentor, ne tibi verbis persuadeat Ulysses.

Proci pugnare, auxiliari autem sibi ipsi.
Sic enim nostram mentem perficiendam puto: 215

Quando hos interfecerimus, patrem atque etiam filium,
Inter eos tu postea interficiaris, qui talia cogites

Patrare in ædibus: tuoque ipsius capite solves.

At postquam vobis vires abstulerimus ferro,
Possessiones quot tibi sunt quæque intus & quæ foris, 220

Τοῖσιν Ὀδυσσῆϊ μεταμίζομαι· ἔδῃ τοι υἱας
Ζῶειν ἐν μεγάροισιν ἰάσομαι ἔδῃ Δύγατραι,
Οὐδ' ἄλλοχον κτείνῃ Ἰθάκης κατὰ ἀστυπολίευν·
Ὡς φάβ'· Ἀθηαὶν δ' ἡλωσάτο κηρόδι μάλλον·

225 Νείκεσσιν δ' Ὀδυσῆα χολατοῖσιν ἐπέειπεν,
Οὐκ ἔτι σὺ γ' Ὀδυσσεύ μένος ἔμπεδον, ἔδῃ τις ἀλκὴν·

Οἷν δ' ἄμφ' Ἑλένη λευκωλένη εὐπατερὴν
Εἰνάοτις Τρώεσσι ἡμάρναο γαλήμης αἰεὶ·
Πολλὰς δ' ἄνδρας ἐσπερτες ἐν αἰνῇ δνίστατι,

230 Σὺ δ' ἤλω βουλῇ Πριάμυ πόλιν εὐρύνουσα.
Πᾶς δὲ νῦν, ὅτε σὺν γὰ δέμον κ' κτήμαθ' ἰκάνεας;
Ἄντα μνηστῆρων ὀλορύνεαι ἀλκιμος εἴτα;
Ἄν' ἀγε δέωρ πίπῃσι παρ' ἡμ' ἴσασιν, καὶ ἴδῃ ἔργῃ δ'
Ὅρρ' εἰδῆς οἷος τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέας·

235 Μήντωρ Ἀλκιμίδας εὐρυστοίας ὀπποτίνην.
Ἦ' ῥα· καὶ ἔσσω παγχυ δίδου ἱππευλκία νίκην·
Ἄλλ' ἐτ' ἄρα σθένος το κ' ἀλκῆς περὶ νίκην
Ἦ' μὲν Ὀδυσσῆϊ καὶ υἱῷ κλυδάλιμοιο.

Αὐτὴ δ' αἰδανόσσης ἀνὰ μεγάροιο μέλαδρον

240 Ἔζετ' ἀναιξάσα, χελιδόνι κίλιν ἄντην.
Μνηστῆρας δ' ὅτρυνε δαματορίδης Ἀγέλαος,
Εὐρύτομος τε καὶ Ἀμφιμίδης, Δημοστολήμορ τε,
Πείσανδρος τε Πολυκτορίδης, Πόλυξος τε δαίφρων·
Οἳ γὰρ μνηστῆρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἀριστοί,

245 Ὅσσοι ἐτ' ἔζων, κτερεῖ τε ψυχῶν ἡμάχοιτο·
Τοὺς δ' ἦδ' ἰδόμενος βίος κ' ταρβέει οἶοι.
Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἐπέειπεν, ἴσθ' πάντισσι περὶ σέθεν·
ὦ φίλοι, ἦδ' οὐ σήσιν αἰνῇ ὅδε χεῖρας ἀάστωτες.
Καὶ δὴ οἱ Μήντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὐχματα εἰπών·

250 Οἱ δ' οἷοι λίσσονται ἰσὶ πρώτῃσι δῦμοι.
Τὰ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἀριετα δόρυτα μακρά·
Ἄλλ' ἀγὼ οἱ ἔξ' ἑσῶν ἀκοντίσασθ', αἱ κί παδὶ Ζεὺς
Δόσῃ Ὀδυσῆα βλήσθαι, καὶ κῦδ' ἀρίστων·
Τῶν δ' ἄλλων κ' κῦδ', ἰσὴν ἔτος γὰρ πέτρῃσιν.

255 Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὡς ἐκίλυσσεν·
Ἰέδμοι· τὰ δ' ἅπαντα ἐτάσσα δῆκεν Ἀθήνη.
Τῶν ἄλλος μὲν σαθρὸν εὐσταθὲς μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλος δὲ δῦρην πυκνῶς ἀραρυῖαν·
Ἄλλος δ' ἐν τοίχῳ μέλιν πέσσε χαλκοβάρειαν.

260 Αὐτὰρ ἐπειδὴ δοῦρατ' ἀλευάτο μνηστῆρων,
Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
ὦ φίλοι, ἦδ' οὐ μὲν κεν ἰσὼν εἴποιμι κ' ἄμην·

Μνηστῆρων ἐς ἔμιλον ἀκοντίζεται, οἱ μὴ μάσθιν
Ἠμῖας ἐξεναρῖσαι ἰσὶ προτιέροισι κακώσιν.

265 Ὡς ἔρατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὀξία δούρα·
Ἄντα τιτυσκόμοιο, Δημοστολήμον μὲν Ὀδυσσεύς,

Ipſis Ulyſſis commiſcebimus : neque tibi filios

Vivere in ædibus ſinemus neque filias,

Neque uxorem caſtam Ithacæ in urbe verſari.

Sic dixit. Minerva autem irata eſt ex animo magis :

Increpuit autem Ulyſſem iratis verbis :

215

Non amplius tibi Ulyſſes robur incolume, neque ulla fortitudo,

Qualis quando pro Helena albiulna bono patre nata

Novem annis Trojanis pugnaſti perpetuo uſque :

Multos autem viros interfeciſti in gravi pugna,

Tuoque capta eſt conſilio Priami urbs lata viis. 230

Quomodo jam nunc, quando in domū tuam & poſſeſſiones venis,

Contra procos lamentabiliter recuſas fortis eſſe?

Sed age huc ô bone apud me ſta, & vide opus,

Ut videas qualis tibi in vicis inimicis

Mentor Alcimides beneficia reddet.

235

Dixit : & nondum omnino dabat inclinatam victoriam,

Sed adhuc potentiamque & fortitudinem tentabat

Tum Ulyſſis tum filii glorioſi.

Ipſa autem ſplendide iſ domus trabem

Sedit proripiens ſe, hirundini ſimilis aſpectu.

240

Procos autem hortabatur Damastorides Agelaus,

Eurynomusque & Amphimedon, Demoptolemusque,

Piſanderque Polyſtorides, Polybusque belli peritus.

Hi enim procorum fortitudine erant facile optimi,

Qui adhuc vivebant, deque animabus pugnant :

245

Reliquos jam domuerat arcus & frequentes ſagittæ.

Hiſ autem Agelaus dixit, verbum omnibus nuncians :

O amici, jam cohibebit vir hic manus intaſtas.

Atque jam ei Mentor quidem abiſ locutus inanes jaſtationes,

Hi autem ſoli reliſti ſunt in palſis foribus.

250

Ideo ne ſimul omnes mittite lanceas longas :

Sed agite ſex primum jaculamini, ſi forte Jupiter

Det Ulyſſem percuti, & gloriam obtinere :

Cæterorum autem nulla cura, poſtquam hic ceciderit.

Sic dixit. Illi autem omnes jaculabantur ſicut jufferat, 255

Mittentes : illa autem omnia vana fecit Minerva.

Forum alius quidem poſtem bene fundatæ domus

Percuſſit, alius autem januam denſe aptam :

Alterius autem parieti fraxinus incidit ære gravis.

At poſtquam jam lanceas evitaverunt procorum,

260

Hiſ ſermones occipit pertolerans diu Ulyſſes :

O amici, jam quidem ego dixerim & nobis

Procorum in turbam ut jaculemur, qui cupiunt

Nos interficere ad priora mala.

Sic dixit. Hi autem omnes jaculati ſunt acutæ lanceas, 265

Contra collineantes. Demoptolemaum quidem Ulyſſes,

- Εὐρυάδην δ' ἄρα Τηλέμαχ'· Ἐλατον ᾗ συβώτης,
 Πείσανδρον δ' ἄρ' ἑσπερι βοῶν ἐπιβουκόλ'· ἀνὴρ·
 Οἱ μὲν ἑσπερ' ἅμα πάντες οἰαῖ' ἔλον ἄσπετον εὐδα.
 270 Μνηστῆρες δ' ἀνιχόμεσαν μεγάροιο μυχόνδ'·
 Τοῖς δ' ἄρ' ἐσπῆξαν, νεκύν δ' ἐξ ἔγχε' ἔλοντο.
 Αὐτίς δὲ μνηστῆρες ἀκόντισται ὅξεια δοῦρα,
 ἱέρηροι· τὰ δ' πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀδάνη.
 Τῶν ἄλλ' μὲν σαθρόν εὐσαδέος μεγάροιο
 275 Βεβλήκει, ἄλλ' δὲ θύμῃ πυκνῶς ἀεργυῖαι·
 Ἄλλε δ' ἐν τείχε' ἐμὴν πέτε χαλκοβάρεια.
 Ἀμριμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βέλε χεῖρ' ἐπὶ καρῶδ'
 Λίγδην, ἄκρην δ' ῥιγὸν δηλῆτατο χαλκός.
 Κτήσιπας δ' Εὐμαιον ὑπὲρ σάκ' ἔγχε' μακρῶς
 280 ἔλκεν ἐσπῆξαι· τὸ δ' ὑπὲρ ττατο, πῶτε δ' ἐραζε.
 Τοῖ δ' αὐτ' ἀμρ' Ὀδυσῆα δαίρυονα ποιηλομήτην
 Μνηστῆρων ἐς ἄμιλον ἀκόντισαν ὅξεια δοῦρα.
 Ἐσθ' αὐτ' Εὐρυδάμαντα βέλε πτολίπορθ' Ὀδυσ-
 σεύς,
 Ἀμριμέδοντα δ' Τηλέμαχος, Πόλυον δ' ἐσπερ'·
 285 Κτήσιπας δ' ἄρ' ἑσπερ' βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ
 Βεβλήκει πρὸς σῆδ'· ἐπιχόμενος δὲ πρὸς τῆδα,
 ὧ Πολυδαιρὸν φιλοκέρταμε, μήποτε πάμπαν
 Εἰκὼν ἀρεαδῆς, μήγα εἰπὼν, ἀλλὰ θείοισι
 Μῶδον ἐπιτρέψαι· ἐσπερ' πολὺ φέρτερόι εἰσι.
 290 Τοῦτό τοι ἀντι ποδὸς ξυνήϊον, ὃν ποτ' ἔδωκας
 Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ δόμον κατ' ἀλητεύοντι.
 Ἡ γὰρ βοῶν ἐλίκων ἐπιβουκόλ'· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Οὔτα Δαμασφιδὸν αὐτίσχιδὸν ἔγχε' μακρῶς.
 Τηλέμαχ' δ' Εὐννορίδην Δειώκεστον οὔτα
 295 Δουρὲ μέσιν κενῶνα, διαπρὸ δ' χαλκὸν ἔλασσον·
 Ἡεσπε δ' πρηνὲς, χθόνα δ' ἔλασε παντὶ μετώπῳ.
 Δὴ τότε Ἀθηναίη φησιμέροστον αἰγίδ' ἀνίσχιν
 Τφίδην ἐξ ὄρεως· τῶν δ' ὀρέντες ἐσπῆξαν.
 Οἱ δ' ἐρίβοντο κατὰ μίγαρον, βίης ὡς ἀγελαῖαι,
 300 Τὰς μὲν τ' αἰόλ' οἶστρος ἐρομμεδαῖς ἐδόνοντο
 Ὡς ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλοντα.
 Οἱ δ' ὡς αἰγυπιοὶ γαμφάνυχες ἀγκυλοχεῖλαι
 Ἐξ ὀρέων ἐλδόντες ἐσπῆξαν ὀπίσθια θορόωσι,
 Ταῖ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέρια πτώσσουσαι ἵαντα,
 305 Οἱ δὲ τε τὰς ἐλέκκων ἐπάλμῳ, ὅδε τις ἀλκή
 Γίνετα ὅδε φυγὴ, χαίρουσι δὲ τ' ἀνέρες ἀγρῇ·
 Ὡς ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπισταυόμενοι κατὰ δόμα
 Τύπτοντο ἐπισφραδάν. τῶν δ' εὖ γόνος ἄργυρ' ἀεικέας,
 Κράτων τυπτομένην· δάπεδον δ' ἄσπερον αἵματι θῦεν.
 310 Δειώδης δ' Ὀδυσῆ' ἐπισταυόμενος λάβε γούνων,
 Καί μιν κραυόμενος ἐσπερ' πτερύοντα προσκῆδα,

Euryadem autem Telemachus, Elatum autem subulcus,
Pisandrum autem interfecit boum bubulcus vir:
Hi quidem postea simul omnes mordicus ceperunt magnum pavimentum.

Proci autem recesserunt in ædium penetrale: 270

His autem irruerunt, eque cadaveribus lanceas rapuerunt.

Rursus autem proci jaculati sunt acutas lanceas,

Connixi: plerasque vero irritas reddidit Minerva.

Horum alius quidem postem bene fundatæ domus

Percussit, alius autem januam densis compagibus aptam: 275

At alterius parietis fraxinus incidit ære gravis.

Amphimedon autem Telemacho percussit manum ad carpum

Strictum, extremam autem pellem læsit æs.

Ctesippus autem Eumæo supra scutum lancea longa

Humerum aravit: illa autem supervolavit, ceciditque humi. 280

Isti contra circa Ulyssem belli peritum versutum

Procorum in turbam jaculabantur acutas lanceas.

Tunc vero Eurydamanta percussit urbium populator Ulysses,

Amphimedonta autem Telemachus, Polybum autem subulcus:

Ctesippum autem postea boum bubulcus vir 285

Percussit ad pectus: gloriabundus autem alloquebatur:

O Polytherside amator convitiorum, nunquam omnino

Cedens stultitiæ magnifica loquere, sed Diis

Verbum committe: quoniam multo potentiores sunt.

Hoc tibi pro pede hospitale donum est, quem dedisti 290

Divino Ulyssi domi mendicanti.

Dixit boum nigrarum bubulcus. At Ulysses

Feriebat Damastoridem cominus lancea longa.

Telemachus autem Euenoridem Leoclitum feriebat

Lancea medio ventre, penitus autem æs transadegit: 295

Cecidit autem pronus, terramque percussit tota fronte.

Tunc Minerva clades hominum, Ægida sustulit

Alto ex fastigio: illorum autem mentes percellabantur.

Iidemque fugitabant per ædes, boves tanquam gregariæ,

Quas quidem pernix œstrus ingruens agitavit 300

Tempore in verno, quando dies longi sunt.

Hi autem, sicut vultures curvi unguibus, uncis rostris

Ex montibus venientes avibus insiliunt,

Hæ quidem in campo trepidantes nubes affectant,

Illi autem has perdunt insilientes, neque ullum auxilium 305

Fit neque fuga: gaudent autem viri præda:

Sic hi procos irruentes in domum

(indecent,

Verberabant quaquaversum. Horum autem gemitus oriebatur

Capitibus verberatis: pavimentum autem totum sanguine æstuabat.

Liodes autem Ulyssis advolans cepit genua, 310

Et ipsum precans verbis velocibus alloquebatur:

Odysseæ.

T t

- Γουνῆμαί σ' Ὀδυσσεύ· σὺ δέ μ' αἶδιο, καὶ μ' ἐλέησας·
 Οὐ γάρ ποτ' ἐνὶ θυμῷ γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
 Εἴποιν ἑδὲ τι ῥέξαι ἀτάσθαλον· ἀλλὰ κ' ἄλλους
 315 Παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
 Ἀλλὰ μοι κ' ἐκείδοντο κακῶν δότο χεῖρες ἰχθυόων·
 Τῷ κ' ἀτάσθαλῇσιν ἀεὶ κεία πότμον ἐπίσσω.
 Αἰτάρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόῳ, οὐδὲν ἰοργῶς,
 Κείσομαι. ὡς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
 320 Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ δόρα ἰδὼν προσέειπε πολυμήντις Ὀδυσσεύς·
 Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκῶς εὐχεται εἶναι,
 Πολλὰ μοι μάλλιν ἀρήμηναι ἐν μεγάροισι,
 Τῷ δ' ἐμοὶ νόσοιο τέλῳ γλυκερῶ γένεσθαι,
 Σοὶ δ' ἄλοχόν τε εἶλην σωίσθαι καὶ τέκνα τεκίσθαι·
 325 Τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηγήγῃα προφύγοιδα.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, ξίφῳ εἴλετο χεῖρι παχείῃ
 Κεῖμενον, ὃ ῥ' Ἀγέλαο δῶποπρῆκε χαμαῖς
 Κτεινόμενος· τῷ τότε κατ' αὐχένα μέσσην ἔλασσε
 Φθγγυρόμενον δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίησιν ἐμίχθη.
 330 Τερπιάδης δέ τ' αἰοδὸς ἀλύσκαζε κῆρα μέλαιναν
 Φημι, ὅς ῥ' ἤϊδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.
 Ἔσθ' δ' ἐν χεῖρσιν ἔχων φόρμιγγα λίγαν
 Ἀρχὴ παρ' ὀρθοθύρῃ· δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν·
 Ἢ ἐκδύς μεγάροιο, Διὸς μεγάλα ποτὶ βωμόν
 335 Ἑρκίῃ ἔχοιτο τετυγμένον, ἐνθ' ἄρα πολλὰ
 Λαέρτης Ὀδυσσεύς τε βοῶν ἐσθ' ἑκαίον·
 Ἢ γούνατ' ἵσσοιτο προσαίξας Ὀδυσῆα.
 Ὡς δὲ οἱ φρονέοντι δῶσσαντο κέρδιον εἶναι,
 Γούνατ' ἀψάσθαι Λαερτιάδῃα Ὀδυσῆος.
 340 Ἦτοι ὃ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμαῖς
 Μεσσηγύς κρητῆρ'· ἰδὲ θρόνῳ ἀργυροῦλου·
 Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαίξας λάβε γούνατ',
 Καὶ μὴ λισσόμεν' ἔπειτα πτερόεντα προσπύδα,
 Γουνῆμαί σ' Ὀδυσσεύ· σὺ δέ μ' αἶδιο, καὶ μ' ἐλέησον.
 345 Αὐτὰρ τοι μετόπισθ' ἄχ' ἐστίται, εἴ κεν αἰοιδὸν
 Πέρηνς ὅς τε Διοῖσι κ' ἀνδράσθεσσι αἰεῖδω.
 Αὐτοδίδακτος δ' εἰμὶ· Διὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας
 Παντοίας ἐνέρυσεν. ἴοικα δέ τοι παραεῖδεν
 Ὡς ἐγὼ· τῷ μὴ με λιλαιόο δειροτομήσας.
 350 Καὶ κεν Τηλέμαχ'· τάδε γ' εἶπας σὸς φίλος υἱός,
 Ὡς ἐγὼ ἔτι ἐκὼν ἐς σὸν δῆμον, οὐδὲ χατίζων,
 Πωλεύμεν μνηστῆρσιν ἀεισόμην μετὰ δαίτας,
 Ἀλλὰ πολὺ πλείονες κ' κρείσσονες ἦγον ἀνάγκη.
 Ὡς φάτο. τῷ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἱς Τηλεμαχόιο,
 355 Αἶψα δ' ἰὼν πατέρῃα προσεφώνεν ἔγγυς ἔοντα,
 Ἰσχυεο, μηδὲ τι τοῦτον ἀναίτιον ἔσται χαλκήρ.
 Καὶ κήρυκα Μένεαυτα σάσσομεν, ὅς μιν αἰεὶ

Supplex oro te Ulysses: tu autem me respice, & mei miserere.
 Nunquam enim cuiquam dico me mulierum in ædibus
 Dixisse neque aliquid fecisse mali: sed & alios

Sedebam procos, quicumque talia faceret. 315
 Sed mihi non obdiderunt ut malis manus abstinere:
 Ideo ob improbitatem indecora morte obierunt.

At ego cum his vates, qui nihil feci,
 Jacebo. Sic non est gratia in posterum benefactorum.

Hunc autem torve videns allocutus est prudens Ulysses: 320
 Siquidem jam cum his vatem dicis esse te,
 Sæpe forsan debuisti optare in ædibus,
 Longe mihi reditus finem dulcis fieri,
 Te autem uxoremque dilectam sequi & filios parere:
 Ideo haud mortem gravem effugies. 325

Sic locutus, ensem cepit manu forti
 Jacentem, quem Agelaus abjecerat humi
 Cum cæderetur: quo hunc in cervicem mediam percussit.
 Loquentisque ejus caput pulveribus mixtum est.
 Terpiades autem cantor declinabat mortem nigram 330
 Phemius, qui canebat cum procis coactu,
 Stabat autem in manibus tenens citharam stridulam.

Prope apud superiorem januam: bifariam autem mente cogitabat
 An egressus domo, Jovis magni ad aram
 Tutelarum federet struam, ubi multa 335

Laërtes Ulyssesque boum femora combusserant:
 An per genua precaretur aggressus Ulysses.
 Sic autem ei cogitanti visum est melius esse,
 Genua prehendere Laërtiadæ Ulyssis.

Ille quidem citharam concavam deposuit humi 340
 Inter craterem & sedile argenteum clavos:

Ipsæ autem Ulyssi accidens ad genua, eaprehendit;
 Et ipsum precans verbis velocibus alloquebatur:

Supplex oro te Ulysses: tu autem me respice, & mei miserere.
 Ipsi tibi in futurum dolor erit, si cantorem 345
 Interfeceris qui Diis & hominibus cano.

Ipsæ per me doctus sum: Deus autem mihi in mente cantilenas
 Omnigenas iniecit. Videor autem tibi accinere
 Tamquam Deo: ideo ne me cupias decollare.

Et Telemachus hæc dicet tuus dilectus filius, 350
 Quod ego non voluntarius in tuam domum, neque indigens,
 Veni procis cantaturus ad convivia,

Sed multo plures & potentiores duxerunt coactu,
 Sic dixit. Eum autem audivit sacra vis Telemachi,
 Statim autem suum patrem allocutus est prope qui erat? 355

Abstine, & nequaquam hunc insontem percute ferro.
 Et præconem Medontem servemus, qui mei semper

- Οἶκον ἐν ἡμετέρῳ κηδίσκετο παῖδός ἐόντ'.
 Εἰ δὴ μὴ μιν ἔπειθε Φιλοίτιος, ἢ συζαίτης,
 360 Ἥ σὺ σοὶ ἀντιβέβηκται ὀρεγομένον κατὰ δῶμα.
 "Ὡς εἶπτο. τῷ δ' ἤκουσε Μίδων πικτυρῶντα εἰδώς.
 Πιστῆναι γὰρ ἔκκετο ὑπὸ θρόνῳ, ἄμφω δ' ἔδριμα
 Ἐξο βεδὸς νεόδαρτον, αἰλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 Λίφα δ' ὑπὸ θρόνῳ ἄρτο, θοῶς δ' ἀπιδύμεν βροῖν.
 365 Τηλέμαχόν δ' ἄρ' ἴσμεντα περσαίξας λάβει γούναϊ,
 Καὶ μιν λισσομένοισιν ἰκίοντα περσύνει,
 ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὅδ' εἰμὶ· σὺ δ' ἴσχειο, εἰπὲς δ' πατρί.
 Μὴ με περσυνέειν δηλοῖται ὅξ' ἔτι χαλκῷ,
 Ἀνδρῶν μνηστῆραν κεχολαμένοισιν, οἳ οἱ ἔκκερον
 370 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, σὲ δὲ γῆραιον ἔδεν ἴτιον.
 Τὸν δ' ἰσχυροῦσας προσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 Θάρσει, ἰσχυρὸν σ' ἔσται ἐρύσασθαι καὶ ἰσάσασθαι,
 Ὅρα γιγῆς κατὰ θυμόν, ἀτὰρ εἰπὼς τὰ καὶ ἄλλα.
 "Ὡς κακοεργίης ἐνέργισιν μίγ' ἀμείναι.
 375 Ἄλλ' ἐξελθόντες μεγάροισιν ἐξίειδ' ὄψεαι
 Ἐκ φόβου εἰς αὐλήν, αὐτὰ καὶ πολέμηται αἰδοῦς.
 Ὅρ' αὖν ἐγὼ κατὰ δῶμα πορεύσμεν ἑταῖοι με χεῖρ.
 "Ὡς εἶπτο. τῷ δ' ἔξα κῆτην μεγάροιο κίοντα.
 Ἐξίειδ' ἄρα τότε Διὸς μεγάλα ποτὶ βροῖον,
 380 Πάντοτε πασπαίνοντες, φόβον ποτιδύμενοι αἰεὶ.
 Πάσωντιν δ' Ὀδυσσεύς καθ' ἰὸν δόμον, ὅστις ἔτ' ἀνδρῶν
 Ζαὸς ὑποκλιπέσσι, αἰλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 Τούς δ' ἴδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κνήμῃσι
 Πιστοῦσθαι πολλούς· ὥς ἰχθύας ὑπὸ ἀλγῆς
 385 Κοίλῃ ἐς αἰγιαλὸν πόλιν ἐκτοσθε θαλάσσης
 Δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυπλοῦς. οἳ δὲ τε πάντες
 Κύματ' ἀλός ποδίοις ἐπὶ φαιάθοισι κίχυνται.
 Τῶν μὲν τ' ἠέλιος φαίδων ἐξέλειτο θυμόν.
 "Ὡς τότε ἄρα μνηστῆρες ἑὸν ἀλλήλοισι κίχυντο.
 390 Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
 Ὅρα ἔπειτα εἰπώμι τό μοι καταδύμῳ ἐστίν.
 "Ὡς εἶπτο. Τηλέμαχος δ' εἶπε ἰπποκλῆντο πατρί.
 Κινέσας δὲ θυμόν, περσύνει τροφὸν Εὐρύκλειαν,
 395 Διῦρο δὴ ὅσο γρηὺς παλαιγενὲς, ἥτα γυναικῶν.
 Δρυῶν σκεπῆς ἴσσι κατὰ μέγαρ' ἡμιτεράων.
 Ἐρχοιο, κικλήσκου σὲ πατὴρ ἴμος, ὅρα τι εἴπω.
 "Ὡς ἄρ' ἰσώνουσιν. τῇ δ' ἑσπερὶ ἰστέτο μῦθ'.
 "Ὡς δὲ θυμὸς μεγάροισιν ἐν ναιταόντων.
 400 Εἰ δ' ἴμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος περσύνει ἡμιμόνους.
 Εὐδὲν ἴσμεν Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι γένουσιν,
 Αἵματι καὶ λύθρῳ πικτυρῶντα· ὥς ἐλόντα
 Ὅς ἰά τε βεβρακώς βεῶς ἐρχεται ἀγρῶντο,

Domo in nostra curam habuit puer cum adhuc essem:
 Si jam non ipsum interfecit Philœtius, aut Subulcus,
 Aut tibi occurrit ruenti in domo.

360

Sic dixit. Hunc autem audiuit Medon cata sciens.
 Trepidus enim prociderat & jacebat sub sede, circum autem pelle
 Indutus erat bovis recenti, vitans mortem nigram.
 Statim autem à sedili surrexit, citoque exiit bovinam:
 Telemachum autem postea aggressus cepit genua,
 Et ipsum precans verbis velocibus alloquebatur:

365

O amice, ego quidem hic sum: tu vero contine te, & dic patri,
 Ut ne me superans lædat acuto ferro,
 Virorum procorum causa iratus, qui ei totonderunt
 Possessiones in ædibus, te autem stulti nihil honoraverunt.

370

Hunc autem subridens allocutus est prudens Ulysses:

Fide, quoniam te hic liberavit & servavit,
 Ut noscas in animo, at dicas & alii,
 Quod malefacto benefactum est longe melius.
 Sed egressi ædibus sedete foris
 Ex cæde in atrium, tuque & celeberrimus camor,
 Ut ego in domo laborem quod me oportet.

375

Sic dixit. Illi autem exiverunt domo procedentes:
 Sederunt autem illi Jovis magni ad altare,
 Undique circumspectantes, cædem expectantes semper:
 Circumspectans ibat Ulysses per suam domum, à quis adhuc virorem.
 Vivus se subduxisset, fugiens mortem nigram.
 Illos autem vidit prorsus omnes in sanguine & pulveribus
 Collapsos multos: sicut pisces quos piscatores
 Concavum in litus canum extra mare
 Reti extraxerunt foraminoso: hi autem omnes
 Undas maris desiderantes in arenis fusi sunt,
 Horum quidem sol lucens abstulit animam.

385

Sic tunc proci alius super alto fusi erant.

Tunc Telemachum allocutus est prudens Ulysses:
 Telemache, eia age mihi voca nutricem Eurycleam,
 Ut verbum dicam quod mihi in animo est.

390

Sic dixit. Telemachus autem dilecto parabat patri:
 Motoque ostio, allocutus est nutricem Eurycleam:
 Ehodum move te anus antiqua, quæ mulierum
 Famularum inspeatrix es in domibus nostris:

395

Veni, vocat te pater meus, ut aliquid dicas.

Sic locutus est. Illi autem impennatum fuit verbum:
 Aperuit autem janus ædium bene habitatarum:
 Perrexitque ire: at Telemachus ante præibat.
 Invenit postea Ulysssem cum interfectis mortuis,
 Sanguine & pulvere inquinatum: tanquam leonem,
 Qui comesto bove venit asmentali,

400

- Πᾶν δ' ἄρα οἱ εὐθὺς τε παρῖα τ' ἀμφοτέρωθεν
 405 Αἵματόεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὅσα ἰδέσθαι.
 Ὡς Ὀδυσσεὺς πιπλάακτο πόδας κ' χεῖρας ὑπερθεῖν
 Ἦδ' ὡς ἐν νίκῃς τε κ' ἄσπετον εἰσίδει αἶμα,
 Ἴδυσσέν ῥ' ὀλουξαι, ἵασι μίγα εἰσίδει ἔργον·
 Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε, κ' ἴσχεθιν ἱερὴν περ·
 410 Καί μιν φωνήσας ἱαία πτερύοντα προσνύδα,
 Ἐν θυμῷ γρη῏ χαῖρε, καὶ ἴσχυιο, μηδ' ὀλόλυξαι
 Οὐχ' ἴσιν καταμύουσιν ἱῶ ἀνδράσιν εὐχετᾶσθαι.
 Τέσσε' ἔ μοιρ' ἰδάμασι θεῶν, κ' σχήτλια ἔργα.
 Οὐτίνα γὰρ τίσκειν ἐπιχθονίων ἀνδρῶντων,
 415 Οὐ κακὸν, εἰ μὴν ἐσθλόν, ὅτις σφίας εἰσαείκοιτο·
 Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν αἰκία πότμον ἐτίσπον.
 Ἄλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροισι καταλίξον·
 Αἱ τέ μ' ἀτμᾶζουσὶ καὶ αἱ νυκτὶς εἰσι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε εἶλον τερπὸς Εὐρύκλεια,
 420 Τοιγάρ ἐγὼ τοι τέκνον ἀληθεῖν καταλίξω.
 Πεντήκοντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
 Δμῶσαι, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἱγάζεσθαι,
 Ἐπειὰ τε ξάινειν, κ' δουλοσύνης ἀνίχεσθαι·
 Τῶν δώδεκα πάσαι ἀναιδείης ἐσθίβουσαι,
 425 Οὐτ' ἐμὲ τίουσα ἔτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
 Τηλέμαχ' ὃ νῦν μὲν αἶξίτο, εἰδὲ ἰ μήτηρ
 Σημαίνειν ἱάσκειν ἱσὶ δμῶσιν ὑπαιξίν.
 Ἄλλ' ἄγ' ἔργον ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλέοντα,
 Εἴπω σὴ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνῃν ἱώσῃσι.
 430 Τὴν δ' ἄσπαμνιβόμην' προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Μήσω τίτῃσ' ἱσώζεαι· σὺ δ' ἐνθάδε ἱσὶ γυναίξῃν
 Ἐλθέμεν αἶψα περὶ δὴν αἰκία μηχανάσωντο.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. γρη῏ς ἔ δι' ἐκ μεγάροιο κίβηκει,
 Ἀγγελίουςα γυναίξῃ, κ' ὀτρυνύουσα νύκθαι.
 435 Αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον κ' βουκόλῃν ἠδὲ συδᾶτην
 Εἰς ἡ καλεισάμεν', ἱαία πτερύοντα προσνύδα,
 Ἀρχίτο νῦν νίκυα· φοβέειν, κ' ἀνωχθε γυναῖκας·
 Αὐτὰρ ἱαίετα θρόνους περικαλλίας ἠδὲ τραπέζας
 Ὑδαὶ καὶ σφύροισι πικυτρήτοισι καθαίρειν.
 440 Αὐτὰρ ἱσὴν δὴ πάντα δόμεν κατακοσμήσασθαι,
 Δμῶσας ἐξαγαγόντες εὖσαδ' ὃ μιν μέγαροιο,
 Μισσηγὺς τε δόλου καὶ ἀμύμνητος ἔκει' αὐλῆς
 Θενέμμεν' ἔλκεσιν ταυτικῇσιν, εἰσὶκε πασῶν
 Ψυχὰς ἐξαφίλοισθαι, καὶ ἐκλελάθοιντ' Ἀφροδίτῃς
 445 Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆροισι ἔχον, μίσχοντό τε λάθρῃ.
 Ὡς ἔραθ'. αἱ δ' ὃ γυναῖκες ἀολλῆς ἦλθον ἄσασαι,
 Αἶν' ὀλοεργόμμεν, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέεται.
 Πρῶτα μὲν ἐν νίκυα φορεῖν κατατεθνηῶτας,
 Καθ' ἄρ' ὕψ' αἰδοῦσθαι τίδισαν εὐμήν' αὐλῆς,

Omne autem ei pectusque genæque utrinque
 Cruentæ sunt : terribilisque est in vultum aspectu. 409
 Sic Ulysses inquinatus erat pedes & manus desuper.
 Illa autem postquam mortuosque & infandum inspexit sanguinè,
 Conata est jubilare, quoniam magnum vidit opus :
 Sed Ulysses prohibuit, & tenuit cupientem licet :
 Et ipsam compellans verbis velocibus alloquebatur : 410

In animo aus gaude, teque contine, neve júbiles.
 Haud justum est interfectos ob viros gloriari.
 Hos autem fatum domuit Deorum, & impia opera.
 Non enim quemquam æstimabant terrestrium hominum,
 Non malum, neque quidem bonum, qui ad ipsos pervenisset : 415
 Ideo & peccatis scdam mortem affecuti sunt.
 Sed age mihi tu mulieres in domibus enumera,
 Quæ me inhonorant & quæ scelestæ sunt.

Illum contra alloquebatur dilecta nutrix Euryclea :
 Enim vero ego tibi fili veritatem dicam. 420
 Quinquaginta tibi sunt in domibus mulieres
 Famulæ, quas quidem opera docuimus operari,
 Lanæque carpere, & servitutem tolerare :
 Harum duodecim omnes impudentiam ingressæ sunt,
 Neque me honorantes neque ipsam Penelopen. 425
 Telemachus autem nuper quidem adolevit, neque ipsum mater
 Imperare sivit in famulis mulieribus.

Sed age ego ascendens cœnaculum stupendum,
 Dicam tuæ uxori, cui aliquis Deus somnum immisit.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 430
 Nondum illam excita. Tu autem huc dic mulieribus
 Venire quæ antea indecora patrabant.

Sic dixit. Anus autem per domum exivit,
 Nunciatura mulieribus, & hortatura ad eundum.
 At ipse Telemachus & bubulcum & subulcum 435
 Ad se vocans, verbis velocibus alloquebatur :

Incipite nunc mortuos portare, & jubete mulieres :
 At postea sedilia pulchra & mensas
 Aqua & spongiis cavernosis purgare.
 At postquam totam domum ornaveritis, 440
 Famulas educentes stabili domo,
 Inter tholum & bonum septum atrii
 Ferite ensibus longis, donec omnium
 Animas auferatis, & obliviscantur Veneris
 Quam à prociis habebant, coibantque clam. 445

Sic dixit. Mulieres autem confertæ venerunt omnes,
 Graviter lamentantes, teneram lachrymam fundentes.
 Primum quidem cadavera portabant mortua,
 Subque porticu deposuerunt bene septi atrii.

- 440 Ἀλλήλοισιν ἐρίδουσιν· σήμανε δ' Ὀδυσσεύς
 αὐτὸς ἰασιπέρχων· ταί δ' ἐκέρρον κ' ἀνάγκη·
 αὐτὰρ ἰαυῖτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τεραστίας·
 ἴδατι κ' σπύργοισι πολυτράτοις κάδαιον·
 αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
- 445 Λίεσσι δάιδαν πύκα ποικιλοῖο δόμοιο
 εὔον· ταί δ' ἐφύρον δμῶαί, τίδισαν ἕ θυράζε·
 αὐτὰρ ἰαυεῖδ' ἅν' ἰγάρων δικαιοσύνηντο,
 δμῶας ἐξαγαγόντες εὔσαδί· μεγάροιο,
 Μισσηγύς τε Δόλκ' καὶ ἀμύμονος ἔρκος αὐλῆς,
- 450 Εἴλεον ἐν στίβῃ, ὅθεν ἔσπας ἦν αλύξαι.
 ταῖσι δ' Τηλέμαχος πειριυμνύ· ἦρχ' ἀγορεύειν,
 μὴ μὲν δὴ καθαρῶ θανάτῳ δῶτο θυμὸν ἐλοῖμην·
 τῶν αἰ δὴ ἐμὴ κεραλῇ κατ' ὀπίσθια χεῖραν,
 μητέρη θ' ἡμετέρη, πατρὶ τε μητῆρσιν ἱαυον.
- 455 Ὡς ἄρ' ἔρη· καὶ πείσμα νηὶς κυανοπρόροιο
 κίον· ἐξάφας μεγάλης, πειρίβαλλε Δόλοιο,
 ἴψος ἰαυενταύσας, μή τις πρὶν ἔδασ ἰκίτα·
 Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἡ κίχλαι ταυσιώτεροι ἢ πέλιαι·
 ἔρκετ ἐπιπλήξωσι, τόθ' ἐσέκει ἐνὶ θάμνω,
- 470 Αὐλῇ ἰσιμύδῃ, συγερῶ δ' ἰαυεῖδατο κοῖτ·
 Ὡς αἶγ' ἐξήης κεραλαί· ἔχον, ἀμρὶ δ' πάταις
 Διρῆσιν βρόχοι ἦσαν, ὅσῃς οἰκτίστ' ἔάνειν.
 ἦσπαιον δὲ τίδειαι μίνυντά περ, ἔτι μάλα δῆτο·
 ἔκ δ' ἐκ Μελάνθιον ἔχον ἀνὰ πρόθυρον τε κ' αὐλῇ·
- 475 Τὲ δ' ὅτ' ἰαυὸν μὲν ῥήας τε καὶ ἔατα νηλεὶ χαλκῷ
 τάμνον· μῆδ' αὖ ἐξέφυσαν κυσὶν ὦμα δάσαδά·
 χεῖρας τ' ἠδὲ πόδας κοῦπον κκοκτοῖσι θυμῷ.
 οἱ μὲν ἰαυτ' ὀππονηάμφοι χεῖρας τε πόδας τε,
 εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον· τετέλεστο δὲ ἔργον.
- 480 αὐτὰρ ὅτ' ἐπρόσπεσε φίλην τροχὸν Εὐρύκλειαν,
 οἷσι δέειον γρη῏ κακῶν ἀκ·, οἷσι δὲ μοι πῦρ,
 ὄρεα δεινῶσιν μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
 ἔλθιν ἐνθάδ', ἀνῶχ' ἐσὺν ἀμειπτόλοισι γυναιξί·
 Πάσας δ' ὀτρυνον δμῶας κατὰ δῶμα νείαδαι.
- 485 Τὸν δ' αὖτε πρόσπεσε φίλην τροχὸς Εὐρύκλεια,
 νῆα δὴ ταῦτά γε τέκνον ἱμὸν κατὰ μοῖραν ἔειπας·
 Ἄλλ' ἄγε τοι χλαϊνὰν τε χιτῶνά τε εἴματ' ἐνείκα·
 μῆδ' ἔστω ῥάκισιν πειρικασμύ· εὐρίας ὤμους
 ἔσαθ' ἐνὶ μεγάροισι, νημιστητὸν δὲ κεν εἴη.
- 490 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν· προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 πῦρ γὰρ μοι πρώτιστον ἐνὶ μεγάροισι γένεσθαι,
 Ὡς ἔραθ'· ἔσθ' ἀσπίθῃσι φίλην τροχὸς Εὐρύκλεια,
 ἦν γὰρ δ' ἄρα πῦρ κ' ἔειπες· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 εὖ διετίθεισεν μέγαρον κ' δῶμα κ' αὐλῇ.
- 495 Ἐρῆς δ' αὖτ' ἀνέβη διὰ δῶματα καλὰ Ὀδυσῆος,

Sibi invicem innitentes. Imperabat autem Ulysses
 Ipse urgens : illæ autem exportabant etiam coactæ.
 At postea sedilia pulchra & mensas
 Aqua & spongiis cavernosis purgarunt.
 At Telemachus & bubulcus & subulcus
 Rastris pavementum fabre factæ domus
 Stringebant : exportabant autem famulæ, ponebantque foris.
 At postquam omnem domum ornaverunt,
 Famulas educentes stabili domo,
 Inter tholum & bonum septum atrii,
 Cogebant in angustio, unde nequaquam licebat effugere. 460
 His autem Telemachus prudens incepit dicere :
 Non quidem jam pura morte animam auferam
 Harum quæ meo capiti opprobria offuderunt,
 Matrique meæ, apudque procos dormiebant.
 Sic dixit : & funem navis nigræ,
 Ex columna aptans magna, circumjecit tholo,
 Alte extendens, ne qua pedibus solum tangeret.
 Sicur autem quando vel turdæ patulæ alis vel columbæ
 Reti impingunt, quod stat in fruticeto,
 Diverforium intrantes, triste autem suscipit cubile : 470
 Sic hæ ordine capita habebant, circum autem omnibus
 Cella laquei erant, ut miserrime morerentur.
 Palpitabant autem pedibus paululum non adeo diu.
 Eduxerunt autem Melanthium in vestibulumque & atrium :
 Eique nares & aures sævo ferro
 Amputarunt : genitaliaque extraxerunt canibus cruda comedenda,
 Manusque & pedes inciderunt irato animo.
 Hi quidem postea abluti manusque pedesque,
 Ad Ulysses in domum iverunt : consummatumque est opus.
 At hic alloquebatur dilectam nutricem Eurycleam : 480
 Fer sulfur anus malorum medelam, ferque mihi ignem,
 Ut suffiam domum. Tu autem Penelopen
 Venire huc jube cum ancillis mulieribus :
 Omnes autem hortare famulas per domum venire.
 Hunc autem rursus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea : 485
 Næ jam hæc fili mi pro decenti locutus es.
 Sed age lænamque tunicamque vestimenta feram.
 Neque sic pannis tectus latos humeros
 Sta in domibus. Indignum enim esset.
 Hanc autem rursus allocutus est prudens Ulysses : 490
 Ignis nunc mihi primum in domibus fiat.
 Sic dixit. Neque non obedivit dilecta nutrix Euryclea :
 Portavit autem ignem & sulfur : at Ulysses
 Bene adolevit ædes & domum & aulam.
 Anus autem rursus ascendit per domos pulchras Ulyssis, 495

Ἀγγαλίεσσα γυναιξί, καὶ ὀτρυνίεσσα νύμφαι.
 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάμνα' μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
 Αἱ μὲν ἄρ' ἀμφιχέοντο καὶ ἡσπάλλοντ' Ὀδυσῆα,
 Καὶ κύβιον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους.
 500 Χειρὲς τ' αἰνυμένας. τὸν δὲ γλυκύς ἡμερος ἦρε
 Κλαυθμῷ καὶ σotaχῆς· γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ψ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑ Σ.

Α Ναυπηγισμὸς Ὀδυσσεὺς πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῶν τῆς πλά-
 νης διηγημάτων ἀνακεφαλαιώσεις, καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Τηλε-
 μάχου μετὰ τῶν οἰκίῳν ἐξοδῷ.

ῥὶ δ' ἀναγνώνει πῶς ὅν ποτε Πηλεΐωνα.

- Γ** Ρυὺς δ' εἰς ὑπερῷ ἀνέβησάτο καυχалаίωσα,
 Δεισποίνῃ ἐρίουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἔοντα.
 Γούνατα δ' ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερεκταίνοντο.
 5 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 Ἔγρεο Πηλεΐωνα, φίλον τέκος, ὅρα ἴδωαι
 Ὀφθαλμοῖσι τοιοῖσι τά τ' ἔλδοαι ἔματα πάντα.
 Ἥλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται ὅφ' ἐπερ ἔλθων
 Μνηστῆρας δ' ἐκτεπεν ἀγένορας, οἷθ' ἐὼν οἶκον
 Κρίσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βίοντό τε παῖδα.
 10 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηλεΐωνα,
 Μαῖα φίλη, μάρμην σε θεοὶ δέξαν· οἷτε δύνανται
 Ἀρετὰ ποιῆσαι, καὶ ἐσφόροντά περ μάλ' ἔντα,
 Καὶ τε χαλιφρογέοντα σοοφροσύνης ἐσέβησαν.
 Οἱ σὲ περ ἔδραφον· πρὶν δ' ὄφρα αἰσίμῃ ἦδα.
 15 Τί ποτε με λαβύνεις πολυπενδία θυμὸν ἔχουσαν,
 Ταῦτα παρὰ ἐρίουσα; καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις
 Ἥδ' ἔγωγε, ὅς μ' ἐσέβησε φίλα βρύφαρ ἀμεικλύφας;
 Οὐ γάρ πω τοιοῦδε κατέδραδον, ἐξ ἧ' Ὀδυσσεύς
 Ὀχρεῖτ' ἐσοφόμην κακοῖσιον ἐκ ὀνομασάν.
 20 Ἄλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι, καὶ ἄψ' ἔρχου μέγαρόνδε.
 Εἰ γάρ τις μ' ἄλλη γε γυναικῶν αἰ μοι ἔασι,
 Ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἤγχευε, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγειρε,
 Τῷ κε τάχα συγχερὲς μιν ἐγὼν ἀπίστωμ' ἀνίσθαι.
 Αὐτὸς ἴσσω μέγαρον· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.
 25 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροχὸς Εὐρύκλεια,
 Οὔτι σε λαβύνω τέκνον φίλον· ἄλλ' ἐτυμὸν τοι
 Ἥλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὡς ἀγορεύω.
 Οἱ ξύνω, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι.
 Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλας ἤδειν ἔνδον ἔοντα.
 30 Ἀλλὰ σοοφροσύνησι νοήματα πατρὸς ἐκυνθεν,
 Ὅρ' ἀνδρῶν τίσσιτο βίην ὑπερτιρόντων.

Nunciatura mulieribus, & hortatura ad eundem.
 Illæ autem ierunt ex domo, tædas in manibus tenentes.
 Illæ quidem circumfundebantur & salutabant Ulysses,
 Et osculabantur amplectentes caputque & humeros,
 Manusque capientes. Hunc autem dulce desiderium cepit 300
 Fletus & suspirii. Cognoscebat autem animo omnes.

ARGUMENTUM LIBRI XXIII. ODYSSEÆ
 HOMER I.

Agnitio Ulyssis apud uxorem, & erroris narrationum summa. Et Ulyssis & Telemachi cum domesticis exitus.

¶. Agnoscit maritum suum tandem Penelope.

ANus autem in cenaculum ascendit cachinnans,
 Heræ dictura dilectum maritum intus esse.
 Genua autem properabant, pedesque agitabantur ei:
 Sterit autem super capite, & ipsam allocuta est:
 Surge Penelope, dilecta filia, ut videas 5
 Oculis tuis quæ cupis dies omnes.
 Venit Ulysses, & domum ingressus est sero licet veniens.
 Procos autem interfecit superbos, qui ejus domum
 Centristabant, & possessiones comedebant, violabantque filium.
 Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope: 10
 Nutrix dilecta, insanam te Dii fecerunt: qui possunt
 Insipientem facere, & prudentem admodum,
 Et insipientem prudentiam inire fecerunt:
 Qui te læserunt: anrea autem mente bona eras.
 Cur me contumelia afficis perdolentem animum habentem, 15
 Hæc aliorum dicens? & ex somno suscitās
 Dulci, qui me vinxerat meas palpebras complexus?
 Nunquam enim sic dormivi, ex quo Ulysses
 Ivit visurus malum Ilium infandum.
 Sed age nunc descende, & retro vade in domum. 20
 Si enim aliqua me alia mulierum quæ mihi sunt,
 Hæc veniens nunciasset, & ex somno excitasset,
 Ideo mox duriter ipsam ego remissem ire
 Rursus intra domos: te autem in hoc quidem senectus juvat.
 Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea: 25
 Non te contumelia afficio filia dilecta: sed vere tibi
 Venit Ulysses, & domum ingressus est, sicut dico.
 Ille hospes, quem omnes ignominia afficiebant in ædibus:
 Telemachus quidem eum olim sciverat intus esse.
 Sed prudens cogitationes patris occultabat, 30
 Ut virorum puniret violentiam superbiorum.

- "Ὡς ἔρατ'· ἢ δ' ἔχαρ', καὶ ὑπὸ λίκτεριο θυρῶσα
 Γρηὶ περιπλήχθη, βλεψάμενον δ' ἀπο δάκρυον ἔκ'·
 Καὶ μιν φωνήσας· ἰσθία πτερόντα προσπύδα,
 35 Εἰ δ' ἄγε δὴ μοι μαῖα φίλη τημερτες ἴπασσι,
 Εἰ ἐτιόν δὴ οἶκον ἱκάνεται, ὥς ἀγορεύεις,
 "Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσσι χίρας ἱφῆκε.
 Μῶν' ἰών, οἱ δ' αἰὲν ἀολλῆες ἴδον ἔμμενον.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τεροῖς Εὐρύκλεια,
 40 Οὐκ ἴδον, ἢ πυθόμην, ἀλλὰ εἶπον οἷον ἀκούον
 Κτυνομένων· ἡμεῖς δ' मुखῶ θαλάμων εὐσπύκτων
 "Ἡμεῖς ἀτυζόμεναι, σπινθίδες δ' ἔχον εὖ ἀεφυῖαι·
 Πρὶν γ' ὅτε δὴ με σὸς υἱὸς ὑπὸ μεγάροιο κάλειαι
 Τηλέμαχ'· τὸν γὰρ βα πατὴρ περὶ κει καλίσσας·
 45 Εὖρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταυμένων νικυοῖν
 "Ἐσθ'· οἱ δὲ μιν ἀμυρὶ κραταίεισθον ἔδας ἔχοντες,
 Κίκατ' ἐπ' ἀλληλοιστίν· ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης
 Λήματι καὶ λυθρῶ πασσαλαγμῶν, ὥς τε λείοντα.
 Νῦν εἰ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλήσῃ θυρήσιν
 50 Ἀδέρῳ· αὐτὰρ ὁ δῶμα διεσπύται περιπαλλές,
 Πῦρ μέγα κοιάμεν'· σὲ δὲ με περὶ κει καλίσσας·
 Ἄλλ' ἔπει, ὄρεα σπῶνιν εὐφροσύνης ἐπιβήτων
 Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ· ἰσθία κακὰ πολλὰ πίσσοισι.
 Νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν εἶλδον ἐκτετέλεσται.
 55 "Ἡθ' ἐμὲ μὲν αὐτὸς ζῶδες ἱέριος, εὖρε δ' καὶ σὲ
 Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οἷσ' ἄν' ἐριζον
 Λινηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ὦ ἐνὶ οἴκῳ.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περὶ κει Πηνελόπεια,
 Μαῖα φίλη, μή πο' μέγ' ἐπ' αὐχῷ κατχαλῶσσαι.
 60 Οἶδά γάρ σ' ἀσπασθὲς ἐνὶ μεγάροισι φανῆναι
 Πᾶσι, μάστιγα δ' ἰμοὶ τε καὶ νῆπι τὸν τεκνέμεναι.
 Ἄλλ' ἔκ' ἐδ' ἴδε μῦθ' ἐτήτυμος, ὥς ἀγέρις·
 Ἄλλὰ τις ἀδατάτων κτάνε μνηστῆρας ἀγαιούς,
 "Υβρὶν ἀγασσάμεν' θυμαλγία καὶ κακὰ ἔργα.
 65 Οὐτίνα γὰρ τίσιον ἐπιχθονίαν ἀνδράσων,
 Οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐδδλόν, ὅτις σφείας εἰσαρρίκοιτο·
 Τῷ δ' ἀταδάλιας ἔπαθον κακόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ὀλισε πηλοῦ νόσον Ἀχαιῶν, ὅλστο δ' αὐτός.
 Τὴν δ' ἡμιέειπ' ἰσθία φίλη τεροῖς Εὐρύκλεια,
 70 Τίκνον ἔμῳ, πρὶόν σε ἔσθ'· εὐγενὲς ἔρατ' ὀδόντων;
 Ἡ πόσιν ἔνδον ἰόντα παρ' ἔχαρ', ἔσποτ' ἱφῆδα
 Οἰκάδ' ἐλευσεσθαι; θυμὸς δὲ τοι αἰὲν ἄπ'·
 Ἄλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀφραδὲς ἄλλότ' ἔστω·
 Οὐλὴν, τὴν ποτὶ μιν σὺς ἤλασε λευκὰ ὀδόντι,
 75 Τὴν ὀπνίζουσα φρεσάμην· ἔδελον δὲ σοι αὐτῇ
 Εἰσπόμεν'· ἀλλὰ με κύν' ἰλὼν ἰσθία μάστακα χερσίν,
 Οὐκ ἔα ἐπ' αὐχῷ, πολυιδρέμῃσι νόσοι.

Ἄλλ'

Sic dixit. Illa autem lætata est, & læto proiliens
 Anum complexa est, à palpebris autem lachrymas misit:
 Et ipsam loquens verbis velocibus allocuta est:
 Eja age jam mihi nutrix dilecta verum dic,
 Si vere jam domum venit, ut ais,
 Quomodo scilicet procis impudentibus manus immisit,
 Solus cum esset, illi enim semper conferti intus manebant.
 Hanc autem rursus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea:
 Non vidi, non audiui, sed gemitum & tumultum solū audiebam
 Interfectorum: nos autē in secessu thalamorū compagibus aptorū
 Sedebamus turbatæ, januzque nos tenebant beneclausæ:
 Antequam me tuus filius à domo vocavit
 Telemachus: hunc enim pater præmiserat vocare.
 Inveni postea Ulyssem inter cæcos mortuos
 Stantem: solidum pavimentum tenentes,
 Jacebant unus super altero. Tu videns animo exhilarata fuisses
 Sanguine & cruore scædaturum, tanquam leonem.
 Nunc hi quidem jam omnes in atrienibus januis
 Congregati: at ipse domum suffit perpulchram,
 Igneum magnum accendens: te autem me misit vocare.
 Sed sequere, ut vobis lætitia imbuaris
 Ambo dilectum cor: quoniam mala multa passi estis.
 Nunc autem jam hoc longum desiderium perfectum est.
 Venit quidem ipse vivus domum redur, invenit autem & te
 Et filium in ædibus: male autem qui ei faciebant
 Proci, eos omnes punivit sua in domo.

Hanc autem rursus alloquebatur prudens Penelope:
 Nutrix dilecta, nondum magnopere glories ridens.
 Scis enim quod gratus in domo apparet
 Omnibus, maxime autem mihiq; & filio quem genuimus.
 Sed non est hoc verbum verum, sicut dicis:
 Sed aliquis immortalium interfecit procos superbos,
 Ob injuriam indignatus tristem & mala opera.
 Haud quemquam enim æstimabant terrestrium hominum,
 Non malum neque quidem bonum, quicumque ad ipsos venerat:
 Ideo ob scelera passi sunt malum. At Ulysses
 Perdidit longe reditum ab Achæia, periitque ipse.

Huic autem postea respondit dilecta nutrix Euryclea:
 Filia mea, quale tibi verbum excidit septo dentium?
 Quæ maritum qui intus est apud focum, nunquam dicis
 Domum esse venturum? animus autem tibi semper incredulus.
 Sed age tibi & signum permanifestum aliud quoddam dicam:
 Cicatricem, quam quondam ei sus infixit albo dente,
 Hanc abluens agnovi. Volebam autem tibi ipsa
 Dicere: sed me ille capiens in ore manibus,
 Non sinebat dicere, altitia mentis.

Odyssea.

V u

- Ἄλλ' ἔπει· αὐτὰρ ἰγὼν ἐμείδιν περιδύσσομαι αὐτῆς·
 Αἶ κιν σ' ἐξασάσω, κτεῖναι μ' οἰκτίσῃ δαΐδρῳ.
- 80 Τὴν δ' ἡμίβριτ' ἔπειτα περιφραν Πηνελόπεια,
 Μαῖα φίλη, χαλκῶν σε θεῶν αἰετγινετάων
 Διὶα σφυδά, μάλα περ πολυίδρει τοῦσαν.
 Ἄλλ' ἔμπης τοῖωμ' μετὰ παῖδ' ἐμὸν, ὅρρε ἰδῶμαι
 Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἧδ' ὅς ἐπικριν.
- 85 Ὡς φαρμῆν, κατίβαιν' ὑπερώϊα· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
 Ὀρμαιν', ἢ ἀσάνευθε εἰλον πόσιν ἔξορειντο,
 Ἡ παρσάσα κύσει κάρη κ' χεῖρ λαδύσα.
 Ἡδ' ἔπει εἰσῆλθεν καὶ ὑπὲρ ἐν λαΐνον οὐδὸν,
 Ἐξέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆ' ἱαντίον ἐν πυρὸς αὐγῇ,
- 90 Τοῖχου τῷ ἱτέρου· ὃ δ' αἶα πρὸς κίονα μακρὴν
 Ἦσο κάτω ὄρων, ποτιδύμῳ εἰ τί μιν ἔσται
 Ἱερθίμῳ παρεκκοιτις, ἔπει ἰδὲν ὀφθαλμοῖσιν.
 Ἡδ' αἶψα δὴν ἦτο, τάρ' δέ οἱ ἦτορ ἴκανεν.
 Ὅψι δ' ἄλλοτε μὲν μιν ἐκπαίδιος εἰσίδεσκειν,
- 95 Ἄλλοτε δ' ἀγνώσασκε κατὰ χροῖ ἔμματα ἔχοντα,
 Τηλέμαχ' δ' ἐνέκισται, ἔσος τ' ἔρατ', ἐκτ' ὀνόμαζε,
 Μῆτερ ἐμὴ, δύσμητερ, ἀσπνία θυμὸν ἔχουσα,
 Τίρβ' ἔτω πατρὸς νεσφίζεαι, ἔδ' παρ' αὐτὸν
 Ἐξορῆν μύθοισιν ἀνείρεαι ἔδ' μεταλλάς;
- 100 Οὐ μὲν κ' ἄλλῃ γ' ἔδ' γυνὴ τετληότι θυμῷ
 Ἄνδρος ἀρεταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
 Ἐλθῶν εἰκοσὴ ἔτιω ἐς πατρίδα γαίαν.
 Σοὶ δ' αἰεὶ κροδίη σφιγνέτω ἐστὶ λίθοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περὶζέων Πηνελόπεια,
- 105 Τίκτον ἐμὸν, θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθνηεν.
 Οὐδέ τι προσφάδαμ δύνamai ἔσος, ἔδ' ἐρήδωμ,
 Οὐδ' εἰς ὅσα ἰδίαμ ἱαντίον. εἰ δ' ὅτιόν δ' ἦ
 Ἔς Ὀδυσσεύς, κ' οἶκον ἱάνεται, ἢ μάλα νῶϊ
 Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λαΐων. ἔστι γάρ ἡμῖν
- 110 Σήμαθ' αὖ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.
 Ὡς φάτο. μείδισεν ἢ πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς,
 Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔσση πτερόεντα προσσηύδα,
 Τηλέμαχ', ἦτοι μῆτέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
 Πειράζειν ἐμείδιν· τάχα δὲ φράσσεται καὶ ἄρεον.
- 115 Νῦν δ' ὅττι ρυπαῖα, κακὰ δὲ χροῖ ἔμματα ἔμματα,
 Τοῦνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ ἔστω φησὶ τὸν εἴηαι.
 Ἡμεῖς δὲ φραζόμεθ' ὅπως ὅχ' ἀρεταίη γένηται.
 Καὶ γάρ τις θ' ἴνα ρῶτα κατακτείνας ἐνὶ δῆμῳ,
 Ὡς μὴ πολλοὶ ἔωσι ἀσυντήρες ὀπίσσω,
- 120 Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαίαν.
 Ἡμεῖς δ' ἔρκα πόλιν ἀσπίδαμ, οἱ μὲν ἄρ' ἔσται
 Κούροισιν ἐν Ἰθάκῃ· τῷ σε φράζεσθαι αἴωγα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἐπιστημύῳ ἀγίον κῆρα,

Sed sequere : at ego *teum* de me conditionem inibo ipsa ,
Si te decepero , ut interficias me miserrima morte.

Illi respondit postea prudens Penelope :

80

Nutrix dilecta , difficile te est Deorum immortalium

Consilia tenere *i. e. nosse* , valde licet multisciam.

Sed tamen eamus ad filium , ut videam

Viros procos interfectos , & qui interfecit.

Sic dicens , descendit de cœnaculo : multa autem ei cor 85

Movebat , an eminus dilectum maritum interrogaret ,

An astans oscularetur caput & manus capiens.

Hæc autem postquam ingressa est & transivit lapideum limen ,

Sedit postea Ulyssi ex adverso in ignis splendore ,

Parietis alterius : ille autem ad columnam longam 90

Sedebat deorsum spectans , expectans si quid ipsi dicat

Fortis uxor , postquam videbat oculis.

Hæc autem tacita diu sedet , stupor autem ei cor cepit.

Oculis autem aliquando ipsum obrutu aspiciebat ,

Aliquando autem ignorabat mala corpori vestimenta habentē. 95

Telemachus autem increpabat , verbumque dixit , & compellabat :

Mater mea , mala mater , sævum animum habens ,

Cur sic à patre separaris , neque apud ipsum

Sedens verbis interrogas neque scrutaris ?

Non quidem alia sic mulier toleranti animo 100

Viro absteret , qui ei multa perpeffus

Venisset vigesimo anno in patriam terram.

Tibi autem semper cor durius est lapide-

Hunc autem rursus alloquebatur prudens Penelope :

Fili mi , animus mihi in pectoribus stupet.

105

Neque alloqui possum verbis , neque interrogare ,

Neque in vultum videre contra. Si autem revera scilicet

Est Ulysses , & domum venit , certe prorsus nos

Cognoscemur inter nos & melius. Sunt enim nobis

Signa quæ scilicet & nos abscondita scimus ab aliis. 110

Sic dixit. Risit autem pertolerans dius Ulysses ,

Statim autem Telemachum verbis velocibus alloquebatur :

Telemache , equidem matrem in domibus sine

Tentare me : forsan autem agnoscet & melius.

Nunc autē quia squalens , turpique corpus amictu sum amictus , 115

Ideo non æstimat me , & nondum fatetur ipsum esse.

Nos autem consulemus ut plane optime fiat.

Etenim aliquis uno viro interfecto in populo ,

Cui non multi sint adiutores retro ,

Fugit , affinesque relinquens & patriam terram : 120

Nos autem column civitatis interfecimus , qui erant longe optimi

Juvenum in Ithaca : ideo consulere jubeo.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur :

V u ij

- Αὐτὸς ταῦτά γε λυῖαι πατέρ εἰλε. σὴν γὰρ αἶσαν
 115 Μῆτιν ἴω' ἀνθρώπους πάσ' ἐμίδρυ, εἰδὲ καὶ τίς τοι
 Ἄλλ' ἀνὴρ εἴσιαι καταδυνάτων ἀνθρώπων.
 Ἡμῖς δ' ἑμαυτοὺς αἶμ' ἐφόμεθ', εἰδὲ τι φημι
 Ἀλκίᾳ δευσιτάδαι, ὅση δύναμις γε πάρεστι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 130 Τοιγὰρ ἐγὼν ἰρώω ὥς μοι δίκῃ εἴται ἄριστα.
 Πρώτα μιν ἄρ' λούσασθε, καὶ ἀμυῖσασθε χιτῶνας,
 Δρυάς τ' ἐν μεγάροισιν ἀνίσχεται ἱμαθ' ἐλιδάει.
 Αὐτὰρ θεῶν αἰδώς ἔχον φορμύχη ληγεῖαν
 Ἡμῖν ἡγιάδω φιλοπαίγμενος ὀρχηθμοῖο,
 135 Ὡς κέν τις φαίη γάμον ἐμίδρυ, ἐκτὸς ἀκούων,
 Ἡ' ἂν ὁδὸν σείχων, ἢ οἱ περὶ ναιετάουσιν.
 Μὴ πρόδωκ' κλέος εὐρύ φόνεα κατὰ ἄστυ γήνηται
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων, πρὲν γ' ἡμῖας ἐλθέμεν ἔξω
 Ἀγρον εἰς ἡμέτερον πολυδένδριον· ἐνθα δ' ἔσεται
 140 Φεραυόμεθ' ὅ, ὅτι καὶ κέρδος Ὀλύμπῳ ἐγγυαλίξῃ.
 Ὡς ἔραβ'. οἱ δ' ἄρα τῷ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίδοστο.
 Πρώτα μιν εὖ λούσαντο, καὶ ἀμυῖσαντο χιτῶνας.
 Ὀσολιδὴν δ' ἑταίρας. ὁ δ' εἰλκετο θεῶν αἰδώς
 Φορμύχη γλαυρὴν, ἐν δὲ στήσιν ἱμερὸν ὄρεον
 145 Μολαῖς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμον' ὀρχηθμοῖο.
 Τοῖσιν δ' μέγα δῶμα περισυναχίζετο ποσσὶν
 Ἀνδρῶν παιζόντων καλλιζώνων τε γυναικῶν.
 Ὡς δὲ τίς εἴποισκε δῶμον ἐκτοδὴν ἀκούων,
 Ἡ' μάλα δὴ τις ἐγχευ πολυμήνῃσι βασιλείαι.
 150 Σχετλὴν, εἰδ' ἔτλη πόσιος εὖ κουριδίῳ.
 Εἰρυσθαί μὲν δῶμα διαμπαρεῖς, ἔρ' ἂν ἴκοιτο.
 Ὡς ἄρα τις εἴποισκε· τὰ δ' ἔκ ἴσαν ὥς ἐτέτυκτο.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς μεγαλήτορα δ' ἐνὶ οἴκῳ
 Εὐρυτόμῳ ταμῖν λῦσεν, καὶ χρίσεν ἑταίῳ.
 155 Ἀμφὶ δὲ μιν παρ' ἑκλόν βαλεῖν ἠδὲ χιτῶνα.
 Αὐτὰρ κακισφαλὴς χεῖν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,
 Μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· καθδὲ κάρτεος
 Οὐλὰς ἦκε κόμας ὑακινθίνου ἀνθεῖ ὁμοίας.
 Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχέυεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
 160 Ἰδρὲς, ὃν Ἡρακλῆος δίδαιεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τέλειαι,
 Ὡς μὲν τῷ περίχους χάριν κεφαλῇ τε καὶ ἄμους.
 Ἐκ δ' ἀσπαμίνδε βῆ δῖμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖον.
 Ἀψ' δ' αὐτίς κατ' ἄρ' ἔξεν' ἐπὶ δρόνῃ ἐνδον ἀνίστη,
 165 Ἀντίον ἦς ἀλόχε· καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
 Δαιμονίη, περὶ σοὶ γε γυναικῶν θνηυτέρων
 Κῆρ ἀτέραμενοι ἴθικαν Ὀλύμπῳ δάματ' ἔχοντες.
 Οὐ μὲν κ' ἄλλη δδὲ γυνὴ τετληνῆτι θυμῷ
 Ἀνδρὸς ἀρεταίῃ, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας

Ipse hæc videas pater dilecte. Tuum enim optimum
Consilium in hominibus dicunt esse, neque quisquam tibi 125
Alius vir certet mortalium hominum.

Nos autem prompti simul sequemur, negoque
Fortitudine me aliis secundum ferre, quanta quidē potentia adest.

Hunc autem respondens allocutus est dives consiliis Ulysses,
Tibi enim ego dicam ut mihi videtur esse optimum: 130

Primum quidem lavamini & induimini vestes,
Famulasque in domibus jubete vestimenta capere.

At divinus cantor tenens citharam stridulam
Nobis præeat amatrice ludorum saltatione,
Ut aliquis autemet nuptias esse, extra audiens, 135

Vel per viam ambulans, aut qui circum habitant:
Ne antea fama lata cædis in urbe fiat

Virorum procorum, quam nos exeamus extra
Agum in nostrum arboriferum: illic autem postea
Consultabimus quod utile Olympius præbebit. 140

Sic dixit. Hi autem hunc omnino & audiverunt & ei paruerunt.
Primum igitur lavabantur, & induiebant tunicas:

Adornabanturque mulieres. Ipse autem cepit divinis cantor
Citharam concavam, ipsisque desiderium movit
Cantusque dulcis & inculpatæ saltationis. 145

Posthæc magna domus rebuabat undique pedibus
Virorum ludentium pulchrizonarumque mulierum.

Sic autem aliquis dicebat domos extra audiens:
Nimirum aliquis duxit uxorem multis petitam reginam.

Improba, non sustinuit mariti sui primi 150
Servare magnam domum perpetuo, donec veniret.

Sic igitur aliquis dixit. Hæc a. nesciebant quomodo sese haberent.
Ast Ulysses magnanimum sua in domo

Eurynome custos penus lavit, & unxit oleo:
Circum autem ipsum pallium pulchrum jecit & tunicam. 155

At in capite fudit multam pulchritudinem Minerva,
Majoremque aspectu & crassiore: deque capite

Crispas ei demisit comas hyacinthi flori similes.

Ut cum quis aurum circumfundit argento vir
Peritus, quem Vulcanus docuit & Pallas Minerva. 160

Artem omnigenam, elegantia autem opera perfecit,
Sic quidem huic circumfudit gratiam capitique & humeris,

E balneo autem exivit corpore immortalibus similis:

Iterum autem rursus resedit in sede unde surrexerat,
Contra suam uxorem: & ipsam allocutus est: 165

Mirabilis, præ tibi mulieribus femineis
Cor durum fecerunt olympias domos habitantes.

Haud quidem alia sic mulier toleranti animo

A viro absteret, qui ei mala multa perpeffus

- 170 Ἐλθοι ἱεκοσφ' ἐπὶ ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι μαῖα σῖψεν λήχος, ἔρα καὶ αὐτὸς
 Λέξομαι. ἦ γὰρ τῆγε σιδήρε' ἐν ὄρεσι θυμὸς.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηνελόπεια,
 Δακρυόνη, ὅτ' ἄρ' τι μεγαλίζουαι, ὅδ' ἀθελίζω,
 175 Οὐδὲ λῆν ἄγαμα· μάλα δ' εὖ οἶδ' οἷ' ἐπιδά
 Ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχὴν ἔμμοιο.
 Ἄλλ' ἄγε οἱ σῖψεν πυκινὸν λήχ' Εὐρύκλεια
 Ἐκτὸς εὐσταθέος θαλάμῃ, τὸν ῥ' αὐτὸς ἱατοίε.
 Ἐνθά οἱ ἐκδύσαι πυκινὸν λήχος, ἑμβαλεῖ τ' εὐνὴν,
 180 Κόπια καὶ χαίνας καὶ ῥήξα σιγαλόοντα.
 Ὡς ἄρ' ἐξη πίσσιος περιφωβή. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ὀχλήσας ἀλοχὸν προσεφώνεε κεδν' εἰδυῖαν,
 ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες.
 Τίς δέ μοι ἄλλος θῆκε λήχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη
 185 καὶ μαλ' ἰσιστῆναι, ὅτε μὴ θείῃ αὐτὸς ἰπειθῶν
 Ῥηϊδίως ἐδύλαν θείῃ ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ.
 Ἀνδρῶν δ' ἐκ ἅν τις ζῆας βροτὸς, ὅδε μάλ' ἔβωτ,
 Ῥεῖε μετεχλίσσιν. ἰσπὶ μέγα σῆμα τίτυκται
 Ἐν λήχῃ ασκήτ'· τὸ δ' ἐγὼ κάμον, ὅδε τις ἄλλ'·
 190 Θάμνος ἔφ' ἐπὶ πανύλλυς ἐλαίης ἔρκε' ἐντός,
 Ἀκμυνὸς θαλίθων· πάχετ' δ' ἦν ἥυτε κίων·
 Τῷ δ' ἐγὼ ἀμειβαλὼν θάλαμον δέμον, ὅρ' ἐτέλεσσα
 Πυκινῆς λιθάδεας, καὶ εὖ καθύπερβον ἔειπα·
 Κελευτὰς δ' ἰσπιδίκα θυεας πυκινῶς ἀραρυίας·
 195 καὶ τότ' ἔπειτ' ἀπικοφα κόρην πανυύλλῃ ἐλαίῃς·
 Κορμὸν δ' ἐκ ῥήξος περταμῶν, ἀμείψισα χαλκῷ
 Εὖ καὶ ἰσιστῆναι, καὶ ἐπὶ σάδμην ἴδουα,
 Ἑρμὶν ἀσκήσας· τίτρηνα ᾗ πάντα τερίτρω.
 Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμην λήχος ἔξεν, ὅρ' ἐτέλεσσα,
 200 Δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἡδ' ἐλέφαντι,
 Ἐκ δ' ἐτάνωσα ἱμάντα βοὸς φοῖνικι φαιόν.
 Οὕτω τοι τόδε σῆμα πιπυόσκειμα· οὐδέ τι οἶδα,
 Εἴ μοι ἔτ' ἱμειδὸν ἐστὶ λήχ', ἢ τίς ἦδ' ἄν
 Ἀνδρῶν ἄλλος θῆκε ταμῶν ἐπὶ πυθμίν' ἐλαίης.
 205 Ὡς εἶπτο. τῆς δ' αὖτε λύτο γύναια καὶ φίλον ἦτορ,
 Σῆματ' ἀναγνοῦσθ' ἅα οἱ ἱμειδα πέπραδ' Ὀδυσσεύς.
 Δακρυόσατα δ' ἰσπυτα ἰδυὺς δράμῃ, ἀμφὶ δ' χεῖρας
 Δειρῇ βάλλ' Ὀδυσσῇ, κάρη δ' ἔκυσ· ἥδε προσεΐδα,
 Μὴ μοι Ὀδυσσεὺ σκύζω, ἰσπὶ τὰ περ ἄλλα μάστιγα
 210 Ἀνδράσων πύσσου· θείοι δ' ὤσαζεν οἰζύν,
 Ὅ τιν' ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντες
 Ἦδ' ἐς ταρσῆναι, καὶ γήρα' ὅδ' ἐδὸν ἰκιάδω.
 Αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χεῖρο μὴδ' ἐμείψα,
 Οὐτεκὰ σ' ἐπιστῶτον ἰσπὶ ἰδὼν, ὅδ' ἀγάσσοι.
 215 Αἰὲ γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γίλῃσιν

Venisset vigesimo anno in patriam terram.

179

Sed age mihi nutrix sterne lectum, ut & ipse

Dormiam. Nam huic quidem ferreus in pectoribus animus.

Illum contra alloquebatur prudens Penelope:

Mirabilis, neque quicquid me magnifice effero, neque te parvifacio,

Neque nimis afficior: perquam autem bene scio qualis eras 175

Ex Ithaca in navi iens longis remis instructa.

Sed age ei sterne densum lectum Euryclea

Extra stabilem thalamum, quem quidem ipse fecit.

Ibi ei exposito denso cubili, injicite lectum,

Pelles & lanas & lodices stupendos.

180

Sic dixit maritum tentans. At Ulysses

Ingeiniscens uxorem allocutus est casta doctam:

O mulier, certe valde hoc verbum animo meo triste dixisti.

Quis autem mihi alibi posuit lectum? difficile enim esset

Et perquam bene scienti, nisi Deus ipse veniens,

185

Facile volens poneret alio in loco.

Virorum autem haud quisquam vivus homo, neque valde vicens,

Facile amoliretur. Quoniam magnum signum extat

In lecto laborato: id autem ego feci, neque quisquam alius.

Frutex erat patulus foliis olivæ septum intra,

190

Vicens, florens: spissitudine autem erat tanquam columna:

Huic autem ego circumdans thalamum struxi, donec perfeci

Densis lapidibus, & bene desuper texi:

Conglutinataeque imposui januas densæ aptas:

Et tunc postea abscidi comam frondosæ olivæ:

195

Truncum autem ex radice incidens, circum polivi ære

Bene & scite, & ad amussim direxi,

Fulcrum faciens: tetebravi autem omnia terebra.

Exque hoc incipiens lectum dolavi, donec perfeci,

Variegans auroque & argento & ebore,

200

Extra autem extendi pellem bovis purpura splendidam.

Sic tibi hoc signum dico: neque scio

An mihi adhuc incolume est cubile, aut aliquis jam

Virorum alibi posuit succiso fundo olivæ.

Sic dixit. Ejus illic soluta sunt genua & proprium cor, 205

Signa recognoscentis quæ ei certa dixerat Ulysses.

Lachrymans autem postea recta cucurrit, circumque manus

Collum jecit Ulyssi, caput autem osculata est, & dixit:

Ne mihi Ulysses irascere, quoniam in aliis maxime

Hominum prudens fuisti: Dii autem dederunt ærumnam, 210

Qui nobis inviderunt una manentes

Juventute delectari, & senectutis limen attingere.

At ne nunc mihi ob hoc irascere neque indignare,

Quod te non primum postquam vidi, sic amplexa sum.

Semper enim mihi animus in pectoribus meis

215

- Ἐρίξει μὴ τις με βροτῶν ἀσάροισι ἐπίεσιν
 Ἐλθάν. πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδια βουλεύουσιν.
 Οὐδὲ κιν' Ἀργεῖν Ἑλένη Διὸς ἐκγεγυῖα
 Ἄνδρ' παρ' ἀλλοδαπῶ ἐμίση φιλοτῆτι καὶ ὠνῆ.
 120 Εἰ ἦδη ὅ μιν ἄστις ἀρήϊοι υἱὸς Ἀχαιῶν
 Ἀξιώμα· οἰκόνδε εἰληπὴ ἐς πατρίδ' ἱμελλον.
 Τὴν δ' ἦτοι ῥέξαμ' θεὸς ὤρερον ἔργον ἀεικέ·
 Τὴν δ' ἄττη ἔ πρόδωκεν ἰὼ ἑγκατθέτο θυμῷ
 Λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμίαις ἵκτο θυμῷ.
 125 Νῦν δ' ἰσπεὶ ἦδη σῆματ' ἀεττοράδης κατέλειψας
 Εὐνὴς ἡμετέρης, τὴν ἔ βροτὸς ἄλλος ὀπώσκει,
 Ἀλλ' οἷοι σύ τ' ἐγὼ τε, καὶ ἀμείβεσθαι μίαν μῆτην
 Ἀκτορὲς, (ἦν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δέυρο κούρη,
 Ἡ νῶϊν ἔφυγε θυρᾶς πυκινῆς θαλάμοιο)
 130 Πειθῆς δὲ μοι θυμὸν ἀπηνίασθαι μάλ' ἰόντα.
 Ὡς φάτο. τῷ δ' ἔτι μάλλον ὕψ' ἵμερον ὤρετο γόνοισι
 Κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρῖα, κίδ' εἰδυῖαν.
 Ὡς δ' ὅτ' ἀν' ἀσπασιῶς γῆν νηχοῦσσι φανείη
 Ὅντε Ποσειδάων νειρήϊα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
 135 Ῥαίστη ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῷ,
 Παῦροι δ' ἐξέφυγον πολίης ἀλὸς ἥπειρόν τε
 Νηχοῦντο, πολλὴ δὲ περὶ χροῖ τίττορεν ἄλμη,
 Ἀσπασίῳ δ' ἐπέβαιν γαίης, κακότητα φυγόντες.
 Ὡς ἀρετὴν ἀσπασὸς ἦν πόντις εἰστροπῆ.
 140 Διμῆς δ' ἔπειτα πάντων ἀρίστο πῆχες λευκῶ·
 Καὶ νῦν κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλ' Ἥως,
 Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Νυκτα μὲν ἐν πελάτῃ δελιχὴν σκίθει, ἥν δ' αὖτε
 Ῥύσασθ' ἰὼ Ὀκεανῷ χουσιέδροντι, οὐδ' ἔα ἰπασίως
 145 Ζεύγυυσι· οὐκ ὀπώδας φάσθαι ἀνθρώποισι φέροντας
 Λάμπων κ' Φαίδοντ', εἴτ' ἥν πῶλοι ἄγουσι.
 Καὶ τότε ἄρ' ἦν ἄλοχον περστῆρι πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ὡς γύναι, ἔ γάρ ποτε πάντων ἐπὶ πείρατ' αἰθλων
 Ἠλθούμην, ἀλλ' ἔτ' ὀπιθεῖν ἀμείβεσθαι πόνοισι
 150 Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρεὶ πάντα τελείωσθαι.
 Ὡς γὰρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τυρρικήιο
 Ἠματι τῷ ὅτε δὴ κατέβη δόμον αἰδοῦσα ἔστω,
 Νόστον ἱταίρεσιν διζήμεν' ἢ δ' ἐμοὶ αὐτῷ.
 Ἀλλ' ἔρχεο, λέκτρον δ' ἰοῦμαι γύναι, ὄρεα κ' ἦδη
 155 Τῶν ποτ' ἐπὶ γλυκερῷ ταρπόμενι κοιμηθέντι.
 Τὸν δ' αὖτε περστῆρι περὶ ἔργον Πηνελόπειαν,
 Εὐνὴ μὲν δὴ σοὶ γε τότε ἔσεται ὀπώτης θυμῷ
 Σὺ δ' ἰδέλῃς. ἰσπεὶ ἄρ' σε θεοὶ ποίησαν ἰκτάσθαι
 Οἶκον εὐκτιμέδρον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 160 Ἀλλ' ἰσπεὶ ἐπράδης, καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
 Εἰπὼ ἄγε μοι τὸν ἀνδρῶν. ἰσπεὶ κ' ὀπιθεῖν (οἶόν')

Horrebat ne me quis hominum deciperet verbis
 Veniens. Multi enim malas astutias cogitant.
 Neque Argiva Helena Jove nata
 Viro cum externo, mixta esset amore & læto,
 Si scivisset quod ipsam iterum bellicosi filii Achivorum 226
 Duçturi domum dilectam in patriam essent.
 Hanc autem facere Deus impulit opus indecorum:
 Hoc autem nocumentum antea non suo imposuerat animo
 Grave, ex quo primum & ad nos venit dolor.
 Nunc autem postquam jam signa valde manifeste dixisti 228
 Læti nostri, quem non homo alius vidit,
 Sed soli tuque egoque, & ancilla una sola
 Astoris, (quam mihi dedit pater jam huc venienti,
 Quæ nobis custodiebat januas densi cubiculi)
 Fidem facis jam meo animo sævo licet valde. 230
 Sic dixit. Illi autem adhuc magis desiderium movit luctus:
 Flebat autem habens uxorem animo dilectam casta doctam.
 Sicut autem quando expectate terra natantibus apparet,
 Quorum Neptunus benefactam navem in ponto
 Fregerit impulsam vento & fluctu vasto, 235
 Pauci autem effugiunt canum mare in terram
 Natantes, multa autem circa corpus hæsit salugo,
 Latè autem adiverunt terram, malum fugientes:
 Ita illi gratus erat maritus inspicienti.
 Collo autem nunquam omnino removebat brachia alba: 240
 Et sane flentibus apparuisset rosea digitis Aurora,
 Nisi alia cogitasset Dea cæsia Minerva.
 Noctem quidem in termino longam tenebat, aurorâ autem rursus
 Servabat in Oceano aurea sede conspicuam, neque sinebat equos
 Jungi veloces pedibus, lumen hominibus porrantes 245
 Lampum & Phaëthonta, qui auroram pulli agunt.
 Tunc igitur suam uxorem allocutus est prudens Ulysses:
 O mulier, nondum enim omnium ad fines certaminum
 Venimus, sed adhuc deinceps immensus labor est.
 Multus & difficilis, quem me oportet omnem perficere. 250
 Sic enim mihi anima dixit Tiresia
 Die illo quando descendi domum Plutonis intra,
 Reditum sociis quærens & mihi ipsi.
 Sed veni, ad lectum eamus uxor, ut & jam
 Somno sub dulci delectemur dormientes. 255
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:
 Lætus quidem tibi tunc erit quando animo
 Tuo volueris. Postquam te Dii fecerunt venire
 Domum bene ædificatam & tuam in patriam terram.
 Sed quoniam cognovisti, & tibi Deus injecit animo, 260
 Dic age mihi illud certamen. Quoniam & in futurum (puto)

- Πεύσομαι· αὐτίκα δ' ἐς δαήμεναι ἔτι χέριον.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀπεσέειπε πολυμήνις Ὀδυσσεύς·
 Δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρυνίουσα κελεύεις
 265 Εἰσέμην; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, ἐδ' ἱπικεύσῃ.
 Οὐ μὲν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
 Χαίρει, ἱππὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄσ' ἀναχθῆ
 Ἐλθῆν, ἐν χεῖρασιν ἔχοντ' εὐήρες ἱετμόν.
 Εἰσέκε τούς ἀρίκωμαί οἱ ἔκ ἴσασι θάλασσαν
 270 Ἀνέρες, ἐδὲ θ' ἄλλοι μνηστῆρες ἕδαρ ἰδουσιν,
 Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νῆας φοινικιστάρους,
 Οὐδ' εὐνῆς ἱετμά, τὰ τε πτερεῖ νηυσὶ πέλονται.
 Σῆμα δέ μοι τό δ' ἔκασιν ἀερεαδῆς· (ἐδὲ σε κίεσθαι)
 Ὅπως τε κεν δὴ μοι ξυμβλήμην' ἄλλ' ὀδίτης
 275 Φῆν' ἀθηρηλογόν ἔχειν ἀνὰ φαίδιμον ἄμω,
 Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πῆξαντ' ἐκίλευν ἱετμόν,
 Ἐρξανθ' ἱερεῖα καλά Ποσειδάωνι ἀνακτι,
 Ἀρσινόν, ταῦρόν τε, σοῶν τ' ἐπιβήτορα κέσθον,
 Οἰκαδ' ὀπσιείχυν, ἱερὸν θ' ἱερεῖς ἐκατόμβας
 280 Ἀθανάτοισι θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι
 Πᾶσι μάλ' ἐξείης. θάνατον δέ μοι ἐξ ἀλός αὐτῶ
 Ἀβλήχεος μάλα τοῖ' ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέρη
 Γῆρα ὑπὸ λυγροῦ ἀρημύμεν· ἀμφὶ δ' λαοὶ
 Ὀλβιοι ἴσονται. τὰ δέ μοι φάτο πάντα τελεῖδαι·
 285 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίρρων Πηνελόπεια,
 Εἰ μὲν δὴ γῆρας γε θεοὶ τελέουσιν ἀριον,
 Ἐλπωρὴ τοι ἔσσιτα κακῶν ὑπάλυξιν ἴσθαι.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 Τέσσαρ δ' ἄρ' Εὐρύνομ' τε ἰδὲ τροφὸς ἐντυον εὐνῆν
 290 Ἐδῆντ' μαλακῆς, δαίδων ὑπολαμπυμήων.
 Αὐτὰρ ἱππὶ σόρισαν πυκινὸν λῆχ' ἐκνοέουσιναι,
 Γρηῖς μὲν κίεσσι, πάλιν οἰκόνδε βεβήκει.
 Τῷσιν δ' Εὐρύνομ' θαλαμνοπόλ' ἠγεμόνευεν
 Ἐρχομένοισι λήχουσι, δά' μετὰ χερσὶν ἔχοντα·
 295 Ἐς θάλαμον δ' ἀγαγῆσα, πάλιν κίεν. οἱ μὲν ἔσσιτα
 Ἀπασσίοι λίκτερι παλαιῷ δεσμὸν ἴκοντο.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχ' καὶ βουκόλ' ἠδὲ συζῶτης
 Παῦσαν ἄρ' ὀρχημοῖο πόδας, παῦσαν δ' ὑπαικίας.
 Αὐτοὶ δ' εὐνάζοντα κατὰ μέγαρα σκιάοντα.
 300 Τῷ δ' ἱππὶ ἐν φιλότῳ ἐταρσπῆτην ἱερατῆος,
 Τερπιδῶν μῦθοισι πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες,
 Ἥ μιν ὅσ' ἐμειγάρουσιν ἀνέσχετο δῖα γυναικῶν,
 Ἀνδρῶν μνηστῆρσι ἱστοῶσ' αἰδῆλον ὄμιλον,
 Οἱ ἴδεν εὐνικὰ πολλὰ βόας καὶ ἱππῶν μῆνα
 305 Ἐσθάζον, πολλὰς δ' ἐπίθων ἠρύσαντο οἶον.
 Αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσσεύς, ὅσα κῆδ' ἔθηκε
 Ἀνδρώσας, ὅσα τ' αὐτὸς οἰζύντας ἐμόγησε,

Audiam : statim autem est scire non pejus.

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :

Mira mulier, cur igitur rursus me valde hortans jubes

Dicere: at ego dicam, neque celabo.

265

Haud quidem tibi animus lætabitur: neque enim ipse

Lætor. Quoniam admodum multas hominum in urbes jubebat

Venire, in manibus habentem habilem remum:

Donec ad eos pervenirem qui ignorant mare

Viros, neque salibus mixtam escam edunt,

370

Neque sciunt naves purpureas rostris,

Neque habiles remos, qui alæ navibus sunt.

Signum autem mihi hoc dixit permanifestum: (neque te celabo)

Quando jam mihi occurrens alius viator

Dixerit *mē* ventilabrum tenere in illustri humero,

275

Tunc me in terra figentem jubebat remum,

Sacrificantem sacra bona Neptuno regi,

Arietem, taurumque, porcasque incuntem verrem,

Domum abire, facereque sacris hecatombis

Immortalibus Diis qui cælum latum habitant,

280

Omnibus prorsus ordine. Mors autem mihi ex mari ipsi

Lenta omnino talis venit, quæ me interficiet

Senectute sub matura labefactum: circum autem populi

Beati erunt. Hæc mihi dixit omnia perfectum iri.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:

285

Si quidem jam senectutem Dii perficient meliorem,

Spes tibi postea malorum fugam fore.

Sic hi quidem talia inter se dicebant.

Interim autem Eurynomeque & nutrix parabant lectum

Veste molli, tædis sublucentibus.

290

At postquam straverunt densum lectum festinantes,

Anus quidem decubitura, retro domum ivit.

His autem Eurynome cubicularia præibat

Euntibus ad lectum, tædam in manibus tenens:

In thalamum autem illis ductis, retro abiit. Illi deinde

295

Lubentes lecti antiqui legem repetiverunt.

At Telemachus & bubulcus & subulcus

Cessare fecerunt saltatione pedes, cessare fecerunt & mulieres:

Ipsi autem cubuerunt in ædibus umbrosis.

Illi autem postquam amore delectati sunt desiderato,

300

Delectabantur verbis invicem se alloquentes,

Illa quidem quæcumque in ædibus toleraverat divina mulierum,

Virorum procorum inspiciens exitiosam turbam,

Qui sui gratia multa, boves & pingues oves

Jugulabant, multum autem ex dolis hauriebatur vini.

305

At divinus Ulysses, quoscumque dolores posuisset

Hominibus, quascumque ipse ærumnas passus fuisset,

- Πάντ' ἔλεγ' ἡ δὲ ἄρ' ἑτέρωτι· ἀκούουσ', ἐδὲ οἱ ὕπνῳ
 Πίπτεν ἐπὶ βλεφάροισι πάρος καταλιζέει ἄπαντα.
 310 Ἦρξ' αὖτο δὲ ὡς πρῶτον Κίονας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα
 Ἦλθ' ὡς Λωτοράων ἀνδρῶν πίπτεον ἄστυρα·
 Ἦσ' ὅσα Κύκλωφ' ἔρξε, καὶ ὡς ἀπείσιτατο ποιήν
 Ἰρδύμων ἑτάροισι, ὡς ἠδ' αἰν, ἐδὲ ἐλίσσιν.
 Ἦσ' ὡς Αἰόλον ἱκέθ', ὃ μιν περὶ πρὸς ὑπὸ δαίτη,
 315 Καὶ πέμψαν· ἐδὲ πῶ αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι
 Ἦν, ἀλλὰ μιν αὖτις ἀναπαύσασα θυγατέρα
 Πόντον ἱσ' ἰχθυόεντα φέρει μεγάλα στυγέοντα.
 Ἦσ' ὡς τριέστυλον Λαιρρυγονίην ἀφίκεται,
 Οἱ γὰρ τ' ὄλισαν καὶ ευκήμειδας ἑταίρους
 320 Πάντας· Ὀδυσσεὺς δὲ οἷσ' ὑπὸ κρυφῇ νηὶ μελαίνῃ.
 Καὶ Κίρκης κατέλιξε δόλον πολυμηχανίην τε.
 Ἦσ' ὡς αἰδέσθαι δόμον ἤλυθεν εὐφρόντα,
 Ψυχὴ χρησόμενῳ· Θυβαίης Τιρυσίας
 Νηὶ πολυκλήιδι, καὶ εἰσὶ δὲ πάντας ἑταίρους,
 325 Μιτῆρα θ' ἡ μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεπε τυτθὸν ἰόντα.
 Ἦσ' ὡς Σιρῆων ἀδίδακτον ῥέβγρον ἀκούσιν·
 Ὡς θ' ἱκέτο πλαγυγὰς πέτεας, δεινὴν τε Χάρυβδι,
 Σκύλλην θ', ἣν ἔκαστος ἀκέραιοι ἄνδρες ἄλυξαν.
 Ἦσ' ὡς Ἥλίοιο βόας κατέσφαλλον ἑταίροι·
 330 Ἦσ' ὡς νῆα θοὴν ἔβαλε φιλόεντι κεραυνῷ
 Ζεὺς ὑφιδρεμέτης· ὅτ' ἔδιδεν ἰαλῶν ἑταίροι
 Πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν.
 Ὡς θ' ἱκέτ' Ὀγυγίην νῆστον, νύμφην τε Καλυψώ,
 ἣ δὲ μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
 335 Ἐν σπῳσὶ γλαυφεῖσσι, καὶ ἔτρεψεν, ἠδὲ ἔσπεσε
 Θῆστιν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα·
 Ἀλλὰ τῷ ἔσπεσε θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἑσπείδεν.
 Ἦσ' ὡς Φαίηκας ἀφίκετο πολλὰ μογήσας,
 Οἱ δὲ μιν περὶ κῆρι διὸν ὡς τιμήσαντο,
 340 Καὶ πέμψαν σὺν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαίαν,
 Χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλλας ἐδῶντά τε δόντας.
 Τούτ' ἄρα δεύτερατον εἶπεν ἑσπῳ, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνῳ
 Λυτμειλὴς ἐσφόρουσε, λύων μελεδήματα θυμῷ.
 Ἦσ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 345 Ὅτ' ὥστε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα ἔελεσθε ὃν κατὰ θυμὸν
 Εὐνὴν ἥς ἀλόχου ταρπημένην ἠδὲ καὶ ὕπνου,
 Αὐτίκ' ἄσπ' Ὀκεανὸς χρυσόφθορον ἠεργένησαν
 ὤρεται, ἦ' ἀνδράσιν οἷσι φῶς φέρη. ὥρτο δὲ Ὀδυσσεὺς
 Εὐνὴς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δὲ ἐπὶ μύθῳ ἑτάλλεν,
 350 Ὡς γύναι, ἥδη μὲν πολέων κεκορημέθ' αἰδέσθην
 Ἀμεινότερα· σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκλήδεια κῶστον
 Κλαίουσ'· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἀλγιστὶ καὶ θεοὶ ἄλλοι
 Ἰέμεναι πιδάσκον ἡμῖς ὅτ' πατρίδ' αἴης.

Omnia dicebat. Illa autem delectata est audiens, neque ei somnus
 Cecidit in palpebris antequam narrasset omnia.
 Incepit autem quomodo primum Ciconas domuit, at postea 318
 Venit in Lotophagorum virorum pinguem terram:
 Et quæcunque Cyclops fecit, & quomodo luit pænas
 Fortium sociorum, quos comederat, neque miserus erat.
 Et quomodo ad Æolum ivit, qui ipsum benevolus suscepit,
 Et misit. neque adhuc fatale dilectam in patriam ire 319
 Erat, sed ipsum rursus rapiens procella
 Pontum in piscosum tulit valde ingemiscens.
 Et quomodo longam portis Læstrygoniam adivit,
 Qui naves perdiderunt & fortes socios
 Omnes: Ulysses autem solus aufugit nave nigra. 320
 Et Circes narravit dolum calliditatemque.
 Et quomodo in Ditis domum ivit latam,
 Animam scitaturus Thebani Tiresiæ
 Navi multis clavis apta, & inspexit omnes socios,
 Matremque quæ ipsum peperit & nutrit parvulum. 321
 Et quomodo Sirenum frequentium vocem audivit.
 Quomodoque pervenit ad erratiles petras, gravemq; Charybdim,
 Scyllamque, quam nunquam indemnes viri effugerant.
 Et quomodo Solis boves interfecerunt socii:
 Et quomodo navem velocem percussit ardenti fulmine 322
 Jupiter altitons: perieruntque boni socii
 Omnes simul, ipse autem malum fatum subterfugit.
 Quomodoque ivit in Ogygiam insulam, nymphamque Calypso,
 Quæ ipsum detinuit, cupiens maritum esse,
 In speluncis cavis: & aluit, & dixit. 323
 Se facturam enim immortalem & senectutis expertem dies omnes:
 Sed illi nunquam animum in pectoribus permovit.
 Et quomodo in Phæaces pervenit multa passus,
 Qui ipsum ex animo deum tanquam honoraverunt,
 Et miserunt cum navi dilectam in patriam terram, 324
 Æs aurumque satis vestemque dantes.
 Hoc igitur ultimum dicebat verbum, quando ei dulcis somnus
 Solvens membra irruit, solvens curas animi.
 Ipsa rursus alia excogitavit dea cæssa Minerva:
 Quando jam Ulysses putabat suo in animo 325
 Concubitu suæ uxoris delectatum esse atque etiam somno,
 Statim ab Oceano aurithronam matutinam
 Movit, ut hominibus lumen ferret. surrexit autem Ulysses
 Lecto ex molli, uxori autem verbum mandavit:
 O uxor, jam quidem multis satiati sumus certaminibus 326
 Ambo: tu quidem hic meum multarum curarum reditum
 Flens: at me Jupiter doloribus & dii cæteri
 Festinantem impeditum tenuerunt mea a patria terra.
 Odyssæa. X x

- Νῦν δ' ἴσσι ἀμροτέρῃσιν πολλήεσσαν ἰκόμεθ' εὐνῆς·
 355 Κτήματα μὲν τὰ μοι ἐστὶ κομιζέμεν ἐν μεγάροισι·
 Μῆλα δ' ἄ μοι μνηστῆρες ὑπερφιάλοι κατέκυσαν,
 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ λίσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
 Δάσσοι, εἴτοκε πάντας ἐνὶ πλοῦσι παύλους·
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἄγεθ' ἴσσωμι,
 360 Ὀφύωρ πατὴρ ἰδλὸν, ὃ μοι πυκινῶς ἀκάχηται.
 Σοὶ δὲ γυναῖα τὰδ' ἱερτέλλα πινυτὴ ἀπὸρ ἰούσῃ·
 Αὐτίκα γὰρ φάτις εἴσιν ἄμ' ἡελίῳ ἀνιόντι·
 Ἄνδρῶν μνηστῆρον, ἔς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·
 Εἰς ὑπερῶν ἀναβάστα σὺν ἀμειψόλοισι γυναιξίν,
 365 Ἦσθα, μηδὲ τίνα προτίσσεις, μηδ' ἔριυν.
 Ἦ ῥά, καὶ ἄμφ' ὅμοισιν ἰδύτατο τεύχεα καλά·
 Ὅσος δὲ Τηλέμαχον κ' βουκόλον ἦδε σὺβάτην,
 Πάντας δ' ἔντε ἄναγιν ἀρήια χερσὶν ἐλῆδα.
 Οἱ δὲ οἱ οὐκ ἀπείθοσαν· ἰδωρήσαντο ἃ χαλκῷ,
 370 ὣϊζαν ἃ δύρα, ἐκ δ' ἦιον· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 Ἦδ' ἄν μιν ῥά σφ' ἦεν ἐπὶ χθονὶ τῆς δ' ἄρ' Ἀθήνῃ
 Νυκτὶ κατακρύψασα, δοῶς ἐξήγα πόλιν.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ω. ΤΟΥ Ο ΜΗ' ΡΟΥ
 Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Τ Ἀς τῶ μνηστῆρον ψυχὰς Ἑρμῆς εἰς ἄδ' ἀτάγει· καὶ ἀναγνῶ
 εἰρμός Ὀδυσσεύς γίνεται πρὸς τὸν ἑαυτὴ πατέρα Λαέρτην.
 Καὶ παραχρῆν τοῖς Ἰθακείοις γεγενημένην ἐπὶ τῇ τῶν μνηστῆρων
 ἀναρίσει Ἀθηνα διακαλύψει.

Ω δ' Ὀδυσσεύς σὺν πατρὶ καὶ υἱῷ μάχετ' Ἀχαιῆς.

- Ε** ρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλιῶτο
 Ἄνδρῶν μνηστῆρων· ἔχε ἢ ῥάβδον μετὰ χερσὶν
 Καλὴν, χρυσείην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα δέλγει·
 Ὅν ἰδὲλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνοῦντας ἐγείρει.
 5 Τῇ ῥ' ἄγε κινήσας· παῖ ἢ τρίζουσαι ἴσωντο.
 Ὅς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχθ' ἀντρε δισσώσιςιο
 Τρίζουσαι ποτίοντα, ἴσσι καὶ τις δισσώσιςιο
 Ὀρμαδ' ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλοισιν ἔχονται·
 Ὅς αἱ τετριγυῖαι ἄμ' ἦσαν, ἦρχε δ' ἄρα σφιν
 10 Ἑρμείας ἀκάκτα κατ' εὐράντα κέλευθα.
 Παρ δ' ἴσαν Ὀκείαν τε ῥαῖς καὶ Λευκάδα πέτρην·
 Ἦδ' ἐπ' ἡελίοιο πύλας καὶ δῆμον ὄνειρον
 Ἦσαν· αἶψα δ' ἴκοντο κατ' ἀσπεδὸν λιμῶνα,
 Ἐνθά τε ναίουσι ψυχαί, εἰδῶλα καμόντων.
 15 Εὖρον ἢ ψυχὴν Πυλῖάδην Ἀχιλῆα,
 Καὶ Πατρόκλης, καὶ αἰετόμορος Ἀντιλόχοιο,

Nunc autem postquamambo multis modis optatum attigimus
lectum,

Possessiones quæ mihi sunt cura in ædibus : 355

Pecudes autem quas mihi præci superbi consumserunt,

Multas quidem ipse ego prædabor, alias autem Achivi

Dabunt, donec omnia impleverint stabula:

Sed quidem arborosum agrum adibo,

Visurus patrem optimum, qui mihi frequenter dolet. 365

Tibi autem uxor hoc injungo sapienti licet:

Statim enim fama ibit simul cum sole ascendente

Virorum procorum, quos interfeci in ædibus:

In superiora ædium ascendens cum ancillis mulieribus,

Sede, neque quenquam aspice, neque interroga. 365

Dixit, & circum humeros induit arma pulchra:

Mortatus est autem Telemachum & bubulcum & subulcum,

Omnesque arma jussit martia manibus capere.

Qui non immorigeri erant: verum armabantur ære,

Aperiebantque januas, & exhibant, præibat autem Ulysses. 370

Jam quidem lumen erat in terra: hos autem Minerva

Caligine cooperiens, velociter eduxit urbe.

ARGUMENTUM LIBRI XXIV. ODYSSEÆ
HOMERÏ.

Procorum animas Mercurius ad inferos deducit: Et agnitis
Ulyssis fit ad patrem Laërtem. Et turbam Ithacensibus fac-
tam ob procorum cædem Minerva compefcit.

Æ. Ulysses cum patre & filio pugnât Achivis.

Mercurius autem animas Cyllenius evocabat
Virorum procorum: habebat autem virgam in manibus
Pulchram, auream, qua hominum oculos mulcet
Quorum vult, quosdam contra etiam dormientes suscitât.
Hac igitur ducebat movens: illæ autem stridentes sequebantur. 5
Sicut autem quando vespertilioes secessu antri ingentis
Stridentes volant, postquam aliqua exciderit
Uva expetrâ, interque sese hærent:
Sic hæ stridentes simul ibant, præibat autem ipsis
Mercurius alienus a malo, per squalidas vias. 10
Præteribant autem Oceani fluxus & Albam petram,
Et solis portas & populum somniorum
Præteribant: Statim autem pervenerunt in herbosum pratum,
Ubi habitant animæ, simulachra defunctorum.
Invenerunt autem animam Pelidæ Achillis, 15
Et Patrocli, & inculpabilis Antilochi,

- Αἰαντός θ', ὃς ἄριστος ἦν εἶδός τε δίμας τε
 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 Ὡς οἱ μὲν περὶ κῆτον ὀμίλιον· ἀρχίμολον δὲ
 20 Ἥλυθ' ἰσὶ ψυχῇ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρίδαιο
 Ἀχυρῆν· περὶ δ' ἄλλαι ἀγχιόρατ' ἔσαν αἶμ' αὐτοῦ
 Οἶκος ἐν Αἰγιάδιω θάλλον καὶ πότμοι ἐπίσσαν.
 Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλεΐωντα,
 Ἀτρίδην, πῆρ' ἐμὲ σε φάμεν Διὶ τερπικραύτῳ
 25 Ἀνδρῶν ἥρώων εἶλον ἔμμεναι ἥματα πάντα,
 Οὐνικα πολλοῖσιν τε καὶ ἰρθέμοισιν ἀνασσε
 Δῆμον ἐνὶ Τρώων, ἔδῃ πάσχαδ' ἄλγ' Ἀχαιοί.
 Ἥτ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παρατίσσομαι ἑμελλε
 Μοῖρ' ὅλοιν, τὴν ὅτις ἀλεύσεται, ὃς κ' ἐγίγνεται.
 30 Ὡς ὄρεας τιμῆς δ' ὀπινύμεντος ἔσπερ' ἀνασσε,
 Δῆμον ἐνὶ Τρώων θάνατον κ' πότμον ἐπίσσειν.
 Τὸ κεν τοι τύμβον μὲν ἐποιήσας Παναχαίῳι.
 Ἥδ' ἐκ καὶ σφ' παῖδ' ἐμὴν κλέος ἦρα ἐτίσσω·
 Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίσας θανάτῳ ἔμμερτο ἀλῶνται.
 35 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεε Ἀτρίδαιο,
 Ὀλβιε Πηλῖος υἱέ, θῆκε ἰσχυρὰ Ἀχιλλεύ,
 Ὃς θάνης ἐν Τροίῃ ἐκας Ἀργίος, ἀμρὶ δέ σ' ἄλλοι
 Κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν εἰς ἀεῖς οἱ,
 Μαρινάμμοι περὶ σῆφ' σὺ δ' ἐστράλιγγι κονίης
 40 Κεῖσο μῆγας μεγαλῶσι, ληλασμένῳ ἰπποσυνάων.
 Ἡμῖς δ' ἐπεσθαι ἥμαρ ἑμμενόμεν· ἔδ' ἐκ πάμπαν
 Πανυσάμεντα πτολίμῃ, οἱ μὲν Ζεὺς λαίλασσι παύσσει
 Ἀτάρ ἰσὶ σ' ἰσὶ νῆας ἐνέκαμεν ἐκ πολέμοιο,
 Κάπτεμεν ἐν λεχέσσι, καδ' ἔραντες χροά καλὸν
 45 Ὑδατὶ τε λιανῷ καὶ αἰεῖσθασι. πολλὰ δέ σ' ἀμρὶς
 Δάμνα δερμὰ χέον Δαναοί, κείροντό τε χαίτας.
 Μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῳ ἀλίσσιν,
 Ἀργεῖνός αἰεσα· βουὴ δ' ἰσὶ πόρτεν ὀρέσει
 Θεσπεσίην. ἄπο δὲ τέρμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιοὺς·
 50 Καὶ νῦν κ' ἀναιέξαντες ἔσαν κοίλας ἰσὶ νῆας,
 Εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε παλαιὰ τε πολλὰ τε εἶδός,
 Νέστωρ, ὃς καὶ πρόειπ' ἀρίστ' αἰεῖτο βουλή,
 Ὃς σθινὺν ἔφρασε ἀγορήσατο καὶ μετίσσειν,
 Ἴσχεσθ' Ἀργεῖοι, μὴ ρεύγῃτε κοῦρε· Ἀχαιοῖ.
 55 Μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῳ ἀλίσσιν
 Ἐρχεται, ὃς παῖδός τε θνήσκοντες ἀντίσσωσα.
 Ὡς ἔρατ'· οἱ δ' ἔσχοντο φόβῳ μεγάλῳμοι Ἀχαιοί.
 Ἀμρὶ δέ σ' ἔησαν κοῦρεσι ἀλίοιο γέροντος,
 Οἰκτρ' ὀλοφύρομεναι, περὶ δ' ἀμφοῖς ἑμάτα ἴσαν.
 60 Μοῦσαι δ' ἐννέα πάσαι, ἀμειβομένης ἰσὶ καλῇ,
 Θρήνην. ἐνθά κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐόντας
 Ἀργείων· τοῖον γάρ ὑπάρκαρε Μοῦσα λῆγμα.

Ajacisque, qui optimus erat specieque corporeque
 Cæterorum Danaorum, post inculpatum Pelidem.
 Sic illi quidem circa illum versabantur: prope autem
 Adveniebat anima Agamemnonis Atridæ 20
 Dolens: circumque aut aliæ congregabantur quæcumque cum ipso
 Domo in Ægistihi mortuæ erant & fatum obiverant.

Hunc prior anima allocuta est Pelidæ:
 Atride, supra quidem te antumabamus Jovi gaudenti fulmine
 Viros heroas dilectum esse diebus omnibus, 25
 Quoniam multisque & fortibus imperabas
 Populo in Trojanorum, ubi passi sumus dolores Achivi.
 Ergone & tibi primum adstare debuit
 Parca pernitiola, quam nullus fugit, quicumque natus est.
 Utinam debuisses honore fruitus quo imperabas, 30
 Populo in Trojanorum mortem & fatum obiisse.
 Eo tibi sepulchrum quidem fecissent omnes Achivi,
 Et tuo quoque filio magnam gloriam conciliasses in futurum:
 Nunc autem te miserrima morte fatale erat capi.

Hunc autem rursus anima alloquebatur Atridæ: 35
 Beate Pelci fili, diis similis Achilles,
 Qui mortuus es in Troja longe ab Argo, circum autem alii
 Interfecti sunt Trojanorum & Achivorum filii optimi,
 Pugnantes de te: tu autem in globo pulveris
 Jacebas magnus, ingenti spatio, oblitus equitationis. 40
 Nos autem toto die pugnabamus: neque omnino
 Cessavissemus a bello, nisi Jupiter turbine sedasset.
 At postquam te ad naves portavimus ex bello,
 Deposuimus in lectis, purgantes corpus pulchrum
 Aquæque calida & unguento multas autem te circum 45
 Lacrymæ calidas fundebant Danaï, tondebantque crines.
 Mater autem ex mari venit cum immortalibus marinis,
 Nuncium audiens: vox autem in mare ruerat
 Magna, cepitque tremor omnes Achivos:
 Et ruentes ivissent concavas in naves, 50
 Nisi vir detinuissest ætriquaque multa sciens,
 Nestor, cujus & antea optimum apparuit consilium;
 Qui ipsis bene cupiens concionatus est & dixit:

Continete vos Argivi, ne fugite filii Achivorum.
 Mater ex mari hæc cum deabus marinis 55
 Venit, suo filio mortuo adfutura.

Sic dixit: cohibueruntque fugam magnanimi Achivi.
 Circum autem te steterunt filia marini senis,
 Miserabiliter lugentes, circum autem immortales vestes induerunt.
 Musæ autem novem omnes, alternis voce pulchra, 60
 Eaméntabantur, hic nullum illachrymem vidisses
 Argivorum: tam lugubre anim quiddam moverat Musa stridula.

- Ἑπτακαίδεκα μὲν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἡμάρ
Καὶ αἰὼρ ἀθάνατοί τε θεοὶ θνητοὶ τ' ἀνθρώποι·
- 65 Ὀκτωκαίδεκάτῃ δ' ἰδυίῃ πυρὶ, πολλὰ δὲ σ' αἶψῃ
Μῆλα κατεκτάμεν μαλα πύονα καὶ ἱλικας βούς.
Καί οἱ δ' ἐν τ' ἐσθλῇ θῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῷ,
Καὶ μέλιτι γλυκερῷ. πολλοὶ δ' ἥρως Ἀχαιοὶ
Τεύχεσιν ἐρίσαντο πυρὶ πύει καιομένην,
- 70 Πίζοι θ' ἰκασίης τε· πολὺς δ' ὀρμαγῆδός ἐσθρῆς.
Λυτὰρ ἰσθί δ' ἄγε σε φλόξ ἥνυσεν Ἡραίοιο,
Ἡῶθεν δ' ἄγε τοι λέγομεν λευκ' ὅσι' Ἀχιλλεῦ
Οἶσσι ἐν ἀκέρτῳ κ' ἀλείφατι. δάκε δ' μήτηρ
Χρυσέην ἀμειβεμένη· Διωνύσειο δὲ δῶρον
- 75 Φάσκει ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτὴ Ἡραίοιο.
Ἐν τῷ τοι κεῖται λευκ' ὅστια φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Μήδεα δέ, Πατέρουλοιο Μενωτιάδαο θανόντος·
Χαίρις δ' ἄγε, Ἀντιλόχου, τὸν ἔρχομαι τῆς ἀσάντων
Τῶν ἄλλων ὑπάρχειν μετὰ Πάτερουκλόν γε θανόντα.
- 80 Ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἰσχυρὰ μέγαν κ' ἀμύμονα τύμβον
Χεύσασθ' Ἀργίαν ἱερὸς στρατὸς αἰχμητῶν
Ἀκτὴ ἰσθί προχέουσα ἰσθί πλατὺ Ἑλλησπόντης.
Ὡς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποσσίνων ἀνδράσιν εἴη
Τοῖς οἱ νῦν γηράσας κ' οἱ μετόπισθεν ἴσονται.
- 85 Μήτηρ δ' αἰτήσασα θεὸς περικαλλεῖ αἶδλα,
Θῆκε μίσση ἐν ἀγῶνι ἀειρήσιν Ἀχαιῶν.
Ἥδη μιν πολλῶν τάφῳ ἀνδρῶν ἀντιβύλλουσα
Ἡρώων, ὅτε κεν ποτ' ἀποθνήσκου βασιλῆα
Ζώνονταί τε νιοὶ καὶ ἰσταντύνοντα αἶδλα·
- 90 Ἀλλὰ κε κῆρα μάλιστα ἰδὼν θήσασα θυμῷ,
Οἷ ἰσθί σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλεῖ αἶδλα
Ἀργυροφρεζα θέτις. μάλα γὰρ εἶλετο ἡδὲ θεοῖσιν.
Ὡς σὺ μὲν ἰδὲ θανὼν ὄνομ' ὤλειςας, ἀλλ' ἄγε τοι αἰὲ
Πάντας ἰσθ' ἀνδράσιν κλέομαι ἴσονται ἰσθλὸν Ἀχιλλεῦ·
- 95 Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος ἰσθί πέλεμον τολύσσεισας;
Ἐν τῷ γάρ μοι Ζεὺς μῆσατο λυγρὸν ὀλεθρον
Ληϊάδε ὑπὸ χερσὶ κ' ἐλεμῆνης ἀλόχοιο.
Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευεν·
Ἀρχιμέλον δ' ἐφ' ἧλθε διάκτορα Ἀρχειρόντης,
- 100 Ψυχὰς μινστήρεον κατὰ γων Ὀδυσσεὺ δαμέντων.
Τῷ δ' ἄρα θάμβησαντ' ἰδυίης κίον, ὡς ἰσιδίωθη.
Ἔργα δὲ ψυχὴν Ἀγαμέμνεα Ἀτρεΐδαο
Παῖδα Μελανθίης ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·
Εἰπὼς γάρ οἱ ἔην, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκίᾳ ναίων.
- 105 Τὸν προτέρη ψυχὴν προδιδράκων Ἀτρεΐδαο,
Ἀμφιμέδον, τί παθόντες ἐρμηνὴν γαῖαν ἰδυίῃ
Πάντες κικεμήναι κ' ὁμῆλικες; ἰδὲ κεν ἄλλος
Κριτάρη λίσσεται πατὴρ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους.

Septem & decem quidem te simul noctesque & dies
 Flevimus immortalesque dii mortalesque homines :
 Octava & decima autem dedimus igni, multasque circa te 65
 Oves occidimus valde pingues & nigras boves.
 Cremaharis autem in veste deorum, & unguento multo,
 Et melle dulci. multi autem heroës Achivi
 Cum armis ferebantur circa pyram ardentis,
 Pedestresque equestresque : multus autem strepitus ortus est. 70
 At postquam te flamma confecit Vulcani,
 Mane scilicet tibi collegimus alba ossa, Achilles,
 In vino puro & unguento. Dedit autem mater
 Auream amphoram : Bacchi autem donum
 Dicebat esse, opus autem inclyti Vulcani. 75
 In hac tibi jacent alba ossa illustris Achilles,
 Mixtum autem, Patrocli Menœtiadæ mortui :
 Separatim autem Antilochi, quem maxime honorabas omnium
 Cæterorum sociorum post Patroclum mortuum.
 Circum ipsa autem postea magnum & insignem tumulum 80
 Fudimus Argivorum sacer exercitus bellicosorum.
 Littore in excelso in lato Hellesponto.
 Ut longe manifestus ex ponto viris esset
 His qui nunc sunt & qui in futurum erunt.
 Mater autem poscens deos perpulchra certamina, 85
 Posuit medio in circo optimatibus Achivorum.
 Jam quidem multorum sepulchro virorum interfui
 Heroum, quando olim mortuo rege
 Cingunturque juvenes & parant certamina :
 Sed illa maxime videns miratus fuisses animo, 90
 Qualia de te posuit Dea perpulchra certamina
 Argentea pedibus Thetis. Valde enim amicus erat diis.
 Sic tu quidem neque mortuus nomen perdidisti, sed tibi semper
 Omnes in homines gloria erit bona Achilles.
 At mihi quæ hæc utilitas quod bellum gessi ? 95
 In reditu enim mihi Jupiter molitus est tristem interitum
 Ægisti sub manibus & perditæ uxoris.
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur :
 Prope autem ipsos venit internuncius Argicida,
 Animas procorum deducens Ulyssi domitorum. 100
 Illi igitur stupefacti recta iverunt, postquam viderunt.
 Cognovit autem anima Agamemnonis Attidæ
 Filium Melanthei perinclytum Amphimedontem :
 Hospes enim erat, in Itacha domos suas inhabitans.
 Hunc prior anima alloquebatur Attidæ. 105
 Amphimedon, quid vobis accidit ut tenebrosam terram subiretis
 Omnes electi & æquævi ? nequæ quisquam aliter
 Discernens elegisset in urbe viros optimos.

- Η ὕμν' ἐν νήσσι Ποσειδάων ἰδάμασιν,
 110 Ὅρας ἀργαλείους ἀνέμους κ' κύματα μακρὰ;
 Ἦσαν ἀνάρτιοι ἀνδρες ἰδύσσοντες ἐπὶ χείρου
 Βᾶς περιταμιόμηνους ἡδ' οἷον πάντα καλά;
 Ἦε περὶ πτόλι' μαχεύμενοι ἡδὲ γυναίκων;
 Εἰπὶ μοι εἰρομένη· ξείνος δὲ τοι εὐχάμαι εἶναι.
 115 Ἦ' ἐ μέμνη ὅτε κείσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ,
 Ὀτρυνέων Ὀδυσῆα σὺν ἀντιδίῳ Μενελάῳ
 Ἴκιν εἰς αἶψ' ἰστιάειν εὐσείλμων ἐπὶ νηῶν;
 Μῆνι δ' ἄρ' ἔλω πάντα περιτάων εὐρία πόντον;
 Σπουδῇ παρσιπιδόντες Ὀδυσῆα πτολίποδρον.
 120 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσφρονέει Ἀμφιμίδοντα,
 Ἀτρίδῃ κῦδος ἀταξ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνονι,
 Μίμνημα τάδε πάντα, κ' ἀτρεκέως καταλέξω,
 Ἡμετέρῃ θανάτοιο κακὸν τέλος οἷον ἐτύχθη.
 Μνάμεθ' Ὀδυσῆα δὴν οἰχομένω δάμαρτα.
 125 Ἦ' δ' ἔδ' ἠρνῆτο συγχερὸν γάμον, εἴτ' ἐτελεύτα;
 Ἡμῖν φραζομένη θάνατον κ' κηρὰ μέλαιναν.
 Ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μεμνημένη.
 Σπηταμένη μέγαν ἰσὺν ἐνὶ μεγάροισιν ὕραιν
 Λεωτόν καὶ περὶέμετρον· ἄραρ δ' ἡμῖν μετέειπε,
 130 Κούρεσι μοῖσι μνηστῆρες, ἐπεὶ θάναθ' Ὀδυσσεύς,
 Μίμνεν' ἰσχυρόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσὶναι φάρος
 Ἐκτέλεισθαι, (μὴ μοι μεταμώλια νημάτων ὀληται).
 Λαέρτη ἥρωϊ ταρῆιον, εἰσὶναι κέν μιν
 Μοῖρ' ὅλοϊ κατέλυσσι πανηγυρίῳ θανάτοιο.
 135 Μὴ τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶδων γεμισθῇ,
 Αἰκνὴ ἄτερ σπείρου κείται πολλὰ κτεατίστας.
 Ὡς ἔραδ' ἡμῖν δ' αὐτ' ἐπισπείδεται θυμὸς ἀγήνορος.
 Ἐνθά κεν ἡματιὴν μὲν ὕραινισκιν μέγαν ἰσὺν,
 Νύκτας δ' ἀλλύισκιν, ἐσπὴν δαΐδας παρσπείδω.
 140 Ὡς τρέψεται μὲν ἔλπῃ δόλω, καὶ ἔσπειδεν Ἀχαιεύς.
 Ἀλλ' ὅτε τέτραπτον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐσπῆλυθον ὄρεα,
 Μηνῶν φθιόντων, περὶ δ' ἡμάτα πολλὰ ἐτελείωθη,
 Καὶ τότε δὴ τις εἴποι γυναίκῳ ἡ σάρα ἦδη,
 Καὶ τὴν γ' ἀλλύουσιν ἐριέροισι ἀγλαὸν ἰσὺν,
 145 Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλειε κ' ἐκ ἐδύλου, ἐπ' ἀνάγκης.
 Εὖθ' ἡ εἴρ' εἰδείξεν, ὕρηνάτα μέγαν ἰσὺν,
 Πλύνειν, ἡλίκῃ ἐναλίγκιον ἢ σελήνῃ.
 Καὶ τότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα κακὸς ποδὲν ἤγαγε δαίμων.
 Ἀγρῇ ἔσ' ἐσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης.
 150 Ἐνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσῆα θεῖοιο,
 Ἐκ Πύλου ἡμαθόεντος ἰὼν σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 Τῷ δ' ἡμνηστῆσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντι,
 Ἴκοντο περὶ ἄστυ περικλυτὸν ἦτορ Ὀδυσσεύς,
 Τεῖ' αὖτ' αὐτὰρ Τηλέμαχος περὶ δ' ἡγεμόνευε.

Num vos in navibus Neptunus domuit ,
 Excitans graves ventos & fluctus vastos? 110
 An inimici viri læserunt in continente
 Boves abigentes & ovium greges pulchros?
 An pro urbe pugnantes & mulieribus?
 Dic mihi interroganti : hospitem autem tibi me dico esse.
 An non meministi quando illuc veni in vestram domum , 115
 Hortaturus Ulysssem cum divino Menelao
 Ad Ilium ut una sequeretur nos bene transstratis in navibus?
 Mense autem toto omnem transivimus latum pontum ,
 Vix permoventes Ulysssem urbium populatorem.

Hunc autem rursus anima alloquebatur Anphimedontis : 120
 Atrides optime rex virorum Agamemnon ,
 Memini hæc omnia , & indubitare narraho ,
 Nostræ mortis malum finem qualis contigerit :
 Ambiebamus Ulyssis diu absentis uxorem :
 Hæc autem neque negabat odiosas nuptias, neque perficiebat , 125
 Nobis meditans mortem & parcam nigram.
 Sed dolum hunc alium in mente cogitavit :
 Statuens magnam telam in domibus texebat
 Tenuem & rotundam : statim autem nobis postea loquebatur :

Juvenes mei proci , quoniam mortuus est divinus Ulysses , 130
 Manete urgentes meas nuptias , donec vestem
 Perficiam , (ne mihi vana fila pereant)
 Læerti heroi sepulchralem , dum ipsum
 Parca perniciofa sustulerit in longum sopientis mortis ,
 Ne aliqua me in populo Græcarum culpet , 135
 Si sine veste jacebit qui multa possederit.

Sic dixit : nobis autem persuasus est animus masculus.
 Tunc diurna quidem texebat magnam telam ,
 Noctibus autem dissolvebat , postquam faces apposuerat.
 Sic triennio latuit dolo , & fidem fecit Achivis. 140
 Sed quando quartus venit annus , & venerunt tempora ,
 Mensibus deficientibus , multique dies consummati erant ,
 Tunc quadam dixit mulierum quæ clare sciebat ,
 Et hanc dissolventem invenimus illustrem telam ,
 Sic hanc perfectæ & non volens , per vim. 145
 Donec ipsa vestem ostendit , cum pertexuisset magnam telam ,
 Et lavisset , soli similem vel lunæ.

Tunc Ulysssem mala alicunde duxit fortuna
 Agri in extermitate , ubi domos suas habitabat subulcus.
 Illic venit dilectus filius Ulyssis divini , 150
 Ex Pylo arenosa reversus cum navi nigra.
 Hi autem procis mortem malam parantes ,
 Venerunt ad urbem perinclytam : Ulysses quidem
 Posterior , at Telemachus ante præcessit.

- 155 Τὸν δὲ σὺβάτης ἦγε κακὰ χερσὶ ἵματα ἔχοντα,
Πτωχὰς λευγαλίας ἱαλίζκιον ἡδὲ γίεροντι,
Σκωπτόμενον· τὰ δ' ἡ λυγρὰ στεί χερσὶ ἵματα ἴσε·
Οὐδέ τις ἡμῶν δύνατο γινῶσθαι τὸν ἰόντα,
Ἐξασπίης περραίνετ', ἐλὶ δὲ περραίνεσσι ἦσαν·
- 160 Ἀλλ' ἔπεισέν τε κηκοῖσιν ἐπιστομῶν ἡδὲ βολῆσιν·
Αὐτὰρ ὁ τίως μιν ἰτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἰούσι
Βαλλεῶν κ' ἐπιστόμιος, τοτὶ πότι θυμῷ·
Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν ἔγχευ Διὸς τίς Αἰγιόχοιο,
Σὺν μιν Τηλεμάχῳ περικαλλία τεύχε' αἶεσσε·
- 165 Ἐς θάλαμον κατιθίκε, κ' ἐκλῖανεν οἷκας·
Αὐτὰρ ὁ ἦν ἀλοχὴν πολυκερδαίεσιν ἀνωγῇ
Τόξον μνηστέρων· θέμεν πολλίον τε σίδηρον·
Ἡμῖν αἰνυρόεσσι ἀέθλια κ' ῥόνη ἀρχήν·
Οὐδέ τις ἡμῶν δύνατο κρατερῷο βιοῖο
- 170 Νευρῇ ἐνταύσῃ, πολλοὶ δ' ἐσιδινύες ἦμεν·
Ἀλλ' ὅτε χιῶσε ἵκανεν Ὀδυσεὺς μέγα τόξον·
Ἐνδ' ἡμῖς μιν πάντες ὁμοκλήουσι ἰστίαι·
Τόξον μὴ δοῦναι, μολὶ εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύουσι
Τηλεμάχῳ δὲ μιν οἶος ἐσθλὴν ἐκίλευσιν.
- 175 Αὐτὰρ ὁ δέξατο χερσὶ πολύτλας Διὸς Ὀδυσσεύς,
Ῥηϊδίας δ' ἐτάνασε βίον, διὰ δ' ἦκε σίδηρον·
Στῆ δ' ἄρ' ἔω' ἐδὼν ἰὼν, ταχίας δ' ἐκχευατ' ὄϊσους·
Διόνειο πασπαλῖον· βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐρίε βίβια στέβοντα,
- 180 Ἄντα τιτυσκόμεν· τοὶ δ' ἀγχισῖνοι ἐπιστονον.
Γινώτων δ' ἦν ὁ ρά τις σφι θιῶν ἐπιτάφροδ' ἦεν.
Αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπιστομέωνι μινί σερῷ
Κτείνον ἐπιστομάδην· τῶν δ' εἶδος ἄρνυτ' αἰκίης,
Κράταιο τυσσομένων, δάπιδον δ' ἄσαν αἵματι θύον·
- 185 Ὡς ἡμῖς Ἀγάμεμνον ἀπωλόμεθ', ὃν ἔτι καὶ νῦν
Σώματ' ἀκλῆδα κῆται ἐνὶ μεγάροισι Ὀδυσῆος·
Οὐ γὰρ παῖσιν ἴσοι φίλοι κατὰ δώμαθ' ἱκάσων,
Οἳ κ' ἄποψαντες μέλανα βρότοι ἐξ ὠτειλίῃν,
Κατ' ἐμῶν γούμῃν· ὁ γὰρ γίερε ἴσι θανόντων.
- 190 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ περριπύωνεν Ἀτρεΐδαι,
Ὅλβιε Λαίρταο παῖ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ·
Ἡ δ' ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀριτῇ ἐκτῆσσι ἀκοῖτιν.
Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηλεοσπείῃ,
Κούρῃ Ἰκαρίῳ, ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος·
- 195 Ἀνδρὲς κουεῖδιν· τὰς οἳ κλέειν ἔσποτ' ὀλήπται
Ἡς ἀριτῆς· τεύξουσιν δ' ἐπιχθονίοισιν ἀσιδῶν
Ἀδάναιοι χαρίεσσαν ἐχέουσι Πηλεοσπείῃν.
Οὐκ ὡς Τυνδαρεὺς Κούρῃ κακὰ μῆσατο ἔργα,
Κουεῖδον κτείνασα πόσιν· συγερὴ δὲ αἰεὶ δὴ
- 200 Ἔσσετ' ἔω' ἀνθρώπους· χαλεπὴ δὲ τε φῆμιν ὥσπερ

Illum autem subulcus dixit turpes corpore amictus habentem, 155
 Mendico vili similem atque seni, (erat,
 Scipioni innitentem : illoque turpi circum corpus amictu amictus
 Neque quisquam nostrum potuit cognoscere ipsum esse,
 Repente apparentem, neque qui majores natu erant :
 Sed verbis malis incessimus & jaculis. 160
 At is quidem interea tolerabat in ædibus suis
 Percussus & objurgatus patienti animo :
 Sed quando jam ipsum suscitavit Jovis mens Ægiocchi,
 Cum Telemachus quidem perpulchra arma tollens,
 In thalamum deposuit, & clausit fores: 165
 At idem suam uxorem multo astu jussit
 Arcum procis ponere canumque ferrum,
 Nobis infortunatis certamina & cædis principium.
 Neque quisquam nostrum potuit fortis arcus
 Nervum intendere, longeque aberamus: 170
 Sed quando in manus pervenit Ulyssis magnus arcus,
 Tunc nos quidem omnes increpabamus verbis
 Arcum non dari, neque si valde multadiceret :
 Telemachus autem cum solus hortans jussit.
 At ipse cepit manu perpatiens dius Ulysses, 175
 Facile autem terendit arcum, sagittamque misit per ferrum.
 Stetit autem ad limen progressus, velocesque effudit sagittas,
 Horrendum circumspiciens : jaculatorque est Antinous regem.
 At postea aliis immisit tela lucifera,
 Recta collineans : hi autem simul densi cadebant. 180
 Cognitum autem erat quod aliquis ipsi deorum adjutor esset.
 Statim enim in ædibus obsequentes furori suo (sedus,
 Occidebant quaquaversum : illorum autem gemitus excitabatur
 Capitibus percussis, pavimento autem totum sanguine æstuabat.
 Sic nos o Agamemnon periiimus : quorum adhuc nunc 185
 Corpora neglecta jacent in domibus Ulyssis.
 Nondum enim sciunt amici in domibus cujusque,
 Qui abluto nigro sanguine ex vulneribus,
 Seponentes lugerent : hic enim honor est mortuorum.
 Hunc autem rursus anima alloquebatur Atidæ : 190
 Beate Laërtae fili solertissime Ulysses,
 Nimirum cum magna virtute nactus es uxorem.
 Quam bona mens erat inculpabilis Penelopæ,
 Filia Icarii, quam bene meminerat Ulyssis,
 Viri genialis. Ideo ei gloria nunquam peribit 195
 Suae virtutis : facient autem terrestribus cantilenam
 Immortales gratam prudenti Penelopæ.
 Non sic Tyndari filia mala consultavit opera,
 Genialem interficiens maritum : odiosa autem cantilena
 Erit in hominibus : gravemque famam præbuit 200

- Θηλυτέρησι γυναῖξιν, καὶ ἢ κ' εὐεργὸς ἴσῃν.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 Ἐσάοτ' εἰν αἶδαο δόμοις ὑπὸ καύδῃσι γαίης.
 Οἱ δ' ἰσὺν ἐκ πέλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρυπνῶντο
 205 Καλὸν Λαέρταο τετυγμῶν, οἳ ῥά ποτ' αὐτὸς
 Λαίρτης κτεάτῃσιν, ἰσὺν μάλ' ἀπὸν ἰμόνεον.
 Ἐνθά οἱ οἶκῳ ἴην, περὶ δὲ κλίσσεν Δίῃ πάντα,
 Ἐν τῷ σιτίσκοτοντο καὶ ἔζοντο ἡδὲ ἱκοντο
 Δμῶς ἀταρκαῖοι, τοῖ οἱ εἰλα ἰργάζοντο.
 210 Ἐν δὲ γῆτι Σικελὴ γῆρας πέλον, ἢ ῥα γέροντα
 Ἐνδύκως κομέσκειν ἰσὺ ἀγρῇ τόσῃ πόδας.
 Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς δμῶσι καὶ υἱῷ μῦθον ἔειπεν,
 Τμῆς μὲν τὴν ἰλδίει' εὐκτιμένην δέμῃν ἴσῃ.
 Δῖσιν δ' αἶψα συῶν ἠρώσατε ὅτις ἄριστος.
 215 Αὐτὰρ ἰσὺ πατρὸς πυρρίσκειν ἠμῖν ἔστιν,
 Αἰ κ' ἐμ' ἰσὺ γῆναι ἢ φέρουσαι ὀφθαλμοῖσι,
 Ἥ κεν ἀγνοῖσι, πολὺν χρόνον ἀμρὶς ἴοντα.
 Ὡς εἰπὼν, δμῶσιν ἀμῖα τῶχ' ἴδαντο.
 Οἱ μὲν ἴσῃτα δέμοντι Δωὸς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
 220 Ἄσῃ ἴσιν πολυκάραυ αἰῶς πυρρίσκειν.
 Οὐδ' εὐρὴν Δολίον μέγαυ ὄρχατον ἰσκαταβαίνειν,
 Οὐδέ τινα δμῶν, οὐδ' υἱόν· ἀλλ' ἄρα τοῖσιν
 Αἰμασίῃς λίσσονται, αἰῶς ἠμῶν ἴσῃς,
 Ὀχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν γέρον ὁδὸν ἠγμῖνυσεν.
 225 Τὸν δ' οἷον πατὴρ εὐρὴν εὐκτιμένην ἐν αἰῶνι,
 Λισσύνοντα ρυτόν· ἠμῶντα δὲ ἔσῃ χιτῶνα.
 Ῥαπτόν, ἀεκέλιον· περὶ δ' κνήμησι βοῖαις
 Κνημίδας ραπτάς δέδωτο, γαστρὶς ἀλεείνων.
 Χειρὶδας τ' ἰσὺ χερσὶ, βάπτει ἴσῃ· αὐτὰρ ὑπερβῶ
 230 Αἰγῶνιν κυνέην κεφαλῇ ἔχει, πίνδῳ αἶξιν.
 Τὸν δ' ὡς εἰ γέροντες πολύτλας Δίος Ὀδυσσεύς
 Γῆρας τετυγμῶν, μέγα δὲ φρεσὶ πίνδῳ ἔχοντα,
 Σταῖς ἄρ' ὑπὸ βλασφῆν ὄγχην κατὰ δάκρυον εἶσι.
 Μερμήριξ δ' ἰσῃτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 235 Κῦσιν ἢ περιγῶν ἴσιν πατὴρ, ἡδὲ ἱκασα
 Εἰσῶν, ὡς ἔλθοι ἢ ἴσῃ ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ἥ πρῶτ' ἐξέρχοντο, ἱκασά τε πυρρίσαντο.
 Ὡς δὲ οἱ φρεσίνοντι δοῶσαντο κέρδιον εἶπεν,
 Πρῶτον κερτομίοις ἰσῇσιν πυρρίσκειν.
 240 Τὰ φρεσίνον ἰσῇς κίον αὐτῷ διῶ· Ὀδυσσεύς.
 Ἦτοι ὁ μὲν κατ' ἔχον κεφαλῇ, ρυτόν ἀμρελάχαιε.
 Τὸν δὲ παρὶσάμῃ πρὸς αἰδῶνι υἱός,
 Ὡς γέρον, ἐκ ἀδαμονίῃ σ' ἔχει ἀμοιβολεύειν
 Ὀρχατον· ἀλλ' εὖ τει κομῶν ἔχει, ἡδὲ τι πάμπαν
 245 Οὐ ρυτόν, ἢ σικῇ, ἐκ ἀμρελός, ἢ μὲν ἱκασα,
 Οὐκ ὄγχην, οὐ πρὸς τῷ αἴτιν κομῶν κατὰ κῆπον.

Ἄλλο

Fœmineis mulieribus, & quæ benefica i. e. proba erit.

Sic hi quidem ejusmodi alternis loquebantur,
Stantes in Ditis domibus sub cavernis terræ. (nerunt

Illi autem postquam ex civitate iverunt, citoque in agrum perve-
Pulchrum Laërtis, excultum, quem quondam ipse 205

Laërtes comparaverat, postquam valde multum laborarat:

Illic ei domus erat, circumque exedra currebat undique,

In qua comedebant & sedebant & dormiebant

Famuli necessarii, qui ei amica operabantur:

Ineratque mulier Sicula anus, quæ senem 210

Diligenter curabat in agro longe ab urbe.

Ibi tum Ulysses pascoribus & filio sermonem dixit:

Vos quidem nunc ite in affabre factam domum intro:

Prandium autem statim porcorum sacrificate, qui optinius est.

At ego patrem tentabo nostrum, 215

Si me agnoscat & animadvertat oculis,

An ignoret, multo tempore absentem.

Sic locutus, servis martia arma dedit.

Hi quidem postea in domum velociter iverunt: at Ulysses

Propius ivit ad abundantem fructibus horrum, tentaturus: 220

Neque invenit Dolium in magnum viridarium descendens,

Neque quemquam servorum, neque filiorum: sed ii

Sentes collecturi, horti futuras sepem,

Abiverant: at eis senex viam præibat.

Solum autem patrem invenit in bene culto horto, 225

Purgantem plantam. sordida autem amictus erat tunica,

Pannosa, fœda: circumque tibias bubulas

Ocreas confusas ligaverat, lacerationes evitans:

Digitaliaque in manibus, ruborum causa: at isuper

Caprimum pileum capite habebat, dolorem auctans. 230

Hunc autem postquam agnovit perpatiens divinus Ulysses

Senectute consumptum, magnumque mente dolorem habentem,

Stans sub excelsa pyro lacrynam effudit.

Cogitabat autem postea in mente & in animo,

An oscularetur & amplecteretur suum patrem, & singula 235

Diceret, quomodo venisset & pervenisset in patriam terram:

An prius interrogaret, singulaque tentaret.

Sic autem ei cogitavi visum est melius esse,

Primum mordacioribus verbis tentare.

Hæc cogitans recta ivit ad eum divus Ulysses: 240

Et ille quidem demisso capite stirpem circum fodiebat:

Eum autem astans allocutus est illustris filius:

O senex, non imperitia te tenet curandi

Ordines vitium: sed bene tibi cura habet, atque omnino

Non planta, non ficus, non vitis, non quidem oliva, 245

Non pyrus, non areola sine cura in horto.

Odyssæa.

Y y

- Ἄλλο δέ τοι ἔρῳ, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνδοθι θυμῷ·
 Αὐτὸν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
 Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμὴς τε κακῶς, καὶ ἀεκία ἵσταται.
 250 Οὐ μὲν αἰργίης γὰρ αἶψ' ἔναι' ἔσσι κομίζει,
 Οὐδὲ τι τοι δούλιον ἐπιπρέψει εἰτοράσασθαι,
 Εἶδ' ὅτι καὶ μέγιστον βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἵσικας.
 Τοιοῦτά ῃ ἵσικας, ἐπεὶ λούσαστο φαγοὶ τε,
 Εὐδιδῶμαι μαλακῶς. ἢ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
 255 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξων,
 Τιῷ δμῶς εἰς ἀνδρῶν; τιῷ δ' ὄρχατον ἀμφιπολιεύεις;
 Καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐπ' ἡτύμῳ, ἔρρ' εὖ εἰδῶ,
 Εἰ ἐτίη γ' Ἰθάκῃ τῆνδ' ἰκωμεθ', ὥς μοι εἰπω
 Οὐτ' αὐτὴν νῦν δὴ ξυμβλήμῃος ἐνθάδ' ἴοντι,
 260 Οὐτὶ μάλ' ἀρτίεσσι· ἐπεὶ ἔτλημ' ἑκάστα
 Εἰπῶν, ὅσ' ἐπακούσθαι ἐμὸν ἔπος, ὥς ἐρέην
 Ἀμφὶ ξύνῳ ἐμῷ, εἰπὼ ζῶει τε καὶ ἐστὶ,
 Ἡ ἥδη τέτιγκε, καὶ εἰν αἶδαο δομοισιν.
 Ἐκ γάρ τοι ἔρῳ, σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μὲν ἄκουσον·
 265 Ἀνδρά ποτ' ἐξείνιασ' φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ,
 Ἡμέτερόν δ' ἐλθόντα· καὶ ἔφα' τις βροτὸς ἄλλ' ὅ
 Ζεῖων τελευταῶν φίλιαν ἐμὸν ἵκετο δῶμα.
 Εὐχίτο δ' ἐξ Ἰθάκης γέν' ἐμῶν, αὐτὰρ ἱρασκῇ
 Λαέρτην Ἀρκισιάδην πατέρ' ἐμῶν αὐτοῦ.
 270 Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δάματ' ἄγων εὖ ἐξείνιασ'α
 Ἐνδυκίῳ φίλιον, πολλῶν κατὰ οἶκον ἔοντα,
 Καὶ οἱ δῶρα πύρον ξυνήϊα οἶα ἔοικει·
 Χρυσὴ μὲν οἱ δῶν' εὐεργέτωσά τε τάλαντα,
 Δῶκα δὲ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνδριμένητα,
 275 Δῶδεκα δ' ἀσπιδέας χλαίνας, τοσούτους δὲ τάπητας,
 Τίνα δ' ἔραρα καλὰ, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας·
 Χωρεῖς δ' αὐτὲ γυναῖκας ἀμύμονας ἔργ' εὐδύας
 Τέσσαρας ἰδαλίμας, ὥς ἤδ' ἐλεν αὐτὸς ἐλῖδάη.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἰδὼν,
 280 Ξῖν', ἦτοι μὲν γαῖαν ἱκάνεις ἢν ἐρέινεις,
 Ὑβρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσι.
 Δῶρα δ' ἐτάσσια ταῦτα χαρίζεο μὲν ὅσ' αἶζαν.
 Εἰ γὰρ μιν ζῶν γ' ἐκίχης Ἰθάκης ἐνὶ δῆμῳ,
 Τῷ κέν σ' εὖ δάροισιν ἀμφιάρδην ἀπέωμιψι,
 285 Καὶ ξυνὴ ἀγαθὴ. ἢ γὰρ δέμης, ὅστις ὑπάρξῃ.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξων,
 Πόσον δὲ ἐπ' ἐστὶν ὅτι ξείνιασ' ἐκίχην
 Σὸν ξῖνον δύστηνον; ἐμὸν παῖδ'; εἰ ποτ' ἔην γέ,
 Δύσμορον, ὃν περ ἤλε φίλων καὶ πατρίδ' αἰὶς,
 290 Ἡέ περ ἐν πόντῳ φαγὼν ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου
 Θηροῖσι καὶ αἰωνοῖσιν ἔλωρ γένετ'· ἔδ' ἐ μὴτηρ
 Κληῖσσε περιστάλατα, πατὴρ θ', οἱ μιν τεκμήμαθα·

Aliud autem tibi dicam, tu autem ne iram impone animo :
 Ipsum te non bona cura habet, sed simul senectutem
 Molestam habes, squalisque male, & indecenter indutus es.
 Non quidem pigritiæ dominus causa non te curat, 250
 Et nequaquam tibi servilis inest, si quis inspiciat,
 Forma & magnitudo : regi enim viro similis es.
 Tali autem similis es, postquam lotus est comeditque,
 Ut dormiat molliter. hic enim mos est senum.
 Sed age mihi hoc dic & vere narra, 255
 Cujus servus es virorum ? cujus autem hortum colis ?
 Et mihi hoc dic vere, ut bene sciam,
 Si vere in Ithacam hanc venimus, sicut mihi dixit
 Hic vir nunc obviam factus huc venienti,
 Non satis prudens : quoniam non sustinuit singula 260
 Dicere, & audire meum verbum, sicut interrogabam
 De amico meo, sicubi vivit & est,
 An jam mortuus est, & in Ditis domibus.
 Nam tibi dicam, tu autem intellige, & me audi :
 Virum aliquando hospitio excepi dilecta in patria terra, 265
 In nostram domum venientem : & nondum quisquam homo alius
 Hospitum peregrinorum amicorum meam venerat domum.
 Dicebat autem ex Ithaca oriendum se esse, & dicebat
 Laërtem Arcisiadem patrem esse suum.
 Illum quidem ego ad domum ducens bene hospitio excepi 270
 Peramanter tractans, cum multa in domo mihi essent,
 Et ei dona præbui hospitalia qualia decebat :
 Auri quidem ei dedi benefacti septem talenta,
 Deditque ei pateram totam argenteam floridam,
 Duodecim autem simplas lænas, totque tapetas, 275
 Totidemque pallia pulchra, totque insuper tunicas :
 Separatim autem rursus mulieres eximias operum gnaras
 Quatuor speciosas, quas voluit ipse eligere.
 Illi respondit postea pater lacrymas fundens :
 Hospes, equidem in terram pervenisti quam interrogas, 280
 Injurii autem ipsam & scelesti viri habent.
 Dona autem vana hæc donasti multa præbens.
 Si enim ipsum vivum invenisses Itachæ in populo
 Equidem te bene donis remuneratus dimisisset,
 Et hospitalitate bona. hoc enim jus est, quicumque ceperit. 285
 Sed age mihi hoc dic & vere narra,
 Quotus jam annus est quando excepisti illum
 Tuum amicum infelicem, meum filium ? siquidem esset :
 Infortunatum, quem longe ab amicis & patria terra,
 Aut in ponto comederunt pisces, aut in continente 290
 Feris & avibus laniamentum factus est : neque ipsum mater
 Flevit cooperiens, paterque, qui ipsum genuimus :

- Οὐδ' ἄλλοχ' πολυδάκρυος ἔχερων Πηνελόπεια
 Κάκυσ' ἐν λεχέσσι φίλον πόσιν, ὥς ἐπείκειν,
 295 Ὀρθαλμούς· καθεύεσα. τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ θανόντων.
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευεν ἐπαιτυμον, ὅρ' εὖ εἶδ' ὧ,
 Τίς, πῶθιν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς;
 Πού δέ τοι θυὸς ἔσκει Τροίη, ἥ σ' ἤγαγε δαῖτες,
 Ἀντιθέους θ' ἱπάρους, ἥ ἔμφορ' εἰληλούδας
 300 Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκδίσσαντες ἔβησαν;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρικίως καταλίζω.
 Εἰμὶ γὰρ ἐξ Ἀλύβαν', ὅθι κλυτὰ δῶματά ταις,
 Τίος Ἀρεΐδαντος Πολυσημονίδαο ἄνακτος.
 305 Αὐτὰρ ἐμοὶ γ' ὄνομ' ἐστὶν Ἑσπέρη· ἀλλὰ με δαίμων
 Πλάγχθη ὑπὸ Σικανίης διῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα.
 Νηὺς δέ μοι ἔσκειν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλην.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεῖ τόδ' ἐδὴ πῆμα πόντος ἔτερος ἐστὶν
 Ἐξ ὃ κτείνει ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπειλήνυθι πάτρις,
 310 Δύσμορος· ἥ τέ οἱ ἐδῶλοι ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι
 Δειξιοί, οἷς χαίρουν μὲν ἐγὼν ἀτίεμα πονοῦν ἐκείνῳ,
 Χαίρει δὲ κύνος ἰών· θυμὸς δ' ἐτι νῶϊν ἐώλεται
 Μίξιδαί ξενίῃ, ἧδ' ἀγλαὰ δῶρα δίδασκεν.
 Ὡς εἶπτο. τὸν δ' ἄχ' ἐνὶ φρεσὶν ἐκάλυψε μέλαινα·
 315 Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐλὼν κύνιν αἰδαλούσαν
 Χεύατο κακκεφαλῆς πολλῆς, ἀδινὸν στεναχίζων.
 Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς, αἰτὰ ρῖνας δὲ οἱ ἦδη
 Δριμυὴν μὲν πρῶτον, φίλον πατέρ' εἰσορόωντι.
 Κῦσι δὲ μιν περιφύς ἐπαλμύην, ἧδὲ περσνίδα,
 320 Κύν' μέντοι ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλᾷς.
 Ἥλυθον εἰκοσφ' ἐταῖ ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ἄλλ' ἰσχυρὸν κλαυθμοῖο γόοιό τι δακρυόεντ'.
 Ἐκ γάρ τοι ἔριω· (μάλα δὲ χρὴ στυγερὴν ἔμψης)
 Μνηστῆρας κατέστανον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
 325 Λάβ' ἐν τιννύμῳ θυμαλγία κ' κακὰ ἔργα.
 Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμειβετο, φάνησέν τε,
 Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε ἐμὸς παῖς ἐνθάδ' ἱκάνης,
 Σῆμά τι μοι νῦν εἰπὲ δειροχρῆς, ὅρα πεποιθῶ.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 330 Οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀρθαλμοῖσι
 Τὴν ἐν Παρνησῷ μ' ἔλασεν σῶς λευκῷ ὀδόντι
 Οἰχόμενον· σὺ δὲ με πρῆϊς κ' πότνια μήτηρ
 Ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὅρ' ἂν ἐλπίμην
 Ἐρεα τὰ διῦρ' μολών μοι ὑπὸ στήθεσσι κατένευσεν.
 335 Εἰ δ' ἄγε τοι κ' δινδρὶ εὐκτιμώμην κατ' ἀλῶν
 Εἶπω ἄ μοι πῶτ' ἔδασκας, ἐγὼ δ' ἤτιόν σε ἔκασα,
 Παιδὸς ἰὼν κατὰ κῆπον ἐπιστάμην· διὰ δ' αὐτῶν
 Ἰκτιμέεθ' α, σὺ δ' ἐνόμασας κ' εἰπας ἔκασα.

Neque uxor multum dotata prudens Penelope
 Ploravit in lætis dilectum maritum, sicut decebat,
 Oculos claudens. hic enim est honos mortuorum. 295
 Et mihi hoc dic verum, ut bene sciam,
 Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes?
 Ubi autem navis stat velox, quæ te duxit huc,
 Divinoque focios? an vectus venisti
 Navi in aliena, illi autem te exposito discesserunt? 300
 Eum autem respondens alloquebatur prudens Ulysses:
 Tibi equidem omnia prorsus indubitate narrabo.
 Sum enim ex Alybante, ubi inclytas domos habito,
 Filius Aphidantis Polypemonidæ regis.
 At mihi nomen est Eperitus: sed nunc deus 305
 Errare fecit a Sicania huc venire nolentem:
 Navis autem mihi ipsa stat in agro longe ab urbe.
 At Ulyssi hic jam quintus annus est
 Ex quo illinc ivit, & a mea discessit patria,
 Infelix: certe ei bonæ erant aves eunti 310
 Dextræ, quibus gaudens quidem ego dimissi illum,
 Gaudebatque ille iens: animus autem nobis adhuc sperabat
 Nos hospitiiis junctum iri, & splendida dona daturus esse.
 Sic dixit. illum autem doloris nubes coeperuit nigra.
 Ambabus autem manibus capiens cinerem ardentem 315
 Fudit in caput canum, graviter suspirans.
 Hujus autem motus est animus, per nares autem ei jam
 Acer spiritus prorupit, dilectum patrem insipienti.
 Osculatus est autem ipsum amplectens affiliens, & allocutus est:
 Ille quidem hic ipse ego, pater, quem tu inquiris, 320
 Veni vigesimo anno in patriam terram:
 Sed abstine fletu luctuque lacrymoso.
 Etenim tibi dicam: (valde autem oportet festinare tamen)
 Procos interfeci in nostris domibus,
 Contumeliam ulciscens animo gravem & mala facinora. 325
 Huic autem rursus Læertes respondit, dixitque:
 Si quidem jam Ulysses meus filius huc venisti,
 Signum aliquod mihi nunc dic manifestum, ut persuadear.
 Illum autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
 Cicatricem quidem primum hanc animadverte oculis 330
 Quam in Parnaso mihi inflixit sus albo dente
 Cum *illuc* ivissem: tu autem me miseris & optima mater
 Ad patrem Autolycum matris dilectum, ut caperem
 Dona quæ huc profectus mihi promiserat & annuerat.
 Eja age tibi & arbores bene culta in area 335
 Dicam quas mihi aliquando dedisti, ego autem petebam a te
 Puer per hortum subsequens: per autem ipsas (singulas,
 Ibamur, tu autem nominabas & dicebas singulas.

- "Οχλίας μοι δῶκας τρισκαίδεκα, καὶ δέκα μηλίας,
 340 Σκύλας τεσσάρων· ὄρχους δὲ μοι ὧδ' ὀνομασμένας
 Δώτην πεντήκοντα, διατρυγὶν καὶ ἑκατος.
 Ἦν· ἔνθα δ' ἀνὰ σταυρᾷ παντοῖα ἔασι,
 Ὅπως δὲ Διὸς ὄρεαι ἐπιβείβησαν ὑπερβην.
 "Ὡς εἶπτο. τῷ δ' αὐτοῦ λυτο γούνατα καὶ εἶλον ἦτορ.
 345 Σήματ' ἀναγνόντων τὰ οἱ ἱμπεδα πύρρα δ' Ὀδυσσεύς.
 Ἀμφὶ δὲ παῖδ' εἶλα βάλε πήχει· τὸν δὲ περὶ οἷ
 ἔλεν ὀποφύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 Αὐτὰρ ὥσθ' ῥ' αἰμῶνυτο καὶ ἐς ὄρεα θυμὸς ἀγέρβη,
 Ἐξ αὐτῆς μῦθοισιν ἀμειβόμενον προσέειπε,
 350 Ζεῦ πάτερ, ἥ ῥα ἐγὼ εἶμι θεοὶ κατὰ μακρὸν ὄλυμον,
 Εἰ ἐπὶ τὸν μνηστήρας ἀτάσθαλοι ὕβριν ἔτισαν.
 Νῦν δ' αἰνῶς δίδωκα κατὰ ῥένα μὴ τάχα πάντες
 Ἐνθάδ' ἐπείθωνσιν Ἰθακῆτιοι, ἀγγελίας δὲ
 Πάντη ἰσοτιύνοσι Κεραλλήνων πολέεσι.
 355 Τὸν δ' ἀμειβόμενον προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 Ἄλλ' ἰοῦμαι περὶ οἶκον ὃς ὄρχαυτο ἐγγύθι κῆται.
 Ἐνθα καὶ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
 Πρύθωνα, ὡς αὖ δειπῶντες ἐροσπλίσσωνται τάχιστα.
 360 "Ὡς ἄρα φωνήσαντε βήτην περὶ δαμάτα καλά.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκαντο δόμοις εὐ κειετόντας,
 Γέρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
 Ταμνιάρχους κρέα πολλὰ, κερώντας τ' αἰθῶπα εἶνον.
 Τόρρα καὶ Λαέρτην μεγαλήτορα ὃ ἐνὶ οἴκῳ
 365 Ἀμφίπολον Σικελὴ λούσιν, καὶ χεῖρας ἐλαῖον.
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν. αὐτὰρ Ἀθήνη
 Ἀγχι παρειαυῖν μέλα' ἤλδανε ποιμὸν λαῶν,
 Μυῖθονα δ' ἠὲ πάρος καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδιδάει.
 Ἐκ δ' ἀσταμίνθου βῆ· θαύμαζε δὲ μιν εἶλος υἱός,
 370 "Ὡς ἰδὼν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐπαλήμιον ἄντην.
 Καὶ μιν γυνήσας ἴωσα πτερύοντα περὶ νῆδα,
 ὧ πάτερ, ἥ μάλα τίς σε θεῶν αἰκτενετάων
 Εἶδος τε μέγας τε ἀμύμονα θῆκεν ἰδιδάει.
 Τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπτυμμένος ἀντίον νῆδα,
 375 Αἰ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπολλών.
 Οἷον Νηρηκοὶ εἶλον εὐκτιμήμωνι πτολίεθρον,
 Ἀπὸ τῆς ἠπείρου Κεραλλήνεσσιν ἀτάσων.
 Τοῖος εἶων τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
 Τεύχε' ἔχων ὤμωσιν ἐρεσάρμην καὶ ἀμύνων
 380 Ἄνδρας μνηστῆρας. τῷ κε στείον γούνατ' ἔλυσεν
 Πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φένας ἔνδοι ἰδιδάει.
 "Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Οἱ δ' ὥσθ' ἔν παύσαντο πόνη, τετίκοτό τε δαῖτα,
 Ἐξίης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.

Piros mihi dedisti tredecim, & decem malos,
Ficos quadraginta: sulcos autem mihi sic nominasti 340
Daturum quinquaginta, frugifer autem quisque
Erat: illic uvarum omnigenae sunt,

Quando jam Jovis tempora incumbunt desuper.

Sic dixit, illius autem ibi soluta sunt genua & proprium cor,
Signa recognoscentis quae ei certa dixerat Ulysses. 345

Circum autem filium dilectum jecit brachia: cum autem ad se
Cepit exanimatum pertolerans dius Ulysses.

At postquam respiravit, & in praecordia animus congregatus est,
Iterum verbis respondens allocutus est:

Jupiter pater, certe adhuc estis dii in magno Olympo, 350
Si revera proci improbam contumeliam luerunt.

Nunc autem graviter timeo in mente ne mox omnes

Huc adveniant Ithacenses, nuncios autem

Passim mittant in Cephallenorum urbes.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses: 355
Confide, ne tibi ista in mente tua curae sint:

Sed eamus ad domum quae viridarium prope jacet.

Illuc autem Telemachum & bubulcum & subulcum

Præmisi, ut cenam pararem citissime.

Sic locuti iverunt ad domos pulchras. 360

Hi autem quando jam pervenerunt ad domos bene habitatas,

Invenierunt Telemachum & bubulcum & subulcum

Incidentes carnes multas, miscentesque nigrum vinum.

Interim autem Laërtem magnanimum sua in domo

Famula Sicula lavit, & unxit oleo: 365

Circum autem vestem pulchram jecit, at Minerva

Prope astans auclavit membra pastori populorum,

Majoremque quam antea & crassiorem fecit videri.

Eque balneo ivit: admiratus est autem ipsum dilectus filius, 370

Postquam vidit immortalibus diis similem prorsus:

Et ipsum vocans verbis velocibus allocutus est:

O pater, certe omnino aliqui te deorum sempiternorum

Formaeque magnitudineque bonum fecit videri.

Illum contra Laërtes prudens alloquebatur:

Utinam Jupiterque pater & Minerva & Apollo: 375

Quais Nericum cepi bene aedificatum oppidum,

Litus continentis, Cephallenibus imperans,

Talem me ferens hesternus in nostris domibus,

Arma habens humeris adfuissem & propulsassem

Vires procos: eo ipsorum genua solvissem 380

Multorum in aedibus, tu autem in mente latus fuisses.

Sic in quidem talia inter se loquebantur.

Illi autem postquam cessarunt a labore, paraveruntque epulas,

Ordine sederunt in lectisque sedibusque.

- 385 Ἐβ' οἱ μὲν δειπῶσι ἐπιχειρεῖεν· ἀρχίμενον δὲ
Ἦλ' ὁ γέρον Δολίῳ, σὺν δ' ἑνὶ τοῖς γέροντας
Ἐξ ἔργον μοχλόντες, ἐπὶ περὶ οὐκ οὐσα κάλειαν
Μήνη γηῆς Σικελῇ, ἡ σείας πρὶν· καὶ ἔα γέροντα
Ἐνδοκίᾳς κομίσσεν, ἐπὶ κατὰ γῆρας ἔμαρπτον.
- 390 Οἱ δ' ὡς ἐν Οδυσῆα ἴδον, ἐρῶσαντό τε θυμῷ,
Ἦσαν ἐνὶ μεγάροισι τιθησάμενοι. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
Μειλιχίῃς ἐπέειπε καδαπτόμεν· περσύνειν,
ὦ γέρον, ἵς ἐπὶ δειπῶν, ἀπεικλαδίσειε ἢ θάλασσαν.
Διὸν γὰρ σίτω ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες
- 395 Μειλιχίῃς ἐν μεγάροισι, ὅμιος ποτιδῆμφοι αἰνέ.
Ὡς ἄρ' ἔρη. Δολίος δ' ἴδους κίε χεῖρε πιτῶσας
Ἀμροτίεας. Ὀδυσσεύς ἢ λαβὼν κύπε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
Καί μιν φωνήσας ἐπὶ πτερύγεσσιν ἐπὶ πρηνύδα,
ὦ φίλ', ἐπὶ νόσσητας ἐλδομένησι μάλ' ἡμῖν,
- 400 Οὐδέ τ' οὐρήμφοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοῖς,
Οὐδέ τίς κ' ἐμὴ χεῖρ, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δύναν.
Καί μιν τοῦτ' ἀγρεύοντες ἐπὶ τῶν, ὅρ' εὖ εἶδῶ,
Ἦ ἴδον σάρα οἶδε περὶ τὴν Πηνελόπειαν.
Νεώσαντά σε διῶ, ἢ ἀγγέλον ὀπρύνωμεν.
- 405 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν· προσηύδα παλῦρμος Ὀδυσσεύς,
ὦ γέρον, ἦδη οἶδ'· τί σε χεῖρ ταῦτα πινέτω;
Ὡς εἰπὼν· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔειπ'· εὐξέμεν ἐπὶ δειπῶν.
Ὡς δ' αὖτως παῖδες Δολίᾳ κρυπὴν ἀμὲν Ὀδυσῆα
Δεικνύοντες ἐπέειπε, καὶ ἐν χεῖρσιν ἔβητο.
- 410 Ἐξέειπε δ' ἔξοντο παρὰ Δολίᾳ πατέρειά φωνή.
Ὡς οἱ μὲν περὶ δειπῶν ἐνὶ μεγάροισι πίνοντο.
Ὅσα δ' ἄρ' ἀγγέλλ' ὅσα κατὰ πόλιν ὄρετο πάντα,
Μνηστῆρων συστρεφὸν θάνατον καὶ κίε ἐνέπρωτα.
Οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς αἰόντες ἐρείτων ἀλλοθὶν ἄλλῳ.
- 415 Μυλμυλ' τε στυγῆ' τε δέμοντες περὶ τὴν Ὀδυσῆα.
Ἐκ δὲ νέκυος οἴκων εἶρεν, καὶ θάπτει ἕκαστος.
Τοὺς δ' ἐξ ἀλλήλων πολίων οἰκόνδε ἔλασεν
Πέμπων ἀγειν ἀλιεῦσι, θεοὶς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες.
Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγρὸν κίον ἀδρόοι, ἀχλύεσσι κῆρ.
- 420 Αὐτὰρ ἐπὶ ῥ' ἤγεθ' ὅρμηξες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ' Εὐπειδης ἀνὰ β' ἴσατο καὶ μετέπων·
Παῖδες γάρ οἱ ἄλασεν ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκαστος
Ἀντιόχ, τὸν πρῶτον ἐνέχετο δι' Ὀδυσσεύς.
Τοῦ ὄγε δακρυχέων, ἀγορεύοντο καὶ μετέπων,
425 ὦ φίλοι, ἢ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδε μήνατ' Ἀχαιοῖς.
Τοὺς μὲν σὺν νῆας ἀγρὸν πελίας τε καὶ ἐδολούς,
Ὀλέσθ' ἐλδοῦν ἐκτενε Κεραλλήνων ὄχ' ἀείρους.
Ἄλλ' ἀγείτε, πρὶν τέτοισι ἢ ἐς Πύλον ὅσα ἐκείδω,
430 Ἦ καὶ ἐς Ἠλίδά διαν, ὅτε κρατέουσιν Ἐπειοί,

Tunc hi quidem prandio manus admovebant : mox autem 385
 Venit senex Dolius , simulque filii hujus senis
 Ex operibus fatigati , siquidem ante veniens vocaverat
 Mater anus Siculo , quæ ipsos nutrebat : & senem
 Studiose curabat , postquam senectus ceperat.
 Qui ut Ulysses viderunt , agnoveruntque animo , 390
 Steterunt in ædibus stupefacti. at Ulysses

Dulcibus verbis compellans dixit :

O senex , sede ad prandium , obliviscimini autem stuporis.

Dudum enim cibo manum admovere volentes

Manebamus in ædibus , vos expectantes semper. 395

Sic dixit. Dolius autem recta ivit manus protendens

Ambas. Ulyssis autem capiens osculatus est manum in carpo ,

Et ipsum vocans verbis velocibus alloquebatur :

O amice , quoniam rediisti cupientibus valde nobis ,

Neque putantibus , dii autem te duxerunt , 400

Salveque & magnopere gaude , dii autem tibi felicitates dent.

Et mihi hoc dic verum , ut bene sciam ,

An jam aperte scit prudens Penelope

Reversum te huc , an nuncium mittamus.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 405

O senex , jam scit : quid te oportet hæc laborare ?

Sic dixit. ille autem rursus sedit bene polita in sede.

Eodem modo filii Dolii inclytum circa Ulysses

Salutabantque verbis , & in manibus ei hærebant :

Ordine autem sederunt apud Dolium patrem suum. 410

Sic hi quidem circa prandium in ædibus laborabant.

Vox autem nuncia ocyus per urbem ivit ubique ,

Procorum odiosam mortem & fatum indicans.

Illi autem simul audientes ierunt aliunde alius

Cum strepituque & gemitu ante ædes Ulyssis : 415

Et mortuos ædibus efferebant & sepeliebant singuli.

Qui autem erant ex aliis urbibus domum quemque (nentes.

Mittebant vehendos eis qui maria rimantur , in naves veloces po-

Ipsi autem in concionem ibant conferti , dolentes cor.

At postquam coiverunt congregatique sunt , 420

His Eupithes surrexit & locutus est :

Filii enim ei intolerabilis in præcordiis dolor jacebat

Antinoi , quem primum interfecerat dius Ulysses :

Ob eum ille lacrymans , concionatus est & dixit :

O amice , certe magnum facinus vir hic patravit Achiviis. 425

Alios quidem cum navibus ducens multosque & bonos ,

Perdidit & naves cava , perdidit & populos :

Alios autem veniens interfecit Cephallenorum facile optimos.

Sed agite , antequam hic vel in Pylum ocyus eat ,

Vel in Elidem divinam , ubi dominantur Egei , 430

- Ἰομῶν· ἢ καὶ ἔπειτα κατηφές ἐσόμεθ' αἰεὶ.
 Λάβῃ γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσπεύμοισι πυθέσθαι.
 Εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονίᾳς
 Τισόμεθ', ἐκ αὖ ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
 435 Ζαίμῳ· ἀλλὰ τάχιστα θανάων φθιμύρεσι μετέη.
 Ἄλλ' Ἰομῶν, μὴ φθείωσι περὶ κωδόντες ἐκείνοι.
 Ὡς φάτο δακρυχέων· οἶκτο δ' ἔλε πάντας Ἀχαιοὺς·
 Ἀγχίμολον δὲ σφ' ἦλθε Μίδων καὶ θεῖον αἰοδὸς
 Ἐκ μεγάροιν Ὀδυσῆα, ἱππὶ στέας ὕπνος ἀνῆκεν.
 440 Ἔσαν δ' ἐν μέσσοισι· τάφος δ' ἔλετ' ἀνδρα ἑκασον.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέπειτα Μίδων πεπυμμένα εἰδὼς,
 Κέκλυτε δὴ νῦν μιν Ἰθακήσιοι· ἔ γδ' Ὀδυσσεὺς
 Ἀθανάτων ἀέκῃ θεῶν τάδε μήσατο ἔργα.
 Αὐτὸς ἐγὼν εἶδεν Διὸν ἀμφοτέρων, ὅς ῥ' Ὀδυσῆα
 445 Ἐργυρὸν εἰσέκει, καὶ Μέντορι πάντα ἰόκει.
 Ἀθάνατο δ' ἡ θεὸς τότε μὲν προσωάρῃθ' Ὀδυσῆα
 Φαίνεται παρούσῃ, τότε δὲ μετῴχρας ὄρεται
 Θῦνι κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιστύνει ἐπισπτον.
 Ὡς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαῶν διὸς ἔειπεν·
 450 Τοῖσι δ' καὶ μετέπειτα γέρον ἦρχον Ἀλκίφρονος
 Μαστορέδης· ὃ γδ' οἶα ἔρχετο πρὸς αὐτὸν καὶ ὀπίσσω·
 Ὅς σφιν εὐχρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέπειτα,
 Κέκλυτε δὴ νῦν μιν Ἰθακήσιοι, ὅ, τι κεν εἴπω.
 Τριμέτην κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γένοιτο.
 455 Οὐ γὰρ ἐμοὶ πεύθεσθ', ἢ Μέντορι πευμνὴ λαῶν,
 Τριμέτους παῖδας καταπαυμένῃν ἀρρεσιναίων·
 Οἱ μέγα ἔργον ἔριζον ἀταδάλῃσι κακῇσι,
 Κτήματα κίχοντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἀκοῖν
 Ἀνδρὸς ἀρετῆα· τὸν δ' ἐπὶ ῥάντο νέεσθαι.
 460 Καὶ νῦν ἴδε γένοιτο· πύθειά μοι ὡς ἀγορεύω·
 Μὴ Ἰομῶν, μὴ πε τις ἐπισπασὼν κακὸν εὖρη.
 Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρ' ἀνῆξαν μεγάλην ἀλαλήτῃ,
 Ἠμίσιαν πλείους· τοὶ δ' ἀδρόσι αὐτόθι μέναι.
 Οὐ γὰρ σφιν ἄδε μῦθον ἐνὶ φρεσὶν, ἀλλ' Εὐπείδης
 465 Πείθειντ'· αἶψα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἱστυόντο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσαντο περὶ χροῖ νόσσοι χαλκῶν,
 Ἀδρόσι ἡμεῖδοντο πρὸ ἄστ' εὐρυχόροιο.
 Τούσιν δ' Εὐπείδης ἠγόσατο νηπιήρτιν.
 Φῆ δ' ὅγε τίσιδάμ παιδὸς φόνον· ἐδ' ἄρ' ἑμμελλεν
 470 Ἀφ' ὀπισθεσίμην, ἀλλ' αὐτὸς πότμον ἐρέφην.
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσήδα,
 Ὡ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κριόντων,
 Εἰσέ μοι ἐπεμύθη, τί νῦν τοι νόος ἐνδοθι κεύθει;
 Ἥ' περτέρω πόλεμὸν τε κακὸν καὶ φύλοφιν αἰὶν
 475 Τεύξεις; ἢ φιλότιμα μετ' ἀμφοτέροισι τίθηδα;
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφέληχερτα Ζεὺς,

Tamus : aut postea tristes erimus semper.
 Contumelia enim hæc sunt & futuris auditu.
 Si non filiorumque fratrumque interfectores
 Poniemus , non mihi in animo dulce fuerit
 Vivere : sed citissime mortuus cum defunctis sim.
 Sed eamus , ne præveniant transeuntes il i.

435

Sic dixit lacrymans : dolor autem cepit omnes Achivos.
 Prope autem ad ipsos venit Medon & divinus Cantor
 Ex ædibus Ulyssis , postquam ipsos somnus reliquerat.
 Steterunt autem in mediis : stupor autem cepit virum quemque.
 His autem etiam locutus est Medon seria doctus :

(440

Audite nunc me Ithacenses : non enim Ulysses
 Immortalium ingratis deorum hæc operatus est opera.
 Ipse ego vidi Deum immortalem , qui Ulyssi
 Prope adstabat , & Mentori omnia similis erat.
 Immortalis autem Deus aliquando quidem ante Ulysssem
 Apparebat audaciam addens , aliquando procos ciens
 Ruebat per domum : illi autem densi cadebant.

445

Sic dixit. illos autem omnes pallidus timor capiebat.
 Illis autem dixit senex heros Halitherses
 Mastorides : hic enim solus videbat ante & pone:
 Qui ipsis bene cupiens concionatus est & dixit :

450

Audite nunc me Ithacenses quod dixero.
 Vestro vitio , amici , hæc opera facta sunt.
 Non enim mihi parebatis , non Mentori pastori populorum ,
 Ut vestros filios cohiberetis ab amentia :
 Qui magnum facinus fecerunt scelere malo ,
 Possessiones attondentes & inhonorantes uxorem
 Viri optimaris. quem non amplius autumabant rediturum.
 Et nunc sic fiat. obtemperate mihi sicut dico :
 Ne eamus , ne quis attractum *sibi* malum inveniat.

460

Sic dixit. hi autem exiliebant magno clamore ,
 Dimidiis plures : illi autem conferti illic manebant.
 Non enim ipsis placebat verbum in mentibus , sed Eupitheo
 Parebant. statim autem postea in arma ruebant.
 Sed postquam amicti sunt circum corpus splendido ære ,
 Universi coiverunt ante urbem amplam.
 His autem Eupithes dux erat stultitiis.
 Dicebat autem is ulturum filii cadem : neque erat
 Rursus rediturus , sed illic mortem obiturus.
 At Minerva Jovem Saturnium allocuta est :

470

O pater noster Saturne , summe dominantium ,
 Dic mihi interroganti , quid tibi mens inrus occultat ?
 Nunquid prius bellumque malum & pugnam gravem
 Facies ? quam amicitiam cum ambobus conciliasti ?

475

Hanc autem respondens allocutus est nebularum congregator
 Jupiter :

- Τέκνον ἱμὸν, τί με ταῦτα διίρειαι ἠδὲ μεταλλάξ,
 Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας γόνυ αὐτῇ,
 Ὡς ἦτοί κύνους Ὀδυσσεὺς ὀπποτίσεται ἰλθῶν;
 480 Ἐρξον ὅπως ἰδέλις· ἱρῶς δέ τοι ὥς ἐπίοικιν.
 Ἐσσιδὴ μνηστῆρας ἐτίσαστο δι' Ὀδυσσεύς,
 Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ὃ μὲν βασιλευνέω αἰεὶ,
 Ἡμῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνον
 Ἐκλυσιν δῖωδμ. τοὶ δ' ἀλλήλους φιλέοντων
 485 Ὡς τοσάδε· πλούτος ἧ καὶ ἐρήνη αἰεὶ ἔσω.
 Ὡς εἰπὼν ὤτρυνε πάρος μεμῶνιαν Ἀθήνη·
 Βῆ δ' κατ' ἐλύμῳσι καρήναν αἵξασα.
 Οἱ δ' ἰστίῃ ἐν σίτοις μύϊνον ἐξ ἱερὸν ἔντο,
 Τῆς ἄρα μῦθον ἤρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 490 Ἐξελθὼν τις ἴδοι μὴ δὴ σχεδὸν ὥσι κύντες.
 Ὡς ἔρατ'. ἐκ δ' υἱὸς Δολιχὸν κίεν ὥς ἐκέλευεν·
 Στῆ δ' ἄρ' ἰὼν ἔδον ἰὼν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἰσίδε πάντας.
 Αἶψα δ' Ὀδυσῆα ἔπια πτερόντα περὶ πύδα,
 Οἶδε δὴ ἐγγὺς ἔασ'. αἰὲν ἰσχυρόμεθα θάσσον.
 495 Ὡς ἔρατ'. οἱ δ' ὤρουντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύνοντο.
 Τίσασθαι ἀμφ' Ὀδυσῆα, ἔξ δ' υἱεὶς Δολιχίου.
 Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
 Καὶ πολλοὶ περ ἴοντες, ἀναγκαῖαι πολέμισαί.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦσαντο περὶ χροὶ τέρεσσι χαλκόν,
 500 Ὄϊζαν δὲ θυρεῖς, ἐκ δ' ἦιον, ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 Τοῖσι δ' ἰὼν ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορ τε ἰδομένη κηδὴ δῖμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.
 Τὴν μὲν ἰδὼν γῆθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Αἶψα δ' Ἰηλέμαχον προσφάνειν ὃν φίλον υἱόν,
 505 Ἰηλέμαχ', ἦδη μὲν τοδὲ γ' εἴσισσι αὐτὸς ἰσχυρῶν,
 Ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κείνονταί αἰετοί,
 Μῆτι κατασχύνειν πατέρων γένος, οἱ τοσάδε περ
 Ἀλκῇ τ' ἠτορῇ τε κεκασμέθα πάσαν ἰὼν αἶαν.
 Τὸν δ' αὖ Ἰηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα,
 510 Ὀφθαί, αἶψ' ἰδέσθαι, πάτερ εἴη, τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ,
 Οὐτι κατασχύνοντα τέον γένος, ὥς ἀγορεύεις.
 Ὡς φάτο. Λαέρτης δ' ἐχάρη καὶ μῦθον ἔειπε,
 Τίς νύ μοι ἡμέρη ἦδε, θεοὶ εἴησι καὶ μάλα χαίρω·
 Τίος θ' υἱανός τ' ἀρετῆς πίεε δῆρ' ἐχουσι.
 515 Τὸν δ' παρειαμένη προσέειπε γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ὦ Ἀρκισιῶδη πάντων πολὺ φίλταθ' ἑταῖρον.
 Εὐξάμηνος κούρη γλαυκῶπιδι καὶ Διὶ πατρί,
 Αἶψα μάλ' ἀμπεπάλων περὶ δολιχόσκιον ἔγχος.
 Ὡς φάτο. καὶ ῥ' ἔμμενυσσε μῦθον μέγα παλλὰς Ἀθήνη.
 520 Εὐξάμηνος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρη μέγαλοιο,
 Αἶψα μάλ' ἀμπεπάλων περὶ δολιχόσκιον ἔγχος,
 Καὶ βάλλει Εὐπειδέα κόρυδ' ἀπὸ χαλκοπαρήης.

Filia mea, cur me hæc interrogas & inquiris?

Nonne hanc quidem consultasti mentem ipsa,

Ut illos quidem Ulysses puniret veniens?

Fac ut vis: dicam autem tibi sicut decet.

480

Postquam jam procos punivit dius Ulysses,

Fœderibus fidis percussis, hic quidem regnet semper,

Nos autem rursus filiorum fratrumque cædis

Oblivionem faciamus. illi autem invicem ament

Sicut antea: divitiæ autem & pax abunde sit.

485

Sic fatus movit antea cupidam Minervam:

Venit autem ab olympi cacuminibus ruens.

Hi autem postquam cibi dulcis desiderium ejecerunt,

Illis igitur sermones ocepit pertolerans dius Ulysses:

Egressus aliquis videat ne jam prope sint venientes.

490

Sic dixit. extra autem filius Dolii ivit sicut jusserat:

Stetit autem ad limen progressus, illosque prope vidit omnes.

Statim autem Ulysses verbis velocibus allocutus est:

Illi quidem prope sunt, sed armemur cito.

Sic dixit. hi autem moti sunt, & arma induerunt,

495

Quatuor circum Ulysses, sex autem filii Dolii.

In iisque Laërtes Doliisque arma induerunt,

Canis licet essent, necessarii bellatores.

At postquam amici sunt circum corpus splendido ære,

Aperueruntque portas, extraque iverunt, dux erat autem Ulysses,

Illis propius accedens filia Jovis venit Minerva,

(500

Mentori similis & corpore & voce.

Hanc autem videns lætatus est pertolerans divinus Ulysses:

Statim autem Telemachum allocutus est suum dilectum filium:

Telemache, jam quidem hoc videberis ipse aggressus,

505

Viris pugnantibus, ubi discernuntur optimi,

Ne quid dedecores majorum genus, qui antea

Robore fortitudineque ornati fuimus omnem super terram.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:

Videbis, si volueris, pater dilecte, hoc in animo,

510

Non dedecorantem tuum genus, sicut dicis.

Sic dixit. Laërtes autem gavissus est & verbum dixit:

Quæ mihi dies hæc, dii amici? certe valde gaudeo:

Filiusque neposque de virtute litem habent.

Hunc autem astans allocuta est cæcilia Minerva:

515

O Arcefiade omnium multo dilectissime sociorum:

Votis factis filia cæcilia & Jovi patri,

Statim omnino vibratam emitte longam lanceam.

Sic dixit: & inspiravit animum magnum Pallas Minerva.

Igitur votis factis deinde Jovis filia magni,

520

Statim omnino vibratam emisit longam lanceam,

Et percussit Eupitheim per galeam æream.

Odyssea.

Z z

- Ἦδ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διασφ' ἣ εἶσατο χαλκός·
Δούσπην ἣ πῆτων, ἀράβησι δὲ τεύχε' ἔσ' αὐτῶ.
325 Ἐν δ' ἔσπετον περμάχοις Ὀδυσσεύς καὶ ραϊδίμ' υἱός·
Τύσπον δ' ἔφρεσιν τε καὶ ἔγχασιν ἀμφιγύνοισι.
Καὶ νῦ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔδνακ' ἀνέσους,
Εἰ μὴ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
Ἦῦσεν φωνή, κατὰ δ' ἔσχευε λαὸν ἄσπαστα,
330 Ἰσχυιάδῃ πτολέμῳ Ἰθακήσιοι ἀργαλίοιο,
Ὡς κεν ἀναιμωτοί γε διακρινθεῖτε τάχιστα.
Ὡς ῥά τ' Ἀθηναίη. τοὺς ἣ χλαρὸν δέσ' εἶλε·
Τῶν δ' ἄρα δισσάντων ἐκ χειρῶν ἔσπατο τεύχεα,
Πάντα δ' ἔσπ' ἡθοὶ πίπτει Διᾶς ὅσα φωνοσάσας·
335 Πρὸς ἣ πάλιν τρωπῶντο, λιλαιόμηναι βίωτοιο.
Σμυρδαλίῳ δ' ἔβησε πολύτλας δέσ' Ὀδυσσεύς,
Οἰμησιν δὲ ἀλκίς, ὥς αἰρὸς ὑψωτῆσις.
Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀρίει φυλάοντα κεραυνὸν,
Καδ' ἔσπειν προάδην γλαυκῶσιδ' ὀφρεμοπαάτρην·
340 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς προσέφη γλαυκῶσις Ἀθήνῃ,
Διογενὲς Λαερτιάδῃ Πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
Ἰσχυο, παῦν ἣ γαί' ὁμοίου πολέμοιο,
Μήσας τοι Κρονίδης κεχολῶσεντα ἐνρύσσω Ζεύς.
Ὡς ῥά τ' Ἀθηναίη. οὐ δ' ἔσπιδετο, χαίρει ἣ θυμῶ.
345 Ὅρκια δ' αὖ κατόσπιδε μετ' ἀμφοτέρωσιν ἔδνηκε
Παλλάς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Μέντορ· εἰδομένη ἡμῖν δέμας ἦδ' αὐδήν.

Τέλ' τῆς Ὁμήρου Ὀδυσσεύς.

Ο Μ Η Ρ Ο Τ

Β Α Τ Ρ Α Χ Ο Μ Τ Ο Μ Α Χ Ι Α ,

- Α**ρχόμενος, πρῶτον, Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικᾶν
Ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι, εἰνὶ αἰοῖδ'·
Ἦν νῖον ἐν δέλτοισιν ἡμῖς ἔσπ' γούτασι θῆκα
Δῶκεν ἀπειρίσιν, πολέμοιόκετον ἔργον Ἀρη·
5 Εὐχόμενος μερόπιασιν ἐς οὐατα πᾶσι βαλῖάδῃ·
Πῶς μῦες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
Γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων,
Ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔστι· τοῖσιν δ' ἔχεν ἀρχήν.
Μῦς ποτὲ διφάλεος, γαλέης κινδύνου ἀλύξας,
10 Πλοσίον ἐν λίμνῃ ἄσπαστον προσέθηκε γένειον,
Ἰδαίῃ τρωπῶντι μελινδῇ· τὸν ἣ κατείδε
Λιμανόχαρις πολέμης, ἔσπος δ' ἐρδίζετο τοῖον,
Ζῶντε, τίς εἴ, πόθεν ἦλθες ἔσ' ἡῖονα; τίς δέ σ' ὀρύσας;

Ille 7. haud lanceam prohibuit, quin transfactum est ferrum.
 Sonuit autem cadens, resonueruntque arma super ipso.
 Irruerunt autem primis pugnatoribus Ulysses & illustris filius:
 Verberabant autem ensibusque & lanceis utrinque acutis: (525
 Et sane omnes perdidissent & fecissent reditus expertes,
 Nisi Minerva filia Jovis Ægiochi
 Clamasset voce, detinissetque populum omnem:
 Abstinet a bello Ithacenses difficili, 530
 Ut sine cruore separemini citissime.

Sic dixit Minerva. illos autem pallidus timor cepit:
 Eorumque timentium ex manibus volaverunt arma,
 Omnia autem in terram ceciderunt, Dea vocem edente:
 Ad autem urbem reversi sunt, cupidi *conservanda* vitæ. 535
 Terribiliter autem clamavit pertolerans divinus Ulysses,
 Ruitque saltu, sicut aquila altivolans.
 Et tunc Saturnides misit ardens fulmen,
 Decidit autem ante Cæsiæ forti patre natam.
 Ac tunc Ulysses allocuta est cæsiæ Minerva: 540

Jove nate Lærtiade prudens Ulysses,
 Abstine, sedaque contentionem communis belli,
 Ne Saturnides tibi irascatur late sonans Jupiter. (animo.

Sic dixit Minerva: illi autem obedivit, gavisus est &
 Fœdera autem rursus in futurum cum ambobus fecit 545
 Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi,
 Mentori similis & corpore & voce.

Finis Odyssæ Homeri.

HOMERI

BATRACHOMIOMACHIA.

Incipiens, primum, Musarum cœtum ex Helicone
 Venire in meum cor opto, gratia carminis:
 Quod nuper in libellis meis super genua posui
 Litem inmensam, tumultuosum opus Martis,
 Optans hominibus in aures omnibus mittere: 7
 Quomodo mures in ranas egregie pugnantes iverunt,
 Terrigenum virorum imitantes opera gigantum,
 Uti fama inter mortales erat: tale autem habuit principium.

Mus aliquando sitibundus, felis periculum evitans,
 Prope in lacum teneram apposuit barbam, 10
 Aqua delectatus dulci: hunc autem vidit
 Limnocharis obstrepera, verbumque locuta est tale:

O hospes, qui es? unde venisti ad litus? quisve qui te genuit?

- Πάντα δ' ἀλκτεύουσιν· μὴ ψευδόμενον σε νοήσω.
 15 Εἰ γάρ σε γνέην εἶλον ἄξιον, ἐς δόμεν ἄξω,
 Δόρα δέ τοι δάσω ξεινῆτα πολλά καὶ ἰδὼτά.
 Εἰμί δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὅς κατα λῆμνην
 Τιμαῖμα, βατράχων ἡγεύμεν ἡμᾶτα πάντα.
 Καί με πατὴρ Πηλεὺς ποτὲ γέγατο, Ἵδριμεδιούση
 20 Μιχθεῖς ἐν εἰλότῃ παρ' ἔχθρας Ἡριδανοιο.
 Καί σε δ' ἐρῶ καλὸν τε καὶ ἀλκιμον, ἔσοχον ἄλλων,
 Σκηπτεύχον κασιγῆα, καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
 Ἑμμεναι· ἀλλ' ἄγε δάσων ἦν γενεὴν ἀγόμευ.
 Τὸν δ' αὖ Ψυχάρπας ἠμύβετο, εἰρήσεν τε,
 25 Τίποτε γένε' τουμόν ζητεις εἶλε, δῆλον ἄσασιν
 Ἀνδρῶποισ τε θεοῖς τε καὶ οὐρανίοις πέτεταις;
 Ψυχάρπας μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι, εἰμί δὲ κυῖρ
 Τεφεάριστο πατὴρς μεγαλήτορες· ἡ δὲ νυ μήτηρ,
 Λειχομύλη, θυγάτηρ Πτερυγοτράκτου βασιλῆος.
 30 Γέγατο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεδρέφατο βροτοῖς
 Σύκοις καὶ καρύσι, καὶ ἰδέσμασι παντοδαποῖσι.
 Πῶς δὲ φίλει ποιῆ με τὸν εἰς εἶσιν ἔδεν ὁμοῖον;
 Σὺ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασι· αὐτὰρ ἔμοιγε
 Ὅσα παρ' ἀνδρῶποισ τρώγειν ἔδω· ἔδὲ με λήθει
 35 Ἄρτε' τρεῖς κωπάνιστος ἀσπὶς εὐκύκλου καπέου,
 Οὐδὲ πλάκοις τανύπεπλῳ ἔχων πολλὴν σιαμίδα,
 Οὐ τόμος ἐκ πτέρης, οὐχ ἥσασα λευκοχίτωνά,
 Οὐδὲ τυρὸς τεύσσικτῳ δῖπῳ γλυκεροῖς γάλακτος,
 Οὐ χρεστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκκας ποθέουσιν,
 40 Οὐδ' ἴσα πρὸς θεῖνῃν μερόσων τεύχουσι μάχῃεσσι,
 Κόσμιοντες χύτρεσ ἀρτύμασι παντιδαπύσιν.
 Οὐδὲ ποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέβυζεν αὐτὴν,
 Ἄλλ' εὐθύς μετὰ μῶλον ἰὼν προμάχοισιν ἐρίχθη.
 Οὐδέδ' ἀνδρῶπων, καί περ μέγα σῶμα φορέυετα,
 45 Ἄλλ' ἐπὶ ἱέκτερον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον καταδάκνω·
 Καὶ πτέρης λαβόμεν, καὶ ἐπὶ πόντῳ ἵκανεν ἄνδρα,
 Νέδυμος κε ἀπέβυζεν ὕπνος, δάκνυντος ἐμεῖο.
 Ἀλλὰ δύο μάλα πάντα τὰ δέιδια πάσαν ἴσ' αἶαν,
 Κίρκον καὶ γαλέην. εἴ μοι μέγα πένθος ἄγουσι,
 50 Καὶ παγίδα σονέισαν, ὅπως δολίεις πέλο πότμος.
 Πλῆξεν δὲ γαλέην περιδείδια ἥτις ἀρίστη,
 Ἡ καὶ τραυλοδύνοντα κατὰ τρώγλῃν ἐρεΐνει.
 Οὐ τρώγα φαράνας, καὶ κράμβας, καὶ κολοκύντας,
 Οὐ πύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνους,
 55 Ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐστὶν ἰδέσματα τῶν κατὰ λῆμνην.
 Πρὸς ταῖς μειδήσας Φυσίγναθ' ἀντίον ἦνθα,
 Ἐπὶν, λίαν αὐχεῖς ἰσὶ γαστέρι. ἔστι καὶ ἡμῖν
 Πολλὰ μάλ' ἐν λῆμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
 Ἀμρίσιον γὰρ ἰδὼκε νομὴν βατράχοισι Κερσίαν,

Omnia autem vere dic : ne mendacem te intelligam.
 Si enim te cognovero amicum dignum , in domum ducam , 15
 Donaque tibi dabo hospitalia multa & bona.
 Sum autem ego rex Phrysignathus , qui per lacum
 Color , ranarum dux dies omnes :
 Ei me pater Peleus olim genuit , Hydre-medusæ
 Mixtus in amore apud ripam Eridani. 20
 Et te quoque video pulchrumque & fortē , excellentē præ cæteris ,
 Sceptiferum regem , & præliis bellatorem
 Esse. sed age ocyus tuum genus eloquere.

Illi contra Pſicharpax respondit , dixitque :
 Quidnam genus meum perquiris ô amice, manifestum omnibus 25
 Hominibus diisque & aëriis volucribus ?
 Pſicharpax quidem ego vocor , sum autem filius
 Troxarræ patris magnanimi : at mater
 Lichomye , filia Pternotroctæ regis.
 Genuit autem in cavo me , & enutrivit cibariis 30
 Ficubus & nucibus , & eduliis omnigenis.
 Quomodo autem amicum facias me natura nihil similem ?
 Tibi enim vita est in aquis : sed mihi
 Quæcunque apud homines comedere mos : neque me later
 Panis ter depressus a bene rotunda lance . 35
 Neque placenta extensa habens multam sisamida ,
 Non frustum ex perna , non jecora albam vestem habentia ,
 Neque caseus nuper pressus a dulci lacte ,
 Non bonum dulciarium , quod & divi desiderant ,
 Neque quæcunque ad cœnam hominum parant coci , 40
 Ornantes ollas condimentis omnigenis.
 Nunquam ex bello malum effugi clamorem ,
 Sed statim ad pugnam iens primipilariis me immiscui.
 Non timeo hominem , quamvis magnum corpus ferentem ,
 Sed ad lactum iens , summum digitum mordeo : 45
 Et calce capio , nec dolor occupat virum ,
 Suavis non aufugit somnus , mordente me.
 Sed duo valde per omnia timeo omnem per terram ,
 Accipitrem & felem , qui mihi magnum luctum adferunt ,
 Et decipulam flebilem , ubi dolosum extat fatum. 50
 Plurimum sane felem prætimeo quæ potissima ,
 Quæ & foramen ingredientem per foramen perquirat.
 Non comedo raphanos , non caules , non cucurbitas ,
 Non betis viridibus pascor , neque apiis.
 Hæc enim vestra sunt edulia per lacum. 55
 Ad hæc subridens Phrysignathus contra locutus est :
 O hospes , valde gloriaris de ventre. adsumt & nobis
 Multa valde in lacu & in terra mirabilia visu.
 Anceps enim dedit pascuum ranis Saturnius ,

- 60 Σκίρτησαι κατὰ γῆν, κ' ἐφ' ὕδασι σᾶμα καλύψαι.
 Εἰ δ' ἰδέλεις κ' ταῦτα δαήμεναι, εὐχερὲς εἰν.
 Αἶσθ' σ' ἐν νώτοισι· κρᾶται δέ με, μὴ ποτ' ὀληαι.
 Ὅπως γηθόσυντος τὸν ἐμὸν δῖμον εἰσαφίκηαι.
 Ὡς ἂν ἔρῃ, καὶ τῶτ' εἰδὼ· ὃ δ' ἔβαινε τάχιστα.
- 65 Χείρας ἔχων ἀπαλοῖο κατ' αὐχέν[Ⓢ] ἀλματι κούρῃ.
 Καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιμεν ὅτ' ἐβλεπε γρίπτονας ὄρους,
 Νάξει περὶ ὤμ[Ⓢ] Φυσίγναδε· ἀλλ' ὅτε δὴ ῥα
 Κύμασι πορφυρέως ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων
 Ἀχρῖσιν μετάνοιαν ἐμύμερετο· τίλλε δὲ χαίτας,
- 70 Καὶ πόδας ἱστίζην κατὰ γαστέρος· ἐν δέ οἱ ἦτερ
 Πάλλετ' ἀνθείη, κ' ἐπὶ χθόνα βεύλετ' ἰδέσθαι.
 Δεινὰ δ' ἐπεσονάχιζε, φόβου κρύονετ[Ⓢ] ἀνάγκη.
 Οὐρὴν μὲν πῖπ[Ⓢ] ἔσπασ[Ⓢ] ἐφ' ὕδασι, ἥτε κώπῃν
 Σύρων· εὐχόμενος τε θεοῖς ἐπὶ γαίαν ἰκέσθαι,
- 75 Τῶσσι περφυρέουσιν ἐκλύζετο· πολλὰ δ' ἔβια,
 Καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ σῆματ[Ⓢ] δ' ἀγόμεναι,
 Οὐχ ἔτι νώτοισιν ἐβάσασαι φόρτον ἔργ[Ⓢ]
 Ταῦρος, ὅτ' Εὐράσπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην,
 Ὡς ἐμ' ἐπισπλάσας ἐπινώστιον ἦγεν ἐς οἶκον
- 80 Βάτραχ[Ⓢ] ὑφάσας ὥχρον δέμας ὕδατι λευκά.
 Τόρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο, δεινὸν ὄραμα
 Ἀμροτέροις· ὄρθον δ' ὑπερ ὕδατος εἶχε πρᾶχλον.
 Τοῦτον ἰδὼν κατέδυ Φυσίγναδ[Ⓢ], ὥτε νοήσας
 Οἷον ἵπαιρον ἐμελλεν ὀπολλύμεναι κατὰ λίμνην.
- 85 Αὐτὸ δέ βαδ[Ⓢ] λίμνης, κ' ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
 Κεῖν[Ⓢ] δ' ὡς ἀρέθῃ, πῖνον ὑπ᾽ οὐπτος εὐδύς ἐς ὕδωρ.
 Χείρας δ' ἱστίζην, κ' ὀπολλύμεν[Ⓢ] κατέτριψε.
 Πολλάκι μὲν κατέδυεν ἐφ' ὕδατι, πολλοὶ δ' αὐτὸ
 Λακτίζων ἀνέδυε· μόρον δ' ἐκ ἦν ὑπαλύξαι.
- 90 Δευόμεναι δὲ τρίχες πλείους βάθος εἴλον ἐπ' αὐτῷ.
 Τῶσσι δ' ὀλλύμενος, τοῖους ἐρδήξατο μῦθους,
 Οὐ λήσεις γε θεῖός Φυσίγναδε ταῦτα ποιήσας,
 Ναυτηγὸν φίλας ἀπὸ σώματ[Ⓢ], ὥς ἀπὸ πύργου.
 Οὐκ ἂν μου κατὰ γαίαν ἀμύνων ἴδα κάκιζε,
- 95 Παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δόρυ· ἀλλὰ πλατήσας
 Εἰς ὕδωρ μ' ἔριψας· ἔχει θεὸς ἐκδικὸν ὄμμα.
 Ποιήν σὺ τίσις μυᾶν ἔργ[Ⓢ], εἰδ' ὑπαλύξεις.
 Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέωνυσεν ἐν ὕδασι τὸν ᾗ κατεῖδε
 Λειχοπῖναξ ὄχθησιν ἐρεξόμεν[Ⓢ] μαλακῆσι.
- 100 Δεινὸν δ' ἐξέκλυξε, δραμὼν δ' ἠγγελε ρύσασιν.
 Ὡς δ' ἔραδον τὴν μοῖραν, ἴδω χύλ[Ⓢ] αἰὶός ἅπαντας.
 Καὶ τότε κηρύκεσιν αἰὲς ἐκέλευσαν ὑπ' ὀφθρον
 Κηρύσσειν ἀγορήνδε ἐς δώματα Τροχάρταο,
 Πατὴρ δὲ σῖνον Ψυχάρωτ[Ⓢ], ὅς κατὰ λίμνην
- 105 Τῶπιος ἐξηπλωτο νικητὸν δέμας, εἶε παρ' ὄχθας

Saltare per terram, & in aquis corpus cooperire.

60

Si autem vis & hæc scire, facile est.

Portabo te in humeris: tene autem me, ne forte pereas.

Ut lætus in meam domum venias.

Sic inquit, & terga præbebat: ille autem ascendeat velociter
Manus tenens tenero in collo saltu levi.

65

Et primum quidem gaudebat quando intuebatur vicinos portus,

Natatione delectatus Physignathi: sed quando jam utique

Undis purpureis alluebatur, multum lacrymans

Inutilem pœnitentiam accusabat: vellebatque comas,

Et pedes stringebat per ventrem: intusque ei cor

70

Palpabat insolentia, & in terram volebat videre:

Vehementer autem ingemiscebat, timoris frigidi necessitate.

Caudam quidem in primis extendit in aquis, tanquam remum

Trahens: supplicansque diis in terram venire,

Aquis purpureis alluebatur: multum autem clamabat,

75

Et talem dixit sermonem, ab oreque fabatur:

Non sic dorso portavit onus amoris

Taurus, quando Europam per undam vexit in Cretam,

Ut me navigans dorso inhærentem duxit ad donum

Rana, elevans pallidum corpus aqua alba.

80

Hydrus autem ex improvviso apparebat, horrendum spectaculum

Utrisque: erectumque super aquam habebat collum:

Hunc videns demersit se Physignatus, nequaquam cogitans

Qualem socium erat perditurus per lacum:

Subiitque profunditatem lacus, & evitavit fatum nigrum.

85

Ille autem ut relictus est, cecidit supinus statim in aquam:

Manus autem stringebat, & moriens stridebat.

Sæpe quidem submergebatur in aquam, sæpe autem rursus

Calcitrans emergebat: mortem autem non licebat evitare.

Madentes autem pili plurimum pondus trahebant in ipso.

90

Aquis autem periens, tales locutus est sermones:

Non latebis utique deos Physignate hæc faciens,

Naufragum jaciens a corpore, ut a petra.

Non me per terram potior fuisses o pessime,

Pancratioque luctaque, & adcursum: sed decipiens

95

In aquam me projecisti. habet Deus ultorem oculum:

Pœnam tu solves murium exercitui, neque evitabis.

Hæc locutus, expiravit in aquis. hunc autem vidit

Lichopinax ripis insidens mollibus:

(100

Vehemens autem ululavit, currens autem annunciavit muribus.

Ut autem didicerunt fatum, subiit ira sæva universos:

Et tunc præcones suos jusserunt sub diluculum

Vocare ad concionem in domos Troxartæ,

Patris infelicitis Pitharpagis, qui per lacum

Supinus expansus erat mortuo corpore, neque juxta ripas

105

- Ἦν ἦδ' ἐπὶ τῆμων, μένος δ' ἐπεπύχετο πόντος.
 Ὡς δ' ἦλθον σπαιδόντες ἀμ' ἡοῖ, πρῶτος ἀνίστη
 Τροχάρτης, ἐπὶ παιδὶ χολούμηνον, εἰπὼς τε μῦθον,
 ὦ φίλοι, εἰ καὶ μόνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
 110 Ἐκ βατράχων, ἢ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
 Εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστηνον, ἐπὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσα.
 Καὶ τὸν μὲν πρῶτον ῥα κατέκτανεν ἀρσάξασα
 Ἐλδίστη γαλήν, τροχλῆς ἐκτοσθεν ἐλούσα.
 Τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἤξαν
 115 Καινότερας τέχναις, ἔθλουν δόλον ἐξευρόντες,
 Ἦν παγίδα καλέουσι, μυῶν ὀλέτεραν ἔσαν.
 Οὐ τρίτον ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρει κενεῷ,
 Τοῦτον ἀπίωνιζεν Φυσίγναθον ἐς βυθὸν ἄξας.
 Ἀλλ' ἀγέθ' ὁπλισόμεθα καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτούς,
 120 Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλίοισι.
 Τοῦτ' εἰπὼν, ἀνέβαισι καθ' ὁπλίζεσθαι ἄπαντας.
 Καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἐκύρυσσεν Ἄρης πολέμοιο μεμνημένος.
 Κνημίδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔδηκ' ἄν,
 Ῥήξαντες κυάμους χλωροὺς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
 125 Οὐδ' αὐτοὶ διὰ τυκτὸς ἐπιστάντες κατέτροψαν.
 Ὁμήκεας δ' εἶχον καλαμισσέων ὑπὸ βυσσῶν,
 Οὗς, γαλήνῃ δέροντες, ἐπιστρώμεναι ἐποιήσαν.
 Ἀσπίς δ' ἦν λύχνου τὸ μετόμφαλον· ἡ δὲ τοῦ λόγχης.
 Εὐμήκεας βελόνας, παγχάλεον ἔργον Ἄρης.
 130 Ἦδ' ἐκ κόρυς, τὸ λίσσασθαι ἐπὶ κροτάστοισι καρύου.
 Οὕτω μὲν μῦς ἦσαν ἑνοπλοὶ, ὡς δ' ἐνόησαν
 Βάτραχοι, ἐξατίδυσαν ἀρ' ὕδατον, εἰς δ' ἔνα χῶρον
 Ἐλθόντες, βουλήν ξύναγον πολέμοιο κακοῖο.
 Σκεπτομένων δ' αὐτῶν πόθεν ἦ εἴσις, ἢ τίς ὁ θρύλλων,
 135 Κήρυξ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσὶ,
 Τροχλῆς υἱὸς μεγαλήτορος Ἐμβασίχυτρος,
 Ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν εἶναι· εἰπὼς τε μῦθον,
 ὦ βάτραχοι, μῦς ὑμῖν ἀπειλήσαντες ἐπεμψαν
 Εἰσαῖν, ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πτόλεμόν τε μάχην τε.
 140 Εἶδον γὰρ καθ' ὕδαρ Ψυχάρωαγα, ὃν κατέπερνε
 Τμήτερον βασιλεὺς Φυσίγναθον. ἀλλὰ μάχεσθαι
 Οὔτις ἐν βατράχουσιν ἀεὶς ἔστι γιγνάσκει.
 Ὡς εἰπὼν ἀπέβη· λόγῳ δ' εἰς οὐατα μυῶν
 Εἰσελθὼν ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγέροχων.
 145 Μεμνημένων δ' αὐτῶν Φυσίγναθον εἰπὼν ἀναστὰς,
 ὦ φίλοι, ἐκ ἐκτενον ἐγὼ μῦν, εἰδὲ κατεῖδον
 Ὀλλύμενον· πάντως ἐπὶ νῆϊ παίζων παρὰ λίμνην,
 Νῆξίς τις βάτραχων μιμημένος· οἱ δὲ κἀκίσοι
 Νῦν ἐμὲ μέμρονται τὸν ἀναίτιον. ἀλλ' ἀγε βουλήν
 150 Ζητήσωμεν ὅπως δοκίους μῦς ἐξολέσωμεν.
 Τίγ' ἄρ' ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἀεὶς.

Erat jam miser, medio autem innatabat ponto.

Ut autem venerunt festinantes cum aurora, primus surrexit

Troxartes ob filium iratus, dixitque sermonem:

O amici, tametsi solus ego mala multa passus sum

Ex ranis, fors mala omnibus facta est.

110

Sum autem ego infelix, postquam treis filios perdidit:

Et quidem primum nempe occidit rapiens

Inimicissima felis, foramen extra capiens:

Alium autem rursus viri crudeles ad mortem duxerunt.

Novis artibus, ligneum dolum invenientes,

115

Quam decipulam vocant, murium perditricem existentem:

Qui tertius erat unicus mihi & matri alimæ,

Nunc suffocavit Physignatus in profundum ducens.

Sed agedum armemur & exeamus in ipsas,

Corpora ornantes in armis variis.

120

Hæc locutus, persuasit armari universos.

Et hos quidem armavit Mars belli curam habens:

Caligas quidem primum circa tibias posuerunt,

Frangentes fabas virides, beneque aptantes,

Quas ipsi per noctem adstantes comederant:

125

Thoraces autem habebant calamis circumdatis a coriis,

Quos, selem deglubentes, scite fecerant:

Clypeus autem erat lucernæ medius umbilicus: at lancea,

Longæ acus, omnino æreum opus Martis:

At cassis, testa nucis in temporibus.

130

Sic quidem mures erant armati. ut autem *id* intellexerunt

Ranæ, egressæ sunt ab aqua, in unumque locum

Venientes, consilium congregaverunt belli mali.

Considerantibus autem ipsis unde seditio, vel quis tumultus,

Præco prope venit, ferens sceptrum in manibus,

135

Tyroglyphi filius magnanimi Embasichytrus,

Nuncios belli malam famam: dixitque sermonem:

O ranæ, mures vobis minitantes miserunt *me*

Dicere, ut armemini ad bellumque pugnamque.

Viderunt enim per aquam Psicharpaga, quem occidit

140

Væster rex Physignatus. sed pugnate

Quæcunque inter ranas præstantiores estis.

Sic locutus evanuit: sermo autem murium, in aures

Ingrediens conturbavit mentes ranarum superbarum.

Accusantibus autem ipsis Physignathus dixit surgens:

145

O amici, non occidi ego murem, neque vidi

Pereuntem: omnino suffocatus est ludens per lacum,

Natus ranarum imitatus: at pessimi illi

Nunc me accusant inculpabilem. sed age consilium

Quæramus ut dolosos mures deperdamus.

150

Etenim ego dicam ut mihi videtur esse optimum:

- Σάματα κοσμήσαντες ἐνοπλισθῶμεν ἅπαντες
 Ἄκροι παρ' χεῖραςιν, ὅπως κατακρήνῃ ὁ χάρος·
 Ἡνίκα δ' ὀρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθοσι,
 155 Δραξάμενοι κορυθῶν ὅστις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
 Ἐς λίμνην αὐτοῦς σὺν ἐντροσιν εὐθύ βέλτομεν.
 Οὔτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολούμβους,
 Στήτομεν εὐθύμως τὰ μυκτόνον ἄθε τρώπαιον.
 Ὡς ἄρα φανήτας, ὅπλοισι ἐνέδυσεν ἅπαντας.
 160 Φύλλοις μὲν μαλαχῶν κτήμας ἐς ἀμφοτέρωθεν,
 Θώρακας δ' εἶχον χλοερῶν πλατύνων τρυτλῶν,
 Φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὐ ἥσκησαν,
 Ἐγχλ' δ' ὀξύχοιτος ἐκάστω μακρὸς ἀρήρει,
 Καὶ κόρυδες κοχλιῶν λεπτῶν κράσι ἀμφοτέρωθεν.
 165 Φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἰσὺ ὄχθαις ὑψηλῇσι,
 Σείοντες λόγχας· θυμοῦ δ' ἐπώλετο ἐκάστος.
 Ζεὺς δ' εὖ θεοὺς καλέσας εἰς ἕβαν ἄσπεροντα·
 Καὶ πολέμῳ πληθύνειν δειξας, κρατεροὺς τε μαχητὰς
 Πηλοὺς κ' μεγάλους, ἡδ' ἐγχέα μακρὰ εἰσόντας,
 170 Οἷ' ἐκινταύρου στρατὸς ἔρχεται ἡδ' ἰγνάντων,
 Ἦδ' ὑπελὼν εἰσὶν τίνες βατράχοισιν ἀραγροί.
 Ἡ μυσὶν, Ἀθανάτων· κ' Ἀθηναίων περσέειπεν,
 ὦ θυγάτηρ, μυσὶν ἢ ῥ' ἐκαλεξήτουσα κορύσσει;
 Καὶ γὰρ σου κατὰ νηὸν αἰὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
 175 Κλισίῃ τερωμένων καὶ ἰδίσματιν ἐκ θυσιῶν.
 Ὡς ἄρ' ἔρη Κρονίδης· τὸν δὲ περσέειπεν Ἀθήνη·
 ὦ πάτερ, ἐκ αἶν πάσι ποτ' ἐγὼ μυσὶν περσέειπον;
 Ἐλθοίμην ἐπαρσῶς, ἵππῃ κακὰ πολλὰ μ' ἔργαν,
 Στέρματα βλάπτοντες κ' λύχνους ἱππῶν ἐλαίου.
 180 Τοῦτο δὲ με λίην ἰδὼκε φρένας, εἶον ἱπῶν.
 Πέπλον με κατέτρεξαν ὃν ἐξύμνηα καμουῶσα
 Ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, κ' σήμερον λεπτὸν ἔνυσα,
 Τρώγλας τ' ἱμνοῖνσαι· ἰσὺ ἡσότης μοι ἵππῃ,
 Καὶ πρῶσαι με τόκους· τοῦτο χάρεϊ ἐξαρρίσμα.
 185 Χρητάμεν γὰρ ὕμνηα, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
 Ἀλλ' εὐδ' ὥς βατράχοισιν ἀρηγίμῃ ἐκ ἰδελήτω·
 Εἰσὶ γὰρ εὐδ' αὐτοὶ φρένας ἱμπεδοί, ἀλλὰ με πρῶτον
 Ἐκ πολέμου ἀνιούσαν, ἵππῃ λίην ἐκοσμάδην,
 Ἐπώλετο θυμὸν, ἐκ εἴασαν θυροβούντες
 190 Οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι· ἐγὼ δ' αὖτις κατεκίμην
 Τὴν κερὰν ἀλγούσα, ἵππῃ ἐβόων ἀλκίτερ.
 Ἄμ' ἄγε παυσάμεθα θεοὶ τοῦτοισιν ἀρήγειν,
 Μὴ κί τις ἡμείων τρωθῇ βέλει ὀξύνοντι.
 Εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι, κ' εἰ θεὸς ἀντί' ἔλθοι.
 195 Πάντες δ' οὐρανόθεν περσώμεθα δῖον ὄραντες.
 Ὡς ἄρ' ἔρη· τῇ δ' αὖτε περσέειποντο θεοὶ ἄλλοι
 Πάντες, ὅπως δ' ἀολλέες ἦλυθον εἰς ἵνα χάρον,

Corpora ornantes armati stemus universi
 Summas juxta ripas, ubi præceps locus,
 Quando autem impetum facientes in nos venerint,
 Prehendentes galeas, quicumque prope obvius venerit, 155
 In lacum ipsos cum armis statim depiciamus.

Sic enim suffocantes illos in aquis expertes natandi,
 Constituemus lætæ statim murium occisorum hictropæum.

Sic locutus, fecit ut arma induerent universi.
 Foliis quidem malvarum tibus suas cooperuerunt, 160
 Loricas autem habuerunt viridibus latis a betis,
 Folia aptem brassicarum in clypeos bene aptaverunt,
 Lancea autem acutus juncus unicuique longus aptatus erat,
 Et galeæ ex cochleis tenuibus capita cooperiebant.
 Munitiones autem steterunt in ripis altis, 165
 Vibrantes lanceas: iraque implebatur unaquæque.

Jupiter autem deos vocans in cælum astriferum,
 Et belli multitudinem ostendens, fortesque pugnatores
 Multos & magnos, & lanceas longas gerentes,
 Qualis Captaurorum exercitus procedit & gigantum, 170
 Suaviter ridens interrogabat qui ranis auxiliares
 Vel muribus, immortalium: & Palladem alloquebatur:

O filia, muribus nunquid auxiliatura ibis?
 Etenim tuum per templum semper saltitant universi,
 Nil ore delectati & cibariis ex sacrificiis. 175

Sic dixit Saturnius. eum autem alloquebatur Pallas:
 O pater, haud certe unquam ego muribus afflictis
 Venirem auxiliatrix, quoniam mala multa mihi fecerunt,
 Coronas destruentes & lucernas causa olei.
 Hoc autem meum valde momordit animum, quod fecerunt: 180
 Peplum meum corroserunt quod texui laborans
 Ex trama subtili, & stamen subtile nevi,
 Foraminaque fecerunt: at sartor mihi institit,
 Exigitque a me usuras. hujus causa irata sum.
 Mutuata enim texui, & non possum restituere. 185
 Sed neque sic ranis auxiliari velim:

Sunt enim neque ipsæ mentibus incolumes, verum me ante hac
 Ex bello redeuntem, postquam valde defatigata fui,
 Somno indigentem, non permiserunt tumultuantes
 Neque parum oculos claudere: ego autem insomnis jacebam 190
 Caput dolens, donec clamavit galkus.

Sed age supersedeamus dii his auxiliari,
 Ne quis nostrum vulneretur jaculo acuto:
 Sunt enim pugnaces, etiam si deus obvius iis veniret:
 Omnes autem de cælo delectemur litem videntes. 195

Sic dixit. huic autem post paruerunt dii cæteri
 Omnes, simul autem confertim venerunt in unum locum,

- Καὶ δὲ ἦλθεν κήρυκε τίρας πολέμοιο φέροντε.
 Καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες
 200 Δεινὸν ἰσάλωσιζον πολέμῳ κτύπον· κρανοῖσιν δὲ
 Ζυῖς Κερνίδης βρόντησε τίρας πολέμοιο κακοῖο.
 Πρῶτ' ὃ δὲ ὑψίδας Λειχίνορα ἔτασε δουρὲ,
 Ἐσαῖτ' ἐν περμάχοις, κατὰ γαστέρα εἰς μέσον ἦπαρ.
 Καὶ δὲ ἔπιθεν πρηνὲς, ἀπαλάς δὲ ἐκόνισεν ἰθίερας.
 205 Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε Πηλείωνα·
 Πηξεν δὲ ἐν σέρνῳ σιβαρὸν δόρυ, τὸν ᾗ πεισόντα
 Εἶλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δὲ ἐκ σώματος ἔσθη.
 Σιυτλαί' ὃ δὲ ἄρ' ἐπὶ φρενὶ βαλὼν κίαρ Ἐμβασιχυτραῖ.
 Ἀρτοφάγος δὲ Πολύεωνος κατὰ γαστέρα τύψεν·
 210 Ἦρσε δὲ πρηνὲς, ψυχὴ δὲ μελίων ἐξέσθη.
 Λιμνόχαρες δὲ ὡς εἶδεν Δολλυμῶνον Πολύεωνον,
 Τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδέϊ τρώσεν ἐπιρῶδες
 Λύχνα παρ' μέσων· τὸν δὲ σκότος ὅσ' ἐκάλυψεν.
 Λειχίνορ δὲ αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὲ φαεινῷ,
 215 Καὶ βάλεν (ὃ δὲ ἀφάρμαρτε) κατ' ἦπαρ, ὡς δὲ ἐνόησε
 Κερμβορά' ὃ, ὀχθαίσι βαθείαις ἰμῶσις ρεύγων.
 Ἄλλ' ὃ δὲ ὡς ἀπώληγεν ἐν ὕδασι, ἦλασε δὲ αὐτόν.
 Κάπτωσι δὲ, ἐκ ἀνίστανυσεν· ἐξάσπετο δὲ αἵματι λίμνη
 Πορφυρέῳ, αὐτὸς δὲ παρ' ἡϊόν' ἐξετανύσθη,
 220 Χορδῆσι λιπαρῆσί τ' ἰωορνύμῳ λαγόνεσσιν.
 Λιμνίσσιος δὲ ὀχθαίσι Τρωγλοφρον ἐξετάρηξε.
 Πτερογλύφον δὲ ἰδὼν Καλαμίνδι' ὃ, εἰς ρέον ἦλθεν,
 Ἦλατο δὲ ἐς λίμνην ρεύγων, τὴν ἀσπίδα ρίψας.
 Τρόχχαρες δὲ τε πέριε Πτεροφάγον βασιλῆα,
 225 Χερμαδῖα πλῆξας κατὰ βρέγματος· ἐγκέφαλος δὲ
 Ἐκ μινῶν ἔσχε, παλάσπετο δὲ αἵματι γαῖα.
 Λειχωπινᾶξ δὲ ἔκτεινεν ἀμύμονα Βορβορικήτην
 Ἐγχει ἑσπείζας· τὸν δὲ σκότος ὅσ' ἐκάλυψε.
 Περκατοφάγος δὲ ἰσιδὼν, ποδὸς εἰλκυσε Κριατοδιάκτην,
 230 Ἐν λίμνῃ δὲ ἀπένειξε, κρατήτας χερὶ τίνοντα.
 Ψυχάρπαξ δὲ ἡμῶν ἐτάρσεν περὶ τεθνηϊώταιν,
 Καὶ βάλε Πηλύσιον κατὰ γαστρί' εἰς μέσον ἦπαρ·
 Πίσσπε δὲ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δὲ αἰδὸς δὲ βεβήκει.
 Πηλεδάτης δὲ ἰσιδὼν, πηλὴ δρόκα ρίψεν ἐπ' αὐτόν.
 235 Καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
 Θυμαδῖν δὲ ἄρα κείνος, ἐλὼν δὲ γὰρ χερὶ παχείῃ
 Κιῖμδρον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβριμον, ἀχθος αἰρούρης,
 Τῷ βάλε Πηλοδάτην ὑπὸ γούνατα· πᾶσα δὲ ἐκλάσθη
 Κνήμη δεξιτερὴ, πῖσπε δὲ ὕψιστος ἐν κοίρῃ.
 240 Κραυγασίδης δὲ ἡμῶν, καὶ αὖτις βαίνειν ἐπ' αὐτόν·
 Τύψε μέσσην δὲ αὐτόν κατὰ γαστέρα, πᾶς δὲ οἱ εἶσα
 Ὀξύσχοινος δύνε· χαμαὶ δὲ ἔκχυντο ἅπαντα
 Ἐγκατ' ἐρελκυμῶν ὑπὸ δούρατι χερὶ παχείῃ.

Σιτορέ', ὃ

Veneruntque præcones duo signum belli ferentes. *

Et tunc culices magnas tubas habentes

Vehementer tuba clangebant belli strepitum : cœlitus autem 200

Jupiter Saturnius insonuit signum belli mali.

Primus autem Hypsiboas Lichenorem vulneravit lancea ,

Stautem inter primipilares , per ventrem in medium hepar.

Concidit autem pronus , teneras autem pulvere infecit corias.

Troglodytes autem post ipsum jaculatus est Pelionem : 205

Infixit autem in pectore solidam lanceam. hunc autem cadentem

Cepit nigra mors , anima autem ex corpore evolavit.

Scurlaus autem occidit , percutiens cor , Embasichytrum.

Artrophagus autem Polyphonom per ventrem percussit :

Cecidit autem supinus , anima autem membris evolavit. 210

Limnocharis autem ut vidit percutientem Polyphonom ,

Troglodytem petra molari vulneravit præveniens

Collum juxta medium : huic autem caligo oculos coeperuit.

Lichenor autem in eum collineavit lancea lucida ,

Et percussit (neque aberravit) per hepar. ut autem intellexit 215

Crambophagus , ripis profundis incidit fugiens :

Sed neque sic cessavit in aquis , impulit autem ipsum.

Concidit autem non respiravit : tangebatur autem sanguine lacus

purpureo , ipse autem juxta litus extensus est ,

Venis pinguibusque incitatus intestinis. 220

Limnilius autem in ripis Tyroglyphum spoliavit.

Pternoglyphum autem videns Calaminthius , in timorem venit ,

Saltauit autem in lacum fugiens , clypeum abjiciens.

Hydrocharis autem occidit Pternophagum regem ,

Saxo percutiens in sincipite : cerebrum autem 225

Ex naribus stillabat , polluebatur autem sanguine terra.

Lichopinax autem occidit irreprehensibilem Borborocœtem ,

Lancea aggressus : caligo autem oculos coeperuit.

Praslophagus autem videns , pede traxit Cuisiodiœten ,

In lacu autem suffocavit , tenens manu tendinem. 230

Plicharpax autem ultus est socios mortuos ,

Et percussit Pelusium in ventrem , in medium hepar :

Cecidit autem ante ipsum : anima autem in Orcum ivit.

Pelobates autem videns , luti pugillum jecit in ipsum ,

Et frontem inunxit , & quin excœcasset , parum aberat. 235

Iratus est autem ille , capiensque manu forti

Jacentem in campo lapidem ponderosum , pondus terræ ,

Hoc percussit Pelobatam sub genua : tota autem fracta est

Tibia dextra , cecidit autem supinus in pulveribus.

Craugasides autem ultus est , & rursus ibat in ipsum : 240

Percussit autem medium ipsum per ventrem , totus autem ei intro

Acutus juncus ingrediebatur : humique effundebantur universa

Intestina , dum ipse iralebatur a lancea manu crassa.

Odysea.

A 2 a

- Σιτοφάγος δ' ὡς εἶδεν ἐσ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο,
 245 Σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείριτο δ' αἰνῶς.
 Ἥλατο δ' ἐς τάρβην, ὅπως εὖνῃ αἰσὺν ὀλεθρον.
 Τροξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναδον ἐς πόδα ἄκρον.
 Ὡκα ᾗ τυροῦμν' ἐς λίμνην ἤλατο ρεύγων.
 Τροξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἐθ' ἡμίπουνον πρωσιόντα,
 250 Καὶ οἱ ἐπιδράμειν αὖθις, δποκτάμηναι μινεαίνων.
 Πρασαῖ' δ' ὡς εἶδεν ἐθ' ἡμίπουνον πρωσιόντα,
 Ἥλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξεί' σχοίνω.
 Οὐδ' ἔρρηξε σάκος, σχίτο δ' αὐτῷ δουρὸς ἀκροκί.
 Ἦν δέ τις ἐν μύσῃ τῖος εἰσοχος ἄλλων,
 255 Ἀγχιμάχος, φίλ' υἱὸς ἀμύμονος Ἀρταμιδίου,
 Ὀρχαμος, αὐτὸν Ἀρη φαίνων, κρατερός Μεριδάρατ'·
 Ὅς μόνος ἐν μύσῃσι ἀειτύσκει μάχιδα.
 Στῆ ᾗ παρὰ λίμνην γαυρούμν' οἷος ἀσ' ἄλλον,
 Στῆντο δὲ πορθήσουν βατράχων γένος αἰχμητῶν.
 260 Καὶ νῦν κεν ἐξέτελευσεν, ἰσθὶ μίγα οἱ σθίνος ἦν,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόσος πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
 Καὶ τότε δποκλυμῶνους βατράχους ἄκτυρι Κροῖων.
 Κινήσας δὲ κάρη, τοῖνδ' ἐρδύξατο φωνήν,
 ὦ πόσσοι, ἦ μίγα ἔργον ἐν οὐδαλμοῖσιν ἐρῶμαι.
 265 Οὐ μικρὸν μ' ἔσπληξε Μεριδάρατ' κατὰ λίμνην
 Ἐναιρεῖν βατράχους βλεμναίνων. ἀλλὰ τάχιστα
 Παλλάδα πέμψωμν πολεμόκλονον, ἦδ' καὶ Ἀρη,
 Οἱ μιν δποσχίσουσιν μάχης κρατερόν περ ἔοντα.
 Ὡς ἄρ' ἔρη Κρονίδης. Ἀρης δ' ἀπαμειβέτο μῦθον,
 270 Οὐτ' ἄρ' Ἀθηναίης Κρονίδῃ σθίνος οὔτε Ἀρη.
 Ἰσχύσει βατράχουσιν ἀρηγίμην αἰσὺν ὀλεθρον.
 Ἄλλ' ἄγε πάντες ἰωμῶν ἀρηγόνες· ἦ τὸ σὸν ὅπλον
 Κινῶν μίγα τιτατοκτόνον, ὀρεμμοεργόν,
 ὦ Τιτάνης πέρης ἀείρους ἑξοχα πάντων,
 275 Ἐγκέλαδόν τ' ἐπιδήσας ἰδὲ ἄγρια φύλα γιγάντων.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. Κρονίδης δ' ἔβαλε φλόγοντα κεραυνόν.
 Πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μίγαν δ' ἐλέλιξεν ὀλυμπον,
 Αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνόν, δειμαλῆον Διὸς ὄπλον,
 Ἦκ' ἐπιδιδήσας· ὃ δ' ἄρ' ἔσφατο χυρὸς ἀϊακτῶ.
 280 Πάντας μὲν ῥ' ἐρόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε.
 Ἄλλ' ἔθ' ὡς ἀπέλγη μυῶν σφαγῆς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
 Ἰετο πορθήσουν βατράχων γένος αἰχμητῶν,
 Εἰ μὴ ἀσ' ἐλύμνου βατράχους ἐλέησε Κροῖων,
 Ὅς ῥα τότε βατράχουσιν ἀρωγὸς εὐδὺς ἐπιμύει.
 285 Ἥλθον δ' ἐξαίρηνς νωτάλκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
 Ἀλοβάται, σφίβλοι, φαλιδόσμοι, ὀστροκόδεμοι,
 Ὀστρονίς, πλατύνωτοι, δποσίλκοντες ἐν ὅμοις,
 Βλαιστοί, χειροτένοντες, δποτ' ἐρίων ἰσορῶντες,
 Ὀκτάποδοι, δικάρηνοι, ἀχειρίες, (οἱ δὲ καλεῖνται

Sitophagus autem ut vidit in ripis fluminis ,
 Claudicans ex bello recedebat , cruciabatur enim graviter : 245
 Saliebat autem in fossam , ut effugeret diram perniciem .
 Troxartes autem percussit Phrygnatum in pedis summitatem :
 Ocyus autem dolens in lacum saliebat fugiens . (lapsus ,
 Troxartes autem ut vidit adhuc semianimem antequam eo veniret ,
 Et illi incurrit rursus , occidere cupiens : 250

Prasæus autem ut vidit adhuc semianimem qui ante ceciderat ,
 Venit per primos pugnatores , & jaculatus est acuto junco :
 Neque fregit scutum , tenebatur autem ipse lauceæ acies .
 Erat autem quidam inter mures juvenis filius egregius inter alios ,
 Promptus bello , charus filius boni Artepibuli , 255
 Princeps , ipsum Martem repræsentans , robustus Meridarpax ,
 Qui solus inter mures præstabat pugnando :
 Stetit autem juxta lacum gloriabundus ab aliis ,
 Jactabat autem depopulaturum se ranarum genus pugnacium :
 Et certe perfecisset , quoniam magnum ipsi robur erat , 260
 Nisi statim intellexisset pater hominumque deorumque ,
 Atque tum pereuntes ranas miseratus fuisset Saturnius :
 Movens autem caput , talem locutus est vocem :

Eheu , certe magnum opus præ oculis video :
 Non parum me perculit Meridarpax apud lacum 265
 Trucidare ranas cupiens . sed celerrime
 Palladem mittamus tumultuosam , atque Martem ,
 Qui ipsum arcebunt a pugna robustum quamvis .

Sic locutus est Jupiter . Mars autem respondebat sermone :
 Neque certe Palladis o Jupiter potentia neque Martis 270
 Poterit ranis avertere diram perniciem .

Sed age omnes eamus auxiliores : vel tuum jaculum
 Moveatur magnum quod Titanas sustulit , efficacissimum ,
 Quo Titanas occidisti fortes ultra omnes ,
 Eceladumque ligasti & agrestia genera gigantum . 275

Sic dixit . Saturnius autem jaculatus est ardens fulmen :
 Primum quidem intonuit , magnumque tremefecit olympum ,
 Sed postea fulmen , terribile Jovis telum ,
 Misit rotando : illud autem evolavit a manu regis .
 Omnes quidem utique terruit jaculatus ranasque muresque . 280
 Sed neque sic cessavit murium exercitus , sed adhuc amplius
 Cupiebat depopulatum ire ranarum genus pugnacium ,
 Nisi ab olympo ranas miseratus fuisset Saturnius ,
 Qui utique tunc auxiliores illico misit . (285

Venerunt a . ex improvise habentes incudes in tergo , ungulis curvis ,
 Obliq; ingredientes , tortuosi , habentes cortices in ore , ostripelles ,
 Ossei natura , lati dorso , rutilantes in humeris ,
 Vari , nervosis manibus , a pectoribus intuentes ,
 Octopedes , bicipites , sine manibus , (illi autem vocantur

290 Καρῖνοι) οἱ ῥα μῶν οὐράς σωματίσιν ἔκαστον·
Ἦδ' ἑ πόδας κ' χεῖρας· ἀνιγνάμνοντο δ' λόγχαι.
Οὐς καὶ ὑπὸ δειτᾶν δειλοὶ μῦες, ἔδ' ὑπέρμεναι,
Ἐς δὲ φυγὴν ἐτρέποντο. ἐδύετο δ' ἠλιό· ἦδ',
Καὶ πολέμῳ τελευτὴ μονομήμερος ἐξτελέσθη.

Ο' Μ Η Ρ Ο Υ Τ' Μ Ν Ο Ι.

Εἰς Ἀπολλῶνα.

Μνήσομαι ἔδ' ἐλάσσαι Ἀπολλῶν· ἱκάτοιο,
Ὅντε θεοὶ κατὰ δῶμα Διὸς τερμένουσιν ἴοντα,
Καὶ ῥά γ' ἀνίστασθαι ἰσισχεδὸν ἐρχομένοιο
Πάντες ἀρ' ἰδράων, ὅτε παῖδιμα τόξα τιταίνε.
9 Ἀπὸ δ' οἷν μίμνε παρὰ Διὶ τερπικραύνῳ,
Ἦ' ῥα βίον τ' ἐχάλασε κ' ἐκλήϊσε φαρέτρην,
Καὶ οἱ ἄσ' ἰρθίμων ὤμων χείρισιν ἐλοῦσα
Τόξον, ἀνικρήμασε πρὸς κίονα πατρός ἰοιο,
Πασσάλου ἐκ χρυσέῳ· τὸν δ' εἰς θρόνον εἰσιν ἄγουσα,
10 Τῷ δ' ἄρα νέκταρ ἔδωκε πατὴρ δίταϊ χυσιῖω,
Δεικνύμεν· εἶλον υἱόν· ἔπειτα δὲ δαίμονες ἄλλοι
Ἐνθα καθίζουσιν. χαίρει δ' ἑ πύθνια Ἀπὸ
Οὐνέκα τοξοφόρον κ' καρτερόν υἱὸν ἔτικτε.
Χαίρει μάκαρ ὦ Ἀπτοῖ, ἔπει τέκες ἀγλαὰ τέκνα·
15 Ἀπολλῶνά τ' ἄνακτα καὶ Ἀρτεμιν ἰοχίαρχην,
Τὴν μὲν, ἐν Ὀρτυγίῃ, ἥ δ' ἔ, κρηναῖ ἐνὶ Δίῳ,
Κεκλιμένη πρὸς μακρὸν ὄρεος κ' Κύνθιον ὄχθον,
Ἀγχοπάτω φοίνικ', ὑπ' Ἰνῶπιοιο ρείθερος.
Πῶς γάρ σ' ὑμνήσω πάντως εὐύμνον ἴοντα;
20 Πάντῃ γάρ τοι Φοῖβε νόμος βεβλήκαται ὥδης,
Ἦ' μὲν ἀν' ἠπειρὸν πορτιτρώρον ἦδ' ἀνὰ νήσους.
Πᾶσαι δὲ σκοπιάς τοι ἄδον κ' προσόνες ἄεροι
Τ' ἡλῶν ὀρίαν, ποταμί θ' ἄλαδ' ἐπερίοντες,
Ἀκτὰς τ' εἰς ἅλα κεκλιμένας, λιμῆες τε θαλάσσης.
25 Ἦ' ὥς σε πρῶτον Ἀπὸ τίκε χαρμα βροτοῖσι,
Κλινθεῖσα πρὸς Κύνθ' ὄρεος κρηναῖ ἐνὶ νήσῳ,
Δήλω ἐν ἀμφιρύτῃ· ἱκάτερθε δ' ἐκῶμα κελαϊνόν
Ἐξήες χέρστονδε λιγυπνοῖσις ἀνέμοισιν.
Ἐνθεν διπορνύμεν· πᾶσι θνητοῖσιν ἀγάσσει
30 Ὅσους Κρήτη ἐντὸς ἔχει καὶ δῆμ' Ἀθηνῶν,
Νήσός τ' Αἰγίνα, βασικλείτη τ' Εὐβοία,
Αἰγαί τ', Εἰρεσίας τε, καὶ ἀγχιᾶν Πειωάρηδες,
Θρηκίης τ' Ἀθῶς, καὶ Πηλίου ἄερα κάρηνα,
Θρηκίη τε Σάμ', Ἰδης τ' ὄρεα σκίοεντα,
35 Σκύρος καὶ Φακίαι, καὶ Αὐτοκάνης ὄρεος αἰσὺν·

Sancti) qui utique murium caudas oribus incidebant,
 Etiam pedes & manus: fledebantur autem lanceæ.
 Quos & timuerunt miseri mures, neque sustinuerunt,
 In fugam autem vertebantur. occidebat autem sol jam,
 Et belli finis unius diei perfectus est.

H O M E R I H Y M N I.

I N A P O L L I N E M.

Memor ero neque obliviscar longe jaculantis Apollinis,
 Quem & dii ipsi per domum Jovis metuunt euntem.
 Et utique assurgunt prope advenienti
 Omnes à sedibus, quando præclaros tendit arcus.
 Latona autem sola manet apud Jovem fulmine gaudentem,
 Quæ & arcum ei remittere solet, & occludere pharetram,
 Et illius ab fortibus humeris manibus capiens
 Arcum, suspendere ad columnam patris sui,
 Clavo ex aureo: cumque in sedem collocare ducens.
 Huic autem nectar dat pater poculo aureo,
 Salutans charum filium: postea vero dii cæteri
 Ibi sedent. gaudet autem veneranda Latona
 Quoniam arcitenentem & fortem filium peperit.
 Salve o beata Latona, quoniam peperisti præclaros liberos,
 Apollinemque regem & Dianam sagittis gaudentem,
 Hanc quidem in Ortygia, illum vero aspera in Delo,
 Inclinata ad longum montem & Cynthium collem,
 Proxime palmam, sub Inopi fluentis.
 Quomodo enim te laudabo prorsus laudabilem?
 Penitus enim tibi o Phœbe modulatio attributa est cantus,
 Sive per continentem vitulos nutritiem, sive per insulas.
 Omnes autem speculæ tibi placent & cacumina summa
 Altorum montium, amnesque in mare profluentes,
 Littoraque ad mare protensa, portusque maris.
 An ut te primum Latona peperit gaudium mortalibus,
 Procumbens ad montem Cynthium aspera in insula,
 Delo in circumflua: utrinque autem unda nigra
 Exhibat in terram stridulum spirantibus ventis.
 Hinc ortus omnibus mortalibus imperitas,
 Quoscumque Creta intus habet & populus Athenarum,
 Insulaque Ægina, navibusque incluta Eubœa,
 Ægæque Ireliaque, & finitima mari Peparethus,
 Thraciusque Athos, & Pelii summi vertices,
 Thraciaque Samus, Idæque montes umbrosi,
 Scyrus & Phœæa, & Autocana mons altus,

- Ἰμερῶ τ' εὐκτιμένη, καὶ Ἀήμος ἀμιχθάλεσσα,
 Λιόβῶ τ' ἠγαθήν, μάκκρος· ἴδῶ Λιολίανος,
 Καὶ Χίῶ, ἥ νόσων λισσαριώτατη ἐν ἀλλ' κείτῃ,
 Παισθαίης τε Μίμας, καὶ Κωρύκι ἀκρὰ κάρηνα,
 40 Καὶ Κλίερος αἰγλήεσσα, καὶ Αἰσαγίης ἕρος αἰσῶ,
 Καὶ Σάρμῶ ὑδρηλή, Μυκάλης τ' αἰσινὰ κάρηνα,
 Μίλητος τε, Κόως τε, πόλις μερόπων ἀνδρόφων·
 Καὶ Κνίδος αἰσινὴ, καὶ Κάρπαθῶ ἠπείρεσσα,
 Νάξῶ τ', ἠδὲ Πάρος, Ῥηναία τε πετρήεσσα.
 45 Τόσσον ἰσπεδύετα Ἐκκυβόλον ἔκατο Λητῶ,
 Εἴ τις οἱ χαίρων υἱεὶ θέλει οἶκόν τε δαΐδα.
 Αἱ δὲ μάλ' ἐτρώμεον καὶ ἐδίδισαν, ἐδὲ τις ἔτλη
 Φοῖβον δειξάδα, καὶ πιστότην περ τοῦτα.
 Πῖν γ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ Ὀλύμπῳ ἐβίστατο πότνια Λητῶ,
 50 Καὶ μιν ἀνεκρομένη ἔσχα πτεροῖντα προσνύδα,
 Δὴλ', εἰ γάρ κ' ἐθέλεις ἴδῶ ἔμμεναι υἱος ἑμοῖο·
 Φοῖβε· Ἀσώλλων, δαΐδα τ' ἐνὶ πύονα νηὸν,
 Ἄλλῃ δ' ὅτις σπεύς πόθ' ἄλφετα, ἐδὲ σε λίσσεται,
 Οὐδ' εὐδὼν σε ἴσσεσθαι οἶμαι, καὶ εὐμήλον,
 55 Οὐδὲ τρύγην οἴσεις, ὅτ' ἄρ' οὐτὰ μυρία φύσεις.
 Λὶ δέ κ' Ἀσώλλων ἐκκέρχεται νηὸν ἔχουσα,
 Ἀνδρισσοῖ τοι πάντες ἀγινῶσιν ἐκατόμβας
 Ἐνθάδ' ἀγερῶνται, κτίσις δέ τοι ἀσπασίῃ αἰεὶ,
 Δρεῖν ἀνακτ' εἰ βόσκοις, οἱ τε θεοὶ καὶ σ' ἔχουσιν.
 60 Χειρὸς ἀπὸ ἀλλοτρίης, ἰσπὶ ἧ τοι πῖνρ ἴσῃ ἔδας.
 Ὡς φάτο· χαῖρε δὲ Δὴλῶ, ἀμειβομένη ἧ περσινύδα,
 Λητοῖ, κυδιστὴν θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνου,
 Ἀσπασίην μὲν ἔγνω γούνην Ἐκάτσιο ἀνακτῶ
 Δεξαίμην· αἰνῶς γὰρ ἐτήτυμόν εἰμι δυσχλῆς.
 65 Ἀνδρῶσιν, ὧδε δὲ κεν περιτιμῆσθαι γυνοῖμην.
 Ἀλλὰ τόδε τρωμέω Λητοῖ ἴσῃ, ἐδὲ σε κεύσω·
 Λῖν γάρ τινα φασὶν ἀτάσθαλον Ἀσώλλωνα
 Ἔσσεσθαι, μέγα δὲ πρυτανεύσμεν ἀθανάτοισι,
 Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζεύδεσσιν ἄρρυσαν.
 70 Τῷ ῥ' αἰνῶς δίδοικα κατὰ ἐρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Μὴ ὅπῃ ταν τοσσηῶτιν ἴδῃ φάῳ ἡλίοιο,
 Νῆστον ἀτιμῆσαι, ἰσπὶν κραναήπεδός εἰμι,
 Πρὸς καταστροφάς, ὥσθ' ἡ ἀλὸς ἐν πελάγεσσιν.
 Ἐνθ' ἔμει μέγα κύμα κατὰ κρατὸς ἁλὸς αἰεὶ
 75 Κλύσσει· ὃ δ' ἄλλῃ χαίαν ἀοῖξεται ἢ κεν ἀδῶ οἱ,
 Τευξάδα μιν τε καὶ ἄλσιν ἀνδρῶντα.
 Πλουσίωδες δ' ἐν ἑμοὶ θαλάμας εὐκαὶ τε μέλαινας
 Οἰκία ποιεῖσονται ἀκχεῖα, χύττει λαῶν.
 Ἄλλ' εἴ μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὕρκον ὀμίσσας,
 80 Ἐνθάδε μιν πρῶτον τεύξεν περικαλλέα κνόν,
 Ἐνθάδε ἀνδρῶν χερσέριον, αὐτὰρ ἴππυτα

Imbrusque beſſe habitata, & Lemnus inſociabilis,
 Leſbusque valde divina, beati ſedes Aſolionis,
 Et Chius, quæ inſularum ſecundiffima in mari jacet,
 Saxoſusque Mimas, & Coryci ſummi vertices,
 Et Claros ſplendida, & Aſageæ mons altus, 40
 Et Samus aquoſa, Mycalæque alti vertices,
 Miletusque, Couſque, urbs mortalium hominum,
 Et Cnidus alta, & Carpathus ventoſa,
 Naxusque, & Paros, Rhenæaque ſaxoſa. (45
 Tantum *terrarum* parturiens procul jaculantem, obiit Latona,
 Si qua ei terrarum, filio velit habitacula ponere.
 Hæ vero valde tremebant & timebant, neque ulla ſuſtinuit
 Phœbum ſuſpicere, fertilis quanquam eſſet.
 Priuſquam in Delum aſcendit veneranda Latona,
 Et illam interrogans verba alata dixit, 50
 Dele, ſi enim vis ſedes eſſe filii mei
 Phœbi Apollinis, imponereque opulentum templum,
 Alius autem nemo te tangeret, neque te rogabit,
 Neque bobus te fore puo, neque ovibus cupulentam,
 Neque vindemiam feres, neque plantas innumeras produces, 55
 Si autem Apollinis longe operantis templum habueris,
 Homines tibi omnes ferent centum bouum ſacrificia
 Huc coeunt, nidor autem tibi imenſus ſemper,
 Diu regem ſi alueris, diique te tuebuntur
 Manu ab aliena, quoniam haud tibi fertile ſolum. 60
 Sic dixit: gaudebat autem Delus, & reſpondens ait:
 Latona, inelytiſſima filia magni Saturni,
 Lubens quidem ego nativitatem jaculatoris regis
 Suſciperem. nimis enim verum eſt quod male audio
 Apud homines, ſic autem admodum honorata fierem. 65
 Sed hunc tremo Latona ſermonem, neque te celabo:
 Valde enim quendam dicunt protervum Apollinem
 Fore, lateque dominaturum immortalibus,
 Et mortalibus hominibus ſuper frugiferam tellurem.
 Quare nimis male timeo in mente & in animo, 70
 Ne cum primum videt lumen ſolis,
 Inſulam aſperneret, quoniam aſpero ſolo ſum,
 Pedibus evertens, propellatque maris in pelago.
 Ubi me quidem magna unda in caput ſatis ſuperque ſemper
 Inundabit: hic autem in aliam terram veniet quæ placuerit ipſi, 75
 Conſtituturus templumque & lucos arboribus denſos.
 Polypodes autem in me thalamos phocæque nigræ
 Domicilia facient neglecta, ob defectum populorum.
 Sed ſi mihi ſaltem ſuſtinueris dea magnum juramentum jurare,
 Hic illum primum conſtrueturum perpulchrum templum, 80
 Quod ſit hominum oraculum, ac poſtea:

- Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπὶ πολυάνυμους ἐσιν.
 "Ὡς ἄρ' ἔη. Ἀπὸ δ' ὅσων μέγαν ὄρκον ὁμοσιν,
 85 Καὶ τὸ κατεβύβων Στυγὸς ὕδαρ, (ὅσι μέγιστον
 "Ὅρκος δεινότατός τε πάλαι μακαρίας θύοισιν)
 Ἡ μὲν Φοῖβε τῆδε θυώδης ἱστανταί αἶεν
 Βαυὸς καὶ τέτυκτον, τίσει δέ σε γ' ἔξοχα πάντων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσέν τε τελευτήσῃν τε τὸν ὄρκον,
 90 Διὸς μὲν μάλα χαῖρε γόνυ· Ἐκάτοιο ἀνακτὸς.
 Ἀπὸ δ' ἐννήμερ τε καὶ ἐννέα νύκτας αἰέλῃτοις
 "Ὡδίνεσι πίπασατο· διὰ δ' ἔταν ἐνδοθι πάσας
 "Ὅσας ἄρῃσαι ἔταν, Διώνη τε, "Ραῖη τε,
 "Ἰχναῖη τε Θέμις, καὶ ἀγαστοίος Ἀμριτρίτη,
 95 Ἄλλα γ' ἀθάναται, νόστιν λευκαλέην "Ηρην.
 "Ἦσο γὰρ ἐν μεγάρῳσι Διὸς περιηλεγέταο.
 Μοῦσιν δ' οὐκ ἐπίπυσο μογροσέκῃ· Εἰλείθυια·
 "Ἦσο γὰρ ἄκρῳ ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσείοις νύκτασι,
 "Ηρην ρεαδμοσύνη λευκαλέην, ἥ μιν ἔρκε
 100 Ζηλοσύνη, ὅτ' ἄρ' υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε
 Ἀπὸ τέξασθαι καλλιπλόκαμος τότ' ἔμαλλεν.
 Αἱ δ' ἴειν πρῶτον μιν εὐκτιμῆς δῶπ' νήπου,
 Ἀξίμῳ Εἰλείθυιαν, ὑποσχόμεναι μέγαν ὄρκον
 Χρυσείοις λίνεσι περὶ μῆρον, ἐννεάπηνχυν.
 105 Νόστιν δ' ἥνωγον καλῆεν λευκαλέην "Ηρην,
 Μά μιν ἴπειτ' ἰστέον δαοσρέφειν ἴσας.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκροι ποδῆνεμ' αἰεὶ ἴει·
 Βῆ ῥα θίεν, ταχέως δὲ διήνυσεν πᾶν τὸ μετηγύ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκανε θιῶν ἰδὲ αἰπὺν ὀλύμπον,
 110 Αὐτίκ' ἄρ' Εἰλείθυιαν ἀπ' ἐκ μεγάρῳ θύραζε
 Ἐκπεροκαλισταμῆν, ἴσσια πτερόεντα προσπύδα,
 Πάντα μάλ' ὥς ἐπέτελλον ὀλύμπια δώματ' ἔχουσας.
 Τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἴσμεν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι.
 Βᾶν δ' ἐπὶ τρήροισι πελειάσιν ἴθμας ὁμοῖας.
 115 Εὐτ' ἐπὶ Δῆλῳ ἔβαινε μογροσέκῃ· Εἰλείθυια,
 Τὴν τότε δὴ τέκοντο εἴλε, μειοίνησιν ἢ τεκίοντα.
 Ἀμφὶ δὲ ροῖνι βάλε πῆχες, γῆνα δ' ἔρεισι
 Λειμῶνι μαλακῷ· μείδουσι δ' ἡ γαῖ' ὑπέρθεν.
 Ἐκ δ' ἔθρε περὶ ῥόσσοι· διὰ δ' ὀλόλυξαν ἄσπασαν.
 120 Ἐνθά σε πῖε Φοῖβε διαὶ λῶον ὕδατι καλῷ
 Ἀγνῶς καὶ καθαρῶς, σπάρξαν δ' ἐν φάρει λευκῷ
 Λιπῶν, νηγατίῳ· περὶ δ' χρύσειον σφόδρον ἦκαν.
 Οἱ δ' ἄρ' Ἀπόλλωνα χρυσάρεα θήσασα μήτηρ,
 Ἀλλὰ Θέμις νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἱερατεινὴν
 125 Ἀθανάτῃσι χερσὶν ἰσπύρετο. χαῖρε δ' Ἀπὸ
 Οὐνεκα τοξόροισιν καὶ καρτεροῖσι υἱὸν ἔτικτεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ Φοῖβε κατέκρεος ἀμφοτέρων εἶδαρ,

Omnes ad homines, quandoquidem multa nomina habet.

Sic itaque dixit. Latona autem deorū magnū juramentū juravit :

Sciat nunc hæc terra & cælum amplum superius ,
Et illa infernæ fluens Stygis aqua , (quod maximum 85

Juramentum gravissimumque est beatis diis)

Certe utique Phœbi hic odoriferum erit semper

Altare & templum , honorabit autem te maxime omnium.

Sed postquam jurassetque finiissetque jusjurandum ,

Delus quidem valde gaudebat nativitate jaculatoris Apollinis : 90

Latona autem novem dies quidem & novem noctes insperatis

Partus doloribus confgebatur : deæ autem erant intus omnes

Quæcunque optimæ erant , Dionaque , Rheaque ,

Vestigatrixque Themis , ac valde gemens Amphitrita ,

Aliæque immortales , præter albis ulnis decoram Junonem : 95

Sedebat enim in domibus Jovis nubicogi.

Sola autem non audierat partus doloribus præfecta Lucina :

Sedebat enim summo in olympo sub aureis nubibus ,

Junonis consilio albis ulnis decoræ , quæ illam detinebat

Invidia , quod nempe filium bonumque fortemque 100

Latona paritura pulchricoma tunc erat.

Illæ autem Irim misere a bene culta insula ,

Accersitum Lucinam , pollicentes magnum monile

Aureis filis contextum , novem cubitorum.

Seorsum autem jusserunt vocare ab albiulna Junone , 105

Ne ipsam postea verbis averteret venientem.

Sed postquam hoc audivisset ventipes velox Iris , (spatii est

Abiit utique currens , velociter a. transmisit quicquid in medio

Ast ubi pervenit ad deorum sedem altum olympum ,

Statim utique Lucinam inde ex domo foras 110

Evocans , verbis alatis alloquebatur , (tant.

Per omnia prorsus , ut injunxerant , quæ Olympias domos habi-

Iluic autem animum persuadebat in pectoribus ejus :

Ibant autem pedibus , trepidis columbis gressu similes.

Donec in Delum veniebat dolori partus præfecta Lucina , 115

Illam tunc jam partus ceperat cupiebatque parere :

Circaque palmam jaciebat brachia , genua autem fixit

Præto in molli : subtristit autem terra subtrus.

Prosiliiit autem in lucem : Deæ vero jubilarunt omnes.

Ibi te o jaculator Phœbe Deæ lavabant aqua pulcra 120

Caste & pure , fasciaverunt autem in veste candida

Tenui , nova : circumque auream fasciam dederunt.

Neque utique Apollinem ensen habentem aureum laetavit mater ,

Verum Themis nectarque & ambrosiam amabilem

Immortalibus manibus propinavit. gaudebat autem Latona 125

Quoniam arciferum & fortem filium peperisset.

At postquam Phœbe comedisti immortalem cibum ,

- Οὐ σέ γ' ἴσωντ' ἴσχον χρύστοι σέβροι ἀσπαίροντα·
 Οὐδέ τι διαμάρ' ἔρυκε, λυόντο ἢ πείρατα πάντα.
- 130 Αὐτίκα δ' ἄθανάτοισι μετνήδα φοῖβε· Ἀσώλων,
 Εἴη μοι κίθαρίς τε φίλη καὶ καμπύλα τόξα,
 Χρῆσα τ' ἀνδράσιν Διὸς τημερτία βελήν.
 Ὃς εἰσὼν ἐδίδασκεν ὅππῃ χθονὸς εὐρυδείης
 Φοῖβε ἀκροακόμεν καταβόλους· αἱ δ' ἄρα πᾶσαι
- 135 Θάμβειον ἀθάναται· χρυσὴ δ' ἄρα δῶλ' ἀσπασκ
 Βερέειδε, καθορῶσα Διὸς Ἀντὺς τε γυνέειπεν,
 Γηδοσύνη ὅτι μιν θεὸς εἴλετο οἰκίᾳ θύσθαι
 Νῆσται ἡσάειν τε· οἴησεν ἢ κηρύδι μάλλον,
 Ἥϊδοσ' ὥς ὅτε μὲν ἔρι' ἀνδρῶν ὕλην.
- 140 Αὐτὸς δ' ἀργυρότοξε ἀναξ' ἐκατηβόλ' Ἀσολλον
 Ἄλλοτε μὲν τ' ἐπὶ Κύνθῃ ἐδῆσας παισιν αἰνέοντα·
 Ἄλλοτε δ' αὖ νῆσες τε καὶ ἀνέρες ἠλάσκαζες.
 Πολλοὶ τοι νηῖ τε καὶ ἄλσσι δινδρύνετα,
 Πάσαι ἢ σκοπῶν τε φίλαι καὶ πρόφρονες αἶραι
- 145 Ἑφελῶν ὄρεων, ποταμοὶ θ' ἁλαδὲ περριόντες·
 Ἄλλα σὺ δῆλ' οὖν Φοῖβε μάλισ' ἐπιτέρπειαι ἦτορ,
 Ἐνθά τοι ἱλκεχίτωνες ἱάονες ἠγρέδοντα
 Αὐτοὶ σὺν παίδεσσι καὶ αἰδοῖσιν ἀλόχοισιν.
 Οἱ δέ σε πυγμαχίῃ τε καὶ ὀρχηδμῷ καὶ αἰοιδῇ
- 150 Μνησάμενοι τέφουσιν, ὅταν ἐσπώνται ἀγῶνα·
 Φαῖν' ἄθανάτους καὶ ἀγήρους ἐμύθημα ἀνὴρ.
 Οἱ τότε ἴσωντ' ἅπαντ' ὅσοι τ' ἱάονες ἀδρόοι εἴν.
 Πάντων γάρ κεν ἴδοντο χάριν, τίρψαντο δὲ θυμὸν,
 Ἀνέρες τ' εἰσορόων καλλίζοντες τε γυναῖκας,
- 155 Νῆας τ' αἰκίας, ἧσ' αὐτῶν κτήματα πολλά·
 Πρὸς δὲ, τόδε μέγα θαῦμα ἵτου κλέ' ἔσσι' ἐλεῖται,
 Κέρεαι Δηλιάδες Ἐκατηβέλεας διερέωνται·
 Αἷτ' ἴσσι ἀρ' πρῶτον μὲν Ἀσώλων ὑμνήσωσιν,
 Αὐτὶς δ' αὖ Ἀντῶ τε καὶ Ἀρτέμιδι ἰοχίασεν,
- 160 Μνησάμεναι ἀνδρῶν τε παλαιῶν ἠδὲ γυναικῶν,
 Ὅτ' ἄνδρες αἰδέουσι, δέλγουςι δὲ φύλ' ἀνδράσων.
 Πάντων δ' ἀνδρῶν εὐνοὰς καὶ κρεμβαλίας
 Μιμεῖσθαι ἴσασιν· φαῖν δὲ κεν αὐτὸς ἔκυσ' ὦ
 Φθίγγεσθ'· ὅτω σφιν καλὴ συνάρμην αἰοιδῇ.
- 165 Ἀλλ' ἄγε δὴ Ἀντῶ μὲν Ἀσώλων τ' Ἀρτέμιδι ξύν,
 Χαίριτε δ' ὑμῖν πᾶσαι· ἐμῷ ἢ καὶ μετόπισθε
 Μνήσασθ', ὅπως κεν τις ἐπιχθονίων ἀνδρῶν
 Ἐνθάδ' ἀνιρῶν ξύν' ὧν ταλασσίριμος εἴδων,
 ὧν κέρεαι τίς δ' ὑμῖν ἀνὴρ ἦδισ' αἰοιδῇ
- 170 Ἐνθάδ' ἐπὶ πωλεῖται, καὶ τίς τέρπεισθε μάλιστα;
 Ὅτ' ἡμῖν δ' εὖ μάλα πᾶσαι ὑποκείμεναι ἀρ' ἡμῖν,
 Τυροὺς ἀνὴρ, οἰκί' ἢ Χίω ἐν παισιν αἰοιδῇ,
 Τὰ πᾶσαι μετόπισθε ἀριστεύουσιν αἰοιδῇ.

Nou te amplius retinuerunt aureæ fasciæ palpitantem,
 Neque vincula detinuere, solvebantur autem nodi omnes.
 Stratum autem immortales allocutus est Phœbus Apollo: 130
 Sit mihi citharaque chara & curvi arcus,
 Vaticinaborque hominibus Jovis verum consilium.

Sic cum dixisset, descendebat a terra lativia
 Phœbus intonsus longe jaculans. hæ autem omnes
 Stupebant immortales. auro igitur Delus universa 135
 Onerabatur, aspiciens Jovis Latonæque progeniem,
 Læta, quoniam ipsam Dea elegisset ad domum struendam, *solum*
 Insularum continentisque: amabatque corde magis,
 Florebat sicut quando vertex montis floribus sylvæ.

Tu autem habens argenteum arcum rex longe jaculator Apollo 140
 Interdum quidem Cynthum ascendebas saxosum,
 Interdum autem rursus insulasque & viros vitabas.
 Multa tibi sunt templa lucique arboribus densi,
 Omnes autem speculæque charæ & vertices summi
 Altorum montium, amnesque in mare profluentes: 145

Sed tu Delo Phœbe maxime oblectas animum,
 Vbi tibi trahentes vestes Iones congregantur
 Suis cum liberis ac venerandis uxoribus.

Hi autem te pugilum certamine & tripudio & cantu
 Memores exilarant, quando constituunt certamen. 150
 Diceret utique immortales & insenscibiles esse vir
 Qui tunc coram te Iones congregati essent.

Omnium enim videret decus, delectaretque animum,
 Virosque inspicens beneque cinctas mulieres,
 Navesque veloces, & ipsorum opes multas. 155

Ad hæc autem magnum miraculum cujus laus nunquam peribit,
 Puellæ Deliades procul jaculantis Apollinis ministræ:
 Quæ postquam primum quidem Apollinem laudaverint,
 Rursus autem Latonamque & Dianam sagittis-gaudentem,
 Mentionem facientes virorumque antiquorum atque mulierum,
 Hymnum canunt, demulcentque gentes hominum. (160

Omnium autem hominum voces & strepitum
 Imitari norunt, diceretque ipse quisque
 Se loqui: adeo illis bona coaptata est cantio.
 Sed age jam Latonæque Apolloque cum Diana, 165

Salvete vos omnes: mei autem & postea
 Memores sitis, quando aliquis terrestrium hominum
 Hic rogaverit hospes ærumnæsus veniens:
 O puellæ quis vero vobis vir suavisimus poetarum
 Hic versatur, & quo delectamini maxime? 170

Vos autem bene omnino omnes respondeatis a nobis:
 Cæcus vir, habitat autem Chium saxosam,
 Cujus omnes in pretio postea sunt cantiones.

- Ἡμῖς δ' ἡμίτερον κλίθε· οἴσουδ' ὄσον ἐπ' αἶψα
 175 Ἀνδράσων σφειόμεθα πόλεις εὐναιταῖτας.
 Οἱ δ' ἐπιδὴ πείσονται, ἔπει κ' ἐπ' αὐτοῖς ἔσιν.
 Αὐτὰρ ἔγων εἰ λήξω ἐκκβίλον Ἀπολλῶνα
 Ὑμνῶν ἀργυρότοξον, ὃν ἡύκομ' ἑταίρῳ.
 Ω· αἶα κ' Λυκίην κ' Μηοίην ἐρετεινὴν,
 180 Καὶ Μίλκτον ἔχεις, ἱεalon πόλιν, ἡμερίαςαν,
 Αὐτὸς δ' αὖ δάλοιο περικλῦσης μὲν ἀνάσσεις.
 Εἴσι δὲ φορμίζων Ἀπτοῦς ἐρεκυδίθε υἱὸς
 Φόρμιγγι γλαφυρῇ πρὸς Πυθῶ, πετρήσαςαν,
 Ἀμβροτα ἑματ' ἔχων τε θυώδεια· τοιοῦτον δ' ἐφορμυγῆς
 185 Χρυσὴν ὑπὸ πλῆκτρῳ καναχὴν ἔχει ἡμερίαςαν.
 Ἐνδὲν δ' πρὸς ὀλυμπεον ὑπὸ χθονὸς ὥς ἐν ὄναμα
 Εἴσι Διὸς πρὸς δῶμα, θεῶν μετ' ὀμύζουσαν ἄλλων.
 Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μέλει κίθαρις καὶ αἰοδή.
 Μῶσα μὲν θ' αἶμα πάσαι ἀμειδομένη ὅσῃ καλῇ
 190 Ὑμνοῦσιν ἴα θεῶν δῶρ' ἀμβροτα, ἥδ' ἀνδράσων
 Τλημοσύνας, ὅς' ἔχοντες ὑπὸ ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Ζῶσ' ἀμραδίς καὶ ἀμύχανοι, ἐδὲ δύνανται
 Εὐρέμεναι θανάτοιο τ' ἀκ' καὶ γήρα' ἄλκαρ.
 Αὐτὰρ εὐπλόκαμοι Χάριτες κ' εὐεροντες Ὀρεσι,
 195 Ἀρμονίη θ', ἥδ' ἑταίρῳ, Διὸς θυγάτηρ τ' Ἀρεθδίη,
 Ὀρχιῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῶν χεῖρας ἔχουσαι.
 Τῇσι μὲν ἔτ' αἰσχυρὴ μεταμέλειται, ἔτε λάρχεα.
 Ἀλλὰ μάλα μεγάλη τε ἰδὲν κ' εἶδ' ἀγνῶν
 Ἀρτεμις ἰοχέαιρα, ὀμότροπος Ἀπολλωνί.
 200 Ἐν θ' αὖ τῇσιν Ἄρης κ' εὐσκόπος Ἀργεῖζόντης
 Παῖζουσι· αὐτὰρ ὁ φοῖβε' Ἀπολλῶν ἐκιδάριζεν
 Καλὰ καὶ ὑψὶ βιδάς· αἶγλη δὲ μιν ἀμφιφαίνει,
 - Μαρμάρυγαι τε ποδῶν κ' εὐκλώσειο χιτῶν.
 Οἱ δ' ἐπιτέρπονται θυμὸν μέγαν, εἰσπρόσωντες
 205 Ἀπὸ τε χρυσοπλόκαμος κ' μετ' ἵστα Ζεὺς,
 Τίς φίλον παῖζοντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Πῶς τ' ἄρ' σ' ὑμνήσω πάντας εὐῆμνον ἰόντα;
 Ἡέ σ' ἐνὶ μνηστῆσιν αἰεὶ δὴ καὶ φιλότῳ,
 Ὀπαῖος ἀνωόμυρος ἐκίης Ἀζαντίδα κούρην;
 210 Ἰσχυ', ἄμ' ἀντιθέω Ἐλατιονίδην εὐίπων,
 Ἡ' αἶμα Φέρβαντι Τρώεσσι γένε', ἥ δ' αὖ Ἐρευνίδει,
 Ἡ' αἶμα Λευκίπῳ καὶ Λευκίπῳ δάμαρτι
 Πέζος, ὃ δ' ἴπασιν; εἰ μὴν Τρώεσσι τ' ἐνέλειπεν.
 Ἡ' ὥς τὸ πρῶτον χρυσήρεον ἀνδράσιν
 215 Ζητιῶν κατὰ γαίαν ἔκθ' ἐκατὴβίλ' Ἀπολλῶν;
 Πιερίης μὲν πρῶτον αἶψ' ἑλύμῳσι κατὰ λῆδες,
 Λέκτον τ' ἡμαθίοντα παρ' ἵστας, ἥ Μαγνήδας,
 Καὶ διὰ Περραιβοῦς· τάχα δ' εἰς Ἰωλκὸν ἴκανες,
 Κιναιὶ τ' ἐπ' ἑσθῆς ναυσικλείτης Εὐβοίης.

Nos autem nostram laudem feremus quantum per terram
 Hominum versamur in urbes bene habitatas. 175
 Illi autem adcredens scilicet, quoniam & verum est.
 Ast ego non desinam procul jaculantem Apollinem
 Laudare splendidi arcus dominum, quem pulchricoma peperit
 O rex & Lyciam & Mæoniam amabilem, (Latona. 180
 Et Miletum habes, maritimam urbem, optabilem,
 Idemque ipse Delo circumflua dominaris.
 It autem ludens Latonæ inclytæ filius
 Cithara cava ad Pytho saxosam,
 Immortales vestes habens odoriferas: ejusque cithara
 Aureo a plectro sonum habet amabilem. 185
 Hinc autem ad olympum a terra, ut mens, tam celeriter,
 Contendit Jovis in domum, deorum in cœtum cæterorum,
 Statim autem immortalibus curæ est citharaque & cantio.
 Musæ quidem omnes alternantes voce pulchra
 Cantant utique deorum dona immortalia, & hominum 190
 Ærumnas, quantas habentes ab immortalibus diis
 Vivunt desperati ac inopes consilii, neque possunt
 Invenire mortis medelam & senectutis remedium.
 Cæterum pulchricomæ Gratia benevolæ Horæ,
 Harmoniaque, Hebeque, Jovisque filia Venus, 195
 Tripudiant, invicem in carpum manus tenentes.
 Cum his quidem neque turpis canit, neque conscissa *rugis*:
 Sed valde magnaque visu & forma admirabilis
 Diana sagittis gaudens, educata simul cum Apolline.
 Ubi rursus cum his Mars & bonus speculator Argicida 200
 Ludunt, sed Phœbus Apollo citharam pulsar
 Pulchre & alte ascendens. splendor autem illum circumlucet,
 Radiationesque pedum ac bene concinnæ tunicæ.
 Illi autem delectantur animo magno, inspicientes
 Latonaque flava cincinnis; ac consiliorum autor Jupiter, 205
 Filium charum ludentem cum immortalibus Diis.
 Quo pacto igitur te laudabo omnino dignum laudari?
 An te inter sponsas laudem & in amore,
 Quando animo tristi adiisti Azantida puellam
 Robore: simul cum diis æquali Elationide abundante equis, 210
 Aut simul cum Phorbante Triopo genete, aut simul cum Ereuthe
 Aut simul cum Leucippo & Leucippi conjuge
 Pedes, hic vero cum equis? neque tamen Triopus deerat.
 Aut ut primum oraculum hominibus
 Quærens super terram incessisti procul jaculans Apollo? 215
 In Pieriam enim primum ab olympo descendisti,
 Lectonque arenosam transmisisti, aut Magnetas,
 Et per Perthæbos: celeriter autem in Iolcum pervenisti,
 Cenzumque ascendisti, navibus inclytæ Eubææ.

- 220 Στῆς δ' ἰσπὶ Ἀηλάντω πεδίῳ, τό τοι ἔχ' ἄδ'ε θυμῷ
Τεύξαδ'αυ νῆν τε καὶ ἄλσ'α δινδρήντα.
Ἐνδ'εν δ' Εὐρεσπον διαβάς ἱκατῆβ'ολ' Ἀπολλων,
Βῆς αὖν ὅρ'ε ζάδ'ιος χλασρόν· τάχα δ' ἴξας ἀπ' αὐτοῦ
Ἔς Μυκαλησσόν ἰὼν καὶ Τυμνησσόν λαχισσίην.
- 225 Θῆβης δ' εἰσαρρίκατες ἔδος κατασεμνόν ὕλη·
Οὐ γάρ πω τις ἴσας βροτῶν ἱεῖ' ἐνὶ Θῆβῃ,
Οὐδ' ἄρα πάποτε ἦσαν ἀταρσεντοὶ ὑδ'ε κέλευθ'ος
Θήβης ἀμπεδίων πυρρῶρον, ἀλλ' ἔχ'εν ὕλην.
Ἐνδ'εν δ'ε προτέρω ἱκίης ἱκατῆβ'ολ' Ἀπολλων,
- 230 Ὅρχησον δ' ἴξας Ποσειδῆιον ἀγλαὸν ἄλσ'ε·
Ἐνθα νεομῆς πῶλ'ε ἀνασπνίει ἀχθόμ'ον περ,
Ἐλκων ἄρματα καλά, χαμαὶ δ' ἐλατῆρ ἀγαθός περ
Ἐκ δίερον θορόν, ὁδὸν ἔρχεται. οἱ δ'ε τίως μὲν
Κεῖν ὄχ'ια κρητίουσιν, ἀνακτρεῖν ἀρίντας.
- 235 Εἰ δ'ε κεν ἄρματ' ἀγῆσιν ἐν ἄλσ'ε δινδρήντι,
Ἴπ'ωνες μὲν κομίεσι, τὰ δ'ε κλίναντες ἰῶσιν.
Ὡς γ'ὼ τὰ πρώτισθ' ὅσιν γένεθ', οἱ δ'ε ἀνακτε
Εὐχονται, δίερον δ'ε θεῖ' τότε μοῖρα φυλάσσει.
Ἐνδ'εν δ'ε προτέρω ἱκίης ἱκατῆβ'ολ' Ἀπολλων·
- 240 Κηφισὸν δ' ἄρ' ἰσπύτα κηχῆσας καλλιρέεθρον,
Ὅσε Διαιαίνδον περχίει καλλιρρόον ὕδωρ.
Τὸν διαβάς ἱκάτ'ε καὶ Ὡκαλέν πολὺσφυρον,
Ἐνδ'εν ἄρ' εἰς Ἀμαρτον ἀρίκειο ποιήντα.
Βῆς δ' ἰσπὶ Διελρούσης, τόδι τοι ἄδ'ε χῶρος ἀπῆμων
- 245 Τεύξαδ'αυ νῆν τε καὶ ἄλσ'α δινδρήντα.
Στῆς δ'ε μάλ' ἀγ'χ αὐτῆς, καὶ μιν περὶ μῦθον ἱεῖσας,
Δελφῶσ', ἐνθαδ'ε δ'η φρονίω περικαλλέα νῆν,
Ἀνδρῶπων τεύξ'α χρησέλεον, οἳ τέ μοι αἰεὶ
Ἐνθαδ' ἄγνῆσους τελέσας ἱκατόμβας,
- 250 Ἡ' μὲν ὅσοι Πελοπόννησον πίεσαν ἔχουσιν,
Ἡδ' ὅσοι Εὐρώπῃν τε καὶ ἀμφιρύτας κατὰ νῆσους·
Χρυσόμ'ηροι· τοῖσιν δ'ε τ' ἐγὼ νημερτία βελὴν
Πᾶσι θεμιστεύωμι, χρεῖαν ἐνὶ πόντῳ νῶλ.
Ὡς εἰπὼν διέδ'ηκε θεμύλ'ια φοῖβ'ε Ἀπόλλων
- 255 Εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διηγεῖς. ἢ δ' ἰσιδύσα
Δελφῶσα κραδίην ἐχυλόστατο, εἰπὼν τε μῦθον,
Φοῖβε ἀναξ ἱκάτ'ε, ἰσ'ε τί τοι ἐν φρεσὶ θήσῃ;
Ἐνθαδ' ἰσπὶ φρονίης τεύξ'α περικαλλέα νῆν,
Ἐμρῶναι ἀνδρῶπων χρησέλεον· οἳ δ'ε τοι αἰεὶ
- 260 Ἐνθαδ' ἄγνῆσους τελέσας ἱκατόμβας·
Ἄλλ' ἐκ τοι ἔρεω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλ'ιο σῆσι,
Πηχεῖς σ' αἰεὶ κτύπ'ε ἵππων ὠκείων,
Ἀρδύμ'ηροί τ' ἔρῃς ἐμῶν ἱερῶν δ'πὸ πηγῶν,
Ἐνθα τ' ἀνδρῶπων βελήσεται εἰσορῶσάμ
- 265 Ἀρματὰ τ' ἐνπείντα καὶ ὠκυπόδων κτύπον ἵππων,

Stetisti a. in Lelantho campo, qui tibi non placebat in animo, 220
Ut extrueres templumque ac lucos arboribus abundantes.

Hinc autem Euripum transgressus longe jaculans Apollo,
Ascendisti super montē magnus deus viridē : celeriter a. pervenisti
In Mycaleffum iens & Teumessam herbosam. (ab ipso 225

Thebæ autem adiisti solum amicum sylva :

Nondum enim quisquam habitabat mortalium facta in Theba,

Neque igitur adhuc erant semitæ nec viæ

Thebæ in campo tritici ferace, sed habebat sylvam.

Hinc autem ulterius processisti procul jaculans Apollo,
In Onchestum autem pervenisti Neptuni splendidum lucum : 230

Ubi recens domitus pullus respirat pondere gravatus præcipue,

Trahens currus pulchros, humi a. auriga quamvis esset præstans
E curru desiliens, iter facit. hi autem tunc quidem

Vacua vehicula pulsant, imperio deposito :

Si autem currus frangantur in nemore arboribus pleno, 235

Equos quidem curant, illos autem acclinantes sinunt.

Sic enim primum pietas fuit, hi autem regem

Orant : currum autem divina fors tunc servat.

Hinc autem processisti procul jaculans Apollo :

Cephisum utique deinde affecurus es pulchra fluenta habentem, 240

Quique ex Lilæa profundit limpidam aquam.

Hunc transgressus Jaculator, & Ocaleam turritam,

Hinc utique in Amartum venisti herbosum.

Ivisti autem ad Delphusam, ubi tibi placuit regio innocua

Ad construendum templumque & lucos arboribus plenos. 245

Stetisti autem valde prope ipsam, ac illam verbis allocutus es.

Delphusa, hic utique habeo in animo præclarum templum,

Hominum construere oraculum, qui mihi semper

Hic adducunt perfectas Hecatombas,

Et qui Peloponnesum pinguem habent, 250

Et qui Europam & qui circumdatas mari insulas,

Sciscitaturi : his autem ego verum consilium

Omnibus vaticinabor, oracula edens in opulento templo.

Sic dicens disposuit fundamenta Phœbus Apollo

Ampla & valde longa continua serie. conspicata autem 255

Delphusa, corde irata est, dixitque verbum :

Phœbe rex longe operans, verbū quoddam tibi in mentem ponā :

Hic quoniam in animo habes construere præclarum templum,

Ut sit hominibus oraculum : hique tibi semper

Hic adducunt perfecta sacrificia centum boum : 260

Sed tibi dicam, tu autem sensibus reponere tuis :

Nocebit tibi strepitus equorum velocium,

Irrigatiq; muli meis sacris ex fontibus,

Hic aliquis hominum malet inspicere

Currusque benefactos ac velocipedum strepitum equorum, 265

- Η" νήον τε μέγαν καὶ κτήματα πολλ' ἐνέοντα.
 Ἄλλ' εἰ δὴ τι πίδωμι, (σὺ δὲ κρείσων καὶ ἀρείων
 ἔσσι ἀναξ' ἐμίδειν, σέυ ᾗ σθέν' ἐς' ἐμίσσον)
 Ἐν Κρίσσει πύψασαι ὑπὸ πτυχὶ Παρνασσοῖς.
 270 Ἐνθ' ἔθ' ἄρματα καλά δονήσεται, ἔτι τοι ἵππων
 Ὠκυπόδων κτύπῃ ἐσσι εὐδμητον περὶ βαμύν.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς προάγειν ἰπποαῖον δάρα
 Ἀνδρώπων κλυτὰ φύλα· σὺ δὲ φρένας ἀμφιγυγῆδας
 Δίξαι ἱερὰ καλά περικτιόνων ἀνδρώπων.
 275 Ὡς εἰπὼς Ἐκάτε πύπιδε φρένας, ὅρρα εἰ αὐτῇ
 Δολφύσῃ κλέος εἴη ἐπὶ χθονί, μηδ' Ἐκάτοιο.
 Ἐνθεν ᾗ προτέρω ἵκεις ἱκατιβόλ' Ἀπόλλων.
 Ἰξίς δ' ἐς Φλεγύαν ἀνδρῶν πόλιν ὕβριδάων,
 Οἱ Διὸς ἐκ ἀλθροντες ἐπὶ χθονὶ ναιετάσσκον.
 280 Ἐν καλῇ βήσσει, Κηριασίδῃ ἐγγύδι λίμνης.
 Ἐνθιν καρπαλίμως προσέβης πρὸς διερχάδα θύων.
 Ἴκιο δ' ἐς Κελσὼν ὑπὸ Παρνητὸν νηριέντα,
 Κνήμον πρὸς ζέφυρον τετραμύμον, αὐτὰρ ὕπερθιν
 Πίττην ὑποκρέματα, κοίλῃ δ' ὑποδίδρομι βήσσει.
 285 Τρηχεῖ, ἔνθα ἀναξ' τεκμήρατο φοῖβος Ἀπόλλων
 Νηὸν ποιήσασθαι ἱστέατον, εἰπὼς τε μῦθον,
 Ἐνθάδε δὴ φρονίῳ τεύξιν περικαλλέα νήον,
 Ἑμμεναι ἀνδρώποισι χρηστρίον, οἷτέ μοι αἰεὶ
 Ἐνθάδ' ἀγινέσκουσι τεκνίσσας ἱκατόμβας,
 290 Ἡ' μὲν ὅσοι Πελοπόννησον πείραχιν ἔχουσιν,
 Ἡδ' ὅσοι Εὐρώπῃν τε καὶ ἀμφιρύτους κατὰ νήτους,
 Χρισόμοιροι τοῖσιν δ' ἂν ἐγὼ νημερτῆα βυλὴν
 Πᾶσι θεμισεύοιμι χρεὼν ἐνὶ πτόνι νηῶ.
 Ὡς εἰπὼν διέθηκε θεμελίια φοῖβ' Ἀπόλλων
 295 Εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διαμπερές. αὐτὰρ ἔσ' αὐτοῖς
 Λαῖνον ἐδὲν ἔθηκε Τροζάνῃ ἠδ' Ἀγαμέμνης,
 Τίτες Ἑργίῃ, φίλοι ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Ἀμφὶ δ' νήον ἱκασσαν ἀδίσπρατα εὐλ' ἀνδρώπων
 Κτισοῖσιν λαῖσιν αἰοίδιμον ἑμμεναι αἰεὶ.
 300 Ἀλλ' ὅτ' ἐκρήνη καλλίρρῃ, ἔνθα δασκαίαν
 Κτείνειν ἀναξ' Διὸς υἱὸς ὑπὸ κρατεροῖο βροῖο,
 Ζατρεΐα, μέγαλιν, τέρας ἀγέρον, ἢ κακὰ πολλὰ
 Ἀνδρώποισι ἐδίσκιν ἐπὶ χθονί, πολλὰ μὲν αὐτοῖς,
 Πολλὰ δὲ μῆλα τανύποδ'. ἐπὶ πέλε πῆμα δαρφινόν,
 305 Καὶ ποτε διξαμύν χυσοδρόνι ἔτρεψεν Ἥρης,
 Δεινὸν τ' ἀρχαλὸν τε Τυραίονα πῆμα βροστοῖσιν,
 Ὅν ποτ' ὄρ' Ἥρην ἔτικτε, χολασαμύν Διὶ πατρί.
 Εὔτ' αἶσα δὴ Κρονίδης ἐρικυδέα γείνατ' Ἀθήνην
 Ἐν κορυφῇ, ἢ δ' αἶψα χολάσατο πότνια Ἥρην,
 310 Ἡδὲ καὶ ἀγρομήνισι μετ' ἀθανάτοισιν ἔειπε,
 Κικλυτὲ μὲν πάντες τε θεοὶ πάσασί τε θάλασσιν.

Quam templumque magnum & opes multas quæ inerunt.

Sed si utique obtemperaveris, (tu autem fortior & melior

Es o rex me, tuaque vis est maxima)

In Crissa fac sub sinu Parnassi:

Ubi neque currus pulchri agitantur, neque tibi equorum 270

Velocipedum strepitus erit bene fabricatam circa aram.

Verum & sic adducent Jopæani dona

Hominum inclytæ gentes: tu autem mente gavisus

Suscipe sacra pulchra finitimorum hominum.

Sic locuta Procul jaculantis persuasit mentem, ut sibiipſi 275

Delphusæ laus sit super terram, non autem procul jaculantis.

Hinc autem ulterius processisti, jaculator Apollo:

Pervenisti autem ad Phlegyorum virorū urbem contumeliosorū,

Qui Jovem non curantes super terram habitabant.

In pulchra valle Cephissidem prope lacum. 280

Hinc rapide ascendisti ad jugum furens,

Pervenisti autem ad Crissam sub Parnasso nivoso.

Ad saltum qui in Zephyrum vertitur, at desuper

Petra suspensa est, cava autem porrigitur vallis

Aspera, ubi rex statuit Phœbus Apollo 285

Templum facere optabile, dixitque verbum:

Hic utique cogito construere præclarum templum,

Quod sit hominibus oraculum, qui mihi semper

Hic adducent justas Hecatombas,

Et qui Peloponnesum pinguem habitant,

Et qui Europamque & circumfluas insulas, 290

Sciscitatur. his autem ego certum consilium:

Omnibus vaticinabor oracula edens in pingui templo.

Sic cum dixisset, disposuit fundamenta Phœbus Apollo

Ampla & valde longa quaquaversum. at in ipsis 295

Lapideum limen imposuit Trophonius atque Agamedes,

Filii Ergini, amici immortalibus diis:

Circumque templum struxerunt ineffabiles gentes hominum

Fabricatis lapidibus, celebre ut esset semper.

Prope autem fons pulcherrimus, ubi draconem

Necavit rex Jovis filius ex forti arcu, 300

Saginatam, magnam, monstrum forum, quæ mala multa

Hominibus faciebat super terram, multa quidē ipsis, (cruenta

Mulsa autem pecudibus quæ habent longos pedes, quia erāt labores

Et olim suscipiens autriverat Junonis aurea sede conspicuæ 305

Gravemque difficilemque Typhaonem cladem mortalibus,

Quem olim scilicet Juno peperit, irata Jovi patri.

Quando nimirum jam Saturnius perinclytam genuerat Minervam:

In vertice, statim autem irata est veneranda Juno,

Et ad congregatos immortales dixit:

310

Audite me omnes dii omnesque deæ.

B b 6 ii j

- Ὡς ἐμ' ἀτιμάζειν ἄρχει τεφεληγρέτα Ζεὺς
 Πρῶτος, ἰσθί μ' ἄλοχον ποιήσατο κέδν' εἰδυῖαν,
 Καὶ νῦν τόσσιν ἐμῷ τέκε γλαυκάσιν Ἀθήνην,
 315 Ἡ' πάσιν μακάρισσι μεταπρέσσει ἀθανάτοισιν·
 Αὐτὰρ ὅγ' ἠπειδανὸς γίγονεν μετὰ πάσι θεοῖσι
 Παῖς ἐμὸς Ἥραις, ρικνὸς πόδας, ὃν τέκον αὐτῇ.
 Ῥίψ' ἀνά χερσὶν ἑλῶσα, καὶ ἑμβαλεῖν εὐρέϊ πόντῳ.
 Ἀλλὰ ἔ Νηρηΐδ' Ὀυγιάτῃ θεῖτις ἀργυροφάτῃ
 320 Δέξατο, καὶ μετὰ ῥοι κασιγνήτῃσι κόμισιν.
 Ὡς ὄρελ' ἄλλο θεοῖσι χαρίζεσθαι μακάρισσι.
 Σχέτλιε ποικιλομήτα τί νῦν ἐτι μύσται ἄλλο;
 Πῶς ἔτλης οἷον τέκτειν γλαυκάσιν Ἀθήνην;
 Οὐκ αἶν ἐγὼ τέκμην, καὶ σὴ κεκληρῶν ἔμμενε
 325 Ἦν ἄρ' ἐν ἀθανάτοισιν οἱ ἔρατόν ἐνὺν ἔχουσιν.
 Καὶ νῦν τοιγὰρ ἐγὼ τεχνήσομαι ὥς κε γένεται
 Παῖς ἐμὸς, ὃς κε θεοῖσι μεταπρέσσει ἀθανάτοισιν.
 Οὐτὲ σὺν αἰχύναις ἱερὸν λήξω, ἔτ' ἐμὸν αὐτῆς,
 Οὐδέ τι εἰς εὐνὴν πωλήσομαι, ἀλλ' ὀπὸ' οἴῳ
 330 Τηλόθεν ἔσα, θεοῖσι μετίσσομαι ἀθανάτοισιν.
 Ὡς εἰπὼς, ὀπὸ' τόσῃ θεῶν κίε χαομένη περ.
 Αὐτὴν ἱσχυτ' ἠεῖτο βοῶπις πότνια Ἥρη,
 Χερεὶ καταπρηνῇ δ' ἔλασε χθόνα, καὶ φάτο μῦθον.
 Κέκλυτε νῦν μοι γαῖα καὶ ἑκατός εὐρύς ὕπερβην,
 335 Τιτῆνές τε θεοὶ τοὶ ὑπὸ χροῖσι γαιετάοντες
 Τάρταρον ἀμφὶ μέγαν, τῶν ἐξ ἀνδρῶν τε θεοῖ τε.
 Αὐτοὶ νῦν μιν πάντας ἀκύνετε, καὶ δότε παῖδα
 Νόσφι Διὸς, μηδέν τι βίην ἰσχυρῶς κίευν.
 Ἀλλ' ὅγε φέρτερος ἦ, ὅσον Κρόνῳ ἐνύκτω Ζεὺς.
 340 Ὡς ἄρα γυνήτασ' ἤμασι χθόνα χερεὶ παχείῃ.
 Κινήθῃ δ' ἄρα γαῖα φερίσχιος, ἢ δ' ἐσιδῶσα
 Τέρπειτο ὃν κατὰ θυμόν· οἶστο γὰρ τελείδαι.
 Ἐκ τούτῃ δ' ἥκιστα τελισφύρον εἰς ἐναιυτὸν
 Οὐτὲ ποτ' εἰς εὐνὴν Διὸς ἥλυθε μετιόντος,
 345 Οὐτὲ ποτ' εἰς δῶκεν πολυδαίδαλον, ὥς τωπάρῃ περ.
 Αὐτῷ ἐρεζερῶν τικινὰς φραζίσκετο βουλὰς.
 Ἀλλ' ἦν' ἐν νηοῖσι πολυλλίβοισι μέγουσα
 Τέρπειτο εἰς ἱερῶσι βοῶπις πότνια Ἥρη.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐξίτελειντο
 350 Ἀφ' περιτελειρῶν ἔτι, καὶ ἰσηλύθον ἄρει,
 Ἡ' δ' ἔτι καὶ ἔτι θεοῖς ἱταλῆκιον ἔτε βροτοῖσι
 Δεινὸν τ' ἀργαλέον τε Τυράνεια, πῆμα βροτοῖσιν.
 Αὐτίκα τόνδε λαβῶσα βοῶπις πότνια Ἥρη
 Δῶκεν ἱσχυρὰ φέρτα κακῷ κακόν· ἢ δ' ὑφείκετο,
 355 Ὡς κακὴ πόλλ' ἔδιδσκε κατὰ κλυτὰ ρυλ' ἀνδρῶσων.
 Ὡς τῇ γ' ἀντιάσκει, φέρονκέ μιν αἰσιμον ἦμαρ.
 Πρὶν γέ οἱ ἶον ἐρῆκεν ἀταξ' ἑκάεργον Ἀπόλλων

Ut me injuria afficere iucipit nubium coactor Jupiter
 Primus, postquam me uxorem fecit casta scientem,
 Et nunc sine me peperit cæsiâ oculos Minervam,
 Quæ inter omnes beatos maxime decora est immortales: 315
 Verum hic debilis factus est inter omnes Deos
 Filius meus Vulcanus, mutilis pedibus, quem peperit ipsa.
 Jeci manibus correptum, & dejeci in amplum pontum:
 Sed illum Nerei filia Thetis argentipes
 Suscepit, & cum suis sororibus educavit. 320
 Utinam debuisset aliud gratificari beatis *diis*.
 Improbe, versute, quid nunc adhuc excogitabis aliud?
 Quo pacto sustinueris solus parere Minervam?
 Nonne ego peperissem, maxime cum tua vocarer?
 Eram utique inter immortales qui cælum amplum habitant. 325
 Et nunc utique aliquid moliat ut nascatur
 Filius meus, qui inter deos excellat immortales,
 Neque tuum dedecorans sacrum cubile, neque meum ipsius.
 Neque tibi in cubile itabo, sed abs te
 Longe absens, cum diis ero immortalibus. 330
 Sic fata, procul a diis secessit irata utique.
 Statim deinde precabatur magnis oculis decora, veneranda Juno,
 Manuque prona pepulit terram, & dixit verbum:
 Audite jam me terra & cælum amplum desuper,
 Titanesque dii qui sub terra habitatis 335
 Tartarum circa magnum, ex quibus virique diique:
 Ipsi nunc me omnes audite, & date filium
 Absque Jove, nihil vi inferiorem illo:
 Sed is præstantior sit, quantum Saturno late tonans Jupiter.
 Sic effata pulcavit terram manu crassa: 340
 Mota est igitur terra alma. illa autem cum vidisset
 Oblectabatur suo animo: cognoscebat enim perfectum esse.
 Ex hoc autem deinde totum in annum
 Nunquam ad cubile Jovis venit consiliorum auctoris,
 Neque unquam ad thronum varie exornatum, sicuti antea, 345
 Cum ipso sedens, sapientia consultans consilia:
 Verum hæc in templis ubi multa vota sunt manens
 Oblectabatur suis sacris magnis oculis veneranda Juno.
 Sed quando jam noctesque & dies perficiebantur
 Rursus circumacto anno, & venerunt horæ, 350
 Ipsa peperit neque diis similem neque mortalibus
 Gravenque difficilemque Typhaona, cladem mortalibus.
 Statim hunc suscipiens magnis oculis veneranda Juno.
 Dedit deinde ferens malum malo *dracana*: quæ eum suscepit,
 Qui mala multa faciebat apud inclytas gentes hominum. 355
 Quisquis huic obviam iret, ferebat eum fatalis dies.
 Antequam illi telum inmisisset longe operans Apollo

- Καρτερέν· ἢ δ' ὀδύνησιν ἐρεχθιδὴν χαλεωθεῖς,
 Κεῖτο μὲν ἄσθμαίνουσα, κυλιδομένη κατὰ χῶρον·
 360 Θεοπισὶν δ' ἰσπὴν γένετ' ἄσπετος· ἢ δὲ καθ' ὕλην
 Πυκνὰ μάλ' ἔνθα κ' ἔνθα ἐλίσσεται, λείπει κ' θυμὸν
 Φοινὸν ὑπαστείκο· ὃ δ' ἰσπύξατο φοῖβον Ἀπόλλων·
 Ἐνταυθεῖ νῦν πύθει ἐπὶ χθοὶ βωτιανίηρ.
 Οὐδὲ σύ γε ζῶοισι κακὸν δῆλημα βροτοῖσιν
 365 Ἔσται, οἱ γαῖης πολυρόρυκ καρπὸν ἰδόντες
 Ἐνθάδ' ἀγνήσουσι τελείας ἐκατόμβας·
 Οὐδὲ τι τοι θάνατόν γε δυσπληρέ' ἔτι Τυρραῖος
 Ἀρκίσει, ἔδε Χίμαιρα δυσώνυμ', ἀλλὰ σὶ γ' αὐτοῖς
 Πῦσαι γαῖα μέλαινα κ' ἠλεκτὼρ ἴσπεριον.
 370 Ὡς φάτ' ἰσχυρόμην· τὴν δ' σκότος ὅσπερ κάλυψε.
 Τὴν δ' αὐτοῦ κατέπυσ' ἡμερον μένος ἠελίοιο·
 Ἐξ ἔ νῦν Πυθῶ κικλήσκεται· οἱ δ' ἀνακτα
 Πύθειον καλίουσιν ἰσώνυμοι, ἔνεκα κῆδε
 Αὐτῇ πῦσε πύλω μένος ὀξὺ ἠελίοιο.
 375 Καὶ τότε ἄρ' ἔγνω ἦτιν ἐνὶ φρεσὶ φοῖβος Ἀπόλλων
 Οὐνικά μιν κρήνη καλλιέρρο' ἐξαπάροισι.
 Βῆ δ' ἐπὶ Διελύσῃ κεχολωμένη, αἶψα δ' ἴκανε·
 Στῆ δὲ μάλ' ἀγχι αὐτῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
 Διελύς, ἐκ ἄρ' ἔμιλλες ἐμὸν νύον ἐξαπάροισα,
 380 Χῶρον ἔχουσ' ἐρεχτὸν περρέειν καλλιέρροον ὕδωρ.
 Ἐνθάδ' ὦν κ' ἐμὸν κλί' ἴσπεται, ἐδὲ σὸν οἶος.
 ἦ, καὶ ἐπὶ ρίον ὄσων ἀναξ' ἐκάεργ' Ἀπόλλων·
 Πέτρῃσι περχυτῆσιν· ἀπώκρυψεν δὲ ρέεθρα,
 Καὶ βωμὸν ποιῶνται· εἰ ἄλσφι δεινρῆντι,
 385 Ἀγχι μάλα κρήνης καλλιέρρο'. ἔνθα δ' ἀνακτα
 Πάντες ἐπὶ κλησὶν Διελουσίῃ εὐχετίζοντα,
 Οὐνικά Διελύσης ἱερῆς περχυτὲ ρέεθρα.
 Καὶ τότε δὴ κατὰ θυμὸν ἐρεάζετο φοῖβον Ἀπόλλων
 Οὓς τινες ἀνθρώπους οργίονας εἰσαγάζοιτο,
 390 Οἱ θεραπεύουσιντα Πυθοὶ ἐνὶ πετρῇσιν.
 Ταῦτ' ἄρα ὀρμαίνων ἐνόη' ἐπὶ οἶνοσι πόντω
 Νῆα δοῶν· ἐν δ' ἀνδρες ἔσαν πολῖες τε κ' ἰσθλοί,
 Κρήτες δ' ἀπὸ Κνωσὸς Μινωῖς, οἱ ρά τ' ἀνακτα
 Ἰερά τε ρέζουσι, κ' ἀγγέλλουσι θίμισας
 395 Φοῖβον Ἀπόλλων' χρυσαῖρος, ὃ, πτὶ κεν εἴπω,
 Χρείων ἐκ δάρης γυάλων ὑπὸ Παρνησοῖο.
 Οἱ μὲν ἐπὶ πρῆξιν καὶ χρήματα νῆϊ μελαίνῃ
 Ἔς Πύλον ἡμαδόντα Πυλῆγενίας τ' ἀνθρώπων
 Ἑσπρίων· αὐτὰρ ὃ τοῖσι συνήντητο φοῖβον Ἀπόλλων·
 400 Ἐν πόντῳ δ' ἰσπέρρουσι, δέμας δειλὴν εἰκῶς,
 Νῆϊ δοῶν, κ' κεῖτο πύλω μέγα τε δεινὸν τε.
 Τῶν δ' ὅστις κατὰ θυμὸν ἐπιφράσσαιτο νοῦντα,
 Πάντοφ' ἀνασπείσας, τίτασι δὲ νῆα δέρε·

Validum : hæc vero doloribus agitata gravibus ,
 Jacebat valde anhelans , volutata per terram :
 Ingens autè clamor factus fuit ineffabilis. hæc a. super ligna 360
 Frequenter admodū hinc atque hinc volvebatur , & reliquit animū
 Cruentum spirans. ipse autem super his gloriabundus ait Phœbus

Hic nunc putresce super terra viros pascete. (Apollo :

Neque tu utique vivis malum damnum mortalibus

Eris , qui terræ multos nutrientis fructum edentes 365

adducent justas hecatombas :

Neque tibi mortem tristem neque Typhœus

Arcebit , neque Chimæra infausti nominis , sed te utique hic

Putredine conficiet terra nigra & excitator Hyperion.

Sic dixit gloriabundus. illius autem oculos tenebræ obtexerunt.

Eamque hic putredine confecit optabilis vis solis : (370

Ex quo nunc Pytho vocatur : hi autem regem

Pythium vocant ex cognomine , quoniam illic

Putredine confecit monstrum vis acuti Solis.

Et tunc utique cognovit sua in mente Phœbus Apollo , 375

Quod se sors pulcherrimus decepisset.

Ivit autem ad Delphusam iratus , celeriter autem pervenit :

Stetit autem valde prope ipsam , & illam verbis allocutus est :

Delphusa , non utique eras mea mente decepta ,

Locum habens amabilem profluxura pulcherrima aqua. 380

Hic janus & mea laus erit , neque tua solius.

Dixit , & in cacumen impulit rex longe operans Apollo ,

Petris profusis : occultavit autem fluenta ,

Ac templum fecit in luco umbroso ,

Prope valde fontem pulcherrimum. hic regi 385

Omnes cognomento Delphusio vota faciunt ,

Quoniam Delphusæ sacræ pudore affectit fluenta.

Atque tum scilicet animo cogitabat Phœbus Apollo

Quosnam homines sibi sacerdotes introduceret ,

Qui sibi ministerium exhiberent Pytho in saxosa. 390

Hæc igitur in animo agitans vidit in æeruleo ponto

Navem velocem : in ipsa autem viri erant multique & boni ,

Cretenses ex Cnossio Minoïa , qui nempe regi

Sacraque faciunt , & enunciant leges

phœbi Apollinis citharam auratam habentis , quodcunq; dixerit ,

Oracula edens ex lauro e vallibus Parnassi. (395

Hi quidem ad negotia ac pecuniarum gratia cum navi nigra

Ad Pylum arenosam Pyligenasque homines

Navigabant : verum eis occurrebat Phœbus Apollo :

In ponto autem insiliebat , corpore delphini similis , 400

Navi veloci , ac jacebat monstrum magnum & horribile.

Horum autem quicumque in animo cogitaret aspicere ,

Undecunq; commovebat , concutiebaturque navis ligna.

- Οἱ δ' ἀκίων ἐνὶ νηὶ καθήκτο δυμαίνοντες.
 405 Οὐδ' οἳ γ' ὅπλ' ἔλυσιν κούλῃσι ἀνὰ νηὶ μέλαινα,
 Οὐδέ λυόν λαίῃσι νηὶς κυανοπρόσπερος·
 Ἄλλ' ὥς οἱ τὰ πρῶτα πατισήσαντο βριῦσιν,
 Ὡς ἔπλεον, κρυφάνους ἢ γότῃ κατόπισθιν ἐγχευ
 Νῆα δ' ἴκν'· πρῶτον δὲ παρημύλλοντο Μάλαϊαν.
 410 Παρ' ἧ Λακωνίδα γαίαν, ἀλίστραγον πολυέσθρον
 Ἴξον, καὶ χῶρον τιφφμβρότε ἡελίοιο,
 Ταίναρον, ἥδ' αὖ τε μῆλα βαδύτρεχα βίσκνται αἰεὶ
 Ἥελίοιο ἀνακτῇ, ἔχει δ' ἐπιτεσπία χῶρον.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἡθ' ἔδειλον νῆα σχεῖν, ἡδ' ἀποδάντες
 415 Φερασαδάμ' ἄγλα θάυμα, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι,
 Εἰ μινεῖ νηὶς γλαυρῆς δασιόδοισι πέλασθον,
 Ἥ' εἰς οἶδμ' ἄλιον πολυέχθον ἀμφὶ ὀρεοῦσι·
 Ἀλλ' ἐπὶ πηδαλίοισιν ἰστιάδοντο νηὶς εὐρυγῆς,
 Ἄλλα παρὰ Πελοπόννησον πίπτεον ἔχουσα
 420 Ἦεν ὁδόν· πτοίῃ δὲ ἀναξ' ἐκάεργ' Ἀπόλλων
 Ῥηιδίῃσι ἴδον· ἡ δὲ πρίστουσα κέλευθον,
 Ἀρήνην ἔκατε καὶ Ἀργυρήν ἑρετινὴν,
 Καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο ποταμὸν εὐκτιμόμεν αἰῶνι,
 Καὶ Πύλον ἡμαδόντα Πυλῶνιός τε ἀνδρόθεος.
 425 Βῆ δὲ παρὰ Κρονίους καὶ Χαλκίδα, καὶ παρὰ Δίμῃ,
 Ἦδ' ἔπειτα Ἠλίοιο δῖαν, ὅθι κρατύνουσιν Ἑσπεῖοι·
 Εὖτε Φερεὶ ἐπὶβαλλὼν, ἀγαλλομένη διὸς ἔρεα,
 Καὶ σπιν ὑπὸν νηῶν ἰδάνῃ τ' ὄρεσι αἰῶνι πέρατο,
 Δουλιχίον τε, Σάμην τε, καὶ ὑλκίσουσα Ζάκυνθον.
 430 Ἀλλ' ὅτε δὴ Πελοπόννησον παρινίαντο πάσαν,
 Καὶ δὴ ἐπὶ Κρίωνος καταβάντο κόλῳ ἀσπίεσσιν,
 Ὅστε δὲ ἐκ Πελοπόννησον πίπτεον ἔργῳ,
 Ἦλθ' ἀνέμῳ ζέφυρος μίγας αἰδέει ἐκ διὸς αἴσῃ,
 Λάβειν, ὁπαιγίζων ἐξ αἰθέρος, ὅρεα τάχιστα
 435 Νηὶς ἀνύσσει δῖουσα θαλάσσης ἀλμυρῇ ὕδωρ.
 Ἀφ' ὅροι δ' ἔσπευτο πρὸς ἡνὶ τ' ἡλίον τε
 Ἐπλεον, ηγμόνευσι δ' ἀναξ' διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
 Ἴξον δ' ἐς Κρείωνι εὐδείλον ἀμπελίσσαν,
 Ἔς λιμέν'· ἡ δ' ἀμάδοισιν ἐχρίματο ποντοπόρος νηὶς·
 440 Ἐνθ' ἐκ νηὶς ὀρευσεν ἀναξ' ἐκάεργ' Ἀπόλλων,
 Ἀσίει ἐιδόμεν μύσην ἡματι, τῇ δ' ὑπὸ πολλὰι
 Σαινθαρείδῃσι πωτῶντο, σέλας δ' εἰς ἕραν ἦκεν·
 Ἔς δ' ἄδυτον κατέδυσε διὰ τρεσπόδων ἐρατῶν.
 Ἐν δ' ἄρ' ὄρε εὐόγα δαΐ', ἐπιφραυσκομένη τὰ ἄ κῆλα,
 445 Πᾶσαν δὲ Κρίωνι κάτεχεν σέλας· αἱ δ' ὀλόλυξαν
 Κρισταγῶν ἄλοχοι καλλίζωνοί τε θυγατρὲς,
 Φοῖβε ὑπὸ ῥιπῆς· μίγας γὰρ δέῃ εἶλεν ἕκασον.
 Ἐνθεν δ' αὖτ' ἐπὶ νῆα νηῖν ὥς ἄλτο πέτιδάμ,
 Ἀνίει ἐιδόμεν αἰζήνῃ τε κρατερῇ τε

Illi autem silentes in navi sedebant timentes,
 Neque arma solvebant cavam super navem nigram,
 Neque solvebant velum navis cæruleæ proram :
 Sed quemadmodum a principio insisterant remis ,
 Sic navigabant , velox autem notus a tergo excitabat
 Navem velocem. primum autem præternavigarunt Maleam.
 Ad Iaconicamque terram , mari coronatam urbem 410
 Pervenere , & locum oblectantis homines Solis ,
 Tænarum , ubique oves densis velleribus insignes pascuntur semper
 Solis regis , habet autem amœnum locum.
 Hi quidem hic volebant navim sistere , & egressi
 Aspicere magnum miraculum , ac oculis videre 415
 Si maneret in navis cava pavimento monstrum ,
 An in undam marinâ piscibus abundantem aperte impetû faceret :
 Sed hæc calvis obediebat navis bene fabricata ,
 Verum præter Peloponnesum pinguem tendens
 Pergebat viam. statu autem rex longe jaculans Apollo 420
 Facile dirigebat. hæc autem sulcans viam ,
 Ad Arenen pervenit ac Argipheam optabilem ,
 Et Thyium , quod Alpheius permeat bene habitatum altrum ,
 Ac Pylum arenosam Pylogenæque homines.
 Præterivit Crunos & Chalcidem , & Dymen , 425
 Et Elidem diam , ubi imperant Epei :
 Tum ad Pheras appulit , gaudens Jovis vento secundo.
 Et illis e nubibus Ithacæque mons altus apparebat ,
 Dulichiumque , Sameque , ac nemorosa Zacynthus.
 Sed quando jam Peloponnesum præterit omnem , 430
 Ac jam postquam Crissæ apparebat sinus infiniis ,
 Qui Peloponnesum pinguem separat ,
 Venit ventus zephyrus magnus serenus e Jovis consilio ,
 Impetuosus , spirans ab æthra , ut celeriter
 Navis perficeret maris salis aquam. 435
 Retrogradi deinde ad ortumque solemque
 Navigabant , dux autem erat rex Jovis filius Apollo.
 Pervenere autem ad Crissam amœnam , vitibus abundantem ,
 In portum : arenis autem appulit pontigrada navis.
 Hic e navi impetum fecit rex longe operans Apollo , 440
 Astro similis medio in die , ab hoc autem multæ
 Scintillæ evolabant , fulgor autem ad cælum usque venit :
 Inque adytum subiit per tripodas venerabiles.
 Flammam autem accendebat , ostendens sua tela ,
 Totam autem Crissam occupavit splendor. ulularunt autem 445
 Crissagorum conjuges beneque cinctæ filiæ ,
 Phœbi ab impetu : magnus enim timor cepit quemque.
 Hinc iterum ad navem cito , uti cogitatio , saltu volavit ,
 Viro similis juvenique fortique

- 450 Περσὶ δὲ, χαίτη ἐλευμένη εὐρέας ὤμους·
Καί σφ' αἰας φωνήσας, ἱστίᾳ πτερόεντα περσνύδα,
ὧ' ξείνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑχέει κέλευθα;
Ἦστι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαφιδίως ἀλάλῃσθε,
Οἷά τε λήϊσθ' ἔσται, ἱστίᾳ δ' αἶμα; τοί τ' ἀλώωνται.
- 455 Ψυχὰς παρθέων, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέρντες.
Τίθ' ἔσταις ἦσσι τιτιπότες, ἐσθ' ἐπὶ γαῖαν
Ἐκβῆτ', ὅδε καθ' ὅπλα μελαιγνὸς νῆος ἱδίοθε;
Αὐτὴ μὲν γὰρ δίκην πίνει ἀνδρῶν ἀλκυσάων,
Ὅ παύεται ἐκ πόντοιο ποτὶ χθονὶ νῆι μελαίνῃ.
- 460 Ἐλθῶσιν καμάτῳ ἀδυνάτοις, αὐτίκα δὲ σφ' αἰας
Σίτοιο γλυκεροῦ περὶ φρένας ἤμερ' αἰρεῖ.
Ὡς φάτο· καὶ σφιν δάστος ἐπὶ στήθεσιν ἔθηκε.
Τὸν καὶ ἀμειβόμενος Κρητὼν ἀγὼς ἀντίον ἤνδα,
Ξεῖν', ἱστίᾳ ἢ μὲν γὰρ τι καταδυνάτοισιν ἵστικας;
- 465 Οὐ δέμας, ὅδε φωνῇ, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Οὐδέ τι καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δὲ τοὶ ὄλβια δοῖεν.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόμενον ἐπὶ τῆσσι, ὅρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς δῆμα, τίς γαῖα, τίνες βροτοὶ ἐκγεγάσιν;
Ἄλλῃ γὰρ φρονέοντες ἐπιπλοῦσθαι μέγα καῖτμα,
- 470 Εἰς Πύλον ἐκ Κρήτης, ἔνθεν γέν' εὐχόμεν' εἶναι.
Νῦν δ' ὅδε ξυν νῆι κατήλθομεν ἔτι ἐκόντες,
Νόσου ἱμέρωι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα.
Ἄλλὰ τίς ἀθανάτων δεῦρ' ἤγαγεν ἐκ ἰδέλοντας.
Τοὺς δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ἑκάστηρ' Ἀπόλλων,
- 475 Ξεῖνοι τοὶ Κνωσὸν πολυδένδρον ἀμφινέμεσθε
Τοπαρὲν, ἀτὰρ νῦν ἐκ ἐσπέρῳ αἰθρῇ ἴσθατε
Ἐς τε πόλιν ἐρετὴν καὶ δαματα καλὰ ἕκαστος,
Ἐς τε φίλας ἀλόχους· ἀλλ' ἐνθάδε πίονα νῆον
Ἐξέτ' ἔμμεν, πολλοῖσι τιτιμῶν ἀνδρῶσσι σιν.
- 480 Εἰμὶ δ' ἐγὼ Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων δ' εὐχομαι εἶναι.
Τυμίας δ' ἤγαγον ἐνθάδ' ἱστίᾳ μέγα καῖτμα θαλάσσης,
Οὐτὶ κακὰ φρονέων, ἀλλ' ἐνθάδε πίονα νῆον
Ἐξέτ' ἔμμεν, πᾶσιν μάλα τίμειν ἀνδρῶσσι σιν·
Βελὰς τ' ἀθανάτων εἰδήσετε, ἥρ' ἰότητι
- 485 Αἰεὶ τιμήσεσθε διαμπερές ἡμᾶτα πάντα.
Ἄλλ' ἀγέθ', ὥς ἂν ἐγὼ εἴπω πύθιδε τάχιστα.
Ἰστία μὲν πρῶτον κάθειλον, λύσαντε βοείας·
Νῆα δ' ἔπειτα δοὺν ἐπὶ ἠπείρου ἐρύσαδε,
Ἐκ δὲ κτήμαθ' ἔλασθε καὶ ἔντα νῆος εἰσες.
- 490 Καὶ βωμὸν ποιήσατ' ἐπὶ βρυγμῇ θαλάσσης,
Πῦρ ἐπικαίοντες, ἱστίᾳ τ' ἄλκινα λευκὰ δύοντες·
Εὐχεσθαι δ' ἔπειτα παρειαίμενοι περὶ βωμόν.
Ὡς μὲν ἐγὼ τοπαρῶτον ἐν ἠερεϊδῇ πόντῳ
Ἰδούμην· δειλῶνι δοῆς ἐπὶ νῆος ὄρουσα,
- 495 Ὡς ἐμοὶ εὐχεσθαι Δελφινίῳ· αὐτὰρ ὁ βωμὸς

Primum pubescenti, coma involutus amplios humeros :
Ac illos allocutus, verba alata dixit :

450

O hospites, qui estis ? unde navigatis uvidas vias ?

An ad rem gerendam, aut temere vagamini,

Qualiter latrones, super mare ? qui vagantur

Animas exponentes, malum exteris afferentes.

455

Quid ita sedetis stupefacti, neque in terram

Descendistis, neque arma nigræ navis deposuistis ?

Hic enim mos est virorum solertium,

Ubi ex ponto ad terram cum navi nigra

Pervenerint labore defessi, statim autem ipsos

460

Cibi dulcis circum præcordia cupiditas invadit.

Sic dixit : ac illis audaciam in pectoribus posuit,

Quem, respondens Cretenesium dux allocutus est :

Hospes, quoniam haud quicquam mortalibus similis videris,

Neque corpore, neque indole, verum immortalibus diis,

465

Salveque & valde gaude, diique tibi prospera dent.

Et mihi hoc dic verum, ut recte sciam,

Quis hic populus, quæ terra, qui mortales indigenæ ?

Aliorsum enim cogitantes navigabamus magnam undam,

Ad Pylum ex Creta, unde nos genere profitemur esse :

470

Nunc autem huc cum navi devenimus non volentes,

Reditus cupidi, aliam viam, alia itinera.

Sed aliquis immortalium huc duxit nolentes.

His respondens dixit longe operans Apollo :

Hospites qui Gnossum nemorosam incolebatis

475

Antea, sed nunc non amplius reduces iterum eritis

Ad urbemque amabilem & ad domos pulchras unusquisque,

Ad charasque uxores : sed hic optimum templum

Habebitis meum, multis honoratum hominibus.

Sum autem ego Jovis filius, Apolloque gloriior esse :

480

Vos autem duxi huc super magnam undam maris,

Non mala meditans, sed hic opimum templum

Habebitis meum, omnibus valde honoratum hominibus :

Consiliaque immortalium cognoscetis, quorum voluntate

Semper honorabimini omnino dies omnes.

485

Sed agite, ut ego dicam parete celerrime :

Vela quidem primum demittite, solventes lora :

Navem postea velocem in continentem trahite,

Et possessiones efferte & arma ex navi æquali.

Et aram facite in littore maris,

490

Ignem incendentes, posteaque farinas albas sacrificantes :

Precamini postea prope stantes circum aram.

Ut quidem ego primum in æreo ponto

Assimilatus Delphino velocem ad navem impetum feci,

Sic mihi supplicate Delphinio : sed ara

495

Odyssæa

C c c

- Αὐτὸς Διέρχεται καὶ ἐπὶ φῶς ἵσταται αἰὺ.
 Δειπνῆται τ' ἄρ' ἔσπετα δοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ·
 Καὶ σπῆται μακάρεσσι θεοῖς οἱ Ὀλύμπων ἔχουσιν.
 Αὐτὰρ ἱσθὴν σίτοιο μελίρρυν ἐξ ἔρον ἦοδι,
 500 Ἐρχομένη θ' αἶμ' ἔμοι, καὶ Ἰσθαίνον ἀείδων,
 Εἰσέει χῶρον ἱκεδὸν ἵν' ἔξετε πόνα νηόν.
 Ὡς ἔφατ', οἱ δ' ἄρα τῷ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπὶ θοτό.
 Ἴσια μὲν πρῶτον κάθισαν, λῦσαν δὲ βεῖας·
 Ἴσον δ' ἰσοδόκη πύλασαν περτόνοισιν ὑρύντες.
 505 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ρηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἐκ δ' ἁλὸς ἠπιερῶνδε θύον ἀνὰ νῆ' ἐρύσαντο
 Ὑφὸν ἐπὶ φαιμάθοις, παρὰ δ' ἔρματα μακρὰ τάτυσσον.
 Καὶ βωμόν πύησαν ἐπὶ ρηγμῖνι θαλάσσης,
 Πῦρ δ' ἱστικαίνοντες, ἐπὶ τ' ἄλφιστα λευκά θύοντες,
 510 Εὐχονθ' οἷς ἐκέλευε, παριεάμφοι παρὰ βωμόν.
 Δόρπον ἔσπεθ' εἵλοντο δοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
 Καὶ σπῆσαν μακάρεσσι θεοῖς οἱ Ὀλύμπων ἔχουσιν.
 Αὐτὰρ ἱσθὴ πόσι καὶ ἐδντύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Βάν ῥ' ἱμῶν ἤρχε δ' ἄρα σκιν ἀναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,
 515 Φόρμιγγ' ἐν χυρεασι ἔχων, ἀγατὸν κισαρίζων,
 Καλὰ καὶ ὕψι βεβᾶς. οἱ δὲ φρίσσοντες ἱσποντο
 Κρήτες περὶ Πυθῶ, καὶ Ἰσθαίνον ἀείδων,
 Οἷσσι τε Κρητῶν παικόνες, οἷσσι τε Μοῦσα
 Ἐν στήθεσιν ἔδμε δαδ' μελίρρυν ἀοιδῆν.
 520 Ἀκμῆντοι δὲ λόφον περσέβαν ποσὶν, αἶψα δ' ἵκοντο
 Πάρνησόν καὶ χῶρον ἐπιήρατον, ἔνθ' ἄρ' ἔμελλεν
 Οἰκῆσθαι πολλοῖσι τετιμῆσθαι ἀνδρῶσσι.
 Δείξει δ' ἄγον αὐτῷ δάσιδιν καὶ πόνα νηῖν.
 Τῶν δ' ἄρ' ἐνέοντο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι,
 525 Τῶν καὶ ἀνεμόεντων Κρητῶν ἀγὼς ἀντίον ἦδ' α,
 Ὡς ἂν, ἐπεὶ δὴ σῆλε φίλον καὶ πατρίδος αἴης
 Ἠγάγας, (ἔτα περ τῷ σὺ φίλον ἔσπετο θυμῷ)
 Πῶς καὶ οὖν βεῖμεσθα, τό σε ἐρεξέμεθα ἀνῶμεν.
 Οὔτε τρυγηρῶν ἠδὲ γ' ἐπὶ ἱσθατος, ἔτ' εὐλείμων,
 530 Ὡς τ' ἄλλοι τ' εὖ ζῶειν καὶ αἶμ' ἀνδρῶσσι σπονδῆιν.
 Τούτῳ δ' ἱστικαίνοντας περσέβαν Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,
 Νῆπιοι ἀνδρῶσσι, δυστήμονες, οἱ μελεδῶνας
 Βούλεσθ' ἀργαλίους τε πόνους καὶ σῆντα θυμῷ,
 Ἐρίδιον ἔσπε υμῶν ἔρεω, καὶ ἐπὶ ἐρσὶ θῆσθαι.
 535 Δεξιτερῇ μάλ' ἐκαστος ἔχων ἐν χειρὶ μάχαιραν
 Στάζειν αἰὶ μῆλα· τὰ δ' ἄρ' ὅνα πάντα παρέσθαι,
 Ὅσα ἔμοι γ' ἀγάγασσι περικλυτὰ εὐλ' ἀνδρῶσσι.
 Νῆον τε περσέλαχθε, δ. δ. χθε δε εὐλ' ἀνδρῶσσι
 Ἐνθάδ' ἀγειρομένων, καὶ ἐμν ἰδύν τε μάλισσιν.
 540 Ἡέ τι πύθιον γ' ἔσπε ἵσταται ἠέ τι ἔργον,
 Τέρεθ' ἢ ἢ δέμεις ἐπὶ καταδρητῶν ἀνδρῶσσι.

Ipſa Delphia & conſpicua erit ſemper.
 Cœnate poſtea celerem apud navem nigram,
 Et libate beatis diis qui cœlum incolunt.
 Sed poſtquam cibi dulcis amorem exemeritis,
 Venite ſimul mecum, & Jopæana canite,
 Donec ad locum perveneritis ubi habebitis pingue templum. § 60

Sic factus eſt. hi autem illum omnino audierunt, & paruerunt.
 Vela quidem primum demiferunt, ſolveruntque lora:
 Malū autē mali receptaculo admoverunt rudentibus ſubmittentes,
 Egrediebantur autem & ipſi in littore maris: § 61

Exque mari ad continentem velocem navim traxerunt
 Alte ſuper arenas, ſuſtentaculaque longa extenderunt:
 Et aram fecerunt in littore maris,
 Ignem autem accendentes, inſuperque farinas albas ſacrificantes
 Vora faciebant ut jufferat, prope ſtantes apud aram. § 62

Cœnam poſtea ſumpſerunt, velocem apud navem nigram,
 Et libarunt beatis diis qui olympum habitant.

Sed poſtquam potus & cibi amorem exemerunt,
 In viam ſe dederunt: dux autem erat illis rex Jovis filius Apollo,
 Citharam in manibus habens, admirabile ludens, § 63

Pulchre ac alte aſcendens. horreſcentes autem ſequebantur

Cretenſes ad Pythum, & Jopæana canebant,

Ut Cretenſium pæones, quibus Muſa

In peſtoribus impoſuit dea ſuavem cantionem.

Indeſſi autem collē aſcenderunt pedibus, citoque venerunt § 64

Ad Parnaſum & locum optabilem, ubi ſcilicet erat

Habitaturus a multis honoratus hominibus:

Oſtendit autem ducens ipſius ſolum ac pingue templum.

Illorum autem excitabatur animus in peſtoribus propriis,

Eorumque interrogans Cretenſum dux dixit: § 65

O rex, quoniam longe ab amicis & a patria terra

Duxiſti, (ſic utique tuo placitum fuit animo)

Quo pacto etiam nunc vivemus, hoc te cogitare jubemus.

Neque uvæ ferax hæc amabilis, neque ſatis pratorum habens,

Ita ut ex hac bene vivamus ſimulque homines ſequamur. § 66

His autem ſubridens dixit Jovis filius Apollo:

Infantes homines, ærumnoſi, qui curas

Vultis diſſicilesque dolores ac gemitus in animo,

Facile verbum vobis dicam, ac in ſenſus vobis ponam:

Dextra admodum quiſque habens in manu cultrum § 67

Juget ſemper oves: cæ autem copioſæ ſemper aderunt,

Quaſcunque mihi duxerint inclytæ gentes hominum.

Templumque cuſtodite, & ſuſcipite gentes hominum

Hic congregatorum, & meum conſilium maxime.

Sive quid incaſſum verbum erit ſive quid opus, § 68

Injuriaque qui mos eſt mortalium hominum.

- Ἄλλοι ἔπειθ' ὑμῖν σμάντορες ἄνδρες ἔσονται,
 Τῶν ἑσθ' ἀναγκαίῃ δεδομένῃδ' ἥματα πάντα.
 Εἰρήται τοι πάντα· σὺ δὲ φρὸσι σῆσι φύλαξαι·
 145 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖτε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱέ,
 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σσι καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοδῆς.

Εἰς Ἑρμῆν.

- Ἑρμῆν ὑμνῶ Μοῦσα Διὸς καὶ Μαϊάδ' υἱόν,
 Κυλλήνης μεδίοντα καὶ Ἀρκαδίας πολυμήλου,
 Ἀγγαλὸν ἀθανάτων ἐκένειον, ὃν τίμει Μαῖα
 Νύμφη εὐπλόκαμος, Διὸς ἐν φιλότῳτῳ μιγῆσα,
 5 Αἰδοῖν· μακάρων δὲ θεῶν ἡλύαθ' ὄμιλον,
 Ἄντρον ἴσα γαῖστα παλίσκιον, ἔνθα Κροτίων
 Νύμφη εὐπλόκαμος μισγίσκετο τυκτὸς ἀμειλῶδ',
 Ὄρεα κατὰ γλυκὺς ὕπνῳ ἔχοι λευκόλευπον Ἥρην,
 Λάδων ἀθανάτους τε Διούς θνητούς τ' ἀνδρῶσιν.
 10 Ἄμ' ὅτε δὴ μεγάλοιο Διὸς νόος ἐξετελείτο,
 Τῇ δ' ἤδη δίκας μὲς ἔσθ' ἰσῆρκετο,
 Εἰς τε φῶς ἀγχιεν, ἀρίσμημά τε ἔργα τέτυκτο,
 Καὶ τὸτ' ἐγένετο παῖδα πολύτερασι, αἰμυλομήτην,
 Ληϊστῆρ', ἐλατῆρα βοῶν, ἡγήτορ' ὀνίεσθιν,
 15 Νυκτὸς ὀπαπντήρα, πυλῶδον· ὃς τάχ' ἐμελλεν
 Ἀμφαγίσιν κλυτὰ ἔργα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Ἥως γεγονὸς μίσσῃ ἥματι ἡμιδάριζεν,
 Ἑσπέρῃ βῆς κλέψιν ἐκβόλῃ Ἀφώλλων,
 Τετράδι τῇ προτέρῃ τῇ μιν τίμει πότνια Μαῖα.
 20 Ὅς καὶ ἑσπιδῇ μητρὸς ἄσθ' ἀθανάτων δόρε γυῖον,
 Οὐδ' ἐν δρεφ' ἐκεῖτο μένων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ,
 Ἄμ' ὅγ' ἀναΐξας ζῆτει βόας Ἀφώλλων,
 Οὐδ' ἐν ὑπερβαίων ὑψηρεῖος ἄντροιο,
 Ἐνθα χέλυν ὑερῶν, ἐκτῆσατο μυθίον ὄλκον.
 25 Ἑμῆς τοι πρώτισα χέλυν τεκτῆνατ' αἰοδῶν,
 Ἥ γὰρ οἱ ἀντεβόλησεν ἑσθ' αὐλήῃσι θύρῃσι,
 Βοσκομένη προπάρουδι δόμων ἐρεθχάει ποῖνι,
 Σαῦλα ποσὶν βαίνουσα. Διὸς δ' ἐρῶν υἱὸς
 Ἀθήσας ἐέλασε, καὶ αὐτίκα μῦθον ἔειπε,
 30 Σύμβολον ἦδ' ἐμὲ μὲν ὀνήσιμον· ἐκ ὀνοτάζω.
 Χαῖτε φῶν ἐρέεσσα, χοροῖτύται, δαιτὸς ἐταῖρη,
 Ἀσπασίη περραπίσσα· πόθεν τόδε καλὸν ἀδυρμαί,
 Αἰὶλον ὄρεσιν ἐσσι χέλυς ὄρεσι ζώουσα;
 Ἄμ' οἶσα σ' εἰς δῶμα λαβῶν· ὄρελὸς τί μοι ἔσση.
 35 Οὐδ' ὀποτιμήσω· σὺ δὲ με πρώτισον ὀνήσεις.
 Οἴκῳ βέλτερον εἶναι· ἐπὶ βλαβερόν τὸ θύρῃ.
 Ἥ γὰρ ἑσπιδῇ πολυμήμον· ἑσπιδῇ αἰχμα
 Ζῶου· ἢ δὲ θάτης, τότε ἀν' μάλα καλὸν αἰείδεις.

Alii deinde vobis rectores viri erunt,
 Quorum ex necessitate domiti eritis diebus in omnibus.
 Dicta sunt tibi omnia : tu autem mente tua serva.
 Et tu quidem sic salve Jovis ac Latonæ fili,
 Verum ego & tui & alterius memor ero cantionis.

345

IN MERCURIUM.

Mercurium lauda Musa Jovis ac Maiæ filium,
 Cyllenem regentem & Arcadiam ovibus abundantem,
 Nuncium immortalium perquam utilem, quem peperit Maja,
 Nympha cithrata, cum Jove in amore mixta,
 Veneranda : beatorum autem deorum subduxit se è commercio,
 Antrum intus habitans umbrosum, ubi Saturnius
 Cum Nympha cithrata miscebatur noctis in medio,
 Cum dulcis somnus haberet albam cubitos Junonem,
 Latens immortalesque deos mortalesque homines.
 Verum cum jam magni Jovis mens perfecta esset,
 Illique jam decimus mensis in cælum fixus esset,
 Inque lucem duxisset, manifesta que opera fierent;
 Atque tum genuit filium vastrum, blandum consiliis,
 Prædonem, abactorem boum, ducem somniorum,
 Noctis spectatorem : qui statim erat
 Ostensurus inclyta opera apud immortales deos.
 Mane natus, medio in die citharam pulsabat,
 Vespertinus boves furatus est procul jaculantis Apollinis,
 Quarta prima qua illum peperit veneranda Maja.
 Qui etiam postquam ab matris immortalibus salit membris,
 Non amplius diu jacebat manens sacra in cuna,
 Verum hic exiliens quærebat boves Apollinis,
 Limen transcendens prærupti antri,
 Ubi testudinem inveniens, possedit infinitas opes.
 Mercurius utique primum testudinem construxit canoram,
 Quæ scilicet illi occurrit in atriensibus januis,
 Depascens ante domos floridam herbam,
 Tarde pedibus incedens. Jovis autem perutilis filius
 Inspiciens risit, & statim verbum dixit :

10

25

10

25

30

35

Signum nunc mihi valde utile : non aspernor.
 Salve naturali specie amabilis, chorifona, convivii socia,
 Grata quæ apparuisti : unde hic pulcher ludus,
 Variegata testa es testudo in montibus vivens ?
 Sed feram te in domum capiens : utilitas quædam mihi eris,
 Neque contemnā : tu autem me primum juvabis.
 Domi melius est esse : quoniam noxium foris esse.
 Certe enim fascino multinoxio eris telum
 Vivens : si vero moriāre, tunc admodum pulchre caneres.

- "Ὡς ἄρ' ἔρη καὶ χερσὶν αἶμ' ἀμφοτέρωσιν ἀέσας·
 40 Ἀψ' εἶσω κίε δῶμα, φέρον ἱερατεῖον ἄδυρμα.
 Ἐνθ' ἀνασπλήσας γλυφαῖα πολιοῖο σιδήρου
 Αἰὼν' ἐξιτόρῃσιν ὀρεσκόοιο χελώνης.
 Αἷος δ' ἔσθ' ὅπου ἀκὺ νόημα διὰ σέγγυο παρήσει
 Ἀνέρος ὄντε θαμιναὶ πασιφροῶσι μίεμται,
 45 Αἷ ἔτε δινηθῶσιν ἄψ' ὀρδαλμῶν ἀμαρυγαί,
 "Ὡς αἶμ' ἔσθ' ὅτι κ' ἔργον ἐκδέτο κύδιμος Ἑρμῆς·
 Πῆξε δ' ἄρ' ἐν μέτροισι ταμῶν δόνακας καλάμοιο,
 Πυρῆτας διὰ νῶτα διὰ ρινοῦ χελώνης.
 Ἀμφὶ δὲ δῖρμα τάνυσσι βόες περασιδίωσι ἔῃσι,
 50 Καὶ πύχης ἐνέθνη, ὅππῃ δὲ ζυγὸν ἦεσεν ἀμφοῖν·
 Ἐπτά δὲ συμράνους ὅσων ἐτανύσατο χορδάς.
 Αὐτὰρ ἐσπεδὴν τεύχε, φέρον ἱερατεῖον ἄδυρμα,
 Πλήκτρον ἰπειρήτιζε κατὰ μέρ^ῳ. ἢ δ' ὑπὸ χερσὶ
 Σμυρδαλὸν κοτάσσει· θιὸς δ' ὑπὸ καλὸν αἰεῖν
 55 Ἐξ αὐτοσχιδίης πιεσθῆν^ῳ, ὥστε κοῦρεν
 Ἡβητῇ θαλῆσι παρχιδοῖα κορτεμέκτιν.
 Ἀμφὶ δία Κερνίδην κ' Μαιάδα καλλιπείδιον.
 "Ὅν πάρ^ῳ σείζουσιν ὀταιρήν φιλόττι,
 "Ὡν τ' αὐτῇ γυνὴν, ὄνομα κλυτὸν ἐξονομάζων,
 60 Ἀμεινύλους τε γέρας καὶ ἀγλαὰ δῶματα νύμφης,
 Καὶ τρέφδας κατὰ οἶκον ἰωνητανοῦς τε λίκτας.
 Καὶ τὰ μὲν θν' ἦνδε, τὰ δὲ φρεσὶν ἄλλα μενοῖτα.
 Καὶ τὴν μὲν κατίθκει φέρον ἱερὸν ἐνὶ λίκτῳ
 Φέριμνγα γλαφυρήν· ὃ δ' ἄσθ' ἀμφοῖν ἱερατίζων,
 65 Ἄλτο κατὰ σκωπὴν ὑπὸδ^ῳ ἐκ μεγάροιο,
 Ὀρμαίνων δόλοισι αἰσὺν ἐνὶ φρεσὶν, οἷά τε ρῶτες
 Φηλητῇ δέπουσιν μελαίνης νυκτὸς ἐν ᾧ.
 Ἥλι^ῳ μὲν ἔδυνε κατὰ χροτὸς Ὀκεανῶνδε
 Κῦτοισὶν θ' ἵπασιν κ' ἀρμασιν· αὐτὰρ ἄρ' Ἑρμῆς
 70 Πιρῆς ἀρίκτι δῖον ἱερὰ σκίοεντα,
 Ἐνθα δειῶν μακάρεσσι βόες ἀμφοτεροὶ αὐλῶν ἱεσχοι,
 Βοσκόμνῃσι λιμῶνας ἀκρεστοὺς ἱερατεῖνους.
 Τῶν τότε Μαιάδ^ῳ υἱὸς εὐσποπῶς Ἀργυρόντης
 Πιστήκεντ' ἀγέλης ἀπειτάμεντο βόες ἐελμύκους.
 75 Πλανοδίας δ' ἔλαυνε διὰ φαμαδάδεα χάρον,
 Ἰχνη νόσφι-φας· δολίης δ' ἔλιδετο τίχνης,
 Ἀντία ποιήσας ὀπλάς τὰς περῶνιν, ὀπιδῶνιν,
 Τὰς δ' ὀπιδῶνιν, περῶνιν κατὰ δ' ἱμῶσιν αὐτὸς ἔβαινεν.
 Σάνδαλα δ' αὐτῇ ἐρεφεν ἑσπὶ φαμάδοις ἀλίσσιν,
 80 Ἀρεας· ἧδ' ἀνόντα δέπαισκε θαυματὰ ἔργα,
 Συμμίσσαν μυρίκας καὶ μυρσινοειδίας ἔζους.
 Τὸν τότε συνήσας νεοθπλ^ῳ ἀγκυλὸν ὕλην,
 Ἀβλαβέως ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο σάνδαλα κοῦρα
 Αὐτεῖσιν πετάλοισι, τὰ κύδιμος Ἀργερόντης

Sic utique dixit : & manibus simul ambabus tollens ,
 Retro introibat in domum , ferens amabile ludicrum . 40
 Ubi scalpens scalpro cani ferri
 Vitam eripuit montanæ testudinis .
 Ut cum ocyor cogitatio per pectus transit
 Viri quem frequentes versant curæ ,
 Quæ quando voluntur ab oculis flammæ , 41
 Sic simul verbumque ac opus curabat inclytus Mercurius .
 Fixit itaque in mensuris secans arundines calami ,
 Transadigens per dorfa per pellem testudinis .
 Circa autem , pellens extendit bovis , consiliis suis ,
 Ac cubitos imposuit , jugum autem aptavit ambobus : 42
 Septem autem concinnas ovium extendit chordas .
 Verum postquam construxit , ferens amabile ludicrum ,
 Plectro tentabat singulatim . hæc autem a manu
 Graviter insonuit : deus autem pulchre succinebat
 Ex tempore periculum faciens , veluti pueri 43
 Puberes in conviviis mutua conviriantur .
 De Jove Saturnio & Maia belle calceata ,
 Ut olim finivissent sociabili amore
 Suamque ipsius genituram , nomen inclytum nominans ,
 Famulosque celebravit & præclaras domos Nymphæ , 44
 Ac tripodas per domum perennesque lebetes .
 Et hæc quidem canebat , alia autem mente cogitabat .
 Et hanc quidem deposuit ferens sacra in cuna ,
 Lyrain cavam : ipse autem carnes cupiens ,
 Saliit ad speculam odorifera ex domo , 45
 Movens dolum altum in mente , quemadmodum viri
 Prædones agitant obscuræ noctis in hora .
 Sol quidem occidebat per terram in Oceanum
 Cum ipsisque equis ac curribus : verum Mercurius
 Pieriæ pervenit currens ad montes umbrosos , 46
 Ubi deorum beatorum boves immortales stabulum habebant ,
 Depascentes prata incedua optabilia .
 Horum tunc Maiæ filius bene attentus Argicida
 Quinquaginta segregavit boves mugitibus acres .
 Vagas autem agitabat per arenosum locum , 47
 Vestigia reflectens : dolosæque non oblitus est artis ,
 Contrario modo faciens ungulas priores , posteriores ,
 Et posteriores , priores : contrarioque modo & ipse incedebat .
 Sandalia autem statim eiecit ad arenas marinas ,
 Ineffabilia & inexcogitabilia complicabat mirabilia opera , 48
 Commiscens myricas & myrtis similes ramos :
 Ex his tunc colligans frondescentis fasciculum sylvæ ,
 Absque damno sub pedibus ligavit sandalia levia
 Cum ipsis foliis , quæ inclytus Argicida

- 85 Ἔσονται Πιερώθεν ὁδοπορεῖν ἀλείψαντες,
Οἳ τ' ἐπειροῦσιν δολιχὴν ὁδόν, αὐτοπραγῆς ὄντες·
Τότε γέροντες ἐνόησε δομῶν αἰδουσαν ἀλάνην
Ἰώβην πεδίοις δι' Ὀρχηστὸν λοχευομένην·
Τὸν πρότερον προσέειπε Μαιῆς ἐρικυδέϊ υἱὸς,
- 90 Ὡς γέρον, ὅτε οὐτὰ σκάπτεις ἐπικαμπύλους ὄμους,
Ἡ' πολὺ οἰμήσεις· εὐτ' ἂν τάδε πάντα εἴησι.
Καὶ τί ἰδὼν μὴ ἰδὼν εἶναι, καὶ κωφὸς, ἀκούσας,
Καὶ σιγῇ ὅτε μήτι καταβλάπτῃ τὸ σὸν αὐτοῦ.
Τόσους ῥᾶς συνέουσιν βρωτὶ ἰθὺμα κάρηνα·
- 95 Πολλὰ δ' ὅρῃ σκίοιντα καὶ αὐλῶνας κλαδευοῦς,
Καὶ πεδὶ ἀνδριμόντα διηλασὶ κύδιμος Ἑρμῆς.
Ὀρρεαῖα δ' ἐσπικούρῃ ἐπαύετο δαίμονιν υἱέ·
Ἡ' πλείων, τάχα δ' ἔρθεος ἐγγύητο δημιουργός·
Ἡδὲ νῖον σκαωπῇ προσεβήτατο διὰ Σελήνην.
- 100 Πάλλαντ' ὅνυχά τινι μετ' ἀμειβόμεναι ἀναισθητός,
Τῆκος ἐπ' Ἀλφειὸν ποταμὸν Διὸς αἰλῆμος υἱός·
Φοῖβε Ἀσώλλων βῆς ἤλασεν εὐρυμετώπους·
Ἀδμήτης δ' ἵκατον ἐς αὐλῖον ὑψιμέλαθρον,
Καὶ ληνούς προσάρουθεν ἀριπρεπέϊ λειμῶνος.
- 105 Ἐνθ' ἰσάει ὡς βοτάνης ἐπεφόρει βουὴς ἐρμύκουσ,
Καὶ τὰς μὲν συνέλααsen ἐς αὐλῖον ἀθρόας ὕσας,
Λωπτόν ἐριπτομῶν καὶ ἑσπῆντα κύωνισον.
Σὺν δ' ἐφόρει ξύλα πολλὰ, πυρὸς δ' ἐπεμαίετο τίχνη·
Ἀέρης ἀγλαὸν ὄξος ἔλαν, ἐπείλειφε σιδήρεω·
- 110 Ἀρμύρον ἐν παλάμῃ· ἀνὰ δ' ἀμπνυτο θερμὸς αὐτμή·
Ἑρμῆς τοι προσότιστα πυρῆα πῦρ τ' ἀνέδωκε·
Πολλὰ δὲ κάρηνα κᾶλα κατ' ὕδαϊο ἐν βόθρῳ
Οὐλα λαβὼν ἐπείθηκεν ἐπιηταγὰ· λάμπεται δὲ φλόξ.
Τηλότῃ εὐζαν ἰῖτα πυρὸς μέγα δαιτυμόνιο.
- 115 Ὅρα δὲ τῶν ἀνίκαιε βῆν κλυτὴ Ἠραΐσιοι,
Τοσέα δ' ἐπιδρυχίας ἑλικας βουὴς εἴλεε θυεράζε·
Δοῖαί· ἀρχὴ πυρὸς· δύναμις δὲ οἱ ἐπλετο πολλή.
Ἀμροσίθεα δ' ἐπὶ νῶτα χαμαὶ βάλε θυσιόεσσας·
Ἐγκλίνων δ' ἐκύλιον δι' αἰῶνάς τε τορῆσας.
- 120 Ἔργα δ' ἔργον ὄραζε ταμὰν κρέα πῖονι δημῷ.
Ὡστα δ' ἀμρ' ἱβίλοισι πιπταμένα δουρατίοισι,
Σάρκας ὁμῶς καὶ νῶτα γερόσμια, καὶ μέλαν αἶμα
Ἐργμῶν ἐν χολάδισι· τὰ δ' αὐτοῦ κύντ' ἐπὶ χάρις,
Ῥινούς δ' ἐξεταύσσε κατασυρέλα ἐνί πέτρῃ.
- 125 Ὡς ἴτι νῦν τάμει' ἄσπερα πολυχρόνιοι πεύκοισι,
Δηρόν δὲ μετὰ ταῦτα καὶ ἀκρίτον· αὐτὰρ ἐπειτα
Ἑρμῆς χαρμυζέσθων εἰρύσατο πῖονα ἔργα
Λεῖον ἐπὶ πλαταμῶνι, καὶ ἔσχιτε δαδῖκα μοίρας
Κληρωταίης· τέλειον δὲ γέρας προσέθηκεν ἑκάστῃ·
- 130 Ἐνθ' ὅσιν κρείων ἡρέσατο κύδιμ' Ἑρμῆς.

Avulsit a Pieria iter declinans, 85
 Ut pote deproperans longam viam, ut se exornans.
 Hunc autem senex animadvertit domans splendidum viridarium
 Tendentem ad canipum per Onchestum herbosum:
 Quem prior allocutus est Maizæ inclytæ filius:
 O senex, qui plantas fodis incurvus humeris, 90
 Certe multum laborabis donec hæc omnia fructum tulerint.
 Atque videns non videns sis, & surdus esto, audiens,
 Et taceas quando nihil lædit rem tuam ipsius.
 Tantum locutus agitabat bouum fortia capita:
 Multos autem montes umbrosos & valles lonoras, 95
 Et campos floridos transit inclytus Mercurius.
 Caliginosa autem adjutrix cessabat divina nox
 Plurima, moxque aurora fiebat populos ad opera excitans:
 Recens autem in speculam præiit divina Luna
 Pallantis filia Megamedæ regis, 100
 Tunc ad Alpheum amnem Jovis potens filius
 Phœbi Apollinis boves agitavit latifrontes:
 Indomitæ autem pervenere ad stabulum altum,
 Et ante lacus valde decori prati.
 Ubi postquam bene herba pavit boves mugitibus acres, 105
 Et has quidem simul egit ad stabulum universas,
 Lotum comedentes & roscidum cyperum.
 Comportabat ligna multa, ignisque arti manum admovebat:
 Lauri splendidum ramum accipiens decorticavit ferro
 Aptum palmæ: sursumque spirabat ignis vapor: 110
 Mercurius utique primum focum igaemque dedit.
 Multa autem sicca ligna in humili fovea
 Integra sumens imposuit copiosa: emicabat autem flamma
 Procul crepitum mittens ignis valde urentis.
 Dum autem ignem accendebat vis inclyti vulcani, 115
 Interea mugientes flexipedes boves traxit foras
 Duas prope ignem: vis autem ei erat multa.
 Ambas autem in terga humi dejecit spirantes:
 Inclinans autemolvebat jugulumque perforans.
 Opus autè operi præbebat incidens carnes crassa pinguedine. 120
 Assabat autem verubus infixas ligneis,
 Carnes simul ac terga honorifica, & nigrum sanguinem
 Detentum in intestinis: hæc autem ibi jacebant super terram.
 Pelles autem extendit super asperam petram.
 Sicut adhuc nunc extendimus quæ annosæ sunt, 125
 Diu utique postea ac immensè, verum deinde
 Mercurius gaudifer traxit pingua opera
 Leni in loco plano, & scidit duodecim partes
 Sorte distribuendas: perfectum autem honorem addidit unicuique.
 Ibi jus carniū optabat inclytus Mercurius. 130

- Ὅδῳ γάρ μιν ἵταρε καὶ ἀθανάτων περ ἴοντα
 Ἦδη, ἀλλ' ἔσθ' ὥς οἱ ἐσείδετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Καί τε μάλ' ἡμίροντι πέρην ἱεὺς κατὰ δαίρης.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν κατέθηκεν εἰς αὐλὴν ὑψιμέλαδρον
 135 Δημὸν καὶ κρία πολλὰ· μισθόσθ' αἰψ' ἀνάειρε,
 Σῆμα νῆς φωνῆς· ἐσθὶ δὲ ξύλα κάγκαυ' αἰεέας,
 Οὐλόσσοθ' ἐλοκίμῃνα πυρὸς κατεδάμνατ' αὐτμῇ.
 Αὐτὰρ ἐσθίει τοι πάντα κατὰ χρέος ἦυσσε δαίμων,
 Σάνδαλα μὲν πρόεικεν εἰς Ἀλφειὸν βαθυδύνῃ·
 140 Ἀνθρακὴν δ' ἡμάραν, κόνιν δ' ἀμάδυνι μέλαινα
 Πανύχιος· καλὸν δὲ θόος ἐπέλαμψε σελήνης.
 Κυλλήνης δ' αἰψ' αὐτὶς αἰκάτο διὰ κάρηνα
 Ὀϊθρῶ, ἐδὲ τις οἱ δολιχὴς ὁδὸς ἀντεβόλησεν
 Οὐτὲ θίων μακάρον, ὅτε θνητῶν ἀνδράων·
 145 Οὐδὲ κύνες λελακόντο· Διὸς δ' ἱερκνίος Ἑρμῆς
 Δοχμαδεὺς μεγάροιο διὰ κλύιδρον ἴδυνεν,
 Αὖρε ὁπωρενῇ ἐταλγικίος, ἥτ' ὁμίχλῃ.
 Ἰδύνας δ' ἀντρὶ ἐξέκατο πίονα ἵνον,
 Ἦκα περὶ προβιβῶν· ἢ γὰρ κτύπῃν ὥσπερ ἐσθ' οὐδὲ
 150 Ἑστυμῶν· δ' ἀρεὴ λίκνον ἐπαύχετο κύδιμῳ Ἑρμῆς,
 Σωάργανον ἀμρ' ὅμοις εἰλυμῶν· ἥτε τέκνον
 Νήπιον, ἐν παλάμῃσι παρ' ἱγνύσι λαῖος ἀθύρον
 Κεῖτο, χέλυν ἱερτὴν ἐσθ' ἀρεστέα χεῖρὸς ἔργων.
 Μνῆσθ' δ' ἐκ ἀρ' ἔλκεθ' ὅτε Διὸς, ἱσθὶ τε μῦθον,
 155 Τίσι τε σὺ ποικιλομήτα, πόθεν τάδε νυκτὸς ἐν ὄρε
 Ἐρχη ἀναιδείῃν ἐπιμῶν; νῦν σε μάλ' οἶω
 Ἦ τάχ' ἀμύχανα δισμὰ πρὸς πλευρῇσιν ἔχοντα,
 Ληϊοῦδου ὑπὸ χερσὶ δι' ἐκ προθύροιο περισσύν,
 Ἦ σε λαβόντα μεταξὺ κατ' ἀγκυὰ φιλητεύσειν.
 160 Ἐπεὶ πάλιν· μεγάλην σε πατὴρ ἐρύττεσσι μίεμνατ'
 Θνητοῖς ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισιν Διόισι.
 Τὴν δ' Ἑρμῆς μῦθοισιν ἀμείβετο κερδαλοῖσι,
 Μῆτιρ ἡμῇ, τί με ταῦτα τιτύσκαι ἥτε τέκνον
 Νήπιον· ὃς μάλα παῦσε κατὰ φρεσὶν αἰσυλὰ οἶδε.
 165 Ταρβέλιον, καὶ μητρὸς ἐπακιδίδουκεν ἐνιστῆς.
 Αὐτὰρ ἔγωγε τέχνης ἐπιθήσομαι ἥτις ἀρετῇ,
 Βουλεύων ἡμῇ καὶ σε διαμπερές· ἐδὲ θιοῖσι
 Νῶϊ μετ' ἀθανάτοισιν ἀδωρήτοι καὶ ἀσπασοί
 Αὐτὰ τῆδε μένοντες ἀνιζόμεθ', ὥς σὺ κελεύεις.
 170 Βέλτερον ἥματα πάντα μετ' ἀθανάτοισι ὁαρίζων,
 Πλούσιον, ἀφνειὸν, πολυλήϊον, ἢ κατὰ δῶμα
 Ἄντρον ἐν ἡρώεσσι θαλασσίῳ, ἀμρὶ δὲ τιμῆς
 Κἀγὼ τῆς ὅσιν ἐπιθήσομαι ὥσπερ Ἀπόλλαν.
 Εἰ δέ κε μὴ δώῃσι πατὴρ ἡμῶς, ἥτοι ἔγωγε
 175 Πειρήσω· δύναμαι φιλητῶν ὄρχαμῳ εἶναι.
 Εἰ δέ μ' ἱερυνήτῃ Λητοῦς ἐρεκνυδῖ· υἱός,

Odor enim illum affligebat, quamvis immortalem
 Jam, verum neque sic illi obediebat animus superbus.
 Atque valde cupienti transisset per sacrum collum.
 Sed hæc quidem deposuit ad stabulum altum
 Pinguedinem & carnes multas. Sublimia autem statim sustulit, 135
 Signum novæ vocis: adhæc autem ligna sicca tollens
 Integros pedes integraque capita ignis prorsus consumpsit vapore,
 Sed postquam utique omnia rite perfecit Deus,
 Sandalia quidem projecit in Alpheum vorticosum:
 Ignem autem extinxit, pulverem autem in aream redegit nigram
 Pernox: pulchra autem lux splendebat lunæ. (140
 Cyllenes autem rursus adiit divos vertices
 Matutinus, neque quisquam illi in longa via occurrit
 Neque deorum beatorum, neque mortalium hominum:
 Neque canes latraverunt. Jovis autem perquâ utilis Mercurius 145
 Incurvatus domus per seram ingressus est,
 Auræ autumnali similis, veluti caligo.
 Restaque progressus antri pervenit ad pingue templum,
 Tacite pedibus incedens: neque enim strepebat ut in solo.
 Festinanter autem ad cunas ivit inclytus Mercurius, 150
 Fascia circa humeros involutus: veluti natus
 Infans, in palmis circa poplites velo ludens
 Jacebat, testudinem amabilem læva manu tenens.
 Matrem autem non utique latebat Deam Deus, dixitque verbum:
 Quare tu versute, unde ista noctis in hora 155
 Venis impudentia indute? nunc te prorsus puto
 Certe mox ineluctabilia vincula circa latera habentem,
 Latonii a manibus per vestibulum potius transiturum,
 Quam te accipientem interim per valles prædaturum.
 Pereas rursus: magnam te pater plantavit sollicitudinem 160
 Mortalibus hominibus ac immortalibus Diis.
 Huic mercurius respondit verbis fraudulentis:
 Mater mea, quid ita me observas tanquam natum
 Infantem: qui valde pauca in mente æqua novit,
 Timidum, ac matris formidat mandata. 165
 Verum ego artem aggrediar quæ optima erit,
 Consulens mihi & tibi usque. neque Deos
 Nos inter immortales sine muneribus & jejuni
 Hic manentes tolerabimus, ut tu jubes.
 Melius est omnibus diebus cum immortalibus versari, 170
 Divitem, copiosum, multa præda abundantem, quam domi
 Antro in obscuro sedere honorem autem
 Et ego sacrum affluar, quem Apollo.
 Si autem non dederit pater meus, at ego
 Tentabo: possum prædonum princeps esse. 175
 Si autem me exquirat Latonæ valde inclytæ filius,

- "Αλλό τί οἱ καί μείζον ὀίομαι ἀντιβολήσαν.
 Εἶμι γάρ οἰς Πυθῶνα, μέγαν δόμον ἀντιτερήσων,
 "Ενδον ἄλλης τρέσσοδας περικαλλίας ἡδὲ λέβητας
 180 Πορθέσσω, καὶ χρυσόν, ἄλλης τ' αἰθῶνα σίδερον,
 Καὶ πολλὰν ἰσθῆτα· σὺ δ' ὄψεται αἶψ' ἐθέλησθαι.
 "Ὡς οἱ μὲν ῥ' ἐπίσταν πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον
 Τίος τ' αἰγιόχοιο Διὸς καὶ πότνια Μαίαι.
 "Ὡς δ' ἤρεγντο φάος θνητοῖσι εἴρευσσα
 185 Ὀρνυτ' ἀπ' Ὀκίαντοιο βαθυρρόου, αὐτὰρ Ἀπόλλων
 Ὀρχηστῶνδ' ἀρίκατο, κιὰν πολυήρατον ἄλσος
 Ἀγνὸν ἱερὸν ἔσχετο Γαιήχου· ἐνθάδε γέροντα
 Κνωδάλοιν εὖρε νύμοντα παρεῖξ ὁδῷ ἐκείῃ· ἀλῶϊς·
 Τὸν πρότερον προστέρη Ἀντιόης ἐρεκιδίος υἱός,
 190 ὦ γέρον, Ὀρχηστοῖο βατεδρόντι ποιήντες,
 Βεῦς δ' ὅτ' Πιερίης διζήμεν' ἐνθάδ' ἰκάνει,
 Πάσας θηλείας, πάσας κτεάεσσιν ἐκίχτας
 Ἐξ ἀγέλης· ὁ δὲ ταῦρος ἐδόσκειτο μούνης ἀπ' ἄλλων
 Κυάνιος· χαρσσοὶ δὲ κύες κατόπισθ' ἴκοντο
 195 Τίσσαρις, ὥς τ' ῥώτες ὁμόφρονες· οἱ μὲν ἔλκεσθαι
 Οἷ τε κύνης ὅ, τε ταῦρος· (ὁ δὲ περὶ θαῦμα τέτυκται)
 Ταὶ δ' ἔβαν, ἡλιόιο νύον καταδυομένοιο,
 Ἐκ μαλακῇ λειμῶν, δότ' γλυκεροῖο νομοῖο.
 Ταῦτά μοι εἰσὶ γέρονι παλαιγενέες, ἴσως ὅπως
 200 Ἀνέρα ταῖσδ' ἐσὶ βουσί διαπρήσσοντα κέλαιδον.
 Τὸν δ' ὁ γέρον μύθοισιν ἀμειβόμεν' προσείπει,
 ὦ φίλ', ἀργαλίον μὲν, ὅσ' ὀρθαλμοῖσιν ἴδοιτο
 Πάντα λέγειν· πολλοὶ γάρ ὁδὸν πρήσσουσιν ὀδίται,
 Τῶν οἱ μὲν, κακὰ πολλὰ μεμαύτες, οἱ δὲ μάλ' ἰσθλά,
 205 Φοιτῶσιν· χαλιπὼν δ' ἀμείψασθαι ἴσιν ἴκασον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ πρόσωπα νῦν εἰς ἥλιον καταδύντα
 Ἐκκαπτον περὶ γούρον ἀλῶϊς εἰνοπέδοιο·
 Παῖδα δ' ἔδοξα εἴρεσθαι, σαρῆς δ' ἐκ οἶδα νοῆσθαι,
 Ὅστις ὁ παῖς ἅμα βουσίεν ἐκχεύεισιν ὀπῆσθαι
 210 Νήπιον, εἴχῃ δὲ ῥάβδον· ἐπεσσεράδην δ' ἐβάδιζεν
 Ἐξοπίσσω δ' ἀνέργει, κάρη δ' ἔχεν ἀντίον αὐτοῦ.
 Φῆ ῥ' ὁ γέρον· ὅ δ' ἴδασον ὁδὸν καὶ εὐρέε' Ἀπόλλων·
 Οἰωνόν δ' ἐνόει ταυσιπέτερον· αὐτίκα δ' ἔγνω
 Φιλιτὴν γεγαῶτα Διὸς παῖδα Κροτίων.
 215 Ἐστυμῶς δ' ἥϊζεν ἄταξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων
 Ἐς Πύλον ἠγαθήν, διζήμεν' εἰλιπεύδας βοῦς,
 Περρυρεν νηέλι κεκαλυμμέν' εὐρέας ὄμους.
 Ἰχνα τ' εἰσένηκον Ἐκκβολ', εἰσὶ τε μῦθον,
 ὦ πόσσοι, ἢ μέγα θαῦμα τίδ' ὀρθαλμοῖσιν ἔρῳμα·
 220 Ἰχνα μὲν τάδ' ἐσὶ βούων ὀδοερεχέων,
 Ἀλλὰ πάλιν τέτραπται ἐς ἀσφοδιλὸν λειμῶνα.
 Βήματα δ' ἔτ' αἰδρὸς τάδε γίγεται ἔτε γυναικὸς,

Οὐτί.

Aliud quid illi & majus puto occursum.

Ibo enim in Pythona, magnam domum perforaturus,

Hinc affatim tripodas perpulcros & lebetes

Depopulabor, & aurum, affatimque splendidum ferrum, 186

Et multas vestes: tu autem videbis si volueris.

Sic hi quidem utique verbis ad se invicem dicebant

Filiusque Aegiochi Jovis ac veneranda Maja.

Aurora autem ex aëre genita lucem mortalibus affertens

Excitabatur ab Oceano profunda fluenta habente. at Apollo 187

In Onchestum pervenit, iens, multum amabilem lucum

Purum gravistrepi Neptuni: ubi senem

Feram invenit pascentem prope viam sepen viridarii:

Quem prior allocutus est Latonæ valde inclytus filius:

O senex, Onchesti rubos colligens herbosi,

190

Boves a Pieria quærens huc adsum,

Omnes feminas, omnes cornibus tortas

A gregē: taurus autem pascebatur solus seorsum ab cæteris

Niger: horrendi autem canes a tergo sequebantur

Quatuor, tanquam homines unanimēs. hi quidem relictī sunt 191

Canesque & taurus: (quod utique mirum est)

Illæ autem abierunt, Sole modo occidente,

Ex molli prato, a dulci pascuo.

Hæc mihi dic senex olim nate, sicubi vidisti

Virum hæc ad boves transeuntem viam.

200

Huic senex verbis respondens dixit:

O amice, difficile quidem, quæcunque quis oculis viderit

Omnia dicere. multi enim viam permeant viatores,

Quorum alii quidem mala multa cupientes, alii vero valde bona,

Itant: difficile autem discere est unumquemque.

205

At ego totum diem usque ad Solis occasum

Fodi circa collem vitidarii vitibus apti soli:

Puerum autem vidi o optime, manifeste a. non quivi intelligere,

Quinam puer boves pulchricornuas sequebatur

Infans, habebat autem virgam: ac flexuose incedebat.

210

A tergo autem cohibebat, caputque habebat contrarium sibi.

Dixit utique senex. Hic autē celerius viam ibat Phœbus Apollo:

Volucrem autem cognovit extensipedem: statim autem novit

Impostorem natum Jovis filium Saturnii.

Rapide autem ferebatur Jovis filius Apollo

215

Ad Pylum valde divinam, quærens flexipedes boves,

Purpurea nebula coopertus amplos humeros,

Vestigiaque agnovit jaculator, dixitque verbum:

Papæ, certe magnum miraculum hoc oculis video:

Vestigia quidem hæc sunt boum erecta cornua gerentium,

220

Verum tetro conversæ sunt in herbosum patrum.

Gressus autem neque viri hi sunt neque mulieris,

Odysseu.

D d d

- Οὔτε λύκων πολίων, ἔτ' ἄρκτων, ἔτε λεόντων;
 Οὔτε τι κεν ταύρου λασιαύχινός ἐστιν ὁμοῖα,
 225 Ὅστις τοῖα πέλαρα βιβᾶ ποσὶ καταλίμοισιν,
 Αἰνὰ μὲν ἔνθεν ὁδοῖο, τὰ δ' αἰγόντρ' ἔνθεν ὁδοῖο.
 Ὡς εἰπὼν ἦξεν ἀναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
 Κυλλήνης δ' ἀζικανὲν ὄρεα καταίμενον ὕλη
 Πέτρης εἰς κλυδμάτω βαδύσκιον, ἐνθά τε τύμῃ
 230 Ἀμβροσίῳ ἐλόχυσσε Διὸς παῖδα Κρονίων.
 Ὀδμή δ' ἱμερτέατα δι' ἔριον ἠγαθήοιο
 Κίδιατο, πολλὰ δὲ μῆλα ταχύποδα βόσκετο σπύνη.
 Ἐνθα τότε σπυῖδων κατιθήατο λαῖνθι ἔδον
 Ἄντρον ἐς ἡρόν ἐκατιβύλῃ αὐτὸς Ἀπόλλων.
 235 Τὸν δ' ὥς ἔν ἐνόησε Διὸς κ' Μαιάδος υἱὸς
 Χαομόφρον περὶ βουσίη ἐκβόλῃν Ἀπόλλωνα,
 Σπάργαν' ἔσω κατίδυε θυῖεντ', ἥντε πολλὴν
 Πρίμναν ἀνδρακίην ἔλκε σπαοδὸς ἀμφικαλύπτει·
 Ὡς Ἑρμῆς ἐκάρῃον ἰδὼν ἀλίσπειν ἑαυτόν.
 240 Ἐν δ' ὀλίγῳ συνέλασσε κάρη χιεῖρας τε πόδας τε,
 Δὴ ῥα νύλλουτ' περκαλιύμενος ἡδυμὸν ὕατον
 Ἀγρῆς, εἰνέτιόν τε χέλυν ὑπὸ μασχάλῃ εἴχε·
 Ἰνῶ δ' ἔδ' ἠγνοῖκε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱὸς
 Νύμφῃ τ' ἔριον περικαλλία κ' εἶλον υἱόν,
 245 Παῖδ' ὀλίγοι δολίῃσ' ἐλυμῖνον ἐντροπῶνσι.
 Πασσῆτας δ' ἀρεῖ πάντα μυχὸν μεγαλοῖο δόμοις;
 Τρεῖς αὐτούς ἀνίστα, λαβὼν κληῖδα ραεῖνθι,
 Νίκταρ ἐκωλείς ἡδ' ἑμμεροσίης ἐρεταινῆς.
 Πολλὸς δὲ χρυσὸς τε κ' ἄργυρος ἐνδον ἔκυτο,
 250 Πολλὰ δ' εἰσινέοντα κ' ἄργυρα ἔματα τύμῃς.
 Οἷα θίων μακάρων ἱεροῖ δόμοι ἐντὸς ἔχουσιν.
 Ἐνθ' ἴσπερ ἐξέρπει μυχοῦς μεγαλοῖο δόμοιο
 Λητοίδης, μύθοισι περσνύδα κύδιμον Ἑρμῆν,
 Ὡς καὶ ὥς ἐν λίκνῳ κατὰκειαι, μήνυέ μοι βουῖς
 255 Θάπλον· ἴσπερ τάχα νοῖ διαισόμεθ' ἢ κατὰ κόσμον;
 Εἶφα γάρ σε βάλων ἐς τέρταρον ἡρόεντα·
 Εἰς ζορὸν αἰνέμερον καὶ ἀμύχανον· ἔδ' σε μήτηρ
 Ἐς θά· ἔδ' πατὴρ ἀναλύσεται, ἀλλ' ὑπὸ γαίῃ
 Ἑρμῆσσι, ὀλίγοισιν ἐν ἀνδράσιν ἠγεμονεύων.
 260 Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισι,
 Λητοίδῃ, τίνα τοῦτον ἀπῆκα μῦθον βεῖπας;
 Καὶ βουῖς ἀρχαῖλους διζήμεθ' ἐνθάδ' ἱκάνεις;
 Οὐκ ἶδον, ἢ πυθόμεν, ἢ κ' ἄλλῃ μῦθον ἀκούσα·
 Οὐκ ἂν μνηύσαιμ', ἢ ἂν μῆνυτον ἀρεσίμῃ.
 265 Οὔτε βεῖων ἐλατῆρι κραταίῳ φωτὶ ἴσικα.
 Οὐχ ἔμην ἔργον τοῦτο, πάρος δέ μοι ἄλλα μέμνηται.
 Ἵσαν ἔμοιγε μέμνη κ' ἡμετέρης γάλα μητρὸς,
 Σπάργανά τ' ἀμφ' ὁμοῖσιν ἔχειν κ' ὀσμὰ λουτρῶν.

Neque luporum canorum, neque urforum, neque leonum :
 Neque utique tauri hirsuti cervicem sunt similia,
 Qui talia monstra facit pedibus velocibus, 225
 Gravia quidem hinc viæ, verum graviora hinc viæ.

Sic factus festinabat rex Jovis filius Apollo :
 Cyllenæ autem pervenit montem indutum sylva
 Petræ in latibulum densum umbris, ubi nympha
 Immortalis pepererat Jovis filium Saturnii. 230

Odor autem jucundus per montem valde divinum
 Spargebatur, multæ autem oves extensus pedes pascebantur herbam.
 Ibi tum festinans descendit per lapideum limen
 Antrum in æreum longe jaculans ipse Apollo.
 Hunc autem cum vidisset Jovis ac Maiæ filius 235

Iratum ob boves procut jaculantem Apollinem,
 Fascias intro ingressus est odoriferas, veluti multos
 Ramorum carbones ligni cinis circumtegit :
 Sic Mercurius Jaculatorem videns subtraxit seipsum.

In breve autem coëgit caput manusque pedesque, 240
 Utique nuper lotus provocans dulcem somnum
 Venationis, recentemque testudinem sub ala tenebat.
 Cognovit autem neque ignoravit Jovis & Latonæ filium
 Nympham montanam præclaram & charum filium,
 Puerum parvum dolosis involutum versutis. 245

Circumspiciens igitur omnem recessum magnæ domus,
 Tria penetralia aperuit, sumens clavem luceantem,
 Nectare plena & ambrosia amabili.
 Multum autem aurum & argentum intus jacebat,
 Multæ autem puniceæ & albæ vestes nymphae, 250

Qualia deorum beatorum sacræ domus intus habent.
 Ubi postquam perscrutatus est recessus magnæ domus
 Latonius, verbis allocutus est inclytum Mercurium :

O puer qui in cunis recubas, indica mihi boves
 Citius : quoniam mox nos dissidebimus non secundum decorum.
 Deturbabo enim te jaciens in tartarum caliginosum, (255)
 In tenebras malæ mortis & ineluctabiles : neque te mater
 In lucem neque pater resolver, sed sub terra
 Peribis, paucis in viris ductor.

Hic Mercurius verbis respondebat versutis : 260
 Latonie, quem hunc crudelem sermonem dixisti ?
 Et boves agrestes quærens huc venis ?

Non vidi, non audiui, non alterius verbum audivi :
 Haud indicare possim, non indicii præmium accipere.
 Neque boum abactori forti viro similis sum. 265

Non meum opus hoc, pridem vero mihi alia curæ sunt :
 Somnus mihi curæ est ac nostræ matris lac,
 Fasciasque circa humeros habere ac calida lavacra.

- Μάτις τοῦτο πύθοιο, πίδει τόδε ἰῆκ' ἰτύχῃ.
 170 Καί κιν δὴ μέγα θάυμα μετ' ἀθανάτοισι γένοιτο,
 Παιδα ἴεν γιγᾶντα διὰ περδύροιο περὶσαι
 Βουσι μετ' ἀγραύλοισι. τὸ δ' ἀπριπῶς ἀγορεύεις.
 Χθές γενόμην, ἀσπλοὶ ἢ πόδες, τρηχῆα δ' ἐπὶ χθών.
 Εἰ ἢ θέλεις, πατέρες κεραλὴν μέγα ὄρεον ομοῦμα,
 175 Μὴ μὲν ἐγὼ μὲν αὐτὸς ἐπιτρεχάμεν αἰτίῃ· εἴη,
 Μήτε τίς ἄλλον ὅπασσα βῶσιν κλοσὼν ὑμιτέρων,
 Αἵτινες αἱ βῶσι εἰσὶ· τὸ δ' ἐκλέσθ' οἶον ἀκούω.
 Ὡς ἂρ' ἔρη, καὶ πυκνὸν δαδὸ βλεφάρων ἀμπαύσαν,
 Ὀρρῦσι ριστάζουσιν, ὀφθαλμοῖσιν ἴνδα καὶ ἴνδα,
 180 Μακρ' ὀπισθερέζων, ἄλιον ὡς μῦθον ἀκούων.
 Τὸν δ' ἀπαλὸν γιγᾶσας προσέφη ἱκέτης Ἀπόλλων,
 ὦ πίπτοι ὑπερσπέντα δολοφραδίς, καὶ σὲ μάλ' οἶα
 Πυλλάκις ἀντιτερεῦντα δέμης εὐ ναιετάοντας,
 Ἐπιτοχὴν ἐχ' ἵνα μῦθον ἐπ' ἐδίῃ ρῶτα καθίσαι,
 185 Σκινάζοντα κατ' οἶκον ἄτερ φόρου· οἱ ἀγορεύεις.
 Πολλοὺς δ' ἀγραύλους ἀπαχίστους μηλοβοτῆρας
 Οὐρίσθ' ἐν βίῳ, ἐπύσσει κριῶν ἐρετίζων
 Ἀπτήσας ἀγέλοισι βῶσιν καὶ ποίσι μέλων.
 Ἀλλ' ἄγε, μὴ πύματον καὶ ὕφατον ὕπνον ἰάσσης,
 190 Ἐκ λήκει καταβάινει μελαίνης νυκτὸς ἱταίης.
 Τοῦτο γὰρ ἐν καὶ ἱεῖα μετ' ἀθανάτοις γέρας ἔξεις,
 Ἀρχὸς φιλητῶν κελύσσει ἡματα πάντα.
 Ὡς ἂρ' ἔρη, καὶ παῖδα λαβὼν οἶρε φοῖβ' Ἀπόλλων.
 Σὺν δ' ἄρα τρασάμην· τότε δὲ κερατῶν Ἀργεῖοντες
 195 Οἰῶντο προΐκκειν αἰερόμηνος μετὰ χερσὶ,
 Τλήμονα γαστρός ἔριδον, αἰτάδαλον ἀγγελιάτην,
 Ἐστυμῶσιν ἢ μετ' αὐτὸν ἐπίσταν· τοιοῦτον δ' Ἀπόλλων
 Ἐκλυσεν, ἐκ χερσὶν ἢ χαμαὶ βέλε κύδιμον Ἐρμῆν.
 Ἐζέτο δὲ περσάροιδε, καὶ ἐστυμῶσιν περ ἰδοῖς,
 200 Ἐρμῆν κερτομῶν, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
 Θάρσει σπαργανῶτα Διὸς καὶ Μαιάδ' οὐκ οὐκ.
 Εὐνή· ὡ καὶ ἱεῖα βῶσιν ἱερίμα κάρηνα,
 Τύτοισι οἰωνοῖς· εἴ δ' αὖθ' ὁδὸν ἠγεμονεύσεις.
 Ὡς εἶπ'· ὁ δ' ἔπειτα ἀνέρουσε θῶας Κυλλήνῃ· Ἐρμῆς
 205 Σπουδῇ ἰδὼν. ἄμφω δὲ παρ' ἔατα χερσὶν ἰᾶσθαι,
 Σπάρτανον ἀμρ' ὀμοῖσιν ἐλιγμῶσιν, εἴσω δὲ μῦθον,
 Πᾶν με φέμεις ἱκαεργε, Διὸν ζαμινίσσας πάντων;
 Ἡ μὲ βῶσιν ἐνέχ' ὅδε χολέμην ὀρτελεσσύνης
 ὦ πίπτοι, εἴθ' ὀπόλειτο βῶσιν γένος· καὶ γὰρ ἔσση
 210 Ὑμετίρας ἐκλεῖψα βῶας· ἐδ' ἄλλον ὅπασσα
 Αἱ τινὲς εἰσι βῶες· τὸ δ' ἐκλέσθ' οἶον ἀκούω.
 Δὲ δὲ δίκην καὶ δέξο περὶ Ζηνὶ Κροτίανι.
 Αὐτὰρ ἔπειτα τὰ ἕκαστα διαρρήδην ἔρέινεν
 Ἐρμῆς τ' οἰεσθῶλος καὶ Ἀντῆς ἀγλαὸς υἱὸς.

Ne quis hoc sentiat, unde hæc contentio orta sit.
 Et utique magnum miraculum inter immortales fieret, 270
 Puerum recens natum per vestibulum transisse
 Bobus cum agrestibus. hoc autem indecore dicis.
 Hæri natus sum, mollesque pedes, aspera autem subest terra.
 Si autem vis, patris caput magnum juramentum juro,
 Neque quidem ego neque ipse promitto me authorem esse, 275
 Neque quenquam alium vidi boum furem vestrarum,
 Quæcunque illæ boves sunt: famam autem solam audio.

Sic utique dixit, & frequenter a palpebris micans,
 Superciliis jactabat, inspiciens hinc & hinc,
 Longe fistula sibilans, vanum veluti verbum audiens. 280
 Quem molliter ridens allocutus est longe operans Apollo:

Heus tu deceptor dolos cogitans, profecto te admodum puto
 Sæpe perforantem domos bene habitatas,
 Nocturnum non unum tantum in limine hominem collocaturum;
 Convasantem in domo absque strepitu: qualia dicis. 285
 Multos autem agrestes dolori dabis ovium pastores
 Montis in vallibus, quando carnes concupiscens
 Occurres gregibus boum & armentis ovium.
 Sed age, ne ultimum ac postremum somnum dormias,
 Ex cunis descende nigræ noctis socie. 290
 Huc enim & posthæc inter immortales honorem habebis,
 Princeps furum vocaberis diebus omnibus.

Sic effatus est, & puerum capiens ferebat Phœbus Apollo.
 Itaque animadvertens tunc fortis Argicida
 Augurium emisit elevatus in manus, 295
 Miserum ventris eritum, pessimum nuncium,
 Vehementerque post eum adsternutavit: hunc autem Apollo
 Audiebat, e manibus autem humi jecit inclytum Mercurium.
 Sedit autem ante, licet deproperans iter,
 Mercurio convitians, ac illi verbum dixit: 300

Confide fasciæ Jovis & Majæ fili:
 Inveniam & postea boum sortia capita,
 His auguriis: recte autem rursus viæ dux eris.

Sic dixit. ipse autem exiliit celeriter Cyllenius Mercurius
 Studio incedens. ambas autem ad aures manus impellebat, 305
 Fascia circa humeros involutus, dixitque verbum:

Quo me ters Jaculator, deorum fortissime omnium?
 Certe me boum causa sic iratus conturbas.

Papæ, utinam periisset boum genus. neque enim ego
 Vestras furatus sum boves, neque alium vidi, 310
 Quæcunque sunt boves: famam autem solam audio.

Da vero judicium & accipe a Jove Saturnio.

Verum postquam singula diserte interrogassent
 Mercuriusque solivagus & Eatonæ præclatus filius,
 D d d iij

- 315 Ἀμφὶς θυμὸν ἔχοντες, ὁ μὲν νημερτῖα φωνῇ
 Οὐκ ἀδίκως ἐπὶ βουσὶν ἐλάζυτο κύδιμον Ἑρμῆν·
 Αὐτὰρ ὁ τέχνησιν τε καὶ αἰμυλίῃσι λόγοισιν
 ἠδ' αἰὲν ἐξαπατᾷν Κυλλήνης Ἀργυρότοξον.
 Αὐτὰρ ἔπει πολυμήτις ὦν πολυμήχανον εὖρεν,
 320 Ἰεσσαυδῆος δ' ἥπειτα διὰ φαρμάθωιο βάδιζε
 Πρώδιν, αἶψα κατόπισθε Διὸς καὶ Ἀπ' αὐτὸς υἱὸς·
 Λίψα δ' ἴκοντο κάρητα θυώδε' ἑλυμφοιο,
 Ἐς πατέρα Κροτιάδα, Διὸς περικαλλέα τέκνα.
 Κνίδι γὰρ ἀμφοτέρωσι δίκης κατέκειτο τάλαντα.
 325 Εὐμυλίῃ δ' ἔχ' ἑλυμφοῖον ἀγάνηρον· ἀθάνατοι δ' ὅ
 Ἀεθιτοὶ ἀγριέοντο ποτὶ πτόχας ἑλυμφοιο.
 Ἔστησαν δ' Ἑρμῆς τε καὶ ἀργυρότοξ' Ἀπόλλων
 Πρώθε Διὸς γούτων· ὁ δ' ἀνείρετο παίδιμον υἱὸν
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, καὶ μιν πρὸς μῦθον εἶπε,
 330 Φοῖβε, πόθιν ταύτην μενοιχία λήϊδ' ἐλαύνεις,
 Παιδα νίον γηραῶτα, φωνὴν κήρυκ' ἔχοντα;
 Σπουδαῖον ποδὶ χεῖμα δαῖον μεθ' ὀμήχευρ' ἦλθε.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀναξ ἱκέτης Ἀπόλλων,
 335 ὦ πάτερ, ἢ τάχα μῦθον ἀκούσσια ἐκ ἀλασφάδων,
 Κερτομέων ὡς οἷ' ἐγὼ φιλολήϊός εἰμι.
 Παιδά τιν' εἶδον τόνδε διασπύσιον κροφίστην
 Κυλλήνης ἐν ἔρασι, πολὺν διὰ χῶρον ἀνύσσας,
 Κέρτομον, εἶον ἔλαγε δαῖον ἐκ ἀλλοῖον ὅπως α,
 Οὐδ' ἀνδρῶν ὅποισι λισίμβροτοί εἰσ' ἐπὶ γαῖῃ.
 340 Κλέφας δ' ἐκ λειμῶν' ἐμὰς βούε φῆκετ' ἐλαύνων
 Ἐσπίερος παρὰ θύγα πολυβλοίσβοιο θαλάσσης.
 Εὐθυστέρην δ' ἐλάων, τὰ δ' ἄρ' ἔχνια διὰ πέλαρα
 Οἶά τ' ἀγῶσιδάα καὶ ἀγῶν δαίμονος ἔργα.
 Τῆσιν μὲν γὰρ βουσὶν ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα
 345 Ἀντία βήματ' ἔχουσα κόνις ἀνέβαινε μέλαινα·
 Αὐτὸς δ' υἱὸς ὤδ' ἐκτὸς ἀμύχανος, ἔτ' ἄρα πρῶτον
 Οὐτ' ἄρα χερσὶν ἔβαινε διὰ φαρμάθωια χῶρον·
 Ἀλλ' ἄλλην τιὰ μῆτιν ἔχων διέτρεχε κέλευθα,
 Τοῖα πέλαρ' ὡς εἴ τις ἀρεκίησι δρυσὶ βαίτηι.
 350 Ὅσρα μὲν ἐν ἰδίακι διὰ φαρμάθωια χῶρον,
 Ρυῖα μάλ' ἔχνια πάντα διέπρηνεν ἐν κόνισσιν·
 Αὐτὰρ ἔπει φαρμάθωιο μέγαν σῖλον ἐξεσπέρην,
 Ἀεραςὸς γένετ' ὠκα βιῶν σίβη' ἠδὲ καὶ αὐτοῦ
 Χῶρον ἀπὸ κρατερῆν· τὸν δ' ἐρεάσατο βροτῶς ἀνὴρ
 355 Εἰς Πύλον εὐδύς ἐλθόντα βούην γένετ' ὑμμετώσων.
 Αὐτὰρ ἰσχυρὰ τὰς μὲν ἐν ἰσυχίῃ κατέρριξε,
 Καὶ διὰ πῦρ μάλ' ἀμμοσὶν ὀδῶ, τὸ μὲν ἴνδα, τὸ δ' ἴνδα,
 Ἐν λίκτι κατέκειτο μελαίνῃ τυκτὶ ἰοικώς,
 Ἄνθρωπος ἐν κροφῇ κατὰ ζόρον· ἠδὲ καὶ αὐτὸν
 360 Λιστὸς οὐδ' ἄκων ἐκαίφατο· πῆμα δὲ χερσὶ

- Diversam sententiam habentes, hic quidem veram vocem
 Non iniuste pro bobus agebat inclytum Mercurium : 315
 Verum ille artibusque & blandis sermonibus
 Volebat decipere Cyllenius argenti arcus dominum.
 Verum quoniam callidus versutum invenerat ,
 Festinanter postea per arenam ibat 320
 Ante , sed a tergo Jovis & Latonæ filius :
 Statim autem venerunt ad vertices odoriferi olympi ,
 Ad patrem Saturnium , Jovis præclari nati.
 Ibi enim aubobus judicii posita erant trutinæ.
 Rumor autem habebat olympum valde nivosum : immortalesque
 Incorruptibiles aggregabantur ad fastigia olympi. (325
 Steterunt autem Mercuriusque & argenti arcus Apollo
 Coram Jovis genibus, hic autem interrogavit eximium filium
 Jupiter altitonans , ac illi verbum dixit :
 Phœbe , unde hanc mitem prædam agitas , 330
 Puerum recens genitum , indolem præconis habentem ?
 Præclara hæc res deorum ad conventum venit.
 Illum contra alloquebatur rex procul operans Apollo :
 O pater , profecto statim sermonem audiens non inanem ,
 Qui me carpis tanquam si solus ego prædo essem. 335
 Puerum quendam inveni hunc celebrem populatorem
 Cyllenæ in montibus , multum spacium emensus ,
 Conviciatorem , qualem ego deorum non alium inspexi ,
 Neque virorum quotquot mortales sunt super terram.
 Furatus autem e prato meas boves abiit agitans 340
 Vespertinus apud littus multifoni maris.
 Ad rectam viam agitans , vestigia autem duplicia , monstruosa ,
 Qualia admireris & illustris dei opera.
 Bobus enim ad herbosum pratum
 Contrarios gressus habens pulvis ostendebat niger : 345
 At ipse solus præter modum callidus , neque pedibus
 Neque manibus inceserat per arenosum locum :
 Verum aliud quoddam consilium habens eundo triverat vias ,
 Talia monstra tanquam si quis tenuibus quercubus incederet.
 Quamdiu igitur agitavit per arenosum locum , 350
 Facillime vestigia omnia apparebant in pulveribus :
 Verum postquam arenæ magnum callem pertransivit ,
 Invisibile factum est protinus hominum vestigium atque ipsius
 Locum per durum. hunc autem animadvertit mortalis vir
 Ad Pylum statim agentem hominum genus latifrontium. 355
 Verum postquam has quidem in quiete sacrificavit ,
 Et per ignem valde metit viæ , hoc quidem hic , hoc v. illic ,
 In cunis jacebat nigræ nocti similis ,
 Antro in obscuro ad tenebras : neque utique ipsum
 Aquila acute videns inspexisset : multum autem manibus 360

- Λυγρὰς ὀμάστας, δολοφροσύνην ἀλοφύων.
 Αὐτὸς δ' αὐτίκα μῦθον ἀσηληγίῳ ἀγόρευεν·
 Οὐκ ἴδον, ἢ πυθέμεν, ἐκ ἄλλου μῦθον ἀκουσα·
 Οὐδέ κε μνηστῆμι, ἔσθ' ἂν μνηστῆρον ἀρεΐμα.
 365 Ἦτοι ἄρ' ὥς εἰσὼν κατ' ἄρ' ἔζετο φοῖβος· Ἀπόλλων-
 Ἑρμῆς δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἀμειβομένησινος πῦδα,
 Διέξατο δ' εἰς Κορῖοντα διὼν σημάτορα πάντων,
 Ζεῦ πάτερ, ἔτοι ἐγὼ σοὶ ἀληθείην καταλέξω·
 Νημετῆς τε γὰρ εἰμι, καὶ οὐκ οἶδα ψεύδεσθαι.
 370 Ἦλθεν ἐς ἡμτέρου διζυγίῳ εἰλιποδάς βοῦς
 Σπριτορὶ ἡλίσιον νόον ἱσιτωλμῶνιο·
 Οὐδέ διὼν μακάρεσσιν ἄγχι μάρτυρας ἔδ' ἐκτόστας·
 Μνηστῆρ δ' ἐκέλευεν ἀναγκαίης ὑπὸ πολλῆς.
 Ποικίλ' δέ μ' ἱππείλοισι βαλεῖν ἐς τάρταρον εὐρύν,
 375 Οὐνεχ' ὁ μὲν τίρην αἰθὺς ἔχεν φιλοκυδῖος ἥβης,
 Αὐτὰρ ἐγὼ χθιδὸς γινομένη· τὰ δ' εἶδε καὶ αὐτὸς.
 Οὔτι βοῶν ἐλατῆρς κρηταῖος φρενὶ τοικῶς.
 Πείθει· (καὶ γὰρ ἐμὴν πατὴρ εἶλεν εὐχῆαι εἶναι)
 Ὡς ἐκ οἴκαδ' ἐλασσα βόας, (ὥς ὄλβιος εἶναι)
 380 Οὐδ' ὑπὸν ἔδον ἔδην. τότε δ' αἰτρεκίῳ ἀγορεύω,
 Ἥλιον μάλα αἰδέομαι καὶ δαίμονας ἄλλους,
 Καί σε φίλῳ, καὶ τεύτοισι σπίζομαι· οἶδα καὶ αὐτὸς·
 Ὡς ἐκ αἰτίης εἰμι· μέγα δ' ἐπιδαίομαι ὄρεον·
 Οὐ μὰ τὰ δ' ἀθανάτων εὐκρίσιμτα προδύρεα,
 385 Καὶ ποτ' ἐγὼ τὰτα τίσσω ποτὲ νηλεῖα φρενὶ,
 Καὶ κρηταῖος περ ἴοντι. σὺ δ' ὀπλοτέρησιν ἄρρη-
 Ὡς εἰπὼν ἱππὶλίζων Κυλλήνῃσιν ἀργυρόντης·
 Καὶ τὸ σπάρταρον εἶχεν ἐπ' ὤλεθρον, ἔσθ' ἀπείβαλλεν·
 Ζεὺς δὲ μέγ' ἐξετέλασεν, ἰδὼν κακισμῶντα παῖδα,
 390 Εὐ καὶ ἱππισαμῶντος ἀρνυμῶνον ἀμφὶ βόσασιν.
 Ἀμφοτέρους δ' ἐκέλευσεν ὁμόεργα θυμὸν ἔχοντας
 Ζητεῦν, Ἑρμῆν δ' ἀδάκτορον ἡγεμονεύειν,
 Καὶ δαῖσθαι τὸν χωρὸν ἐπ' ἀβλαβήσιν νόμοις,
 Ὅπῃ δ' αὖ ἀπείκρυψε βοῶν ἵπδιμα κάρηνα.
 395 Νεῦσιν δὲ Κρονίδης, ἐπισπείδεται δ' ἀγλαὸς Ἑρμῆς·
 Ρηιδίως γὰρ ἱππῆες Διὸς νόον αἰγιόχοιο.
 Τὼ δ' ἀμφοῖν σπείδοντο Διὸς περικαλλέα τέκνα
 Ἐς Πύλον· ἡμαθῶντα δ' ἐπ' Ἀλφειὸν πόρον ἔξον,
 Ἀγρεύει δ' ἐξέκοντο καὶ αὐλίων ὑφιμελάδρον,
 400 Ἦχ' ἔδ' ἐν τὰ χρήματ' ἀτάλαστο νυκτὸς ἐν ᾧ.
 Ἐνθ' Ἑρμῆς μὲν ἱππῆα κινὼν παρὰ λάϊνον ἄντρον,
 Εἰς ρῶς ἐξήλαυνε βοῶν ἵπδιμα κάρηνα·
 Ἀντιόχης δ' ἀπατερθεὶν ἰδὼν, ἱονοσε βοΐας
 Πίττην ἐπ' ἡλιβάτω, τάχα δ' ἦτο κύνδιμον Ἑρμῆν,
 405 Πῶς ἐδύνω δολομήντα δύω βέβη διεστρομῆσαι·
 Ὡδὲ γιογνὸς εἶναι καὶ νηπιὸν καὶ αὐτὸς ἔχον·

Lumina fricabat, dolum curans.

Ipse autem statim verbum infandum dicebat:

Non vidi, non audiui: non alterius verbum audiui:

Neque utique indicem, neque nuncii mercedem auferam.

Sic utique dicens sedit Phœbus Apollo.

365

Mercurius autem contra ab altera parte respondens verbum dixit,
Convertebatur autem ad Saturnium deorum rectorem omnium:

Jupiter pater, certe ego tibi veritatem dicam.

Verax enim sum, & non novi mentiri.

Venit ad nos quærens flexipedes boves

370

Hodie Sole recens orto:

Neque deorum beatorum duxit testes neque speculatores.

Indicare autem jubebat vi multa.

Multum autem mihi minatus est ejectionem ad tartarum latum,

Quia ipse quidē tenerum florē jam habet amantis gloriā pubertatis,

Verum ego heri natus sum: hæcque novit & ipse.

(175

Neque boum abactori forti viro similis.

Crede: (etenim meus pater charus gloriaris esse)

Quod non domum abegi boves, (sic felix sim)

Neque limen transii. hoc autem indubitate dico,

380

Solem valde veneror & deos alios,

Et te amo, & hunc observo: nosti & ipse

Quod non culpandus sum. magnum autem do juramentum:

Non per hæc immortalium bene instructa vestibula,

Et aliquando ego rependam civariem vocem,

385

Forti quamvis. tu autem junioribus auxiliare.

Sic dixit innuens oculis Cyllenius Argicida:

Et fasciam habebat in ulna, neque abjecit.

Jupiter autem valde risit, videns versutum puerum,

Recte ac scite negantem de bobus.

390

Ambos autem jussit concordem animum habentes

Quærere, Mercurium autem nuncium ducem esse

Ac ostendere locum innocentiam animi,

Ubi abscondisset boum fortia capita.

Annuit autem Saturnius, obediens vero præclarus Mercurius:

395

Facile enim persuadebat Jovis mens Ægiochi.

Hi autem ambo festinabant Jovis præclari filii

Ad Pylum: arenosum autem ad Alphei vadum pervenere,

Ad agros autem pervenere & stabulum altum,

Illic ubi scilicet opes nutriebantur noctis in tempore.

400

Ibi Mercurius quidem deinde iens ad lapideum antrum,

In lucem egit boum fortia capita:

Latonius autem seorsum videns, agnovit boum pelles

Petra in alta, cito autem interrogavit inclytum Mercurium:

Quo pacto potuisti versipellis deorum, boum cervicem secare

405

Sic modo natus & infans? ipse ego

- Θαυμαίω κατόπισθε τὸ σὸν κράτος· ὅδε τι σε χεῖρ
Μακρὸν αἰξίσθαι, κυλλήνι Μαιάδ' υἱί·
"Ὡς ἄρ' ἔην, καὶ χερσὶ πείριπτοι καρτερὰ δίσμα
410 Ἀγροῦ· τὰ δ' ἰσὺ ποσσὶ κατὰ χθονος ἄρ' αὖ φέροντο
Αὐτοδὴν ἀμβολάδην ἱσραμμένην ἀλλήλοισι,
"Ρῖα τι καὶ πάσῃσι ἰσὺ ἀγρῶλοισι βόισιν,
Ἑρμῖω βουλῇσι κλεψύρροισι· αὐτὰρ Ἀσώλων
Θαύμασεν Ἀθήσας· τότε δὲ κρατὺς Ἀργυρόντης
415 Χῆρον ὑποβλήδην ἐσκέφατο, πῦρ ἀμαρυσσών,
Ἐγχεύει μεμαώς· Αὐτοὺς δ' ἱερυδιῶν υἱὸν
"Ρῖα μάλ' ἐπρήνιν ἐκβόλον ὥς ἴδεν· αὐτὸς,
Καὶ κρατερόν περ ἰόντα· λαβὼν δ' ἰσὺ ἀριστερᾷ χειρὶ
Πλήκτρον ἐσφυρτίζει κατὰ μέλ'· ἢ δ' ὑπὸ χειρὸς
420 Σμερδαλίην κονάβῃσι· γέλασεν δὲ Φοῖβ' Ἀσώλων
Γηθήσας, ἱερὰ δὲ διὰ φρένας ἤλυθ' ἰσὺ,
Θυμὸν ἀκουάζοντα· λυγρὴ δ' ἱερὰν κιδαρῖζον,
Στῆ ῥ' ὄγῃ θάρσυνας ἰσὺ ἀριστερᾷ Μαιάδος υἱός·
Φοῖβ' Ἀσώλων· τάχα δὲ λιγυρῶς κιδαρῖζον
425 Γηγύτ' ἀμβολάδην· ἱερὰ δὲ οἱ ἔσπετο φωνή,
Κραίνων Ἀθανάτους τι θεοὺς καὶ γαῖαν ἱερμηνί,
"Ὡς ταπεινὰ γίνοιντο, καὶ ὥς λάχε μοῖραν ἑκάστος·
Μνημοσύνη μιν πρῶτα θῖσιν ἐθέλειν αἰδοῦν,
Μιτίερα Μουσάων· ἢ γὰρ λάχε Μαιάδ' υἱόν·
430 Τοὺς δὲ κατὰ πρόσθεν τι καὶ ὥς γηγάσιν ἑκάστος,
Ἀθανάτους ἐθέλειν θεοὺς ἄπο πηλῆος οἶδ'·
Πάντ' ἰσέσθαι κατὰ κόσμον, ἰσχυρίνιοι κιδαρῖζον·
Τὸν δ' ἔβριε ὡς σήθειαν ἀμύχαν' αἴνυτο θυμῷ·
Καὶ μιν ἐπιήσας ἰσὺ πτερίντα περσπύδα,
435 Βουφόνι μηχανῶτα ποτιύμηνε δαιτὸς ἵταϊρε,
Πιντήκοντα βοῶν ἀντάξια ταῦτα μέμνησας·
"Ησυχίως καὶ ἔσπετα διακρινέμεσθαι οἶσ'·
Νῦν δ' ἄγε μοι τόδε ἰσπεὶ πολύτρεστοι Μαιάδος υἱί,
Ἥ' σοὶ γ' ἐκ γενεῆς τάδ' ἀμ' ἔσπετο θανυμὰ ἔργα·
440 Ἥ τις Ἀθανάτων ἢ θνητῶν ἀνδρῶν
Δῶρον ἀγλὺν ἴδωκε, καὶ ἔρρεσσι δίσσιν αἰδοῖν·
Θαυμασίην γὰρ τίνδε νεύρατον ἔσσαν αἰεὺς,
"Ἦν ἢ πάσῳτί φημι δαίμνην ἔτε τιν' ἀνδρῶν,
Οὗτ' εἴ τι' ἀθανάτων οἱ ἐλύματα δάματ' ἔχουσι,
445 Νόσφι σέθεν φιλήτα Διὸς καὶ Μαιάδ' υἱί,
Τίς τίχη, τίς μοῦσα ἀμύχαν' ἀντιδάνων,
Τίς τρεῖς, ἀτρεκέως γὰρ ἅμα τρεῖς πάντα πάρεσθαι,
Εὐφροσύνην καὶ ἔρρετα καὶ ἥδυμον ἔσσαν ἐλπίδα·
Καὶ γὰρ ἐγὼ Μυῦσῃσι ὀλυμπιαδίαισι ἰσπεδός,
450 Τῇσι χερσὶ τι μέλουσιν καὶ ἀγλαὸς οἶμος αἰδοῖς,
Καὶ μολῶν τιθάλυϊα, καὶ ἱμερῶν βρομὸς αὐλῶν·
Ἄλλ' ἔσπε τί μοι ὅδε μετὰ φρεσὶν ὅδε μέλυσται·

Milior a tergo tuam vim ? neque te oportet
Longe crescere, Cyllenie Maiae fili.

Sic utique dixit, & manibus circumvertebat fortia vincula
Virgulti : hæc autem sub pedibus per terram statim hærebant 410
Ibidem mutuo versæ ad invicem ,
Facileque & omnes ad agrestes boves ,
Mercurii consiliis versuti : verum Apollo
Admiratus est inspiciens. tunc utique fortis Argicida
Locum torve inspexit , ignem abolens , 415
Occultare cupiens. Latonæ autem valde inclytæ filium
Facillime sedavit longe jaculantem sicut volebat ipse ,
Fortem licet. capiens autem sinistra manu ,
Plectro tentabat cantum : hæc autem a manu ,
Horrende sonuit. risit autem Phœbus Apollo 420
Gavissus , amabilis autem per sensus venit vox ,
Ex animo auscultanti. lyra autem amabile ludens
Stabat utique confusus ad lavam Maiae filius
Phœbi Apollinis. celeriter autem acute citharam pulsans
Canebat alternatim : amabilis autem illum sequebatur vox , 425
Miscens immortalesque deos & terram tenebrosam ,
Ut a principio facti fuere , & ut sortitus est patrem quisque.
Mnemosynen quidem in primis dearum honorabat cantione ,
Matrem Musarum : hæc enim sortita est Maiae filium.
Alios autem secundum ætatem & ut geniti sunt singuli , 430
Immortales honorabat deos Jovis præclarus filius ,
Omnia dicens pro decore , & sub cubito citharam pulsans.
Illius autem amor in pectore immensus cepit animum ;
Et hunc allocutus verba alata dixit :

Bovicida versute laborans , convivii socie , 435
Quinquaginta bobus digna ista curæ habuisti.
Quiete jam litem compositum iri puto :
Nunc autem age mihi hoc dic versute Maiae fili ,
Nunquid te a nativitate hæc simul secuta sunt admirabilia opera ,
Aut quis immortalium aut mortalium hominum 440
Donum illustre dedit , & decuit divinam cantionem.
Admirabilem enim hanc novam vocem audio ,
Quam nunquam ajo didicisse neque quenquam virorum ,
Neque quenquam immortalium qui olympicas domos habent ,
Præter te impostor Jovis ac Maiae fili , 445
Quæ ars , quæ musa difficilium curarum ,
Quæ exercitatio. vere enim simul tria adsunt ;
Lætitiæ & amorem ac dulcem somnum capere.
Etenim ego Musarum olympiadum sum sectator ,
His choreæque curæ sunt & præclara via cantionis , 450
Et cantus florens , & amabilis strepitus tibiærum.
Sed nondum mihi cantus in mente sic curæ fuit ,

- Οἷα νῶν θαλίνης ἰνδίζια ἔργα πύλονται.
 Θαυμάζω Διὸς υἱὸς τὰ δὲ, ὡς ἱερτὸν κίθαρείζεις.
 455 Νῦν δ' ἰσθὶ ἐν ὀλίγῳ περ ἰὼν κλυτὰ μέγιστα οἶδας,
 Σοὶ δ' αὐτῷ κ' ἢ μπερὶ τόδ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
 Ναὶ μὰ τόδ' ἐσχέον ἀκόντιον, ἢ μὲν ἔγω σε
 Κυδρον ἐν ἀθανάτοισι κ' ὄλβιον ἡγαμονεύσω,
 Δάσω τ' ἀγλαὰ δῶρα, κ' ἐς τέλος ἐκ ἀσπατίσω.
 460 Τὸν δ' Ἑρμῆς μῦθοισιν ἀμύθετο κερδαλίῃσιν,
 Εἰρωτᾷς μ' Ἑκάεργε περὶ θεῶν· αὐτὰρ ἔγώ σοι
 Τέχνης ἡμετέρης ἐπιδιδῶμαι ὅτι μοι αἶρω.
 Σήμερον ὑδῆσιν· ἰδὼ δέ τοι ἥσι' εἶναι
 Βουλὴν κ' μῦθοισι. σὺ ᾗ ῥησὶ πάντ' εὖ οἶδας.
 465 Πρωτὶ δ' Διὸς υἱὸς μετ' ἀθανάτοισι θαλάσσης
 Ἦυς τε κρατερὸς τε· φίλῃ δέ σε μητίετα Ζεὺς,
 Ἐκ πάσης ὅστις, ἔσθωρ δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα·
 Καὶ τιμὰς σέ γε ῥασὶ δαίμωνι ἐκ Διὸς ὁμῆς,
 Μαντίης θ' ἱκάεργε Διὸς πάρα, δίστατα πάντα.
 470 Καὶ νῦν αὐτὸς ἔγω παῖδ' ἀρνειὸν διδάσκα.
 Σοὶ δ' αὐτάρετόν ἐστι δαίμωνι ὅ, ττι μενοιτῆς.
 Ἀλλ' ἰσθὶ ἐν τοι θυμὸς ἐπιδύσει κίθαρείζων,
 Μέλισσι κ' κίθαρίζει, κ' ἀγλαίαις ἀλίσγων,
 Δέγμῳ δ' ἐξ ἡμέτερον. σὺ δέ μοι εἴλε κῆδος ὕψαζε.
 475 Εὐμύλωται μετὰ χερσὶν ἔχων λιγύεσσον ἑταῖρην,
 Καλὰ κ' εὖ κατὰ κόσμον ἐπισταμῶν ἀγορεύων·
 Εὐκηνῶ μὲν ἰσχυτὰ φέρειν εἰς δαῖτα θαλίαν,
 Καὶ χερσὶ ἡμετέρινα, κ' ἐς φιλοκῆδαι καῶμον,
 Εὐφροσύνην νυκτός τε κ' ἡμέας· ὅστις ἄρ' αὐτῶν
 480 Τέχνη καὶ σοφίη διδάσκαλ' ἐξερεῖν,
 Φθιγγομήν παντοῖα νόσφ' ἡμετέρινα διδάσκει
 Ῥυα συνθηθεῖσιν ἀδυσσομένη μαλακῆσιν,
 Ἐργασίην φθίγγουσα δυνάσασθον· ὅς δέ κεν αὐτῇ
 Νηὶς ἰὼν τοσούτων ἐπιζαυλῶς ἐρίειν,
 485 Μὰ ψ αὐτὰς κεν ἰσχυτὰ μετόρεα τε θρυαλίζοι.
 Σοὶ δ' αὐτάρετόν ἐστι δαίμωνι ὅ, ττι μενοιτῆς.
 Καὶ τει ἔγω δάσω ταύτην Διὸς ἀγλαὰ κούρη.
 Ἡμῖς δ' αὖ ὀρέας τε κ' ἰπποδάμοι πεδίοιο
 Βουσὶ νομούς· Ἑκάεργε νομύσομεν ἀγραυλοῖσιν.
 490 Ἐνδον ἄλλες τέξουσιν βόας ταύρουσι μύχιστα
 Μίχδην θηλείας τε κ' ἄρσενας· εἰς τι σε χρὴ
 Κερδαλέον περ ἰόντα περιζαυλῶς κηχολῶδαι.
 Ὡς εἰπὼν, ᾠρῆς· ὁ δ' ἰδίζατο ροῖβ' Ἀπόλλων,
 Ἑρμῇ δ' ἡγυαλίζεν ἔχων μᾶστιγα ραεῖνιν,
 495 Βουκολίας τ' ἐπιτελλεν. ἔδεκτο δέ Μακάρ' υἱὸς
 Γηθῆσας· κίθαριν δ' λαβὼν ἐπ' ἀριστερᾷ χερσὶ
 Λητοῦς ἀγλαῖς υἱὸς ἀναξ' ἱκάεργος Ἀπόλλων,
 Πλήκτρον ἐπιμήτιζε κατὰ μέλα· ἢ δ' ἔσθ' ἀπὸ καλὸν
 ἡμετέριον

Qualia juvenum convivii dextra opera sunt.
Admiror Jovis fili hæc , quam amabiliter citharam pulsas.
Nunc autem quoniam parvus inclyta consilia nosti ,

455

Tibique ipsi & matri hoc vere dicam :
Næ per hoc corneum telum , certe quidem ego te
Inclytum inter immortales & beatum ducam ,
Daboque præclara munera , & tandem non te decipiam.

Huic autem Mercurius verbis respondebat astutis :

460

Interrogas me Jaculator cate : verum ego tibi
Artem nostram ingredi non invideo.
Hodie scies : volo autem tibi placidus esse
Consilio & verbis. tu autem in mente omnia bene nosti.

Primus enim Jovis fili inter immortales sedes
Bonusque fortisque : amatque te consultor Jupiter ,
Ex omni æquitate , dedit autem tibi præclara dona :
Et honores te ajunt didicisse ex Jovis consilio ,
Vaticiniaque Jaculator , a Jove fata omnia.

465

Et nunc ipse ego filium opulentum cognovi.
Tibi autem promptum est discere quodcunque cupis.
Sed quoniam tibi animus cupit citharam pulsare ,
Cane & citharam pulsa , & gaudia tibi curæ sint ,
Accipiens a me. tu autem mihi chare gloriam præbe :
Recte cane præ manibus habens dulcivocam sociam ,
Pulchre & bene ac ornate scite dicere :

470

475

Quietus quidem deinde ferre ad convivium floridum ,
Et choream amabilem , & ad gloriosum ludum ,
Lætitiâ noctisque & diei. quicunque ipsam

Arte & sapientia edoctus interrogavit ,
Sonans multa variaque mente grata docet
Facile consuetudinibus ludens mollibus ,
Operationem dicens infelicem : quicunque autem ipsam
Nescius primum vehementer interrogavit ,
Stulte sic deinde sublimeque perturbaverit.

480

485

Tibi autem promptum est discere quodcunque cupis ,
Et tibi ego dabo hanc Jovis præclare fili.
Nos autem rursus montisque & equipascui campi
Bobus pascua , procul operans , tribuemus agrestibus ,
Hinc copiose parient boves cum tauris mixtæ
Mixtim fœminasque & masculos : neque te oportet
Altutum licet vehementer irasci.

490

Sic locutus , porrexit : accepitque Phœbus Apollo :
Mercurio autem præbuit habens scuticam præclaram ,
Boumque curas commisit. suscepit autem Maiæ filius
Latus : citharam autem capiens manu lava

495

Latonz præclarus filius rex procul operans Apollo ,
Plectro faciebat periculum in modulatione : illa autem pulchre

Odyssea.

E c c

- Ἱμερῖον κονάδῃσι· θεὸς δ' ὑπὸ μέλος αἶεσι·
 500 Ἐνθα βόες μὲν ἔπειτα ποτὶ ζάθεον λευκῶνα
 Ἑτραπέτην· αὐτοὶ δὲ Διὸς περικαλλέα τέκνα
 Ἀφ' ὀρροῦ πρὸς ὀλυμπεον ἀγάννηρον ἑρῶσαντο,
 Τρωσώμενοι φόρμιγγι· χάρι δ' ἄρα μνηστῆρα Ζεὺς·
 Ἄμρῳ δ' ἐς φιλοτῆτα συνήγαγε· καὶ τὸ μὲν Ἑρμῆ
 505 Λητοίδην ἐρίλητε διαμπερές, ὥς ἔτι καὶ νῦν,
 Σήματ' ἑσπεὶ κιθάρην μὲν Ἐκκρόλῳ ἑγγυάλιξεν,
 Ἱμερτὴν διδάξας· ὁ δ' ὑπωλένιον κιθάρειζεν.
 Αὐτὸς δ' αὖθ' ἐτέρης σοφίης ἐκμάσσατο τέχνην·
 Συείγγων ἐνοσφὴν ποιήσατο τυχρόν· ἀκουσὴν·
 510 Καὶ τότε Λητοίδης Ἑρμῆν πρὸς μῦθον ἔειπε,
 Δαΐδια Μαιάδ' υἱέ, διάκτορε, ποικιλομήτα,
 Μὴ μοι ἀνακλέψῃς κιθάρην ἢ καμῶνυλα τόξα.
 Τίμῃν γὰρ παρ' Ζηνὸς ἔχεις, ἑταμοίβια ἔργα
 Θύστην ἀνδρῶποισι κατὰ χθόνα πουλυβοτείρην.
 515 Ἀλλ' εἰ μοι τλαίης γι θεῶν μέγαν ὄρκον ὁμοῦσαι,
 Ἡ κεραλῇ νύσας, ἢ ἐπὶ Στυγὸς ὑμβεμον ὕδαρ,
 Πάντ' ἂν ἐμῷ θυμῷ κηχαρισμῆα καὶ εἶλα ἱρδοίς.
 Καὶ τότε Μαιάδος υἱὸς ὑποσχόμενός τε κατένευσεν
 Μὴ ποτ' ἀποκλέψῃν ὅτ' Ἐκκρόλ' ἐκτεάτῃσιν,
 520 Μὴδὲ ποτ' ἐμπελάσθην πυκινὸν δόμον· αὐτὰρ Ἀσπίλλων,
 Λητοίδης κατένευσεν ἑὸν ἀειδμῶν καὶ φιλότῃτι,
 Μὴ τινα φίλτερον ἄλλον ἐν ἀθανάτοισιν ἔσειδα
 Μῆτε θεὸν μὴτ' ἄνδρα Διὸς γόνον· ἐκ δ' ἔτελειον
 Σύμβουλον ἀθανάτων ποιήσομαι, ἥδ' ἅμα πάντων,
 525 Πιστὸν ἐμῷ θυμῷ καὶ τίμιον· αὐτὰρ ἔπειτα
 Ὀλοῦ καὶ πλούτε δώσω περικαλλέα ῥάβδον,
 Χρυστῆν, τριπέπλον, ἀκέρειον, ἢ σε ζηλάξει,
 Πάντας ἐπιχερύνουσα θεῶς, ἑσέων τε καὶ ἔργων
 Τῶν ἀγαθῶν, ὅσα ἐμὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὁμῆες,
 530 Μαντήϊν δ' ἔχεις διωτρεφὲς ἣν ἐρεΐνεις.
 Οὐτέ σε διωρατὸν ἐστὶ δαήμεναι, ὅτε τίς ἄλλον
 Ἀθανάτων· τὸ γὰρ εἶδε Διὸς νότον· αὐτὰρ ἔγνω
 Πιστωθεὶς, κατένευσα καὶ αἶψα καρτερὸν ὄρκον,
 Μὴ τινα νόστιν ἐμῷ θεῶν αἰετγενετῶν
 535 Ἀλλότ' ἔσειδα Ζηνὸς πυκινόφρονα βουλὴν.
 Καὶ σὺ κασίγνητε χρυσόρρασι, μὴ με κίλευς
 Θέσσερα περὰ στυγνῆν, ὅσα μῆδετα ὑρύνεσθαι Ζεὺς,
 Ἀνδρῶπων δ' ἄλλον δηλήσομαι, ἄλλον ὀνήσω,
 Πολλὰ περιτροπῶν ἀμυγάρτων οὐλ' ἀνθρώπων,
 540 Καὶ μὲν ἐμῆς ὁμοφῆς λπονήσεται ὅστις ἂν ἔλθῃ
 Φυνὴ καὶ πτορύχῃσι τεληέντων οἰωνῶν·
 Οὐδ' ἐμῆς ὁμοφῆς λπονήσεται, ὅδ' ἀπατήσω.
 Ὅς δὲ κε μαψιλόχοισι πιδύτας οἰωνοῖσι,
 Μαντήϊν ἐδάχῃσι παρὰ νόον ἐξερεΐνειν

Amabiliterque sonuit : deus autem carmen succinuit.
 Ibi boves quidem deinde ad valde divinum pratum 500
 Versæ sunt : ipsi autem Jovis præclari filii
 Retrogradi ad olympum valde pivosum contenderunt ,
 Oblectati cithara : gavisus est igitur consultor Jupiter :
 Ambos autem in amicitiam conduxit : & tum quidem Mercurius
 Latonium amavit omnino , sicuti adhuc & nunc , 503
 Signum postquam citharam quidem Jaculatori præbuit ,
 Amabilem cum docuisset : is vero sub ulna citharam pulsabat
 Ipse autem rursus alterius sapientiæ fingeat artem :
 Fistularum vocem fecit procul audibilem :
 Et tunc Latonius Mercurium verbis affatus est : 510

Metuo Majæ fili , nuncie , variis consiliis instructe ,
 Ne mihi sitro auferas citharam & curvos arcus.
 Honorem enim a Jove habes , alterna opera
 Facere hominibus in terra multas nutriende.
 Verum si mihi sustinueris deorum magnum juramentum jurare ,
 Vel capite annuens , vel per Stygis fortem aquam , (515
 Omnia utique meo in animo grata & amica leceris.

Et tunc Majæ filius promittens annuit :
 Nunquam se turaturum quæcunque procul jaciens possideret ,
 Neque unquam appropinquaturum densam ad domum , at Apollo
 Latonius annuit in concordia & amicitia , (520
 Neminem sibi magis charum inter immortales fore
 Neque deum neque virum Jovis genus : præque aliis perfectum
 Fœdus immortalibus faciam , simulque omnium maxime
 Fidum meo animo & honorabile. verum postea 525
 Felicitatis & divitiarum dabo præclaram virgam ,
 Auream trium foliorum , sinceram , quæ te servabit ,
 Omnes perficiens deos : verborumque & operum
 Bonorum , quæcunque ajo me didicisse ex Jovis consilio.
 Vaticinium autem optime Jovis alumne quod sciscitaris , 530
 Neque te fas est discere , neque quemquam alium
 Immortalium. hoc enim novit Jovis mens : verum ego
 Cujus fidei commissum est , annui ac juravi fortè jus jurandum ,
 Nullum præter me deorum immortalium
 Alium sciturum Jovis sapiens consilium. 535

Et tu frater aureæ virgæ possessor , ne me jubeas
 Fata indicare quæcunque meditatur latisonus Jupiter.
 Hominum autem alii nocebo , alium juvabo ,
 Multis modis versando circa innumerabilium gentes hominum.
 Atque meo vaticinio juvabitur quicunque venerit 540
 Voce ac aliis perfectarum alitum :
 Hic a meo vaticinio juvabitur , neque prætermittam.
 Quicunque autem vaniloquis fretus avibus ,
 Vaticinium voluerit præter mentem interrogare

- 545 Ἡμετέρην, νοεῖν δὲ θεῶν πλείον αἶν ἰόντων,
Φημ', ἀλὴν ὁδὸν εἶσιν, ἐγὼ δὲ καὶ δῶκε διχοίμην.
Ἄλλο δὲ τοι ἱέω Μαιῆς ἐρικυδέϊ υἱῷ
Καὶ Διὸς αἰγίοχῳ, θεῶν ἐρεούνι δαίμονι.
Μοῖρα γάρ τινες εἰσὶ κασίγνηται γυγαῖαι
550 Παρθένοι, αἰκείησιν ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσιν,
Τρεῖς· κατὰ δὲ κρατὸς πεπалаγμῶν ἄλφειτα λευκά
Οἰκία ναιετάουσιν ὑπὸ πτόχῃ Παρνησοῖο,
Μαυτίης ἀπάνευθε διδάσκαλοι, ἣν ἐπὶ βουσί
Παις ἔτ' ἰὼν μελέτῃσ'· πατήρ δ' ἱμὸς ἐκ ἀλέγυνεν.
555 Ἐντιῦθεν δ' ἤπειτα ποταμῶναι ἄλλοι' ἐπ' ἄλλῃ,
Κηρία βόσκονται, καὶ τε κεραινουσιν ἱάσας.
Αἱ δ' ὅτε μὲν θυίσωσιν ἐδιδυῖαι μέλι χλωρόν,
Προφρονίως ἐθέλωσιν ἀληθείην ἀγορεύειν·
Ἦν δ' ὑπονοσοισθῶσι θεῶν ἡδέϊαν ἐδωδὴν,
560 Περφρονται δ' ἤπειτα παρὲξ ὁδὸν ἡγμονεύειν.
Τὰς τοι ἔπειτα δίδωμι· σὺ δ' ἀτρεκέως ἐρεῖναι,
Σὴν αὐτοῦ φρένα τίρω· καὶ εἰ βροτὸν ἄνδρα δαίης,
Πολλάκι σῆς ὁμοῦς ἐπακούσεται, αἴκε τύχησι.
Ταῦτ' ἔχει Μαιάδ' υἱῷ, καὶ ἀγεαύλους ἑλικας βούς,
565 Ἰπποῦς τ' ἀμφιστάλῃ καὶ ἡμιόνους ταλαεργούς·
Καὶ χερσασίσι λένσι καὶ ἀργιόδουσι σῦναισι,
Καὶ κυσὶ, καὶ μῆλοισιν, ὅσα τρίφει ἱερεῖα χθονί,
Πᾶσι δ' ἐπὶ προβάτοισιν ἀνάσσειν κύδιμον Ἑρμῆν·
Οἷον δ' εἰς αἶδην τετελεισμένον ἀγγεῖον εἶπαι·
570 Ὅστ' ἀδοτός περ ἰὼν, δώσει γέρας ἐκ ἐλαχίστον.
Οὕτω Μαιάδ' υἱὸν ἀναξ ἐφίλησεν Ἀπόλλων
Παιτιῶν φιλότῃ· χάριν δ' ἐπιδέκε Κροῖων.
Πᾶσι δ' ὅγα θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ὁμιλεῖ.
Παῖδα μὲν ἔν' ὀνίνησι, τὸ δ' ἄλκιρον ἡπιοσάμεν
575 Νύκτα δ' ὄφραϊν φῦλα θνητῶν ἀνθρώπων.
Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε Διὸς καὶ Μαιάδ' υἱῷ·
Λυτὰρ ἐγὼ καὶ σὺο καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰδέας.

Εἰς Ἀφροδίτην.

- Μοῦσά μοι ἔνισπε ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης
Κύπριδος, ἥτι θεοῖσιν ἐπὶ γλυκύν ἴμερον ἄρει,
Καὶ τ' ἰδαμάσατο φῦλα καταθνητῶν ἀνθρώπων,
Οἰωνοὺς τε διωπειτίας, καὶ θηρία πάντα
5 Ἡμὲν ὅτ' ἠφειρες πολλὰ τρίφει ἡδ' ὅσα πόντῳ·
Πᾶσιν δ' ἔργα μέμνηεν εὐσεβάνε Κυθερίης.
Τρισά; δ' ἔδναται πεσιδεῖν ἐρέας ἐπ' ἀπατῆσαι,
Κούρην τ' αἰγίοχῳ Διὸς γλαυκάπιδι Ἀθήνῃ.
Οὐ γάρ οἱ εὐαδεν ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
10 Ἄλλ' ἄρα οἱ πόλεμοι τε ἄδον καὶ ἔργον Ἀρηῷ,

IN MERCURIUM.

409

Noſtram, intelligereque diis plus ſemper exiſtentibus ;
 Ajo, vanam viam ibit, ego autem dona accipiam.
 Aliud autem tibi dicam Majæ valde inclyte fili
 Et Jovis Aegiochi, deorum perutilis deus.
 Parcæ enim quædam ſunt ſorores natæ
 Virgines, velocibus gaudentes alis, 550
 Tres: ſuper caput autem conſperſæ farina alba
 Domunculas habitant ſub valle Parnafi,
 Vaticinio abſque magiſtræ, quod in bobus
 Puer adhuc meditatus ſum: pater autem meus non curabat.
 Hinc deinde volantes alias aliorſum, 555
 Favos depaſcuntur, & perficiunt ſingula.
 Hæc autem quandoquidem bacchantur edentes mel viride,
 prompte voluerint veritatem dicere:
 Si vero privatæ fuerint deorum ſuavi cibo,
 Conantur deinde extra viam ducere. 560
 Has tibi poſtea do: tu autem recte inquirens,
 Tuiſpius mentem oblecta: & ſi mortalem virum cognoris,
 Sæpius tuum vaticinium exaudiet, ſi acciderit.
 Hæc habe Majæ fili, ac agreſtes flexipedes boves,
 Equesque cura & mulos patientes laboris: 565
 Et horribiles leones & albidentes ſues,
 Et canes, & oves, quæcunque nutrit ampla terra,
 Omnibus autem pecoribus imperet inclytus Mercurius:
 Soluſque in Orcum perfectus nunciuſ ſit:
 Quique indotatus licet, dabit donum non minimum. 570
 Sic Majæ filium rex amavit Apollo.
 Omni amicitia: gratiam autem impoſuit Saturniuſ.
 Cum omnibuſque hic mortalibuſ & immortalibuſ verſatur.
 Parum quidem igitur juvat, at ſæpiſſime decepit
 Noctem per obſcuram gentes mortalium hominum. 575
 Et tu quidem ſic ſalve Jovis & Majæ fili:
 Verum ego & tui & alteriuſ memor ero cantionis.

IN VENEREM.

Muſa mihi dic opera maxime aureæ Veneriſ:
 Cypridiſ, quæ diis dulcem amorem immiſit,
 Atque domuit gentes mortalium hominum,
 Aveſque aëriæ, ac ſeras omnes.
 Et quæcunque continens multas nutrit & quæcunque pontuſ: 5
 Omnibuſ autem curæ ſunt opera belle coronatæ Cythereæ.
 Tres autem non valet fleſcere animoſ neque decipere:
 Filiamque Aegiochi Jovis caſſiam Minervam.
 Non enim illi placuere opera aureæ Veneriſ,
 Sed nimirum illi bellaque placuerunt & opuſ Martiſ. 20

E. c. c. ii.

- Ὅτμῃναι τε μάχαι τε, καὶ ἄλλα ἔργ' ἀλγύνειν.
 Πρώτη τίκτονας ἀνδρας ἐπιχθονίους ἰδίδαξε
 Ποῖσιν σάτινα καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῷ.
 Ἦδ' ἐτε παρθενικὰς ἀσφαλδχροὺς ἐν μεγάροισιν
 15 Ἄλλα ἔργ' ἰδίδαξεν, ἐπὶ φρεσὶ Δίωσα ἑκάστη.
 Οὐδ' ἐπὶ Ἀρτέμιδα χρυσολάκατον κελαδινήν
 Δάμναται ἐν φιλότῃσι φιλομυιδῆς Ἀφροδίτῃ.
 Καὶ γὰρ τῇ ἄδ' ἐτόξα, καὶ ἔρεσι δῖα ἐναίρειν,
 Φόρμιγγίς τε χοροὶ τε, διαφρυσιοὶ τ' ὀλολυγαί,
 20 Ἄλσεν τε σκυῖοντα, δικάϊων τε πτόλις ἀνδρῶν.
 Οὐδ' ἐμὴν αἰδοίην κόρη ἄδ' ἔργ' Ἀφροδίτης
 Ἰσὴν, ἣν πρῶτον τίκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης.
 Αὐτὶς δ' ὥσπελάτην, βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο,
 Πότνιαν, ἣν ἐμῶντο Ποσειδάων καὶ Ἀπώλων.
 25 Ἦδ' ἐμὰλ' ἐκ ἰδούεν, ἀλλὰ στερεῶς ἀπέκωπεν.
 Ὀμοσε γὰρ μέγαν ὅρκον, ὃ δὴ τετελεισμένον ἴσθι,
 Ἀψαρμένη κεφαλῆς πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
 Παρθένῳ ἰασιδάμ' ἅπαντ' ἤματα διαδύων.
 Τῇ δ' ἐπατήρ Ζεὺς δῶκε καλὸν γέρας ἀντὶ γάμοιο,
 30 Καὶ τε μέγα οἶκον κατ' ἄρ' ἔζητο πῖαρ ἐλεύσα.
 Πᾶσιν δ' ἐν τοῖσι Διῶν τιμαῖν ἰσχύς ἐστι,
 Καὶ παρὰ πᾶσι βροτοῖσι Διῶν πρόσβρυα τέτυκται.
 Τᾶν δ' ἐδύναται πιπιδοῖν ἐρίνας ἔδ' ἀπατήσας,
 Τῶν δ' ἄλλων ἑσπέρ τε περιγυρόντες Ἀφροδίτῃ,
 35 Οὔτε Διῶν μακάρων ἔτε θνητῶν ἀνδρῶν.
 Καὶ τε παρὰ Ζηνὸς νόον ἤγαγε τερψικραύτου,
 Ὅτε μέγιστος τ' ἐστὶ μέγιστος τ' ἔμμοις τιμῆς.
 Καὶ τε τῷ, οὔτε Δίῳ, πυκινὰς ἐρίνας ἐξασαρούσα,
 Ῥυτίδης συνέμιξε καταδιντῆσι γυναιξί,
 40 Ἦς ἐκ κελαδῶσα κασιγνήτης ἀλόχου τε,
 Ἡ' μέγα εἶδ' ἄριστον ἐν ἀθανάτοισι Διῶσι.
 Κυδίστην δ' ἄρα μιν τίκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
 Μήτηρ τε Ῥεῖν. Ζεὺς δ' ἄρ' ὅντα μῆδ' αἰδοῖς
 Αἰδοῖν ἀλόχον ποίσατο κέν' εἰδυῖαν.
 45 Τῇ δ' ἐκ αὐτῇ Ζεὺς γλυκὺν ἔμερον ἔμβαλε θυμῷ
 Ἀνδρὶ καταδιντῇ μυχθῆδναι, ὅρα τάχιστα
 Μῆδ' αὐτῇ βροτῆς ἐνὶ σπέρματι γυναικὶ
 Καὶ πῶτ' ἐπιεξαμένη εἴσῃ μετὰ πᾶσι Διῶσιν
 Ἦδ' ἐκ γλυκύσασσα φιλομυιδῆς Ἀφροδίτῃ,
 50 Ὡς ῥα Διὸς συνέμιξε καταδιντῆσι γυναιξί,
 Καὶ τε καταδιντοῦς ὕμης τίκετο ἀθανάτοισιν,
 Ὡς τε Διὰς αἰνέμιξε καταδιντοῖς ἀνδρῶν.
 Ἀρχίστω δ' ἄρα οἱ γλυκὺν ἔμερον ἔμβαλε θυμῷ,
 Ὅς τίτ' ἐν ἀκρωτόλοισι ὄρεσιν πολυποδάχου Ἰδῆς
 55 Βυκολίσσκει βύς, δέμας ἀθανάτοισιν ἰοικώς.
 Τῇ δ' ἑσπέρτα ἰδυῖσα φιλομυιδῆς Ἀφροδίτῃ

Præliaque pugnaque, ac præclara opera curare.
 Prima tabros lignarios viros terrestres docuit
 Facere plaustra & currus varios ære.
 Eademque virgines molles cute in domibus
 Præclara opera docuit, in mentem ponens unicuique. 15
 Nunquam Dianam habentem aureum colum sonoram
 Domat in amore risus amans Venus.
 Etenim huic placuere arcus, atque in montibus feras necare,
 Lyræque choreæque, acurique ulularus,
 Lucique umbrosi, justorumque urbs virorum. 20
 Neque quidem venerandæ puellæ placuere opera Veneris
 Vestæ, quam primam genuit Saturnus versutus:
 Deinde autem postremam, consilio Jovis Aegiochi,
 Venerandam, quam procabantur Neptunus & Apollo:
 Hæc autem noluit, verum rigide respuit. 25
 Juravit autem magnum juramentum, quod utique perfectum est,
 Tangens caput patris Jovis Agiliferi,
 Virginem se fore omnibus diebus diva præstantissima.
 Ei autem pater Jupiter dedit pulchrum donum loco nuptiarum,
 Atque media in domo sedit pinguedinem capiens. 30
 Omnibus autem in templis debum honorem habet,
 Et ad omnes mortales deorum honorabilis est:
 Harum non valet flectere mentes neque decipere,
 Ex aliis autem nihil est quod effugerit Venerem,
 Neque deorum beatorum neque mortalium hominum. 35
 Quin & Jovis mentem seducit qui oblectatur fulminibus,
 Qui maximus est maximumque sortitus est honorem:
 Et hujus, quando voluerit, sapientem mentem decipiens,
 Facile miscuit cum mortalibus mulieribus,
 Junonis cum obliviscere faciens sororis conjugisque, 40
 Quæ ingenti specie pulcherrima est inter immortales deas.
 Inclytissimam igitur illam peperit Saturnus versutus,
 Materque Rhea: Jupiter autem incorruptibilia consilia sciens
 Venerandam mulierem sibi eam effecit officia doctam.
 Attamen etiam illi ipsi Jupiter dulcem amorem incussit animo 45
 Viro cum mortali ut misceretur, ut quam celerrime
 Ne ipsa quidem humani concubitus experta esset:
 Atque aliquando jactabunda diceret inter omnes deos
 Dulce subridens risus amans Venus,
 Quod nempe deos miscuerit cum mortalibus mulieribus, 50
 Atque mortales filios parientes dederit immortalibus,
 Quodque deas immiscuerit mortalibus hominibus.
 Anchisæ igitur illi dulcem amorem incussit animo,
 Qui tum in summis montibus scaturiginosæ Idæ
 Custodiebat boves, corpore immortalibus similis. 55
 Hunc autem postea conspicata risus amans Venus

- Ἠέξαστ' ἐκπάλως ἢ κατὰ φρένας ἡμεῖς εἶλεν.
 Ἐς Κύπερον δ' ἐλθοῦσα, θυώδία πόν' ἰδύνει,
 Ἐς Πόρον· ἔνθα δὲ οἱ τέμνῃ βωμός τε θυώδης.
- 60 Ἐνθ' ἢ γ' εἰσέλθουσα θύρας ἐπίθῃκε ραεϊάς.
 Ἐνθα δὲ μιν Χάριτες λούσαν, καὶ χεῖσαν ἐλαίῳ
 Ἀμβρόσιῳ, οἷα θεοὺς ἐπὶ νηθεὶν αἶν' ἰόντας,
 Ἀμβρόσιον, ἰανθ', τό γὰρ οἱ τι θυμὸν ἦεν.
 Ἐσπαμένη δ' εὖ πάντα περὶ χερσὶ ἱμάτια καλά,
- 65 Χρυσῇ κοσμηθεῖσα φιλομμηδὺς Ἀφροδίτη,
 Στυάτ' ἐπὶ Τροίην, προλιποῦσ' ἐυώδεια Κύπερον,
 Τῇ μετὰ νεύουσι θεῶς κρήσασα κέλευθον.
 Ἴδην δ' ἵκανεν πολυνεΐδακα, μυτίεσθαι θεῶν.
 Βῆ δ' ἰδυὺς σαθμοῖο δ' οὐρίος· οἱ ἢ μετ' αὐτῇ.
- 70 Σαίνοντες πολλοὶ τε λύκοι χαρσασοὶ τε λέοντες,
 Ἄρκτοι, παρδάλιές τε θοαὶ περκαδίων ἀκόντες.
 Ἦσαν· ἡ δ' ὁρώσα μετὰ φρεσὶ τίρωτο θυμὸν.
 Καὶ τοῖς ἐν στήθεσι βάλ' ἡμερον· οἱ δ' ἅμα πάντες
 Σύνδυο κοιμήσαντο κατὰ σκίοντας ἐναύλους.
- 75 Αὐτὴ δ' ἐς κλισίας εὐποῖντους ἀέκτανε.
 Τὸν δ' εὖτε σαθμοῖσι λευιμνῶν οἶον ἄσπ' ἄλλων
 Ἀγχιόπῃ ἦερα, θεῶν ἄσπο κάλλῳ ἔχοντα.
 Οἱ δ' ἅμα βουσίῳ ἔοντο νομοὺς κατὰ ποιήντας
 Πάντες· ὁ δὲ σαθμοῖσι λευιμνῶν οἷος ἄσπ' ἄλλων.
- 80 Πάλιν δ' ἔνθα καὶ ἔνθα, διαφύσιον κιθαρίζον.
 Στῆ δ' αὐτοῦ προπύργῳ διὸς θυγατρὶ Ἀφροδίτῃ,
 Παρθένῳ ἀδμήτῃ μεγάλῳ καὶ εἶδος ὁμοίῳ,
 Μὴ μιν ταρβήσῃεν ἐν ὀφθαλμοῖσι νύκτας.
 Ἀγχιόπῃ δ' ὄρεον ἱεράζοντο θαύμαίνον τε
- 85 Εἶδος τε μέγιστος τε καὶ ἱμάτια σιγαλόντα.
 Πέπλυν μιν γὰρ ἔσο φαινότερον πυρὸς αὐγῆς,
 Εἶχε δ' ἐπιγναμπτὰς ἑλικας κάλυκας τε ραεϊάς.
 Ὅρμοι δ' ἅμω' ἀσφαλῇ διηρῇ περικαλλέες ἦσαν,
 Καλοὶ, χρύσειοι, παμπερίκλιοι· ὥς δὲ σελήνη
- 90 Στήθεσιν ἀμφ' ἀσφαλοῖσιν ἐλάμψοντο, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ἀγχιόπῃ δ' ἔρεε εἶλεν, ἔσθῃ δὲ μιν ἀντίον ἡῦδα,
 Χαῖρ' ἄνασσ', ἥ τις μακροῖν τάδε δώμαθ' ἱκάνειε.
 Ἄρτεμις, ἡ Λητώ, ἡ χρυσοῖ Ἀφροδίτη,
 Ἡ Θέμις ἡῦγινος, ἡ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
- 95 Ἦσθε τις Χάριτων διὕρ' ἥλυθες, αἶτε θεοῖσι.
 Πᾶσιν ἱταιρίζουσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται.
 Ἦ τις νυμφῶν αἷτ' ἄλσῃα καλά νύμονται,
 Ἦ νυμφῶν αἷ καλὸν ὄρεε τόδ' ἐναιετάουσι,
 Καὶ πηγᾶς ποταμῶν καὶ κρήσια ποιήντα.
- 100 Οἱ δ' ἐγὼ ἐν σκοπῇ περιφαινομένη ἐνὶ χάρῃ
 Βαίον ποιήσω, μέγ' ὅδε τοι ἦερα καλά
 Ὀλέσθην πάσῃσι· σὺ δ' εὐφροσύνῃ θυμὸν ἔχουσα,

Amavit, horrende autem mentem amor cepit.
 In Cyprumque profecta, odoriferum templum ingressa est,
 In Paphum: ibi autem illi templum est ara que fumans:
 Ubi hæc ingressa januas admovit lucidas. 60
 Ibi autem illam Gratia lavarunt, & unxerunt oleo
 Immortali, qualia diis inhærent æternis
 Inmortalium peplo, quod nempe illi suffitum erat.
 Induta autem recte omnibus circa corpus vestimentis pulchris,
 Auro ornata risus amans Venus, 65
 Contendebat ad Trojam, derelinquens odorem Cyprum,
 Alte per nubes velociter faciens iter.
 In Idamque pervenit scatebrosam matrem ferarum:
 Ibat autem recta ad stabulum per montem: postque ipsam
 Adulans *candis* canique lupi terribilesque leones, 70
 Ursæ, pardique veloces cervorum insatiabiles
 Ibant. hæc autem inspicens in præcordiis oblectabat animum:
 Et bis in pectoribus imposuit amorem: hi autem simul omnes
 Bini dormierunt circa opacos recessus:
 Ipsa vero ad tabernacula pulchre facta pervenit. 75
 Invenit autem in stabulis relictum solum ab aliis
 Anchisen heroæ, a diis pulchritudinem habentem.
 Illi autem boves sequebantur per pascua pingua
 Omnes: hic autem ad stabulum relictus solus ab aliis
 Versabatur hinc & hinc, penetrabile *quiddam* psallens. 80
 Stetit autem ipso coram Jovis filia Venus,
 Virgini indomitæ magnitudine & forma similis,
 Ne ipsam exhorresceret præ oculis conspicatus.
 Anchises autem videns perpendebat mirabaturque
 Formamque magnitudinemque & vestes stupendas. 85
 Peplo etenim induta erat splendidiore ignis radio,
 Habebat autem flexos capreolos *inaures*, calyces *in annulis* lucidas.
 Torques autem circa molle collum perpulchræ erant,
 Pulchræ, aureæ, omnivariæ: tanquam autem luna
 Pectora circa mollia splendebant, mirum visu. 90
 Anchisen autem amor cepit, verboque illam allocutus est:
 Salve regina, quæcunque beatorum, has domos accedis,
 Diana, vel Latona, vel aurea Venus,
 Vel Themis generosa, aut cæsia Pallas,
 Vel fortassis aliqua Gratiatum huc venisti, quæ diis 95
 Omnibus sociantur, ac immortales vocantur:
 Vel aliqua Nympharum quæ lucos pulchros incolunt,
 Aut Nympharum quæ pulchrum montem hunc habitant,
 Et fontes fluviorum & valles herbosas.
 Tibi autem ego in specula in loco apparenti 100
 Aram faciam, immolaboque tibi hostias pulchras
 Anni tempore quolibet. tu autem benevolum animum habens,

- Δός με μετὰ Τρώεσσι ἀσπρηνέ' ἑμυῖμα ἄνδρα.
 Πόιε δ' εἰσοπίσσω θαλιερὸν γόνον· αὐτὰρ ἐμ' αὐτὸν
- 105 Διερὸν εὐζώνειν κ' ὄρε' ῥά' ἡλίοιο,
 Ὀλβιον ἐν λαοῖς, κ' γάμος ἔδδ' ἰκέσθαι.
 Τὸν δ' ἡμεῖβ' ἴσωντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·
 Ἀρχίσῃ κῦδις χαμαιγενίαν ἀνδρώπων,
 Οὐτίς τοι θεὸς εἰμι· τί μ' ἀθανάτοισιν εἰσικίς;
- 110 Ἀλλὰ καταδιντή τε, γυνὴ δέ με γένετο μήτηρ.
 Ὅτρεϋς δ' ἐστὶ πατὴρ ὄνομα κλυτὸς, ἴσῃ ἀκούεις,
 Ὃς πάσῃς Φρυγίης εὐτειχέτοιο ἀνάσσει.
 Γλῶσσαν δ' ὑμετέρην καὶ ἡμετέρην σάρα οἶδα.
 Τερπὸς γὰρ μεγάρῳ με τερπὸς τρέφει· ἢ ἧ διαπρεσ-
- 115 Σμικρὴν παῖδ' ἀτίταλλε φίλῃς πατρὸς μητρὸς ἐλοῦσα.
 Ὡς δὲ τοι γλῶσάν τε καὶ ὑμετέρην εὖ οἶδα.
 Νῦν δέ μ' ἀνήπαξ' χρυσόρρασις Ἀργειρόντης
 Ἐκ χορῶ Ἀρτέμιδι[Ⓢ] χρυσηλακάτου κηλαδενίης.
 Πολλὰ δὲ Νύμφαι καὶ παρθέναι ἀλεισίβοιαι
- 120 Παίζουσιν, ἀμφοῖ δ' ὅμιλ' ἀσπίρετος ἐστράτευται.
 Ἐνδυν μ' ἠπάσας χρυσίρρασις Ἀργειρόντης·
 Πέλλα δ' ἐπαῖαζεν ἔργα καταδιντηῶν ἀνδρώπων.
 Πολλὴν δ' ἀκλῆρ' ἔχ' ἀκτιτον, ἣν διὰ θύρας
 Ὀμογάρῳ φειτῶσι κατὰ σκιδόντας ἐκλύουσιν.
- 125 Οὐδὲ ποσὶ φεύειν ἐδίδκουν φονίον αἶψα.
 Ἀρχίσῃ δέ με φάσκε παρὰ λήχεσιν καλεῖσθαι.
 Κυριδίην ἄλοχον, σοὶ δ' ἀγλαὰ τέκνα τεκνέειναι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ δειξέ καὶ ἔφρασσιν, ἦτοι ὅγ' αὖτις
 Ἀθανάτων μετὰ φῶλ' ἀσπίβη κρατὺς Ἀργειρόντης·
- 130 Αὐτὰρ ἔγώ σ' ἰκόμεν, κρατερὴ δέ μοι ἴσωνι ἀνάγκη.
 Ἀλλὰ σὺ περὶ Ζηνὸς γυνάζομαι ὅδε τοκῆον
 Ἑσθλὸν, (ὃ γάρ τοι γὰ κακοὶ τῶνδε τέκοντες)
 Ἀδμήτην μ' ἀγαθὸν κ' ἀσπειρήτην φιλόττη[Ⓢ].
 Πατρεὶ τε σὺ δειξὼν καὶ μητέρει κέδ' εἰδύη,
- 135 Σοῖς τε κασιγνήτοις οἱ τοι ὀμύθεν γηγάσιν.
 Οὐ σφιν ἀσκειλὴ Διὸς ἴσσομαι, ἀλλ' εἰκνύα.
 Εἴ τι ἀσκειλὴ γυνὴ ἴσσομαι, ἢ καὶ ἐκί.
 Πέμφαι δ' ἀγγελον ὦκα μετὰ Φρύγας αἰολοσάλοισιν.
 Εἰπαῖν πατρεὶ τ' ἑμὲ καὶ μητέρει κηδομένη περ.
- 140 Οἱ δέ τε μὲν χρυσὸν κιν αἰεὶ ἐοδῆτά θ' ὕφαντῃν
 Πέμφουσιν· σὺ ἧ πολλὰ καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
 Ταῦτα δὲ ποιήσας δαίνυ γάμον ἡμερῖντα,
 Τίμιον ἀνδρόποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Ὡς εἰποῦσα διὰ γλυκὺν ἡμερὴν ἔμβαλε θυμῷ.
- 145 Ἀρχίσῃ δ' ἔρ[Ⓢ] εἶπεν, ἔσως τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζέ μιν.
 Εἰ μὲν διντή τ' ἐστί, γυνὴ δέ σε γένετο μήτηρ,
 Ὅτρεϋς δ' ἐστὶ πατὴρ ὄνομα κλυτὸς, ὥς ἀγορεύεις,
 Ἀθανάτοιο δ' ἔκῃ διαντόρη ἐνθάδ' ἰκάνης.

Da mihi ut inter Trojanos eximius sim vir.
 Facque postea floridum sortum : at me ipsum
 Diu bene vivere & videre lucem solis , 105
 Beatum inter populos , & senectutis in limen venire.
 Huic respondit postea Jovis filia Venus :
 Anchise inclytissime humigenitorum hominum ,
 Non aliqua Dea sum : quid me immortalibus æquas ?
 Sed mortalis , mulierque me genuit mater . 110
 Otreus autem est pater nomine inclytus , si forte audivisti ,
 Qui omni Phrygiæ bene munitæ imperat .
 Linguam autem vestram & nostram aperte novi .
 Trojani enim in domo me nutrix nutrit : quæ perpetuo
 Me parvam filiam educavit chara a matre cum accepisset . 115
 Sic utique linguam & vestram bene novi .
 Nunc autem me rapuit aureæ virgæ dominus , Argicida
 Ex cœtu Dianæ autem colum habentis sonoræ .
 Ludebamus , & multitudo infinita coronæ instar circum fusa erat : (120
 Inde me rapuit aureæ virgæ dominus , Mercurius :
 Multos autem duxit me per agros mortalium hominum ,
 Multamque sorte nondum divisam & incultam terram quam seræ
 Crudivoræ frequentant per umbrosas valles .
 Neque pedibus tangere videbar ælimam terram , 125
 Anchisæ autem me dicebat ad cubilia vocari
 Puellam uxorem , tibi autem perpulchros filios parituram :
 At postquam ostendit & dixit , ipse quidem rursus
 Immortales ad gentes ivit fortis Argicida :
 Verum ego ad te veni , sortis autem mihi fuit necessitas . 130
 Sed te per Jovem supplex oro ac per parentes
 Bonos , (neque enim mali talem peperissent)
 Indomitam me ducens & inexpertam rei amatoris ,
 Patrique tuo ostende ac matri officia scienti .
 Tuisque fratribus qui tecum simul geniti sunt . 135
 Non illis indigna Jove ero , sed digna :
 Si quid indecens mulier ero , an non .
 Mitte etiam nuncium ocyus ad Phrygas agiles equos habentes
 Qui dicant patrique meo & matri amantissimæ .
 Hi autem aurum affatim vestemque textam 140
 Mittent : tu autem multa & præclara accipies dona .
 Hæc autem faciens celebra nuptias amabiles ,
 Honorabiles hominibus & immortalibus Diis .
 Sic fata Dea dulcem amorem incussit animo .
 Anchisen autem amor cepit , verbumque dixit , & prolocutus est :
 Siquidem mortalis es , mulierque te genuit mater , (145
 Atque Otreus est pater nomine inclytus , ut ais ,
 Immortalisque favore nuncii huc venis

- Ἑρμῶ· ἱμὶ δ' ἄλοχ' κεκλήσiai ἡματα πάντα.
 150 Οὐτις ἴσσιτα θεῶν ἔτι θνητῶν ἀνθρώπων
 Ἐνθάδε με σήσσει πρὶν σῇ φιλότῃ μιγῆναι
 Αὐτίκα νῦν· ἐστὶ γὰρ κινέεσθαι αὐτὸς Ἀπόλλων
 Τόξου δ' ἄρ' ἀργυρίου περὶ βίβλα σφόνδα.
 Βουλοίμην κινέεσθαι γυναι εἰκυῖα θεῆς,
 155 Σὺς οὕτως ἴσσις, δύναι δόμον αἰδ' ἴσα.
 Ὡς εἰπὼν, λάβε χεῖρα. φιλομνηδὺς δ' Ἀφροδίτη
 Ἐρῶ μετασφραδῆτα, κατ' ὄμματα καλὰ βαλοῦσα
 Ἐς λίχ' εὐσφρον, ὃ, τι περ πάρος ἴσκει ἀνακτὶ
 Χλαῖνῃσι μαλακῇς ἐσφραδῆν. αὐτὰρ ὑπερθεῖν
 160 Γούτων δέρματ' ἐκίτο, βαρυρόγγυον τι λόντων,
 Τούς αὐτὸς κατέσφραγε ἐν ἔρεσιν ὑψηλοῖσιν.
 Οἱ δ' ἴσσι ἄν λυγρὸν εὐποιήτων ἴσθισαν,
 Κόσμον μὲν οἱ πρῶτον δ' αὖτε χρὸς εἴλε φαινόν,
 Πόρπας τε, γλαυκὰς θ' ἑλικας, κάλυκας τε καὶ ὄμους.
 165 Αὐτοὶ δὲ οἱ ζώνῃ, ἰδὲ ἡματα ἀγαλόντα
 Ἐκδύε, καὶ κατέθηκεν ἴσσι θεοῦ ἀργυρόθλου
 Ἀρχίσκος· ὃ δ' ἴσσιτα θεῶν ἰότητι καὶ αἴσῃ,
 Ἀθανάτῃ παρέλεκτο διὰ βροτῶν, καὶ σάρα ἰδῶς.
 Ἡμ' δ' ἄψ' εἰς αὐλὴν ἀπακλίνουσι νομῆς
 170 Βούς τε καὶ ἴφια μῆλα νομῶν ἐξ ἀνθρομῶντων,
 Τῆμ' ἄρ' Ἀρχίστῃ μὲν ἴσσι γλυκὺν ὕπνον ἔχουσιν
 Νύδυμον, αὐτὰ δ' αὖτε χρὸς ἐννυτο ἡματα καλὰ.
 Ἐσφραδῆν δ' εὖ πάντα περὶ χερσὶ διαθεῶν,
 Ἐσθ' παρ' κλισίῃ εὐποιήτοιο μελαθροῦ.
 175 Ἦρι κάρη· κάλλος δ' ἀπεικὸν ἀπέλαμψεν
 Ἀφροδίτην, οἷον τ' εἰς εὐστράτου Κυδωνίης.
 Ἐξ ὕπνου τ' ἀνέγειρεν· ἴσσι τ' ἔρατ', ἐκ τ' ἐνόμαζεν.
 Ὅρσεν Δαρδανίην· τί γυ γήρυτον ὕπνον ἰαυέης;
 Καὶ φασγάνῃ εἰ τί ὁμοίῃ ἐγὼν ἐνθάλλομαι εἴηαι
 180 Οἷον δὲ με τοσφρότον ἐν ὀφθαλμοῖσι νύσας.
 Ὡς φάτο· ὃ δ' ἐξ ὕπνου μάλ' ἡματιῶν ὑπνάκουσεν.
 Ὡς δ' ἴδεν δειρὴν τε καὶ ὄμματα καλὰ Ἀφροδίτης,
 Τάχιστα τε καὶ ὅσπερ παρὰ κλισίῃ ἐτραπὲν ἄλλῃ.
 Ἀψ' δ' αὐτὴς χλαῖνῃ τε καλῇ φάτο καλὰ πρῶτα,
 185 Καὶ μιν λιαυρῶν ἴσσι πτερόντα πρῶτον δα,
 Αὐτίκα σ' αἰ ταπρότα διὰ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 Ἐγὼν ὡς θεὸς ἦδα· σὺ δ' ἐν νημερτίς ἴσσις.
 Ἀλλὰ σε περὶ Ζηνὸς γυνάξομαι Ἀχιόχοιο,
 Μὴ με ζῶντ' ἀμνησιὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἐσθῆς
 190 Ναιῖν, ἀλλ' ἐλίσσιν· ἴσσι γὰρ βιβάλλομαι ἀνὴρ
 Γίγνεται ὅτε θεαῖς ἐνέζεται ἀθανάτῃσι.
 Τὸν δ' ἡμίθετ' ἴσσιτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 Ἀρχίστῃ κύδιε καταδιντῶν ἀνθρώπων,
 Θάρσει, μηδὲ τι σῆσι μετὰ φρεσὶ διίδεθι λῆν.

Mercurii : mea autem conjux vocaberis diebus omnibus.

Nemo deinceps deorum neque mortalium hominum

150

Hic me tenebit quo minus tibi in amore misceat

Statim nunc : neque si jaculator ipse Apollo

Arcu ab argenteo emiserit jacula tristia.

Velim utique postea , mulier similis deabus ,

Tuum lectum ingressus , subire donum Ditis.

155

Sic fatus , cepit manum. risus amans autem Venus

Repebat averſa , oculos pulchros dejiciens ,

Ad lectum bene stratum , quod antea erat regi

Lænis mollibus stratum , at superne

Urſorum pelles jacebant , gravivocumque leonum ,

160

Quos ipſe occiderat in montibus altis.

Hi autem postquam lectos bene constructos ascenderunt ,

Mundum quidem illi primum a corpore sumpsit lucidum ,

Fibulasque flexibilesque inanes , annulosque & monilia.

Solvit autem illi cincturam , & vestes stupendas

165

Exiit , ac deposuit in sedem aureis clavis confixam

Anchises : huic autem postea deorum sententia & fato ,

Cum immortalis concubuit deâ mortalis , non aperte sciens.

Quando autem rursus ad stabulum agitant pastores

Bovesque & firmas pecudes pascuis e florentibus ,

170

Tunc scilicet Anchisæ quidem dulcem somnum offundebat

Suavem , ipsa vero corpori induebat vestes pulchras.

Induta autem recte omnia circa corpus dia dearum ,

Stetit apud lectum bene constructæ domus :

Sustulit caput : pulchritudo autem genarum splendebat

175

Immortalis , qualisque est belle coronatæ Cytheræ.

A somnoque excitavit : verbumque dixit , atque nominabat :

Surge Dardanide : quare inexpergiscibilem somnum dormis ?

Ac considera an quid similis ego videar esse

Qualem scilicet me primum oculis inspexisti.

180

Sic dixit. hic autem a somno adynodum prompte exaudivit.

Ut autem vidit collum & oculos pulchros Veneris ,

Timuitque & oculos declinando vertit alio.

Iterum autem retro veste cooperuit pulchram faciem ,

Et illam precans verbis velocibus alloquebatur :

185

Statim te ut primum dea vidi oculis ,

Cognovi quod dea eras : tu autem haud verum dixisti.

Sed te per Jovem oro Ægidiferum ,

Ne me viventem debilem inter homines sinas

Habitare , verum miserere : quoniam haud longævus vir

190

Fit quisquis cum deabus concumbit immortalibus.

Illi autem respondit deinde Jovis filia Venus

Anchise inclytissime mortalium hominum ,

Confide , neque tuo in animo timeas valde.

Odyſſea.

F f f

- 195 Οὐ γάρ τοι τί δι' παθίων κακὸν ἐξ ἐμῆς γασ-
 Οὐδ' ἄλλων μακάρεσσιν· ἰσχυρὰ φίλ' ἐστὶ θεοῖσιν.
 Σοὶ δ' ἴσμεν φίλος υἱὸς ὃς ἐν Τροίᾳσιν ἀνάξει.
 Καὶ παῖδες παῖδες διαμπαρὲς ἐκζητούνται.
 Τῷ δ' ἡ Αἰνείας ὄνομα ἵσταται, ἔνεκα μὲ αἰὼν
 200 Ἔσχεν ἄχος ἔνεκα βροτῶ ἀνέρος ἔμπεσον εὐνῇ.
 Ἄλχι θεοὶ δὲ μάλις καταδυνάτων ἀνθρώπων
 Αἰεὶ ἐφ' ὑμῖν γένεας εἶδος τε φύσιν τε.
 Ἦτοι μὲν ξανθὸν Γανυμήδεα μῆτις Τυφὸς
 ἤρπασεν ἰὸν διὰ κάλῃ, ἢ ἀθανάτοισι μετῴν;
 205 Καί τε Διὸς κατὰ δῶμα θεῶν ἰσχυροχούσοι,
 Θάυμα ἰδεῖν, πάντας τιτιρῶν ἀθανάτοισι,
 Χρυσίου ἐκ κρατῆρος ἀρύσσειν νίκταρ ἐρυθρὴν.
 Τρῶα δ' ἐπὶ πύλῃ αἶψαν ἔχει φρίκας, ἐδὲ τι ἥδαι;
 Ὅτῃ οἱ φίλον υἱὸν ἀνῆρπασε δέσπας ἄλλα.
 210 Τὸν δ' ἦσσιτα γόασκε διαμπαρὲς ἤματα πάντα.
 Καὶ μιν Ζεὺς ἐλάντε, δίδου δὲ οἱ υἱὸς ἄποινα
 Ἴππους ἀργυροδάς, τοὶ τ' ἀθανάτους φορέουσι.
 Τοὺς οἱ δαῖσιν ἔδωκεν ἔχειν· εἰσὶν τε ἕκαστα
 Ζητὸς ἐρημοσύνησι διάκτορ Ἀργεϊφρόντης,
 215 Ὡς τοὶ ἀθάνατος καὶ ἀγήρεος ἤματα πάντα.
 Αὐτὰρ ἰσχυρὴ Ζητὸς οὐκ ἐκλινε ἀγγελίαν,
 Οὐκ ἔν ἰσσιτα γόασκε, γρηῃθι δ' ἐφρίκας ἔειδον,
 Γηθόσυν δ' ἰπποῖσιν αἰλλοπαροδίασιν ὀχεῖτο.
 Ὡς δ' αὖ Τιθωνὸν χρυσοδερκὸς ἤρπασεν Ἥαις;
 220 Ὑμῖν γένεας, ἰσχυροὶ ἀθανάτοισι.
 Βῆ δ' ἴμεν αἰτήσουσα κελαινερέα Κρονίονα,
 Ἀθάνατόν τ' εἶναι καὶ ζῶειν ἤματα πάντα.
 Τῇ δὲ Ζεὺς ἰππίνευσεν, καὶ ἐκρήνην εἰλδορ.
 Νηπιῖν, ἐδ' ἐνόησεν μετὰ φρεσὶ πότνια Ἥαις
 225 Ἦβην αἰτήσας, ξυσταί τ' ἀπὸ γῆρας ὀλκίον.
 Τὸν δ' ἡ τοι εἰς μὲν ἔχεν πολυῆρατ' ἦβη,
 Ἦοὶ περὶ πύλῃ χρυσοδερκὸς ἠεργαίῃ,
 Ναῖε παρ' Ὀκίανοιο ρήϊς ἐπὶ πύμασι γαίης.
 Αὐτὰρ ἰσχυὴ πρῶταί ποταί κατέχυντο ἔδειρα
 230 Καλῆς ἐκ κεφαλῆς καὶ εὐγενέος τε γυνείου,
 Τοῦ δ' ἡ τοι εὐνῆς μὲν ἀσπίχοντο πότνια Ἥαις,
 Αὐτὸν δ' αὖτ' ἀτίταλλον ἐνὶ μεγάροισιν ἔχουσα.
 Σίτα τ' ἀμβροσίῃ τε, ἡ εἴματα καλὰ δίδουσα.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ πάμπαν ἐνερὸν κατὰ γῆρας ἰσχυγιν,
 235 Οὐδέ τι κινήσαι μελίον δύνατ' ἐδ' ἀναεῖρα;
 Ἦδὲ δὲ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φάνετο βουλή.
 Ἐν θαλάμῳ κατέθηκε, δύρεα δ' ἰσίδηκε φασγάνας.
 Τῷ δ' ἡ τοι φωνὴ ρεῖ ἄσπετος, ἐδὲ τι κίχες
 Ἔσθ', οἷον πάρος ἔσκειν ἐνὶ γναμματοῖσι μέλεισιν.
 240 Οὐκ εἴ τι ἐργαί σε τοῖον ἐν ἀθανάτοισιν ἐλοίμην,

Neque enim ullus metus est , te passuram malum ex me , 195
 Neque ex aliis beatis : quoniam amicus es diis.
 Tibi autem erit charus filius qui Trojanis imperabit ,
 Et filii e filijs perpetuo pronascentur.
 Huic autem Æneas nomen erit , quoniam me gravis
 Habuit dolor quod mortalis viri incidi in lectum. 200
 Prope dii autem maxime apud mortales homines
 Semper ob vestri generis speciemque & pulcritudinem.
 Ergo flavum Ganymedem consultor Jupiter
 Rapuit suam propter pulchritudinem , ut cum diis esset ,
 Et Jovis in domo diis vinum infunderet , 205
 Mirabile visu , ab omnibus honoratus immortalibus ,
 Aureo ex cratere hauriens nectar rubrum.
 Troi vero luctus perpetuus habebat præcordia , neque norat
 Ubi sibi charum filium rapuisset divina procella :
 Hunc deinde lugebat omnino diebus omnibus. 210
 Et illius Jupiter misertus est , deditque illi pro filio dona
 Equos velocipedes , quique immortales ferunt.
 Hos illi dono dedit habendos : dixitque singula
 Jovis consiliis nuncius Argicida ,
 Quod esset immortalis & insensibilis diebus omnibus. 215
 At postquam Jovis hic audivit nuncium ,
 Non amplius postea lugebat , gavisus autem est animo intus ,
 Lætus autem equis velocibus vehebatur.
 Similiter Tithonum aurea sede conspicua rapuit Aurora ,
 Vestri generis , similem immortalibus. 220
 Ivit autem oratura nigrinubem Saturnium ,
 Ut immortalisque esset ac viveret diebus omnibus.
 Huic autem Jupiter annuit , & perfecit votum
 Insana , neque reputavit in mente veneranda Aurora
 Ut juventutem peteret , raderetque senectam perditam. 225
 Hunc autem donec quidem habebat a multis amata juvenus ,
 Aurora oblectatus aurithrona ab aëre genita ,
 Habitabat apud Oceani fluxum ad terminos terræ.
 Verum postquam primi cani effundebantur capillit
 Pulchro ex capite & ex generosa barba , 230
 Hujus quidem a lecto abstinebat veneranda Aurora ,
 Ipsum autem rursus nutrieat in domibus habens
 Ciboque ambrosiaque , & vestes pulchras dans.
 Verum quando jam omnino ad odiosam senectutem properabat ,
 Neque ullum membrorum movere poterat neque attollere , 235
 Hoc illi in animo optimum videbatur consilium :
 In thalamum deposuit , januas autem admovit lucidas.
 Ejus utique vox fuit immensa , neque vis
 Est , qualis antea fuit in flexibilibus membris.
 Non-urique ego te talé inter immortales eligeré *f. præoptarem* 240
 F f f ij.

- Ἀθανάτων τ' εἶναι καὶ ζῶειν ἡματα πάντα.
 Ἄλλ' εἰ μὲν τοιοῦτος εἶεν εἶδος τι δῖμας τε
 Ζῶεις, ἡμέτερός τε πόσις κικλημῆσθαι εἴης,
 Οὐκ ἂν ἴσμεντά μ' ἄχος πυκινὰς φρένας ἀμφικαλύπτει.
- 145 Νῦν δέ σε μὲν τάχα γῆρας ὁμοῖον ἀμφικαλύψει
 Νηλεῖς, τόγ' ἴσμεντα παρίσταται ἀνδράσιν,
 Οὐλόμηνον, καματηρὸν, ὃ, τε συγέουσι θεοὶ περ.
 Αὐτὰρ ἡμοὶ μέγ' οὐκ εἶδος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 Ἔσεται ἡματα πάντα διαμωπρὸς εἴηκα σῶο,
- 150 Οἱ περ ἐμοὺς ὄρους, καὶ μήτις αἶς ποτε πάντας
 Ἀθανάτους συνέμιξα καταδιντήσοι γυναῖξιν,
 Τάρβεισκον. πάντας γὰρ ἐμὸν δάμνασκε νόημα.
 Νῦν ἧ δὴ οὐκέτι μοι σοταχίσσεται ἔξουμῆναι
 Τοῦτο μετ' ἀθανάτοισιν. ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀάδων,
- 155 Σχέτιλιν, ἐκ οὐνότατον, ἀπικλαγχθην δὲ νόοιο,
 Παιῖδα δ' ἐπὶ ζῶνῃ ἐθέμην βροτῶ ἐνθηδύσασα.
 Τὸν μὲν, ἴσμεν δὴ πρῶτον ἰδὴ φάος ἡελίοιο,
 Νύμφαι μιν θρέψουσι ὀρεσπῶσι βαδύκολοι,
 Αἱ τότε ναιετάουσιν ὄρος μέγα τε ζάδόν τε,
- 160 Αἱ ῥ' ὅτε θνητῆς ἔτ' ἀθανάτοισιν ἴπονται.
 Ληρὸν μὲν ζῶουσι, καὶ ἄμβροτον ἰδάρ ἰδοῦσι,
 Καὶ τι μετ' ἀθανάτοισι καλὸν χορὸν ἐρράσαντο.
 Τῆσιν ἧ Σιλητοὶ τε καὶ εὐσκοπῶν Ἀρχειρόντης
 Μίσγοντ' ἐν φιλότῃ μυχῷ σπαίον ἐργίτων.
- 165 Τῆστι δ' αἶμ' ἡ ἐλάται ἢ δρύς ὑφικάρηνοι
 Γεινομένησιν ἱρῶσαν ἐπὶ χθονὶ βωτιανίρῃ.
 Καλῶ, τηλεθάουσα ἐν κρείσσιν ὑψηλοῖσιν
 Ἐσᾶσ' ἡλίβατοι· τιμὴν δὲ ἰ κικλήσκουσιν
 Ἀθανάτων, τὰς δ' ὅτε βροτοὶ κίρρουν σιδήρεα.
- 170 Ἄλλ' ὅτε κεν δὴ μοῖρα παρὶσκή θανάτοιο,
 Ἀζάνεται μὲν πρῶτον ἐπὶ χθονὶ δένδρεα καλὰ,
 Φλοιὸς δ' ἀμριπαιερθινύθει, πίπτουσι δ' ἀπ' ἔξω,
 Τῶνδε χ' ἐμὲ ψυχὴ λείπει φάος ἡελίοιο.
 Αἱ μὲν ἐμὸν θρέψουσι παρὰ σόεσσιν υἱὸν ἔχουσα.
- 175 Τὸν μὲν ἴσμεν δὴ πρῶτον ἐλὴ πολυήρατος ἦεν,
 Ἀξουσὶν σοὶ διῦρε θιαὶ, δείξουσὶ τε παῖδα.
 Σοὶ δ' ἐγὼ, ἔρεα ταῦτα μετὰ φρεσὶ πάντα διέλθω,
 Ἔς πέμπτον ἔτος αὖτις ἐλεύσομαι υἱὸν ἄγουσα.
 Τὸν μὲν ἴσμεν δὴ πρῶτον ἰδὴ θάλασσαν ὀφθαλμοῖσι,
- 180 Γηθήσῃς ὄρεων· μάλα γὰρ θεοεικέλος ἔσται.
 Ἀξίεις δ' αὐτίκα νιν ποτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.
 Ἦν δέ τις εἴρητά σε καταδιντήων ἀνδράσων,
 Ἦτις σοὶ φίλον υἱὸν ἐπὶ ζῶνῃ θάτο μήτηρ,
 Τῶδε σὺ μυθεῖσθαι μεμνημῆσθαι, ὥς σε κελύσω.
- 185 Φασὶν τοὶ νύμφης Καλυκάωιδ' ἔγγονον εἶναι,
 Αἱ τότε ναιετάουσιν ὄρος καταείμηνον ὕλη.

Immortalemque esse & vivere diebus omnibus.
 Sed si quidem talis formaque corporeque
 Viveres, nosterque vir vocatus esses,
 Non utique deinde me luctus secundum densam mentem cooperiret
 Nunc autem te quidem celeriter senectus communis cooperiet 245
 Immisericors, quæ postea astat hominibus,
 Perniciosa, lassæ, quam & dii odio habent.
 At mihi magnum probum inter immortales deos
 Erit diebus omnibus omnino propter te,
 Qui antea meas conversationes, & consilia quibus olim omnes 250
 Immortales commiscui cum mortalibus mulieribus,
 Timebant. omnes enim meum domabat consilium.
 Nunc autem utique non amplius mihi licebit gemendo nominare
 Hoc inter immortales: siquidem ingenti multa mulctata sum,
 Damno duro, nec tolerando, aberravi autem mente, 255
 Filiumque sub cinctura posui cum mortali mixta:
 Illum quidem, ubi jam primum viderit lucem Solis,
 Nymphæ ipsum nutrient montanæ profundos sinus habentes,
 Quæ hunc habitant montem magnumque valde divinumque,
 Quæ utique neque mortales neque immortales sequuntur: 260
 Diu quidem vivunt, & immortalem cibum comedunt,
 Atque cum immortalibus pulchram choream instaurant,
 Cum his autem Silenique & bonus explorator Argicida
 Miscentur in amore in recessu speluncarum amabilem.
 Cum his autem simul aut abietes aut quercus altæ capitibus 265
 Genitis natæ fuere super terram alentem viros:
 Pulchræ, florentes in montibus altis
 Stant altæ: delubra autem ipsas vocant
 Immortalium, has autem haud mortales tendent ferro:
 Sed quando jam fatum astiterit mortis, 270
 Siccantur quidem primum super terram arbores pulchræ,
 Cortex autem circumquaque corrumpitur, deciduntque ramis:
 Earum autem simul anima relinquit lumen Solis.
 Hæ quidem metum nutrient apud se filium habentes.
 Hunc quidem ubi jam primum ceperit multimodis experta puber-
 Ducent tibi huc Deæ, ostendentque puerum: (tas, 275
 Tibi autem ego, ut hæc menti tuæ inculcando omnia persequar,
 In quintum annum rursus veniam filium ducens.
 Hunc quidem ubi jam primus videris florem oculis,
 Gaudebis videns: valde enim diis similis erit: 280
 Duces autem statim illum ad Trojam ventosam.
 Si autem aliquis interrogarit te mortalium hominum,
 Quæ tibi charum filium sub cinctura posuerit mater,
 Huic tu dicere memor sis ut te jubeo:
 Dicunt nymphæ Calycopidis progeniem esse, 285
 Quæ hunc habitant montem indutum sylva.

- Εἰ δὲ κεν ἐξέσῃς καὶ ἐσπύξῃς ἄρροι θυμῷ,
 Ἐν φιλότῃ μιγῆναι εὐστράτη Κυδερῇ,
 Ζεὺς σε χολασάμεν[⊗] βαλίης φολεύῃτι κεραυνῷ.
 290 Εἴρητ' αἰ τοι πάντα· σὺ δὲ φρεσὶ σῷσι νοήσας,
 Ἴσχυο, μὴ δ' ὀνόμῃς, θεῶν δ' ἐποπίζω μῆνιν.
 Ὡς εἰπὼν[⊗] ἦξε πρὸς ἑσπρὸν ἠνεμόεντα.
 Χαῖρε θεὰ Κύπερρον εὐκτιμένης μεδύουσα,
 Σὺ δ' ἐγὼ ἀρξάμεν[⊗] μεταδύσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον·

Εἰς τὴν Ἀττήν.

- Λιδοῖν χρυσεόφρανον καλὴν Ἀφροδίτην
 Ἄσσομαι, ἢ πάσης Κύπερρον κρήδεμνα λείλογχον
 Εἰναλῆς, ὅθι μιν ζεύρου μένος ὕερν αἰντός
 Ἦνικεν κατὰ κύμα πολυρλοισσοῖο θαλάσσης,
 5 Ἀφρῷ ἐνὶ μαλακῷ. τὴν δὲ χρυσάμπυνες ὄραι
 Δίξαντ' ἄσπασίως, σπεῖ δ' ἄμβροτα ἱμάτια ἔσαν.
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἀθανάτω σφάραν εὐτυκτοῖ ἐθηκαν,
 Καλὴν, χρυσεῖν· ἐν ᾗ τριτοῖσι λοδοῖσιν
 Ἀνδρὶ ὀρεχάλλου χρυσεῖν τε τιμῆντες.
 10 Διὶ δ' ἀμφ' ἄσπαλ' καὶ σπιδισιν ἀργυρέοισιν
 Ὀρμισοὶ χρυσεῖσιν ἐκόσμευ, οἷσιν περ αὐτὰς
 Ὡρεὶ κόσμηδον χρυσάμπυνες, ὀπασί[⊗] ἴοιν
 Ἐς χορὸν ἠμερόεντα θεῶν καὶ δώματα πατρῶς.
 Αὐτὰρ ἰσπεῖδ' πάντα περὶ χερσὶ κόσμον ἔθηκαν,
 15 Ἦγον ἐς ἀθανάτους· οἱ δ' ὑπαζόντο ἰδόντες,
 Χερσὶ τ' ἰδεξίοντο· καὶ ἠρώσαντο ἑκασ[⊗]
 Εἶναι κουριδίην ἀλοχον, καὶ οἶκαδ' ἀγῶδα,
 Εἶδ[⊗] θαυμάζοντες ἰοσφάνου Κυδερῆος.
 Χαῖρ' ἐλικοβέφαρε, γλυκυμείλιχε· δὸς δ' ἐν ἀγῶνι
 20 Νίκην τῷδε πέριθ' αἶμα, ἔμην δ' ἐγτυγον αἰοιδῶν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σὺ καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοιδῆς.

Αἰὼν τος, ἢ Ἀηστὰι.

- Ἀμφὶ Διόνυσον Σμέλῃς ἐρικυδέ[⊗] υἱὸν
 Μνήσομαι, ὡς ἱράνῃ παρὰ Διὸς αἰλὸς ἀπρυγέτιο,
 Ἀκτῇ ἐπὶ περβλήτῃ, νεκρῇ ἀνδρὶ ἰσικῶς
 Περσίδῃ· καλαὶ δ' περιστεύοντο ἔθειρα
 5 Κυάνειαι, εἴρεος δὲ σπεῖ σιβαρῆος ἔχον ἄμοις
 Πορφυρέον. τάχα δ' ἀνδρὲς εὐσάτμου δῶδ' ἠνός
 Ἀπιστὰν προγέινοντο θεῶς ἐπὶ οἶνοισι πόντον
 Τυρσηνοί· τοὺς δ' ἦγε κακὸς μῦθος· οἱ δ' ἰδόντες
 Νεῖσαν ἐς ἀλλήλους, τάχα δ' ἐκθορον· αἴψα δ' ἐλάντες
 20 Εἶσαν ἐπὶ σφετέρῃς πῆδος κίχαρηλῶν ἥτορ.
 Τίον γάρ μιν ἔβαντο διοτρεφέων βασιλῆων

Si autem rem ipsam enunciariis & gloriaberis dementi animo,
 In amore te mixtum esse cum bene coronata Cytherea,
 Jupiter te iratus feriet ardenti fulmine.
 Dicta sunt tibi omnia : tu autem in mente tua intelligens, 198
 Cohibe te, neque indica, deorum autem observa iram.
 Sic effata abiit ad cælum ventosum.
 Salve dea Cypro bene habitata imperans,
 A te autem ego exorsus transibo aliam ad laudem.

IN EANDEM.

Venerandam auream coronam habentem pulchram Venetam
 Canam, quæ totius Cypri mœnia adepta est
 In mari sitæ, ubi illam zephyri vis molliter spirantis
 Tulit per undam multifoni maris,
 Spuma in molli. hanc autem auricurræ Horæ 1
 Exceperunt libenter, immortalesque vestes induere :
 Caput vero super immortale coronam bene constructam posuere,
 Pulchram, auream : in perforatis autem auriculis
 Florem orichalci aurique preciosi :
 Collum autem molle ac pectora argentea 10
 Monilibus aureis ornabant, quibus ipsæ
 Horæ ornatae fuere auricurræ, quando irent
 Ad choream amabilem deorum & domos patris.
 Verum postquam omnem circa corpus ornatum posuere,
 Duxere ad immortales : qui amplectebantur videntes, 15
 Manibusque salutabant : & cupierunt quisque
 Esse maritalem conjugem, & domum ducere,
 Formam admirantes ex violis coronam habentis Cythereæ.
 Salve nigras habens palpebras, dulciloqua : da vero in certamine
 Hoc victoriam ferre, meamque præpara cautionem. 20
 At ego & tui & alterius memor ero cautionis.

BACCHUS, SIVE LATRONES.

De Baccho Semeles inclytæ filio
 Mentionem faciam, ut apparuit apud littus maris indomiti,
 Apud promontorium in mare procurrat, juveni viro similis
 Primum jam puberi : pulchri autem concutiebantur capilli
 Cyanei, vestem autem circa robustos habebat humeros 1
 Purpuream. cito autem viri bene tabulata ex navi
 Latrones pervenere velociter ad nigrum pontum
 Týrseni : eos autem duxerat mala fors. qui videntes
 Innuere sibi invicem, citoque exilire : statim autem capientes
 Imposuerunt eum suæ navi læti animo. 10
 Filium enim illum autumabant a Jove nutritorum regum

- Εἶνα, καὶ δισμοῖς ἰθελον δεῖν ἀργαλίοισι.
 Τὸν δ' ἐκ ἰσχανε δεσμὰ, λύχοι δ' ὑπὸ ταλὸς ἔπιπτον
 Χειρῶν ἠδὲ ποδῶν· ὁ δὲ, μειδάων ἐκάδ' αὐτοῖ·
- 25 Ὅμμασι κυντίοισι, κυβερνήτης ἢ τοῦσας,
 Αὐτίκα οἷς ἰτάροισιν ἐκέλευτο, φαίνουσιν τε,
 Δαιμόνιοι, τίνα τίνδε θεῶν δισμυῖθ' ἰλόντες,
 Καρτίεσσιν; εἰδὲ φέρειν δύναταί μιν νῆος εὐεργής.
 Ἡ γὰρ Ζεὺς ὅδε γ' ἔστιν, ἢ ἀργυρότερος Ἀσώλων·
- 20 Ἡδὲ Ποσειδάων, ἰσθί κ' ὀνητοῖσι βροτοῖσιν
 Εἰκόλος, ἀλλὰ θεοῖς οἱ ἐλύμματα δάματ' ἔχουσιν.
 Ἄλλ' ἄγχι, αὐτὸν ἀρώμεν ἰσθ' ἠπείροιο μελαίνης
 Αὐτίκα· μολὶ ἰσθὶ χεῖρας ἰάλλετο, μή τι χολωδαῖς
 Ὅρση ἀργαλίους ἀνεμους καὶ λαίλασσα πολλήν.
- 25 Ὡς εἶπτο. τὸν δ' ἀρχὸς συγχερὶς ὑπάσας μύθοι,
 Δαιμόνι' ἔρον ὄρα, ἅμα δ' ἰσθίον ἔλκιο νῆος,
 Σύμπανθ' ὄσθα λαβάν. ὅδε δ' αὐτ' ἀνδρῶσι μελίσσει·
 Ἐλθομαι, ἢ Αἰγυπτον ἀρίζεται, ἢ ὄρε Κύπρον,
 Ἡ' ἰς Ὑπερβορίους, ἢ ἱκασίερα· ἰς ἢ τελευτῇν
- 30 Ἐκ ποτ' ἐπὶ αὐτοῦ· τε φίλους κ' κτήματα πάντα,
 Οὓς τε κισσηγῆτους· ἰσθὶ ἡμῖν ἔμβαλε δαίμων.
 Ὡς εἰπὼν, ἰσθίον τε καὶ ἰσθίον ἔλκιο νῆος,
 Ἐμπευσσιν δ' ἀνεμος μέσση ἰσθίον· ἀμρὶ δ' ἄρ' ὄσθα
 Κατὰ νῆσαν. τάχα δὲ σπιν ἱραίνετο θανάματά ἔργα·
- 35 Οἷον μὲν πρῶτιστα θεῶν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
 Ἠδύποτος καλάρυξ· εὐώδης, ὄνυτο δ' ὀδμή·
 Ἀμπεροσίη· ταύτας ἢ τάρῃ λάβε πάντας ἰδόντας.
 Αὐτίκα δ' ἀκροτάτην παρὰ ἰσθίον ἔξιτανύθη
 Ἀρσάιος Ἰνδα καὶ Ἰνδα, κατεκρημνῶντο ἢ πολλοὺ·
- 40 Βοτρυες· ἀμρὶ ἰσθίον ἢ μέλας εἰσίστατο κισσός
 Ἀνδρῶσι πηλεδάων, χαρίεις δ' ἰσθὶ κατὰ δὲ ὀρώρει·
 Πάντες ἢ σκαλμοὶ στεράνους ἔχον. οἱ δὲ, ἰδόντες,
 Μνησθῆναι τότε ἰσθίοντα κυβερνήτην ἐκέλευον
 Γῇ πελάαν. ὁ δ' ἄρα σφι λείων γένετ' ἰνδιθὶ νῆος
- 45 Δεινὸς ἰσθ' ἀκροτάτης, μέγα δ' ἔβραχεν, εἰ δ' ἄρα μῶσας
 Ἀρκτον ἰσοῖσιν λασιαύχιστα, σήματα φαίνων·
 Ἄν δ' ἔσθ' ἰσθ' μεμαυία· λείων δ' ἰσθὶ σέλματος ἄκρου
 Δεινὸν ὑπὸ δὲ ἰσθίον. οἱ δ' εἰς πρύμναν ἐρόβηδαν,
 Ἀμρὶ κυβερνήτην ἢ σκόροβρα θυμὸν ἔχοντα
- 50 Ἔσαν ἄρ' ἐκπληγέντες. ὁ δ' ἔξαπλῆγες ἰσοροῦσας
 Ἀρχὸν ἔλ· οἱ ἢ θυράζα κακὸν μῶρον ἐξαλύοντες,
 Πάντες ὁμῶς πύθοντο, ἰσθὶ ἰδὲν, εἰς ἀλα δῖαν·
 Δειρῆτες δ' ἐγένοντο. κυβερνήτην δ' ἰλεῖσας
 Ἔσχθε, καὶ μιν ἔθηκε πανόλβιον· εἰσὶν τε μύθον,
- 55 Θάρσει δὲ κάτω γῇ μῶν κεχαρομένη θυμῷ.
 Εἰμὶ δ' ἐγὼ Διόνυσος ἔξ' ἔρομαι, ὃν τίκε μήτηρ,
 Κακῆνις Σαμῆλη, Διὸς εἰς εὐρύτατι μηρία·

Esse, ac vinculis volebant ligare difficilibus.
Illum autem non tenebant vincula, viminaque procul cadebant
A manibus & a pedibus: ipse subridens sedebat
Oculis cyaneis. gubernator autem intelligens, 15
Statim suos socios hortatus est, dixitque:

Miseri, qualem hunc Deum ligatis capientes,
Fortem? neque ferre illum potest navis fabrefacta.
Aut enim Jupiter hic est, aut argentiarcus Apollo,
Aut Neptunus: quoniam haud mortalibus hominibus 20
Similis est, at Diis qui Olympicas domos habent.
Verum agite, hunc dimittamus ad continentem nigram
Statim: neque in eum manus conjicite, ne iratus
Excitet difficiles ventos ac turbinem multum.

Sic dixit. illum autem dux odioso objurgavit sermone: 25
Infelix secundum ventum vide, simulque velum trahe navis,
Simul omnia arma capiens. hic autem contra viris curæ erit.
Spero, aut in Ægyptum veniet, aut hic in Cyprum,
Aut ad Hyperboreos, aut longius: ad extremum autem
Aliquando indicabit suos amicos & possessiones omnes, 30
Suosque fratres: postquam nobis obtulit Deus.

Sic locutus, malumque & velum trahebat navis.
Flavit autem ventus in medio veli: circumque arma
Deponebant. cito autem illis apparebant admirabilia opera:
Vinum quidem primum velocem per navim nigram 35
Dulce fluebat odorum, excitabaturque odor
Divinus: nautas autem stupor cepit omnes videntes.
Statim autem in summitate veli extensa est
Vitis huc atque huc, pendebantque multæ
Uvæ: circa malum autemolvebatur hedera 40
Floribus virescens, gratus autem fructus excitabatur.
Omnes autem scalmi coronas habebant. illi autem videntes
Mededen tunc deinde gubernatorem hortabantur
In terram appropinquare. ille autem leo factus fuit in navi
Horrendus in summa, valde autem rugiebat: in medio vero 45
Ursam fecit hirsutam cervice, signa ostendens:
Surrexit autem furibunda: leo autem in sede summa
Horrendum torve videns. illi autem in puppi timuere,
Circum autem gubernatorem sapientem animum habentem
Stetere utique stupefacti. ille autem repente impetum faciens 50
Ducem cepit. illi autem foras malam mortem fugientes,
Omnes simul saliere, cum vidissent, in mare dium:
Delphines autem facti fuere. gubernatorem autem miseratus
Tenuit, & eum fecit beatissimum: dixitque verbum:

Confide optime rector meo grate animo. 55
Sum autem ego Bacchus magnisonus, quem peperit mater
Cadmea Semele, Jovi in amore mixta.

Χαῖρ' ἴκος Σμέλης εὐσείδ'· οὐδέ τι· ἐς
Συῶ γε λαδόμενον, γλυκερὴν κοσμήσας αἰοδῶ.

Εἶτ' Ἀρεῶ.

- Ἄρε' ὑπερμήντα, βρισάρματι, χρυσοπάλῃξ,
Ὀμβρομόδυμι, φέρεσσι, πολιαῖς, χαλκοκορυαῖ,
Καρτερόχειρ, ἀμύχῃτι, δορυδανίς, ἔκ' ὀλύμπου,
Νίκης εὐπολίμειο πάτερ, συναρρογὲ Δίμικτος,
Ἄντιβίοισι τύραννε, δικαιοτάτῳ ἀγέ φατῶν,
Ἥνορίης σικωτοῦχε, πυραυγία κύκλον ἐλίσσων
Λιδίερος ἱπτασθέρης ἐνὶ τείρεσιν, ἐνθά σε πάλοι
Ζαρλευγίης τεστάτης ὑπὲρ ἀντυγ' αἶν' ἔχουσι·
Κλυθ' βροτῶν ἐσίκουρι, δοτὴρ εὐδαρσί' ἥες,
Πρὸ κατασίλβων σέλας ὑφ' ὀδῶν ἐς βίωτῃτα
Ἡμιτέρῳ, ἢ κάρτος ἀρῶν· ὅς κε δυνάμην
Σωΐδαυ κακότητα πικρὴν ἀπ' ἡμῖο κάρηνου,
Καὶ ψυχῆς ἀπατιλὸν ὑπογνάμψας φρεσὶν ὀμῆν,
Θυμῷ τ' αὖ μένος ὀξύ κατιγέμεν, ὅς μ' ἐρίδῃσι
Φυλοσείδ' κρυερῆς ἐσθλαίνετον. ἀλλὰ σὺ Δάρο·
Δὸς μάκαρ, εἰρήνης τε μένειν ἐν ἀσπίεσσι Διομοῖς,
Δυσμῆριαν προφυγόντα μέδον κῆρας τε βιαίους.

Εἶς Ἀρτεμίν.

- Ἄρτιμιν ὕμνῃ μουσα κασιγνήτην Ἑκάτοιο·
Παρθένον ἰοχίασεν, ὁμότροπον Ἀπόλλωνος,
Ἥθ' ἵππους ἀρσασα βαδυσχοίνοιο Μελίτης,
Ῥίμαρ διὰ Σμύρνης παγχυρσίον ἄμα διαίκα.
Ἔς Κλάσση ἀμπελοῖσας, ὀδ' ἀργυροτόξ' Ἀσπίλλων
Ἦσαι μιμαζῶν ἱκαθιβόλον ἰοχίασεν.
Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε, θεῶ δ' ἄμα πάσαι αἰοδῶ.
Αὐτὰρ ἐγὼ γε πρῶτα ἢ ἐκ σέθεν ἄρχομι αἰοδῶν.
Συῶ δ' ἐγὼ ἀρξάμενον μεταβίσθωμαι, ἄλλον ἐς ὕμνον.

Εἶς Ἀφροδίτην.

- Κυπεργιῇ Κυθήριαν αἰέσομαι, ἥτε βροτοῖσι
Μίλιχα δῶρα δίδωσι, ἐφ' ἡμερῶν δὲ προσώπων
Λαίη μυιδάει, καὶ ἐφ' ἡμερτὸν φέρεται ἀνδρῶν.
Χαῖρε θεῶ Σαλαμίνος· ἐκπτιμῆς μεδίονσα,
Καὶ πάσης Κύπερον· δὸς δ' ἡμερῆσας αἰοδῶν.
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σὺν καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοδῶς.

Εἶς Ἀθηνᾶν.

- Παλλάδ' Ἀθηναῖν ἐρυσίπολιν ἄρχομι αἰείδων
Διτῆν, ἣ σὺν Ἀρῇ μέλει πολυμήτῃα ἔργα,
Περδόμενά τε πόλεις, αὐτὴ σε πτόλεμοι τε·
Καὶ τ' ἐρρύσατο λαὸν ἰόντα τε παρόμενον τε.
Χαῖρε θεῶ, δὸς δ' ἄμμι τύχην εὐδαιμονίῃν τε.

Salve nate Semeles pulchrioculæ : haudquaquam licet
Tui oblitum , suavem ornate cantionem.

IN MARTEM.

Mars prærobuste , gravis curru , insignis aurata galea ,
Invisæ animi , clypeate , urbium quasiator , ære armate ,
Fortimane , indefesse , hasta valens , scutum olympi ,
Victoriæ in bello felicitis pater , auxiliator justitiæ ,
Adversariis tyrannæ , iustissimorum dux hominum ,
Fortitudinis sceptrifer , ignitum circulum volvens
Ætheris inter septemgrada astra , ubi te equi
Valde flammantes tertio super curru semper habent :
Audi mortalium auxiliator , dator audacis vigoris ,
Facile relucens lumen desuper ad vitam
Nostram , ac fortitudinem Martialem : ut possim
Depellere malum autem a meo capite ,
Et animæ deceptorem subflectere mente impetum ,
Animique robur acutum cohibere , qui me excitat
Pugnam horrendam aggredi. sed tu audaciam
Da beate , pacisque manere in illæsis legibus ,
Inimicorum fugientem laborem fataque violenta.

IN DIANAM.

Dianam laudat Musa sororem Jaculatoris ,
Virginem sagittis gaudentem , simul nutritam cum Apolline ,
Quæ eques jungens juncis copiosæ Meletæ ,
Perniciter per Smyrnam totum aureum currum agit
Ad Clarum vitibus copiosam , verum argentarius Apollo
Sedit expectans Jaculatricem sagittis gaudentem.
Et tu quidem sic salve , deæque simul omnes cantione,
At ego primum & a te incipio cantare.
A te autem ego exorsus transibo aliam ad laudem.

IN VENEREM.

Cyprogenitam Cytheream canam , quæ mortalibus
Blanda dona dat , amabili autem facie
Semper subridet , & amabilem fert florem.
Salve dea Salamine bene habitata regnans ,
Et tota Cypro : da vero amabilem cantionem.
At ego & tui & alterius memor ero cantionis.

IN PALLADEM.

Palladem Minervam patronam urbium incipio canere
Acrem , cui cum Marte curæ sunt bellica opera ,
Dirutæque urbes , clamorque bellaque :
Quin & liberavit populum euntemque redeuntemque.
Salve dea , daque nobis fortunam felicitatemque.

Ε Ί Σ Η Ρ Α Ν.

Ἦρην αἰεὶ δὴ χρυσόθρονον, ἣν τέκε Ῥεῖη
 Ἀθανάτην βασίλειαν, ὑπείροχον εἶδ' ἔχουσιν,
 Ζητὸς ἐργασίῳ κασιγνήτην ἀλοχὸν τε
 Κυδρὴν, ἣν πάντες μάκαρες κατὰ μακρὸν ὄλυμπου
 ὧς Ἀζομφροὶ τίουσιν ὁμῶς Διὶ τιμωτικεσσύνῃ.

Ε Ί Σ Δ Η Μ Η Τ Ρ Α Ν.

Δήμητρ' ὑπόκομον σμερτὴν θεὸν ἄρχομ' αἰεῖδουσ,
 Αὐτὴν καὶ κούρην περικαλλέα Περσεφόνηαν.
 Χαῖρε θεὰ, καὶ τήνδε σάου πόλιν· ἄρχει δὲ αἰεὶ δῆς.

Ε Ί Σ Μ Η Τ Ε Ρ Α Θ Ε Ω Ν.

Μητέρα μοι πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων
 Ῥηνεῖ Μῦσα λίγεια Διὸς θυγάτηρ μέγαλοιο,
 Ἡ κρητάρων τυσάνων ἰαχὴ, σὺν τε τρόμος αὐλῶν
 Εὐαδὴν, ἥδε λύκων κλαγγὴ χαρπῶν τε λιόντων,
 ὧς Οὐρεὰ τ' ἠχῆοντα, καὶ ὕληντες ἱναυλοὶ.
 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε, θεοὶ δὲ ἅμα πάσαι αἰοῖδ'.

Ε Ί Σ Η Ρ Α Κ Λ Ε Ἀ Λ Ε Ο Ν Τ Ο Ὑ Τ Μ Ο Ν.

Ἡρακλῆα Διὸς υἱὸν αἰέτομα, ὃν μὲν ἄριστον
 Γένεατ' ἐπιχθονίων Θήβης ἐνὶ καλλιχοερσίῳ
 Ἀλκμήνῃ, μυχθεῖσα κελαινερέϊ Κρονίῳ.
 Ὃς περὶ μὲν κατὰ γαῖαν ἀτίσρατον ἦδ' ὀάλασσαν
 ὧς Πλαζομφρος πομπῇσιν ἔσθ' Εὐρυδὴν ἀνακτος,
 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἔριξεν ἀτάδαια, πολλὰ δὲ ἀνέτλη.
 Νῦν δὲ ἦδη κατὰ καλὸν ἔδος νιρόντος ὄλυμπου
 Ναιέε τρωτόμυρ, καὶ ἔχει καλλίστρων Ἥβην.
 Χαῖρε ἀναξ Διὸς υἱ, δίδου δὲ ἀρετὴν τε καὶ ὄλβον.

Ε Ί Σ Α Ὑ Σ Κ Α Η Π Ι Ο Ν.

Ἰσθῆρα νόσσην Ἀσκληπιδὸν ἄρχομ' αἰεῖδεν,
 Τῖον Ἀπόλλωνος, τὸν ἐγένεατο διὰ Κερωνίς
 Δωτίῳ ἐν πεδίῳ, κούρῃ Φλεγύου βασιλῆϊ,
 Χάρμα μὲν ἀνθρώποισι, κακῶν θολετῆρ' ὀδυάων.
 ὧς Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε ἀναξ· λίτομαι δέ σ' αἰοῖδ'.

Ε Ί Σ Δ Ι Ο Σ Κ Ο Υ Τ Ρ Ο Τ Σ.

Κάσσορα καὶ Πολυδεύκ' αἰεῖδιο Μοῦσα λίγεια
 Τυνδαρίδας, οἱ Ζητὸς ὄλυμπου ἐξεγένοντο.
 Τοὺς ὑπὸ Γαῦγέτου κορυφῆς τέκε πότνια Λήδη,
 Λάδρῃ ὑποδμηθεῖσα κελαινερέϊ Κρονίῳ.
 ὧς Χαίρετε Τυνδαρίδα, ταχίων ἐσιβότορες ἵππων.

Ε Ί Σ Ε Ρ Μ Η Ν.

Ἐρμῆν αἰεὶ δὴ Κυλλήνιοι ἀργερόντην,

Κυλλήνιος

IN JUNONEM.

Junonem cano aurithronam, quam peperit Rhea,
 Immortalem reginam, excellentem formam habentem,
 Jovis tonantis sororem conjugemque
 Inclytam, quam omnes beati per longum olympum
 Venerantes honorant simul cum Jove gaudente fulminibus.

IN CEREREM.

Cererem pulchricornam venerandam Deam incipio canere,
 Ipsam & filia perpulchram Proserpinam.
 Salve Dea, & hanc serva civitatem: præstique cantioni.

IN MATREM DEORUM,

Matrem mihi omniumque deorum omniumque hominum
 Laudat Musa suavis Jovis filia magni, (ubiarum)
 Cui crepitaculorum tympanorumque sonus, simulque tremor
 Placuit, ac luporum clangor terribiliumque leonum,
 Montesque sonori, & sylvestri recessus.
 Et tu quidem sic salve, deæque simul omnes cantione.

IN HERCULEM LEONINI ANIMI.

Herculem Jovis filium canam, quem longe præstantissimum
 Genuit terrestrium Thebis in amœnis
 Alcmena, mixta cum nigrinube Saturnio.
 Qui antea quidem per terram immensam ac mare
 Errans jussibus Eurysthei regis,
 Et multa ipse fecit aliis mala, & multa tulit.
 Nunc autem in pulchra sede nivosi olympi
 Habitat oblectatus, & habet pulchram pedibus Heben.
 Salve rex Jovis fili, da vero virtutemque & felicitatem.

IN ÆSCULAPIUM.

Medicum morborum Æsculapium incipio canere,
 Filium Apollinis, quem genuit dia Coronis
 Dotio in campo, filia Phlegyæ regis,
 Gaudium magnum hominibus, malorum delinitorem dolorum.
 Et tu quidem sic salve rex: precor autem te cantione.

IN JOVIS PUEROS.

Castorem & Pollucem cano Musa suavis
 Tyndaridas, qui a Jove Olympio geniti sunt.
 Quos sub Taygeti vertice peperit veneranda Leda,
 Clam subdomita a nigrinube Saturnio.
 Salvete Tyndaridæ, velocium infessores equorum.

IN MERCURIUM.

Mercurium cano Cyllenium Argicidam,
Odyssæa.

- Κυλλάνης μιδύοντα κ' Ἀρκαδίας πολυμήλου,
 Ἀργεῖον ἀθαιάτων ἐρεούσιον, ὅν τέκε Μαῖα
 Ἀτλαντος θυγάτηρ, Διὸς ἐν φιλότῃ μιγῦσα,
 5 Αἰδώς. μακάρων ᾗ θιῶν ἀλείνεν ὄμιλον,
 Ἄγρῃ γαυτάουσα παλοκίον· ἔνθα Κρηῖον
 Νύμφη εὐσσοκάρμῃ ριγίσπειτο νυκτὸς ἀμολγῇ,
 Ἔσπε κατὰ γλυκὺς ὕπνιος ἔχει λευκάλεον Ἥρην.
 Λαίτλας δ' ἀθανάτους τε θεοὺς θνητοὺς τ' ἀνδραῖους.
 10 Καὶ σὺ μὲν ὦτα χεῖς Διὸς κ' Μαριάδ' υἱέ·
 Σὺ δ' ἦ γὰρ ἀξιάμην μεταδίδωμαι ἄλλον ἐς ὕμνον.
 Χαῖρ' Ἐρμῇ χερσὶν ὄντα, διάκτορι, δῶτορ ἰάσσι.

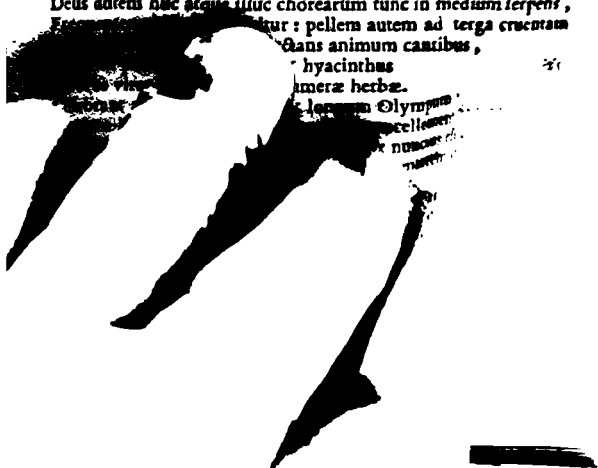
Εἰς Πάνα.

- Ἄμρι μὲν Ἑρμῆος φίλον γόνον ἔννεσε μοῦσα,
 Λιγυρῶν, δικίροτα, φιλικροτοί, ὅτ' αἶα πίσυρ
 Δοιδρήντ' ἀμυδὶς φοιτᾷ χερσὶ θεοῖς ὕμναις,
 Αἶτε κατ' ἀγρίλινος πέτρης εὐβουσι κάρηνα,
 5 Πάν' ἀτακτοῦσθαι, τόμῳ θιόν, ἀγλαΐδαιον.
 Λύχμηθ', ὅς πάντα λόφον νύοντα λέλογχε,
 Καὶ κορυφὰς ἱρίων, κ' πετρῶντα κάρηνα.
 Φοιτᾷ δ' ἔνθα καὶ ἔνθα διὰ ῥωσθία πυκνά·
 Ἄλλοτε μὲν ῥυθροσιν ἐρελκόμεν μαλακοῖτιν,
 10 Ἄλλοτε δ' αὖ πέτρῃσιν ἐν κλιβάταισι διοιχνεῖ,
 Ἀκροτάτῃ κορυφῇ μολόσκατοι εἰσαναβαίνων.
 Πολλάκι δ' αἰγνύοντα διδραμῇ ὕρα μακρῶ,
 Πολλάκι δ' ἐν κνημῶσι δικάσει θύραξ ἱναίροισι,
 Ὅσσα διμκόμην· τότε δ' ἔπαυρος ἔλαγχεν οἶον,
 15 Ἀκτὴς ἑξαιῶν διατάκων, γὰρ μοῦσαν ἀθύρῃ
 Νυδύμον. κκ αἶ τόν γε παραδράμοι ἐν μελίεσσιν
 Ὅρισ ἦτ' ἱεῖς πολυανθίος ἐν πετάλοισι
 Θρήνοι ἐπιπτεχίεσσα, χεῖς μελόγμῃσι αἰοδῇ.
 Σὺν δέ σφιν τότε ὕμναις ὀρεσιάδης λογύμολπος
 20 Φοιτῶσθαι πυκνά ποσσὶν ἐπὶ κρήνῃ μελαγύδρῃ
 Μίλῳσσαι, κορυφῇ ᾗ πειρίσιναι ὕρας ἔχῃ.
 Δαίμων δ' ἔνθα καὶ ἔνθα χορῶν τότε ἐς μίσσιν ἱρῶν,
 Πυκνά πῖσιν δίδωμι· λαῖρ' δ' ἐπὶ γῶτα δαροῖον
 Δυγκὸς ἔχει, λογυρῶσιν ἀγαλλόμενος ὀρέτα μολοῖον.
 25 Ἐν μαλακῷ λειμῶνι, τόθι κρηκὸς ἡδὺς ὕδατος
 Εὐώδης θαλίῃσι καταμίσσεται·
 Ὑμνῶσιν ᾗ θιούς μακρῶ
 Οἶον θ' Ἑρμῆν ἑρμῶν
 Ἑρμῶσιν, ὡς ὄντα
 30 Καὶ ῥ' ὄντα
 Ἐξικεῖ.
 Ἐνθ' ὄντα
 Ἀνδραῖους.

Cyſſenæ imperantem & Arcadiæ ovibus copioſæ ,
 Nuncium immortalium valde utilem , quem peperit Maja
 Atlantis filia , Jovis in amore mixta ,
 Veneranda. beatorum autem Deorum vitabat commercium , 5
 Antrum habitans opacum : ubi Saturnius
 Cum Nymp̃ha pulchricoma miſcebatur noctis in medio ,
 Quando dulcis ſomnus tenebat albiulnam Junonem :
 Latebat autem immortalesque deos mortalesque homines.
 Et tu quidem ſic ſalve Jovis & Majæ fili : 10
 A te autem ego incipiens tranſibo aliam ad laudem.
 Salve Mercuri gratiarum dator , nuncio , dator bonorum.

I N P A N A.

De Mercurii mihi charo filio dic Muſa ,
 Capripeds , bicorni , amatore ſtrepitus , qui per valles
 Arboroſas ſimul incedit aſſuetis choreæ cum Nymp̃his ,
 Quæ per præruptæ petræ incedunt capita ,
 Pana invocantes , paſtorales Deum , pulchrum cæſarie , 5
 Squalidum , qui omnem colleni nivolum adeptus eſt ,
 Et vertices montium , & ſaxoſa cacumina.
 Ititat autem huc atque illuc per virgulta denſa :
 Interdum quidem fluentis pelleſtus mollibus ,
 Interdum rurfus ſaxa altiffima obambulat , 10
 Summum verticem ovium ſpeculam aſcendens.
 Sæpe autem capris frequentes percurrit montes longos ,
 Sæpeque in ſaltibus aggravis feras maſſans ,
 Acute cernens : tunc autem Heſperus clauzit vehementer ,
 Ex ſummitate egrediens arundinum , carmen ludens 15
 Suave. non hunc præcurteris in cantibus
 Avis quæ vere multifloro in foliis
 Lamentum effundens , fundit ſuavem cantum.
 Cum ipſis autem tunc Nymp̃hæ montanæ ſuaviloquæ
 Ambulantes frequenter pedibus ad fontem nigræ aquæ 20
 Canunt , circa verticem autem reſonat montis Echo.
 Deus autem huc atque illuc chorearum tunc in medium ſerpens ,
 Exornatus ſerpente ſurgit : pellem autem ad terga cruciatam
 Quæſans animum cantibus ,
 Hyacinthus
 Amara herbæ.

- Εἰ δέ κεν ἐξέσῃς καὶ ἐσσύξῃαι ἄροτι θυμῷ,
 Ἐν φιλότῃ μιγῆναι εὐσεβέων Κυδερείῃ,
 Ζεύς σε χολασάμεν[⊗] βαλῆς φολέοντι κεραυνῷ.
 290 Εἴρητ' αἰ πάντα· σὺ δὲ φρεσὶ σῇσι νοήσας,
 Ἴσχεο, μηδ' ὀνόμηνε, Διὶ δ' ἐποπίζεο μῆνιν.
 Ὡς εἰπὺς[⊗] ἦξε πρὸς ἑσπέρην ἡμερόντα.
 Χαῖρε διὰ Κύπερρον εὐκτιμένης μεδέουσα,
 Σὺ δ' ἰγὼ ἀρξάμεν[⊗] μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

Εἰς τὴν Ἀττήν.

- Λαοὶν χρυσοσέφανον καλὴν Ἀφροδίτην
 Ἄσσομαι, ἣ πάσης Κύπρου κρήδευμα λείλυχεν
 Εἰναλῆς, ὅθι μιν ξερύρου μένος ὑγρὸν αἶντος
 Ἦνικεν κατὰ κύμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 5 Ἀφρῷ ἐν μαλακῷ. τὴν δὲ χρυσάμπυνες ὦραι
 Δέξαντ' ἀσπασίως, περὶ δ' ἄμβροτα ἔματα ἴσαν.
 Κρατὶ δ' ἰὼ ἀθανάτω στεφάνῃ εὐτυκτον ἴθνηκαν,
 Καλὴν, χρυσοῖν· ἐν ᾗ τρυφῶσι λοβοῖσιν
 Ἀνδρῶν ὀρεχάλλου χρυσοῖο τε τιμῆντες.
 10 Διὶ δ' ἀμφ' ἀσφαλὴ καὶ σῆδισιν ἀργυρέοισιν
 Ὅμοιοι χρυσοῖσιν ἐκόσμεον, οἳ δὲ περ αὐτὰς
 ὦρεσι κόσμηδιν χρυσάμπυνες, ὁππότε ἴοιν
 Ἐς χορὸν ἡμερόντα Διὶ καὶ δώματα πατρός.
 Αὐτὰρ ἰσχυρὰ πάντα περὶ χροῖ κόσμεον ἴθνηκαν,
 15 Ἦγον ἐς ἀθανάτους· οἳ δ' ὑπαίξαντο ἰδόντες,
 Χερσὶ τ' ἐδέξοντο· καὶ ἤρσαντο ἕκασ[⊗]
 Εἶναι κουριδίην ἄλοχον, καὶ οἶκαδ' ἀγέδαι,
 Εἶδ[⊗] θαυμάζοντες ἰοσέφανον Κυδερείης.
 Χαῖρ' ἐλικοβλέφαρε, γλυκυμείλιχε· δὲς δ' ἐν ἀγῶνι
 20 Νίκην τῷδε πέριττα, ἔμην δ' ἔντυγον αἰοιδῶν.
 Αὐτὰρ ἰγὼ καὶ σὺο καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοιδῆς.

Διόντσοσ, ἡ Ἀηστὰί.

- Ἀμφὶ Διώνυσον Σαμέλης ἐρεκιδέ[⊗] υἱὸν
 Μνήσομαι, ὡς ἰδὼν παρὰ Διὶν ἀλὸς ἀπρυγίτιο,
 Ἀκτὴ ἰσὶ περβλήτι, γεντὶ ἀνδρὶ οἰκῶς
 Πραδίδε[⊗] καλαὶ ᾗ περισσείοντο ἔθειραι
 5 Κυάται, εἴθεος δὲ περὶ σιβαεῖς ἔχεν ὅμοις
 Πορρύνον. τάχα δ' ἀνδρες εὐστέλμου δότ' ἦν
 Λιγυαὶ προζέοντο Διὶς ἰσὶ οἶνοπα πόντον
 Τυρσανοί· τοὺς δ' ἦγε κακὸς μῦθος. οἳ ᾗ, ἰδόντες
 Νεῦσαν ἐς ἀλλήλους, τάχα δ' ἐκδορον· αἴψα δ' ἰλόντες
 10 Εἶσαν ἰσὶ σφετέρης πῶς κίχρημνοι ἦτορ.
 Τίον γάρ μιν ἔσαντο διατρεφῶν βασιλῆων

Si autem rem ipsam enunciaris & gloriaberis dementi animo,
 In amore te mixtum esse cum bene coronata Cytherea,
 Jupiter te iratus feriet ardenti fulmine.
 Dicta sunt tibi omnia : tu autem in mente tua intelligens, 190
 Cohibe te, neque indica, deorum autem observa iram.
 Sic effata abiit ad cælum ventosum.
 Salve dea Cypro bene habitata imperans,
 A te autem ego exorsus transibo aliam ad laudem.

IN EANDEM.

Venerandam auream coronam habentem pulchram Venerem
 Canam, quæ totius Cypri mœnia adepta est
 In mari sitæ, ubi illam zephyri vis molliter spirantis
 Tulit per undam multisoni maris,
 Spuma in molli. hanc autem auricurræ Horæ 5
 Exceperunt libenter, immortalesque vestes induere :
 Caput vero super immortale coronam bene constructam posuere,
 Pulchram, auream : in perforatis autem auriculis
 Florem orichalci aurique preciosi :
 Collum autem molle ac pectora argentea 10
 Monilibus aureis ornabant, quibus ipsæ
 Horæ ornatae fuere auricurræ, quando irent
 Ad choream amabilem deorum & domos patris.
 Verum postquam omnem circa corpus ornatum posuere,
 Duxere ad immortales : qui amplectebantur videntes, 15
 Manibusque salutabant : & cupierunt quisque
 Esse maritalem conjugem, & domum ducere,
 Formam admirantes ex violis coronam habentis Cytheræ.
 Salve nigras habens palpebras, dulciloqua : da vero in certamine
 Hoc victoriam ferre, meamque præpara cautionem. 20
 At ego & tui & alterius memot ero cautionis.

BACCHUS, SIVE LATRONES.

De Baccho Semeles inclytæ filio
 Mentionem faciam, ut apparuit apud littus maris indomiti,
 Apud promontorium in mare procurrit, juveni viro similis
 Primum jam puberi : pulchri autem concutiebantur capilli 5
 Cyanei, vestem autem circa robustos habebat humeros
 Purpuream. cito autem viri bene tabulata ex navi
 Latrones pervenere velociter ad nigrum pontum
 Týrseni : eos autem duxerat mala fors. qui videntes
 Innuere sibi invicem, citoque exiliere : statim autem capientes 10
 Imposuerunt eum suæ navi læti animo.
 Filium enim illum autumabant a Jove nutritorum regum

- Εἴπα, καὶ διασμοῖς ἰθαλὸν δῖόν ἀργαλείοισι.
 Τὸν δ' ἔκ ἰσχανε δασμὰ, λύχοι δ' ὑπὸ τηλοσ' ἐπιπτον
 Χιερσὶ ἠδὲ ποδῶν· ὁ δ' ἄρ', μειδάων ἐκάθ' αὐτο·
- 25 Ὅμμασι κυανέοισι. κυβερνήτης ἢ νοῦσας,
 Αὐτίκῃ οἷς ἐτάρρυσιν ἐκέλευτο, φαίνοσιν τε,
 Δαιμόνιοι, τίνα τόνδε θύον διαμυῖν' ἰόντες;
 Καρτίεσσιν; ἔδδ' εἶρην δύναται μιν νῆος εὐεργής.
 Ἡ γὰρ Ζεὺς ὅδε γ' ἐστίν, ἢ ἀργυρότοξ' Ἀσώλων;
- 30 Ἡ δὲ Ποσειδάων. ἰσθί ἢ θηητοῖσι βροτοῖσιν
 Εἰκέλος, ἀλλὰ θεοῖς οἱ ἐλύμνια δαματ' ἔχουσιν.
 Ἄλλ' ἄγετ', αὐτὸν ἀφωμὶν ἰσ' ἡσπίεριο μελαίνης
 Αὐτίκα· μὴδ' ἰσθί χιερσας ἰάλλετο, μή τι χολωθεῖς
 Ὅσον ἀργαλίους ἀνέμους καὶ λαίλαπα πολλήν.
- 35 Ὡς εἶπατο. τὸν δ' ἀρχὸς τυγερφὶ ἠπάσσει μῦθον,
 Δαιμόνι' ἔρον ὄρα, ἅμα δ' ἰσθίον ἔλκετο νῆος,
 Σύμφωνθ' ὄσθα λαβών. ὅδε δ' αὖτ' ἀνδρῶσι μελήσσει·
 Ἐλπομαι, ἢ Λήμνωτοσ' ἀρίζεται, ἢ ὄγε Κύπριον,
 Ἡ' ἐς Ἱσθμιοῦς, ἢ ἱκασίεσσ' ἐς ἢ τελευτήν
- 30 Ἐκ ποτ' ἐπὶ αὐτοῦ τε φίλους καὶ κτήματα πάντα,
 Οὓς τε κασιγνήτους· ἰσθί ἡμῖν ἔμβαλε δαίμων.
 Ὡς εἰπὼν, ἰσθίον τε καὶ ἰσθίον ἔλκετο νῆος,
 Ἐκωνεύουσιν δ' ἀνιμος μέσση ἰσθίον· ἀμρὶ δ' ἄρ' ὄσθα
 Καταπύσαν. τάχα δὲ σπιν ἐραίνετο θανάματ' ἔργα·
- 35 Οἷον μὲν πρότερον θύον ἀνὰ νῆα μέλαιναν
 Ἠδύποτος κεάρυξ' εὐώδης, ὄρνυτο δ' ὀδμή·
 Ἀμρροσὶν· ταύτας ἢ τάρφ' ἄρα λαβεῖν πάντας ἰδόντας.
 Αὐτίκα δ' ἀκρότατον παρὰ ἰσθίον ἐξετανύσθη
 Ἀμρσιλος ἔνθα καὶ ἔνθα, κατικρημνίσθη ἢ πολλοῦ.
- 40 Βότρυες· ἀμρ' ἰσθίον ἢ μέλας εἰλίετο κισσός
 Ἀνδρῶσι τηλεδάων, χαρίεις δ' ἰσθίον κασιγνῶδες ὀρώρει.
 Πάντες ἢ σκαλμοὶ στεράγους ἔχον. οἱ δὲ, ἰδόντες,
 Μηδίδην τότε ἔπειτα κυβερνήτην ἐκέλευον
 Γῆ πελάαν. ὁ δ' ἄρα σπιν λῆων γένετ' ἐνδεδι νῆος
- 45 Διτὸς ἰσθ' ἀκροτάτης, μέγα δ' ἔβραχεν, ἐν δ' ἄρα μέσση
 Ἀρκτον ἰσοίησεν λασιαύχιναν, σήματα φαίνων·
 Ἄν δ' ἔσθ' μεμαυία· λῆων δ' ἰσθί σέλματος ἄκρου
 Διτὸν ἐπὶ ὄρα ἰδών. οἱ δ' εἰς πρύμναν ἐρόβηδεν,
 Ἀμρὶ κυβερνήτην ἢ σκόρρανα θυμὸν ἔχοντα
- 50 Ἔσαν ἄρ' ἐπωληγόντες. ὁ δ' ἐξαπώννης ἐπορρούσας
 Ἀρχὸν ἔλ. οἱ ἢ θυεργε κακὸν μόρον ἐξαλύνοντες,
 Πάντες ὁμῶς πῆδησαν, ἰσθί ἰδόν, εἰς ἅλα διαν·
 Διελπίτες δ' ἐγένοντο. κυβερνήτην δ' ἐλεήσας
 Ἔσχεθε, καὶ μιν ἔθηκε πανόλβιον· εἰσέ τε μῦθον,
- 55 Θάρσει διὰ κάτωσ' τῶ μὲν κεχαρισμένῃ θυμῷ.
 Εἰμὶ δ' ἐγὼ Διόνυσος ἐξ Ἑρομ, ὃν τίκε μήτηρ,
 Καθμῆς Σεμέλη, Διὸς ἐν φιλότῃ μιγείσα.

Esse, ac vinculis volebant ligare difficilibus.
 Illum autem non tenebant vincula, viminaque procul cadebant
 A manibus & a pedibus: ipse subridens sedebat
 Oculis cyaneis. gubernator autem intelligens, 15
 Statim suos socios hortatus est, dixitque:

Miseri, qualem hunc Deum ligatis capientes,
 Fortem? neque ferre illum potest navis fabrefacta.
 Aut enim Jupiter hic est, aut argentiarcus Apollo,
 Aut Neptunus: quoniam haud mortalibus hominibus 20
 Similis est, at Diis qui Olympicas domos habent.
 Verum agite, hunc dimittamus ad continentem nigram
 Statim: neque in eum manus conjicite, ne iratus
 Excitet difficiles ventos ac turbinem multum.

Sic dixit. illum autem dux odioso objurgavit sermone: 25
 Infelix secundum ventum vide, simulque velum trahe navis,
 Simul omnia arma capiens. hic autem contra viris curæ erit.
 Spero, aut in Ægyptum veniet, aut hic in Cyprium,
 Aut ad Hyperboreos, aut longius: ad extremum autem
 Aliquando indicabit suos amicos & possessiones omnes, 30
 Suosque fratres: postquam nobis obtulit Deus.

Sic locutus, malumque & velum trahebat navis.
 Flavuit autem ventus in medio veli: circumque arma
 Deponebant. cito autem illis apparebant admirabilia opera:
 Vinum quidem primum velocem per navim nigram 35
 Dulce fluebat odorum, excitabaturque odor
 Divinus: nautas autem stupor cæpit omnes videntes.
 Statim autem in summitate veli extensa est
 Vitis huc atque huc, pendebantque multæ
 Uvæ: circa malum autemolvebatur hedera 40
 Floribus virefcens, gratus autem fructus excitabatur.
 Omnes autem scalmi coronas habebant. illi autem videntes
 Mededen tunc deinde gubernatorem hortabantur
 In terram appropinquare. ille autem leo factus fuit in navi
 Horrendus in summa, valde autem rugiebat: in medio vero 45
 Ursam fecit hirsutam cervicem, signa ostendens:
 Surrexit autem furibunda: leo autem in sede summa
 Horrendum torve videns. illi autem in puppi timere,
 Circum autem gubernatorem sapientem animum habentem
 Stetere utique stupefacti. ille autem repente impetum faciens 50
 Ducem cepit. illi autem foras malam mortem fugientes,
 Omnes simul salicere, cum vidissent, in mare dium:
 Delphines autem facti fuere. gubernatorem autem miseratus
 Tenuit, & eum fecit beatissimum: dixitque verbum:

Confide optime rector meo grate animo. 55
 Sum autem ego Bacchus magnisonus, quem peperit mater
 Cadmea Semele, Jovi in amore mixta.

Χαῖρε τέκος Σμύλῃς εὐάσιδ'· οὐδέ πη ἴσι
Σεῖο γὰρ ληδόμενον, γλυκερὴν κοσμήσας αἰοῖται.

Εἰ τ Ἀ ρ ε Ἀ.

- Ἄρῃς ὑπερδρότα, βρισάρματι, χρυσοπαλῆξ,
Ὀμβριμόδυμι, ρίεσσαι, πολιεύει, χαλκοκορυσά,
Καρτερόχειρ, αἰνέητε, δορυδιεύς, ἔρκ' ὀλύμπου.
Νίκης εὐπολέμιος πάτερ, συταρσγὴ δέμιος,
Ἰ Ἀντιβίοισι τύραννε, δικαιοτάταν ἀγέ φατῶν,
Ἡγορῆς σκηπτοῦχε, πυραυγία κύκλον ἐλάσων
Λιδίεος ἑπτασώρης ἐνὶ τείρεσιν, ἔνθα σε πάλλει
Ζαφελγίος τετατάτης ὑπὲρ ἀντυγ' αἶν' ἔχουσι.
Κλυθὲ βροτῶν ἐπικούρε, δοτὴρ εὐδαρεί' ἥδης,
10 Πρὸ κατασίλβων σέλας ὑφ' ὅθεν ἐς βίοντα
Ἡμετέρην, καὶ κάρτος ἀρήιον· ὥς περ δυαμένη
Συνεῖδ' ἀκαχοῖτα πικρὴν ἀπ' ἡμῖο κάρνου,
Καὶ ψυχῆς ἀπατηλὸν ὑπογνάμψαι φρεσὶν ὀρμήν,
Θυμῷ τ' αὖ μένος ὅξυ κατιγίμειν, ὅς μ' ἐρίηποι
15 Φυλόσιδ' κρυερῆς ἐπικαιτέμν. ἀλλὰ σὺ δάροσ'
Δὸς μάκαρ, εἰρήνης τε μένειν ἐν ἀσπίεσσι Διομοῖς,
Δυσμῆσιν περρυγόντα μέθοι κλέος τε βιαιόους.

Εἰς Ἀ ρ τ ε μ ι ν.

- Ἄρτεμιν ὕμνῃ μουσα κασιγνήτην Ἑκάτοιο.
Παρθένοι ἰοχίαισαν, ὁμότροπον Ἀπόλλωνος,
Ἥδ' ἵππους ἄρσασα βαθυχοῖτοιο Μελίτης,
Ῥίμρα διὰ Σμύρνης παγχρύσειον ἄμα δῶκε.
Ἰ Ἐς Κλάσιν ἀμπελίσσαν, ὅθ' ἀργυρότοξ' Ἀστέλλων
Ἦσαι μιμητῶν ἐκαθηκόλον ἰοχίαισαν.
Καὶ σὺ μὲν ἔτα χαῖρε, διαὶ δ' ἄμα πάσαι αἰοῖται.
Αὐτὰρ ἐγὼ γὰρ πρῶτα καὶ ἐκ σέθεν ἄρχομι αἰείδην.
Σεῖο δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσεται, ἄλλον ἐς ὕμνον.

Εἰς Ἀ φ ρ ο δ ι ῖ τ η ν.

- Κυπερηγῇ Κυθήρειαν αἰέσομαι, ἥτε βροτοῖσι
Μύλιχα δῶρα δίδωσιν, ἐφ' ἡμερῶς δὲ προσώσεται
Αἰεὶ μειδιάει, καὶ ἐφ' ἡμερτὸν φέρεται ἀνδ'·
Χαῖρε θεὰ Σαλαμῖνος ὑπερδρόμης μεδίουςα,
Ἰ Καὶ πάσης Κύπρου· δὸς δ' ἡμερῆσιν αἰείδην.
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ στίον καὶ ἄλλης μνήσομι αἰείδης.

Εἰς Ἀ θ η ν α ῖ ν.

- Παλλάδ' Ἀθηναῖν ἱρυσίωτολιν ἄρχομι αἰείδω
Διτὴν, ἥ σὺν Ἀρῇ μέλει πολέμια ἔργα,
Περδόμενά τε πόλεις, αὐτὴ σε πτόλεμοι τε.
Καὶ τ' ἐρρύσατο λαὸν ἰόντα τε νησιόμενον τε.
Ἰ Χαῖρε διαί, δὸς δ' ἄμμι τύχῃν εὐδαιμονίην τε.

Salve nate Semeles pulchrioculæ: haudquaquam licet
Tui oblitum, suavem ornare cantionem.

IN MARTEM.

Mars prærobuste, gravis curru, insignis aurata galea,
Invisæ animi, clypeate, urbium quasiator, ære armate,
Fortimane, indefesse, hasta valens, septum olympi,
Victoriæ in bello felicitis pater, auxiliator justitiæ,
Adversariis tyrannæ, iustissimorum dux hominum,
Fortitudinis sceptrifer, ignitum circulum volvens
Ætheris inter septemgrada astra, ubi te equi
Valde flammantes tertio super curru semper habent:
Audi mortalium auxiliator, dator audacis vigoris,
Facile relucens lumen desuper ad vitam
Nostram, ac fortitudinem Martialem: ut possim
Depellere malum autem a meo capite,
Et animæ deceptorem subflectere mente impetum,
Animique robur acutum cohibere, qui me excitat
Pugnam horrendam aggredi. sed tu audaciam
Da beate, pacisque manere in illæsis legibus,
Inimicorum fugientem laborem fataque violenta.

IN DIANAM.

Dianam laudat Musa sororem Jaculatoris,
Virginem sagittis gaudentem, simul nutritam cum Apolline,
Quæ equos jungens juncis copiosæ Melææ,
Perniciter per Smyrnam totum aureum currum agit
Ad Clarum vitibus copiosam, verum argentiarcus Apollo
Sedit expectans Jaculatricem sagittis gaudentem.
Et tu quidem sic salve, deæque simul omnes cantione,
At ego primum & a te incipio cantare.
A te autem ego exorsus transibo aliam ad laudem.

IN VENEREM.

Cyprogenitam Cytheream canam, quæ mortalibus
Blanda dona dat, amabili autem facie
Semper subridet, & amabilem fert florem.
Salve dea Salamine bene habitata regnans,
Et tota Cypro: da vero amabilem cantionem.
At ego & tui & alterius memor ero cantionis.

IN PALLADEM.

Palladem Minervam patronam urbium incipio canere
Acrem, cui cum Marte curæ sunt bellica opera,
Dirutæque urbes, clamorque bellaque:
Quin & liberavit populum euntemque redeuntemque.
Salve dea, daque nobis fortunam felicitatemque.

Ε Ί Σ Η Ρ Α Ν.

Ἦρην αἰεὶ δὴ χρυσόθρονον, ἣν τέκε Ῥεῖη
 Ἀθανάτην βασιλίαν, ὑπείροχον εἶδ' ἔχουσιν,
 Ζηνὸς ἐργασύωιο κασιγνήτην ἀλοχὸν τε
 Κυβήην, ἣν πάντες μάκαρες κατὰ μακρὸν ὄλυμπον
 ὧς Ἀζώμῳοι τίουσιν ὁμῶς Διὶ τερπικρεαύνῳ.

Ε Ί Σ Δ Η Μ Η Τ Ρ Α Ν.

Διμήτρ' ἠέκομον στυγὴν θεὸν ἄρχον' αἰεῖδιν,
 Αὐτὴν καὶ κούρην περικαλλέα Περσεφόνηαν.
 Χαῖρε θεά, καὶ τήνδε σάου πόλιν· ἄρχει δὲ αἰοίδης.

Ε Ί Σ Μ Η Τ Ε Ρ Α Θ Ε Ω Ν.

Μητέρα μοι πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων
 Ῥυμνὶ Μῦσα λίγεια Διὸς θυγάτηρ μεγάλοιο,
 Ἡ' κρητάλων τυσάνων ἰαχὴν, σὺν τε τρόμος αὐλῶν
 Εὐαδὴν, ἥδε λύκων κλαγγὴ χαρπῶν τε λείοντων,
 ὧς Οὐριὰ τ' ἰχθύοντα, καὶ ὑλίνεντες ἱναυλοὶ.
 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε, θεοὶ δὲ ἅμα πᾶσαι αἰοιδῆ.

Ε Ί Σ Η Ρ Α Κ Λ Ε ᾽ Α Λ Ε Ο Ν Τ Ο Ὑ Τ Μ Ο Ν.

Ἡρακλῆα Διὸς υἱὸν αἰέτομα, ὃν μὲν ἄριστον
 Γεῖτατ' ἰσχυρονίῳν Θήβης ἐνὶ καλλιχόροισιν
 Ἀλκμήνῃ, μυχθεῖσα κελαινεφεῖ Κρονίῳν.
 Ὅς πρὶν μὲν κατὰ γαίαν ἀτίσρατοι ἦδ' ἐάλασαν
 ὧς Πλαζώμῳοι πομπῆσιν ὑπ' Εὐρυδῶν' ἀτακτος,
 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἔριξεν ἀτάδαρα, πολλὰ δὲ ἀνέτηλ.
 Νῦν δὲ ἦδη κατὰ καλὸν ἶδος νιόεντος ὄλυμπον
 Ναιέε τερπόμεν', καὶ ἔχει καλλίστρεον Ἥβην.
 Χαῖρε ἀναξ Διὸς υἱέ, δίδου δὲ ἀρετὴν τε καὶ ὄλγον.

Ε Ί Σ Α Σ Κ Α Η Π Ι Ο Ν.

Ἰστέρε νόστον Ἀσκληπιὸν ἄρχον' αἰεῖδιν,
 Τῖον Ἀπόλλωνος, τὸν ἱγνίατο διὰ Κερωνίς
 Δωτίῳ ἐν πεδίῳ, κούρην Φλεγύου βασιλῆ',
 Χάρμα μὲν' ἀνθρώποισι, κακῶν θελεκτῆρ' ὀδυνάων.
 ὧς Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε ἀναξ· λίτομαί δέ σ' αἰοιδῆ.

Ε Ί Σ Δ Ι Ο Σ Κ Ο Τ Ὶ Ρ Ο Τ Σ.

Κάσσερα καὶ Πολυδυΐκε' αἰεῖδιο Μοῦσα λίγεια
 Τυνδαρίδας, οἱ Ζηνὸς ὄλυμπίου ἐξεγένοντο.
 Τοὺς ὑπὸ Γαυγέτῳ κορυφῆς τέκε πότνια Λίδη,
 Λαῖδρην ὑποδμηθεῖσα κελαινεφεῖ Κρονίῳν.
 ὧς Χαίρετε Τυνδαρίδαί, ταχίων ἰσχυρότερες ἴππων.

Ε Ί Σ Ε Ρ Μ Η Ν.

Ἐρμῆν αἰεὶ δὴ Κυλλήνιοι ἀργερόντην,

Κυλλήνης

IN JUNONEM.

Junonem cano aurithronam, quam peperit Rhea,
 Immortalem reginam, excellentem formam habentem,
 Jovis tonantis sororem conjugemque
 Inclytam, quam omnes beati per longum olympum
 Venerantes honorant simul cum Jove gaudente fulminibus. 5

IN CEREREM.

Cererem pulchricomam venerandam Deam incipio canere,
 Ipsam & filia perpulchram Proserpinam.
 Salve Dea, & hanc serva civitatem: præstisq; cautioni.

IN MATREM DEORUM.

Matrem mihi omniumque deorum omniumque hominum
 Laudat Musa suavis Jovis filia magni, (cibiarum
 Cui crepitaculorum tympanorumque sonus, simulque tremor
 Placuit, ac luporum clangor terribiliumque leonum,
 Montesque sonori, & sylvestri recessus. 5
 Et tu quidem sic salve, deæque simul omnes cautione.

IN HERCULEM LEONINI ANIMI.

Herculem Jovis filium canam, quem longe præstantissimum
 Genuit terrestrium Thebis in amicis
 Alcmena, mixta cum nigrinube Saturnio.
 Qui antea quidem per terram immensam ac mare
 Errans jussibus Eurythæi regis, 5
 Et multa ipse fecit aliis mala, & multa tulit.
 Nunc autem in pulchra sede nivosi olympi
 Habitat oblectatus, & habet pulchram pedibus Heben.
 Salve rex Jovis fili, da vero virtutemque & felicitatem.

IN ÆSCULAPIUM.

Medicum morborum Æsculapium incipio canere,
 Filium Apollinis, quem genuit dia Coronis
 Dotio in campo, filia Phlegyæ regis,
 Gaudium magnum hominibus, malorum delinitorem dolorum.
 Et tu quidem sic salve rex: precor autem te cautione. 5

IN JOVIS PUEROS.

Castorem & Pollucem cane Musa suavis
 Tyndaridas, qui a Jove Olympio geniti sunt.
 Quos sub Taygeti vertice peperit veneranda Leda,
 Clam subdomita a nigrinube Saturnio.
 Salvete Tyndaridæ, velocium infessores equorum. 5

IN MERCURIUM.

Mercurium cano Cyllenium Argicidam,
Odyssæa.

- Κυλλήνης μεδίοντα κ' Ἀρκαδίας πολυμήλου,
 Ἄργελον ἀθανάτων ἐρεούμιον, ἐν τέλει Μαῖα
 Ἀτλαντος θυγάτηρ, Διὸς ἐν φιλότῃτι μνηῦσα,
 5 Αἰδοῖν. μακάρεσσ' ἢ Διὸν ἀλείπειν ὀμιλον,
 Ἄντρον ταῦτάουσα παλίσκιον· ἔνθα Κρονίων
 Νύμφη ἰὺσι καὶ μὲν μισγίσκετο νυκτὸς ἀμολγῶ,
 Εὖτε κατὰ γλυκὺς ὕπνος ἔχοι λευκάλειον Ἥρην·
 Λάνθανε δ' ἀθανάτους τε θεοὺς θνητοὺς τ' ἀνδράσους.
 10 Καὶ σὺ μὲν ἔτα χαίρει Διὸς κ' Μαϊάδος υἱέ·
 Σιὺ δ' ἔγὼ ἀρξάμεν μεταβήτομαί ἄλλον ἐς ὕμνον.
 Χαῖρ' Ἑρμῇ χειρῶτα, διάκτορι, δῶτορ ἰάων.

ΕΪΣ ΠΛῆΝ Α.

- Ἄμφι μοι Ἑρμῆας εἶλον γόνον ἐγνώσθαι μοῦσα,
 Αἰγαιοδὴν, δίκιεστα, φιλέκροτον, ὅςτ' ἀνὰ πίσσῃ
 Διὸδρήντ' ἀμυδὶ φοιτᾷ χειρῶτασι τύμβους,
 Αἶτε κατ' αἰγίλιος πότερις εἰδουσι κάρηνα,
 5 Πᾶν ἀνακεκλόμεναι, νόμιον θεῶν, ἀγλαέδειρον,
 Αὐχμῆνθ', ὅς πάντα λόφον νιρόντα λέλογχε,
 Καὶ κορυφὰς ἱέρων, κ' πετρῆντα κάρηνα.
 Φοιτᾷ δ' ἔνθα καὶ ἔνθα διὰ ῥωπήια πυκνά·
 Ἄλλοτε μὲν ρεῖθεσιον ἐρελκόμεν μαλακοῖσιν,
 10 Ἄλλοτε δ' αὖ πότερσιν ἐν ἡλιβάτωσι διοχηῖ,
 Ἀκροτάτην κορυφὴν μηλόσκεπον εἰσαναβαίνων.
 Παλλάκι δ' αἰγινόντα διέδραμν' ἔρια μακρὰ,
 Παλλάκι δ' ἐν κνημοῖσι διήλασε θήρας ἱππείων,
 Ὅξια δεικόμεν· τότε δ' ἔσπερος ἐκλαγὼν ὄϊον,
 15 Ἀκτὴς ἑξανίων δυνάκων, ὑπὸ μοῦσαν αἰθύρην
 Νόδυμον· ἔκ αὖ τὸν γε παραδράμοι ἐν μελέσσι
 Ὅρνις ἦτ' ἱερῶ πολυανθίος ἐν πετάλοισι
 Θρήνον ἱππιπυχέεσσα, χεῖρ μελίηρυν αἰοδῆν.
 Σὺν δέ σφιν τότε τύμβου ὀρεσιβάδες λιγύμολποι
 20 Φοιτῶσαι πυκνά ποσσὶν ἐπὶ κρήνῃ μελανύδρῃ
 Μέλονται, κορυφὴν ἢ περὶ σῖναι κρεος ἔχου.
 Δαίμων δ' ἔνθα καὶ ἔνθα χορῶν τότε ἐς μέσον ἵσαντ,
 Πυκνὰ ποσσὶν δέσσει· λαῖρ δ' ἐπὶ νῶτα δαρύνον
 Αὐχλὸς ἔχει, λιγυρῆσι ἀγαλλόμενος ὄρενα μολπαῖς
 25 Ἐν μαλακῷ λειμῶνι, τόθι κερκος ἡδ' ὑάκινθον
 Εὐαδὴς θαλίῃ καταμίσσεται ἀκρετα ποῖνι.
 Τυμῶσιν ἢ θεοὺς μακάρων κ' μακρὸν ὀλυμπών·
 Ὅϊον θ' Ἑρμῆην ἱριούμεν ἔξοχον ἄλλων
 Ἑρμιῶν, ὡς ὅγ' ἄσπασι θεοῖς θεὸς ἀργεῖός ἐστι·
 30 Καὶ ῥ' ὅγ' ἐς Ἀρκαδίην πολυαῖδακα μητέρα μῆλων
 Ἐξίκετ'· ἔνθα δέ οἱ τίμειν Κυλλήνιόν ἐστιν.
 Ἐνθ' ὅγε καὶ θεὸς ἂν φαραεότριχα μῆλ' ἐνόμειν
 Ἀνδρῶν παρὰ θνητῶν. θάλε γὰρ πᾶσι ὕγρος ἐπιλθαῖν

Cyllenæ imperantem & Arcadiæ ovibus copiosæ ,
 Nuncium immortalium valde utilem , quem peperit Maja
 Atlantis filia , Jovis in amore mixta ,
 Veneranda. beatorum autem Deorum vitabat commercium , 5
 Antrum habitans opacum : ubi Saturnius
 Cum Nympha pulchricoma miscebatur noctis in medio ,
 Quando dulcis somnus tenebat albiulnam Junonem :
 Latebat autem immortalesque deos mortalesque homines.
 Et tu quidem sic salve Jovis & Majæ fili : 10
 A te autem ego incipiens transibo aliam ad laudem.
 Salve Mercuri gratiarum dator , nunciis , dator bonorum.

I N P A N A.

De Mercurii mihi charo filio dic Musa ,
 Capripede , bicorni , amatore strepitus , qui per valles
 Arborosas simul incedit assuetis choreæ cum Nymphis ,
 Quæ per præruptæ petreæ incedunt capita ,
 Pana invocantes , pastorem Deum , pulchrum cæsarie , 5
 Squalidum , qui omnem collem nivolum adeptus est ,
 Et vertices montium , & saxosa cacumina.
 Ititat autem huc atque illuc per virgulta densa :
 Interdum quidem fluentis plectus mollibus ,
 Interdum rursus saxa altissima obambulat , 10
 Summum verticem ovium speculam ascendens.
 Sæpe autem capris frequentes percurrit montes longos ,
 Sæpeque in saltibus agitavit feras matians ,
 Acute cernens : tunc autem Hesperus clauxit vehementer ,
 Ex summitate egrediens arundinum , carmen ludens 15
 Suave. non hunc præcurretis in cantibus
 Avis quæ vere multiflora in foliis
 Lamentum effundens , fundit suavem cantum.
 Cum ipsi autem tunc Nymphæ montanæ suaviloquæ
 Ambulantes frequenter pedibus ad fontem nigre aquæ 20
 Canunt , circa verticem autem resonat montis Echo.
 Deus autem huc atque illuc chorearum tunc in medium serpens ,
 Frequenter pedibus assequitur : pellem autem ad terga cruentam
 Lyncis habet , suavis oblectans animum cantibus ,
 In molli prato : illic crocus & hyacinthus 25
 Odorus virens admiscetur innumeræ herbæ.
 Celebrant autem deos beatos & longum Olympum :
 Qualem Mercurium admodum utilem præcellentem cæteris
 Dicebant , quod hic omnibus diis velox nuncius est :
 Atque is in Arcadiam copiosam fontibus , matrem ovium 30
 Venit : ibi autem illi templum Cyllenium est.
 Ubi is licet Deus hispidas velleribus oves pascebat
 Virum apud mortale : virenscebat enim amor mollis qui eum invaserat

- Νύμφη ἑσπελοκαμω δρύσας· αὐλότῃσι μὲν γὰρ
 35 Ἐκ δ' ἐτέλεσσε γάμον θαλερόν· τίς δ' ἐν μεγάροισιν
 Ἑρμῆϊ φίλον υἱόν, ἄραρ τετρατάτων ἰδῆσθαι,
 Αἰγυπτόδην, διέροτα, πολύκροτον, ἡδυγίλατα.
 Φεύγει δ' ἀναίξας, λείπει δ' ἄρα παῖδα τιδάτη.
 Δεῖσα γὰρ ὡς ἶδεν ὄφιν ἀμείλιχον πύγγειον.
 40 Τὸν δ' αἶψ' Ἑρμῆας ἐμούνιος εἰς χεῖρα θῆκε
 δεξιᾷ μιν, χαῖρεν ᾧ νόσ τελέεσσι δαίμων.
 Ῥίμω δ' εἰς ἀθανάτων ἔδρασε κίε, πάντα καλύψας
 δέρμασιν ὅσ' πνιγνοῖσιν ὀρεσκόσσι λαγυῶ.
 Πᾶρ δὲ Ζεὺς κἀδίζε καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.
 45 Δεῖξε ᾧ κούρεν ἱόν. πάντες δ' ἄρα θυμὸν ἱετέρθεν
 Ἀθανάτοισι, περιάλλα δ' ὁ βάκχειος Διόνυσος.
 Πᾶσα δέ μιν καλέσσκειν ὅτι φρένα πᾶσιν ἱετέρει.
 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε ἀναξ, λίσσομαι ᾧ σ' αἰδοῖ.
 Αὐτὰρ ἔγωγε καὶ οἷο καὶ ἄλλως μνήσομαι αἰδοῖς.

Εἰς Ἡφαιστον.

- Ἦραισι κλυτόμητιν αἰδέσθαι μούσα λίγεια.
 Ὅς μετ' Ἀθηναίῃς γλαυκῶπιός τ' ἀγλαὰ ἔργα
 Ἀθηναίους ἰδῆσθαι ἐπὶ χθονός, οἱ τοπάρους παρ
 Ἀντρείῃσι ναυτάσκειν ὅσ' ἔρπον, ἥντε θῆρες.
 5 Νῦν ᾧ δὲ Ἦραισι κλυτοτόμητιν ἔργα δαίνεσσι,
 Ῥηιδίῃσι αἰῶνα τελεσφόρον ὅς' ἐπιαυτόν
 Εὐκκίλοι διάγουσιν ἐνὶ σποντήροισι δόμοισιν.
 Ἄλλ' ἔλθ' Ἦραισι, δίδου ἀρετὴν τε καὶ ὄλβον.

Εἰς Ἀπόλλωνα.

- Φοῖβε, σὲ μὲν καὶ κύκτος ὑπὸ πτερύγεσσιν αἰδέσθαι,
 Ὅχθη ἐσιθρόσκων ποταμὸν παρὰ δινύοντα
 Πηνειόν· σὲ δ' αἰδέσθαι ἔχον ῥάμνευγα λίγεια
 Ἠδυπαῖος πρῶτον τε καὶ ὕστατον αἰὲν αἰδέσθαι.
 5 Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε ἀναξ, ἱάμεναι δὲ σ' αἰδοῖ.

Εἰς Ποσειδάωνα.

- Ἄμρ' Ποσειδάωνα θεὸν μέγαν ἄρχον αἰδέσθαι,
 Γαίης κινητῆρα καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης,
 Πόντιον, ὅς τ' Ἑλικῶνα καὶ ὑπέρβας ἔχει Αἰγᾶς.
 Διχθὰ τοι Ἐννοσίγαιε θεοὶ τιμὴν ἰδῆσθαι,
 5 Ἰσπαῶν τε δμωτῆρ' ἱμῶν, σωτῆρά τε ἡμῶν.
 Χαῖρε Ποσειδάων γαίόχε, κυανοχαῖτα,
 Καὶ μάκαρ εὐμήδης ἥτορ ἔχων, πλάουσιν ἄρχει.

Εἰς Δία.

- Ζητα θεῶν τὸν ἄριστον αἰέσομαι, ἡδὲ μέγιστον,
 Εὐρύστωα, κρείοντα, τελεσφόρον, ἥντε θέμιτι.

Cum Nympha belle cirrata Dryopis amore coeundi.
 Perfecit autem coitum letum : peperit autem in ædibus 35
 Mercurio charum filium , statim monstrosū visu ,
 Capripedem , bicornem , ac multi strepitus , & dulce ridentem.
 Fugit autem surgens , reliquit autem puerum nutrix.
 Metuit enim ut vidit faciem inamabilem hirsutam.
 Hunc autem statim Mercurius valde utilis ad manum posuit 40
 Accipiens , gaudebat autem in animo admodum deus.
 Confestim a. ad immortalium sedes cucurrit , puerum cooperiens
 Pellibus in densis montani leporis.
 Apud autem Jovem sedit & cæteros deos :
 Ostenditque filium suum omnes autem animo oblectabantur 45
 Immortales , præcipue autem Bacchius Dionysus.
 Pana autem cum vocarunt quod animum omnibus oblectavit.
 Et tu quidem sic salve ô rex , supplicabo autem tibi cantu.
 At ego & tui & alterius memor ero carminis.

IN VULCANUM.

Vulcanum inclytum consilio cane Musa suavis.
 Qui cum Minerva cæcia præclara opera
 Homines docuit in terra , qui antea
 Antris habitabant in montibus , veluti feræ.
 Nunc autem per Vulcanum arte inclytum opera docti , 5
 Facile ævum integrum in annum
 Quieti degunt in suis domibus.
 Sed propitius esto Vulcane , daque virtutem & felicitatem.

IN APOLLINEM.

Phœbe , te & cygnus sub alis suaviter cantat ,
 In ripam insiliens annem apud vorticosum
 Peneum : te & cantor habens citharam argutam
 Suaviloquus primumque & postremo semper canit.
 Et tu quidem sic salve rex , placo autem te carmine. 5

IN NEPTUNUM.

Neptunum Deum magnum incipio canere ,
 Terræ motorem ac indomiti maris ,
 Ponticum , qui Heliconæ & latas habet Ægas.
 Dupliciter tibi o terræ motor dñi honorem diviserunt ,
 Equorumque domitorem esse , servatoremque navium. 5
 Salve Neptusie terram habens , cæruleis crinibus decore ,
 Et beate , benignum animum habens , navigantibus auxiliare.

IN JOVEM.

Jovem deorum optimum canam , & maximum ,
 Late sonantem , regem , fructiferum a , qui cum Themide
 G g g iij

Ἐκλιδὸν ἰζομένη πύκνους ὅαρους ἐπείζει.
Ἴληθ' εὐρύσσω Κρονίδη κύδιστε μέγιστε.

Εἰς Εἰτίαν.

Ἔσιν, ἥτε ἀνακτὸς Ἀπόλλωνος ἐκάτοιο
Πυθοὶ ἐν ἡγαθέῃ ἰσθμῷ δόμοι ἀμφιστοιφεύεις,
Αἰαὶ σὺν πλακάμων ὑπολείβεται ὑγρὴν ἑλαιον.
Ἔεχο τόνδ' ἀνὰ οἶκον, ἐσέρχαιο θυμὸν ἔχουσα,
5 Σὺν Διὶ μπιπίετι· χάρις δ' ἅμ' ἔσπασεν αἰοδῇ.

Εἰς Μοῦσας καὶ Ἀπόλλωνα.

Μοῦσάων ἄρχωμαι, Ἀπόλλωνός τε Διὸς τε.
Ἐκ γὰρ Μοῦσάων καὶ ἱκεῖλου Ἀπόλλωνος
Ἄνδρες αἰοδαὶ ἴασιν ἐπὶ χθονὶ καὶ κισθαίεσσι.
Ἔκ ᾧ Διὸς βασιλῆς, ὃ δ' ὀλβίῳ ὄντινα Μοῦσας
5 Φιλεῖνται, γλυκερὰ οἱ δότ' ἐγμάτων μέν αἰοδῇ.
Χαίρειτε τέκνα Διὸς, καὶ ἐμὴν τιμήσατ' αἰοδῇ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἄμειν τε καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοδῆς.

Εἰς Διόντην.

Κισσοκόμην Διόνυσον ἐρίβρομον ἄρχωμ' αἰδέσθην,
Ζητὸς καὶ Σιμέλης ἐρικυδέος ἀγλαὸν υἱόν,
Ὅν τρέφει ἡκόμοι ὕμνων πατρὸς ἀνακτὸς
ἐξάμειναι κόλποισι, καὶ ἐνδυκίως ἀτίταλλον
5 Νύμφης ἐν γυάλοις, ὃ δ' αἰέτο πατρὸς ἱκνῆτι
Ἄντρα ἐν εὐώδῃ, μεταεἰδμῖος ἀθανάτοισιν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνδε θεαὶ πολύτρητοι ἴδρυται,
Δὴ τότε ροιτίζεσκε καὶ ὑλήπτας ἐναύλους,
Κισσὸν καὶ δάκνη πικρυκαυμνῶν. αἱ δ' ἅμ' ἔπαινον
10 Νύμφαι· ὃ δ' ἐξηγεῖτο, βρόμος δ' ἔχεν ἄσπετος ὕλην.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαίρει πολυσάφυλ' ὦ Διόνυσε·
Δὸς δ' ἡμᾶς χαίροντας ἐς ἄσρας αὐτὶς ἱκέσθαι,
Ἐκ δ' αὖθ' ὤρεσιν εἰς τοὺς πολλοὺς ἐνιαυτούς.

Εἰς Ἀρτέμιν.

Ἄρτεμιν αἰδέσθην χρυσηλάκατον κισσαδινὴν,
Παρθένον αἰδοίην, ἐλαφιδόλον, ἰοχέαιραν,
Λύτικασσιγνήτην χρυσαόρον Ἀπόλλωνος.
Ἡ κατ' ὄρη σκιδόντα καὶ ἄρκας ἡμερόεσσας
5 Ἄγρῃ περαιομένη παρχεύσασα τόξα κτεταίνῃ,
Πέμπουσα σοφόντα βέλη, τρομῖα καὶ κάρηνα
Ἵψηλῶν ὄρεων, ἰαχῇ δ' ἐπὶ δάσκειος ὕλην
δοκῶν ὑπὸ κλαγγῆς θηρῶν· ἐρίσσι δέ τε γαῖαν,
Πόντος τε ἰχθυόεις, καὶ δ' ἀλκιμον ἥτορ ἔχουσα,
10 Πάντῃ ἐπιστρέφεται θηρῶν ὀλέκουσα γενέθλην.
Αὐτὰρ ἐπὶν τερεθῇ θηροσκοπῶ ἰοχέαιρα,
Εὐφρομένη καὶ πόον, χαλάσας ὑπακμῖα τόξα,

Acclinata *ipsi* sedente crebros sermones miscet.
Sis propitius late sonans Saturnie inelytissime maxime.

INVESTAM.

Vesta, quæ regis Apollinis jaculatoris
In Pytho valde divina sacram domum circumversaris,
Semper ex tuis crinibus destillat liquidum oleum:
Veni hanc super domum, accede animum habens,
Cum Jove sapiente: gratiam autem simul præbe carmini. 5

IN MUSAS ET APOLLINEM.

A Musis incipiam, Apollineque Joveque.
Ex enim Musis & procul mittente Apolline
Viri poetæ sunt in terra & citharædi:
Ex autem Jove reges, is autem felix quem Musæ
Diligunt, suavis illi ab ore fuit vox. 5
Salvete proles Jovis, & meum honorate carmen.
At ego & vestri & alterius memor ero carminis.

IN BACCHUM.

Hedera coronatum Bacchum valde sonantem incipio canere,
Jovis ac Semelæ perinclytæ præclarum filium,
Quem aluerunt pulchricomæ Nymphæ a patre rege
Suscipientes sinibus, & accurate nutrierunt
Nyssæ in vallibus, ipse autem crescebat patris favore 5
Antro in bene olenti, in numero positus immortalium.
At postquam illum Deæ multis laudibus dignum aluerant,
Tunc iritabat ad numerosos recessus,
Hedera & lauro ornatus, ipsæ autem simul sequebantur
Nymphæ: ille dux erat, sonusque habebat immensam sylvam. 10
Et tu quidem sic salve uvis abundans ô Bacche:
Ita autem nos gaudentes ad horas rursus venire,
Ex horis autem rursus ad multos annos.

IN DIANAM.

Dianam cano aureum venabulum habentem venatricem
Virginem verecundam, cervos jaculantem, sagittis gaudentem
Germanam aurato ense instructi Apollinis.
Quæ per montes umbrosos & cacumina ventosa
Venatione oblectata totum aureum arcum tendit, 5
Emittens lethifera tela, tremunt autem capita
Altorum montium, sonatque insuper umbrosa sylva
Graviter a clangore ferarum: horret autem terra,
Pontusque piscosus, at ipsa fortem animum habens,
Circumquaque se vertit ferarum perimens genus. 10
At postquam oblectata est ferarum speculatrix sagittis gaudens,
Jacundeque affectit animuni, laxans flexilem arcum,

- Ἐρχεται ἐς μέγα δῶμα κασιγνήτοιο φίλοιο
 Φείδου Ἀπολλωνος, Διδοῦναι οἷς πίονα δῖμον,
 15 Μουσῶν κ' Χαρίτων καλὸν χορὸν ἀρτυνέουσα.
 Ἐνθα κατακρμάσασα παλίντονα τόξα κ' ἰοῦς,
 Ἡεῖται χαρίεντα περὶ χροῖ κόσμον ἔχουσα,
 Ἐξάχουσα χοροῦς. αἱ δ' ἀμβροσίην ὡς ἰείσθαι
 Ὑμνεῦσι Λητῶ καλλίσσυρον, ὡς τέκε παῖδας
 20 Ἀθανάτων βουλῇ τε καὶ ἔγχεσιν ἔτοχ' ἀείρουσα.
 Χαίρετε τέκνα Διὸς καὶ Λητοῦς ὑψόμοιοι.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμῶν καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοδῆς.

Εἰς Ἀθηνᾶν.

- Παλλάδ' Ἀθηναίην κυδρὴν θεὸν ἄρχον' αἶδεν,
 Γλαυκῶσιν, πολύμητιν, ἀμείλιχον ἥτερ ἔχουσαν,
 Παρθένον αἰδοίην, ἐρυσίπολιν, ἀλκίεσσαν,
 Τριτογενῇ· τὴν αὐτὸς ἐγείνατο μητίετα Ζεὺς
 5 Σερμῆς ἐκ κεφαλῆς, πολυμήτεια τεύχε' ἔχουσαν,
 Χρύσεια, παμφανόωντα· σέβας δ' ἔχει πάντα ἐρεῶντας
 Ἀθανάτους. ἡ δ' ἐπρόδεν Διὸς αἰγιόχοιο
 Ἐσφυμῶς ὄρουσιν ἅπ' ἀθανάτοιο καρήνου,
 Σίτασ' ὅξυν ἄκοιτα. μέγας δ' ἐλελίζετ' ὀλυμπῶ
 10 Δεινὸν ὡς ὀμβρεῖμ' ἑλαιοῦσι δ' ἀμυγδαλίῳ
 Συεδαλίῳ ἰάχῃσιν· ἐκνήθη δ' ἄρα πόντος
 Κῆμασι πορφυρόισι κυκλώμῃ, ἔσχετο δ' ἄλμη
 Ἐξαπίνης· σῆπεν δ' Ὑπερίονος ἀγλαῆς υἱὸς
 Ἴππους ἀκύποδας διερὴν χρόνον, εἰσέκε κόρη
 15 Εἰκέτ' ἅπ' ἀθανάτων ὤμων θιοείκελα τεύχεα
 Παλλὰς Ἀθηναίη, γῆθησι δ' μητίετα Ζεὺς.
 Καὶ σὺ μὲν ἔτα χαίρει Διὸς τέκος αἰγιόχοιο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σὺο καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοδῆς.

Εἰς Ἑστίαν καὶ Ἑρμῆν.

- Ἐστὴν ἡ πάντων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν
 Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων,
 Ἑδρὴν αἰδίου θαλάς, ποσειδίδα τιμὴν,
 Καλὸν ἔχουσα γέρας καὶ τιμὴν. ἔ γάρ ἄτερ σοῦ
 5 Εἰλασίναι θνητοῖσιν, ἢ οὐ πρώτην πυμάτη τε
 Ἐστὴν ἀρχομένη σπένδει μελιπδέα οἶνον.
 Καὶ σὺ μοι ἀργιόοντα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱῆ,
 Ἄγγελε ἦν μακάρεσσιν, χρυσόρρατι, δῶτορ ἐάν,·
 Ναιέτε δώματα καλά, εἶλα, φρεσὶν ἀλλήλοισιν.
 10 Ἰκαῶν ἐπάρηγε σὺν αἰδοίῃ τε φίλῃ τε
 Ἐστὴν ἀμφοτέρω γὰρ ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
 Εἰδότες ἔργματα καλά, νόσθ' ἔσπευε κ' ἦεν.
 Χαίρει Κρόνῳ θυγατρὶ σὺ τε κ' χρυσόρρατις Ἑμῆς.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμῶν τε καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοδῆς.

Venit in magnam domum fratris sui
 Phœbi Apollinis, Delphorum in pinguem populum,
 Musarum ac Gratiarum pulchram choream paratura. 15
 Ubi suspendens reflexum arcum & sagittas,
 Dux sit gratioſum circa corpus ornamentum habens,
 Præcedens in choris: illæ autem divinam vocem emittentes
 Laudant Latonam pulchros tales habentem, quod peperit filios
 Immortalium confilioque & operibus longe optimos. 20
 Salvete nati Jovis & Latonæ belle comatæ:
 Verum ego veſtrum & alterius memor ero carminis.

IN PALLADEM.

Palladem Minervam inclytam deam incipio canere,
 Cæſiam, multi confilii, implacabilem animum habentem,
 Virginem verecundam, patronam urbium, robustam,
 Tritogenam: quam ipſe genuit conſultor Jupiter
 Sacro ex capite, bellica arma habentem, 5
 Aurea, collucientia: ſtupeſcit autem habebat omnes videntes
 Immortales. ipſa autem ante Jovem Ægiochum
 Impetuoſe exiliit ab immortalis capite,
 Vibrans acutum telum. magnus autem concutiebatur olympus
 Vehementer a forti Cæſia: circumque terræ 10
 Graviter ſonuit: motus igitur eſt pontus
 Undis purpureis turbatus, conſtitit autem ſaloms
 Repente: ſtitit autem Hyperionis præclarus filius
 Equos velocipedes longo tempore, donec puella
 Cepit ab immortalibus humeris diis congruentia arma 15
 Pallas Minerva, gaviſus eſt autem conſultor Jupiter.
 Et tu quidem ſic ſalve Jovis nata Ægiochi:
 Verum ego & tui & alius memor ero carminis.

IN VESTAM ET MERCURIUM.

Veſta-que omnium in domibus altis
 Immortaliumque deorum, humi ambulantiumque hominum,
 Sedem ſempiternam fortita es, ac antiquum honorem,
 Pulchrum habens donum & honorem. neque enim ſine te
 Convivia mortalibus, ubi non primæ poſtremæque 5
 Veſtæ incipiens *quivis* libat ſuave vinum.
 Et tu mihi Argicida, Jovis & Maïæ fili,
 Nuncie beatorum, aureæ virgæ moderator, dator bonorum,
 Habitare domos bonas, chara mentibus invicem:
 Propitius auxiliare cum venerandaque charaque 10
 Veſta. ambo enim terreſtrium hominum
 Sciennes opera pulchra, mentemque ſequimini & juventutem.
 Salve Saturni filia, tuque & aureæ virgæ domine Mercurius:
 At ego veſtrumque & alius memor ero carminis.

ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΠΑΝΤΩΝ.

- Γαῖαν παμμήτερον αἰέσομαι ἠυθέμιλλον,
 Πρὸς ἑσιν, ἢ φέρει ἐπὶ χθονὶ πάντ' ὅσπ' ἐστίν.
 Ἡ μὲν ὅσα χθόνα διὰν ὑπέρχεται, ἡδ' ὅσα πόντον,
 Ἡδ' ὅσα πνέονται, τάδε φέρεται ἐκ σέθεν ὄλβου.
 5 Ἐκ σέο δ' εὐπαιδὲς τε καὶ εὐκαρῶι τελέδουσι,
 Πότνια· σὺ δ' ἔχεται δούναι βίον ἡδ' ἀρελιόδαμ
 Θνητοῖς ἀνθρώποισιν. ὃ δ' ὄλβιος ὃν καὶ σὺ θυμῷ
 Πρόρρητον τιμήσεις· τῷ δ' ἀφθονα πάντα πάρεσι.
 Βρίθει μὲν σπιν ἄρουρα φέρσις, ἡδὲ κατ' ἀγροῦς
 10 Κτήνησιν εὐδην, οἶκος δ' ἱμαίμπλαται ἰδλῶν.
 Αὐτοὶ δ' εὐνομίῃσι πόλιν κατὰ καλλιγύναικα
 Κοιρανίους, ὄλβιον ἢ πῶλιν καὶ πλούτους ἰσχυροῦς.
 Παιδὲς δ' ἐνερσύνῃ νεοδαλὴ κυδίσαι,
 Παρθενικάι τε χοροῖς παρσανδίῃσι εὐφρον θυμῷ
 15 Πρίζουσαι χεῖρουσι κατ' ἄνδρα, μαλθακὰ ποῖναι,
 Οὐς καὶ σὺ τιμήσεις σμῆνι διὰ φθονε δαίμον.
 Χαῖρε θεῶν μήτηρ, ἄλοχ' Οὐρανοῦ ἀστερόντοιο,
 Πρόρρητον δ' ἀντ' ὧδ' ἐξέσθαι θυμῷ ὅσπ' ἔστι.
 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σέο καὶ ἄλλης μύθοισι ἀειδῆς.

ΕΙΣ ΗΛΙΟΝ.

- Ἥλιον ὕμνῳ αὐτὲ Διὸς τέκος ἄρχει μοῦσα
 Καλλιόπῃ φαίδοντα, τὸν Εὐρυαίωνα βοῶντις
 Γέννατο γαῖης παιδὶ καὶ ἕρην ἀστρόντοιο.
 5 Γῆν γάρ Εὐρυαίωνα ἀγκλοστήν' Ἰταρίαν
 ἤλυτο κασιγνήτην, ἢ οἱ τέκε κάλλιμα τέκνα,
 Ἡῶ τε μερόπην, εὐπλόκαμόν τε Σιλήνην,
 Ἡέλιόν τ' ἀκάμαρ, ἱππείκελον ἀθανάτοισιν,
 Ὃς φαίνει θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 Ἰππῶς ἐκβέβας· σμυρνὸν δ' ὅτε δέκεται ἔσσοις,
 10 Χρυσῶς ἐκ κόρυθ'· λαμπραὶ δ' αὐτῆς ἀσπ' αὐτοῦ
 Διγλῆν σέλκουσι, παρὰ κροτάραν τε παρὰ
 Λαμπραὶ δ' ὀπὸ κρατὸς χάριν κατέχουσι πρόσσωπον
 Τηλαυγές· καλὸν ἢ περὶ χρυῖ λάμπεται ἰδῶ.
 Λεπτοφύγες πνοιῇ αἰέμεν· ὑπὸ δ' ἄρσινες ἵπποι.
 15 Ἐνθ' ἄρ' ὅτε σῆσε χρυσόζυγος ἄρμα ἢ ἵππους,
 Θεταπίσιος πέμπῃσι δ' οὐρανοῦ ἰκατόνδε.
 Χαῖρε ἀναξ, πρόρρητον ἢ βίον θυμῷ ὅσπ' ἔστι.
 Ἐκ σέο δ' ἀρξάμεν κλήτω μερόων γένος ἀνδρῶν
 Ἡμιδίαν, ὃν ἔργα θεοὶ θνητοῖσιν ἰδύξαν.

ΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΝ.

Μήνην αἰεῖδεν ταυσιώτερον ἔσπετε μοῦσα,
 Ἡδυπαῖς κυῖραι Κρονίδει Διὸς, ἱστέρις ὧδ'.

IN MATREM OMNIUM.

Terram omnium matrem canam bene fundatam ,
 Honoratissimam , quæ nutrit in terra omnia quæcunque sunt.
 Et quot per terram diem incedunt , & quot pontum ,
 Et quot volant : hæc nutriuntur ex tuis divitiis.
 Ex te autem beati filii & fructibus existunt *homines* ,
 Veneranda : atque abs te pendet dare vitam & auferre
 Mortalibus hominibus. is autem felix quem tu in animo
 Prompte honorabis. illi copiosa omnia adsunt.
 Abundat illis & rus alium , & per agros
 Jumentis abundat , & domus impletur bonis.
 Ipsi autem bonis legibus per urbem habentem pulchras mulieres
 Dominantur , felicitas autem multa & divitiæ sequuntur.
 Filii autem lætitia juvenili gloriantur ,
 Virginesque choreis festivis læto animo
 Ludentes gaudent per flores molles herbæ ,
 Quos tu honorabis veneranda dea copiosa diva.
 Salve deorum mater , uxor Cæli stellati ,
 Prompta autem pro cantu vitam lætam præbe :
 At ego & alius memor ero carminis.

IN SOLEM.

Solem laudare rursus Jovis nata incipe Musa
 Calliope , lucentem , quem Euryphæssa grandocula
 Peperit terræ filio & cæli stellati.
 Duxit enim Euryphæssam valde inclytam Hyperion
 Germanam , quæ illi peperit pulcherrimos filios ,
 Auroramque roseum cubitum habentem , pulchricomamque Lunam ,
 Solemque indefessum , similem immortalibus ,
 Qui lucet mortalibus & immortalibus diis ,
 Equis vectus : horrendum autem is tuetur oculis ,
 Aurea e galea : clari autem radii ab ipso
 Splendidum quiddam relucent , ad tempora autem genæ
 Claræ a capite gratiosum tenent os
 Longe lateque splendens : pulchraque circa corpus fulget vestis
 Tenuiter contexta flatu ventorum : subtus autem masculi equi.
 Hic ille sistens aurijugum currum & equos ,
 Divinus mittit per cælum in Oceanum.
 Salve rex , prompte autem vitam lætam præbe.
 A te incipiens celebrabo mortalium genus virorum
 Semideorum , quorum opera Dii mortalibus ostenderunt.

IN LUNAM.

Lunam canere quæ alas tendit dicite Musæ ,
 Suaviloque puellæ Saturnii Jovis , petitiæ canus.

- Ἦς ἅπο αἴγλη γαῖαν ἰλίσεται ἔρηνδεστος
 Κρατὸς ἅπ' ἀθανάτοιο, πάλυς δ' ὑπὸ κόσμος ἔρρειν
 5 Αἴγλης λαμπρούσης· σίλβει δ' ἀλάμπετος αἶψ
 Χρυσίου δότ' σφραίου, ἀκτῆρες δ' ἐνδιδάονται·
 Εὐτ' αὖτ' ἅπ' Ὠκεανοῖο λοισσαμένη χροά καλόν,
 Εἴματα ἰσχυρῇ τήλαυζία διὰ Σελήνῃ,
 Ζωξαρδῇ πάλους ἐρραυχένας αἰγλήεντας,
 10 Ἑσπερίως προτίρσ' ἐλάση καλλιτέρχας ἱππους,
 Ἑσπερίῳ διχόμενος, ὅτε πλῆθει μέγας ὄγκος,
 Λαμπρότατά τ' αὖγαι τότε ἀεζομένης τελέθωσιν
 Οὐρανόθεν, τέκνωρ ἢ βροτοῖς καὶ σῆμα τέτυκται.
 Τῇ ῥά ποτε Κρονίδῃ· ἐμὴν φιλότῃ κ' εὐνῇ.
 15 Ἦσ' ὑποκυσαμένη Πανδίῃ γαίνατο κόρη,
 Ἑκπρίσας εἶδ' ἔχουσιν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Χαῖρε ἄνασσα διὰ λευκαῖνε διὰ Σελήνῃ,
 Πρόφρον, εὐπλόκαμ'· σίο δ' ἀρχόμενος, κλέα γαυτῶν
 Ἄσσομα ἡμιθίων, ὧν κλείουσ' ἔργματ' αἰδοῖ,
 20 Μουσάων, θεράποντες, δότ' ὁμάτων ἰούτων.

Εἰς Διοσκούρου.

- Ἀμφὶ Διοσκούρους ἐλκώσιδες ἴσασσι μούσῃ
 Τυνδαρίδας, Λήδης καλλισφύρου ἀγλαὰ τέκνα,
 Κάσσοι θ' ἱππόδαμον, κ' ἀμώμικτον Ἰσολυδύκκα,
 Τοὺς ὑπὸ Ταυγέτου κορυφῇ ὄρεος μεγάλοιο,
 5 Μιχθεῖτ' ἐν φιλότῃ κελαινερίῃ Κρονίῳ
 Σωτήρας τέκε παῖδας ἐπιχθονίαν ἀνδράων,
 Ὠκυπόρῃ τε γυναικί, ὅτε τε σπέρχασιν αἶλλα
 Χεμίεσαι κατὰ πόντον ἀμείλιχον· οἱ δ' ὑπὸ νηῶν
 Εὐχόμενοι καλέουσι Διὸς κούρους μεγάλοιο,
 10 Ἀνεασιν λευκοῖσιν ἱπ' ἀκροτήρια βάντες
 Πρύμνης, τὴν δ' ἀνέμος τε μέγας κ' κύμα θαλάσσης
 Θῆκαν ὑποβρυχίην· οἱ δ' ἑξαπίνης ἐφάνησαν
 Ξανθοῖσι πτερυγίῃσι δι' αἰθέρ' αἰζαντες.
 Αὐτίκα δ' ἀργαλίων ἀνέμων κατέπαυσαν αἶλλας,
 15 Κύματα δ' ἐσώρεταν λευκῆς ἀλὸς ἐν πελάγῃσι
 Ναύταις, σήματα καλὰ πόνου σφίτιν· οἱ ἢ ἰδόντες
 Γήθησαν, παύσαντο δ' οἷζυροῖο πόνοιο.
 Χαίρετε Τυνδαρίδα ταχίαν ἐπιβήτορας ἱππῶν·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμῶν καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοίδης.

Εἰς Ξένου.

- Λιδεῖσθε Ξενίαν καχεμμένην ἡδὲ δόμοιο,
 Οἱ πόλιν αἰαετὴν νύμφης ἰσχυρῆς
 Ναιέτ' ἐς ἄδην, ἥς πόδα νύκτον ὑψικόμοιο
 Ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ Ξανθοῦ ποταμοῖο,
 5 Ἐβρον καλὰ ρέοντος, ἐν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

Ex qua splendor terram involvit a cœlo ostensus
 Capite ex immortalī, multusque ornatus renidet
 Splendore fulgente : enitescit autem tenebrosus æt̃r
 Aurea ex corona, radii autem volvuntur :
 Quando ab oceano lota corpus pulchrum ,
 Vestes induta procul lucentes divina Luna ,
 Jungens pullos longa cervice fulgidos ,
 Rapide ulterius agit pulchricomos equos ,
 Vespertina semimēstrua , quando plenus est magnus globus ,
 Clarissimique splendorēs tunc crescentis sunt
 Cœlitus , signum autem mortalibus & incidium extat.
 Cum qua olim Saturnius mixtus est amorē & lecto.
 Illa autem prægnaſ Pandiam peperit filiam ,
 Decoram formam habentem inter immortales Deos.
 Salve regina Dea albiulna dia Luna ,
 Benevola , pulchricoma : a te enim incipiens laudes hominū
 Canam semideorum , quorum celebrant opera poëtæ ,
 Musarum ministri , ab oribus amabilibus.

IN JOVIS PUEROS.

De Jovis pueris nigriculæ dicite Musæ
 Tyndaridis , Leda pulchritalæ præclaris natis ,
 Castoreque equorum domitore , & irreprehensibili Polluce ,
 Quos sub Taygeti vertice montis magni ,
 Mixta in amore cum nigrinube Saturnio
 Servatores peperit filios terrestrium hominum ,
 Velociumque navium , quando sæviunt procellæ
 Hyemales per pontum implacabilem : illi autem e navibus
 Vota facientes vocant Jovis pueros magni ,
 Agnis albis , fastigiis conscensīs
 Puppis , quam ventusque magnus & unda maris
 Fecerunt submersam : hi autem repente apparuerunt
 Flavīs alīs per æthera ruentes.
 Statim autem difficilium ventorum sedarunt procellas ,
 Fluctusque straverunt albi maris in pelagis
 Nautis , signa bona laboris eis : illi autem videntes
 Gavisi sunt , cessaruntque ab ærumnoso labore.
 Salvete Tyndaridæ velocium infessores equorum :
 At ego vestrum & alterius memor ero cantionis.

IN HOSPITES.

Respicite hospitibus indigentem & domo ,
 Qui urbem excelsam Nymphæ amabilioculæ Junonis
 Habitatis ad Oreum , cujus pedem extimum alticomæ
 Divinam bibentes aquam flavi fluvii ,
 Hermi pulchri fluvii , quem immortalis peperit Jupiter.
 Odyſſea. H h h

Ο ΜΗΡΟΥ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΤΙΝΑ ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΤ' ΗΡΩΟΤΟΤ
περὶ τῆς Ὀμήρου βιοτῆς.

Εἰς Κυμαίους.

Αἰδοῦθα ξενίαν καχημένον ἡδὲ δόμοιο,
Οἱ πόλιν αἰσυνὴν κύμην ἐριώπιδα κούρην
Ναίετε, Σαρδῆνης πόδα νεάστον ὑψικόμοιο.
Ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ θαῖς ποταμοῖο
9 Ἑρμου δινήντος, ἐν ἀθάνατος τίκετο ζεύς.

Εἰς τὴν Κύμην ἀνατρέψαν.

*Αἶψα πόδες με φέρουσιν ἐς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν.
Τῶν γάρ καὶ θυμὸς πρόφρων καὶ μῆτις ἀρίστη.

Εἰς Μίδην.

Χαλκῇ παρθένῳ εἰμι, Μίδου δ' ἐπὶ σήματι κείμεναι,
Ἐς τ' ἂν ὕδωρ τε ρέι, καὶ δένδρεα μακρὰ τιθήλοι,
Ἡελίος τ' ἀνῶν λαμφοί, λαμφοῖ τε σελήνη,
Καὶ ποταμοὶ ῥέουσιν, ἀνακλύζῃ ἡ θάλασσα
9 αὐτοῦ τῆδε μένουσα πολυκλαυτῶ ἐπὶ τύμβῳ,
Ἀγγελέω παριούσι Μίδης ὅτι τῆδε τίθασσται.

Ὀλοφύρεται τὴν τυφλότην αὐτῆς πρὸς τὰς Κυμαίους.

*Οἷ μ' αἶψα δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύμα γενέσθαι,
Νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων.
Ἦν ποτ' ἐσφύργωσαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο,
Λαοὶ Φρίκοντος, μάργων ἐπιβήτορες ἰππῶν
9 Ἑσπλότεροι μαλερῶ πρὸς κείνοντες Ἄρηα
Αἰολίδα Σμύρνην αἰγιόχοιο ποτνιαίνακτον.
Ἦντε δ' ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱερεῖο Μέλκτος,
Ἐνθεν ὑπορύνεσθαι κοῦραι Διὸς, ἀγλαὰ τέκνα,
Ἡδεῖτέν κληῖσθαι διὰν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν.
10 Οἱ δ' ἀθανάτοισιν ἱερὴν ὄψα, φημὶ αἰοιδῆν.
Ἀρραδίην τῆδ' ἐν τε παθῶν τις φεάσεται αὔθις,
Ὅσφιν ὀνειδέσιν ἐμὸν διεμήσατο πότμον.
Κῆρ δ' ἐγὼ τήν μοι θεὸς ὤσασε γεννομένη περ,
Τλήτομαι ἀκράαντον φέρων τετληότε θυμῷ.
15 Οὐδέ τι μοι εἶλα γυῖα μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυαῖς
Κύμης ὀρμαίνουσι, μέγας δέ μοι θυμὸς ἐπιείχεται
Δῆμον ἐς ἀλλοδαπῶν ἵεναι ὀλίγον περ ἔοντα.

Ἀρχὴ Ἰλιάδῃ τῆς ἐλάττωτος.

*Ἴλιον αἰδῶ καὶ Δαρδανίην εὐπωλον,
Ἡς πίειρα πολλὰ πάθον Δαναοί, θεράποντες Ἄρηι.

Τῇ Θισυρίδῃ.

Θισυρίδης θνητοῖσιν ἀνωΐσων πολίων περ,
Οὐδὲν ἀρραγέτερον πέλεται νόον ἀνδράσων.

HOMERI QUÆDAM EPIGRAMMATA
ET VERSUS EX HERODOTO,
DE VITA HOMERI.

Ad cives Cumanos.

Hospitium præbete viro profugoque vagoque,
Urbem qui celsam Cumen, Eriopida prolem,
Radice incolitis Sardenes alticomantis.
Divini potatis aquam qui fluminis Hermi,
Vorticibus torti, pater est cui Jupiter ipse.

Rediturus Cumam.

Vos me hominum rapidè plantæ portetis in urbem,
Quorum animus promptius, polleat qui mente sagaci.

In Midam.

Aenea sum virgo, Midæ quæ incumbo sepulchro.
Dum fuit unda levis, sublimis nascitur arbor.
Dum sol exoriens & splendida Luna relucet,
Dum fluvii labuntur, inundant littora fluctus,
Hic constanter ago, lacrymasque in marmore tinctæ
Fixa, Midam moneo tumulatum hic chare viator.

Deplorat suam cecitatem adversus Cumanos.

Hei mihi quam fatum dat Jupiter almus iniquum,
Infanti mihi lac venerandæ ex ubere matris
Præbuit, Æolicæ Smyrnæ, quam Martia quondam
Gens Phriconitis, certamine fortis equestri,
Condidit ad pelagus, præterlabente Melete.
Docta Jovis proles mecum hinc digressa volebat
Carminibus celebrare urbem quam nomine dicunt
Cumam, quosque viros intra sua mœnia claudit.
Illi audire sacra spreverunt carmina vocis,
Sed quicumque mihi cladem exitiumque paravit.
Non impune feret læva quod mente volutat:
At mihi quam dederint nascenti numina sortem,
Ægro animo quamvis, certum est perferre patique.
Sed jam per sacra vestigia ponere Cumæ
Compita non suadet mihi mens, potiusque remota
Inque peregrina sedem mihi quærere terra.

Exordium parvæ Iliados.

Trojam & Dardaniam canto, quæ mater equorum;
Quæ Danaïs Mayorte satis mala plurima vexit.

Thestorida.

Thestorida, ex multis, mortalibus abdita quæ sunt,
Mens habet in primis cœcos humana processus.

Ποσειδάων.

Κλυθε Ποσειδάων μεγαλοδυνῆς ἰννοσίγαιε,
 Ἐυρυχέρου μεδίαν ἠδὲ ξανθοῦ Ἑλικῶνος.
 Δὸς δὲ οὖρον καλὸν καὶ ἀσπήμενα νόσον ἰδέσθαι
 Ναύταις, οἳ πρὸς πομποὶ ἠδὲ ἀρχοὶ ἔασι.
 Δὸς δὲ ἰς ὑπαίρειαν ὑψιμήμενον Μίμαντος.
 Αἰδοῖόν μ' ἐλθόντα βροτῶν ὁσίων γε κυρῆσαι.
 Φῶτά τε τισαίμεν ὃς ἑμὸν νόον ἠπερωτύσας,
 Ὀδύσατο Ζῆτα ξένιον ξένιν τε τραπέζην.

Εἰς πύλιν Ἐυθεαίαν.

Πότνια γῆ, πάνδιον, δότερα μελίσσενος ὄλβου.
 Ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φασὶν ἑυοχθὸς ἐτύχθης,
 Τοῖσι δὲ δύσθωλος καὶ τρηχὺ οἷς ἰχολάδης.

Πρὸς Ναῦτας.

Ναῦται πομποῖσι συγῆ ἑταλίγκιοι ἄτῃ,
 Πτωχάσιν αἰδυῖσι βίον δύσζηλον ἔχοντες,
 Αἰδοῖσθε ξένιοι Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος.
 Δεινὴ γὰρ μέτοπις ξένιου Διὸς, ὃς κ' ἀλίτῃται.

Πύκνῃ.

Ἄλλῃ τίς σου πύκνῃ ἀμείνονα καρπὸν ἔστη
 Ἴδης ἐκ κορυφῆσι πολυστύχου ἠνεμίαςτης,
 Ἐνθα σίδην Ἄρνος ἐπιχθονίοισι βροτῶσιν
 Ἔαυται εὖτ' αἶν μιν Κιβήρῃσι ἄνδρες ἔχωσι.

Εἰς Γλαῦκον τὸν αἰσώλον.

Γλαῦκε πέπων ἰππῶν τὸ ἔω τὸ ἐν ἀρετῇ θῆσω.
 Πρῶτον μὲν κυσὶ δύναντον ἔω αὐλήσῃ θυρήσι.
 Δούναί, ὥς γὰρ ἀμεινον. ὃ γὰρ καὶ πρῶτον αἰκούεις
 Ἄνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ ἐς ἔρκια θνητὸς ἰόντος.

Πρὸς τὴν ἱέρειαν ἐν Σάμῳ.

Κλυθε μοι εὐχόμενα κουροτρόφῃ, δὸς δὲ γυαῖνα
 Τήνδε νέων μὲν ἀνήκαδαι φιλότῃ καὶ ἱνὴν,
 Ἡ δὲ ἐπιτερωῖσθαι πολικροτάροισι γέρουσιν,
 Ὡτ' ὥρῃ μὲν ἀσπαμβλύνεται, θυμὸς δὲ μετοινᾷ.

Εἰς οἶκον ἡδὲ Φρατόρεον.

Ἄνδρὸς μὲν σέβανος, παῖδες· πύργοι δὲ πόλιν,
 Ἴπποι δὲ ἐν πεδίῳ κόσμος· νῆες δὲ θαλάσσης·
 Χρήματα δὲ αὖξει οἶκον. ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες
 Ἥδωροι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ' ἄλλοισιν ὀρᾷδαι·
 Λίθομύρου δὲ πρὸς γεραρότερος οἶκος ἰδέσθαι.

Οὐ Κάμινος.

Ἐγὼ μὲν δώσωτε μισθὸν, αἶψα, ὦ κεραμῆες.
 Δεῦρ', αἶγ' Ἀθηναῖν, καὶ ὑπαίριχαι χεῖρα καμίνου·
 Ἐδ' ὃ μελανθεῖν κότυλοι, καὶ πάντα μάλ' ἱερά·

Neptuno.

Audi qui Pelagus valido Neptune tridenti
Imperioque regis, spacioſaque culta Heliconis:
Da precor his nautis reditum ventosque ſecundos,
Qui mihi ſunt comites placidi, navisque magiſtri.
At mihi da miſero ſacram contingere terram,
Aërius qua parte Mimas ad ſydera ſurgit.
Inde hominis juſti me fac ſuccedere teſtis,
Ulcifque virum qui me improbitate ſefellit,
Læſit & hoſpitii ſacra jura Jovemque benignum.

Ad Erythraam.

O ſacra multorum largitrix terra bonorum.
Quam tu plana aliis & parto æqualis ab omni,
Aſpera contra aliis, in quos converteris iram.

Ad Nautas.

Inſidi nautæ, gens diris triſtior ipſis,
Sæva quibus veluti mergis dant æquora victum,
Si vobis nulla eſt hominum reverentia cordi,
At ſperate Jovem ſummo qui regnat Olympo.
Triſtis enim vultus Jovis eſt, pœnæque paratæ,
His quibus hoſpitii non eſt pia teſſera curæ.

Pinus.

Funduntur fructus alia magis arbore dulces,
Quam fovet umbroſis felix in collibus Ida.
Hinc ferrum veniet Martis validæque ſecures,
His ubi conſiſtet campis Cebrenia pubes.

Ad Glaucum caprarium.

Glauce precor, paucis me audi, pareque momenti.
Præforibus ſtabuli canibus ſua ſercula primum
Fac tradas: nam ſic melius, cuſtodibus illis,
Nec fera, nec fures venient ad ſepta doſoſi.

Adverſus antiſtitam Samiam.

Dive preces audito meas, mulierque fac iſta,
Averſata thorum juvenili ætate vigentem.
Canorum veterumque ſenum capiatur amore,
Eſt ætas efforta quibus, ſed prompta voluntas.

In Palaſium curialium.

Ut patris nati, ſic turres ſunt decus urbis:
Sic & equi campum decorant: ſic æquora naves,
Sic & opes ornant ædes: præſentia regum
Auguſto in ſolio decorat fora læta ſedentum:
At lucente domus multo eſt auguſtior igne.

Fornax.

Si mihi mercedem dabitis figuli, iſta canemus.
Huc ades o Pallas, dextraque foveto carminum,
Dulchre ut dureſcant calices, & mollia cunſta,

H. h. l. 17.

- Φρυχθῆναι τε καλῶς κ' τιμῆς ὄνιον ἀρίσται
 5 Πολλὰ μὲν εἰν ἀγορῇ πωλειύμενα, πολλὰ δ' ἀγυαῖς
 Πολλὰ δ' ἐν κερδοῖσιν, ἡμῖν δ' ὅν' ὡς σφι νοῦσται.
 Ἦν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφόντες ψεύδη ἄρησθε,
 Συγκαλῖον δ' ἥσπιτα καμῶν δολιχῆρας.
 Σύντριψ' ἑμῶς Μίεραχόντε κ' Ἀσβεστον, ἡδὲ γ' Ἀσπαντον
 10 Ὀμνέδαμόν θ' ὅς τῃδε τέχῃ κακὰ πολλὰ πορίζει.
 Πιῦθε πυραΐδουσιν κ' δάματα, σὺν δὲ κάμινος
 Πᾶσα κυκηδεῖν, κεραμίων μέγα κοκυσάντων.
 Ὡς γνάθῳ ἰπποῖν βρύκει, βρύκει δὲ κάμινος,
 Πάντ' ἐντοσθ' αὐτῆς κεραμῖνα λεπτὰ ποιοῦσα.
 15 Διῦος καὶ Ἡελίου θυγάτηρ πολυφάρμακε Κίρκη,
 Ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκε δ' αὐτοὺς τε κ' ἔργα.
 Διῦος δ' κ' Χείρων ἀγία πολίας κενταύρους,
 Οἷθ' Ἠεκακλίους χεῖρας οὖρον, οἳ τ' ὑπόλοιπο.
 Τύπτοιεν τὰδε ἔργα κακῶς, τύπτοι δ' κάμινον.
 20 Αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὀρώατο ἔργα πονηρὰ
 Γηθήτω δ' ὄρεσιν αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην.
 Ὅς δὲ χ' ὑπερκύβη περὶ ταῦτα, πᾶν τὸ πρόσθενον
 Φλιχθῆν, ὡς πάντες ἰσίσαιντ' αἴσιμα ῥέζει.

Εἰρσιώτη.

- Δῶμα περσιντραχέμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναρῶοιο,
 Ὅς μέγα μὲν δύναται, μέγα δ' ἐβρίκει ὀλκῷ αἰεὶ.
 Αὐτὰρ ἀνακλίνεσθε δύεσσι· πλούτῳ γὰρ ἴσοισι
 5 Πολλός, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνῃ τιθαλυῖα,
 Εἰρήνη τ' ἀγαθή. ὅσα δ' ἀγρία, μετὰ μὲν εἴη,
 Κυρβαῖν δ' αἰεὶ κατὰ καρδοῦσιν ἔρωτο μάζα.
 Τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ διραῖδα βήσεται ὕμνῳ,
 Ἥμιονι δ' ἀξουσι κραταῖσσι τοδὲ δῶμα.
 Αὐτὴ δ' ὑραίνοι ἴσθ' ἐπ' ἡλέκτρῳ βεβαυῖα
 10 Νεῦμαί σοι νεῦμαι ἐπαύσιος, ὥς τε χελιδών.
 Ἔσθ' κ' ἐν προθύροισι. καὶ εἰ μὲν τοι δώσεις, εἰ δ' μὴ,
 Οὐχ ἐσθίεμεν. εἰ γὰρ συναικήσομεν ἐνθάδ' ἡλδομεν.

Τοῖς Ἀλιεῦσι.

Τοῖσι γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐγγράατε,
 Οὔτε βαδυκλήρον, ἔτ' ἀσπετα μῆλα νεμόντων.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΣΩΖΟΜΕΝΩΝ

Ὁμήρου περσιμάτων.

Siccanturque probe, & figulis lucra magna reportent,
 Vendita perque torum multa, & per compita multa. 5
 Sic illis quæstus crescat, prudentia nobis;
 At si deposito juvat irridere pudore,
 Huc precor, ut pestes veniant quæcunque per orbem
 Grassantur, fundant & in hanc mala cuncta caminum,
 Irruat huc Smaragus, gravis Asberus, atque Sabædes: 10
 Contere tu Pallas flammamque & vasa camini.
 Ille licet rapido multum nunc ferveat æstu.
 Insuper Omodamus fervatque & damna det arti.
 Omnia misceto, fornacem, vasa domumque,
 Ut fragor immensus fiat, figulique tremiscant: 15
 Non secus ac malæ crepitu clauduntur equinæ,
 Sic subita fornax crepitetque cadatque ruina,
 Inque lutum redeant calices & vasa parata.
 Huc ducat longo Centauros agmine Chiron:
 Quique manu Herculeæ cecidere superque fuerunt, 20
 Illi contendant opus omne, ipsumque caminum
 In nihilum penitus redigant, figuli ista videntes
 Florent, & lacrymis spectent ingentia damna.
 Improbis ego spectabo hæc præmia lætus.
 Denique qui pronus fornacem respicit, illi 25
 Flamma vorax faciem rapiat, penitusque perurat.
 Sic scelus agnoscent omnes atque inde cavebunt.

Eiresione seu Ramus.

Venimus ad magnas ædes civemque potentem,
 Cujus divitiis resonat domus atque redundat.
 Vos aditum præbete fores, feliciter intrent
 Divitiæ & requies hilaris, Charitesque sequantur:
 Vasa opibus tumeant, nihil hic videatur inane: 5
 Sintque laboratæ Cereris repleta canistra.
 Excelfo curru nurus hic portetur, & ipsam
 Veloci cursu revehant ad limina muli.
 Hæc premat electrum pedibus, telasque laboreti
 At ego vos repetam, repetam (mihi crede) quotannis, 10
 Non secus atque redit sub tectum garrula Progne.
 Assumus in porta: seu munera ferre placebit,
 Seu nihil: est tamen hinc abeundi certa voluntas.
 Non etenim hic habitare diu nec adesse paramus.

Piscatoribus.

Hi vos, o pueri, tales genuere parentes,
 Nec latis fundis, gregibus neque mille potentes.

I N D E X

I N

H O M E R I O D Y S S E A M

A

Achillis anima Ulyssi loquitur λ 472. exequiæ ω 57. Athivi convocati a Telemacho.

β 7.

Achivorum dissidium γ 133.

Æolia regio κ 1.

Æolus Ulyssi dat utrem ventorum κ 19. quo soluto venti emittuntur α sociis per imprudentiam 46. reversum Ulysssem indignabundus expellit 72.

Agamemnonis exitum narrat Nestor γ 264. ejus interitus 303. δ 331. ejus umbra suum exitum refert λ 463. anima Amphimedonti loquitur ω 105.

Agelaus procos hortatur ut nuptias maturent ν 322. jubet ne Mentor Ulysssem juvet χ 213.

Ajasis Oilei exitus δ 509.

Alcioni regis domus describitur η 85. ejus hortu 112. Phæaces de hospite Ulyssse alloquuntur 185. optat Ulysssem filię maritam 311. promittit Ulyssi auxilium 317. Phæaces hortatur ut Ulysssem juvent θ 25. parat convivium 38. hortatur Phæaces ad certamen 97. Ulyssi ad Euryalo lacesito lo-

quitur 235. Phæaces monet ut Ulyssi dent xenia 386. querit omnes Ulyssis conditiones & fortunas 450. Ulysssem abiturum & Phæaces alloquitur 14.

Amor patriæ ι 35.

Amphimedontis anima Attidæ interitum procorum narrat ω 120.

Amphinomus procos a Telemachi nece dehoratur π 400.

Anticleæ matris Ulyssis umbra λ 84. eum alloquitur 153. 215.

Antilochus a Memnone occisus δ 187.

Antinous Telemacho responderet α 383. β 84. Telemachum alloquitur β 303. procos alloquitur δ 773. π 364. succenset Eumæo propter mendicium Ulysssem ρ 374. mendico respondet 445. eumque scabello petit 467. Ulysssem arcum experiri petentem increpat σ 287.

Antiphates rex Læstrigonum κ 114.

Antrum Polyphemi 182.

Arcus Ulyssis ρ 11. 90.

Arete uxor Alcinoi η 54. Phæaces alloquitur κ 335.

Argelaus procos hortatur χ 132.

Artacia fons α 107.

Attridis anima Achilli loquitur de ejus funere ω 35.

Augurium aquilæ $\circ$ 160. ς 24.

Autolycus Ulyssis avus τ 394.

B β Ovis mactatio γ 439.

C γ Allio ad naufragi Ulyssis preces refluxum sistit ϵ 449.

Calypsus specus ϵ 63. ea alloquitur Mercurium 87. indignatur in deos 116. cum Ulyssie loquitur 160. eique jurat nullum illaturam damnum 180. prædent apud illam Mercurius & Ulysses 195 spondet Ulyssi immortalitatem 208.

Campus Elysus δ 563.

Castandrae cædes λ 420.

Charybdis μ 101.

Cicones ν 39.

Circe in porcos vertit Ulyssis socios α 235. Ulysses alloquitur 378. ejus socios restituit pristinae formæ 390. prædicit Ulyssi iter ad inferos 488. & futura pericula λ 22.

Circus accipitris genus ν 87.

Clytemnestre sævitia λ 420.

Creta insula τ 173.

Cyanea saxa μ 59.

Cyclopes deorum contemptores ν 273.

Cyclopus insula fertilis ν 108.

D β Anaorum animæ α 16.

Demodocus cantor θ 62. ν 28.

Ulyssi fletum movet θ 86. canit fabulam de Veneris & Martis amplexu 267. equum Trojanum cantat 499.

Dolius Penelopes servus δ 736. ω 386.

E β Chetus Rex $\circ$ 48.

Edothea Protei filia Menelao erranti dat consilium δ 372. de Patre capiendo 383. doli in patrem 434.

Elpenoris casus α 557. umbra Ulyssi apparet λ 51. tumulatur μ 10.

Enipeus fluvius λ 237.

Eumæus nobilis subulcus ξ 30.

ejus domus ad quam divertit Ulysses 6 quem humaniter excipit 24. & eum non cognoscens perisse conqueritur 64. Eumæo reditus Ulyssis non persuadetur 360. respondet Ulyssi 401. hospiti facificaturus suum mactat 418. ei chlænam pollicetur 510. parat stratum Ulyssi 518. Eumæi & Ulyssis colloquium ϵ 305. fatum suum narrat 388. Telemachum reducem excipit τ 15. Ei nunciat procos ab insidiis rediisse 460. insolentis Antinoo obloquitur ϵ 380.

Eupithes cum Achivis conspirat in Ulyssis mortem ω 425. a Laerte occisus 520.

Eryalus Ulyssi indignatur δ 158. illum ense domat 403.

Euryclea arcessitur ut Ulysses lavet τ 350. illum agnoscit 386. nunciat Penelopæ Ulysses rediisse ψ 5. Penelopæ loquitur 25. 37.

Eurydice Nestoris uxor γ 452.

Eurylochus dux sociorum Ulyssis ad ædes Circes properat α 210. obloquitur Ulyssi 428. indignanter Ulyssi respondet μ 278. suasu Eurylochi præceptum Ulyssis de non tan-

- gendis gregibus solis violatur 340.
- Eurymachus** Telemacho respondet α 400. Halithersis vaticinium elevat β 178. ejus oratio subdola π 434. Penelopæ indignanti ob cæsum hospitem respondet σ 243. Ulysssem lacescit 349. & scabello petit 391. arcui impar dolet ϕ 249. supplex Ulyssi imputat Antinoo omnia χ 45. procos hortatur ad defensionem 70. occiditur 82.
- Euryniedusa** nutritrix Nausicæ ν 8.
- Eurynome** Penelopæ ministra σ 168.
- H**
- H** Alitherses procis periculum imminere indicat β 147. dissuadet Ulyssis cædem ω 453.
- Helenæ** ornatus δ 120. cum Menelao de advenis fabulatur 136. de Ulysse & Ilia ex-cidio narrat 240. equo Trojano inclusos nominatim vocavit 279. Telemachum xeniis donat σ 125.
- Hercules** λ 600. Ulysssem alloquitur 615. proditor hospitii ϕ 23.
- Heros** Ægyptius β 15.
- Hospitem** invitum detinere inhumanum est ϕ 73.
- I**
- I** Afon a Jove fulmine percussus ϵ 125.
- Inferorum** locus λ 22.
- Injuste** in malis dii-accusantur α 32.
- Iphitus** Eurytides ϕ 15.
- Irus** Ulysssem jurgiis incescit σ 10. & incertamen provocat 25.
- Ithacæ** insulæ qualitas δ 695. ν 138.
- Ithacensium** conspiratio in Ulysssem ω 425. pugna ς 12.
- Jupiter** in deorum consilio verba facit α 32. hospitalis σ 269. dat cælo signum Ulyssiprocorum cædem meditantibus ν 104.
- Jurare** Stygiam paludem, gravissimum diis juramentum σ 185.
- L**
- L** Aërceus aurarius faber τ 425.
- Lampus** & Phaëton equi Auroræ $\downarrow$ 245.
- Laodamas** provocat Ulysssem ad certamen θ 145.
- Leocritus** Mentori pro Telemachos loquenti respondet β 102.
- Liodes** arcum tendere nequit ϕ 144. supplex orat Ulysssem χ 310. occiditur 318.
- Loti** herbæ miranda vis ν 95.
- M**
- M** Alorum sibi homo causa α 7.
- Medon** Penelopæ nunciat Telemachum navigasse δ 697. procos hortatur ad cænam π 173.
- Melanthius** Ulysssem increpat μ 215. & calce ferit 233. insolenter Ulyssi loquitur ν 177. armis procos instruit χ 142. vincitur a subulcis 188. trucidatur 474.
- Melantho** lacescit Ulysssem σ 325. ei minatur verbera nisi exeat domo τ 65.
- Mendico** pudor inutilis μ 352.
- Menelaus** Telemachum & Pisistratum hospitio suscipi jubet δ 30. his labores suos narrat 78. dolet Ulysssem ab-

Antem 168. quærit ex Telemacho causam itineris 311. ejus navigatio 359.
Mentor Ulyssis socius 225. Telemachum tuæti studet 219.
Mercurius mittitur ad Calypso 29. ejus descriptio 47. & nuncium 97. ei ultimo libari consuetum 137. Ulyssii remedium indicat contra Circes pharmaca 286. procorum animas ad inferos deducit 1.
Minerva pro Ulyssæ Jovem orat 45. ejus responsum 63. similis Mentæ regi a Telemacho hospitio excipitur 105. cum Telemacho colloquitur 158. eum jubet investigare patrem 271. iter properare hortatur 267. ejus sollicitudo pro Telemacho 405. Telemacho loquitur 714. Nestorem alloquitur 330. disparet 371. sub Iphthimæ persona solatur Penelopem 795. in concilio deorum pro Ulyssæ intercedit 5. Nauficaam alloquitur 25. formam mentita Nœnidis Ulyssii fit obviam 18. Ulyssii apparet in Ithaca 120. cum dissimulationis increpat 291. ac docet de procis occidendis 392. mutat ejus habitum 429. ad Telemachum proficiscitur 439. eum hortatur ut Ithacam redeat 10. Ulyssæ monet ut filio se prodatur 167. eundem animat in procorum cædem 44. procos dementes reddit 345. Mentori assimilata Ulyssii astat 205. a Jove eventum seditionis Ithacensium sciscitatur

472. dirimit bellum 528. Minos 1567. Moly herba 302.

N

Nausicaa Alcinooum Patrem alloquitur 57. & ministræ simul lavantur 91. comparatur Dianæ 102. ejus puellæ terrentur viso nudo Ulyssæ 137. respondet Ulyssii 186. illi secuturo patris domum describit 255.

Neptunus Ulyssii insensus 18. eum tempestate quatit 291. in Ulyssæm sævit 365. indignatur Ulyssæm restitutum esse patriæ 126.

Nestor benevolus erga hospites 768. Telemacho respondet 102. 215. 375. ejus filii Minervæ sacrum apparant 418. Nulli suus unquam notus est pater 215.

O

Orestes patrem ulciscitur 306. Orion a Diana peremptus 122. 571.

P

Pandati filia 66. Penelope dolis procos ludit 90. Medonem loquitur de procis 680. dolet clam se profectum esse filium 703. ei nunciatur Telemachum rediisse 333. Telemachum alloquitur 102. mendicam Ulyssæm arcessi jubet 508. ad procos itura 162. increpat Telemachum ob verberatum hospitem 214. cum Ulyssæ ignoto colloquitur 104. illi narrat ut procos fefellerit 135. quærit ex hospite genus 162. narrat Ulyssæi omniū 335. Dianam pro-

catur v 61. procis certamen proponit a 4. depromit Ulyssis arma. certamini procorum 67. Antinooth objugat increpantem Ulysses 3. 1. Ulysses reliisse non credit 4. 10. nutricem alloquitur 31. 57. subdubitan accedit Ulysses 85. illum agnoscit 209. Perpauci filii patribus similes 176.

Phæacensium origo 4. certamen cursus, &c. 9. 120. lusus pilæ 171. saltatio 178. naves sensiles 159. navis in saxum convertitur v 161.

Pharmacum Helenæ, discutienti tristiciam d 220.

Pheonius canit reditum Achivorum a 325. reprehensus a Penelope 137. canit procis p 263. Ulyssis supplicat x 343. & Medon a Thelemacho servantur 367.

Philæctus heri Ulyssis dolet infortunium v 200. ei mandatur januæ custodia p 236.

Phorcynis portus v 96.

Phrontis naucleri obitus v 278.

Piræus Theoclymenum hospitatur o 139. Telemacho reduci loquitur p 94.

Pisenor præco 138.

Pisistratus humanus erga peregrinos 7 36.

Polyphemus Neptuni filius a 70. ejus antrum v 186. advenas interrogat 251. duos socios Ulyssis devorat 288. oculus illi eruitur ab Ulysses 380. Cyclopes advocat 438. arietem alloquitur 446. imprecatur Ulyssis 518.

Proci epulantur a 144. Telemachum navigaturum cavillantur 1325. de Telemacho

colloquuntur d 430. ac de eo occidendo consultant 670. parant navem ad insidias ei struendas 778. enavigant 842. ab insidiis redeunt x 351. Ulyssis & Iro certaminis præmium constituunt o 44. mirantur Penelopæ pulchritudinem 211. ei dona afferunt 283. illorum ultimo adventui instruitur domus v 148. sinistro omine a Telemachi cæde deterrentur 241. dira portenta in procos 350. viribus impares arcui tendendo p 181. procorum cædes x 8. ultimum certamen 255. simulantur in ædibus nuptiæ propter tumultum 441.

Proteus captus a Menelao d 450. disparet 570.

S

Scylla µ 73. sex Ulyssis socios devorat 245.

Sisyphus λ 192.

Solis grex ab Ulyssis sociis violatur µ 351.

Somni portæ τ 562.

T

Tantalus λ 584.

Telemachus in loquendo verendus a 305. matrem reprehendit 145. Eurymacho loquitur 411. Achivos convocat 17. quibus suam fortunam exponit 40. Antinoo respondet 130. procis loquitur 208. Minervam precatur 260. Antinoo respondet 209. minatur procis 126. Euryclæam alloquitur 348. & solatur 172. socios alloquitur 409. navigat Pylum 421. Minervam alloquitur 7 20. respondet Nestori eumque interrogat 78. 206. proficiscitur

tur ad Menelaum 481. Spartam venit δ 1. Pisistratum ibi alloquitur 70. Menelao loquitur 290. 593. patriam repetiturus Pisistrato loquitur ϵ 45. & Menelao 64. 86. a quo proficiscitur 182. socios ad iter hortatur 218. Theoclymenum in navem suscipit 280. Ithacam redit 496. ad Eumæum divertit 550. de hospite quærit & patrem non agnoscit π 68. cui ignoto loquitur 112. Eumæum mittit ad matrem & Laërtem 130. patrem alloquitur 222. eique recenset numerum procorum 247. profecturus patrem relinquit ρ 5. redux excipitur a suis 36. matri narrat expeditionis capita 107. domus illi instar ardentis flammæ apparet τ 35. monet Eurycleam ne hospitem negligat ν 129. procis dicit ne hospitem infestent 262. Ctesippum ob insolentiam minitabundus objurgat 304. experitur vires suas arcu Ulyssis ϕ 117. matri procos objurganti loquitur 344. Amphinomum interficit χ 95.

Telemus Cyclopum vates ι 508.

Tempeſtas ob Solis gregem violatum μ 406.

Theoclymenus vates ad Telemachi navem confugit ϵ 224. ejus genus 226. petit openi 271. interpretatur augurium 530. vaticinatur Penelopæ de Ulyſſe ρ 151. instante procorum cæde exit ædibus Ulyſſis ν 371.

Thrinacia insula Solis μ 261.

Tiresiæ umbra Ulyſſi omnem *Odyſſeæ*.

itineris successum prædicit λ 98.

Tityus λ 575.

Tyro Crethei uxor λ 234.

V

Venter multorum malorum causa ρ 286.

Viaticum paratur navigaturo Telemacho ϕ 353.

Vinum Maroneum memorabile ι 208.

Ulyſſes in equo Trojano δ 270. parat navem apud Calypsum ϵ 233. excutitur rate vi tempeſtatis 313. naufragus a Leucothea juvatur 338. ad Phæacenses deferretur 390. exponitur terræ 458. Naulicaam supplex alloquitur ζ 148. a Minerva in ædes Alcinoi perducitur π 37. Areten supplex orat 142. clementer ab Alcinoos excipitur 167. interrogatus Aretæ suos labores exponit 207. suos casus narrat 240. importuno Euryalo succenset θ 165. disſico omnes superat 186. ejus petitiâ 214. illi feruntur xenia a Phæacensibus 417. Nauticæ gratias agit 463. labores suos Alcinoos narrat ι 1. infelix prælium cum Ciconibus 47. deferretur ad Loroſphagos 84. ingreditur auxilium Polyphemi 218. eique respondet 259. consilium capit 315. Polyphemo vinum offert 345. & oculum eruit 380. ejus astutia 425. Polyphemo insultat 475. ab Æolo expulſus κ 71. venit Læſtrigoniâ 81. ad Circen divertit 135. cervum configit 160. ad Circen ingreditur 314. eamque alloquitur 336.

I i i

redit ad navem 407. socios ad Circen ducit 446. illos alloquitur 545. ad Cimmericos divertit λ 14. mortuos evocat 34. quærit ex matre conditionem uxoris, filii & patris 174. conatus matrem amplecti frustratur 203. videt Antiopen. 259. Alcemenam 265. Megaram 268. Epicaften 270. Chlorin 280. Pero 286. Ledam 297. Iphimediam 303. Orum & Ephiakten 307. Ariadnen 320. Euryphilen 325. ab Alcinoos discedendi copiam petit 353. ad Ajacis umbram verba facit 550. redit ab inferis ad Circen μ 9. Sirenes præternavigaturus socios alloquitur 114. appropinquat Scyllæ & Charybdi 235. Eurylocho respondet 296. monet socios ut gregibus Solis abstineant 320. denuo in Charybдин impellitur 428. deferretur ad Calypso 443. ab Alcinoos digreditur ν 38. dormiens reducit a Phæacensibus 79. & Ithacam advehitur 114. non cognoscit se in patriam venisse, nec a suis cognoscitur 188. Minervæ dissimulans se esse Ulysses, fingit causam adventus 256. Minervam alloquitur 311. Ulyssis divitiæ & possessiones ξ 98. dissimulans nititur Eumæo Ulyssiom rediturum persuadere 148. scitè fingit historiam adventus sui 198. subulcum alloquitur 390. commode petit chlænam 462. quærit Eumæum de matre & patre Laërte 345. & conditionem generis ejus

380. Telemacho loquitur π 90. filio se prodit 186. eumque instruit quid faciendum ubi ad procos venerit 270. urbem petit ρ 185. eam ingreditur mendicus 202. ab Argo eam agnoscitur 291. ædes suas ingreditur 324. mendicatum adit procos 365. mendicus Antinoom alloquitur 415. a quo scabello petitus conqueritur procis injuriam 458. Irum vincit σ 95. ob victoriam laudatus dona accipit a procis 115. Amphinomum monet infortunii 145. Ulyssis discedentis ad Trojam verba ad uxorem 258. Telemachum jubet ut arma deponat τ 4. fingens se ex Græcia ortum, fata sua narrat Penelopæ 165. agnoscitur ab Euryclea ex cicatrice 385. unde Ulyssii nomen 405. adolescens ab apro vulneratur 446. Eurycleam prohibet ne se prodât 480. varia noctu secum versat de cædo procorum υ 10. Jovem orat 98. Philætio loquitur 126. servis se manifestat φ 220. petit experiri vires arcus 275. qui tandem ipsi affertur 377. Antinoom sagitta interficit χ 15. procis se manifestat 35. in procos se armat 122. post procorum cædem Eurycleam accersi jubet 390. & mortuos efferri 437. ac impudicas famulas laqueo suspendere 465. igne lustrat ædes 491. uxori loquitur ψ 165. lectum suum conjugalem describit 183. it cubitum cum uxore 294. illi enarrat suos errores 307. egreditur ad pa-

trem contendit a 202. eum-
que compellat 243. patri se
prodit 320. Dolio loquitur
406. Achivi in Ulysses con-
spirant 425. hostium adven-
tus Ulyssis nunciatur 493. pu-
gna 512. quam dirimit Pal-
las 528.

Volente Deo nihil est difficile 7
231.
Vulnera incantari solita 457.
Uxori non temere credendum
a 440.

X

Xenia dantur Telemacho d
611.

EXPLICATIO QUORUMDAM NOMINUM IN BATRACHOMYOMACHIA.

<i>Limnocharis</i> , palude gaudens.	<i>Tentlaus</i> , a beta vel porro.
<i>Physignatus</i> , quod inflet se ma- xillis.	<i>Polyphemus</i> , multivocus.
<i>Hydromedusa</i> , regina aquarum.	<i>Crambophagus</i> , vorans caules.
<i>Psicharpax</i> , micarum raptor.	<i>Limniscus</i> , palustris.
<i>Troxarta</i> , vorans panem.	<i>Hydracharis</i> , aqua gaudens.
<i>Lychomyle</i> , a lambendis molis.	<i>Borborocates</i> , in cœno jacens.
<i>Pternotrocta</i> , pernas arrodens.	<i>Prassophagus</i> , porrum come- dens.
<i>Sisamida</i> , genus est leguminis.	<i>Cnissodictes</i> , nidorem sectans.
<i>Eichopinax</i> , lambens paropsi- das & quadras.	<i>Pelabates</i> , per lutum incedens.
<i>Tyroglyphus</i> , excavator caseo- rum.	<i>Sitophagus</i> , cibos absumens.
<i>Embafichytros</i> , in olla irru- pens.	<i>Prassæus</i> , caulis colorem imi- tans.
<i>Lichenor</i> , lambens virum.	<i>Antipibulus</i> , quod pani insidie- tur.
<i>Troglodytes</i> , ingrediens rimas & foramina.	<i>Meridarpax</i> , rapiens particu- las.

F I N I S.